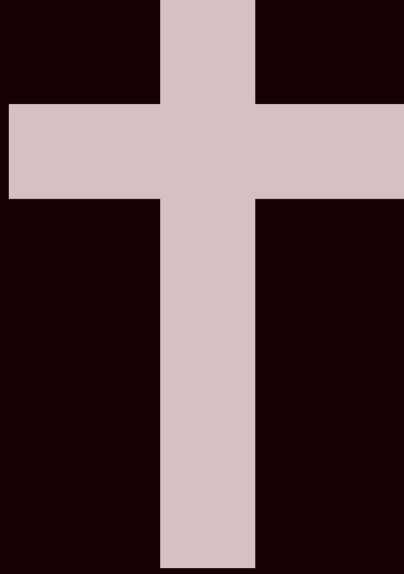

Ἡμε menomenyέ
meké

New Testament in Denya (CM:anv:Denya)

N_{WE} menomeny_{EE} meké
New Testament in Denya (CM:anv:Denya)

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Denya

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Denya

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2024-02-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022
d773c38c-82ca-51fa-b995-6754070ca57e

Contents

Matyo	1
Makos	54
Lukase	85
Jon	137
Utós Anghá Jisós	175
Rom	220
I Kórent	242
II Kórent	265
Galasiya	279
Efesós	287
Filipi	295
Kolosiya	301
I Tessalonika	307
II Tessalonika	312
I Timoti	315
II Timoti	321
Titos	326
Filémón	329
Hibrus	331
Jemsi	348
I Pita	354
II Pita	361
I Jon	365
II Jon	371
III Jon	372
Jud	373
Amé gejya Jon	375

Abya melóméló Jisós Kras ndere MATYO ásamé

Ukwéne ante Jisós Kras (Luk 3:23-38)

¹ Gé ηwe mabó ukwéne ante Jisós Kras mpyáne mfwa Dεvid, Dεvid mpyáne Abraham.

² Abraham alu nte Asek, Asek alu nte Jakób, Jakób alu nte Juda ne aηmé bíí abi ande.

³ Ne Juda alu nte Pεres ne Sera, mmá bwó akamege Tama. Pεres alu nte Hεsrón, Hεsrón alu nte Ram.

⁴ Ne Ram alu nte Aminadab, Aminadab alu nte Nashyón, Nashyón alu nte Salmón.

⁵ Salmón alu nte Boas ne mma Boas akamege Rahab. Boas alu nte Obed, ne mmá Obed akamege Rut, Obed alu nte Jesse.

⁶ Jesse alu nte mfwa Dεvid.

Ne mfwa Dεvid alu nte Solomun, mmá Solomun abó abóó mbe abá lé Uriya.

⁷ Ne Solomun alu nte Rehoboam, Rehoboam alu nte Abija. Abija alu nte Asa.

⁸ Asa alu nte Jehoshafa, Jehoshafa alu nte Joram, Joram alu nte Usiya.

⁹ Usiya alu nte Jotam, Jotam alu nte Ahas ne Ahas alu nte Hεsekya.

¹⁰ Hεsekya alu nte Manase, Manase alu nte Emós, ne Emós alu nte Josaya.

¹¹ Gébégé ápyené bós Isrēli né bé ájye ne εbwó né meló Babilón, Josaya abyε Jekonεya ne aηmé bíí abi ande.

¹² Ajyεgé ne bwó né Babilón, Jekonεya abyε Sheltyel, Sheltyel alu nte Serubabel.

¹³ Serubabel alu nte Abiud, Abiud alu nte Eliakim ne Eliakim alu nte Asōh.

¹⁴ Asōh alu nte Sadók ne Sadók alu nte Akim ne Akim alu nte Eliud.

¹⁵ Eliud alu nte Eliassa, Eliassa alu nte Matan ne Matan alu nte Jakób.

¹⁶ Ne Jakób alu nte Josef, Josef ayi menó Mεri. Mεri abyε Jisós Muú yi Εσωω akweré ji ελά gefwa. *

¹⁷ Mmyε ke nnó upyáne ukouko, manlō mbaá Abraham ókwóné mbaá Dεvid úlú nyá úfyáneúni. Manlō ntó mbáa Dεvid ókwóné gébégé ájyé ne εbwó né Babilón úlú ntó úfyáneúni. Ne mámanlō gébégé ájyé ne εbwó né Babilón kpaá te gébégé ábyené Kras, upyáne úlú nyá ntó úfyáneúni.

Nebyε né Jisós Kras (Luk 2:1-7)

¹⁸ Na ne nebyéné Jisós Kras nekené. Mma wuú akamege Mεri. Josef abó akpe mambá Mεri ayi alu mambyε Jisós, nsa nnó εbwó ákaá ujógéné ate, Mεri age nnó ji alu ne unε né utó Mendoó Ukpea.

¹⁹ Josef akaáge nnó Mεri alu ne unε, elé ji Josef alú nyá cho né mbe ushu Εσωω, akélé fó manchye ji mekpo unós wó, ashuú manwá neba bwó bíbí.

²⁰ Ndere ji aférege depó etiré mbó, Εσωω ató ekiénné wuú échwó gáre ji né gejya eké, “Josef mpyáne Dεvid, ofógé fó mansε mendée wyε Mεri né neba, néndé elé Mendoó Ukpea ne epyéé ji akpané unε.

²¹ Ne ji abyene nyé maá mende, ayi aférege nyε bós bíí né εfwyale εwé gabo achwós ne εwú. Getu eyigémbó, óbó mamfyε ji mabó nnó Jisós.” †

²² Unó bina uko úpyéé nnó ébé wáwálé nkane Εσωω apyε Asaya muú ekpávε wuú ajós nnó, ‡

²³ “Wuúge, gembwénégé mendée gékpáne nyε unε, gébyé maá mende, ákuú nyε ji nnó Emanuel.” Ula útené nnó, “Εσωω alu ne εsé.”

²⁴ Ne Josef ápégé géjyá ase mendée wuú Mεri wyé ndere ekiénné Εσωω εgaré ji.

²⁵ Yémbó εbwó ákaá ujógéné ate wó, kpaá te Mεri ábyené maá wuú mende. Ne Josef afyéé ji mabó nnó Jisós.

* **1:16** Elú wáwálé nnó: Kras, ula utene nnó Muú yi Εσωω akweré ji ελά gefwa. † **1:21** Elú wáwálé nnó: Mabó Jisós matene nnó Muú yi aférege nyε bós bíí né εfwyale. ‡ **1:22** Elú wáwálé nnó: Asaya ájós depó etiré na ebele nya aηme 750 ne ále sa ηwe Matyo.

2

Ande abi agii depore ambe, achwo ge Jisas

¹ Abyé Jisas né meló Betlehem, né gebagé mewaá Judiya, gébé eyigé Herod álú mfwa né gebagé mewaá eyigémba. Abyegé Jisas, ande fó abi agii depore ambe atané né égbé ewé ημεέ étánege ákene áchwóó né Jerosale ágige bóó aké,

² “Maá meke ayi ábyené nnó ábé mfwa bóó Jus alu fó? Ese degíge mba, gétúgé dégené membe wuú mbaá ημεέ étánege ayi áleré esé nnó ábyé ji, ne esé déchwó manógé ji.”

³ Mfwa Herod aké awuú mechó ewe, metóó étýá ji mmu wyembó ntó ne épyéé ne bóó Jerosale ako.

⁴ Mfwa Herod akuú, ánóó baá ámpyé ure Esawó ne ánleré mabé Esawó, ebwó ako áchomé mbaá ama, agii ebwó aké, “Ndé mbaá ábóó mambyé muú ayi ákuú ji Kras?”

⁵ Ashuú ji meko aké, “Abó mambyé ji né Betlehem, fa gebagé mewaá Judiya.” Néndé, mba ne Esawó apye bóó ekpávé bíí ásáme nnó,

⁶ “Wó Betlehem, né gebagé mewaá Judiya, yé elé wó ólu kóó, ópófó ηénéηéné né geluágé maló genwá ayi álu né mme Judiya.

Néndé, eta wyé ne mfwa átánege nye ayi ágbárege bóó ba Isrelí, nkane mémbamé mágónηηme ápéle mágónηηme jíí.”

⁷ Ne Herod áwúgé mba, akú ankéé bimbo ájwólé bíbíí, agii ebwó aké, “Gárege me gébé eyigé enyú dégené membe yimbo né meló nyú tíí.”

⁸ Eféé ne Herod átáme ebwó aké, “Chóge né Betlehem démyémmye dégé mbaá ayi maá yimbo álú, dégege ji kérege meso, déchwó dégaré me nnó njyé nnógé ji ntó.”

⁹ Ne ankéé bimbo áwúgé genó eyigé mfwa yimbo ajóó ne ebwó, áló manjye. Ne ndere ebwó ájyé ágé wyé membe yimbo ayi ebwó ábó ágene nkane ajyéé mbe, ebwó ákwólege

ji meso. Akwónégé né Betlehem membe yimbo atené né mfaánebuú cho né gepú eyigé maá yimbo álú.

¹⁰ Ebwó ágege membe yimbo eféé, matóó ágó ebwó dóó.

¹¹ Akpegé né mmu gepú eyigémba, ágé maá yimbo ne mmá wuú Meri. Eféé ne átomé manó mme áchyé ji enogé. Ne ánené uba bwó áferé unó mabó áchyé ji, gémá gélú genógé gesege ηka eyigé ákuú nnó gul, gémá gélú gefógé emmá ewé ewyaá gebe gelógéló ne eyige fó gelú laménda ayi álú gefógé mawee gebé gefó.

¹² Nkane ankéé bimbo ábelé ne utuú, Esawó achwó kwéle ebwó mbeé né gejýá nnó ekage ákére meso mbaá Herod. Ebwó ákoó meti ewéchá ne ájyé né meló bwó.

Josef ne Meri akpá Jisas abó áfe né meló Ijip

¹³ Anke bímba áwúlégé, ekiénné Esawó ékwó Josef ushu né gejya, éjóó ne ji eké, “Josef, Kwílé ka, kpa maá yina ne mmá wuú débo deyyé né meló Ijip. Déjyegé láge éwu kpaá te bíí bí ngárege nye enyú nnó dékére meso. Néndé Herod ákelege maá yina manwá.”

¹⁴ Josef apégé géjýá ne utuú bimbo, apye wyé nkane ekiénné Esawó egaré ji eké. “Kpá maá yimbo ne mmá wuú ojye né Ijip.”

¹⁵ Akwónégé Ijip, ála wyé kpaá te gébége mfwa Herod ágboó. Unó bi na úpye nnó depó étíré Esawó ápye nnó muú ekpávé wuú agaré bóó bíí débé wáwálé, nnó, “Nkú maá wa atané né Ijip.” *

Herod ajóó nnó áwá bad ande

¹⁶ Herod agégé nnó ankéé bimbo ábwólé ji, nchye anywóné ji mmu. Achyé meko aké, “Awá baá ande ako né Betlehem né maló ayí kwókwólé, áló né baá abi ákwóné anmé ápea áshúlégé.” Herod ajóó mba gétúgé ji áferé nnó élé mé anmé ápea ayí ji agii ankéé bimbo gébé eyigé ebwó ágené membe yimbo.

* **2:15** Elú wáwálé nnó: Meló ηwe ewé na etané né ηwe Hosea 11:1.

17 Mechᵔ ewéna épyembᵔ nnó, genó eyígé Jerimaya muú ekpávé Eᵔwᵔwᵔ ájᵔᵔ gepyε wáwálé.

18 Ajᵔᵔ nyá aké, “Meko negbo átanege né meló Rama ne gejamégé elúlú ne dámpepe. Rashel alili baá bií, bᵔᵔ áfyéé ji metᵔᵔ nnó ágó magbo, akámégé gétúgé baá bií abi ágboó.”

Josef ne Meri ákeré meso ne Jisᵔs né Nasaret

19 Herᵔd ágbógé, ekiénné Eᵔwᵔwᵔ ekwᵔ Josef ushu né géjyá né Ijip,

20 eké “Josef, kwilé ka ókpá maá yina ne mma wuú, enyú dékéré meso né mme Isrēli. Bᵔᵔ abi ákelege manwá ji ágboó.”

21 Josef ápégé, ase maá yimbᵔ ne mmá wuú áfé né mme Isrēli.

22 Yémbᵔ ji áwúgé nnó Achelᵔs ase gefwagé nte wuú Herᵔd né gebagé mewaá Judiya, abó εfᵔ manjyε wyé. Né gejya eyígé ji áma gé, Eᵔwᵔwᵔ ákwelé ji mbeé nnó ajyε né gebagé mewaá Galilíí.

23 Ne Josef ajyε jwᵔle né meló Nasaret ewé élú né gebagé mewaá eyigémbᵔ. Mechᵔ wé epyε nnó genó eyígé Eᵔwᵔwᵔ abó apyε nnó muú ekpávé wuú agaré bᵔᵔ bií gébé wáwálé nnó, “Bᵔᵔ ákuú nyε ji nnó muú Nasaret.”

3

Mekomejᵔᵔ ayi Jᵔn menwyaá bᵔᵔ manaá Eᵔwᵔwᵔ ágarége

(Mak 1:1-8; Luk 3:1-18; Jᵔn 1:19-28)

1 Né gébé eyigémbᵔ, ndere Jisᵔs alu né Násaret, mende fᵔ ayi akuú ji Jᵔn menwyaá bᵔᵔ manaá Eᵔwᵔwᵔ, aló mangaré mekomejᵔᵔ Eᵔwᵔwᵔ né mashwᵔne né gebagé mewaá Judiya aké,

2 “Kwᵔrege matᵔᵔ nyú délyá gabo néndé gébé eyigé Eᵔwᵔwᵔ ágbárege gefwa ne bᵔᵔ bií géla kwᵔkwᵔlé.”

3 Jᵔn yina ne Asaya muú ekpávé Eᵔwᵔwᵔ ágarége nyá átomé ne jii nnó, “Muú fᵔ abene mbᵔ né mashwᵔne aké, ‘Kwyεge meti Ata dakené, nyaáge éwú ébé cho’.”

4 Gefᵔgé nkúu eyígé Jᵔn abó afyé ájo ne bya mpᵔ mashwᵔne. Awélé ekandá mekᵔ menya né gebwε jii, ne menyéé wuú alu nyá lé égomé ne nwyᵔᵔ.

5 Ne gejamégé bᵔᵔ áchwᵔ manwú mekomejᵔᵔ ayi Jᵔn agárege. Bᵔᵔ bina átané Jerosale, ne gebagé mewaá Judiya meko ne maló mako ayi álú kwᵔkwᵔlé ne ebéé Jodan.

6 Ndere ebwᵔ áshuú ekúu né gabo ayi ebwᵔ ápyéé, Jᵔn awyaágé ebwᵔ manaá Eᵔwᵔwᵔ né mmu ebéé Jodan.

7 Ndere Jᵔn agárege mbᵔ, agé gejamégé ekwᵔ bᵔ Farasi ne ekwᵔ bᵔ Sadusi fᵔ ndere áchwᵔᵔ nnó ji awyaá ebwᵔ manaá Eᵔwᵔwᵔ, aké ne ebwᵔ, “Enyú mmyᵔ! Ndé muú agaré enyú nnó, dekage bᵔ εfwyale ewé Eᵔwᵔwᵔ achwᵔ tᵔ?”

8 Yéndémuú nyú apyégé unó ebí úleré nnó akwᵔré metᵔᵔ wuú alyá gabo wáwálé.

9 Déferégé fᵔ nnó, dekage déjwᵔle déli mmyε nnó, élé esé délu upyáne Abraham dékágé bᵔ εfwyale ewé echwᵔᵔ. Kaáge wáwálé nnó, Eᵔwᵔwᵔ akage pyε mataá yina ábwᵔlé upyáne Abraham.

10 Yε nana, enyú debᵔ mankaá nnó, ábwéé mé etᵔᵔ mfaá mango yendé genᵔᵔ ne makaka eyigé gélagé wᵔmé umpomé ulᵔulᵔ ásᵔré áfᵔme mmu mewε.

11 Me nwyage enyú ne manaá Eᵔwᵔwᵔ mamimami manleré nnó, enyú dékwᵔré matᵔᵔ nyú. Yémbᵔ, muú fᵔ achwᵔ mbᵔ me meso, ayi ájeá geme apwᵔ me, nkwané yé muú ayi mkpane unó uká bií wᵔ. Achwᵔgé, awyage nyε enyú ne Mendoó Ukpea ne mewε.

12 Achwᵔᵔ nyé ne ékᵔriyá né ebwᵔ wuú mánchá esa. Anerégé ashwané nyε matoó álá pᵔpᵔ, afyε esa né mmu uba abelé. Ne ukwᵔᵔ ebi ulaá akpane agbe né mewε ewé élá nómégé.*

Awyaá Jisᵔs manaá Eᵔwᵔwᵔ (Mak 1:9-11; Luk 3:21, 22)

* **3:12** Elú wáwálé nnó: Mendoó Ukpea echwᵔge muú né mmyε, echyεge ji eshyε mampyε utᵔᵔ Eᵔwᵔwᵔ, mbᵔntᵔ ne mewε esᵔᵔ yéndé gabo ayi muú ápyε epyε ji akpea.

13 Ewyaá yé wó, Jisós atané gebagé mewaa Galilií achwó né ebeé Jodan mbaá Jón nnó awyaá ji manaá Eṣṣwṣ.

14 Yémbṣ, Jón abó ashya ne ajó ne Jisós aké, “Nnó me nchwó eta wyé ṣwyaá me manaá Eṣṣwṣ, wṣ ṣma ṣchwó eta wáa?”

15 Jón ájógémbṣ, Jisós ashúú ji meko aké, “Gó éwú ébé mbṣ nana, elṣme nnó dépyé yéndégenó eyigé Eṣṣwṣ akélege. Eféé ne Jón ákamé manwyaá Jisós manaá Eṣṣwṣ.”

16 Ténéténé ayi áwyaá Jisós manaá Eṣṣwṣ, atané mmu nnyi, aké apele mfaánebuú anené, agé Mendoó Eṣṣwṣ éshúlege nkane gepwine ne ṣchwó téne ji mmyé.

17 Ne meko atané mfaánebuú aké, “Gé maá wa na, ngboó ne ji, apyéé metṣṣ egṣṣ me.”

4

Danchṣmeló ammua Jisós (Mak 1:12, 13; Luk 4:1-13)

1 Eféé Mendoó Ukpea épye Jisós afé né mashwṣne nnó danchṣmeló ammua ji.

2 Jisós abelé éwu usaá ndṣ upea, utuú ne ṣwṣmésé ayi alá nyéé menyéé wó ne mesa aló mammye ji.

3 Gébé eyígémbṣ ne danchṣmeló áchwó jṣṣ ne ji aké, “Mbṣgé wṣ ṣlu Maá Eṣṣwṣ, garé mataá áyina ábwólé ntoó bréd.”

4 Jisós ashúú ji meko aké, “Asá mmu ṣwe Eṣṣwṣ nnó, menyéé jiji fṣ wó awyaá ṣshye mángbaré geṣwáge mekwaá wó, yéndé mekomejṣṣ ayi Eṣṣwṣ ajṣṣ awya ntó ṣshye mangbaré geṣwáge mekwaá.”

5 Ajṣṣgé mbṣ, danchṣmeló ase ji afé né Jerosalé melṣ ukpea, abelé ji né melu ewé élú tete mfaá ṣcha upe Eṣṣwṣ. *

6 Ne aké ne ji, “Mbṣgé wṣ ṣlu Maá Eṣṣwṣ, nyó chṣ mme, néndé ásá né mmu ṣwe Eṣṣwṣ nnó, ‘Eṣṣwṣ atṣme nyé makiénné jii nnó áchwó ábámé wṣ’, áma sá nnó:

* 4:5 Elú wáwálé nnó: Bṣṣ Jus áferé nnó Jerosalé álú melṣ ukpea bwṣ néndé, ṣcha upe Eṣṣwṣ elú nyá wyé. Echa upe Eṣṣwṣ eléré né eta bwṣ nnó Eṣṣwṣ alú fa mme.

‘Agbárege nyé wṣ né amu bwṣ chánchá nnó ókagé ótó enṣṣ geká né ntaá.’ ”

7 Jisós ashúú ji meko aké, “Nṣgba, me nyogé fṣ néndé, ásá ntó né mmu ṣwe Eṣṣwṣ nnó, ‘Mekwaá ákpelé gé fṣ Nte wuú Eṣṣwṣ mankpea ji nnó ápyé genó.’ ”

8 Alyagé eféé, danchṣmeló ama akpá ji afé né mfaá mékwé ewé éṣṣgé dṣṣ ne aléré ji malṣ mme mako ne gefwa eyi gélu wyé.

9 Ne aléré gé Jisós mbṣ, ajṣṣ ne ji aké, “Menchyége nyé wṣ unó bina uko mbṣgé ṣtogé manó mme ṣnogé me.”

10 Jisós anyá ji aké, “Kwilé me ushuú, wṣ danchṣmeló, ása mmu ṣwe Eṣṣwṣ aké, ‘Ṣbṣ manógé elé Nte wyé Eṣṣwṣ jimbií ne ṣkpáné wyé lé ji defwe.’ ”

11 Ajṣṣgé mbṣ, danchṣmeló alyá ji afé. Eféé ne makiénné Eṣṣwṣ áchwó póo Jisós.

Jisós alo utṣṣ bií né Galilií (Mak 1:14, 15; Luk 4:14, 15)

12 Jisós áwú gé nnó ápye Jón menwyaá bṣṣ manaá Eṣṣwṣ áfyéé denṣ, alyá gebagé mewaa Judiya akeré né gebagé mewaa Galilií.

13 Ajyégé, ábelé fṣ né Nasaret dṣṣ wó, akoó kóge ajyé jwólé né Kapanṣm melṣ ewé élú né mapea gentoógé mewaa Galilií né gebagé mewaa Sebulṣn ne Naftali.

14 Eṣṣ epyembṣ nnó genó eyigé Asaya muú ekpávé Eṣṣwṣ asamé gébé wáwálé nnó,

15 “Mme Sebulṣn ne mme Naftali, mme ayi álú meti ebeé mega, né égbé ebeé Jodan, gebagé mewaa Galilií eyigé gejamé gé bṣṣ abi alá pṣ bṣṣ Jus ájwólege wyé.

16 Bṣṣ abi ábṣ álú mmu gemua ágé gekpékpé gé geṣgbṣ. Ne bṣṣ bi álú nya mmu manoó negbo, nana geṣgbṣ gégené, ebwṣ átane meti.”

17 Elṣ né gébé eyígémbṣ, Jisós alo mangaré bṣṣ mekomejṣṣ Eṣṣwṣ aké, “Kwórege mataṣ nyú délya gabo

nénde, gébé eyigé Eṣṣwṣ ágbárege gefwa jíi ne bṣṣ géla kwókwólé.”

Jisṣ akú baá utṣṣ bíi ani abi mbe
(Mak 1:16-20; Luk 5:1-11)

¹⁸ Bíi fṣ, ndere Jisṣ akéne né mbále ebeé mega ewe elu né Galilíi, agé áḡmé ápea mmá ama, nte ama. Ama akamege Simun ayi ákuú ji ntó nnó Pita, ne menmo wuú Andru. Eḡwṣ áḡmées utófó bṡṣ, elé álu áwáné meshuú.

¹⁹ Jisṣ ajṣṣ ne ebṡṣ aké, “Kwólege me, nlerere nye enyú, ndere ákpálege bṣṣ eké meshuú.”

²⁰ Tenéneé yimbṣ Simun ebṡṣ ne meso wuú Andru ályaá utófó bṡṣ ne ákwólé ji.

²¹ Ndere Jisṣ ályá eféé ajyées mbe gachye, áma gé áḡmṣ abifṣ ápeá Jemsi ne Jṣn menmo wuú ebṡṣ álu baá Sebēdee. Alú né mmu ékpées ne nte bṡṣ Sebēdee átóme upaá utófó bṡṣ. Akuú ebṡṣ nnó ákwále ji.

²² Jisṣ ajṣṣgé mbṣ, yé gébé áchṣ wṣ ályá ekpées mbaá nte bṡṣ ne ákwólé ji.

Jisṣ alerege, agarege mekomejṣṣ
Eṣṣwṣ ne apye bṣṣ mamée dtóoge
(Luk 6:17-19)

²³ Ne Jisṣ akené gebagé mewaá Galilíi geko. Ndere akéne, alerege bṣṣ mekomejṣṣ Eṣṣwṣ, né mmu macha mmyemenene bṡṣ. Agarege ebṡṣ abya melómélṣ ndere Eṣṣwṣ ágbárege gefwa ne bṣṣ bíi. Ama apye bṣṣ abi amée mamée ufṣṣ ufṣṣ átóoge.

²⁴ Abya yi apye ḡṣ Jisṣ akwṣ kpaá akwṣné gebagé mewaá Siriya geko. Bṣṣ ákpáne bṣṣ bṡṣ ako abi ámeé mameé ufṣṣ ufṣṣ ne abi ágene efwyale dṣṣ áchwṣ eta wuú nnó ápye ebṡṣ átoó. Né geluágé bṣṣ bina, abifṣ áwyá aló nchye, abifṣ ákwéne usasa ne abifṣ ámeé uchanchi. Jisṣ apye ebṡṣ átoó.

²⁵ Ewena épyegémbṣ, gejamégé bṣṣ ako abi átané gebagé mewaá Galilíi ne gebagé mewaá eyige ákuú nnó malṣ áfya ne Jerosale ne Judiya né egbé ebeé Jodan, ebṡṣ ako álo mankwólége Jisṣ. †

5

Jisṣ alerege bṣṣ mekomejṣṣ Eṣṣwṣ
né mfaá mekwé

¹ Jisṣ ágégé gejamégé bṣṣ abi áchwṣṣ matoómatoó né mbaá ayi ji alú, akwṣ ajye jwṣle mfaá mekwé. Ne baá utṣṣ bíi ájwólé áno ji mme.

Jisṣ alerege mejé ewé wáwálé
(Luk 6:20-23)

² Ne alṣ mánleré ebṡṣ aké:

³ “Eṣṣwṣ ajé bṣṣ abi ágene nnó mbṣgé ji alá pṣ ebṡṣ ápṣ yé genó; néndé gefwa eyigé Eṣṣwṣ ágbárege ne bṣṣ bíi gelú eyigé bṡṣ.

⁴ Eṣṣwṣ ajé bṣṣ abi álu ne masome, néndé Eṣṣwṣ áfyéé nye ebṡṣ metṣṣ.

⁵ Eṣṣwṣ ajé bṣṣ abi alá sélé gemege bṡṣ eke genó, néndé mme meko abeé nyé awe bṡṣ.

⁶ Méjé elu ne bṣṣ abi áwyaá matṣṣ mampye genó eyigé Eṣṣwṣ akélege, néndé ji apyées nye ebṡṣ ápye genó eyigé ebṡṣ akélege.

⁷ Eṣṣwṣ ajé bṣṣ abi ágene bṣṣ meshwe, néndé Eṣṣwṣ ntó agene nyé ebṡṣ meshwe.

⁸ Eṣṣwṣ ajé ebṡṣ abi áwyá matṣṣ mmu pópṣ, néndé ágene nye Eṣṣwṣ ne amé bṡṣ.

⁹ Eṣṣwṣ ajé bṣṣ abi ámmyéé nnó bṣṣ ábé nesṣ ne ate, néndé, ákuú nye ebṡṣ nnó baá Eṣṣwṣ.

¹⁰ Eṣṣwṣ ajé bṣṣ abi bṣṣ ámyé amu ne ebṡṣ gétúgé ápye unó ebi Eṣṣwṣ akélege néndé gefwa eyigé Eṣṣwṣ ágbárege ne bṣṣ bíi gelu eyigé bṡṣ.

¹¹ Méjé elu ne enyú abi bṣṣ áju enyú mashye mmye, enyú abi ámmyéé amu ne enyú detúdetú ne enyú abi ama ájṣṣge ufṣṣ unó uboubṣ ebi úlú gebyṣ eta nyú gétúgé dékwólegé me.

¹² Bége lé ne metṣṣ megṣmegṣ ne nechóchṣ, néndé, gekpékpéégé nsá nyú alu né mfaánebuú. Kaáge ntó nnó mbṣ ne ámye nyá amu ne bṣṣ ekpávé Eṣṣwṣ abi ábṣṣ mbe ne enyú.”

Jisṣ alerege nnó áḡkwṣle bíi álú eké
mega ne geḡbṣ mbaá bṣṣ mme

¹³ Enyú bi delu áḡkwṣle baá délu eke mega mbaá bṣṣ mme meko, yémbṣ

† 4:25 Elú wáwálé nnó: Malṣ afya yina, elé Dekapolis.

mbəgé mega élá pó sé ne ugə bíí, ápyeé mbə nnó ne ugə bíí ukéré? Éfulé sé yé genó, éla lé genó eyigé ágbéle dafye bəó ájyále ne uka.

¹⁴ Enyú delu genəbə mbaá bəó mme meko, wyé ndere melə ewé átené mfaá mékwé éla ebígé fə mangé.

¹⁵ Mbəntó ne muú alwégé étuléká alá abəó fə gesá ákwéré ewú. Yémbə, álwégé éwú aŋma ewú mfaá mbaá yi égénege yéndemuú né mmu gepú ágené.

¹⁶ Wyémbə ntó ne ébme nnó délyá genwáge nyú gégenége eké mewé mbaá bəó ako, nnó yéndemuú ágé uló melu ebi enyú dépyé ne áfége Nte nyú Esəwə muú alu né mfaánebuú.

Jisəs alerege bəó depərə mabé Mosis

¹⁷ Déferégé fə nnó me mbə nchwó élé mánchə mabé Mosis ne unó bi bəó ekpávé Esəwə ábó áleré. Nchwó lé nnó mpye unó ebi mabé yimbə ájəó úbé wáwálé. Nchwó fə mánchə ájí wó.

¹⁸ Ngarege enyú wáwálé nnó, tée mfaá ne mme ábyeé, ye ekéké genó eyigé áférege né mabé Mosis yina gépə yé genéné nnó, kpaá tée unó uko ebi ásámé úbée nyé wáwálé.

¹⁹ Ne yéndemuú ayi abyaá ekéké genó né mabé ayi, nnó epófó genó, ne álerege ntó nnó bəó ábyágé ewu, abeé gembyánkwógé muú né gefwa eyigé Esəwə ágbarege ne bəó bíí. Yémbə muú ayi ábélege mabé Esəwə ayi, ne alerege ntó bəó nnó ábélége ájí abeé nyé gekpékpégé muú né gefwa eyigé Esəwə ágbarege. *

²⁰ Ngarege enyú wáwálé nnó mbəgé enyú delá fyéé mekpo mambele mabé Esəwə depwó ekwə bəó Farasi ne ánleré mabé Esəwə wó, degene fə meti mankpe né gefwa eyigé Esəwə ágbarege ne bəó bíí cháchá.

Jisəs alerege depərə metəó usəó

²¹ Enyú debó déwú nyá nkane ebé Mosis ejəó mbaá ukwéne anté sé nnó, ékagé muú áwá nte. Muú ayi ápyeé mbə, akpéne nyé unəó mpa.

²² Yémbə me ngarege enyú nnó, yéndemuú ayi abəó metəó usəó ne nte menjémé akpene nyé unəó mpa eso. Ne muú ayi ashyeé nte menjémé nnó, “wə əlu waá?” Akpene nyé ntó eso ewe kpaá. Ne muú ayi ajəógé ne nte menjémé ntó nnó, “Wə genjekenégé muú” akpene mmu mewé ewé élá nómégé.

²³ Ne ndere elúmbə, ébégé nnó muú abó echye manchyé, né mbaá ayi áchyége echye Esəwə, ne atege nnó apye genó eyi gesəó menjémé wuú metəó,

²⁴ ályá echye ewémbó eféé, abə kpe mbe ajyé akwyé depə ne menjémé wuú, ne achwó achyé echye wuú mbaá Esəwə.

²⁵ Muú abəgé efwyale ne muú mawámé wuú, akamégé fə ji ajye ne ewú né eso. Akwyé depə ábé meko ama geməge nnó ajye né eso. Nénde, alá pye mbə wó, gébé gékoógé ajyegé ne éwú né eso, afye nyé ji né amú mempané mpa. Ne mempané mpa afye ji né amú bəó bə nku, ne bəó nkú áfyéé nyé ji denə.

²⁶ Ne kaáge wáwálé nnó alaá né denə etirémbə, kpaá te ákwóle ujwəó bimbə uko.

Jisəs alerege depərə ulə ne neba manwá

(Mat 19:9; Mak 10:11, 12; Luk 16:18)

²⁷ Enyú debó dewú nyá nkane ebé Mosis ejəó nnó muú ákwégé ulə.

²⁸ Yémbə me ngarege enyú nnó, muú ayi apéle mendée dómee, ne abəó nkyaá né metəó wuú mambelé ne ji, akwe mé mbə lé ulə ne mendée yimbə né mmu metəó wuú.

²⁹ Ne ndere elúmbə, mbəgé dambəónnyi wyé ayi ebwənyé apye nnó ókwé ebé Esəwə ju ji əfére, néndé élú galógáló nnó gepógé menyammye génó wə, ne nnó əbé ne upəó mmye uko, ójyé né mewé ewé élá nómégé.

³⁰ Ne mbəgé ebwənyé wyé épyé wə nnó ókwé ebé Esəwə, sə éwú əfómé, néndé élú galógáló nnó jəgé

* 5:19 Elú wáwálé nnó: Bəó Jus ákuú gefwagé Esəwə nnó gefwagé mfaánebuú gétúgé ebwó áfəó mantya mabə Esəwə, detú detú.

menyammye wyé génó ne nnó menyammye wyé mekomeko ákpé mmu mewε εwé élá nómégé.

³¹ Enyú dewú nyá nnó ebé Mosis ejóó éké muú akage wá neba ne mendée wuú mbógé achyégé ji mekpó ηwe.

³² Yémbó me ngare enyú nnó, muú ayi awáne neba ne mendée wuú εwé mendée wuú álá kwe uló wó, muú yimbó apye nnó mendée wuú akwé uló mbógé abagé menó ayi chá. Ne ye ndé mende ayi abagé mendée ayi menó wuú alya ji neba akwé ntó uló.

Jisás alerege depóre manyéméno

³³ Enyú debó déma wú nyá nkane ebé Mosis ejóó ne ukwéne antε sé nnó, ékágé muú anyéméno mampye genó eyige gélá pó ji metáó mampye. Muú abó mampye genó eyigé ji ányéméno né mbe ushuú Εσωώ nnó apyéé.

³⁴ Yémbó me ngarege enyú nnó ékagé muú akele kan̄ka, ye ébéle mannkú mabó mfaánebuú, néndé élé geluáge Εσωώ.

³⁵ Yé ébelé mankele ákú mme néndé mme alu geluó eyige Εσωώ ánérege uká bií wyé ágbége mmye, ne muú akelé gé akú ye Jerosale néndé ele Εσωώ mfwa yi kpaá ne abóó meló Jerosale.

³⁶ Ne ékagé muú akélé yé mekpó wuú néndé ákágé bwále η̄kaá méjwé εma ébé pópó yé lé megilí.

³⁷ Kámélé nnó “Ε έ” mbógé genó gélú eyigé wó okamege ne shya ntó nnó, “Ngba” mbógé genó, gélú eyige wó oshyáa. Yéndégenó eyigé oimage gbéé né mfaá eyina getané mbaá danchómeló.

Jisás alerege nnó ékagé muú ashúú gabo mfaá gabo

(Luk 6:29, 30)

³⁸ Enyú debó dewú nyá ntó nnó ebé Mosis éké muú anigé dambóónnyi nte men̄mé, ánií ntó awuú. Ne yé amugé néné né nte, ámu ntó eníí.

³⁹ Yémbó me ngarege enyú nnó, ékagé muú ashúú gabo mfaá gabo. Ne muú adogé wó égbé etaá εwé εbwónyε, bwólé εwé fó ntó ado.

⁴⁰ Ne mbógé muú aké akélege mampye mpa ne wó nnó ase nkú wye ayi mmu, chyéé ji chonchó ne ayi dafye.

⁴¹ Mbógé muú bee agbarégé wó nnó okpá metuú wuú ōjye mkpa neke ama, chó ne ji mkpá neke épeá.

⁴² Muú akagé wó genó, chyéé ji géji ónyogé. Ne muú achwógé nnó ópwó ji genó ntó óshyagé, pwó ji geji.

Bó gejeé ne bóó mawámé

(Luk 6:27, 28, 32-36)

⁴³ Enyú debó déwú me nnó ebé Mosis éké, “Gbógé ne bóó abi dényéé détúge ne εbwó ne paáge bóó abi álá kií enyú.”

⁴⁴ Yémbó me ngarege enyú nnó bó gé gejeé ne bóó mawámé nyú, dénénemmye mbaá Εσωώ nnó aje bóó abi ámmye amu ne enyú.

⁴⁵ Depyege mbó, debéé nye baá Nte enyú muú alú né mfaánebuú. Ji apyéé m̄ηm̄éé étyéé mbaá bóó abi ápyéé galógáló ne abi apyéé gabogabo, ne manaá nnó akwéné mbaá bóó abi ápyéé unó bi ji ákélege ne abi álá pyéé.

⁴⁶ Ne mbógé enyú dégbóó lé ne bóó abi ágboó ne enyú, ndé nsá ayi enyú debóó wyéé? Pó wyémbó ntó ne ánselé η̄ká makpo apyéé?

⁴⁷ Ne mbógé enyú dedoó lé abya ne bóó abi denyéé detúge ne εbwó, nde mechó εwé enyú depye mbó εwé muú alá pye? Yé bóó abi álá pó bóó Jus; mbóntó ne ápyéé.

⁴⁸ Né gétú eyigé na debó mambé cho ndere Nte enyú muú alú né mfaánebuú álú.

6

Jisás alerege nkane débóó mampyé gé unó Εσωώ dela lerege mmye né mbe ushu bóó

¹ Yémbó Jisás aléré gé aké, “Sége gébé nnó ékágé déléré gé mmye né mbe ushuú bóó nnó ágené enyú gétú gé unó Εσωώ ebi depyéé. Muú apyé gé mbó, abóó fó nsa ayi nte nyú né mfaánebuú áchyεge.

² Getu eyigembó, yéndé gébé muú nyú aké apoóge mbya muú ekagé ádó makán̄ka melóméló nkane bóó démbwólé ápye, né macha

mmyemenene, ne metɔ́ melɔ́ nnó bɔ́ áfégé ebwó nnó álú bɔ́ aláál. Me ngarege enyú wáwálé nnó mamféé ayi bɔ́ áfége mbɔ́ ebwó gé le áwu bwó nsa ne ebwó abɔ́ me mbɔ́.

³ Nɔ́ere elúmbɔ́, muú nyú aké apoóge mbya muú, apoó gefɔ́ éyígé yéé muú ayi álu kwókwólé ne ji alá kaágé.

⁴ Nnó mampoó ayi dépoóge mbya muú abe bíbí. Deké dépyembɔ́, nte nyú muú alú mfaánebuú agene yendé unó bi bɔ́ ápyéé bíbí achyge nyé nyú nsá.”

Jisɔ́s alerege nkane muú abɔ́ manemmye mbaá Esɔ́wɔ́

(Luk 11:2-4)

⁵ Jisɔ́s afe mbe mánleré aké, “Ne yéndégébé, enyú deké denenemmye, dénégé fɔ́ eké bɔ́ abi ábwólégé gemege bwó néndé, ebwó ágbóo mantené téné né macha mmyemenene ne mapeá anɔ́ mati ánenemmye nnó bɔ́ ágéné ebwó. Me ngarege enyú wáwálé nnó mange ayi bɔ́ ágéne mbɔ́ ebwó, gé le áwú bwó nsá ne ebwó ábɔ́ me mbɔ́.

⁶ Nɔ́ere elúmbɔ́, yéndégébé muú nyú aké akélege manemmye, ajye akpe mmu gepú jí, mbaá ayi ji abeé jimbí, agbé gepú, anemmye mbaá nte wuú Esɔ́wɔ́ ayi alá géné ji ne afe. Ne nte wuú ayi agene yéndé unó bi bɔ́ ápyéé yéndé mbaá, achyge nyé ji nsá.

⁷ Ne muú nyú aké anenemmye ájɔ́gé mejɔ́ ewé alá pɔ́ ne mekpo ne ula ndere bɔ́ abi alá pɔ́ bɔ́ Jus ápyéé. Gétúgé ebwó áférege nnó ájɔ́gé mejɔ́ dɔ́ ne Esɔ́wɔ́ awú mmyemenene bwó.

*

⁸ Débége fɔ́ eké ebwó, néndé nte nyú Esɔ́wɔ́ akaá mé genó eyigé dékélege gemégé nnó degú ji.

⁹ Ne yéndégébé déké denenemmye nage na, Nte esé Esɔ́wɔ́, wɔ́ yi ólú mfaánebuú, pyé mabɔ́ mmyé mábé ne énogé.

* **6:7** Elú wáwálé nnó: Esɔ́wɔ́ ayi bɔ́ ubeé ánenemmye, ápóf Esɔ́wɔ́ ayi abɔ́ mfaá ne mme. † **6:13** Elú wáwálé nnó: Ukwene bɔ́ nwe abifɔ́ aké, Nénde gefwa jye, uto bye ne nɔ́ wye ulú te kwyakwya ne kwyakwya Amen.

¹⁰ Pye gefwa jyéé géchwó. Pye bɔ́ apyge elé genó eyigé wɔ́ ókelege fa mme nkane ápyéé né mfaánebuú.

¹¹ Chyegé esé menyéé yi dékélege bíí ne bíí.

¹² Jinte gabo yi ese dépye eta wye ndere ese ntó déjigente gabo yi bɔ́ ápyéé eta esé.

¹³ Okamégé esé dékpé né mmua-meno ayi apye esé dékwéne né gabo. Yémbɔ́ féré esé né amu danchameló. †

¹⁴ Mbɔ́ ne débɔ́ manemmye. Né ebegé ojigé nte gabo yi ate bɔ́ apyé ne eta wyé, Nte wye Esɔ́wɔ́ né mfaánebuú ajigé ntó nte gabo wye yi apyé.

¹⁵ Yémbɔ́ olá jinte gabo ayi ate bɔ́ apyé né eta wyé wó, Nte wyé Esɔ́wɔ́ ajigé nyé fɔ́ ntó nte gabo wye yi apye.”

Jisɔ́s alerege nkane debɔ́ manlyáge menyéé kpékpé gétúgé depɔ́ré Esɔ́wɔ́ délá léregé mmye

¹⁶ “Ne yéndégébé deké délyage menyéé kpékpé gétúgé depɔ́ré Esɔ́wɔ́, ekagé déla meshwemeshwe nkane bɔ́ abi ábwólégé gemégé bwó ápyéé. Ebwó álaá meshwemeshwe eké bɔ́ abi ágéne efwyale, nnó bɔ́ ákaá nnó ebwó ályá menyéé kpékpé. Me ngarege enyú wáwálé nnó mangé ayi bɔ́ ágéne mbɔ́ ebwó, gé le awu bwó nsá ne ebwó ábɔ́ me mbɔ́.

¹⁷ Ne ébége muú nyú alyagé menyéé kpékpé gétúgé depɔ́ré Esɔ́wɔ́, áshwóné ushu bíí, áwaá maweé, ne achá mejwé wuú.

¹⁸ Muú nyú apyegé mbɔ́, bɔ́ akágé fɔ́ nnó alyá menyéé kpékpé, élé Nte wuú Esɔ́wɔ́ muú akaáge unó bi bɔ́ ápyéé bíbí ne akaáge nye. Ne Nte wuú Esɔ́wɔ́ muú agéne yéndégenó eyigé ji apyéé bíbí, achyge nyé ji nsá.”

Ekágé muú abya Esɔ́wɔ́ gétúgé unó mme

(Luk 12:32-34)

¹⁹ “Ekagé désélé gefwage nyú dékwígé fa mme, mbaá ayi baá menya ne nfrákán anyéé nye geji, ne ánjó ntó ágyále gepú akpe ákpá yendé genó.

20 Genó eyigé yéndémuú abòó mampye gelu nnó ábélé gefwa ji né mbaá yi Esòwò mbòó gefwa alú, mbaá yi baá menya ne nfrákánj alá kaágé anye ne ánjó ntó alá kágé gyá gepú ákpá yéndégenó.”

21 Nénde, mbaá ayi muú ábélege gefwa jíí, eféé ntó ne metòó wuú ebéé.

Jisàs alerege bòó genjgbógé menyammye
(Luk 11:33-36)

22 “Amé mekwaá álu eke etúlékánj né menyammye wuú meko. Ne mbògé amé jyé álú chánchá, ebyennó menyammye wyé meko abeé ne genjgbó.

23 Ne ebégé amé jyé ala apó chánchá menyammye wyé meko akwene gemuagemua. Ne mbògé genó eyi gepye wò ògéne mbaá gekwege gemua, ébyennó menyammye wyé meko alu mmu gekpekpégé gemua.”

Jisàs alerege nkane débòó mambé ne
Esòwò ne unó mme
(Luk 12:22-31)

24 “Muú ama ákágé kpá fò defwé mbaá bòó apea gébé gemaá. Apyegémbo, apaá nyé ama agboó ne ayifò. Ne ánogé nyé ama abyaá ayifò. Enyú dekágé nógé fò Esòwò ne ñka gébé gemaá.

25 Gé ula bi ngarege enyú nnó déchyégé fò gemége nyú efwyale, désómégé nnó dényé nyé ndé? Dényuú nyé ndé? Ne defyéé nyé ndé? Genwáge mekwaá gepwò menyéé wó? Ne menyammye mekwaá apwòó mandeé mamfyé wòó?

26 Pége denywóné, detí depené menyéé, deferege ne débélégé mbwé, yémbò nte nyú muú álu né mfaánebuú achyége detí menyéé, nnó enyú denjé gemé depwòó deti wòó?

27 Déchyégé fò gemé nyú efwyale, ndé muú nyú ayi mesóme wuú ekáge gbéé yéé bíí uma né amñme ayi Esòwò achyé enyú nnó débélé fá mme?

28 Ulannó déchyégé gemége nyú efwyale gétúgé mandeé? Pége dégé unòó mewaá ebi úkome ukoó ulóóló ndere úwéné, úpyé fò utòó, ukwyége ye mandeé.

29 Yémbò ngarege enyú wáwálé nnó ye Mfwa *Solomun ayi abó awyá unó uko, apó ye ne nkú ayi alómé akwóné ukoó ebi unòó bina.

30 Mbògé Esòwò achyége bya mewaá bina ukoó ulóóló. Bya ebi fina ulú ube geyá úgbó átuú áfyé mewé, deféré nnó ákágé chyéé fò enyú mandeé apwò ndere ji apele bya mewaá? Metòó ewé enyú defyéé ne Esòwò éñene kpaá épwò amu.

31 Désómégé sé désshaágé mmye nnó dényé nyé ndé? Dényuú nyé ndé? Ne defyéé nyé ndé?

32 elé bòó abi alá pò bòó Jus ne anerege mataó né ufòó unó bina. Kaágé nnó Nte nyú Esòwò muú alu mfaánebuú akaá me nnó debò mambé ne ubi uko.

33 Ne bógé mbe dékelé kpé meti ewé Esòwò abeé mfwa nyú depyégé unó bi ji ákélege, dépyégé mbò, achyége nye enyú unó bina uko.

34 Ne déchyégé fò efwyale né menyammye enyú désómégé gétúgé unó bi geyá, yéndé bíí uwyá eti depo eti déchwòó ne ubi. Desége fò efwyale ewé bíí ebi chá décho ne ewe fina.”

7

Dépagé mpa bòó ne metòó usòó
(Luk 6:37, 38, 41, 42)

1 “Dépagé mpa ate ne defya, nnó ékagé Esòwò apa awe nyú.

2 Nénde gefòó eyigé dépane mpa ate, wyémbò ntó ne Esòwò ápane awu nyú. Gefòó eyigé démege genó déchyége muú, mbòntó ne ámege nye áchyéé enyú.

3 Ulannó óchérege ekéke gabo ayi alu eke maá gejwaá né dambòónnyi nte menjé wyé òla òfyéé mekpo ne gabo ayi alu eke mekwòkwò né dambòónnyi awye wòmbòó?

4 Épyembò nnó ne òjóó ne menjé wyé nnó, ‘Léré me nféré wò maá gejwaá ayi alú wò né dambòónnyi’ ayi ólá géné mekwòkwò ewé ekwere wòmbòó né dambòónnyi?

5 Wò muú dembwólé bó kpé mbe féré ntó mekwòkwò ewe elú wò né dambòónnyi, òké ògene mbaá

chánéné ne áféré ekéké gejwaá ewé élú menmé wye né dambóónnyi.

6 “Débógé fɔ unó Èsɔwɔ déchyé mbaá bɔ́ abi alá bɔ́ gébé ne ji wɔ́. Alu eké bɔ́ mammye. Depyegé mbɔ́ abwálege mmye áno enyú. Débógé fɔ́ genó gelógéló déchyége mbaá bɔ́ abi álú eké ukwende, depyegé mbɔ́ ájyárege geji ne uká ábulé né utwántwɔ́.

Jisɔs alerege nnó aké akélege genó, gií Èsɔwɔ né mmyemenene (Luk 11:9-13)

7 “Gige wye Èsɔwɔ gige, achyegé nyé enyú unó bi dekelege, kelege wye kelege ápye nyé enyú dege ubi. Dóoge wye menombi doó, anénege nyé enyú ewú.

8 Néndé muú yi agigé genó, asele nyé, ne ayi akelégé, agene nyé, ne muú yi adogé menómbí, anénege nyé ji ewú.

9 Ndé muú nyú ayi maá wuú agigé ji bréd áchyége ji ntaá?

10 Ne ye ebe élé nnó agií ji meshuú áchyége ji mmyɔ́? *

11 Mbógé enyú ákwaá abi délu bɔ́ nchye, dechyegé unó ulúlú mbaá baá nyú, ndé gepye ne Nte nyú Èsɔwɔ muú alu né mfaánebuú alá chyégé unó ulúlú mbaá bɔ́ abi ágíge ji ubi?

12 “Depɔ́ deko etire menjɔ́ mbɔ́ delú nnó, pyégé etá bɔ́ wyé genó eyígé dekélege nnó ápye eta nyú. Gé mémma mechɔ́ ewé mabé Mosis ne bɔ́ ekpávé Èsɔwɔ ábó ásamé na.

Menómbi mamkpe né genwá eyi géla gebyé élú mámále (Luk 13:22-30)

13 “Kóoge né menómbi ewé élú mámále néndé ewé muú akogé wye ajye né meti negbo elu fuú. Ne gejamégé bɔ́ ákwálege le ewú.

14 Yémbɔ́ menombi ewé muú ákóge wye ájyé né meti genwá eyi gélagé byé élú mámále ne meti ewémbɔ́ épó kókoge. Ne bɔ́ abi ágene ewu ája wɔ́.

Genó ne umpomé bií (Luk 6:43, 44)

15 “Sége gébé ne bɔ́ gebyó abi áké álú bɔ́ ekpávé Èsɔwɔ. Jgegé ebwɔ́ né ame álú nyameé eké magóññme, nsanjí élé ukwaála.

16 Dekage nyé ufɔ́ bɔ́ ebi ebwɔ́ álú né gepɔ́ eyígé ebwɔ́ áwyaá, wye ndere ákage genó né umpomé bií. Muú ákage jye fɔ́ né dánsɔ́ ákyé gempomé eyígé gegɔ́. Muú ajye fɔ́ né agbójélé ákyé geloge sokoro.

17 Unó ulúlú uwame umpomé ulúlú, ebi uboubɔ́ uwame umpomé uboubɔ́.

18 Genó gelógéló géwómé fɔ́ umpómé uboubɔ́ ne eyi gebogebo géwómé fɔ́ umpomé ulúlú.

19 Ne yéndé genó eyí gélagé wómé umpomé ulúlú mbɔ́ mekɔ́ ákele geji ásré áfyé mewé.

20 Mechɔ́ ewé me njɔ́ mbɔ́, élú nnó, dékaage nyé bɔ́ gebyó abi áké álú bɔ́ ekpávé Èsɔwɔ né gepɔ́ eyígé ebwɔ́ áwyaá.

Jisɔs agarege nyé bɔ́ abifɔ́ nnó ji akaágé ebwɔ́ (Luk 13:25-27)

21 Jisɔs ama jye mbe mánjɔ́gé aké, “Èpófɔ́ yéndémuú ayi akúu me ‘Ata Ata’, ne anyéé nyé gefwage Èsɔwɔ. Ele bɔ́ abi ápyé genó eyígé nte wa Èsɔwɔ muú alu né mfaánebuú akélege ne anyé nyé geji.

22 Ne bií mpa Èsɔwɔ úkwónégé, bɔ́ ájɔ́ge nyé ne me áké, ‘Ata Ata! Pɔ́ nnó esé ne Èsɔwɔ apye dégare ná bɔ́ mekomejɔ́ ayi atané eta wuú né mabɔ́ myéé? Déma débuú gejamégé aló nchye ne déma depyéé ntó ukpekpe unó né mabɔ́ myéé?’

23 Bií bi mbɔ́ ngarege ebwɔ́ gbógónó nnó, ‘Kwílege me ushuú enyú bɔ́ abi déla pyéé unó bi Èsɔwɔ ákelege, nkágé fɔ́ enyú!’

Ufɔ́ ánténé upú áped (Luk 6:46-49)

24 “Ne yéndémuú ayi awuúge unó bi ngare mbɔ́ uko ne ápyéé ndere ájɔ́ alu eké muú dénjá ayi átené gepú jíí né mfaá etárávé;

* 7:10 Elú wáwálé nnó: Bɔ́ Jus aseé manye mmyɔ́.

²⁵ yé manaá ákwe, mannyi akpe, ne mbyo amyε gepú eyigémbɔ gekwene fɔ, gétúgέ áténé géjí né mfaá etárávέ.

²⁶ Ne yéndémuú ayi awúu mekomejɔ́ wa yina, ne álá pyεé fɔ ndere ákélege; alu eké, genkekenegé muú ayi atené gepú jíí né mfaá gesɔ́.

²⁷ Manaá ákwegé, mannyi ákpegé, mbyo ammyεgέ, gepú eyigémbɔ gékwé mme kpakpa!”

Jisɔs alerege nkane muú ayi ajɔ́gέ
Ésɔ́

²⁸ Jisɔs anérégέ manjɔ́ depɔ εtire na, gejamégέ bɔ́ abi álú éfεé ála mano mekpo fuú né gefɔ́ eyígέ jí álerege,

²⁹ néndé álerege ne ncha ayi atane mbaá Esɔ́wɔ́ épɔ́fɔ́ eke ánleré mabé Esɔ́wɔ́.

8

Jisɔs apyε muú ubá atoó
(Mak 1:40-45; Luk 5:12-16)

¹ Jisɔs anérégέ mánlere unó bina né mfaá mekwé áshulé mme. Gejamégέ bɔ́ ákwólé jí.

² Aké ápéle muú ubá fɔ achwɔ́ tó jí mánó mbe ushu, anε jí mmyε aké, “Ata mbɔ́gέ ɔ́kelege, pyε me nkpea.” *

³ Jisɔs anyaá εbwɔ́ wuú ata jí aké, “Me nkelege, ubá byé ubyé, kpea.” Ténéténé yimbɔ́ mende yimbɔ́ akpea.

⁴ Jisɔs ajɔ́ ne jí aké, “Ekagé ópyε muú fɔ́ akaá genó eyi gépyε ne wɔ́. Chó léré lé mmyε jyé mbaá mémpyé upe Esɔ́wɔ́ áchééré agé nnó ɔ́toó. Ne chyéé genó eyígέ ebé Mosis éjɔ́, mampyε bɔ́ ákaá nnó ɔ́toó.”

Jisɔs apyε maá defwé muú kpaá bɔ́
bee Rom atoó
(Luk 7:1-10)

⁵ Jisɔs afé né meló Kapanɔ́m, ákwónégέ wyé, muú kpaá bɔ́ bee né Rom ajyε báne jí ne alɔ́ máne jí mmyε, nnó apoó jí.

⁶ Aké, “Atá maá defwé wa amee, akɔ́re ala mmu bélé ne ubalé.”

⁷ Jisɔs ajɔ́ ne jí aké, “Nchwɔ́ pyé nyé jí atoó.”

⁸ Ne muú kpaá bɔ́ bee yimbɔ́ aké, Ata nfu yé muú fɔ́ ayi ókpéne gepú eyá wɔ́, yémbɔ́ wɔ́ jɔ́ lé genó ne maá defwé wa atoge nyε.

⁹ Elé mentó nwya bɔ́ kpakpa né mbe, abi me nwúu ne εbwɔ́. Ajɔ́gέ ne me nnó, “Mpyε genó eyi, mpyε. Ne nwya ntó bɔ́ bee abi áwúu ne me.” Yé ayi ndé ne njɔ́gέ ne jí nnó, “Chó fa ajyε, njɔ́gέ ne yimbɔ́ nnó chwɔ́ we, achwɔ́.” Ne njɔ́gέ ntó ne maá defwé wa nnó pyε eyi, apyεé géjí.

¹⁰ Jisɔs awúgέ mbɔ́, byɔ́ uwɔ́ jí mmu. Abwólé mmyε ajɔ́ ne bɔ́ abi ákwólege jí aké, “Ngarege enyú wáwálé nnó, me nlú dangé muú ayi áfyéé metɔ́ ne me na, yéé ébélé né Isréli.

¹¹ Ngarege enyú nnó gejamégέ bɔ́ átánege nyé né umε malɔ́ mme mako ajwólé chónchó ne ukwene ante se, Abraham, Asek ne Jakɔ́b manyε gefwa eyígέ Esɔ́wɔ́ ágbárege.

¹² Ne gejamégέ bɔ́ Isréli abi gefwa eyígέ na gebɔ́ gélú eyígέ bwɔ́ áfomege nyε εbwɔ́ dafyé ála mmu epinyá gemua álili, ányéé mánjéné.”

¹³ Jisɔs anérégέ manjɔ́ unó bina ajɔ́ yε ne muú kpaá bɔ́ bee yimbɔ́ aké, “Kéré meso né gepú jyéé, ɔ́kamé nnó Esɔ́wɔ́ akaáge pyε maá wyé atoó, chó yéndégenó gébeé wyεmbɔ́.” Wyε ndere Jisɔs ajɔ́ mbɔ́ maá defwé yimbɔ́ atoó.

Jisɔs apyε gejamégέ bɔ́ mamée
atoó

(Mak 1:29-34; Luk 4:38-41)

¹⁴ Ne Jisɔs alyaágέ eféé, afé né gepúgέ Pita, ndere akpené mmu, agé mmá mendée Pita né mfaá ukwɔ́ bélé, amee njaja gefwine.

¹⁵ Jisɔs ajyε tá εbwɔ́ wuú. Ténéténé yimbɔ́ gefwine gebyé jí mmyε, akwilé ka akéle menyéé achyé jí.

¹⁶ Nkwale akwónégέ bɔ́ áchwɔ́ ne gejamégέ bɔ́ bwɔ́ abi aló nchyε áchyége εbwɔ́ εfwyale mbaá Jisɔs. Ne Jisɔs ányá aló nchyε bimbɔ́ ne

* **8:2** Elú wáwálé nnó: Né gepɔ́gέ bɔ́ Jus muú aké amee uba, ásele jí nnó alú debadeba né mbe ushu Esɔ́wɔ́. Apɔ́ sé muú ayi áchóme mmyε ne ate, ne ákamegέ fɔ́ nnó jí akpe né mmu εcha upe Esɔ́wɔ́.

mekomejós wuú, átané bós bimbo mmye ne apye abi ámée ako átoó.

¹⁷ Jisós apye unó bi nnó genó eyigé Asaya muú ekpávé Esowó ájóó nyá átome ne ji gebé wáwálé nnó, “Aferé esé né ubale, apye mamée se ábyé.”

*Genwágé áhkwólé Jisós
(Luk 9:57-62)*

¹⁸ Jisós agégé nkane gejamégé bós géchwó nós ji mme, ajóó ne baá utós bií aké, “Déchyaá gentógé mewaá deyyé egbé né.”

¹⁹ Gemége nnó ebwó áchyaá, menleré mabé Esowó fó, achwó mbaá Jisós aké, “Ménleré, nkelege nnó me nkwólégé wó déjyé gé yéndé mbaá ayi oyyé.”

²⁰ Jisós ashuú ji meko né nekanémejós aké, “Ushua úwya ambu ayi úbélege wyé, denwyoné dewyaá anywa ne me Maá Nte Mekwaá mpó ye ne melu ewé nshwórege mekpo ngbeé mmye.”

²¹ Ne maá utós Jisós ayi ama ajóó ne ji aké, “Ata gó nnyé nníi kpé nte wa ne nchwó.”

²² Jisós ashuú ji meko aké, “Gó bós abi álú eké áwuú bó ánií mewu bwó, wó kwóle me.”

*Jisós anyá mbyonnyi atené
(Mak 4:35-41; Luk 8:22-25)*

²³ Ndere Jisós akpene mmu ékpe, baá utós bií ákwólé ji nnó áchyaá ájye egbé géntoógé mewaá.

²⁴ Ndere ebwó áchyaáge, mbyonnyi metometo átané mbelepo alo mammye. Amye kpaá apye ngbannyi ado ékpe ela mankemanke, yémbó Jisós ábó abelege ji gejyá.

²⁵ Ne ebwó ájye peé ji aké, “Ata poó esé, déchwó nó nnyi.”

²⁶ Jisós ajóó ne ebwó aké, “Défós ndé? Metós ewé enyú défyé né me épó ne unó.” Ajóógé mbó akwilé ka, anyá mbyo nnyi yimbó nnó áténé! Atené, mbaá akwené tómeé.

²⁷ Mechó ewé épye baá utós bií ála mano mekpo fuú ájóoge ne ate aké, “Ndé gefógé muú ná, ayi ányáge yé mbyo nnyi ne ngba nnyi áwuú ji?”

*Jisós abú aló nchye átané ande fó
apeá mmye*

(Mak 5:1-20; Luk 8:26-39)

²⁸ Jisós ne baá utós bií áchyaagé gentoógé mewaá, áfé né gebagé mewaá Gadaren. Akwónégé éwu, ande fó apeá abi aló nchye áchyege ebwó efwyale átane né manómé bó mbaá ayi ebwó ájwólege áchwó báne Jisós. Ande bimbo ápye efo kpaá te bós akámégé sé mánkógé né meti ewémbó.

²⁹ Ndere ebwó ágené Jisós, álo mánkálegé aké, “Wó Maá Esowó, obó ndé mechó ne esé? Ochwó chye esé efwyale ayi gébége eyige Esowó áchye esé gélage kwóne wó?”

³⁰ Eké épyembó, nfóné mekwende fó nébó nényéé éféé kwókwólé,

³¹ aló nchye abi álú ande bimbo né mmye áne Jisós mmye aké, “Mbógé ojuúge esé, te esé déjye dékpe né nfóné mekwende eniné mbó.”

³² Jisós ajóó yé ne abi aké, “Tánége déjye.” Aló nchye bimbo átané ájye kpé nfóné mekwende eniné mbó né mmye. Éféé mbó nfóné mekwende eniné mbó nésós ne gatélé, né shulé mékwe né kwe mmu gentoóge mewaá né nyú manaá négbo.

³³ Ambamé mekwende eyimbó, ágégé ndere épyéé, ábó gatélé áfé né meló ágaré genó eyi gépyéé ne ande bimbo.

³⁴ Awúgé mbó, meló meko etané manjye báne Jisós, égé gé ji éne ji mmye nnó ályáá mewaá bwó.

9

*Jisós apye muú úchánchi atóó
(Mak 2:1-12; Luk 5:17-26)*

¹ Jisós alyágé bós meló Gadaren, ákeré meso né mbále gentoógé mewaá, akpe ekpée achyaá áfé né meló ewé ji ájwólege wyé.

² Akwónégé wyé, bós fó ákpá muú úchánchi fó né uló áfé ne ji eta wuú nnó apyé ji átoó. Ne Jisós agégé nnó bós bimbo áfyéé matós ne ji wáwálé nnó ji akaáge pye muú úchánchi yimbó atóó, aké ne mende úchánchi

yimbɔ, “Maá wa, gbaré metɔ́, ɔ́fóǵé, ájíínte gabo wyeé.”

³ Ewéna epye ánléré mabé Eɔwɔ fɔ abi álú wyé álɔ mangigé ate nnó, “Mende yina abɔ́ fɔ maméé mmye ne Eɔwɔ wɔ́.”

⁴ Jisɔs akaá genó eyigé ebwɔ́ áférege, ne agií ebwɔ́ aké, “Ulannó enyú déwya uféré uboubo né mmu matɔ́ nyú?”

⁵ Ndé gelu pere manjɔ́, ‘Nnó ájíínte gabo wyé’, waá manjɔ́ nnó, ‘Kwile téné ké?’

⁶ Nkẹlege mámpye enyú dékaá nnó Maá Nte Mekwaá awyaá uto fa mme manjinte gabo mekwaá. Eféé ajɔ́ yé ne muú úchánchi yimbɔ́ aké, “Kwile ka kpa uló byéé chɔ́ mmu.”

⁷ Muú úchánchi yimbɔ́ ató, akwilé ka akpá uló bií awulé né gepú jíí.

⁸ Bɔ́ ɔ́gégé genó eyigé pyé, éfɔ́ ékwɔ́ ebwɔ́ matɔ́. Alɔ́ mamfége Eɔwɔ́ gétúgé gefoge uto ebi ji achyéé akwaá.

Jisɔs akuú Levi ndere maá utó wuú (Mak 2:13-17; Luk 5:27-32)

⁹ Jisɔs alyágé mbaá yimbɔ́, ákene ájyéé, agé mende fɔ́ ayi akamege Matyo ménselé nkamakpo. Ji ajwɔ́lé né melú utó wuú, Jisɔs akuú ji aké, “Kwólé me.” Ne akwilé ka alɔ́ mankwólé ji.

¹⁰ Ewyágé, Matyo ane Jisɔs né gepú jíí, ndere Jisɔs ajwɔ́le ányéé menyéé ne baá utó bií, gejamégé ánselé nkamakpo ne bɔ́ ubéé áchwɔ́ bane bɔ́ Jisɔs ányéé menyéé ne ebwɔ́.

¹¹ Bɔ́ Farasi fɔ́ ɔ́gégé mbɔ́, agií baá utó Jisɔs aké, “Ulannó ne ménléré enyú anyéé menyéé ne ánselé nkamakpo ne bɔ́ ubéé?”

¹² Jisɔs awúgé genó eyigé ebwɔ́ agií baá utó bií, ató ebwɔ́ neka aké, “Bɔ́ abi álá meé, ákélégé fɔ́ muú uka, élé abi ámeé ne ákélege.”

¹³ “Chóge déǵi dékaá genó eyigé ɲwe Eɔwɔ́ agaré esé. Asá wye nnó, genó eyigé me nkẹlege, gelu nnó ákwaá ágene ate meshwe épófɔ́ upe manpyege eta wa. Kaáge nnó nchwɔ́ kú fɔ́ bɔ́ abi álú cho né mbe ushu Eɔwɔ́ wɔ́, nchwɔ́ lé mánkú bɔ́ abi ápyéé ubeé.”

Nkwé manlya menyéé kpékpé (Mak 2:18-22; Luk 5:33-39)

¹⁴ Baá utó Jɔn ménwyaá bɔ́ manaá Eɔwɔ́ áchwɔ́ gií Jisɔs aké, “Ulannó esé ne bɔ́ Farasi délyáge menyéé kpékpé gétúgé depɔ́ré Eɔwɔ́ ne baá utó byé álá pye fɔ́ mbɔ́?”

¹⁵ Jisɔs ashúú ebwɔ́ meko aké, “Nnó ájeé menɔ́ neba ályage menyéé kpékpé ayi menɔ́ neba alu ne ebwɔ́? Cháchá. Yémbɔ́ gébé gebéé nye eyigé menɔ́ neba álá bée nyé sé ne ebwɔ́, éféé ne ályáge nyé menyéé kpékpé né mboó gébé gétúgé depɔ́ré Eɔwɔ́.”

¹⁶ Ne muú akaágé sé fɔ́ gebagé ndeé geké akwɔ́mé embu né ndeé eyi gekwéne. Apyégé mbɔ́, gebagé ndeé eyigémbɔ́ génywerege nye gépye ndeé yimbɔ́ egyptalé dɔ́.

¹⁷ Elómé fɔ́ ntó nnó muú akpá mmɔ́ make áfáné mmu ukwéne unó mmɔ́ ebi akwyéé ne mekɔ́ menya. Apyégé mbɔ́, mmɔ́ mimbɔ́ mabene nyé mapye ukwéne unó mmɔ́ ebimbɔ́ ugbɔ́ ne mmɔ́ mawule mme. Muú abɔ́gé mmɔ́ make afyéé lé né mmu unó mmɔ́ uke. Apyégé mbɔ́ mmɔ́ ne unó mmɔ́ ubéé nye chánéné.

Maá Jarɔs ne mendée ayi ataá nku Jisɔs

(Mak 5:21-43; Luk 8:40-56)

¹⁸ Ndere Jisɔs alú jɔ́ge ne ebwɔ́, aké ápele, muú kpaá fɔ́ achwɔ́ kwé ji uká, alɔ́ manjɔ́ ne ji aké, “Maá wa ayi mendée agbo mbɔ́ wye nana. Nné wɔ́ mmye, Ata chwɔ́ nɛre ji ebwɔ́ mmye, apege nye.”

¹⁹ Jisɔs akwilé ka ne baá utó bií ákwɔ́le mende yimbɔ́.

²⁰ Ndere ájyéé, mendée yi agéne me efwyale dɔ́ ayi manó mabɔ́ matanégé ji mbe málé aɲmé áfyá ne ápeá, achwɔ́ ji né meso ata manó nku wuú.

²¹ Elé ji abɔ́ aferé me né metɔ́ wuú nnó, “Mbɔ́gé ntagé yé lé nku wuú, ntoge nye.”

²² Jisɔs abwɔ́lé mmye agé mendée yimbɔ́ ajɔ́ ne ji aké, “Gbaré metɔ́ maá wa, ɔ́toó gétúgé ɔ́fyéé metɔ́ wye ne me.” Ténéténé yimbɔ́ mendée yimbɔ́ ató.

²³ Jis̄s akoó yé afé né gepúgέ muú kpaá yimb̄o. Akwónégé né gepúge Jar̄s, agé b̄oó ndere álile ne gejamégé abif̄o nkane ákwéle ubeé áf̄omege ambya.

²⁴ Aj̄oó ne εbw̄o aké, “Chógé, mes̄o mendée yina agbo w̄o, abelege lé géjyá.” Jis̄s aj̄oógé mb̄o, b̄oó bimb̄o ál̄o manjwáné ji jwané.

²⁵ Ne Jis̄s ábúgέ b̄oó bimb̄o ako átánégé dafye, ákpe mmu ágbaré εbw̄o mes̄o mendée yimb̄o, apye ji apeé, akwilé ka.

²⁶ Ne ngó mechó ewená akw̄o akw̄oné mal̄o mako né gebagé mewaá eyígemb̄o.

Jis̄s apye b̄oó ame nónómé apea ágéne

²⁷ Ndere Jis̄s alyaá gepúgέ Jar̄s ajyeé, b̄oó ame nónómé f̄o apea ál̄o mankwólégé ji ábεége aké, “Jis̄s, Mpyáne Devid gé esé meshwe.”

²⁸ Jis̄s akwónégé né mmu gepú eyigé ji ajwólege ande bimb̄o ájye báne ji. Jis̄s agiú εbw̄o aké, “Nnó enyú défyéé mat̄oó ne me nnó nkage pye enyú dégέne?” Akamé aké, “Ata défyε.”

²⁹ Akámégé mb̄o, Jis̄s ata ame bw̄o aké, “Ebé wyé ndere enyú défyéé met̄oó ne me.”

³⁰ B̄oó bimb̄o ál̄o mángéné mbaá. Ne Jis̄s aji εbw̄o etu aké, “Ekagé dépye muú ákaá mech̄o ewena.”

³¹ Yémb̄o ájyégé ákage cho met̄oó ápye ngó Jis̄s akw̄o akw̄oné mal̄o mako gétúgέ ut̄oó bí ji apye eta bw̄o.

Jis̄s apye mbú aj̄oóge mej̄oó

³² Ne wyε ndere ande bina makp̄o ápeá ályaá ajyeé, b̄oó f̄o áchw̄o ne muú f̄o mbaá Jis̄s ayi meló nchye apyé ji álaá mbú.

³³ Jis̄s ábúgέ meló nchye yimb̄o, mbú yimb̄o ál̄o mej̄oó manjógé. Ne gejamégé b̄oó abi álú éféé ágégé mb̄o, matye mawá εbw̄o meno ál̄o manjógé aké, “Délú danjé gefogé genó eyina gepyε fana né melo Isrēli.”

³⁴ Yémb̄o b̄oó Farasi aj̄oó aké, “Elé danch̄o melo mfwa áló nchye ne achyεé ji uto nnó ábúgέ áló nchye”.

Jis̄s agéne b̄oó meshwe

³⁵ Jis̄s alyage eféé akene ajyeé né mal̄o ayi k̄ok̄oó ne ayi kpakpa, alerege b̄oó mekomej̄oó εs̄w̄o né mmu macha mmyemenene b̄oó Jus. Ama agarege ntó b̄oó abya melómél̄o nkane εs̄w̄o ágbárege gefwa jí. Apyεé ntó b̄oó abi ámeé mamée uf̄oóuf̄oó átóoge.

³⁶ Ndere Jis̄s agéné gejamégé b̄oó abi áchw̄o eta wuú, meshwe akw̄o ji met̄oó d̄oó gétúgέ b̄oó bimb̄o, néndé efwyale bw̄o εjaá d̄oó, álá mbyambya eké mágón̄me ayi álá p̄o ne mémbamé.

³⁷ Eféé ne aj̄oó ne baá ut̄oó bií aké, “Mbwé mamferé ajá d̄oó ne b̄oó ut̄oó abi áférege aja w̄o.

³⁸ Nége mmye mbaá εs̄w̄o mb̄oó mek̄oó nnó at̄o b̄oó ut̄oó abif̄o nnó áchw̄o áferé mbwé wuú.”

10

Jis̄s ajya ángbá bií áfyáneápeá (Mak 3:13-19; Luk 6:12-16)

¹ Ne bií úma Jis̄s akuú ángbá bií áfyáneapeá, áchw̄oge achyεé εbw̄o uto ebi ábuú aló nchye né mmye bó ne mampye b̄oó abi ámée mamée uf̄oó ut̄oó átóoge.

² Gé mab̄o ángbá Jis̄s áfyáneápeá na. Ayi mbe akamege Simun (ákúu ji ntó nnó Pita) ne men̄mó wuú Andru, Jemsi ne J̄on baá Sebēdee.

³ Filip ne Batolomyo, T̄omasi ne Matyo ayi álú ménselé nkamakpo, Jemsi maá Alf̄os, Tadiȳos ne

⁴ Simun muú ukógé ayi ammyéé nnó b̄oó bií ábε mmyemmye bw̄o ne Judas Iscarot ayi achyεé Jis̄s man̄kwaá.

Jis̄s at̄o ángbá áfyáneápeá nnó ápye ut̄oó bií (Mak 6:7-13; Luk 9:1-6)

⁵ Jis̄s agare εbw̄o bina aké, “Ment̄ome enyú dafye. Déjyεé mb̄o dékpegé f̄o maló b̄oó abi álá p̄o b̄oó Jus ye né gebagé mewaá Samariya.

⁶ Chóge lé né mbaá b̄oó Isrēli. εbw̄o álú eké mágón̄me ayi ánome.

⁷ Dégarégé εbw̄o nnó gébé eyigé εs̄w̄o ágbárege gefwa ne b̄oó bií géla kw̄okw̄ólé.

⁸ Pyéége bɔ́ mameé átóogé, peége bɔ́ abi ágboó ákérégέ né genwá, pyéége ntó bɔ́ ubá átóogé, búge áló nchye abi áchyeégé bɔ́ efwyale né mmye. Nchyeé enyú utó mampye unó bi, déchyé ηka wó, chóge dépyéégé ntó mbaá bɔ́ dégigé ηka.

⁹ Ekagé déjyé ne yéndé gefóge ηka né mmu uba nku nyú.

¹⁰ Muú nyú ákpagé fó gébagé neke, yé ébélé nkú ayichá, yéé unó uká ne metó neke, néndé ábó manchyé muú utó genó eyigé ji abɔ́ mambé ne géjí.

¹¹ Yéndé melo ewé dékpené, kélege muú yi ábɔ́ gejeé mansε enyú nnó déjwale ne ji, jwólégé wye eféé kpaá te délyáge melo ewémbɔ.

¹² Dekpéégé mmu gepú eyimbo, támege bɔ́ abi álú mmu nnó, ‘Méjé Esɔwɔ ébé ne enyú.’

¹³ Ne mbágé bɔ́ abi álú mmu áseggé enyú chánéné, nége mmye nnó méjé Esɔwɔ élá ne ebwó, mbágé alá se ntó enyú wó, nége mmye nnó Esɔwɔ áse méjé wuú.

¹⁴ Mbágé muú alá se enyú yé ebe élé manwú mekomejɔ́ nyú wó, déké detanege melo ewémbɔ yé ebe lé gepú eyigémbɔ kwége mpúpú eyi élú enyú uká ne délyáá déjye.

¹⁵ Ne me ngarege enyú wáwálé nnó, bií unɔ́ mpa, Esɔwɔ agené nyé bɔ́ Sodom ne Gomara meshwe apwɔ bɔ́ melo ewé éshyaá manwú mekomejɔ́ enyú.”

Jisɔs agare ángbá bií efwyale ewé ebwó agéne nye

(Mak 13:9-13; Luk 21:12-17)

¹⁶ Aké, “Wuúge, mentóme enyú mbaá bɔ́ mme nkane mágónme né mpú ukwaála, kaágé chánéné nkane dékεne ne bége nyaáme dékélégé mpa.

¹⁷ Sége gébé, néndé bɔ́ ápyéne nye enyú áfé ne enyú né eso ákpakpa melo ne ádóo nyé enyú baá unɔ́ né macha mmyemenene bwó.

¹⁸ Ne ájame nye enyú áfé né mbe ushu bɔ́ gómena ne afwa melo gétúgέ délu ankwale ba, ápyéggé mbɔ́ ébyennó

degé mbɔ́ lé meti mangaré ebwó ne bɔ́ abi alá pɔ́ bɔ́ Jus mekomejɔ́ wa.

¹⁹ Gébéggé áseggé enyú ájyegé né macha eso, déchyéggé menyammye nyú efwyale, dégigé nnó dejoge nye nnó néndé gebe eyíggé mbɔ́ gékwónégé Esɔwɔ achyεge nyé enyú genó eyíggé débɔ́ manjɔ́.

²⁰ Njógé mbɔ́ néndé, uchu mejɔ́ ebí enyú déjoge nyé úbéé fó ebí nyú, élé Mendoó Ukpea ewé Nte nyú Esɔwɔ atóme nyé ne égárege nye enyú genó eyigé débɔ́ manjɔ́.

²¹ Ne gebé eyíggé mbɔ́ntó, anmó áchyéggé nyé atéé anmó nnó áwá. Ante áchyéggé nyé baá bwó nnó áwá. Baá áténege nyé ukóló ne amhá bwó ne ante bwó mampye nnó áwá ebwó.

²² Bɔ́ ako ápaá nye enyú gétúgέ délu bɔ́ ba. Yémbɔ yéndémuú ayi akogé metó te kwyakwya áférege nye ji né efwyale gabo.

²³ Yéndé melo ewé bɔ́ áchyéggé enyú efwyale kwiléggé wyé wáwá déjyé ewé chá. Kaágé wáwálé nnó, geméggé nnó déké maló Israeli mako mampye utó ba, me Maá Nte Mekwaá nchwó nyé.

²⁴ Kaágé nnó maá ηwe akaágé fó ηwe ápwó menleré wuú, ye maá defwé aneággé fó geme apwó muú ayi abɔ́ ji.

²⁵ Maá ηwe aferégé fó nnó ápyéε nye galógáló ne ji apwɔ menleré wuú ne maá defwe ntó aferégé fó nnó ápyéé nye galógáló ne ji apwɔ muú ayi abɔ́ ji. Mbágé bɔ́ ákage ηea mató akuú me ayi nlu nte ula gepú Esɔwɔ nnó nlú danchɔmeló (Belsebɔb) ne enyú bɔ́ ula gepú ba yé, ákúu nyé enyú ufó mabɔ ufó ufó ámi mabɔ́ mapwɔ́ amu. *

Muú ayi débɔ́ mamfɔ́ lé Esɔwɔ épófɔ mekwáá

(Luk 12:2-7)

²⁶ “Défógé ye muú fó, genó fó gépó eyigé ákwéréggé géjí bɔ́ alá géné nye, ye eyigé ábigé bɔ́ alá kágé nye gépó.

²⁷ Unó bi ngárege mbɔ́ enyú né metó utuú, gárege úbí gbɔ́ηɔ ne ebi dewuú mbɔ́ enyú enyú garege ubi mbaá bɔ́ ako áwúu.

* **10:25** Elú wáwálé nnó: Besebɔb élé mabɔ danchɔmeló ami fɔ pé ntó né 12:27.

28 Défɔgé fɔ bɔ́. Eɓwɔ́ ákage wá lé muú wáne, ákágé wá fɔ́ méndóo wuú. Fɔ́ge lé Ɛsɔwɔ́ muú awyaá utó manwá muú chóncho ne méndóo áfyé mmu ntoné mewɛ.

29 Gege baá denwɔ́né abi aname ne ŋka eyi élá fuú yé genó wɔ́. Yémbɔ́ yé ama ayi átánege né mfaá akwé ayi Nte nyú Ɛsɔwɔ́ alá kaá wɔ́ apó.

30 Mbɔ́ntó ne élú ne enyú, Ɛsɔwɔ́ akaá mpa déŋkaaré mejwɛ eti délu yéndémuú nyú mekpo.

31 Défɔgé fɔ́ genó eyigé bɔ́ apyé nyɛ eta nyú, enyú denjeá geme né mbe ushuú Ɛsɔwɔ́ dépwɔ́ ekwɔ́ denwɔ́né.

Muú ayi áfyé metɔ́ ne Kras ne ayi ashya ji

(Luk 12:8, 9)

32 “Ne yéndémuú ayi ágárege gbónónó né mbe ushu bɔ́ nnó alu muú wa, mentó ngarege nyé gbónónó mbaá Nte wa muú álú né mfaánebuú nnó ji alu muú wa.

33 Yémbɔ́, yéndémuú ayi áshyágé né mbe ushu bɔ́ nnó ji apó fɔ́ muú wa, bií mpa Ɛsɔwɔ́, mentó nshyaá nyé ji né mbe ushu Nte wa muú alu né mfaánebuú nnó ji apó fɔ́ muú wa.

Mekomejɔ́ Jisɔs achwɔ́ ne mawámé épɔ́fɔ́ nesɔ

(Luk 12:51-53; 14:26, 27)

34 “Enyú déferé gé fɔ́ nnó menchwɔ́ fá mme mampyɛ bɔ́ ábé nesɔ ne atɛ, nchwɔ́ lé mampyɛ bɔ́ ámmyé gé ne atɛ.

35 Nchwɔ́ pyé nnó maá ayi mende ámmyé ne nte wuú, ayi mendée ámmyé ne mmá wuú. Mendée menɔ́ ammyɛ ne ŋmogétá wuú.

36 Ne bɔ́ mawámé muú átané gé élé né ula gepú bií.

37 Muú abɔ́ gé gejeé ne mma wuú yélé ne nte wuú gépwɔ́ gé gejeé eyi abɔ́ ne me, ebyennó akwane fɔ́ mambɛ menkwɔ́le wa wɔ́. Ne muú abɔ́ gé gejeé ne maá wuú ayi mende yélé ayi mendée gépwɔ́ gejeé eyi abɔ́ ne me akwane mambɛ menkwɔ́le wa wɔ́.

38 Ne mbɔ́ gé muú alá kame mamkpa gekwa jí akwɔ́lege me wɔ́, ebyennó akwane fɔ́ mambɛ menkwɔ́le wa wɔ́.” †

39 Muú ayi akélege mampoó genwá jí, ji yimbɔ́ ne ágbóo nyɛ, ne ayi akélege maní genwá jí getú ya ebyennó bɔ́o nyɛ genwá eyi gélagé byé.

Ɛsɔwɔ́ achyɛge nyɛ nsa mbaá muú yi asele muú utɔ́ wuú ne nechóchó
(Mak 9:41)

40 “Yéndémuú ayi asele enyú ne metɔ́ megómégó ebyennó ase mbɔ́ le me, ne muú ayi ásele me ase mbɔ́ lé Ɛsɔwɔ́ muú átame me.

41 Yéndémuú ntó ayi asele muú ekpávɛ Ɛsɔwɔ́ ne metɔ́ megómégó élé akaá nnó alu muú utɔ́ Ɛsɔwɔ́, Ɛsɔwɔ́ achyɛge nyɛ ji nsa wyɛ ndere achyɛge muú ekpávɛ wuú. Muú ayi asele muú yi apyé gé genó eyigé Ɛsɔwɔ́ akélege, asele nsa wyɛ nkane ayi Ɛsɔwɔ́ achyɛge muú yimbɔ́.

42 Ne muú ayi achyɛge ŋkɔ́ manaá makwɛ mbaá muú ama né geluagé abi alu ankwɔ́le ba, yé ayi alú byábyá né amɛ bɔ́o, ngarege enyú wáwálé abɔ́o nyɛ nsa.”

11

Bɔ́ dentɔ́ Jɔn menwyaá bɔ́o manaá Ɛsɔwɔ́
(Luk 7:18-35)

1 Ne gébé gé Jisɔs anéré mangaré baá utɔ́ bií makpo áfyanéapeá genó eyigé eɓwɔ́ ábɔ́o mampyɛ, alyaá melú ewémbɔ́ afé né maló bɔ́o Jus ayi fɔ́ né gebagé mewaá Gálilí nnó áléré gé ne ámá ágáré gé ntó eɓwɔ́ abya melóméló.

2 Né gébé eyigémbɔ́ ntó Jɔn menwyaá bɔ́o manaá Ɛsɔwɔ́ abɔ́ akpe denɔ́. Awú gé unó bi Jisɔs, Muú yi Ɛsɔwɔ́ akweré ji élá gefwa, apyé, ató baá utɔ́ bií abifɔ́ nnó ájye ágíi ákaá gefɔ́ gé muú ayi jí álú.

† 10:38 Elú wáwálé nnó: Gekwa gelú mbaá ayi bɔ́o Rom áwane nya bɔ́o abi atoó makpo ne eɓwɔ́, mamkpa gekwa akwɔ́le Jisɔs, ula ulú nnó mange efwyale ewé ekáge chwɔ́ muú yé ebe élé ne negbo getu jí.

³ Ajoyégé ágií Jis̄s aké, “W̄o ne ólú muú ayi abó alú manchw̄o wá esé dégilé ayichá?”

⁴ Ne Jis̄s ashuú ebw̄o meko aké, “Choge dégere J̄on unó bi enyú déwuú b̄oó áj̄oge ne ebi enyú amb̄oó dékpané am̄e dégene.

⁵ B̄oó am̄e nónómé ágéne, ubw̄éré, ukwilé úkéne, b̄oó abi ámeé ubá átoó, b̄oó matu gbégbé ál̄o manwúgé, abi ágboó ápeé, ne ubyá b̄oó úwú abya melóméló.

⁶ Meje ébé ne muú yi alá p̄o ne dembyó né met̄oó gétú yá.”

Jis̄s agare b̄oó gef̄ogé muú ayi J̄on alu

⁷ Ndere baá ut̄oó J̄on ályaá áj̄yee, Jis̄s al̄o manj̄oó dep̄ore J̄on ne gejamégé b̄oó abi álú ef̄é aké, “Tégé gébége enyú déj̄yee nya né mashw̄one, def̄e manḡe ndé gef̄ogé muú? Déj̄yee gé le muú ayi alú eké mancha ami afofo akp̄ane átene egbe ewe ne ewe?”

⁸ Mb̄ogé mb̄o f̄o w̄o, def̄eré nnó dejj̄é gé ndé gef̄oóge muú? Déf̄é manj̄yee ge muú ayi af̄yee mandeé malómáló? Chyaá-o. Dekaá f̄o nnó b̄oó abi áfyee uf̄oó mandeé yimb̄o áj̄w̄olege lé né mmu dachi af̄wa b̄oó w̄o?

⁹ Ne enyú déf̄é yé éwú mánj̄yee gé waá? Elé muú ekp̄ávé Es̄w̄o? Eh, gé muú yi enyú dégené mb̄o. Ngare enyú wáwálé nnó, ajeá gem̄e apw̄o yéndemuú ekp̄ávé Es̄w̄o.

¹⁰ Elé J̄on yina ne abó ásamé gétú j̄ií nnó Es̄w̄o aké, ‘Wuúgé, nt̄ame nyé muú dent̄oó wa ayi abó nyé mbe ne w̄o manchw̄o kwyé meti wye.’*

¹¹ Jis̄s af̄é mbe aj̄oge aké, “Kaáge wáwálé nnó, né geluágé b̄oó ako abi ándée ábyené, ye muú ayi ajeá gem̄e eke J̄on menwyaá b̄oó manaá Es̄w̄o ap̄o. Yémb̄o muú ayi alá fuú ye genó w̄o né geluágé abi Es̄w̄o abeé mf̄wa bw̄o ajeá gem̄e apw̄o J̄on.

¹² Gef̄wa eyigé Es̄w̄o ágbarege gej̄yee mbe ne eshye el̄o né gébé eyigé J̄on menwyaá b̄oó manaá Es̄w̄o agarege mekomej̄oó Es̄w̄o, ekw̄one

bií ebi fina. Ne b̄oó abi amȳe mankpe wye, amȳe ne eshye. †

¹³ Gemégé nnó J̄on áchw̄o ál̄oó ut̄oó bií, b̄o nj̄we abi Mosis asame ne abi b̄oó ekp̄ávé Es̄w̄o ako abó mé mbe ágare unó bi upyee nȳe né gébé eyina.

¹⁴ Ne mb̄ogé dékelege mankame ne genó eyigé me nj̄oó, ḡoge me ngare enyú nnó J̄on ne alu Elija ayi b̄oó ekp̄ávé Es̄w̄o ab̄o aj̄oó nnó achw̄oó.”

¹⁵ Muú yi áwyaá matu mawú, áwú.

¹⁶ “Mmege na kpé nj̄yee enina ne ndé? Nélu nkane baá mel̄o abi áj̄w̄ole né met̄oó mel̄o, akuú ate ajeá bw̄o aké,

¹⁷ ‘Esé dékwe enyú ubeé neba nnó débé, déshya mambé, dékwa makwaá negbo nnó deli déshya manlí.’ ”

¹⁸ Nj̄oge mb̄o néndé, J̄on menwyaá b̄oó manaá Es̄w̄o achw̄oó nyá, j̄i ányuú f̄o mm̄oó, ne gebé eyigé f̄o alyage menyee kpékpé gétúgé dep̄oré Es̄w̄o getu eyigémb̄o, b̄oó aké, “Awyaá meló nchye.”

¹⁹ “Me Maá Nte Mekwaá nchw̄o, nnyee menyee, nnyu mm̄oó gbene, enyú deké pélé muú gen̄o ne menyuu mm̄oó yi, mejeé ánselé nkamakpo ne mejeé b̄oó ubeé. Yémb̄o ákaágé nnó den̄garé Es̄w̄o etiré muú áwyaá delu cho né unó ul̄oó ebi j̄i apyee.”

Mal̄o ayi alá áfyee mat̄oó ne Jis̄s w̄o (Luk 10:13-15)

²⁰ B̄oó abi álú né mal̄o ayi Jis̄s apyee nyá ukpékpé ufélekpá wye, ályaá f̄o mámpyégé gabo w̄o. Ewena epye Jis̄s al̄o manshulege ebw̄o ndo.

²¹ Ake, “Ut̄onkwa ubé nȳe ne enyú b̄oó meló Korasin, ut̄onkwa ubé nt̄o ne enyú b̄oó Betsada néndé, ukpékpé ufélekpá ebi mpye eta nyú, mb̄o mpye nyá ubi mbaá b̄oó Tiya ne Sid̄on mb̄o ályaá mé gabo bw̄o te gachií, áfyee uchálé mandeé, áwaá matw̄o né mekpo mánleré nnó ályaá gabo ebw̄o.

²² Ngárége enyú wáwálé nnó, bií un̄oó mpa Es̄w̄o, Es̄w̄o agene nȳe b̄oó Tiya ne abi Sid̄on meshwe apw̄o enyú.

* **11:10** Elú wáwálé nnó: “W̄o” né mel̄o nj̄we ewéna, atene mbaá muú ayi Es̄w̄o akwere j̄i ela gef̄wa.

† **11:12** Elú wáwálé nnó: Mel̄o nj̄we ewéna, né b̄o nj̄we bif̄o aj̄oó cha. P̄e TEV, RSV ne abif̄o nt̄o.

23 Ne enyú bɔ́ Kapanɔ́m, déferé nnó dékwɔ́me nye ηγο δɔ́? Gebyɔ, Ɛsɔwɔ awáne nye enyú gelu degbo dékwɔ́né melɔ áwuú bɔ́. Néndé, ukpékpé ufélekpá ebi mpye na eta nyú, mbó mpye ubi mbaá bɔ́ Sodom, mbó Ɛsɔwɔ áwaá nya fɔ ebwɔ wó, ábó álú ábe té fina.

24 Ngarege enyú wáwálé nno, bíí unɔ́ mpa Ɛsɔwɔ, Ɛsɔwɔ agene nye bɔ́ Sodom meshwe apwɔ enyú.”

*Jisɔs aké ‘Muú yi akélege ugbeé mmye achwɔ́ eta wáa’
(Luk 10:21, 22)*

25 Wyeé né gébé eyigémbɔ, Jisɔs anemmye aké, “Nte wa, Ata ayi abɔ́ mfaá ne mme, mfeé wɔ́ dɔ́, nkane ɔ́pyeé nnó depɔ́ ɛtíre detome ne me debe bibíí mbaá bɔ́ denǵá ne abi ákaá ηwe dɔ́. Ɔnené deti gbɔ́gɔ́nɔ́ mbaá bɔ́ abi álá kaáge ye genó nnó ákaá.

26 Elu wáwálé Nte wa, mbɔ ne wɔ́mbɔ́ ɔ́kelé nnó ébé.”

27 Ama jɔ́ ne bɔ́ aké, “Nte wa achyeme unó uko ne ye muú ayi akaáge gefɔ́gé muú ayi Maá álú ápó, ekosé Nte wuú ne ye muú ayi akaáge gefɔ́gé muú eyigé Nte alu ápó ekose Maá ne bɔ́ abi jí ájyaá nnó ápye ebwɔ́ ákaá Nte wuú.

28 Enyú ako abi depwaá gétúgé dékpané matuú ɛfwyale ayi ánɔ́ enyú, chwɔ́ge eta wa, nsele ájí nchye enyú ugbeé mmye.

29 Chyége gemεge nyú eta wa degí géno eyige nlérege, néndé me nlu nyame ne mbwéǵé fɔ́ mmye. Dépyéǵémbɔ, debɔ́ nye ugbeé mmye.

30 Genó eyigé ngarege enyú nnó dépye gejwerege fɔ́ ne eyigé nchyége enyú nnó dékpá genɔ́ fɔ́.”

12

*Nkwé ayi bíí uwyaá bɔ́ Jus
(Mak 2:23-28; Luk 6:1-5)*

1 Ɛbélé ye wó, né bíí uwyaá fɔ́ Jisɔs ne baá utɔ́ bíí ákoóge né mekwɔ́ gefɔ́gé nchi fɔ́ eyi ákuú nnó wid. Mesa abɔ́ ammye baá utɔ́ bíí. Ápye ebwɔ́ áló mánkǵé nchi eyimbɔ́ ányéé.

2 Ɛkwɔ́ bɔ́ Farasi fɔ́ áǵéǵé mbɔ, ájɔ́ ne Jisɔs áké, “Gé ebé se ékamé fɔ́ nnó baá utɔ́ byé ákwɔ́ nchi bíí uwyaá wó.”

3 Ne Jisɔs ashuú ebwɔ́ meko aké, “Enyú délú danǵú né mmu ηwe Ɛsɔwɔ dékaá genó eyigé mfwa Devid ápye nyá gébéǵé mesa ámmye jí ne bɔ́ bíí wó?”

4 Akpe nyá mmu ɛcha upe Ɛsɔwɔ abó brɛd ayi achyεge matame mbaá Ɛsɔwɔ, anyé ne bɔ́ abi álú ne jí. Elú ebé nnó muú yicha abɔ́ fɔ́ manyé menyé yimbɔ́ wó ekosé ámpye upe Ɛsɔwɔ ne ányé.”

5 Ama gíí aké, “Délú danǵú ebé Mosis ewé éké, ámpye upe né ɛcha upe Ɛsɔwɔ ákwene ebé bíí uwyaá, ebé ewé éké muú apyεǵé fɔ́ utɔ́ bíí uwyaá. Nkane ebwɔ́ ápye utɔ́ né bíí uwyaá ákwe ebe ewémbɔ. Yémbɔ ebé Mosis ewémbɔ egbaré fɔ́ ebwɔ́ nnó ápye utɔ́ bíí uwyaá wó?”

6 Gǵé ngaré ye enyú nnó muú alu fa ayi ápwɔ ye bélé ɛcha upe Ɛsɔwɔ.

7 Nηwe Ɛsɔwɔ ajɔ́ aké, ‘Genó eyigé Ɛsɔwɔ ákélege gélú nnó déǵéné ate meshwe épófɔ́ lé mámpye upe eta wuú’. Mbǵé debó dékaá mekomejɔ́ yina, mbó enyú déjɔ́ fɔ́ nnó bɔ́ abi álá pye gyéé wó ákwé mpa.

8 Kaáge ye nnó, me Maá Nte Mekwaá ne nlu Ata ayi abɔ́ bíí uwyaá.”

*Jisɔs apye mende yi ebwɔ́ egboó jí ató
(Mak 3:1-6; Luk 6:6-11)*

9 Jisɔs ályágé éféé, ajye kpe né ɛcha mmyemenene bwɔ́.

10 Mende fɔ́ ayi ebwɔ́ egboó jí abó álú wye. Ɛféé mbɔntó, bɔ́ fɔ́ abi ákélege meti mánjɔ́ nnó Jisɔs ápye genó gebo álú wye. Agíí Jisɔs áké, “Nnó ebé se ékamé nnó ápyeé muú ató né bíí uwyaá?”

11 Jisɔs ashuú ebwɔ́ meko aké, “Mbǵé muú nyú awyaá egɔ́ηme, ne ɛkwegé mmu gepyεé bíí uwyaá, nnó áféréǵé ɛwu?”

12 Ne mekwaá áyi aneá geme ápwɔ́ egóηme ye! Nɛre elúmbɔ, ebé egbáréǵé fɔ́ muú nnó apoóge fɔ́ nte menηme bíí uwyaá.

13 Ɛfɛé ne Jisɔs ájɔ́ ne mende ayi ɛbɔ́ ɛgboó jì áké, “Nyaá ɛbɔ́ wye.” Anyágé, ténéténé ɛbɔ́ wuú etoó ɛkere meɛ nkane ɛwe fɔ.

14 Bɔ́ Farasi abi álu ɛfɛé ágégé mbo, átané ájye ásó mala nnó ápye Jisɔs áwá.

Ɛsɔ́wɔ ajya Jisɔs nnó ábɛ muú utó wuú

15 Ne Jisɔs akaágé nnó ájɔ́ geju manwá jì, alyaá mbaá yimbɔ afé mbaá yicha. Gejamégé bɔ́ ákwólé jì, apye abi ámeé ako átoó.

16 Ne aji ɛbɔ́ etu aké, “Ɛkagé ájye ágáré bɔ́ depɔ eti.”

17 Jisɔs ájɔ́ mbo nnó mechó ɛwé Ɛsɔ́wɔ apyéé Asaya muú ɛkpávɛ wuú ájɔ́ ɛbɛ wáwálé

18 nnó, “Gé muú utó wa ayi njyaá na, mbo gejeé ne jì,

apyéé metó ɛgɔ́ me dɔ́, nchyege nye jì uto Mendoó wa,

ne agarége nye bɔ́ abi alá pɔ́ bɔ́ Jus nnó me mpyéé nye ɛbɔ́ átene cho né mbe ushu wa.

19 Abéé fɔ́ muú mawáme, ne ménjɔ́ mejɔ́, abéé muú ayi ala awuú fɔ́ mejɔ́ wuú né melo tametame.

20 Ajógé fɔ́ mejɔ́ metometo ne bɔ́ abi áwyaá mató dada,

ne ápyéé fɔ́ mató ásó ubya bɔ́ ne abi ágene ɛfwyale.

Wymbɔ ne abéé ne bɔ́ kpaá tɛ apye nye wáwálé wuú apwɔ unó uko.

21 Ne bɔ́ malɔ mme meko ánerége nye mató ne jì mambɔ genwá.”

Jisɔs apɔ́ fɔ́ ula uma ne Belsebɔ́ mfwa aló nchye

(Mak 3:20-30; Luk 11:14-23)

22 Ɛwyágé, bɔ́ fɔ́ áchwó ne muú ayi meló nchye ápyé jì alá mbú ne ame nónómé mbaá Jisɔs. Apye jì ató alɔ mángéné mbaá, ajoge mejɔ́.

23 Genó ɛyigé Jisɔs apye, gépye gejamégé bɔ́ abi álu wye matye mawá ɛbɔ́ meno álo mángígé atɛ áké, “Nnó mpyáne Devid áwu álu máchwó nkane mempoó se na waá?”

24 Ne ɛkwó bɔ́ Farasi áwúgé nnó Jisɔs apye muú ayi meló nchye áchyége jì ɛfwyale ató, álo mánjɔ́ áké, “Élé Belsebɔ́ mfwa aló nchye ne áchyége jì utó nnó ábúgé bɔ́ aló nchye mmye.”

25 Jisɔs ákaá genó ɛyigé ɛbɔ́ áférége, ajɔ́ ne ɛbɔ́ aké, “Yéndé melo ɛwé bɔ́ alá pɔ́ meko ama, éténége. Ne yéndé ulaá gepú ɛbi ummye ne atɛ ulaá tyatya.

26 Ne mbógé nte meló nchye aké abuu ayifɔ, ɛbyennó gefwage danchɔmeló gekaré mmye ne ɛpyémbɔ nnó ne geji géténé?

27 Mbógé Belsebɔ́ ne achyege me uto mamferé bɔ́ aló nchye mmye, waá achyége bɔ́ enyú utó mámferege bɔ́ aló nchye mmye? Ne mbógé enyú dekame fɔ́ nnó Belsebɔ́ ne achye ɛbɔ́ utó aferege bɔ́ aló nchye ne mmye wó, ɛbɔ́ ambɔ́ ne álérege nye nnó enyú délu gyéé né genó ɛyigé dejógé mbo ne me.” *

28 Ne mbógé élé né Mendoó Ɛsɔ́wɔ ne mbuu bɔ́ aló nchye mmye, kaáge nnó gefwage Ɛsɔ́wɔ gélo mé fá ne enyú.

29 Muú ákaágé kpe fɔ́ gepúgé meto muú ájɔ́ genó mbógé alá bɔ́mbɛ áwé jì wɔ. Ɛkosé nnó abógé mbe awege jì ne ákaáge kpe ajó yéndégenó.

30 Yéndémuú ayi alá pɔ́ ula uma ne me, alu muú mawame wa, ne yéndémuú ntó ayi alá pɔ́ge me manyweré bɔ́, atya ɛbɔ́ tyaá nnó abɛ tɛtɛ ne Ɛsɔ́wɔ.

31 Kaáge nnó Ɛsɔ́wɔ ajigente yéndé gabo ne mejɔ́ mebomebo ɛwé bɔ́ ajógé ne atɛ. Yémbɔ ájígé fɔ́ nte mejɔ́ mebomebo ɛwé bɔ́ ajógé atome ne Mendoó Ukpea.

32 Ɛsɔ́wɔ ájígé nye nte yéndé mejɔ́ mebomebo ɛwé muú ájógé atome ne Maá Nte Mekwaá yémbɔ ájígé fɔ́ nte mejɔ́ mebomebo ɛwé muú ajógé atome ne Mendoó Ukpea. Yé ɛbelé fa mme yina ne ayi achwó.

* 12:27 Élú wáwálé nnó: “Belsebɔ́” élé mabɔ amifɔ, ami ákuú danchɔmeló pé ntó né 10:25.

Genós ne umpomé bií
(Luk 6:43-45)

³³ Désége nnó umpome genós ulóme, debó manse ntó nnó genós geji ambós gelóme. Ne désége nnó genós gélóme f́ ébyennó umpome bií ntó ulóme f́, néndé akaáge genós né mbaá umpome bií géji géwóme.

³⁴ Enyú abi délú éke mmyó épyémbó nnó ne déjós galógáló ne muú ayi enyú délú bós abo? Néndé, genó eyi gélu muú metós géjí ne gétánege ji meno.

³⁵ Muú melóméló ájógé depó delódéló eti délú ji né metós, muú mebomebo ájógé depó debodebo eti délú ji metós.

³⁶ Kaáge wáwálé nnó, bií unós mpa Esówó yéndémuú ágarege nye ula bi ji ajós yéndé gechugé mejós gebogebo eyi gétané ji meno.

³⁷ Néndé ye mpa akwilege wó, ye akwene wó, ásós ji lé né uchu mejós bye.

Bós ákelege Jisós apyéé ufélekpa
(Mak 8:11, 12; Luk 11:29-32)

³⁸ Jisós ájógé mbó, ánlere mabe Esówó ne bós Farasi f́ ajós ne ji áké, “Ménlere, pye ufélekpa ese dégé, manlere nnó utó bye utané mbaá Esówó.”

³⁹ Jisós ashúú ébwó meko aké, “Enyú njye eniné na debó, delu bós abi átií meso ne Esówó. Dekelege me nléré enyú ufélekpa, yémbó yé uma nlérégé f́, wye lé ufélekpa Jona muú ekpávé Esówó ne me nlérege nye enyú.

⁴⁰ Wye nkane Jona ábelé ndó eléé né mmu uné mekwóle, mbántó ne áníge nye me Maá Nte Mekwaá mbelé ndó eléé utuú ne ηwómese né mme.

⁴¹ Bií unós mpa Esówó, bós meló Nínene ákwilege nye áshulé enyú bós njye enina ndo nnó dépye gabo, néndé, ákwóré nya matós bwó ákame né Esówó gébégé Jona ágaré ébwó mekomejós Esówó. Góge mpye enyú dékaá nnó, muú alu né metós metós nyú ayi ágarége mekomejós apwó Jona yémbó dékélégé f́ mánkwóré.

⁴² Bií unós mpa Esówó, mfwá mendée né meló Shéba ákwilege nye ashule bós njye enina ndo nnó ápye gabo. Néndé, atané nya kpaá tete éwu áchwó wú unó bi mfwá Solomun áleré nya bós ne déngá. Kaáge ye nnó muú alu mbó né metós metós enyú ayi álérege mekomejós ne déngá apwós mfwá Solomun yémbó défyéé f́ matu manwúge.”

Meló nchye ayi akéré meso
(Luk 11:24-26)

⁴³ Jisós afé mbe ajóge aké, “Abúgé meló nchye atanege muú mmye, alá yia yiáge né mmu mashwóne akélege melu éwe ajwólege. Akélege alá ge wó,

⁴⁴ ajógé ne geme jíí aké, ‘Nkerege meso mbaá ayi mbó nlu.’ Akerege meso agégé nnó melu éwémbó élú mewa, áshwa éla pópó ákwyéé ábelé,

⁴⁵ akerege, afé ase áló nchye abifó akénéama abi abós apwós ji, ákpé ájwólé mmu. Ne gefós eyíge muú yimbó ábéé gebós gépwó eyíge mbembe. Wye na ne épye nye ne enyú njyené bós abo bina.”

Jisós aleré ufós bós abi álú aηmó bií ne mmá wuú
(Mak 3:31-35; Luk 8:19-21)

⁴⁶ Ne nkane Jisós alú jyéé mbe manjós mejós ne bós bimbó, mmá wuú ne aηmó bií áchwó téne dafye ákelege manjós mejós ne ji.

⁴⁷ Muú f́ akulé agare ji aké, “Ge mmá wye ne aηmó byéé álú mbó dafye téne ákelege manjós mejós ne wó.” †

⁴⁸ Jisós ashúú muú yimbó meko aké, “Ndé bó álú mmá wa ne aηmó ba?”

⁴⁹ Abwéé ébwó asá mbaá baá utós bií aké, “Gégé mmá wa ne aηmó ba ná.”

⁵⁰ Néndé, yéndémuú ayi apyé genó eyigé Nte wa muú alu né mfaánebuú ákelege, ji yimbó ne alu mmá wa ne menjómó wa.

13

Nekanémejós mentya mbwe
(Mak 4:1-9; Luk 8:4-8)

† 12:47 Elú wáwálé nnó: Né bó ηwe ukwene bifó maló yina apó wye.

1 Wye né bií bimbɔ, Jisɔs atané né gepú eyigé ji abó alú wye, ashulé ajye jwóle né mbale géntoógé mewaá.

2 Gejamégé bɔ́ abó akwólé ji afé ewu. Ji ágégé nnó bɔ́ bimbɔ ájá dɔ́, ajye kpe ajwólé mmu ékpée ewé élú né mbále nnyi. Bɔ́ bimbɔ ako átené né mbale géntoógé mewaá.

3 Alo manleré ebwó gejamégé unó né makámejɔ́. Ató neka eníne mbe aké, “Bií uma mempye makɔ́ fɔ́ afé manjye tya mbwé né mekɔ́ wuú.

4 Ndere átyaá ájyee, áme mbwé áyifó ákwé né maá meti ayi ákoge wye, denywɔ́né dégé gé déchwɔ́ chwé dényé.

5 Amé áyifó ákwé né mfaá mme etáráné mbaá ayi mme alá jaá wye wó. Ebelé yee wó áchií. Ne élé mme alá jaá wye wó,

6 ημεέ έtyégé, edo mbwé yimbɔ, ne elé maka alá kpe mme chánchá wó, adé agbó.

7 Amé áyifó ákwé né mme ayi genkpé ntó géchige wye, áchigé, genkpé eyigémbɔ géwé gekweré mbwé yimbɔ meshii ejo agbó.

8 Yémbɔ áme áyifó ákwé né mme melóméló, áchií áwé, chánchá, áfyé uló. Ayifó áfyé usaá uló uta, áyifó áfyéé usaá uló uléé, ne áyifó áfyéé uló esaá meso efya ápwɔ́ nkane ábó ápené.”

9 Jisɔs ánerégé manto nekanemejɔ́ eníne na aké, “Muú yi áwyaá matu mawú, áwú”.

*Ula bi Jisɔs atóme makámejɔ́
(Mak 4:10-12; Luk 8:9, 10)*

10 Jisɔs ánerégé mántó nekanemejɔ́ enina, baá utɔ́ bií ájye gií ji aké, “Ata ula nnó wɔ́ olérégé bɔ́ bina né makámejɔ́”?

11 Jisɔs ashuú ebwó meko aké, “Elé enyú ne Eɔwɔ́ apyé nnó dékaá wáwálé depɔ́ etiré délú nya bíbíí ndere ji ágbárege nye gefwa jíí. Yémbɔ ji anene fɔ́ deti gbógónó mbaá bɔ́ abifó nnó ebwó akaá wó.

12 Nénde, yéndémuú ayi awya genó, ji ne ágbége nyé ji ebwɔ́ nnó abé ne gejamé. Ne muú ayi alá pɔ́, yé ékéké ewé ji awya, áséle nye eta wuú.

13 Gégé ula bi menlérege ebwó né makámejɔ́ na, áwyaá ame mangé, yémbɔ ágéné fɔ́, áwyaá matu mánwú yémbɔ áwuú fɔ́, ye mankaá ákaágé fɔ́ cháchá.

14 Ne ndere ebwó ápyeé mbɔ, genó eyigé Eɔwɔ́ apye Asaya muú ékpávé wuú ajɔ́ nyá getane wáwálé, nnó, ‘Enyú dénénege nye matu manwú mekomejɔ́ wa yémbɔ dekaágé ula,

défyé nye ame mangé unó ebí mpye yémbɔ dégéné fɔ́.

15 Nénde bɔ́ bina ajea matɔ́, awyaá matu mméé.

Akwere ame bwó né depɔ́ré Eɔwɔ́,

mbɔgé epó mbɔ fɔ́ wó, mbɔ ágéne mbaá ne ame bwó, áwuú ne matu bwó ákaá chánchá

ákwɔ́ré matɔ́ ákeré eta wa nnó mpye ebwó ápó.’

16 Enyú dewya éfwó, nénde, ame nyú ágéne ne matu nyú ntó áwú.

17 Kaáge wáwálé nnó gejamégé bɔ́ ékpávé Eɔwɔ́ ne bɔ́ abi álu cho né mbe ushu Eɔwɔ́, ákelé nya meti mangé unó bi enyú dégéne mbɔ, yémbɔ áge wó, ne manwú unó bi enyú déwuú mbɔ yémbɔ áwuú wó.”

*Jisɔs agare baá utɔ́ bií ula nekanemejɔ́ mentya mbwe
(Mak 4:13-20; Luk 8:11-15)*

18 Jisɔs afé mbe mánjógé aké, “Wúge ye ula nekanemejɔ́ mentya mbwe.

19 Mbwe ayi akwené né maá meti ayi ákoóge wye alu éke bɔ́ abi áwúgé mekomejɔ́ Eɔwɔ́ ayi ágárege nkane Eɔwɔ́ ágbárege gefwa jíí alá ákaágé ula, danchɔ́meló achwó aferé ji né mmu matɔ́ bwó.

20 Ne mbwe ayi akwené né mfaá mme etáráné, álu éké bɔ́ abi áwúgé mekomejɔ́ Eɔwɔ́ ténéténé yimbɔ, áse ji ne nechóchó.

21 Yémbɔ, mekomejɔ́ yimbɔ akpé fɔ́ ebwó mmu matɔ́ chánchá wó, awyágé mano. Gébége álogé mangé efwyale ndere bɔ́ ápaá ebwó gétúgé mekomejɔ́ Eɔwɔ́, ájá mpye meso.

22 Ne mbwé ayi ákwené né mme genkpé meshíí ejomé, álú eké muú ayi áwugé mekomejǎǎ Éṣṣṣṣ, uféré unó mme ne mmwólé né unó bi uchwǎǎ ne gefwa, ujo mekomejǎǎ yimbǎ upyεé ji áwǎ umpome ulúúl wǎ.

23 Mbwé ayi ákwené né mme melóméló, alu eké bǎǎ abi áwugé mekomejǎǎ Éṣṣṣṣ, ákaágé ula. Mekomejǎǎ yimbǎ akwǎrégé geṣwáge εbwǎ gebéé eké mbwé ayi áchií áwene chánchá afyεé gejamégé ula. Ayifǎ áfyεé usaá ulǎ uta ayifǎ usaá uléé, ne ayifǎ esaá meso εfya.”

Nekanémejǎǎ mancha ami muú mawámé apené mmu mekǎǎ mbwε

24 Jisṣṣ ama tó nekanémejǎǎ enínefǎ aké, “Gefwa εyigé Éṣṣṣṣ ágbárege gelu eké nekanémejǎǎ eníne na. Mende fǎ apε mbwé melóméló né mekǎǎ wuú.

25 Ne bií fǎ ndere mbǎǎ mekǎǎ yimbǎ, apene mbwé yimbǎ, muú mawámé wuú akwilé ne utuú ayi yéndemuú abelé geja, ajyε pε ntó mancha né mpu mbwé yimbǎ, alya afé.

26 Ne gébégé mbwé yimbǎ áchií áwene afyεé amε, ne bǎǎ ágéné nnó mancha ntó ne mawene mbǎ né mekǎǎ.

27 Éféé ne bǎǎ utǎǎ mende yimbǎ ájyε gií ji áké, ‘Ata pǎǎ pǎǎ lé mbwé áyi álú melóméló né mekǎǎ wyε? Ne mancha matané εfǎ wyé?’

28 Ashuú εbwǎ meko aké, ‘Ébe nyε lé muú mawámé wa ne ajyε pε mancha mimbǎ.’ Bǎǎ utǎǎ bimbǎ ágií ji áké, ‘Nnó òkelegé ese déjyε degoó mancha mimbǎ?’

29 Mende yimbǎ ashuú εbwǎ meko aké, ‘Ngba, debǎgé mangoó mancha yimbǎ nana, dechome nyε ne mbwε yimbǎ degoó.

30 Góge áji awε chonchó ne mbwε, gébégé mbwε ákwǎnégé mamferé ngarege nyε bǎǎ abi áferégé nnó ábǎ mbε ágoó mancha mimbǎ áwé uboubo áfyé né mewε, ne áferé mbwε áfyé mmu meke ákpá áchwǎ ábélé mfaá gélalé.’ ”

Nekanémejǎǎ mbwé ayi ákuú ji Mǎṣṣṣṣ

(Mak 4:30-32; Luk 13:18, 19)

31 Jisṣṣ ama tó neka enínefǎ aké, “Gefwa εyigé Éṣṣṣṣ ágbárege gélu eké nekanémejǎǎ eníne na. Mende fǎ apε nyiné gempome genǎǎ εyigé ákuú nnó mǎṣṣṣṣ né mekǎǎ wuú.

32 Nnyiné gempome εyigémbǎ géṣene gépwa amé mbwé ayifǎ. Yémbǎ gébégé néchií néwé, népwa baá unǎǎ abifǎ abi ápené nébwǎlé gekpékpégé genǎǎ εyigé denywǎné déshíge, déténege anyua bwǎ wyé.”

Nekanémejǎǎ Yis

(Luk 13:20, 21)

33 Jisṣṣ ama tó nekanémejǎǎ eníne fǎ aké, “Gefwa εyigé Éṣṣṣṣ ágbárege fa mme gelú eké yis uka εbi upyε bréd amualé εbi mendée abǎ achwaré ne gejamégé flawa abelé kpaá tε flawa meko amuále.”

Ula ébi Jisṣṣ alerege né makámejǎǎ

(Mak 4:33, 34)

34 Né gejamégé ndǎ εyi Jisṣṣ abǎ alerege nya unó bina ne gejamégé εbifǎ mbaá bǎǎ, alerege lé né mákámejǎǎ. Alérégé nyá fǎ bǎǎ bimbǎ genóge fǎ ayi alá tóme nekanémejǎǎ wǎ.

35 Atome nyá makámejǎǎ yina nnó genó εyigé muú ekpávε Éṣṣṣṣ fǎ abǎ ajǎǎ gébé wáwálé. Ajǎǎ nya aké, “Me njǎgé nyε mejǎǎ ne εbwǎ né makámejǎǎ, nlerege εbwǎ unó bi Éṣṣṣṣ abelé bibí tε gébégé ji akwyε mme.”

Jisṣṣ agaré ula nekanémejǎǎ mancha ami muú mawámé apené né mekǎǎ

36 Jisṣṣ alya gejamégé bǎǎ bimbǎ ajyε kpε mmu gepú ne baá utǎǎ bií. Éféé ne baá utǎǎ bií ágií ji áké, “Nte sé, gare ese ula nekanémejǎǎ mancha mi muú mawámé apené né mekǎǎ.”

37 Ashuú εbwǎ meko aké, “Muú yi apene mbwε melóméló yimbǎ elé Maá Ntε Mekwaá.”

38 Mekǎǎ ewémbǎ εtené mbaá mme meko, ne mbwε melóméló yimbǎ atené mbaá bǎǎ gefwage Éṣṣṣṣ. Mancha matené mbaá bǎǎ danchǎmeló.

³⁹ Ne muú mawámé ayi apene mancha elé danchomeló. Mamferé mbwε atené mbaá gébé eyigé mme yina abyéé. Ne abi áférege mbwε yimbó elé makiénné Εσωω.

⁴⁰ Wye nkane ánywérege mancha uboubo áfyé né mewε, mbántó ne ápyéé nye ne bós danchomelo gébége mme yina abyéé.

⁴¹ Gébé eyigémbó, me Maá Nte Mekwaá ntóme nye makiénné ya, áfe ájya bós abi ápye ate ákpéne né gabo ne abi alá akpεge mabe áfere né mpu bós gefwa ya.

⁴² Makiénné yimbó áferégé εbwó, áfomé mmu gekpékpégé ntoné mewε. Εφέε mbó ne εbwó álilí nye, ányé manéné.

⁴³ Gébé eyigémbó gepógé bós abi álú cho né mbe ushu Εσωω gégέnege nye éké mηmεé né gefwage nte bwó Εσωω. Muú ayi awyaá matu awú chánéné.

Nekanémejós genógé ηka eyi ábíí

⁴⁴ Jisós ama tó nekanémejós eniné fós aké, “Gefwa eyigé Εσωω ágbárege fa mme gélu eke nekanémejós eniné na. Muú fós age genógé ηka eyigé ábíí né melu mme, agege abí geji chánchá alya, afé ne gejamégé nechóchó. Akpó yéndégenó eyigé ji awyaá ajye na melu mme εwémbó.”

Nekanémejós ntaá eniné né jamé ηka

⁴⁵ Ama ato neka enínefós aké, “Gefwa eyigé Εσωω ágbárege fa mme gélu ntó éké nekanémejós eninéna. Menkene gese fós akene akélege mataá ayi ajamé ηka dós mana.

⁴⁶ Agégé né máa eniné né jamé ηka, ajye kpo unó bi ji awya uko anna néni”

Nekanémejós dansa

⁴⁷ Jisós ama ató neka eniné na aké, “Gefwa eyigé Εσωω ágbárege fa mme gélu éké nekanémejós eninéna. Anwané meshuú fós, áso dansa né nnyi.

⁴⁸ Ndere ásó meshuú εσε wye ufósufós, ágégé nnó meshuú εσε wye dós, aja ákwó né mapea mewaá. Ajya

eyi melóméló áfyé mmu uba ne eyi mebomebo atuú ágbe.

⁴⁹ Wyεmbó ntó ne εβεé nye bíí mpa Εσωω gébége mme abyéé. Makiénné Εσωω áchwó fére nye bós abi ápyéé gabo né mpu abi ápyéé genó eyigé Εσωω akélege.

⁵⁰ Aferégé εbwó, áfómege mmu gekpékpégé ntoné mewε. Alaá wye álilí, ányé manéné.”

Jisós ajage depó etiré deke ne etiré gekwéne

⁵¹ Jisós agíí baá utós bíí aké, “Pó enyú dékaá depó etiré na chánéné?” Akamé aké, “Eh dekaá.”

⁵² Ajós ye ne εbwó aké, “Yéndé menleré mabe Εσωω ayi agíí ndere Εσωω ágbárege gefwa jí fa mme, alu éké mbós gepú ayi akaáge unó Εσωω bi uke ne ebi gekwéne ebi ulú né mmu maá gepú ayi ji ábélege unó bíí wye.”

Bós Nasaret ábya Jisós

(Mak 6:1-6; Luk 4:16-30)

⁵³ Jisós anérége manleré makamejós yi, alyaá melu εwémbó,

⁵⁴ akeré meso né meló wuú. Ndere alós manlérégé bós mekomejós Εσωω né mmu echa mmyemenene bwó, ála mano mekpo fuú ágige ate aké, “Ndé muú áchyéé ji gefósge denjá eti? Ne utó mampye ukpékpé ufélekpa bina?”

⁵⁵ Pó maá menwóné upú na? Pó Meri ne alu mma wuú? Pó nnó aηmo bíí abi ande elé Jεmsi, Josef, Simun, ne Judas?

⁵⁶ Ne pó aηmo bíí abi andée álu na fa ne εsé? Ne ji atané ye εfós ne gejamégé dénnga etirena?”

⁵⁷ Né getú eyigémbó, ábya ji, yémbó Jisós ajós ne εbwó aké, “Anoge muú ékpávέ Εσωω yéndé mbaá. Wyeleé bós meló wuú ne abi ula gepú bíí ne ála nóge ji.”

⁵⁸ Ne téé mbaá ála áfyéé fós metós ne ji wó, ji ntó ápye fós gejamégé ufélekpa né meló wuú wó.

14

Negbo né Jón Menwyad bós manad Εσωω
(Mak 6:14-29; Luk 9:7-9)

1 Né gébé eyigémbɔ Herɔd muú alu muú kpaá né gebagé mewaá Galilií, ji awúgé ngɔ ukpékpé unó bi Jisɔs ápyeé,

2 ajó ne bɔ́ abi apyeé utɔ́ ne ji aké, “Elé Jɔn menwyaá bɔ́ manaá Ɛsɔwɔ. Ɛsɔwɔ apye ji akwilé né negbo. Ge ula bi ji awya utó mampye ufélekpa”

3 Herɔd aferé mbɔ néndé ji ne ápyeé nnó ágbaré Jɔn áwé áfyé né mmu gepúgé denɔ, gétúgé agaré gabo ayi Herɔd apyé nnó aferé Herɔdyas mendée menmo wuú Filip abá. *

4 Né gébége Herɔd aselé Herɔdyas né neba, Jɔn agarege ji aké, “Ebé Ɛsɔwɔ ekame fɔ́ nnó wɔ́ ɔse mendée menmo wye ɔ́bá wɔ́.”

5 Herɔd akelé meti manwá Jɔn, yémbɔ afɔ́ bɔ́ Jus, néndé ebwɔ́ ákame nya nnó Jɔn alu muú ekpávé Ɛsɔwɔ.

6 Ne né bií ebi Herɔd anené epaá mante bií ebi ábyené ji, maá Herɔdyas mesɔ́ mendée, abé mabeé malámáló né mbe ushu bɔ́ abi áchwɔ́ nyé epaá ewémbɔ kpaá te metɔ́ megɔ́megɔ́ epye Herɔd,

7 ajó ne maá yimbɔ aké, “Nkelé nnó, Nchyege wɔ́ yénde genó eyigé ɔ́kelege nnó menchye wɔ́.”

8 Maá yimbɔ ase majye mma wuú ajye jɔ́ ne mfwa Herɔd aké, “Fye mekpo Jɔn menwyaá bɔ́ manaá Ɛsɔwɔ fa né gebagé nkpagene nana.”

9 Mechó ewéna epye Herɔd alá jɔ́, yémbɔ elé ji akele mé né mbe ushu ankéé bií abi áchwɔ́ epaá, ákágé sé nkane amáge kwóre mejó wuú. Aké bɔ́ bee ápye genó eyigé maá yimbɔ ajó.

10 Ajye ásó mekpo Jɔn né mmu gepúgé denɔ áchwɔ́ ne ewú.

11 Anérégé afyé ewú né gebagé nkpagene áchwɔ́ chyé maá yimbɔ mendée, ase ajye chyé mbaá mma wuú.

12 Ne baá utɔ́ Jɔn áchwɔ́ kpá genkwɔ́ jíí ajye níí. Ajye ágare Jisɔs nkane epye ne Jɔn.

Jisɔs achyé délé bɔ́ ɔ́ta menyéé
(Mak 6:30-44; Luk 9:10-17; Jɔn 6:1-

14)

13 Jisɔs awúgé abya negboné Jɔn, alyaá melu ewémbɔ ajye kpe mmu ekpée ne baá utɔ́ bií, áfé né mbaá ayi álú bɔ́mbɔ, nnó ebwɔ́ ábé ewú ebwɔ́ ebwɔ́. Yémbɔ bɔ́ áwúgé nnó akpe ekpée ale jyé, átané né umé malɔ́ áke ne uka ákwɔ́lege ji.

14 Jisɔs átané gé mmu ekpée, mankwɔ́ mapea mewaá, agé gejamé gé bɔ́, ne meshwe akwɔ́ ji metɔ́ gétúgé ebwɔ́, apye ebwɔ́ ató mbaá mameé ayi ebwɔ́ ábɔ́ ámée.

15 Nde re nkwale akwónége baá utɔ́ bií ajyé báne ji aké, “Ata bií úfé ne mbaá yina alu eke mashwɔ́ne, lyaá bɔ́ bina ajye áná menyéé né baá malɔ́ ayi álú fa kwɔ́kwólé ányé.”

16 Jisɔs ashúú ebwɔ́ meko aké, “Ngé fɔ́ ula bi ebwɔ́ ajye kéle menyéé wɔ́. Ɛnyú ambɔ́ chyége ebwɔ́ genó ányéé.”

17 Baá utɔ́ bií aké, “Déwyaá lé ntó bréd étáa ne meshuú épea fa, ye genó eyigécha gepó.”

18 Jisɔs aké ne ebwɔ́, “Chwɔ́ge me ne éji.”

19 Agaré gejamé gé bɔ́ bimbɔ aké ajwólé né dambyanja, asé ntóo bréd eyimbɔ étáa ne meshuú épeá, ape ame mfaánebuú achyéé matame mbaá Ɛsɔwɔ agyá éjí ubauba achyéé baá utɔ́ bií, nnó ákaré mbaá gejamé gé bɔ́ bimbɔ.

20 Yéndémuú ányé ágbeé. Ne baá utɔ́ bií áke ányweré ayi álaá, ágbeé usá úfyáneupeá.

21 Mpa bɔ́ abi ányé menyéé yimbɔ mbɔ́gé alá gbéé fɔ́ ándée ne baá wɔ́, ande ebwɔ́ ebwɔ́ álú délé bɔ́ átáa.

Jisɔs ake mfaá mekɔ́ manaá
(Mak 6:45-52; Jɔn 6:15-21)

22 Epyé gé mbɔ, Jisɔs aké baá utɔ́ bií akpe ekpée ábɔ́ mbe áchyaá gé gentó gé mewaá. Ji ala meso agare bɔ́ nnó ebwɔ́ áké ré né upú bwɔ́.

23 Anéré gé mangaré ebwɔ́ nnó áké ré, akwɔ́ afé mfaá mékwé jimbií manemmye. Alu éwu jimbií kpaá te nkwale akwóné.

* 14:3 Elú wáwálé nnó: Filip alú meso Herɔd. Ji abá Herɔdyas. Ebelege Herɔd afere Herɔdyas mendée Filip, abá.

24 Né gébé eyigémbɔ ekpée ewé ekpané baá utɔ́ bíí éfé mé tete metɔ́ nnyi. Mbyo ammye ne ewu, apyɛ́ ɲgbannyi adoó ewu egbé ewé ne ewé.

25 Eɔ́ né gejéjégbí kpaá te dondo, Jisɔ́s ákéné mfaá mekɔ́ manaá manjye báne ebwɔ́.

26 Baá utɔ́ bíí áké ágéne nkane ji akéne achwɔ́ mfaá mekɔ́ manaá, efɔ́ ekwɔ́ ebwɔ́ matɔ́ ákálege áwére áké “Meló ɔ́, meló ɔ́”.

27 Ténéténé yimbɔ́ Jisɔ́s ajɔ́ ne ebwɔ́ aké, “Elé me, gbarege matɔ́ nyú, défɔ́ge.”

28 Pita ashúú ji meko aké, “Ata mbɔ́gé nnó ele wɔ́ wáwálé pye me ntó nshulé nke mfaá mekɔ́ manaá nchwɔ́ mbané wɔ́.”

29 Jisɔ́s aké ne ji, “Shulé chwɔ́, ajóge mbɔ́.” Pita atané mmu ekpée ashule nnyi alɔ́ mánkené mfaá mekɔ́ manaá manjye báne ji.

30 Ne nkane ágené mbyo nnyi ammye ne eshye, efɔ́ ekwɔ́ ji metɔ́ ne alɔ́ manke mmu nnyi. Akalé áké, “Ata, poó me.”

31 Jisɔ́s asá ebwɔ́ ténéténé yimbɔ́ agbaré ji, ajɔ́ aké, “E é metɔ́ ewé ɔ́fyé ne me elú dada, waá aké wɔ́ ɔ́be ne dembyɔ́ né metɔ́.”

32 Ebwɔ́ ákpégé né mmu ekpée, mbyo yimbɔ́ apwá.

33 Efé ne bɔ́ abi álú mmu ekpée ánogé Jisɔ́s, ajɔ́gé áké, “Wáwálé wɔ́ ɔ́lu Maá Eɔ́wɔ́.”

Jisɔ́s apyɛ́ bɔ́ mameé ɔ́toó né Genésáret
(Mak 6:53-56)

34 Bɔ́ Jisɔ́s ánerégé manchyaá gentóogé mewaá eyigémbɔ́, ákwɔ́né né melɔ́ Genésáret.

35 Ne bɔ́ abi álú efé ákaá nnó gé Jisɔ́s na, álɔ́ meko né malɔ́ ayi álú né gebagé mewaá eyigémbɔ́ geko. Bɔ́ bimɔ́ ákpá yé bɔ́ abi ámeé ako áchwɔ́ ne ebwɔ́ mbaá Jisɔ́s.

36 Anɛ́ Jisɔ́s mmye nnó agó ebwɔ́ áta lé mano nkú jíí. Ne yéndémuú nemeé ayi atáá mano nkú Jisɔ́s atóó.

15

Jisɔ́s agarege unó bi ukwene ante bɔ́ Jis dleré
(Mak 7:1-13)

1 Bɔ́ Farasi ne anleré mabé Eɔ́wɔ́ fɔ́ átané Jerosale áfé mbaá Jisɔ́s ágií ji áké,

2 “Ulannó ne baá utɔ́ bye ályaa mankwólégé unó bi ukwene ante sé áleré? Pe ebwɔ́ áshwónégé fɔ́ amu gefɔ́ eyigé ukwene ante sé ájɔ́ nnó esé dépyégé ne dényégé menyéé.”

3 Jisɔ́s awúgé mbɔ́ ashúú ebwɔ́ meko aké, “Enyú ntó delyaa mabe ayi Eɔ́wɔ́ aké débélégé, dela kwólé lé unó bi ukwene ante nyú álerége?”

4 Dese ndere Eɔ́wɔ́ ajɔ́ nnó, ‘Nógé mma wye ne nte wye.’ Ne ájɔ́ ntó nnó, ‘Mbɔ́gé muú ajóge mejɔ́ mebo ne mma wuú yé elé ne nte wuú ábɔ́ manwá ji.’

5 Yémbɔ́ né egbé ewé nyú, dela gáre lé nnó, mbɔ́gé muú abegé ne genó eyigé ji akage poó mma wuú yé ebélé nte wuú ne geji, ‘Agaré lé nnó anyé mé meno manchye geji mbaá Eɔ́wɔ́.’

6 Apyegembɔ́ abɔ́ sé manleré enógé, apóó mmá wuú ne nte wuú manchyé ebwɔ́ geji wɔ́. Wyembɔ́ ne enyú desele mabe Eɔ́wɔ́ ne gembya gétúgé gepɔ́ eyigé ukwene ante nyú áleré.

7 Enyú bɔ́ dembwólé, Asaya muú ekpávé Eɔ́wɔ́ abɔ́ alu cho gébége agaré nyá mekomejɔ́ Eɔ́wɔ́ atomé ne enyú nnó,

8 “Bɔ́ bina ánogé me ne ubómeno, yémbɔ́ ánogé fɔ́ me né mmu matɔ́ bwɔ́ cháchá.

9 Enógé ewé ebwɔ́ ánoge me elú detú, nénde ásele unó ukwene ante bwɔ́ álerege eké mabe ya.”

Unó bi upyɛ́ mekwaá alá beé fɔ́ cho né mbe ushuú Eɔ́wɔ́
(Mak 7:14-23)

10 Jisɔ́s akuú njuné bɔ́ eniné mbɔ́ nechwɔ́ eta wuú, aké,

“Wúge genó eyigé menkelege mangaré enyú ne kaáge nnó.

11 Unó bi upyɛ́ muú alá beé cho né mbe ushuú Eɔ́wɔ́, upó fɔ́ ebi ukpéne

ji né meno, élé eyi getanege ji né meno.”

¹² Jis̄s ajógé mb̄ baá utóó bií ake mmye afí ji agíí áké, “Ōkaá nnó genó eyigé w̄ ójóó mb̄ gepye b̄ó Farasi áso matóó w̄?”

¹³ Jis̄s ashuú ebwó meko aké, “Nte wa muú alu né mfaánebuú agoóge nye yéndé genóó eyigé ji alá p̄éé w̄.”

¹⁴ Dechyege gemege nyú efwyale gétúgé b̄ó Farasi bimb̄. Ebwó álú b̄ó am̄e nónómé abi ájame abif̄o meti. Ne mb̄ogé muú ayi am̄e anómé ji, ajame nte muú am̄e nónómé meti, ebwó ako ákwéne mmu gepȳéé.”

¹⁵ Jis̄s ajógé mb̄, Pita agíí ji aké, “Gáré esé ula nekanémej̄óó eniné w̄ otome na nnó, ep̄f̄o unó bi ukpene muú né meno ne upȳéé ji alá beé f̄o cho né mbe ushuú Es̄w̄o.”

¹⁶ Jis̄s aké ne ebwó nnó, Enyú ntó delú def̄óó p̄ó eké ate?

¹⁷ Enyú dekaá f̄o nnó, yéndégenó eyi gekp̄ene né meno gékoóge le né un̄e ne getané w̄? Geji gepȳéé f̄o nnó muú áb̄e debadeba né mbe ushu Es̄w̄o.

¹⁸ Yémb̄o unó bi útánege muú né meno utanege ji né mmu metóó, ubi ne upye ji ab̄éé debadeba né mbe ushuú Es̄w̄o.

¹⁹ Elé né metóó ne uf̄éré uboubo utanege, ubi ne upye b̄ó áwáne ate, ákwene mal̄, ánáne manáne tametame, ájo ejo, átenege ntésé gebȳo, ne manch̄oge mab̄o ate.

²⁰ Gé unó bi upȳéé muú alá beé f̄o cho né mbe ushuú Es̄w̄o na. Mb̄ogé muú anyegé menȳéé amu deba ep̄ȳéé f̄o nnó ji áb̄egé cho né mbe ushuú Es̄w̄o.

Mendée ayi afȳéé metóó ne Jis̄s (Mak 7:24-30)

²¹ B̄o Jis̄s ályaá ef̄éé, áfé né gebagé mewaá Tiya ne Sid̄n.

²² Ne mendée f̄o né geluage b̄ó Kanaan ajw̄lege né gebagé mewaá eyimb̄o, achwó báne Jis̄s anene ji mmye aké, “Mpyáne Devid, Ata ge me meshwe. Melo nchye akpe maá wa mmye, achȳege ji efwyale d̄ó.”

²³ Jis̄s ashuú yéé ji meko w̄, ef̄éé ne baá utóó bií ajóó ne ji áké, “Bú mendée

yina ajye néndé achȳege esé efwyale ne mej̄óó.”

²⁴ Ne Jis̄s aké, “Es̄w̄o ato me nnó nchwó le mbaá b̄ó Isr̄eli abi álu eké maḡm̄me ayi ánomé.”

²⁵ Yémb̄o mendée yimb̄o achwó tó manó né mbe ushuú wuú anene ji mmye aké, “Ata poó me.”

²⁶ Jis̄s ashuú ji meko aké, “Elómé f̄o nnó muú ase menȳéé ayi baá melo ányé achȳéé b̄o mammye.”

²⁷ Mendée yimb̄o ntó ashuú ji meko aké, “Ata elú wáwálé, yémb̄o b̄o mammye ányéé uch̄och̄ogéré menȳéé ebi utanegé mfaá ekp̄ókp̄ogélé ante bw̄ó ukwene mme.”

²⁸ Jis̄s awúge mb̄o, ashuú ji meko aké, “E, é, mma metóó ewé ofȳéé ne me eja gé. Es̄w̄o apye nye genó eyigé w̄ ókélege.” Wye né gébé eyigémb̄o, Es̄w̄o apye maá mendée yimb̄o atóó.

Jis̄s apye gejamégé b̄ó mameé átoó

²⁹ B̄o Jis̄s ályaágé yéé ef̄éé, ákoó né mapea géntoóge mewaá Galilíí. Akwó mfaá mékwé ajw̄lé ka.

³⁰ Gejamégé b̄ó áchwó eta wuú ne ubwiré b̄ó, b̄ó am̄e nónómé, b̄ó uchánchi, abi alá jógé mej̄óó alá wuú, ne gejamégé b̄ó mameé abif̄o. Abelé ebwó mbe ushuú Jis̄s ne apye ebwó ako átoó.

³¹ B̄ó bimb̄o alá mano mekp̄o fuú ndere ágené b̄ó abi áb̄o alá jógé mej̄óó, ájóóge abi áb̄o alá wuú, áwuú, b̄ó uchánchi átoó, ubwiré úkéne ne abi am̄e nónómé ágene. B̄ó bimb̄o áféé Es̄w̄o ayi b̄ó Isr̄eli ánóge.

Jis̄s achȳéé delé b̄o ani menȳéé (Mak 8:1-10)

³² Jis̄s akuú baá utóó bií ajóó ne ebwó aké, “Meshwe apȳéé me ne b̄ó bina gé néndé ále mb̄o fa nd̄o eléé ne me ne nana áp̄o yéé ne genó eyigé ányéé. Nkélégé f̄o manlyáá ebwó ájȳéé un̄e mesa ekage muú bw̄ó f̄o átóó né meti.”

³³ Baá utóó bií agíí ji áké, “Fa né mashw̄one ese degene mb̄o menȳéé f̄o ayi ákwanege njuné b̄ó bina manyé né mbaá yina ayi melo elá ép̄ó?”

34 Ne Jis̄s agií ebwó aké, “Enyú dewyaá ntoó br̄ed enií ef̄éé?” Ashuú ji meko aké, “Dewyaá ntoó br̄ed ékénéama ne ukéké baá meshuú.”

35 Ef̄éé mb̄o ne Jis̄s agaré b̄óó bim̄b̄o aké, “Jwólege mme.”

36 Aségé ye ntoó br̄ed eyim̄b̄o ékénéama ne ukéké baá meshuú bim̄b̄o, achȳéé matame eta Es̄w̄o gétúḡé menȳéé yim̄b̄o. Agya ji ubauba achȳéé baá ut̄óó bií nnó ákáré mbaá b̄óó bim̄b̄o.

37 Ebwó ako ánȳéé ágbeé ne gébéḡé baá ut̄óó bií ányw̄éré uba bi ulaá ugbeé usá ukeneama.

38 Mpa ande abi anȳéé menȳéé yim̄b̄o álu b̄o d̄el̄é anií. Apaá f̄ó andée ne baá mel̄o w̄ó.

39 Epyéḡemb̄o, Jis̄s ate b̄óó bim̄b̄o áwilé. Jim̄b̄o ajye kpe mmu ékp̄ée af̄é né gebagé mewaá Magadon.

16

Ekw̄o b̄óó Farasi ne Sadusi áḡi Jis̄s nnó al̄éré ebwó uf̄élekpa

(Mak 8:11-13; Luk 12:54-56)

1 Gébé eyiḡémb̄o, b̄óó ekw̄ó Farasi ne b̄óó Sadusi áchw̄ó mua Jis̄s aké, “Pye uf̄élekpa ese d̄éḡé, manlere nnó Es̄w̄o ne at̄óme w̄ó.”

2 Yémb̄o Jis̄s ashuú ebwó meko aké, “Nkwale akw̄ónéḡé nebuú né gelege deké bií ul̄ome nye geyá.

3 Ne dondo akw̄ónéḡé nebuú nshuléḡé goge, dansama aké apȳéé deké, ‘Manaá achw̄o kwé’. Enyú deḡéḡé nkane nebuú nélú dekaáge gef̄óḡé genó eyiḡé gechw̄ó pye, yémb̄o enyú dékaáḡé ula unó bi upye mb̄o né gébé eyiḡé na.

4 Enyú njye eniné na deb̄o, delu b̄óó abi átií meso ne Es̄w̄o. Dekelege me nl̄éré enyú uf̄élekpa, yémb̄o yé uma nl̄éréḡé f̄ó, wye lé uf̄élekpa Jona muú ekp̄áv̄é Es̄w̄o ne me nl̄érege nye enyú.” Aj̄óḡé mb̄o atané af̄é ji.

Jis̄s akwelé baá ut̄óó bií mbeé nnó áse gébé ne yis b̄óó Farasi ne b̄óó Sadusi
(Mak 8:14-21)

5 Ne baá ut̄óó Jis̄s achyaá géntoóḡé mewaá af̄é eḡbé ewé né, ndere ájye ájinte mamkpa br̄ed.

6 Ndere ebwó ájyeé, Jis̄s aj̄óó ne ebwó aké, “Sege gébé ne yis ekw̄o b̄óó Farasi ne ekw̄o b̄óó Sadusi.”

7 Ebwó álb̄o manj̄óḡé ebwó ebwó aké, “Nd̄af̄o aj̄óḡé mb̄o lé d̄el̄á kpaá br̄ed w̄ó.”

8 Jis̄s akaá genó eyiḡé ebwó aj̄óḡé ne agií aké, “E é met̄óó ewé enyú defȳéé ne me elu dada. Ulannó enyú dej̄óḡé mechó br̄ed ayi enyu dela pó ne ji?”

9 Nnó enyú delu dekaá? Elúmb̄o eké dej̄inte nnó me nkaáge chȳéé enyú menȳéé. Tege nkane nselé ntoó br̄ed éta nchȳéé d̄el̄é b̄o eta ánȳéé ne usá ebi ulaá.

10 Ma tege ntó, ntoó br̄ed ékénéama eyi nselé nya nchȳéé d̄el̄é b̄o enií ánȳéé ne usá ebi ulaá.

11 Enyú dekaá nnó me mb̄o nj̄óḡé f̄ó lé gétúḡé br̄ed w̄ó? Ḡoge me mmá nyware nj̄óó nnó séḡé gébé ne yis ekw̄o b̄óó Farasi ne ekw̄o b̄óó Sadusi.”

12 Ef̄éé mb̄o ne baá ut̄óó bií ákaá ye nnó ji ab̄o aj̄óḡé atome f̄ó lé ne yis ayi apye br̄ed amuale. Aj̄óḡé atome lé ne unó bi ekw̄o b̄óó Farasi ne ekw̄o b̄óó Sadusi al̄érege.

Pita aké Jis̄s alu muú ayi Es̄w̄o akwere ji ela gefwa

(Mak 8:27-30; Luk 9:18-21)

13 Ne Jis̄s alyaáge ef̄éé, af̄é né gebagé mewaá Kaisaria Filipi. Akw̄ónéḡé wye, agií baá ut̄óó bií aké, “Ndé gef̄óḡé muú ayi b̄óó áj̄óḡé nnó me Maá Nte Mekwaá nlu?”

14 Baá ut̄óó bií ashuú ji meko aké, “B̄óó abif̄o áj̄óḡe nnó olu mewené J̄on menwyaá b̄óó manaá Es̄w̄o, abif̄o aké olu Elija ne abif̄o ntó aké olu Jerimaya, elá pó mb̄o f̄ó w̄ó, okage be muú ekp̄áv̄é Es̄w̄o f̄o.”

15 Ne ama gií ebwó aké, “Yé enyú amb̄óó deké me nlu waá?”

16 Aj̄óḡé mb̄o, Simun Pita ashuú ji meko aké, “W̄o olu Muú yi Es̄w̄o akweré ji elá gefwa, Maá Es̄w̄o muú álu mebe yéndéḡébé”.

17 Ne Jis̄s ashuú ji meko aké, “Simun maá J̄on, galóḡaló alu ne w̄o néndé, mechó ewé oj̄óó mb̄o, ákwaá f̄o w̄o, aleré w̄o éwú w̄ó, elé Nte wa né mfaánebuú ne aleré w̄o.

18 Ne ngarege wə nnó ɔkamege ɛtaravɛ. Gébégé ntɛnegé nyɛ ɛchomele bɔ́ ba, ɛtaravɛ ɛwɛna ne ɛbɛ́ nebɔme. Ne negbo nɛpó ne uto mampwə ɛwu.*

19 Ne nchyege nyɛ wə ɛgbógóló né gefwa ɛyigé ɛsɔwə ágbárege. Ne yéndégenó ɛyigé wə ɔshyaá fa mme, ɛbyénnó ɛsɔwə ntó ashya mé né mfaánebuú ne ɛyigé wə ɔkamégé fa mme ɛbyénnó ɛsɔwə ntó akamé mé né mfaánebuú.”

20 Ne aji yé baá utɔ́ bíi ɛtu nnó ɛkágé ágaré muú fɔ́ nnó ji ne alu Kras, Muú yi ɛsɔwə akweré ji ɛlá gefwa.

Jisɔs agaré ɛfwyale wuú ne negbo níi

(Mak 8:31–9:1; Luk 9:22-27)

21 ɛfɛ́ ne Jisɔs alɔ́ mangaré baá utɔ́ bíi pópó aké, “Mbó manjye né Jerosale, ɛfɛ́ ákpakpa melɔ́ ne anɔ́ baá abi ápyɛ upɛ ɛsɔwə ne ánleré mabé ɛsɔwə, ápyɛ nyɛ me ngé gejamégé ɛfwyale ne apyéɛ nyɛ bɔ́ áwá me. Yémbɔ́ ndɔ́ ɛlé ɛkwɔ́négé ɛsɔwə abwɛge nyɛ me nkwilé né negbó.”

22 Ajógémbɔ́, Pita ase ji átené babá, alɔ́ manshule ji ndo aké, “Cha-o! Ata ɛsɔwə akamégé mechó ɛwéna ɛpyɛ ɛta wyɛ.”

23 Yémbɔ́ Jisɔs aké ne Pita, “Kwilé me mbɛ ushu, danchɔ́meló. ɔgbɛ́ me meti mampye genó ɛyigé ɛsɔwə akélege néndé ɔferégé unó nkane mekwaá, ɔferégé fɔ́ ɛké ɛsɔwə.”

Meti ɛfwyale ɛwé baá utɔ́ Jisɔs abɔ́ mankwɔ́lé

24 Jisɔs agáre yé baá utɔ́ bíi aké, “Yéndémuú ayi akélege mambé menkwɔ́lé wa, abó manjinte geme jíi akpá gekwa jíi nnó ákame negbo mankwɔ́lé me.

25 Néndé yéndémuú ayi akélege mampó genwá jíi ɛbyénnó aníge nyɛ geji, ne mbɔ́gé muú akamégé manchyéé genwá jíi getú ya, ɛbyénnó abɔ́ nyɛ geji.

26 Ndé nsá ayi muú ábɔ́, mbɔ́gé abɛge ne unó mme uko ne aníge

genwá jíi? Ndé géfógé genó ɛyigé muú akágé chyéé mankwɔ́ré ne genwá jíi.

27 Ngarege ɛnyú unó bina uko néndé me Maá Nte Mekwaá nkerege nyɛ ne utó bi Nte wa ɛsɔwə achyéé me ne makiénné ya ne nchyege nyɛ yéndémuú nsá wuú, ndɛre ji apyéé utɔ́.

28 Ngarege ɛnyú wáwálé nnó, gentɔ́gé bɔ́ alú mbɔ́ fáná, abi alá gbóo fɔ́ kpaá tɛ ágene nyɛ ndɛre Maá Nte Mekwaá achwɔ́ nyɛ mangbare gefwa jíi fa mme.”

17

Jisɔs akwɔ́ré gefɔ́ agɛnege mané mané

(Mak 9:2-13; Luk 9:28-36)

1 Ndɔ́ ɛkéné ɛkógé, Jisɔs ase Pita, Jɛmsi ne Jɔ́n meɲmo Jɛmsi ákwɔ́ áfé né mfaá mékwé ájwɔ́lé ɛbwɔ́ ɛbwɔ́.

2 Ne aké apéle Jisɔs akwɔ́ré gefɔ́, ushu bíi ugénege ɛké nésáné ɲme ne mandéé jíi abwɔ́lé áshwánege mané mané.

3 ɛbwɔ́ aké apéle, ágé nkane Mosis ɛbwɔ́ ne Elija ákwɔ́mé mbélépo ájóge mejɔ́ ne Jisɔs.

4 Pita ajɔ́ ne Jisɔs aké, “Ata ɛlɔ́ ndɛre ɛsé délú fa. Mbɔ́gé ɔkélege ntɛnege nyɛ ɛnyú baá óto áléé fa, ama ɛta wyɛ, ama ɛta Mosis ne ama ɛta Elija.”

5 Wyɛ nkane Pita alu jóge mbɔ́, áke apéle gekó gefɔ́ pópó gégénege mané mané gékweré ɛbwɔ́ ako mme ne meko muú atané né mmu gekó ɛyigémbɔ́ aké, “Gége maá wa ayi mbwi metɔ́ na, metɔ́ ɛgɔ́ me ne ji, wuúge ne ji.”

6 Gébégé baá utɔ́ bina áléé áwuú meko yimbɔ́, ɛfɔ́ ɛkwɔ́ ɛbwɔ́ metɔ́ ákwé pyó ne mashu mme.

7 Yémbɔ́ Jisɔs achwɔ́ ta ɛbwɔ́ ne ajɔ́ aké, “Kwilege mme défógé sé.”

8 Aké apéle ágé sé muú yicha wó ɛkosé Jisɔs ji mbíi.

Elija achwɔ́ me

9 Ndɛre ɛbwɔ́ áshulege mékwé ájyéé Jisɔs áji ɛbwɔ́ ɛtu aké, “Dégarégé muú fɔ́ genó ɛyigé ɛnyú dégené mbɔ́ kpaá

* 16:18 ɛlú wáwálé nnó: Mabɔ́ ‘Pita’ mantɛne nnó ɛtaravɛ né mejɔ́ Grek.

te me Maá Nte Mekwaá akwilége né negbo.”

¹⁰ Jisós ajóoge mbò, baá utóó bií ágií yé ji áké, “Ulannó ánleré mabé Esòwò ajóó áké Elija abó mambò mbè akere meso fa mme gemège nnó Muú yi Esòwò akwere ji ela gefwa achwó?”

¹¹ Jisós ajóó aké, “Elú wáwálé nnó Elija abó mambò mbè achwó, akwyéé unó uko nnó ubè cho.

¹² Yémbò ngárege enyú wáwálé nnó Elija achwó mé ne bóó ákaá fò gefógé muú ayi ji alu wó, ápye gabo ne ji nkane ejíí ebwó. Wyembò ntó ne ebwó áchyege nye Maá Nte Mekwaá efwyale.”

¹³ Eféé mbò ne baá utóó bií bimbo álé kaá yé nnó mechó ewé ji abó ajóoge mbò, atome mbò lé ne Jon menwyaá bóó manaá Esòwò.

Jisós apye maá ayi améé gesasa atóó

(Mak 9:14-29; Luk 9:37-43a)

¹⁴ Ebwó ákéregé meso ábané ge-jamégé bóó. Mende fò achwó tó mano mbè ushu wuú, ane ji mmye aké,

¹⁵ “Ata, ge me meshwe, maá wa mende améé gesasa. Ne nemeé eníne mbò nechyege ji efwyale dóó. Népyeé ji akwene yéndégébé né mewé né gébé eyigéfò akwene né nnyi.

¹⁶ Ne nchwó ne ji mbaá baá utóó bye yémbò ápulé nnó ápye ji atóó meti epó.”

¹⁷ Jisós ashuú meko aké, “E é enyú njye enina delu untantamé bóó abi dela fyéé metóó ne Esòwò cháchá wó. Nkoge mbò metóó ne enyú nnó? Mmage bé ne enyú ndò eníí ne défyéé metóó ne Esòwò? Chwóge me ne maá yimbò.”

¹⁸ Achwógé ne maá yimbò Jisós anyá meló nchye yimbò atané ji mmye. Wye né gébé eyigémbò maá yimbò atóó.

¹⁹ Ewyágé Jisós ne baá utóó bií ála ebwó ebwó ne baá utóó bií ágií ji áké, “Ulannó ne esé dépulé meló nchye yimbò mambuú apwó?”

²⁰ Jisós ashuú ebwó meko aké, “Melo nchye yimbò apwò enyú mambú gétúgé metóó ewé défyéé ne Esòwò elu dada. Ngárege enyú wáwálé nnó, metóó ewé défyéé ne Esòwò yé ebé élé nénéénéné eke nyiné mbwé ngbon, dekage gáre mékwé ewéna nnó, ‘Kwilé fa cho né mbaá yicha,’ ne ekwilége. Ye genó gefò gepwóó fò enyú mampye.”

²¹ [Yémbò Enyú dékage buú gefógé meló nchye yina wyelé mbógé dénège mmye ne délyage menyéé kpékpé gétúgé deparé Esòwò ne mmyemenene.] *

Jisós ama gare baá utóó bií ndere ji ágboó nye

(Mak 9:30-32; Luk 9:43b-45)

²² Bií fò ndere Jisós ne baá utóó bií alú melu ema né Galilií, ajóó ne ebwó aké, “Ela gachyéé áchyege nye Maá Nte Mekwaá né amu bóó nchye.

²³ Awáne nye ji ne ndò eléé ekwónégé Esòwò apye nye ji akwilé né negbo. Jisós ajóógé mbò, baá utóó bií ála mesómé mesómé ndere áwuú mbò.”

Jisós agáre mechò ñka makpo echa upé Esòwò

²⁴ Jisós ne baá utóó bií áchwó né melò Kapanòm, ndere ebwó álu ewu, ánselé ñka makpo echa upé Esòwò áchwó bane Pita ágií ji áké, “Nnó menlere nyú achyege fò ñka makpo echa upé Esòwò?” †

²⁵ Pita akame aké, “Achyege.” Gébégé ji ákere meso né mmu gepú, gemégé nnó ánené meno, Jisós abó mé mbè ajóó ne ji aké, “Simun nwyaá nkwe mangií wò. Nde ufóó bóó abi afwa mme ásele ñka makpo ne manka yifò eta bwó? Ásele na le mbaá ambóó melò wa mbaá ankéé bóó?”

²⁶ Pita ashuú ji meko aké, “Ásele mbaá ankéé bò.” Ajóoge mbò Jisós aké, “Mbò ebyennó baá ambóó melò áchyege fò ñka makpo.

* **17:21** Elú wáwálé nnó: Melo ñwe ewéna epófó né mmú bò ñwe gekwene abifò. † **17:24** Elú wáwálé nnó: Ñka makpo yina, élé ñka eyi yéndemuú Jus áchyege nnó ákwyège echa upé Esòwò.

²⁷ Yémbò esé dekélegé fò nnó depye matóó ásó bọ́ abi. Shule né gentógé mewaá, òhme eno wye. Meshuú mbe ayi òbọ́, néné meno wuú ògene nye ñka wye, ekwanegé machyéé ñka makpo ya ne ejye. Bọ́ eji òchyeé eta bwó.”

18

Ndé muú alú muú kpaá
(Mak 9:33-37; Luk 9:46-48)

¹ Ewyá yéé wó, baá utóó Jisós ajoyé agií ji áké, “Ndé muú ábée muú kpaá né gefwa eyigé Esòwò ágbárege?”

² Jisós akuú maá fò kóó ayi alu eféé, achwógé apye ji aténé né metóómetóó baá utóó bíí.

³ Ne aké, “Ngarégé enyú wáwálé nnó muú ála kwóre abe eké mamane kóó wó, abe fò muú ayi anyé nye gefwage Esòwò.

⁴ Ndere elúmbò, yéndémuú ayi ashulege mmye ji mme nkane maá yina ne abeé muú kpaá ayi apwóó amu né gefwa eyigé Esòwò ágbárege.

⁵ Yéndémuú ayi akamege mampye galógáló ne mamane kóó nkane ayina né mabò ma, ebyennó ase mbò lé me.

Mmuameno mampye gabo
(Mak 9:42-48; Luk 17:1, 2)

⁶ “Yémbò, yéndémuú ayi apyéé ma-mane kóó nkane ayina nnó apye gabo né geluagé bọ́ abi áfyéé metóó ne me elú galógáló nnó áshíí ji gekpékpégé ntaá né gemé àhémé ji né gentóógé ebeé mega.

⁷ Meshwe apyéé me ne bọ́ mme yina gétúgé unó bi uténe ebwó ápyéé gabo. Unó bina ubò mampye, yémbò ebọ́ nye ne muú ayi aténe nte yifò nnó apyéé gabo.

⁸ Mbógé ebwò wye, yélé geká jye ne gétene wò nnó òpyéé gabo, só geji òfómé. Elú galógáló nnó òkpe né genwá gechúchúle ne nnó òkpe né mewé ewé élá nómégé ne upò menyammye bye uko.

⁹ Ne mbógé dambóónnyi wye atene wò nnó òpye gabo, pwólé ji òfómé,

elú galógáló nnó òkpe né genwá gechúchúle ne nnó òkpe né ntoné mewé ewé élá nómégé ne amé ápeá.

Nekanémejóó egòhyme ewé enomé
(Luk 15:1-7)

¹⁰ “Sege gébé, debyagé fò yéé muú ama né geluagé abi áfyéé matóó ne me eké ambáné kóó. Néndé, makiénné bwó álu yéndégébé né mbe ushuú nte wa muú alu né mfaánebuú.

¹¹ Néndé Maá Nte Mekwaá achwó mampóó bọ́ abi alá ákwòlege depóre Esòwò.

¹² “Desé nnó muú awyaá usaá magòhyme úta ne éma enogé apyéé nnó? Mferé nnó ályagé ayi usaá uni meso nekuúneeni né mbyò mékwé afe akéle ewé enomé kpaá té ágéne. Pò mbò?

¹³ Akélegé ewu agégé, ngarege enyú wáwálé nnó, abeé ne nechóchó dóó né gétúgé ema ewé ji agené apwò áyi usaá uni meso nekuúneeni áyi ála no wó.

¹⁴ Wyémbò ntó ne Nte enyú muú alu né mfaánebuú alá kélégé nnó yéé muú ama ánó né geluagé abi áfyéé metóó ne me eké ambáné kóó.

Jisós alere ndere muú abeé ne nte menheme ayi apye ji gabo

¹⁵ Jisós afé mbe manlérégé aké, “Mbógé nte menheme wye né echomele bọ́ ba apyégé gabo eta wyeé, chó báné ji bíbí òpye ji akaá gyéé ayi ji apyéé. Mbógé akamégé nnó alu gyéé ebyennó dema se ate ndere ayme.

¹⁶ Ne mbógé alá kamé nnó genó eyigé ji apyéé gélú gyéé wó, ‘se muú ama yé apea òkere eta wuú nnó unó bi òjoge ne ji bọ́ apea ye aléé ábé ndere bọ́ ntesé.’ *

¹⁷ Ne mbógé ake ashya wye shyá nnó apò gyéé né genó eyigé ji apyéé, kpá mechó ewémbò cho ne ewu né echomele bọ́ ba. Ne mbógé echomele epagé nnó òlu chó ne ji alá kámé wò, sege ji nkane muú ayi alá afyéé metóó ne Esòwò wó ye eké menséle ñkamakpo.” †

* **18:16** Elú wáwálé nnó: Né melò ñwe ewéna, ajóó wye ñkane asame né mmu ñwe Deterònmí 19:15.

† **18:17** Elú wáwálé nnó: Anselé ñkamakpo ányéé nya bọ́ upwò gétúgé eyigémbò bọ́ ásele nya nnó ebwó álu bọ́ ubee.

Baá utóó Jisós áwyaá eshye fa mme

¹⁸ Jisós ajóóge mbó aké, “Ngárege enyú wáwálé nnó yéndégenó eyigé enyú deshaá fa mme, ebyénnó Esòwò ashyaá mé geji né mfaánebuú. Ne yéndégenó eyigé enyú dekamégé fa mme ebyénnó Esòwò ntó akamé mé geji né mfaánebuú.

¹⁹ Ne genó eyigéfó eyigé mmage gáre enyú gelu nnó, yéndégébé enyú ápeá fa mme dekamégé meko ama mangíí Esòwò genó, dénége mmye Nte wa muú alú né mfaánebuú achyerge enyú geji.

²⁰ Néndé yéndé mbaá yi bóó ba ápeá ye aléé áchomége mbaá ama me ntó mbé eféé ne ebwó.”

Jisós alere nnó déjinte gabo ayi ate ayme ápyéé eta sé

²¹ Pita achwó gií yé Jisós aké, “Atá njíge mbó nte gabo ayi nte menjme ápyéé eta wa ndó eníí? Nnó kpaá te ndó ekeneama?”

²² Jisós ashuú ji meko aké, “Ngba, epófó ndó ekénéama, bóó manjíí ji nte usaá ndó uléé meso efya né malu ake-neama.

²³ Me ngarege enyú mechó ewé gétúgé gefwa eyigé Esòwò ágbarege gélú eké abya yina. Mfwa fó abóó mankwólé bóó utóó bíí abifó áchwó ne bóó utóó bíí ányéé ji.

²⁴ Ndere aló ula mankwólégé, bóó utóó bíí abifó áchwó ne muú utóó wuú ayííí ama ayi agbaré ji gejamégé nka eyi epwó amu.

²⁵ Ne elé alá kaáge kwó ujwóó bíí ji anyéé mfwa yimbó, mfwa yimbó aké ákpó mende yimbó, mendée wuú ne baá ne yéndégenó eyigé ji awyaá nnó agé nka akwó ujwóó bíí.

²⁶ Ajóóge mbó, muú utóó wuú yimbó abogéné mmye mme ne mbé ushu mfwa yimbó, ane ji mmye aké, ‘Ata, nkpa geka jyé, chyéé me gébé nkwóle nye ujwóó byéé uko.’

²⁷ Ápyégé mbó meshwé akwó mfwa yimbó metóó dóó alyáá ji nnó ajyéé akwóóge sé ujwóó bimbó.

²⁸ Yémbó, ndere muú utóó yimbó atané mbaá mfwa ajyéé dafye agé nte muú utóó ayííí ayi agbaré ji ekéké nka

ewé elá pó yéé genó maméé ne nka eyi ji agbaré mfwa yimbó. Ápye ji anyuá amu mmwólé aké, ‘Chyéé me nka ya eyi ónyéé.’

²⁹ Nte menjme yimbó abogéné mme ane ji mmye aké, ‘Nte, chyéé me gébé nkwóle nye ujwóó bye!’

³⁰ Yémbó mende yimbó akame wó. Tenétené yimbó afye mende yimbó né denó nnó akwó ujwóó bíí uko.

³¹ Gébége bóó utóó mfwa abifó ágené mechó ewéna, metóó esó ebwó dóó ájye toó mfwa yéndégenó eyigé gepyéé.

³² Mfwa akuú muú utóó ayi mbó, ayi ji abó ajóó nnó akwóóge sé ujwóó bíí ágbarege ji nnó achwó. Achwóóge, ajóó ne ji aké, ‘Wó muú mebo yina, óne me mmye ngé wó meshwé, nlyáá gekpékpégé ujwóó ebi ónyéé me;

³³ bóó ólu mangé ntó nte menjme wye meshwé ndere me ngené wó meshwé, pó mbó?’

³⁴ Ne metóó esó mfwa yimbó dóó ajóó aké áfyé mende yimbó né denó átuléé ji kpaá te akwóle ujwóó ebi anyéé ji uko.”

³⁵ Jisós ánéregé manjóó aké, “Wyembó ntó ne ebe nye ne Esòwò Nte wa muú alu né mfaánebuú. Mbóóge ólá jinte gabo ayi nte menjme wye ápyéé ne metóó wyéé meko wó, Esòwò ápyéé nye ne wó ntó wye ndere mfwa yimbó abó ápyéé ne muú utóó wuú yimbó.”

19

Jisós alerege depóré manwá neba (Mak 10:1-12)

¹ Jisós anerege manjóó depó étire na deko, alyáá gebagé mewáá Galilíí afé né gebagé mewáá Judiya achyaá ebeé Jodan.

² Gejamege bóó gekwóle ji. Ápye abi ámeé átoó.

³ Ndere ji alú ewú, bóó Farasi fó áfé eta wuú mammua ji áké, “Nnó ebé esé ekamé nnó mende awá neba ne mendée wuú né yénde eké mechóó?”

⁴ Agíge mbó, Jisós ashuú ebwó meko aké, “Élu wáwálé nnó enyú dekuú mé né mmu Esòwò nnó, té ula ulóó ebi

Ἐσωω muú ákwyεέ nyá bṓs, akwyεέ εβwṓ, mende ne mendée.”

⁵ “Getú εyigé na mende alyage nyε mmá wuú ne nte wuú afé acho mmyε ne mendée wuú εβwṓ ápea ákwé muú ama.

⁶ Εβwṓ ápó sé bṓs ápeá nana, ála muú ama. Ndere elúmbṓ bṓs abi Ἐσωω áchomé chónchó né neba ékágé muú akya nnó atyáa.”

⁷ Bṓs Farasi abimbṓ agiú ji áké, “Ulannó ne εβε Mosis εjṓs eké mende akáge chyεé mendée wuú mekpo ηwe manlere nnó awá neba ne akage lyaá ji?”

⁸ Jisṓs ajṓs ne εβwṓ aké, “Mosis akame nnó enyú déwá neba ne andée nyú gétúgέ mekpo meto nyú. Yémbṓ, εβṓ epṓfṓ mbṓ gébégέ Ἐσωω abṓs mbe akwyεέ mende ne mendée.

Jisṓs alérege depṓré ulṓ ne neba manwá

(Mat 5:27-32; Mak 10:11, 12; Luk 16:18)

⁹ “Ne ngárege enyú nnó, yendé mende ayi awáne neba ne mendée wuú, mbṓgέ mendée yimbṓ álá kwe ulṓ wṓ ne ayyεge ba mendée ayichá akwé mbṓ lé ulṓ.”

¹⁰ Baá utṓs Jisṓs ajṓs ne ji áké, “Eβεge nnó wyε mechó ulṓs εwuεwu ne muú akágé wa neba ne mendée wuú, elu chanéné nnó mende ábage ye mendée cháchá.”

¹¹ Jisṓs ashúú εβwṓ meko aké, “Bṓs ako fṓ wṓ ákamégέ manjwṓle ayi álá ábá neba wṓ. Ekose bṓs abi Ἐσωω achyεé εβwṓ εshyε ne ákágé jwṓle.

¹² Kágé nnó ábyé ande abifṓ mpé, abifṓ elé ákwaá ne ápyεé εβwṓ álu mbṓ. Bṓs abifṓ ájwṓle wyεmbṓ eké mpé gétúgέ utṓs gefwa εyigé Ἐσωω ágbárege. Bṓs abi ákamégέ manjwṓlé ayi ála abá neba wṓ ájwṓlé.”

Jisṓs ajé ambáné kṓs

(Mak 10:13-16; Luk 18:15-17)

¹³ Bṓs fṓ áchwṓ ne baá bwṓ eta Jisṓs nnó anéré εβwṓ amu makpo anemmyε mbaá Ἐσωω ajé εβwṓ. Baá utṓs bií ányá bṓs bimbṓ.

¹⁴ Yémbṓ Jisṓs ajṓs ne εβwṓ aké, “Lyáge ambánékṓ áchwṓ eta wa,

εkagé dégbé εβwṓ néndé gefwa εyigé Ἐσωω ágbárege gelú εyigé bṓs abi álu ndere baá bina.”

¹⁵ Ajṓgέ mbṓ, anere ammu né mekpo yéndé maá ajé εβwṓ, anerege alyaá yé melu ewémbṓ afé.

Abya muú ηka

(Mak 10:17-31; Luk 18:18-30)

¹⁶ Bií uma mende fṓ afé mbaá Jisṓs. Agiú ji áké, “Ménleré mbṓgέ nkélege genwá εyi gélagé byεé, nde galógálṓ ayi mbṓs mampye?”

¹⁷ Agíge mbṓ, Jisṓs ashúú ji meko aké, “Ulannó wṓ ṓgίge me genó εyi gelóme, Ἐσωω mbií ne alú muú ayi alóme. Mbṓgέ ṓkélege mambṓ genwá, nógέ yé mabe Ἐσωω.”

¹⁸ Ne mende yimbṓ agiú Jisṓs aké, “Mabe ayi nde?” Jisṓs ashúú ji meko aké, “Ṗwáge muú, ṓkwége ulṓ, ṓjogé εjo, ṓténegέ ntésé gebyṓ.

¹⁹ Nógέ nte wyεé ne mmá wyεé ne gbógέ ne nte ménmέ wyεé ndere ṓgboṓ ne gemε jyεé.”

²⁰ Ne mende yimbṓ ashúú Jisṓs meko aké, “Nlṓ mambélé mabé yina mako, ndegecha gelaá?”

²¹ Jisṓs ajṓs ne ji áké, “Mbṓge ṓkelege mambε chṓ, gé genó εyi gélaá, chṓ kpoṓ yéndégenó εyigé ṓwyaá, ṓchyεé ηka yimbṓ mbá ubya bṓs, ne ṓbeé nyε ne gefwa né mfaánebuú. Ṗpyεgέ mbṓ, ṓchwṓ ṓkwṓlé me ndere maá utṓs wa.”

²² Mende yina awugé ndere Jisṓs ajṓs, alyaá afé meshwεmeshwε ne mesómé néndé ji awyaá gefwa dṓs.

²³ Ne Jisṓs ajṓs ne baá utṓs bií aké, “Ngárege enyú wáwálé nnó εjwerége ne muú ηka akpe né gefwagέ Ἐσωω.”

²⁴ Mmage gare enyú nnó elú wáwá nnó mpṓ mashwṓne áshwá né embú ábyamé ne nnó muú ηka akpe né gefwagέ Ἐσωω ágbárege.

²⁵ Baá utṓs bií áwúgέ mbṓ matye mawa εβwṓ meno ne agige ate aké, “Ne ndé muú yi abṓ nyé genwá εyi gélagé byεé?”

²⁶ Jisṓs ape εβwṓ domeé ajṓs ne εβwṓ aké, “Akwaá ákágé pyε fṓ ufṓs

unó bina, yémbɔ Ɛsɔwɔ akage pye unó uko.”

²⁷ Pita ashúú yɛ ji meko aké, “Gé esé delyaá unó sé uko dékwɔlege wɔ. Ndé nsá ayi esé débɔɔ nyɛ?”

²⁸ Jisɔs ajɔɔ ne ɛbwɔ aké, “Ngarege ɛnyú wáwálé nnó, ɛnyú abi dékwɔle me dejwɔlege nyé ntó ndere afwa mampáné depɔ né matoó áfyáneápeá ayi bɔɔ Isrɛli gébégé Maá Nte Mekwaá ajwɔlégé né geluɔ mamgbare gefwa jíí né mme meke.

²⁹ Ne yémbɔ muú ayi alyaá upú, áhímé, nte ne mmá, yé baá yé lé makɔɔ gétúgé alu menkwɔlé wa, abeé nyɛ ne bɔɔ ne gejaméagé unó bi upwɔ amu. Ne Ɛsɔwɔ achyɛge nyɛ ji genwá eyi gélagé byéé.

³⁰ Yémbɔ gejaméagé bɔɔ abi álú mbɔ mbe nana, meso gébé álaá nyɛ meso ne gejamé abi álú mbɔ meso nana ábeé nyɛ mbe.”

20

Jisɔs atóó nekanémejɔɔ ampyéé utɔɔ né mekɔɔ umpome

¹ Jisɔs ama ajɔɔ aké, “Gefwa eyigé Ɛsɔwɔ ágbárege gelú eké nekanémejɔɔ ɛnina. Bíí uma mende fɔ afé ntone gesé dondo ajyɛ kelé bɔɔ abi ájyɛé pyɛ utɔɔ né mmu mekɔɔ wuú.

² Ajyɛge, bɔɔ abi ji abɔɔ mbe ágene ákame nnó ji achyɛge yéndémuú ɛbwɔ meno nka ɛwé yéndémuú anyéé mé né bíí uma ne agare yé ɛbwɔ nnó ajyɛ alɔ utɔɔ.

³ Kálánká ɛneéneama ekwónégé ama jyɛé dafyɛ agɛ bɔɔ abifɔ átene wye detú né ntóné gese.

⁴ Ajɔɔ ne ɛbwɔ aké, ‘ɛnyú ntó chogé depyɛ utɔɔ né mmu mekɔɔ wa. Nchyɛge nyɛ ɛnyú genó eyi gepyɛé matɔɔ ágɔɔ ɛnyú.’

⁵ Abimbɔ áfé manjyɛé lɔ utɔɔ. Mbɔɔ mekɔɔ yimbɔ apyɛé wyembɔ né metɔɔ nkwómésé. Né kálánká eléé ama jyé pyɛ wyembɔ.

⁶ Genógé kálánká eta né nkwale mende yimbɔ ama jyɛ né gese, ama gé bɔɔ átené wye ɛféé detu. Agíí ɛbwɔ aké, ‘ɛnyú dechɔɔ bíí bina detu, elɔ mbɔ?’

⁷ Ashúú ji meko aké, ‘Muú fɔ ákuú esé nnó depyɛ utɔɔ wɔ.’ Aké ne ɛbwɔ, ‘ɛnyú ntó choge depyɛ utɔɔ né mekɔɔ wa.’

⁸ “Nkwale akwónégé mbɔɔ mekɔɔ yimbɔ ajɔɔ ne mempelé bɔɔ utɔɔ bíí aké, ‘Kuú ampyɛé utɔɔ bimbɔ ako áchwɔ ne ɔchyɛé yéndémuú nka jíí. Bɔmbɛ chyɛ bɔɔ utɔɔ abi álaá meso, ne abi abɔ mbe chyɛ ɛbwɔ kwyakwya.’

⁹ Ne bɔɔ abi ábɔ áchwɔ né kálánká eta né nkwale anyé wye meno nka ema ne abi áchwɔɔ tɛ dondo.

¹⁰ Abi ábɔ mbe áchwógé áfere nnó ɛbwɔ ányéé nyɛ nka dɔɔ ápwɔ abifɔ, yémbɔ ɛbwɔ ntó ányé wye nka janja.

¹¹ Ndere ɛbwɔ ásele nka ɛyimbɔ álɔ manménégé áshuúlege mbɔɔ mekɔɔ ndo,

¹² ajógé aké, ‘bɔɔ abi ɔsele ɛbwɔ kwyakwya apyɛ utɔɔ lé né nchwanekɛ ama yémbɔ ɔchyɛé ɛbwɔ meno nka wye ndere esé abi dégene ɛfwyale depyɛé utɔɔ bíí kpógéle né mmu gebábálégé nmeé!’

¹³ Yémbɔ mbɔɔ mekɔɔ ashúú muú bwɔ ama meko aké, ‘Mejée wa me mfwale fɔ wɔ, wɔ. Ɔkame manse nka ndere yéndémuú anyéé mé né bíí uma, ɛpɔ mbɔ?’

¹⁴ Sɛ nka jyɛé wulege, membɔɔ ne nke nchyɛge muú utɔɔ ayi kwyakwya wye ndere nchyɛé wɔ.

¹⁵ Nnó nlu gyɛé mampyɛ genó eyigé nkelege mampyɛ ne nka ya?’ Wa metɔɔ ɛsɔɔ wɔ ɛle nlu muú ayi nchyɛge ɛchyɛ?”

¹⁶ Jisɔs anerege ajɔɔ yɛ aké, “Bɔɔ abi anɛa mbɔ gemɛ fina akwene nyɛ mbya né meso gébé ne abi alu mbɔ mbya fina anɛage nyɛ gemɛ né meso gébé.”

Jisɔs ama gáré májáne aléé nkane jí agbɔɔ nyɛ

(Mak 10:32-34; Luk 18:31-34)

¹⁷ Ndere bɔ Jisɔs ákwɔme ájyɛé né Jerosale, ase baá utɔɔ bíí áfyáneápeá ɛbwɔ átené babá.

¹⁸ Ajɔɔ ne ɛbwɔ aké, “Wuúge, esé dékwɔme mbɔ déjyɛé né Jerosale, ɛwu, áfyɛé nyɛ Maá Nte Mekwaá né amú anɔɔ baá ampyɛé upɛ Ɛsɔwɔ ne

ánleré mabé Ɛsɔwɔ. Ɛbwó ajógé nye nnó, me nkwe mpa, áwá me.

¹⁹ Ne áfyéé nye ji né amú bɔ́ abí alá pɔ́ bɔ́ Jus. Ɛbwó ájwyaáge nye ji, átulege nye ji ne utó ne áwɔme nye ji né gekwa agboó. Yémbɔ, ndó éléé ékwónégé Ɛsɔwɔ apyéé nye ji akwilé né negbo.”

Dékpakpa né gefwagé Ɛsɔwɔ
(Mak 10:35-45)

²⁰ Wye né gébé eyigémbɔ, mendée Sebɛdee afé mbaá Jisɔs ne baá bíí ande ápeá, ató mano né mbe ushu wuu, agíí Jisɔs nnó apóó ji.

²¹ Jisɔs agí ji aké, “Ɔkélege ndé?” Ashuú ji meko aké, “Nkélege nnó, né meso gébé ɔjwólégé ɔke ɔgbarege gefwa jyéé ɔpye baá ba bina apea ájwɔle ntó ne wɔ né malu enoge, ama né egbe ɛbwɔnye wye ne ayifɔ né egbe ɛbwɔbe wye.”

²² Ne Jisɔs ajóó ne ɛbwó aké, “Enyú dekage genó eyigé degígé mbɔ. Nnó enyú dekage nyú nye nkɔ ɛfwyale ayi me nyúú nye?” Aké, “Ɛ é, esé dekage.”

²³ Akamege mbɔ, Jisɔs ajóó ne ɛbwó aké, “Nkame wáwálé nnó enyú dékágé gé nye ɛfwyale nkane me nge ne nye, yémbɔ me fɔ njyaá bɔ́ bí ájwɔlege né ɛbwɔnye wa ne abi ajwɔlege né ɛbwɔbe wó. Malu yimbɔ alú élé ayi bɔ́ abí Nte wa ajyaá me nnó ajwólé wye.”

²⁴ Ne baá utó Jisɔs abi makpo áfya, áwúgé genó eyigé abi ápeá ápye, matóó ásó ɛbwó dɔ́.

²⁵ Ne Jisɔs akuú baá utóó bíí ako ajóó ne ɛbwó aké, “Enyú dekaá nnó afwa mme abi alá pɔ́ bɔ́ Jus áselé utó bwó ápyéé yéndégenó eyi géjíí ɛbwó metóó ne bɔ́ bwó ne yé ákpakpa melo áwyaá utó bí ajóge mechó ne bɔ́ bwó ébyé.

²⁶ Ne ébége fɔ́ mbɔ ne enyú. Yéndémuú nyú ayi akélege mambɛ muú kpaá abó mambɛ ménkpané defwé nyú;

²⁷ yéndémuú nyú ayi akélege mambɛ menɔmbe abɔ mambé eké mefwé nyú.

²⁸ Wye nkane Maá Nte Mekwaá, ji achwóó fɔ́ nnó bɔ́ ákpá ji defwé

wó, achwó lé mánkpá bɔ́ defwé nnó achye geme jíí mawené gejamégé bɔ́ né gabo.”

Jisɔs apye bɔ́ ame nónómé apea ágene

(Mak 10:46-52; Luk 18:35-43)

²⁹ Jisɔs ne baá utóó bíí ályage Jeriko, gejamégé bɔ́ ákwólé ɛbwó.

³⁰ Wye né gébé eyigémbɔ, ande fɔ́ ame nónómé apea abɔ ájwólé né ma-pea meti. Nkane bɔ́ ájóóge nnó Jisɔs ale koó ande bimbɔ ábege áke, “Ata, Mpyáne Devid gé esé meshwe!”

³¹ Bɔ́ bimbɔ ányá ɛbwó áke, “Kwenege nyáme”, yémbɔ ábeé lé beége ne eshye áke, “Ata, Mpyáne Devid, gé ese meshwe.”

³² Jisɔs awúgé mbɔ atené, akuú ye bɔ́ ame nónómé bimbɔ apea agíí ɛbwó aké, “Ndé genó dekelege me mpye eta enyú?”

³³ Ashuú ji meko áke, “Ata, dékelege nnó ɔpye esé dégene mbaá!”

³⁴ Meshwe akwó Jisɔs metóó getúge bwó ne ata ame bwó. Ténéténé yimbɔ álɔ mángéné mbaá ne ákwólege ji.

21

Jisɔs akpe né Jerosale nkane mfwa
(Mak 11:1-11; Luk 19:28-40; Jon 12:12-19)

¹ Ndere Jisɔs ne baá utóó bíí álé kwókwólé ne Jerosale, ákwónégé Betfage melo ewé elu né mfaá Mékwé Olif. Jisɔs áfere baá utóó bíí makpo ápeá ató nnó ábó mbe.

² Ndere atɔme ɛbwó, ajóó aké, “Chogé né maá melo ayi alu mbɔ enyú né mbe, ténéténé dégene nye maá géjuná eyigé áshií ne maá wuu ne egbe mmye. Kaáge dechwó me ne ubi.

³ Ne mbɔgé muú agigé enyú ula bí dekage geji, garege jí nnó, ‘Ata ne akélege ubi.’ Ténéténé yimbɔ, alyágé enyú dechwó ne ubi.”

⁴ Ɛwéna epyembɔ nnó ebe wáwálé ndere muú ekpávé Ɛsɔwɔ abɔ ajóó nnó,

⁵ “Gare bɔ́ Sayɔn nnó, Gege mfwa nyú, apɔ ne nepa,

ajwólé mfaá géjuná achwóó ne maá mbyene géjuná.” *

6 Baá utóó bimbó ájyégé ápye wye ndere Jisós agare ebwó.

7 Achwógé ne géjuná yimbó ne maá etá Jisós, áfere mandeé bwó ágyaá ubi meso ne Jisós akwó ajwólé mfaá.

8 Ne gejamégé bós abi álu eféé ágyaáge mandeé bwó né meti. Abifó ásórege uwó mámé ágyaáge ntó né meti nnó Jisós akoó mfaá. †

9 Gejamégé bós ájyéé mbe abifó ákwólege meso ne Jisós alu metóó metóó. Ebwó ako álo mankálégé áke,

“Matame mábé ne mpyáne Deyid!

Mejé ebé ne muú ayi achwóó né mabó Ata.

Matame mábé ne Esówó muú alu né mfaánebuú eniné mfaá mfaá!”

10 Wye ndere Jisós akpené né Jerosale, melo meko enyigé tegétege ne bós álo mangígé áké, “Acha muú ayi achwóó mbó waá ye?”

11 Ne gejamégé bós abi akene ne Jisós ashuú meko áké, “Elé Jisós muú ekpávé Esówó ayi atané né melo Naseret né gebagé mewaa Galilí.”

Jisós abú bós bi ákpóó unó né mmu echa upe Esówó

(Mak 11:15-19; Luk 19:45-48; Jón 2:13-22)

12 Ne Jisós akpégé né melo Jerosale akpe né mmu dachi echa upe Esówó, abú bós bi ákpóó ne abi áname unó. Atyá makpókpógélé bós abi ákene gesegé manka mankwaré ne malu ujwólé bós ako abi ákpóó upwine melo ebi ápye upe Esówó ne ubi. ‡

13 Ndere Jisós apyembó, agare ebwó áké, “Asa né mmu ηwe Esówó nnó, Esówó áké, ‘Gepú ya eyíge bós áchómege wye mamféé me ákuú nye geji nnó gepúgé mmyemenene.’ Yémbó enyú débwólé géjí gelá melu ewé ánjó ábige wyeé!”

* **21:5** Elú wáwálé nnó: 1. Sayon elé melo Jerosale. 2. Gébégé bó Jisós, afwa ájwólege lé né mfaá mpo mekagala ne ákene. Ubya bó ne ukene mfaá ujuja. † **21:8** Elú wáwálé nnó: Ge na ne bós Jus apye mansé muú kpaá ne enoge. ‡ **21:12** Elú wáwálé nnó: Gepwine melo gélu getu eyigé bós Jus ápye upe mbaá Esówó.

14 Ndere ji alú né mmu echa upe Esówó, bós amé nónómé ne abi ub-wire áfé eta wuú. Apye ebwó ako átoó.

15 Anóó baá ampyéé upe Esówó ne ekwó anlere mabe Esówó ágé ukpékpé unó bi Jisós apyéé ne áwú ntó ndere baá melo ákalege né mmu echa upe Esówó, nnó matame mábé ne mpyáne Deyid. Awugé mbó matóó ásó ebwó.

16 Agí Jisós áke, “Ówuú mbó genó eyigé baá melo ájóge?” Jisós ashuú ebwó meko áké, “Eeh nwu, nnó enyú délu danjú genó eyigé asame né mmu ηwe Esówó? Ásá wye nnó; ‘Óleré baá melo ne abi álu maka amu ndere áfége wó’.”

17 Jisós ajóge mbó alyá ebwó afé né melo Betani ajye bele ewu.

*Jisós alweré genóge fig gégbó
(Mak 11:12-14, 20-24)*

18 Bií ujjágé, dondo gemua mme, ndere Jisós abós mankeré meso né Jerosale, akwónégé meti mesa alo mamye ji.

19 Agé genóó eyigé akuú nnó fig né egbé meti. Afé wye nnó waá agene umpomé fó wyeé, yémbó yeé géma age wó ekosé bya ubiubi. Jisós ajóó ne genóó eyigémbó áké, “Te mme abyéé, wó omagé wóó sé umpomé.” Ténéténé yimbó genó eyigémbó gewanjésé gégbó.

20 Ne baá utóó Jisós ágégé mbó ála mano mekpo fuú, ágige ate áké, “Genóge fig eyigé na gégbó mbó wáwá ndé?”

21 Ne Jisós ashuú ebwó meko áké, “Ngarege enyú wáwálé nnó, mbóge enyú defyégé matóó ne Esówó ne déla pó ne dembyó né eshye ewe ji awyaa, dépye nye unó nkane me mpyéé mbó ne genóge fig, ye ebé lé ebi upwóó bina dépye nye ubi. Dékage jóó ye ebé lé ne mékwé ewéna nnó, ‘Táné fa ojye okwé né mmu ebéé mega’, Esówó apye wye nkane enyú déjóó.

22 Mbɔgɛ dɛfyɛgɛ matɔɔ nyú ne Ɛsɔwɔ ne dɛgígɛ yéndégenó né mmyemenene achyɛge nyɛ enyú geji.”

Agii Jisɔs mbaá ayi uto bi utané

(Mak 11:27-33; Luk 20:1-8)

23 Jisɔs akeré né mmu ɛcha upɛ Ɛsɔwɔ, akpɛgɛ mmu alɔ manleré bɔɔ mekomejɔɔ Ɛsɔwɔ. Nɔdere alárege anɔɔ baá abi ápyɛé upɛ Ɛsɔwɔ ne ákpakpa melɔ áchwɔɔ báne ji, ágií ji áke, “Ndé uto ɛbi ɔwyaá mampye unó bina? Waá achyɛé wɔ uto ubi?”

24 Jisɔs ashúú ɛbwɔ meko aké, “Me ntó nwyaa áwa nkwé mangii enyú, deshúgɛ me meko me ngarége enyú uto ɛbi me nwyaa ne mpyɛé unó bina.

25 Waá achyɛ Jɔn uto manwyaá bɔɔ manaá Ɛsɔwɔ, Ɛsɔwɔ waá akwaá?” Jisɔs ágiígɛ mbɔ alɔ manyége mbeé ne atɛ áké, “Dejógɛ mbɔ nyɛ nnó? Ɛbɛge dejógɛ nnó élé Ɛsɔwɔ ne achyɛé Jɔn uto bi, agige nyɛ ɛsé aké, ‘Ulannó ne delá kamé mekomejɔɔ wuú wɔ?’

26 Yémbɔ mbɔgɛ déjógɛ nnó ‘Akwaá ne áchyɛ’ ɛbyénnó dekelege bɔɔ bina mpa. Nendé, yéndémuú abó akaá nnó Jɔn alu muú ɛkpávɛ Ɛsɔwɔ wáwálé.”

27 Ɛpyɛ ɛbwɔ áshú lé Jisɔs meko aké, “Ɛsé dékaá fɔ muú ayi achyɛé Jɔn uto wɔ.” Ne Jisɔs ashúú ntó ɛbwɔ meko aké, “Yé me ntó ngarége fɔ enyú muú yi achyɛ me uto ne mpyɛé unó bina.”

Jisɔs ató nekanémejɔɔ mende fɔ ne baá bií apee

28 Ne Jisɔs aké, “Enyú déferé mbɔ nnó ne mechó ɛwéna? Mende fɔ abó alu, awyaá baá ande makpó apee. Bií uma ákuú ayi mbɛ, ajɔɔ né ji aké, ‘chó pyɛ utɔɔ ne mekɔɔ fina.’

29 Ne maá yimbɔ ashúú ji meko aké, ‘Njyɛé fɔ’ yémbɔ ɛwyaáge akwɔré metɔɔ wuú afé.

30 Mende yimbɔ afɛ mbaá ayifɔ ajɔɔ wyembɔ ne ji. Ajógɛ mbɔ maá yimbɔ akamé aké, ‘Ata njyɛ.’ Yémbɔ ajyɛé ji wɔ.

31 Jisɔs ajógɛ mbɔ, aké, gárege me, né baá bina makpo apee, ayi ndé áwuú meko nte wuú?” Áshúú ji meko aké, “Élé ayi mbɛ” Ɛféé mbɔ Jisɔs agaré ɛbwɔ aké, “Mengarege enyú wáwálé

nnó bɔɔ abi álú bɔɔ abo nkane anselé nka makpo ne andée ɛno, ábɔɔ nyɛ mbɛ age meti wáwá mamkpe né gefwa ɛyigɛ Ɛsɔwɔ ágbárege ápwɔ enyú abifɔ.

32 Néndé Jɔn menwyaá bɔɔ manaá Ɛsɔwɔ achwɔ nya ɛta nyú bɔɔ Isrelí ako aláre enyú ndere muú abɔɔ mambelé geɲwá jií ndere Ɛsɔwɔ akelege, ne enyú dekamé meko wuú wɔ; yémbɔ anselé nka makpo ne andée ɛno ne ákamé meko wuú. Ne yéé gébége enyú dégené mbɔ na, enyú deti fɔ meso ne gabo nyú dekamé meko wuú wɔ.”

Nekanémejɔɔ bɔɔ uségɛ ne mbɔɔ mekɔɔ

(Mak 12:1-12; Luk 20:9-19)

33 Jisɔs ama ajɔɔ aké, “Wuúge nekanémejɔɔ ɛniné fɔ”, “Muú fɔ awyaá nya mekɔɔ wuú, apɛ unɔɔ ɛbi ákuú vine, ásele umpome bií mampye mmɔɔ, anɔ gebame agyaá ɛwú mme, achó embu akwyɛé ɛwú cháɲéné nnó áké áɲámege umpome ɛbimbɔ manaá makpéné wye. Atene ntó maá enyɔɲ nnó membamé mekɔɔ ajwólégɛ wye. Ase bɔɔ uségɛ afyé wye. Apyégɛ mbɔ, atané afé neke né melo fɔ.

34 Gébé gekwónégɛ ɛyigɛ akyéé umpome vine ɛbimbɔ mbɔɔ mekɔɔ atɔ baá defwé bií nnó ájyɛ áse ɛbií umpome vine mbaá bɔɔ uségɛ bimbɔ.

35 Baá defwé bimbɔ akwónégɛ né mekɔɔ, bɔɔ uségɛ ágbaré ɛbwɔ, átulé ama, áwá ama, ne átó ayifɔ ne mataá.

36 Apyégɛ mbɔ, mbɔɔ mekɔɔ yimbɔ ama tó baá defwé abifɔ, abi ajamé apwɔɔ abi mbɛmbɛ. Ne bɔɔ uségɛ bimbɔ ápyɛ ne baá defwé bimbɔ wye nkane ápyɛ ne abi mbɛ.

37 Ne kwyakwya, achwɔ fére maá wuú atɔ, ajɔɔ aké, ‘Agégɛ nyɛ maá wa membɔɔ yé ɛbé nnó áchyɛge nyɛ ji énoógɛ.’

38 Yémbɔ bɔɔ uségɛ bimbɔ, ágégɛ maá awuú nkane achwɔɔ, ájɔɔ ne atɛ áké, ‘Gége menyɛé geteé mbɔɔ mekɔɔ na, chwógɛ déwá ji, ji ne alú muú ayi anyéé nyɛ geteégɛ mekɔɔ ɛwéna, chwógɛ dewá denyé geteé jií!’

39 Apyegé ji áfomé meso gébámé áwá.

40 “Jis̄s anérégέ mantó nekanémej̄óó eniné na, agií ákpakpa b̄óó Jus abi ji agarege ebw̄ó makamej̄óó ayina aké, déferé nnó mb̄óó mek̄óó yimb̄o akérégé meso né nekε nií, apye nye nnó ne b̄óó uségé bimb̄o?”

41 Ashuú ji meko aké, “Akerégé meso, apye nye b̄óó nchye bimb̄o ágbo negbo nebo. Achyεé mek̄óó ewémb̄o mbaá b̄óó uségé abi cha, abi áchyege nye ji ebí umpome vine yéndé gébége mbwε.”

42 Ajógé mb̄o, Jis̄s agií ebw̄ó aké, “Nnó enyú délú danjú genó eyige ásamé né mmu ηwe Εσω̄ω? Asa wye nnó, ‘Ntaá eniné antené upú ashyaá nnó nélómé, néni ne nélaá men̄o ntaá ayi ágbaré ekw̄o gepú. Ata ne apye nnó ewú ebe mb̄o, ne elu gekpekpe genó né ame se!’

43 “Ndere elúmb̄o, me ngarege enyú wáwálé nnó, enyú débéé nye sé b̄óó bi Εσω̄ω ágbárege gefwa ne enyú, ala gbaré nye lé ne b̄óó abi ákw̄ore mat̄óó bw̄ó ákwane mambε b̄óó gefwage Εσω̄ω.”

44 [Ne yéndémuú ayi akwene mfaá ntaá eníne na, ak̄orege nye, yéndémuú ntó ayi ntaá enína nek-wene ji mmyε nechogéré ji yilé yilé.]

45 An̄ó baá abi apye upε Εσω̄ω ne b̄óó Farasi áwuúgέ ndere Jis̄s atomé maka mej̄óó yimb̄o, ákaá nnó ájoge mb̄o lé ne ebw̄ó.

46 Akelé meti mampye ji, yémb̄o áf̄óó nyá gejamégé b̄óó abi álú εφεé, néndé yéndémuú áse Jis̄s nnó alu muú ekpávε Εσω̄ω.

22

Nekanémej̄óó epaá neba (Luk 14:15-24)

1 Ne Jis̄s ama tó ebw̄ó nekanemej̄óó eniné f̄o aké,

2 “Gefwa eyigé Εσω̄ω ágbárege gélú eké nekanémej̄óó eniné na. Mfwa f̄o akpomé mmyε mampye epaá nebane maá wuú ayi mende.

3 Mfwa yimb̄o anérégέ, ató baá defwε bií nnó ájye ákú b̄óó abi ji agaré

mé nnó achw̄ó epaá ελο, yémb̄o ye muú ama achw̄ó wó.

4 Mfwa yimb̄o ama kéré ató baá defwé abi f̄o aké, ‘chóge dégaré b̄óó abi me mb̄o nl̄óó nnó nwá mp̄o mab̄o, ntyεé ebw̄ó menyεé melóméló, nkwyεé yéndégenó. Achw̄ó wáwá, áwyagέ epaá echw̄ó ελο!’

5 Yémb̄o b̄óó bimb̄o áse yé ewémb̄o eké genó wó. Afé apye lé dep̄o debw̄ó etiré cháchá. Abif̄o afé mak̄óó bw̄ó, abif̄o afé ne upú use bw̄ó.

6 Ne abif̄o ágbaré baá defwε mfwa átulé ebw̄ó eke menya, áwá.

7 Apyégémb̄o, met̄óó εs̄ó mfwa yimb̄o, ató b̄óó bee bií ájye wá b̄óó abi áwané mb̄o baá défwε bií, ne áso ntó melo bw̄ó.

8 Ne agaré yé baá defwé bií aké, ‘Epaá wa echw̄ó ελο, ne b̄óó abi me nene álere nnó ákwane f̄o mambé b̄óó abi áchw̄ó epaá wa wó.

9 Chóge né mati mako, kuúge yéndémuú ayi dégéne nnó áchw̄ó epaá.’

10 Ne baá defwé bií mb̄o afé apyεε wye nkane ji aj̄óó. Akuú yéndémuú ayi ebw̄ó ágené, abi aboabo ne abi álóló achw̄ó. Kpaá te gepúgέ neba gegbeé ne b̄óó.

11 Ne gébége mfwa yimb̄o akpené mmu mangé b̄óó abi anené ebw̄ó epaá, agé mende f̄o ama ayi ala fyε ndée neba eyi ekwané mbaá epaá ewémb̄o wó.

12 Agií ji aké, ‘Mejeé wa, w̄o apyεé nnó ne okpené fa ne ndée eyi εla ekwané mbaá epaá ewéna wó?’ Ne mende yimb̄o ala b̄omb̄o.

13 Epyε mfwa agaré b̄óó abi ánene ankéé né epaá aké, ‘pyége ji déwé uka ne amu, debwεé ji défómé dafye né melu ewé empinya gemua εlu wye. Eφεé mb̄o ne b̄óó álilí nye ányεé manéne.’ ”

14 Jis̄s anérégέ mantó nekanémej̄óó eniné na, aké, “Εσω̄ω akúu gejamégé b̄óó yémb̄o abi ji ajyaá jaá wó.”

Agii Jis̄s mech̄o ηkamakpo (Mak 12:13-17; Luk 20:20-26)

15 Ewya yé wó, b̄óó ekw̄o Farasi f̄o abi awuú genó eyigé Jis̄s ajógé, atane

ájyεé gbáre geju ákélege meti εwé εbwó ápyε ne Jisós akwe nekwené meno.

16 Εbwó ako ákamé meko ama, átó baá utóó bwó choncho ne bós εκwó Ηερόδ, nnó ájyε ágií Jisós nkwé. Ajyégé áké, “Ménleré, εsé dékaá nnó wó olu muú ayi ojógé wáwálé, ne olerege bós unó ndere Εσωwó akélege wáwálé, ofós fó ame bós néndé, osélé fó nnó muú ayifó, anea γεμε apwó ayifo.

17 Nnó εsé delú chó manchyεgé ηkámakpo mbaá mfwa Rom waá déchyégé fó? Garé εsé genó eyigé wó ofere nnó gelú chó.”

18 Yémbó Jisós akaá uféré uboubo εbi ulú εbwó metós. Ne εpyε ji aké εnyú bós dembwale bina, “Ndé εnyú dépénege me mataá?”

19 Lerege me gefógé ηka eyi dechyεge ηkámakpo.” Aléré ji, ase agbaré.

20 Agií εbwó aké, “Mekpo wá na, ne mabó waá na ásamé né ηka eyi?”

21 Ashuú ji meko áké, “Élé mekpo mfwa Rom ne mabó mií.” Εφέε ne Jisós agaré εbwó aké, “Chyέεge yé mfwa Rom genó eyi gélu éjií. Ne chyεge ntó Εσωwó genó eyi gélu eyi Εσωwó.”

22 Awuúgé meko ayi Jisós ashuú εbwó byó uwó εbwó mmu ályaá ji áfé.

Agii Jisós nkwé mechó mankwile né negbo

(Mak 12:18-27; Luk 20:27-40)

23 Wyε né bií bimbó, bós εκwó Sadusi fó áchwó mangií Jisós mechó. Εbwó abi na álu bós abi ákame nya nnó muú agbogé, akwilége sé né negbo. Agií ji áké,

24 “Ménleré, εbé Mosis εκé mbógé muú abagé mendée ne agboge ayi ála pó ne maá, meηmo áwuú abó mansε mendée yimbó ukwi nnó ábyégé baá ábé lé né mabó ami mewené meηmo yimbó.

25 Εbó εpyε nyá nnó, áηmó fó akénéama abi ande álu. Ayi mbe abá mendée, agboó alya ji yé maá apó, ayi akwólege ase mendée yimbó ukwi,

26 meηmo yimbó ntó agbo yé maá abyéé ne mendée yimbó wó. Wyεmbó

ne εpyε ne ayi agbeé makpo aleé kpaá te εbwó akénéama ágbó ako.

27 Kwyakwya, mendée yimbó ntó agbó.”

28 Ndere elúmbó, ágií Jisós áké, “Élé mendée yina abané mbó εbwó ako, gébé eyigé Εσωwó apyε nyε bós ákwilé né negbo, mendée yina abée nyε ayi waá?”

29 Jisós ashuú εbwó meko aké, “Εnyú delú gyéé dós né nkwé ayi dégií, nénde dékágé fó mekomejós Εσωwó ne utó bií.

30 Débó mankaá nnó, gébége Εσωwó apyεgé bós ákwilé né negbo, ábáné fó neba ne átuú fó andeé neba, ábéé εκé makiénné Εσωwó né mfaánebuú.

31 Ne gétúgé mechó bós abi ágboó meso gébé Εσωwó apyε nyε εbwó ákwilé né negbo, nnó delú dankú genó eyigé Εσωwó ajós atome ne ukwene ante abi agboó me? Ajós aké,

32 ‘Me nlu Εσωwó ayi Abraham, ne ayi Asek ne ayi Jakób ánógé.’ Εwéna eléré nnó Εσωwó apyε bós ákwilé né negbo néndé ji apó fó Εσωwó awuú bós alu ayi bós abi álu abε.”

33 Gejamégé bós abi álu εφέé áwúge ndere ji ajós mbó, byó uwó εbwó mmu né gefós eyígé Jisós alérege unó.

Εβέ εwé εpwó mabe mako

(Mak 12:28-34; Luk 10:25-28)

34 Bós εκwó Farasi áwuúgé nnó genó eyigé Jisós ajós ne bós Sadusi gépyε mano ágbε bós εκwó Sadusi, ágbaré geju mankéle meti ewéchá nnó ágií Jisós nkwε.

35 Ne muú bwó áma ayi ákaá mabe Mosis dós, áfé mamua Jisós.

36 Agií ji nkwé áké, “Ménleré, ndé εbé Mosis ewe ηjeá εpwós mabe jií mako?”

37 Jisós ashuú εbwó meko aké, “Εbé εwé ηjeá εpwós mabe Mosis ako elé εwé εjós nnó, ‘Gbógé ne Ata Εσωwó wyéé ne metós wyéé meko, ne mendoó wyéé meko ne uféré byéé uko.’

38 Ge menó εbé ayi anjeá apwós mabé mako.

39 Ne εbé εwé εma kwóle elu wyε εκé εwé mbe ne εjós εκé, ‘gbógé ne

nte ménémé wyeé ndere agboó ne geme jyéé.’

⁴⁰ Mabé ayi na apeá ne ágbaré yéndégenó, eyigé Esɔwɔ akélege nnó bɔ́ ́pye ndere Mosis ne bɔ́ ́kpávé Esɔwɔ ásamé.”

Muú ayi Esɔwɔ akweré ji ela gefwa alu maá waá?

(Mak 12:35-37; Luk 20:41-44)

⁴¹ Ndere bɔ́ ́kwɔ Farasi álú melu ema ne Jisɔs, agíí ebwɔ́ nkwé áké,

⁴² “Enyú deféré nnó ne Kras, Muú yi Esɔwɔ akweré ji elá gefwa, ji alu maá waá?”

Ashuú ji meko áké, “Alu mpyáne mfwa Devid.”

⁴³ Ajɔ́ge mbɔ́ Jisɔs agíí ebwɔ́ aké, “Mbɔ́gé ji alu mpyáne Devid, epye nnó ne Mendoó Ukpea epyeé nyá mfwa Devid akuú ji nnó Ata? Néndé aké,

⁴⁴ ‘Ata Esɔwɔ ajɔ́ ne Ata wa aké, jwólé fa né egbé ebwɔnye wa né geluáge énogé kpaá te mpyeé bɔ́ mawámé byéé aláá eké mboó genɔ́ ayi ɔ́nérege uká byéé mfaá.’

⁴⁵ Ne mbɔ́gé Devid akuú Muú yi Esɔwɔ akweré ji elá gefwa nnó Ata, epyeémbɔ́ nnó ne ji amáge bé mpyáne wuú?”

⁴⁶ Agíge mbɔ́, yé muu ama ayi akáge shuú ji meko apó. Elo né gébé eyigémbɔ́, ɔ́jyé mbe, yé muú ayi ama mua mangíí ji nkwé apó.

23

Jisɔs akwelé baá utɔ́ bií mbeé nnó ekage áse gepɔ́gé Anleré mabe Esɔwɔ

(Mak 12:38, 39; Luk 11:43, 46; 20:45, 46)

¹ Ne Jisɔs ajɔ́ ne gejaméégé bɔ́ bi álú eféé chóncho ne baá utɔ́ bií aké,

² “Anleré mabe Esɔwɔ ne bɔ́ ́kwɔ Farasi ne abɔ́ manleré mabé Esɔwɔ.

³ Gétú eyigé na, débó mankwálégé ne mampyéégé yéndégenó eyigé ebwɔ́ álérege chánéné. Yémbɔ́, enyú dékwálégé fɔ́ gepɔ́ge bwɔ́, néndé álerege mabe Esɔwɔ ayi ebwɔ́ ámbɔ́ alá nógé áji.

⁴ Awéle matuú ayi ánɔ́ ́nérege bɔ́ né makpo, yémbɔ́ átáregé fɔ́ yeé ebwɔ́ bwɔ́ nnó ́poó ebwɔ́ ákpá áji.

⁵ Apyeé lé depɔ́ré Esɔwɔ deko nnó bɔ́ ́ágé, áféégé ebwɔ́. Péege yé ndere ebwɔ́ ́pye unó bi ásamé mekomejɔ́ Esɔwɔ né mmu unage ne áwelé né mampwé ne ulóó amu bwɔ́. Afyeé ntó bɔ́ nku abi áwyaá machagele matyeé matye né mano.

⁶ Ebwɔ́ ágbóo manjyágé ulú énogé né mapaá ne áma ájyaá ntó malu aló aló né mmu macha mmyemenene ájwálege wye.

⁷ Ebwɔ́ ágbóo ntó nnó bɔ́ ́átáméégé ebwɔ́ ne énogé, ne ájyege né machomelé ákelege ntó nnó bɔ́ ́ákúgé ebwɔ́ nnó, ‘Anleré.’

⁸ Yémbɔ́ ekagé muú nyú fɔ́ akamé nnó ákuú ji nnó, ‘Ménleré,’ néndé enyú déwyaá elé menleré ama ne enyú ako delu aɲme.

⁹ Ne dékúgé ntó muú fa mme nnó, ‘Nté’, nyú néndé déwya lé Nte ama muú alu né mfaánebuú. *

¹⁰ Ne dékaméégé ntó ákuú muú nyú nnó, ‘Ata’, néndé déwya lé Ata ama. Ata yimbɔ́ elé Kras, Muú yi Esɔwɔ akweré ji elá gefwa.

¹¹ Muú ayi ábéé muú kpaá né geluáge nyú, abó mambé lé menkpané defwé nyú.

¹² Yéndémuú ayi ábwége geme jíí, Esɔwɔ awáne nyé ji gelu. Ne yéndémuú ayi asele mmye ji nnó apó yeé muú fɔ́, Esɔwɔ apye nyé ji akwɔ́ ɲgɔ́.

Jisɔs ashule ndo mbaá anleré mabe Esɔwɔ ne ekwɔ́ bɔ́ Farasi

(Mak 12:40; Luk 11:39-42, 44, 52; 20:47)

¹³ Ne Jisɔs afé mbe manjoge aké, “Efwyale ewé egile enyú anleré mabé Esɔwɔ ne enyú ekwɔ́ bɔ́ Farasi ejame nyé dɔ́. Enyú délú bɔ́ démbwólé, nénde unó bi enyú dépyeé, dégbéé bɔ́ nnó ákpéégé fɔ́ né gefwa eyigé Esɔwɔ ágbárege. Enyú ambɔ́ dékpené fɔ́ né geji ne délyágé fɔ́ meti nnó bɔ́ abi amuame makpe wye ákpe.

* **23:9** Elú wáwálé nnó: Jisɔs ajógé fɔ́ lé ne ante abi ábyené ese, ajógé lé ne bɔ́ ́abi ákelege nnó ákuúgé ebwɔ́ mabɔ́ kpakpa, nnó ákwɔ́ ɲgɔ́.

14 Εφωυαλε εώε εγίλε ενυύ ανλερέ μαβέ Εσωω ne ενυύ εκωω βωό Farasi εjame nυε δωό. Ενυύ δέλυ βωό dembwάλέ, néndé ενυύ denyεέ akwi andée upwάό né unό bwά ενυύ depyεέ εκέ delύ cho né mβε ushu Εσωω, depyεέ mmyemenene nυύ έshyaά né mβε ushu βωό. Né meso gébé εφωυαλε εώε Εσωω achyεge nυε ενυύ εjame nυε δωό.

15 Εφωυαλε εώε εγίλε ενυύ ανλερέ μαβέ Εσωω ne ενυύ εκωω βωό Farasi εjame nυε δωό. Ενυύ δέλυ βωό dembwάλε, néndé dékεne déjyε yéndé mbaά nnό dépyε yé muú ama ayi álá kwάlege Εσωω, akwάlege ji. Ne muú akamege nnό akwάlege Εσωω, depyε ji ákwάre álá elé muú ayi agéne nυε εφωυαλε δωό né ntoné mewε apwάό ενυύ ambάό.

16 Εφωυαλε εώε εγίλε ενυύ εjame nυε δωό. Ενυύ δέλυ εκέ βωό αμε nónómé abi ájame ate meti. Ενυύ délerege βωό nnό, 'Mbάgé muú ányégémeno akelégé εcha upε Εσωω nnό apyε genό ne ála apyε wά, εwémbo epά yéé genό. Yémbo mbάgé muú akelégé unό bi ákwyε ne gesεge ηka εbi úlú né mmu εcha upε Εσωω nnό apyε genό, abά mampyε genό εyigé ji anyéméno.'

17 Ενυύ ukenkéne βωό αμε nónómé, ενυύ déferé nnό ndé genό γεηεά na δωό gepwά? Genό εyi gély mmu εcha upε Εσωω, waά εcha upε Εσωω εwé epyεé nnό genό εyi gély mmu gébé ne ukpea né mβε ushu Εσωω?

18 'Ενυύ dema delerege nnό muú anyégémeno akelege geluό εyigé apyεé upε Εσωω wyε nnό apyε genό ne ala apyε geji wά, genό gefά gepyεé ji. Yémbo mbάgé genό εyigé ji achyεé nnό άpyε gepε né mfaά geluό ne ji akelé, abά mampyε genό εyigé ji anyéméno nnό apyε.'

19 Ενυύ βωό αμε nónómé, ενυύ deféré nnό ndé genό géηεά na gepwά? Echyε εwé élú mfaά geluό εyigé άpyεé upε wyε waά, geluό εyigé άpyε gepéε εyigémbo ne gély ne ukpea né mβε ushu Εσωω?

20 Yémbo muú akelégé geluό εyigé apyεé upε Εσωω wyε, akelé fά lé

geluό εyigémbo gejigeji wά. Akelé ntό yéndégenό εyi gély né mfaά geluό εyigémbo.

21 Ne yéndémuú ayi akelégé εcha upε Εσωω akelé ntό chóncho ne Εσωω muú ajwάlége mmu εwu.

22 Muú ayi akelége mfaánebuú akelé ntό geluό εyigé Εσωω ajwάlége wyε chóncho ne Εσωω muú ajwάlege mfaά geji.

23 Εφωυαλε εώε εγίλε ενυύ ανλερέ μαβέ Εσωω ne ενυύ εκωω βωό Farasi εjame nυε δωό. Ενυύ δέλυ βωό dembwάλέ, Ενυύ dekarege menyεé ayi dékpane né makάό nyú dékaré malú afya, déchyε Εσωω melú ema, yé ne utηse εbi upyεé menyεé agάό gebé. Yémbo delyage mampyε ukpékpé unό bi μαβέ Εσωω álerege nnό dépyεge. Depά fά pópó ne ate aηme, dégéné fά εbwά meshwε ne défyεé fά matάό ne Εσωω wά. Pyεge ukpékpé unό bina. Yémbo délyage fά manchyε echyε εwé ενυύ debά dechyεge με.

24 Nδere demmyε mambele ukeke mabe debyaά ayi kpakpa, delu βωό αμε nónómé abi ájame abifά meti. Delu εκέ muú ayi áchérege manaά ami ji anyúu nnό ekagé ámé gejenchi, yémbo áméne mpά mashwάne.

25 "Εφωυαλε εώε εγίλε ενυύ ανλερέ μαβέ Εσωω ne ενυύ εκωω βωό Farasi εjame nυε δωό. Néndé gepεge nyú gély εκέ muú ayi ashwάnege meso amo ne uchweri menyé pópó, yémbo né mmu, abelege unό bi ji abάό né mati mabomabo. Dépyé unό nnό βωό áféregé nnό ενυύ δέλυ cho né mβε ushu Εσωω, yémbo matάό nyú agbee ne manwaά ne mmwάlé unό unyεé.

26 Ενυύ εκωω Farasi δέλυ βωό αμε nónómé, bάge mβε déshwάné mmu amo ne uchweri menyé, depyεgé mbo meso ntό akpeage nυε.

27 "Εφωυαλε εώε εγίλε ενυύ ανλερέ μαβέ Εσωω ne ενυύ βωό εκωω Farasi εjame nυε δωό. Ενυύ δέλυ βωό dembwάλέ, néndé ενυύ δέλυ εκέ manomé ayi áwaά mbómé né mfaά. Jεgegé áji, álu malómálo né dafyε,

yémba né mmu ágbeé ne ugoó áwuú bọ́ ne ufóúfọ́ umpwapwáne unó.

28 Wyémba ntó ne enyú depye wéna né dafye nnó bọ́ áférégé nnó enyú delu cho né mbe ushu Esọ́wọ́, yémba wáwálé alu nnó né mmu matọ́ nyú enyú delu bọ́ dembwólé, ne degbóo mampyégé nchye.

29 “Efwyale ewé egile enyú anleré mabé Esọ́wọ́ ne enyú ekwó bọ́ Farasi ejame nye dọ́. Enyú bọ́ dembwólé, dékwyége manómé bọ́ ekpávé Esọ́wọ́ ne ayi bọ́ abi álu cho né mbe ushu Esọ́wọ́,

30 dejoge deké, ‘Esé débó débé nyá gébégé ukwene ante sé mbọ́ debó décho fọ́ amu manwá bọ́ ekpávé Esọ́wọ́ bimbọ́ wọ́.’

31 Ndere enyú dejógé ne ukwene ante se mbọ́, eléré nnó enyú délu upyáné bọ́ abi áwané bọ́ ekpávé Esọ́wọ́ bimbọ́.

32 Chóge yé mbe, dénéré mampye gabo ayi nyá ukwene ante nyú álọ́ ula mampye.

33 Enyú mmyọ́, délu baá utọ́, déféré nnó dékáge bó efwyale ewé ekpane nye enyú dékpe né ntoné mewé ewé elá nómégé?

34 Ne gétú eyígé na, ntóme nye enyú bọ́ ekpávé Esọ́wọ́, bọ́ dénnga ne anleré mabé Esọ́wọ́. Déwane nye abifọ́, ne déwómé nye abifọ́ né gekwa, ágbó, détulege nye abifọ́ ne utó né mmu macha mmyemenene nyú ne déma déchyege nye abifọ́ efwyale né malómáló.

35 Ndere enyú dépyembọ́, gewu eyigé ukwene ante nyú áwané nyá bọ́ abi álu cho né mbe ushu Esọ́wọ́ fa né mme gékpéne nye enyú mmye gelọ́ ula ne manoó Ebel muú alú cho né mbe ushu Esọ́wọ́ kpaá gekwóné né ami Sakariya maá Barakia ayi enyú déwané nya né metọ́ metọ́ echa upe né gelú eyigé ápyéé upe Esọ́wọ́ wye.

36 Me ngarege enyú wáwálé nnó gewú eyigé ukwene ante nyú áwané nyá bọ́ abi álu cho né mbe ushu Esọ́wọ́ gélú enyú bọ́ njyé eniné na mmye.”

Jisọ́s asomége Jerosale
(Luk 13:34, 35)

37 Jisọ́s ajógé mbọ́ aké, “E é, bọ́ Jerosale! Bọ́ Jerosale! Enyú dewane bọ́ ekpávé Esọ́wọ́ ne detome abifọ́ ne mataá, bọ́ dentọ́ abi Esọ́wọ́ atómé eta nyú! Mmua mé ndọ́ndọ́ ne ndọ́ manyweré enyú nkwere nkane mekwọ́ akwérege baá bíí, yémba enyú dékélégé fọ́.

38 Gége yé nnó, melo nyú éla mé mábómé, éla mewa.

39 Néndé ngarege enyú nnó, elo fina ejyégé mbe, enyú démágé gésé me kpaá te bíí ebi enyú dejoge nye nnó, ‘Mejé ébé ne muú ayi achwọ́ né mabọ́ Atá.’”

24

Jisọ́s agaré ndere áchọ́ nye echa upe
Esọ́wọ́

(Mak 13:1, 2; Luk 21:5, 6)

1 Jisọ́s ajógé mbọ́, alyaa echa upe Esọ́wọ́. Ndere ji ajyéé baá utọ́ bíí áké áfíí ji nnó álere ji upú ebi átené né mmu dachi echa upe Esọ́wọ́.

2 Yémba Jisọ́s ashúú ebwọ́ meko aké, “Pọ́ enyú dége mbọ́ uchánchá upú bina uko? Ngarege enyú wáwálé nnó ámuú nye ubi uko kpá, té ne mataá ne mataá yeé ntaá némaá eni nélaá nye mfaá nte népọ́.”

Jisọ́s agaré ndere ankwálé bíí ágéne
nye efwyale

(Mak 13:3-13; Luk 21:7-19)

3 Ewyágé Jisọ́s ajye jwóle né mfaá Mékwé Olif.*

Baá utọ́ bíí ebwọ́ ebwọ́ ájyé bane ji, ágíí ji áké, “Garé esé, nde gébé eyige depọ́ tiré na depyé nye? Ne ndé ufọ́ unó upye nye ne esé dékaá gébé eyige wọ́ ochwọ́ ne gébé eyigé mme ábyeé?”

4 Agígé mbọ́, Jisọ́s ashúú ebwọ́ meko aké, “Sége gébé nnó ekagé muú fọ́ ábwólé enyú déno mewaá.

5 Nénde, gejamégé bọ́ áséle nye mabọ́ ma áchwọ́ eta nyú. Adoó nye ebwọ́ ewómé ájógé aké, ‘Me ne nlú Kras, Muú yi Esọ́wọ́ akweré ji elá

* 24:3 Elú wáwálé nnó: Mékwé ewéna ekamege mbọ́ gétúgé ejamé unọ́ ebi ákuú nnó Olifet dọ́.

gefwa.' Apye nye mbo abwólé gejamégé bós áno mewaá.

6 Ne déwuú nye ntó abya be kwókwólé ne enyú, ne ebi ámmye tete. Yémbó gébége unó bina uké upyéé, débégé fó ne efó. Néndé unó bina ubó mampye ne epófó nnó mme yina achwá kwya wó.

7 Gébé eyigémbó ntó maló kpakpa ámmye nye ne ate ne ate afwa ne bós bwó ámmye nye ne ate, emímí mesa ekwene nye malumalu. Mme yina anyíge nyé ne eshye abwólé né gejamégé malu.

8 Ewéna ebé nye eké lé ula uló ubalé bi mendée awúu gébége nebye neké nemmye ji.

9 “Gébé eyigémbó ápyéne nye enyú áfyé né amu bós abi áchyége enyú efwyale ne áwáne nye enyú. Maló mme meko ápaá nye enyú gétúgé délú áñkwólé ba.

10 Ewéna epyéé nye gejamégé bós ája mmye meso, áferé metóó ewé áfyéé ne Eṣṣwá, áchyége nye ate mankwaá ne ápaá nye ntó ate.

11 “Ne gejamégé bós ekpávé Eṣṣwá abi gebyó áchwáó nye, abwólé gejamégé bós áno mewaá.

12 Ne gétúgé nchye ayi bós ápye ájame nye dós, gejeé eyigé bós abós gebe nye sé dós.

13 Yémbó yéndémuú ayi akogé metóó te kwyakwyaá áférege nye ji né efwyale gabo.”

14 Abya melóméló yina, ayi Eṣṣwá ágbárege nye gefwa ne bós bií, ankwóle ba agarege me ji mbaá bós mme meko nnó maló mako né mme ákaá ji, gébé eyigémbó ne mme akwyage nye.

Jisṣ agaré nkane áchwáó nye Jerosale (Mak 13:14-23; Luk 21:20-24)

15 “Danel muú ekpávé Eṣṣwá abó ajós nya atoó ne ‘geboboge genó eyi gechyége mekpo unós mbaá Eṣṣwá.’ Degene nye ndere genó eyigémbó gepyéé né mmu echa upé Eṣṣwá.” (Yéndémuú ayi akuú maló ñwe ayina akaá ula).

16 “Gébé eyigémbó, bós abi álu né Judiya ábó ájye ákwó mfaá makwe ábií.

17 Yéé muú ayi alú mfaá gepú ekagé akyaá nnó ashulege mme, ajye bó genó né mmu gepú jíí.

18 Muú ayi alú ntó né mekós áchwáó yé gébé nnó akere mmú achwáó bó nku gefwene wuú ne ábó.

19 E é ebéé nye mbo nnó ne andee abi alú ne mane yé ne abi áchyége baá mámbé.

20 Neége mmye mbaá Eṣṣwá nnó gébé gebo eyigémbó, gébége fó ne metóó nshwáne. Yé ebé lé bií uwyaá.

21 Néndé gébé eyigémbó, gebéé nye lé gébége gekpékpége efwyale ewé té Eṣṣwá akwyé mme yina bós alá álu danjé ewú. Ne yé ewé emage be sé eké ewémbó epó.

22 Ne wáwálé alu nnó mbógé Eṣṣwá ala asós ndó efwyale eyimbo éla mboó wó, ebyénnó yéé muú ayi apome nye apó. Yémbó gétúgé bós abi Eṣṣwá ájyaá nnó ábé abií, asorege nye ndó eyimbo éla mboó.

23 “Ne mbógé muú agaré enyú nnó, ‘Gége Kras, Muú yi Eṣṣwá akweré ji elá gefwa alu fana,’ yéé agaré lé enyú nnó, ‘Alu né’, dékamégé fó ne ji.

24 Néndé bós gebyó abi áké álu Kras ne bós gebyó abi ake alu bós ekpávé Eṣṣwá ntó áchwáó nye. Achwáóge ápyéé nye ukpékpé ufélékpá ebi upwó amu. Apyémbó nnó abwólé bós ako ne mbógé meti ebege yé ebélé bós abi Eṣṣwá ajyaá nnó ábé abií, abwólé ebwó áno mewaá.

25 Kaáge yé nnó mbó mé mbe ngaré enyú unó bina, gemégé nnó upyége.

26 “Yé muú achwáó agaré enyú nnó, ‘Gége ji alu mbo né mewaá’, déjyegé wye. Yé agaré lé nnó, ‘Gége abií mbo né mmu baá upú’, dékamégé fó nnó elú wáwálé.

27 Néndé ndere dasama akéle mamma, ne nebuú négénege, álo ne egbé ebwónyé akwáne ne ebwábe bós ako ágéne, wyémbó ntó ne Maá Nte Mekwaá achwáó nye.

28 “Yéndé mbaá ayi genkwógé genó gebéé, eféé mbo ne denwýáne etire

denyεέ ηηkwα unό dénwérege.”

Unό bi upye nye geméégé nnό Maá Nte Mekwaá akérege fa mme (Mak 13:24-27; Luk 21:25-28)

²⁹ “Éfwyale εwéna εchwαgέ, ténéténé ayi εbyεέ, ηmεέ ekwene nye gemuagemua. Mfaá ágénégé sé, ambe ntό ánómege nye, ne unό bi uwyaá uto né mfaánebuú unyíge nye.

³⁰ Gébé εyigémbα genό eyi gelére nnό Maá Nte Mekwaá achwαó, gegénegé nye né mfaánebuú. Ne bαó malα mme meko áfyéε nye gepúgέ negbo álíle. Ne ágéne nye nkane Maá Nte Mekwaá achwαó né mmu gekó ne uto bií, ne gekpékpégé énogé.

³¹ Ndere ji achwαó áfomege nye gekpékpé mbá, ne atome nye makiénné jíí nnό ájyé anyweré bαó abi ji ájyaá né mme meko ábé abii mbaá ama.

³² “Pεge gepεge genαóge fig degi genό wye. Gébégé mata jíí álógé mántό bya uke enyú dekaá nnό nshwαné achwα shúle.

³³ Wyémbα ntό ne gébégé enyú dégégé unό bina uko uke upyεέ, débό mankaá nnό gébé εyigémbα géla kwókwlé.

³⁴ Ngarege enyú wáwálé nnό njye eníné na négboó fó kpaá te unό bina ukó úpyεέ.

³⁵ Mfaá ne mme ábyεé nye, yémbα mekomejό wa alaá te kwyakwya.

Yé muú ayi akaáge gébé εyigémbα apό (Mak 13:32-37; Luk 17:26-30, 34-36)

³⁶ “Yé muú ayi ákaá bií ne gébé εyígé unό bina úpyéε nye apό. Makiénné εsαwα ne mfaánebuú ákaágé fó, yé Maá εsαwα jimboó ákaá wó. Ékosé wye Nte wuú ji mbií ne ákaá.

³⁷ Ndere εpyεέ nyá né gébégé Nowa, wyémbα ntό ne εpyé nye gébégé Maá Nte Mekwaá aké akerege meso fa mme.

³⁸ Ne gébé εyigémbα, geméégé nnό genyagé nnyi geshwa nyá bαó, bαó abó ányé, ányuú, ápyεé maba ne átuú baá

né maba. Anyé kpaá te bií bi Nowa ákpené mmu ékpe.

³⁹ Ndere apyεmbα, abα ákaá nya genό eyi gepye wó, kpaá te genyage nnyi geshwané εbwó ako. Wyémbα ntό ne εpyé nye gébégé Maá Nte Mekwaá akérege meso fá mme.

⁴⁰ Né gébé εyigémbα ntό, ande apea ábegé ne mekαó aké apye utαó, Maá Nte Mekwaá akpane nye ama alyaá ama.

⁴¹ Andée apea ábegé né mbaá ayi ákwαó unό, akpane nye ama alyaá ama.

⁴² “Gétú εyigé na, débα mambε peé dégílé néndé, dekaá fó bií bi Ata nyú akérege meso wó.

⁴³ Kaáge nnό mbαgέ mbαó gepú akaáge gébé εyigé menjό achwαó ne utuú manchwό gya gepú jíí, mbα abεé peé abame geji nnό ekáge menjό achwό agyá akpé mmu.

⁴⁴ Enyú ntό kpómege mmyε gétúgé Maá Nte Mekwaá akerege nyéε meso né gébé εyígé délá dékágé.

Baá defwε abα mampye matαó bwό chánchá (Luk 12:41-48)

⁴⁵ “Bege ndere maá defwé ayi awyaá denge, apye utαó bií chánchá. Nte wuú alyaáge ji ne baá defwé abifα nnό apélé εbwó, achyεge εbwó menyé chánchá né gébé gelógéló.

⁴⁶ Galógáló abεé nye ne maá defwé yimbα, gébégé nte wuú akérégé meso agéne nye nnό ji apye utαó bií chánchá.

⁴⁷ Ngarege enyú wáwálé nnό nte wuú abelege nye ji ndere muú kpaá né unό bi ji awyaá uko nnό apélé.

⁴⁸ Ne mbαgέ maá utαó yimbα abεgé ayi áwyaá gepα gebogebo, ajóge nye ne gemε jíí aké, ‘Nte wa abelege nye dαó ne achwó.’

⁴⁹ Alα mantúlégé ate aηme abifα, anyεé anyú mmαó ne ate anyuú mmαó ne abifα ákwene.

⁵⁰ Mbαgέ apyégé mbα, nte maá utαó yimbα achwα kwό nye ji neηmé né gébé εyígé ji álá kaá nnό achwό wó.

⁵¹ Abanégé ji mbα, achyεge nye ji gekpékpé εfwyale εwé εbαó εpwαó

amu, afye ji né melu εωε Εσωω afyέε nye bωó dembwólé. Ne bωó alilé nye anyeé manéné εwu.

25

Nekanémejω asó andée makpo afya

¹ Jisωs afé mbe ajóge aké, “Gefwa eyigé Εσωω ágbárege gelu eké asó andée makpo afya abi álweé mátuléká manjyέé bane menω neba.
*

² Né geluágé εbwó, abi ata awyaá defωó ne abi ata akénege.

³ Abi ata abi akénege álweé mátuléká, yémbω ama kpá sé mawee ami fó nnó ámi malu mmu mátuléká mábyége áamá áfyé wó.

⁴ Ne abi awyaá defωó akpa mawee nnó ami malu mmu mátuléká bwó mábyege εbwó ama afye.

⁵ Ne elé menω neba yimbω alá achwó wáwá wó, géjá gékpá εbwó ábelé.

⁶ “Ne metωó utuú eké ekwónege εbwó awú nkane bωó ákálege aké, ‘Menω neba achwó chwóge débáne ji.’

⁷ Baá áσandée himbω áwúge mbω ákwilé ati mátuléká bwó.

⁸ Ne abi akénege ajye kω mawee mbaá abi áwyaá défωó aké, ‘Chyεge εsé ekéké mawee defye né mátuléká sé áchwó nómé.’

⁹ Abi áwyaá défωó áshuú εbwó meko aké, ‘Ngba mawee amina makwánégé fó εsé ne enyú, chóge mbaá bωó abi ákpoó né melω déna amí nyú.’

¹⁰ Ne ndere ajye mana mawee, menω neba yimbω achwó. Achwóge ase abi ata abi ákpomé mmye álú eféé ágilé ji, áfé ákpe né mmu gepú epaá neba ágbé menombi.

¹¹ “Ewyágé abifω ata abi ajye na mawee áchwó. Ala dafye ádoó menombi ákuú aké, ‘Ata Ata! néné εsé menombi.’

¹² Ne menω neba ashuú εbwó meko aké, ‘Me ngarége enyú wáwálé nnó nkágé fó enyú.’”

¹³ Jisωs anérégέ mantó nekanémejωó eniné na aké, “Sege yé gébé néndé dekaágé fó bií ne gébé eyigé me nkerege meso.

Nekanémejω baá defwe makpo alé (Luk 19:11-27)

¹⁴ “Gefwa eyigé Εσωω ágbárege ne bωó bií gelu eké nekanémejωó eniné na: Mende fω abó ajyεé neke, gébégé ji achwó jyεé, akuú baá defwé bií ako, akaré εbwó nka nnó áke gese ne eji.

¹⁵ Achyεé ama uba nka uta, achyε ayifω uba upea ne achyε ntó ayifω geba géma. Akare εbwó nka eyina ndere yéndémuú akáge gbáre atane afε neke.

¹⁶ Ayi aselé uba nka uta, achω sé gébé wó, ajye ló gese manke. Abó ntó nsa uba nka uta.

¹⁷ Wyεmbω ntó ne ayi aselé uba upea apyεé. Ji ntó abó nsa uba nka upea.

¹⁸ Yémbω ayi aselé geba géma ajye cho mme aní nka nte wuú.

¹⁹ “Ebelégé nte bwó akeré meso né neke eniné ji abó ajyεé. Akuú εbwó ako nnó áchére áge ndere yéndémuú ápyεé ne eji nka.

²⁰ Ne ayi achyεé ji uba nka uta achwó téné mbe ushu nte bwó, ajó ne ji aké, ‘Ata ochyεé nyá me uba nka uta, nke gese ne eji, mbω nsa uba εbifó uta gé eji na.’

²¹ Nte wuú ashuú ji meko aké, ‘Opye dωó, olu maá defwé melóméló, muú akage nere metωó ne wω. Te ndere oléré nnó okage gbáre ekéké nka chánchá, mbelege nye wω né melu εwé ágbárege gejamégé nka. Chwó kpe mmu denyé epaá wa ne metωó megωmegω!’

²² “Ne maá defwé ayi achyεé ji uba nka upea achwó ntó mbaá nte bwó. Ajó ne ji aké, ‘Ata ochyεε nyá ntó me uba nka upea, nke gese ne eji. Mbó nsa uba εbifó upeá gé eji na.’

²³ Nte bwó ashuú ji meko aké, ‘Opye dωó olu maá defwe melóméló, muú akage neré metωó ne wω. Te mbaá oléré nnó okage gbáre ekéké nka

* **25:1** Elú wáwálé nnó: Né gepoge bωó Jus muú abagé neba bωó ajyεé lyaá ji né gepú jí ne utuu.

chánchá, mbelege nyε wα né melu εwé ὀgbárege gejamégé ηka. Chwó kpe mmu denyé epaá wa ne metṵ megṵmegṵ!

24 “Ne kwyakwya ayi achyεé ji gébagé ηka géma achwó ntó eta nte bwó. Ajṵ ne ji aké, ‘Ata menkaá nnó depṵ tyεé demmyε amba. Ὀlu eké muú ayi agóme menyεé né mekwó ayi nlá kágé meso yi ápéne.

25 Getú eyigémbṵ, mbó εfṵ nnó ηka jyε enógé ὀchyege nyε me εfwyale. Njyε cho mme nniú ejí wyε nnó ekagé εnó. Gé ηka jyε na se.’

26 “Ne nte bwó ashúú ji meko aké, ‘Wṵ ὀlu maá defwé mebomebo, ne mémbwá, ὀjṵgέ ὀke me nlu eké muú ayi agóme menyεé né mekwó ayi nlá kágé meso ayi ápéne ne nkyεé mbwé né mbaá ayi nlá ntyaá depomé wó.

27 Gétú eyigémbṵ, mbó ὀbṵ ὀfyé ηka ya né gepúgέ ηka nnó nkeregé meso nse ejí ne nsa mfaá.’

28 Ajṵgέ mbṵ, agaré baá defwé abifṵ aké, ‘Te mbaá ji aleré nnó akaáge gbáre fṵ ηka eyimbṵ, sége ejí déchyεé muú ayi awyaá uba ufya.

29 Kaáge nnó muú ayi abṵgέ nsá né genó, ji ne ámage gbεé ji εbwṵ nnó ji abṵ gejamégé unó. Yémbṵ muú ntó ayi álá abṵ nsá né genó eyigé me nchyεé ji wó, yé ékéké genó εwé ji awya, ásélé nyé geji eta wuú, nnó álá amu mawa.

30 Ne áfomé ji ntó né epinyá gemua né dafyε, mbaá ayi ji awuú nyε ubalé, alíle anyεé máhéné.’

Gefṵ eyigé Εṵwṵ apane nyε mpa bṵ né bii bi kwyakwya

31 “Gébége Maá Nte Mekwaá achwṵgέ ne enógé, chóncho ne makiénné jíí ako, ajwṵlege nyε né mfaá geluógé gefwa jíí eyi gewyaá enógé,

32 ne bṵ átanegε nyε né malṵ mme mako anyweré né mbe ushuú wuú. Εfεé mbṵ, akarege nyε εbwó mató apea nkane membamé magṵηme aferege magṵηme ayi álú choncho ne menmené ηme.

33 Abelege nyε ntoó nema né εgbé εbwṵnyε wuú, nema né εgbé εbwṵbe wuú.

34 Ne mfwa ajṵgε nyε ne bṵ abí alú né εgbe εbwṵnyε wuú aké, ‘Chwṵge enyú bṵ abí Nte wa ajéle enyú. Denyé gefwa eyigé ji akwyεé mé abelé eta nyú téé gébége mme alṵ.

35 Néndé mesa abó ámmyε me, déchyεé me menyεé, mmwólé manaá epyε me, déchyεé me manaá nyú, dége me ndere menkεé, dése me.

36 Mpṵ ne mandeé mamfyé, déchyεé me mandeé, mbó mmeé dépele me, nkpe denṵ dekene degene me.’

37 “Εfεé mbṵ ne bṵ abí alú cho né mbe ushu Εṵwṵ ashúge nyε ji meko aké, ‘Ata ndé gébé εsé degene mesa ammyε wṵ, dechyεé wṵ menyεé, mmwólé manaá epyεé wṵ déchyεé wṵ manaá ὀnyuú,

38 ne ndé gébé ntó dégené wṵ ndere menkεé, dénené wṵ, ὀlú gejṵgéné dechyεé wṵ mandeé ὀfyεé?

39 Ndé mbaá dégené wṵ ὀmée, dépelé wṵ, ὀkpené denṵ εsé dékené dégené wṵ?’

40 Ne mfwa ashúge nyε εbwó meko aké, ‘Me ngarege enyú wáwálé nnó te mbaá enyú depyε unó bina ne aηme ba, yé εbéle mbaá muú ama ayi álá aηea gemε wṵ né geluage aηme ba εbyénnó depyε mbṵ lé ne me!’

41 “Ne abwólége nyε mmyε ajṵ ne abí alú ji né εgbé εbwṵbe aké, ‘Kwi-lege me ushu, enyú abí mfaánebuú ashule enyú mmyε, débṵ manjyε né ntoné mewε εwé εlá nómégé, εwé me nkweé mé mbelé mbaá danchṵmelṵ ne makiénné jíí.

42 Néndé mbó nlu mesa déchyεé me menyεé wṵ, mmwólé manaá epyεé me, déchyε me manaá nnó nyú wṵ,

43 dége me ndere menkεé, déne me wṵ, nlu gejṵgéné dechyεé me mandeé nnó mfyε wṵ, mmeé dechwó gé me wṵ, nkpe denṵ dekéé dégené me wṵ.’

44 “Εfεé mbṵ ne εbwó áshuge nyε ji meko aké, ‘Ata ndé gébé εsé dégené mesa ammyεé wṵ, mmwólé manaá epyεé wṵ, εsé délá póṵ wṵ wṵ? Ne ndé gebe ntó degene wṵ nkane menkεé,

omeé, ne okpene deno esé délá depoo wó wó?”

⁴⁵ Ne ashuge nye ebwó meko aké, ‘Me ngarége enyú wáwálé nnó, te mbaá enyú délá poó yeé muú ama ayi álá ajea gеме né geluágé ajea ba bina wó, ebyénnó depoo fó me wó.’

⁴⁶ Gétú eyigéna, boó bimbó akpene nye né efwyale ewé elá ebyéé yémbó abi alu cho né mbe ushu Esowó anyé nye genwá eyi gélagé byé.”

26

Ajó geju manwá Jisós

(Mak 14:1, 2; Luk 22:1, 2; Jón 11:45-53)

¹ Jisós anérége manlere unó bina uko, ajó ne baá utóo bíí

² aké, “Enyú dékaá me nnó epaá koó upú elú ndo fi eléé, né bíí bimbó, achyegé nye me Maá Nte Mekwaá mankwaá nnó áwó me né gekwa.”

³ Wye né gébé eyigémbó anóo baá ámpyéé upé Esowó chóncho ne ákpakpa melo ágbare ujwale né gepúgé Kaifas ayi alu etukpe ámpyéé upé Esowó,

⁴ ajó geju ndere ebwó apyéé ne apyé Jisós né defya awá.

⁵ Yémbó áferé aké, “Dépyegé fó ji gébége epaá ewéna, ékágé boó ájea ummye né melo.”

Awad Jisós mawéé né meló Bétáni

(Mak 14:3-9; Jón 12:1-8)

⁶ Né gébé eyigémbó, Jisós alu né melo Bétani né mmu gepúge Simun ayi abo améé uba, akuú ji nnó ebwó ájye anyé menyéé.

⁷ Ndere ebwó anyé menyéé, mendée fo akpe ne mawéé gebé ami majamé nka doó. Mawéé amibo malu né mmu ékpomé ewé akwyéé ne genó eyigé akuú nnó alabasta. Akpégé mbó amo Jisós mawéé ami mbó né mekpó. *

⁸ Ne baá utóo Jisós ágégé mbó, matóo áso ebwó mmu te ágígé ate aké, “Ulannó ji áchóo mawéé amina?”

⁹ Mbó akpoo mami áse gejamégé nka, áchyéé mbaá ubyá boó.”

¹⁰ Jisós akaá mé genó eyigé ebwó áférege né mmu matóo bwó, ashúú ebwó meko aké, “Ulannó enyú déchyége mendée yina efwyale? Ji apyémbó lé genchánchágé genó eta wá.

¹¹ Ubyá boó ulú ne enyú yéndégébé yémbó gébé eyigé me mbeé ne enyú géjá sé wó.

¹² Mendée yina amo me mawéé mina mmye nnó gébége ngboge ánií me níge.

¹³ Ne me ngarége enyú wáwálé nnó yéndé mbaá ayi boó ágárege nye Abya melóméló yina né mme meko, ágárege nye ntó genó eyigé mendée yina apyé. Nkane ágárege, mbóntó ne áteé nye ji yéndégébé.”

Judas akame mankpó Jisós

(Mak 14:10, 11; Luk 22:3-6)

¹⁴ Ewyágé, maá utóo Jisós ama né geluágé abi áfyaneápeá ayi akuú ji nnó Judas Iscarot ajye báne anóo baá ámpyéé upé Esowó,

¹⁵ ajó ne ebwó aké, “Mbóge me mfyegé Jisós né amu nyú déchyége me ndé?” Ajóogé mbó, ápa uba ngeba bo sere esaá meso efya áchye ji.

¹⁶ Eféé ne Judas álóo mankélégé meti ewé ji apyéé ne Jisós akpe ebwó né ámu.

Jisós anyéé epaá koó upú ne baá utóo bíí

(Mak 14:12-21; Luk 22:7-13, 21-23; Jón 13:21-30)

¹⁷ Né bíí mbe, ebi epaá bred yi álá muálé elóo, baá utóo Jisós ájye gií ji aké, “Ndé mbaá ayi okélege nnó esé déjyé détyéé menyéé epaá koó upú wyéé?”

¹⁸ Agigé mbó Jisós ashúú ebwó aké, “Chóge né meló kpaá, déjyegé dégéne nye mende fo, gárege ji nnó, ‘Ménleré aké, gébé ya gékwané; ne me nkélege manyé menyéé epaá koó upú ne baá utóo ba né gepú jyé.’ ” †

* **26:7** Elú wáwálé nnó: Ntaá né alabasta nétánege nya né melo Ijip, mendée yimbó achwó né mawéé gebé mimbo, abó mamí, agbé né mekpó. † **26:18** Elú wáwálé nnó: Gébé eyigé Jisós aké gekwané, ele gébé eyigé áboó manwo ji né mfaá gekwa.

19 Ne baá utóó Jisós apye wye ndere ji agaré ebwó, átyé menyéé epaá koó upú.

20 Nkwale ákwónégé Jisós ne baá utóó bíí áfyaneápeá, ájwólé ka manyé menyéé.

21 Ne ndere ányéé, Jisós ajóó ne ebwó aké, “Me ngarege enyú wáwálé nnó, muú nyú ama achyegge nye me mankwaá.”

22 Mechó ewé epye ebwó ábó efwyale né matóó ne abo mangíí ji ama, ama aké, “Ata nnó élé me?”

23 Agígé mbó Jisós ashúú ebwó meko aké, “Elé muú ayi ebwó wuú ne ewa etuúge né mmu akpánkpa ne akpoó nye me.

24 Ne Maá Nte Mekwaá agbóo nye wye ndere ηwe Esówó abó ajóó mé te gachíí, utonkwa ubε ne muú ayi akpoó nye Maá Nte Mekwaá. E é! Mbógé nnó ábέ dambyé muú yimbó, mbó eló kpaá epwó.”

25 Jisós ajógé mbó Judas ayi alú mankpóo ji achwó gíí ji ntó aké, “Ménleré nnó élé me?” Jisós ashúú ji meko aké, “Mbó ne wó ajóó.”

Menyéé Ata Jisós

(Mak 14:22-26; Luk 22:14-20; 1 Kor 11:23-25)

26 Ne ndere ebwó álú nyéé menyéé yimbó, Jisós abó ntó bréd, anemmye, achyéé matame mbaá Esówó. Agyá ntó bréd yimbó uba uba, akaré mbaá baá utóó bíí ajóó aké, “Gége menyammye wa na. Sége dényé.”

27 Ne abó ntó amo ne mmóó mmu, anemmye achyéé matamé mbaá Esówó, achyéé ebwó aké, “Sége dényú enyú ako.

28 Gége manoó ma na, amí malu menomenyéé ewé Esówó anyéé nye ne bóó bíí. Magbélege nyé né mme mampye nnó Esówó ájíinte gabo ayi gejamégé bóó ápyéé.”

29 Ama ajóó ne ebwó aké, “Ngarege enyú wáwálé nnó ndere nnyú mbó mmóó mína kwyakwya, mmagé nyú sé amícha kpaá te nnyú nye ami make ne enyú né gefwa eyigé Nte wa agbárege.”

30 Ne ebwó ánerégé, ákwá ekwó áféé Esówó átané ákwó mfaá Mekwe Olif.

Jisós agaré ndere Pita áshyáa nye ji
(Mak 14:27-31; Luk 22:31-34; Jón 13:36-38)

31 Ewyágé Jisós ajóó ne ebwó aké, “Enyú ako deboó nye delyaá me ne utuú bina mbó ne ásáme né mmu ηwe Esówó nnó Esówó aké, ‘Nwane nye membame mágónme ne ekwó mágónme eláa nye tyátyá.’

32 Ne nkwlégé né negbo, mbó nye mbe ne enyú né gebagé mewaá Galilíí.”

33 Ajógé mbó Pita ashúú ji meko aké, “Yé ebélé nnó bóó ako abó alyaa wó, me nlyágé fó wó.”

34 Ne Jisós ntó ashúú ji meko aké, “Pita, gó ngaré wó wáwálé nnó utuú bina gemégé nnó menó mekwó akú, wó oshyaa nye ndó eléé nnó wó ókágé me.”

35 Ndere Jisós ajóó mbó, Pita anyémenó aké, “Yé ebé lé negbo, ngbóo ne wó, nshyáá fó wó.” Wyémbó ntó ne baá utóó abifó anyémeno mampye.

Jisós anemmye né Getsemane

(Mak 14:32-42; Luk 22:39-46)

36 Anérégé eféé Jisós asé ebwó áféé né melu ewé ákuú nnó Getsemane wyeé né mékwé ewémbó. Akwónégé éwu, agaré ebwó aké, “Jwólege fa, mente mmye mbe gachyé manénemmye.”

37 Ndere ji atené mmye mbe manémmye asé Pita ne baá Sebédée apeá (Jemsi ebwó ne Jón) ndere ebwó ájye meshwe ne masómé makwó Jisós metóó.

38 Ne ajóó ne ebwó aké, “Masómé amí malú me metóó maténe me meti negbo. Yémbó jwólege fa, debε peé ne me.”

39 Atégé yeé mmye mbe gachyéé ató mano mme, amo ushuú mme anemmye aké, “Nte wa mbógé elú kókoge féré amó efwyale yina átáné me mmye, yémbó pye genó eyigé wó okélege épó fó eyigé me nkélege.”

40 Ne ákerégé meso né mbaá ayi baá utóó bíí abi aléé álú, abané ebwó ndere ábélege géjyá. Ajóó ne Pita aké,

“Nnó enyú dékágé bífó peé ne me, yéé lé né nchwaneké ama?”

41 Béege peé, dénémmyme mbaá Esɔwɔ nnó ékágé enyú dékpé né mmuameno. Matóó nyú ákélege nnó enyú dénémmyme yémbɔ menyammye nyú áwyaá gepwá.”

42 Ajóógé mbɔ ama akéré meso manemmye aké, “Nte wa, mbógé ɔkélégé fó manke nkɔ efwyale ayina akoó me, gó me nyú ji ndere wɔ ɔkɛle.”

43 Ne amá akérégé ndɔ eyi egbeé epeá né mbaá baá utóó bií álú, abané wye ndere ebwó ábélege géjyá néndé géjyá gejá ebwó ame dɔó.

44 Ne Jisɔs amágé lyaágé ebwó, ajye nemmye ndɔ eyi egbeé eléé annyuaré wye mmyemenene eyimɔ.

45 Ne ama kérégé mbaá baá utóó bií ajóó ne ebwó aké, “Délú bélege géjyá, degbeége mmye? Gége gébé gekwané eyigé áchyegé nyé Maá Nte Mekwaá mankwaá ne áfyé ji né amu bɔó ubeé.

46 Kwilege mme déjyé, gége muú ayi achyegé nyé me mankwa mbɔ alé chwó.”

Apye Jisɔs

(Mak 14:43-50; Luk 22:47-53; Jɔn 18:3-12)

47 Wye ndere Jisɔs alú jóoge mbɔ, maá utóó wuú ama ayi akámege Judas né geluágé abi áfyaneápeá achwó ne njuné bɔó. Bɔó bimbɔ ágbaré bɔ aparanja ne mámbó unóó. Bɔó bi átómé ebwó élé anóó baá ámpyeeé upe Esɔwɔ ne ákpakpa melɔ.

48 Eké epyembɔ, Judas abó mé mbe agaré ebwó aké, “Muú ayi me ntyaáge gége ji mbɔ pyége.”

49 Akwónégé, yé gébé achɔ sé wó, akoó cho afé mbaá Jisɔs aké, “Ménleré ntamé,” akpá ji atyaá.

50 Atyágé ji mbɔ, Jisɔs ajóó ne ji aké, “Mejeé wa, chó mbe ne utóó byéé.” Ajóógé mbɔ bɔó bimbɔ áchwó ápye ji agbaré ji ne amu matomato.

51 Agbárégé Jisɔs mbɔ, muú ama né geluágé abi álú ne Jisɔs, ajuú aparanja asó etu memfwé etukpe ámpyeeé upe Esɔwɔ.

52 Ne Jisɔs ajóó ne ji aké, “Shwóré aparanja wye né mmu mekó, néndé bɔó ako abi ámmyme umye ne aparanja, agboó negbone aparanja.

53 Ɔferé nnó nnege mmye mbaá Nte wa nnó apóó me, atómé fó gejamégé makiénné ji nnó áchwó apóó me?”

54 Yémbɔ, me mpyegé mbɔ, epye mbó nnó ne unó bi nkwe Esɔwɔ ajóó upye wáwálé?”

55 Wye né gébé eyigémbɔ, Jisɔs ajóó ne gejamége bɔó bimbɔ aké, “Enyú dechwó na ne bɔ aparanja ne mámbó unóó mampye me nnó me nlu menjó? Me nlú fa ne enyú yéndé bií, nlerégé mekomejóó Esɔwɔ né echa upe, nnó débó degéé me mampye wó?”

56 Yémbɔ, depɔ etiré depye mbɔ na, nnó unó bi bɔó ekpávé Esɔwɔ ásamé ubé wáwálé.” Eféé ne baá utóó bií ako áboó ályaaá ji.

Jisɔs akpe unóó mpa

(Mak 14:53-65; Luk 22:63-71; Jɔn 18:13, 14, 19-24)

57 Ne baá utóó bií alyágé ji mbɔ, bɔó abi ápyene ji, ase ji áfé né gepúgé Kaifas ayi alu etúkpe ampye upe Esɔwɔ. Eféé mbɔ nto ne anleré mabé Esɔwɔ chóncho ne ákpakpa melɔ anyweré.

58 Ne ndere ájye, Pita akwolege ebwó meso gachyeeé, gachyeeé kpaá te akpené né mmu dachi etukpe ampye upe Esɔwɔ. Akpégé, ajye jwóle ne ámbamé dachi etukpe mangé genó eyigé apye mbaá Jisɔs.

59 Anóó baá ampye upe Esɔwɔ ne bɔó ako abi ájwólé mmu echa eso, ákéle amma mpa gebyó mamma Jisɔs mmye nnó áwá ji. Yémbɔ ágé yéé ema wó.

60 Ne gejamégé bɔó ntésé gebyó átané áma Jisɔs depɔ mmye, yémbɔ yéé mémá ema ewé eléré nnó Jisɔs akwé mpa epó. Ewyágé, bɔó ntésé gebyó apeá achwó,

61 ne ájóó aké, “Maá mende yina ji aké, me nkagé mú echa upe Esɔwɔ ne gemégé nnó ndɔ eléé ekwóné mmage nténe ewú.”

62 Eféé mbɔ ne etúkpe ampye upe Esɔwɔ akwilé ajóó ne Jisɔs aké, “Wɔ

ntó ɔ́pó ne meko manshuú né depɔ ɛtire bɔ́ɔ ájɔ́ge mbɔ́ nnó ɔ́pye?”

⁶³ Yémbɔ, yéé meko Jisɔs ashúú ji wɔ́, ɛtukpe ɛma ɲmére ɛjɔ́ ɛké, “Me ngígé wɔ́ né mabɔ́ Ata ɛsɔ́wɔ́, muú alú meɛ yéndégébé, mbɔ́gé wɔ́ ne ɔ́lú Maá ɛsɔ́wɔ́, Muú yi ɛsɔ́wɔ́ akweré ji ɛlá gefwa gáré.”

⁶⁴ Agígé mbɔ́, Jisɔs akamé aké, “Mbɔ́ ne wɔ́ ɔ́jɔ́. Yémbɔ́ mengaregέ ɛnyú wáwálé nnó: meso gébé degéne nyε ndere Maá Nte Mekwaá ajwɔ́lé né ɛgbé ɛbwɔ́nyε ɛsɔ́wɔ́ ayi apwɔ́ɔ́ amu ne dégene nyε ntó ndere achwɔ́ɔ́ né mmu gekógé mfaánebuú!”

⁶⁵ Jisɔs ajɔ́gé mbɔ́, ɛtúkpe amppe ure ɛsɔ́wɔ́ agyá mandeé jíí né mmye manleré nnó metɔ́ ɛsɔ́ ji dɔ́ɔ́, akálé aké, “Amεge mmye ne ɛsɔ́wɔ́! Ndé gécha démage kéle bɔ́ ntésé? ɛnyú ambɔ́ dewú mé ndere ji ámεge mmye ne ɛsɔ́wɔ́!”

⁶⁶ Déferé nnó ápyeé nnó ne ji?” Agígé mbɔ́, bɔ́ɔ́ ako áwya áké, “Akwe mpa ne abɔ́ mangbó.”

⁶⁷ ɛféé ne álɔ́ mankpó Jisɔs matye ushu ádoó ji ukpékpé ne bɔ́ɔ́ abifɔ́ ádoó ji maka,

⁶⁸ ájwyagé ji áké, “Wɔ́ ɔ́lu Kras, Muú yi ɛsɔ́wɔ́ akweré ji ɛlá gefwa. Garé ɛsé, Waá adoó wɔ́?”

Pita ashya nnó akaágé fɔ́ Jisɔs
(Mak 14:66-72; Luk 22:56-62; Jɔ́n 18:15-18, 25-27)

⁶⁹ Ndere ɛpyεmbɔ́, Pita alú wye ka né dachi ɛtúkpe amppe ure ɛsɔ́wɔ́, aké apelé maá meso mendée fɔ́ alú maá defwé ɛtúkpe amppeé ure ɛsɔ́wɔ́, achwɔ́ jɔ́ ne ji áké, “Wɔ́ ntó ɔ́bɔ́ ɔ́lú ne Jisɔs muú Galilí.”

⁷⁰ Ajɔ́gé mbɔ́, Pita ashya né mbe ushu ɛbwɔ́ ako aké, “Chaá-ó nkaá yé geno ɛyigé ɔ́jɔ́ge mbɔ́ wɔ́.”

⁷¹ Ashyágémbɔ́ akwilé afé né menombi gébámé. ɛféé maá meso mendée ayi fɔ́ agégé ji ajɔ́ ne bɔ́ɔ́ abi átené ɛféé aké, “Mende yina abɔ́ alú ne Jisɔs muú Nasaret.”

⁷² Yémbɔ́ Pita ama shya wye shya afyé amu mewε aké, “Wáwálé nkaágé fɔ́ mende yimbɔ́.”

⁷³ ɛké ɛwyage bɔ́ɔ́ bi átené ɛféé áchwɔ́ jɔ́ ne ji áké, “Wáwálé gebíí gepó mmu, wɔ́ ntó ɔ́lú muú bwɔ́ ama néndé nénóme mejɔ́ neé néleré mbaá ayi wɔ́ ɔ́tané.”

⁷⁴ Ndere ajɔ́ mbɔ́ Pita aké. Me nkaá kpé mende yimbɔ́ te mfaánebuú. Wye ndere ji akélege mbɔ́, aké awúu menɔ́ mekwɔ́ akú kɔ́kɔ́gálókɔ́.

⁷⁵ Ne ténéténé yimbɔ́ Pita ate mekomejɔ́ ayi Jisɔs abɔ́ ajɔ́ ne ji nnó, “Gemégé nnó menɔ́ mekwɔ́ akú, ɔ́shya nyε ndɔ́ ɛléé nnó ɔ́kaágé fɔ́ me.” Ne atané dafye anyɔ́ meko ngbó ali segé segé.

27

Afé né Jisɔs mbaá Palet
(Mak 15:1; Luk 23:1, 2; Jɔ́n 18:28-32)

¹ Bii uɲyágé ne dondo, anɔ́ baá amppe ure ɛsɔ́wɔ́ ne ákpakpa melo áchomé, ásɔ́ mala ndere ápye ne áwá Jisɔs.

² Ne ánerégé mansɔ́ mala, áwé Jisɔs amu áse ji afé mbaá Palet gɔ́mena bɔ́ɔ́ Rom.

Negboné Judas
(Anɲ 1:18, 19)

³ Judas muú akpoó Jisɔs ágégé nnó ásɔ́ mpa nnó áwáne Jisɔs, byɔ́ ukɔ́ré ji mmu, aferé nnó ji apye gabo, akpá uba ɲgba sére esaá meso ɛfya ɛyi ji abɔ́ akpoó Jisɔs ajye shuú ɛtukpe amppe ure ɛsɔ́wɔ́ ne ákpákpá melo.

⁴ Ajɔ́ ne ɛbwɔ́ aké, “Mpye gabo manchyaá manoó nte mekwaá ayi álá apyeé gabo wɔ́.”

Bɔ́ɔ́ bimɔ́ áshuú ji meko áké, “ɛwémbɔ́ ɛta ɛsé ndere ndé? Gabo ayi mbɔ́ akpa wɔ́.”

⁵ Ajɔ́gé mbɔ́, Judas atyá ɲka ɛyimɔ́ ɛféé né metɔ́ gepú ɛcha ure ɛsɔ́wɔ́ atané ajye shíí gemε jíí.

⁶ Ne anɔ́ baá amppe ure ɛsɔ́wɔ́ ápwé ɲka ɛyimɔ́. Ajɔ́ áké ɲka ɛyina élé ɲka manoó, ne ébé sé ekamé fɔ́ nnó décho ɲka ɛyina melu ɛma ne ɛyi ɛlu ne mmu mekwa ɲka ɛcha ure ɛsɔ́wɔ́ wɔ́.

⁷ Afyégé makpo bwó mbaá ama, áke ábóó ñka eyina ána melu mme mbaá menkwyε unje mesεé anigε anke bóó wyε.

⁸ Eló né gébé eyigémbó kpaá te fina álú ákuú melu mme ewémbó nnó mewaá manoó.

⁹ Epyémbó nnó mekomejóó ayi Jerimaya muú ekpávε Esówa abó ajóó abε wáwálé. Ji ajóó nya aké áse uba ñgba bó sére esaá meso efya eyi elú gese eyi bóó Isrēli ákamé mana ji,

¹⁰ ápyε wyε ndere Esówa agaré me ana melu mme mbaá menkwyεé ujemeséé.

Palet agii Jisós bó nkwe

(Mak 15:2-5; Luk 23:3-5; Jón 18:33-38)

¹¹ Ndere Jisós atené né mbe ushu Palet gómena bóó Rom, Palet agii ji aké, “Wó ne olú mfwa bóó Jus?”

Ne Jisós ashuú ji meko aké, “Elu nkane ójóó.”

¹² Yémbó gebyó eyigé anóó baá ampyε upε Esówa ne ákpakpa meló ámalé ji mmyε, yéé meko Jisós ashuú ji wó. Ajwólé wyε ji nyámé.

¹³ Ne Palet agii yé ji aké, “Nnó wó ówuú mbó fó depó etiré bóó bi aké wó ópyε?”

¹⁴ Yémbó Jisós ajwólé wyε ji nyámé. Ewéna epyε mfwa bóó Rom akwe tametame.

Palet asó mpa nnó áwá Jisós

(Mak 15:6-15; Luk 23:13-25; Jón 18:39–19:16)

¹⁵ Ne gepógé gómená bóó Rom, gélú nnó yéndé ñme, gébégé epaá koó upú, áferégé muú denó ama né gepúgé denó, ndere bóó ákélege.

¹⁶ Ne wyε né gébégé epaá koó upú ewémbó, mende fó ayi bóó akaá ji dóó gétúgé depó etiré ji apyéε abó akpe denó. Akamege Barabas.

¹⁷ Ne ndere meló meko echomé né dachi Palet, Palet agii ebwó aké, “Enyú dékélege me mferé ndé muú né denó; Barabas waá Jisós muú ayi ákuú ji ntó nnó Kras?”

¹⁸ Palet agii mbó néndé akaá chánéné nnó élé wyε né nchyε detú ne

ákpakpa bóó Jus ápyεné Jisós áchwó ne ji eta wuú.

¹⁹ Ne ndere Palet ajwólé né mmu εcha eso apane mpa yina, mendée wuú ató áchwó gáre ji aké, “Féré amu né mpa mende yimbó, néndé apyε gabo fó wó. Genó eyigé Esówa alere me né géjya gétú jii fina gechyε me efwyale dóó.”

²⁰ Yémbó anóó baá ampyε upε Esówa ne ákpakpa meló áfyε eshyε nnó ajóó nnó Palet aféré Barabas né denó, alyáá Jisós nnó áwá.

²¹ Ne Palet ama agii ebwó aké, “Ebwó bina apeá, ndé muú ayi enyú dékélege nnó mféré ji né denó?”

Ashuú ji meko aké, “Esé dékélege nnó wó ófére Barabas.”

²² Palet ama anmεre agii ebwó aké, “Enyú dékélege me mpyε yéé nnó ne Jisós ayi ákuú ji ntó nnó Kras?” Ama áshuú ji meko aké, “Gó áwó ji né gekwa.”

²³ Ajóógé mbó, Palet ama gii ebwó aké, “Ulannó enyú dékélege nnó áwá ji? Ndé gabo ayi ji ápyεé?”

Yémbó, ebwó áwya wyale ne eshyε aké, “Gó áwó ji né gekwa!”

²⁴ Ne Palet agégé nnó ji atulege mmyε detú efwyale ekagé tane mbógé ji álá akamé nnó áwá Jisós wó, Ató ájyε chwé manaá, áchwóó chyée ji ashwóné amu né mbe ushu bóó bimbo aké, “Amu ya apó né negboné mende yina, gé efwyale nyú mbó”.

²⁵ Ajóógé mbó, bóó bimbo ákamé aké, “Gó gewu eyigémbó gewilé εsé mmyε chóncho ne baá εsé.”

²⁶ Palet aférégé Barabas né denó. Atulé Jisós ne geto ne álé lyaá nnó bóó bee Rom ája ji ájyé áwó ji né gekwa.

Bóó bee ájwyagé Jisós

(Mak 15:16-20; Jón 19:2, 3)

²⁷ Palet alyágé Jisós nnó áwó ji né gekwa, bóó bee bií áse Jisós áfé ne ji né εcha gómena, ákuú bóó bee ako áchwó nó ji mme,

²⁸ áferé ji mandeé mmyε, áfyé ji ewulé megélé ewé elú eké nkúu afwa.

²⁹ Ató elá meshii áfaá Jisós né mekpo ne áfyε ji ntó meto né ebwó

eké meto gefwa. Apyégé mbò, átóme manó né mbe ushu wuú ne ájwaáge ji áké, “Wò Mfwa bòó Jus neki nébé ne wò.”

³⁰ Ndere ájwyáge ji mbò, ákpóó ji matyé mmye, ne áfóó meto ewémbò né ebwò wuú ádo ji né mekpo.

³¹ Anérégé mánjwya ji, áferé nkúu megélé yimbò ákeré áfyé ji mandeé jíí né menyammye wuú. Ája ji ájye wó né gekwa.

Áwó Jisòs né gekwa

(Mak 15:21-32; Luk 23:26-43; Jon 19:17-27)

³² Ndere ájyee, átuú ne mende fò né meti ayi ákuú ji nnó Simun muú melò Sereñ, ápye ji ne utó nnó akpá gekwagé Jisòs.

³³ Akwónégé né melú éwé ákuú nnó Golgota, mabò ami matene nnó “Melú Uñkónkó Makpo”

³⁴ áchyeé Jisòs mmòó amí áchwaré ne genó eyi génywónene nnó anyú ne afwórégé mami, ashya manyú.

³⁵ Ebwò áwógé ji, áñme gefógé megyaá fò nnó ákáré mandeé jíí.

³⁶ Anérégé ájye jwóle mme ábáme Jisòs efeé.

³⁷ Ndere ebó epyée mbò ásá genó eyigé áké Jisòs apye né gebagé genó awò né mekpo gekwa eyigé áwómé Jisòs wyeé. Ásá wye áké, “Gé Jisòs Mfwa bòó Jus na.”

³⁸ Wye né bíí ebií mbò, áwó nyá ntó anjo apeá né ebi bwó ukwa. Áwó ama né ejíí gekwa né egbé ebwònye Jisòs ne ama né egbé ebwòbe wuú.

³⁹ Ne bòó abi ákoge koógé ájúu Jisòs mashye mmye, ákamege ne makpo ájwyage ji áke,

⁴⁰ “Wò muú òké òmugé echa upe Esòwò, gemégé nnó ndò elé ekwóné wò òmage tene ewéchá, mbógé nnó òlu Maá Esòwò, pòó gme jyé, átáné mfaá gekwa òshulé mme.”

⁴¹ Wyémbò ntó ne anòó baá ampye upe Esòwò ne ánleré mabé Esòwò chóncho ne ákpakpa melò ájwyaá ntó Jisòs áké,

⁴² “Apoóge bòó bí chachá, yémbò akaágé pòó gemé jíí? Pò nnó ji áké

na ji alu Mfwa bòó Isreli? Goge ji átáné mfaá gekwa áshuulé mme ne esé défyéé matòó se ne ji.

⁴³ Ji áfyéé metòó ne Esòwò, ne Esòwò áchwò ápoó yé ji mbógé ágboó ne ji, néndé ji ajógé áké ji alú Maá Esòwò.”

⁴⁴ Yé bòó ubée abi áwómé ntó ebwò né ukwa, wyémbò ntó ne ájúu Jisòs mashye mmye.

Negboné Jisòs

(Mak 15:33-41; Luk 23:44-49; Jon 19:28-30)

⁴⁵ Kálánká efyáneépeá eké ékwónene, ñmèé enomé, gemmua gékwé né melò meko kpaá te kálánká eléé.

⁴⁶ Wye né kálánká eyimbò eléé, Jisòs alo mánkalé kénké áké, “Eli, Eli lama sabatani” ula etené nnó Esòwò wa Esòwò wa, ndé òlyaa me mbií né efwyale?

⁴⁷ Ne bòó abifò abi átené efeé, áwúgé ndere Jisòs ajóge mbò, áferé áké, “Akuú mbò lé Elija muú ekpávè Esòwò.”

⁴⁸ Ne muú ama né geluágé abi átené efeé, alomé gatelé ajye bó ekochá anyua né mmu mmòó amí mamyaáme, ajo né genó abwéé asa né ubòó menò Jisòs nnó anyú.

⁴⁹ Yémbò abifò áké, “Gó ji ábé ewú dégé kpé nnó Elija achwó pòó nye ji!”

⁵⁰ Ne Jisòs ama akále kénké afye gme jíí né amu Nte wuú Esòwò.

⁵¹ Wye ndere metòó ekwené Jisòs mbò, ndeé eyi ekaré echa upe Esòwò egyalé uba upeá te mfaá gba-ra-ra-ra etya mme, mme anyigé, tegetege matárávè agyalé ubauba.

⁵² Manome ánené alá fuúfuú ne gejamégé bòó Esòwò abi agboó mé te gachi, ákwilé né negbo.

⁵³ Gébégé Jisòs akwilé né negbo. Bòó Esòwò bimbo, átané né manome áfé né Jerosale melò ukpea. Aleré mmye mbaá gejamégé bòó.

⁵⁴ Ne muú kpaá bòó bee ne bòó bee abifò abi álú efeé ábáme Jisòs, ágégé ndere mme anyigé, ne unó bifò ebi upyee éfò ekwò ebwò matòó. Ajóoge áké, “Wáwálé mende yina abó alu Maá Esòwò.”

⁵⁵ Gébé eyigémbɔ ntó, gejamégé andée, átané tete ágéné yéndégenó eyi gepyé. Andée bina átané ne Jisɔs kpaá te né Galilií ákwólé ji, ápóge Jisɔs, achyεge ji unó bi akélege.

⁵⁶ Né geluage andée bina elé, Méri ayi atané melɔ Magdala, Méri mma Jɛmsi ebwó ne Josef, ne Méri mma baá Sebēdee.*

Anii Jisɔs

(Mak 15:42-47; Luk 23:50-56; Jɔn 19:38-42)

⁵⁷ Ne nkwale akwɔnege, muú ŋka fɔ ayi atane melɔ Arimatya akuú ji nnó Josef achwó. Ji ntó alú nyá maá utɔ́ Jisɔs ama.

⁵⁸ Achwógé, ajyε bane Palet agii ji nnó achyε ji utó ji ajyε afere genkwógé Jisɔs anii. Ne Palet achyεé utó nnó afere genkwógé Jisɔs áchyε ji.

⁵⁹ Ne Josef aségé genkwógé Jisɔs, afyalé géjí ne éshyé ndeé pópó

⁶⁰ abwéé ajyε béle né mmu menome meke ewé ji apyε bɔ́ akwyéé né eba ntaá. Abélégé, apelé gekpékpégé ntaá akweré meno menome ewémbɔ alyaá awilé ji.

⁶¹ Ndere ji apyεé unó bina, Méri muú melɔ Magdala ne Méri ayifɔ ájwólé toitoi ne menome ewémbɔ ápélé.

Palet atɔ́ bɔ́ nnó ábámé menome Jisɔs

⁶² Ne bií uyyage, mmyεke bií ebi bɔ́ Jus ákpomege mmyε manyé uwyaá bwó ukoge, anɔ́ baá ampyε upε Eɔwɔ ne ekwó bɔ́ Farasi ájyε báne Palet,

⁶³ ágaré ji áké, “Ata, délu tée mbɔ ndere muú dembwólé yimbɔ ajɔ́ nyá gébége ji alú mebe nnó, ‘Ndɔ eléé ekwɔnége Eɔwɔ abwεge nyε me nkwilé né negbo.’

⁶⁴ Ndere elúmbɔ esé dekelégé nnó wɔ afyε bɔ́ ábámé menome ewémbɔ kpaá te ndɔ eyimbɔ eléé ekóge. Ewéna epyε nyε nnó ekagé baá utɔ́ bií ájɔ́ genkwó ji, ne meso gébé agarege gebyɔ́ nnó Eɔwɔ apyε ji akwilé né negbo. Mbɔ́gé ɔ́lá ɔ́pyε mbɔ́ wó,

ne ájogé genkwɔ́ jii, dembwólé etire nana depwɔ́ nyε etiré mbεmbε.”

⁶⁵ Ajɔ́gé mbɔ́ Palet aké, “Pyε ndere wɔ́ ɔ́kágé pyε, kwyéé bɔ́ bee ɔ́bele ábámé menome ewémbɔ chánéné.”

⁶⁶ Ne ájyégé afyε gelo né menome ewémbɔ nnó ékágé muú anene ewu, afyε bɔ́ bee ábámé ewu.

28

Jisɔs akwilé né negbo

(Mak 16:1-10; Luk 24:1-12; Jɔn 20:1-10)

¹ Bií uwyaá bwó ukógé, ndere bií uyyáge, Méri muú melɔ Magdala ne Méri ayifɔ átané ájyε chere ndere menome Jisɔs elú.

² Aké apεle mme abɔ́ anyígé ne εshyε. Ekiénné Eɔwɔ etané mfaánebuú, εchwó bógene ntaá eniné mbɔ́ ebelé babá ejwólé mfaá.

³ Menyammyε wuú agénege manémané eké gasama, ne mandeé jii ashwánege pópó eké εshyéé ndeé.

⁴ Epyégé mbɔ́, bɔ́ bee abi ábáme menome ewémbɔ áwe jaja ne efɔ metɔ́ getu jii, ákwé eké uŋkwó bɔ́.

⁵ Ne ekiénné Eɔwɔ ewémbɔ ejɔ́ né andée bimɔ́ eké, “Défógé. Nkaá nnó enyú dékelege mbɔ́ lé Jisɔs, ayi ábɔ́ áwɔmé ji né gekwa.

⁶ Ji apósé fana, akwilé né negbo wyε nkane ji abɔ́ ajɔ́ nnó epyε nyε. Chwóge dégé melú ewé ábɔ́ ábelé ji.

⁷ Ne kérege meso wáwá, dégaré baá utɔ́ bií nnó, ‘Eɔwɔ apyε ji akwilé né negbo. Abó mé mbε ne enyú afé né Galilií; dégené nyε ji ewú!’ Gége genó eyigé me mbɔ́ mangaré enyú mbɔ́.”

⁸ Andée bimɔ́ átané né menome ne gatélé, ne efɔ metɔ́, yémbɔ́ ájyεé ne nechóchó. Ake wáwá manjyε gáre baá utɔ́ Jisɔs meko ayi ekiénné egaré ebwó.

⁹ Ne ndere ebwó ájyε, Jisɔs abané ebwó né meti, atamé ebwó aké mejé ebé ne enyú. Andée bimɔ́ ákwé ji né uká ánoge ji.

* **27:56** Elú wáwálé nnó: Baá bina elé Jɛmsi ebwó ne Jɔn.

¹⁰ Ne Jis̄s afȳee ye ebw̄o met̄o aké, “Déf̄ogé, choge dégaré an̄mé ba nnó ájye ne Galilí, ágéne nȳe me ewú.”

Ambamé menome Jis̄s agaré mech̄o ewé epyé

¹¹ Ndere andée bina ájye né melo manjye gáre baá ut̄o Jis̄s genó eyigé Jis̄s ne ekiénné Es̄w̄o áj̄o, b̄o bee f̄o abi áb̄o ábáme menome Jis̄s, áfé ntó né melo manjye gáre án̄o baá ampye ure Es̄w̄o yéndégenó eyi gepyé.

¹² Apyegemb̄o, an̄o baá ampye ure Es̄w̄o choncho ne ákpakpa melo, áchomé mbaá ama, ás̄o mala akpa gejamégé n̄ka áchyeé unyélé mbaá b̄o bee bim̄o

¹³ Agaré ebw̄o aké, “Déb̄o man-garé b̄o nnó, baá ut̄o Jis̄s achw̄o jo genkw̄o jii ne utuú gébége enyú débélege gejyá.

¹⁴ Ne mb̄ogé ḡomena awúgé mech̄o ewé, esé dékagé nȳe ndere dégárege ji, nnó ekagé enyú dékpe efwyale.”

¹⁵ B̄o bee áségé n̄ka eyimb̄o, ájye gáre wye ndere an̄o baá ampye ure Es̄w̄o aké ebw̄o ágáré. Ne abya yina atyaá akpe né gebagé mewaá b̄o Jus geko, yéé te fina abya yina álu asanega né gebage mewaá b̄o Jus.

Jis̄s aleré mmye mbaá baá ut̄o bil (Mak 16:14-18; Luk 24:36-49; J̄n 20:19-23; An̄g 1:6-8)

¹⁶ Baá ut̄o Jis̄s afyaneama áwugé meko ayi Jis̄s al̄o ebw̄o, áfé né mfaá mékwé né gebage mewaá Galilí ndere Jis̄s agaré ebw̄o.

¹⁷ Ne ebw̄o ágégé ji, ánoge ji yémb̄o abif̄o áwyaá dembȳo né met̄o.

¹⁸ Jis̄s aj̄o ne bw̄o aké, “Es̄w̄o achyeé me uto né unó uko bi úlú, né mfaánebuú ne fa mme.”

¹⁹ Ndere elúmb̄o chóge ye né mal mme meko dépye b̄o áb̄e ankw̄alé ba. Abi akemege mambé ankw̄alé ba, wyagé ebw̄o manaá Es̄w̄o né mab̄o Es̄w̄o nte ne ami maá ne Mendoó Ukpea.

²⁰ Lérégé ebw̄o nnó akw̄olege majyéé ami me nchyeé enyú. Ne kaágé wáwálé nnó me mb̄é wye ne enyú yéndégébé kpaá te mme abyéé.

Abya melóméló Jisós Kras ndere MAKOS ásamé

*Mekomejós ayi Jón menwyad bós
manaá Esowó ágarége*

(Mat 3:1-12; Luk 3:1-18; Jón 1:19-28)

¹ Gé náne abya melóméló ayi Jisós Kras, Maá Esowó ákéné.

² Abya yina aló wye nkane Asaya muú ekpávé Esowó abó ásámé nnó, “Esowó aké, ‘Wuúgé, ntóme nyé muú dentós wa ayi abós mbe ne wó manchwó kwyé meti wye.’ Asaya ama asá ntó nnó,

³ muú fó abene mbó né mashwóne aké,

‘Kwyége meti Ata dakené. Nyaáge éwú ébé cho!’ ”

⁴ Bii fó Jón achwó né mashwóne agarege yéndémuú nnó ákworé metós wuú álya gabo ne áwyaá ji manaá Esowó nnó, Esowó ajinte gabo wuú.

⁵ Yéndégébé gejamégé bós átanegé né gebagé mewaá Judiya ne bós Jerosale áko ájyé wu mekomejós Jón, áshuú ekúu né gabo ayi ébwó ápyeé, Jón awyaágé ébwó manaá Esowó né Ebeé Jodan.

⁶ Jón afyé mandeé ayi átós ne bya mpó mashwóne. Awélé ekandá mekó menya né gebwe jíí, ne menyéé wuú alu nyá lé égomé ne nwyós.

⁷ Jón agarege bós aké, “Muú fó achwó mbó me meso ayi áñeá geme apwó me, nkwané yé muú ayi nkage mbyéle mme nkaá manyii unó uka bii wó.”

⁸ Ama jóó aké, “Me nwyage enyú ne manaá Esowó mamímamí ne ji ayi áchwó awyage nye enyú ne Mendoó Ukpea.”

*Awyaá Jisós manaá Esowó
(Mat 3:13-17; Luk 4:1-13)*

⁹ Né gébé eyimbó, Jisós atané né meló Nasaret né gebagé mewaá Galilií achwó nnó Jón awyaá ji manaá Esowó * né Ebeé Jodan.

¹⁰ Gébégé awyaá ji manaá Esowó átánege né mmu nnyi, agé mfaanebuú anené Mendoó Ukpea etané mfaá éshúlege ji mmye nkane gepwine.

¹¹ Ne meko atané mfaánebuú aké, “Wó ólu maá metós wa, metós egós me ne wó dós.”

*Danchómeló ammua Jisós
(Mat 4:1-11; Luk 4:1-13)*

¹² Ténéténé yimbó Mendoó Ukpea épye ji afé né mashwóne.

¹³ Jisós abelé ewu usaá ndó upea, ne danchómeló achwó kpelé ji. Mbaá ayi ji alu, menya mebomebo ntó elu wye ne makiénné Esowó áchwó póó Jisós.

*Jisós aló utós bii né Galilií
(Mat 4:12-17; Luk 4:14, 15)*

¹⁴ Ewyagé Heród apyéé Jón áfyé denó. Jisós atáné né gebagé mewaá Judiya afé né Galilií agarege abya melóméló ayi atané mbaá Esowó. †

¹⁵ Ajósge aké, “Lyage gabo nyú dékámé ne abya Esowó melóméló élé gébé eyigé Esowó ágbarege gefwa jíí gelá kwókwólé.”

*Jisós akú baá utós bii ani abi mbe
(Mat 4:12-17; Luk 5:1-11)*

¹⁶ Bii fó Jisós abó akoóge né mbále ebeé mega ewé elu né Galilií, agé Simun ne meñmó wuú Andru, áñmée utófó bwó, élé álu áwáné meshuú.

¹⁷ Jisós ajós ne ébwó aké, “Kwólege me, nlerege nye enyú ndere ákpálege bós eké meshuú.”

¹⁸ Ténéténé yimbó, ébwó álya utófó ébwó, ne ákwólé ji.

¹⁹ Ndere Jisós ályá eféé ajyéé mbe gachye, agé Jemsi ne Jón meñmo wuú, ébwó álú baá Sebēdee. Abó álú mmu ékpée átome upaá utófó bwó.

* **1:9** Elú wáwálé nnó: Manwyaá bós manaá Esowó ele manlere nnó bós áfyé matós bwó ne Jisós ne ákwólége ji. † **1:14** Elú wáwálé nnó: Ókuúge né uba ñwe 6:14-29 okage ula bi áfyéé Jón denó.

20 Akuú ebwó, ne yé gébé áchó wó álya nte ebwó Sebēdee né mmu ékpée ne bóó utóó abi ebwó áselé, ne ákwólé ji.

Jisós afere mende fò meló nchye mmye

21 Jisós ne baá utóó bií áfé né Kapánóm, bií uwyaá bóó Jus ukwónégé afé né εcha mmyemenene alo mánlérégé.

22 Bóó áwu nkane ji alérege ála mano mekpo fuú né gefóó eyígé ji alérege néndé alérege ne ncha ayi atane mbaá Εσωω έπόφό eke ánleré mabé Εσωω.

23 Mende fò ayi awya meló nchye abó alu ntó mmu εcha mmyemenene, aké agéne Jisós alo mánkalégé aké,

24 “Jisós ayi Nasaret, okélege mampye esé ndé? Ochwó manií esé mbwε? Nkage wó, olu Muú Ukpea ayi atané mbaá Εσωω.”

25 Jisós anyá meló nchye yimbó aké, “Kwéné mejóó, táné ji mmye.”

26 Meló nchye yimbó apye ji akalé akwé mme achu gbokgbok ne atané ji mmye.

27 Bóó ako ágégé gefóó yina ala mano mekpo fuú ne ágige ate aké, “Éwé εtané εfó? Ndofo élé gefógé geno eyi gekε ne utoó? Mende yina awya uto mányá aló nchye ne áwúu ji.”

28 Éwya wó, ngó Jisós akwó akwóné gebagé mewaá Galilií geko.

Jisós apye gejamégé bóó mameé atoo

(Mat 8:14-17; Luk 4:38-41)

29 Jisós, Jεmsi ne Jón ályágé εcha mmyemenene, ebwó ako áfé cho né gepúgé Simun ne Andru.

30 Ne mmá mendée Simun amee njaja gefwine abelé mfaá ukwó, ágare Jisós nnó mendée yimbó amee.

31 Awuúge mbó atene ji nekune mmye agbaré ji ebwó abwε ji akwilé ajwóle ka. Ténéténé yimbó gefwine gebyé ji mmye ne mendée yimbó achyé ebwó menyéé.

32 Ne nkware akwonege, gébége mηmεé epwyaá, bóó áchwó ne bóó mameé ako ne ye abi aló nchye áchyége ebwó εfwyale mbaá Jisós.

33 Ne gemεge meló geko gechwó chóme né menombi gepú eyige Jisós álu.

34 Εφέé ne Jisós apyé gejamégé bóó bi ámeé ufóó mameé atoo ne ama féré abifo gejamégé aló nchye mmye. Akámé fó aló nchye abifo ájóó mejóó wó néndé ákaá gefógé muú yi ji álu.

Jisós agaré mekomejóó Εσωω né gebage mewaá Galilií

35 Dondo gemuá mme Jisós akwile afé né melu éwé bóó alá pó wyeé, anenemmye.

36 Simun ne abifo álo ji mánkelé.

37 Agégé ji aké, “Yéndemuú akélege wó.”

38 Jisós aké ne ebwó, “Esé debo manjye ntó mata malo ayifo nnó ngaré ntó ebwó mekomejóó Εσωω nende gé genó eyi gepyé me nchwó mbó.”

39 Ne Jisós akε né gebagé mewaá Galilií geko agarege mekomejóó Εσωω né mmu macha mmyemenene bwó ne aférégé bóó aló nchye mmye.

Jisós apye muú ubá atoo

(Mat 8:1-4; Luk 5:12-16)

40 Bií uma, muú ubá fò achwó tó mánó mbe ushu Jisós, anε ji mmye aké, “Mbógé okélege, pye me nkpea.”

41 Jisós áwuúgembó meshwε akwó ji metóó, anyaa ebwó wuú ata ji aké, “Nkélege, kpea.”

42 Ajógémbó ubá mende yimbó ubyε, akpea.

43 Jisós anerege, aké alyaáge mende yimbó nnó ajye, aji ji etu,

44 ajóó ne ji aké, “Ékagé ópye muú fó akaá genó eyi gépye ne wó. Chó léré lé mmye jyé mbaá mémpyé upε Εσωω áchééré agé nnó otó. Ne chyéé genó eyígé ebé Mosis éjóó, mampye bóó ákaá nnó otó.”

45 Yémbó mende yina ajyεge akε agaré abya yina mbaá meko, ne gegare eyi gepye Jisós kpεné sé meló gbógónó ajwóle shushu, ne yémbó bóó átánege yéndé mbaá áchwó wye eta wuú.

2

Jis̄s apye muu uchanchi atoo (Mat 9:1-8; Luk 5:17-26)

¹ Jis̄s abelégé ewu mboó ndo, ama akéré meso né Kapanom ne boó awú nnó alú mmu.

² Gejamégé boó áchwá chome né mmu gepú, ágbeé kpaá melu epó sé yé né menombi. Ne Jis̄s abó agaregé ebwó mekomejóó Esowá.

³ Ndere alerege ande fo anii, ákpá muú úchánchi né uló áchwá ne ji mbaá Jis̄s.

⁴ Akwónégé ágé fó meti mánkpe ne ji mmu gepú wó, gétúgé boó ájamé doó, ákwó mfaá gepú átí embu né mfaá nchu mbaá yi Jis̄s alu. Anérégé ábwe mende yimbó ne gebó, ápyé ji ashule mme.

⁵ Jis̄s agégé ndere boó bimbó áfyéé matóó ne ji, aké ne mende úchánchi yimbó, “Maá wa, ájiinte gabo wyéé.”

⁶ Eke epyémbó anleré mabé Esowá fo abó alú eféé, áwúgembó álo mangígé né matóó ebwó nnó ndé muú na?

⁷ “Epye nnó ne mende yina ábyaá Esowá. Ajóó eké ji alu Esowá. Esowá mbií ne akage jinte gabo muú.”

⁸ Jis̄s akaá me genó eyige ebwó áférégé né mmu matóó bwó, agii ebwó aké, “Ulannó enyú déwya gefógé uféré bimbó né matóó nyú?”

⁹ Ndé gelu pere manjóó ne muú uchanchi, ‘Nnó ájiinte gabo wyé,’ waá manjóó nnó, ‘Kwile téné, pwi gebó jye ke ójye.’

¹⁰ Nkelege mámpye enyú dékaá nnó Maá Nte Mekwaá awyaá uto fa mme manjinte gabo mekwaá.” Jis̄s aké ne mende úchánchi yimbó,

¹¹ “Kwile téné, pwi gebó jyé, ojye mmu.”

¹² Ajógembó, mende yimbó akwilé téné mbe ushu bwó ako, apwi gebó awulé né gepú jií. Ne boó ako alá mano mekpo fuú, áféége Esowá ake, “Ese delú danjé gefó geno eyige na.”

Jis̄s akú Levi ndere mad utóó wuu (Mat 9:9-13; Luk 5:27-32)

¹³ Bií fó Jis̄s ama jye né mbále géntoógé mewaá Galilii. Ne gejamégé boó áchwá nó ji mme, alo manleré ebwó mekomejóó Esowá.

¹⁴ Ndere Jis̄s álya eféé akene ajye, agé Levi maá Alfós. Ajwolé né melú utóó wuu ásele nkámakpo. Jis̄s akuú ji aké, “Kwólé me.” Ne akwilé ka alo mankwolé ji.

¹⁵ Ewyágé ndere Jis̄s ajwóle ányéé menyéé ne baá utóó bií né gepúgé Levi, gejamégé ánselé nkámakpo ne boó ubeé ne gejamégé boó abifo abi ákwólege Jis̄s, abó ányéé ntó menyéé ne ji.

¹⁶ Ne anleré mabé Esowá fó abi alú boó Farasi, ágégé nkane Jis̄s anyéé menyéé ne ánselé nká makpo ne boó ubeé, agii baá utóó bií aké, “Ulannó ne Jis̄s anyéé menyéé ne ánselé nkámakpo ne boó ubeé?”

¹⁷ Jis̄s awúgé genó eyígé ebwó agii baá utóó bií, ató ebwó neka aké, “Boó abi alá meé, ákélégé fó muú uka, éle abi ámeé ne ákélege. Ne me nchwó fó fa mme mánkú boó abi álu cho né Esowá wó, nchwó lé mánku boó abi ápyéé ubeé.”

Nkwé manlya menyéé kpékpé (Mat 9:14-17; Luk 5:33-39)

¹⁸ Bií fó baá utóó Jon ménwyaá boó manaá Esowá ne abi boó Farasi, álya menyéé kpékpé getúgé depóré Esowá. Ne boó fó ágégé mbó áchwá gii Jis̄s aké, “Ulannó baá utóó Jon ne abi boó Farasi ályage menyéé kpékpé, ne abyéé alá pye mbó?”

¹⁹ Ne Jis̄s ashuu ebwó meko aké, “Nnó ájeé menó neba ályage menyéé kpékpé ayi menó neba alú ne ebwó? Akáge lyaá fó.

²⁰ Yémbó gébé gebéé nye eyígé menó neba alá beé nyé sé ne ebwó, éféé ne ályáge nyé menyéé kpékpé né mboó gébé gétúgé depóré Esowá.”

Gepó geké géselé fó gekwene gepó

²¹ Jis̄s ama tó makámejóó ayifó aké, “Ne muú akaágé sé fó gebagé ndeé geké akwómé embu né ndeé eyi gekwéne. Apyégé mbó gebagé ndeé

eyigembə génywerege nye gépye ndeé yimbə egypté dɔ́.

²² Ne muú akpané fɔ́ mmɔ́ make áfyé né ukwéne unó mmɔ́ ebi akwyéé ne mekə menya. Apyégé mbə, mmɔ́ mimbə mamuale nye mapye unó mmɔ́ bímbə úgbó. Mmɔ́ ne unó mmɔ́ ebimbə uchəge nye detú. Afye le mmɔ́ make né unó uke.”

*Nkwé ayi bií uwyaá bɔ́ Jus
(Mat 12:1-8; Luk 6:1-5)*

²³ Né bií uwyaá bɔ́ Jus fɔ́, Jisəs ne baá utɔ́ bií ákoóge né mekɔ́ gefɔ́ge nchi fɔ́ eyi ákuú nnó wid. Ndere ebwɔ́ ákoóge né mmu mekə wembə, baá utɔ́ bií álə mánkógé gefɔ́ge nchi eyimbə álálege ányéé.

²⁴ Ne bɔ́ Farasi fɔ́ ágegé mbə, ájɔ́ ne Jisəs aké, “Gé ebé se ékámé fɔ́ nnó baá utɔ́ byé ákɔ́ nchi bií uwyaá wɔ́.”

²⁵ Jisəs ashú ebwɔ́ meko aké, “Enyú délú danjɔ́ né mmu ηwe Esɔwɔ́ dékaá genó eyigé mfwa Devid ápyé nyá gébége mesa ámmye ji ne bɔ́ bií wɔ́?”

²⁶ Akpe nyá mmu echa upe Esɔwɔ́, abó brəd ayi abó ájelé áchye mbaá Esɔwɔ́ ányé. Ewe ebe se eké muú yicha anye fɔ́ menyéé yi ajéle áchye mbaá Esɔwɔ́, ekose ámpye upe Esɔwɔ́ wɔ́. Yé mbə Devid abó anyé achye ntó bɔ́ bií.” Mechó ewe epye gébége Abyata alu mfwa ámpye upe Esɔwɔ́.

²⁷ Jisəs anmère ajɔ́ ne ebwɔ́ aké, “Akwyé fɔ́ mekwaá gétúgé bií uwyaá wɔ́, ákwyé lé bií uwyaá gétúgé mekwaá.”

²⁸ Nkelege mangaré enyú nnó Maá Nte Mekwaá ne alú Ata ayi abɔ́ utó mangaré mekwaá genó yi abɔ́ mampye bií uwyaá bɔ́ Jus.”

3

*Jisəs apye mende yi ebwɔ́ egboó ji atoo
(Mat 12:9-14; Luk 6:6-11)*

¹ Jisəs ama jye né echa mmyemenene ne mende ayi ebwɔ́ egboó ji abó alú wye.

² Eféé mbəntó, bɔ́ fɔ́ abi ákélege meti mánjɔ́ nnó Jisəs apye genó gebo álú wye ápéle ji dome mangé nnó apye nye mende yimbə atoo né bií uwyaá bwɔ́ ne ájɔ́ nnó ákwé ebé. *

³ Jisəs aké ne mende yimbə, “Kwilé, chwɔ́ téné mbə ushu bwɔ́.”

⁴ Agií ebwɔ́ aké, “Ebé esé eké depye ndé né bií uwyaá? Eke depye galógáló wá gabogabo? Mampye mekwaá apó wá mánlyáá ji agbó?”

Ne yé muú ayi anené meko apó.

⁵ Metɔ́ esɔ́ Jisəs dɔ́ ape ebwɔ́ agyaá yémbə meshwe akwɔ́ ji metɔ́ gétúgé áñeá matɔ́. Ajɔ́ ne mende yimbə aké, “Nyaá ebwɔ́ wye.” Anyágé ebwɔ́ wúú etoo.

⁶ Ténéténé yimbə bɔ́ Farasi átáné dafye ájye báne ekwɔ́ Herəd, ásó mala nnó apye Jisəs áwá.

Gejamége bɔ́ ákwólege Jisəs

⁷ Jisəs ne baá utɔ́ bií ályáá áfé ne mbále gentoge mewaá Galilíí, né gejamége bɔ́ ákwólege ji abi átáné gebage mewaá Galilíí, Judiya,

⁸ Jerosale, Idumiya, abi átáné egbé ebeé Jodan, ne gebage mewaá eyi gelu kwókwólé ne Tiya ne Sidən. Bɔ́ bina áko abó áchwɔ́ eféé gétúgé áwú unó bi Jisəs ápyeé.

⁹ Jisəs agaré baá utɔ́ bií nnó ákwyé ekpeé ji akpe mmu, néndé bɔ́ ája dɔ́ ekagé áñméré ji mme.

¹⁰ Ne gétúgé ji apye gejamége bɔ́ atoo, bɔ́ mameé ako ámmye mánchwɔ́ ji mmye nnó áta ji.

¹¹ Yéndégébé bɔ́ bi áwya aló nchye ágegé Jisəs, aló nchye bimbə ápye ebwɔ́ akwéne mme mbə ushu wúú ákálege aké, “Wɔ́ alu Maá Esɔwɔ́.”

¹² Yémbə Jisəs anyáne abi nnó ékágé ájye ágáre bɔ́ ákaá gefɔ́ge muú yi ji alu.

*Jisəs ajya áñgbá bií áfyáneápea
(Mat 10:1-4; Luk 6:12-16)*

¹³ Ewyagé Jisəs afé mfaá mekwé, akuú bɔ́ bí ji akelege nnó ákwóle ji, áchwɔ́gé,

* **3:2** Elú wáwálé nnó: Mabe bɔ́ Jus áleré nnó mampye muú átoó élé utɔ́ gétúgé eyigembə, ákamege fɔ́ muú apye muú átoó né bií uwyaá ekosé mbagé muú nemeé yimbə ala meti negbo.

14 ajya bɔɔ áfyanéápeá nnó ábé ne ji, achye ebwɔ mabo nnó áhgbá. Agare ebwɔ aké, “Ntóme nye enyú dafye nnó déjyé degarége mekomejɔɔ Esɔwɔ melóméló,

15 ne uto bií déférégé aló nchye bi áchyege bɔɔ efwyale mmye.”

16 Ge mabɔ bɔɔ abi ji ajyá na, Simun ayi Jisɔs achye ji mabɔ amifɔ nnó Pita,

17 Jɛmsi ne menɛme wuú Jɔn baá Sebɛdee, Jisɔs achye bwɔ mabɔ nnó Banagis, ula útené nnó baá nénfée.

18 Andru, Filip, Batolomyo, Matyo, Tɔmasi, Jɛmsi maá Alfɔs, Tadyɔs ne Simun ayi alu muú ekwɔ bɔɔ Kanenia, †

19 ne Judas Iscarot ayi meso gébé achyé Jisɔs mankwaá.

Jisɔs apɔ ula uma ne Belsebɔb mfwa aló nchye

(Mat 12:22-30; Luk 11:14-23)

20 Ndere bɔ Jisɔs akérégé mmu, gejaméagé bɔɔ ama chwɔ efɛé ája kpaá ápye ji ne ákwɔlé bií gébé gepɔ eyi ebwɔ ákáge nyéé yé menyéé.

21 Bɔɔ ula gepú Jisɔs áwuúge ndere bɔɔ ájɔge nnó Jisɔs alé meé gebwɔ áfé manjye se ji.

22 Ne ánleré mabé Esɔwɔ fɔ abi átané Jerosale ábɔ ájɔ́ge aké, “Jisɔs awya melo nchye ayi ákuú nnó Belsebɔb mfwa aló nchye. Ji ne achyéagé Jisɔs utó nnó ábúgé aló nchye.” ‡

23 Jisɔs awúgembɔ, akúu bɔɔ bimbo nnó áchwɔ, áchwóge alɔ mántó ebwɔ makámejɔɔ aké, “Danchɔmeló ákáge bú mbɔ geme jíi nnó?

24 Mbɔgé melo ékaréagé eké emyé ne ate, melo ewémbɔ eténégé.

25 Mbɔgé ula gepú ukaréagé, uké umye ne ate utyage.

26 Ne mbɔgé danchɔmeló aké amyɛ ne bɔɔ bií, ebyennó ewú ebye.

27 “Muú ákaagé kpe fɔ gepúgé meto muú ájɔ genó mbɔgé alá bɔmbe áwé ji wɔ. Ekosé nnó abɔgé mbe awɛge ji ne ákaagé kpe ajó yéndégenó.

28 “Ne enyú kaáge wáwálé nnó Esɔwɔ ajigente gabo yi muú apye ne mejɔɔ mebomebo ewé étánege ji meno.

29 Yémbɔ ájígé fɔ nte muú ayi ájɔ́ge mejɔɔ mebomebo ne Mendoó Ukpea, gabo yimbɔ alaá ji mmye te kwyakwya.”

30 (Jisɔs ajɔmbɔ gétúgé bɔɔ ábɔ ájɔ́ge nnó, “Ji awyaá meló nchye.”)

Mmá Jisɔs ne áhmo bií

(Mat 12:46-50; Luk 8:19-21)

31 Mmá Jisɔs ne aɛmó bií áchwɔ tène dafye, átó muú nnó akúu ji.

32 Ne gejaméagé bɔɔ bí ájwólé ánɔɔ Jisɔs mme, ágaré ji áke, “Mmá wye ne aɛmó byéé álú dafye ákélege wɔ.”

33 Jisɔs ashúu ebwɔ meko aké, “Gɔge me ngaré enyú ntó muú ayi álú mmá wa ne áhmo ba”.

34 Abwólé ape bɔɔ bí ájwólé ánɔɔ ji mme aké, Gége mmá wa ne aɛmó ba na.

35 Yéndémuú ayi awuú ne ápyé genó eyígé Esɔwɔ ákélege, ji ne álú menɛmó wa ne mmá wa.

4

Nekanémejɔɔ Mentyaá mbwɛ

(Mat 13:1-9; Luk 8:4-8)

1 Gébé gefɔ Jisɔs afe né mbale géntóogé mewaa Galilií, alɔ mánlere mekomejɔɔ Esɔwɔ ewu. Gejaméagé bɔɔ ákwɔlé ji áfé ewu. Ji ágégé nnó bɔɔ bimbo ájá dɔɔ, ajye kpe ajwólé mmu ékpée ewé élú mbále mewaa. Bɔɔ bimbo alaá né mbale gentóo mewaa.

2 Alerege ebwɔ gejaméagé unó né makámejɔɔ. Ndere ábɔ alerege aké,

3 “Wuúge! Bií uma mempye makɔɔ fɔ áfé manjye tya mbwé né mekɔɔ wuú.

4 Ndere átyaa ájyéé, amé mbwé áyifɔ ákwé né maá meti ayi bɔɔ akoge wye, denywɔné dégéagé déchwɔ chwé dényé.

5 Amé áyifɔ ákwé né mfaa mme etárávé mbaa ayi mme alá jaá wye wó. Ebelé yéé wó áchií. Ne élé mme alá jaá wye wó.

† 3:18 Elú wáwálé nnó: Ekwɔ bɔɔ Kanenia ula utene nnó ekwɔ bɔɔ ukoge. ‡ 3:22 Elú wáwálé nnó: Belsebɔb ne danchɔmeló élé muú awu ama.

⁶ Njmeé étyégé, edo mbwé yimbó, ne elé maka alá kpe mme chánchá wó, adé agbó.

⁷ Amé ayifó ákwé né mme ayi genkpé ntó géchíge wye, áchígé, genkpé eyigémbó géwé gekweré mbwé yimbó, meshíí ejo agbó, mbwé yimbó áfyé uló wó.

⁸ Yémbó amé ayifó ákwé né mme melóméló, awéagé áfyé uló, ayifó áfyé uló esaá mesó efya, ayifó áfyé usaá uléé ne ayifó usaá uta apwó nkane abó átyá.”

⁹ Jisós ánérégé manto nekanemejóó eníne na aké, “Muú yi áwyaá matu mawú, áwú.”

Ula bi Jisós atóme makámejóó

(Mat 13:10-17; Luk 8:9, 10)

¹⁰ Ewyágé Jisós alyaá gejamégé bós bimbó ala mmyemmye jíí, ángba bíí áfyáneápea ne bós bifó abi álu kwókwóle ne ji ágií ji ula bi ji atome makámejóó.

¹¹ Aké ne ebwó, “Elé enyú ne Esowó apyé nnó dékaá gbogónó unó bi ulú nya bibí né gefwa jíí, ne abi alá pó né gelua genyú, ntome lé ebwó makámejóó,

¹² nnó,
‘Apele wyé pele yémbó ágegé fó;
ne awuúge lé wúu,
yémbó akágé fó ula;
Nnó ekágé akéré meso mbaá Esowó
ajige nte gabo bwó.’ ”

Jisós agare baá utóó bíí ula nekanémejóó mentya mbwe

(Mak 4:13-20; Luk 8:11-15)

¹³ Ne Jisós aké ne ebwó, “Enyú delá ká mbó ula nekanémejóó eni na wó, depyembó nnó ne dekaá ayifó?”

¹⁴ Mbwe ayi mempyé mekóó atyá mbó, elé mekomejóó Esowó.

¹⁵ Gejamégé bós bifó álu eké mbwé ayi ákwéné meti, ebwó áwúgé mekomejóó Esowó, ténéténé danchómeló achwó aféré mekomejóó yimbó né mmu matóó bwó.

¹⁶ Bós abifó álu eké mbwé ayi ákwéné né mfaá mme etárávé, áwúgé mekomejóó Esowó ténéténé yimbó, áse ji ne nechóchó.

¹⁷ Yémbó mekomejóó Esowó ájwóle ebwó né mmu metóó wó néndé álu eke genóó eyi gelá gepó ne maka né mme. Ne ábógé efwyale mangé ndere bós ápaá ebwó gétúgé mekomejóó yimbó, ténéténé ájá mmye meso.

¹⁸ “Bós abifó álu eké mbwé ayi ákwéné né mme genkpé meshíí ejomé. Ebwó bina álu eké bós abi áwugé mekomejóó Esowó,

¹⁹ yémbó elé ebwó áwyaá mmwólé né unó mme, abós gejeé ne nka ne ufó unó uko bí ebwó akélege, unó bina ujo mekomejóó yimbó upyee ebwó áwó umpome ulóúló wó.

²⁰ Yémbó bós abifó álu eké mme melóméló, ebwó áwúgé mekomejóó Esowó áse ji áfyé mmu genwáge bwó, áwóme umpome ulóúló, abifó áfyé uló esaá meso áfyá, abifó usaá uló uléé, ne abifó ntó usaá uló uta epwó nkane abó ápené.”

Muú abii fó mekomejóó Esowó mbaá bós

²¹ Jisós ama jóó ne ebwó aké, “Muú akágé lwe fó étúlénká abó gesá ákweré yé mambelé éwú né nteé ukwó. Anma ewú mfaá.

²² Yé genó eyi gebeé bííbí bós alá kágé nye gépó. Ne genó fó gépó eyigé ákwérégé gejí bós alá kágé.

²³ Mbógé muú awya matu, awú.”

²⁴ Ajóó ntó ne ebwó aké, “Sége gébé nkane enyú déwúu depó. Gefóó eyígé démege genó déchyége muú, mbóntó ne ámege nye áchyéé enyú. Ne achyége nye ntó enyú eyi géjame gepwóó.

²⁵ Muú ayi awya genó, ji ne ágbége nyé ji ebwó, ne muú ayi alá pó, yé ékéké ewé ji awya, ásele nye eta wúú.”

Nekanémejóó mbwé yi awéne

²⁶ Jisós ama jóó aké, “Gefwage Esowó gélu nkane mbwé ayi mempyé makóó ápene.

²⁷ Alyaá afé apye unó bíí ebicha agéne ndere mbwé wúú áwéne, ne yé genó eyi gepye mbwé wúú áwéne akágé.

²⁸ Elé mme ne apye nnó amé mbwé áchií, áwé ákwóné áfyé uló.

29 Ne gébé εγίγέ mbwé yimbo ágélégé me mempye makó achwó aló mansoré ne esaá nende gébé gekwóné.”

Nekanémejó mbwé ayi ákuú ji Masta

(Mat 13:31-32; Luk 13:18, 19)

30 Ne Jisós ama agiú ntó aké, “Ese deǵoge nnó gefwage Esowó gélú nkane nde? Mmége nyé geji ne ndé nekanémejó?”

31 Gélú nkane mbeé mbwé ayi ákuú masta, ápege alu nénéńéné eke nyiné mbwé ngbon.

32 Ebélegé ndere ápéne néchií, néné, nébwólé gekpékpégé genó eyi gepwó unó uko, gefye mata ayi denwyóné débíge ημεέ, déteńege anyua bwó wyé.”

Ula bí Jisós álerege né makámejó

(Mat 13:34-35)

33 Jisós agaré bóó mekomejó Esowó né geǵámégé makámejó aleré ebwó né gefó eyige ebwó akage káa ula.

34 Ajóge fó ne ebwó ayi alá tóme makámejó, yémbó gébége abege ji mbi ne baá utóó bíí ágarege ebwó úla yéndé mechó.

Jisós anyá mbyonnyi atené

(Mat 8:23-27; Luk 8:22-25)

35 Ne nkware Jisós ajóó ne baá utóó bíí aké, “Déchyaá gentóge mewaá deǵyé εgbé né.”

36 Ne ebwó álya geǵámégé bóó eféé, ne Jisós aǵye jwóle mé mmu ékpe, ne baá utóó bíí achwó kpé. Ebwó áló máńchya ne mákpée ayifó ákwólege.

37 Ndere áǵye, mbyonnyi metometo áchwó bule nnyi ne ngba nnyi apye nnyi nébúlege, apye ékpe enyige ne uto ne manaá maló mankpéne né ékpe, ela mankemanke.

38 Jisós abó alú né meso ékpe, aneré mekpo né genóoge mekpo, abelege. Ne baá utóó bíí áǵye pe ji áǵoge aké, “Ménleré obó gébé nnó ese dechwó gbó wó?”

39 Ne Jisós akwilé ka, anyá mbyo nnyi yimbo ajóó aké, “Mgbannyi tené nyámeé.” Mbyo nnyi yimbo átené, mbaá akwené tómeé.

40 Ewyage Jisós agiú ebwó aké, “Défóó ndé? Défyéé fó mataó ne Esowó wó?”

41 Ala mano mekpo fuú áwére ne efó metóó ágige ate aké, “Ndé gefóge muú na? Yé mbyo nnyi ne mgbannyi áwuú ji?”

5

Jisós abú aló nchye átané mende fómmye

(Mat 8:28-34; Luk 8:26-39)

1 Jisós ne baá utóó bíí áchyagé gen- toóge mewaá Galilií, ákwóné mbale nnyi kwókwólé né gebagé mewaá Garesene.

2 Ndere Jisós átané né ékpe ashule né mbale nnyi, mende fó yi awya meló nchye átané né manome ayi áchomé né etárávé abó gatelé áchwó báne ji,

3 ji ajwólege le né manome. Yé muú yi akáge wé se ji ne bó mkpokove apó,

4 Ndo ndó ne ndó abó áwéle mé ji uka ne amu yémbó asorege bó ηkpokove ne use bí úlú ji uka agbe. Mende yina ató kpaá apwó ayi muú alá kágé ba ji mme awe.

5 Utuú ne nwómésé mende yimbo akene tametame né manome ne mfaá makwe, akalege ne asorege menyammye wuú ne mataá awuú ubale.

6 Aké agene Jisós tete, abó gatelé, aǵye tó manó né mbe ushu Jisós.

7 Aǵyégé mbó, alile akalege kénké aké, “É Jisós, Maá Esowó Anyata! Obó ndé mechó ne me? Kélé mabó Esowó nnó ochyégé fó me efwyale.”

8 Ajógembo elé Jisós abó anyane ji nnó, “Wó meló nchye táné mende yina mmye.”

9 Ewyagé Jisós agiú ji aké, “Mabó mye makamege nnó?” Mende yimbo ashúú ji meko aké, “Nkamege ‘Ge- jamé’, néndé ese delú geǵámé.”

10 Ne aló nchye ane Jisós mmye nnó ekágé abú ebwó átané né gebagé mewaá eyigémbó.

11 Wye eféé, nfóné mekwende fó nébó nényéé kwókwólé né mbyo Mékwé.

12 Aló nchye bimbò áne Jisòs mmye nnó álya ebwó ájyé kpe mekwende eyimbò mmye.

13 Jisòs akamé. Aló nchye bimbò átané ájye kpe nfóné mekwende eníné mbò né mmye. Akpegé mbò, nébó neshulé Mékwé, nékwé mmu gentóoge mewaa néke. Nfóné mekwende eníné mbò nelú genógé bò délé ápea.

14 Ambamé mekwende yimbò ágégé, ábó afé né meló mangaré genó eyi gepyé, abifó afé né makóó ágarege abya yimbò. Ne bós átané nnó áchwó áge mechò ewé epyé.

15 Ne ebwó ákwónégé mbaá ayi Jisòs alu, ágé ntó mende ayi abò awya gejámégé aló nchye ndere ajwalé eféé ne mandeé jíí mmye, akéré menyammye wuú. Ebwó ágégé mbò efó ekwó ebwó matóó.

16 Bós bí abò ágené genó eyígé pyé áló mangaré mechò ewé epye ne mende yi abò awya aló nchye, ágarege ntó mechò ewé epye ne mekwende.

17 Ne ebwó áló máne Jisòs mmye nnó ályaá gebagé bwó ájye.

18 Ndere Jisòs ábó akpéne mmu ekpée, mende yi abò awya aló nchye ane Jisòs mmye nnó agò ji akwólé ji.

19 Yémbò Jisòs akamé wó. Agare le ji aké, “Kere meso mbaá bós bye ne ogare ntó ebwó nkane Esòwò agené wò meshwé, apóó wò ne unó uko bí ápyéé eta wyé.”

20 Mende yimbò afé né gebagé mewaa eyigé ákuú geji nnó Dekapolis, mme maló ufya, aló mankené ne agarege galógáló ayi Jisòs ápyéé eta wuú. Mechò ewena épye yéndémuú ayi awuú ala meno mekpo fuú.

Maá Jaròs ne mendée ayi ataa nku Jisòs

(Mat 9:18-26; Luk 8:40-56)

21 Bò Jisòs ama kpe ékpe áchyá akéré egbé gentógé mewaa Galilií. Ne ndere atené mapeá nnyi, njuné bós néchwó nó ji mme.

22 Ne Jaròs muú kpaá né echa mmyemenene ewe elu eféé abò alu

nto geluage bós bimbò. Gébégé agené Jisòs, ajye tó manó mbe ushu wuú.

23 Aló manené Jisòs mmye ne metóó wuú meko nnó apóó ji. Aké, “Maá wa ayi kóó mendée amee ne achwó gbó. Ata, chwó nere ji ebwò mmye, apege nyé.”

24 Jisòs alya, aló manjye ne Jaròs. Ne njuné bós nekwólege ji, egbé we ne ewe áhmerge ate mme.

25 Né geluage bós bimbò mendée fò abò alu ayi manóó mátánege ji mbe, málé anmé áfyáneápeá.

26 Mendée yina agé me efwyale dós, achò ñka mbaá bò maka kpaá yéé galógáló apó. Yémbò ébós wye bós.

27 Mendée yimbò abò áwuú ngò Jisòs aké né mpu ekwó bós ewémbò, achwó ji né meso, anyaa ebwò, atá nku wuú.

28 Ajoge ne gemé jíí aké, “Mbógé ntagé yé lé mandée jíí, ntoge nyé.”

29 Atágé mbò, ténéténé manóó mansó. Ne awuú menyammye wuú nnó atóó.

30 Wye né gébé eyigémbò Jisòs awuú nnó uto útané ji mmye, ábwólé mmye ne njuné bós aké, “Waa ataa mandée ya?”

31 Baá utóó bíí aké ne ji, “Ge nkane gejámégé bós ánóó wò mme, epyémbò nnó ne ogige nnó waa ataa wò?”

32 Yé lé ebwó ájóómbò, Jisòs ashíí wye mampéle agyage, agíge muú yi abò ataa jí.

33 Mendée yimbò ákaáge genó eyigé gepyéé né menyammye wuú, atané metóómetóó bós bimbò awere ne efó metóó achwó kwé mbe ushu Jisòs. Apyege mbò, agare ji abya wuú meko.

34 Ne Jisòs aké ne ji, “Maá wa, otóó getúgé ofyéé metóó wye ne me. Omágé wú sé ubale. Ke pere.”

35 Ndere Jisòs abò alú jóoge ne mendée yimbò, bós dentóó átané né gepúgé Jaròs áchwó gáre Jaròs aké, “Maá wye agbó mé, ochyegé sé ménleré efwyale detú.”

36 Ne Jisòs afyéé mekpo né depò etiré ájógé wó, yémbò aké ne Jaròs, “Ofógé, fyé lé metóó ne me.”

³⁷ Akamé fɔ nnó muú yicha akwólé ji wó ékosé Pita ne Jemsi ne menjóm wuú Jɔn.

³⁸ Akégé ákwónégé gepúge Jarɔs, Jisɔs age nkane bɔ́ ákwéné tametame áyiáge, ádorege mmye mme álile kenke.

³⁹ Jisɔs akpé mmu aké ne ebwó, “Ndé enyú déyiáge délíle? Maá mesó mendée yina agbo wó, abelege lé géjyá.”

⁴⁰ Awúgé mbɔ́ álɔ manjwáné ji jwané, eféé ne alé bú ebwó ako átané dafye, asé le mma ne nte maá yimbɔ́ ne baá utɔ́ bíí aléé, ájyé kpe mbaá ayi ábelé maá yimbɔ́.

⁴¹ Ne Jisɔs agbare ji ebwɔ́ ajɔ́ né meko aramaic aké, “Tabita kumi. Ula utené nnó, mesɔ́ mendée njɔge ne wɔ́ nnó kwilé ka.”

⁴² Maá yimbɔ́ akwílé, ténéténé alɔ mankené. Mesɔ́ mendée yimbɔ́ alu aɲmé áfyanéapeá. Bɔ́ bi ágene mechɔ́ ewé, mano áwule ebwó mmu ukokó.

⁴³ Jisɔs aji ebwó matu nnó ekagé ágaré muú yicha mechó ewe. Anérégé aké ne ebwó, “Chyege maá yimbɔ́ menyéé anyéé.”

6

Bɔ́ Násaret ábya Jisɔs (Mat 13:53-58; Luk 4:16-30)

¹ Jisɔs alyaá melu ewémbɔ́, akéré né melɔ́ wuú ne baá utɔ́ bíí.

² Ne bíí uwyaá bɔ́ Jus ukwónégé, afé mmu echa mmyemenene, alɔ manleré bɔ́ depɔ́ré Esɔwɔ́. Gejamégé bɔ́ bi áwuú unó bi alerégé ála mano mekpo fuú ne áké, “Ewéna elúmbɔ́ nno? Nde mbaá, atáné ne unó uko? Ndé muú áchyéé ji gefɔ́gégé denjá ti ne utó nnó apyégé ufelekpa?”

³ Pó memwómé upú ayi alu maá Meri na? Pó aɲmó bíí álú Jemsi, ne Jose, Judas ne Simun? Pó aɲmó bíí abi andée álú fa ne esé.” Epye bwó áfyéé matɔ́ ne Jisɔs wó ne ábya ji.

⁴ Ne Jisɔs ajɔ́ ne ebwó aké, “Anoge bɔ́ ekpávé Esɔwɔ́ yéndé mbaá. Yémbɔ́ wyélé bɔ́ melɔ́ bwó ne ula gepú bwó ne áɲme bwó ne alá nógé ebwó”

⁵ Ewena epye ji abɔ́ fɔ́ gébé mampye ufélekpa eféé wó, ékosé ukéke bɔ́ mamée abi ji anéré ebwó amu mmye atoó.

⁶ Ji ala meno mekpo fuú ndere agene nnó bɔ́ bina áfyéé fɔ́ metɔ́ ne ji wó.

Jisɔs ató áɲgbá áfyáneapeá nnó ápye utɔ́ bíí (Mat 10:5-15; Luk 9:1-6)

Ne Jisɔs atánégé melɔ́ wuú, afé né mata malɔ́ ayifɔ́, alerege bɔ́ mekomejɔ́ Esɔwɔ́.

⁷ Akuú áɲgbá bíí áfyáneapeá ako, áchwágé ató ebwó dafye apea apea. Achyé ebwó uto mamférégé aló nchye né mmye bɔ́.

⁸ Ndere ebwó achwó jyé, Jisɔs aké ne ebwó, “Ekagé débó yéé genó, bógé le meto ewu ewu, dékpágé fɔ́ menyéé, yé gébagé neke, yé ɲka,

⁹ yé gekwɔ́régé ndeé, yémbɔ́ fyége lé unó uka.”

¹⁰ Ama jɔ́ ne ebwó aké, “Dekwónégé yénde melɔ́, gepú eyigé dékpégé, ásege enyú ne metɔ́ megɔ́megɔ́ bége wye eféé kpaá te délyáge.

¹¹ Mbɔge melɔ́ elá seé enyú wó, yé manwu mekomejɔ́ nyú wó, lyáge déjye detene né metɔ́ melɔ́, dekwe uka mme nnó mpupu eyi ebalé enyú uka étáné, ne elerege nyé nnó ákwele ebwó mbeé.”

¹² Ne baá utɔ́ bíí atáné afé, álɔ mangárégé bɔ́ mekomejɔ́ Esɔwɔ́.

¹³ Ebwó áfere gejamégé aló nchye né mmye bɔ́, áma ápye bɔ́ mameé átoó ndere ágbéle ebwó mawéé mmye.

Negbo né Jɔn Menwyaá bɔ́ manaá Esɔwɔ́ (Mat 14:1-2; Luk 9:7-9)

¹⁴ Mfwa Herɔ́d Antipas ayi awáne baá gebégé ábyené Jisɔs awú ɲgɔ́ ukpékpé depɔ́ tiré Jisɔs apyé deko. Nendé yénde mbaá bɔ́ ágaré abyá wuú. Bɔ́ bifɔ́ ájɔge áke, “Jɔn menwyaá bɔ́ manaá Esɔwɔ́ ne akwílé né negbo nkaáwu ne awya utó mampye ufélekpa.”

¹⁵ Yémbɔ́ abifɔ́ aké, “Jisɔs alu mewené Elija muú ekpávé Esɔwɔ́.”

Abifo aké, “Jis̄s alu gekwénégé muú ekpávé Es̄wá.”

16 Ne Herod awúge ngá Jis̄s aké, “Ndofó elé J̄n menwyaá b̄s̄ manaá Es̄wá ayi mb̄ ns̄s̄ ji mekpo ne ákwilé né negbo achwá.”

17 Epyemb̄ Herod at̄ b̄s̄ nnó ágbaré J̄n áwé áfyé né mmu gepúgé den̄, gétúgé agaré gabo ayi Herod apyé nnó aferé Herodyas mendée menjmo wuú Filip abá.

18 J̄n ab̄ ajógé ne Herod nnó, “El̄me f̄o manfere mendée menjmó wye abá.”

19 Né gétú eyigemb̄ Herodyas ab̄ apaá J̄n ne akelé meti manwá ji yémb̄ ágé meti wó.

20 Herod ab̄ ánógé J̄n ne ákelégé f̄o nnó awá ji. Akaá nnó J̄n alu muú melóméló ne alu cho né mbe ushu Es̄wá. Yélé unó bi J̄n ajóge ulú tametame né metá wuú, yémb̄ metá égá ji manwúge J̄n yéndégébé.

21 Bií uma Herodyas age meti mawá J̄n. Gébégé Herod apye epaá bií ebi ábyéné ji, akú ákpakpa mel̄ ne afwa b̄s̄ bee né gebage mewaá Galilí.

22 Ne maá Herodyas mes̄o mendée achwá bee gefógé mabeé eyigé gégá Herod ne ankéé bií matá, efeé ne Herod aké ne ji, “Gare me yénde genó eyige ákelege, nchye wá.”

23 Nkelé nnó, “Nchyege wá yénde genó eyigé ákelege, ye ebe le gebagé mel̄ wá.”

24 Maá yimb̄o atané ajye gií mma wuú aké, “Mma, ngaré mfwa nnó nkelege nde”?

Mma aké, “Mekpo J̄n menwyaá b̄s̄ manaá Es̄wá.”

25 Maá yimb̄o ab̄o akéré, agaré Herod aké, “Nkelege nnó achye me mekpo J̄n menwyaá b̄s̄ manaá Es̄wá fa né gebagé nkpagene nana.”

26 Mech̄o ewé epye mfwa Herod bȳo ukaré ji mmu yémb̄o akágé shya manchye ji gétúgé ab̄o akele me né mbe ushu ankéé bií.

27 Ténéténé yimb̄o, Herod at̄o membame wuú ayi ama nnó, ájye áso mekpo J̄n né gepúgé den̄. Ne ájye só áchwá ne ewu.

28 Mende yimb̄o anérégé, ab̄o mekpo ewu afyé né gebagé nkpagene ajyé chye maá yimb̄o mendée, ne maá yimb̄o ajye chye mbaá mma wuú.

29 Ne baá utá J̄n áwúge nnó áwá nte bwá, ájye kpá genkwá jií, anií né menome ewe áchomé né etárávé.

Jis̄s achyéé delé b̄s̄ áta menyéé (Mat 14:13-21; Luk 9:10-17; J̄n 6:1-14)

30 Angbá Jis̄s akéré meso né neke eniné ji ab̄o at̄ome ebwá. Agaré Jis̄s ufá unó bí ebwá apyé ne áleré.

31 Ewyágé b̄s̄ áchwá mbaá Jis̄s, abi áchwá, ne abi ájye, ájá kpaá apye Jis̄s ne baá utá bií apó yé ne gébé manyéé menyéé. Efeé ne Jis̄s aké ne baá utá bií, “Déjyé né melú ewé b̄s̄ alá pó, nnó enyú degbeé mmye gachyé.”

32 Efeé ájye kpe mmu ékpée ebwá ebwá, álo manjye né mbaá ayi álú b̄omb̄o.

33 Yémb̄o gejamégé b̄s̄o ágé ebwá ndere átané ájye ákaá Jis̄s ne b̄s̄o bí ne melu ewé ebwá ájye. Ne ebwá átané malómaló, áso mewaá mewaá, áb̄o mbe ne Jis̄s ne baá utá bií.

34 Jis̄s átanégé mmu ekpée, agé gejamégé b̄s̄o, ne meshwe akwá ji metá, gétúgé álu eké maḡoyme ayi alá pó ne membámé. Efeé al̄o manleré ebwá gejamégé unó.

35 Ndere bií ul̄o mangíle baá utá Jis̄s ájye j̄s̄ ne ji aké, “Atá bií úfé ne mbaá yina alu eke mashwone.

36 Ḡo b̄s̄o bina ájye nnó ebwá akáge jye ne maká né baá mal̄o ayi álú kwákwólé, áná menyéé ányéé.”

37 Ne Jis̄s ashuí ebwá meko aké, “Enyú amb̄s̄o chyége ebwá genó ányéé.”

Ne ebwá aké, “Atá ákaá f̄o nnó n̄ka yi ese dénáme b̄s̄o bina menyéé ékáge be genóge uba n̄ka upea wó?” *

* 6:37 Elú wáwálé nnó: Denari alu n̄ka yi apege muú né utá bií uma.

38 Jis̄s aké, “Enyú dewya ntó br̄ed eníi? Choge depé.” Ajye gé, ne áké, “Ese dewya ntó br̄ed eta ne meshuú epea.”

39 Ne Jis̄s agare ebwó nnó ákaré b̄óó bimb̄o matoómatoó, ájwólé né dambyanja.

40 Apye ebwó ájwólé, mbaá ayif̄o álu usaá b̄óó uta ne ayif̄o alu usaá b̄óó upea meso efya.

41 Ajwólégé Jis̄s abó ntóo br̄ed étáa ne meshuú épeá, ape ame mfaánebuú, achyé matame mbaá Es̄w̄o. Agya br̄ed achyé mbaá baá utóó bií nnó ákaré mbaá b̄óó bimb̄o. Ne ákaré ntó meshuú epea mbaá ebwó ako.

42 Yéndémuú ányé ágbeé.

43 Ne baá utóó Jis̄s ányweré br̄ed ne meshuú ágbeé usá úfyáneupeá ebi ányéé ulaá.

44 B̄óó bi ányé menyéé álú delé b̄óó átáa.

*Jis̄s ake mfaá mek̄o manaá
(Mat 14:22-23; J̄on 6:15-21)*

45 Ewyágé Jis̄s apye baá utóó bií ákpe ékpée nnó áb̄o mbe áchyá gentóogé mewaa ájyé né melo Betsada. Ji ala meso agare b̄óó nnó ebwó ákééré né upú bwó.

46 Ajógé mé né b̄óó nnó áke chánéné, afe né mfaá Mekwe manemmye.

47 Nkwále akwónégé, ékpée elú né metóó gentógé mewaa Galilií, ele Jis̄s mbií ne álaá né mapeá nnyi.

48 Jis̄s agé nnó baá utóó bií ágéne efwyale ndere mbyo nnyi atané ebwó mbe ushú ápelege ékpée bwó. Elo né gejjéjégbí kpaá te dondo, Jis̄s ákéné mfaá mek̄o manaá achwó eta bwó, ela gachye ake apyáme ebwó akoó.

49 Ebwó áké ágéne nkane Jis̄s akéne mfaá mek̄o manaá achwó, áferé nnó ele muú nefóó ne ala mánkalégé.

50 Ebwó ako ágégé ji efóó ekw̄o ebwó matóó.

Yémb̄o áké ne ebwó tenetene yimb̄o, “Elé me, gbarege matóó nyú, défoge.”

51 Jis̄s akpege né mmu ékpée ne ebwó, mbyo yimb̄o apwá. Agēge mb̄o ala mano mekpo fuú.

52 Yele Jis̄s ab̄o achye dele b̄óó atá br̄ed ányéé, akaá f̄o gefoge muú eyige ji alu wó; néndé an̄ea matóó.

*Jis̄s apye b̄óó mameé atoó né
Genesáret
(Mat 14:34-36)*

53 Jis̄s ne baá utóó bií áchyagé gentóogé mewaa, áchwó kwóne né melo Genesáret, né gentó eyigémb̄o ne ebwó áshii ékpée eféé.

54 Ténéténé yi ebwó átané mmu ékpée, b̄óó ákaá nnó gé Jis̄s na.

55 Alomé gatelé, áfe melo meko ne baá mata mal̄o, áfe ákpane b̄óó mameé bwó áchwó ne ebwó, ne yénde mbaá ayi áwuúge nnó Jis̄s alú wyē.

56 Ne yénde mbaá ayi Jis̄s ákwóné, yé né mal̄o ayi kókó ye ayi kpákpá ne ye né makóó ákpané b̄óó mameé ánywérege malú malú yé né ntoné gese, ne ánené Jis̄s mmye nnó alya ebwó atá mano nkú jií. Ne yéndémuú nemeé ayi ataá mano nkú Jis̄s atoó.

7

*Jis̄s agarege unó bi ukwene ante
b̄óó Jus dleré
(Mat 15:1-20)*

1 B̄óó Farasi ne anleré mabé Es̄w̄o f̄o átané Jerosale áchwó n̄o Jis̄s mme.

2 Ndere ebwó álu eféé, ágé nnó baá utóó Jis̄s abif̄o anyéé menyéé amu debadeba ayi ála shwónége amu ndere gep̄o gebwó gelérége wó.

3 B̄óó Farasi ne b̄óó Jus ako abi ákwólege unó bina d̄óó, ushuú b̄óó Farasi cháchá ányéé f̄o menyéé ayi ála b̄omb̄e áshwóné amu bwó ndere gep̄ogé ukwene ante bwó gelu wó.

4 Yéé muú bwó ayi anyéé genó eyigé ánáme né gese ayi ála shwóné chánéné apó. Ebwó ábelege ntó gejamégé mabe bwó nkane manshwónégé amó, meséé ne mámba.

5 Ne B̄óó Farasi ne anleré mabé Es̄w̄o ágií Jis̄s áke, “Ulannó ne baá utóó bye ála kwólégé unó bi ukwene ante sé áleré? Ulannó ebwó ányéé menyéé ayi ála shwónégé amu?”

6 Jis̄s ashúú ebwó meko áké, “Enyú b̄óó dembwólé. Asaya, muú ékpávé

Ἐσωω ἀβό αλυ χο γέβέγε ἀγάρé νυά μεκομεῖωό Ἐσωω ἀτομέ νε ἐνυύ ννό, ‘Ἐώ βινα ἀνόγε με νε ὑβόμένο ὑέμβω ἀνόγε φό με νέ μμου ματωό βωό χάχά.

7 Ἐνόγε ἐωέ ἐβωό ἀνογε με, ἐλύ detú νένδε ἀσελε ὑνό ὑκωene ἀντε βωό ἀλερεγε ἐκέ μαβε ἢα!’ ”

8 Jisós aké ne ἐβωό, “Ἐνυύ δέσε μαβέ Ἐσωω, δεκε δεβέλέ εἰβε εμα ννό δένόγε ὑνό βι ἀκωαά ἀλέρεγε.”

9 Jisós ἀφε μβε μανωό ἀκέ, “Ἐωυά ματι μαλόμαλό μάνλυα μαβέ Ἐσωω ννό δέκωλόλέγε λε ὑνό βι ὑκωene ἀντε νυύ ἀλερέγε.

10 Γέβέγε Μωσις ἀλερεγε μαβε Ἐσωω, ἀβό ἀωό ἀκέ, ‘Νόγε μμα ωυε νε ντε ωυε’. Ἀμα ωό ντό ννό, ‘Μβόγε μμου ἀωόγε μεωό μεβω νε μμα ωου ὑέ ἐλέ νε ντε ωου, ἀβό μανωά ἢι.’

11 Ὑέμβω νέ εἰβε ἐωέ νυύ, dela γάρε λέ ννό, μβόγε μμου ἀβεῖγε νε γενό εἰγίγε ἢι ἀκαγε ποό μμα ωου ὑέ ἐβέλέ ντε ωου νε γεἢι, ἀωό λε ννό, ‘Ἐλέ εχῃε Ἐσωω.’

12 Ὡεμβω νε δέγβεέ βωό ννό ἀποόγε φό ἀμμα βωό νε ἀντε βωό.

13 Ἐνυύ δέπυε μαβέ Ἐσωω ἀφῃ sé ὑέ γενό ωό γετῃγε ὑνό βι ἐνυύ δέλέρεγε. Γε ωυε γεωό γεμα να με νωό μβω γε-ἢαμέγε γαβω ἀλύ ἀϢι ἐνυύ δέπυε ωυε να.”

Ὑνό βι ὑπυε μεκωαά δλά βέε φό χο νέ μβε ὑשוú Ἐσωω (Mat 15:10-20)

14 Ne Jisós ama akuú njuné βωό ννό ἀχωό ετα ωου. Ἀχωόγε ἀκέ, “Ἐνυύ ἀκο ωουίγε, νε ὑένδémuú ἀκαά γενό εἰγίγε νωόγε.

15 Γενό εἰγίγε μμου ἀνυέγε γεἢυε ἢι ὑνε γεπυε φό μμου ἀβεέ δεβδεβα νέ μβε ὑשוú Ἐσωω, ἐλέ εἰγί γετάνεγε ἢι νέ μένο.”

16 Ne μβωγε μμου ἀωυά ματω μανωú ἀωú.

17 Jisós ἀνέρέγε, ἢι νε βαά ὑτωό βιί ἀλύά βωό βιμβω, ἀφέ νέ μμου γεπύ, νε ἐβωό ἀἢιί ἢι ὑλά νεκανεμεῖωό ἐνινα.

18 Jisós ashú ἐβωό μεκο ἀκέ, “Ἐνυύ δελú defó pó ἐκέ ἀτε? Ἐνυύ δέκαά

wáwálé nnó dényεḡé menyεé ákágé pyε φó ἐνυύ δεβέ δεβδεβα.

19 Menyεé wu ákpénéé φó νέ ματωό νυú, áἢυε λε νέ ὑνε, νε ἀτάνε νέ menyammyε.” Ndere Jisós ajóó μβω εἰβεννό ὑφóó menyεé ὑκο ὑκωανέ manyεé.

20 Ne Jisós aké, “Ὑφéré εἰβι ὑτάνεγε μμου μετωό νε ὑπυε μμου ἀβεέ δεβδεβα νέ μβε ὑשוú Ἐσωω.”

21 Ἀμα ωό ἀκέ, “Ὑφéré ὑβωυο, ὑβέλέ ταμεταμε, εἰωο νε μανωάνέ βωό. Ὑνό βινα ὑκο ὑτάνεγε νέ μετωό,

22 μακωένέ ὑλω, ὑσε, νε νχῃε, μαμβωóλεγε βωό, εἰημεἢμένέ, μανωεγε μετωό ννό βωό ἀβό ὑνό ἀρωό ἐνυú, μανωεγε βωό μαμβω, νεπα νε ὑκέἢκένέ.

23 Ὑνό βινα ὑκο ὑτάνεγε νέ μετωό νε ὑβι νε ὑπυεέ μμου ἀβεέ δεβδεβα νέ μβε ὑשוú Ἐσωω.”

Mendée ayi áfyéé metóó ne Jisós (Mat 15:21-28)

24 Ne Jisós atané ἀφέ νέ γεβαḡé mewáá βωό Jus eyi gelú kwókwólé νε μελω Tiya νε Sidón. Jisós aἢυε κπε μμου γεπύ γεφó νε ἀκέλέγε φό ννό μμου ἀκαά ννό ἢι ἀλυ εφέε, ὑέμβω μετι ἐρωό εωε ἢι ἀκάγε βιί.

25 Mendée φó ayi maá ωου ἢι mendée ἀωυα μελό νχῃε, ἀωουίγε ννό Jisós ἀλυ εφέε, ἀτανέ τένέτένε ἀχωó τό μανωό νέ μβε ὑשוú ωου.

26 Mendée ἢινα ἀπό φό μμου Jus ἀλυ μμου Γρεκ νε ἀβό ἀβυέ ἢι τίτι νέ γεβαḡé mewáá Siriya νέ Sirofánishya. Ἀνε Jisós mmyε ννό ἀφéré μελό νχῃε ἢιμβω νέ mmyε μαά ωου.

27 Ὑέμβω Jisós aké, “Γε εσε δεβω μβε δεχῃε βαά μελω menyεé, ἐλόμέ φό ννό μμου ἀσε menyεé ἀϢι βαά μελω ἀνυέ ἀχῃεέ βω μαμμυε.” *

28 Ne mendée ἢιμβω ashú ἢι μεκο ἀκέ, “Ἀτα, ὑέμβω βω μαμμυε ἀνυεέ ὑχωχωḡéré εἰβι ὑτάνεγε νέ ἐκρωόκρωḡélé ὑκωένε μμε γέβέγε ἀμβανέ ἀκε ἀνυεέ menyεé.”

* 7:27 Ἐλύ wáwálé nnó: Νέ μελω ηωε ἐωένα βωό ἀβι Jisós áἢωόγε ἀτομε νε ἐβωό ννό βαά μελω ἐλέ βωό Jus νε ἀβι ἢι ἀτομε νε ἐβωό ννό βω μαμμυε ἐλέ βωό ἀβι ἀλά πό φό βωό Jus.

29 Jis̄s aké ne ji, “Elé wáwálé, ch́, ɔgene nyɛ ndere meló nchye yimb́ atané mé maá wye mmyɛ.”

30 Gébégé mendée yimb́ akéré né gepú jí, agé maá wuú ndere ábelé né ukẃ ne meló nchye atané mé jí mmyɛ.

Jis̄s apye mbuú atóó

31 Ne Jis̄s atánege meĺ Tiya akoó né meti Sidón afé né ebeé mega Galilí. Afé né mme Dekapolis, mme maĺ afya.

32 B́ó f́ áchẃ ne mende ayi alu matu gbégbé ne akágé j́ó f́ mej́ó. Ebẃ áne Jis̄s mmyɛ nnó anéré jí ebẃ mmyɛ.

33 Jis̄s ase jí né met́ó met́ó gejamégé b́ó, afé né melu ewé elu bibíí eféé ne afye deńré amu né matu mende yimb́, akpó matye ne ata nenome níí.

34 Ne Jis̄s ape ame mfaánebuú ne ashuúle gefere, aj́ó né meko aramaic aké, “Effata” ula ulú nnó, “Néné”.

35 Ténéténé mende yimb́ aĺ manwu ne aĺ ntó manj́ó mej́ó ayi alá ṕ se ne efwyale.

36 Ne Jis̄s akwelé ebẃ mbeé nnó ékagé ágaré muú. Yémb́ ndere ákwelé ebẃ mbeé d́ó, mb́ nto ne b́ó ágarage abya wuú ájye.

37 Ebẃ ako ab́, alá manó mekpo fuú ájoge aké, “Yéndé genó eyige jí apyéé gelú gelógel.” Apye b́ó matu gbégbé áwuú ne abi alá j́oge, ájoge.

8

Jis̄s achyéé délé b́ó ani menyéé (Mat 15:32-39)

1 Ewyage gejamégé b́ó gema chẃ ń Jis̄s mme. B́ó bina ab́ akpá f́ menyéé ayi ányéé ẃ. Ne Jis̄s akuú baá ut́ó bíí ne aké,

2 “Meshwe apyéé me ne b́ó bina, néndé ebẃ álé mb́ nd́ eléé ne me ayi alá ányéé ye genó f́ ẃ.

3 Mb́gé ngarege ebẃ nnó ájyéé unɛ mesa, át́ó né meti gétúgé abifo nekene bẃ néshya.”

4 Baá ut́ó bíí ágíí jí aké, “Fa né mashwone muú agene mb́ menyéé ef́ ayi ákwanege b́ó bina ako?”

5 Ne Jis̄s agíí ebẃ aké, “Enyú dewyaá ntoó bréd eníí eféé”? Aké, “Dewyaá ntoó bréd ékénéama.”

6 Ewyage Jis̄s agaré b́ó bimb́ aké, “Jwólege mme”. Ne asé ntoó bréd eyimb́ ékénéama áchyege matame mbaá Eṣẃ, agya, achyéé baá ut́ó bíí nnó ákáré mbaá b́ó bina, ne ápye wyemb́.

7 Ne ebẃ áb́ awya ntó ukeke baá meshuú. Jis̄s ase achyéé matame mbaá Eṣẃ né uno bi, agaré baá ut́ó bíí nnó ákáré mbaá b́ó.

8 Yéndémuú ányéé ágbeé ne baá ut́ó Jis̄s ánywéré uba bi ulaá ugbeé usá ukeneama.

9 Mpa b́ó bi ányé alú delé b́ó aníí. Anérégé Jis̄s aké ákere meso né upú bẃ.

10 Ténéténé yimb́ Jis̄s ne baá ut́ó bíí akpe mmu ékpée áchyaá afé né gebagé mewaá eyigé akuú nnó Dalmanuta.

Ekẃ b́ó Farasi ne Sadusi ágíí Jis̄s nnó áléré ebẃ ufélekpa (Mat 16:1-4; Luk 12:54-56)

11 B́ó Farasi f́ áb́ afé mbaá Jis̄s áló manyé mbeé ne jí. Ebẃ ab́ akéle meti mamua jí. Agíí jí aké, “Pye ufélekpa ese dégé, manlere nnó Eṣẃ ne atóme ẃ.”

12 Jis̄s awuúgémb́, ashulé gefere ne agíí ebẃ aké, “Ulannó njye enina fi nekelege ufélekpa? Ngarege enyú wáwálé nnó yé úma degené f́.”

13 Aj́gé mb́ alya ebẃ, áma jyɛ kpe mmu ekpeé, achya afé egbe gentógé mewaá.

Jis̄s akwelé baá ut́ó bíí mbeé nnó áse gébé ne yis b́ó Farasi ne b́ó Sadusi (Mat 16:5-12)

14 Baá ut́ó Jis̄s áb́ ájinte mankpa gejamégé bréd ne áb́ áwya le maá ntó bréd ama né ekpeé.

15 Jis̄s akwelé ebẃ mbeé aké, “Sege gébé ne yis b́ó Farasi ne mfwa Heród.”

16 Ne ebẃ áló manj́gé ebẃ ebẃ aké, “Nd́f́ aj́gé mb́ lé délá depó ye ne bréd?”

17 Jis̄s akaá genó eyigé ebẃ aj́gé ne agíí aké, “Ulannó enyú dej́oge

mechɔ brɛd ayi enyú dela pɔ ne ji? Nnó enyú delú danɔkaá ula mechɔ ewé? Matɔɔ nyú álu wye séséleé? Délú danɔkaá gefóge muú ayi me nlu?

18 Enyú déwyaá amɛ dégene fɔ mbaá? Enyú déwyaá matu déwuú fɔ? Dékágé fere fɔ depɔ tiré na?

19 Gébégé nkare ntoó brɛd éta mbaá bɔɔ dɛle bɔ átáa ányéé, ayi ábɔ álaá gbeé usa uníí?" Ne ebwɔ áshuú ji meko aké, "Usá úfyaneupeá."

20 Jisɔs ama agíí ebwɔ nnó, "Ne gébégé nkaré ntó, ntoó brɛd yimbɔ ékénéama mbaá bɔ dɛlé bɔɔ ani ányéé, ayi alaá enyú dénywere nyá, álaá usá uníí?" Ebwɔ áshuú meko aké, "Usá ukeneama."

21 Jisɔs agíí ebwɔ ake, "Enyú dege nkane nsele baá nto brɛd nchyeé ge-jame bɔɔ menyéé wɔ, tɛ fi, délu danɔkaá gefóge muú eyi me nlu?"

Jisɔs apye muú amɛ nónómé né Betsaida agéne

22 Gébégé Jisɔs ne baá utɔɔ bíí ákwɔne né Betsada, bɔɔ fɔ áse muú amɛ nónómé áfé ne ji mbaá Jisɔs áne ji mmye nnó atá ji.

23 Jisɔs agbaré ji ebwɔebwɔ áfé mekpɔ meti, eféé ne akpɔ ji matye amɛ. Anéré ji amu né amɛ, agíí ji aké, "Nnó ɔgene mbɔ genó fɔ?"

24 Mende yimbɔ apɛ amɛ mfaá aké, "Ngene bɔɔ yémbɔ álu lé eké unɔɔ ebi ukene ugyage."

25 Ama ata ji amu né amɛ nana mende yimbɔ aké apɛle amɛ ji ánené alɔ mángene mbaá, ne agene yénde genó chánéné.

26 Jisɔs agare nnó, "Cho mmu gepú jyɛ, ekágé ɔkere né melɔ."

Pita aké Jisɔs alu muú ayi Esɔwɔ akwere ji éla gefwa

(Mat 16:13-16; Luk 9:18-21)

27 Jisɔs ne baá utɔɔ bíí ájyé né baá maló fɔ kwókwólé ne melɔ Kaisaria Filipi. Nɛere ebwɔ akene ájyɛ, agíí baá utɔɔ bíí aké, "Ndé gefóge muú ayi bɔɔ ájɔ́ge nnó me nlu?"

28 Baá utɔɔ bíí áshuú ji meko aké, "Bɔɔ bifɔ áke ɔlu Jɔn menwyaá bɔɔ

manaá Esɔwɔ, abifɔ áke ɔlu Elija ne abifɔ áke ɔlu muú ekpávɛ Esɔwɔ ama."

29 Ajógémbɔ, Jisɔs agíí ebwɔ aké ne "Yé enyú ambɔɔ deké me nlu waá"? Pita ashuú ji meko aké, "Wɔ ɔlu Muú yi Esɔwɔ akweré ji éla gefwa."

30 Jisɔs akwelé baá utɔɔ bíí mbeé nnó ékágé ágaré muú fɔ, muú ayi ji alu.

Jisɔs agaré efwyale wuu ne negbo nií

(Mat 16:21-28; Luk 9:22-27)

31 Jisɔs alɔ mangaré nnó, Maá Ntɛ Mekwaá abɔ mangé gejamégé efwyale, ele ákpakpa melɔ, ne anɔɔ baá bi ápyɛ upɛ ne anleré mabɛ Esɔwɔ, áshya nyɛ ji, áwáne nyɛ ji. Yémbɔ ndɔ élé ekwɔnegé akwilege nyɛ né negbo.

32 Ne Jisɔs agaré ebwɔ mechɔ ewe gbɔgɔnɔ. Ajóge mbɔ, Pita ase ji átené egbe. Alɔ manshule ji ndo nnó ajɔge se gefóge mechɔ ewémbɔ.

33 Yémbɔ Jisɔs abwálé ushu apɛ baá utɔɔ bíí ne ashule Pita ndo aké ne ji, "Kwílé me mbɛ ushu danchɔmeló. Ɔférege unó nkane mekwaá, ɔferégé fɔ eké Esɔwɔ."

34 Ne Jisɔs akuú gejamégé bɔɔ bimɔ ne baá utɔɔ bíí, ajɔɔ ne ebwɔ aké, "Yé mbɔgé muú enyú akɛlege mabɛ menkwɔle wa, abɔ manjinte gemɛ jíí akpa gekwa ji akame ye negbo ne akwólégé me.

35 Mbɔgé muú akɛlege mampɔó geɔwá jíí ebyénnó aníige nyɛ geji, ne mbɔgé muú akamégé manchyeé geɔwá jíí getú ya ne abya melómélɔ, apomé nyɛ.

36 Ndé nsá ayi muú ábɔɔ, mbɔgé abege ne unó mme uko ne aníige geɔwá jíí?

37 Ndé genó muú ákage bɔ achye mankwɔré ne geɔwá jíí?

38 Kaáge nnó mbɔgé mmyé égbóo muú gétuú ya ne mekomejɔɔ wa né mbɛ ushu njyɛ eniné na, eniné nétíí meso ne Esɔwɔ, népyéé gabogabo, mbɔntó ne Maá Ntɛ Mekwaá mmye egbóo nyé ji mansɛ muú yimbɔ ndere muú wuu gébégé aké achwɔ ne makiénné ukpea jíí ne enoge ewé Ntɛ wuu achyéé ji."

9

¹ Jis̄s ama j̄óó ne b̄óó bimb̄o aké, “Ngarege enyú wáwálé nnó, gent̄ogé b̄óó álú mb̄o fáná, abi alá gb̄oo f̄o kpaá te ágene nye gefwage Es̄w̄o ndere gechw̄ó ne eshye wuú.”

Jis̄s akw̄aré gef̄óó agenege mané mané

(Mat 17:1-9; Luk 9:28-36)

² Nd̄o ékéné ékógé Jis̄s ase Pita, Jemsi ne J̄on ákw̄ó áf̄é mfaá Mekwe f̄o kpaá. Ajyege ajw̄alé ebw̄ó ebw̄ó áke ápele menyammye Jis̄s al̄o mansh-wanege né mbe ushu bw̄ó.

³ Gef̄óó eyigé mandeé ji akpea ye muú ayi akage shw̄one áji nnó ábé pópó mb̄o ap̄ó, ye ébélé ne uka.

⁴ Aké ápele ágé Elija ne Mosis ákw̄o fw̄éé aj̄óoge mej̄óó ne Jis̄s.

⁵ Pita aj̄óó ne Jis̄s aké, “Ata, el̄o ndere esé délú fa, ḡó ese déténe óto úl̄é, géma eta wye, géma eta Mosis, géma eta Elija.”

⁶ Pita akágé se genó eyigé ji aj̄óoge néndé ef̄ó ékw̄ó ebw̄ó mat̄óó d̄óó.

⁷ Ndere aj̄óoge mb̄o, aké ápelé gekó gekweré ebw̄ó mme ne meko atané né mmu gekó eyigemb̄o aké, “Gége maá wa ayi mbwi met̄óó na, wuúge ne ji.”

⁸ Ténéténé yimb̄o aké amagé pe áge sé ye muú f̄o w̄ó ekosé Jis̄s jimbií ne ebw̄ó amb̄óó.

⁹ Ndere ebw̄ó áshulege mékwé ájyéé, Jis̄s áji ebw̄ó etu aké ékagé ágáre muú f̄o genó eyige ebw̄ó ágené kpaá te ji Maá Nte Mekwaá akwilége né negbo.

¹⁰ Awúgé dep̄o tire Jis̄s aj̄óó, ábele wyé déti né mmu mat̄óó bw̄ó, ne ágiúge ate nkane ulaá mankwilé né negbo útené.

¹¹ Ne baá ut̄óó Jis̄s bimb̄o ágií ji aké, “Ulannó ánl̄ere mabé Es̄w̄o aj̄óó aké Elija ab̄o mamb̄o mbe achw̄ó ne Muú yi Es̄w̄o akwere ji ela gefwa?”

¹² Eféé Jis̄s akamé aké, “Elú wáwálé nnó, Elija ab̄o mamb̄o mbe achw̄ó akwyéé unó uko abelé, yémb̄o ulannó ásáme ntó né mmu n̄we Es̄w̄o nnó,

‘Maá Nte Mekwaá ab̄o mange ge-jamégé efwyale ne ápaá nye ji, áma shyá jí?’

¹³ Yémb̄o ngárege enyú wáwálé nnó, Elija achw̄ó mé ne b̄óó ápye gabo ne ji nkane ej̄ií ebw̄ó wye ndere ab̄o asamé né mmu n̄we Es̄w̄o atomé ne ji.”

Jis̄s apye maá ayi améé gesasa atóó

(Mat 17:14-21; Luk 9:37-43a)

¹⁴ Ebw̄ó akérégé meso, áge ge-jamégé b̄óó ndere án̄óó baá ut̄óó abif̄o né mme ánl̄ere mabe Es̄w̄o anyéé mbeé ne ebw̄ó.

¹⁵ Ne b̄óó bimb̄o aké agéne Jis̄s ácháné ala áme makpo fan̄ álomé ájye táme ji.

¹⁶ Jis̄s agií ánl̄ere mabe Es̄w̄o aké, “Nde enyú denyéé mbeé ne ebw̄ó?”

¹⁷ Ne mende f̄o né geluagé njune b̄óó bimb̄o aké, “Ménl̄ere nchw̄ó ne maá wa né eta wye ayi meló nchye apyé ji alá jógé mej̄óó.

¹⁸ Yéndégébé meló nchye yimb̄o akwilégé ji mmye, apye ji akwe mme, génfwéné gétánege ji meno, anyé mán̄éné ala n̄ogéé. Nne baá ut̄óó bye mmye nnó áf̄éré meló nchye yimb̄o, ápulé ép̄w̄o.”

¹⁹ Jis̄s ashúú ebw̄ó meko aké, “E é ndé gef̄oge njye eni nelá fyéé met̄óó ne Es̄w̄o? Nkoge mb̄o met̄óó ne enyú nnó? Mmage b̄é ne enyú nd̄o enií ne défyéé mat̄óó ne Es̄w̄o? Chw̄óge me ne maá yimb̄o.”

²⁰ Achw̄ó ne maá yimb̄o mbaá Jis̄s.

Ndere meló nchye yimb̄o agéné Jis̄s, apye maá yimb̄o akwé mme achúú gbok! gbok, génfwéné getanege meno.

²¹ Jis̄s agégé mb̄o agií nte maá yimb̄o aké, “Nemeé niné na nébele mé ji mmye nnó?”

Mende yimb̄o aké, “Nel̄o ji te dembáné.”

²² “Meló nchye yimb̄o akélege manwá ji, apyé ji akwéne gébé eyigé f̄o né mew̄e gebé eyif̄o né nnyi, Ata gé esé meshwe op̄oó esé mb̄ogé okage pye.”

23 Jis̄s agií ji aké, “Ndé genó wɔ ójoge! Nnó mbogé okage pye? Esɔwɔ apye yéndegenó eyi gejaweregé ne muú ayi áfyéé metɔ́ ne ji.”

24 Nte maá yimbɔ ala ténéténé aké, “Me nkamé ne Esɔwɔ, Ata, poó me nkame ne metɔ́ ema.”

25 Gébégé Jis̄s agéné nnó gejamégé bɔ́ aboó áchwɔ́ ji mmye, anyá meló nchye yimbɔ aké, “Wɔ mbú ne álú, nnyá wɔ tánege ji mmye. Ojyé mbɔ okerege sé.”

26 Meló nchye yimbɔ apye maá yimbɔ akalé akwé mme ne alé táne ji mmye. Atánégé, maá yimbɔ ala mme nyamé eké mewu muú ne bɔ́ ágégé mbɔ áférege nnó ágbó.

27 Jis̄s agbaré ji ebwɔ, abwéé ji ak-wilé téné.

28 Ne Jis̄s ne baá utɔ́ bií ákerégé mmu, agií ji bibií aké, “Ulannó ne esé dépulé meló nchye yimbɔ mambuú apwɔ?”

29 Jis̄s agare ebwɔ aké, wye lé mmyemenene ne ekage féré gefogé meló nchye yina. *

Jis̄s ama gare baá utɔ́ bií ndere ji ágboó nye

(Mat 17:22, 23 ; Luk 9:43b-45)

30 Jis̄s ne baá utɔ́ bií ályá mbaá yimbɔ ákoó koóge né gebagé mewaá Galilií. Ji ákélégé fɔ́ nnó muú akaá mbaá ayi ji alú.

31 Nénde ji abó alerege ebwɔ nnó, “Meso gébé áchyége nye Maá Nte Mekwaá né amu bɔ́ nchye, áwáne nye ji. Yémbɔ ndɔ́ eléé ekwónégé, ji akwilege nye né negbo.”

32 Yelé ji agaré neka eni, baá utɔ́ bií ákaá ula wɔ́, ne áamá áfɔ́ mangií ji ula neka eníné na.

Ndé muú alú muú kpaá

(Mat 18:1-5; Luk 9:46-48)

33 Ebwɔ ákwónégé né melo Kapannɔm, ájye kpe né gepú eyige ebwɔ ájwɔle. Jis̄s agií baá utɔ́ bií aké,

“Ndé enyú denyé nye mbeé né meti gébége dechwɔ́.”

34 Awúgé mbɔ, ákwéné nyámé getúgé ebwɔ ábɔ́ ányéé mbeé mechó dékpakpa.

35 Ajwólégé ka, akuú baá utɔ́ bií makpo áfyaneápeá, áchwogé, ajɔ́ ne ebwɔ aké, “Mbogé muú akélege mambé muú kpaá né geluage nyú, abó mambé ndere maá defwé akpáné defwe mbaá abifɔ́.”

36 Ajoge mbɔ, akuú maá fɔ́ kɔ́ achwɔ́ téné né metɔ́ metɔ́ ebwɔ, akpa maá yimbɔ né amu jii ajɔ́ ne baá utɔ́ bií aké,

37 “Yéndémuú ayi akamege mampye galógáló ne mamane kɔ́ nkane ayina né mabɔ ma, ebyennó apyembɔ lé ne me ne yéndémuú ayi apye galógáló ne me ntó, ebyennó apyembɔ lé ne nte waá yi átamé me.”

Muú ayi alá paá esé alu awesé

38 Ne Jon akuú Jis̄s aké, “Ménleré, esé degé mende fɔ́ asele mabɔ myéé aferege bɔ́ aló nchye né mmye. Degégémbɔ, dégbé ji gétúgé alá pɔ́ fɔ́ né geluá gesé.”

39 Jis̄s ajɔ́ ne ebwɔ aké, “Dégbegé fɔ́ gefogé muú yimbɔ. Nénde ye muú yi asele mabɔ ma apyéé ufélékpa ne éwyagé ajoge gabo getú ya apó,

40 nénde muú yi alá paá esé, alu awesé.

41 Ngarege enyú wáwálé nnó ye muú ayi achyege enyú nkɔ́ manaá né mabɔ ama gétúgé délu bɔ́ ba ayi alá abɔ́ nye nsá apó.” †

Mmuameno mampye gabo

(Mat 18:6-9; Luk 17:1, 2)

42 Jis̄s áamá jɔ́ aké, “Yéndémuú ayi apyéé mamane kɔ́ nkane ayina ayi áfyéé metɔ́ ne me nnó apye gabo, élú galógáló nnó áshií ji gekpékpégé ntaá né gemé, ánmé ji né gentoógé ebéé mega.

43-44 Ama jyé mbe aké, mbogé ebwɔ wye epyé wɔ́ nnó okwéné mabé Esɔwɔ,

* 9:29 Elú wáwálé nnó: Manlya menyéé kpekpe ápó né gejamégé gekwene bɔ́ nywe bi mbembe abi ábɔ́ ásame. † 9:41 Elú wáwálé nnó: Jis̄s ajógé mbɔ atóme lé ne gemé jii ndere muú ayi Esɔwɔ ákwere ji ela gefwa. ‡ 9:43-44 Elú wáwálé nnó: Malɔ́ 44 ne 46 ápó fɔ́ né gejamégé bɔ́ nywe. Unó bi ajɔ́ né malɔ́ ayina ulú wye eké ebi ajɔ́ né malɔ́ 48.

só εwu έfómé, élu galógáló nnó okpe né geɲwá gechúchúle ne nnó okpe né ntoné mewε εwé élá nóμέgé ne amu apea. †

⁴⁵⁻⁴⁶ Ne mbogé geká jyε ne gétene wó nnó okwéné mabé Εσωω, só geji έfómé, élu galógáló nnó okpe né geɲwá geká géma επωó nnó okpe uka upea né ntoné mewε εwé élá nóμέgé ne bó dámmwólé bií ntó ala gboó.

⁴⁷ Ne mbogé dambóonnyi wyε atene wó nnó okwéné mabé Εσωω, pwólé ji έfómé, élu galógáló nnó okpe né gefwa eyigé Εσωω ágbárege gechúchúle ne nnó okpe né ntoné mewε εwé élá nóμέgé ne amé ápeá.

⁴⁸ ‘Mbaá yi bó dámmwólé bí alá gboó, ne mewε εwu ntó εla nomege.’

⁴⁹ “Yéndémuú awuú nyε mewε né menyammyε wuú wyε nkane muú áchwarege mega né menyéé nnó ékágé áchóó.

⁵⁰ “Mega élu genó gelógéló, ne mbogé mega élá pó sé ne ugó bií, ápyεé mbó nnó ne εwu εma εgóó?

“Εwéna éleré nnó enyú débé eké mega, dényεgé nesó ne atε.”

10

Jisós alerege depóre manwá neba (Mat 19:1-8)

¹ Εφέε Jisós alyaá Kapenum, afé né gebagé mewaá Judiya, achyaá εβεé Jodan. Ndere akwóné éwu, gejamégé bóó áma chwó nò ji mme ne aló mánleré εbwó nkane ji apyε mé yéndégébé.

² Bóó Farasi fó afé εta wuú mammua ji, ágií ji áké, “Nnó εbé εsé ekamé nnó mende awá neba ne mendée wuú?”

³ Jisós ashúú εbwó meko áké, “Εβε εwé Mosis achyé enyú gétúgé neba εjóó nnó?”

⁴ Εbwó áshúú meko áké, “Mosis abó agaré εsé nnó mende akáge chyéé mendée wuú mekpo ηwe manlere nnó awá neba ne akage lyaá ji.”

⁵ Ne Jisós ajóó ne εbwó áké, “Élé gétúgé mekpo meto nyú ne εpyε Mosis achyéé enyú εbé εwéna.

⁶ Te ula ulóó εbi Εσωω alóó mankwyε mme, akwyéé εbwó, mende ne mendée.*

⁷ Getú eyigé na mende alyage mmá wuú ne nte wuú, afé acho mmyε ne mendée wuú,

⁸ εbwó ápea ákwé muú ama. Εbwó ápó sé bóó ápeá nana, ála muú ama.

⁹ Ndere elúmbó, bóó abi Εσωω áchomé chónchó né neba ékágé muú akya nnó atyáa.”

Jisós alerege depóre uló ne neba manwá
(Mat 5:27-32; Mat 5:27-32; Luk 16:18)

¹⁰ Jisós ne baá utóó bií ákérégé mmu, εwyage baá utóó bií áma gií ji mechó neba éwé.

¹¹ Ajóó ne εbwó áké, “Muú yi awáne neba ne mendée wuú, ajyé bá ayichá, akwé mbó lé uló,

¹² ne mendée ayi atanege menó wuú neba, ajyεge ba ayichá, akwé mbóntó lé uló.”

Jisós ajé ambáné kóó

(Mat 19:13-15; Luk 18:15-17)

¹³ Bií uma bóó fó ákpa baá bwó áfe mbaá Jisós nnó anéré εbwó amu mmyε, ajé εbwó. Baá utóó bií ágégé mbó, ányá εbwó.

¹⁴ Yémbó Jisós agégé mbó, metóó ésó ji ajóó ne εbwó áké, “Lyáge ambánékó áchwó εta wa, ekagé dégbé εbwó néndé gefwa eyigé Εσωω ágbárege gelú eyigé bóó abi álu ndere baá bina.

¹⁵ Góge me ngare enyú wáwálé nnó muú yi alá kamé nnó Εσωω ábé mfwa wuú nkane mamane kóó wó, akpéné fó né gefwa jíí.”

¹⁶ Εφέε Jisós akpa baá bimbó ama ama né uwyaá, anere εbwó amu mmyε ajé εbwó.

Abya muú ηka

(Mat 19:16-22; Luk 18:18-30)

¹⁷ Jisós aló mánjyε neke, ndere ájyε mende fó alomé gatele achwó kwé ji uká áké, “Ménleré melóméló, mpyéé nnó ne mbó geɲwá eyi gélagé byéé?”

¹⁸ Jisós ashúú ji meko áké, “Ulannó okuú me muú melóméló? Yé muú ayi

* **10:6** Élu wáwálé nnó: Né 10:6 Jisós ajóó mbó lé genó eyigé ásame né ηwe ula ulóó 1:27, ne 2:24.

alómé metóó apó, ekosé Esówó mbií ne alu melóméló.

19 Pó okage mabé Esówó ayi áke, ‘Ekagé ówá muú, ekagé okwé uló, ojogé ojo, ekagé óténé ntésé gebyó. Onyegé manwaá, nógé nte wyeé ne mmá wyeé.’”

20 Mende yimbó aké, “Ménleré nlo mambélé mabé yina mako te dembáné ta.”

21 Ajógémbó, Jisós apé ji domée ne gejeé aké, “Ela wó genó géma. Chó kpó unó byé uko, ochye nka yimbó mbaá bós gekpo, obéé nye ne gefwa né mfaánebuú, ochwó okwólé me.”

22 Mende yina awugé mechó ewé Jisós ajóó apwa, alyaá afé meshwemeshwe ne mesómé néndé ji awyaá gefwa dós.

23 Jisós abwólé mmye apé baá utós bií aké, “Ejweré ne muú nka akpe né gefwagé Esówó.”

24 Baá utós bií áwúgé mbó alá mano makpo fuú, yémbó Jisós ama jóó ne ebwó aké, baá ba ejwéré mankpe né gefwagé Esówó!

25 Elú wáwá nnó mpó mashwone áshwá né embú ábyamé epwó nnó muú nka akpe né gefwagé Esówó ágbárege.

26 Baá utós bií áwúgémbó byó ukore ebwó mmu ágígé ate aké, “Ne ndé muú yi abó nyé genwá eyi gélagé byéé?”

27 Jisós apé ebwó domeé ajóó ne ebwó aké, “Unó bi upwóó ákwaá mampye, upwóó fó Esówó, néndé Esówó akage pye unó uko.”

28 Pita alo manjóó aké, “Gé, esé delyaá unó sé uko dékwólege wó.”

29 Ne Jisós ashúú meko aké, “Ngarege enyú wáwálé nnó, yéndémuú ayi alyaá gepú jíí, yé lé ánmé bií abi andée ne abi ande, amma bií ne ante bií, baá bií ne makóó jíí né gétú ya ne gétúgé abya melóméló,

30 Esówó achyegge nye ji bós ne gejame unó fa mme yina epwó nkane abó awyaá, yé úpú, ánmé abi andée ne abi ande, amma bií ne baá bií ne

makóó jíí ne áchyegge nye ji ntó gejamé gé efwyale né gétú ya. Ne abós nye ntó genwá eyi gélagé byéé né mme ayi áchwó.

31 Yémbó gejamé gé bós abi alú mbó mbe nana, meso gébé aláá nye meso ne gejamé abi álu mbó meso nana ábéé nye mbe.”

Jisós ama gáré májáne aléé nkane ji ágbóó nye

(Mat 20:17-19; Luk 18:31-34)

32 Jisós ne baá utós bií alyá ákwóme ájyee né Jerosale, Jisós alu ebwó mbe ne baá utós bií akwe tametame, efo epye bós bi akwólege ebwó. Ne Jisós ase baá utós bií makpo áfyaneápeá átené babá ne alo mangaré ebwó unó bi upye nye ne ji,

33 alo mangaré ebwó aké, “Wuúge, esé dékwóme mbó déjyee né Jerosale, ewu, áfyee nye Maá Nte Mekwaá né amú anós baá ampyee ure Esówó ne ánleré mabé Esówó. Ebwó ajógé nye nnó, me nkwe mpa, áwá me, ne áfyee nye ji né amú bós abi alá pó bós Jus.

34 Ajwyaáge nye ji, ákpóó ji matye mmye, átulé ji ne áwá ji. Yémbó ndó kpogele élee ékwónégé, akwilége nye né negbo.”

Dékpakpa né gefwagé Esówó

(Mat 20:20-24)

35 Jemsi ne Jon baá Sebēdee áfe mbaá Jisós aké, “Ménleré dekelege nnó wó opye ese genó gefó.”

36 Jisós agíí ebwó nnó, “Enyú dekelege mpye nyú ndé?”

37 Ashúú ji meko aké, “Ese dekelege gébé gé ojwólégé né geluoge enóge, opye esé dejwólé ne wó, muú ama né egbe ebwónye wye ne ama né egbe ebwóbe.”

38 Yémbó Jisós ajóó ne ebwó aké, “Nnó enyú dekage genó eyigé degígé mbó. Nnó enyú dekage nyú nye nka efwyale ayi me nyúú nye? Nnó enyú dekage wó nye manaá efwyale ami me nwóó nye?”

39 Ashúú ji meko aké, “Ese dekage pyembó.” Jisós ajóó ne ebwó aké, “Enyú denyúú nye né nka ayi nnyú nye ne

dewóó nye manaá efwyale ami me nwóó.

⁴⁰ Yémbó, me fó wó njyaaá bóó bi ájwólege né ebwónye wa ne abi ajwólege né ebwóbe wó. Malu yimbó alú mbaá bóó bi abó manjwólé wyeé.”

⁴¹ Baá utóó Jisós abi makpo áfya áwúgé genó eyigé Jemsi ne Jón ájóó mbó, áló mansó matóó ne ebwó.

⁴² Jisós akuú ebwó ako ajóó ne ebwó aké, Enyú dekaá nnó ákpakpa bóó abi alá pó bóó Jus áwyaá utó mampye ne bóó bwó nkane ejíí ebwó. Yé ákpakpa meló áwyaá utó bi ajóge mechó ne bóó bwó ébyé.

⁴³ Ne ébégé fó mbó ne enyú. Yéndemuú nyú ayi akélege mambé muú kpaá abó mambé ménkpané defwé nyú,

⁴⁴ yéndemuú nyú ayi akélege mambé menómbé abó mambé eké mefwé mbaá bóó ako.

⁴⁵ Pége gekpekepegé muú ndere Maá Nte Mekwaá, ji achwóó fó nnó bóó ákpá ji defwé wó, achwó lé mánkpá bóó defwé nnó achye gemé jíí mawené gejaméagé bóó né gabo.

Jisós apye Batimus agene

⁴⁶ Jisós ne baá utóó bíí akwóné né Jeriko. Ndere ályaaá ajyee, gejaméagé bóó ákwólege ebwó meso. Muú amé nónómé fó akamege Batimus maá Timós ajwólé né mapea meti akóó deko.

⁴⁷ Awúgé nnó Jisós ayi Nasaret ne akoóge mbó aló mankalé aké, “Jisós mpyáne Devid, gé me meshwe.”

⁴⁸ Gejaméagé bóó áweé ji aké jwóle nyame, yémbó akálege wye kálege ne eshye aké, “Mpyáne Devid ge me meshwe.”

⁴⁹ Jisós awúgé mbó atené, ajóó aké, “kuúge ji achwó.” Ajye kuú ji aké, “Kwilé ka chwó ofóge, ákuú wó.”

⁵⁰ Muú amé nónómé yimbó afere nkú gefwine wuú aḡmé, anyo akwilé ka ája ji áfé mbaá Jisós.

⁵¹ Jisós agíí ji aké, “Ndé genó wó ókélege nnó me mpye eta wye?” Muú amé nónómé yimbó ashuú meko aké, “Ata, nkelege nnó ópyé me ngéné mbaá.”

⁵² Jisós ajóó ne ji aké, “Chó mmu gepú jyé, metóó ewé wó ofyee ne me epye wó otóó.”

Ténéténé yimbó aló mángéné mbaá ne akwólege ji.

11

Jisós akpe né Jerosale nkane mfwa
(Mat 21:1-9; Luk 19:28-40; Jón 12:12-19)

¹ Ndere Jisós ne baá utóó bíí álé kwókwólé ne Jerosale, ákwónégé Betfage ne Betani baá maló áyi álú mfaá Mékwé Olif, ató baá utóó bíí makpo ápeá nnó ábó mbe.

² Ajóó ne ebwó aké, “Chogé né maá meló ayi alu mbó enyú né mbe. Ndere dékpe ne wye, dégene nye maá géjuná ayi áshíí muú álú danjé wye. Kaáge, déchwó ne geji.

³ Ne mbógé muú agigé enyú nnó waá aké dekaá, garege ji nnó, Ata ne akélege, ne anérégé atomé nye gekéré wáwá.”

⁴ Ajyégé, ágé maá géjuná yimbó ndere áshíí né mbe menombi egbe menó meti. Aló mánkaá geji,

⁵ ndere ákaagé bóó abi álú eféé agíí ebwó aké, “Dekaáge géjuná yimbó ndé?”

⁶ Baá utóó Jisós ágaré bóó bimbo wye nkane Jisós abó ajóó gébégé atóme ebwó, ne ályaaá ebwó ájye ne geji.

⁷ Achwógé ne géjuná yimbó mbaá Jisós, áfere mandeé bwó ágyaaá géjuná yimbó né meso, Jisós akwó ajwólé mfaá.

⁸ Gejaméagé bóó ágyaaáge mandeé bwó né meti nnó géjuná yimbó gekené mfaá, abifó ásórege uwó mámé ágyaaáge meti ntó.

⁹ Ndere ajye bóó abi álú mbe ne abi álú meso akálege aké, “Matame mábé ne Esówó! Mejé ebé ne muú ayi achwó né mabó Ata.”

¹⁰ Mejé ebe ne gefwage nte sé Devid eyi gechwóó mbó! Matame mábé ne Esówó ayi álú né mfaánebuú eniné mfaá mfaá!

¹¹ Ndere Jisós akpené né Jerosale, ajye kpe né mmú echa upe Esówó ape yéndegenó. Agéagé nnó gébé gekoó,

ase baá utóó bíí áfyanéápeá ákeré né melo Betani manjye bele wye.

Jisós alwéré genóoge fig gégbó
(Mat 21:18-22)

12 Bíí ujjágé, ndere ebwó ályaa Betani ákerégé meso, mesa alo mamye ji.

13 Atene tete agé genóó fig ne gejamégé bya wye, afé ape nnó agene nye gempome fɔ wye. Akwónégé agé yé gefó wó ekosé bya ubíubi néndé gébé eyigé unóó fig uwóme umpomé gelu gakwáne.

14 Jisós ajóó ne genóó fig eyigembo aké, “Te mme abyéé muú amage nyéé sé gempome jyéé.” Baá utóó bíí áwuú genó eyigé ji ajóó.

Jisós abú bɔ́ bi ákpoo unó né mmu echa upe Esowɔ

(Mat 21:12-13; Luk 19:45-48; Jɔn 2:13-22)

15 Ebwó ákwónégé né Jerosale, Jisós akpe né mmu echa upe Esowɔ, alo mambu bɔ́ abi ákpoo ne abi ánáme unó né mmu. Atyá makpókpógélé bɔ́ abi ákene gesegé manka mankwóré ne malu ujwólé bɔ́ ako abi ákpoo upwine melo ebi ápye upe Esowɔ ne ubi.

16 Ne ama kame sé nnó muú áma kpá genó gese akoó ye ne geji né mmu echa upe Esowɔ wó.

17 Ne alo manlere bɔ́ aké, “Asa mmu ηwe Esowɔ nnó Esowɔ aké, ‘Gepú ya ákuú nye geji nnó gepúgé mmyemenene mbaá umε malɔ mako.’? Yémbɔ enyú débwólé géjí gelá melu ewé ánjó ábige wyeé.”

18 Anóó baá abi ápyéé upe Esowɔ ne ánleré mabé Esowɔ áwúge depɔ tiré Jisós apye, alo mánkele meti nnó áwá ji. Afóó ji gétúgé gejamégé bɔ́ álaá meno mekpoo fuú né unó bi Ji alerege.

19 Nkwale akwonege, Jisós ne baá utóó bíí ályaa melo kpaá áfé ábelé mbaá ayicha.

Genóoge fig gégbó
(Mat 21:18-22)

20 Ne dondo ayi Jisós ne baá utóó bíí ákerége meso, áge genóoge fig eyi Jisós abo jóó nnó gemage wɔ se umpome nkane gegbó me.

21 Pita atege genó eyigé Jisós abo ajóó ne genóoge fig yimbɔ, ajóó ne ji aké, “Ménleré, gé genóó eyigé ábɔ́ ojóó nnó gemage wɔ sé umpome gégbó.”

22 Ne Jisós ashúú ebwó meko aké, “Fyεge matóó nyú ne Esowɔ.

23 Ngarege enyú wáwálé nnó, muú ajóoge ne mékwé ewéna nnó, ‘Kwilé fa okwéné mmu ebeé mega,’ ayi ála pó ne dembyɔ né metóó ne akamege nnó genó eyigé ji ajóó gepyéé nye, Esowɔ apye wye nkane ji ajóó.

24 Ngarege enyú nnó dégige yéndégenó né mmyemenene mbaá Esowɔ, kamege nnó dése mé geji, ne gebéé nye eyigé nyú.

25 Ne yendé gebé enyú deke denemmye, debó manjinte gabo yi bɔ́ ápyéé eta nyú nnó Nte nyú yi alu né mfaánebuú ajinte gabo awu nyú ntó.

26 Yémbɔ dela jinté gabo yi bɔ́ ápye etá nyú wó, nte nyú yi alu né mfaánebuú ajigé fɔ nte gabo awu nyú.” *

Agií Jisós mbaá ayi uto ebi utané
(Mat 21:23-27; Luk 20:1-8)

27 Jisós ne baá utóó bíí ákeré meso né Jerosale. Ndere akwóne, akpe né echa upe Esowɔ alo mankéne né mmu, anóó baá abi ápyéé upe Esowɔ ne ánleré mabé Esowɔ chóncho ne ákpakpa melo ájye gií ji aké,

28 “Wɔ́ opye unó bina ne ndé uto, ne waá achyéé wɔ́ uto ubi?”

29 Jisós ashúú ebwó meko aké, “Me ntó nwyaá awa nkwé mangií enyú, degarege me, me ntó ngare enyú uto bi me nwyaá ne mpyéé unó bina.

30 Agií ebwó aké, Waá achye Jɔn uto manwyaá bɔ́ manaá Esowɔ, Esowɔ waá akwaá? Shúúge me meko.”

31 Alo manyége mbeé ne ate aké, “Dejógé mbɔ́ nye nnó? Ebege dejóoge nnó, ‘Elé Esowɔ ne achyéé Jɔn uto bí,’

* 11:26 Elú wáwálé nnó: Ukwene bɔ́ ηwe abifo agbeé v. 26 nkane KJV.

agige nye esé aké, ‘ulannó ne delá kamé mekomejǎǎ wuú wǎ?’

³² Nnó dejǎǎ nnó utó bií utané mbaá ákwaá?” Akage jǎǎ fǎ mbǎ gétúgé áfǎǎ bǎǎ bi álu eféé nendé yéndémuú ajǎǎge nnó Jǎn abǎ alu muú ekpǎvé Esǎwǎ wǎwǎlé.

³³ Ewéna epye ebwǎ áshuú Jisǎs meko aké, “Esé dekaá wǎ”.

Jisǎs ashuú ntó ebwǎ meko aké, “Yé me ntó ngárégé fǎ enyú muú yi achyéé me uto ne mpyé unó bina.”

12

Nekanémejǎǎ bǎǎ uségé ne mbǎǎ mekǎǎ

(Mat 21:33-46; Luk 20:9-19)

¹ Eféé Jisǎs alǎ manto ebwǎ nekane-mejǎǎ aké, “Mende fǎ abǎ atǎ mekǎǎ wuú, ape unǎǎ ebi ákuú vine, ábǎgé umpome bií ápyeé mmǎǎ, anǎ gebame agyaá ewú mme, achó embu, akwyéé mbaá ayi áhámegé umpome mampye mmǎǎ. Atene enyǎǎ mbaá ayi muú ájwǎlege ábamé mekǎǎ. Ase bǎǎ uségé afyé né mekǎǎ ewémbǎ. Atane afé neke né melǎ fǎ.

² Gébé gekwǎnégé eyigé ásǎrege umpome ebimbǎ, mbǎǎ mekǎǎ atǎ maá defwé wuú ama nnó áchyéé ebií unó mbwé ebi utane né mekǎǎ ewémbǎ.

³ Yémbǎ bǎǎ uségé bimbǎ áchyéé wǎ, ágbaré maá defwé yimbǎ átulé, ábú ji akéré amuamu.

⁴ Mbǎǎ mekǎǎ ama tǎ maá defwé ayifǎ, bǎǎ bimbǎ ápye ji ntó átulé, ákere ji upa mekpo, áchyéé ji mekpo genǎǎ.

⁵ Ama kere atǎ ayi agbeé makpo aléé, ji yimbǎ ágbaré áwá. Atǎ ge-jamege abifǎ, átulé abifǎ, áwá abifǎ.

⁶ Elá le maá wuú ayi mende ama ayi abǎǎ gejeé ne ji dǎǎ, kwyakwya achwǎ fére maá yimbǎ atǎ, aferege nnó áchyége nye ji énnógé.

⁷ Yémbǎ bǎǎ uségé bimbǎ ágégé ji áǎ mánjǎǎgé aké ne ate, ‘Gége menyéé geteé mbǎǎ mekǎǎ na, chwǎge déwá ji, geteé jí gelaá eyigé esé.’

⁸ Ápyégé maá mbǎǎ mekǎǎ yimbǎ, áwá, ábwéé genkwǎ áfomé meso gébámé.”

⁹ Jisǎs ánerége agii ebwǎ aké, “Enyú deféré nnó mbǎǎ mekǎǎ yimbǎ apye nye nnó ne bǎǎ uségé bimbǎ? Abǎ manchwǎ awá bǎǎ bimbǎ achyéé mekǎǎ ewémbǎ mbaá bǎǎ abicha.

¹⁰ Enyú dejǎǎ me né mmu nwe Esǎwǎ nnó,

‘Ntaá eniné antené upú ashyaá nnó nélómé,

néni ne nélaá menǎ ntaá ayi ágbaré ekwǎ gepú.

¹¹ Ata ne apye nnó ewú ebe mbǎ, ne elu gekpekpe genǎ né ame se.’”

¹² Jisǎs ánerége mántǎ nekane-mejǎǎ eni, ákpakpa bǎǎ Jus ákaá nnó ajǎge mbǎ lé ne ebwǎ. Akelé meti mampye ji, yémbǎ áfǎǎ nyá gejamégé bǎǎ abi álu eféé ályaá ji áfé.

Agii Jisǎs mechwǎ nkamakpo

(Mat 22:15-22; Luk 20:20-26)

¹³ Ewyage áǎ bǎǎ Farasi fǎ ne ekwǎ Herǎd nnó ájye agii Jisǎs gejamégé bǎ nkwé nnó akwegé nekwené meno, ágbaré ji.

¹⁴ Ajyéégé mbaá Jisǎs ájǎǎ ne ji aké, “Ménleré esé dékaá nnó ǎlu muú wǎwǎlé. Jsele yéndémuú janja, ǎfǎǎ fǎ ame bǎǎ. Jlerege bǎǎ unó ndere Esǎwǎ akélege wǎwǎlé. Garé esé, nnó ebé se ekame nnó déchyégé nkamakpo mbaá mfwa Rom waá déchyégé?

¹⁵ Nnó déchyé waá déchyégé?”

Yémbǎ Jisǎs agé me defyá debwǎ, agii ebwǎ aké, “Ndé enyú dépénege me mataá? Chwǎge me ne sére me nchére.”

¹⁶ Achwǎgé ne ji, agii ebwǎ aké, “Mekpo wá na ne mabǎ waá na ásamé né nká eyi?” Ashuú ji meko aké, “Elé mekpo mfwa Rom ne mabǎ mií.”

¹⁷ Jisǎs agaré ebwǎ aké, “Chyéége mfwa Rom genǎ eyi gélu ejii ne chyéége ntó Esǎwǎ genǎ eyi gélu eyi Esǎwǎ.”

Awuúgé meko ayi Jisǎs ashuú ebwǎ álaá mano mekpo fuú.

Agii Jisǎs nkwé mankwile né negbo

(Mat 22:23-33; Luk 20:27-40)

¹⁸ Ewyágé bǎǎ Sadusi fǎ áchwǎǎ mbaá Jisǎs. Ebwǎ ákame nnó muú

agbogé, akwilége sé né negbo. Ajó ne Jisós aké,

19 “Ménleré, Mosis abo asá né mmu ηwe ebé se nnó, ‘Muú agbogé alyage mendée wuú ayi alá bye baá ne ji wó, meηmó wuú abo manse mekwi mendée yimbó nnó ábyégé baá ábélé né mabó ami mewené meηmo yimbó.’

20 Né gébégé fó áηmó fó ákénéama abi ande álú, ayi mbe abá mendée agboó yé maá apó.

21 Ayi akwólege ji ase mendée yimbó né ukwi ji ntó agboó yé maá apó. Wyembó ne epye ne ayi agbee makpo áléé.

22 Mbó ne epye ne aηmó bimbó akénéama. Ebwó ako ágbó ayi ye muú alá bye maá ne mendée yimbó wó. Ebélégé mendée yimbó ntó agbó.

23 Ne ndere ebwó ako ábáné mbó mendée yina, gébégé akwilége né negbo, mendée yina abeé nye ayi waá?”

24 Jisós ashuú ebwó meko aké, “Enyú dékaá nnó delu gyéé wó? Delu gyéé nénde dékágé fó mekomejóó Esówa ne utó bíí.

25 Ama jóó ne ebwó aké, gébégé bóó akwilége né negbo, neba nébeé se. Alaá le nkane makiénné Esówa né mfaánebuú.

26 Ne gétúgé mechó bóó ágbógé akwilége né negbo, enyú delu danjóó genó eyigé ásámé mmu ηwe Mosis? Né abya genó eyigé mewε ebó eluli wye gélá sóoge, Esówa ajóó ne Mosis aké, ‘Me nlu Esówa ayi Abraham, ne ayi Asek ne ayi Jakób’.

27 Esówa apó fó ayi awuú bóó, alú Esówa ayi bóó abi álú abe. Enyú bóó Sadusi ako delu gyéé né mechó ewéna.”

*Ebé ewé epwó mabe mako
(Mat 22:34-40; Luk 10:25-28)*

28 Ménleré mabé Esówa fó ayi alú eféé gébégé Jisós ajóoge ne bóó Sadusi, ágége nnó Jisós ashuú ebwó meko ne dennga ágíí ji aké, “Ebé Esówa ewéndé ηnea epwóó mabé mako?”

29 Jisós ashuú ji meko aké, “Ebé ewé epwóó mabe mako ele ewé ejóó nnó,

bóó Isrēli wuúge Esówa nte se ayi abo esé ako alu ama,

30 gbógé ne Ata Esówa wyeé ne metóó wyeé meko, ne mendoó wyeé meko ne uféré byéé uko. Tégé wyeé lé ji yéndégébé, pyégé utóó bíí ne eshye wyeé meko,

31 ne ewé egbee apeá eke, gbógé ne nte méηmé wyeé ndere ogboó ne geme jyéé. Yé ebé ewé ηnea epwóó ayina apeá épó.”

32 Ménleré mabé Esówa yimbó ajóó ne Jisós aké, “Ménleré, ajóó chánéné, elu wáwálé nkane ajóó nnó Esówa alu ama ayichá apó.

33 Ne élú ntó wáwálé nnó óbó mambógé gejee ne Esówa ne metóó wyeé meko, óbó mántégé wye lé ji yéndégébé, óbó mámpyégé utóó bíí ne eshye wyeé meko. Ne óbó mambó gejee ne ate bóó nkane óbó gejee ne geme jyéé. Óbelege mabé ayina apeá eló epwó yéndé gefógé ure ne eshye ewé ósóó né mewε ochyεge mbaá Esówa nkane eshye.”

34 Jisós agegé nnó menleré mabe Esówa ayina ashuú meko melóméló, ajóó ne ji aké, “Ela wó gachyé ne ókpé né gefwage Esówa. Ebo né gébé eyigémbó yé muú ayi ama mua mangíí ji nkwé apó.”

Muú ayi Esówa akweré ji ela gefwa alu maá waá?

(Mat 22:41-46; Luk 20:41-44)

35 Ndere Jisós alérege bóó né echa ure Esówa, ajóó aké, “Epye nnó ne ánleré mabé Esówa aké Muú yi Esówa akweré ji elá gefwa alu mpyáne mfwa Devid?

36 Mendoó Ukpea ne epye mfwa Devid jimbó abo ajóó nnó,

‘Ata Esówa aké ne Ata wa, jwólé fa né egbé ebwónyε wa né gelúoge énogé

kpaá te mpyéé bóó mawámé byéé aláá eké mboó genóó ayi ónérege uká byéé mfaá.’

37 Ne mbógé mfwa Devid akú Muú yi Esówa akweré ji elá gefwa nnó ‘Ata wuú’, epyémbó nnó ne muú yimbó ámágé bé mpyáne wuú?”

Ndere Jis̄os alerege mb̄o mmye muu ayi alu ef̄e mat̄o aḡo ebw̄o manw̄uge un̄o bi ji alerege.

Jis̄os akwel̄e bāa ut̄o bīi mbēe nn̄o ekage āse gep̄oge Anler̄e mab̄e Es̄ow̄o
(Mat 23:1-36; Luk 11:43, 46; 20:45, 46)

³⁸ Ndere Jis̄os alu lerege ak̄e, “S̄ege geb̄e ne gep̄oge anler̄e mab̄e Es̄ow̄o. Ebw̄o aḡbōo m̄amfȳege b̄o nk̄uu at̄ȳe at̄ȳe, ak̄en̄e aḡyāage nton̄e gese nn̄o b̄o at̄am̄ege ebw̄o ne en̄oge.”

³⁹ Ebw̄o aḡbōo nt̄o m̄anjw̄ol̄e n̄e malu en̄oge n̄e mmu macha mmyemenene, ne aj̄ȳege epāa, aj̄yāa l̄e malu afwa ne aj̄w̄olege.

⁴⁰ Ebw̄o anȳe ak̄wi and̄ee upw̄o, an̄ene mmye aw̄ȳage m̄ambw̄ol̄e b̄o nn̄o al̄u b̄o al̄al̄. Ndere ap̄ymb̄o efwyale ebw̄o ejame nye epw̄o.”

Echȳe mbya mekwi mend̄ee

⁴¹ Jis̄os an̄er̄ege manlere, ajye jw̄ol̄e toitoi ne mekwa ew̄e afȳēe n̄ka apele ndere b̄o achw̄o afȳe man̄ka b̄w̄o mmu gen̄o eyige afȳe n̄ka Es̄ow̄o. Aḡe ndere gejam̄ege b̄o man̄ka achw̄o afȳēe gejam̄ege n̄ka.

⁴² Ewyage mbya mekwi mend̄ee f̄o achw̄o fȳe nt̄o bāa ubāa n̄gba apēa abi al̄a fuu ye gen̄o w̄o.

⁴³ Mekwi mend̄ee yimb̄o achȳege mb̄o, Jis̄os ak̄u bāa ut̄o bīi ak̄e, “Ngarege enȳu w̄aw̄al̄e nn̄o echȳe ew̄e mbya mekwi mend̄ee yina achȳēe epw̄o ew̄e ȳend̄emūu achȳēe.”

⁴⁴ Ȳend̄emūu afer̄e ek̄eke n̄ka n̄e gejam̄e eyi ji awyāa achȳe, ȳemb̄o, ye l̄e mekwi mend̄ee yina alu mbya, akwe ula ḡeba jīi achȳēe.”

13

Jis̄os agar̄e ndere ach̄ōo nye echa up̄e Es̄ow̄o
(Mat 24:1, 2; Luk 21:5, 6)

¹ Jis̄os al̄ȳage echa up̄e Es̄ow̄o, māa ut̄o wūu ama aj̄ōo ne ji ak̄e, “M̄enler̄e, p̄e uch̄anch̄a up̄u ebi at̄ene ne uch̄anch̄a matāa.”

² An̄er̄ege, Jis̄os ashuūu ji meko ak̄e, “P̄o aḡe mb̄o ukp̄ekp̄e up̄u bina? Um̄uge nye kp̄a ne matāa ne matāa.

Yēe ntāa n̄emāa eni n̄elāa nye mfāa nte n̄ep̄o.”

³ Ewyage ndere Jis̄os ajye jw̄ole n̄e mfāa M̄ekwe Olif̄ ew̄e el̄u toitoi ne echa up̄e Es̄ow̄o. Pita, J̄emsi, J̄on ne Andru af̄e mesomeso ajye gīi ji ak̄e,

⁴ “Gar̄e ese, nde geb̄e eyige dep̄o tir̄e na dep̄ȳe nye? Ne nd̄e gep̄o ese d̄eḡene nye ne d̄ekāa nn̄o un̄o bina uko upye nye w̄aw̄al̄e?”

⁵ Jis̄os al̄o mangar̄e ebw̄o ak̄e, “S̄ege geb̄e ekage muū f̄o abw̄ol̄e enȳu d̄en̄o mewāa.

⁶ Nj̄oge mb̄o, n̄end̄e gejam̄ege b̄o as̄ele nye mab̄o ma achw̄o eta nyu. Adoo nye ebw̄o ew̄ome aj̄oge ak̄e, ‘Me ne nl̄u’ Ap̄ye nye mb̄o abw̄ol̄e gejam̄ege b̄o an̄o mewāa.

⁷ Ne d̄ewūu nye nt̄o abya be kw̄okw̄ol̄e ne enȳu, ne ebi ammye tete, Ȳemb̄o geb̄ege un̄o bina uk̄e upȳēe, d̄eb̄ege f̄o ne ef̄o. N̄end̄e un̄o bina ub̄o mampye ne ep̄of̄o nn̄o mme yina achw̄o kwya w̄o.

⁸ Geb̄e eyiḡemb̄o nt̄o mal̄o kpakpa ammye nye ne ate ne ate afwa ne b̄o bw̄o ammye nye ne ate, em̄im̄i mesa ekwene nye malumalu. Mme yina anyige nȳe ne eshye abw̄ol̄e n̄e gejam̄ege malu. Ew̄ena eb̄e nye ek̄e l̄e ula ul̄o ubal̄e ebi mend̄ee aw̄uu geb̄ege nebye nek̄e nemmye ji.

Jis̄os agar̄e an̄gb̄a bīi efwyale ew̄e ebw̄o aḡene nye

(Mat 10:16-25; Luk 21:12-17)

⁹ “S̄ege geb̄e, kāage nn̄o ap̄ȳene nye enȳu afȳe n̄e amu akpakpa mel̄o apa mpa enȳu mmu macha eso. At̄ulege nye enȳu n̄e macha mmyemenene. N̄e get̄u ya, aj̄ame nye enȳu d̄etene n̄e mbe ushu b̄o ḡomena ne afwa mel̄o. Ap̄yeḡemb̄o kāage nn̄o deḡe mb̄o l̄e meti mangar̄e ebw̄o mekomej̄o wa.

¹⁰ Ne gem̄ege nn̄o mme yina akwya, b̄o ab̄o mangar̄e abya Es̄ow̄o mel̄om̄el̄o n̄e mal̄o mako.

¹¹ Geb̄ege ap̄yeḡe enȳu ekage dedor̄ege mmye mankel̄e uchūu mej̄ōo ebi d̄ej̄oge. Geb̄e gekw̄an̄ege j̄oge uchu mej̄ōo ebi uchw̄o enȳu meno, n̄end̄e uchu mej̄ōo ebi d̄ej̄oge up̄of̄o ebi

enyú elé Mendoó Ukpea ne échyége nye enyú.

¹² Ne gebé eyígembò ntó, aḡmó áchyége nyé atéé aḡmó nnó áwá. Anté áchyége nyé baá bwó nnó áwá. Baá áténege nyé ukóló ne amamá bwó ne anté bwó mampye nnó áwá ébwó.

¹³ Bóó ako ápaá nye enyú gétúgé délú áḡkwólé ba. Yémbò yéndemuú ayi akogé metóó te kwyakwyaá, áférege nye ji né éfwyale gabo.

Jisòs agaré nkane áchóó nye Jerosale (Mat 24:15-21; Luk 21:20-24)

¹⁴ Jisòs afe mbe mánjoge aké, “Gebobogé genó eyi gechyége mekpò unó mbaá Èsòwò, gepyeé nyé né malu ayi géláge pò mampye. (Muú ayi akúu ḡwe yina ase gebé nnó éfwyale échwóó.) Gébé eyigémbò, bóó abi álu né gebagé mewaá Judiya ábó ájye ákwó mfaá makwe ábií.

¹⁵ Yéé muú ayi alú mfaá gepú ekagé akyaá nnó ashulege mme ajye bó genó né mmu gepú jí. *

¹⁶ Muú ayi alú ntó né mekóó áchógé yé gébé nnó akere mmú achwóó bó nku gefwene wuú ne ábó.

¹⁷ È é ebéé nye mbò nnó ne andeé abi alú ne mane yé ne abi áchyége baá mámbé.

¹⁸ Nége mmye mbaá Èsòwò nnó ekagé unó bina upye gébégé néba,

¹⁹ néndé éfwyale ewé échwò nye, ebéé gekpékpégé éfwyale ewé délá lú dangé te Èsòwò akwye mme yina ne yé ewé emage be sé eké ewémbò epó.

²⁰ Mbógé Èsòwò alá sòré ndò yimbò ela mboó wó, ebyénnó yéé muú ayi apome nye apó. Yémbò gétúgé bóó abi Èsòwò ájyaá nnó ábé ábií, asòrege nye ndò eyimbò ela mboó.

²¹ Gébégé yimbò, mbógé muú agaré enyú nnó, ‘Gége Kras, Muú yi Èsòwò akweré ji elá gefwa alu fa,’ yéé agaré lé enyú nnó, ‘Alu né’, dékamégé fò ne ji.

²² Njógé mbò mampye enyú dekaá nnó, bóó gebyò abi áké álu Kras ne bóó gebyò abi áke álu bóó ekpávè Èsòwò ntó áchwóó nye. Achwógé

ápyéé nye ukpékpé ufélekpá ébi upwò amu. Ápyembò nnó ábwólé bóó ako ne mbógé meti ebége yé ebélé bóó abi Èsòwò ajyaá nnó ábé ábií, ábwólé ébwó áno mewaá.

²³ Sége ye gébé! Dekaa nnó mbó mé mbe ngaré enyú depò etíré na gemége nnó dépyege.

Unó bi upye nye gemége nnó Maá Nte Mekwad ákérege meso fa mme (Mat 24:29-31; Luk 21:25-28)

²⁴ “Gébégé éfwyale ewéna échwógé, ténéténé ayi ebyéé, ḡmèé ekwene nye gemuagemua. Mfaá ágénégé sé.

²⁵ Ambe ntó ánómege nye, ne unó bi uwyaá uto né mfaánebuú unyíge nye.

²⁶ Èféé ne ágéne nye nkane Maá Nte Mekwaá achwóó né mmu gekó ashúlege achwóó ne gekpékpégé uto ne énogé.

²⁷ Wye né gébé eyígembò, atóme nye makiénné jí nnó ájyé anyweré bóó abi ji ájyaá né mme meko nnó ábé ábií mbaá ama.”

Jisòs améé gepógé genóoge fig ne unó bi upyéé nye

²⁸ Jisòs ajóó ne baá utóó bíí aké, “Pége gepóge genóoge fig degíí genó wye. Gébégé mata jíí álógé mántó bya uke enyú dekaá nnó nshwóné achwò shúle.

²⁹ Wyémbò ntó ne gébégé enyú dégégé nkane unó bina upyéé, débó mankaá nnó gébé eyígembò géla kwókwólé.

³⁰ Ngarege enyú wáwálé nnó nnye eníné na négboó fò kpaá te unó bina ukó úpyéé.

³¹ Mfaá ne mme ákoóge nye yémbò mekomejóó wa alaá te kwyakwya.

Yé muú ayi akaáge gébé eyigémbò apó

(Mat 24:36-44; Luk 17:26-30, 34-36)

³² “Yé muú ayi ákaá bíí né gébé eyígé unó bina úpyéé nye apó. Makiénné Èsòwò ne mfaánebuú ákaágé fò, yé Maá Èsòwò jimbóó ákaá

* **13:15** Elú wáwálé nnó: Bóó Jus áténege upú bwó, mfaá alu dede ayi muú akáge kwò ajwóle wyeé.

wó. Ekosé wye Nte wuú ji mbií ne ákaá.

³³ Ségé gébé dékpómé mmye, debé peé dégilé néndé enyú dékaáge fó gébé eyíge unó bina upyee nye.”

³⁴ Aké, “Elú eké mende fò abó ajyee neke, alyaa gepú jíí ne baá défwé bíí nnó ápele. Achyee yéndemuú ebi utó, ajó ne ayi ábame gepú aké, ‘Bé peé, ógilé’.

³⁵ Wyembó ntó ne enyú débó mambé peé dégilé néndé dekaá fó gébé eyíge mbóó gepú akerege meso wó. Akage chwó ne nkwale, metóó utuú, gejjéyégé bíí, yéé ebéle dondo.

³⁶ Ekáge akwó enyú nenjé ndere debélege dékwánege.

³⁷ Ndere ngarege mbó enyú, mbóntó ne ngarege yéndemuú nnó, Bége peé”.

14

Ajóó geju manwá Jisós

(Mat 26:1-5; Luk 22:1, 2; Jón 11:45-53)

¹ Ndó ela epea eyí bóó Jus ányee epaá koó upú ne epaá bred yi alá muálé. Anóó baá ámpyee ure Esówó ne ánleré mabé Esówó ájwale geju ákélege meti nnó áwá Jisós bibí.

² Ajóó ne ate aké, “Dépyege fó ji gébége epaá ewéna, ékáge bóó áhje ummye né meló.”

Awaá Jisós mawee né meló Bétáni

(Mat 26:6-13; Jón 12:1-8)

³ Ndere Jisós alu né meló Betani mmu gepúge Simun muú ubá anyee menyee, mendee fò achwó kpé mmu ne ékpómé mawee gebé ami majame nka dóó, ele laménda ayi ebwó ákuú nnó nard. Anené meno ékpómé ewémbó agbe mawee mimbo né mekpo Jisós.

⁴ Mendee yina apyege mbó, matóó ásó bóó fò abi álu efeé kpaá te ájoge ne ate aké, “Mendee yina achóó mbó mawee mína ndé?”

⁵ Mawee amí akáge kpó, áse gejamége nka eyi epwóó nka eyi muu akage pye né nje, áchyee mbaá ubyá bóó ne wó mendee yina óchóó mbó?”

⁶ Jisós ajóó ne ebwó ake, “Gógé ji abe nyame, ndé enyú dechyége ji efwyale? Apye mbó lé me genchancháge genó etá wa.

⁷ Ubyá bóó ulú ne enyú, dékáge poó ebwó yéndégébé eyi dékélege. Ne me mbéé nye fó ne enyú gébé geko.

⁸ Mendee yina apyee me genó eyige ji akaáge pye, abó mbe agbe me mawee mmye nnó gébége ngboge ánií me níige.

⁹ Ngarege enyú wawále nnó yéndé mbaá ayi bóó ágarege nye Abya melóméló ayina né mme meko, ágarege nye ntó genó eyige mendee yina apyee. Nkane ágarege, mbóntó ne áteé nye ji yéndégébé.”

Judas akame mankpó Jisós

(Mat 26:14-16; 11; Luk 22:3-6)

¹⁰ Judas Iscarot ayi alú maá utó Jisós ama né géluáge abi áfyaneápeá, ajye báne anóó baá ámpyee ure Esówó nnó ákpoó ebwó Jisós.

¹¹ Ebwó awuúge gejuge Judas, matóó ágó ebwó ányemenó nnó áchyége ji nka. Efeé ne Judas álóó mankélegé meti ewé ji apyee ne Jisós akpe ebwó né ámu.

Jisós anyee epaá koó upú ne baá utó bíí

(Mat 26:17-25; Luk 22:7-13, 21-23; Jón 13:21-30)

¹² Bíí mbe ebi ányee epaá bred yi alá muálé, gébé eyigémbó ne áwáne mágónnjé gepé nnó anyé epaá koó upú. Baá utó Jisós ájye gíí ji aké, “Atá ndé mbaá yi ókélege nnó esé déjyé détyee menyee epaá koó upú wyee?”

¹³ Agigémbó Jisós áferé baá utó bíí ápeá, ató aké, “Chóge né meló kpaá, detuge nye ne mende fò ayi ákpané nkwo manaá né mekpo, kwólege ji.

¹⁴ Dekwónége né gepú eyige ji akpené, jóge ne mbóó gepú nnó, ‘Ménleré aké dégíí wó nnó, maá gepú áhkeé alé nnó ji achwóge ajwólé anye menyee epaá koó upú ne baá utó bíí?”

¹⁵ Ne mbóó gepú yimbó alerege nye enyú maá gepú ayi ákwye mé ábélé né mfaá enyón, tyége menyee sé efeé.”

16 Baá utóó bimbo ájyεge, ágé wye yéndegenó nkane Jisós ajóó, átyé menyéé epaá koó upú bwó εφέέ ábele.

17 Nkwale akwónégé, Jisós ne baá utóó bií makpo áfyaneápeá, áfé manyé menyéé yimbo.

18 Ndere ájwólé ányéé menyéé Jisós ajóó ne εbwó aké, “Ngarege enyú wáwálé nnó muú nyú ama achyεge nye me mankwaá.” Mbóó yimbo alu mbo fa anyé menyéé ne me.

19 Baá utóó bií áwúgé mbo, ála mmye meshwεmeshwε, yéndemuú agige ji aké, “Ata nnó élé me?”

20 Jisós ashúú εbwó meko aké, “Élé muú ayi ese ne ji détúge nye amu manta mbya né mmu akpánkpa.

21 Ne Maá Nte Mekwaá agbóo nye wye ndere ηwe εσωω abó ajóó mé te gachií. Utonkwa ube ne muú ayi akpóo nye Maá Nte Mekwaá. Ε έ! Mbógé nnó ábé dambyé muú yimbo, mbo ελό kpaá epwó.”

Menyéé Ata Jisós

(Mat 26:26-30; Luk 22:14-20; 1 Kor 11:23-25)

22 Ndere Jisós ne baá utóó bií ányéé menyéé, abó ntó bred áchyεgé matame mbaá εσωω né mmyemenéne, agyá ntó bred yimbo ubauba, akaré mbaá baá utóó bií ajóge aké, “Gége menyammye wa na. Sége dényé.”

23 Jisós abwεé ntó amó ne mmóó né mmu, achyégé matame mbaá εσωω, achyε baá utóó bií ányú átu ate.

24 Ajóó ne εbwó aké, “Gége manoó ma amí magbéle mbaá gejamégé bóó gétúgé menomenyε εwé εσωω ányé ne ákwaá.

25 Ngarege enyú wáwálé nnó ndere nnyú mbo mmóó mína kwyakwya, mmagé nyú sé amícha kpaá te nnyú nye ami make gébége εσωω aké agbarege gefwa jíí.”

26 Ne εbwó ánerégé, ákwá ekwó áféé εσωω átané ákwó mfaá Mekwε Olif.

Jisós agaré ndere Pita áshyáa nye ji

(Mat 26:31-35; Luk 22:31-34; Jón 13:36-38)

27 Jisós ajóó ne baá utóó bií aké, “Enyú ako deboó nye delyaá me ndere ásámé mmu ηwe εσωω nnó, εσωω aké, ‘Nwane nye membame mágónηme ne ekwó mágónηme ελάa nye tyátyá.’

28 Ne nkwílégé né negbo, mbo nye mbe ne enyú né gebagé mewaá Galilíí.”

29 Ajógémbó, Pita aké, “Yé bóó ako ne ábó alyáá wó, me nlyágé fó wó.”

30 Jisós ashúú ji meko aké, “Pita gó ngaré wó nnó utuú bina fi gemégé nnó menó mekwó akú ukúkúle upea, wó oshyáá nye ukúkúle uléé nnó ókágé me.”

31 Yémbó Pita aké, “Yé εbé lé negbo, ngbóo ne wó, nshyáá fó wó.” Wyémbó ntó ne abifó ako ajóó.

Jisós anemmye né Getsεmane

(Mat 26:36-46; Luk 22:39-46)

32 Jisós ne baá utóó bií ako áfé né melu εwé ákuú nnó Getsεmane. Ákwónégé éwu, agaré εbwó aké, “Jwólege fa, kpaá te nnérege manénemmye.”

33 Ajógémbó asé Pita, Jεmsi ne Jón nnó akwólé ji. Nkane ájyε aló mambó gejamégé meshwε ne masómé né metóó.

34 Ajóó ne εbwó aké, “Masómé amí malú me metóó, maténe me meti negbo. Yémbó jwólege fa debe peé.”

35 Atégé yéé mmye mbe gachyεé ató mano mme, amo ushuú mme, anemmye nnó mbógé meti élú, εσωω apyε εfwyale εwémbó ekóó ji koóge.

36 Anenemmye aké, “Nte, Nte yéé genó eyi gepwóó wó gepó. Nnene wó mmye féré amó εfwyale yina átané me mmye. Yémbó pyε genó eyigé wó okεlege épó fó eyigé me nkélege.”

37 Anérégé akeré meso mbaá ayi bó Pita álú, achwó báne εbwó ndere ábélege géjyá. Ape Pita, agíí ji aké, “Simun, nnó enyú dékágé béfó peé ne me, yéé lé né nchwanεε ama?

38 Bεége peé, dénénemmye mbaá εσωω nnó ékágé enyú dékpé né mmuameno. Matóó nyú ákélege nnó enyú dénénemmye yémbó menyammye nyú áwyá gepwá.”

39 Ama Iya ebwó akéré meso manemmye wye gefóge mmyemenéne eyigé ji abo anéne.

40 Ne amá akérégé ndo eyi egbeé epeá né mbaá baá utóó bií álú, abané wye ndere ebwó ábélege géjyá néndé géjyá gejá ebwó ame dóó, ne ákaá se meko ayi áshuúge ji wó.

41 Jisós ama akérégé ndo eyi egbeé eléé, abané wye ebwó ndere ábélege, anyá ebwó aké, “Délú bélege géjyá, degbeége mmye? Gékwya mbó, ge gébé gekwané eyigé áfyé nyé Maá Nte Mekwaá né amú bóó ubeé.

42 Kwilége ka, déjye, gé muú ayi akpóo me mbó, alé chwó mé.”

Apye Jisós

(Mat 26:47-56; Luk 22:47-53; Jón 18:3-12)

43 Ndere Jisós álú jóógembó, Judas maá utóó wuú ayi ama né geluágé abi áfyaneápeá achwó ne njuné bóó enine negbare bó aparanja ne mámbó unóó. Bóó bina élé anóó baá ámpyeeé upe Esowó ne ánléré mabé Esowó chóncho ne ákpakpa melo ne átómé ebwó nnó áchwó apye Jisós.

44 Eké epyembó, Judas abó mé mbe agaré ebwó aké, “Muú ayi me ntyaáge gége ji mbó pyége, défyéé metóó metóó nyú, déjye ne ji.”

45 Judas ákwónégé yé gébé achó sé wó, akoó cho afé mbaá Jisós aké, “Ménleré ntamé,” akpá ji atyaá.

46 Bóó bina ágégé, áchwó ápye ji ag-baré ji ne amu matomato.

47 Apyégé Jisós, metóó esó maá utóó wuú ama ajuú aparanja asó etu memfwé etukpe ámpyeeé upe Esowó.

48 Eféé ne Jisós agií ebwó aké, “Enyú dechwó na ne bó aparanja ne mámbó unóó mampye me nnó me nlu menjó?”

49 Me nlú fa ne enyú yéndé bií, nlerégé mekomejóó Esowó né echa upe, nnó débó degéé me mampye wó? Yémbó genó eyigé ásame mmu nwe Esowó gebó mampyé.”

50 Baá utóó bií ágégé mbó, áboó, ályaá ji.

51 Nkane ájye ne Jisós, njye gesa fó afyale metyéé ndeé né menyammye

akwólege ebwó. Aké ágéne ji, ágbare ndeé yimbó nnó ápye ji,

52 apalé eji, alyaá abó afé gejóónéné.

Jisós akpe unóó mpa

(Mat 26:57-66; Luk 22:63-71; Jón 18:13, 14, 19-24)

53 Ase Jisós áfé ne ji mbaá etúkpe ampye upe Esowó, anóó baá abi ápye upe Esowó, ánléré mabé Esowó chóncho ne ákpakpa melo ájye chome wye.

54 Pita ntó akwólege ebwó meso gachye, gachye kpaá te akpene né mmu dachi etúkpe ampye upe Esowó. Eféé ne ájye bane ámbamé dachi etukpe nnó awyagé mewé.

55 Anóó baá ampye upe Esowó ne bóó ako abi ájwólé mmu echa eso, ákéle ammá mpa gebyó mamma Jisós mmye nnó áwá ji. Yémbó ágé yéé ema wó.

56 Gejamégé bóó ákwye depó mámma Jisós mmye yémbó élé gebyó néndé ebwó ako ápó nya meko ama.

57 Bóó abifó ákwilé ka, ábyoge ji gebyó mmye aké,

58 “Ese déwú ndere ji ashúú mmye nnó ji ammu nyé echa upe Esowó ewéna ewé akwaá átené ne ámu, ne ndo eléé ekwónégé átenege ewéchá ewé alá tené fó ne ámu wó.”

59 Yémbó ebwó ako ápó meko ama.

60 Eféé ne etúkpe ampye upe Esowó ákwile ka né mbe ushuú bóó ako agií Jisós aké, “Wó ntó opó ne meko manshuú né depó etire bóó ájóoge mbó nnó opye?”

61 Yémbó Jisós akwene bómbo yé meko ashúú ji wó. Etukpe ema nmére egií ji eké, “Wó ne ólú Maá Esowó, Muú yi Esowó akweré ji elá gefwa?”

62 Jisós akamé aké, “Me ne nlú, dégene nyé ndere Maá Nte Mekwaá ajwólé né geluoge enógé né egbé ebwónyé Esowó ne ndere achwó nyé né mfaánebuú mmu geko.”

63 Etúkpe ampye upe Esowó agyá mandeé jií né mmye manleré nnó metóó esó ji dóó, agií eso aké, “Ndé gécha démage kéle bó ntésé?”

64 Pó déwú depó etiré ji ajóoge? Amége mmye ne Esowó, nana deké

depye nnó ne ji?" Bóó ako akame áké, ekwane nnó, "Áwá ji wáne."

⁶⁵ Eféé ne bóó abifo álo mánkpo ji matye mmye, áwé ji ndeé ame, átúlege ji, ájoge aké, "Garé esé muú ayi adoó wó?" Ambamé echa eso áchwó se Jisós adoó ji maka.

Pita ashya nnó akaáge Jisós
(*Mat 26:69-75; Luk 22:56-62; Jón 18:15-18, 25-27*)

⁶⁶ Ndere Pita álu né dachi yimbo, maá meso mendée fó ama né gelu- age abi ákpáne defwé mbaá etúkpe ampye upe Esowó achwó eféé,

⁶⁷ agé ndere Pita ájwólé áwyáa mewé. Ape ji dómeé, ajóó aké, "Wó ntó olu gelua ne Jisós muú Nasaren yimbo."

⁶⁸ Pita ashya aké, "Chaá-ó nkaá yé geno eyigé ójoge mbo wó." Ndere Pita akwilé manjye né meno gébámé, menomekwó mbe akú.

⁶⁹ Mesó mendée yimbo áamá ágege Pita wye aló mamma jóó ne bóó abi átené eféé aké, "Mende yina alu muú bwó ama."

⁷⁰ Pita ama shya wye shya eké ewyage, bóó abi átené eféé álo mánjóó ne Pita aké, "Wáwálé gebíi gepó mmu, ókáge shya fó néndé olu muú Galilíi."

⁷¹ Yémbó Pita álo mánkalé aké, "Mbógé mbyógé le gebyó mfaánebuú áshulé me mmye, nkágé fó mende ayi enyú déjoge mbo."

⁷² Ténéténé yimbo menó mekwó akú ukúkúle upeá kókogólókóó. Pita ate mekomejóó ayi Jisós abó ájóó ne ji nnó, "Gemége nnó menó mekwó akú ukúkúle upeá oshya nyé mánjáne aléé nnó ókaagé me." Ateége mbo anyó meko ngbó ali segé segé.

15

Afè né Jisós mbaá Palet
(*Mat 27:1, 2, 11-14; Luk 23:1, 2; Jón 18:28-32*)

¹ Wye ndere bíi ujyaá dondo, anó baá ampye upe Esowó, ákpakpa melo ne ánleré mabé Esowó áchomé ne bóó eso ako, ájwóle ájóó geju. Eféé ne ágbaré Jisós áwéle, áse ji, áfé mbaá gomena Palet.

² Akwónégé Palet agíi Jisós aké, "Wó olu Mfwa bóó Jus wáwálé?" Jisós aké, "Elu nkane ójóó."

³ Ajógémbó, anó baá ampye upe Esowó álo mammálé Jisós depó mmye matimati.

⁴ Palet ama gíi Jisós aké, "Óró ne meko manshuú? Ówuú fó depó etíre ámmálé wó mmye nnó opye?"

⁵ Ne yeé meko Jisós ashúú ji wó, ewena epye Palet alaá meno mekpo fuú.

Palet asó mpa nnó áwá Jisós
(*Mat 27:15-26; Luk 23:13-25; Jón 18:39-19:16*)

⁶ Gepoge Palet gelu nnó yéndé nme gébége epaá koó upú bóó Jus abó mamferé muú ama né denó ndere bóó ákélege.

⁷ Né gébé eyígémbó muú denó fó alú eféé, ákuú ji Barabas. Ji ne abifo ákpe denó gétúge bóó abi ebwó áwané né efwyale ewé ebwó áchwóó ne éwú né melo.

⁸ Ndere elúmbó, gejamége bóó ájye báne Palet nnó áferé muú denó ama ndere ápye mé yéndé epaá ewémbó.

⁹ Palet agíi ebwó aké, "Enyú dékelege nnó mferé Mfwa bóó Jus?"

¹⁰ Palet agíi mbo élé ji akaá chánéné nnó élé wye né nchye detú ne anó baá ampye upe Esowó ápyené Jisós áchwó ne ji eta wuú.

¹¹ Yémbó anó baá ampye upe Esowó ágaré ekwó bóó ewémbó nnó ágaré Palet aferé lé Barabas.

¹² Palet ama agíi ebwó aké, "Enyú dékelege me mpye yeé nnó ne mende yina ayi ákuú ji Mfwa bóó Jus?"

¹³ Ne ebwó ako ákalé kénké aké, "Wó ji né gekwa."

¹⁴ Palet ama gíi ebwó aké, "Ndé gabo ayi ji ápyéé?" Yémbó ákpe kále kénké né eshye aké, "Áwó ji né gekwa."

¹⁵ Nnó Palet apye matóó ágóó bóó Jus, aferé Barabas né denó. Agaré bóó bee bíi nnó átulé Jisós ne geto, áneregé, áwó ji né gekwa.

Bóó bee ájwyage Jisós
(*Mat 27:27; Jón 19:2, 3*)

16 Bɔ́ bee bimbó áneré́gé mantulé Jisɔs, ája jì áfé mmu echa gɔmena. Akuú bɔ́ bee ako né geluá gebwó.

17 Afyé jì nkúu megélé, áto ela meshíí eke ela mfwa ákweré jì mekpo.

18 Apyegémbɔ, álo manjwyagé jì áké, “Mfwa bɔ́ Jus, neki nébé ne wɔ.”

19 Ne álo mándógé jì unɔ́ né mekpo. Akpó jì matyé mmye, áto manó mme mampye eké anóge jì.

20 Anéré́gé mánjwya jì, áferé nkúu megélé yimbɔ ákeré áfyé jì mandeé jíí né menyammye wuú. Aja jì átane né melo manjye wó né gekwa.

Awó Jisɔs né gekwa

(Mat 27:32-44; Luk 23:26-43; Jɔn 19:17-27)

21 Ndere ájyeé átuú ne mende fɔ ayi akamege Simun muú melo Seren nkane atané melo wuú ajyeé né Jerosalé. Bɔ́ bee bimbó ágbaré jì kpékpé nnó akpá gekwagé Jisɔs. Simun alu nte bɔ Aleksanda ne Rufɔs.

22 Afé né Jisɔs né mbaá ayi ákúu nnó Golgota. Ula utané nnó melú Unkónkó makpo.

23 Achyeé jì mmɔ́ amí áchwaré ne uka ebí ákúu nnó myrrh * Yémbɔ Jisɔs ashya manyú.

24 Ala wye eféé mbɔ, áwó jì né gekwa, áhne gefógé megyaá fɔ nnó ákáré mandeé jíí eyi yéndémuú aséle.

25 Awó Jisɔs né gekwa né kálánka eneneama né dondo.

26 Abó gebagé genɔ́ áwɔ mfaá mekpo gekwa eyigé áwómé Jisɔs wyeé, ásá genó eyigé áké jì apye ne áwome jì. Aké, “Mfwa bɔ́ Jus.”

27 Awó ntó ánjo apea gébé́gé gema ne Jisɔs, ama alu né egbé ebwɔnye wuú ayifɔ né egbé ebwɔbe wuú. Yéndémuú bwó álu né mfaá gekwa jíí.

28 Mechɔ ewéna épye nnó ébé wáwálé nkane mekomejɔ́ Esɔwɔ ájɔ́ nnó áfyé jì mmu mpa bɔ́ ubeé. †

29 Ne bɔ́ abi ákoge koógé ájúu Jisɔs mashye mmye, ákamege ne makpo, ákálege áké, “É é, Pó wɔ ne ɔké ɔmmu nye echa upe Esɔwɔ gemégé nnó ndɔ eléé ekwóné wɔ ɔmage téne ewéchá?”

30 Poó geme jyé ɔtáné mfaá gekwa ɔshulé mme.”

31 Wyémbɔ ntó ne anɔ́ baá amppe upe Esɔwɔ ne ánléré mabé Esɔwɔ ntó ájwyáge jì áké, “Apoóge bɔ́ bí chachá, akaáge poó fɔ geme jíí.

32 Aké jì alu Muú yi Esɔwɔ akweré jì elá gefwa, áma jɔ́ áké jì alu Mfwa bɔ́ Isrelí, átáné mfaá gekwa áshuúle mme. Apyegé mbɔ, ese défyeé matɔ́ ne jì.” Anjo bimbó abi áwómé ntó ebwó né ukwa, ájúu Jisɔs mashye mmye.

Negboné Jisɔs

(Mat 27:45-56; Luk 23:44-49; Jɔn 19:28-30)

33 Metɔ́ njwɔmese, kálánká efyáneépeá eké ékwónenege, njmeé enomé, gemmua gékwé né melo meko kpaá te kálánká eléé.

34 Kálánka eléé eyimbɔ, Jisɔs alo mánkalé kénké áké, “Eloi, eloi lama saba tani, ula utené nnó Esɔwɔ wa, Esɔwɔ wa, ndé ɔlyaá me mbií né efwyale?”

35 Bɔ́ abifɔ abi átené eféé áwúgé ndere Jisɔs ajóge mbɔ áferé áké, “Akuú mbɔ lé Elija muú ekpávé Esɔwɔ.”

36 Muú ama né geluage bɔ́ bimbó abó gatélé ajye bó ekochá, áwe ne genɔ́ anyua né mmú mmɔ́ amí mamýáme, abweé até Jisɔs né ubɔ́ meno nnó ányú. Ajɔ́ áké, “Degé kpé nnó Elija achwɔ feré nye jì mfaá gekwa yi.”

37 Ne Jisɔs ama akále kénké, ashulé kwyakwya geféré h-ε-m metɔ́ ekwé.

38 Wyé ndere Jisɔs ágbó, ndeé eyi ekaré echa upe Esɔwɔ, egyalé uba upeá te mfaá gba-ra-ra-ra etya mme.

39 Muú kpaá bɔ́ bee ‡ ayi atene eféé agégé gefɔ́ eyige Jisɔs akalé ne ale gbó

* 15:23 Elú wáwálé nnó: Myrrh ele uka bi ulú nya mampye nnó muú awuúge fɔ ubale dɔ́. † 15:28 Elú wáwálé nnó: Melo njwe ewena né ukwene bɔ njwe abifɔ áfyé ewu né ukelenge pe KJV ne TEV. ‡ 15:39 Elú wáwálé nnó: Muú kpaá bɔ́ bee Rom alu muú yi apele usaá bɔ́ bee uta.

aké, “Wáwálé mende yina alu Maá Eṣṣwá.”

⁴⁰ Gébé eyigémbó ntó, andée fɔ áténé nya tɛtɛ ágéné yéndégenó eyi gepyé ne Jisṣs. Né geluage andée bina Mɛri ayi atané melɔ Magdala, Salɔmɛ, ne Mɛri mma Jɛmsi ayi mamane kɔ ebwó ne Jose álu ntó wye.

⁴¹ Gébégé Jisṣs alu né Galilií andée bina ábó ákwólege ji, ama ápóge ji ntó, andée abifɔ abi átane Jɛrosale ákwɔle Jisṣs álu ntó wye.

Anii Jisṣs

(Mat 27:57-61; Luk 23:50-56; Jɔn 19:38-42)

⁴² Jisṣs agbó bií bí bɔ́ Jus ako ákpomége mmye nnó né nkwale álbó mányé uwyaá bwó. Ndere bií ule kóó,

⁴³ mende fɔ ayi ákuú ji Josef achwó. Alu muú melɔ Arimatya, alu muú ayi anoge ji dɔ́ né eso bɔ́ Jus, ji abɔ agile ntó gébé eyigé Eṣṣwá achwá gbáre nye gefwa jíí. Akpome mmye nkane mende, ajye báne Palet agii ji nnó achye ji utó nnó ajye áferé genkwógé Jisṣs né mfaá gekwa.

⁴⁴ Agigé mbɔ, Palet alaá meno fuú mánwu nnó Jisṣs agbó mɛ. Akú muú kpaá bɔ́ bee agii ji wá Jisṣs agbóo mé.

⁴⁵ Muú kpaá bɔ́ bee yimbɔ akamé nnó agbo, efeé ne Pálet akamé nnó Josef akáge jye feré genkwógé Jisṣs né gekwa.

⁴⁶ Josef ajye na éshyé ndeé pópó, aféré genkwógé Jisṣs né gekwa, afyalé géjí ne eshyéé ndeé eyimbɔ, akpa ajye fyɛ mmu menome ewé áchomé mmu etáravé. Abogéné gekpékpégé ntaá agbé meno menome ewembɔ.

⁴⁷ Mɛri muú melɔ Magdala ne Mɛri ayi mmá Jose ágé mbaá ayi ábelé genkwógé Jisṣs.

16

Jisṣs akwilé né negbo

(Mat 28:1-10; Luk 24:1-12; Jɔn 20:1-10)

¹ Bií uwyaá bwó ukógé, Mɛri muú melɔ Magdala, Salɔmɛ ne Mɛri mmá

Jɛmsi ájye na mawee gebéé nnó ájye gbere né genkwógé Jisṣs.

² Ne dondo bií mbe né uwyaá, ndere mbe nme atane, ebwó ájye né menome ewé anii Jisṣs.

³ Agige ate aké, “Waá abogéné nye esé gekpékpé ntaá eníné ágbɛ mbɔ menome?”

⁴ Aké ákwonege wye, áge nnó abogéné mé ntaá enínémbɔ néla babá nelu gekpékpégé ntaá.

⁵ Ndere ebwó ákpene mmu menome ewémbɔ, áge nnye gesa fɔ ajwólé né egbé ebwonye bwó, afye ewule pópó. Ebwó ágégé mbɔ alá mano mekpo fuú.

⁶ Nnye gesa yimbɔ ajɔ́ ne ebwó aké, “Défógé. Nkaá nnó dékelege mbɔ lé Jisṣs muú Nasaret ayi ábó áwómé nya ji né gekwa, apó sé fa, Eṣṣwá apye ji akwilé né negbo. Gége melú ewé ábɔ́ ábelé ji.

⁷ Kéregé meso dégaré Pita ne baá utɔ́ bií abifɔ nnó ji abó mé mbe ne enyú afé né Galilií; dégené nye ji ewú wye ndere ji abó agaré enyú.”

⁸ Andée bimbɔ átáné né menome ne gatelé, áwére ne efo metɔ́, ne yeé muú fɔ ágaré ebwó geno eyige pye wó gétúgé efo ewe elú ebwó matɔ́.*

Jisṣs aleré mmye mbaá Mɛri yi Magdala

⁹ [Dondo bií mbe uwyaá ebi Jisṣs akwilé né negbó, abɔ mbe aleré mmye mbaá Mɛri muú melɔ Magdala. Jisṣs abó aferé nya ji aló nchye akénéama mmye.

¹⁰ Mɛri afe agáre ájeé bií abi ebwó ábó ákɛne nya ne Jisṣs ne ábane ebwó ndere álile, ásómege.

¹¹ Yé lé ebwó áwuú nnó Jisṣs álu mebe Mɛri muú melɔ Magdala agé ji, ákamé fɔ nnó elu wáwálé wó.

Jisṣs alere mmye mbaá baá utɔ́ bií apea

¹² Ewyágé Jisṣs akwó mbe ushuú baá utɔ́ bií apea né gefɔ́ eyigé alá kaáge sé ji gébége ebwó akɛne ájye né meti.

¹³ Ebwó ákaáge nnó muú yi ágene mbɔ ele Jisṣs, ákeré meso ájye garé

* **16:8** Elú wáwálé nnó: Malɔ nwe yina 9-20 apó né ukwene bɔ nwe bifo.

baá utóó bifó yémbó ye muú bwó yi ákamé nnó élú wáwálé ápó.

Jisós alere mmye mbaá baá utóó bií afyaneama

(Mat 28:16-20; Luk 24:36-49; Jon 20:19-23; Añg 1:6-8)

¹⁴ Ema ewyagé ndere baá utóó bií ájwólé ányéé menyéé, akwó ebwó ushuú aló maweeé ebwó gétúgé alá pó né ukáme ne matóó ayi ebwó áñea alá kamé mekomejóó bós abi ágené nnó ji akwilé né negbo wó.

¹⁵ Ajóó ne bwó aké, “Chóge né malo mme meko dégarége bós abya Esowó melóméló.

¹⁶ Muú ayi akamégé mekomejóó yina ne áwyaáge ji manaá Esowó, áférege nye ji né efwyale gabo. Ne muú ayi alá kamé mekomejóó yina wó, ákwéne nye mpa Esowó.

¹⁷ Gé unó bi upye nye ne bós abi ákamé ne Esowó na. Né mabó ma ábuú nye aló nchye, ájoge nye ufóó mejóó ebi alá kaáge fó.

¹⁸ Agbárége nye mmyó ne ámu ne ye ányú le uka ubo yéé geno eyi gepye ebwó gepó. Anérége bós mameé amu mmye, átóge.”

Jisós akwó afe mfaánebuú

¹⁹ Ata Jisós anérége mánjóó depó tire na, Esowó ase ji akwó afe né mfaánebuú. Ajwólé né geluoge enóge né egbé ebwonye nte wuú Esowó.

²⁰ Baá utóó bií ntó alá mbó ákeré, ákené ágarége bós mekomejóó Esowó né malo mme mako. Atá Jisós ntó alu ne ebwó achyege ebwó utóó ápyeé ufélekpá mánleré nnó mekomejóó bwó alu wáwálé.]

Abya melóméló ayi Jisṓs Kras ndere LUKASE ásamé

Ulaulb

¹ Atá Tyófilos, gejamégé bṓs ámua mé mansá abya unó bí úpyé né metṓs metṓs esé.

² Ebwṓ ásá wyé ndere ebwṓ ábṓ áwuú mbaá bṓs bí ákpané amε ebwṓ ágené ndere unó biná ulṓs mampye ne ukwyá, ne éké éwyage álṓs man-gare abya yi.

³ Ndere me ntó mbṓ nkwalege unó bina uko chánéné te gachií, mbṓ ngé nnó élú galógálṓ nnó nsá wṓ unó bi ndere nsámé nkwyε ubi nkane úpyé géma géma.

⁴ Mpyé na nnó wṓ akaá nnó, unó bí ábṓ ágií wṓ úlú wáwálé.

Na ne nebyéné Jṓn Menwyad bṓs manaá Esṓwṓ nékené

⁵ Gébége Herṓd abṓ alú mfwa né gebagé mewaá Judiya, Mampye upe Esṓwṓ fṓ abṓ alu wyé, ákuú ji Sakariya. Ji ne ampyé upe abifṓ ápye utṓs né geluágé Abija. Mendée wuú Elisabet alu ntó mpyáne *Erṓn. Abi álú ntó ámpye upe Esṓwṓ.

⁶ Ebwṓ apeá álú cho né mbe ushu Esṓwṓ, áwuú mekomejṓs wuú áma ábélege mabe jíí, ákwéné ye εma

⁷ Ebwṓ ako ákwṓ ukoó ne ápṓ ne maá, gétúgέ Elisabet alú ménkwṓs.

⁸ Bií uma, élé gebégé utṓs Sakariya ne ekwṓ wuú, Mampye utṓs bií nkane mampye upe Esṓwṓ.

⁹ Náná élú lé gepṓge bwṓ ámpyε upe Esṓwṓ manyú nkwy nnó, Esṓwṓ ajyá genó eyígé yéndemuú abṓs mampye. Ápyégé mbṓ ajya Sakariya, nnó ji ne akpé mmu εcha upe Esṓwṓ mansṓ genó eyígé géwya gebé nkane elu.

¹⁰ Gébé gékwónégé eyígé Sakariya ajyé sṓ geno gebé eyígémbṓ, gejamégé bṓs gélu dafye génénemmyε.

¹¹ Wyé gébé eyigembṓ, aké apele ekiénné Esṓwṓ ekwṓ ji ushu, étené

égbé ebwṓnyε wuú kwṓkwṓlé ne geluṓ eyígé asṓ uno ubé bimbṓ.

¹² Agégé mbṓ efṓ ékwṓ ji metṓs, ala amε mekpo fan.

¹³ Yémbṓ ekiénné Esṓwṓ éké ne ji, “Sakariya áfṓgé, néndé Esṓwṓ awú mmyemenεne jyé ne mendée wyé Elisabet akpane nyé ne abyεne nyé maá mende ne ṓbṓ mankuú ji nnó Jṓn.

¹⁴ Ṗbe nyε ne metṓs megṓmegṓ, ne gejamégé bṓs ábeé nyé ne nechóchṓ gétúgέ nebyé níí.

¹⁵ Ji maá yina abε nyé gekpékpégé muú né mbe ushu Ata Esṓwṓ, ne ji anyú fṓ mmṓs, ye amí bṓgebṓge, ye ami matomato, ne élṓ te bií ebi ábyené ji Mendoó Ukpea egbége nyε ji metṓs,

¹⁶ ne ji abwṓlége nyé mataṓ bṓs Isreli nnó ákwṓlé Ata Esṓwṓ bwṓ.

¹⁷ Maá yimbṓ abṓ nyé mbe ne Ata Esṓwṓ ndere muú dentṓs. Esṓwṓ achyége nyε ji uto mendoó wyé nkane abṓ achyé Elija, nnó apyé ánte ábṓ gejeé ne baá bwṓ ne apyε nyé abi átoṓ makpo ásé gepṓ eyígé abi átené cho. Apyε nyé unó bí uko nnó bṓs ákpómé mmyε mangíli Ata Esṓwṓ.”

¹⁸ Sakariya agií ekiénné Esṓwṓ aké, “Mpyε nnó ne nkaá nnó mechṓ εwéná ebéε nyε wáwálé néndé esé ne mendée wa dékwṓ mé ukoó?”

¹⁹ Ekiénné εwémbṓ éké, “Me Gabriya, ne ntené fáná gétúgέ Esṓwṓ atṓmé me nnó nchwṓ ngaré wṓ abya melóméló yina.

²⁰ Gé ṓbe nyé mbú, ṓjógése mejṓs kpaá te depṓ etí dépyε nyé gétúgέ ṓlá ṓkamé uchwuú mejṓs bá ebi ube nyé wáwálé né meso gébé wṓ.”

²¹ Ndere Sakariya alú wyáge mmu, bṓs bí ábṓ álú dafye ánénemmyε akwé tametame, álṓ memferé genó eyi gepyε ji mmu εcha upe Esṓwṓ.

²² Gébége ji atané dafye, amua manjṓs mejṓs meti épṓ. Ala méε lé ne amu élé alaá mbú, ebwṓ ágégé mbṓ ákaá nnó agé lé amé géjyá né mmu εcha upe Esṓwṓ.

²³ Gébége néṓáne utṓs bií né byégé, akere melṓ wuú.

²⁴ Éké ébelege, mendée wuú Elisabet akpa unε, ala mmu bibií né amfaá

áta.

²⁵ Ne aké, “Nána nkaá nnó Èsòwò agé me meshwè, aferé me neshyè mmyè nnó bọ́ ajwyágé sé me déṅkwà.”

Gegáre nebyéné Jisàs

²⁶ Gébégé Elisabet alú ne unè amfaá akéné, Èsòwò ató Gabriya ekiénné wuú né meló Nasaret ewé elú né gebagé mewaá Galilií.

²⁷ Ató ewú nnó ejyé etá gébwéne mesó mendée ayi ákúu ji Mèri, ayi ebwó ne Josef anyémeno mambá ate. Josef alu mpyáne mfwa *Dèvid.

²⁸ Ekiénné Èsòwò éfé eta Mèri éké, “Mmá ojwòle, Èsòwò alu ne wò amá agbo ne wò dọ́.”

²⁹ Mèri awúgè mbó akwé tametame, aferege, agige né metọ́ wuú nnó ndé gefógé matame na?

³⁰ Ekiénné ewémbọ́ éké ne ji, “Mèri Jfógé, Èsòwò agboó ne wò ne achyé wò nebo.

³¹ Gé, okpane nyé unè, obyé maá mende ne okúu nyé ji nnó Jisàs.

³² Abè nyé gekpékpége muú ne ákúu nyè ji Maá Anyátá Èsòwò. Ata Èsòwò apyè nyé ji ajwólé né geluógé Mfwa Dèvid, gekwénégé nte wuú.

³³ Agbarege nyé gefwa mbaá upyáne Jakób uko te kwyakwyá. Ne gefwa jíí gébyé fà.”

³⁴ Mèri awúgè mbọ́, agií ewú aké, “Èkéne mbọ́ nnó ne nkpa unè nkane nlá nlú dankáa mende?”

³⁵ Ekiénné Èsòwò eshuú ji meko éké, “Mendoó Ukpea echwà nyé wò mmyè ne uto bí Anyátá Èsòwò upyè nyé wò okpá unè. Né gétú yina maá yi obyéne nyé abè ne ukpeá ákúu nyé ji Maá Èsòwò.

³⁶ Gé, menmó wyé Elisabet yè élé akwà ukoó ne bọ́ abọ́ ákúu ji menkwó mendée, nana akwàré gefọ́ alé amfaá akéné ne abyène nyé maá mende.

³⁷ Ne kaá nnó genó gefó eyí gépwó Èsòwò gepó.”

³⁸ Ekiénné Èsòwò ejógé mbọ́, Mèri aké ne ewú, “Nlu lé maá utọ́ Èsòwò, ébé wyé nkane ojọ́.” Mèri ajógé mbọ́, ekiénné ewémbọ́ éseé.

Mèri ajyè gé Elisabet unkéé

³⁹ Depọ́ eti dépyégé, Mèri akpomé mmyè akwilé wá akwó afé né meló fọ́ ewé, elú né gebagé mewaá Judiya.

⁴⁰ Akwónégé, akpè mmu gepúgè Sakariya, atamé mendée wuú Elisabet.

⁴¹ Gébégé Elisabet awuú matame Mèri, maá yi alú ji unè akwilé melu ujwólé ne eshyè, ne Mendoó Ukpea echwó gbée Elisabet metọ́.

⁴² Ji ado elúlú ajọ́ ne mèri aké, “Wò ojwya éfwó ojwà andée ako, ne mejé Èsòwò ébé ne maá yi wò obyéne nyè.

⁴³ Nlu kpé waá ayi Èsòwò anógé me ne mmá Ata wa achwá gé me unkéé?

⁴⁴ Wyè oké otamege me mbọ́, nechóchó népyè maá akwilé né melú ujwólé.

⁴⁵ Méjé Èsòwò ébé ne ji yi akamé nnó mechó ewé Ata ajọ́ mbọ́, èbè nyé wáwálé.”

Mèri afé Èsòwò

⁴⁶ Mèri aké:

“Metọ́ wa egọ́ me ne Ata.

⁴⁷ Ne metọ́ wa elú ne nechóchó gétúgè Èsòwò Mempoó wa.

⁴⁸ Ji ate me yè élé nlú lé menkpané defwé wuú.

Lò nána ojyégé mbè, bọ́ ako ákúu nyé me nnó muú yi abọ́ nebo,

⁴⁹ nendé Èsòwò yi awya uto uko, apyè me gekpékpége mechó.

Ènógé ébé ne ji kpaá te kwyakwyá,

⁵⁰ agéne meshwè mbaá bọ́ bí anóge ji, éló né ante bwó ekwóné né upyáne.

⁵¹ Aléré eshyè ne ebwà wuú

mantya bọ́ nepá ne ufọ́ unó bí ebwó áférege.

⁵² Aferé afwa né malú ujwólé bwó, ne afyé ubyá bọ́ né malu bwó.

⁵³ Achyé menyéé mbaá bọ́ bí alú mesa,

ne abú afwa áfé amu máwa.

⁵⁴⁻⁵⁵ Ate menomenyè ewé ji abó anyéé ne ukwéne ante sé,

ne náná achwó mampoó baá Isrèli, bọ́ utọ́ bíí.

Apyè wyè ndere ji abó anyémeno nnó agene Abraham meshwè, ne upyáne bíí te kwyakwya!”

⁵⁶ Meri ajógé mbò, abelé ne Elisabet genógé amfaá aléé, ne ákeré meso melò wuú.

Nebyéné Jòn Menwyá bòó Manad
Esòwò

⁵⁷ Gébé gékwónégé eyígé Elisabet ábyéne, abyé maá mende.

⁵⁸ Ate ánmé ne bòó ulagepú bíí, aké áwuú nnó Ata Esòwò agé ji meshwe achyé ji nebò, matòó ágò bwó ako.

⁵⁹ Ne ndó énee ékwónégé áchwó mansó ji nsó ne ábó álú mamfyé ji mabò nte wuú Sakariya.

⁶⁰ Mma wuú aké ngba, “Akúu ji Jòn.”

⁶¹ Yémbò aké ne ji, “Yé muú ula gepú wyé fò ayi awya mabò mímbò apó.”

⁶² Ne áméé ne amu ágíí nte wuú aké, ndé mabò mí ji akélege nnó áfyé maá yimbò.

⁶³ Améé ne amu nnó áchyé ji genó gefó ásá wyé. Achwó ne géjí asá, “Mabò maá yimbò nnó Jòn.” Bòó ágégé mbò ála mano mekpo, fuú.

⁶⁴ Sakariya áságé mbò, ténéténé ama lò manjòó mejòó ne alò mamféé Esòwò.

⁶⁵ Gébégé bòó melò wuú, áwuú nnó Sakariya ama ló manjòó mejòó, mechò ewéna epwò bwó amu. Gegaré mechó ewé, gékwó gékwóné maló mekwé mako né gebagé mewaá Judiya.

⁶⁶ Bòó ako abi áwuú mechó ewé, áfyé né matòó bwó áferege nnó, “Maá yi abeé nyé ndé gefóó?” Aférege mbò elé ágené nnó Esòwò alu ne ji.

Sakariya aféé Esòwò

⁶⁷ Né gébé eyígémbò Mendoó Ukpea echwò gbée Sakariya mmu metòó awú meko mejòó Esòwò ne alò mangaré aké:

⁶⁸ “Gó ebwó áféé Ata Esòwò, nte bòó Israeli!

Gétugé achwó mamferé bòó bíí né defwé.

⁶⁹ Achyé esé gekpékpégé ménchyé genwá

ayi átané ula gepú Mfwa Devid maá utòó wuú,

⁷⁰ wyé ndere abó ányémeno mbaá bòó ekpáve Esòwò abi gekwéne nnó,

⁷¹ ji apoóge nyé esé, mbaá bòó bi ákelege manwá esé, ne aferege nyé esé né amú bòó mawámé esé.

⁷² Abó anyémeno mangé meshwe mbaá ukwéne ante sé, ne ate menomenyε ukpea ewé jimboó abó anyéé ne ebwó.

⁷³ Abó agaré gekwéne nte sé Abraham ne akelé nnó,

⁷⁴ aferege nyé esé né amú bòó mawámé esé, nnó dépyé utòó bíí débégé ne efo,

⁷⁵ mambé bòó ukpea bíí wáwálé ne manténé cho né mbe ushu wuú,

ndò meko kpaá te dégboó.

⁷⁶ Wò, maá wa, akúu nyé wò *Muú Ekpávé Anyátá Esòwò.

Òbò nyé mbe ne Ata Esòwò nnó, òkwyé mati jíí.

⁷⁷ Òpye nyé bòó Esòwò ákaá nnó, Esòwò akélege manjíinte gabo bwó ne áféré ebwó né efwyale gabo.

⁷⁸ Gétugé ji ágéne meshwe dòó mbaá bòó yéndégébé,

ji atòme nyé muú yi achyεge esé genwá,

achwó ayi atánege né mfaánebuú ayi mfaá mfaá nkane mhemé ewé étye dondo,

⁷⁹ ewú échyége nyé genwbó mbaá bòó bí álú né gemua,

ne échyége nyé genwá mbaá bòó abi álú né manó negbo,

ne manleré esé meti ewé échwò ne genwágé nesò.”

⁸⁰ Ne maá Sakariya yimbò alu ne ekwò wuú, awene ne menyammye ne denjá, ne Mendoó Esòwò elú ne ji. Awégé, ajye jwóle né *mashwone, ne gébé gekwónége, álere mmye jíí gbógónó mbaá bòó *Israeli.

2

Nebyéné Jisòs Kras

(Mat 1:18-25)

¹ Né gébé eyígémbò, Ògòstòs abó alu *Mfwa kpaá né malò yi álú ntente *Rom. Afyé ebé nnó ápá bòó ako abi álú né malò ayi ábó álú nte gefwa jíí. Gé ndò mbe ayi alò mampáné bòó na,

2 né gébé eyigembɔ Kwirinɔs alu gɔmena né gebagé mewaa Síriya.

3 Ndere elúmbɔ, yéndemuú afé né gebagé melɔ wuú mansá mabɔ mií mmu bɔ ηwe abi ápáne bɔɔ.

4-5 Josef atané melɔ Nasaret né gebagé mewaa Galilií, ase Meri ayi ebwɔ ányéméno mambá ate, afé né Betelehem mmu Judiya mbaá ayi abɔ ábyéné Devid mfwa nyá *Isrēli, mánsá mabɔ bwɔ. Josef afé éwu gétúgé alú mpyáné Devid. Gébé yimbɔ ntó Meri alu ne unε.

6 Ndere ebwɔ álú ewú, gébé gekwáné eyígé Meri abyéné maá yimbɔ.

7 Ne abyε maá mbe wuú mende. Afyalé ji ne ubaá mandeé, abelé ji mmu gekú mbaá utú unyεé menyεé, néndé melu epɔ nyá ewé ebwɔ achwágé ábélege mmu.

Ambamé magónhɔme ne Makiénné Eɔwɔ

8 Eké epyembɔ, ande fɔ álú né mewaa kwókwoólé ne Betelehem, ábáme magónhɔme bwɔ ne utuú.

9 Ne áké ápéle *Ekiénné Eɔwɔ ekwɔ ebwɔ mbe ushu ne genɔgbógé Ata gégené gegyá ebwɔ mme. Efo ekwɔ ebwɔ metɔɔ dɔɔ.

10 Yémbɔ Ekiénné Eɔwɔ eke, “Défógé, nchwɔ enyú ne genchánchágé abya ayi álú ne gejamégé nechóchɔ mbaá bɔɔ ako.

11 Fina né melɔ Mfwa Devid, ábyé Mempoɔ nyú, alu Ata, Muú yi Eɔwɔ akweré ji elá gefwa.

12 Ne gepɔ eyi gelérege nyé enyú nnó gé maá yimbɔ na, gélú nnó degene nyε maá yi áfyálé ji ne ubaá mandeé, abelé ji mmu gekú, melu ewé utú unyεé menyεé.”

13 Wyé mbélépɔ mbɔ, áké ápéle, ekwɔ makiénné Eɔwɔ etané mfaánebuú echwɔ cho ne ewé ebɔɔ mbe, álɔ mánkwáné, áféεge Eɔwɔ ake:

14 “Ngó ábé ne Ata Eɔwɔ ayí álú né mfaánebuú ayi mfaá mfaá, achyé nesɔ ne bɔɔ mme néndé agboɔ ne ebwɔ.”

15 Makiénné yimbɔ ályágé ebwɔ, ákééré meso né mfaánebuú. Ne ámbamé magónhɔme áke ne ate, “Déjyé dégé geno eyi gépyé né Betelehem eyígé Ata Eɔwɔ agaré esé.”

16 Mbɔntó ne ebwɔ ákwilé wáwá ákwónégé, ágé Josef ne Meri chóncho ne maá yimbɔ ndere ábelé ji mmu gekú.

17 Ndere ágené ebwɔ, álɔ mangaré unó uko ebí ekiénné Eɔwɔ ejɔɔ, gétúgé maá yina.

18 Bɔɔ ako bí áwuú mechɔ ewé ámbamé magónhɔme ájɔɔ, ála mano mekpɔ fuú.

19 Yémbɔ Meri awuúgé depɔ eti deko, afyε mmu metɔɔ wuú aférégé yéndégébé.

20 Bɔɔ bi ábáme mágónhɔme, ákéérégé meso, áchyεge ngó ne áféεge Eɔwɔ mbaá depɔ tiré bwɔ áwuú ne ágené. Unó bi upyε janja ndere ekiénné Eɔwɔ egaré bwɔ.

Afyé maá yimbɔ mabɔ nnó Jisɔs

21 Uwyá ukoɔ, ne gébé eyígé ebwɔ áɔɔ maá *nsɔ gékwáné, ne ebwɔ áfyé ji mabɔ nnó Jisɔs, mabɔ mí Ekiénné Eɔwɔ ebɔ efyé ji ne mma wuú alé kpá unε bií.

Aleré maá ayi ákuú ji Jisɔs mbaá Eɔwɔ

22 Ne gébégé gepúgé buú getyaágé, gébé gékwáné eyígé Josef ne *Meri ájyε pyé *Gepε ndere ásamé né mabe Mosis, ne ákpa maá bwɔ manjyε mfaá Jerosale nnó áleré ji mbaá Eɔwɔ.

23 Ndere ásamé né ηwe Eɔwɔ nnó, “Yende mambε maá ayi álú mende, ábɔ manchyé ji mbaá Eɔwɔ.”

24 Ne áfé ntó áchyéé *gepe eyigembɔ eyigé gelú, “upwene mewaa upea, mbɔgé upɔ áchyεge baá upwene melɔ ápeá nnó ápyé gepε wyé ndere asamé né ηwe Eɔwɔ.”

25 Né gébé eyigembɔ, mende fɔ alu nyá né Jerosale ákuú ji nnó Simyɔn; alu cho né égbé Eɔwɔ ne anoge ji, ne ji ntó abɔ agile Eɔwɔ nnó áfééré bɔɔ Isrēli né mbaá efwyale. *Mendoɔ Ukpea elú nyá ne ji.

26 Mendoó Ukpea ebó epye Simyón akaá nnó aságé gbó ayi alá gé fó *Muú yi Esòwò akweré ji elá gefwa, ayi Esòwò abó anyémeno nnó atòme.

27 Bii bi Meri ne Josef ábó áchwò né Jerosale, manleré Jisòs mbaá Esòwò ndere ebé Mosis egaré, Mendoó Ukpea epyé Simyón afé né echa upe Esòwò. Ndere akpené agé maá yimbò,

28 ase ji né amu jíí, alò manchyégé matame ne mamfégé Esòwò ake:

29 “Ata menomenyéé wyé elú nana wáwálé, mbògé ejíí wò òkaáge lya maá utòó wyé agbó pere,

30 néndé nkpá ame ya ngé Menchye Genwá ayi òbó ònyémeno.

31 Ne wò òtò ji nnó bòó ako ágé ji.

32 Abé nye mewé mbaá bòó abi alá pò bòó Jus, nnó ebwò ákaá wò ntó. Apye nye melò Isrèli ékwò ñgò.”

33 Mma ne nte áwuúgé mechò ewe Simyón ajòó gétúgé maá bwò, ála meno mekpo fuú.

34 Simyón anérége manjòó depò etire na, achyéé ebwò mejé Esòwò. Eké ewyágé ama kuú Meri mmá Jisòs aké, “Wuúgé! Esòwò ajyá maá yiná nnó apyé gejamé bòó Isrèli ákwé ne mambwéé abifò mfaá. Abé nye ntó ndere gepò eyígé Esòwò jimbòó, ne gejamégé bòó áshyá nye ji.

35 Apyégé mbò, elerege gbógónò depò etiré ebwò ábii mmu matòó bwò. Ne mesómé maá wyé yina ebéé nye wò metòó eké aparaja ne ájómé wò.”

36 Gébé eyigémbò ntó, mekoó mendée fò, alu né Jerósále akamege Ana. Alu muú ekpave Esòwò ayi mendée. Esòwò agárege ji depò mangáregé bòó bii. Alu maá Fanuel ayi alú mpyáne Ékwò Ashye. Abá menò abelé aḡmè akénéama ne menò wuú ágbò.

37 Tè gébé eyigémbò ala mekwí mendée. Yéndégébé alu mmu echa upe Esòwò, afége Esòwò ne anenemmye, utuú ne ḡwómésé, alyage menyéé kpékpé. Né gébé eyigémbò, alu usaá aḡmè uni meso ení.

38 Ama chwò né echa upe Esòwò, wyé gébé yimbò ntó ne Meri ne Josef achwò ne maá bwò. Ana agégé maá yina, alò mánféégé Esòwò, agarege depò etiré maá yi mbaá bòó ako abi ágili nnó Esòwò áféré bòó Jerosale né efwyale.

39 Josef ne Meri anérége yéndé genó ndere ebe Esòwò egaré, ákpá maá bwò ákéré meso né Nasaret *gebagé mewaá Galilií.

40 Maá yimbò alu eféé, awene wyé wéne ne gelu, ne eshye chóncho ne denjá. Ne mejé Esòwò elú ne ji.

Maá yi ákúu ji Jisòs alu né echa upe Esòwò né Jerosale

41 Yéndé ñḡmè, mmá ne nte Jisòs ájye né Jerosale manjye nyé epáá *koó upú ewé Esòwò aferé nyá bòó Isrèli né defwé.

42 Jisòs akwónégé aḡmè áfyanéápeá, afé ndere ebwò ájye mé, ndere ebwò ájye áse ntó Jisòs.

43 Epáá ébyegé, álo mankeré meso melò bwò. Ne Jisòs alá meso né Jerosale ayi mmá wúu ne nte wuú alá kaá wò.

44 Abó áfere nnó ake geluá ne bòó abifò. Ake kpaá bii kpogele. Ne gébége ákelé ji né geluágé aḡmè ne ajeé bwò,

45 áge ji wò. Alò mankere meso né Jerosale mankélégé ji.

46 Né ndò éléé ekwònegé ágé ji mmu echa upe Esòwò. Abó alu geluá ne *Anleré mabé Esòwò. Awuú genó eyige álerege ne amá agige ntó bwò bò nkwe.

47 Bòó ako abi áwuú genó eyigé ji ajòoge alá mano mekpo fuú néndé awya uchánchá dòó ne ashuúge ebwò meko ne denjá.

48 Ndere mmá wuú ne nte wuú ágené ji, matye mawá ebwò meno. Mmá aké, “Maá wa epye mbò esé nnó? Esé ne nte wyé dekelé wò kaá depwáá, delò manfò nnó ndò fò genó ne gepyé wò.”

49 Ashuú bwò meko aké, “Ulannò enyú dékélege me, dekáge fò nnó mbò mambé fa mmu echa nte waá wò?”

⁵⁰ Yélé ashuú ebwó meko yimbó, ákaá fó ula mechó ewé ji ajóó wó.

⁵¹ Jisós akéré meso ne ebwó né meló bwó Nasaret, alu ne bwó, awuú majyéé chánchá. Ndere depó ti depyé mbó, Mmá wuú afyé deti deko né metóó wuú ne atee yendégébé.

⁵² Eféé, Jisós awene ne menyamyé ne denjá ne gelú, awya mejé né égbé Eṣṣwá ne bóó agbóó ne ji.

3

Mekomejóó ayi Jón menwyad bóó manaá Eṣṣwá ágarége

(Mat 3:1-12; Mak 1:1-8; Jón 1:19-28)

¹⁻² Gébé eyíge *Jón maá Sakariya alú né *mashwóné, Ata Eṣṣwá achyéé mekomejóó wuú. Wyé gébé eyígémbó ntó ne Tibarós alú anjmé nekuú né gefwa jíí né *Rom. Póntyós *Palet alu nyá góména né *gebagé mewaá Judiya, *Heród Antipa alu mémgbaré gebagé mewaá Galilí, menjmé wuú Filip alu nyá mémgbaré gebagé mewaá Itura ne Trakonitis. Lysanias alu mfwa meló Abilen gébé eyígémbó ntó, Anas ebwó ne Kaifas alú nyá *Matúkpe ampye ure Eṣṣwá.

³ Wyé ndere Eṣṣwá abó atómé Jón mbó, aló mankéné maló yi alú kwókwólé né ebéé Jodan, agarege yéndémuú nnó ákworé metóó wuú álya gabo ne áwyaá ji manaá Eṣṣwá nnó Eṣṣwá ajinte gabo wuú.

⁴ Ndere abó agárege mbó, elú wyé nkane Asaya muú ekpávé Eṣṣwá asámé mmu ḡwe wuú nnó, “Muú fó abene mbó né mashwóne aké:

Kwyége meti Ata dakené,
nyaáge éwú ébé cho!

⁵ Sórege yéndé mékwé ewé kpaá ne ewé kóó, nnó degbéé yénde genkó.

Nyaáge mati ufwé ábé cho,
pyége malu yi alú gbérégbéré ábé dógédógé.

⁶ Ne bóó ako ágéne nye nkane Eṣṣwá áférege ebwó né efwyale gabo.”

⁷ Nkane Jón agárege mbó, gejamégé bóó áchwó eta wuú nnó ji áwyaá bwó manaá Eṣṣwá, aké ne bwó, “Enyú

mmuú! Ndémuú agaré enyú nnó dekage bó efwyale ewé Eṣṣwá achwó tó?

⁸ Pyége unó bí ulérege nnó dekwóre matóó nyú wáwálé. Déferégé fó nnó dekage déjwóle déli mmye nnó, esé délú upyáne *Abraham. Ewémbó efú yé genó né eta Eṣṣwá wó. Kaáge wáwálé nnó, Eṣṣwá akage pye mataá yina ábwólé upyáne Abraham.

⁹ Ye nana, enyú debó mankaá nnó, ábwéé mé etóó mfaá mango yendé genóó ne makaka eyi gélágé wómé umpomé ulúlú ásóré áfome mmu mewe.”

¹⁰ Ne gejamégé bóó áwúge mbó, ágií Jón aké, “Nana esé dépyé nnó?”

¹¹ Jón ashuú ebwó meko aké, “Muú abegé ne bó nkwú ápeá, akaré achyé nte menjmé ayi ala pó ne nkwi, ne ayi abegé ne menyéé, akaré achyé ayi ala pó ye ne genó.”

¹² Yé anselé ḡkámakpo ntó áchwó nnó Jón áwyaá ebwó manaá Eṣṣwá ágií ji áke, “Ménleré, ese ntó depyé nnó?”

¹³ Ashuú ebwó meko aké, “Désege fó ḡka épwó ndere ebé éké.”

¹⁴ Bóó bee áchwó gií ntó áke, “Ne esé dépyé nnó?” Agaré bwó aké, “Dényége manwaá, ye maáma muú mechó detú, sége wyé ḡka utóó nyú ne metóó megómegó.”

¹⁵ Jón agárege mbó, bóó abó ágíle me *Muú yi Eṣṣwá akweré ji elá gefwa, eféé ebwó álu ne dembyó né matóó bwó, ábélege uméé nnó ndófo ji ne alú Muú ayi Eṣṣwá akweré ji elá gefwa.

¹⁶ Jón ashuú ebwó ako meko aké, “Me nwyage enyú ne manaá Eṣṣwá mamímamí yémbó, muú ayi áḡeá gemé apwó me achwó mbó me meso. Ne nkwané yé muú ayi ntóme manó mme nkaá manyíí unó uká bíí wó. Achwógé, awyage enyú ne *Mendóó Ukpea ne mewe.

¹⁷ Achwóó nyé ne ékóriyá né ebwó wuú mánchá esa. Anerégé ashwané nye matoó alá pópó, afye esa né mmu uba abelé. Ne ukwóó ebi ulaá akpane agbe né mewe ewé elá nómégé.”

¹⁸ Na ne Jón agaré *abya Eṣṣwá melóméló mbaá bóó, ne aji bwó matu

né gejamégé majyé amí ama chyéé bwó.

¹⁹ Jón ashulé ntó ndo mbaá Heród ayi alú góména, gétúgé abané Heródyas, mendée menjé wuú jimbó, ne géjamégé ubée bí ama pye.

²⁰ Heród aké awúu mbó, ama jye mbé mampye gabo, apye Jón afyé denó.

*Awyaá Jisós manaá Esówo
(Mat 3:13-17; Mak 1:9-11)*

²¹ Nsá nnó Jón akpé denó, abó awyage mé bóó manaá Esówo. Bí fó anérége Jisós achwó ntó nnó Jón awyaá ji manaá Esówo. Aké atanege mmu nnyi, anenemmye mfaánebuú anené.

²² Anénégé mbó, *Mendoó Ukpea éshulé echwó ji mmye élú wyé eké gepwine. Ne meko atané mfaánebuú aké, “Jlu maá metóó wa, metóó egóó me ne wó dóó.”

*Ukwéne anté Jisós Kras
(Mat 1:1-17)*

²³ Gébége Jisós aléré mmye manló utóó bíi alu aḡme esaá meso efyá. Bóó ábó áfere nnó alu maá Josép ne Josef abó alu maá Heli.

²⁴ Heli abó alu maá Matat, Matat abó alu maá Levi, Levi maá Melki, Melki abó alu maá Jana, Jana ayi alu maá Josef.

²⁵ Josef alu maá Matatyas, Matatyas alú maá Emós, Emós maá Nahum, Nahum maá Eseli, Eseli ayi alú maá Nagay,

²⁶ Nagay alu maá Mat, Mat maá Mattatya, Mattatya maá Semen, Semen, maá Josech, Josech maá Joda,

²⁷ Joda maá Joanan, Joanan maá Resa, Resa maá Serubabel, Serubabel maá Sheltyel, Sheltyel alu maá Neri.

²⁸ Neri maá Melki, Melki maá Adi, Adi maá Kósam, Kósam maá Elmada, Elmada alu maá Ere.

²⁹ Ere maá Joshua, Joshua maá Elyssa, Elyssa maá Jorim, Jorim ayi alú maá Matat, Matat maá Levi.

³⁰ Levi maá Simyón, Simyón maá Juda, Juda maá Josef, Josef maá Jonam, Jonam yi alú maá Eliakim,

³¹ Eliakim maá Meleya, Meleya maá Menna, Menna maá Matata, Matata maá Natan, Natan alu maá Devid.

³² Devid maá Jesse, Jesse maá Obéd, Obéd maá Boas, Boas maá Salmón, Salmón alu maá Nashyón.

³³ Nashyón maá Aminadab, Aminadab maá Admin, Admin maá Ani, Ani maá Hésrón, Hésrón maá Pères, Pères alu maá Juda.

³⁴ Juda maá Jakób, Jakób maá Asek, Asek maá Abraham, Abraham maá Tera, Tera maá Náho.

³⁵ Náho alu maá Serug, Serug maá Ru, Ru maá Peleg, Peleg maá Ebe, Ebe maá Shela.

³⁶ Shela maá Kenan, Kenan maá Afasad, Afasad maá Shem, Shem maá Nowa, Nowa alu maá Lamek,

³⁷ Lamek maá Metusela, Metusela maá Enók, Enók maá Jare, Jare maá Mahalale, Mahalale alu maá Kenan.

³⁸ Kenan alu maá Enós, Enós maá Set, Set maá Adam, Adam abó alu Maá Esówo.

4

*Danchómeló ammua Jisós
(Mat 4:1-11; Mak 1:12-13)*

¹ Ndere Jón abó áwyaá Jisós manaá Esówo né ebeé Jodan, Mendoó Ukpea egbeé Jisós metóó ne épye ji afé né mashwone.

² Ébá ji né usaá ndó upeá, nnó danchómeló ammua ji. Jisós abelé né mashwone wyémbó ye menyéé anyéé wó. Gébége ndó yimbó ekwyágé mesa aló mammye ji.

³ *Danchómeló áchwó eta wuú ajóó aké, “Mbógé wó jlu *Maá Esówo, garé mataá áyina ábwólé ntoó bred.”

⁴ Jisós ashúú ji meko aké, “Asá mmu ḡwe Esówo nnó, ‘Menyéé jiji fó wó awyaá eshye mángbaré genwágé mekwaá wó.’”

⁵ Danchómeló akpá ji ákwó te mfaá melu fó ewé éḡgé ne aléré ji malo mme mako ne gefwa. Jisós age ájí gébé dáma.

⁶ Ne ajóó ne Jisós aké, “Achyé me mme yiná meko ne nkage chyé yé waá ayi ajigé me metóó. Menchyége nye

wə uto ne gefwa yí gélú fá né mme yina.

⁷ Mbəgé ɔtógé mánó mbe ushu wa ne ɔnogé me nkane Ɛsəwə, mme yiná meko abeé nyé awyé.”

⁸ Jisəs ashuú ji meko aké, “Asa né mmu ηwe Ɛsəwə nnó, ‘Ɖbó manógé elé Nte wyε Ɛsəwə jimbii ne ɔkpáné wyε lé ji defwε.’”

⁹ Dánchəmeló ama aσε Jisəs afé né Jerosale abelé ji né melu εwé élú tete mfaá εcha upe Ɛsəwə né Jerosale ne aké ne ji, “Mbəgé wə ɔlu Maá Ɛsəwə nyó chə mme.

¹⁰ Néndé ása né mmu ηwe Ɛsəwə nnó: ‘Ɛsəwə atəme nyé makiénné jii nnó áchwó ábámé wə.’

¹¹ Ama sá nnó: ‘Agbárege nyé wə né amu bwó chánchá nnó ɔkagé ɔtó enɔ́ geká né ntaá.’ ”

¹² Jisəs ashuú ji meko aké, “Ajóó nnó: ‘Mekwaá ákpelégé fɔ Nte wuú Ɛsəwə mankpea ji nnó ápyé genó.’ ”

¹³ Danchəmeló ánerégé mámua Jisəs alyá ji, afé kpé.

*Jisəs alə utóó bií né Galilii
(Mat 4:12-17; Mak 1:14-15)*

¹⁴ Jisəs ályágé melu ewémbə akeré meso né Gálilí, ne uto Mendoó Ukpea ulú ne ji. Ngó wuú akwó né malá Galilii yimbə mako,

¹⁵ gétúgé abó álerege bə́s né mmu macha mmyemenene ne bə́s ako bi awuú, áfége ji.

*Bə́s Násaret abya Jisəs
(Mat 13:53-58; Mak 6:1-6)*

¹⁶ Né gébé gefó Jisəs afé ntó né Nasaret mbaá yi áwεé ji. Bií uwyaá bwó úkwónégé afé mmu εcha mmyemenene ndere gepə jii gélu mé. Eké éwyáge akwilé ka mankwuú ηwe Ɛsəwə.

¹⁷ Achyé ji ηwe yi Asaya *Muú Ekpávε Ɛsəwə ásamé. Anené ji, ape melu fɔ né mmu, akú melu ewémbə éké:

¹⁸ “Mendoó Ata Ɛsəwə elú ne me, gétúgé abó ajyá me nnó ngaré abya Ɛsəwə melóméló mbaá bə́s gekpo.

Ama tó me nnó ngare mekomejó Ɛsəwə mbaá bə́s bí ákpené denərə bee nnó εbwó átánege nyε

ne mangaré mbaá bə́s amε nónómé nnó εbwó ámage ló nyé mangé, átó me ntó nnó mféré ntó abi álú né εfwyale,

¹⁹ ne mangaré nnó gébé gékwəné eyígé Atá ápóoge nyé bə́s bií.”

²⁰ Jisəs ájógé ηwe yimbə, akweré, ashuú etá mémbelé, ajwólé ka. Bə́s ako né mmu εcha mmyemenene átó ji amε mmyε.

²¹ Alə mangaré εbwó aké, “Mekomejóó yi déwuú fina né mmu ηwe Ɛsəwə alu wáwálé.”

²² Bə́s áwúgé dengare mejó melóméló ewé ájóó, matóó ágə bwó də́s. Akamé nnó alu cho ne ákwéne dembyó aké, “Pó maá Josef na?”

²³ Jisəs aké ne εbwó, “Ela gachyé enyú déto me maka mmyε nnó, ‘Mémpyé mamée, póó gemε jyé, ufélekpá ebí ɔlerege né Kapanəm, léré úbí ntó fá né melə wyé.’ ”

²⁴ Jisəs ama jóó ne εbwó aké, “Ngarege enyú wáwálé nnó bə́s ekpávε Ɛsəwə apó ne énogé né melə bwó”.

²⁵ Ama ηmére aké, “Wuúge gébége Elija álú Muú Ekpávε Ɛsəwə, Ɛsəwə apyε mekwyé abelé né áhémé álé ne geba ne mesa akwé malə mako. Dekaa ntó nnó gejamégé akwí andée álú nyá né gébé eyigémbə fá meló Isrēli,

²⁶ Ɛsəwə átə fɔ *Elija nnó ájyé apóó afə wó. Atə lé ji mbaá mekwí mendée yi ajwólege né Sarifat né gebagé mewaá Sidən ne apóó ji.

²⁷ Gébége *Elishya alú *Muú Ekpávε Ɛsəwə gefóó genó eyigémbə gépyε ntó. Né mme Isrēli, gejamégé bə́s abó ámeé ubá ne Elishya apóó yé muú bwó ama wó. Apóó élé *Naman ayi alú lé muú Siriya.”

²⁸ Bə́s bí alú né mmu εcha mmyemenene awuúgé depə eti, nchye anwyəné εbwó,

²⁹ ákwilé ka, ágbaré Jisəs, ája ji áfé nnó ámmú ji akwé né nteé géjka. Abó

átené melo bwó né mfaa mekwε, εgbε εma εbo élú nteé gérkα.

³⁰ Ndere ájyε ne ji abwólé mmyε akoó kóoge metóó metóó bwó afé εgbé wuú.

Jisós apyε mende ayi awya meló nchye atoó

(Mak 1:21-28)

³¹ Jisós ashulé afé né Kapanom, melo kpaá εwú né gebagé mewaá Galilií, ne yéndé bíi uwyaaá bós Jus ukwónégé, alerege εbwó mekomejóó Εσωω.

³² Εbwó ála mano mekpo fuú, né gefós εyígé ji álerege gétúgέ ajóge ne uto.

³³ Mende fα abó alu éféé né Εcha Mmyemenene ayi meló achyége εfwyale. Εwyaá wó, alo mánkalé ne εshyε aké,

³⁴ “Ε é Jisós ayi Nasaret, okεlege mampyε εsé ndé? Ochwó manii εsé mbwε? Nkage wα, olu Muú Ukpea ayi atané mbaá Εσωω.”

³⁵ Jisós anyá meló nchye yimbα aké, “Kwéné mejóó, táné ji mmyε.” Meló nchye apyε mende yimbα akwé né mbε ushu bós, ne atané ji mmyε. Yémbα achwu ji wó.

³⁶ Bós ako ágégé gefós yina ala mano mekpo fuú ne ágige ate aké, “Mekomejóó Jisós alu mbα nnó? Awya uto mányá áló nchye átáné bós mmyε.”

³⁷ Ngó Jisós akwó malα mako né gebagé mewaá εyigémbo.

Jisós apyε gejamégé bós mamée atoó

(Mat 8:14-17; Mak 1:29-34)

³⁸ Jisós ályágé εcha mmyemenene, afé gepúgέ Símun. Εφέé mmá mendée Símun amée njaja gefwine. Bós bí álú mmu gepu áke né Jisós: Ata pyε ji atoó.

³⁹ Ajógé mbα, Jisós akwilé ajyε tene ji né nékuú né mmyε né mbaá yi abelé. Anyá dámáa gefwine gebyé ji mmyε ne mendée yimbα akwilé ka achyέ εbwó menyéé.

⁴⁰ Nkwale aké akwonege bós bí áwya bós bi ámeé ufós mameé né upú

bwó áchwó ne εbwó mbaá Jisós. Ji ata bwó amu mmyε, εbwó ako átoó.

⁴¹ Yémbα gejamégé bós abó álú ábí áló nchye áchyége bwó εfwyale. Gébége áló nchye bimbo átanégé εbwα né mmyε, ábó ákálege áke, “Jisós, olu Maá Εσωω.” Jisós anyá ábí nnó ákwéné mejóó, akámé fα ábí ájóó mejóó wó néndé ákaá nnó alu *Muú yi Εσωω akweré ji elá gefwa.

Jisós agarege meko mejóó Εσωω né mmu macha mmyemenene

(Mak 1:35-39)

⁴² Bíi uyjágé alyá afé né melu éwé bós alá pó wyéé. Aké ajyε mbα, bós ála meso mákélégé ji ne áge ji wó. Gébége ágené ji alu mé téné manjyε. Εφέé ne ánené ji mmyε nnó ajwólé éféé ne εbwó

⁴³ Ashya aké ne εbwó, “Mbó ntó manjyε né malα ayichá mangaré abya melóméló ayi agarege ndere gefwage Εσωω gélu. Εσωω ató me fá mme yina gétú εyígémbo.”

⁴⁴ Ajógé mbα ne ji alyá ájyέ melo Nasaret meko, mángarége abya yimbα né mmu macha mmyemenene Judiya.

5

Jisós akú baá utós bíi ani abi mbε
(Mat 4:18-22; Mak 1:16-20)

¹ Bíi fα Jisós abó atené né mapeá géntoógé mewaá Genesaret. Bós áchwó nα ji mme, ánmérege ji ákélege manwú meko mejóó Εσωω.

² Agé mákpée ápeá né mapea géntoógé mewaá ne ambós mákpée átané ájyε shwóne utófu bwó.

³ Ajyε kpε né εkpée éma éwé Símun, ne ajós ne ji aké, “Até εkpée éjyέ dachyέ ne nnyi. Até Jisós ajwólé mmu εkpée, bós ála mbale nnyi, Jisós alo yé manleregé bwó.”

⁴ Anérégέ mánleré, aké ne Símun, “Té εkpée éjyέ mbaá yi nnyi négomé ne wα ne bós byé ηmége utófu nyú manwá meshuú.”

⁵ Símun ashuú ji meko aké, “Ata dépyε utós ne utuú kpaá yε genó déwa

wó. Yémbò, ndere wò ne ɔjóó mmage njyé mua.”

⁶ Ebwó áfé, áhme utófulú bwó, meshuú ése gejamé te utófulú úke úgyálé.

⁷ Epwógé ebwó, áfu amu nnó ate ajeé abi alú mmu ékpe ewé fó áchwó póó bwó. Achwógé áferé gejamé gé meshuú, áfyé makpée bwó apea ágbeé te ákélege mánke.

⁸ Simun ayi akúu ji ntó nnó Pita agégé genó eyi gepyé mbò, ajye tó manó mme mbe ushu Jisós aké, “Atá kwilé lyá me, néndé nlu mémpyee ubeé.”

⁹ Abó ajoge mbò gétugé ji ne bós bií ágené gejamé gé meshuú eyí ebwó áwané, efó ékwó bwó matós.

¹⁰ Ajeé bií Jemsi ne Jón abi alú baá Sebēdee ála ntó mano makpo fuú. Ne Jisós ajóó ne Simun aké, “Ɔfógé, nana ɔlò nyé manywéré gé lé bós.”

¹¹ Ebwó áwúgέ mbò ája mákpée bwó ákwó mewaá, ályá yendégenó ne ákwólé ji.

Jisós apye muú ubá atoó
(Mat 8:1-4; Mak 1:40-45)

¹² Né gébé gefó Jisós abó álu né meló kpaa fó ne muú fó álu wyé ayi amée *ubá. Agégé Jisós ajye tó mánó mme, akpá ji geká aké, “Ata mbógé ɔkelege, pye me nkpea.”

¹³ Jisós anyaa ebwó wuú ata ji aké, “Nkelege, kpea.” Wye ndere ájóó mbò ubá bimbò úbyé

¹⁴ Jisós aké né ji ekagé ɔgáre muú fó, “Chó léré lé mmye jyé mbaá mémpyee upe Esòwò, chyé ntó genó eyige ápye gepé ndere Mosis abó ájóó nnó muú amegé ubá atoógé áchyége, mampye bós akaá nnó ɔtoó.”

¹⁵ Yé élé Jisós afye ji ebé, mende yina agaré abya wuú mme meko kpaa gejamé gé bós gechwó chóme mbaá Jisós, manwú nkane alérege ne nnó apye ntó abi ámeé átoó.

¹⁶ Yémbò Jisós ályá ebwó né mboó gébé manjye némmye né melu ewé bós alá pò wyé.

Jisós apye muú úchánchi átoó
(Mat 9:1-8; Mak 2:1-12)

¹⁷ Né bií fó Jisós abó alérege bós, Atá Esòwò áchyége ji uto ne ji apye bós mamée átoógé. Bós bí akúu bwó Farasi ne Anleré mabe Esòwò álú wyé, ne abó átané né maló Galilíi mako ne Judiya chóncho ne Jerosale.

¹⁸ Bós fó akpá muú úchánchi né uló. Abó áchwó nnó ákpe mmu gepú ne ábélé ji mbe ushu Jisós.

¹⁹ Yémbò áge meti mankpe ne ji wó, gétugé bós ájamé dós, kpaa áhmerége ate. Eféé ne ákwómé mfaá nchwu, * ábeá mekpo nkó, áshulé mende yimbò né uló né mbe ushu Jisós.

²⁰ Jisós agégé nnó bós bimbò áfyéé matós ne ji aké ne mende úchánchi yimbò, “Mejeé wa ájiiinte gabo wyé.”

²¹ Anleré mabé Esòwò fò, ne abi akuú bwó Farasi áhmerége ne matós usó áke, “Mende yina áferé nnó álu waá. Akélege mamée mmye ne Esòwò? Élé Esòwò mbií ne akage jinte gabo muú.”

²² Jisós akaá ula bí ebwó áhmerége ne ágií ebwó aké, “Ulannó enyú déwya gefógé uféré bimbò né matós nyú?”

²³ Ndé gelu pere manjóó, ‘Nnó ájiiinte gabo wyé’, waá manjóó nnó, ‘Kwile téné ke?’

²⁴ Nkelege mámpyee enyú dékaá nnó *Maá Nte Mekwaá awyaa uto fa mme manjinte gabo mekwaá.” Ajógé mbò, akuú mende úchánchi yimbò aké, “Kwile téné. Kpá uló byéé, chó mmu.”

²⁵ Akwilé téné mbe ushu bós, akpá uló bií awulé né gepú jíí aféége Esòwò.

²⁶ Bós ako ágége ewe epye na, efó ékwó bwó matós dós. Ála mano mekpo fuú ne áféége Esòwò aké, “Dégé ufóó unó fina.”

Jisós akú Lévi ndere maá utóó wuú
(Mat 9:9-13; Mak 2:13-17)

²⁷ Jisós ályá éféé manjye dafye, gébége ajye agé mende fò ayi akúu ji Lévi; ménselé nkámakpo, ajwólé melú utóó wuú. Jisós akuú ji aké, “Kwólé me.”

* 5:19 Elú wáwálé nnó: Gepú eyigémbò gepófó gepúgé nchwu. Upú bi bós Isreli aténégé mfaá alu dede, muú akaáge jwólé wye nkane agbá. Mbaá yifó ákwérege ne mataá, ne ákáge fíre ala fuú.

28 Ajógé mbò Lévi alyá yéndégenó, akwilé ka alò mankwólé ji.

29 Èké éwyage Lévi akuú gekpékpé gé epaá né gepú jii nnó ebwó ne Jisós ábé mmu nechóchó. Gejame ánselé ñkámakpo ne bós bífó abi bós Jus áselé ndere bò ápó mpa, ebwó ako abó ányéé menyéé ne Jisós.

30 Bós Farasi ne Anleré mabé Esòwò abifó ágége mbò, álo máñmené áké ne baá utós Jisós, “Ulannó enyú dényé menyéé ne ánselé ñkámakpo ne bós ubeé.”

31 Jisós ató ebwó neka áké, “Bós abi alá meé, ákélégé fó muú uka, élé abi ámeé ne ákélege.”

32 Ne me nchwó fó fa mme mánkú bós abi álu cho ne Esòwò wó, nchwó lé mánkú bós abi ápyéé ubeé nnó ákwòre mataó bwó.”

*Nkwé manlya menyéé kpékpé
(Mat 9:14-17; Mak 2:18-22)*

33 Ama gii Jisós nkwé yina nnó, “Baá utós Jón ályage *menyéé kpékpé né mboó gébé gétúgé depòré Esòwò. Baá utós bós Farasi ápye ntó wyémbò ne abyéé ápyé fó mbò. Ebwó ákéne ányé, ányú.”

34 Jisós ashúú ebwó meko áké, “Nnó bós ájyegé epaá neba muú akage pyéé ajeé menò neba ályage menyéé kpékpé ayi menò neba alú ne ebwó?”

35 Yémbò gébé gebéé nyé eyígé menò neba alá bée nyé sé ne ebwó, éféé ne ályáge nyé menyéé kpékpé né mboó gébé gétúgé depòré Esòwò.”

36 Ama tó neka eníne fó áké, “Elómé fó nnó muú ágyá ndeé meke ákwómé ndeé eyi gekwéne. Apyegé mbò achós ndeé yi meke, ne nkwómé yimbò ábálé ne gekwénegé ndeé.”

37 Elómé fó ntó nnó muú ákpa mmós make, áfáné mmu ukwéne unó mmós ébi akwyéé ne meko menya. † Mbógé apyegé mbò gébége mmós mí make maké mabéne unó mmós bimbò úfúle nyé, mmós magbélégé nyé mme ne unó mmós uchógé nyé ntó.

38 Muú abó mamfyé mmós make yéndégébé mmu unó mmós ébì uke.

39 Èpó kòkòge nnó muú yi abeá mé mányú akí mmós áamá ákwóré ányúgé mpwa mmós. Akélege wyé akí mmós.”

6

*Nkwé ayi bií uwyaá bós Jus
(Mat 12:1-8; Mak 2:23-28)*

1 Né bií uwyaá bós Jus fò, Jisós ne baá utós bií ákoóge né mekós gefógé nchi fò eyi ákuú nnó wid. Baá utós bií álo mánkógé ulònchi fó álálege ányéé.

2 Bós Farasi ágégé mbò ágií áké, “Ulannó enyú dépyéé genó eyígé ebé éla ékamé nnó muú apye bií uwyaá wó?”

3 Jisós agii ebwó awuú nkwé áké, “Enyú délú danjós né mmu ñwe Esòwò ndere mfwa Devid ápyé nyá gébége mesa ámmye ji ne bós bií wó?”

4 Akpe mmu echa upé Esòwò abó menyéé yi abó áchyé mbaá Esòwò, ányé ne áchyé ntó bós bií wó? Ebé ejós nyá nnó muú ányegé fò menyéé yimbò, ékosé mémpyé upé Esòwò.”

5 Jisós ama jóó ne bwó áké, “Ele *Maá Nte Mekwaá ne akáge gáre genó yi muú ábós mampye né bií uwyaá.”

*Jisós apye mende yi ebwò egboó ji atóó
(Mat 12:9-14; Mak 3:1-6)*

6 Bií uwyaá ebifó úkwónégé, Jisós ajye kpé mmu Echa mmyemenene, alò mánlérégé bós. Mende fò abó alú eféé, ayi ebwònyé wuú egboó.

7 *Anleré mabé Esòwò ne bós Farasi abó ábáme Jisós nnó áamá ji mechó mmye. Apéle ji dome mangé nnó apye nyé mende yimbò atóó né bií uwyaá bwó ne ájós nnó ákwé ebé.

8 Yémbò Jisós akaá genó eyígé ebwó áférege áké ne mende yimbò, “Kwilé chwó téné mbe ushu bwó.” Ne akwilé achwó téné eféé.

9 Mende yimbò áténégé eféé, Jisós agii ebwó áké, “Ebé esé eké depye ndé né bií uwyaá? Eke dépye galógál wá gabogabo? Mampye mekwaá apó wá mánlyáá ji agbó?”

10 Ape ebwó bós ne álé jóó ne mende yimbò áké, “Nyaá ebwò wyé.”

† 5:37 Elú wáwálé nnó: Èpófó ushwò, élé uba mekòmenya.

Téneténe mende yimbò anyágé, ebwò wuú etóó.

¹¹ Ewéna epwò ebwò amu, matóó ásó ebwò ájye chò mánsó mala nnó áwá Jisàs.

Jisàs ajya àngbá bií áfyáneápeá
(Mat 10:1-4; Mak 3:13-19)

¹² Né gébé eyígémbò, Jisàs alyá melò akwó mékwé fò mánemmye mbaá Eṣòwò ne ala ewú anenemmye utuú uko.

¹³ Gébé gé bií úkaá, akú baá utóó bií; áchwó gé ajya áfyáneápeá abi akú ebwò nnó àngbá.

¹⁴ Abi ájya élé Simun ayi ákuú ntó nnó Pita ne Andru menmó Simun. Abifò álú Jemsi ne Jòn, Filip ne Batolomyo.

¹⁵ Matyo ne Tòmasi, Jemsi maá Alfòs, Simun ayi ákuú ji muú ukógé.

¹⁶ Judas ayi maá Jemsi, ne Judas Iscarot ayi né meso gébé áchyé Jisàs mankwaá.

Jisàs alerege, agarege mekomejòó
Eṣòwò ne apye bòó mamée átóoge
(Mat 4:23-25)

¹⁷ Anéré gé manjya ebwò alò mánshulé mekwé. Ashulé akwya né mbaá ayi alú dèdè, ne gejamégé bòó gébó géchomé éféé. Abó átané malò mako ayi Judiya ne Jerosale ne malò Tiya ne Sidòn ayi álú mbále ebéé mega.

¹⁸ Abó áchwó mánwú nkane Jisàs alerege ne nnó ápye mamée bwó ábyé. Bòó bí áló nchye áchyége ebwò efwyale áchwó ntó, ne Jisàs apye ebwó átoó.

¹⁹ Wyémbò ne gejamégé bòó genméré gé ate manjye tá Jisàs gétú gé uto bí útánege ji menyamye úpyé bòó mamée ako átóoge.

Jisàs alerege mejé ewé wáwá lé
(Mat 5:2-12)

²⁰ Né gébé gefó Jisàs apye baá utóó bií dómeé aké:

“Méjé élú ne enyú bí delú gekpo, néndé *Gefwa eyigé Eṣòwò ágbárege gelú eyigé nyú.

²¹ Méjé élú ne enyú bí mesa ámyé nyú nana, denyé nyé menyéé degbeé.

Méjé élú ne enyú bí delíle mbò náná, enyú dejwane nye.

²² “Méjé elu ne enyú mbò gé dekwòlege Maá Nte Mekwaá, ne bòó aké ápáa enyú, áfwéne enyú, áshye nyú ne ákuú nyú mabò mabomabo.

²³ Bége ne nechóchó gébé gé gefó genó eyigé ná gépyege, gétú gé Eṣòwò akwye mé gekpékpé gé nsá nyú alu né mfaánebuú. Kaáge nnó wyémbò ne ukwéne ante bòó bina áfwyalé nyá ukwéne bòó ekpávè Eṣòwò.

²⁴ “Yémbò utónkwa ulú ne enyú bí delú mbò né gefwa nana, néndé débó mé nsá nyú.

²⁵ Utónkwa ulú ne enyú bí dényéé dégbége náná, néndé debéé nyé mesa.

Utónkwa ulú ne enyú bí déjwáne náná, néndé delíle nyé né masómé.

²⁶ “Utónkwa ulú ne enyú gébé gé bòó ako aké áféége enyú, wyémbò ntó ne ante bwó abi mbe ábó ápye ne bòó ekpávè Eṣòwò abi gebyó.

Bòó gejeé ne bòó mawámé
(Mat 5:38-48; 7:12a)

²⁷ “Yémbò enyú bí déwúu mekomejòó wa ngarege enyú nnó, bógé gejeé ne bòó mawámé nyú, pyége galógáló ne bòó bí ápáa enyú.

²⁸ Yéndégébé bòó álweré gé enyú, négemmye nnó Eṣòwò agé ebwó meshwe ájé bwó, máge dénéemmye mbaá Eṣòwò gétú gé bòó bí áshyé enyú.

Jisàs alerege nnó ékagé muú ashúú
gabo mfaá gabo

(Mat 5:38-42)

²⁹ Mbò gé muú adogé wò neka né etá éma, bwó lé ewé fò ntó ádo. Mbò gé ofyegé bò nkú apeá né mmye ne muú afóó gé ayi mfaá, kpe chyé ji ayi nteé.

³⁰ Muú akógé wò genó, chyéé ji. Afóó gé genó jyé, ṣé gé sé géjí.

³¹ Pyé gé etá bòó wyé genó eyigé dekélege nnó ápye eta nyú.

³² “Mbò gé enyú degboó lé ne bòó abi ágboó ne enyú ndé nsá ayi enyú debóó? Ye bòó abi ápyéé gabo, ágboó ne bòó bi ágboó ne ebwó.

³³ Ne mbɔgé enyú depye élé galógáló ne bɔ́ bí apyé galógáló ne enyú nsá nyú alu éfó? Yé bɔ́ abi ápyéé gabo, mbɔntó ne apyéé.

³⁴ Mbɔgé depwale unó mbaá bɔ́ bí dékaá nnó áshúuge nyé eta enyú galógáló yi enyú dépye alé? Abi deké álú bɔ́ ubeé ápye ntó gefóó gémá. Yéndemuú apwale genó etá mejíi wuú, akaáge nnó ashuge nyé geko.

³⁵ Genó eyigé débɔ́ mampye gélú nnó gbógé ne bɔ́ mawámé enyú ne pyége galógáló ne ebwó, depwóge ebwó epwó, dégigé nnó áshuú. Debɔ́ nyé gekpékpége nsá ne debeé nye baá Anyátá Esɔwó. Néndé alome ne bɔ́ ubée ne abi alá támégé ji.

³⁶ Gége bɔ́ meshwe wyé ndere Nte nyú Esɔwó agéne nyú meshwe.

Dépagé mpa bɔ́ ne metáó usáó
(Mat 7:1-5)

³⁷ “Dépagé mpa muú ne ufyá ékagé Esɔwó ápá ntó awu nyú mbɔ. Déchoge muú mabɔ nnó apye ubée ékagé Esɔwó áchó ntó ami nyú. Jíige nte gabo ayi bɔ́ apyé eta nyú nnó Esɔwó ajíi ntó nte gabo awu nyú.

³⁸ Chyége bɔ́ genó eyigé ebwó akélege, Esɔwó achyége nye ntó enyú. Yéndégébé aké achyége, amege chánchá, akwyege anmerere nnó gégbéé gégbélégé mme. Gefóó eyigé démége genó déchyége muú, mbɔntó ne ámege nye áchyéé enyú.”

³⁹ Jisɔs ama tó ebwó neka nnó, “Epfó kókoge nnó muú amé nónómé ájáa nte ayifó meti. Mbɔgé apyége mbɔ, ebwó ako ákwéne mmu gepyéé.

⁴⁰ Kaáge nnó maá ηwe akaáge fó ηwe ápwó menleré wuú. Yémbɔ, gébége aneregé mángií ηwe, abéé nyé ntó ndere ménleré wuú.

⁴¹ Ulannó óchérege ekéké gabo ayi alu eke maá gejwaá né dambɔ́nnnyi nte menmémé wyé ɔla ɔfyéé mekpo né gabo ayi alu eke mekwɔkwɔ né dambɔ́nnnyi awye wɔ mbɔ́?

⁴² Epyembɔ nnó ne ɔjɔ́ ne menmémé wyé nnó, ‘Té mmye we mfére wɔ gejwaá né dambɔ́nnnyi ayi ɔla kaáge

nnó mekwɔkwɔ elú né dambɔ́nnnyi wyé.’ Wɔ muú dembwólé bɔ́ mbe féré ntó mekwɔkwɔ ewé elú wɔ né dambɔ́nnnyi, ne ɔkaá nkane ɔférége ekéké gejwaá eyigé lú menmémé wyé né dambɔ́nnnyi.”

Genó ne umpomé bíi
(Mat 7:15-20; 12:33-35)

⁴³ Jisɔs ama jɔ́ aké, “Genó yi gelógeló géwómé fó umpomé uboubo ne eyi gebogebo ntó géwómé fó umpomé ulúúló.

⁴⁴ Yéndemuú akaáge genó né umpóme bí géjí géwóme, muú ajoye fó ákyé genchógélé eyigé mbó mfaá genchógélé denywóné. Muú ajoye fó né nepe ákyé éké.

⁴⁵ Muú melóméló ájogé depɔ delódéló eti délú ji né metáó, muú mebomebo ájogé depɔ debodebo eti délú ji metáó. Ná ne elú gétúgé genó eyi gélú muú né metáó géjí ne gétánege ji meno.”

Ufóó ánténé upú áped
(Mat 7:24-27)

⁴⁶ Jisɔs ama gíi aké, “Ulannó enyú dekuú me Ata Ata! ne dela dépyé genó eyigé me njóóge.

⁴⁷ Muú yi achwó awúu mekomejɔ́ wa ne ajoyéé ápyéé ndere ájɔ́,

⁴⁸ muú yimbɔ alu eké mende yi áló manténé gepú jíi, ne abɔ mbe achó mme, afyé mataá chánchá ne ale téné géjí. Meso gébé geneágé nnyi géchwogé mammu géjí yémbɔ genyígé fó gétúgé áténé géjí chánchá.

⁴⁹ Yémbɔ muú yi awúu mekomejɔ́ wa ne alá pyéé ndere akélege alu eké muú ayi aténé gepú jíi né nébóme eniné alá cho áfyé mataá wó. Meso gébé nnyi negbeégé né mmu gepú eyigémbɔ gékwé mme gbang.”

7

Jisɔs apye maá defwé muú kpaá bɔ́ bee Rom atóó
(Mat 8:5-13)

¹ Jisɔs anéré manlérégé bɔ́ unó bimbɔ ne atané afé né meló Kapanom.

² Muú kpaá bɔ́ bee *Rom fó abó alu né meló wémbɔ ne abó

awya maá defwé ayi agbo ne ji dṵó. Maá defwé yimbṵ akwé nemé ala mangbṵmangbṵ

³ Mende yimbṵ awúgṵ abya Jisṵs, atṵ ákpakpa bṵó Jus nnó ájyṵ ákuú ji áchwṵ ápyṵṵ maá defwé wuú átoó.

⁴ Ajoyṵgṵ, ágṵ Jisṵs ákwé ji uká áké, “Atá chṵ poó muú kpaá yimbṵ. Alu muú yi ókage *pó ji.

⁵ Agboó ne esé bṵó Jus dṵó te ateneṵ esé echa mmyemenene.”

⁶ Ebwṵ ájṵgṵ mbṵ Jisṵs afṵ ne ebwṵ. Nṵere álṵ kwṵkwṵlé ne dachi muú kpaá yimbṵ, atṵ ajeé bií bichá ájyṵgṵ átuú ne Jisṵs áké, “Muú kpaá aké dégaré wṵ nnó, ‘Ata, ówage mmyṵ jyé detú mánkwné gepú ya, nfu yṵṵ muú fṵ ayi ókpéne gepú eyá wṵ.’

⁷ Gé ula úbí jimbṵó alá chwṵ báne wṵ wṵ. ‘Wṵ jṵó lé genó, ne maá defwé wuú átoó.’

⁸ Elé mentṵ nwyá bṵó kpakpa né mbṵ, abi me nwuú ne ebwṵ. Ajṵógṵ ne me nnó, ‘Mpyṵ genó eyi’, mpyṵ. Ne nwyá ntṵ bṵó bee abi áwúu ne me. Yṵ ayi ndé ne njṵóge ne ji nnó, ‘Chṵ fa ajyṵ, njṵógṵ ne ayimbṵ nnó chwṵ we, achwṵ.’ Ne njṵógṵ ntṵ ne maá defwé wa nnó pyṵ eyi, apyṵṵ géji.”

⁹ Jisṵs awúgṵ mbṵ, akwé dembyṵ, abwṵlé ushu mbaá ekwṵ bṵó bi ákwṵlege ji aké, “Ngarege nyú nnó me nlú dangṵ muú yi áfyṵṵ metṵó ne me na, yṵṵ ébélé né Isrṵli.”

¹⁰ Ajeé muú kpaá yimbṵ abi ji atṵmé, aké akéregṵ meso mmú gepú ágṵ nnó maá defwé mende yimbṵ atṵó.

Jisṵs ape maá mekwi mendée né negbo

¹¹ Mechṵ ewṵmbṵ ékṵgṵ, Jisṵs ne baá utṵó bií álṵ mánjyṵ né melṵ ewṵ ákuú Nṵn. Ne gejamége bṵó ntṵ abṵ akwṵlege ji.

¹² Afṵ, áké ákwṵnege mekpṵó meti, ágṵ ndere bṵó fṵ ákpané mewu muú ájyṵ níi. Mende yi agboó mbṵ, mmá wuú abṵ abyṵ lé ji mbií. Ne mmá yimbṵ alu mekwi mendée. Nṵere ebwṵ ajyṵ mbṵ, gejamége bṵó né melṵ ewṵmbṵ ákwṵlege mekwí mendée yimbṵ.

¹³ Atá Jisṵs agṵgṵ mendée yimbṵ meshwṵ akwṵ ji metṵó te ajṵó ne ji ake, mma “Óligṵ se.”

¹⁴ Ajṵgṵ mbṵ, aṵme uká afṵ mbṵ, atágṵ ulṵ, bṵó abi ákpané genkwṵgṵ muú eyigṵmbṵ átene. Jisṵs aké, “Gesagé muú ngaré wṵ nnó kwilé ka.”

¹⁵ Mende yi agboó mbṵ, akwilé ka alṵ manjṵó mejṵó. Jisṵs agbaré ji achyṵ mbaá mma wuú.

¹⁶ Bṵó ako ágṵgṵ na, efṵ ékwṵ bwṵ matṵó. Alṵ manfṵṵ Eṵṵwṵ aké, “Gekpṵkpṵgṵ *Muú Ekpávṵ Eṵṵwṵ achwṵ mámbṵ ne esé. Eṵṵwṵ achwṵ póó bṵó bií.”

¹⁷ Abya mechṵ ewṵ Jisṵs apyṵ na afṵ né malṵ bṵó Jus mako ne máta malo ayifṵ.

Bṵó dentṵó Jṵn menwyaá bṵó manaá Eṵṵwṵ (Mat 11:2-19)

¹⁸ Baá utṵó Jṵn ntṵ áwuú depṵ etirṵ na deko ne ále garṵ ji.

¹⁹ Agárégṵ mbṵ, Jṵn aferṵ ebwṵ makpṵ apeá atṵ mbaá Atá Jisṵs nnó ájyṵ gií ji nnó, “Ólu *Ménkwṵlé Gewu ayi abṵ alú manchwṵ wá esé dégilṵ ayichá?”

²⁰ Ajyṵgṵ ágṵ Jisṵs áké, “*Jṵn menwyaá bṵó manaá Eṵṵwṵ atṵ esé né eta wyṵ nnó déchwṵ dégií wṵ nnó, ‘Ólu Ménkwṵlé Gewu ayi abṵ alú manchwṵ wá esé dégilṵ ayichá?’ ”

²¹ Wyṵ né gébé eyigṵmbṵ, Jisṵs abṵ apóge bṵó mamée mámpyṵ mamée bwṵ ábyṵ. Aferege ntṵ álṵ nchyṵ abi áchyṵge bṵó efwyale ne apyṵ bṵó amṵ nónómṵ ágṵne.

²² Efeṵ ne ashúú baá dentṵó bimṵ meko aké, “Choge dégarṵ Jṵn unṵó bi enyú déwuú bṵó ajṵge ne ebi enyú ambṵó dékpané amṵ dégene. Bṵó amṵ nónómṵ ágṵne, ubwṵré ukwilé úkéne, bṵó abi ámeé ubá átoó, bṵó matu gbṵ gbṵ álṵ manwúgṵ, abi ágboó ápeé, ne ubyá bṵó úwú abya melṵmélṵ.

²³ Metṵó megṵmegṵó ébé ne muú yi alá pó ne dembyṵó né metṵó gṵtú yá.”

²⁴ Baá dentṵó Jṵn ákérégṵ meso, Jisṵs alṵ mángare bṵó depṵ tirṵ Jṵn, ake, “Tégṵ gébége enyú déjyṵ nya né

mashwone, defe mange nde gefoge muu? Déjye gé le muu ayi alú eké mancha ami afofo akpáne áténe egbe ewe ne ewe?

²⁵ Mboge mbó fó wó, defere nnó deyyé gé nde gefogé muu? Défé manjye ge muu ayi afye mandeé malómáló yendégébé ápyé gesa? Bóó bi áfyé mandeé malómáló ne ányéé geñwá, ájwálege né dachi afwa.

²⁶ Gárege me, enyú défé yé éwú mánjye gé waá? Elé muu ekpávé Esowó? Eh, gé muu yi enyú dégené mbó. Ngare enyú wáwálé nnó ajeá geme apwó yéndémuú ekpávé Esowó.

²⁷ Elé Jón yina ne abó ásamé gétú jí nnó Esowó aké, ‘Wuúgé, ntóme nyé muu dentóó wa ayi abó nyé mbe ne wó manchwó kwyé meti wyé ne ochwógé.’

²⁸ Jisós ama jóó aké, Jón ajeá geme apwó yéndémuú yi mendée ábyené ji fá mme. Yémbó Jón agé lé *ugéné ámé, ne muu ayi mejé gefwage Esowó élóó ne ji, ye alu kóó apwó ji Jón.”

²⁹ Bóó áwúgé mechó ewéná ákamé nnó, depó tiré Esowó abó akwyé na delú cho, gejamégé bó bina abifó alu anselé ñkámakpo. Akamé wyémbó, gétúgé abó ákamé depó tiré Jón ajóó, ne alé wyaá ébwó manaá Esówó.

³⁰ Yémbó bóó Farasi ne Anleré mabé Esowó né matóó bwó áma áshyá wyé shyá depó tiré Esówó akwyé. Ébwó áshya mbó, élé abó áshyá ntó nnó Jón awyágé fó ébwó manaá Esowó.

³¹ Jisós awyágé agii geme jí aké, “Mmege na bóó njye enina ne ndé? Alú mbó nnó?”

³² Agigé mbó aké, álú eké ambáne bi álú né metóó meló ápye metu, ákuú áte, aké:

‘Esé dékwe enyú ubeé neba nnó débé, déshya mambé,

Esé dékwa makwaá negbo nnó deli déshya manlí.’

³³ Wyémbó ne enyú depye ntó. Jón menwyaá bóó manaá Esowó, abó achwó ajwólé mesa, anyuú mmóó wó, ne deshye ji deké, ‘Awyáá meló nchye.’

³⁴ Me *Maá Nte Mekwaá nchwó nnye menyéé, nnyu mmóó deshye me ntó deké, ‘Nlú muu geñó ne menyuu mmóó, ne dékií me deké me nlu mejeé ánselé ñkámakpo ne “Bóó ubeé”.’

³⁵ Yémbó ákaágé nnó denjaré Esowó etiré muu áwyaá delu cho né unó ulóóló ébi ji ápyéé.”

Jisós alu mmu gepúgé Simun muu Farasi ne mendée yi achwó nnó apóó ji élé ápyé gabo

³⁶ Né gébé gefó muu Farasi akuú Jisós nnó ajye ányé menyéé né gepú jí. Jisós akamé ajye nyé menyéé ne ji.

³⁷ Mendée fó abó alu né meló wémbó, bóó akií ji gétúgé ányéé eno. Awúgé nnó Jisós anyéé menyéé né gepúgé mende Farasi, abó maá ekpómé laménda afé ne ji eféé.

³⁸ Akpégé mmu gepú atené né nénkúné mmye Jisós, mmyé égbó ji, aló manli, mánsé áshúlege áchyéége né uká Jisós. Eféé ne amóó mekpo mme atile uká Jisós ne méjwé wuu, anywalé ubí ne alé awaá laménda yimbó wyé.

³⁹ Mende Farasi ayi akuú Jisós né gepú jí, agégé mbó, ajóó né metóó wuu aké, “Mbógé Jisós abó abé *Muú Ekpávé Esowó wáwálé mbó abó akaá gefogé mendée yi atáa mbó ji nnó alu mendée eno.”

⁴⁰ Ténéténé Jisós akuú mende Farasi yimbó aké, “Simun nwyá mechó mangaré wó.” Aké “É é” “Ménleré” “gáre me.”

⁴¹ Eféé Jisós aló mangaré abya nnó, “Gébé gefó nyá mende fó apwó bóó ápeá ñka. Apwó ama uba ñka útá, ayifó mboó géba.

⁴² Aka mánsé ñka jí meti épó, agegé nnó ujwóó bi na úpwó ébwó mankwó, ajinte ébwó ako. Jisós agárégé mbó agii, Simun ake, né uméé byé ébwó bina makpó apeá, ayindé agbóo nyé ne mbóó ujwóó dóó?”

⁴³ Ashuú ji meko aké, “Elé muu yi abó ajinte ujwóó bíí dóó.” Jisós aké, “Ójóó cho.”

⁴⁴ Jisós abwólé ushu ape mendée yimbó ne ama kuú Simun aké, “Pe

mendée yiná gé! Tε mekoó nkpené fá gepú jyε, achyé me manaá nnó nshwóne uká bá wó. Yémba, mendée yina ashwóné uká ba ne mánsé jíí, ne ati úbí ne méjwé wuu.

⁴⁵ Otamé fó me okpá otya wó. Yémba tε mekoó nkpené fá, mendée yi alú danlya mánywálé me uká.

⁴⁶ Owaá me ye mawee amma né mekpo wó. Yémba mendée yina awaá me laménda né uká ba.

⁴⁷ Kaá nnó mendée yina aleré mba gekpékpégé gejee eyigé na, Esowa ajiinte gejamége gabo ayi abó apyé. Yémba, muú yi aferé nnó Esowa abó manjinte gabo ayi ji apye dachye, mbantó ne alerégé gejeé ne Esowa dachye.”

⁴⁸ Wyé éféé Jisós ajó ne mendée yimba aké, “Ajiinte *gabo wyé.”

⁴⁹ Bó bi abó ányéé menyéé ne ji éféé álo májmené nnó, “Mende yina aferé nnó alu ndé gefógé muú, ayi akáge jó nnó ji ajiinte gabo muú?”

⁵⁰ Éféé Jisós ama ηméré aké ne mendée yimba, “Chó chánchá, Esowa apó wó gétúgé ofyee metó wyé ne me.”

8

Andée fó akéne ne Jisós ne ápóge ji

¹ Ebelé ye wó, Jisós ne baá utó bií makpó áfyanéapeá álo mánkéné né malo ayi kókó ne ayi kpakpa. Agárege abya Esowa melóméló nkane gefwage Esowa gélu.

² Andée fó ntó áfé ne εbwó, εbwó abó alú andée bi Jisós apye mamée bwó ábyé. Abifó abú aló nchye abi áchyege εbwó εfwyale. Ama akamege *Meri ayi atané meló Magdala ayi Jisós ábuú aló nchye akénéneama.

³ Ayifó akámége Joana mendée Chusa ayi alú mammye dentó mfwa Heróð. Ayifó Susana, ne gejamége andée bifó ntó. Andée bina ako apóoge Jisós ne baá utó bií ne májka bwó.

*Nekanémejó mentya mbwe
(Mat 13:1-9; Mak 4:1-9)*

⁴ Ndere Jisós akéne mba, bó átanége malómáló áchwó gé ji. Gejamége bó géchómége, aló mangaré εbwó nekanémejó eni.

⁵ Nébo nélú nnó, “Bií uma mepyε makó fó afé manjye tya mbwé né mekó wuu, ndere átyaá, amé ayifó ákwé né maá meti. Ewyágé bó ákóge ájyále, ne denywóné ntó déchwó dechwére denyéé.

⁶ Amé ayifó ákwé né mfaá mme etárávé áchii ne ewyá wó áwanjésé getúgé mbaá yimba alú kpógóló.

⁷ Amé ayifó ákwé né mme ayi genkpé ntó géchíge wyε, áchíge, genkpé eyigémba géwé gekweré mbwé yimba meshii ejo ji.

⁸ Amé ayifó ákwé né mme melóméló, áchíge, áwé, áfyé úsaá ame uta apwó nkane abó ápéné.” Jisós anérége ake, “Fworegé! Muú yi áwyaá matu manwú, áwú.”

*Ula bi Jisós atóme makámejó
(Mat 13:10-17; Mak 4:10-12)*

⁹ Ewyágé baá utó Jisós agii ji ula nekanémejó eniné abó atómé mba.

¹⁰ Ake ne εbwó, “Élé enyú ne Esowa apyé nnó dékaá unó bi. Yémba bó bifó áwúu gefwa jí eyi gébó gélu nyá bibí né makámejó jí. Esowa apye wyεmba nnó ébé nkane abó ásámé nyá mmu ba ηwe nnó: ‘Apéle ágéné fó, áwúu ákaagé fó ula’.”

*Jisós agare baá utó bií ula
nekanémejó mentya mbwe
(Mat 13:18-23; Mak 4:13-20)*

¹¹ Ake, “ula nekanémejó eniné na nelú nnó, mbwé yimba élé mekomejó Esowa.

¹² Amé mbwé ayi ákwéne meti alú bó bi áwúu mekomejó Esowa, ewyágé danchómeló áchwó féré mekomejó yimba né mató bwó nnó ekáge εbwó akámé ne Esowa aferé εbwó né εfwyale gabo.

¹³ Amé mbwé ayi ákwené né mfaá mme etárávé alú bó bi áwúge mekomejó Esowa, ténéténé áse ji ne nechóchó. Yémba álya fó nnó mekomejó Esowa akpé mmu mató bwó wó. Mekomejó Esowa yimba alu

eta bwó eké genóó eyi gélá gepó ne maka. Gébégé mmuameno achwógé gétúgé mekomejós Esowó, ájá mmye meso.

¹⁴ Ne mbwé ayi ákwené né mme genkpé meshíí ejomé, álu nkane bós abi áwuúgé mekomejós Esowó, uféré unó mme ne mmwólé né unó bi uchwós ne gefwa ujo mekomejós yimbó. Mbántó ne mekomejós Esowó anómé mmu matós bwó detú.

¹⁵ Amé mbwé ayi ákwené mme melóméló álú ntó eké bós bi áwuú mekomejós Esowó, ágbáré ji metós é má ne ápyé genó eyigé mekomejós ágaré, ne ájyé wyé mbe mbε.

Muú abi fó mekomejós Esowó mbaá bós

(Mak 4:21-25)

¹⁶ “Muú álwégé fó étúléká ne abó genó akwéré éwú. Akágé bó ntó ewú afyé nteé ukwó. Yendegébé muú alwégé étúléká, aηma ewú mfaá, nnó, bós ákpege mmu gepú ágéné mbaá.

¹⁷ Kaáge nnó depó deko etiré débó délú bibí, dégenegé nyé ne etiré délú né gemmua déchwó nyé né gengbó.

¹⁸ Yendé gébé ayi enyú dewuúgé mekomejós Esowó, fwórege chánchá nnó dekaá depó etiré delú mmu. Kaáge nnó muú yi awya genó, ámage gbéé nyé ji eyigéfo. Muú yi alá pó ne geji, áséle nyé ye ékéké ewé ji awya nnó akpé alá amuamu.”

Mmá Jisós ne áηmo bíí

(Mat 12:46-50; Mak 3:31-35)

¹⁹ Ndere Jisós abó álú alerege mbó, mmá wuú ne aηmó bíí áchwó mangé ji. Yémbó áka mankpe meti epó gétúgé bós ájamé dós né menómbí.

²⁰ Muú fó agare ji nnó, “Mmá wyé ne aηmó byéé álú dafye ákélege mangé wó.”

²¹ Jisós agáré εbwó aké, “Mmá wa ne aηmó ba élé bós abi áwuú mekomejós Esowó ne ápye genó eyigé mekomejós yimbó ákélege.”

Jisós anyá mbyonnyi atené

(Mat 8:23-27; Mak 4:35-41)

²² Bíí bifó Jisós ákpe mmu ékpe ne baá utós bíí, ne ájós ne εbwó aké,

“Déchyaá gentógé mewaá deyyé egbé né.” Eféé εbwó áló manjyεge.

²³ Ndere εbwó áchyaáge, Jisós akwé gejjá. Mbyonnyi átáné wyε mbélépó né mfaá achwó ne εshye né gentógé mewaá, apye mbyo nnyi ado ékpe, manaá maló mánkpe mmu. Mane magyálege εbwó nnó áchwó kée.

²⁴ Ne εbwó ájye peé ji aké, “Atá, Atá déchwó nó nnyi.” Jisós akwilé ka anyá mbyo nnyi yimbó akwené, mbaá akwené tómeé.

²⁵ Ewyágé Jisós agíí bwó aké, “Matós nyú ayí défyéé ne me álé?” Yémbó εfo éwú éwú ne εlaá εbwó matós ne ála mano mekpo fuú, ágige ate aké, “Ndé gefógé muú na ayi anyagé mbyo ne ngba nnyi áwuú ji?”

Jisós abú aló nchye átané mende fó mmye

(Mat 8:28-34; Mak 5:1-20)

²⁶ Aké ánérege manchyá gentógé mewaá, ákwóné gebagé mewaá Garεsene eyí gélú toitoi né *gebagé mewaá Galilíí.

²⁷ Jisós aké atanege né ékpe, akwone kwókwólé né meló fó, mende fó yi átáné meló ewémbó, ayi aló nchye áchyége ji εfwyale áchwó báne ji. Te mekoó mende yina abó álú wyé gejjógené, alyá upú ne abelege lé mmu manome ayi áchomé né étarávé.

²⁸ Aké agene Jisós ajye kwé ji uká, alile akalege kénké aké, “Jisós Maá Esowó Anyata! Óbó ndé mechó ne me? Nkpá wó geká, óchyεgé fó me εfwyale.”

²⁹ Ajós mbó gétúgé Jisós abó anyane ji nnó, tané mende yina mmye. Mende yina yéndégébé meló nchye yimbó akwilégé ji mmyé, bós áfwénege ji ne ápye. Yé lé áwéle ji uká ne amu ne bó ηkρakóné, ábelé ji nkane muú denó, asórége abi, meló yimbó ápyé ji abó akpe mewaá.

³⁰ Eféé ne Jisós agíí mende yimbó aké, “Mabó mye makamege nnó?” Ashuú ji meko aké, “Nkamege gejamé.” Ajós mbó gétúgé gejamé aló nchye ábó álú ji mmye.

³¹ Aló nchye bímbó ákwó Jisós mata nnó ékagé ábú abi akeré mmu gepyεé

eyi geláge pó ne kwyakwya nnó ágéné efwyale.

³² Efée kwókwólé, nfóné mekwende fò nébó nényéé né mbyò mékwé. Aló nchye bimbò ágégé nfóné mekwende eniné mbò áne Jisòs mmye nnó agó bwó ákpe mekwende yimbò mmye, Jisòs akamé.

³³ Aló nchye bimbò átané ájye kpé nfóné mekwende eniné mbò né mmye. Nfóné mekwende eniné mbò nésòó ne gatélé, né shulé mékwé nékwé mmu géntógé mewaá né nyú manaá néke.

³⁴ Ambamé mekwende yimbò ágégé ndere epyéé, ábó ákeré meso melò bwó, mangaré abya yimbò. Ndere ájyé, ágaré ntó abya yina né baá malò ne bò dachi né gebagé mewaá eyígémbò.

³⁵ Bòó áwúgέ abya yi, áchwò mangé genó eyigé gébó gépyé, ákwónégé mbaá ayi Jisòs alu, ágé mende yimbò, ayi aló nchye átane ji mmye ne nana ajwólé né egbé mmye Jisòs, ne mandéé jíí mmye, akéré menyammye wuú. Ebwó ágégé mbò efo ekwó ebwó mataó.

³⁶ Bòó bí abò ágéné genó eyigé pyé ábò mangaré abi áchwò ndere épyégé ne mende yimbò alé tóo.

³⁷ Bòó ako né geba eyígémbò gétúgέ ábòó efo ané Jisòs mmye nnó ályaa melò bwó. Ajógé mbò, Jisòs akpe mmu ekpé manjye.

³⁸ Jisòs ákwilé gé manjye, mende ayi aló nchye abó achyége ji efwyale, ane Jisòs mmye nnó agó ji akwólé ji. Jisòs ashya aké,

³⁹ “Kéré meso. Ndere ójye mbò, gáre bòó gekpékpégé genó eyigé Ésowò ápyéé eta wyé.” Jisòs ajógé mbò mende yimbò afé, aké meló kpaa ewémbò meko agarege yéndémuú galógáló ayi Jisòs ápyéé eta wuú.

Maá Jaròs ne mendée ayi ataa nku Jisòs

(Mat 9:18-26; Mak 5:21-43)

⁴⁰ Jisòs achyá akéré égbé géntógé mewaá. Efée ekwó bòó ábó ágile ji ne áchwógé áse ji ne metóó megómego.

⁴¹ Mende fò achwó, ayi ákúu ji Jaròs, alu muú kpaa né echa mmyemenene. Ajye kpá Jisòs geká nnó ajyé né gepú jíí,

⁴² gétúgέ maá wuú áchwó gbó. Awya lé maá yiná ama mendée, ne alu aḡmé afyáneapeá.

Ne Jisòs alò manjye, ndere ajyé bòó ákwólege ji égbé ewé ne ewé.

⁴³ Né geluage bòó bimbò mendée fò abó alu ayi manoó mátánege ji mbe, málé aḡmé áfyáneapeá; bòó maka apye kpá meti epó mantoó.

⁴⁴ Né geluage bòó bimbò mendée yimbò aké né mpu bòó achwó ji né meso anyaá ebwò ata manó nku wuú. Wyé ndere ataa mbò manoó mimbò masó.

⁴⁵ Jisòs agíí aké, “Waá taá me?” Yéndémuú ashya, Pita aké, “Ata ógéné fò ndere bòó áno wó mme aḡmérege wò?”

⁴⁶ Yémbò Jisòs ató wyé eshye ajóó aké, “Muú fò ata me néndé nwú ndere uto útané me mmye.”

⁴⁷ Mendée yi agégé nnó ula úgyá ji achwó mbe ushu Jisòs awere, akwé ji uká. Efée alò mangaré mbe ushu bòó ako genó eyigé pyé ne ji ataa Jisòs. Ne ama gáre ntó ndere ji atágé Jisòs nemée níí nébyé ténéténé.

⁴⁸ Jisòs aké ne ji, “Maá wa otó gétúgέ ofyéé metóó wyé ne me, ke pere.”

⁴⁹ Ndere Jisòs abò alú jóoge ne mendée yimbò, muú fò átané né gepúgέ Jaròs áchwó gáre Jaròs aké, “Maá wyé agbó mé, ochyé gé sé ménleré efwyale detú.”

⁵⁰ Ndere ajógé mbò, Jisòs awú ne aké ne Jaròs, “Ofógé, fyé lé metóó ne me, maá wyé apome nyé.”

⁵¹ Jisòs ne Jaròs átané afé. Akwónégé né gepúge Jaròs, Jisòs akamé fò nnó muú yicha akpe mmu wó, ékosé Pita ne Jemsi ne Jòn ne mma ne nte maá yimbò.

⁵² Bòó ako bí ábó álú éfée, álíli, ádórege mmyé mme. Jisòs aké ne ebwó, “Deligé sé, mesó mendée yina agbo wó, abelege lé géjyá.”

⁵³ Ebwó álo manjwáné Jisós jwané gétúgé ákaá nnó maá awú agbó mé.

⁵⁴ Jisós afé né melu ewé ábelé maá yimbó, agbaré ji ebwó, akú ji aké, “Mensó mendée kwilé ka.”

⁵⁵ Maá yimbó mendoó wuú ekeré, apeé akwilé ajwólé ka. Jisós aké ne bwó kélege menyée chyége ji anyé.

⁵⁶ Mmá maá yimbó ne nte wuú áké ágéne mbó, matye mawá ebwó meno. Jisós afye ebwó ebé nnó ékagé ápyé muú akaá genó eyí gépyé.

9

Jisós ató angbá áfyáneapeá nnó ápye utóó bií

(Mat 10:5-15; Mak 6:7-13)

¹ Né gébé géfó Jisós akuú angbá bií áfyáneapeá. Achwógé, achyée ebwó uto mámbú aló nchye ako abi áchyége bóó efwyale ne mampye bóó mamée átoóge.

² Ne ató ebwó nnó ájyé ágáre abya gefwage Esówo ne mámpye bóó mamée átoó.

³ Ama jóo ne ebwó nnó, “Deké deyje dékpagé ye genó. Dégbarégé meto ye menyée ye gebá ye nka. Ékagé muú abó ndeé eyichá.

⁴ Dekwónégé yéndé melo yéndé gepú eyigé dékpegé, bége wye kpaá te délyáge géjí.

⁵ Mbógé meló éshagé mánse enyú, lyáge éwú. Deke delyage, nóge uká mme nnó mpúpú eyí ébalé enyú né uká étáné mambé nkane gepó eyi gelérege gabo yi bóó biná ápyé.”

⁶ Wyémbó ne ályá, álo mankéné malómáló ágárege Abya Esówo melóméló ne ápyé bóó mamée átoóge mbaá meko.

Mfwa Heród akwé tametame

(Mat 14:1-12; Mak 6:14-29)

⁷ Né gébé eyigémbó, Heród muú alu muú kpaá né gebagé mewaa Galilí, ji awú ngó ukpékpé unó bí baá utóó Jisós ápye. Akwé tametame, gétúgé bóó fó ájóge aké Jisós yina alu lé mewené Jon menwyaá bóó manaá Esówo ne akwilé né negbo.

⁸ Abifó aké: Elija *Muú Ekpávé Esówo ne áma chwó lére mmye mbaá

bóó, abifó aké: Elé gekwénége muú ekpávé Esówo ne áma kwilé né negbo.

⁹ Heród awúgé mbó aké, “Jon nsóó ji mekpo ne waá chá me mmage wúmbó ufélekpa ebí apye.” Ne akelé meti mangé Jisós yimbó.

*Jisós achyé menyée mbaá bóó *delé bóó atáa*

(Mat 14:13-21; Mak 6:30-44; Jon 6:1-14)

¹⁰ *Angbá Jisós bimbó áfe neke ákerégé meso, ádo ji abya ufóó unó bí ebwó ápyé. Aferé ebwó né gelúage bóó ase ebwó áfé ebwó ebwó né meló kpaá ewé ákúu Betsada.

¹¹ Yémbó gejamégé bóó áwúgé nnó áfé, álo mankwólé ji. Agégé ebwó, ase wyé ebwó ako ne aló mangáregé ebwó ndere gefwage Esówo gélu ne mampye bóó mamée átoóge.

¹² Nkwale aké akwánege baá utóó bií áfyáneapeá ágaré ji aké, “Ese delu fá né mashwane. Gáre bóó bina ájye ákélé né maló nnó ágéne genó eyigé ányé ne malú ubélé.”

¹³ Jisós ashúú ebwó meko aké, “Enyú ambóó chyége ebwó menyée ányé.” Ashúú ji meko aké, “Déwyaá lé ntó bred étáa ne meshúú épea, wá ókelege nnó esé déjyé déná menyée yi ákwánege gejamégé bóó bi?”

¹⁴ Abó ájóoge mbó gétúgé bóó álú eké ushye. Ande ebwó ebwó álú *delé bóó atáa. Jisós ake ne baá utóó bií, “Gáre ebwó ájwólé matoó matoó, yéndé ntoó usa bóó úpéa mesó éfya.”

¹⁵ Ajógé mbó, bóó bimbó ájwólé mme.

¹⁶ Jisós abó ntóo bred eyimbó étáa ne meshúú épeá, ape ame mfaánebuú, achyé matame mbaá Esówo, agyá éjí ubauba achyé baá utóó bií nnó ákáré mbaá bóó bimbó ányé.

¹⁷ Ebwó ako ányéé ágbeé. Ne ánerégé, ányweré ayi álaá ágbeé usá úfyáneupeá.

Pita aké Jisós alu muú ayi Esówo akwére ji éla gefwa

(Mat 16:13-19; Mak 8:27-29)

¹⁸ Bií úmá ebí Jisós anénemmye jimbí, baá utóó bií abó álú kwókwólé

ne ji. Aké anerege agií ebwó ake, “Ndé gefógé muú njune bɔ́ ǎjɔ́gɛ́ nnó me nlu?”

¹⁹ Ebwɔ́ akeré meko aké, “Bɔ́ bi fɔ́ aké ɔlu mewené Jɔ́n menwyaá bɔ́ manaá Ɛsɔ́wɔ́, abi fɔ́ áke ɔlu Elija abifɔ́ ntó áke ɔlu muú ekpávé Ɛsɔ́wɔ́ ayi ábɔ́ agboó ne ama péé.”

²⁰ Jisɔ́s ama gíi ebwó aké, “Yé enyú deké nlu waá?” Pita ashuú ji meko aké, “Wɔ́ ɔlu *Muú yi Ɛsɔ́wɔ́ akweré ji elá gefwa.”

Jisɔ́s agaré efwyale wuú ne negbo nií

(Mat 16:20-28; Mak 8:30; 9:1)

²¹ Jisɔ́s afye ebwó ebé nnó ékágé ágaré muú fɔ́ nnó ji alu Muú yi Ɛsɔ́wɔ́ akweré ji elá gefwa.

²² Ama jɔ́ ne ebwó aké, “*Maá Nte Mekwaá abɔ́ mangé efwyale dɔ́. *Akpakpa melɔ́ chóncho ne ámpyé upɛ Ɛsɔ́wɔ́ ne *Anleré mabé Ɛsɔ́wɔ́ áshyá nyé ji ne áwáne ji. Yémbɔ́ ndɔ́ élé ékwɔ́négɛ́ akwilege nyé né negbo.”

²³ Ne ama jɔ́ ne bɔ́ áko aké, “Yé mbɔ́gɛ́ muú nyú akelege mambɛ menkwɔ́le wa, abɔ́ manjinte gemɛ jíi akpa gekwa ji akame ye negbo ne akwólégé me.

²⁴ Mbɔ́gɛ́ muú akelege mampɔ́ geɲwá jíi ebyénnó aníige nyɛ geji, ne mbɔ́gɛ́ muú akamégé manchyéé geɲwá jíi getú ya, ebyénnó apomé nyɛ.

²⁵ Ama gíi aké: Ndé nsá ayi muú ábɔ́, mbɔ́gɛ́ abɛge ne unó mme uko ne aníige geɲwá jíi?

²⁶ Kaáge nnó mbɔ́gɛ́ mmyé égbóo muú gétuú ya ne mekomejɔ́ wa, wyémbɔ́ ne *Maá Nte Mekwaá mmyé égbóo nyé ji manse muú yimbɔ́ ndere muú wuú né gébégé aké achwó ne geɲgbɔ́ gefwa jíi ne eyi gélu ntó eyigé Ɛsɔ́wɔ́ ne makiénné ukpea jíi.

²⁷ Kaáge wáwálé nnó gentɔ́gɛ́ bɔ́ ɔ́lú mbɔ́ fáná, abi ɔ́lú gbóo fɔ́ kpaá te ágene nyɛ gefwage Ɛsɔ́wɔ́.”

Jisɔ́s akwɔ́ré gefɔ́ agɛnege manémané

(Mat 17:1-9; Mak 9:2-8)

²⁸ Genógé ndɔ́ énee ékógé eyi *Jisɔ́s abɔ́ ajɔ́ unó bi, ase Pita, ne Jɔ́n ne Jɛmsi akwó ne ebwó mfaá mekwɛ fɔ́ nno ajye anémmye éwu.

²⁹ Afé, ne ndere abɔ́ anénemmye ushu bíi ulɔ́ mánkwɔ́ré ne úla gefɔ́ géchá. Mandeé jíi ntó ákwɔ́ré ɔ́la pópó ashwánege.

³⁰ Wyé mbélépó bɔ́ ɔ́péa ákwó fwéé, éféé ájɔ́gɛ́ mejɔ́ ne Jisɔ́s. Bɔ́ bímbɔ́ élé Mosis ne *Elija,

³¹ ne geɲgbógé Ɛsɔ́wɔ́ gebɔ́ gegénege mbaá yi ebwó abɔ́ ɔ́lú. Ebwó ájoge ndere Jisɔ́s ajye gbɔ́ nyé né Jerosale ndere Ɛsɔ́wɔ́ aké ébé.

³² Ndere ebwó abɔ́ jógɛ́ ne Jisɔ́s, Pita ne Jɛmsi ne Jɔ́n abɔ́ ákwé géjya. Aké ɔ́péle ágé ndere Geɲgbógé Ɛsɔ́wɔ́ géshwánege né menyamyɛ Jisɔ́s ne ande bímbɔ́ ɔ́péa abi átɛné ne ji.

³³ Wyé ndere ande bímbɔ́ ɔ́lyá Jisɔ́s ájye, Pita aké ne Jisɔ́s, “Ata, éló ndere ɛsɛ délu fa. Ɛsɛ déte nege nyé óto úléé, géma ɛta wye, géma ɛta Mosis ne géma ɛta Elija.” Pita ajoge mbɔ́, akaá wó.

³⁴ Wyé ndere Pita ajógé mbɔ́, gekó géchwɔ́ kwereé bwó ne éfɔ́ ékwó bwó matɔ́

³⁵ Meko muú fɔ́ atané mmu gekó aké, “Gége maá wa ayi me njyá na, wuúge ne ji.”

³⁶ Meko yimbɔ́ aké akwyage ágé nnó Jisɔ́s ala jimbíi. Ebwó akérégé meso ɔ́la bɔ́mbɔ́ né gébé eyígémbɔ́, ágaré ye muú fɔ́ unó bí úpyé né mfaá mékwé wó.

Jisɔ́s apye maá ayi améé gesasa atoo

(Mat 17:14-18; Mak 9:14-27)

³⁷ Bíi újyágé ndere Jisɔ́s ne áɲgbá bíi áshúlege mekwɛ ɛwémbɔ́ áchwɔ́, gejamégé bɔ́ ɔ́chwɔ́ báne ebwó.

³⁸ Muú ama akalé né mmu gejamégé bɔ́ bímbɔ́ aké, “Ménleré, nkpa wɔ́ geká pe maá wa. Nwya éle maá yiná ama, alu mende.

³⁹ *Meló nchye achyége ji efwyale. Yéndégébé akwilégé ji akalé, akwé mme achuú, akpane upa, ne genfwéné getánege ji meno, meló nchye yimbɔ́ alyágé ji kɔ́kɔ́ge.

40 Nne baá utóó bye mmye nnó áféré meló nchye yina ne ápulé épwá.”

41 Jisós awúgé mbá aké, “É é enyú nnye enina delu untantamé bós abi dela fyéé matós ne Esówá cháchá wó. Nkoge mbá metós ne enyú nnó? Mmage b́e ne enyú ndó eníí ne défyéé matós ne Esówá? Ajógembá, aké ne mende yimbá, chwó ne maá wye fa.”

42 Ndere ákéne achwóó ne maá yimbá meló nchye yimbá, apye ji akwé mme achwu gbokgbok. Jisós anyá meló nchye yimbá atané maá yimbá mmye atóó. Jisós ashuú ji mbaá nte wuú.

43 Bós áko ágégé uto bí Esówá awya matye mawá ebwó meno.

Jisós ama gare baá utóó bíí ndere ji ágbóó nye

(Mat 17:22, 23; Mak 9:30-32)

Yéndémuú ala meno mekpo fuú né ukpékpé unó bí Jisós apye, abwólé ajóó ne baá utóó bíí ake,

44 “Nénege matu déwú mechó ewé nchwóó gare enyú. Achyége nye Maá Nte Mekwaá né amu bós nchye nnó ápyé ne jí ndere éjíí bwó.”

45 Yé ndere Jisós ajóó mbá, baá utóó bíí ákaá ula mechó ewéna wó. Genó gefó géwá ebwó matós nnó ye áwú ákaágé ula. Ne ebwó ábó ntó efo má mangii ji.

Nde muú alú muú kpaá

(Mat 18:1-5; Mak 9:33-37)

46 Eké éwyage mbeé akwé baá utóó Jisós ebwó ebwó nnó waá alú muú kpaá?

47 Jisós akaá uféré bwó éféé ne aselé maá fo kóó aténé ne ji né nénkwú né mmye,

48 ne aké ne ebwó, “Yéndémuú ayi akamege mampye galógáló ne mamane kóó nkane ayina né mabá ma ebyennó ase mbá lé me, ne muú yi aségé me ebyennó ase mbá lé muú yi atómé me. Kaáge nnó muu yi aséle menyamye wuú nnó ji apó ye muú fo né geluáge nyú élé ji ne alú muú kpaá.”

Muú yi alá paá wó alu lé awyé
(Mak 9:38-40)

49 Jón akwilé ne ewú aké, “Ata debó degé mende fo aferege aló nchye né mabá myéé ne dégbé ji gétúgé alá pó fo né geluá gesé.”

50 Jisós ajóó ne ebwó aké, “Dégbegé gefógé muú yimbá gétúgé muú yi alá paá enyú alu lé awu nyú.”

Bós Samarya áshya mánse Jisós

51 Gébé gélágé kwókwólé eyígé Esówá aséle nyé Jisós mánjye mfaánebuú, Jisós awya metós nnó abó manjye né Jerosale.

52 Ndere aló mánjye, ató bós fo né mbe. Akwónégé melo fo né gebage Samariya, aló mánkelé melu ewé Jisós achwógé ábélege.

53 Bós bimbá ágégé nnó Jisós akoge mánjye Jerosale, áshya mánse ji. *

54 Jemsi ne Jón, áwúgé mbá ágií Jisós áke, “Ata, nnó déjé mewé étané mfaánebuú éshulé échwó ésó bós bí ágbó?”

55 Jisós abwólé ushu ashulé ebwó ndo.

56 Ne alyágé éféé afé melo ewéchá ne baá utóó bíí.

Genwágé áhkwólé Jisós

(Mat 8:19-22)

57 Wyé ndere ákéne ájye né meti, mende fo achwó jóó ne Jisós aké, “Nkwólégé wó déjyége yéndé mbaá ayi ójyé.”

58 Jisós ashuú ji meko né nekanémejóó aké, “Ushua úwya ambu ayi úbélege wyé, denwyané dewyaá anywa ne me Maá Nte Mekwaá mpó ye ne melu ewé nshwórege mekpo ngbeé mmye.”

59 Eké éwyáge Jisós aké ne mende yicha, “Kwólé me.” Mende yimbá aké, “Ata gó nnyé nníí kpé nte wa ne nchwó.”

60 Jisós ashuú ji meko aké, “Lyá abi alú eké áwuú bó ánií mewu bwó; ne wó chó ójyé ógáre ndere gefwage Esówá gélú.”

61 Muú yifo ama jóó ne ji aké, “Ata nkwólege nyé wó, yémbá gó kpé nnye

* 9:53 Elú wáwálé nnó: Asé ji wó, getuge bós Jus ne bós Samarya ápáa ate.

ngaré ulagepú ba nnó esé détámé ate ne nchwá.”

⁶² Jis̄s ashúú ji meko aké, “Muú yi agbaré gé mé géká mankyá mek̄ó ne amagé ja mmye meso akwané f̄o mambé muú ut̄ó gébé gé Es̄w̄o agbaré gé gefwa ji w̄ó?”

10

Jis̄s at̄o áhkw̄alé usaá úléé mesó efyanepéa

¹ Dep̄o et̄iré na dékógé, Ata Jis̄s ajya usaá b̄ó úléé mesó efyanepéa, at̄o ebw̄o ápéa ápéa nnó áb̄o mbe né mal̄o ayi jimb̄ó akoge nyé wyéé.

² Nderé at̄omé ebw̄o aké, “Mbwé manferé ajá d̄ó ne b̄ó ut̄ó abi áférege aja w̄ó. Nége mmye mbaá Es̄w̄o mb̄ó mek̄ó nnó at̄o b̄ó ut̄ó abif̄o nnó áchw̄o áferé mbwé wuú.

³ Chóge, ndere déjyé mb̄o kaáge nnó ment̄ome enyú mbaá b̄ó mme nkane máḡohme né mpú ukwaála.

⁴ Deké deyye deb̄ogé ñka, ye géba ye unó uká ebíf̄o. Deké deyye né meno meti détené gé f̄o détámé muú

⁵ Yéndé melo ewé dekw̄oné gé, gepú eyigé dékpéne, b̄oge mbe détámé b̄ó abi álú né mmu nnó, ‘Nes̄o nébé né gepú yina’

⁶ Mb̄ogé muú alú né gepú eyigé mb̄o ayi apyé f̄o nes̄o, nes̄o neláa nyé ne ji, mb̄oge ápyé nes̄o, nes̄o nékérege nyé eta nyú.

⁷ Dekpé gé né gepú eyigé mb̄o b̄ege wyé éféé, dékpé gé f̄o upú upú. Yéndégenó eyigé áchyé gé nyú nyé gé lé nyéé ne eyigé manyú nyúge, getú gé muú ut̄ó ab̄o mambé ne nsá.

⁸ Yéndé melo ewé dekw̄oné gé áse gé nyú ábelé gé mmu gepú déshagé f̄o menyéé yi áchyé gé enyú.

⁹ Pyé gé b̄ó mamée át̄o né melo ewé mb̄o, ne gárege nt̄o ebw̄o mekomej̄ó Es̄w̄o nnó, ‘Gefwage Es̄w̄o gechw̄o kw̄ókw̄ólé ne nyú.’

¹⁰ Yéndé melo ewé dekw̄oné gé ne áshagé mansé enyú, chóge né met̄ó melo déj̄ó nnó,

¹¹ ‘Yé mpúpú éyí dékpané né melo enyú, gé gé éj̄iná ndere dékwele uká

nnó étáné. Yé mb̄o kaáge nnó Gefwage Es̄w̄o gechw̄o kw̄ókw̄ólé.’

¹² Ngarege enyú nnó bí ún̄ó mpa, Es̄w̄o agene nyé melo Sodom meshwe apw̄o melo ewé mb̄o.”

Mal̄o ayi álá áfyéé mat̄ó ne Jis̄s w̄ó (Mat 11:20-24)

¹³ Ake, “Ut̄ohkwa ubé nyé ne enyú b̄ó melo Korasin, ut̄ohkwa ubé nt̄o ne enyú b̄ó Betsada néndé, ukpékpé ufélekpá ebi mpye eta nyú, mb̄o mpye nyá ubi mbaá b̄ó Tiya ne Sid̄on mb̄o ályaá mé gabo bw̄o te gachií, áfyé uchálé mandeé, áwaá matw̄o né mekp̄o mánleré nnó ályaá gabo ebw̄o.

¹⁴ Kaáge nnó bí ún̄ó mpa Es̄w̄o agene nyé b̄ó Tiya ne Sid̄on meshwe apw̄o enyú.

¹⁵ Chyá enyú b̄ó Kapan̄om, déferé nno ngó nyú akw̄ome nyé te mfaá mfaá? Ngba! Ashúlege nyé enyú mme kpáte dékw̄onege melo áwuú b̄ó.”

¹⁶ Jis̄s aké achw̄o nére, aj̄ó ne abi ji at̄omé aké, “Muú yi awugé enyú ebyennó awú mb̄o élé me, ne muú yi ashyagé enyú ebyennó ashya mb̄o élé me; ne muú yi ashyagé me éleré nnó ashya mb̄o lé Es̄w̄o muú át̄ome me.”

Baá dent̄ó Jis̄s ákeré meso ne nechóch̄o

¹⁷ Baá dent̄ó Jis̄s bimbo usaá uléé mesó efyanepéa ákeré meso ne nechóch̄o aké ne Jis̄s, “Atá ye aló nchye áwuú ésé gébé gé dényané abi né mab̄o myé.”

¹⁸ Jis̄s ákeré bw̄o meko aké, “Elú wáwálé, ngé *danch̄omeló ndere atáné mfaánebuú eké dasama akwe né mme.

¹⁹ Wuúge! Nchyé enyú uto ebi dékáge jyá mmyo ne ngát ne mma nchyeé enyú uto bí upw̄o ye uto ebi Danch̄omeló ne genó gef̄o eyí gépyé enyú gép̄o.

²⁰ Yé mb̄o débé gé f̄o ne nechóch̄o gétú gé aló nchye áwuú enyú. Bége lé ne nechóch̄o nnó Es̄w̄o asá mab̄o nyú né mmu ñwe ayi alú né mfaánebuú.”

Jis̄s alu ne nechóch̄o (Mat 11:25-27; 13:16, 17)

21 Né gebé eyigé Jis̄s aj̄óge dep̄o ti, Mendoó Ukpea épye ji agbeé ne nechóch̄o ne aj̄ó aké, “Nte wa, Ata ayi ab̄ó mfaá ne mme, mfeé w̄o d̄ó, nkane ɔpyeé nnó dep̄o etire detome ne me debe bibií mbaá b̄ó den̄gá ne abi ákaá ηwe d̄ó. ̄Nené deti gbógónó mbaá b̄ó abi alá kaáge ye genó nnó ákaá. Elu wáwálé Nte wa, mb̄o ne w̄o mb̄óó ókelé nnó ébé.”

22 Jis̄s ama j̄ó aké, “Nte wa achye me unó uko. Muú ayi akaáge gefogé muú ayi Maá alú áp̄ó, ekosé Nte wuú ne ye muú ayi akaáge gefogé muú ayi Nte alu áp̄ó ekose Maá ne b̄ó abi ji ájyaá nnó ápye ebw̄ó ákaá Nte wuú.”

23 Eké éwyage abw̄alé ushu aj̄ó ne baá ut̄ó bií aké, “Enyú dewya éfw̄o mangé unó bí dégéne mb̄o.

24 Ngarege enyú nnó gejamégé b̄ó ekpávé Ēs̄w̄o ne afwa ntó ab̄o ákelé mangé unó bi enyú dégéne mb̄o ne manwú unó bi enyú déwuú mb̄o yémb̄o áwuú w̄ó.”

Nekanémej̄ó mende Samarya ayi alomé met̄ó

25 Eké éwyage *Ménleré mabé Ēs̄w̄o f̄ó achw̄ó ne defyá né met̄ó mámua Jis̄s aké, “Ménleré, mpye nnó ne mb̄ó genwá eyi gélagé byé?”

26 Jis̄s agií ji aké, “Asá né mmu ηwe Ēs̄w̄o nnó? ̄J̄ó wye ɔwú nnó?”

27 Ashuú Jis̄s meko ake, “Gbógé ne Ata Ēs̄w̄o wyeé ne met̄ó wyeé meko, ne mendoó wyeé meko ne uféré byéé uko, pyégé ut̄ó bií ne eshye wyeé meko, tégé wyeé lé ji yéndégébé, ne gbógé ne nte mén̄m̄é wyeé ndere ɔgboó ne geme jyéé.”

28 Jis̄s aké ne ji, “̄Olu cho Pyemb̄o ne ób̄ó genwá.”

29 Mende yimb̄o, manleré nnó nkwe wuú alu cho, agií ji aké, “Mpye nnó ne nkaá nte men̄m̄é wa?”

30 Jis̄s agaré lé ji nekanémej̄ó aké, “Né bií f̄ó mende f̄o atané Jerosale ashulege ajye né Jeriko, aké akw̄onege meti án̄j̄ó apye ji, átule ji, áf̄ó unó bií uko, ályá ji ala man̄gb̄oman̄gb̄ó, áb̄ó áfé.

31 Eké épyemb̄o, *mém̄pye upe Ēs̄w̄o ashulege ajye né meti ewémb̄o aké agene mende yimb̄o apyamé akoó.

32 Wyémb̄o ntó ne muú Levi áchw̄ó, alu mempoó ámpyé upe Ēs̄w̄o, akw̄ónégé éféé, agé mende yimb̄o ji ntó akoó égbé ewé chá.

33 Eké éwyage mende *Samariya f̄o ayi ebw̄o alá t̄úgé ne b̄ó Jus akw̄óne éféé aké agene mende yimb̄o meshwe akw̄ó ji met̄ó.

34 Ajye báne ji, ashw̄óné upa bímb̄o ne mm̄óó *, ata maweé wye awé úbí ne ubaá mán̄d̄ée. Abw̄éé ji aneré mfaá *géjun̄á jí, afé ne ji né gepú eyigé an̄k̄éé ábélege áchyége man̄ka, éféé ne apelé ji.

35 Bií ujjágé aferé nka achyé mb̄óó gepú aké ne ji, ‘Pélé me mende yiná. Mb̄ogé ɔchogé ηka ép̄w̄ogé eyí, nkerégé meso nshuge nyé w̄o éjí’.”

36 Jis̄s agárégé ji mb̄o, agií ji aké, “Né ebw̄ó bímb̄o áléé ayi ndé álere nnó ji alu nte men̄m̄é mende yi án̄j̄ó átulé mb̄o ji? Garé me.”

37 *Ménleré mabe Ēs̄w̄o ashuú ji meko ake, “Élé ayi agené mb̄o ji meshwe.” Jis̄s agaré ji aké ch̄ó, “Pye wyémb̄o.”

Jis̄s ajye gé Mata ne Meri

38 Éwyágé Jis̄s ne baá ut̄ó bií átane ajye kw̄óne né mel̄o f̄ó. Mendée f̄o ajw̄olege éféé ayi akamege Mata. An̄e Jis̄s mmye nnó achw̄ó né gepú jí.

39 Mata ab̄o awya meso wuú yi alú mendée ayi akámege Meri. Ndere Jis̄s ab̄o akpené mmu, Meri ajw̄ole ji né nen̄kúné mmye, afw̄orege unó bí Jis̄s alérege,

40 yémb̄o Mata né égbé ewuú amyé le man̄k̄ele genó eyigé Jis̄s anyéé. Eke éwyage Mata ajye j̄ó ne Jis̄s aké, “Atá ̄J̄géné ndere Meri alyá me nnó mpye ut̄ó me mbií? Gáré ji áchw̄o apóo me.”

41 Ata Jis̄s akuú ji aké, “W̄o Mata ówane mmye jye mampye gejamégé unó ne óma óchyége geme jye éfwyale;

* 10:34 Elú wáwálé nnó: B̄ó Is̄reli áselé mm̄óó bw̄o ne maweé nkane uka.

⁴² Yémbò genó gelu géma élé Méri ne aiyá genó eyígémbò. Amage sé sé gejí eta wuú.”

11

Jisàs aleré ndere muú abòó manemmye mbaá Èsòwò (Mat 6:5-13; 7:7-11)

¹ Né gébé gefó Jisàs abó anemmye né mbaá fò. Aké anerege maá utòó wuú ama achwò jòó ne ji áké, “Ata leré ese ndere debòó manemmye mbaá Èsòwò wye ndere Jòn abó aleré baá utòó bií.”

² Èféé Jisàs aleré baá utòó bií ako aké, “Yendégébé deké denemmye jòóge nnó:

Nte sé, pyé mabò mmyé mábé ne énogé Pye gefwa jyé géchwò.

³ Chyége esé menyéé yi dékélege bií ne bií.

⁴ Jinte gabo yi ese depye eta wyé, ndere esé ntó déjigente gabo yi bòó ápyéé eta esé.

Ɔkamégé esé dékpré né mmuameno.”

⁵ Ne Jisàs améé aké dése nnó, “Mbógé òlu ne mejeé ne ogyégé gáre ji ne metòó utuú aké, ‘Mejeé pwò me ntó bréd éléé.

⁶ Menkéé wa achwò, mpò ne genó eyigé nchyege ji, mejeé wyé ajòóge nyé nnó?”

⁷ Ndòfò ebéé nnó ji ashuge ji meko né mmu gepu aké, ‘Ɔchyege me efwyale. Ngbé mé gepú ya mbélé ne baá ba, nkwilé gé sé ka mankéle genó nchyé wò.’

⁸ Jisàs aké, mende yiná ashyá mánkwilé ka achyé ji menyéé, yé lé alú mejeé wuú yémbò ngarege wò nnó ye épyé nnó, gétúgé adoó menómbí dòó dòó, mejeé wuú akwilege nyé ka manchyé ji yendé genó eyigé akélege ájyé.

Jisàs alerege nnó aké akélege genó, gií Èsòwò né mmyemenene (Mat 7:7)

⁹ “Mbò ne ngarege enyú nnó, ‘Gige wye Èsòwò gige, achyege nyé enyú unó bi dekélege, kelege wye kelege ápye nyé enyú degé ubi. Dóoge

wye menombi doó, anénege nyé enyú ewú.’

¹⁰ Kaáge nnó muú yi agigé genó, asele nyé, ne ayi akélégé, agene nyé, ne muú yi anogé menómbí, anénege nyé ji éwú.

¹¹ Ndé muú nyú ayi abegé nte, ne maá wuú agigé ji meshuú, áchyége le ji mmyò?

¹² Wá mbógé akógé nekwanchií, achyege lé ji ngat?

¹³ Mbógé enyú ákwaá abi délu bòó nchye, dechyege unó ulólól mbaá baá nyú, ndé gepyé ne Nte nyú yi alú né mfaánebuú alá chyégé Mendoó Ukpea mbaá bòó abi ágige ji?”

Jisàs apó ula uma ne Belsebòb mfwa aló nchye

(Mat 12:22-30; Mak 3:20-27)

¹⁴ Né gébé gefó Jisàs aféré meló nchye ayi apyé mende fò álaá mbú. Meló yimbò aké atanege ji mmye mende yimbò aló manjòó mejòó. Gejamégé bòó bí awuú ndere mende yimbò ajòóge mejòó matye mawá ebwó meno.

¹⁵ Yémbò abifò aké, “Abuú áló nchye né menyamye bòó, élé Belsebòb mfwa áló nchye ne achyége ji uto nkawu ne ábuú áló nchye.”

¹⁶ Abifò akele meti mamua Jisàs. Agií ji áké, “Pye ufélékpa ese dégé, manlere nnó Èsòwò ne atóme wò.”

¹⁷ Jisàs ákaá genó eyigé ebwó áférége, ajòó ne ebwó aké, “Yéndé melò ewé bòó alá pò meko ama, éténégé. Mbógé ula gepú ukarégé, uké umye ne ate utyage.

¹⁸ Mbòntó ne élú ne danchòmelo, mbógé bòó bií ákarégé aké ámyé ne ate gefwa jíi géténégé. Njòó mbò, gétúgé enyú deke uto ba utanege mbaá danchòmeló, ne nkáge mfére aló nchye.

¹⁹ Déké mféregé aló nchye né uto bí danchòmeló. Ndere enyú deké mbò, bòó nyú áferege né uto bí wá? Èbyennó ebwó ambòó áléregé enyú nnó delu gyé.

²⁰ Yémbò, mbógé élé utó bí Èsòwò ne mbuú áló nchye, kaáge nnó Gefwage Èsòwò gélo mé fá ne enyú.

21 “Enyú dekaá nnó, mbògé meto muú akpomégé mmye ne unó bee mámbá gepú jíí, unó bíí uko ubéé chánéné.

22 Yémbò mbògé muú yi atóo apwóó jí, achwògé kpá jí ne umye, afòge nyé unó umye bíí ebí jí abó anéré metóó wuú wyé, akaré ne ajeé bíí.

23 “Muú yi ashyagé manténé né depò ta, ébyennó atya lé déti. Mbògé muú ashyagé mampoo me nnó apyé bóó ákaá Èsòwò, ébyennó achò mbò élé utóó ba.

Meló nchye ayi akeré meso
(Mat 12:43-45)

24 “Gepògé meló nchye gélú nnó, gébége atanégé muú né mmye akéne akélege melu mangbeé mmye né mmu mewaá. ‘Mbògé alá ge melu wó, ajòge aké nkerege meso né mbaá yi ntané.’

25 Mbògé akerege meso ne agégé nnó gepú yimbò gela gewa, ákwyé áshwa mé géjí,

26 akerege, afé ase áló nchye abifò akénéama abi abóó apwóó jí, ákpé ájwólé mmu. Ne gefóó eyíge muú yimbò ábéé gebóó gépwò eyíge mbembé.”

Metóó megòmegò ewé wáwálé

27 Jisòs ajóógé depò etí, mendée fò né mmu geluage bóó bimbò ado elúlú aké, “Metóó megòmegò elú ne mendée yi ábyené wò ne awéé wò ne mámbé jíí.”

28 Jisòs akeré meko ake, “Géjamégé metóó megòmegò gélú lé ne bóó bí awúu mekomejóó Èsòwò, ne apye ndéré aké.”

Bóó akélege ufélékpá
(Mat 12:38-42; Mak 8:11, 12)

29 Ndere Jisòs ajóge depò tí gejamégé bóó áchwò chóme áwúu. Ne Jisòs ajóó ne ebwó aké, “Enyú nnye eniné na debò. Dekélege me nléré enyú ufélékpa, yémbò yé uma nlérégé fò, wye lé ufélékpa ebi *Jona.

30 Wyé ndere Èsòwò abó apyé ufélékpa né mmye Jona manlére utó bíí mbaá bóó Ninéve, mbòntó

ne álerege nye né mmye Maá Nte Mekwaá, ne nnye eniné na négéne nye.

31 Bíí unóó mpa Èsòwò, mfwa mendée né melò Sheba ákwilege nye ashule bóó nnye enina ndo nnó ápye gabo. Néndé, atané nya kpaá tete ewu áchwó wú unó bí mfwa *Solomun áleré nya bóó ne déngá. Kaáge ye nnó muú alu mbò né metóó metóó enyú ayi álerege mekomejóó ne déngá apwóó mfwa Solomun yémbò défyéé fò matu manwúge wó.

32 Bíí mpa, bóó Ninéve ntó áshulege nyé ndo mbaá nje eniné fi gétúgé ebwó abó awúu mekomejóó Èsòwò ayi Jona abò agare ne ákwòré matóó bwó. Muú yichá alu fá nána ayi mekomejóó wuú apwóó ayi Jona, ne enyú dewuú fò jí.

Jisòs alerege bóó gengbógé menyammye
(Mat 5:15; 6:22, 23)

33 “Muú álwégé fò étuléká ábele bíbí. Yé gesá akpáné fò akwéré ewú. Anma ewú mfaá nnó bóó ákpege mmu gepú ágéné mbaá.

34 Amé mekwaá álu eke etulékán né menyammye wuú meko. Mbògé ame jyé álú chánéné, kaá nnó menyammye wyé meko abéé ne gengbó, ne mbògé ame jíí apó chánchá agene gemua mbaá meko.

35 Muú abò manchére chánchá agé nnó gengbó eyigé jí aferé nnó agene gépó fò lé gemua.

36 Mbògé muú akwólégé gengbó wáwálé, ayi depò tíí délá pó né gemua, genwá jíí geko gebéé nyé pópó ndere mewé egénege né gemua.”

Jisòs ashule ndo mbaá anlére mabe Èsòwò ne ekwò bóó Farasi
(Mat 23:1-36; Mak 12:38-40)

37 Ndere Jisòs alú ajóge mbò, muú Farasi fò akú jí nnó ajyé anyé menyéé ne jí né gepú jíí. Ajye kpé ajwólé, ebwó áló manyé menyéé.

38 Muú Farasi yimbò agégé nnó Jisòs aló manyé menyéé ayi alá shwóné amu wó ala meno mekpo fuú.

39 Jisòs aké ne jí, “Enyú bóó Farasi dewya matóó nchye ne usée. Néndé gepòge nyú gélu eké muú ayi ashwònege meso amo ne uchweri

menyé, yémbò né mmu, abelege unò bi ji abòó né mati mabomabo.

⁴⁰ Ama jóó aké: Enyú delu ukenkené bòó. Enyú dekaá f́ nnó Èsòwò yi akwyé meso genó ji ne akwyé ntó mmu wó?

⁴¹ Genó eyigé enyú débòó mampye gélú nnó, bóge genó eyigé gelu mmu bò akpánkpa menyéé nyú déchyé mbaá bòó gekpo. Èfée matòó nyú ntó ábè nyé pópó né depò deko.

⁴² “Utónkwa úlú ne enyú bòó Farasi. Enyú dekarege menyéé yi dékpáne né makòó nyú dékaré malú afya, déchyé Èsòwò melú ema. Yémbò depyé unò ebí úlú cho mbaá bòó ne dejinte mangbógé ne Èsòwò. Pyege ukpékpé unò bina. Yémbò délyage f́ manchye echye ewé enyú debò dechyége mē.

⁴³ “Utónkwa úlú ne enyú bòó Farasi degboó mánjwólé malú ujwólé ayi énogé né mmu macha mmyemenene ne dekelege nnó bòó átámégé enyú ne énogé ne matoó gese.

⁴⁴ “Utónkwa úlú ne enyú, délu eké manome ayi álu bibi. Bòó ákéne mfaá ákaá f́ nnó ákpáne mbò lé getoó wò.”

⁴⁵ Jisòs anérége manjóó depò eti, Ménleré mabé Èsòwò ama aké, “Ménleré jóóge mbò depò etiré na, oshye mbòntó esé.”

⁴⁶ Jisòs ashúú ji meko ake, “Utónkwa úlú ntó ne enyú Anleré mabé Èsòwò, enyú denerege bòó matuú ayi ánoó nnó ákpa, mánwó ebwó yé dachyé déwólé.

⁴⁷ “Utónkwa úlú ne enyú; enyú dékwyége manómé bòó ekpávè Èsòwò abi ante nyú abó áwané, yémbò deshya meko mejóó ebwó.

⁴⁸ Mámpye mbò enyú degame mbò lé ante nyú né unò bi ebwó ábó ápyé. Awá bòó ekpávè Èsòwò, nána dékwyége manomé bwó.

⁴⁹ Èsòwò mfwa déngá né gétú eyigé mbò aké, ‘Ntòme nyé ebwó bòó ekpávè ne ángbá bá. Èbwó áchyége nye gentagé bòó ba bimbo efwyale ne áwáne nyé abifó.’

⁵⁰ Elé nje eniné na ne Èsòwò agíge nyé ebwó gewu eyigé bòó ekpávè bíi,

abi bòó álóó manwáne te mme yina alóó úla, kpaá te nána.

⁵¹ Aló nyé mángii manoó mewené Èbel ákwóné ami Sakariya ayi ebwó áwáne ji né mmu echa upé Èsòwò, metòómetòó geluó eyigé ápye upé ne melu ewé bòó alá kpéné tametame. Ngarege enyú wáwálé nnó Èsòwò aló nyé mángigé nje eniné na gewugé bòó abi áwané.

⁵² “Utónkwa úlú ne enyú Anleré mabé Èsòwò. Debí egbógóló menómbi ewé muú akoógé ne akaá Èsòwò. Enyú ambòó dékélégé f́ mankoó wyé dekaá uchánchá bii, wyémbò ntó ne dégbéé bòó abi akelégé mankoó wyé.”

⁵³ Jisòs anérége uno ebi manjóó, eké ewyage atané dafye, Anleré mabé Èsòwò ne bòó Farasi áshulé ji mmye, ágii ji bòó nkwe ne gejamégé depò nnó áwú ewé étánege nye ji meno.

⁵⁴ Agige ji mbò nnó akwegé nekwené menó ne ebwó amhá ji mechò mmye.

12

Muú akadgé bwóle f́ Èsòwò (Mat 10:26, 27)

¹ Ndere Jisòs alú jóóge depò eti, gejamégé bòó áchwò nó ji mme, ájá eké ushye te ánmérege ate. Jisòs abwólé kpé ushu ne baá utòó bíi aké, “Sege gébé ne gepò eyigé bòó Farasi * áwyá, alú lé bòó dembwólé.

² Kaáge nnó genó gefò gépó eyigé ákwérége gejí, bòó alá géné nye ne eyigé ábigé ntó géjí bòó alá kágé nye gépó.

³ Èbyennó, depò deko etiré enyú dejóóge lé né metòó utuú, áwúu nyé déti bíi gbóó. Ne depò etiré enyú degbe gepú dejóóge geju, bòó ako áwúu nyé déti.

Muú ayi débòó mamfò lé Èsòwò épéfò mekwad (Mat 10:28-31)

⁴ “Ajeé ba, ngarege enyú nnó défógé f́ bòó. Akáge wá lé muú wáne ne ákáge pyé esé genó eyigéchá.

* **12:1** Elú wáwálé nnó: Gepò eyigé bòó Farasi ne bòó Sadusi getené mbaá *Yis.

5 Ngarege nyé enyú muú yi debɔ́ mamfɔ. Fɔ́ge lé Ɛsɔwɔ ayi awagé muú, alú wyá uto mamfúmé muú yimbɔ né mewε ewé élá nómégé. Ngarege enyú wáwálé nnó ji ne alú muú ayi debɔ́ mamfɔ.

6 “Pɔ enyú dekaá nnó akpóo baá denywɔné átá ne ŋka eyi élá fuú yé genó wó. Yémbɔ Ɛsɔwɔ abya ye maá enwyóné ama wó.

7 Ne enyú, Ɛsɔwɔ akaá mpa dénkaaré mejwe eti délu yéndémuú nyú mekpɔ. Dechyégé gemε genyú efwyale néndé denjeá gemε né mbe ushuú Ɛsɔwɔ dépwɔ ekwɔ denwyóné.

Muú ayi áfyéé metɔ́ ne Kras ne ayi ashya ji

(Mat 10:32-39; 12:32; 10:19-20)

8 “Ngarege enyú nnó yéndémuú ayi ágárege gbónónó né mbe ushu bɔ́ nnó alu muú wa, Maá Nte Mekwaá ntó akamege nyé né mbe ushu makiénné Ɛsɔwɔ nnó muú yimbɔ alu awuú.

9 Yémbɔ, yéndémuú ayi áshyágé né mbe ushu bɔ́ nnó akágé me, nshyaá nyé ntó ji né mbe ushu makiénné Ɛsɔwɔ.

10 “Génó géma eyigé débɔ́ mankaá gélu nnó, Ɛsɔwɔ akage jinte gabo muú ayi ájɔ́ge mejɔ́ mebomebo ne Maá Nte Mekwaá, yémbɔ muú ayi ájɔ́ge mejɔ́ mebomebo ne Mendoó Ukpea, Ɛsɔwɔ ájigé fɔ́ nte gabo wuú.

11 “Kaáge nnó gébé gékwónene nyε eyigé ápyéne enyú muú ama ama mánjye téne unɔ́ mpa né macha mmyemenene, ámage sé enyú nnó déténe mbe ushu afwa melɔ́ ne bɔ́ góména. Gébé eyigémbɔ gekwónégé, désomé gé fɔ́ nnó depye nyé nnó ne dépoó gemε genyú, ye nnó dejóge nyé nnó.

12 Né gébé eyigémbɔ, Mendoó Ukpea égarége nyé enyú genó eyigé débɔ́ manjɔ́.”

Nekanémejɔ́ gekenékénégé mfwa

13 Ndere Jisɔs abó achyége baá utɔ́ bií majyé na, muú fɔ́ né mmu ekwɔ́ bɔ́ ajɔ́ ake, “Ménleré, gáre menjé wa akaré geteégé nte sé achyé eya.”

14 Jisɔs akuú ji aké, “Mejeé, waá ake me mpáné bɔ́ mpa nyú ne nkáre geteé genyú?”

15 Abwɔlé, ajɔ́ ne bɔ́ ako aké, “Sége gébé, ekagé dénére matɔ́ né unó mme dɔ́, néndé, genwágé muú gepó fɔ́ lé né unó bi ji awya. Yé ábé lé ne gefwa nnó?”

16 Jisɔs ajóge mbɔ, ató εbwɔ nekane-mejɔ́ ake, “Mfwa fɔ́ abó alu ayi awyá mekɔ́ wuú ewé élmé menyéé dɔ́.

17 Agií gemε jii ake, ‘Mpye nyé nnó? Mpó sé ne melú ewé mbélége menyéé wa.

18 Ewyage ake, ‘Genó eyigé mpye nyé gélu nnó.’ Mmu nyε utó ba, ntené ebi unjea; mbélége nyé menyéé ne mbwé menyéé wa meko eféé.

19 Mpyégé mbɔ, njóge nyé ne gemε yá nnó nana njyé gbée mmye. Nwya gejamé menyéé ayi nnyéé né gejamégé aŋme. Njye nyégé, nnyúge mmɔ́ ne nnyégé genwá.’

20 Ndere áférége mbɔ, Ɛsɔwɔ akuú mende yimbɔ ake, ‘Wɔ genkekenegé muú áséle genwá jyé ne utuú bína ne unó byé ebi ɔ́belé, ulá nyé ebi wa?’ ”

21 Jisɔs aké ne εbwɔ, “Wyé na ne epyé nyé ne muú yi akélége unó uko nnó ubé ebií ayi álá akélége unó ebi mampye depɔ́ré Ɛsɔwɔ.”

Jisɔs alerege nkane debɔ́ mambé ne Ɛsɔwɔ ne unó mme

(Mat 6:24-34)

22 Jisɔs anérége aké ne baá utɔ́ bií, “Ndere elúmbɔ́, ngarege enyú nnó dechyégé fɔ́ gemε enyú efwyalé mankelé genó eyigé dényé ne mandeé ayi défyéé nyε.

23 Kaáge nnó genwá enyú genjeá gepwɔ menyéé ayi dényéé ne menyammye enyú ajeá apwɔ mandeé ayi défyéé.

24 Pége denywɔné, deti depene menyéé, deferege ne débélége mbwé. Dépó ye ne malu ayi débelege menyéé, élé Ɛsɔwɔ ne achyége deti menyéé. Ne enyú denjeá dɔ́ né amε Ɛsɔwɔ depwɔ denywɔné.

25 Déchyégé gemε nyú efwyale, ndé muú nyú ayi mesóme wuú ekáge gbée

yéé bíí uma né aημε ayi Εσωω achyé jí nnó débélé fá mme?

²⁶ Εpyé nnó ne ji amyε mambé ne unó uko ebi úchyége ji geηwá, ayi álá kaágé pyé ye εκέκέ genó εwéna?

²⁷ Pége dégé unó mewaá ebi úkome ukoó ulúúló ndere úwéné, úpyé fó utóó, ukwyége ye mandeé. Yémbω ngarege enyú wáwálé nnó ye Mfwa *Solomun ayi abó awyá unó uko, apó ye ne nkú ayi alomé akwóné ukoó ebi unó bina.

²⁸ Mbógé Εσωω achyεge bya mewaá bina ukoó ulúúló. Bya ebí fina úlú ube geyá úgbó atuú áfyé mewε, deféré nnó ákágé chyéé fó enyú mandeé apwω ndere ji apele bya mewaá? Metóó εwé enyú defyεé ne Εσωω éηené kpaá épwω amu.

²⁹ Εβεγέ mbω, dechyégé fó gemε enyú εfwyale mankélégé genó eyigé dényεé ne eyigé dényúu nyé.

³⁰ Εlé bóó bi álá kaágé Εσωω ne áchyége gemε bwó εfwyale yendegébé mankélégé unó bina. Kaágé nnó Nte nyú Εσωω akaá me nnó debω mambε ne ubi uko.

³¹ Ne myége mangε meti εwé Εσωω abεé mfwa nyú, dépyεgé mbω, achyεge nye enyú unó bina uko.

Ekágé muú abya Εσωω gétúgé unó mme
(Mat 6:19-21)

³² “Baá ba, défógé, ye lé délá déja wó, Ata Εσωω ajya mé enyú nnó dényεé geηwá né mmu gefwa jíí.

³³ Kpóge unó bi déwya uko, déchyε ηka yimbω mbaá ubyá bóó. Kelege úba ebi ulá chógé, εwéna eléré nnó debéle gefwa genyú né mfaánebuú mbaá yi genó géla kaágé ta. Yé menjó álá kaágé jó, ye ukyε úla kaágé nyé.

³⁴ Kaágé nnó mbaá ayi muú ábelege gefwa jíí, εfεé ntó ne metóó wuú εbέε.

Bóó Kras abó mangilé ji

³⁵ “Kpómege mmyε lwεge mawε álúli,

³⁶ dégíle nderé bóó ágíle nte bwó nnó akéré meso né epaá neba εwé ji ajyé. Akérégé meso adogé menómbí ákágé néne ji éwu ténéténé.

³⁷ Εfωó élú né baá defwé abi nte bwó akerégé meso, ábánege εbwó peé! Ngarege enyú wáwálé nnó, akpomege nyé mmyε, agaré εbwó nnó ájwólé ka ji akpá menyεé achyé εbwó ányé.

³⁸ Εfωó élú né baá defwé abi mbógé mbóó gepú achwógé, ye ne metóó utuú ye gejyéjyé gé bí, ábánege εbwó peé.

³⁹ “Kaágé nnó mbógé mbóó gepú akaágé gébé eyigé menjó achwóó gyá nyé geji akpé mmu, mbó ajwólé abame géjí nnó menjó akágé achwó agyá akpé mmu.

⁴⁰ Enyú ntó kpómege mmyε, gétúgé Maá Nte Mekwaá akerege nyé meso né gébé eyígé délá dékágé.”

Baá defwé abω mampyε matóó bwó chánchá
(Mat 24:45-51)

⁴¹ Pita akuú Jisωs aké: Atá, “Ότό mbω nekanémejóó eni né eta εsé waá mbaá bóó ako?”

⁴² Ata ama ló mangaré εbwó ake, “Bege ndere maá utóó ayi awyaá denge, apyε utóó bíí chánchá. Nte wuú alyaáge ji ne baá defwé abifó nnó apélé εbwó, achyεge εbwó menyé chánchá né gébé gelógéló. Maá utóó yiná alu ndé gefógé muú?

⁴³ Galógáló abεé nye ne maá defwé yimbω, gébégé nte wuú akerégé meso agéne nye nnó ji apyε utóó bíí chánchá.

⁴⁴ Ngarege enyú wáwálé nnó nte wuú abelege nye ji ndere muú kpaá né unó bi ji awyaá uko nnó apélé.

⁴⁵ Ne mbógé maá utóó yimbω abεgé ayi áwyaá gepω gebogebo, ajóge nye ne gemε jíí aké, ‘Nte wa abelege nye dóó ne achwó,’ ne aló nyé mantúlégé baá defwé abifó, andée ne ande ne manyεégé menyεé ne manyúgé mmóó te mapyéne ji.

⁴⁶ Mbógé apyé gé mbω, nte maá utóó yimbω achwω kwó nye ji neηmé né gébé eyígé ji álá kaá nnó achwó wó. Abané gé ji mbω, achyεge nye ji gekpékpé εfwyale εwé εbóó epwóó amu nnó ájyé ábáné bóó ubée

⁴⁷ “Maá defwé ayi akaágé genó eyígé nte wuú akélege nnó ji apyε ne

álá pye géjí wó, nte wuu agarege nnó ábwólé ji ula ádó chánéné.

⁴⁸ Mbogé maá utó alu ayi apyegé gyé né mechó ewé akpáne matulé, yémba elé alá kaá genó eyíge nte wuu akélege wó, ajií matulé ájámé. Enyú debó mankaá nnó muú yi áchyegé ji gekpékpégé genó, ji ne ame mako apéle. Muú yi áchyége ji genó eyíge mbó, ji ne áchérege ji chánéné.”

Mekomejós Jisós achwó ne mawámé épófó nesó

(Mat 10:34-36)

⁴⁹ Jisós ama jóó nnó, “Nchwó né mme yiná manlwéé mewé, ne mbogé ébó éló mé manlúlé, mbó metóó égóó me.

⁵⁰ Afyé nyé me né efwyale wyé ndere áfyé muú mmú nnyi nnó awó manaá Esowó. Wyé kpaá depó etí dékogé ne metóó wa ékwené.

⁵¹ “Enyú deféré nnó nchwó fá mme mámpye nnó bós ábé nesó ne até? Kaáge nnó nchwó lé mampye bós áfá mbwa ne até.

⁵² Ló nána ojyége mbé, bós ábége makpó áta né ulá gepú, akárege nyé, álé ábéé nyé né égbé wá, ápea áshyá nyé me. Mbogé ápea álú égbé wá, áléé áshyá nyé me.

⁵³ Nte ashya nyé manwú mechó ne maá wuu ayi mende, maá ayi mende ntó ashya nyé manwú mechó ne nte wuu. Mmá ashya nyé ewé maá wuu ayi mendée, maá ntó ashya nyé ewé mmá. Nmogétá ashya nyé ewé mendée maá wuu, mendée maá wuu ntó ashya nyé ewé nmogétá wuu.”

Muú abó manchére akáá ndere ji atené ne Esowó

(Mat 16:2, 3)

⁵⁴ Jisós ama jóó ne ekwó bós aké, “Enyú degége gekó yendégébé géké génywérege dejogé deké, ‘Manaá achwó kwé. Ne akwene ntó.’

⁵⁵ Yéndégébé degége nnó, ‘Gefwene nebá géle chwó’ dekaá nnó genóme gechwó jyá. Ne mbóntó ne ébéé.

⁵⁶ Enyú bós dembwólé, ndere dépéle mfaá ne mme délóo ndere bií ubé nyé.

Epye nnó ne enyú delá géné unó bí Esowó apyé mbó né gébé eyí?

Kwyé depó ne muú mawámé wyé (Mat 5:25, 26)

⁵⁷ “Enyú ambós dekáge fere fó, dékára genó eyí gélu cho eyíge débóó mampye?

⁵⁸ Mbogé muú nyú abogé efwyale ne muú mawámé wuu, ne muú yimbo ajyegé kpó ji né eso, abó mankwó ji mata nnó ajá mechó ewémbó meso ndere ebwó alú jyéé jyéé. Ebége alá pyémbó wó mbós ujwós ajye nyé ne ji mbaá mémpané mpa. Ne mémpané mpa afye ji né amú bós bó nku, ne bós nkú áfyéé nye ji denó.

⁵⁹ Ngarege enyú nnó, átánégé nyé denó etirémbó kpaá te ákwóle ujwós bimbo uko.”

13

Kwóré metóó wyé ne apó mbogé mbó fó wó agbó

¹ Né gébé eyigémbó, bós áchwó gáre Jisós mechó fó ewé ébó epyéé ne bós Galilí fó. Ndere ebwó apyé ure, Palet Góména né Rom, ató bós nnó áwá ebwó. Ajyegé áwá bós bimbo ne manoó bwó macho ne amí menya eyí apyé ure.

² Jisós awúge mbó agií aké, “Déféré nnó bós abi agbó mbó, elé apyéé ubeé ápwós bós Gálilí abifó?

³ Epófó mbó. Ngarege enyú nnó: Mbogé delá *kwóré matóó nyú wó, deníge nyé gemé nyu geko nka ama.

⁴ Tége genó eyí gépyé né meló Silóm. Enyón ekwé éwá bós nekwuneáléé. Déféré nnó bós bí agbó mbó, elé ebwó apyéé ubeé dós ápwó bós Jerosale abifó?

⁵ Epófó mbó. Ngarege enyú nnó, Mbogé delá kwóré matóó nyú wó, deníge nyé gemé nyu geko nka ama.”

Nekanémejós genó eyí géla wámé

⁶ Ne Jisós agaré ebwó nekanémejós eni ake, “Mende fó abó ape genóó *gefó né mekóó wuu, gébé gékwónégé ajye

* 13:6 Elú wáwálé nnó: Genó eyige mende yimbo apéne akuú geji *fig.

pe nnó genós eyigémbò gewò ne ji akýé umpomé ne ye géma agé wó.

7 Né gébé eyigéfo, ajóó ne muú utóó wuú aké, ‘Añmé álé mbò aléé ayi nchwóó mankyé umpomé fá né genós eyi ne ye gefó ngéné. Ke géjí gékwé, géfóó mbaá detú.’

8 Muú utóó aké, ‘Atá, nne wò mmye, ma lyaá géjí gébé né ñme néma. Nchome nyé ula bíi ngyá, ngbele ujwaá wyé.’

9 Mbógé ñme néchá gewógé eló, gélagé wò wó okágé ké geji ñmé mme.’”

Jisós apye mbwéré mendée ala mankene né bit uwyaa

10 Bíi uwyaa bóó Jus fó úkwónégé Jisós abó alerege bóó né mmu echa mmyemenene.

11 Mendée fò abó alu éféé, ayi meló nchye ájyálé ji gempyó, ála ke pyópyó. Ameé né añme nekúuneáléé ne akágé nyaá mmye aké cho.

12 Jisós age mendée yimbò, akuú ji ne aké ne ji, “Mmá lo nána òjyégé mbe nemée néé nébyé.”

13 Ajóge mbò anéré ji ebwò mmye, téné téné mendée yimbò atóó, anyaa mmye atené cho, ala mamfégé Eṣṣwò.

14 Muú kpaá né echa mmyemenene agégé nnó Jisós apye mendée yiná atóó bíi uwyaa bwò, metóó ésó ji. Ala manwégé bóó aké, “Ndó élú ékéné eyí bóó ápye utóó. Chwóge lé né ndò yimbò nnó ápye enyú detóó. Muú amagé chwó sé né bíi uwyaa.”

15 Atá Jisós aké ne ji, “Enyú bóó dembwólé! Yéndé bíi uwyaa, yéndémuú nyú, akágé ná mpò wuú nnó ajyé ányú manaá?”

16 Mechó ewé mendée yina élú nnó alu mpyáne Abraham, ne danchòmeló afye ji né efwyale né añme nekúuneáléé. Epó galógáló nno áféré ji né efwyale bíi uwyaa?”

17 Jisós ajóge mbò, bóó mawámé bíi mmyé égbó ebwó yémbò gejamégé bóó álú ne nechóchó né ufélekpá ebi Jisós apyéé.

Nekanémejóó mbwé ayi ákuú ji Mòsta

(Mat 13:31, 32; Mak 4:30-32)

18 Ne Jisós agíi gеме jíi aké, “Gefwage Eṣṣwò gélu mbò nnó? Mmage ná geji ne ndé?”

19 Gélu nkane mbeé mbwé ayi ákuú mòsta, eníne muú abóó apené né mekóó wuú. Néchígé, néwé, nébwólé gekpékpégé genós ne denywóné déténege anyua bwó wyé.”

Nekanémejóó Yis

(Mat 13:33)

20 Jisós ama gíi gеме jíi aké: “Mmage mée na gefwage Eṣṣwò ne ndé?”

21 Gelú ntó nkane yis uka ebi upye bréd amualé ebi mendée abò achwaré ne gejamégé flawa abelé kpaá te flawa meko amuále.”

Menómbi mamkpe né geñwá eyi géla gebyéé élú mámálé

(Mat 7:13, 14, 21-23)

22 Jisós alú kéne ajye né Jerosale. Ndere ajyé, akoge malómáló, alerege bóó mekomejóó Eṣṣwò.

23 Muú fò agíi ji aké, “Ata, bóó bíi ányéé nyé geñwá eyí géla gébyé ábéé nyé élé gachyé?”

Ne Jisós aké ne bóó ako,

24 “Enyú myége lé mamkpe né menómbi ewé élú mámálé nnó depó. Néndé ngarege enyú nnó gejamégé bóó ámuáme nyé mamkpe, ne metí ébé nyé.

25 Gébé gékwónenege nyé, eyígé mbóó gepú akwilege ka, agbé menómbi. Gébége agbége ewú, enyú bí délaá dafye denóme nyé menómbi dekuú nnó, ‘Ata, néné esé menómbi.’ Ne ajóge nyé ne enyú aké, ‘Nkágé fò mbaá yi enyú detané.’

26 Enyú delò nyé manené mmye deké, ‘Pó esé debó dejwólé mbaá ama ne wò, denyé menyéé, denyú mmóó? Pó óbó óchwó né melò sé ogarege bóó mekomejóó Eṣṣwò?”

27 Yémbò ashúge nyé enyú meko nnó, ‘Ngarege enyú, nkágé fò mbaá yi detané. Kwílege me ushuú. Enyú dekene depye nchye!’

28 Ne degene nye Abraham, Asek, ne Jakɔb chɔnchɔ ne bɔɔ ekpávé Ɛsɔwɔ ako ndere ájwɔlé mbaá ayi Ɛsɔwɔ ágbárege gefwa jíí, enyú delile nye, ne denyéé mánjéné ne matɔɔ usɔɔ.

29 Né gébé eyígémbɔ bɔɔ átánege nye né umε malɔ mme mako, manye gefwa eyigé Ɛsɔwɔ ágbárege.

30 Kaáge nnó bɔɔ fɔ abi anóge mbɔ ebwɔ, álaá nye bɔ apɔ mpa ne bɔɔ abi álu bɔ apɔ mpa álaá nye afwa.”

31 Wyé né gébé eyígémbɔ, bɔɔ Farasi fɔ áchwɔ garé Jisɔs aké, “Kwélé fa chɔ geba eyigéchá néndé Mfwa *Herɔd akelege manwá wɔ.”

32 Jisɔs aké ne ebwɔ, “Chóge dégaré muú defyá yimbɔ nnó, ji akaá nnó mferege aló nchye fina mmage mpye bɔɔ mamée átoó ne wyémbɔ ne mmáge pyé geyá. Fí ndɔ élé ne nnérege utɔɔ ba.

33 Yémbɔ yelé mbɔ njɔɔ, mbɔ manlyá fina njye Jerosale, nkene neke geyá ne ndɔ epéa. Élómé fɔ nnó áwá muú ekpávé Ɛsɔwɔ né mbaá yichá ékosé né Jerósále wɔ.”

Jisɔs asomége Jerosale (Mat 23:37-39)

34 Jisɔs alɔ mánsómégé ake, “Ɛ é Jerosale, Ɛ é Jerosale, dewane bɔɔ ekpávé Ɛsɔwɔ ne detome abifɔ ne mataá, bɔɔ dentɔɔ abi Ɛsɔwɔ atómé eta nyú! Mmua mé ndɔ ndɔ ne ndɔ, manyweré enyú nkwere nkane mekwɔ akwérege baá bií, yémbɔ enyú dékélégé fɔ.

35 Gége yé nnó, melɔ nyú éla mé mábómé. Ne ngarege enyú nnó, elɔ fina ejyégé mbε, enyú démágé gésé me kpaá tε bií ebi enyú dejóge nye nnó, ‘Mejé ébé ne muú ayi achwɔɔ né mabɔ Atá!’ ”

14

Jisɔs ama pye mende fɔ atóó né bií uwyaa bɔɔ Jus

1 Né bií uwyaa ebifɔ, Jisɔs ajye nyé menyéé né gepúgé mende fɔ. Mende yimbɔ abɔ alu muú kpaá bɔɔ Farasi. Ndere Jisɔs alú éféé, bɔɔ ápéle ji

chwechwe, nnó ágé genó eyíge ji apye nye bií bimbɔ.

2 Ɛféé mende fɔ ayi uká ne amu úmualé, abɔ aténé mbε ushu Jisɔs,

3 Jisɔs agií bɔɔ Farasi ne Anleré mabé Ɛsɔwɔ abi álú ntó éféé aké, “Ébé esé egaré nnó muú akage pye muú nemée atóó né bií uwyaa?”

4 Yémbɔ ebwɔ akeré ye ji meko wɔ. Ne Jisɔs agbaré mende yimbɔ apye ji atóó, agaré ji nnó ajyé.

5 Éké éwyage Jisɔs agií ebwɔ aké, “Mbɔgé muú nyú fɔ ne maá wuú akwegé né gepyégé manaá bií uwyaa, ye élé mpɔ wuú ne akwené, muú yimbɔ anyóge wáwá akpé mmu aféré ji?”

6 Nkwé yiná apwɔ ebwɔ amu, apye ebwɔ ála bɔmbɔ.

Ɛsɔwɔ akelege lé muú yi alá bwége mmye ne ayi anéne mane

7 Jisɔs agégé nnó bɔɔ abi álɔɔ bwɔ epaá, áchwóge ájyá lé malu ujwɔlé malómál, agaré ebwɔ nekanémejóɔ eni aké:

8 “Yéndégébé ákugé muu né epaá neba ajwólé lé né melu ewé bɔɔ ako ájwólege. Akelégé fɔ melú énogé. Mbɔgé ɔjwólégé wyé, ékáge bé nnó ákuú mbɔntó muú yi apwɔɔ wɔ.

9 Gébége muú yimbɔ achwɔgé, mbɔɔ epaá agarege nyé wɔ nnó, ‘kwílé melu ujwólé ewe, muú kpaá ajwólé.’ Mbɔgé épyégé mbɔ ɔjwólege nyé né melú ewé élá pɔ ne énogé, éféé mmye égbɔɔ nyé wɔ.

10 Yéndégébé ɔjyégé epaá, jwólé né melu ewé élá pɔ ne énogé. Gébége muú yi alɔ wɔ epaá achwɔgé gé wɔ éféé, ajɔge nyé ne wɔ nnó, ‘Mejeé wa, kwílé fá chɔ jwólé né melú énogé.’ Gébége épyégémbɔ ɔβεε nye ne énogé né mbε ushu bɔɔ.

11 Wyémbɔ ne Ɛsɔwɔ áwane nyé muú ayi ábwεge mmye gelu ne ábwεge nyé lé ayi alá lérége mmye.”

12 Jisɔs ama jɔɔ ne mbɔɔ epaá yi akuú ji aké, “Yéndégébé ɔké ɔpye epaá, ɔkugé fɔ wyé lé ajeé byé, aɣmé byé ne bɔɔ ula gepú byé. Ɔkugé fɔ wye lé afwa melo gétúgé ebwɔ ákáge kuú nyé wɔ ntó né ewu bwɔ epaá.

Apyegémbò áshúge wò galógáló ayi òpyé eta bwó.

¹³ Òké òpye epaá, kuú lé bọ́ gekpo, ubwéré, ukókóré bọ́ ne abi amé nónómé.

¹⁴ Mbógé òpyegé mbò, òbe nyé ne metọ́ megómego gétúgé bọ́ bimbo akágé shúu fò galógáló ayi òpyé eta bwó. Galógáló wýé atanegé nyé mbaá Èsòwò né gébé eyíge bọ́ abi álu cho ákwilege nyé né negbo.”

Nekanémejọ́ epad neba
(Mat 22:1-10)

¹⁵ Ndere Jisọ́s ajọ́ge mbò, muú fò ama ayi abó anyéé menyéé ne ji akame ake, “Wáwálé galógáló alu ne muú yi anyéé nyé menyéé né mbaá ayi Èsòwò ágbárege gefwa jíí.”

¹⁶ Jisọ́s awúgé mbò, alò mangare ji abya aké, “Né gébé gefó mende fò abò apye gekpékpéégé epaá, akuú gejamé bọ́.

¹⁷ Gébé gékwónégé, ató maá defwé wuú nnó ajyé agáré bọ́ bi ji akuú bwó epaá nnó, ‘Áchwó epaá échwó ló.’

¹⁸ Ajyéégé, agé muú ama ama ne yéndémuú alò mandoré úbómeno agare wýé ewú. Muú ayi mbe aké, ‘Wýé náná ne nnamé mekọ́ wa nkelege manjye gé ewú. Chó gáré nte wýé nnó ekage asó metọ́ nnó nchwò epaá wuú wó.’

¹⁹ Ama jyé gé ayifò, mende yimbo ntó aké, ‘Wýé náná ne nnamé mpò eyí ekyá makọ́ efya, nlu mé téné manjye muá éjí wá epyé utọ́. Nkpa enyú geká, ekage désó metọ́ nnó nchwò wó.’

²⁰ Ama jyé gé ayifò, mende yimbo ake, ‘Wýé náná ne mbané mendée wa gétú eyige na nchwó fò.’

²¹ “Maá defwé yimbo akérégέ meso, agaré depò etíré na deko mbaá nte wuú; ayi akuú epaá, ne aké awuú mbò metọ́ esó ji dọ́. Ama tó maá defwé wuú aké, ‘Chó né metọ́ melò ne anọ́ mati ayí kókó ne ayí kpakpa, òkuú ubwéré, abi amé nónómé, ukókóré bọ́ ne abi gekpo nnó achwó gepú ya.’

²² Maá defwé ajyéégé, akéré meso aké, ‘Ata mpye mé ndere ọ́jọ́ ne gepú gélú danjbée.’

²³ Nte wuú, ama gáre ji aké, ‘Chó náná né baá malò ne bò dachi ako ne mati ayi kókó, ògaré bọ́ áchwó ápyé gepú yá gégbée.

²⁴ Kaá nnó bọ́ bi mbó nkuú mé ebwó, áshyá manchwó ye muú ayi áfwórege menyéé wa ayí ntyéé apó.’”

Gefó eyige muú abọ́ mamkpomé mmye mambé ménkwólé Jisọ́s
(Mat 10:37, 38)

²⁵ Ndere Jisọ́s ama lò manjyéégé neke níí, gejamége bọ́ ákwólege jí. Èké éwyage atené, abwólé ushu, ajọ́ ne ebwó aké,

²⁶ “Muú akágé bé fò ménkwólé wa mbógé alá agboó ne me apwó mmá wuú ne nte wuú ne amá agbógé ne me apwó mendée wuú, baá bíí ne aḡmé bíí. Ne amá agbógé ne me apwó geme jíí.

²⁷ Muú akágé béfò ntó ménkwólé wa mbógé alá kamé negbo akpá ejíí gekwa akwólé me ne gejí wó.

²⁸ “Mbógé muú nyú ama ashúú mantené enyọ́ḡ, abó kpé mbe ajwólé, aféré chánchá meno ḡka eyi gepú eyigémbò genyéé nyé ne akaá wa abe nyé ne ḡka eyi ekwanegé manéré géjí?

²⁹ Mbógé alá feré mbò wó, ébé nyé nnó anérégέ fò gepú eyigémbò, atenegé nyé lé nébómé, bọ́ bi ákóoge eféé ágegé nebómé eniné mbò, alò manjwáné áke:

³⁰ ‘Gé muú yi aké atenegé enyọ́ḡ, épwò jíí.’

³¹ “Èkágé bé nnó mfwa ajye myé bee ne mfwa ayifò. Mbógé akwilege manjye, gé nnó Mfwa ayifò achwò ne bọ́ gejamé abi apwọ́ abií né malú ápéa, apye nnó? Nnó abó kpé mbe ajwólé ne bọ́ bíí aferé wa akágé myé nyé bee ne bọ́ bimbo?

³² Mbógé agegέ nnó úpwò nyé ebwó, aferege nyé bọ́ ató nnó ajyé ábáné mfwa yimbo ndere alú tete, akwó jí mata nnó agáré élé genó eyíge jí akélege nnó ebwó áchyé ne álya ebwó ábé né nesò.

³³ Wýé na ntó ne enyú debọ́ mankpomé mmye.” “Muú akágé bé fò ménkwólé wa mbógé alá kamé mánlyá unó uko wó.

Mechó menkwólé Jisás ayi atóó getóó (Mat 5:13; Mak 9:50)

³⁴ “Mega élú genó gelógéló ne mbógé mega élá pó sé ne ugó bíí, ápyéé mbó nnó ne ugó bíí ukéré?”

³⁵ Efúlé sé genó. Muú akágé gbéé fó éwú né mekóó, yé ama áchwáre ne ujwaá ne ágbé né mekóó élómé fó. Ágbéle lé éwú gbéle. Muú yi awyá matu áwú.”

15

Nekanémejóó egómheme ewé enomé (Mat 18:10-14)

¹ Bíí uma ánselé nka makpo ne abifó abi ápyéé ubeé, áchwá mánwú mekomejóó Jisás.

² Ne bóó bi akúú ébwó Farasi abi áferé nnó álú cho né ébé Ésoṵo ne *Anleré mabé Ésoṵo ágégé na matóó ásó ébwó áke, “Mende yina alu geluá ne bóó ubeé ne amá anyéé menyéé ne ébwó.”

³ Eféé Jisás ató ébwó nekanémejóó eni aké,

⁴ “Mbógé muú nyú awyaá usaá magómheme úta ne éma enogé apyéé nnó? Nnó ályágé fó ayi usaá uni meso nekuúneeni ne ajyé ákélégé ewé enomé kpaá té ágéne?”

⁵ Gébégé akélégé, agegé, akpane anéré mankóó abene.

⁶ Achwógé mmu akú ajeé ne ate áhmé aké, ‘chwóge débé mabeé. Egómheme wa ewé ébó enómé, ngé.’ ”

⁷ Ne Jisás aké: “Ngarege wá nnó wyémbó ntó ne matóó agóó bóó dóó né mfaánebuú gétúgé muú ubeé ama ayi ákwóré metóó wuú ne genwá jíí epwó gejame bóó abi álu cho alá bó mankwóre matóó bwó wó.

Nekanémejóó nka eyi énomé

⁸ “Mbógé ntó mendée fó awya bó sére áfya ne ama anogé apyéé nnó? Alwégé mewe áshwá gepú jíí, ápéa akélé kpaá te agéne?”

⁹ Ne akélégé agegé akú ajeé bíí aké chwóge debé mabeé, sére wa ayi abó ánomé, ngé jíí.”

¹⁰ Ne Jisás aké: “Ngarégé wá nnó. Wyémbó ntó ne makiénné Ésoṵo ábéé

ne nechóchó gétúgé muú ubeé ama ayi ákwóré metóó wuú ne genwá jíí.”

Nekanémejóó maá ayi ánomé

¹¹ Jisás ama jóó aké, “Mende fó abó awya baá ande ápeá.

¹² Bíí uma ayi meso aké ne nte wuú, ‘Atá káré geteé chyé eya.’ Eféé ne nte wuú akaré achyéé jíí.

¹³ Áségé gebagé geteé jíí ébelé ye mboó ndó wó, akpó ase nka, alyá meló wuú, afé neke tete né meló kpaá ewéché, eféé ne akwené menya anyéé nka meko.

¹⁴ Anyégé nka jíí ébyege éké getú ne mesa ayi ákwené né meló ewémbó alá ámu amu.

¹⁵ Eféé ajye gé mende fó né meló wémbó, ákwe jí uká ne mende yimbó ase wyé jí séle né utóó mámbámé mekwende jíí né mekóó wuú.

¹⁶ Afé mámbámé ne muú ayi achyége jí menyéé ápó, mesa amye jí dóó ne akélege ye manyéé ntó uchachuu gasala ébi ukwéndé unyéé

¹⁷ Gébégé jí aferé defóó tíí dékeré aké, ‘Bóó utóó nte wa ányé ágbége, ayifó alaá, nlu fá ndere mesa.

¹⁸ Nkerege meso mbaá nte wa nné jí mmye nnó, Ata, mpye gabo né égbé Ésoṵo, ne gyé eta wyé.

¹⁹ Mfu sé ayi mbéé maá wyé wó. Se le me nkane muú utóó wyé ama.’

²⁰ Ajógé mbó, akwilé afé mbaá nte wuú.

“Ndere álú tete nte wuú agé jí nkane achwóó, gejeé ne meshwe gekwó jí metóó, alomé ajye kpá jí atyá ábogéné mme.

²¹ Maá aké, ‘Ata mpye gabo né égbé Ésoṵo ne eta wyé. Mfu sé mambé maá wyé wó.’

²² Ajógé mbó, nte wuú aké ne baá defwé bíí, chóge wáwá dépe nkwú melóméló dechwó défyé jí mmye, ‘Ma fyége jí nkpáganere ne unó uká.

²³ Ma chwóge ne mpó mabó déwá depyé epaá.

²⁴ Mbó mferé nnó maá wa yiná agbó, ne alu mebe, abó anó ne mmangé jí, eféé ne epaá élóó.’

²⁵ “Gébégé ányé epaá ewémbó, mámbé mende yimbó alu né mekóó

aké akerege meso alé kwókwólé ne gepú, awú ubeé né dachi bwó

²⁶ Ne atené agií maá defwé aké ndé mechó élú dachi sé?

²⁷ Agiígé mbò, maá defwé agaré ji ake, ‘Menmó wyé ne ákeré meso mebe ne nte wyé metóó egóó ji awané ji mpò mabò.’

²⁸ Awúge mbò metóó esó ji kpaá ashya mánkpe mmu dachi, éféé ne nte wuú achwó né ji mmye nnó akpé mmu.

²⁹ Yémbò atené éshyéné ne nte wuú aké, ‘Gejame aḡme ayi me nkwené na nkane memfwé eta wyé, nlú dantó mekpó ye dámaa, óchyé me ndé? Ye maá mbyéné mḡme yi óchyé me nnó nnye ne ajeé ba ne metóó megómegó apó.

³⁰ Ne gébégé maá wyé yi akwené menya anyéé ḡka ne andée deno ake achwó ówá ji mpò mabò?’

³¹ Nte wuú akú ji aké, ‘Maá wa ólu ne me fá yendégebé ne unó uko ebí nwyá élé ebyé

³² Yémbò esé abi mmu debò mampye epaá ne metóó megómegó gétúgé menmó wyé ayi débó déferé nnó agbó ne alu mebe, abó anó ne dégé ji nána.’ ”

16

Jisós agare nkane muú abóó mangbaré ḡka jíí

¹ Jisós ama garé baá utóó bíí nekanémejóó eniné fò aké, “Muú ḡka fò abó alu, ayi awyá muú utóó wuú ayi apéle unó ḡka bíí uko. Gébé gefò, bóó fò áchwó garé ji nnó muú utóó wuú achóó ḡka jíí.

² Ne akú muú utóó yimbò, achwógé, agií aké, ‘Ndé gefó genó eyi nwuú mbò nnó ópyéé? Chó, chwó ne bò ḡwe ako abi ósamé unó ba, óshuú me nende ópó sé muú utóó wa.’

³ “Muú utóó yimbò agige gеме jíí ake, ‘Mpye mbò nye nnó, nana ayi nte wa áchwó fére me né utóó? Mpò ne eshye mangbaré esaá, ye deko degbóo me mmye.’

⁴ Eké ewyáge ake: ‘Nana nkaá genó eyigé mpye nye, nnó gébégé nte wa

aférége me né utóó, mbe ne ajeé abi apoóge me né upú bwó.’

⁵ “Éféé, ne muú utóó yimbò aló mankuúge bóó abi ágbárege nte wuú ujwóó ama ama. Agií muú ayi mbe aké, ‘Ḳgbaré nte wa nnó?’

⁶ Muú yimbò aké, ‘Ḳgbarege ji usaá ndá mawéé uta.’ Muú utóó yimbò aké, ‘Gé ḡwe ayi óbó samé wyé, se wáwá jwólé mme, ókwóré, ósá usaá ndá mawéé upéa meso éfyá.’

⁷ Ama agií ayifò ake, ‘Wó gbare nte wa ujwóó nnó?’ Aké, ‘Ḳgbarege ji usaá úba Erise uta.’ Muú utóó yimbò ake, ‘Gé ḡwe ayi óbó samé wyé na, kwóré, sá usaá úba uni.’

⁸ “Nte muú utóó yimbò agéagé nnó muú utóó wuú anyé ji upwó, akame ake, nte mende yina akpaá. Jisós anerege nekanémejóó eni ake, bóó mme bina ápye uno bwó ne defóó ápwó nkane bóó Esòwó ápyé ebi bwó.

⁹ Ḳka elúmbò, ndò yifò epye gabo. Ne nchyege enyú majyé nnó debó ḡka eyi déwyaá dépyé dejeé ne Esòwó nnó gébégé ḡka yina ébyegé ásele nyé enyú, ábelé né melu ewé ḡḡwá eyi gélá gébyéé.

¹⁰ “Muú yi anerege metóó ne ji né ekéké genó mbóntó ne anerege metóó ne ji né eyigé kpaá. Ne muú yi áfwalege muú né ekéké genó mbóntó ne áfwalége muú né eyigé kpaá.

¹¹ Mbógé enyú dekáge béle fò ḡka chánéné eyi ndófó épyé gabo, epyémbò nnó ne áchye enyú genó gembó?

¹² Mbógé dekáge chéré genó eyigé muú ayichá chánéné, ndé muú ábóó genó áchyége nnó gébé eyigé enyú?

¹³ “Maá defwé ama ákáge kpá fò defwé mbaá bóó apea gébé gemaá. Apyegémbò, apaá nyé ama agboó ne ayifò. Ne ánogé nyé ama abyaá ayifò. Enyú dekáge nóge fò Esòwó ne ḡka gébé gemaá.”

¹⁴ Bóó Farasi fò abi abó álú éféé áwuúge mechó ewé Jisós ajóó, áló manshwá meshwá gétúgé ebwó ágbóo ne ḡka dóó.

¹⁵ Éféé Jisós ake ne ebwó, “Enyú delu bóó abi débwólege bóó nnó enyú delu

cho, yémbò Ata Ɛsòwò akage matòó ɛnyú. Kaáge nnó unó bi bòó afége nnó úl, úl ukwenkwe né mbe ushu Ɛsòwò.”

**Gefwagé Ɛsòwò gepwò mabé ayi nyá*

16 Jisòs amá aké, “Gébé genyá, bòó áwúu le *Mabé Mosis ne unó bi bòó ɛkpávè Ɛsòwò ábò ásamé. Lò né gébé ɛyigé Jòn achwòó, bòó ágárege abya melóméló gefwa ɛyigé Ɛsòwò ágbárege ne bòó ako ámyé ne ɛshye mankrɛ mmu gefwa yimbò.

17 Yémbò, ɛpófò nnó ɛbé Mosis elá detú. Ɛlú wáwá nnó mfaá ne mme ákwyá ɛpwò nnó ɛké mansá ɲwe né ɛbé ɛwémbò elá detú.”

Jisòs alárege depàré ulò ne neba manwá

(Mat 5:27-32; Mat 5:27-32; Mak 10:11-12)

18 “Wýémbò ne ɛlú nnó yendé mende ayi awáne neba ne mendée wuú, ne abagé ayichá, akwé mbò lé ulò. Mende ayi abagé ntó mendée ayi menò wuú ábuú ji, akwé mbò lé ulò.”

Abya Lasaròs ne mende ayi awyá gefwa

19 Jisòs ama garé abya yiná aké, “Mende fò abò alu ayi awyá gefwa. Afye uchánchá mandée, anyéé genwá yendé bií.

20 Ne mbyá muú fò, abò alu ntó ayi akúu ji Lasaròs. Ayi abò amée mansa. Yéndégébé abelege wyé né menómbi muú gefwa yimbò,

21 anyagé gemɛ, apɛle wa muú ɲka yimbò, alò mé manyége menyéé nnó ɛke ɛkwéne ye mme, ji abò anyé. Ne mbaá ayi ji abelé, bò mamye áchwò alárege upa bií.

22 “Ne bií uma Lasaròs agbò, makiénné Ɛsòwò áchwò kpa ji, áfé né mfaánebuú. Ajwólé né nénkúné mmye Abraham, ɛféé Lasaròs alò manyé menyéé ne ji. Ɛbélégé muú ɲka yimbò ntó agbò, ánií ji.

23 Afé né melò áwuú bòó, ɛféé alò mangéné ɛfwyalé ɛwé mebo. Né gébé gefò aɲme amɛ agé Lasaròs tɛtɛ, ndere ajwólé né nenkúné mmye Abraham.

24 Agége mbò, akuú ake, ‘Ata *Abraham, gé me meshwe, tó Lasaròs ajyé fyɛ ɛnò bwò wuú mmu manaá achwò pyɛ metòó wa ɛkwené, ngene gebé gé ɛfwyale né mewɛ ɛwéna.’

25 “Abraham ashúú ji meko aké, ‘Maá wa, te ndéré òlu nyá né mme, òbò òlu gbene, ònyéé òbwòlege ayi Lasaròs alá pò ye ne genó, agene lé ɛfwyale. Nana Lasaròs anyéé genwá fa ayi wò gené gebé gé ɛfwyale ɛwu.

26 Ɛpófò yémbò, newú nékaré ɛsé nnó muú ayi akélege manchya áchwò wena agége fò meti ne ayi akélege manchya ntó áchwò ɛwu agége fò meti.’

27 Muú ɲka yimbò, ama kwò ji mata ake, ‘Nte ɛse Abraham, tó Lasaròs né dachi nte wa,

28 nnó ajyé ajií aɲmé ba áta matu nnó ɛkagé ɛbwò ákwólé gepò ya, áchwò né melú ubalé ɛwé.’

29 “Abraham ashúú le ji meko aké, ‘Ɛbwò áwya ɲwe Mosis ne abi bòó ɛkpávè Ɛsòwò ásamé. Gó ɛbwò áwuú geno ɛyigé bòó ɛkpávè Ɛsòwò ajóge.’

30 Muú gefwa yimbò ashya ake, ‘Ngba, Atá Abraham, mbógé muú ayi agboó mé ne abò ajyegé gáre ɛbwò, ákwórege nyé matòó.’

31 Yémbò Abraham aké ne ji, ‘Mboge ɛbwò áshyagé manwú mekomejóó Mosis ne ayi bòó ɛkpávè Ɛsòwò ye lé mewu muú ne ajye gáre ɛbwò, awuú nyé fò.’ ”

17

Mmuameno mampye gabo

(Mat 18:6, 7, 21, 22; Mak 9:42)

1 Jisòs ajóó ne baá utòó bií ake, “Unó úlú ɛbi úbwòlege bòó nnó ápyé *gabo. Yémbò utónkwa úlú ne muú ayi ábwòlege nyé ayifò nnó apyé gabo.

2 Ɛbò ɛlò nnó áshií muú yimbò gekpékpégé ntaá né gemɛ, áɲmé ji né gentoógé ɛbéé mega, ne nnó ábé mebe, ábwólégé ye muú ama né bòó bi alú ɛké ambáné nnó apyé gabo.

3 “Sɛge gébé nnó ɛkagé depye gyéé mbaá depò tiré na. Mbógé menɲmé wyé apyé gé gabo, òbò mankuú ji òjóó ne ji

ne akamégé nnó alu gyeé, òbò manjii ji nte.

⁴ Ye apyége gyeé eta wyé mánjáne akénéama né bií, ne achwógé akamégé yéndégébé nnó, ‘Alu gyeé,’ òbò manjinte né ndò yimbò meko.”

Gefóó eyigé bọ́ Jisọ́s ábọ́ mamfye matọ́ọ́ bwọ́ ne Ẹsọ́wọ́

⁵ *Angbá Jisọ́s áwáyágé áké ne ji, “Ata pọ́ọ́ ẹ́sẹ́ nnó défyéé matọ́ọ́ ne Ẹsọ́wọ́ dépwọ́ ndere debọ́ défyéé mé.”

⁶ Ne Ata Jisọ́s ashuú ẹ́bwọ́ meko ake, “Metọ́ọ́ ẹ́wé défyéé ne Ẹsọ́wọ́ yé ẹ́bẹ́ ẹ́lé * ńjénjéné ẹ́ke nyiné mbwé ngbon, dekage jọ́ọ́ ne genọ́ọ́ eyina nnó, ‘Kwilé fa ọ́jye téné né ẹ́bẹ́ mega.’ Genọ́ọ́ eyimbọ́ gébọ́ mampyé nkane dejọ́ọ́.

Bọ́ Jisọ́s awya utọ́ọ́ ẹ́bi bwọ́

⁷ “Désé nnó muú nyú ama awya muú utọ́ọ́ wuú. Ne apyegé utọ́ọ́ bii uko né mekọ́ọ́ yelé membame magonjímé. Nnó achwáge mmu agarege ji ténéténé nnó, ‘Chó, kpá menyéé wyé, ọ́nyé?’

⁸ Ngba agarege nye le ji nnó, ‘Chó, kwóré mandeé jyé, ọ́tyé menyéé, ọ́chyé me nyé.’ Nnerégé mé, ọ́chwọ́, ọ́féré unó ne ọ́fẹ́ ọ́nyé awyé.

⁹ Mbọ́gé apyegé ndere ágaré ji, nnó nte wuú ala nyé wyé mantámégé ji?

¹⁰ Ẹ́lú wyé genọ́ gémá ne enyú, depyegé utọ́ọ́ ẹ́bi áchyége enyú denérégé, debọ́ manjọ́ọ́ nnó, ‘Ese delu lé baá defwé. Depye lé utọ́ọ́ ẹ́bi debọ́ mampye.’”

Jisọ́s apye bọ́ ubá áfya átoó, ama ne akéré áchwọ́ táme ji

¹¹ Ndere Jisọ́s abọ́ alu akéne ajye né Jerosale, akoó melere ayi bọ́ Samariya ne bọ́ Galilii.

¹² Gébégé Jisọ́s áchwọ́ kwóne né maá melo fọ́, agé ande fọ́ afya abi amée ubá, ágégé ji átené tete,

¹³ ne abọ́ mankuú ji áke, “Ata Jisọ́s, ge ẹ́sẹ́ meshwe.”

¹⁴ Jisọ́s ake agene ẹ́bwọ́, áké, “Choge délééré lé mmye nyú mbaá ámpyé upẹ Ẹsọ́wọ́ nnó áchéré enyú.” Ndere bọ́

bina akene ájyé né meti, ágé nnó ẹ́bwọ́ ako atoó.

¹⁵ Ne muú ama né geluágé bọ́ọ́ bimbọ́ agégé nnó atoó, abọ́ mankeré meso, akwane kénjé, aféége Ẹsọ́wọ́, manchwọ́ táme Jisọ́s.

¹⁶ Akwónégé, ató manó mme né mbe ushu Jisọ́s, atamege ji. Mende yina abọ́ alu lé muú Samariya.

¹⁷ Jisọ́s agégé ji, abọ́ mangii geme jii áké, “Pọ́ mbọ́ mpye ná bọ́ọ́ áfya átoó ne abi aneneéama álé?”

¹⁸ Wyé lé menkéé yiná ne akeré meso manchwọ́ táme Ẹsọ́wọ́?”

¹⁹ Ne Jisọ́s ake ne mende yimbọ́, “Kwilé, chó ẹ́jyé geba, ọ́toó mbọ́ gétúgẹ́ ọ́fyéé metọ́ọ́ ne me.”

*Jisọ́s agaré nkane *Gefwagé Ẹsọ́wọ́ géchwọ́*

(Mat 24:23-28, 37-41)

²⁰ Né gébé gefó bọ́ Farasi, ágií Jisọ́s ake, “Ndé gébé eyige Ẹsọ́wọ́ áchwọ́ gbáre nyé gefwa jii fá mme? Ashuú ẹ́bwọ́ meko ake, ‘Unó fọ́ upọ́ se ẹ́bi ulérege nyé nnó Ẹsọ́wọ́ achwọ́ gbáre gefwa jii.’

²¹ Muú fọ́ apọ́ ayi akaáge gáre nyé wáwálé nnó, ‘Gé Ẹsọ́wọ́ na ẹ́lé agbaré mé gefwa jii fa!’ ‘Ge Ẹsọ́wọ́ mbọ́ ẹ́lé agbare mé Gefwa jii ẹ́wu!’ Kaáge nnó *Gefwage Ẹsọ́wọ́ gelú mé ne enyú.” †

²² Ne ajọ́ọ́ ne baá utọ́ọ́ bii ake, “Gébé gekwónenege nyé eyigé enyú dékélege mangé Maá Nte Mekwaá ye né bii uma, yémbọ́ degené nye fọ́ ji.

²³ Né gébé eyigembo, bọ́ bifó ajọ́ọ́ge nyé ne enyú nnó, ‘Gége ji alu fa,’ ‘Gége ji alu ẹ́wu.’ Ye ájọ́ọ́ge mbọ́ déjyegé fọ́ mankéle ji.

²⁴ Gébége Maá Nte Mekwaá ake achwọ́, bọ́ ágéne nyé ji wyẹ nkane dasama akéle mamma, egbe ewe ne ewe, ne nebuú négénege.

²⁵ Yémbọ́ nsá nnó ji ájyé achwọ́, abọ́ mangé gejamégé ẹ́fwyale ne njye eniné na neshyá nyé ji.

²⁶ Ndere epyeé nyá né gébége Nowa, wyémbọ́ ntó ne epyé nyé gébége Maá Nte Mekwaá aké akerege fa mme.

* **17:6** Ẹ́lú wáwálé nnó: Gefágé mbwé ngbon ayina ákuú nnó Musta. † **17:21** Ẹ́lú wáwálé nnó: Kaáge nnó Gefwage Ẹsọ́wọ́ gelu mé metọ́ọ́ metọ́ọ́ nyú.

27 Bɔ́ ɔ́bɔ́ ɔ́nyé, anyúu, abifɔ́ ɔ́báne andée, ne ɔ́tuú baá né maba. Anyé kpaá te bií ebi Nowa ákpɛné mmu ékpe. Eféé ne manaá akwené dɔ́, manyi ákpe ne genyágé nnyi, gechwɔ́ shwa bɔ́ bimbɔ́ ako, ágbó.

28 Epye nyé ntó wyé nkane ebó epyé né gébé eyigé *Lot alu mebe, bɔ́ ɔ́bɔ́ ɔ́nyé, ɔ́nyúu, abifɔ́ akpóo unó, abifɔ́ ɔ́námé, bɔ́ bifɔ́ ɔ́pyé makɔ́, abifɔ́ ɔ́ténége upú,

29 ne bií ebi Lot alyá melɔ́ Sodom, Eɔ́wɔ́ apyé ndoó mewɛ atané mfaánebuú achwɔ́ sɔ́ melɔ́ Sodom meko eke *mewɛ dáwá

30 Wyémbɔ́ ntó ne epyé nyé mbaá bɔ́ né gébé eyigé Maá Nte Mekwaá akérege meso fá mme.

31 “Né bií bimbɔ́, mbɔ́gé muú abegé mfaá gepú, ekagé ashúlé mme nnó abɔ́ genó né gepú jíí, ɔ́bɔ́ ɔ́jyé. Wyémbɔ́ ntó muú yi ajyegé mekɔ́ ekagé ama kéré mmu gepú jíí.

32 Tége genó eyigé gébɔ́ gepyé ne mendée Lot.

33 Muú ayi akélege mampoó genwá jíí ebyénnó aníige nye geji, ne mbɔ́gé muú akamégé manchyéé genwá jíí getú ya, apóme nye.”

34 Jisɔ́s ama jɔ́ ɔ́ake, “Ngarege enyú nnó né utuú bimbɔ́, bɔ́ ɔ́belégé né ukwɔ́ apea, ákpáne nyé ama, ɔ́lyaá ayifɔ́.

35 Yé andée apeá ake ákwɔ́ nchi mbaá ama, ákpáne nyé ama, ɔ́lyaá ayifɔ́.”

36 [Yé mbɔ́gé bɔ́ apeá ɔ́begé né mekɔ́, áke ɔ́pyé utɔ́, ákpáne nyé ama, ɔ́lyaá ayifɔ́.]

37 Baá utɔ́ bií áwúgé depɔ́ etirena ágíí ji áke, “Ata unó bína úpyé nyé éfɔ́.” Ne Jisɔ́s ashúu ebwɔ́ meko ne neka enína ake, “Yéndé mbaá ayi genkwógé genó gebéé, eféé mbɔ́ ne denwɔ́ne etire denyéé unkwɔ́ unó dénwérege.”

18

Nekanémejɔ́ mekwi mendée ne mémpané mpa

1 Jisɔ́s agaré baá utɔ́ bií nekanémejɔ́ eníne fɔ́ manleré ebwɔ́ nnó, muú ɔ́bɔ́

fɔ́ mampwa manénemmye mbaá nte wuú Eɔ́wɔ́.

2 Aké, “Mémpané mpa fɔ́ ɔ́bɔ́ alú né melɔ́ fɔ́ ayi ɔ́lá afɔ́ Eɔ́wɔ́ ne ye gébé ne bɔ́ ɔ́bɔ́ wɔ́.

3 Mekwi mendée fɔ́ ɔ́bɔ́ alu ntó né melɔ́ ewémbɔ́. Mendée yimbɔ́ ajyé yéndégébé, agige mémpané mpa yimbɔ́ nnó, ‘Akwyé mechɔ́ bwɔ́ ne muú mawámé wuú!’

4 Ndɔ́ mbe yi mendée yina alo manjɔ́ ne ji, ɔ́bɔ́ ashya manwú ne éwyágé, agíí gemɛ jíí aké, ‘Yé élé nlá fɔ́ Eɔ́wɔ́ ne nlá bɔ́ gébé ne muú wɔ́,

5 yémbɔ́ gétúgé mendée yina achwɔ́ yéndégébé, achyége me efwyale, nkwyége nye mechɔ́ wuú, mbɔ́ge nlá pyembɔ́ wɔ́, agɔ́ nyé me mbélé géjyá’.”

6 Ne Ata Jisɔ́s ɔ́jógémbɔ́ aké ne ebwɔ́, “Pɔ́ enyú dewú nkane muú defyá mémpané mpa yiná ajɔ́?

7 Ndere mémpané mpa ɔ́poó mendée yina, nnó Ata Eɔ́wɔ́ achɔ́ nye gébé mampoó bɔ́ bi ɔ́jyá abi ɔ́lile eta wuú utuú ne nwɔ́mésé? Alyágé nyé ebwɔ́ né efwyale?

8 Kaáge, nnó Eɔ́wɔ́ achɔ́ nye gébé mampa mpa achye ebwɔ́. Yémbɔ́ gébége Maá Nte Mekwaá akérege meso, nnó agene nyé bɔ́ bi ɔ́fyéé matɔ́ ne Eɔ́wɔ́?”

Nekanémejɔ́ Muú Farasi ne Menselé nkámakpo

9 Jisɔ́s ama gáre nekanémejɔ́ eníne fɔ́, mbaá bɔ́ abi ɔ́lérege mmye nnó ebwɔ́ alú cho ne ɔ́péle abifɔ́ nnó ɔ́pɔ́ bɔ́.

10 “Bií fɔ́, ande fɔ́ apeá, ɔ́fé né echa ure Eɔ́wɔ́ ewé élú né Jerósále manemmye. Mende ayi ama, alu muú Farasi ne ayifɔ́ alu ménselé nkámakpo.

11 Gébége ebwɔ́ akpéné mmu echa, muú Farasi yimbɔ́ ajye tene né melu ewé bɔ́ akó akáge gé ji, alo manénemmye aké, ‘Ata Eɔ́wɔ́ ntamé wɔ́ nnó mpɔ́ fɔ́ nkane bɔ́ abifɔ́, ye eké ménselé nkámakpo yimbɔ́. Me mfógé fɔ́ genógé muú detú, nnyé fɔ́ manwaá ne nkwené fɔ́ ulɔ́ ne mendée muú.

12 Nlyage menyéé kpékpé né depɔ́ tyé, ndɔ́ epéa yéndé uwyaá, mma

nkarege unó ba né malú afya, nchyege wə melú ema.’

13 Mensélé nkámakpo yimbə, atene meso, akparé amu mekpo, amo mekpo mme, ajoge ake, ‘Ata Esəwə, gé me meshwε, nlu muú yi mpyé gabo’.”

14 Jisəs anérégέ, ake ne εbwó, “Bó bina ákerege meso, muú ayi alú cho mbe ushu Esəwə élé Ménslé nkámakpo épó fó muú Farasi. Nende muú ayi awya nepá, Esəwə awane nyé ji gelu ne apyé nyé ayi álá pó ne nepá, akwó ngó.”

Jisəs ajé ambáné kó

(Mat 19:13-15; Mak 10:13-16)

15 Né gébé géfó, bó fə ákpá ambáné kó áchwó etá Jisəs nnó anéré εbwó amu makpo ama ama ne ajé εbwó. Baá utó bíí ágégé ndere εbwó áchwó, ányá εbwó.

16 Jisəs awúgέ mbə, akú bó bimbə nnó áchwó ne baá bwó. Ne ajó ne baá utó bii aké, “Lyáge ambánékó áchwó eta wa, ekagé dégbé εbwó néndé gefwa eyigé Esəwə ágbárege gelú eyigé bó abi álu ndere baá bina.

17 Ngarégé enyú wáwálé nnó: muú yi álá kamé nnó Esəwə ábé mfwa wuú, nkane mamane kó wó akpéné fó né gefwa jii.”

Abya muú nká

(Mat 19:16-30; Mak 10:17-31)

18 Muú kpaá fə achwə gií Jisəs ake: “Ménleré melóméló, mpyé mbə nnó ne mbó genwá eyi gélagé byé?”

19 Jisəs agii ji ake, “Ulannó okuú me muú melóméló? Yé muú yi alóme metó apó, ekosé Esəwə mbií ne alu melóméló.

20 Pó okage mabé Esəwə ayi áke, ‘ekagé ówá muú, ekagé okwé ulə, ojogé ejo, ekagé óténé ntésé gebyó. Onyegé manwaá, nógé nte wyé ne mmá wyé’.”

21 Mende yimbə aké, “Nlə mambélé mabé yina mako te dembáné.”

22 Jisəs áwuúgέmbə, ake ne ji, “Ela genó gema eyi bóó mampye, cho, kpó unó byé uko okaré nká yimbə mbaá bó gekpo, ne óló mankwólé me.

Mbógé opyégémbə, óbé nyε ne gefwa né mfaánebuú.”

23 Mende yina awugé mechó εwé, byə úkərə ji, alə mansomé gefwa jii.

24 Jisəs agégé nnó metó εgó ji wó, aké, “Ejweré ne muú nká akpe né gefwagé Esəwə.

25 Elú wáwá nnó *mpə mashwəne áshwá né embú ábyamé, ne nnó muú nká akpe né gefwagé Esəwə ágbárege.”

26 Bó abi awuú mechó εwé agii aké, “Ne ndé muú yi abə nyé genwá eyi gélagé byé.”

27 Jisəs ashuú εbwó meko aké, “Genó eyi gepwógé ákwaá, gepwó fó Esəwə.”

28 Ne Pita ajó aké, “Gé esé delyaá unó sé uko, dékwəlege wə.”

29 Ajógé mbə, Jisəs ake ne baá utó bíí, “Ngarege enyú wáwálé nnó muú ayi alyagé gepú jii, ye mendé wuú, ye baá bíí, ye anmé bíí, ye mma wuú ne nte wuú gétúgέ gefwage Esəwə,

30 abε nyé ne bó ne gejamégé unó né mme yina, upwə ebi ji abə alyaa ne abε nyé ne genwá eyi gélagé byé né mme ayi áchwó nyε.”

Jisəs ama gáré májáne alé nkane ji agboó nyε

(Mat 20:17-19; Mak 10:32-34)

31 Né gébé gefó, Jisəs ase baá utó bíí áfyaneápeá, ájye tene melu ewéchá, efé alə mangaré εbwó aké, “Wuúge esé dékwəme mbə déjye né Jerosale, dekwənégέ éwú, unó uko ebi bó ékpávε Esəwə ábó ásamé útaá Maá Nte Mekwaá, ubé nyé wáwálé.

32 Asá nnó áfyé nyé ji né amú bó abi álá pó bó Jus, abi ájwyaáge nyε ji, áshyé ji, ákpóo ji matye mmyε.

33 Atúlege nyé ji, ne áwá ji, yémbo ndó élé ékwənégέ, akwilége nyε né negbo.”

34 Yé ndere Jisəs ajó mbə, ángbá bíí ákaá fó ula mechó ewíná wó, εbwó álá tametame ye genó gema ágbaré né metó wó.

Jisəs apye muú ame nónmé agene
(Mat 20:29-34; Mak 10:46-52)

35 Jis̄s aké akw̄onege né mekp̄o meti Jeriko, muú am̄e nónómé f̄o, ajw̄ólé né mapea meti ak̄ó ñka.

36 Awúgέ nkane gejamégé b̄óó áwyále, akóge, mende yimb̄o agií aké, Ndé mech̄o echw̄óó?

37 Agaré ji aké, “Jis̄s ayi Nasaret ne akóge.”

38 Mende yimb̄o awúgέ mb̄o, aló mankálégé aké, “Jis̄s, mpyáne Devid, gé me meshw̄e.”

39 B̄óó abi ab̄o ájyé mbe, aló manyáne ji nnó akwéné mej̄óó. Ndere ányáne mb̄o ji, élú eké áchyé lé ji eshye nnó akálé kénké. Ne aké, “Mpyáne mfwa Devid, nkpa w̄o geká, gé me meshw̄e.”

40 Jis̄s awúgέ mb̄o atené, ató b̄óó nnó ajyé achw̄ó ne muú am̄e nónómé yimb̄o. Ebw̄ó áchw̄ógé ne ji, Jis̄s agií ji ake,

41 “Ndé genó w̄o akélege mpyé eta wyé?”

Mende yina aké, “Ata, nkelege nnó opyé me ngéné mbaá.”

42 Ne Jis̄s aké ne ji, “Ló yé mangéné. Otoo mb̄o gétúgέ ofyéé metóó wyé ne me.”

43 Ténéténé yimb̄o aló mángéné mbaá ne akw̄olege ji, ne afege Es̄w̄o. B̄óó ako ágégé mb̄o, aló ntó mamf̄éé Es̄w̄o.

19

Jis̄s ne Sakiȳos

1 Jis̄s akw̄ónégé melo Jeriko, aló mankogé.

2 Muú kpaá *ánselé ñkamakpo f̄o, ab̄o alu ef̄éé ayi akamege Sakiȳos. Alu muú ñka.

3 Awúgέ nnó Jis̄s akoge né melo bw̄ó, afé mangé gef̄ogé muú ayi Jis̄s alú, yémb̄o age ji w̄o gétúgέ b̄óó ájamé ne alu mboó.

4 Ef̄éé ne áboó gatelé ajyé kw̄ó mfaá genóó né mbaá yi Jis̄s akóge nyé nnó age ji.

5 Jis̄s akw̄ónégé né genóó yimb̄o, ape am̄e mfaá, agé ji. Atené akú ji aké, “Sakiȳos shúlé mme wáwá. Fina mb̄o mankp̄e w̄o unkéé.”

6 Sakiȳos awúgέ mb̄o ashúlé mme ténéténé, ase Jis̄s ne metóó meḡomeḡo.

7 B̄óó ágégé nkane Jis̄s ajyé ne Sakiȳos, aló manmené aké, “Mende yiná ajyé kpé unkéé mbaá muú ubeé.”

8 Ebw̄ó ne ji ájw̄ólégé mmu, ewyage Sakiȳos akwilé téné aké, “Ata nkarege nyé unó ba nchyé geba mbaá b̄óó gekpo, ye nnyé lé muú manwaá, nshúge nyé mb̄óó genó eyimb̄o né malu ani.”

9 Jis̄s awuúge mb̄o ake, “Ngarege enyú nnó, fina b̄óó bi álu né gepú yina átane né efwyale gabo, gétúgέ mende yina alú ntó mpyáne Abraham.

10 Maá Nte Mekwaá, achw̄ó le mankele b̄óó bi ánómé né egbe ewe Es̄w̄o nnó apyé ebw̄ó átáné né efwyale gabo.”

Nekanémej̄óó baá defw̄e makpo alé (Mat 25:14-30)

11 Ndere b̄óó áb̄o áwuú mech̄o ewé, Jis̄s ama gáre ebw̄ó nekanémej̄óó eníné f̄o, getúgέ ji alé mé kw̄ókw̄ólé ne Jerosale ne b̄óó aférege nnó *Gefwage Es̄w̄o géchw̄ó ló ténéténé fa mme.

12 Aj̄óó aké, “Né gébé gef̄o maá mfwa f̄o alyá melo wuú, afé neke né melo f̄o ewé élú tete nnó ákwéré ji elá gefwa ne achw̄ógé ábé mfwa né melo wuú.

13 Gébé eyige achw̄ó jyé, akú baá defw̄é bií afya, akaré ebw̄ó ñka. Achyé yéndemuú gébagé ñka, ne aké ne ebw̄ó, ‘Delagé fa, kége gese ne ñka yimb̄o kpaá te nkérege.’

14 “Ne ályaa ájyé, yémb̄o b̄óó melo wuú ápá ji d̄óó te átó b̄óó nnó ájyé garé nnó, ‘Ebw̄ó akélege f̄o mende yimb̄o ábé mfwa bw̄ó.’

15 “Yémb̄o ndere mende yimb̄o ajyé, ákwéré ji ela ewémb̄o nnó achw̄ó ábé mfwa. Akérégé meso, akú baá defw̄é bií abi ji ab̄o achyé ebw̄ó ñka nnó áchw̄ó leré ji nsá ayi ebw̄ó ab̄óó né ñka yimb̄o.

16 Maá utóó ayi mbe achw̄ógé aké, ‘Ata gébagé ñka eyi ab̄o chyé me, gépye mb̄o nsá úba ñka úfyá.’

17 Mende yina awúgέ mb̄o, metóó ego ji ne aké, ‘Op̄ye d̄óó, olu maá

utó melóméló, muú akage nere metó ne wó. Ndere ópélé eké genó ewé chánéné, nchyege nyé wó uto né maló áfya nnó ópélé ájí.’

18 Ayifó achwógé aké, ‘Ata gébagé nka eyi óchyé me, gépye mbó nsá uba nka úta.’

19 Ne ajó ne ayimbó aké, ‘Nchyege nyé wó maló áta nnó ópélé ájí.’

20 “Ne ayifó achwógé aké, ‘Ata gé gébagé nka jyé. Mbó mpwé né gebágé ndeé mbelé.’

21 Mbélé eji gétúgé nkaá nnó gepó jyé getóo ne mfó wó. Ne gébé eyigé fó ósele unó detú. Okpane menyéé né mekó ayi olá kágé meso yi ápéne.’ ”

22 Mende yimbó ake né maá defwé yimbó, ‘Óbó gepó, uchuú mejó ebi ójó ne nséle mpa, mpa wyé. Okáá nnó gepó yá getóo ne mma nséle unó detú ne mkpane menyéé né mekó ayi nlá kágé meso yi ápéne.

23 Ndere okáá mbó, ndé óbó olá fyé nka yá né gepúgé nka nnó nkeregé meso nse eji ne nsa wó?’

24 “Eké ewyage ajó ne bóó abi áténé eféé aké, ‘Sége gébagé nka yimbó, déchyéé muú ayi awyaá uba ufya.’

25 Bóó bimbó áshya aké, ‘Ata, ji awya mé úba nka ufya.’

26 Ajó ne ebwó aké, ‘Kaáge nnó muú ayi abógé nsá né genó, ji ne ámage gbéé ji ebwó, ne ayi alá abóó nsá yé ékéké genó ewé ji awya, ásélé nyé geji eta wuú, nnó alá amu mawa.

27 Nána bóó mawámé ba, abi áshya nnó mbégé fó mfwa bwó, chwóge ne ebwó, dewá né mbe ushu wa.’ ”

Jisós akpe né Jerosale nkane mfwa (Mat 21:1-11; Mak 11:1-11; Jón 12:12-19)

28 Jisós anérégé manjóó nekanémejóó eni, aló mankwó ajyé né Jerosale.

29 Akwónégé kwókwólé né meló Betfage ne Betani baá maló áyi alú mfaá mékwé ewé ákuú nnó Olif, ató baá utó makpo ápeá nnó ábó mbe,

30 aké ne ebwó, “Chogé né maá melo ayi alu mbó enyú né mbe, dekwónégé dégene nye maá géjuná ayi áshíí ji ne

muú alú danké wyé, kaáge déchwó ne geji fa.

31 Ne mbógé muú agigé enyú nnó, ‘Wáá aké dekaá *géjuná yimbó?’, gárege ji nnó, ‘Ata ne akélege.’ ”

32 Ne baá utó bimbó áfé, ájyége ágé yéndégenó ndere Jisós abó ajó.

33 Gébége ákaáge maá géjuná yimbó, mbóó géjuná achwó gií ebwó aké, “Wáá aké enyú dekaá géjuná yimbó?”

34 Ashuú ji meko aké, “Ata ne akélege.”

35 Achwógé ne géjuná yimbó mbaá Jisós, áfere mandeé bwó ágyaá mfaá, ábwéé ji ajwólé mfaá.

36 Ndere Jisós ajyé, bóó ájye ji mbe ágyaáge mandeé bwó né meti nnó ji akógé wyé.

37 Akwónégé mekpó Mekwe Olif, aló manshúle, ndere alé kwókwólé ne Jerosale, ne gejamégé ánkwlé bíí, áchwóó ji meso ákwáne kénké, áfége Eṣṣwó né ufélekpá ebi ebwó ágené.

38 “Mejé ebé ne Mfwa ayi áchwóó né mabó Ata ayi alú né mfaánebuú, eniné mfaá mfaá, ji ne achyége nesó.”

39 Ne bóó Farasi bifó aké, “Ménleré weé baá utó byé ákwéné mejóó.”

40 Jisós ashuú ebwó meko aké, “Kaáge nnó ye mbógé bóó bina ákwénége mejóó, ye mataá akálege nyé áfége Eṣṣwó.”

Jisós ali magbo getúgé Jerosale

41 Ndere Jisós akwóné kwókwólé ne Jerosale, ape ewu dómee, meshwe akwó ji metóó, aló manlilé ajóge

42 aké, “E é bóó Jerosale, fina enyú debó dekaá genó eyi géchyége enyú nesó, ne nana dekáge sé gejí.

43 Gébé gekwónége nye eyigé bóó mawámé nyú, áchwógé áténé ekwó gepú ágyaá melo nyú mme, ákelé enyú mmu.

44 Apyégémbó, ákpéne nye mmu áwá enyú ako, áma amú upú enyú uko ne mbaá ala nye dede nnó ye ntaá nema nélagé mfaá eníne fó. Mbó ne ebéé nyé néndé enyú deshá mankaá bíí bi Eṣṣwó áchwóó mampóo enyú.”

*Jis̄s abú b̄ó bi ákpóó unó né mmu
εcha upε Εσωω*

*(Mat 21:12-17; Mak 11:15-19; J̄n
2:13-22)*

⁴⁵ Jis̄s alyágé melu εwémbo, akpe né mmu εcha upε Εσωω, aló mamfwéné b̄ó abi ákpóó unó né mmu.

⁴⁶ Ndere ábuú εbwó aké, “Asá né mmu ηwe Εσωω nnó, Εσωω aké, ‘Gepú ya gebéε nyé lé gepúgέ mmyemenene.’ Ne nana enyú débwalé géjí gelá melu εwé ánj̄ ábige wyéé.”

⁴⁷ Ne Jis̄s alerege wyé b̄ó mmu εcha upε Εσωω yéndé bií. Né gébé yimb̄o anó baá abi ápyéé upε Εσωω chóncho ne ánleré mabé Εσωω ne ákpakpa melo ákélege meti nnó áwá ji.

⁴⁸ Yémb̄o εbwó áge meti wó néndé b̄ó ájwólége yéndégébé áwú mekomej̄ó Jis̄s ne ákélege f̄ó nnó gechu jíí gema gekoó mme detú.

20

*Agii Jis̄s mbaá ayi uto εbi utané
(Mat 21:23-27; Mak 11:27-33)*

¹ Bií f̄ó Jis̄s abó alerege b̄ó né εcha upε Εσωω, ágarege εbwó abya melóméló ayi atané mbaá Εσωω. Ndere ájógemb̄o, anó baá abi ápyéé upε Εσωω chóncho ne Anleré mabé Εσωω, ne ákpakpa melo, áchw̄o ch̄o ne b̄ó bimb̄o,

² agii Jis̄s aké, “Ndé uto εbi ówyaá mampye unó bina? Waá achyεé wó uto ubi?”

³ Jis̄s ashúú εbwó meko aké “Me ntó nwyáá awa nkwe mangii enyú ayi deb̄ó manshuú me”.

⁴ Ne agii εbwó aké, “Waá achyε J̄n uto manwyaá b̄ó manaá Εσωω, Εσωω waá akwaá?”

⁵ Aló manj̄ó ne ate aké, “Ebege dej̄ógé nnó elé Εσωω ne achyεé J̄n uto bi, agige nyε esé aké, ‘Ulannó ne delá kamé mekomej̄ó wuú wó.’

⁶ Ne mb̄ogé dej̄ógé nnó, ‘Utané mbaá akwaá,’ b̄ó ako áwáne nyé esé ne mataá gétúgέ εbwó ákaá wáwálé nnó J̄n abó alu *Muú Ekpávέ Εσωω.”

⁷ Ne aké ne ji, “Ese dekaá f̄o mbaá yi uto bií utane wó.”

⁸ Ne Jis̄s ashúú ntó εbwó meko aké, “Yé me ntó ngárégé f̄ó enyú muú yi achyε me uto ne mpyé unó bina.”

*Nekanémej̄ó b̄ó uségé ne mb̄ó
mek̄ó*

(Mat 21:33-46; Mak 12:1-12)

⁹ Jis̄s aló mangaré b̄ó bina nekanémej̄ó ake, “Mende f̄o abo ató mek̄ó, ape unó εbi ákuú vine, áb̄ogé umpome bií ápyε mm̄ó. * Ase b̄ó uségé afyé wyε. Atane afé neke né melo f̄o, εwú ne ábélé d̄ó.

¹⁰ Gébé gekwónégé eyigé ákyé umpómé bimb̄o, mb̄ó mek̄ó ató maá defwé wuú ama mbaá b̄ó uségé bimb̄o nnó áchyε ebií unó mbwé εbi utane né mek̄ó εwémbo. Yémb̄o εbwó átulé maá defwé yimb̄o, ábú ji akéré amu amu.

¹¹ Ama tó ayif̄o, εbwó ágégé ji, áse ji ne matulé, áchyé ji mekpo unó, ábú ntó ji akéré amuamu.

¹² Mende yimb̄o ama tó maá defwé ayif̄o, b̄ó bimb̄o átulé ji, afyé ji upa mmyε, ne ája ji mmemme átó ji dafyε.

¹³ Ne mb̄ó mek̄ó yimb̄o aké, ‘Mpyε nyé nnó? Elú galógáló nnó ntó nana maá wa ayi ngboó ne ji d̄ó, nd̄of̄o ágégé nyε ji, áchyεge ji énogé.’

¹⁴ Maá yimb̄o afé, ne ndere álé kwókwólé, b̄ó bimb̄o ágé ji ne aké ne ate, ‘Gége menyéé geteé mb̄ó mek̄ó na, chwóge déwá ji, geteé jíí geláa eyigé esé.’

¹⁵ Akpégé mmu mek̄ó, ája ji átó dafyε, áwá ji.”

Jis̄s anerege nekanémej̄ó eni, agii b̄ó abi alú eféé ake, “Enyú deféré nnó mb̄ó mek̄ó yimb̄o apyε nyε nnó ne b̄ó uségé bimb̄o?”

¹⁶ Elú wáwálé nnó, abó manchwó awá b̄ó bimb̄o achyεé mek̄ó εwémbo mbaá b̄ó abi cha.”

B̄ó bina áwúge mb̄o aferé ubée aké, “Εσωω akamégé.”

¹⁷ Jis̄s ape εbwó dóméé ne agii aké, “Ne nana genó eyigé ásáme mmu ηwe Εσωω geke nnó? Asá nnó:

* **20:9** Elú wáwálé nnó: Genó eyigé b̄ó Isrēli ásélé umpomé bií ápyé mm̄ó ákuú geji né meko mekala nnó, *Grape.

'Ntaá ενινé antené upú ashyaá nnó nélómé,
néni ne nélaá menə ntaá ayi ágbaré
εκω gepú.'

18 Muú akwegé mfaá ntaá ενnine mbə,
atyáge nye ubauba ne mbəgé
nekwége muú mmye, muú
yimbə alá nye yiliyili."

19 Jisəs agárégé nekanémejóó ενi,
*Anleré mabé Εσωω ne anó baá bi
apye ure Εσωω áwúgé, ákaá nnó
ajoge mbə lé ne εbwó, ábó álú mampye
Jisəs wyé né gébé eyigémbə, yémbə
ágó gétúgé áfó amé bəó.

*Agii Jisəs mechə ηkamakpo
(Mat 22:15-22; Mak 12:13-17)*

20 Bəó bina ámaló mankélé meti
εwéchá, ne átó bəó nnó ájyé pyé eké
ábó mechó ne Jisəs wó, nnó mbəgé
Jisəs akwegé nekwené meno, εbwó
ágbaré ji ájyé mbaá ámpané mpa abi
átómé nye ji mbaá góména ayi Rom.

21 Bəó bimbə ájyé gé ákú Jisəs áké,
"Ménleré, εsé dékaá nnó depə εtiré
ogárege ne olérege délú wáwálé. Opó
fó meso ama. Olerege bəó unó ndere
Εσωω akélege wáwálé."

22 Εsé dekaá wó, "Nnó εbé sé eké
nnó déchyégé ηkamakpo mbaá mfwa
Rom waá déchyégé?"

23 Jisəs akágé nnó ápené mbə ji lé
metáa, aké ne εbwó,

24 "Chwóge me ne sére † ama.
Achwóge ne ji, agii εbwó aké, Mekpo
wá na ne mabə waá na ásamé né ηka
eyi?" Aké ne Jisəs, "Élé mekpo mfwa
Rom ne mabə mií."

25 Ne Jisəs aké ne εbwó, "Chyεge
Mfwa Rom genó eyí gélú ejii ne chyεge
ntó Εσωω genó eyi gélú eyi Εσωω."

26 Gefóó eyigé Jisəs akwyé meko
ashuú εbwó gepye byə úkaré εbwó
mmu, alá nyámé néndé ágé fó genó
eyigé ji apyéé wó.

*Agii Jisəs nkwé ayi muú akwilege né
negbo
(Mat 22:23-33; Mak 12:18-27)*

27 *Bəó Jus fó abi ákú bwó *Sadusi.
Εbwó alú bəó bi áké muú agbógé ak-
wilége sé né negbo. Achwó gií Jisəs
áké,

28 "Ménleré, Mosis abə asá εbé
εwéna mmú ηwe mabé sé nnó 'Mbəgé
muú abagé mendée wuú ne agbógé
alyagé mendée yimbə ayi εbwó alá
byé maá wó, menmó wuú abó manse
mendée yimbə né ukwi, nnó ábyégé
baá ábélé né mabə ami mewené
menmo yimbə.'

29 Agare ji neka ενi áké, áηmó fó
ákénéama abi ande álú abi átané nte
ama. Menmó yi muú kpaa abó abá
mendée wuú ne agbó ayi εbwó alá bye
maá wó.

30 Ayi akwólege ji ase mendée
yimbə né ukwi. Ayi mbə agbó ntó ayi
εbwó alá byé maá wó.

31 Epye wyémbə kpaa εbwó
ákénéama ágbó ako. Ýé muú yi
ábyené maá ne mendée yimbə apó.

32 Εβélégé mendée yimbə ntó
agbó."

33 Ajogémbə, agii Jisəs áké, "Ndere
aηmó bina ákénéama ábó ábané
mendée yina, gébége εbwó ako
ákwilé gé né negbo, mendée yina abéé
nye ayi waá?"

34 Ne Jisəs ashuú εbwó meko ake,
"Né mme yina ande ábané andée ne
andée átó anó.

35 Yémbə gébége bəó abi Εσωω asélé
nnó ákwáné, bəó ákwilé gé né negbo,
ákpεgé né mme yi achwó nye, gébé
eyigémbə, ye neba nébéé se.

36 Ndere Εσωω apye εbwó ákwilé gé
né negbo, ámagé gbó sé, néndé álú
nkane makiénné Εσωω, ne álú baá
Εσωω te kwyakwyá.

37 Mosis ntó aléré wáwálé nkane
muú ágbógé ákwilé gé né negbo. Asá
abya genó eyigé mewε ebə eluli wye
gélá sóoge ne akuú Ata Εσωω né melu
εwémbə mmu ηwe wuú nnó, Εσωω
ayí Abraham ne ayí Asek ne ayí Jakəb.

38 Mosis akúgé ji mbə, éleré nnó
Εσωω alu ayi bəó abi álú abε. Εσωω
apó fó Εσωω ayi awuú bəó, alu ayi bəó
abi álú abε, néndé bəó ako álú abε né

† 20:24 Élu wáwálé nnó: Εpófó sére elé *denarius, ayi ébó élu ηká bəó Rom.

mbε ushu wuú.”

³⁹ Jis̄s aj̄ógé mb̄o, Anleré mabé Es̄w̄o abif̄o áké ne ji, “Menleré ɔlu cho.”

⁴⁰ Ebw̄o áwúgέ mb̄o, mano bw̄o ákpε né mekw̄o, yé muú ayi ama mua mangií ji nkwé apó.

Muú ayi Es̄w̄o akweré ji ela gefwa alu maá waá

(Mat 22:41-46; Mak 12:35-37)

⁴¹ Ewyage Jis̄s ntó agií ebw̄o awuú nkwé aké, “B̄oó aj̄oge nnó Muú yi Es̄w̄o akweré ji elá gefwa alu mpyáne mfwa Devid, ewena ébέε mb̄o nnó?”

⁴² Enyú dekaá nnó mfwa Devid asá né ηwe makwa wuú nnó:

‘Ata Es̄w̄o aj̄oó ne Ata wa nnó, jw̄olé fa né εgbέ ebw̄onye wa,

⁴³ kpaá te gébé gékw̄onege nyé eyigé mpye b̄oó mawámé byéé, álaá eké mboó genó nnó ónééré uká byéé mfaá.’

⁴⁴ Ewéna éleré nnó Mfwa Devid akuú Muú yi Es̄w̄o akweré ji elá gefwa nnó Ata wuú. Epyemb̄o nnó ne *Muú yi Es̄w̄o akweré ji elá gefwa ama alú mpyáne Devid?”

Jis̄s akwelé baá utóó bií mbeé nnó ekage áse gep̄ogé Anleré mabε Es̄w̄o

(Mat 23:1-36; Mak 12:38-40)

⁴⁵ Nana Jis̄s aj̄oge lé ne baá utóó bií ne b̄oó ako áwuú ntó, aké,

⁴⁶ “Sége gébé ne gep̄ogé ánleré mabé Es̄w̄o. Ebw̄o ághóo mamfyégé b̄o nkúu átyé átyé, ákéné, ágyaáge ntoné gese nnó b̄oó átámégé ebw̄o ne énogé. Agboó ntó mánjw̄olé né malu énogé né mmu macha mmyemenene. Ajyégé epaá, ájyaá lé malu afwa ne ájw̄olege.

⁴⁷ Yémb̄o, mmyé εgb̄oó ebw̄o, áfwyálege akwi andée, áf̄ooge upú bw̄o, ne ama ákéne malumalu, ánénemmye áwyáge d̄oó nnó ágilége b̄oó amε. Ndere ápyé mb̄o, áfyé lé getoó né mmye bw̄o. Akpéne nyé né εfwyale ewé mebo.”

21

Echyé mekwí mendée ayi alú mbyá
(Mak 12:41-44)

¹ Ndere Jis̄s alú mmu εcha upε Es̄w̄o, apεle dómee nkane b̄oó ηka áchw̄o áfyε manka bw̄o mmu genó eyigé áfyε ηka Es̄w̄o.

² Agé ntó mbya mekwi mendée f̄o ndere afyé baá ubaá ηgba ápeá.

³ Agégémb̄o aké, “Kaáge wáwálé nnó ηka yi mbyá mekwi mendée yina afyε, ejá epw̄o eyi b̄oó ako áfyé.

⁴ Yéndémuú áferé ekeke ηka né gejamé eyi ji awyaá achyé, yémb̄o, ye lé mekwi mendée yina alu mbya, akwe ula géba jií achyéé.”

Jis̄s agaré nkane gekpékpégé εfwyale géchw̄o nyε meso gébé

(Mat 24:1, 2; Mak 13:1, 2)

⁵ Baá utóó bif̄o ál̄o mamfégé εcha upε Es̄w̄o nkane átené ewú ne uchánchá mataá, ne ama afége uchánchá unó bi achyé nnó ánogé Es̄w̄o. Eféé Jis̄s aké ne ebw̄o,

⁶ “Enyú degene unó bi, dema deféége yémb̄o gébé gékw̄onégé nyé eyigé amúu ewú ne yéé ntaá némaá eni nélaá mfaá nte népó.”

⁷ Agií ji aké, “Menleré, nde gébé eyige dep̄o tiré na depyé nyε? Nde genó eyi gélérege nyé nnó unó bi uchw̄oó pyé?”

⁸ Jis̄s ashúú ebw̄o meko aké, “Sége gébé nnó ékage muú f̄o ábw̄olé enyú dénó mewaá. Nénde, gejamégé b̄oó áséle nyε mab̄o ma áchw̄o eta nyú, aké, ‘Me ne nlú’ ne aj̄oóge nyé nnó, ‘Gébé gékw̄oné.’ Aj̄oóge dep̄o tí, déwugé f̄o ebw̄o.

⁹ Ne déwuú nyε ntó abya be kw̄ókw̄olé ne enyú, ne ebi ámmye tete, déf̄ogé f̄o. Unó bina uko ub̄oó mbe upyε ne ep̄of̄o nnó mme yina achw̄o kwyá ténéténé w̄o.”

¹⁰ Jis̄s amaj̄oó ne ebw̄o ake, “Mal̄o kpakpa ámmye nyε ne ate ne ate afwa ne b̄oó bw̄o ámmye nyε ne ate,

¹¹ Ukpékpé unó upyεé nyé mme yina anyige ne eshyε abw̄olé né gejamégé malu. Emímí mesa ekwéne nyé né malumalu, ne mamée áwane nyé b̄oó. Unó bi úgyálege manε upyé nyé né nebuú manleré ubée unó bi uchw̄o pyε.

Jis̄as agare aṅgbá bii efwyale ewé ebwó agéne nye

(Mat 10:16-25; Mak 13:9-13)

¹² “Geméagé nnó unó bi upye; kaáge nnó bɔ́ ɔ́pyéne nye enyú, áma átulé enyú. Dekpene nyé unó mpa né macha mmyemenene ne áfyé nyé enyú denɔ́. Ajyé nyé ne enyú né mbe ushu afwa ne bɔ́ gómene gétúgé dékamé nnó delu bɔ́ ba.

¹³ Gébégé detenégé mbe ushu bɔ́ bimbɔ́, kaáge nnó debó mbɔ́ élé meti mangaré ebwó mekomejɔ́ Ɛsɔ́wɔ́.

¹⁴ Yémbɔ́ ekagé dechyé geme nyú efwyale, mamférégé unó bi dejóge nyé.

¹⁵ Gébé gekwɔ́négé, nchyege nyé enyú denjaré mejɔ́ eti déjógé ye muú mawame nyú ayi anénége geyó ye manyé mbeé ábɛ́.

¹⁶ Kaáge nnó bɔ́ enyú ne ákpóo nyé enyú, ye ébélé ánte nyú, ye áḡmé nyú ye bɔ́ ula gepú nyú, ye ajeé nyú. Achyége nye enyú mbaá ákpakpa melɔ́, nnó déténe unó mpa ne áwáne nye enyú bífó.

¹⁷ Bɔ́ ako ápaá nye enyú gétúgé délú áḡkwólé ba.

¹⁸ Ye enkaá mejwe ewé éjúge nyé né mekpo nyú ekwé, enó epó.

¹⁹ Dekamégé metɔ́ ema, dekpéne nyé mmu genwá eyi gelá gebyé.

Jis̄as agaré nkane áchɔ́ nye Jerosale
(Mat 24:15-21; Mak 13:14-19)

²⁰ “Gébégé degéagé nnó bɔ́ bee áno melɔ́ Jerosale mme, kaáge nnó gébé gekwɔ́né eyigé áchwɔ́ chɔ́ ewu.

²¹ Gébégé mechó ewé epyegé, bɔ́ ako abi né gebagé mewaá Judiya ábó ajyé bíi mfaá makwe. Bɔ́ abi álú né melɔ́ ewémbɔ́ áboó ntó. Yéndémuú ayi atanégé mekɔ́, ekage akyaá nnó ajyé mmu.

²² Kaáge nnó gébé eyigémbɔ́, élé bíi bi Ɛsɔ́wɔ́ atóme nyé efwyale né melɔ́ Jerosale mampye nnó unó bi ásáme mmu ḡwe wuú ubé wáwálé.

²³ Ɛ é ebé nye mbɔ́ nnó ne andeé abi álú ne mane yé ne abi áchyége baá mámbɛ. Ɛsɔ́wɔ́ asɔ́ nyé metɔ́ ne melɔ́

ewé, ne bɔ́ ako ágéne nyé gebégé efwyale.

²⁴ Áwáne nyé abifɔ́ ne desaá, áséle nyé abifɔ́ nkane bɔ́ denɔ́ré bee, ákaré átó né malɔ́ mako. Ne bɔ́ abi alá pɔ́ bɔ́ Jus ápwɔ́ nyé melɔ́ Jerosale, ne áchyége nyé ebwó efwyale, kpaá gébé bwó gébyé.

Unó bi upye nye geméagé nnó Maá Nte Mekwad ákérege meso fa mme
(Mat 24:29-31; Mak 13:24-27)

²⁵ “Né gébé eyigémbɔ́, ágéne nye ufɔ́ unó bi upye né ḡmé ne mfaá ne ambe. Né mme, gewyágé mgbannyi eyi gétánege né ebé mega, gepyé nyé gejamégé malɔ́ áfɔ́ nnó ebé échwɔ́ kpá ebwó.

²⁶ Bɔ́ áwére nyé ne efɔ́ né metɔ́ getúge ákaá nnó unó bi ugyálege mane uchwɔ́ pyé né malɔ́ mako. Ne unó bi uwyaá uto né mfaánebuú unyige nye,

²⁷ ne ágéne nye nkane Maá Nte Mekwaá achwɔ́ né mmu gekó ne uto bíi, ne gekpékpé gé éno gé.

²⁸ Degéagé nnó unó bi úlɔ́ mampye, ténége, dégilé gétúgé dekaá nnó gébé gekwɔ́né eyigé Ɛsɔ́wɔ́ achwɔ́ féré enyú né efwyale.”

Jis̄as agaré nkane unó bi ulálege
bya

(Mat 24:32-35; Mak 13:28-31)

²⁹ Ne Jis̄as agaré ebwó nekanémejɔ́ ake, “Pége gepóge genóge fig ne unó uko ebi ulálege bya. *

³⁰ Gébégé degéagé nnó unó bimbɔ́ úlɔ́ mantó bya uke, dekaá nnó nshwɔ́né alé chwɔ́ lɔ́.

³¹ Wyémbɔ́ ntó, gébége enyú dégéagé nnó unó bina upyé, débó mankaá nnó Ɛsɔ́wɔ́ achwɔ́ gbaré Gefwa jíi.

³² “Ngarege enyú wáwálé nnó nnye eníné na négbóó fɔ́ kpaá te unó bina ukó úpyé.

³³ Mfaá ne mme ákwyáge nye, yémbɔ́ mekomejɔ́ wa alaá te kwyakwya.

Sége gébé

* **21:29** Elú wáwálé nnó: Genó eyige ásamé né mmu ḡwe ákú nnó *fig.

34 “Sége gébé nnó dékagé dényé gé geṅwá, ne dényú gé mmáó dékwéné, ékagé matáó nyú átáné ne Ɛsáwá. Ékagé déné ré gé matáó né geṅwá gé mme yina nnó ékagé bíí bimbá úbáne enyú nkane menya akwéne metaá.

35 Ne depá etiré bíí bimbá dégbárege nyé bóó ako abi álú fá mme.

36 Kpómege mmye, déné né mmye mbaá Ɛsáwá yéndégébé, nnó ji achyé enyú eshye dékoó né efwyale ewé echwá nye. Depyégé mbá, detenege nyé mbe ushu Maá Nte Mekwaá ayi déla pó ne deba.”

37 Yéndé bíí Jisás alerege wyé bóó né echa upe Ɛsáwá. Anerégé, yéndé nkwale ajye né Mekwé Olif.

38 Ne yéndé dondo bóó ako áchwá, ajwólege mmu echa upe Ɛsáwá manwú mekomejóó wuú.

22

Ajóó geju manwá Jisás

(Mat 26:1-5; Mak 14:1, 2; Jón 11:45-53)

1 Ne gébé gébó géfíí eyigé ányéé epaá koó upú ne epaá bred yi alá muálé.

2 Né gébé eyigé mbá, anáó baá ámpyéé upe Ɛsáwá ne ánleré mabé Ɛsáwá, ábó ákélege meti nnó áwá Jisás bibí, nendé, áfáó nya bóó melo.

3 Ne danchámeló akpe mmu metáó Judas ayi ákuú ji ntó Iscarot, maá utáó ama né geluágé abi áfyaneápeá.

4 Ajye só ula ne Anáó baá ámpyéé upe Ɛsáwá ne bóó kpakpa abi ábáme echa upe Ɛsáwá, nnó ákpoó ebwá Jisás.

5 Ebwá áwúgémbo, matáó ágo ebwá ne ákamé nnó áchyége Judas nka.

6 Judas akamé mechó ewé ájóó ne ábó mankélégé meti ewé ji apyéé ne Jisás akpe ebwá né ámu nkane gejamégé bóó alá kágé.

Jisás anyéé epaá koó upú ne baá utáó bíí

(Mat 26:17-25; Mak 14:12-21; Jón 13:21-30)

7 Bíí ebi áwáne maá egóme gepé mbaá epaá bred yi alá muálé, úkwónégé,

8 Jisás ató Pita ne Jón aké, “Chógé depyé menyéé epaá *koó upú nnó esé deyjé dényé éwú.”

9 Agii ji aké, “Ókelege nnó esé deyjé deyteé menyéé éfó?”

10 Ashuú ebwá meko ake: “Wuúge, mbógé deyjé gé, dekpé gé né meló kpaá, degene nye mende fá ne nkáwá manaá né mekpo, kwólege ji né gepú eyigé ji akpéne.

11 Gébé gé enyú dekpé gé, gárege mbáó gepú nnó: ‘Ménleré aké, léré esé maá gepú ánkéé, ayi ji anyéé nyé menyéé epaá koó upú ne baá utáó bíí.’

12 Ne mbáó gepú yimbá alerege nye enyú maá gepú ayi álú te mfaá enyón ayi ákwyé mé ábélé. Pyégé menyéé yimbá éwu.”

13 Afé, ágé wyé yéndégenó nkane Jisás abó agaré ebwá. Ne átyé ntó menyéé epaá koó upú yimbá.

Menyéé Ata Jisás

(Mat 26:26-30; Mak 14:22-26; 1 Kór 11:23-25)

14 Gébé gékwónégé, Jisás ne ángbá bíí áchwá ábó manyé menyéé yimbá.

15 Ne Jisás aké ne ebwá: “Mbó gejjigé metáó manjwálé chóncho ne enyú nnó dényé epaá koó upú ne ngé efwyale.

16 Kaáge nnó me mmáge nyé sé epaá ewé ná kpaá te depá etiré epaá ewé débéé wáwá lé, gébé gé Ɛsáwá agbárege nyé gefwa jíí.”

17 Ne abwéé amó ne mmáó né mmu, achyé gé matame mbaá Ɛsáwá, achyéé mmáó mimbá mbaá ángbá bíí aké: “Sége dényú, déchuú áte.

18 Ngarege enyú wáwá lé nnó, élo nana eyjé gé mbe, nnyú sé mmáó mína te gébé eyí gé Ɛsáwá aké agbarege gefwa jíí.”

19 Abó ntó bred, áchyé gé matame mbaá Ɛsáwá, agyá nto bred yimbá ubauba achyéé bwá aké, “Gége menyammye wa [ayi nchyé gé né gétú gé enyú. Pyé gé wyé na manté gé negbo na.”

20 Ake ánérege manyéé menyéé, ama bó amó ne mmáó né mmu, aké, “Amo yina, élé *menomenyéé meke

ewé Ɛsɔwɔ anyeé nye ndere manó ma magbélege nyé né mme né gétúgé enyú.]

²¹ Yélé njógembɔ, muú ayi akpóo nyé me alu fá né ujwólé bina.

²² Kaáge nnó Maá Nte Mekwaá agbóo nye wye nkane Ɛsɔwɔ amée abelé, yémbɔ utonkwa ube ne muú ayi akpóo nyé ji.”

²³ Anǵbá bíí áwúgé mbɔ, álb mangií ate áké, “Waá álú né geluáge sé ayi apyé nyé gefóó genó eyígé na?”

Anǵbá Jisɔs ányeé mbeé mechó dékpakpa

²⁴ Né gébé gefó, anǵbá Jisɔs álb mbeé manyé gé ne ate, nnó waá alú muú kpaa né geluáge bwó.

²⁵ Jisɔs awúgé mbeé bwó, ajóó ne ebwó aké, “Gé na ne afwa mme abi alá pó bóó Jus ápyeé. Agárege nnó uto melɔ meko úlú ebwó né ámu, ájyárege bóó ne uká, ne ama ákélege nnó bóó ákwáné galógáló ayi ebwó ápye.

²⁶ Yémbɔ, ébé gé fɔ mbɔ ne enyú. Muú kpaá nyú abe nkane mamáné ne menɔmbe abeé nkane ménkpané defwé.

²⁷ Waá alú muú kpaá? Muú ayi áchóge ji menyéé nnó anyé waá muú ayi áchwɔ ne menyéé? Élé ji ayi áchóge ji menyéé nnó anyé pó mbɔ? Yémbɔ me nlu né geluáge enyú ndere menkpané menyéé.”

²⁸ Jisɔs aké, “Yé ndere ngéne efwyale, enyú ne délú wye ne me.

²⁹ Gétú eyigémbɔ, mpye nyé enyú nnó débé afwa wye nkane nte wa apye me ntó nlu Mfwa.

³⁰ Denye nyé, denyú ne me né gefwa ya. Dejwálege nyé ntó ndere afwa mampáné depɔ né matoó áfyáneápeá ayi bóó Isrelí.”

Jisɔs agaré ndere Pita áshyáa nye ji (Mat 26:31-35; Mak 14:27-31; Jɔn 13:36-38)

³¹ Jisɔs akú Pita aké, “Simun, Simun! Gé ngarege wɔ nnó danchɔmeló ase uto nnó amuá enyú, mamféré matóó nyú ne me nkane ácháge esa, áférege ukwóó.

³² Ne me nnemmye mbaá Ɛsɔwɔ nnó ékagé wɔ áfére metóó wye ne me kánká. Metóó wye emagé béne, fyé anǵmé byé eshye.”

³³ Pita ajóó ake, “Ata, me mkpomé mmye manjye denɔ ne wɔ ne ye mangbó ne wɔ.”

³⁴ Jisɔs ake, “Pita gé, gó ngaré wɔ nnó, gemé gé nnó menɔ mekwɔ akú fina wɔ áshyáa nye nnó ókagé me kpaáte ukúkúle uléé.”

Jisɔs agaré baá utóó bíí nnó akpómé mmyé

³⁵ Ne Jisɔs ama jóó ne anǵbá bíí aké, “Tége nkane ntómé nyá enyú neke nka pó, geba pó ne unó uká ebichá pó, genó geli nya enyú?”

Ne ebwó áke, “Ngba, ye genó eyi geli esé gepó.”

³⁶ Agaré ebwó áke, “Nana muú yi awya nka menyéé jíí abó, ne geba ntó. Ne muú yi alá pó ne esaá akpó nkú wuú asé nka yimbɔ ana esaá.

³⁷ Wuúge, Asá genó gefó mmu nwe Ɛsɔwɔ nnó, ‘Afyé nyé ji né geluáge bóó nchye.’ Genó yina gépye nyé me wáwálé. Enyú debó mankaá nnó yendé genó eyigé ajóó atome ne me gébó mambé wáwálé.”

³⁸ Ne anǵbá bíí aké, “Ata dewyá de-saá depeá fa.” Jisɔs ake, “Lyáge mechó ewémbɔ.”

Jisɔs anemmye né Mekwe Olif (Mat 26:36-46; Mak 14:32-42)

³⁹ Jisɔs ályagé gepú eyigémbɔ, afé né Mekwe Olif nkane ji apye mé, ne baá utóó bíí, ákwólé ji ntó.

⁴⁰ Aké ákwónége né melu ewémbɔ, agaré ebwó aké, “Négemmye mbaá Ɛsɔwɔ nnó ékagé enyú dékpé né mmuameno.”

⁴¹ Ne alyá ebwó afé mbe gachyé, ató manó mme alɔ manemmye mbaá Ɛsɔwɔ aké,

⁴² “Nte, mbógé ejigé wɔ, féré amó efwyale yina né eta wa ábé tete, yémbɔ pye genó eyigé wɔ okélege, epófó eyigé me nkélege.”

⁴³ [Gébé gé anémmye mbaá Ɛsɔwɔ, ekiénné Ɛsɔwɔ étané mfaánebuú echwɔ fyé ji metóó.

44 Ne gekpékpégé mesómé né metṵ, Jisṵs anemmye ne eshye kpaá njúnjú atáné ji mmye achyege mme nkane denkáré manoó.]

45 Ji ánerégé mánemmye, akwilé akeré mbaá yi ángbá bií álú. Abané ebwṵ ndere ábélege géjyá gétúgé ápwá né masómé.

46 Ape ebwṵ agií aké, “Debelege nde? Kwélégé ka, négemmye mbaá Esṵwṵ nnó ékágé dékpé né mmua-meno.”

Apye Jisṵs

(*Mat 26:47-56; Mak 14:43-50; Jṵn 18:3-11*)

47 Ndere Jisṵs alu jṵóge, njuné bṵó néchwṵ ne Judas, ngba ama né geluágé abi áfyaneápeá. Judas aja ebwṵ meti, achwṵgé, afé mbe atyá Jisṵs.

48 Atyágé ji mbṵ, Jisṵs ajṵó ne ji aké, “Judas ṵkpó lé Maá Nte Mekwaá né mantyá ji nnó bṵó ákaá ne ápye ji?”

49 Gébégé ángbá Jisṵs ágené nnó mechṵ kpaá élé chwṵ, ágií aké, “Ata debṵ desaa delṵ úmye?”

50 Ne ngbá Jisṵs ama né geluágé bwṵ, ajuú aparanja, alṵ manké memfwé *Étúkré ámpyee úpe Esṵwṵ, asṵ etu ewé egbé ebwṵnye.

51 Ne Jisṵs agaré bṵó bií aké, “Dépyegé sé mbṵ, lyáge ebwṵ.” Aferé ebwṵ wuú ata etu memfwṵ yimbṵ, eferé.

52 Ne Jisṵs abwṵlé eta *Anṵó baá amppee úpe Esṵwṵ ne ámbamé echa úpe Esṵwṵ ne ákpakpa melṵ abi áchwṵ mampye ji. Agií ebwṵ aké, “Enyú dechwṵ na ne bṵ aparanja ne mámbṵ unṵó mampye me nnó me nlu menjṵ?”

53 Ndṵ ndṵ ne ndṵ njwṵlege ne enyú né echa úpe, enyú deta me ebwṵ mmye wṵ. Yémbṵ gébé eyige nyú gékwané nana, dechwṵ né uto dánchṵmelṵ ayi mfwa utuú.”

Pita ashya nnó ji akágé fṵ Jisṵs

(*Mat 26:69-70; Mak 14:66-72; Jṵn 18:15-18, 25-27*)

54 Ne bṵó bina ápye Jisṵs afé ne ji né dachi étúkré amppee úpe Esṵwṵ.

Ne Pita ala te meso, akwṵlege ebwṵ gachyee, gachye.

55 Akwṵnégé, abané bṵó bí ásené mewṵ né dachi áwyá. Pita achwṵ jwṵle ntó né geluáge ebwṵ.

56 Ménkpané defwé ama né dachi yimbṵ ayi álú mendée, agégé Pita né gengbógé mewṵ nkane ajwṵle, ape ji domeé, aké, “Mende yina ntó abṵ alu ne Jisṵs.”

57 Pita ake, “Chaá-ó! Mesṵ mendée nkágé ji.”

58 Ewya ye wṵ, mende fṵ agé Pita ake, “Wṵ ntó ṵlu muú bwṵ ama.”

Pita ake, “Me detuú-o!”

59 Ewya genógé nchwáneke, mende ayifṵ aké, “Wáwálé gebií gepṵ mmu mende yiná ntó abṵ alu ne Jisṵs, ji ntó atané gebagé Galilií.”

60 Ne Pita ake, “Ge da, me kágé ewe wṵ jṵge mbṵ.”

Wye nkane ji álú jṵge mbṵ, menṵ mekwṵ akú kṵkṵgṵlṵkṵ.

61 Ata Jisṵs akṵ gemṵ apé Pita. Amṵ bwṵ átuú, ne Pita ate mekomejṵó ayi Ata Jisṵs abṵ agaré ji nnó, “Gemégé nnó menṵ mekwṵ akú, ṵshya nyé ukúkúle uléé nnó ṵkágé me.”

62 Gébégé Pita áteé mekomejṵó yimbṵ, afe dafye, anyṵ meko ngbṵ ali segé segé.

63 Bṵó bi ábáme Jisṵs, álṵ manjwyá Jisṵs, ne átúlege ji.

64 Awé ji ndeé né amṵ, ne ágiige ji aké, “Waá adoṵ wṵ? Garé esé mbṵgé ṵkage.”

65 Ne ebwṵ áma jú ji mashye mmye né gejamégé mati.

Jisṵs akpe unṵó mpa

(*Mat 26:59-66; Mak 14:55-64; Jṵn 18:19-24*)

66 Bií újyágé, *ákpakpa melṵ, ne Anṵó baá amppee úpe Esṵwṵ ne *Anleré mabé Esṵwṵ áchomé né eso. Achwṵ ne Jisṵs né mbe ushu bwṵ.

67 Agií ji aké, “Wṵ ne ṵlú Muú yi Esṵwṵ akweré ji elá gefwa?”

Jisṵs ashúú ebwṵ meko aké, “Mbṵge ngarégé enyú, dekámégé nyṵ fṵ ne me.”

68 Ne mbṵgé ngiígé enyú nkwe dekámégé nyé fṵ manshuú me meko.

69 Yémbò lò nana chó mbe, Esòwò ayi áwya uto uko abelege Maá Nte Mekwaá né mfaá geluógé énoógé né egbé ebwònyε wuú.”

70 Ajógé mbò, ebwó ako ágií áké, “Wò ne ólú Maá Esòwò?”

Jisòs aké, “Élú wyé nkane enyú dejóó mbò.”

71 Ne ebwó áke ne ate, “Ndé gécha démage kéle bò ntésé? Esé ambòó dewú mé genó eyi getané jimbo meno.”

23

Afε né Jisòs mbaá Palet

(*Mat 27:1, 2, 11-14; Mak 15:1-5; Jòn 18:28-38*)

1 Ebwó ajógé mbò, εchomele meko εkwelé ká εfé ne Jisòs mbaá Palet.

2 Akwónégé éwu, álo maáma ji depò mmyε áké, “Dépyé ményákwó yi ndere achóó melò esé, achoge bòó uká mme nnó áchyεgé fò nkamakpo mbaá Mfwa Rom, ne ama garege bòó nnó ji ne alú Muú yi Esòwò akweré ji elá gefwa.”

3 Palet agií Jisòs aké, “Wò ólu Mfwa bòó Jus wáwálé?”

Jisòs aké, “Élu nkane ójóó.”

4 Ne Palet ajóó ne anó baá abi ápyε upε Esòwò ne gejamégé bòó, áké, “Ngéfó gabo ayi mende yina apyé wó.”

5 Yémbò áshii wyé ne ewú aké mende yina achoge bòó uká mme, aléré né mme Judiya meko, álo né melò Galilií kpaá akwóné fá melò εwe.

Palet ató Jisòs mbaá mfwa Heròd

6 Palet awúgé mbò, agií aké, “Mende yina ele muú Galilií?”

7 Akámégé, Palet ató Jisòs mbaá Heròd néndé Heròd ne agbaré mboó melò yimbò. Né gébé eyigembò Heròd abó alu né Jerosale.

8 Gébégé Heròd agené Jisòs, metóó εgò ji dóó, élé ji abò ákelele mé mangé ji te gachií, néndé, ji abó awuú mé ηgò Jisòs. Ne abó awya umεé nnó ji agé ufélékpá εbi Jisòs apyé.

9 Ewyágé Heròd agií Jisòs bò nkéwé dóó, ne yéé meko Jisòs ashuú ji wó.

10 Agígé mbò, *Anó baá ampyε upε Esòwò ne *Anleré mabé Esòwò áwò

áchwó mbe, álo manjóó depò eti Jisòs apyé ne εshyε.

11 Mfwa Heròd ne bòó bee bií álo manjwyagé Jisòs, áchyεge ji mekpo unóó. Abó nkúu mfwa áfyé ji mmyε, ámá átó ji akeré meso mbaá Palet.

12 Né bií εbi mbò dejeé Palet ne Heròd delò. Te gachi ebwó abó alú máwámé ne ate.

Palet asó mpa nnó áwá Jisòs

(*Mat 27:15-26; Mak 15:6-15; Jòn 18:39–19:16*)

13 Gébégé ákeré meso ne Jisòs, Palet akú ánó baá abi ápyé upε Esòwò, ne ákpakpa melò,

14 áchwógé, áké ne bwó, “Mbe mbe, enyú dese mé mende yina dechwò ne ji εta wa deké achóó melò. Ngii ji bò nkwé né mbe ushu nyú, yémbò ngéfó gabo yi mende yina apyé né depò εtire enyú déké ji akwé εbe wó.

15 Yé Mfwa Heròd ntó age nnó mende yina akwé εbé wó, nkawú ne ji akeré meso εta esé. Góge ngaré enyú nnó mende yina apyé ye gabo fò ayi abò mangbó wó.

16 Yémbò nchyεge nyé enyú ebwònyε nnó átulé ji ályá ji, ajoyé.”

17 [Nkane gepógé gébé yimbò gélú, yendégébége epaá kwyakwya defwé, Palet aferege muú denò ama nkane bòó bií ákelele.]

18 Ne ákalé ebwó ako áké, “Wá mende yina, esé dekelele élé Barabas.”

19 (Barabas abó akpε denò gétúgé achwóó ne εfwyale né melò ne muú ayi ji ama wá.)

20 Palet ákelele meti manlyá Jisòs ajoyé, ne ama ajóó ne ebwó.

21 Ne ebwó ako ákalé áke, “Wó ji né gekwa, wó ji né gekwa.”

22 Né manáne aléé Palet ama gií ake, áwó ji nnó apyε nnó? “Ndé gabo ayi ji ápyé?” Nge ye genó eyigé ji apyé ne njóó nnó áwó ji né gekwa wó. Ngarege ádó ji ályá ji ajoyé.

23 Né ebwó ádo delúlú áké, “Áwó ji né gekwa.” Makálé bwó áwerí uto Palet.

24 Akamé ne asó mpa aké, “Ápyε ne Jisòs ndere ebwó ákelele.”

25 Aferé muú yi ebwó ákélege ayi abó akpené deno gétúgé, efwyale ewe ji achyé ne muú ayi ji awáné. Gébégé áféré ji, Palet agbaré Jisós achyé ebwó, nnó ápye ndere ejii ebwó.

Awó Jisós né gekwa

(Mat 27:32-44; Mak 15:21-32; Jón 19:17-27)

26 Bóó bee áse Jisós né dachi Palet ále jyéé, ne nkane ebwó ákéne ájyéé, átuú ne mende fò ayi akú ji Simun, muú melo Sere, atané dondo yimbó né mewaá ajyéé Jerosale. Agbaré ji ánére ji gekwagé Jisós né máńkóó nnó ji akpá akwólege Jisós meso.

27 Ne gejamégé bóó ákwólege ji meso. Abifó élé andée, abi ákparé amú mekpo, álile, áyiage ne masómé ndere áteé efwyale wuú.

28 Ne Jisós abwólé aké ne ebwó, “Andée Jerosale, déligé sé gétú ya, líge lé gеме enyú ne baá enyú.

29 Kaáge nnó né meso gébé bóó ájoge nyé nnó, ‘Efwó ébé ne andée abi ákwené dénkwó ne abi ála alú danchyéé baá mámbé!’

30 Né gébé eyigémbó, bóó áshyáge nyé mmye nnó, ‘Echye mfaánebuú ashulé esé mmye, ye mme anii ese.’

31 Apyegémbó na ne genóó eyi gélú gebe, ne ebeé nyé nnó ne gegbógbógé genóó?”

32 Gébégé ájyé wó Jisós, áse ntó bóó ubée apéa manjye wá choncho ne ji.

33 Akwónégé melú ewé ákuú nnó, “Uńkónkó makpo,” áwó Jisós né gekwa. Ne ama wó bóó ubée bimbó mfaá ukwa upea, ama né egbé ebwonye wuú, ne ayifó né egbé ebwóbe wuú.

34 Jisós aké, “Nté, gé ebwó meshwe, jinte gabo áyi ebwó ápyémbó, néndé akágé.”

Bóó bee bina, ákpyá megyaá ákáré mandeé Jisós áfyé ate amú.

35 Bóó áténé éféé ápéle nkane áwóme Jisós né gekwa. Ne ákpakpa bóó Jus, álo manjwyágé ji aké, “Apoóge bóó bí chachá, akaágé poó fó ntó gеме jí mbógé alú Muú yi Eswó akweré ji elá gefwa.”

36 Bóó bee ntó ájwyá Jisós, áchyéé ji mmóó amí mamyáme,

37 ne aké, “Mbógé nnó olu Mfwa bóó Jus wáwálé, poó gеме jyé.”

38 Asá ntó nwé ába né gekwa né mfaá mekpo Jisós. Asá wyeé aké, “Gé Mfwa bóó Jus na.”

39 Muú ubée ama ayi áwómé ji ntó né gekwa ejí, álo manjwya ntó Jisós aké, “Pó olu Muú yi Eswó akweré ji elá gefwa? Poó yé gémé jyé, o poó esé ntó.”

40 Ne ayifó ashulé ji yimbó ndo aké, “Wó ofó fó Eswó? Olu ntó mmú efwyale nkane mende yina.

41 Esé ne wó debó nsá né gabo ayi esé depyé, nkawú ne dégéne efwyale ewé. Ne mende yina apyé gabo wó.”

42 Ne ajóó ne Jisós aké, “Ata te me gébége ochwógé gbáre gefwa jyé.”

43 Jisós áshuú ji meko aké, “Ngarege wó wáwálé nnó fina o be nyé ne me né meló Eswó.”

Negboné Jisós

(Mat 27:45-56; Mak 15:33-41; Jón 19:28-30)

44 Kálánká efyáneépeá eké ékwónege, njméé enomé, gemmua gékwé né meló meko kpaá te kálánká eléé.

45 Njméé énomégé, ekat ewé ekaré metóó echa upe Eswó egyalé ubaá úpeá.

46 Eké éwyáge, Jisós álo mankálé kénké aké, “Nte mfyé gеме ya né amú jyé.” Ajógé mbó, ashulé kwyakwya geféré h-e-m metóó ekwé.

47 Muú kpaá bóó bee ayi abó aténé eféé, agégé genó eyi gepyé, aféé Eswó aké, “Wáwálé, mende yina abó apyé gabo wó.”

48 Gejamégé bóó abi ábó áchomé eféé ápéle, ákeré upú bwó amu meso kpákpáré, mashu mme tóntó né genó eyigé ebwó ágéné.

49 Ajeé Jisós ako áténé tete ágéne depó etiré na. Abifó alú andée abi ábó átané Galilii ákwólé ji.

Anii Jisós

(Mat 27:57-61; Mak 15:42-47; Jón 19:38-42)

50-51 Mendefó abó alu, akamege Josef, atané né meló Arimatya né

gebagé mewaá Judiya. Alu nyá muú ayi alu cho, ne abelege mabé Εσωω. Abó agile gébé eyigé Εσωω achwó gbáre gefwa jíí. Yé élé alú ntó muú ama né geluágé ákpakpa bɔ́ Jus, apó nyá meko ama ne εbwó nnó áwá Jisɔs.

⁵² Nkane Jisɔs agboó, afé mbaá Palet, ajye gíí nnó achyé ji genkwógé Jisɔs.

⁵³ Palet achyé gé ji εbwɔnyε, ajye féré genkwógé Jisɔs né mfaá gekwa, afyalé géjí ne éshyé ndeé, ajye níí mmu menome ewé ábó áchomé te gachií mmu etaravé, ewé ála álu ganíí muú wyε.

⁵⁴ Afyé ji mmu menome, nénde ákpomege mmyε nnó bíí uwyaá εbwó εbí ulɔ nkwale yimbɔ.

⁵⁵ Andée abi átane ne Jisɔs né Galilíí, ákwólé Josef ne ágé ntó menome ne áma ágé ntó nkane áfyé ji né mmu.

⁵⁶ Akéré gé meso né úpú bwó ákwyé mawéé gébé ami malómáló ami awáage mewu muú.

Bíí uwyaá bwó úkwónégé, εbwó ágbeé mmyε nkane εbé bwó élu.

24

Jisɔs akwilé né negbo

(Mat 28:1-10; Mak 16:1-8; Jɔn 20:1-10)

¹ Bíí mbε né uwyaá, andée bimbɔ ákpá mawéé gebé ami εbwó ákwyé, dondo gemmuá mme áfé né menome ewé aníí Jisɔs.

² Akwónégé wyé, áge nnó, ábogéné mé ntaá égbé éma eniné ábó ákweré embú menome.

³ Ne gébé gé ákpεné mmu menome, ákelé genkwógé Atá Jisɔs áge wó,

⁴ ákwé tametame, áké ápélé ágé bɔ́ makpó apéa ne mandeé áyi áshwánege átené εbwó nenkuné mmyε.

⁵ Éfó ekwó bwó metɔ́, ámmo makpo mme. Bɔ́ bimbɔ agíí bwó áké, “Nde enyú dékelege muú yi alú mebe né geluágé abi ágboó?”

⁶ Apó fa, akwilé né negbó, atane. Tége genó eyigé ji agaré enyú gébé gé enyú delú né Galilíí.

⁷ “Abó aké, ‘Achyége nyé Maá Nte Mekwaá mbaá bɔ́ ubeé, áwóme nyé ji né gekwa, ne ekwónégé ndɔ eléé, akwilége nyé né negbo’.”

⁸ Andée bina áte unó bí Jisɔs abó ajɔ́,

⁹ átané né menome áfé mangaré unó bi úpyé mbaá ángbá bíí abi álaá áfyaneama, ne áma garé ntó ánkwalé Jisɔs ako.

¹⁰ Andée bimbɔ élé, Méri muú melɔ Magdala, ne Joana ne Méri ayi Mmá Jamsi chóncho ne andée abifɔ́ ntó, ágaré ángbá Jisɔs genó eyigé εbwó ágené.

¹¹ Ne ángbá ákamé wó, áse nnó élu gebyó.

¹² Yémbɔ, Pita akwilé ka abó afé né menome, abyélé mme apε, agé lé mandeé áyi abó afyalé genkwógé Jisɔs. Ala meno mekpo fuú, ne akere meso mmu gepú jíí.

Agé Jisɔs né meti melɔ Emaeus (Mak 16:12-13)

¹³ Wyé bíí bimbɔ, bɔ́ abi ákamé ne Jisɔs apéa, álya melɔ Jerosale ájye né maá melɔ ayi ákú Emaeus. Neke nelu genógé *ηkpá neke ekénéama.

¹⁴ Ndere ájyé, ádóo abya né depɔ deko etiré depyé.

¹⁵ Nkane ádóo abya ákéne ajye, Jisɔs atané εbwó né meso ne alɔ manké ne εbwó.

¹⁶ Yémbɔ áge ji, ne ákaá fɔ́ nnó elé Jisɔs wó.

¹⁷ Jisɔs agíí bwó aké, “Nde abya ayi enyú dékéne dédóo ne dembyó né matɔ́ enyú?”

Átené nyámeé, mmyε meshwé meshwé.

¹⁸ Muú bwó ama, ayi ákú ji Klyopas agíí ji aké,

“Wɔ́ mbi ne ɔlu menkéé fá melɔ Jerosale ayi ɔlá kágé depɔ etiré depyé mboó ndɔ eyína?”

¹⁹ Jisɔs agíí aké, “Nde depɔ depyé?”

Ashuú ji meko áké, “Depɔ eti depyé mbaá mende yi akámege Jisɔs ayi muú Nasaret. Alu nyá gekpékpégé *Muú Ekpávε Εσωω. Ne apyε ukpékpé ufélekpá ne agarege nyá meko mejɔ́

Ἐσωω. Ἐσωω αφεέ utóó bíí, ye bóó ntó αφεέ utóó bíí.

²⁰ Yémbó anóó baá abi ápye upe Ἐσωω ne ákpakpa meló ágbare ji áchyéé nnó áwá ne áwó ji né gekwa.

²¹ Ne esé debó débelé uméé nnó ji ne Ἐσωω atóme nnó achwó áfére bóó Isreli né efwyale. Elé mbó ndó éléé fi, eyi depó etiré na depyé.

²² Ekwyá mbó wó, andée fó abi alú né geluágé sé ápye esé dela meno mekpo fuú. Afé né menomé gejyéjyégé bí.

²³ Yémbó áge fó genkwógé Jisós wó, ne ákere meso, ágare esé nnó ebwó ábó áge makiénné Ἐσωω eké élé *ame gejyá, ágaré ebwó nnó Jisós alu mebe.

²⁴ Bóó bifó abi álu né geluágé esé áfé né menome ne ágé yéndégenó wyé nkane andée bimbó abó ájóó, yémbó ebwó áge Jisós wó.”

²⁵ Jisós aké ne ebwó, “Enyú dekenegé, matóó nyú álu dembyó mankamé unó bi bóó ekpávé Ἐσωω ásámé.

²⁶ Enyú dekaá fó nnó Muú yi Ἐσωω akweré ji elá gefwa abó mangé efwyale ne akpé mmu gefwa jíí wó?”

²⁷ Jisós aló mampye nnó ebwó ákaá unó uko ebi ásamé átome ne ji né mmu ηwe Ἐσωω, manló né ηwe ayi Mosis asamé, okwóné né abi bóó ekpávé Ἐσωω ntó ásámé.

²⁸ Wyé nkane ála kwókwólé ne melo ewé ebwó abó ájyéé, Jisós apye eké achwó koó,

²⁹ ebwó ágbé ji aké, “Bélé fá ne esé néndé bíí ukoó, gemmua géleé chwó.” Akame, ne afé mámbelé ne ebwó.

³⁰ Gébégé ajwólé ka mányé menyéé ne ebwó, abó nto bred achyé matame mbaá Ἐσωω agyá achyé ebwó.

³¹ Ténéténe yimbó ame ákaá ebwó mekpo, ebwó ákaá nnó gé Jisós na. Ne eke ewyage aseé ebwó né ame.

³² Alágé meso, aké ne ate, “Pó mane magyalé esé gébégé abáné esé né meti agárege ese depó etiré délu mmu ηwe Ἐσωω?”

³³ Ténéténe yimbó, ákwilé, ákere meso né Jerosale, áge baá utóó afyaneama choncho ne ánkwalé Jisós abifó.

³⁴ Abi afyaneama áke, “Elú wáwálé, Ata akwilé né negbo, Simun agé ji mebe.”

³⁵ Abimbó ápeá ágaré ntó ebwó ewé ebó épyé né meti, ne gébége Jisós agyalé bred ne ebwó álé ká ji.

Jisós aleré mmye mbaá ángbá bíí (Mat 28:16-20; Mak 16:14-18; Jón 20:19-23; Anq 1:6-8)

³⁶ Gébégé ebwó álu garégé depó tí, Jisós jimbó akpe atené metóó metóó bwó aké, “Nesó nébé ne enyú.”

³⁷ Yémbó ebwó ábó efó, áférege nnó ebwó ágéne mbó le muú nefoó.

³⁸ Jisós agíí ebwó aké, “Nde mane magyalége enyú? Enyú debyóme mbó ndé?”

³⁹ Pége amu ya, ne uká bá ne dekaá nnó élé me mbóó. Tage menyammye wa dewú ndere alú, muú nefoó ábéé fó ne menyammye ne ugoó nkane enyú degene mbó me.”

⁴⁰ Jisós ajógé mbó, aleré ebwó amu jíí ne majya jíí.

⁴¹ Yémbó ákwé tametame mmu nechóchó ne ákélége fó mankamé. Eféé mbó Jisós agíí bwó aké, “Dewyaá menyéé fó fá manyé?”

⁴² Abó mboó meshuú ayi abó átyé, áchyéé ji.

⁴³ Ase anyé né mbe ushu bwó.

⁴⁴ Ake yé ne ebwó, “Genó eyigé enyú dégéne fina élé eyigémbó ngaré enyú gébége debó délu choncho. Nké unó uko ebi abó ásamé átome ne me né mmu ηwe Mosis ne abi bóó ekpávé Ἐσωω ne ebi ásamé nto né mmu ηwe makwa Ἐσωω, úbó mambé wáwálé.”

⁴⁵ Ndere Jisós ajóó mbó, anené ebwó defóó nnó ákaá mekomejóó ayi alú né mmu ηwe Ἐσωω.

⁴⁶ Ne ajóó ne bwó aké, “Abó ásá nnó, Muú yi Ἐσωω akweré ji elá gefwa abó mangé efwyale ne ágbó, ne ndó ekwónégé eleé, akwilege nyé né negbo.

⁴⁷ Aló nyé né Jerosale ne ájye né malo mako mangárégé mekomejóó Ἐσωω né mabó míí nnó bóó ákwóré matóó bwó ne Ἐσωω ajinte gabo bwó.

⁴⁸ Enyú delu bóó bí degéné unó bina, ne debó mangaré bóó ubi.

49 Ntóme nyé enyú echye ewé nte wa abó anyémeno manchye enyú. Yémbò jwólege fa né meló kpa ewé, kraá té gébé gékwónege nyé eyigé uto bimbò utánege mfaánebuú uchwo enyú mmye.”

Jisós akwó afé mfaánebuú

(Mak 16:19-20; Anḡ 1:9-11)

50 Jisós ase ebwó áfé kwókwólé né melò Betani, eféé mbò abweé amu mfaá ajé ebwó.

51 Ndere ajéle ebwó, alya bwó alo mankwó ajye né mfaánebuú.

52 Efembó, baá utó bi álo mamféé ji ne ákeré meso né Jerosale ne ge-jamégé nechóchó.

53 Ne yendégébé ájwólege mmu echa ure Esòwò, áféege Esòwò.

Abya melóméló Jisɔs Kras ndere JɔN ásamé

Mekomejɔ́ abí achwá ne genwá

¹ Gemεgέ nnó mme yina ala, mekomejɔ́ abɔ alú mε. Mekomejɔ́ yimbɔ abɔ alu ne εsɔwɔ ne mekomejɔ́ yimbɔ abɔ alu εsɔwɔ.

² Abó alú mé ne εsɔwɔ té ula uló.

³ Unó uko εbi εsɔwɔ akwyεé uké ne ji. Ji ábé dampɔ, mmbɔ yé geno gema gepɔ.

⁴ Mekomejɔ́ yimbɔ ne awyaa genwá. Ne genwá eyigémbɔ gelú lé gengbɔ mbaá akwaá.

⁵ Gengbɔ eyigémbɔ gegené né mmu gemmua, yémbɔ gemua gékágé kweré gejí.

⁶ εsɔwɔ abó atɔ mende fɔ ayi ákuú ji nnó Jɔn,

⁷ Jɔn achwá ndere ntεε, mangaré akwaá genó eyigé gengbɔ eyigémbɔ gelú, nnó εbwó awú áfyεé metɔ́ ne gejí.

⁸ Jimbɔ́ apófɔ gengbɔ́ eyigémbɔ́, achwá lé nkane ntεε mampyε akwaá ákaá gengbɔ́ eyigémbɔ́.

⁹ Gengbɔ́ eyigé wáwálé, eyi gegené mbaá yéndémuú, gebɔ gechwá fa né mme.

¹⁰ Ji abó alú fa mme, ne yé élé mme ayi εsɔwɔ akwyε akené ne jí, bɔ́ mme akaá fɔ́ ji wɔ́.

¹¹ Ji achwá né melɔ́ wuú, bɔ́ melɔ́ wuú ásé fɔ́ jí wɔ́.

¹² Yémbɔ́ bɔ́ ako abi áselé ji, áfyεé matɔ́ ne ji, áchyεé εbwó εbwɔnyε mambε baá εsɔwɔ.

¹³ Gefɔ́ eyigé ábyéné εbwó, gepófɔ́ ndere akwaá ábyene baá. Ne epófɔ́ ntó ndere akwaá ákelegé, epófɔ́ ntó ndere nte akεlege. Nebyene bwó ne-tane mbaá εsɔwɔ.

¹⁴ Mekomejɔ́ yimbɔ́, abwólé mek-waá, ajwóle fa mme ne ese, alere galógáló ayi apwɔ́ amu ne ajógé depɔ́ εtire delú wáwálé. Degé enoge ewé

ji awyaa, ewé ji aséle mbaá Nte wuú ndere danchi Maá.

¹⁵ Jɔn agarege bɔ́ geno eyigé ji agene getóme ne Jisɔs, ajógé kenke aké, “Gεgέ muú ayi njóógé nya nnó, ‘Ji ayi achwá mba me meso apwó me, néndé gemεgέ nnó ábyé me, ji abɔ alu mé.’ ”

¹⁶ Ne gétúgέ galógáló wuú apyε ese ako debó nebɔ́ matimati.

¹⁷ Mabé εsɔwɔ aké ne Mosis yémbɔ galógáló ne wáwálé áke ne Jisɔs Kras.

¹⁸ Yé muú ama ayi agene mε εsɔwɔ apó ekose danchi maá wuú. Ji alu ntó eke εsɔwɔ. Ji ayi alu fí ne nte wuú ne apyε bɔ́ akaá gefɔ́ eyigé nte alu.

Mekomejɔ́ ayi Jɔn menwyaá bɔ́ manaá εsɔwɔ ágarége

(Mat 3:1-12; Luk 3:1-18)

¹⁹ Akpakpa bɔ́ Jus né Jerosale áto ámpyεé upε εsɔwɔ ne ámpoó ámpyεé upε εsɔwɔ nnó áchwó ágií Jɔn nnó ji alú waá? Agigé mbɔ́,

²⁰ Jɔn ashya fɔ́ mangaré εbwó wáwálé wó. Ge na ne ji agare, aké “Me mpófɔ́ Muú yi εsɔwɔ akweré ji elá gefwa.”

²¹ Agí ji áké, “Ne wɔ́ ɔlu waá? Nnó wɔ́ ɔlu élé Elija.” Ne Jɔn ashúú εbwó meko aké, “Ngba me mpó.” Ama ágií ji áké, “Nnó wɔ́ ɔlu muú ekpávε εsɔwɔ?” Ama ashúú εbwó meko aké, “Ngba.”

²² Aké, “Wɔ́ ɔlu waá yεé, shúú εsé meko ayi deyyε garé bɔ́ abi atómé εsé. Wɔ́ mbɔ́ ɔké ɔlu waá?”

²³ Ne Jɔn ashúú εbwó meko aké, “Me nlu meko muú fɔ́ ayi ábéne né mashwɔne nnó, nyage meti Ata εbe cho; mbɔ́ ne Asaya muú ekpávε εsɔwɔ abɔ́ ajɔ́.”

²⁴ Bɔ́ dentɔ́ bina álu ntó ekwɔ́ bɔ́ Farasi,

²⁵ Ne ágií Jɔn áké, “Ulannó wɔ́ ɔwyagé bɔ́ manaá εsɔwɔ mbɔ́gé ɔpófɔ́ Muú yi εsɔwɔ akweré ji elá gefwa, yé élé Elija yé εbé élé muú ekpávε εsɔwɔ ayi abɔ́ agare nnó achwá?”

²⁶ Jɔn ashúú εbwó meko aké, “Me, nwyage enyú ne manaá εsɔwɔ mamímamí, yémbɔ́ muú fɔ́ alú fa metɔ́ metɔ́ enyú ayi délá kágé ji.

27 Achwóó mbò me meso, me nkwané yé muú ayi akágé manyíí unó uka ebií wó.”

28 Unó bi na uko upye né melo Betani né egbé ebeé Jodan mbaá Jón awyagé bóó manaá Esòwò.

Jisòs alu mad egòme Esòwò

29 Bií uyyagé Jón agé ndere Jisòs achwóó eta wuú, aké, “Gégé maá egòme Esòwò ayi akpáné gabo akwaá fa mme.

30 Ji ne me mbò njóoge ntome ne ji nnó, ‘Muú fò achwóó mbò me meso ayi apwóó me néndé gemége nnó ábyé me ji abó alu mé.’

31 Me mbóó, mbò nkaá fò ji wó. Yémbò ula bi me nwyagé bóó manaá Esòwò úlú elé mampye bóó Isrèli akaá ji.”

32 Ne Jón agaré bóó geno eyigé ji agene, aké, “Ngé Mendoó Ukpea ndere etané mfaánebuú eké gepwine echwóó tène ji mmye.

33 Me mbóó, nkaá fò ji wó, yémbò muú ayi atómé me nnó nwyaaá bóó manaá agaré me aké, ‘Muú ayi ógené Mendoó Ukpea éshúlege etené ji mmye, ji yi mbò ne alú muú ayi awyagé bóó ne Mendoó Ukpea.’

34 Me ngé ndere epyembò ne Jisòs, ne ngarege enyú nnó ji alú Maá Esòwò.”

Baá utóó abi Jisòs abóó mbe akuú

35 Bií ebifó uyyagé, Jón ama atené eféé ne baá utóó bií apea.

36 Ndere agéne Jisòs akene ajye, ajóó ne baá utóó bií aké, “Gégé maá egòme gepégé Esòwò mbò.”

37 Ne baá utóó bií bimbò apeá áwúgé ndere Jón ajóó mbò, ákwólé Jisòs.

38 Jisòs ábwólégé ushu meso agé ebwó ndere akwólégé ji, ágií ebwó aké, “Enyú deklégé ndé?” Ebwó aké ne ji “Rabi wò ójwòlege efó” (Ula Rabi utene nnó menleré).

39 Aké ne ebwó, “Chwóoge dégé mbaá ayi me njwòlege.” Ebwó ákwólé yé ji ájye gé mbaá awu, álá ewú ábelé ne ji bií bimbò. Gébé eyigémbò gébó gélú kálánká eni né nkware.

40 Ne baá utóó bina apeá abi áwuú ndere Jón ajóó ákwólé Jisòs, ama ele Andru menmo Simun Pita.

41 Andru abó mbe akelé menmo wuú Simun. Agégé ji, agaré ji aké, “Esé degé Muú yi Esòwò akweré ji elé gefwa.” Mabò ami na, malu wye mabò mami mamaá ne Kras.

42 Asé yé Simun afé mbaá Jisòs ne Jisòs apé ji domeé, aké, “Wò ókamege Simun maá Jón, akuú nye ntó wò nnó Sefas.” Sefas alu wye mabò mami mamaá ne Pita. (Ula Pita utene nnó etárávé.)

Jisòs akú Filip ne Nataniel

43 Bií ebifó uyyagé, Jisòs akpome mmye manjye Galilií, ndere ajyéé agé Filip, ajóó ne ji aké, “Kwólé me.”

44 Filip ntó atané Betsada maá melo ayi Andru ebwó ne Pita atane wye.

45 Filip akéle Nataniel. Agégé ji, agaré ji aké, “Esé dégé muú ayi Mosis asamé né mabé atome ne ji ne bóó ekpávé Esòwò ntó ásá ato ne ji. Alu Jisòs muú Nasaret maá Josef.”

46 Nataniel akale aké, “E é! Genó gelógéló ntó gétánege né Nasaret.”

Filip aké, “Chwó kpa ame jye ógé.”

47 Jisòs agégé ndere Nataniel achwóó eta wuú, aké, “Gé maá Isrèli ayi wáwálé na. abwólége fò dembwòle.”

48 Nataniel agií ji aké, “Ópye nnó ne ókaá me?” Jisòs ashúú ji meko aké, “Gemége nnó Filip akú wò, me ngé me wò né ulaá genóó eyigé ákuú nnó fig.”

49 Nataniel awúgé mbò, aké, “Ménleré wò ólu Maá Esòwò, ólu nto mfwa bóó Isrèli.”

50 Jisòs aké ne ji, gétúgé ngaré wò nnó ngé wò né ulaá genóó eyigémbò, “Ne ófyéé metóó ne me? Ógéne nye ukpékpé unó bi upwóó ebi.”

51 Ama ajóó aké, “Ngarége enyu wáwálé nnó, dégéne nye nkane mfaánebuú anenege ne makiénné Esòwò akwòme áshulege ne mfaa Maá Nte Mekwaá.”

2

Neba né melò Kana

1 Bií ebifó uyyagé, né ndò eyi egbeé eléé, neba nefó nebó nélú né melò

Kana né gebagé mewaá Galilíí, mma Jis̄s abó alú wye.

² Aló ntó Jis̄s ne baá utóó bií né neba eníné mbó.

³ Ne mmóó epaá ewémbó mabyegé mma Jis̄s ajóó ne ji aké, “Mmóó bwó mabye.”

⁴ Ne Jis̄s ajóó ne ji aké, “Mma ogarégé f̄ me genó eyigé mbóó mampye, gébé ya gélú gakwáne.”

⁵ Yémbó mma Jis̄s ajóó ne baá defwe abi áne ne ankéé aké, “Pyegé yéndégenó eyigé ji agarege enyú nnó dépye.”

⁶ Eké epyémbó, bó nkwó manaá f̄ akené álú eféé kwókwólé abi bóó Jus áchwéle manaá wye ne áshwónége byó bwó manemmye mbaá Es̄wó ndere gepógé bwó gélú. Nkwó ama akpene baá bó nda manaá esaá yé esaá meso efya.

⁷ Jis̄s ajóó ne baá defwe abi áne ne ankéé aké, “Fyegé manaá magbeé né bó nkóó bimbó.” Afyegé manaá magbégé lábé lábé,

⁸ aké ne ebwó, “Chwegé amifó déchye memgbare epaá.” Ne ápye wye ndere ji ájóó.

⁹ Ne memgbare epaá afwórége manaá amimbó, ami mabwólé mmóó, akaá f̄ mbaá ayi mami matané wó. Yémbó bóó abi áchwélé manaá amimbó ákaá. Ne megbare epaá akuú menó neba atené baba,

¹⁰ ajóó ne ji aké, “Yéndémuú anegé epaá, abóó kpe mbe achwó ne mmóó malómáló. Bóó ányúgé me kpaá ápwagé ne achwó ne ami mabomabo. Ne wó óbelé mmóó ami malómáló mala kpaá té nana?”

¹¹ Ge gepóge ufélékpa mbe eyigé Jis̄s apyee na. Apye geji né Kana né gebagé mewaá Galilíí. Apye mbó manlere gepógé uto bií. Ne baá utóó bií ágégé mbó áfyéé matóó ne ji.

¹² Epáá ewémbó ebyégé, Jis̄s ashulé afé né Kapanóm ne mma wuú, anmo bií ne baá utóó bií, eféé ne ebwó ábelé mboó ndó.

Jis̄s abú bóó bi ákpoó unó né mmu echa upé Es̄wó

(Mat 21:12-13; Luk 19:45-48; Jón 2:13-22)

¹³ Epáá koó upú bóó Jus elágé kwókwólé Jis̄s akwó afé né Jerosale.

¹⁴ Akwónégé, akpe né mmu dachi echa upé Es̄wó. Agé ndere bóó abi ákpoó mpó, magóhme, upwene mampye upé mbaa Es̄wó, ne abi ájwólé ákwórege manka.

¹⁵ Agégé mbó, abó manyií akwye getó, abú bóó bimbó ako átané wye chónchó ne magóhme, ne mpó. Atyá manka ayi bóó abi ákene gesegé manka mankwóré, amu makpókpógélé bwó agbé.

¹⁶ Ne anyá bóó abi akpoó upwene aké, “Kpagé ubi détané fa, débófó mambwólé gepúgé Nte wa gélá ntoné gese wó.”

¹⁷ Jis̄s apyegé mbó, baá utóó bií áte meko mejóó ayi asamé né mmu nwe Es̄wó nnó, “Géchyéé eyigé me nwyáá né gepú jyé gesóó me mmu eké mewé.”

¹⁸ Akpákpá bóó Jus áchwóó jóó ne Jis̄s aké, “Ndé gefógé gepó eyigé wó ókagé leré mampye esé dékaá nnó elé Es̄wó ne achye wó eshye mampye depó eti.”

¹⁹ Jis̄s ashuí ebwó meko aké, “Muúgé echa upé ewéna, nselé ndó elé mpye ewú ekere meso ndere ebó elu”.

²⁰ Bóó bimbó aké, “Óké ndeé? Echa upé ewé, eselé esé usaá nme upeá meso ékené mantené, ne wó óké óselé ndó elé mantené ewú?”

²¹ Yémbó echa upé ewé Jis̄s ajóó mbó, ató elé ne menyammye wuú jimbóó.

²² Jis̄s akwilégé né negbo, baá utóó bií áte nnó ji abó ajóó mé mechó ewé. Akamé ne genó eyigé nwe Es̄wó ajóó ne eyigé Jis̄s ajóó.

Jis̄s akaá genó eyi gélú né metóó akwad

²³ Ne gébége Jis̄s alú né Jerosale anyéé epaá koó upú, apye gejamégé bóó áfyéé matóó ne ji gétúgé ufoó unó ne ufélékpa ebi ji apyee.

24 Yémbɔ Jisɔs afyɛɛ fɔ matɔɔ ne ɛbwɔ wɔ, néndé akaá ndere mekwaá alú.

25 Ɛpɔsɛ ɛwé muú agarégé ji néndé jimboɔ akaá mé genó ɛyi gélú mekwaá metɔɔ.

3

Jisɔs ne Nikodemus

1 Muú kpaá boɔ Jus fɔ abɔ alú, ayi ákuú ji Nikodemus. Alú muú ɛkwɔ boɔ Farasi.

2 Mende yimbo achwɔ bané Jisɔs ne utuú, ajɔɔ ne ji aké, “Ménleré ɛsé dékaá nnó Ɛsɔwɔ ne atɔmé wɔ, néndé muú fɔ akágé pye unó bi wɔ ɔpyɛɛ, mbɔgé Ɛsɔwɔ alá pɔ ne ji.”

3 Ne Jisɔs ashúú ji meko aké, “Ngarégé wɔ wáwálé nnó, mbɔgé alá ábyé muú mambye ayi meke wɔ, agene fɔ gefwa ɛyigé Ɛsɔwɔ ágbárege.”

4 Ajɔɔgé mbɔ, Nikodemus agiú ji aké, “Muú akwɔgé mbɔ mé ukoó, ápyɛɛ mbɔ nnó ne áamá ábyé ji?” nno amage kpe né mmu une mma wuú ábyé ji?

5 Jisɔs ashúú ji meko aké, “Ngarégé wɔ wáwálé nnó mbɔgé alá ábyé muú nebyɛɛ né manaá ne Mendoó wɔ, anyɛɛ fɔ gefwage Ɛsɔwɔ.

6 Mekwaá abyene ele nte mekwaá, Mendoó ntó ebyene elé Mendoó.

7 Ɛkágé ɔlá meno mekpo fuú, élé njɔɔ ne wɔ nnó, abɔ mambyé muú mambyé ayi meke.

8 Mbyo amyɛ yéndé mbaá ayi akelégé, muú awuú gewya jíí, yémbɔ ákágé fɔ mbaá ayi atané ne mbaá ayi ajye. Wyembɔ ntó ne elu ne muú ayi ábyéne ji né Mendoó. Muu ákaáge gare fɔ ndere Mendoó ebyene Mendoó.”

9 Nikodemus awúgé mbɔ, agiú Jisɔs aké, “Ɛwéna ɛbee mbɔ nnó?”

10 Jisɔs ashúú ji meko aké, “Wɔ ɔlú gekpékpégé menleré boɔ Israeli nnó ɔkágé unó bi?”

11 Ngaregé wɔ wáwálé nnó, ɛsé deɔɔge depɔ ɛtiré dékágé, ne dégarage unó bi ɛsé dégéne, yémbɔ enyú dékelege fɔ manwú.

12 Ngarege enyú unó bi upye fa mme enyú dékámégé, nnó ngare

enyú ɛbi upyɛɛ né mfaánebuú ne dékámégé?

13 Yé muú ayi akwɔmé mé ájyeɛ né mfaánebuú apɔ, ɛkosé wye Maá Nte Mekwaá ne atané mfaánebuú achwɔ fa mme.

14 Ndere Mosis abweé nyá mmyɔ né mashwɔne wyembɔ ntó ne abɔɔ mambwe Maá Nte Mekwaá né mfaá

15 Ne yéndémuú ayi áfyɛɛ metɔɔ ne ji, abɔ genwá ɛyi gélágé byé.

16 Ɛsɔwɔ abɔ gejeɛ ne boɔ mme, nkáwú ne atɔmé danchi maá wuú nnó yéndémuú ayi áfyɛɛ metɔɔ ne ji, anomé fɔ mme detu, abɔ genwá ɛyi gélágé byé.

17 Ɛsɔwɔ áɔɔ fɔ Maá wuú fa mme nnó áchwɔ ágaré nnó boɔ mme ákwe mpa wɔ. Ató lé ji nnó áchwɔ áfere ɛbwɔ né ɛfwyale gabo.

18 Yéndémuú ayi áfyɛɛ metɔɔ ne ji akwene fɔ mpa, yémbɔ muú ayi alá áfyɛɛ metɔɔ ne ji wɔ akwe mé mpa néndé áfyɛɛ fɔ metɔɔ ne danchi Maá Ɛsɔwɔ wɔ.

19 Gé na ne mpa ayi mbɔ abeé nye. Genɔbɔ gechwɔ fa mme, yémbɔ boɔ ágbɔ ne gemua ápwɔ genɔbɔ néndé unó bi ɛbwɔ abɔ ápye ulómé fɔ.

20 Ne yéndémuú ayi apyɛɛ gabo akiú fɔ genɔbɔ, ne akélégé fɔ manchwɔ né genɔbɔ nnó ɛkágé gabo wuú agéné.

21 Yémbɔ muú ayi apyɛɛ galógáló, achwɔ né genɔbɔ, nnó galógáló wuú agéné ágé nnó ji apyɛɛ ndere Ɛsɔwɔ akélege.

Jɔn menwyaá boɔ manaá Ɛsɔwɔ agaré ndere Jisɔs alu

22 Ɛwyágé Jisɔs ne baá utɔɔ bií alyaa Jerosale, áfé né gebagé mewaa Judiya ábelé ɛwú mboó ndɔ awyagé boɔ manaá Ɛsɔwɔ.

23 Né gébé ɛyigémbɔ, Jɔn menwyaá boɔ manaá Ɛsɔwɔ abɔ awyagé ntó boɔ manaá Ɛsɔwɔ né melɔ Ɛnɔn ɛwé elú kwɔkwɔlé ne melɔ Salim, élé manaá malú ɛwú dɔɔ. Boɔ ájye eta wuú awyagé ɛbwɔ manaá Ɛsɔwɔ.

24 (Né gébé ɛyigémbɔ, ábɔ alú danfyɛ Jɔn né denɔ.)

25 Ɛwyágé muú Jus fɔ alɔ manye mbeé ne baá utɔɔ Jɔn, gétúgé gefɔɔ

eyigé muú abóó manshwóné mmye ne ábē pópó né mbe ushu Esowá.

²⁶ Ne baá utóó Jón achwó eta wuú agaré ji aké, “Ménleré, mende ayi nyá óbó ólu ne ji né egbé ebéé Jodan ewé né, ayi óbó ógarege bóó gétú jíí, alú mbó fa ne bóó ako ájyéé eta wuú awyagé ebwó manaá Esowá.”

²⁷ Ajóógé mbó, Jón ashuu ebwó meko aké, “Muú fó akágé bó genó ekose nno Esowá achyége ji geji.

²⁸ Enyú ambóó délu bó ntésé ba gébégé ngaré nnó, ‘Me mpó fó Muú yi Esowá akweré ji elá gefwa. Esowá ato me nnó mbó mbe ne ji.’

²⁹ Menó neba ne awyaá mendée neba, yémbó mejeé menó neba, muú ajwólege awuú meko menó neba, abéé ne nechóchó gétúgé meko menó neba ayi ji awuú. Nechónchó enina nelú ena, ne nana metóó egóó me gétúgé mende yina.

³⁰ Ji abó mankwó ngó, me mbó magbó gelú.”

³¹ “Muú yi atané mfaánebuú ajea geme apwó bóó ako. Muú mme, abyé wye muú mme ne ajóógé lé depó ndere bóó mme ájóóge. Ji ayi atané mfaánbeuú apwó bóó ako.

³² Ji agarege unó bi ji awuú ne ebi agéne, yémbó yé muú yi akamege meko wuú apó.

³³ Yéndémuú ayi akámege meko mejóó wuú alerege nnó genó eyigé Esowá ajóó gelú wáwálé.

³⁴ Ne muú yi Esowá atómé, ajóógé elé depóré Esowá néndé Esowá achyége ji utó Mendoó wuú byágébyágé.

³⁵ Nte agboó ne Maá, ne afyé ji unó uko né amu.

³⁶ Ne yéndémuú ayi áfyéé metóó ne Maá yimbó, awyaá genwá eyi gélagé byé. Yémbó, yéndémuú ayi atoó mekpo mamfyé metóó ne ji agéné fó genwá eyigémbó, metóó usóó Esowá elu ne muú yimbó te kwyákwyá.”

4

¹ Ekwó bóó Farasi áwú nnó bóó abi ajyéé mbaa Jisós, ji awyage ebwó manaá Esowá aja apwó abi ajyéé mbaá Jón.

² Yembó wáwálé alú nnó Jisós jimbo awyáge fó bóó manaá Esowá, elé baá utóó bíí ne áwyáge.

³ Ne Jisós awúgé nnó bóó Farasi áwu nnó bóó abi áchwóó eta wuú aja apwó abi Jón, alyaá Judiya akeré mesó né Galilíí,

⁴ abó mankoó wye né gebage mewaá Samariya ne afé né gebage mewaá Galilíí.

⁵ Akwónégé né gebagé mewaá Samariya akwóné meló ewé ákuú nnó Sikar. Sikar alú kwókwólé ne melú mme ewé Jakób abó achyéé maá wuú Josef.

⁶ Embu manaá ewé Jakób abó áchomé elú ntó eféé. Jisós ákegé ápwagé, ajyé jwólé wye. Gébé gélu kalanjá éfyánépeá ne ηwómese eyigé Jisós akwóné né mbaá yimbó.

⁷ Eké ewyáge, mendée Samariya fó achwó eféé manchwé manaá. Jisós ajóó ne ji aké, “Chyéé me manaá nyú.”

⁸ Gébé eyigémbó, baá utóó bíí áfé né meló manjye na menyéé.

⁹ Mendée Samariya yimbó aké, ne ji “Wó ólu muú Jus, me nlú muú Samariya, epyéémbó nnó ne ógíí me manaá manyú?” Ajóó mbó néndé bóó Jus ne bóó Samariya átuúgé fó. *

¹⁰ Jisós ashuu ji meko aké, “Wó óbó ókaá mbó echyé ewé Esowá achyégé ne gefógé muú ayi agíí mbó wó manaá, mbó ógíí ji, ne ji abó achyégé wó manaá ami machyége genwá.”

¹¹ Mendée yimbó ajóó ne ji aké, “Ata ópó ne genó manchwé manaá, ne embu manaá ewéna egomé. Ópyéé mbó nnó ne ógé manaá ami machyége genwá?”

¹² Nnó wó ójeá geme ópwó gekwe-nege nte sé Jakób muú áchomé esé

* **4:9** Elú wáwálé nnó: Bóó Jus átuúgé fó ne bóó Samariya néndé gébé eyigé bóó Asariya amyéé be ápwóó bóó Isrelíí, ákpa ebwó áfe ndere afwe. Ne abi álá né gebagé mewaá Samariya ába bóó abi álá pó fó bóó Jus. Ndere elúmbó, bó Jus bifó abi ála né gebagé mewaá Judiya, áse nnó ebwó ápwó pópó né mbe ushu Esowá.

embu manaá ewéna? Ewé jimbó, baá bií ne utú bií anyuú manaá wye.”

¹³ Jisós aké ne ji, “Yéndemuú ayi anyú manaá amina, mmwólé manaá emágé pye ji,

¹⁴ yémbó, yéndemuú ayi anyú manaá ami me nchyege nye, mmwólé manaá emágé pye sé ji te kwyakwya. Ne manaá ami me nchyege ji, mabwólége nye mala eta wuú eké embu nnyi ewé etanege manaá ami machyége genwá eyi gélagé byé.”

¹⁵ Mendée yimbó aké, “Ata chyéé me manaá amimbó nnó mmwólé manaá epyegé sé me, ne nnó nchwóge sé fa manchwé manaá.”

¹⁶ Jisós ajóó ne ji, aké, “Chó kuú menó wye enyú déchwó.”

¹⁷ Ne mendée yimbó ashúú ji meko aké, “Me mmpó ne menó”,

Jisós aké, “Wó olú cho ndere aké opó ne menó,

¹⁸ néndé óbó óbá mé anó ata, ne ayi olú mbó ne ji nana, apó fó menó wye. Genó eyigé wó ajóó mbó gélu wáwálé.”

¹⁹ Mendée yimbó ajóó ne ji aké, “Ata elúmbó eké wó olú muú ekpávé Esówo.

²⁰ Ukwene ante sé ábó ánogé Esówo né mekwé ewéna, yémbó enyú bóó Jus deké ánogé elé Esówo né melo Jerosale.”

²¹ Jisós ajóó ne ji aké, “Kámé genó eyigé me njóógé, gébé gechwó nye eyigé enyú délá nógé sé Esówo fa né mekwé ewéna, yéé ebélé né Jerosale.

²² Enyú bóó Samariya dénógé genó eyigé délá kaágé, esé bóó Jus dénógé genó eyigé dékaágé néndé muú ayi áférege akwaá né efwyale gabo atanege nye elé né mbaá bóó Jus.

²³ Yémbó gébé gechwó, ne géchwó mé, eyige bóó abi anógé Nte se wáwálé anoge nye ji né gefóó eyi gelu wáwálé ndere Mendoó Esówo elerege. Gé ufóó bóó abi Esówo akélege nnó ánoógé ji mbó.

²⁴ Esówo alú Mendoó ne bóó abi anógé ji abó manógé ji né gefóó eyi gelu wáwálé ndere Mendoó Esówo elerege.”

²⁵ Ne mendée yimbó aké, “Nkaá nnó Muú yi Esówo akweré ji elá gefwa,

ayi akuú ji Kras achwóó, gébége achwóógé agarege nye esé yéndégenó chánéné.”

²⁶ Jisós agaré yé ji aké, “Me yi njóge mbó nlu ji awu.”

²⁷ Eké ewyágé baá utóó Jisós áchwó; ne alá meno mekpo fuú nkane ágéné ji ajóóge mejóó ne mendée yémbó yé muú ayi agú ji nnó ókelege ndé, yé ebé elé nnó ulannó ajóóge mejóó ne mendée yina apó.

²⁸ Mendée yimbó alyaa yé nkwo manaá wuú eféé afé né melo ajye gáre bóó aké,

²⁹ “Chwóge dégé mende ayi agaré me yéndégenó eyige me mbó mpyéé. Nnó ji ne alu Muú yi Esówo akweré ji elá gefwa?”

³⁰ Ne bóó átané né melo ájyéé gé Jisós.

³¹ Né gébé eyigé mendée yimbó ajyee né melo, baá utóó Jisós akpeáge ji aké, “Ménleré nyé menyéé.”

³² Yémbó Jisós ajóó ne ebwó aké, “Me nwya menyéé manyé ayi enyú délá kaá wó.”

³³ Ajóógé mbó, baá utóó bií ájóó ne ate aké, “Nnó muú fó achwó ji ne menyéé?”

³⁴ Ndere ájóógé mbó, Jisós aké, “Menyéé wa alú elé mampye genó eyigé muú ayi atómé me akélege ne mampye utóó bií nnéré chánchá.

³⁵ Pó enyú déjóóge na nnó, ‘Ela amfaá ani ne mbwé ákwóné mamferé?’ Yémbó me ngarege enyú nnó bwége ame dépé makóó, mbwe akwóné mé mamferé.

³⁶ Ye nana muú ayi aférége mbwé abóó nsa wuú ne anywerege mbwé yimbó ne mbwé yimbó ele genwá eyi gélagé byé. Ebege mbó, mempené ne memferé ábéé ne nechóchó chónchó.

³⁷ Epyegémbó, nekanemejóó eniné ajóó nnó, ‘Mempené apégé, memferé aféré’ nelú wáwálé.

³⁸ Me ntó enyú nnó déjyéé défére mbwé né mekóó ewé enyú déla dépéé mbwé wye wó. Bóó abi chá apye utóó, enyú débóó nsá né utóó bwó.”

Gejamége bóó Samariya áfyé metóó ne Jisós

39 Né gébé eyigémbɔ gejamégé bɔɔ Samariya, áfyé metɔɔ ne Jisɔs gétúgέ genó eyigé mendée yimbɔ agaré ebwɔ nnó, “Agaré me yéndégenó eyigé mbó mpyéé.”

40 Bɔɔ Samariya bimbɔ, ágégé Jisɔs, áné ji mmye nnó ajwólé ne ebwɔ, ne Jisɔs abelé ne ebwɔ ndɔ epeá.

41 Né mboó ndɔ eyimbɔ, gejamégé bɔɔ ama áfyé metɔɔ ne Jisɔs gétúgέ mekomejɔɔ ayi ji ágaré.

42 Ne ájɔɔ ne mendée yimbɔ aké, “Esé défyéé metɔɔ ne Jisɔs nana epósé gétúgέ mekomejɔɔ ayi ɔgaré esé néndé esé ambɔɔ déwú ne dékaá nnó ji alu Mempoó bɔɔ mme wáwálé.”

Jisɔs apyéé maá muú kpaá góména atoo

43 Ndɔ yimbɔ epea ekógé, Jisɔs alyaa melɔ Samariya afé né Galilí.

44 Jisɔs jimbɔɔ abó ajɔɔ mé aké, “Muú ekpávé Esɔwɔ apó ne énogé né melɔ wuú.”

45 Akwónégé né Galilí bɔɔ melɔ Galilí ásé ji amu apeá néndé ebwɔ ágé yéndégenó eyigé Ji apyéé né Jerosale gébégé epeá koó upú. Elé ebwɔ ntó abó álú wye.

46 Ne Jisɔs ama ajyéé né melɔ Kana ewé ji abó apyéé manaá mábwólé mmɔɔ né gebagé mewaá Galilí. Ne muú kpaá góména fɔ abó álú né melɔ Kapanɔm ayi maá wuú abɔ amée.

47 Mende yimbɔ awúgέ nnó Jisɔs atané melɔ Judiya achwó né Galilí, ajyé ne ji mmye nnó áchwó ápyéé maá wuú ayi amée alá magbómagbó átoó.

48 Ne Jisɔs ajɔɔ yé ne ji aké, “Me nlá mpyé gepɔgέ ufélékpá ebi ulérege utó Esɔwɔ wɔ, enyú défyéé fɔ matɔɔ ne me.”

49 Ajɔɔgέ mbɔ, muú kpaá yimbɔ aké, “Ata chwó déjyé ekágé maá wa agbó.”

50 Ne Jisɔs ajɔɔ ne ji aké, “Chó maá wyé atoge nye.”

Ne mende yimbɔ akamé ne mekomejɔɔ ayi Jisɔs ajɔɔ mbɔ, afé.

51 Ndere mende yimbɔ ajyéé, baá défwε bií átuú ne ji né meti, ágaré ji aké, “Maá wye alu mebe.”

52 Ne mende yimbɔ agii ebwɔ gébé eyigé maá yimbɔ atoo. Aké, “Gefwene yimbɔ gébyé ji mmye njuna né kalanká ama.”

53 Agárégé ji mbɔ, ate nnó elé wye né gébé eyigémbɔ ne Jisɔs abó ajɔɔ ne ji nnó, “Maá wye atógé nye.” Ndere epyémbɔ mende yimbɔ ne ula gepú bií uko áfyé metɔɔ ne Jisɔs.

54 Gé ndɔ ayi agbeé manáne apea ayi Jisɔs aléré gepɔgέ ufélékpá né Galilí gébégé atané né Judiya.

5

Jisɔs apye mbwére atoo

1 Ndafó ekógé, Jisɔs alyaa Galilí akwó afé né Jerosale manjye nyé epeá bɔɔ Jus fɔ.

2 Né melɔ Jerosale, géntoógé manaá fɔ gélú wyé eyigé anɔ geji neɔ agbá ata, Kwókwólé ne menombi ewé magóhme ákóge wye. Akuú geji né mejɔɔ Hibru nnó Betsata.

3 Gejamégé bɔɔ abi amée, ájwólége wye. Abi amε nónómé, ubwéré, ne abi amée unchanchi. Agile nnó Nnyi nebulé.

4 Ekiénné Esɔwɔ fɔ echwɔɔ, gébégebé ebúlege géntoógé manaá eyimbɔ. Ne muú ayi ábɔɔ mbe ashúlége né mmu manaá mimbɔ, yéndé nemée eniné ji amée nebyéé.
*

5 Mende fɔ ntó ayi abó amée né aɲme esaá meso nekuúneléé abɔ alu eféé.

6 Jisɔs agégé ji ndere álú éféé bélé, akaá nnó amée mé né gejamégé aɲme. Agii ji aké, “Okélege nemée nyéé nebye?”

7 Mende yimbɔ ashúú ji meko aké, “Ata, mpó ne muú ayi akpané me afyéé né mmu gentoo eyigémbɔ gébégé nnyi nébulégé. Yéndégébé nkulégé manjye, muú yicha abó mbe.”

8 Ajɔɔgέ mbɔ, Jisɔs aké ne ji, “Kwilé ka, pwi gebɔ jyé, ɔjye mmu.”

9 Ne ténéténé ayi Jisɔs ajɔɔ mbɔ mende yimbɔ atoo, akwilé ka, apwi gébɔ jii akene.

* 5:4 Elú wáwálé nnó: Malɔ ani yina, apó né ukwéne bɔ hwe.

Mechó ewéna epyé né bií uwyaá bós Jus.

¹⁰ Epyégémbò, ákprakpa bós Jus ájós ne mende yi atóó mbò áké, “Fina elé bií uwyaá, ne ebé sé ekamé fò nnó muú akpá gébò né bií uwyaá wó.”

¹¹ Ne mende yimbò ashuú ebwó meko aké, “Muú ayi apye me ntoó ne agaré me nnó nkpá gébò ya nke nnye.”

¹² Akprakpa bimbò, ágií ji áké, “Ndé muú awú agaré wò nnó akpá gébò jye akené?”

¹³ Mende yimbò akagé sé muú ayi apye ji atóó, néndé gejamé gé bós abó alú eféé, ne Jisós akpe né mpú bwó.

¹⁴ Ewyagé Jisós ama agé ji né mmu echa upé Esòwò, ajós ne ji áké, “Gé, nana otóó, apyégé sé gabo, ékágé mechó kpáa eshúlí wò mmye.”

¹⁵ Ne mende yimbò ajye garé yé ákprakpa bós Jus bimbò nnó elé Jisós ne abó apyéé ji atóó.

¹⁶ Eféé mbò ne ákprakpa bós Jus álós manchye gé Jisós efwyale gétúgé ji apyéé muú atóó né bií uwyaá.

¹⁷ Jisós ajós ne ebwó aké, “Nte wa apye utós yéndégébé, mentó mbò mampyege utós.”

¹⁸ Ajós gé mbò, matós ásó ákprakpa bós Jus kpaá, ányémeno nnó abó manwá ji. Néndé ji akwé fò ebé bií uwyaá ewú ewú wó, améé ntó mmye ne Esòwò gétúgé ajós nnó Esòwò alú nte wuú.

Jisós awya utó manchyeé genwá ne mansó mpa

¹⁹ Jisós ajós ne ebwó aké, “Me ngaré enyú wáwálé nnó me Maá nténégé fò ushu ushu ba mampye genó, ekosé unó bi me ngéne Nte wa apyéé ne me ntó mpye néndé yéndégenó eyigé Nte apye, geji ntó ne Maá apyéé.

²⁰ Elé Nte agboó ne me Maá alérege me unó uko ebi jimbós apyéé. Ne amágé lére nye me ukpékpé unó bi upwós bina. Ne enyú délaá nye mano mekpo fuú.

²¹ Ne wye ndere Nte apye bós abi ágboó ákwilege ne negbo, achye ebwó genwá, mbántó ne Maá achye gé genwá mbaá yéndémuú ayi ji Nte akélege.

²² Ne yé muú ayi Nte wa asós mpa wuú apó. Yémbò achye me Maá wuú utó nnó nsógé mpa bós akó.

²³ Nnó bós ako ánógé Maá wye ndere ánógé Nte. Muú ayi alá anógé Maá wó, ebyennó ánógé fò ntó Nte muú atómé ji.

²⁴ “Ne me ngarége enyú wáwálé nnó yéndémuú yi awuú mekomejós wa ayina, ne áfyéé metós ne muú ayi atómé me, awya genwá eyi gélágé byé. Muú yimbò ntó akpéné fò unós mpa, atané me né meti negbo akpe né meti genwá.

²⁵ Ngarége enyú wáwálé nnó gébé géchwós, ne géchwó mé eyigé bós abi alú ne meti negboó awuú nye meko Maá Esòwò. Ne bós abi awuú ne áfyéé metós ne ji, ákerege nyé né meti genwá.

²⁶ Ndere Nte wa jimbò alú menchyéé genwá mbántó ne ji apye me Maá wuú nnó mbé menchyéé genwá.

²⁷ Ne achyéé me Maá wuú uto mansó mpa akwaá, néndé melú Maá Nte Mekwaá.

²⁸ “Ékágé délá mano mekpo fuú gétúgé mechó ewé. Gébé géchwós eyigé áwuú bós abi alú né mmu manome áwúu nye mekomejós Maá Nte Mekwaá

²⁹ Áwúgé átánege nye mmu manome. Abi ápyéé unó bi Esòwò ákélege, ákwilége nye ákpe né genwá eyi gélágé byéé. Ne abi ápyéé gabo ákwilége nye ákpe né unós mpa.

³⁰ Nkágé téne fò ushu ushu ba mpye genó. Nkane Nte wa agárege me mbántó ne nsós mpa. Ne gefós eyigé me nsós mpa gelú cho, néndé nkelege lé mampye genó eyigé muú ayi atómé me akélege nnó mpye, epófó ndere me nkélege mampye.

Bò ntése Jisós

³¹ “Mbógé me mbós nke ngarege bós depò etiré détome ne uto ba ebyennó unó bi me ngarege mbò úlú detú.

³² Muú fò ntó alú ayi alú ntésé wa, ne nkaá nnó unó bi ji agarege átóme ne me, úlú wáwálé.

³³ Enyú detó nyá bós dentós mbaá Jón menwyaá bós manaá Esòwò, ne ji

agaré enyú wáwálé gefógé muú ayi me nlu.

³⁴ Me nkelege fɔ nnó bɔ́ ákaá gefógé muú ayi me nlu. Me njógé mbɔ ntome ne Jon, nkelege elé nnó enyú dewu nnó ékágé dekwe mpa Esɔwɔ.

³⁵ Ji Jon abó alú eké etulekan ewé élúli égénege. Ne mboó gébé fɔ enyú debɔ désé gengbó jii ne nechóchó.

³⁶ Me nwyá unó bi úlerege gefógé muú ayi me nlu, ebi unya upwɔ ebi Jon ágaré. Elé wye utɔ́ ubi, ebi Nte wa afyee me né amu nnó nnéré, ubi ne mpyee. Ne ubi ne úlerege nnó Nte wa ne atómé me.

³⁷ Ne Nte wa muú atómé me, agaré ntó gefógé muú ayi me nlu. Enyú délu danwú meko wuu, ne ye gefógé muú ayi ji alú délu dangé.

³⁸ Ne enyú debelé fɔ mekomejɔ́ wuu né matɔ́ nyú wɔ́, néndé genó eyi gegerge mbɔ elé metɔ́ ewé enyú dela defyee fɔ ne muú ayi ji atómé wɔ́.

³⁹ Enyú decherege uno ebi ásame né muu nywe Esɔwɔ ayi defere nnó ji ne apyee enyú débó genwá eyi gélagé byé ne mekomejɔ́ yimbɔ ajógé atome elé ne me.

⁴⁰ Yémbɔ enyú dékélégé fɔ manchwɔ́ eta wa nnó débó genwá eyi gélagé byé.

⁴¹ “Me nkélégé fɔ nnó ákwaá áfée me.

⁴² Yémbɔ ndere me nkaá enyú, enyú débɔ́ fɔ gejeé ne Esɔwɔ wɔ́.

⁴³ Me nchwɔ́ né mabɔ Nte wa, enyú déshya mansɛ me. Yémbɔ muú yi chá achwóge né mabɔ amií jimbɔ́, enyú déselé nyɛ ji.

⁴⁴ Enyú dékélege nnó ate bɔ́ ne áfɛge enyú dékélege fɔ nnó muú yi ji mbií ne alú Esɔwɔ, áfée enyú. Epyembɔ nnó ne enyú defyee matɔ́ ne me.

⁴⁵ “Yémbɔ deferegé fɔ nnó me ne nkúu nyɛ enyú mpa né mbe ushu Nte wa, elé Mosis ayi enyú déneré matɔ́ ne ji ne akuú nyɛ enyú mpa.

⁴⁶ Mbógé enyú débó defyee matɔ́ ne Mosis wáwálé, mbó defyee ntó matɔ́ ne me, néndé unó bi ji asamé, útoó ne me.

⁴⁷ Tée ndere enyú délá kamé nnó unó bi Mosis asamé ulú wáwálé wɔ́,

epyembɔ nnó ne dekame nnó ebi me njógé ulú wáwálé?”

6

Jisɔs achyee delé bɔ́ áta menyee
(Mat 14:13-21; Mak 6:30-44; Luk 9:10-17)

¹ Ebélégé, Jisɔs achyaa géntoóge mewaá Galilí eyigé akuú ntó nnó géntoóge Tiberas.

² Ne gejamégé bɔ́ ákwólege ji gétúgé ágené gepógé ufélékpá ebi ji apyee bɔ́ mamee átoó.

³ Jisɔs ne baá utɔ́ bií ákwó ájye jwóle né mfaá mekwɛ.

⁴ Gébé eyigémbɔ, epaá bɔ́ Jus ewé akuú nnó epaá koó upú, éla kwókwólé.

⁵ Ne Jisɔs ábwégé ame agé ndere gejamégé bɔ́ áchwɔ́ eta wuu, ajɔ́ ne Filip aké, “Déname mbɔ bred efɔ ayi akwánege bɔ́ bina manyé?”

⁶ Agii mbɔ manwú meko yi Filip ashúge nyɛ, néndé jimbɔ́ akaá mé genó eyigé ji abɔ́ mampye.

⁷ Filip ashúu ji meko aké, “Yé dékpá elé nká eyi muú utɔ́ anyee né ámfáá anee ne déna bred dékáré ukéké ukéké mbaá bɔ́ bina, akwánégé fɔ ebwɔ́ ako.”

⁸ Ne maá utɔ́ Jisɔs ayifɔ ayi akuú ji nnó Andru menmo Simun Pita, aké,

⁹ “Nyɛ gesa fɔ, alú fana ayi awyaa ntó bred eta eyi ápyɛ ne bele ne meshuú epea, yémbɔ ekwánege mbɔ bɔ́ bina nnó?”

¹⁰ Ajógé mbɔ, Jisɔs aké, “Garé yéndemuú ájwólé ka.” Melú ewémbɔ ejá dambyanja dɔ́, bɔ́ abi ájwólé wye ande ebwɔ́ ebwɔ́ alú genógé delé bɔ́ átaa.

¹¹ Ne Jisɔs asé ntóo bred eyimbɔ, achyee matamé mbaá Esɔwɔ, akaré mbaá bɔ́ abi ajwólé efée. Wyembɔ ntó ne apyɛ ne meshuú eyimbɔ épeá ne yéndemuú ase ndere ji akélege.

¹² Anyégé agbége, Jisɔs agaré baá utɔ́ bií aké, “Nywerege ayi álaá ekágé délyaá yee genógefɔ”

¹³ Ne ányweré ayi álaá ágbeé usá úfyáneupeá yé elé ntó bred ebɔ́ elú elé eta.

14 Ne bɔ́ bina ágégé gepɔge ufélekpá bina, ebí Jisɔs apyémbɔ, áké, “Gé muú ekpávé Esɔwɔ wáwálé na, ayi alú manchwó fa mme.”

15 Jisɔs ákágé nnó bɔ́ bimbɔ ákélege mangbaré ji ne utó ápye ji ábé mfwa, alyaá ebwó ama akwó afé te mfaá mekwé jimbií.

*Jisɔs aké mfaá mekɔ manaá
(Mat 14:22-23; Mak 6:45-52)*

16 Nkwálé akwónégé baá utó Jisɔs áshulé afé né mbale géntoógé mewaá eyigémbɔ,

17 ákpe ékpe manchyaá ájyé né melo Kapanɔm. Gébé eyigémbɔ utuú ugi, ne Jisɔs abó alú danchwó báne ebwó.

18 Ndere ajyé mbyo metometo ammye apye mgbannyi akwɔme.

19 Ebwó ájyégé genógé nkpa neke eni, áké ágéne nkane Jisɔs akéne mfaá mekɔ manaá achwó kwókwólé ne ekpée, ábó efo.

20 Ne Jisɔs ajó ne ebwó aké, “Défógé, elé me.”

21 Ajóógé mbɔ mató ágo ebwó mansé ji akpe né mmu ekpée, áké ápéle ékpe etaré mé mbale mewaá né mbaá ayi ebwó ájyé.

Jisɔs alú eké bred ayi achyege genwá

22 Bií uyyage, gejamégé bɔ́ abɔ alu né egbé géntoógé mewaá ewefɔ, ágé nnó elé ékpe ema ne ebó elú né mbale nnyi. Ape áge sé Jisɔs wó, ne ate nnó ji abó akpée fɔ ékpe ewémbɔ ne baá utó bií wó, baá utó bií ábó afé ebwó ambií.

23 Wye né bií bimbɔ, makpe fɔ átané né melo Tiberas achwó táre né mapea gentoge mewaa kwókwólé ne mbaá ayi Ata Jisɔs abó ajelé bred bɔ́ anyé.

24 Apé Jisɔs ne baá utó bií né makpe yimbɔ ágé wó. Akpe makpe yimbɔ áchyaá géntoógé mewaá eyigémbɔ afé né melo Kapanɔm ákélege Jisɔs.

25 Agégé ji, ágií ji aké, “Ménleré ndé gébé wɔ ochyaá géntoógé mewaá ochwó wé?”

26 Jisɔs ashú ebwó meko aké, “Me ngarégé enyú wáwálé nnó dékélégé fɔ me gétúge gepɔge ufélekpá ebi enyú dégené. Dékélege elé me gétúge dényé bred dégbeé.

27 Détulégé fɔ mmye dékélégé menyéé ayi áchóge, mmyége mmye dékélégé elé menyéé ayi achyége genwá eyi gélagé byé. Ji yimbɔ ne me Maá Nte Mekwaá nchyege nye enyú. Nte wa Esɔwɔ apye ukpekpe uno fɔ ne alérege nnó ji achyéé me utó bií, nnó nchyege bɔ́ genwá eyigémbɔ.”

28 Ne bɔ́ bimbɔ ágií ji aké, “Esé dépyémbɔ nnó ne dépyéé utó Esɔwɔ?”

29 Jisɔs ashú ebwó meko aké, “Utó Esɔwɔ bimbɔ ulú nnó enyú défyéé metó ne muú ayi ji atómé.”

30 Bɔ́ bimbɔ ama ágií ji aké, “Ndé ufélekpá ebi wɔ omáge pye nnó esé dégé ne dékámé ne genó eyigé wɔ ajóoge?”

31 Ukwéne ante sé anyé nyá mana né mashwóne, wye ndere asamé né mmu bɔ́ nwe Esɔwɔ nnó, ‘Achyéé ebwó bred ayi atané né mfaánebuú anyé’.”

32 Ne Jisɔs aké ne ebwó, “Me ngarége enyú wáwálé nnó epófɔ Mosis ne achyéé enyú bred ayi átané mfaánebuú, elé Nte wa ne achyége ushuú bred ayi mbɔ́ ayi atané né mfaánebuú.

33 Bred ayi Esɔwɔ achyege elé muú ayi atané mfaánebuú ne achyége bɔ́ genwá eyi géla gébyéé.”

34 Jisɔs ajóoge mbɔ, bɔ́ bimbɔ áké, “Ata chyége esé bred yimbɔ yéndégébé.”

35 Ne Jisɔs agaré yé ebwó aké, “Me ne nlú bred ayi achyége genwá. Yéndémuú ayi achwó eta wa mesa ammye sé ji, ne muu ayi áfyéé metó ne me mmwólé manaá nto epye sé ji.

36 Ne ngare mé enyú nnó enyú dégé me yémbɔ défyéé mató ne me wó.

37 Yéndémuú ayi Nte wa achyége me, achwó nye eta wa, ne yéndémuú ayi achwó eta wa, me mbuú fɔ ji.

38 Néndé me ntané fɔ mfaánebuú manchwó pye ndere nkélege wó, nchwólé mampye ndere muú ayi atómé me akélege.

39 Ne genó eyigé muú ayi atómé me akélege nnó, mpye gélu nnó ekágé mpye yéé muú ama anó né geluágé bɔ́ ako abi ji achyéé me. Mpye

elé ebwó akwilé né negbo né bií bi kwyakwya.

⁴⁰ Néndé genó eyigé Nte wa akélege gélú nnó, yéndémuú ayi agéné me Maá wuú ne áfyéé metóó ne me, abó geṅwá eyi gélágé byé. Ne me mpye nye ji akwilé né negbo né bií ebi kwyakwya.”

⁴¹ Jisós ajóógé mbó, bóó bimbó álo manménégé gétúgé ji ajóó aké, ‘Me nlú bréd ayi atané mfaánebuú ashulé mme’.

⁴² Aké pó nnó Jisós maá Josef na? Esé dékage mma wuú ne nte wuú. Epyembó nnó ne ji aké atané mfaánebuú ashulé mme?

⁴³ Ne Jisós ashuú yé ebwó meko aké, “Gógé manménégé ne ate,

⁴⁴ yéé muú ayi ákágé chwó eta wa ayi nte wa muú atómé me alá aja ji áchwó wó apó. Ne ayi achwóó eta wa, mpye nye ji akwilé né negbo né bií bi kwyakwya.

⁴⁵ Muú ekpávé Esowó fó abó asá nnó, ‘Esowó alérege nye bóó ako meti.’ Ewena etene nno yéndémuú ayi awuú ne agíí genó eyigé Nte wa akélege, achwóó eta wa.

⁴⁶ Menjóó mbó, epófó nnó muú fó agé mé Nte wa wó, ekosé me muú ntané eta wuú ne ngéne ji.

⁴⁷ Ngaré enyú wáwálé nnó yéndémuú ayi áfyéé metóó ne me abó geṅwá eyi gélá gébyéé.

⁴⁸ Me nlú bréd ayi achyege geṅwá.

⁴⁹ Ukwéne ante nyú anyé nya mana né mashwóne, yémbó ágbó.

⁵⁰ Ne gé bréd ayi atané mfaánebuú ashulé mme, ji ne alu gefóó eyigé yéndémuú ayi anyé ji agboó fó.

⁵¹ Me nlú bréd ayi achyégé geṅwá, ayi atané mfaánebuú ashulé mme. Yéndémuú ayi ányéé bréd yina abeé ne geṅwá eyi gélágé byé. Ne bréd yina elé menyammye wa ayi nchyége nye mbaá bóó mme mekó manwene geṅwáge bwó.”

⁵² Jisós ajóógé mbó, bóó Jus áló manyé mbeé metometo ne ate aké, “Mende yina achyege mbó esé menyammye wuú nnó dénye nnó?”

⁵³ Jisós ajóó yé ne ebwó aké, “Ngarége enyú wáwálé nnó, mbógé enyú delá dényéé menyammye Maá Nte Mekwaá ne dényúu manoó mií wó, débó fó geṅwá.

⁵⁴ Ne yéndémuú ayi anyéé menyammye wa ne anyúu manoó ma, abóó geṅwá eyi gélágé byé, ne mpye nye ji akwilé né negbo né bií bi kwyakwya.

⁵⁵ Néndé menyammye wa alú menyéé wáwálé ne manoó ma ntó málú genó eyigé ányú wáwálé.

⁵⁶ Yéndémuú ayi anyéé menyammye wa ne anyú manoó ma, abeé muú ama ne me, ne me ntó mbeé muu ama ne ji.

⁵⁷ Nte wa menchyé geṅwá ató me, Me ntó nwyaá geṅwá gétú jíí. Mbóntó ne yéndémuú ayi anyéé menyammye wa abóó geṅwá gétú ya.

⁵⁸ Gé bréd ayi atané mfaánebuú ashulé mme na. Apófó eké mana ayi ukwéne ante nyú ányé nyá ne ábelégé ágboó. Yéndémuú ayi ányéé bréd yina abeé mebe te kwyakwya.”

⁵⁹ Jisós ajóó depó etiré na né Kapanom, gébége alérege bóó unó né mmu echa mmyemenene.

Gejamégé ankwólé Jisós ályáá jíí

⁶⁰ Gejamégé ankwólé Jisós áwúgé genó eyigé ji alérége aké, “Genó eyigé mende yi alérege getoó. Yéé muú ayi akámege gefóó genó eyigé na apó.”

⁶¹ Yémbó Jisós akágé né mmu metóó wuú nnó ankwóle bií ánménégé gétúgé mechó ewé ji ajóó. Aké, ne bwó, “nnó mechó ewéna epye nnó enyú deja mmye meso?”

⁶² Ebege mbó, enyú deferege nye nnó mbógé dégége Me Maá Nte Mekwaá ndere nkérége meso mbaá ayi ntané yé?

⁶³ Elé Mendoó ne échyége geṅwá. Menyammye mekwaá apye ye genó cháchá! Unó bi Me njóó mbó ne enyú, utané mbaá Mendoó ne ubi ne uchyége geṅwá eyi gélágé byé.

⁶⁴ Yémbó, enyú abifó defyéé matóó ne me wó.” (Jisós akaá mé te ula uló

bɔ́o abi alá fyε matɔ́o ne ji wɔ́, ne muú ayi achyεge nye ji mankwaá)

⁶⁵ Ne ajɔ́o ne εbwɔ́ aké, “Gé ula bí ngaré enyú nnó, muú akágé chwɔ́ fɔ eta wa, mbɔ́gé Nte wa alá leré ji meti wɔ́.”

⁶⁶ Eɓ né gébé εyigé na, gejamé gé ankwólé bií ája mmyε meso, ámágé kwóle sé ji.

⁶⁷ Ne εpyégémbɔ́, Jisɔ́s aké ne áñbá bií áfyáneapeá, “Nnó enyú ntó dékélégé manlyaá me?”

⁶⁸ Simun Pita ashúú ji meko aké, “Ata, εsé demágé lya wɔ́ défé εfɔ́? ele wɔ́ ne uwyaá mekomejɔ́o ayi achyége geñwá eyi gélagé byéé.”

⁶⁹ Esé défyéé matɔ́o ne wɔ́ ne dékaá nnó wɔ́ ne ɔ́lu Muú Ukpea ayi Esɔ́wɔ́ átɔ́mé.”

⁷⁰ Jisɔ́s ashúú εbwɔ́ meko aké, “Me ne njyá enyú áfyáneapeá, yémbɔ́ muú nyú ama alú danchɔ́meló.”

⁷¹ Jisɔ́s ajɔ́o mbɔ́ ato lé ne Judas maá Simun Iscarat, yélé alú né geluágé abi áfyáneapeá, ji ne achyεge nye Jisɔ́s mankwaá.

7

Jisɔ́s ne anjmo bií

¹ Jisɔ́s ánerégé manléré unó bi, aló mankéné né gebagé mewaá Galilií, akélégé fɔ́ manjyé né gebagé mewaá Judiya gétúgé ákpakpa bɔ́o Jus akélege manwá ji.

² Gébé εyigémbɔ́ εpaá bɔ́o Jus εwé ákuú nnó εpaá baá otó elá kwókwólé.
*

³ Ne anjmo Jisɔ́s abi ande aké, “Lyaá fa ɔ́jyé né gebagé mewaá Judiya ɔ́pye ufélekpá ankwólé byε ágé.”

⁴ Néndé muú aké akélege nnó bɔ́o ákaá gefɔ́gé muú ayi ji alú, apyεé fɔ́ utɔ́o bií bíbí. Té ndere ɔ́kágé pye ufélekpá εbi, éɓme nnó ɔ́pye ubi mbaá ayi bɔ́o ako ágéne.”

⁵ Anjmo bií ájɔ́oge mbɔ́ ye εbwɔ́ ntó áfyéé fɔ́ matɔ́o ne Jisɔ́s wɔ́.

* ^{7:2} Elú wáwálé nnó: Épaá baá otó élé εpaá εwé bɔ́o Jus aténege baá otó né mbaá ayi alú bɔ́mbɔ́, manjwólé wye átámége Esɔ́wɔ́ né galógáló ayi áleré εbwɔ́ né mashwɔ́ne.

⁶ Jisɔ́s ashúú εbwɔ́ meko aké, “Eya gébé gélu dankwóne, né εgbé εwé nyú dékágé jyε yéndégébé.”

⁷ Bɔ́o mme akage paá fɔ́ enyú, ápaá élé me, néndé me ngarege gabo ayi εbwɔ́ ápyéε gbɔ́gónó.

⁸ Enyú chóge εpaá εwéná me njyεé fɔ́ nana néndé gébé ya gélu dankwóne.”

⁹ Ajɔ́oge mbɔ́ ama abéle mboó ndó né Galilií.

Jisɔ́s afé εpaá baá otó

¹⁰ Anjmo Jisɔ́s ájyégé ji alá meso akwólé εbwɔ́ afé bíbí, εpófɔ́ gbɔ́gónó.

¹¹ Ndere bɔ́o ányéε εpaá εwémbɔ́, ákpakpa bɔ́o Jus aló mankélé Jisɔ́s, ágigé ate bɔ́o aké, “Mende yimbɔ́ alé?”

¹² Bɔ́o abi áchwɔ́o εpaá εwémbɔ́, áñménege ákuú Jisɔ́s meno. Abifɔ́ aké, “Alú muú melóméló,” abifɔ́ ntó aké, “Njba” “achɔ́o bɔ́o makpo.”

¹³ Yémbɔ́ yeé muú ayi ákuú Jisɔ́s meno gbɔ́gónó apó néndé áfɔ́o ákpakpa bɔ́o Jus.

¹⁴ Anyégé εpaá ekárégé mmyε, Jisɔ́s afé né mmu εcha upε Esɔ́wɔ́ alérege meko mejɔ́o Esɔ́wɔ́.

¹⁵ Ne ákpakpa bɔ́o Jus áwúgé ndere Jisɔ́s alérege, mano alá εbwɔ́ mekpɔ́ fuú ágigé ate aké, “Dénjgá etire na détané mende yina εfɔ́, ayi yeé njwe ji alá agi dɔ́o wɔ́?”

¹⁶ Ajɔ́oge mbɔ́, Jisɔ́s ashúú εbwɔ́ meko aké, “Unó bi me nlérege mbɔ́ utáné fɔ́ me né metɔ́o wɔ́ utané lé mbaá muú ayi atɔ́mé me.”

¹⁷ Muú ayi awyaá metɔ́o mampye genó εyigé Esɔ́wɔ́ akélege, ji ne akágé nye mbaá yi unó bi me nlérege mbɔ́ utánege. Yeé utánege lé mbaá Esɔ́wɔ́ yeé lé né metɔ́o wa, akáge nye.

¹⁸ Muú ayi ajɔ́oge unó bi utánege ji né metɔ́o, akélege lé nnó njó wúú akwó. Yémbɔ́ muú ayi akélege nnó muú ayi atɔ́me ji akwó njó, ajoge genó eyi gelu wáwálé, ábyógé fɔ́ gebyó cháchá.

¹⁹ Mosis abó achyé enyú mabé, wá mbɔ́ fɔ́ wɔ́? Yémbɔ́, yeé muú nyú ama

ayi abelé aji apó. Ulannó enyú de-
muame manwá me?”

20 Jisós ajóógé mbò, bòó bimbò áshuú
ji meko áké, “Melo nchye achyegé
wò efwyale, ndé bòó amuame manwá
wò?”

21 Ji ntó ashuú ébwó meko áké, “Me
mpye muú atóó bíí uwyaá, enyú délá
mano mekpó fuú.

22 Ele Mosis ne achyéé enyú ébé nnó
desógé nsó. Ye lé éla élo fò ne ji wó, élo
ne ukwéne ante nyu, enyu desò baá
nyu nsò né bíí uwyaá.

23 Ne mbógé bíí ébi asòó maá nsó
ukwegé bíí uwyaá, enyú desòó ji nsó
nnó ékágé dékwé ébé Mosis, ulánnó
enyú désòó matòó ne me gétúgé me
mpye menyammye muú meko atóó
né bíí uwyaá?

24 Muú apyegé genó ékágé débó mbe
déjòó nnó ji apye gabo ndere bòó ako
ágene, ayi délá débòó mbe dékaá ulá
wó. Cherége dékaá né meti ewé elú
cho ne desò mpa wuu.”

Nde mmú alú Muú yi Esòwò akweré ji elá gefwa

25 Ndere Jisós alérege bòó Jerosale,
abifò álò mangigé ate áké, “Pó mende
yi ákélege na ji manwá na?

26 Pe ndere ji ajóógé mejòó né mbe
ushu bòó ako ne yeé muú ayi apégé
meko apó, nnó ákpakpa sé ágé nnó
ji ne alú Muú yi Esòwò akweré ji elá
gefwa waá?

27 Ndòfò ji fò wó néndé Muú yi
Esòwò akweré ji elá gefwa aké achwòó
muú akágé fò mbaá ayi ji atánégé
yémbò esé dékaá mbaá yi mende yina
atané.”

28 Ndere Jisós alú lérege né mmu
écha upé Esòwò, abwéé meko mfaá
aké “Elú wáwálé nnó enyú dékaá
me ne dékaá ntó mbaá yi me ntané
yémbò me nchwó fò fa né utó ba wó,
nchwólé gétúgé muú ayi atómé me.
Elu wawale nno ji ne atómé me ne
enyú dékágé fò ji.

29 Menkágé ji néndé mentané lé eta
wuu. Ji ne atómé me nnó nchwó.”

30 Ajóógé mbò, bòó bimbò ákwilé
nnó ápyé ji yémbò yeé muú ayi ataá ji
ébwò mmye apó, elé gébé ejíí gélá gelú
dankwóne.

31 Yémbò né geluáge bòó bimbò
gejame abi áfyéé metòó ne ji ajóógé
áké, “Muú yi Esòwò akweré ji elá
gefwa achwógé nnó amáge pye
gepoge ufelekpa upwòó ébi mende
yina apyéé?”

32 Bòó ékwó Farasi abi alú eféé
áwúgé ndere bòó anménegé gétúgé
Jisós, ácho ula ne anòó baá ampyéé
upe Esòwò, átó ámbamé écha upé
Esòwò nnó ajye apyéé Jisós.

33 Ne Jisós ajòó aké, “Me mbelege sé
ne enyú dòó, éla gachyéé me nkerege
meso mbaá muú ayi atómé me.

34 Enyú dékélege nye me, yémbò
degéne fò me. Mbaá ayi me mbéé enyú
dékágé chwó fò wye.”

35 Ajóógé mbò, ákpakpa bòó Jus
álò mangigé ate áké, “Ndé mbaá yi
mende yina aferé nnó ji ajye, ayi yeé
dékélé ji délá dégéné? Nnó ajye jwóle
nye elé né gebagé mewaá Greek ne
malò ayi bòó sé ájwólege, alerege bòó
Grek mekomejòó Esòwò?”

36 Ajòó mbò, aké, “Enyú dékélege nye
me dégéné, ne mbaá yi me mbéé, enyú
dékágé chwó fò wye. Ula utene mbò
nnó?”

Manaá ami machyegé genwá

37 Kwyakwya bíí bi ányéé epaá
ewémbò, ulú gekpekpége bíí. Né bíí
bimbò Jisós akwilé ka ajòó kenke aké,
“Yéndémuú ayi mmwólé manaá epyéé
ji achwó anyú eta wa. †

38 Muú afyegé metòó ne me, genó
eyi gepye ne ji gebéé wye ndere ásamé
né mmu nwe Esòwò nnó, ‘Genó eyi
gétánege ji te metòó gebéé eké nnyi
eniné néwya manaá ami machyegé
genwá.’ ”

39 Manaá ami machyegé genwá ami
Jisós ajòó mbò maténé mbaá Mendoó

† 7:37 Elú wáwálé nnó: Gébége epaá ewéna ampyéé upé Esòwò ájyeé yéndé bíí átuú manaá áchwóó ne
mami né écha upé. Ndere ápyéé mbò áteé nkane Esòwò áchyéé nya bòó bíí manaá gébége ébwó ákene né
mashwóne. Jisós ájógé nnó ji alu eké manaá mimbò mbaá bòó.

Ukpea ewé bɔ́ abí áfyéé matɔ́ ne Jisɔs ábɔ́ nyɛ. Né gébé eyigémbɔ, Ɛsɔwɔ abó alú danchyéé ebwɔ́ Mendó Ukpea, néndé Jisɔs abó alú dangbó akéré meso mfaánebuú mbaá ayi Ɛsɔwɔ achyegé ji enógé.

Bɔ́ ájɔ́gé unó ucháuchá gétúgé Jisɔs

40 Bɔ́ bimbɔ́ áwuúgé genó eyigé Jisɔs ajɔ́, abifɔ́ aké, “Elú wáwálé nnó mende yina alú muú ekpavé Ɛsɔwɔ ayi débó dégilé.”

41 Abifɔ́ aké, “Alú Muú yi Ɛsɔwɔ akweré ji elá gefwa.” Yémbɔ́ abifɔ́ aké, “Ɛpyembɔ́ nnó ne Muú yi Ɛsɔwɔ akweré ji elá gefwa átanégé né Galilíí.

42 Pó ηwe Ɛsɔwɔ aké na, Muú yi Ɛsɔwɔ akweré ji elá gefwa abeé mpyáne mfwa Devid ne ábyéne ji né Betelehem, melɔ́ ewé mfwa Devid atané wye?”

43 Ndere elúmbɔ́, bɔ́ abifɔ́ ájɔ́gé ágáme Jisɔs, abifɔ́ ágáme fɔ́.

44 Bɔ́ abifɔ́ ábó alú mampyé ji, yémbɔ́ yé muú ayi atáá ji ebwɔ́ mmye apó.

Akpakpa bɔ́ Jus áshya mamfyé metɔ́ ne Jisɔs

45 Ambamé echa upɛ Ɛsɔwɔ abí ábó átɔ́mé ebwɔ́ nnó ájye apyé Jisɔs, ákeré meso amuamu mbaá anɔ́ baá ampye upɛ Ɛsɔwɔ ne ekwɔ́ bɔ́ Farasi. Achwɔ́gé ákpakpa bimbɔ́ ágií ebwɔ́ aké, “Ulannó enyú délá chwɔ́ ne ji wɔ́?”

46 Ambamé bimbɔ́ áshuú ebwɔ́ meko aké, “Ɛsé délu danwú muú fɔ́ ajɔ́ gefɔ́gé depɔ́ etiré mende yimbɔ́ ajɔ́gé.”

47 Ekwɔ́ bɔ́ Farasi áshuú ebwɔ́ meko aké, “Nnó abwɔ́lé enyú ntó?”

48 Ebwɔ́ ama gíí aké, “Nnó enyú dékaá yéé muú sé ama né geluágé ákpakpa, yé ebélé muú ekwɔ́ Farasi ayi áfyéé metɔ́ ne ji?”

49 Ngba! Ekosé bɔ́ abí alá kaágé mabe sé ne áfyéé metɔ́ ne ji. Ne ebwɔ́ bimbɔ́ alu bɔ́ abo né mbe ushu Ɛsɔwɔ.”

50 Muú Farasi fɔ́ ayi ebwɔ́ ákuú ji Nikodemus muú yi abó ájye mbaá Jisɔs, abɔ́ alu ntó né geluage bwɔ́. Agíí ebwɔ́ aké,

51 “Nnó ebé sé egbarege muú nnó alú gyeé ayi bɔ́ alá lu danwú mpa wuú akaá mechɔ́ ewe ji apye?”

52 Akpakpa bimbɔ́ áshuú ji meko aké, “Elú eké wɔ́ ntó ɔlu muú Galilíí. Chó gíí né mmu ηwe Ɛsɔwɔ ne ɔkaá nnó muú ekpavé Ɛsɔwɔ atanégé fɔ́ né Galilíí.” †

53 Ajɔ́gé mbɔ́, yéndémuú atyaá akeré meso né gepú jíí.

8

Apye mendée ayi akwené ulɔ

1 Jisɔs akwɔ́ afe ji né Mekwe Olif.

2 Ne bií ujjágé ji ama kéré meso né dachi echa upɛ Ɛsɔwɔ. Gejamégé bɔ́ áchwɔ́ anɔ́ ji mme ne ajwɔ́lé ka alá manlérégé ebwɔ́.

3 Ndere ji ajɔ́gé, anléré mabé Ɛsɔwɔ ne ekwɔ́ bɔ́ Farasi áchwɔ́ ne mendée ayi akwené ulɔ. Achoó ji né mbe ushuú bɔ́ ako abí alú eféé.

4 Aké ne Jisɔs, “Ménleré, ɛsé dépye mendée yina nkane akwéne ulɔ.

5 Asá né mmu ηwe mabé Mosis nnó ábó manwá gefɔ́gé mendée yina ne mataá. Ne wɔ́ ɔjɔ́ nnó?”

6 Nkwé yi ebwɔ́ agíí mbɔ́ elé metaá né ebwɔ́ ápené nnó Jisɔs akwegé, ebwɔ́ ágé meti manjɔ́ nnó apye gyeé.

Yémbɔ́ Jisɔs abyélé mme asamé genó gefɔ́ ne enɔ́ ebwɔ́ wuú.

7 Ndere ebwɔ́ alú ágigé wye ji gigé, Jisɔs anyaaá mmye mfaá aké ne ebwɔ́, “Mbɔ́gé muú nyú fɔ́ alú dampye gabo, abó mbe abó ntaá ató ji.”

8 Ajɔ́gé mbɔ́, ama byéle mme asamé genó ne enɔ́ ebwɔ́ wuú.

9 Bɔ́ abí achwɔ́ ne mendée yimbɔ́, áwuúgé nkane Jisɔs ajɔ́, alɔ́ manjye ama ama. Bɔ́ kpakpa ne ábɔ́ mbe alɔ́ manjye. Afé kpá ályá mendée yimbɔ́ téné né mbe ushuú Jisɔs.

10 Jisɔs anyaaá mmye mfaá aké ne mendée yimbɔ́, “Bɔ́ bimbɔ́ alé? Nnó

† 7:52 Elú wáwálé nnó: Ukwene bɔ́ ηwe abí mbembe apó ne maló ηwe yina. Ɔlɔ́ né 7:53 akwóné né 8:11.

yéé muú fɔ ajóó nnó wɔ nkwe mpa wó?”

¹¹ Mendée yimbɔ ashuuú ji meko aké, “Ata yéé muú ajóó wó.” Ajóógé mbɔ, Jisɔs ajóó yé aké, “Yé me ntó mpyéé wɔ genó, chɔ, ɔpyegé sé gabo.”

Jisɔs alú genbɔ mbaá bɔ́ mme

¹² Ewyágé Jisɔs ama jɔ́ ne ekwɔ bɔ́ bimbɔ aké, “Me nlú genbɔ mbaá bɔ́ mme, muú yi akwólege me, akéné fɔ né gemua, agéne nye lé genbɔ eyi gechyege genwá.” *

¹³ Ne ekwɔ bɔ́ Farasi áké ne ji, “Gé yé nkane ɔtené ntésé né gemɛ jyɛ, ebyennó depɔ etiré wɔ ɔgárege mbɔ delu detu.”

¹⁴ Jisɔs ashuuú ebwɔ meko aké, “Yé me nténé lé ntésé né gemɛ ya, depɔ etiré me ngarege mbɔ dépó fɔ detu, néndé me nkaáge mbaá ayi ntané ne mbaá ayi nnyé. Yémbɔ enyú dékaágé fɔ mbaá ayi ntané, yé mbaá ayi nnyé dékaágé.

¹⁵ Enyú decherege depɔ ndere akwaá áchérege, me nchérége yéé mechó muú fɔ.

¹⁶ Ne yéé ebélé nnó ncherégé, uchéchére ba úlú cho néndé nchérége fɔ me mbií, Nte wa muú atómé me alú ne me.

¹⁷ Asá né mmu mabé nyú nnó bɔ́ ntésé apeá ajóógé genó gema, ebyennó mechó ewémbɔ epɔ fɔ detú.

¹⁸ Me ntené ntésé né gemɛ ya, ne Nte wa muú atómé me alú ntó ntésé wa.”

¹⁹ Ajóógé mbɔ, ebwɔ ágií yé ji aké, “Nte wye alú efó?” Jisɔs ashuuú ebwɔ meko aké, “Esé ne nte wa yéé muú ayi enyú dékágé ápó. Mbɔgé enyú debɔ dékaá me, mbɔ dékaá ntó Nte wa.”

²⁰ Jisɔs abɔ́ ajóógé depɔ etiré na gébége ji álerege bɔ́ né dachi echa ure Esɔwɔ kwókwólé ne mbaá ayi ábélege makwa ayi áfyéɛ nka Esɔwɔ wye. Yémbɔ yéé muú ayi apyené ji apó néndé gébé jí gélú dankwóné.

Jisɔs akwelé mbeé mbaá bɔ́ abi dɔ́ kame fɔ́ nnó ji alu muú ayi Esɔwɔ atome ji wó

²¹ Ewyágé Jisɔs ama jɔ́ ne ekwɔ bɔ́ bimbɔ aké, “Me nnyé nye mbaá fɔ, enyú dékelégé nye me dégené, ne dégbɔo nye né mmu gabo enyú. Ne mbaá ayi me nnyé enyú dékaágé chwɔ́ fɔ́ wye.”

²² Akpakpa bɔ́ Jus áwuúge mbɔ ágií ate áké, “Nnó ájye wá nye gemɛ jíí waá? Mbɔgé mbɔ́ fɔ́ wó, ula bi ji ajóógé nnó ‘mbaá ayi ji ajye nye esé dékaágé jyéɛ wye utené nnó?’ ”

²³ Jisɔs ashuuú ebwɔ meko aké, “Enyú détané fa mme yina, me ntané mfaánebuú, enyú délú bɔ́ mme, me mpó fɔ́ muú mme.

²⁴ Gé ula bi mbɔ́ njɔ́ ne enyú nnó, dégbɔo nye né mmu gabo nyú. Ne mbɔgé enyú délá kamé nnó, ‘Me Nlú Muu ayi Me Nké Nlú wó, dégbɔo nye né mmu gabo nyú wáwálé.’ ”

²⁵ Ebwɔ ágií yéé ji aké, “Wɔ́ olú waá?” Jisɔs ashuuú ebwɔ meko aké, “Me nlú muú yi mbɔ́ ngárege mé enyú te gachií nnó nlú.

²⁶ Nwya gejamégé unó bi njóógé ulérege nnó enyú dékwé mpa. Yémbɔ muú ayi atómé me ajóógé wáwálé ne genó eyigé nwúge eta wuú géji ne ngárege bɔ́ mme.”

²⁷ Ndere Jisɔs abɔ́ ajóge mbɔ́ ebwɔ ábɔ́ akaá fɔ́ nnó ajóógé mbɔ́ atome lé ne Nte wuú wó.

²⁸ Ne Jisɔs ajóó yé ne ebwɔ aké, “Gébége abwege nye me Maá Nte Mekwaá né mfaa, gébé eyigémbɔ ne dékaáge nye nnó, ‘Me Nlú Muu ayi Me Nké Nlú’ ne dékaáge nye ntó nnó me njóge fɔ́ genó gefó né ushu ushu ba, mpye lé eyigé Nte wa aléré me nnó mpye. †

²⁹ Ne ji muú atómé me alú ne me, alyáá fɔ́ me mbií wó néndé mpye unó bi ujigé ji metó.”

³⁰ Ne gejamé bɔ́ abi áwuú ndere Jisɔs ajóógé unó bina ákamé nnó úlú wáwálé.

Bɔ́ abi álú baá Abraham wáwálé

³¹ Jisɔs ajóó ne bɔ́ Jus abi ákamé ne ji aké, “Dégbarége amu né unó

* **8:12** Elú wáwálé nnó: Jisɔs abéé ne ánkwalé bíí yéndégébé wye nkane gekwage mewɛ gebo gelú ne bɔ́ Israeli gébége átané né Ijipt. (Gɛ Esɔ. 13:21) † **8:28** Elú wáwálé nnó: Jisɔs ajóge mbɔ́, atome mbɔ́ ele ne gebe eyige áwɔme nye ji né gekwa.

bi nłerege enyú, débe ankwólé ba wáwálé.

³² Ne dékáage nye wáwálé ne wáwálé, yimbó apye nye enyú dela mmyemmye nyu.”

³³ Ebwó ashúú ji meko áké, “Esé délú upyáne Abraham ne délú dambé afwé eta muú fó, ulannó wó óké esé détanegge nye né efwyale.”

³⁴ Jisás ashúú ebwó meko áké, “Me ngarege enyú wáwálé nnó, yéndemuú ayi apyéé gabo, abwólé mefwé gabo.

³⁵ Ne mefwé alaá fó né ula gepú eyigé ji akpane défwé wye te kwyakwya elé maá mbóó gepú ne ala.

³⁶ Nkane elúmbó, mbógé Maá apyegge wó olage mmyemmye jyee, ebyénnó ala mmyemmye jyee wawale.

³⁷ Me nkaá nnó enyú délú upyáne Abraham. Yémbó dékélégé manwá me néndé enyú debóó fó gébé ne mekomejóó wa chacha wó.

³⁸ Me ngarege enyú genó eyigé me ngené mbaá Nte wa, enyú dépyéé lé genó eyigé nte nyú agaré enyú.”

³⁹ Bóó Jus bimbó ashúú ji meko áké, “Abraham alú gekwéne nte sé.” Ajóógé mbó Jisás aké ne ebwó, “Mbógé enyú débó débé upyáne Abraham wáwálé, mbó dépyéé unó bi ji abó apyéé.

⁴⁰ Yémbó enyú dékelege manwá me ayi ngárege enyú mekomejóó ayi wáwálé, ayi nwúú ne Esowó. Abraham abó apyéé fó mbó wó.

⁴¹ Enyú dépyéé genó eyigé nte nyú apyéé.”

Ebwó áké ne ji, “Esé depó fó baá uló, Esowó ne alú Nte sé wáwálé.”

⁴² Ajóógé mbó, Jisás aké ne ebwó, “Mbógé Esowó abó ábé Nte nyú wáwálé, mbó dégbóó ne me néndé ntané eta wuú ne nchwó fa. Nchwó fó fa né ushu ushu ba wó, ji ne atómé me.

⁴³ Epyennó ne enyú delá kaágé genó eyigé me njóógé? Ndófo elé délá kélégé manwú genó eyigé me njóoge.

⁴⁴ Nte nyú elé danchomeló, enyú dékelege lé mampyégé unó bi ujigé ji metóó. Te ula ulóó genwá jíí, ji alú lé

muú ayi awáne bóó, ne akií fó genó eyi gélú wáwálé, néndé jimbóó ajóógé fó wáwálé. Ake abyóge gebyó akwólege lé gepó jíí, néndé gebyó geko geló ne ji.

⁴⁵ Elé me ngarege genó eyi gélú wáwálé, enyú dekamégé fó ne genó eyigé me njóógé.

⁴⁶ Nnó muu nyu fó akage gare ye gabo ayi me mpyee? Ne mbógé me ngarege enyú genó eyi gélú wáwálé, ulannó enyu déla dékamégé ne me?

⁴⁷ Yéndemuú ayi alu muu Esowó, awúú genó eyigé Esowó ajóógé. Elú wáwálé nnó enyú depó fó baá Esowó, gé ula bi enyú délá wuú fó me mbó.”

Jisás agarege gefógé muú ayi ji alú

⁴⁸ Ajóógé mbó, ákpakpa bóó Jus ashúú ji meko áké, “Esé depó fó gye manjóó nnó wó olu muú Samariya ne melo nchye achyegge wó efwyale.”

⁴⁹ Ne Jisás ashúú ebwó meko áké, “Meló nchye achyegge fó me efwyale. Me nnogé Nte wa yémbó enyú dénógé fó me.

⁵⁰ Me mpyee fó unó nnó bóó áféégé me, yémbó muú alú wye ayi afége me. Ji ne alú muú ayi asóó mpa bóó.

⁵¹ Ne me ngarege enyú wáwálé nnó muú ayi ábélege mekomejóó ayi me nłerege agboó fó chacha.”

⁵² Ajóógé mbó bóó Jus áké, “Nana esé dékaá nnó omée gebwó wáwálé. Abraham agbó wye ndere bóó ekpávé Esowó abifo agbóó, wó óké mbógé muú abelégé unó bi wó olerege agboó fóó?

⁵³ Nnó wó ojeá geme opwó ntesé Abraham ayi agbóó wa nnó? Bóó ekpávé Esowó ntó agbóó, wó ofere nnó olú waá?”

⁵⁴ Ne Jisás ashúú ntó ebwó meko áké, “Mbógé me nféégé geme eyá, ufeéé ebimbó unó mme detú. Muú ayi aféegge me elé Nte wa muú enyú déselé nnó alú Esowó nyú.

⁵⁵ Yé elé enyú délá dékaá yéé ji kanja wó. Me nkáge ji. Mbógé me njógé nnó nkaágé fó ji, ebyennó me nlú muú gebyó nkane enyú. Me nkaá ji wáwálé, ne nwúú ne ji.

⁵⁶ Nte nyú Abraham abóó mé mbe akaá nnó, me nchwóó nye ne metáó ego ji. Agege mbó metáó ego ji dáó.”

⁵⁷ Ne bóó Jus áshuú meko áké, “Olú dankwóné yé usaá aḡme upeá meso efya, oḡyembó nnó ne ókaá Abraham.”

⁵⁸ Ne Jisós aké, “Me ngarege enyú wáwálé nnó, gemégé nnó ábyé Abraham, me nlú.”

⁵⁹ Ajóógé mbó, ebwó abó mataá nnó ató ji, yémbó Jisós abíí atané né mmu echa upe Esówó.

9

Jisós apye muú ayi abyené ji ame nónómé agéne

¹ Ndere Jisós akéne ajyéé, agé mende fó ayi abyené ji ame nónómé.

² Ne baá utóó bíí agíí ji aké, “Ménleré, gabo ayi ndé muú apyéé abyené mende yina ame nónómé? Awúú jimbóó? Waá ayi mma wuú ne nte wuú.”

³ Jisós ashuú ebwó meko aké, “Ame anómé fó mende yina gétúgé gabo ayi ji apyéé wó. Ne épófó ntó gétúgé gabo ayi mma wuú ne nte wuú ápyéé. Abyé mende yina ame nónómé nnó Esówó aléré ndere utó bi upyéé utóó né menyammye wuú.

⁴ Debó mampye utóó Atá muú atómé me ndere bíí úlú gbóó, néndé utuú ugigé ye muu akage pye se ubi.

⁵ Te ndere me nlú fa mme yina, me nlú genḡbó mbaá bóó mme.”

⁶ Ajóógé mbó akpó matye mme, apye gentwótwa awaá mende yimbó né ame

⁷ ajóó ne ji aké, “Chó shwóné ushu bye né gentoógé manaá eyigé ákuú nnó Silóm” (Ula Silóm utené nnó átó). Ne mende yimbó afé, ashwóné ushu bíí, aké achwóó, aló mangéné mbaá.

⁸ Epyégémbó, bóó abi ájwólege dachi ama ne ji, ne abi abó ágéne mé ji ndere akóó deko, ágégé ji, aké, “Pó mende ayi ajwólege na akóó deko yéndégébe na?”

⁹ Abifó aké, “Elé ji,” abifó ntó aké, “Nḡba muú yimbó afú elé fulé.”

Ne mende yimbó ajóógé wye aké, “Elé me mbóó.”

¹⁰ Ajóógé mbó, bóó bimbó agíí ji aké, “Eke nnó ne wó alóó mangé?”

¹¹ Ashuú ebwó meko aké, “Mende fó ayi akámege Jisós, ne apye gentwótwa awaá me né ame, ajóó ne me aké, chó shwóné ushu bye né gentoógé manaá eyigé ákuú nnó Silóm. Njyéé, nshwóné ne nlóó mbaá mangéné.”

¹² Ne bóó bimbó agíí ji aké, “Mende awú alú fó? Aké ne ebwó me nkaá wó”.

Ekwó bóó Farasi ácheré mankaá ndere epyéé ne mende yimbó alóó mbaá mangéné

¹³ Mende yimbó ajóógé mbó, akpá ji afé mbaá ekwó bóó Farasi.

¹⁴ Bíí bí Jisós apye getwótwa mende yimbó alóó mbaá mangéné, elé bíí uwyaá.

¹⁵ Ne ekwó bóó Farasi ntó ama agíí mende yimbó ndere epyégé ne ji alóó mbaá mangéné. Ne mende yimbó agaré ebwó aké, “Awaá me gentwótwa né ame, nshwóné ushu ba ne nana ngéne mbaá”.

¹⁶ Ajóógé mbó, ekwó bóó Farasi abifó aké, “Mende yina ayi ákuú ji Jisós atané fó mbaá Esówó wó, néndé ábélégé fó ebé ewé aké muú apyéé fó utóó bíí uwyaá”.

Yémbó abifó aké, “Epyembó nnó ne muú ayi apyéé gabo, apyéé ufóó ufélékpá bina?” Ewéna epye ebwó abó uféré ucháchá.

¹⁷ Ne áma agíí mende yimbó aké, “Ne wó mbóó ojóó nnó, gétúgé mende yina ayi apye ame jye ánené?”

Ashuú meko aké, “Ji alu muú ekpávé Esówó.”

¹⁸ Yémbó ákpakpa bóó Jus ákélégé fó mankamé nnó abó abyé mende yina ame nónómé ne alóó mbaá mangéné. Akuú mma wuú ne nte wuú.

¹⁹ Achwóógé agíí ebwó aké, “Maá nyú na? Enyú déké débyé ji ame nónómé? Epyégé nnó ne ji agéne nana?”

²⁰ Mma wuú ne nte wuú ágaré ebwó aké, “Esé dékaá nnó gé maá sé na, débó débyé ji ame nónómé.

²¹ Ne genó eyi gépyégé ne ji alóó mangéné mbaá, esé dékaá wó. Yéé muú ayi anené ji ame, esé dékaágé

fó. Gígé jimbóó agáré enyú, apó sé mamane ká.”

²² Ebwó ájóó mbó gétúgé áfóó ákpakpa bóó Jus, abi ábó ajóó mé nnó muú ayi ajóge nnó Jisós alu Muú yi Esowó akweré ji elá gefwa, áfyéé ji ebé nnó akpéégé sé né mmu echa mmyemenene.

²³ Gé genó eyi gepyéé mma wuú ne nte wuú ajóó áké, “Ji apó sé mamáné ká, gígé jimbóó agáré enyú.”

²⁴ Ne ákpakpa bóó Jus áma kuú mende yi amé abó ánómé ji, ájóó ne ji áké, “Gáré wáwálé wye né mbe ushu Esowó, néndé esé dékaá nnó mende yina alú muú ayi apyéé gabo.”

²⁵ Ne mende yimbó ashúú ebwó meko aké, “Waá ji alú muú ayi apyéé gabo ah, waá apóó ah, genó gema eyigé me nkaá gélú nnó me mbó nlu áme nónómé ne nana ngéne mbaá.”

²⁶ Ne ágií ji áké, “Apyé nnó, ne wó? Apye nno ne wó olóó mangéné mbaá?”

²⁷ Ashúú ebwó meko aké, “Pó me mbó ngáré mé enyú? Yémbó dékélégé fó manwú, ulannó enyú dékélégé mámanwú? Ndófo enyú ntó dékélégé mambé ankwólé bíí?”

²⁸ Ajóógé mbó, bóó bimbó áló manju ji mashye mmye, áké, “Wó ne olú menkwólé wuú. Esé délú ankwólé Mosis.”

²⁹ Esé dékaá nnó Esowó ajóó nyá mejóó ne Mosis, ne ushuú mbaá menya muú yina atané esé dekaá wó.”

³⁰ Mende yimbó aké, “Mechó ewé egboó me mmye. Enyú déké dékaá fó mbaá ayi ji atané wó yémbó apye me ngéné mbaá.”

³¹ Dékaá nnó Esowó awuú fó mmyemenené bóó abi ápyéé gabo, yémbó yéndémuú ayi ánogé Esowó ne ápyéé unó bi Esowó ákélege, Esowó awuú mmyemenene jíí.

³² Te mme álóó délú danwú nnó muú fó ánené ámé muú ayi ábyené ji amé nónómé.

³³ Mende yina ábé dantáne mbaá Esowó mbó ye genó ji apyéé wó.”

³⁴ Ajóógé mbó, áshúú ji meko áké, “Abyé wó owé né mmu gabo. Ndé genó wó ókélege manleré esé?” Ajóógé

mbó, áfyé ji ebé nnó ákpéégé sé mmu echa mmyemenene.

Bóó abi ágéne ne abi álá ágéne

³⁵ Ne Jisós awuúgé nnó afyé mende yimbó ebé, akelé ji agé, ágií ji aké, “Nnó wó ofye metóó ne Maá Nte Mekwaá?”

³⁶ Ne mende yimbó ashúú ji meko aké, “Ata, Maá Nte Mekwaá élé waá? Garé me mmfyé metóó ne ji.”

³⁷ Jisós ajóó ne ji aké, “Wó ogé mé ji nana. Ji ne ajóógé mbó mejóó ne wó.”

³⁸ Mende yimbó ajóó yé ne Jisós aké, “Ata me mmfyé metóó ne wó”, ne anógé ji.

³⁹ Ne Jisós ajóó ne ji aké, “Me nchwó fa mme mampye gabo bóó agene gbogónó, nnó bóó, abi álú áme nónómé ágéne mbaá ne nnó abi aferé nnó ebwó ágéne, abe áme nónómé.”

⁴⁰ Ajóógé mbó, bóó ekwó Farasi abi álú eféé, áwuú, ágií ji áké, “Esé déferé nnó wó ojóógé fó lé ne esé nnó délú ntó amé nónómé?”

⁴¹ Ne Jisós ashúú ebwó meko aké, “Enyú débó dékámé nnó délú áme nónómé mbó abó ajóó fó nno enyu depye gabo wó. Te mbaá enyú déké dégéne, gabo nyú alá enyú mmye.”

10

Mebame magoyme melóméló ne magoyme jíí

¹ Ngarege enyú wáwálé nnó, “Muú ayi akwóme mfaá gebame akpene né mmu gebamege magoyme, álá koge né meno gebame alú menjo. Elá pó mbó fó wó, alú muú yi afogé unó bóó.

² Ne muú yi akogé né meno gebame akpe né mmu gebamege magoyme alú mbóó magoyme yimbó.

³ Mebame meno gebame ánéngé ji meno gebame, ji akpe né mmu, ne magoyme awuú meko wuú. Ne ji akuú magoyme jíí né mabó ne ase áji afé dafye.

⁴ Ne aségé magoyme jíí ako atanege dafye, ji ajoye mbe aji akwólege ji meso, néndé ákáge meko wuú.

5 Yémbò áji akwòlege fò menjkéé, áboó lé ji boó nénde ákágé fò meko wuú.”

6 Jisòs ató ebwò nekané mejóó eníne na, yémbò, ebwò ákágé fò geno eyige ji agarege ebwò.

7 Ne Jisòs ama ajóó aké, “Me ngarege enyú wáwálé nnó me ne nlú meno gebamege magòme.

8 Ne bòó ako abi abóó mbé achwóó ne me, álú lé anjo, ne bòó abi afóó unó bòó fòge, magòme awuú fò ebwò.

9 Me ne nlú meno gebame, yéndemuú ayi akoóó eta wa ne akpé né mmu, Èsòwò aferege nyé ji né efwyale gabo. Ne akpéne nyé mmu atanege dafye agene yéndégenó eyi gelí ji.

10 Menjo achwóó lé nnó ajo unó, awá bòó ne áchò unó, yémbò me nchwò lé nnó mmpye bòó abò genwá abé gbene né mati mako.

11 “Me nlú membame magòme melóméló. Membame magòme melóméló achyége gemé jíi gétúge magòme jíi.

12 Muú usege apó fò membamé magòme, muú áwyaá magòme, ndere elúmbò, gébége agége mekwala aké achwóó, aboó alyaá magòme, mekwala afwené áji álá tyátyá.

13 Muú yimbò, aboó alyaá magòme yimbò néndé ji alú lé muú usege, abóó fò gébé ne áji wó.

14 Me nlú membame magòme melóméló, me nkágé magòme ya ne magòme ya ntó ákágé me.

15 Wyé ndere Nte wa akaa me, me ntó nkaa ji. Me nchyége gemé ya gétúge magòme ya.

16 Ne nwyá magòme ayifò, ayi álá pó né geluage ayina, mbó mansé áji ncho ne ayina. Áji ntó áwuú nyé meko wa, ne mpye nyé áji ábe ekwò magòme ema ne ábéé nyé ne membame ama.

17 “Ula bi nte wa agboó ne me ulú nnó nchyége gemé ya nnó áwá gétúge bòó ba ne nnó kwyakwya me mma mbó geji.

18 Yé muú ayi akágé wa me apó, yémbò me mbóó ne nchyége gemé ya

nnó awá. Ne me nwyáá uto manchye gemé ya nnó áwá ne nwyá ntó uto mamma mbò genwá ya. Ge geno eyige Nte wa agare me mbò”

19 Jisòs ajóó mbò, bòó Jus ábò ufere ucháucha.

20 Abifò ajóó aké, “Melo nchyé achyége Jisòs efwyale ne améé gebwóó, déwúgé ji.”

21 Ne abifò ntó ajóó aké, “Muú ayi melo nchyé achyége ji efwyale ajóó fò ufóó unó bina. Nnó muú ayi meló nchyé achyége ji efwyale, akaáge apyéé ntó muú amé nónómé agene mbaá?”

Bòó Jus áshyá Jisòs

22 Ne gébége bòó Jus ányéé epaá ewe ebwò áteé ndere áfyéé echa upé né amu Èsòwò, Jisòs abò alu né Jerosale. Gébé eyigémbò nebá nelu.

23 Ndere Ji alú né dachi echa upé Èsòwò, akéne né agbá ayi akuú nnó agba Solomun.

24 Bòó Jus áchwóó nò ji né mme, ágíi ji aké, “Wò ólyagé mbò esé né mmu dembyò nnó? Mbóóge wò ólú Muú yi Èsòwò akweré ji elá gefwa gare ese gbòòò.”

25 Ne Jisòs ashúú ebwò meko aké, “Me mbò ngare me enyú, yémbò enyú dékame ne me wò. Utóó ebi mmpyéé né mabò Nte wa, ubi ne ulerege gefóge muú ayi me nlú.

26 Yémbò enyú dékamege néndé depò fò né geluage magòme ya.

27 Magòme ya, akágé meko wa. Me nkágé áji ne áji ntó ákwòlege me.

28 Me nchyége áji genwá eyi gélagé byéé. Áji ánome fò mme detu ne yé muú ayi akágé fòó áji né amu ya apó.

29 Néndé Nte wa muú áfyéé me áji né amu, ajea gemé apwò bòó ako, ne yé muú ayi akágé fòó áji né amu Nte wa apó.

30 Me ne nte wa Èsòwò delu muú ama.”

31 Jisòs ajóó mbò, bòó Jus ama ábò mataá nnó áto ji áwá.

32 Ne Jisòs ajóó ne ebwò aké, “Me mpye gejamége utóó ulóóló ebi Nte wa achyéé me utó nnó mpye, enyú degé.

Né ebi ndé ne enyú dékelege manto me ne mataá?”

³³ Bó Jus bimbó áshuú ji meko aké, “Erafó gétúgé utó ulúúl ébi wó opyéé ne ese detome wó ne mataá. Elé gétúgé wó obyaá Esówa. wó olú lé mekwaá, yémbó ose gemé jyéé nnó wó olú Esówa.”

³⁴ Ne Jisós ajó ne ebwó aké, “Pó nnó asa né mmu nwe Esówa nnó, ‘Me nke enyú delu bó esówa?’

³⁵ Ese dékaá nnó mekomejó Esówa akwáregé fó. Ne mbógé Esówa akú bó abi ji achyéé ebwó mekomejó nnó álú bó esówa.

³⁶ Epyembó nnó ne me muú Esówa ajyaá atome fa mme, njógé nnó nlú Maá Esówa, enyú déké me mbyaá Esówa?

³⁷ Mbógé me mpyéé fó utó ebi Nte wa achyéé me nnó mpyege, dékamegé fó ne me.

³⁸ Ne mbógé me mpye lé ubi, yé lé enyú déla dékame nnó genó eyigé me njógé gelú wáwálé wó, kamegé ne utó ebi me mpyéé. Dépyege mbó, dégene nye nnó me nlu muú ama ne Nte wa, ne Nte alu muú ama ne me.”

³⁹ Ajógé mbó, bó Jus bimbó ama amua mampye ji, yémbó aloó ebwó né amu.

⁴⁰ Achyaá afe né egbe ebeé Jodan ewefó mbaá ayi Jon abó awyage nya bó manaá Esówa, ajwólege ewú.

⁴¹ Ne gejamégé bó ákwóle ji, ajógé ne ate aké, “Jon apye yé ufélekpa fó wó, yémbó yéndégenó eyigé ji ajó atome ne mende yina gelú wáwálé.”

⁴² Eféé ne gejamégé bó áfyéé metó ne Jisós.

11

Negboné Lasarós

¹ Gébégé fó, mende fó abó améé, akuú ji nnó Lasarós. Ji alu muú Betani. Betani ele meló Meri ebwó ne menmo wuú Mata.

² Elé Meri yina ne abó ágbélé nya lamenda né uka Ata, atile ne mejwe wuú. Ji ne menmo wuú Lasarós abó améé.

³ Gétúgé Lasarós améé, aḡme bíí átó meko mbaá Jisós aké, “Ata mejeé wyéé ayi agboó ne ji bó améé.”

⁴ Jisós awúgé meko ayi abó ji, aké, “Nemeé eniné Lasarós améé mbó, nepó fó eni netene ji aló nelú ele nnó, bó áfége Maá Esówa nnó nḡa Esówa akwó. Getu eyigembó bó áfége nye Maá Esówa.”

⁵ Jisós agboó ne Mata, ne menmo wuu Meri ne Lasarós.

⁶ awuge nnó Lasarós améé ama bele né meló ewé ji abó alú wyéé ndó epea.

⁷ Ne ndó yimbó epea ekógé, ajó ne baá utó bíí aké, “Déma déjye né gebage mewaá Judiya.”

⁸ Baá utó bíí ajó ne ji aké, “Ménleré elú dambéle ayi bó bimbó aké átó wó ne mataá áwá, ne wó ókelege nnó déma dékeré ewú?”

⁹ Ajógé mbó, Jisós ashuú ebwó meko né nekanémejó aké. “Yéndé bíí uwyaá nchwaneké efyánépeá ne utuú ugi, wa mbó fó wó? Bó aké ákene ne bíí gbó, ákparege fó nekwe néndé ágene mbaá.

¹⁰ Yémbó bó abi akene ne utuú ákparege nekwe néndé genḡa gepó.”

¹¹ Ajógé mbó, aké ne ebwó, “Menme se Lasarós akwe gejya, yémbó me njye ewú nnó pye ji apeé gejya.”

¹² Ajógé mbó, baá utó bíí aké ne ji, “Ata mbógé abélé gejya ebyennó alé ató.”

¹³ Jisós abó agarege mbó lé ebwó negbone Lasarós, yémbó ebwó áfere nnó ajógé mbó lé mechó gejya eyigembó.

¹⁴ Jisós agare yé ebwó gbogón aké, “Lasarós agbo.

¹⁵ Ne metó egó me gétúgé nyú nnó me mbó mpó fó ewú ne ji. Genó eyigé mepye nye, gepye nye enyú défyéé metó ne me chánéné. Kwilege mme déjye dége ji.”

¹⁶ Ajógé mbó, Tomásí maá gefa, ajó ne ate baá utó aké, “Kwilege déjye, yé ebe lé negbo, degbo ne ji”.

Jisós afyéé aḡme Lasarós metó

17 Jisṓs akwṓnege né melṓ Betani, age nnó aníi Lasarṓs né mmu eba ntaá ale me ndṓ eni.

18 Nekene Betani ne Jerosale nelú genóge nkpa neke epea.

19 Ne gejamégé bṓṓ Jus áfé manjwye Mata ebwṓ ne Meri mmye gétúgé negbone menmo bwṓ.

20 Mata awúgé nnó Jisṓs achwṓṓ, atane ajye bane ji, Meri alá ji né mmu gepú.

21 Mata ábánégé Jisṓs ajṓṓ ne Ji aké, “Ata mbṓgé wṓ ṓbṓ ṓbe fa, mbṓ menmṓ wa agboó wṓ.”

22 Yémbṓ, yé ebe elé nana, nkaá nnó, yéndégenó eyigé wṓ ṓgigé Eṣṓwṓ, achyege wṓ geji.

23 Ne Jisṓs ajṓṓ ne ji aké, “Menmṓ wye akwilege nye né negbo.”

24 Ne Mata aké, “Nkaá nnó akerege nye meso né genwá gébégé bṓṓ aké akwilege nye né negbo né bíi bi kwyakwya.”

25 Ajógé mbṓ, Jisṓs aké, “Me ne mbwyege bṓṓ akwilege né negbo, ne me ne nchyege bṓṓ genwá. Yéndémuú ayi áfyéé metṓṓ ne me, yé agbo akerege né genwá.”

26 Ne yéndémuú ayi alú mebe, áfyéé metṓṓ ne me ágboó fṓ, Mata ṓkamé nnó elé wáwálé?”

27 Mata aké, “Eh Ata nkamé, nnó wṓ ne ṓlú Muú yi Eṣṓwṓ akweré ji elá gefwa, Maá Eṣṓwṓ ayi ábṓṓ manchwṓ fa mme.”

Jisṓs asṓ manse

28 Mata ajógé mbṓ, ajye kú menmo wuú Meri ajṓṓ ne ji bibi aké, “Ménleré achwṓ, aklege mang e wṓ.”

29 Meri awúgé mbṓ, akwilé mme wáwá, ajye bane Jisṓs.

30 Jisṓs abṓ alú dankwṓne yé né melṓ, alú wye né mbaá ayi Mata abané ji.

31 Ne bṓṓ Jus abi alú né mmu gepúge negbo áfyéé Meri metṓṓ né negbone menmo wuú, ágege ndere Meri akwilé ka wáwá átane dafye, ebwṓ ntó akwilé akwṓle ji, néndé áfere nnó ji ajyéé mbṓ lé né menome menmo wuú Lasarṓs manli negbo.

32 Meri akwṓnege, age Jisṓs, akwe ji né uka aké, “Ata wṓ ṓbṓ ṓbe fa, mbṓ menmo wa abṓ agboó wṓ.”

33 Jisṓs ágégé ndere Meri álili chonchó ne bṓṓ Jus abi ákwṓlege ji, eta ji mmu ne meshwe akwṓ ji metṓṓ.

34 Agíi ebwṓ aké, “Enyú dénii ji efṓ?” Ashuú ji meko aké, “Ata, chwṓ ge mbaá wuú.”

35 Jisṓs asṓ manse.

36 Bṓṓ Jus bimṓ, ágege mbṓ, aké, “E é, gege ndere ji abṓṓ gejeé ne Lasarṓs.”

37 Yémbṓ abifṓ ajógé aké, “Nnó ji muú apyéé muú ame nónómé agene, abṓ akágé pye fṓ nnó Lasarṓs agboge?”

Jisṓs ape Lasarṓs né negbo

38 Ne nchye ama anywṓne Jisṓs né mmu, afé né menome. Menome ewémbṓ, elú lé embu ebá ntaá, agbe ewú ne ntaá.

39 Jisṓs aké, “Ferege ntaá eniné mbṓ né meno menome.”

Mata menme Lasarṓs ashuú ji meko aké, “Ata, agbo mbṓ ale fina ndṓ eni, gébé eyi, gebe gebogebo geja gepwṓ amu.”

40 Ne Jisṓs ajṓṓ ne ji aké, “Mata, pṓ me ngaré na wṓ nnó ṓfyege metṓṓ ne Eṣṓwṓ, ṓgene nye genó eyigé utó ba upyéé?”

41 Aférége ntaá eniné mbṓ, Jisṓs abweé ame ape mfaá anemmye aké, “Nte wa, ntame wṓ néndé ṓwú mmyemenene ya.

42 Nkaá nnó wṓ ṓwuú mmyemenene ya yéndégébé. Yémbṓ, njṓṓ mbṓ gétúgé bṓṓ abi alú fa, nnó ebwṓ ákamé nnó wṓ ne ṓtṓme me.”

43 Anerege manjṓṓ mbṓ, anyá ne meko metometo aké, “Lasarṓs táné chwṓ fa.”

44 Tenétene yimṓ, Lasarṓs atane dafye, uka bíi ne amu, ulú wye wéwé né mmu uba mandée ebií áni ji né mmye chonchó ne ushu. Ne Jisṓs aké, “Kaáge ji ajye.”

Ajṓṓ geju manwá Jisṓs

(*Mat 26:1-5; Mak 14:1, 2; Luk 22:1, 2*)

45 Ne gejamégé bṓṓ Jus abi ábṓ alú efeé áchwṓṓ áchwéé Meri mmyé, ágege

ndere Jis̄s apȳé Lasar̄s apeé né negbo, áfȳé mat̄ó ne Jis̄s.

⁴⁶ Yémb̄, abif̄o ájye gare b̄ó Farasi f̄o genó eyigé Jis̄s apȳé.

⁴⁷ Ne an̄o ba ampȳé upe Es̄w̄o ne ekw̄o b̄ó Farasi f̄o, ákú ujw̄olé, áchomé né eso áj̄ó aké, “Nana esé dépyemb̄o nnó? Mende yina apȳé mb̄o ufélekpa uf̄ó uf̄ó ajȳé.”

⁴⁸ Mb̄ogé délyage ji nnó ajȳé mbe mampye ubi, melo meko efȳé nye met̄ó ne ji, ne b̄ó Rom áchw̄o ch̄o nye echa upe se chonchó ne melo.” *

⁴⁹ Ne muú bw̄ó ama, ayi akamege Kaifas, ji ne alú etukpe ampye upe Es̄w̄o né h̄me eniné mb̄o. Aj̄ó aké, “Enyú dékage yé genó kan̄ka,

⁵⁰ dekaá f̄o nnó elú galógál̄o eta nyú nnó muú ama agbo gétúgé b̄ó ako epw̄o nnó melo meko énomé w̄ó?”

⁵¹ Mej̄ó ewé Kaifas aj̄ó mb̄o, etane f̄o jim̄b̄ó né met̄ó w̄ó. Ndere ji alú etukpe ampȳé upe Es̄w̄o né h̄me eniné mb̄o, Es̄w̄o apye nnó ji agare nnó Jis̄s ab̄o magbo gétúgé melo meko.

⁵² Ne ep̄f̄ó gétúgé melo ewú ewú w̄ó, agbo ntó nnó apye b̄ó Es̄w̄o abi álaá tyátyá né mme meko anywere akwe muú ama.

⁵³ Elo né gébé eyigémb̄o, ákpakpa b̄ó Jus as̄o mala ndere ápȳé ne áwa Jis̄s.

⁵⁴ Né getú eyigémb̄o, Jis̄s amáge ke sé gb̄oñ̄o né géluage b̄ó Jus. Alyaá Jerosale afé né maá melo f̄o ayi akuú nnó Efram kw̄ókw̄olé ne mashw̄one. Ewúmb̄o ne ji ne baá ut̄ó bií ájw̄olége.

⁵⁵ Ne gébége epaá b̄ó Jus ewé ákuú nnó epaá koó upú elá kw̄ókw̄olé, gejamé gé b̄ó áfé né Jerosale nnó akpome mmye ndere ebw̄ó apye me gemege nnó epaá ewémb̄o ekw̄one.

⁵⁶ Ne ndere ebw̄o anywere né mmu echa upe Es̄w̄o, ápele mb̄ogé agene nye Jis̄s. Aj̄oge ne ate aké, “Enyú défere mb̄o nnó? Nnó ji achw̄ó nyé né epaá ewéna waá achw̄ó?”

⁵⁷ Gemege nnó epyemb̄o etukpe ampye upe Es̄w̄o ne ekw̄o b̄ó Farasi

f̄o, áb̄o áchyeé me meko nnó muú ayi akaáge mbaá ayi Jis̄s alú ágare, ájye apye ji.

12

Awáá Jis̄s mawéé né melo Bétani (Mat 26:6-13; Mak 14:3-9)

¹ Epaá koó upú elágé ndo ekene, Jis̄s afe né melo Bétani melo ewé Lasar̄s muú Jis̄s apye ji apeé né negbo ajw̄olége.

² Eféé ne anene Jis̄s ne menyéé. Mata ne afaá menyéé yimb̄o ne Lasar̄s alú muú ama né geluage b̄ó abi ájw̄ole agií mmye né ekp̄okp̄ogélé ne Jis̄s.

³ Ndere ájw̄ole mb̄o, Meri akpa ekp̄omé mawéé Lamenda ami majame ñka d̄ó, amo Jis̄s né uka. Gepú geko geka ne gebege lamenda, ne ase mejwe wuú ati uka Jis̄s. Mawéé amina malu mmye po. Akwyéé mami ne genó eyigé akuú nnó, “Nard.”

⁴ Ne Judas Iscarot, maá ut̄ó Jis̄s ama ayi ab̄ó manchyeé Jis̄s man̄kwaá, agege geno eyi meri apyemb̄o, aké,

⁵ “Mb̄o ákpoó mawéé lamenda amina, áse gejamé gé ñka, eyi epw̄ó ñka eyi muu akage pye né h̄me áchyeé mbaá ubyá b̄ó.”

⁶ Mej̄ó ewé Judas aj̄ó mb̄o na, ep̄f̄ó nnó ji agboó ne ubyá b̄o, elé gétúgé ji alú menjo ne aj̄ó mb̄o. Ji ne ábélege mekwa ñka baá ut̄ó Jis̄s. Ne gébé eyigé f̄o, ajoó ñka wye.

⁷ Judas aj̄ogé mb̄o, Jis̄s aké, “Ḡogé ji abe nyame, ji apyemb̄o nnó me ngboge ánií me niíge.

⁸ Ubyá b̄ó ulú fa ne enyú yéndégébé, yémb̄o me mbéé nye f̄o ne enyú gébé geko.”

⁹ Ne gejamé gé b̄ó Jus áwúgé nnó Jis̄s alú eféé né melo Bétani, ákw̄ole áfe ewú. Ajye nya f̄o mange lé Jis̄s jimbií w̄ó, áfe ntó nnó áge Lasar̄s muú Jis̄s apye ji apeé né negbo.

¹⁰ Ndere elúmb̄o, an̄ó baá ampȳé upe Es̄w̄o as̄o mala nnó áwa Lasar̄s.

* **11:48** Elú wáwálé nnó: Mb̄ogé nnó b̄ó Jus áfȳé gé met̄ó ne Jis̄s, Ji ámmye nye apw̄o b̄ó Rom nnó b̄ó Jus álaá mmyemmye bw̄ó.

11 néndé elé getú jii ne gejame bɔɔ Jus ályaa ébwɔ áfyéé metɔɔ ne Jisɔs.

Jisɔs akpe né Jerosale nkane mfwa (Mat 21:1-9; Mak 11:1-11; Luk 19:28-40)

12 Bií uyyage, gejamégé bɔɔ abi áchwɔɔ manyé epaá koó upú, áwú nnó Jisɔs achwɔɔ né Jerosale.

13 Asɔ mamméé, átane ájye bane ji meti. Awyále áké, “Matame mábé ne Esɔwɔ. Mejé ebé ne muú ayi achwɔɔ né mabɔ Ata. Efɔw ébe ne Mfwa bɔɔ Israeli!”

14 Jisɔs agége maá géjuná, akwɔ ajwɔle né mfaá. Ne genó eyigé ábɔ ásamé né mmu ηwe Esɔwɔ getane wáwálé nnó,

15 “Enyú bɔɔ Sayɔn défɔge, gége mfwa nyú achwɔɔ, ajwɔlé mbɔ né mfaá maá géjuná” *

16 Ndere Jisɔs akpene né Jerosale, baá utɔɔ bií ákaá fɔ nnó uno bi ábɔ ásame me né mmu ηwe Esɔwɔ úlú wawale wɔ. Yémbɔ gébégé Jisɔs akwɔme ajyéé né mfaánebuú, ne ébwɔ atéé nnó abɔ asa né mmu ηwe Esɔwɔ nnó unó bina upyéé nyé ne ji. Ne ápye ntó ubi ne ji.

17 Ne bɔɔ abi abɔ alú ne Jisɔs gébégé ji apye Lasarɔs apeé né negbo, akpa gegare eyigémbɔ, ájyéé ne geji.

18 Genó eyigé na ne gepye gejamégé bɔɔ ájyéé bane Jisɔs né meti gétúgé áwuú gepɔge ufélekpa ebi ji apyéé.

19 Ne ekwɔ bɔɔ Farasi, ájógé ne ate aké, “Ye mekpo ne ula esé dégene fɔ né mechɔ ewe desɔɔ mbɔ mala manwa Jisɔs. Gegé, gemége melɔ geko gela kwɔle elé ji.”

Jisɔs abɔ mbé agare negbo ni

20 Né geluage bɔɔ abi ájye né Jerosale manogé Esɔwɔ gébégé epaá koó upú, ne abi ákú ébwɔ nnó bɔɔ Grek álú wyé.

21 Bɔɔ Grek bina áchwɔ mbaá Filip muú melɔ Betsada né gebage mewaa Galilii, ájɔɔ ne ji áké, “Ata esé dékelege mange Jisɔs.”

22 Filip awúgé mbɔ, ajye gare Andru, ne ébwɔ ne Andru ájye gare Jisɔs.

23 Ne Jisɔs ashúú ébwɔ meko aké, “Gébé gekwane eyigé bɔɔ ágene nyé nnó Maá Nte Mekwaá apwɔ amu.

24 Me ngarege enyú wáwálé nnó nyine nchi nelaá wyé nyine nchi nemaá, mbɔgé muú alá apyéé néné né mme degbo wɔ. Negboge ne nechii nefye gejame ame nchi.

25 Muú ayi asele geɲwá jii nnó geɲéá gemé dɔɔ, geɲwá jii genóme nyé mme detu. Ne muú ayi asele nnó geɲwá jii geɲéá fɔ gemé né mme yina wɔ, abéé nyé ne geɲwá eyi gélagé byé.

26 Mbɔgé muú akélege mampyeyége utɔɔ ba, abɔ mankwɔle me. Ne yéndé mbaá ayi me mbeé, muú utɔɔ wa ntó abéé wyéé ne me. Ne yéndemuú ayi apógé me mampyeyége utɔɔ ba, Nte wa anoge nyé ji.

27 “Nana ufere ba úlú uyaá uyaá. Ewena njɔge mbɔ nnó? Nnene mbɔ elé mmyé nnó, ‘Nte wa aféré me né efwyale ewé echwɔɔ mbɔ me né mbe waá?’ Ngba, nnene fɔ mbɔ, néndé ula bi me nchwɔɔ fa mme úlú nnó nge efwyale ewéna.

28 Nte wa, pye bɔɔ ákaá nnó wɔ ɔpwɔ amu.”

Ajógé mbɔ, meko fɔ atane né mfaánebuú aké, “Me mpye mé bɔɔ akaá nnó me mpwɔ amu, ne mimage pye wyémbɔ.”

29 Ne gejamégé bɔɔ abi átene eféé, áwúgé meko yimbɔ, abifɔ aké, elé nemfe, abifɔ aké, elé ekiénné Esɔwɔ ne ejɔɔ mejɔɔ ne Jisɔs.

30 Ne Jisɔs ajɔɔ ne ébwɔ aké, “Meko ayi déwuú mbɔ alú lé né galógálɔ nyú, epófɔ awa.

31 Nana, gébé eyigé Esɔwɔ apyéé bɔɔ mme ákpe né unɔɔ mpa gekwɔne, gébé gekwɔne eyigé ábuú danchɔmeló mfwa bɔɔ mme,

32 né geluɔge gefwa jii. Ne abwége me né mbaá gekwa, njame nyé bɔɔ ako achwɔ eta wa.”

33 Jisɔs ajɔɔ mbɔ, manlere gefɔge negbo eniné ji agboó nyé.

34 Ne bɔɔ bimɔ, ájɔɔ aké, “ηwe mabe esɔwɔ agare ese nnó Muú yi Esɔwɔ ak-

* 12:15 Elú wáwálé nnó: ɔpege né Mat. 21:5 né nteé gebagé ηwe ɔgené ula Sayɔn.

weré jì elá gefwa, abe mebe te kwyak-wyaaá, epyémbò nnó ne wò òke ábò mambwye Maá Nte Mekwaá né mfaá gekwa, waá álú Maá Nte Mekwaá yimbò?”

35 Jisàs ashuu ébwò meko aké, “Gengbò gelú gegenege eta nyú né mboó gébé, kége nana ndere gengbò gelú gegenege nnó ékágé gemua gewere enyú. Muú ayi akene né gemua ákágé fò mbaá ayi jì ajyé.”

36 Fyége metòó ne muú ayi achyegé gengbò nana ayi jì alú ne enyú, nnó debe bòó abi achyegé gengbò. Jisàs ajógé mbò, alyaá ébwò ajyé bií.”

Bòó Jus áshyá wye shyá mamfye matòó ne Jisàs

37 Ne yé lé Jisàs apye gejamégé ufòó ufélekpa ébwò ágené, áfyéé fò matòó ne jì wó.

38 Epyembò nnó genó eyigé Asaya muú ekpave Esòwò abò ajòó getane wáwálé. Asaya abò ajòó nya aké, “Ata, ndé muú ákamé ne mekomejòó ayi esé dégare. Ne ndé muú ayi Ata alere jì gefòge utó bi jì awyaá?”

39 Ula bi ébwò álá ákame nya ne mekomejòó yimbò wó, úlú wye ndere, Asaya muú ekpave Esòwò abò ajòó nya nnó Esòwò aké,

40 “Ngilége ébwò ame nnó ékágé ágene unó ne ame, ne mpye bwò áheá matòó nnó ékágé ébwò ákaá genó eyigé mekomejòó yimbò ágaré. Esòwò aké, ‘Me mpye mbò nnó ékágé ébwò áti meso ne gabo bwò, áchwò eta wá nnó me mfere ébwò né éfwyale.’”

41 Asaya ajòó mejòó ewéna ato ne Jisàs, néndé jì abò age me nnó Jisàs abéé nyé muú ayi apwòó amu.

42 Ne yé élé gejamégé bòó álú abi ála áfyéé fò matòó ne Jisàs wò, abifò áfyé, yé ákpakpa bòó Jus abifò áfyé ntó metòó ne Jisàs, yémbò álerege fò gbògò nnó áfyéé metòó ne jì gétúgé áfòó nnó álerege, bòó Farasi ábuú nyé ébwò né écha mmyemenene.

43 Néndé ébwò ágbóó lé nnó akwaá áfegé ébwò ápwò nnó Esòwò ne afegé ébwò.

Mekomejòó ayi Jisàs agare ne asòó nyé mpa bòó

44 Ne Jisàs ajòó kenke, aké, “Yéndémuú ayi áfyéé metòó ne me, áfyé fò metòó ne me mbií wó, áfyé ntó ne muú yi atòme me.

45 Muú agegé me, ebyennó age ntó muú ayi atòme me.

46 Me nchwò ndere muú yi alerege gengbò mbaá bòó mme, nnó ékágé bòó abi áfyéé metòó ne me álá kenékéné éké muú ayi alú mmu gemua.

47 Mbógé muú awúgé mekomejòó ayi me ngare ne álá apyéé fò genó eyigé me nké jì apye wó, me njógé fò nnó jì akwe mpa, néndé me nchwò fò fa mensò mpá bòó mme wó nchwò lé mamfere ébwò né éfwyale gabo.

48 Muú yi ashyaá nnó jì ákágé me, ne álá apye genó eyigé me njòó, genó eyi gesò mpa wuú gelú wyeé. Ne genó eyi gesòó mpá wuú né bií bi kwyak-wya, élé mekomejòó wa ayi ngare.

49 Nende Me njógé fò né uto ba. Nte wa muú atòme me agare me genó eyi me njógé ne ndere me mbòó manjòó.

50 Ne nkaá nnó genó eyigé jì aké me ngare gechwòó ne genwá eyi gélágé byé. Né getú eyigémbò, me njógé lé genó eyigé Nte wa agare me nnó njòó.”

13

Jisàs ashwòne uka baá utòó bií

1 Wye ndere epaá koó upú eláá kwòkwólé Jisàs akaá nnó gébé eyigé jì alyagé mme yina nnó akere meso mbaá Nte wuú gekwòne. Ne élé jì abòó gejeé ne bòó bií abi alú fa mme, alere ébwò gefòó eyigé jì abòó gejeé ne ébwò.

2 Ne ndere Jisàs ajwòle anyéé menyéé ne baá utòó bií ne nkwale, danchomeló anyú me metòó maá utòó Jisàs ayi ama nnó achyéé Jisàs mankwaá. Akuú maá utòó yimbò nnó Judas Iscarot, maá Simun.

3 Jisàs akaá nnó Nte wuú Esòwò afye jì yéndégenó né amu. Akaá ntó nnó jì abò atane mbaá Esòwò ne jì akerege meso mbaá Esòwò.

⁴ Ndere álú ányé menyé, Jis̄s ak-wile téné, afeé nku yi mfaa abelé. Ani agbogbo né gebwε.

⁵ Afane manaá né mmu geku, abo manshwone uka baá utóó bíí, ne atile ubi ne agbogbo ayi ji aníí né gebwε.

⁶ Akwónégé mbaá Simun Pita, Simun agíí ji aké, “Ata ókelege manshwone me uka?”

⁷ Ne Jis̄s ashúú ji meko aké, “Genó eyigé me mpyε mbó, enyú dékáge fó ula nana, meso gébé dékáge nyε.”

⁸ Ajógémbó, Pita aké, “Ngba, wó óbo fó manshwone uka eba wó.”

Ne Jis̄s aké ne Pita, “Mbógé me nlá nshwone wó wó, óchome fó mbwa ne me.”

⁹ Ajógé mbó Simun Pita aké, “Ata óshwonege fó lé uka ba ubiubi, shwone ntó amu ya chonchó ne mekpo wa.”

¹⁰ Jis̄s aké, “Muú yi awóó me manaá ábó mashwone lé uka bíí ubiubi néndé menyammyε wuú alu me pópó. Ne enyú délu me pópó, yémbó enyú ako fó wó.”

¹¹ Jis̄s ajóó mbó, ji akaá me muú ayi achyεgé nyε ji mankwaá, nkaawu ne ji aké, “Enyú ako depó fó pópó.”

¹² Ne ji anerege manshwone uka baá utóó bíí, abó nku wuú afyε, akere ajwóle ká. Agíí εbwó aké, “Enyú dékaá ulaá genó eyigé mempyε mbó né enyú?”

¹³ “Enyú dékuú me menlere ne Ata. Enyú délu cho mankú me mbó, néndé ge muú ayi me nlú mbó.

¹⁴ Ne mbógé me, Ata ne menlere enyú, nshwone enyú uka, enyú ntó debó manshwonege uka ate.

¹⁵ Me nlere enyú genó eyigé debóó mampyεge nnó dépyεge geji ne ate ndere me mpyεé ne enyú.

¹⁶ Me ngaregé enyú wáwálé nnó, maá utóó aneáge fó geme apwó nte wuú. Yé maá déntóó ntó aneáge fó geme apwó muú ayi atóme ji.

¹⁷ Nana ayi enyú dékaá unó bina, déké dépyεé ubi, débéé ne metóó megómege.

¹⁸ Me njógé mbó, ntome fó ne enyú ako. Me nkaá ufóó bóó abi me njyaá.

Yémbó mpyε mbó nnó genó eyigé ásame né mmu ηwe εsówó gétáné wawale. Ása wyε nno, ‘Muu yi εsé ne ji déchome εbwó menyéé, abwólé atene ummyε ne me’

¹⁹ Me ngarege enyú genó eyigé na nana gemεge nnó gepyε. Ne gébége gepyεge, enyú dekamege nyε nnó, ‘Me Nlú gefóge Muú ayi Me Nké Me Nlú.’

²⁰ Me ngarege enyú wáwálé nnó yéndémuú ayi asele muú dentóó wa ne metóó megómege, εbyennó ase mbó lé me mbóó. Ne muú ayi asele me, ase mbó lé εsówó muú atóme me.”

Jis̄s abó mbε agare nnó áchyεge nyε ji mankwaá

(Mat 26:20-25; Mak 14:17-21; Luk 22:21-23)

²¹ Jis̄s ajógé unó bina, metóó εsó ji, agare gbógónó aké, “Me ngarege enyú wáwálé, muú nyú ama achyεge nyε me mankwaá.”

²² Ajógé mbó baá utóó bíí álá meno mekpo fuú ápe ate ne amε ne amε. Akágé yé muú ayi ji ajóó atome ne ji.

²³ Ne maá utóó ama, ayi Jis̄s agboó ne ji, agíí mmyε né εkpokpogele kwókwólé ne uwyaá Jis̄s.

²⁴ Ne Simun Pita anyú meno aké, ne ji “Gíí Jis̄s muú ayi ji ajóó mbó atome ne ji.”

²⁵ Ndere maá utóó yimbó, ajwóle agíí kwókwólé ne uwyaá Jis̄s, akó geme agíí Jis̄s aké, “Ata waá achyεge nyε wó mankwaá?”

²⁶ Jis̄s ashúú ji meko aké, “εle muú ayi me nyuale bréd yina né mmu akpánkpa nchyεge ji. Jis̄s ajóge mbó abó gekpóge bréd, anyuá né mmu akpánkpa achyε Judas Iscarot, maá Simun.”

²⁷ Ténéténé ayi Judas asele gekpóge bréd eyigémbó, danchómeló anyú ji metóó. Ne Jis̄s ajóó ne Judas aké, “Genó eyigé wó ókelege mampyε, pyε geji wáwá.”

²⁸ Né geluage bóó abi ajwóle agíí né εkpokpogele, yε muú ama ayi akaá ulaá mejóó ewé Jis̄s ajóó mbó ne Judas apó.

²⁹ Ne élé Judas ne ábélege mekwa nka bwó. Baá utóó abifó áfere nnó Jis̄s

ajóó mbó lé nnó Judas ajye ána unó ebifó ebi ebwó ákelege. Ela epó mbó wó, ndáfo Jisós ajóó mbó lé nnó Judas ajye achye genó gefó mbaá ubya bóó.

³⁰ Ne Judas asége gekpáge bréd eyigé Jisós achye ji, atane afé. Gébé eyigémbó utuú ugi me.

Ebe meke

³¹ Judas atanega ajyega, Jisós aké, “Nana bóó agene nye ndere Maá Nte Mekwaá apwóó amu. Ne ji apye nye bóó age ndere Esówa apwóó amu.

³² Ne mbógé Maá Nte Mekwaá apyéé bóó age ndere Esówa apwó amu, Esówa ntó apyéé nye bóó ágé ndere Maá Nte Mekwaá apwóó amu, ne achóó sé gébé.

³³ Baá ba, me mbelege sé ne enyú dóó, enyú dékelege nye me, ne wye ndere me mbó ngare ákpakpa bóó Jus, mbántó ne ngarege enyú nana nnó, ‘Mbaá ayi me njye enyú dékage chwó fó wyeé.’

³⁴ Ajógé mbó, aké, nana nchyege enyú ebe ewé meké, “Bóógé gejeé ne ate. Ndere me ngboó ne enyú mbántó ne enyú debóó mangboge ne ate.

³⁵ Ne mbógé deké débóó gejeé ne ate, yéndémuú ákágé nye nnó enyú déluú baá utóó ba.”

Jisós agaré ndere Pita áshyáa nye ji (Mat 26:31-35; Mak 14:27-31; Luk 22:31-34)

³⁶ Ne Simun Pita agíí ji aké, “Ata, wó ojye éfo?”

Jisós aké, “Mbaá ayi me njye ókágé kwóle me nana, yémbó ókwólege nye me meso gébé.”

³⁷ Pita agíí ji aké, “Ata ulannó ne me nla nkágé kwóle fó wó nana? Me nkpome mmye mangbó gétú jyéé.”

³⁸ Ne Jisós ashúú Pita meko aké, “Pita nnó ókpome mmye magbo gétú ya? Gó me ngare wó wáwálé nnó gemé nnó menó mekwó akú, wó óshyáa nye mánáne aléé nnó wó ókágé me.”

14

Jisós ne alerege meti ewé ejyéé mbaá nte wuu

¹ “Dekamege fó mesome ebe enyú né metóó. Fyegé metóó ne Esówa, fyegé ntó metóó ne me.

² Baá upú alú gejame né gepúge Nte wa; mbógé abe dampó mbó, mbó me ngare fó enyú mbó wó. Me njye kwyéé melú mbele enyú.

³ Nnerege mankwyéé melú ewémbó, nkerege, nchwó nse enyú nnó mbaá ayi me mbeé enyú ntó débe wyeé.

⁴ Enyú dékaá meti ewé ejyéé né mbaá yi me njyéé.”

⁵ Ne Tomásí ajóó ne Jisós aké, “Ata ese dékaá yé mbaá yi wó ojyéé wó, epyembó nnó ne dékaá meti ewé ejyéé wyeé?”

⁶ Jisós ashúú ji meko aké, “Me ne nlú meti ewú. Me ne ngarege bóó wáwálé. Ne me ne nchyege genwá. Yé muú fó ákágé chwó fó mbaá Nte wa mbógé alá akóó eta wa wó.

⁷ Mbógé enyú débó dékaá me chánéné, mbó debó dékaá ntó nte wa. Manló nana déjyegé mbe, dékaá me ji ne degé me ji.”

⁸ Ne Filip aké, “Ata lere esé Nte wye awu, nnó matóó akwene ese mmu.”

⁹ Jisós ashúú ji meko aké, “Mbó te me nlú mbó fana ne enyú, delú danjáá me Filip? Yéndémuú yi agene me, ebyennó age ntó Nte wa. Waá ulannó wó óké me nlere enyú Nte wa?”

¹⁰ Enyú dékame fó nnó me ncho mmye ne Nte, ne Nte wa ntó acho mmye ne me wó? Depó etire me njógé mbó, detanege fó me mbóó né metóó, elé Nte wa mmu áchomé mmye ne me ne apyéé utóó bíí.

¹¹ Kamege ne me nnó genó eyigé me ngarege enyú gelú wáwálé nnó me ncho mmye ne Nte wa ne Nte wa ntó acho mmye ne me. Ne mbógé ewéna ela ekwane enyú metóó wó, kamege nnó elú wáwálé gétúgé ufélekpa ebi me mpyéé.

¹² Me ngarege enyú wáwálé nnó, yéndémuú ayi áfyéé metóó ne me, apyéé ntó unó bi me mpyéé mbó. Yé ebe lé ebi ujea upwó ebi, apye nye néndé me njyéé mbaá Nte wa.

13 Ne yéndegenó eyigé enyú dégigé né mabɔ ma, mpye geji nnó metɔ́ egɔ́ Nte wa gétú ya.

14 Ndere elúmbɔ, mbɔgé dégige yéndegenó né mabɔ ma, mpyeé geji.

Jisɔs anyémemo mantɔ Mendoó Ukpea

15 “Mbɔgé enyú dégbóo ne me, belege mabe ya.

16 Dépyege mbɔ, me nnene nye mmye mbaá Nte wa, ne ji atome nye enyú muú majyeé ayifɔ́, ayi abe nye ne enyú te kwyakwya.

17 Muú majye yimbɔ elé Mendoó Ukpea muú alerege enyú wáwálé ayi Esɔwɔ. Bɔ́ mme akamege fɔ́ ne ji néndé agene fɔ́ ji ne akage ji. Yémbɔ enyú dékage ji, néndé ji ajwalege ne enyú ne alú enyú né mmye.

18 Njyege, nlyage fɔ́ enyú gelame, nmáge kere nchwɔ eta nyú.

19 Ela gachyéé bɔ́ mme amage ge sé me. Enyú ne dézene nye me. Ne te ndere me nwyaá geɲwá, enyú ntó debéé nye ne geɲwá.

20 Bií bimbɔ ukwonege, enyú dékage nye nnó mencho mmye ne Nte, Nte wa acho mmye ne me, ne me ntó ncho mmye ne enyú.

21 Yéndemuú ayi awúgé mabe ya abelégé áji, ji yimbɔ ne abɔ́ gejeé ne me, Nte wa ntó abɔ́ gejeé ne ji. Me ntó mbɔ́ nye gejeé ne ji, ne me mbɔ́ nlererege nye gemε ya etaá wuu.”

22 Ne Judas (ayi álá pɔ́ fɔ́ Judas Iscarot) ajɔ́ ne Jisɔs aké, “Ata nde gepyee wɔ́ ɔlerege gemε jyε lé eta sé, ayi ɔla ɔlerege fɔ́ ntó mbaá bɔ́ mme meko?”

23 Jisɔs ashuú ji meko aké, “Muú ayi abɔ́ gejeé ne me, apye geno eyigé me ngarege, Nte wa gboó nye ne ji. Ne esé ne Nte wa déchwɔ bane nye ji déjwalé ne ji mbaá ama.

24 Muú yi álá agboó ne me, apye fɔ́ geno eyigé me ngarege. Ne unó bi enyú déwuú mbɔ utane fɔ́ membɔ́ né metɔ́ wɔ́, utane lé mbaá nte wa muú atome me.

25 “Me ngare mbɔ enyú unó bina nana yi me nlú ne enyú.

26 Yémbɔ Nte wa atome nye Menchyéé majyeé né mabɔ ma. Menchyéé majyeé yimbɔ elé Mendoó Ukpea achwɔgé alerege nye enyú unó ukó ne atee nye enyú yéndegenó eyigé me ngare enyú.

27 “Ndere me njye nchyege enyú nesɔ, ne nesɔ na ne me nchyege enyú. Me nchyege fɔ́ enyú nesɔ na nkane bɔ́ mme achyege genó. Dekamégé fɔ́ matɔ́ achyege enyú efwyale, ne debεge fɔ́ ntó ne efɔ́.

28 Enyú dewú nkane me nké, ‘Me nlyage enyú. Yémbɔ nmage kere nye nchwɔ eta nyú.’ Ebege nnó enyú débɔ́ gejeé ne me, mbɔ́ débéé ne metɔ́ megómégé elé me njyeé mbaá Nte wa muú aɲea gemε apwɔ́ me.

29 Me mbɔ́ me mbe ngare enyú unó bina gemεge nnó ubi upyεge, nnó meso gébé, upyεge enyú dekame nnó unó bi me njɔ́ úlú wáwálé.

30 Me mpɔ́ sé ne gejamégé gébé manjɔ́ mejɔ́ ne enyú néndé mfwa bɔ́ mme alé chwɔ. Ji apɔ́ fɔ́ ne eshye apwɔ́ me.

31 Yémbɔ me mpyeé lé genó eyigé Nte wa agare me nnó mpye, nnó bɔ́ mme akaá nnó me mbɔ́ gejeé ne Nte wa.

“Kwilege mme déjyεgé.”

15

Genage umpome ne mata jii

1 “Me ne nlú genage vin geji ambɔ́, ne Nte wa ne alú muú ayi áchérege geji. *

2 Yéndé eta ewé etome ne me, mbɔgé elá ewɔme fɔ́ umpome, ji asɔ́ ewuú afɔ́me mme, ne yéndé eta ewé ewɔme umpome, ji akwyεge ewú nnó ewɔme gejamégé umpome.

3 Mekomejɔ́ ayi me ngare enyú apye enyú dela me pópó eké eta genɔ́ eyigé akwyεé.

4 Chogé wyε mmye ne me, me nchome mmye ne enyú. Eta genɔ́

* 15:1 Elú wáwálé nnó: Né ukwene ηwe menomenyεé, Esɔwɔ abɔ́ amεge bɔ́ Isreli nkane mekɔ́ vin ewé ji áchérege. Jisɔs jimbɔ́ ntó ájɔ́ nnó ji ne alu genɔ́ge vin yimbɔ nana.

ékágé wá fɔ umpome mbɔgé alá cho mmye ne mbyɔ genɔ́ geji mbɔ́ wá. Wyembɔ ntó ne enyú déla dekáge pye genó gefɔ mbɔgé dela decho mmye ne me wá.

⁵ “Me ne nlú genɔ́ eyigémbɔ, enyú ntó ne delú mata jíí. Muú achogé mmye ne me, ne me ntó nchoge mmye ne ji, ji ne apye nye gejamé gé unó néndé me nla mpɔ enyú dékage pye fɔ yé genó.

⁶ Ne muú alá cho mmye ne me wá, alú éké eta genɔ́ ewé áso gé afomege éwáñese egbo. Ufɔ́ mata unɔ́ yina anywerege áji áfyé né mewé, áso.

⁷ Mbɔgé enyú déchogé wye mmye ne me, ne deké débelege mekomejɔ́ wa né matɔ́ nyú, yéndégenó eyi enyú degige nno Nte wa apye, geji ne ji apyé eta nyu.

⁸ Enyú deké dépye gejamé gé unó ulú́ Nte wa abéé ne ñgɔ. Ne ewéna elerege nnó enyú delu baá utɔ́ ba.

⁹ Nðere Nte wa abɔ́ gejeé ne me, mbɔntó ne me mbɔ́ gejeé ne enyú. Bɔgé wye gejeé ne ate wye ndere me mbɔ́ ne enyú.

¹⁰ Mbɔgé enyú deké depye genó eyige me njɔ́, me mbɔ́ nye gejeé ne enyú wye ndere Nte wa abɔ́ gejeé ne me gétú gé mpyéé genó eyigé ji akélege.

¹¹ Me ngaré enyú unó bina nnó enyú débé ne metɔ́ megɔmegɔ wye ndere me nwyaa. Ne nnó metɔ́ megɔmegɔ nyú eja epwɔ amu.

¹² Gegé genó eyigé me nkélege nnó enyú dépyege na: Bɔgé gejeé ne ate wye ndere me mbɔ́ ne enyú.

¹³ Gejeé eyigé cha gepɔ, eyigé muú alerege, eyi gepwɔ́ gejeé eyigé muú ágbóo gétú gé ajeé bíí.

¹⁴ Enyú débéé ajeé ba mbɔ́ gé dépye unó bi me ngaré enyú.

¹⁵ Me mmagé kú se enyú nnó baá défwé néndé maá défwé ákagé fɔ genó eyigé nte wuú apyéé. Me nkuú enyú ajeé ba néndé yéndégenó eyigé Nte wa agare me, geji ne me nto ngare enyú.

¹⁶ Enyú fɔ wá déjyaá me wá, elé me ne njyaá enyú ne ntɔme enyú nnó

dépyege unó ulú́́ ne nnó unó bimbo ubéé te kwyakwya. Ne yéndégenó eyi enyú dégige Nte wa né mabɔ ma achyege enyú geji.

¹⁷ Gege ye mma ngare enyú nnó bɔge gejeé ne ate.

Bɔ́ mme ápaá baá utɔ́ Jisɔ́

¹⁸ “Mbɔgé bɔ́ mme apaá enyú, kaáge nnó abɔ me mbé apa me me ne alé pa enyú.

¹⁹ Enyú debɔ débé bɔ́ mme, mbɔ bɔ́ mme agboó ne enyú éké ate bɔ́ mme. Ne enyú depɔ néndé me njya enyú né geluage bɔ́ mme, getu eyigémbɔ ne bɔ́ mme apaá enyú.

²⁰ Tege genó eyigé me ngare enyú nnó, ‘Maá défwé aɳeage fɔ geme apwɔ nte wuú.’ Te ndere ebwɔ achyé me efwyale, áchyege nye ntó enyú efwyale. Ne ebwɔ abɔ awú mekomejɔ́ wa mbɔ áwuú ntó awe nyú.

²¹ Ebwɔ apye nye unó bina uko eta nyú gétú gé enyú délu bɔ́ ba. Néndé ebwɔ ákagé fɔ muú yi atɔme me.

²² Me mbé danchwɔ́ gare ebwɔ mekomejɔ́, mbɔ akwe fɔ mpa wá, yémbɔ nana yi ngare ebwɔ mekomejɔ́ Éso wá, ye meti ewe áboó gabo bwɔ epósé

²³ Ne yéndémuú yi apaá me, ebyennó apaá ntó Nte wa.

²⁴ Me mbé dampye ukpekre unó né metɔ́ metɔ́ bwɔ, ebwɔ age wá, ebi yé muú fɔ alá alú dampye, mbɔ Éso wá agarege nye fɔ ebwɔ nnó ápye gabo ákwe mpa. Yé ndere ebwɔ ágene unó bi me mpye, ápaá me chonchó ne Nte wa.

²⁵ Unó bina ubɔ mampye nnó, genó eyigé asame né mmu ñwe Éso wá gebe wáwálé. Ása wye nnó, ‘Ebwɔ ápaá me ula pɔ.’

²⁶ “Menchyéé majyéé achwɔ́, ji alú Mendoó Ukpea muú alerege wáwálé yi Éso wá. Me ntɔme nye ji atane mbaá Nte wa, achwɔ́ gé agarege nye enyú muú yi me nlú.

²⁷ Enyú ntó dégarege nye bɔ́ muú yi me nlú néndé delu ne me te ula ulɔ́.

16

1 “Me ngare me enyú unó bina nnó ékágé deja mmye meso.

2 Abuú nye enyú né macha mmyemenene. Ne gébé gechwóó eyigé yéndemuú yi awáne enyú aferege nnó ji apyembó élé utóó Èsòwò.

3 Apye nye unó bina ne enyú néndé ákágé Nte wa, yé me ntó ákágé.

4 Me mbó mbe ngare enyú nnó gébé eyigémbó gekwónége enyú détege nnó me mbó ngare me enyú nnó unó bina upyéé nye.

Utóó bi Mendoó Ukpea apyéé

“Me mbó ngare enyú unó bina mbembe wó, néndé me mbó nlú ne enyú.

5 Ne nana me nkerege meso mbaá muú yi atóme me, yémbó yé muú nyú yi agige mme nnó, “Ojye éfó?” Apó.

6 Ne gétúgé me ngare enyú unó bina, matóó nyú alá meshwemeshwe.

7 Yémbó ngarege enyú wáwálé. Elú élé né galógáló awe nyú nnó me njye, néndé me nla njye wó menchyéé majyéé achwóó fó eta nyú. Yémbó me njyegé ntóme nye ji achwóó eta nyú.

8 Achwóógé apyéé nye bóó mme akaá nnó ufere bwó né gabo ayi ébwó apyéé úlú gye. Apye nye ébwó akaá nnó ufere bwó né ndere muú abeé cho né mbe ushu Èsòwò úlú gyeé, ne apye nye ntó ébwó akaá nnó uféré bwó né ndere Èsòwò ásóó nye mpa úlú gyeé.

9 Né egbe ewé gabo, ébwó alú gyeé néndé áfyéé fó metóó ne me wó.

10 Né egbe ewé mambe cho né mbe ushu Èsòwò, apye nye ébwó akaá nnó me nlú cho néndé me nkerege meso mbaá Nte wa ne enyú damage ge nye se me.

11 Né egbe ewé mpa ayi Èsòwò ásóó, apye nye bóó mme akaá nnó alu gyeé né gefóó eyigé ásóó mpa wa, néndé danchómeló mfwa bóó mme akwe me mpa.

12 “Me nlú wyaá gejamégé unó mangare enyú, yémbó enyú dékage gbare nye fó matóó gétúgé ubi.

13 Yémbó gébégé Mendoó Ukpea muú alerege wáwálé achwóge, apye nye enyú dékaá wáwálé meko.

Agarege nye fó unó bi utanege ji metóó, genó eyigé ji awúgé geji ne ji ágarege. Ne apyéé nye enyú dékaá unó bi upyéé nye meso gébé.

14 Ji apyéé nye me mbó ngó néndé genó eyi getanege me metóó geji ne ji aséle agarege enyú.

15 Yéndé genó eyigé Nte wa awyaá élé eya, getú eyigémbó ne me nké genó eyi gelú me metóó geji ne ji agarege nye enyú.

Mesome nyu éla nye lé nechóchó

16 “Elá gachyéé enyú damage ge sé me, ne emage wyaá sé ntó ndóó enyú degene nye me.”

17 Ajóó gé mbó, baá utóó bíí abifó aló mangigé ate aké, “Ajóó aké, ‘Éla gachye enyú degene sé me,’ ne ama aké, ‘Emage wyaá se ntó dóó enyú dégene nye me’, ula utene mbó nno? ne ulaa me njye mbaá nte wa.

18 Ulaá éla gachyéé utene mbó nnó? Èsé dekágé fó genó eyigé ji ajóó gé mbó.”

19 Ndere ébwó áferege mbó, Jisós akaá me nnó ébwó akélege mangií ji ulaá mejóó ewé ji ajóó mbó. Ajóó ne ébwó aké, “Enyú degige mbó élé ate ulaá mejóó ewé me njóó nnó, ‘éla gachyéé enyú damage ge sé me ne nnó emage wyaá sé ntó dóó enyú dégene nye me?’

20 Me ngarege enyú wáwálé nnó enyú delilí nye desóó manse gétúgé unó bi upye nye. Ne bóó mme ábeé ne nechóchó, Enyú debeé ne masome né matóó, yémbó masome nyú abwólege nye nechóchó.

21 Nebyéé neke nemmye mendée, une ugyalege ji néndé gébé eyigé ji awuú ubale gekwóne. Ne abyegé me maá, amage te se ubale, abeé élé ne nechóchó nnó ji agbeé muú ama fa mme.

22 Wyembó ntó ne elú ne enyú. Nana enyú delú ne masome né matóó, yémbó me mmage ge nye enyú, ne enyú debeé nye ne nechóchó né matóó. Ne yé muú ayi akágé fere gefó nechóchó eniné na né matóó nyú ápó.

23 Bíí bi mbó ukwónege, damage gi se me ye mechó fó. Me ngarege enyú

wáwálé nnó, yéndégenó eyi degige nte wa né mabó ma, achyεge enyú geji.

²⁴ Kpaá te gébé eyigé na, enyú delu dangií yé genó gefó né mabó ma. Gige achyεge nye enyú, ne nechóchó nyú nejame nye kpaá nepwó.

²⁵ “Me ngare enyú unó bina né makamejǎ, yémbó gébé gechwǎ nyε eyigé me nla ngarege sé enyú depó né makamejǎ. Me ngarege nye enyú uno bi utome ne Nte wa gbǎgǎnǎ.

²⁶ Gébé eyigémbó gekwǎnege enyú degige nye Nte wa unó né mabó ma. Me njǎ mbó fǎ nnó ngige nye Nte wa genó gefó gétúgé nyú wǎ.

²⁷ Néndé Nte wa jimboó abó gejeé ne enyú gétúgé enyú debó gejeé ne me, ne dékame nnó me ntane mbaá εsǎwǎ.

²⁸ Wáwálé me ntane mbaá Nte wa nchwǎ fa mme. Nana me lé nlyáá mme nkerege meso mbaá Nte wa.”

²⁹ Ajǎgé mbó, baá utǎ bií aké, “Nana wǎ olé jǎ yé mejǎ gbǎgǎnǎ, ajǎgé sé né makamejǎ.

³⁰ Esé dékaá nana nnó wǎ akaá unó uko, wǎ akage ye εbe lé unó bi bǎ awyaa né metǎ mangií wǎ. Ewéna εpye esé dékamé nnó wǎ otane mbaá εsǎwǎ.”

³¹ Ne Jisǎs ashúú εbwǎ meko aké, “Pǎ enyú dékamé ne me, naná?”

³² Gébé gechwǎ nyε, ne géfií me eyigé enyú ako délaá nyε tyátyá, yéndémuú nyú abǎ nyε meti gepú jí, délyáá membií. Yémbó me mpǎ fǎ me mbií, Nte wa alú ne me.

³³ Me ngare enyú unó bina nnó enyu delií mmye ne me debe ne nesǎ. Bǎ mme apye nye enyú degε εfwyale yémbó gbarege mataó nyú néndé mmye me mpwǎ bǎ mme.”

17

Jisǎs anemmye mbaá Nte wuu nno apye ji abó ηgǎ

¹ Jisǎs anerege manjǎ unó bina, abwéé ame ape né mfaánebuú, anemmye aké, “Nte wa gébé gekwǎne pye me maá wyéé mbó ηgǎ nnó me ntó mpye wǎ abe ne enoge.

² Wǎ achyéé me uto bi upwǎ bǎ ako nnó me nchyéé geηwǎ eyi gélagé byé mbaá bǎ ako abi wǎ achyéé me.

³ Geηwǎ eyi gélagé byé gelu nnó εbwǎ akaá élé wǎ mbií muú olu εsǎwǎ ayi wáwálé, ne me Jisǎs Kras muú wǎ otome fa mme.

⁴ Mpye wǎ abó enógé fa né mme, gétúge me nere mampye utǎ bi wǎ achyéé me nnó mpye.

⁵ Nte wa, pye me mbe ne enógé né mbe ushu wyε nana, gefǎgé enógé ewé me mbó nwyá nya gébégé nlú ne wǎ, gemεge nnó mme áló.

Jisǎs anemmye mbaá nte wuu gétúgé baá utǎ bií

⁶ “Me mpye bǎ abi wǎ jyaá fa mme achyéé me akaá wǎ. Abó álú bǎ byéé, wǎ achyéé me εbwǎ ne εbwǎ ábele mekomejǎ wyéé.

⁷ Ne nana εbwǎ akaá nnó ufǎ unó uko bi wǎ achyéé me utane eta wyε.

⁸ Ngare εbwǎ mekomejǎ ayi wǎ achyéé me, áse ji amu apea ne akaá wáwálé nnó me ntane eta wyéé ne ákame nnó wǎ ne otome me.

⁹ “Nnenemmye gétúgé εbwǎ. Nnene fǎ mmye gétúgé bǎ mme, nne ne lé gétúgé bǎ abi wǎ achyéé me, néndé álú bǎ byéé.

¹⁰ Yéndé genó eyi nwyáá élé ejyεé ne yéndégenó eyi wǎ awyáá, ele εya. Ne ele bǎ bina ne apyεé me mbǎ enógé.

¹¹ Mbéé sé fa mme, yémbó εbwǎ alú fa mme. Nchwǎ eta wyéé Nte wa, Muú Ukpea, nnenemmye nnó wǎ abame εbwǎ né uto mabó mmyéé, ami wǎ achyéé me, nnó apye εbwǎ ábé muú ama ndere esé ne wǎ delu muú ama.

¹² Gébégé nlú ne εbwǎ, mbáme εbwǎ né utó mabó ami wǎ achyéé me. Mbá εbwǎ chánéné, ne yé muú bwǎ ama anó mme detu wǎ ekose muú ayi abó alú me nnó anome mme detu nnó genó eyigé ásame né mekomejǎ wyéé gebε wáwálé.

¹³ “Ne nana me nlé chwǎ eta wyéé. Ne njǎgé unó bina ndere me nlú fa mme, nnó mpye εbwǎ abe ne nechóchó gbene wyε ndere me nwyáá nechóchó gbene.

14 Me ngare ebwó mekomejós wyeé ne bós mme apaá ebwó néndé ebwó ápófó mbwa ama ne bós mme wye ndere me nlá pó fó mbwa ama ne bós mme.

15 Me nnene fó mmye nnó wó òfere ebwó fa mme. Nnene lé nnó wó òbame ebwó ékágé ebwó akpe né amu muú nchye.

16 Ebwó apó fó mbwa ama ne bós mme wye ndere me nlá pó fó mbwa ama ne bós mme.

17 Pye ebwó áchyeé gemége bwó wáwálé eta wye. Ne wáwálé yimbó elé mekomejós wyeé.

18 Ndere wó òtome me fa né mme, mbántó ne me ntóme ebwó.

19 Me nchye geme ya mampye utós byeé. Me mpye mbó gétúgé bwó, nnó ebwó ntó áchyeé gemége bwó wáwálé mampye utós byeé.

Jisós anemmye mbaá Nte wuu gétúgé bós abi ámáge fyene nye metós ne ji

20 “Me nnene fó mmye gétúgé baá utós baá bina ebwó bwó, nnene ntó gétúgé bós abi áfyene nye metós ne me elé áwuú mekomejós wye ayi baá utós ba ágarege nye.

21 Me nnenemmye nnó wó òpye ebwó ako abe muú ama, wye ndere wó Nte wa òlu muú ama ne me, me ntó nlu muú ama ne wó. Pye ebwó abe muú ama ne esé nnó, bós mme ákamé nnó wó ne òtome me.

22 Enógé ewé wó òchyeé me, ewú ntó ne me nchyeé ebwó. Mpye mbó nnó ebwó abe muú ama wye ndere esé ne wó delú muú ama.

23 Me nlu muú ama ne ebwó, wó ntó òlu muú ama ne me. Dépye mbó nnó ebwó ntó abe muú ama chánéné. Ndere elúmbó bós mme ákágé nye nnó wó ne òtome me, ne ákágé nye ntó nnó wó òbós gejeé ne ebwó wye ndere wó òbós gejeé ne me.

24 “Nte wa, nkelege ntó nnó bós abi wó òchyeé me, ábe ne me né mbaá yi me mbeé nye, nnó ágé ntó enógé wa. Wó òchyeé me enógé ewéna gétúgé gejeé eyigé wó òbós ne me gemége nnó mme aló.

25 “Eh, Nte wa muú òlú cho, wáwálé, bós mme ákágé fó wó, yémbó me

nkágé wó. Ne bós bina, abi wó òchyeé me ákaá ntó nnó wó ne òtome me.

26 Me mpye ebwó ákaá wó, ne mpye nye wye ebwó ákágé wó yéndégébé nnó gejeé eyigé wó òbós ne me òbó ntó ne ebwó ne nnó me mbe muú ama ne ebwó.”

18

Apye Jisós

(Mat 26:47-56; Mak 14:43-50; Luk 22:47-53)

1 Jisós anerege mmyemenene, ji ne baá utós bíi ályaá melu ewémbó, achyaá genkó eyigé akuú nnó Kidrón ajye kpe mmu maá mekós fó.

2 Ne Judas muú achyege nye Jisós mankwaá abó akaá ntó melu ewémbó néndé ebwó abó áchómege me wye.

3 Ndere elúmbó, ji ase ekwó bós bee ne ambame echa ure Esówó abi anós baá ámpyeeé ure Esówó ne Farasi átome áchwó né maá mekós yimbó. Gébége ájyeé ákpomé mmye ne unó ummye, alweé desá ne bó akpógéfo.

4 Ne elé Jisós akaá me yéndégenó eyigé ápye nye ne ji, ake mmye afíi ebwó, agíi ebwó aké, “Enyú dékelege ndé muú?”

5 Ashuú ji meko aké, “Dékelege Jisós muú Nasaret.”

Ji aké, “Me ne nlu ji.” Judas muú achyeé Jisós mankwaá alú ntó eféé tené ne ebwó.

6 Jisós ajógé ne ebwó nnó, “Me ne nlu ji,” ája mmye meso ákwe mme gbaram.

7 Ne ama agíi ebwó aké, “Enyú dékelege wa?” Aké, “Dékelege Jisós muú Nasaret.”

8 Aké, “Pó me ngare enyú nnó me ne nlu ji? Ne mbógé nnó elé me ne enyú dékelege, lyage bós bina ájye.

9 Ajós mbó nnó meko ayi ji abó ajós ábé wáwálé. Ji abó ajós aké, Nte yé muú ama ayi anome mme detú né geluage bós abi òchyeé me apó.”

10 Ne Simun Pita ajú yé aparanja ayi ji awyaá, asó etu ewé egbé ebwónye ewé memfwé etukpe ámpyeeé ure Esówó. Mabó memfwé yimbó makamege Malkós.

11 Pita apyegé mbə, Jisəs ajóó ne ji aké, “Shwóré aparanja wye yimbə né mmu mekó, wə əkelege f́ nnó me nge efwyale ndere nte wa ake nge?”

Afe ne Jisəs mbaá Anas

12 Ndere elúmbə, muú kpaá bəó bee ne bəó bee bíi chonchó ne ambame echa upé Esəwə apye Jisəs awe ji amu.

13 Ase ji ábó mbé afe né mbaá Anas nte Mendée Kaifas. Kaifas yina ne alú etúkpe ampye upé Esəwə né nme eniné mbə.

14 Elé Kaifas yina ntó ne abə achyee nya bəó Jus majyee nnó, “Elú galógál nnó muú ama agbo gétúgé bəó ako.”

Pita ashya nnó akaágé f́ Jisəs

(Mat 26:69-70; Mak 14:66-68; Luk 22:55-57)

15 Simun Pita ebwó ne maá utóó Jisəs yifó ama akwəle Jisəs meso. Etukpe ampye upé Esəwə akaá maá utóó yimbə chánéné, getu eyigémbə ályaá maá utóó yimbə akpe ne Jisəs né mmu dachi etukpe ampyee upé Esəwə,

16 Pita alá né dafye. Ndere Pita atene né dafye, maá utóó ayi etukpe ampye upé Esəwə akaá ji, aje bane meso mendée ayi alú menombi gébame, ajóó mejóó ne ji ne meso mendée yimbə alyaá Pita akpe muu.

17 Mesó mendée yimbə né meno gebame agíi Pita aké, “Nnó wə ópófó maá utóó ama né geluage baá utóó Jisəs?”

Pita ashúú ji meko aké, “Eeh, me mpó.”

18 Gébé eyigémbə ntó gefwene gemmyee, baá defwe ne ambame dachi etukpe ásené mewé né dafye átene áwyaá. Pita ntó abə alú ne ebwó áwyaá mewé.

Jisəs akpe unóó mpa

(Mat 26:57-66; Mak 14:53-65; Luk 22:54, 55, 63-71)

19 Etukpe egíi Jisəs depə etiré détóme ne baá utóó bíi ne unóó bi ji álérege.

20 Jisəs ashúú ji meko aké, “Me njógé me mejóó gbəgənbə mbaá bəó ako. Me nlecege unóó yéndégébé né mmu macha mmyemenene ne echa

upé Esəwə mbaá ayi bəó Jus ako áchómege. Yé genó gefó eyigé me njóó bibí gepó.

21 Ulannó wə ógigé me bə nkwé bina? Gíi elé bəó abi awuú genó eyigé me ngare ebwó, neńdé ákaá uno bi me njóó.”

22 Jisəs ajógé mbə, membame dachi etukpe ayi alu fíi ado ji né ushu. Agíi ji aké, “Mbə ne wə óbóó manshuú etukpe meko?”

23 Jisəs ashúú ji meko aké, “Mbəgé mechə ewé me njóó elú gyee, gare gabo ayi me njóó. Ne mbəgé elú cho, ulannó wə ódóó me.”

24 Efee ne Anas atəme yé Jisəs wye amuú wewe mbaá Kaifas etukpe ampye upé Esəwə.

Pita ama ashya Jisəs manáne epea ne elé

25 Ndere epyembə, Pita abə alú né dafye tené awyaá mewé. Agíi ji aké, “Nnó wə ntó ópófó maá utóó ama né geluage baá utóó Jisəs?” Pita ashya aké, “Eeh me mpó.”

26 Maá defwe etukpe ampye upé Esəwə ama ayi alú menme muú ayi Pita asóó ji etu, agíi Pita aké, “Nnó me nge f́ wə né mmu maá mekóó ne mende yimbə wó?”

27 Pita ama ashya wye shyá. Wye né gébé eyigémbə menə mekwə akú kəkəgólókóó.

Afe ne Jisəs mbaá Palet

(Mat 27:1, 2, 11-14; Mak 15:1; Luk 23:1, 2)

28 Bíi uyyagé ne dondo gemua mme ákpakpa bəó Jus ase yé Jisəs né gepúge Kaifas afe ne ji né echa gəmena bəó Rom. Ebwó ambóó akpe wye wó. Apye mbə nnó ékágé ebwó ábé ne deba né mbé ushu Esəwə néndé akelege manyé epáá koó upú.

29 Ndere elúmbə Palet muú alú ngəmena atané, aké ne ebwó, “enyú deké mende yina apye nnó?”

30 Ebwó ashúú ji meko aké, “Mbəgé mende yina apó muú mebo f́ wó, mbə esé defye f́ ji né amu jye wə.”

31 Palet aké ne ebwó, “Sege ji enyú ambóó depa mpa wuú ndere ebe nyú

ejó.” Akpakpa bọ́ Jus ashuú ji meko aké, “Èbé nyu bọ́ Rom ekamege fọ́ nnó esé desọ́ mpa nnó áwá muú.”

³² Genó eyigé ebwó ajọ́ gepyé nnó genó eyigé Jisọ́s abọ́ ajọ́ atome ne gefogé negbo eniné ji agboó nye getane wáwálé.

³³ Ne Palet akere meso né mmu echa, mfwa akú Jisọ́s agií ji aké, “Wọ́ ne olú mfwa bọ́ Jus?”

³⁴ Jisọ́s aké, “Wọ́ mbọ́ ne ọ́fere mbọ́, waá nnó bọ́ fọ́ ne agare wọ́ mmu ayi me nlú?”

³⁵ Palet ashuú ji meko aké, “Me, ọ́fere nnó me nlú muú Jus? Elé bọ́ bye ne anọ́ baá ampye upe Esowọ́ ne afye wọ́ ne amu ya. Ndé mechọ́ wọ́ ọ́pyeé?”

³⁶ Ne Jisọ́s ashuú ji meko aké, “Gefwa ya gepọ́ fọ́ eyigé bọ́ mme. Mbọ́ge gebọ́ gebé eyigé bọ́ mme, mbọ́ baá defwe ba ammye nnó ékágé me nkpe né ámu bọ́ Jus, yémbọ́ gefwa ya getane mbaá yicha.”

³⁷ Ndere ji ajọ́ mbọ́ Palet aké ne ji, “Mmyeké wọ́ olú mfwa?” Ne Jisọ́s ashuú ji meko aké, “Wọ́ olú cho manjọ́ nnó menlú mfwa. Ge ula bi ábyené me mbọ́, ne getu eyigémbọ́ ne nchwó fa mme nno ngáre bọ́ wáwálé. Ne yéndémuú ayi agboó ne wáwálé, awuú mekomejọ́ wa.”

³⁸ Ne Palet agií ji aké, “Wáwálé elé ndé?” Agige mbọ́ ama akere meso né dafye, mbaá bọ́ Jus aké, “Me nge fọ́ gabo ayi mende yina apyeé wọ́.”

³⁹ Yémbọ́ gepọ́ge nyú gelú nno, yéndé ñme gébége epaá koó upu me mbọ́ mamferé muú denọ́ ama ndere enyú dékelege. Ndere elúmbọ́ nnó enyú dékelege nnó mferé Mfwa bọ́ Jus?”

⁴⁰ Palet ajógé mbọ́, ebwó ákalé ne meko metometo, aké, “Ọ́ferege fọ́ mende yina fere elé Barabas.” Barabas abọ́ alú mmu ayi achyege efwyale né melọ́.

19

*Bọ́ bee ajwyagé Jisọ́s
(Mat 27:27-31; Mak 15:16-20)*

¹ Palet achyee Jisọ́s nnó, átule ji ne getó.

² Ne bọ́ bee áto ela ewé elú meshií áfaá Jisọ́s né mekpo, afye ji nkúu megélé né mmye eke mfwa.

³ Ajwyage ji aké, “Genwá gétyeé getyeé gebé ne wọ́ Mfwa bọ́ Jus” ne ádo ji ukpe kpe né ushu.

⁴ Palet ama akere achwó ajọ́ ne bọ́ bimbọ́ aké, “Nana me nchwọ́ ne ji né mbé ushu nyu yémbọ́ kaáge nnó me nge fọ́ gabo ayi ji apyeé wọ́.”

⁵ Jisọ́s atane né dafye ne ela ewé elú meshií meshií né mekpo ne nkúu megélé né mmye. Ne Palet ajọ́ ne bọ́ bimbọ́ aké, “Gegé mende yimbọ́ na.”

⁶ Anọ́ baá ampye upe Esowọ́ ne ambame echa upe agege Jisọ́s, alọ́ makale ne meko metometo aké, “Awọ́ ji né gekwa, áwọ́ ji né gekwa.” Ajógé mbọ́,

Palet ajọ́ ne ebwó aké, “Enyú ambọ́ sege ji dewọ́ né gekwa, néndé me nge fọ́ gabo ayi ji apyeé wọ́.”

⁷ Yémbọ́ bọ́ Jus atome wye eshye ajógé aké, “Esé déwya ebe ewé ejọ́ nnó ji abọ́ magbo. Néndé ji aké alú Maá Esowọ́.”

⁸ Palet awúgé mechọ́ ewéna, efọ́ ekwọ́ ji metọ́ dọ́.

⁹ Akere meso né mmu echa wuú, ama agií Jisọ́s aké, “Wọ́ ọ́tane efọ́?”

Yémbọ́ Jisọ́s ashuú ji meko wọ́.

¹⁰ Ne Palet ajọ́ ne Jisọ́s aké, “Wọ́ ukelege fọ́ manjọ́ mejọ́ ne me? Wọ́ ọ́kaá fọ́ nnó me nwyaa utó manlyaa wọ́ ọ́jye ne nwyaa uto manwọ́ wọ́ né gekwa wọ́?”

¹¹ Jisọ́s ashuú ji meko aké, “Wọ́ ọ́pófọ́ ne utó mampye me genó mbọ́ge utọ́ bimbọ́ ulá utane fọ́ né mfaánebuú wọ́. Ne getu eyigémbọ́ muú ayi afyeé me né amu nyú, gabo awuú ańea apwọ́.”

¹² Palet awúgé mbọ́, abọ́ akere meti nnó ályaa Jisọ́s ajyeé yémbọ́ bọ́ Jus akalege aké, “Mbọ́gé wọ́ ọ́lyage mende yina, ebyennó wọ́ ọ́pọ́ fọ́ mejeé Sesa. Yéndémuú ayi asele geme jíí nnó alú mfwa ebyennó akelege mankare gefwa ne mfwa Sesa mfwa Rom.”

¹³ Ne Palet awúgé mejọ́ ewéna, ase Jisọ́s afe ne ji né dafye. Jimbọ́ ajwólé né geluoge mpa né mbaá ayi ákuú nnó, “Melu Mataá.” (Né Hibru ákuú mbaá yimbọ́ nnó “Gabata”.)

14 Bií bimbɔ ɔ́lú élé bií bi bɔ́ Jus akpomege mmye manyé epaá koó upu. Ne metɔ́ ɲwɔmese, Palet ajɔ́ ne ebwɔ́ aké, “Gége Mfwa nyú na.”

15 Yémbɔ ebwɔ́ akálé aké cho ne ji ewú, cho ne ji ewú, awɔ́ ji né gekwa. Ne Palet ama gií ebwɔ́ aké, “Dékelege me nwɔ́ mfwa nyú né gekwa?” Anɔ́ baá ampye upɛ Ɛsɔwɔ́, aké, “Ɛsé depɔ́ sé ne mfwa yicha ekosé Sesa wɔ́”.

16 Ne kwyakwyaá, Palet achyee yé Jisɔs né amu bwɔ́ nnó áwɔ́ ji né gekwa. Bɔ́ bee ásé Jisɔs áfé ne ji.

Awɔ́ Jisɔs né gekwa

(Mat 27:32-44; Mak 15:21-32; Luk 23:26-43)

17 Jisɔs jimbɔ́ ne akpane gekwa jíí afé né melú ewé ákuú nnó, “Melú Unkókó makpo.” (Bɔ́ Hibru akuú ntó melu ewémbɔ́ nnó “Golgota.”)

18 Elé né melu ewéna ne awɔ́me Jisɔs né gekwa. Awɔ́ ntó anjo makpo apea né ebi bwɔ́ ukwa. Awɔ́ ama né egbé ebwɔ́ebe, ama egbé ebwɔ́nyɛ ne Jisɔs né metɔ́ metɔ́.

19 Palet asá ntó genó gefɔ́ aba né mekpɔ gekwa eyigé áwɔ́mé Jisɔs. Asá wyeé nnó, “Jisɔs muú Nasaret Mfwa bɔ́ Jus.”

20 Ne gejamégé bɔ́ Jus ájógé genó eyigé ásamé ábalé né mfaá mekpɔ gekwa néndé mbaá ayi awɔ́me Jisɔs né gekwa alú kwókwólé ne Jerosale. Asa mansa ɲwe amimbɔ́ né mekómejɔ́ Hibru, Latin ne Grek.

21 Anɔ́ bá ampyeé upɛ Ɛsɔwɔ́, ájɔ́ ne Palet aké, “Ɔsage fɔ́ nnó Jisɔs alú mfwa bɔ́ Jus, sa élé nnó ji ajɔ́ aké, ‘Me nlu mfwa bɔ́ Jus’.”

22 Ne Palet aké ne ebwɔ́, “Genó eyigé me nsame, nsa me.”

23 Bɔ́ bee ánerɛge manwɔ́ Jisɔs né gekwa abɔ́ mandée jíí akare malu ani yéndémuú beɛ ase melu ema. Ase nto nku wuú ayi ji áfyéé ne áfyéé ewule. Nku yimbɔ́ apɔ́ ne nkɔ́mɛ.

24 Bɔ́ bee bimbɔ́ ajɔ́ ne atɛ aké, “Dekarege fɔ́ nku yina, déɲmɛé lé megyaá wyeé mankaá muú ayi aselé

ji.” Apyé mbɔ́ nnó genó eyigé ásame né mekomejɔ́ Ɛsɔwɔ́ geɛ wáwálé. Asa wye aké, “Akare mandée ya áfyɛ atɛ amu, áse nku wa áɲme megyaá wyeé.” Gé genó eyigé bɔ́ beɛ ápyembɔ́.

25 Ne bɔ́ fɔ́ abi atɛne kwókwólé ne gekwa eyi awɔ́me Jisɔs wye, élé mma Jisɔs, meɲme mma Jisɔs ayi mendée, Mɛri mendée Klopas, ne Mɛri Magdala.

26 Jisɔs ágege ndere mma wuú átɛne efé kwókwólé ne maá utɔ́ ayi jimbɔ́ Jisɔs agboó ne ji dɔ́, ajɔ́ ne mma wuú aké, “Mma, ge maá wye na.”

27 Ne ajɔ́ ntó ne maá utɔ́ yimbɔ́ aké, “Ge mma wye na.” Elɔ́ né gébé eyigémbɔ́ maá utɔ́ yimbɔ́ ase mma Jisɔs afɛ ne ji né gepú jíí, nnó ajwɔ́lege ne ji.

Negboné Jisɔs

(Mat 27:45-56; Mak 15:33-41; Luk 23:44-49)

28 Ewyagé, Jisɔs akaá nnó ji anere me yéndégenó eyigé ji abɔ́ mampye, ne nnó genó eyigé mekomejɔ́ Ɛsɔwɔ́ ajɔ́ geɛ wáwáale, ajɔ́ aké, “Mmwólé manaá epyeé me.”

29 Eké epyémbɔ́, nkɔ́ fɔ́ alú eféé, ayi áfyɛ mmɔ́ amí mamýáme magbeé wyeɛ. Ase ekochá, ányua né mmu mmɔ́ amibɔ́, áfaá né eta maá genɔ́ eyigé akuú hisɔp, ábwéé até Jisɔs né ubɔ́ meno. *

30 Ne gébége Jisɔs anyú mmɔ́ amimbɔ́ aké, “Nnere utɔ́ ba.” Ajógé mbɔ́, amo mekpɔ mme, afyɛ gemɛ jíí né amu Nte wuú Ɛsɔwɔ́.

31 Bií bimbɔ́, ele bií ebi bɔ́ Jus ákpomege mmye manyé uwyaá bwɔ́. † Ebwɔ́ akelege fɔ́ nnó bií bimbɔ́ ubane unkwɔ́ bɔ́ abi awɔ́me né ukwa. Ajye jɔ́ ne Palet nnó achyee ebwɔ́ uto ájye ákɔ́re uka bɔ́ bimbɔ́ né mfaá ukwa, áfere unkwɔ́ ebwɔ́.

32 Ne bɔ́ beɛ achwɔ́ akɔ́re uka bɔ́ apea abi awɔ́me ebwɔ́ ne Jisɔs.

33 Achwɔ́gé mbaá Jisɔs, ákɔ́re sé uka bií wɔ́ néndé age nnó ji agbo me.

* **19:29** Elú wáwálé nnó: Jɔn afyé genóge hisɔp né ɲwe wuú gétúgé genó eyigé apyeé ne ji gébége epaá koo upú. † **19:31** Elú wáwálé nnó: Uwyaá bina, ɔ́lú lé uwyaá kpaá nénde ukwe gébége epaá koo upu.

³⁴ Yémbò muú bee ama ajo εgbe amba wuú ne neko. Tenétene yimbò manoó ne manaá matanege.

³⁵ Muú yi agene unó bina ne agaré. Ne unó bi ji agare ulú wáwálé. Ne jimbòó akaá nnó ji agarege wáwálé nnó apye enyú ntó défyε metóó ne Jisós.

³⁶ Unó bina upye nnó genó eyigé ásame né mmu ηwe Εσωω ubε wáwálé. Asa wye aké, “Yé gegoó jii gemma akóó fó.”

³⁷ Ne ama ása ntó né melu ηwe Εσωω ewé fó aké, “Apele nye muú ayi εbwó ájomé.”

Anii Jisós

(Mat 27:57-61; Mak 15:42-47; Luk 23:50-56)

³⁸ Unó bina upyege, Josef muú melo Arimatya ajye giú ne Palet nnó ago ji afere genkwógé Jisós né gekwa. Josef abo alú maá utóó Jisós ama, yémbò akwølege ji bibii néndé afóó ákpakpa bóó Jus. Palet akamege, Josef ajye fere genkwógé Jisós né gekwa afé ne geji.

³⁹ Josef afé εbwó ne Nikodemus muú abó achwó gé Jisós ne utuú. Nekodemus achwó ntó ne gejamégé maka gebe. Akwyéé mami ne unó bi akuú nnó merrh ne alose. Manóó genógé bó kilo usaá upea meso efya.

⁴⁰ Εbwó ákpa genkwógé Jisós, afyεge ji unó εbimbò ne mmyε aní ne éshyé ndeé. Gé mbò ne bóó Jus ákwyεge genkwógé muú ne anii.

⁴¹ Né mbaá yi awøme Jisós né gekwa, maá mekóó alú wye. Né mmu maá mekóó yimbò ntó, menome meke ewé alá alú danií muú fò εbò elú wye.

⁴² Anii Jisós né mmu menome ewémbò néndé mbaá yimbò, alu kwókwólé. Ne bií bimbò ntó bóó Jus ákpomege mmyε nnó bií uyyage εbwó ányé uwyaaá bwó.

20

Menome éla mewa

(Mat 28:1-10; Mak 16:1-10; Luk 24:1-12)

¹ Bií mbe né uwyaaá, ne dondo gemua mme Meri muú melo Magdala afé né menome ewé abó anii Jisós.

Ajyεge, age nnó áferé ntaá eniné abó ákweré embú menome.

² Ndere ágene mbò Meri muú melo Magdala abó gatelé akere ajye garé Simun Pita εbwó ne maá utóó ayifó ayi Jisós ágboó ne ji dóó aké, “Afere Ata né mmu menome, ne εsé dékaá fó mbaá ayi ájye belé ji wó.”

³ Ajógé mbò, Pita εbwó ne maá utóó yimbò átane áfe né menome.

⁴ Ndere ájye, álómege gatele. Yémbò maá utóó yimbò alome apwò Pita, ne abó mbe akwøne né menome.

⁵ Akwønege wye, asé mmyε mme ape né mmu menome, age ubaá éshyé ndeé εbi abó anii Jisós ne ubi yémbò, akpe fó né mmu menome wó.

⁶ Ne Simun Pita muú abó alú meso akwønege, akpe né mmu menome, age ubaá éshyé ndeé εbimbò eféé.

⁷ Agé ntó gebagé ndeé eyigé abó anii Jisós né mekpo ndere gelú pwipwi né mbaá awuú cha. Εpófó mbaá ama ne uba éshyé ndeé εbimbò.

⁸ Ne maá utóó ayi abó abóó mbe akwøne né menome, akpe ntó né mmu menome Jisós, age unó bi upye, akame nnó elú wawale.

⁹ (Yé elé εbwó ágene unó bina, álu wye dankaaá genó eyi mekomejóó Εσωω abó ajóó nnó Jisós abó mankwilé né negbo.)

¹⁰ Ne baá utóó bií agege mbò áma akere meso né upú bwó.

Jisós alere mmyε mbaá Meri Magdala

¹¹ Yémbò Meri alá dafye téné né alilé. Ndere alilé abyelé mmyε mme apé né mmu menome,

¹² age makiénné Εσωω apea ne mandeé pópó mmyε, ájwøle né mbaá yi abó ábelé genkwógé Jisós. Ema né mekpo, ema né uka.

¹³ Makiénné yimbò, ágií Meri aké, “Mma wò alilé ndé?”

Ashuú εbwó meko aké, “Akpa Ata wa ne me nkaaá fó mbaá yi ájye bele ji wò!”

¹⁴ Ajógé mbò, abwølé mmyε ake apele age ndere Jisós atene, yémbò akaá fò nnó elé Jisós ne atene mbò wó.

15 Jis̄s agií ji aké, “Mma w̄o ɔlilé ndé? Ndé muú w̄o ɔkelege?”

M̄eri afere nnó élé mb̄oó maá mek̄oó yimb̄o ne ji agene mb̄o, aj̄oó ne ji aké, “Ata mb̄ogé w̄o ne ɔkpane gen̄kw̄o jii lere me mbaá ayi w̄o ɔbele geji, me n̄jye mkpa.”

16 Aj̄ogé mb̄o, Jis̄s akú ji aké, “M̄eri” abw̄alé m̄mye ape Jis̄s, aj̄oó né mek̄omej̄oó Hibru aké, “Rab̄oni” (ula Rab̄oni utené nnó “Ménleré.”)

17 Jis̄s aj̄oó ne ji aké, “Ɔtage me, néndé me nlú dankw̄o n̄jye mbaá Nte wa. Cho gare élé an̄mé ba nnó me nlé nk̄w̄o n̄jyé mbaá Nte wa muú alú Nte nyú ntó. Ɛs̄w̄o wa ne Ɛs̄w̄o nyú ntó.”

18 M̄eri muú mel̄o Magdala aj̄ye gare baá ut̄oó Jis̄s aké, “Me n̄ge Ata.” Ne agare ntó ebw̄o unó bi ji aj̄oó ne ji.

Jis̄s alere m̄mye mbaá baá ut̄oó bií
(Mat 28:16-20; Mak 16:14-18; Luk 24:36-49; An̄g 1:6-8)

19 Né nk̄walé bií m̄be né uw̄yaá, baá ut̄oó Jis̄s ányweré mbaá ama, ágb̄e mano m̄bií néndé áf̄oó b̄oó Jus. Ne Jis̄s ak̄pe atené né met̄oó met̄oó bw̄o aké, “Nes̄o nébé ne en̄yú.”

20 Aj̄ogé mb̄o, alere ebw̄o mab̄ome upa né amu jii ne egb̄e m̄mye wuu. Baá ut̄oó bií ágege ji mb̄o álu ne nech̄och̄o ndere ágené Atá.

21 Jis̄s ama aj̄oó ne ebw̄o aké, “Nes̄o nebe ne en̄yú, ndere Nte wa at̄ome me, mb̄ontó ne me nt̄ome en̄yú.”

22 Aj̄ogé mb̄o af̄o ebw̄o gejulé né m̄mye aké “Sege Mendoó Ukpea.

23 Yendemuú ayi en̄yu dejigente gabo wuu, Ɛs̄w̄o ajigente gabo muu yimb̄o, ne yende muu ayi en̄yu dela dejinte gabo wuu w̄o, Ɛs̄w̄o nto ajige f̄o nte gabo wuu.”

Jis̄s alere m̄mye mbaá T̄masi

24 Gébége Jis̄s achw̄o lere m̄mye mbaá baá ut̄oó bií, n̄gba wuu ama né geluage abi áfyanéapeá ayi akuú ji nnó, T̄masi maá gefa ab̄o ap̄o.

25 T̄masi achw̄ogé baá ut̄oó abif̄o ágare ji aké, “Ese deḡe Ata.”

T̄masi aké, “Me nla ngé f̄o mab̄ome upaá mpi né maka amu jii me nta en̄o ebw̄o wa w̄ye, mma nta nto ebw̄o wa

né neb̄omé gepa enií n̄lú ji né égb̄e amba w̄o me nkamege f̄o.”

26 Nd̄o eneé ek̄ogé, baá ut̄oó Jis̄s ama anywere, né mmu gepú. Ne T̄masi alu ne ebw̄o. Agb̄e manombi, ne aké apele Jis̄s achw̄o tene né met̄oó met̄oó bw̄o aké, “Nes̄o nebe ne en̄yú.”

27 Aj̄oó ntó ne T̄masi aké, “F̄ye en̄obw̄o w̄yee fa. Pe amu ya. Nyaá ebw̄o w̄yee ɔta egb̄e amba wá. Ɔbegé sé ne dembȳo kamé w̄ye kamege ne me.”

28 Ne T̄masi ashúú ji meko aké, “Ata wa ne Ɛs̄w̄o wa.”

29 Jis̄s aj̄oó ne ji aké, “Elé w̄o ɔgene me, ne ɔkame nnó élé me? Met̄oó meḡomeḡo eb̄eé ne b̄oó abi álá age me w̄o, yémb̄o áfyee mat̄oó bw̄o ne me!”

Ula bi asame n̄we yina

30 Ne Jis̄s ap̄ye gejamégé up̄oó ufélekpa né m̄be ushu baá ut̄oó bií ebi álá ása f̄o ubi né mmu n̄we yina w̄o.

31 Yémb̄o ása lé bina nnó up̄ye en̄yú dékamé nnó Jis̄s ne alú Muú yi Ɛs̄w̄o akweré ji elá gefwa, nnó ji alú Maá Ɛs̄w̄o. Ne nnó dekamege mb̄o deb̄oó gen̄wá eyi gélagé byé gétúgé mab̄o mií.

21

Jis̄s alere m̄mye mbaá baá ut̄oó bií akeneama

1 Mboó nd̄o f̄o ekoge, Jis̄s ama alere m̄mye mbaá baá ut̄oó bií né eb̄eé mega ewé ákuú nnó Tiberas. Gé na ne Jis̄s alere m̄mye mbaá baá ut̄oó bií.

2 Simun Pita, T̄masi maá gefa, Nataniel muú mel̄o Kana né gebage mewaá Galilií, baá Seb̄edee ne baá ut̄oó abif̄o makpo apea áb̄o álú mbaá ama.

3 Ne Simun Pita aj̄oó ne ebw̄o aké “Me nkelege man̄jye ntofó.”

Ebw̄o ntó aké, “Ese ntó déjye ne w̄o.” Ebw̄o ako aj̄ye k̄pe mmu ek̄pee. Né utuú bimb̄o yé genó ebw̄o áwa w̄o.

4 Ndere bií ūjyage, Jis̄s achw̄o atene né mapea eb̄ee mega, baá ut̄oó bií agege ji akaá f̄o jí w̄o

5 Jis̄s akú ebw̄o aké, “Baá ba, déwaá meshuu f̄o w̄o?” Ebw̄o áshúú ji meko, “Déwa w̄o.”

6 Aj̄oó ne ebw̄o aké, “N̄mégé ntofo nyú né egb̄e ebw̄onye ék̄pe, déwane

nye meshuú.” Anmégé, meshuú eyi esele, epwó ebwó manja afye mmu ékpe néndé eja dǎó.

⁷ Epyege mbó, maá utǎó ayi Jisós abǎó gejeé ne ji dǎó, ajǎó ne Pita aké, “Muú ayi ajǎóge mbó ne esé elé Ata.” Simun Pita awúge ndere maa utǎó yimbó ajǎó ake “Muú ayi ajǎó mbó mejǎó ne ese ele Ata” Akwye afye mandeé mmye (néndé abó afere áji) Anyo achó né nnyi.

⁸ Baá utǎó abifó alá né mmu ekpeé ajame dansa ne gejamégé meshuú eyi elú wye nnó achwó né mapea nnyi. Mantane né mapea nnyi ókwone mbaá ayi ebwó ajame dansa alú genógé matyée amu usaá upea meso efya.

⁹ Ajágé dansa yimbó akwonege né mapea nnyi, age ujenjeé mewε ne bred wye nere.

¹⁰ Jisós ajǎó ne ebwó aké, “Chwóge me ne meshuú fó eyi enyú déwane mbó.”

¹¹ Simun Pita akwó akpe mmu ekpeé aja dansa yémbó achwó ne ji né mewaá. Dansa yimbó agbeé ne gejamégé meshuú kpakpa. Meshuú elú usaá ukenéama meso efyane eléé (153). Ne yé elé meshuú ejame, dansa yimbó agyalé wó.

¹² Ne Jisós ajǎó ne ebwó aké, “Chwóge dégbaré unε dondo”. Ne yé maá utǎó ama ayi ajea metǎó mangií ji nnó, “Ólu wa?” apó; néndé ebwó ákaá nnó elé Ata.

¹³ Jisós ajye bó bred yimbó ne meshuu ntó achyée ebwó.

¹⁴ Gé manáne aléé na ayi Jisós alere mmye mbaá baá utǎó bíí gébégeé ji akwilé né negbo.

Jisós ajǎó ne Pita nnó mbógé abó gejeé ne ji apye utǎó bíí

¹⁵ Ebwó anerege mangbaré unε, Jisós agií Simun Pita aké, “Simun, maá Jón nnó wó óbó gejeé ne me dǎó, ópwó abifó na?” Ne Pita ashuú Jisós meko aké, “Eh Ata, wó ókaá nnó me mbó gejeé ne wó.”

Jisós ajǎó ne ji aké, “Pele baá magóme ya.”

¹⁶ Jisós ama agií ji manáne apea aké, “Simun Pita maá Jón nnó óbó gejeé ne me?”

Pita akame aké, “Eh Ata wó mbó ókaá nnó mbó gejeé ne wó”. Jisós aké, “Pele magóme ya”.

¹⁷ Ama agií Pita ne manáne ayi ágbeé aléé aké, “Simun maá Jón nnó wó óbó gejeé ne me.”

Agigé mbó, metǎó esó Pita gétúgé agií ji té manáne alεε nnó, “Pita nnó wó óbó gejeé ne me?” Getu eyigémbó Pita ashuú ji meko aké, “Ata wó ókágé unó uko, ókaá chánéné nnó me mbó gejeé ne wó.” Jisós ajǎó ne ji aké, “Pele magóme ya.”

¹⁸ Ngarege wó wáwálé nnó, “Gébége wó ólu gesage muú, wó mbó ófyε mandeé ójyée yénde mbaá ayi wó ókelege, yémbó gébégeé ókwóge ukoó, ula bwyε elé amu mfaá ne elé muu yicha ne afyée wó mandeé ágbárege wó ebwó aja wó meti ójyεε mbaá ayi wó alá ókelege fó manjye.”

¹⁹ Jisós ajǎó mejǎó ewéna ne Pita mampye ji ákaá gefóge negbo eniné Pita agboó nye ne achyée Esówa ηgá. Jisós ajǎóge mbó aké ne Pita, “Kwóle me.”

²⁰ Pita abwólége mmye, age ndere maá utǎó ayi Jisós abǎó gejeé ne ji dǎó akwólege ebwó. Elé maá utǎó yina ne abó ajwólé nya agií Jisós né egbe mmye, gébégeé ebwó anyée menyée, agií Jisós nnó, “Ata ndé muú wó óke achyεge nye wó mankwaá?”

²¹ Pita agége ji agií Jisós aké, “Ata ji ntó yé?”

²² Ne Jisós ashuú Pita meko aké, “Mbógé me nkelege nnó ji abε mebe kpaá te me nchwóó, wó óbó ndé mechó wyée? Wó kwóle elé me.”

²³ Ajǎóge mbó, mechó ewéna εke εkwone mbaá baá utǎó abifó nnó Jisós aké maá utǎó yina agboó fó. Yémbó Jisós ajǎó fó nnó maá utǎó yimbó agboó fó wó. Ajǎó elé nnó, “Mbógé me nkelege nnó ji abε mebe kpaá te me nchwóó, óbó ndé mechó wyée?”

²⁴ Gé elé maá utǎó awú ne agarege unó bina. Asá ubi né mme ne esé

dékaá nnó unó bi ji agarege úlú wáwálé.

²⁵ Gejamege unó ebifó úlú ntó ebi Jisós apyéé. Mbógé abó ása ubi uko né mme, mbó melú ebéé f'ó fa mme ewé ábélege b'ó ηwe abi ásame ubi.

N̄WE UTÓO ANḠBÁ JISÓS ndere Lukase asamé

Ulaub

¹ Ata Tyōfilos, né ηwe mbe yimbō ntōme wō, nsá uno uko ebi Jisós abō apyé ne aléré bōó, lō né gébé eyige ji aló utóó bií,

² kpaá te gébé eyige ji ajoyé mfaánebuú. Gemege nnó ji ajoyé né mfaánebuú, achye bōó bií ji ajoyá nnó ábé anḡbá bií majye né uto Mendoó Ukpea.

³ Gébégé Jisós akwilé né negbo, abelé fa mme usaá ndō upéa. Né ndō yimbō, alerege anḡbá bií mmye né gejamégé mati ayi ebwó alá kagé be sé ne dembyō nnó ji alu mebe. Ne agare ebwó mechō ewé Esōwō ágbárege nye gefwa jíí.

⁴ Ne nkane ji alu chóncho ne ebwó, afyé ebwó ebe ake, “Jwolege fa né Jerosale, degilé echye ewé Nte wa abō anyémēno nnó atōme nye nkane me mbō ngare enyú.

⁵ Geno eyige njogémbō gelu nnó, ndō eja sé dōó wó eyi Esōwō afyé nye enyú né amu Mendoó Ukpea wye nkane Jōn abō afye nya bōó né mmu nnyi.”

*Esōwō ase Jisós afē Mfaánebuú
(Mat 28:16-20; Mak 16:14-18; Luk 24:36-49; Jōn 20:19-23)*

⁶ Gébégé baá utóó Jisós áma jwale chóncho ne Jisós ágií ji áke, “Atá gébé gekwané eyigé òmage pye nnó esé bōó Israeli dégbaré gefwage sé”?

⁷ Ne Jisós ashúú ebwó meko aké, “Nte wa akwye me abelé né uto bií gébé eyigé unó bina upye nye, ne epófō ewé enyú dekaáge gébé eyigémbō.

⁸ Ne genó eyigé debó mankaá gelu nnó, Mendoó Ukpea echwōgé enyú mmye, echyēge nye enyú uto ne enyú degarege bōó né Jerosale gefōge muú yi me nluú, ne demage garege nye né malō bōó Jus ako, ne degarege

wye deyye né meló Samariya kpaá te dekwónēge mbaá yi mme akwya.”

⁹ Ndere Jisós ajógé depō tire na, Esōwō alō mansé ji ajoye né mfaánebuú, ne baá utóó bií ála ápelé ame mfaa. Akwó afe kpaá gekó gekweré ji.

¹⁰ Ndere ebwó álu áfyé ame mange ji, eké ewyage áge ande fō apéa ne mandeé pópó mmye, átené kwókwólé ne ebwó.

¹¹ Ewyagé ande bimbō áké ne ebwó, “Bōó Galilií, enyú detené fa depele ame mfaá nde? Jisós yina ayi alya enyú akwōme mbō mfaánebuú fi, amage kéré nye meso wye nkane degéné mbō ji ajoyé.”

Matyas ase melú Judas

¹² Ne anḡbá Jisós ályágé mekwē Olif, ákére né Jerosale, neke nélu genógé ebwō ne meno.

¹³ Akwónégé né meló Jerosale, ákwō mfaá enyōj ákpe mmu maá gepú ayi ebwó ábélege. Ebwó alu Pita ne Jōn, Jemsi ne Andru, Filip ne Tōmasi, Batolomyo ne Matyo, Jemsi maa Alfās, Simun ayi ákuú ji muú ukógé ne Judas ayi maá Jemsi.

¹⁴ Ebwó ako áchómege yendégébé ánenemmye metóó ema chóncho ne andeé fō abi ábó ákwōlege Jisós, ne anḡmé Jisós ne mma wuú Mēri.

¹⁵ Né bífō bōó abi akame ne Jisós áchomé ebwó ako, alu genógé usaá ukene. Ne Pita akwile ka aké ne ebwó,

¹⁶ “Anḡme ba, geno eyige ηwe Esōwō ajóó nya gebō nye mambe wáwálé, Mendoó Ukpea ebó epyé Mfwa David nnó abō mbe agare geno gefō getuge Judas ayi abó ajamé bōó meti nnó apyé Jisós.

¹⁷ Judas abó alu muú ama né gelu-agé esé, Jisós abó ajya ji nnó apyēge gefōge utóó uma ne esé.”

¹⁸ Ndere Pita abō ajōge mbō, elu nnó Judas apyēge geboboge mechō ewé, áse ηka ji, ájoye na melu mme, eféé ne akwené ushú mme, unē ugbōgé, mbwé unē ewō.

¹⁹ Bōó ako bi alú né Jerosale, áwúge mechó ewé, ákuú melu mme ewémbō

né mejóó bwó nnó Akeldama. Ula utené nnó, “Mewaá gewu.”

²⁰ Pita ama jóó aké, “Mfwa Devid abó asá né ηwe makwa jíí nnó, ‘Achyε gepú jíí gelá gewa,’ Achyε muú amage ajwóle sé mmu. Ne ama sá nnó, ‘echyε muú ayicha ase melu utóó wuú.’

²¹⁻²² “Ndere elúmbó, muú ayicha abó mambané esé nnó décho, dégaré gé nkane Atá Jisós akwilé né negbo. Yémbó muú yimbó abó mambé ayi abó akéné ne esé ne Jisós, lo né gébé eyige Jon abó awyáge bóó manaá Esówó kpaá ekwone né gébé eyigé Esówó asélé Jisós né eta sé ajye mfaánebuú.”

²³ Efée ne ebwó ajya bóó apéa, muú yi ama akamege Josef ayi ákuú ntó ji Basabas ne ama ákuú ji ntó Justós. Ne ayifó akamege Matyas.

²⁴ Ne ebwó anemmyε aké, “Atá wó ne ókaáge matóó bóó ako. Leré esé muú yi ójya,

²⁵ nnó ábé ηgbá Jisós ne ase melu utóó Judas maá utóó wye ayi ji alya ajye mbaá yi akwane ne ji.”

²⁶ Anégemmyε mbó, áηme megya nnó ájya muú ama. Ne aléré nnó Matyas ne ábée. Ne áse ji ágbée ne áηgbá Jisós abi afyaneama.

2

Mendoó Ukpea Echwo

¹ Bifí epaá ewé ákuú Pentikos ukwónégé, bóó bi áfyé matóó ne Jisós ako abó áchomé melu ema ne meko ebwó ama.

² Ake áwuú gewyage genó gefó getané mfaá eké mbyo gechwó gekpe mmu gegbeé gepú eyige ebwó abó alu.

³ Aké ápéle ágé genó eyi gelu nkane manómé mewε. Atya, ájyé tene, yéndémuú mmyε.

⁴ Ne Esówó apyéé Mendoó Ukpea echwó kpe egbeé bwó matóó ne epye bwó aló manjóó ufóó mejóó ufóó ufóó.

⁵ Né gébé eyigémbó, bóó Jus ne bóó bi ánoge Esówó abó átané né maló mako áchwó né Jerosale.

⁶ Awuúge gewya eyigémbó, gejamé gé bóó áchwó ná bóó bi áfyé metóó ne Jisós mme. Awuúge nkane bóó Jisós ájoge unó ne yéndémuú awú gé né mejóó wuú, epwó ji uto.

⁷ Ala amε mekpo fuú ájoge ne ate áke, “Bóó bi ájoge na ako, átané gebagé Galilíí.

⁸ Ne epye nnó ne ebwó ájoge mejóó esé?

⁹ Esé bifó detane Patiyans, Medis ne Elam, abifó átané Mesopotemya Judiya ne Kapadosia ne abifó átané nto Póntos ne Esya.

¹⁰ Abifó átané Frigiya ne Pamfilya, abifó átané Ijip ne gebage mewaá Libya kwókwólé ne Seren. Abifó átané Rom, abi álu bóó Jus, ne abifó álaá bóó Jus.

¹¹ Abifó átané Kret ne Arabyan. Yémbó esé ako dewuú bóó bimbo nkane ájoge ufóó mejóó esé, ágarege ukpeke unó bi Esówó apyéε.”

¹² Alá mano mekpo fuú ne elú wye ebwó matóó tametame, ágige wye ate áké, “Ewéna etené mbó nnó?”

¹³ Yémbó abifó áló manjwya le jwyage aké, “Bóó Galilíí bina, mmóó mapye ebwó.”

Mekomejóó Pita

¹⁴ Ne Pita akwile ka ne anghá abifó afyaneama, ajó gé ne njune bóó bimbo aké, “Enyú bóó Jus ne bóó ako abi alu né Jerosale, wuúge, nkelege mangaré enyú ula mechó ewé.

¹⁵ Gébé gelú mbó le kálánká eneneama dondo, bóó bina alu danyú mmóó fó nkane enyú deferege.

¹⁶ Geno eyi gepyéé mbó nana, elé eyigé Joel muú ekpave Esówó abó ajóó te gachi nnó,

¹⁷ Esówó aké, ‘Meso gébé nchyege nyε Mendoó wa mbaá bóó ako.

Ne baá nyú abi andeé ne ande áwuú nyε depó ne me, ágarege.

Nje usa nyú agéne nyε depó ta ne ágarege,

ne akoó ande nyú agene nyε ujya.

¹⁸ Né gébé eyigémbó nchyege nyε nto Mendoó wa mbaá baá utóó ba ako,

ye mendée ye mende ne ebwó áwuú
nye depó ne me, ágárege.

19 Mpye nye bós áge ufelekpa né
mfaánebuú,
ne ukpekre uno né mme.

Agéne nye manoó, mewε ne gelógé
amuawε

ne mfaá alá nye chuchu eke manoó,

20 ημεέ ένόμεγε nye gemua gekwé
ne mfaá alá nye chuchu eke manoó,
gemεge nnó bíí Atá Εσωω εbi upwó
amu ukwone.

21 Ne elé bós bi ánεge Atá mmye, ne
áfεrege ebwó né εfwyale gabo.’ ”

22 Pita amajóó aké, “Bós Isrēli
wuúge, Jisós ayi Nasaret alu muú yi
Εσωω alere enyú chánéné nnó, ji ne
atame ji getuge enyú degε ndεre abó
apyée ukpekre uno bi ulere nnó Εσωω
ne achyεge ji uto. Enyú dekaá nénde
uno bina ubó upye metóó metóó enyú.

23 Jisós yina, ele ayi enyú dechye eta
bós nchye nnó áwó né gekwa. Yémbó
ele Εσωω ne abó ámεé me ábelé ne
akaá nnó mbó ne εpye nye.

24 Ne apye Jisós akwilé né negbo,
atane ne manome nénde negbo nebo
nepó ne εshye mangbaré ji, alá nkane
muú denó.

25 Ne Mfwa Devid abó ajóó depó ti
getúgé Jisós aké,
‘Ngene Atá Εσωω né mbe ushu wa né
gébé geko.

Alu me εgbé ebwonye nnó mbege ne
εfóó.

26 Né getú εyigémbó nlu ne nechóchó
né metóó nkwane, mbene.

Me nlu mekwaá ne ngboó nye, yémbó
nwya umεé,

27 gétúgé nkaá nnó wó yi ólu Εσωω,
ólyage nye fó mendoó wa elá né
melo áwuú bós,

ólyágé nye fó Maá utóó wye yi apyεé
utóó chánéné apwané mmu
menome.

28 Wó óleré me meti εwé mbóó mankoó
ne mbó geḡwá.

Mbe nyé né mbe ushu wye, ne metóó
megómege.’ ”

29 Ne Pita ama jóó aké, “Anmé ba,
mbó mangaré enyú gbógónó nnó gek-
wenege nte εsé, Mfwa Devid yelé abó

ajóó mbó agbó, ánií ji, ne menome
wuú elu fa te fina.

30 Abó alu muú ekpávε Εσωω ne
abó akaá menomenyεé εwé Εσωω abó
anyεé ne ji. Ne Εσωω jimboó ashu
meko aké, ‘Ji apye nye mpyáne Devid
ama nnó ábε Mfwa nkane Devid
jimboó abó alu.’

31 Ebyennó Devid abó abó mbe age
genó eyige Εσωω apyεé nye meso
gébé; ne alere nnó Εσωω apye nye
Muú yi Εσωω akweré ji elá gefwa nnó
akwile né negbo. Gé wye genó geji ne
ji abó jóó nnó ji alá fó né meló áwuú
bós, ne geḡkwó ji gepwánege fó mmu
menome.

32 Muú ayi Devid abó ajóó bó elé Jisós.
Εσωω apye ji akwile né negbo ne εsé
ako abi delu ankwale bíí dékpa ame
dégé ji wáwále.

33 Nte wuú Εσωω apyεgé ji akwile
né negbo, apye ji ajwale ne geluoge
enogé eyi gelu né εgbe ebwonye wuú,
ne achye ji Mendoó Ukpea nkane ji
abó anyémeno nnó apye. Genó eyigé
enyú dewuú né degene mbó, ele Εσωω
Mendoó Ukpea εwu ne Jisós atómé
mbaá bós bíí.

34 Devid ajye mfaánebuú wó; yémbó
aké,
‘Ata Εσωω ajóó ne nte wa nnó,
jwale fa né geluó eyi gelu me εgbe
ebwonye,

35 kpaá te gébé gekwonege nye eyige
mpwó bós mawame bye,
mpye bwó ála eké mboó eweé nnó
óneré uka mfaá.’

36 “Bós Isrēli ako abó mankaá
chánéné nnó Jisós ayi enyú dewómé
mbó né gekwa, ele ji ne alú Muú yi
Εσωω akweré ji elá gefwa ne alu ntó
Atá ayi abó bós ako.”

Bós mbe abi ákamé mekomejóó Pita

37 Bós bina áwuúgé mekomejóó
yimbo, anyií ebwó mataó ne ágií Pita
ne anḡbá abifó aké, “Anme εsé, nana
ese depye nnó”?

38 Pita ashuú bwó meko ake,
“Yéndémuú nyú abó mankwore
metóó wuú ne áwyaá ji manaá Εσωω
né mabó Jisós Kras. Depyégémbó,
Εσωω ajige nye nte gabo nyú ne

achyege nyε enyú echye wuú ewé elu Mendoó Ukpea.

³⁹ Esɔwɔ abó anyémeno ewéna né eta nyú ne baá nyú ne mbaá bɔ́ akó abi alu malɔ ayicha. Menomenyεé ewé elu mbaá bɔ́ akó bi Ata se Esɔwɔ akuú nnó abε abíí.”

⁴⁰ Ne Pita ama gare ebwɔ́ gejame depɔ́, ne achye ebwɔ́ majyé aké, “Póoge gemε nyú né efwyalé ewe Esɔwɔ atóme nyε mbaá bɔ́ njyene ubeé enine na.”

⁴¹ Bɔ́ awuúge mekomejɔ́ Pita, gejame ákamé ne áwyaá ebwɔ́ manaá Esɔwɔ. Bíí bimɔ́, délé bɔ́ aléé (3.000) ácho né geluage bɔ́ abi akame ne Jisós.

⁴² Ne ebwɔ́ áfyé makpo bwɔ́ né uno bi anḡbá Jisós álerege, ájwɔlege melu ema, ányεé menyεé ne ánenemmyε chóncho.

Gerwágé Bɔ́ Jisós

⁴³ Ne anḡbá Jisós ápyéε ufélekpa ne ukpekpe unó bi ulere utó Esɔwɔ, ne bɔ́ ágegé ubi áfó, ne áchyεge bwɔ́ enoge.

⁴⁴ Bɔ́ akó abi ákamé né Jisós alú chóncho metɔ́ ema, ne ákárege unó bwɔ́ ne atε.

⁴⁵ Gébé eyige fɔ́, ákpóo uno bwɔ́, akarege nka yimbɔ́ ne atε nkane yéndémuú akεlege.

⁴⁶ Ebwɔ́ áchónεge yéndé bíí né εcha upε Esɔwɔ, anénemmyε chóncho ne anyéé ntó menyεé né úpú atε, áchyεge atε unó metɔ́ ema,

⁴⁷ ne ákwáne makwa, áféεge Esɔwɔ yéndégébe. Bɔ́ akó ágéne nkane gepɔ́ gelógélɔ́ bwɔ́ gelu ne gejeéεge ebwɔ́ matɔ́. Ne yéndé bíí Esɔwɔ aférege bɔ́ né efwyale gabo, ne agβεge ebwɔ́ né echomele bɔ́ Jisós.

3

Pita ne Jɔn ápyε mbwéré alɔ manke

¹ Bíí bifɔ́ Pita ne Jɔn ákwóme ájyé né εcha upε Esɔwɔ, ne gébé gebɔ́ gelu kálánká éléε ne nwámésé, ele gébé eyige mmyεmenεne.

² Ne ndere ebwɔ́ áchwɔ́ kpe né menombí ewé ákuú menombí melómélɔ́, ágé mende fɔ́ ayi abó alu

mbwéré te ábyεné ji ndere ajwɔlé eféé. Bɔ́ ákpáne ji yéndé bíí, ábélege né menombi ewémɔ́ nnó akogé deko mbaá bɔ́ abi ákóoge akpene mmu εcha upε Esɔwɔ.

³ Mende yimbɔ́ agégé Pita ne Jɔn ndere ájyé kpe wyε, akó ebwɔ́ nnó áchyé ji genó gefɔ́.

⁴ Aprε ji domeé, ne Pita aké ne ji, “Pε esé.”

⁵ Ne aprε ebwɔ́, aférege nnó áchyεge nyε ji genó gefɔ́.

⁶ Pita aké ne ji, “Mpó yε ne nka, yémɔ́ nchyεge nyε wɔ́ genó eyige nwya. Ngarege wɔ́ né mabɔ́ Jisós Kras ayi Nasaret, kwile ka, lɔ manke.”

⁷ Ne Pita agbare ji ebwɔnyε abwε. Tenetεne yimbɔ́, uka mende yimbɔ́ utó,

⁸ anyó atεne, alɔ mankene agyage. Akwólé ebwɔ́, ákpe mmu εcha upε Esɔwɔ, akεne, anyóge achoge, aféεge Esɔwɔ.

⁹ Bɔ́ akó bi abó álu eféé, ágéεge nkane mende yimbɔ́ akéne aféεge Esɔwɔ,

¹⁰ ákaá nnó élé mende yi ajwólege yéndégébé né menombi ewé akuú Menombi Melómélɔ́ εcha upε, akó deko, ála amε mekpo fuú ne ákwé tametame nkane ágéné mende yimbɔ́ akéné.

Pita agare depɔre Jisós né Echa upε Esɔwɔ

¹¹ Mende yimbɔ́ atome wyε eshyε, akwólege Pita ne Jɔn. Bɔ́ akó abi ágéné ji, ála mano mekpo fuú, abó, ájyé bane ebwɔ́ né εcha ewé ákuú εcha Solomun.

¹² Pita agégé nkane bɔ́ áchwɔ́ nɔ́ ebwɔ́ mme, agíí ebwɔ́ aké, “Bɔ́ Isréli, ndé enyú détóme esé amε mmyε, ne ndé déla mano mekpo fuú né mecho ewé? Enyú deférege nnó ele uto sé ne upyé mende yina alɔ mankéné? Wa gétúgé ese depyεé unó bi ugɔ́ Esɔwɔ metɔ́?”

¹³ Elé Esɔwɔ ne apyé nnó nḡ́ Jisós maá utɔ́ wuú akwɔ́. Ji Esɔwɔ, alu Esɔwɔ ayi ukwene ante sé. Alu Esɔwɔ ayi Abraham alu nto ayi Asek, ne ayi Jakɔb. Ne Jisós yimbɔ́ ele ayi enyú

debó dekpane, dechoó né mbe ushu ampané mpa. Gébégé Palet akélege manlya ji ayye, enyú deshya wye shya.

¹⁴ Jisós abó alu Muú Ukpea ne Muú ayi Cho. Yémbó enyú bina deshya ji ne dené Palet mmye nnó alya muú gewu ayye.

¹⁵ Dépyege mbó, dewá muú yi achyege bós genwá. Yémbó Esowó apye ji akwile né negbo ne esé delu bós bi dekpané ame degéné, ne nana degarege bós mechó ewé.

¹⁶ Elé uto Jisós yimbó ne upye mbwéré mende yina atóó. Genó eyigé enyú degéne ne dekaá nnó gepye, élé gétúgé esé défyéé matóó ne Jisós yimbó. Elé matóó esé ayi défyéé ne ji, ne ápye mbwéré mende yina akéne mbó enyú degéne.

¹⁷ “Nana anmé ba, nkaá nnó genó eyigé enyú debó dechomé ne ákpakpa meló depyéé mbaá Jisós debó dekaá wó.

¹⁸ Esowó abó agare bós ekpávé bíí te gachí nkane Muú yi Esowó akweré ji elá gefwa abó mange efwyale, ne apye nnó mechó ewé ebé wáwálé nkane Esowó abó ajóó mé.

¹⁹ Ne kworege matóó nyú, dekeré meso mbaá nte nyú Esowó nnó ji ajinte gabo enyú.

²⁰ Depyége mbó, Atá Esowó apye nye matóó nyú akwené, ne atóme nye Jisós Muú yi Esowó akweré ji elá gefwa, ayi ji abó ajya nnó áchwó pye enyú depó.

²¹ Ji abó manjwale né mfaánebuú kpaá te gébé gekwonege nye eyigé Esowó apye nye unó uko, ukéré uke nkane ji abó apye ukwéné bós ekpave bíí ágaré.

²² Ne Mosis abó ajóó nya aké, ‘Atá Esowó atóme nye muú ekpávé wuu, wye nkane abó atóme me. Atanege nye né meló nyú, ne debó manwu yéndé genó eyige ji agarege enyú.

²³ Mbóge muú ashyaḡe manjwu mekomejóó wuu, ábó mamféré ji né geluage bós Esowó, áwá ji.’

²⁴ Wye meti ewu ema ne bós ekpave Esowó ako abó ágaré mechó ewé epyéé mbó fi. Ló né gébé eyi Samuele ókwone né abi akwale ji meso.

²⁵ Unó uko ebi Esowó abó apye bós ekpave bíí agaré, ulú ebi nyú. Enyú ntó delu né menomenye ewé Esowó abó anyeé ne ukwene ante nyú. Gétúgé Esowó abó ajóó nya ne Abraham aké, ‘Mpye nye upyáne bye uchwó ne galógáló mbaá bós ako fa mme.’

²⁶ Ne Esowó ayyagé maá utóó wuu, abó mbe atóó ji eta nyú nnó apye enyú delya gabo ayi enyú depyéé nnó galógáló akwólé enyú.”

4

Achwó ne Pita ne Jón né echomele meló

¹ Ndere Pita ne Jón alu jóge, ampye ure Esowó fó chóncho ne muú kpaá bós bi ábáme echa ure Esowó ne bós Sadusi fó áchwó só ebwó mejóó meno.

² Ne matóó asó bós bina dós gétúge Pita ne Jón abó agarege nnó, te mbaá Jisós akwile né negbo, bós ako bi akame ne Jisós ákwilé nye ntó.

³ Ne ágbaré Pita ne Jón áfé. Ndere nkware akwane, ebwó ájye fé bwó né denó, nnó mechó ewémbó ela wye geya.

⁴ Yémbó bós bi áwuú mekomejóó Pita ne Jón, gejamé akáme, ne ácho né geluage bós bi áfyéé matóó ne Jisós, ebwó álú nana genógé bó dele ata.

⁵ Bíí uyyagé, afwa meló ne ákpakpa meló ne anleré mabe Esowó abó áchwó cho melu ema né Jerosale.

⁶ Anas ayi abó alu etukpe ampye ure Esowó abó alu wye, ne Kaifas, ne Jón ne Aleksanda ne bós abifó abi átané ntó ula gepu etukpe ampye ure Esowó.

⁷ Ne ebwó ája Pita ne Jón, áchwó téne mbe ushu bwó, ne agíí bwó aké, “Eke nnó ne enyú depyéé mechó ewena njuú? Utó nyú utané efó? Enyú depyéé geno eyige na né mabó wá?”

⁸ Wye né gébé eyigémbó, Mendoó Ukpea egbeé Pita metóó ne aké ne ebwó, “Enyú afwa ne ákpakpa meló,

⁹ nnó geno eyige ese depye mbaá mbweré mende yina geló wó? Enyú degige ese fina nnó dekaá fó genó eyi gepye ne ji akene mbó wó?

10 Goge degaré enyú ne b̄ó Isreli ako nnó, ele uto Jis̄s Kras ayi atane Nasaret ne upyé mende yi aténé mb̄o mbe ushu enyu, atoó cháncha. Elé Jis̄s yina ne enyú deb̄o dewómé né gekwa, ne Es̄w̄o apye ji akwíle né negbo.

11 Ji ne alu ntaá eni nwe Es̄w̄o aké, ‘Ntaá eni enyú antené upú deb̄o déshya neni nela enine negbaré nékúné gepú.’

12 Jis̄s yina jimbí ne akage féré b̄ó né efwyale gabo. Nendé muú yicha ápó sé fa mme yina ayi Es̄w̄o atómé nnó áchw̄o áféré esé né efwyale gabo.”

13 Akpakpa bim̄o áwuúge nkane Pita ne J̄on ajóge ayi alá p̄o ne ef̄o met̄ó, ála mano mekpo fuú, gétúgé ákaá nnó ebw̄o ápó b̄ó ne ájye nwe w̄o. Ne ebw̄o áte nnó Pita ne J̄on ajóge mb̄o gétúgé áb̄o akené mé ne Jis̄s.

14 Ne ebw̄o ab̄o ákagé shya f̄o geno eyige Pita ne J̄on áb̄o ápyé getúgé ebw̄o ágené mende yi atoó mb̄o nkane atené nekúné anḡbá Jis̄s bim̄o.

15 Eféé ne afwa ne ákpakpa mel̄o bim̄o ágaré Pita ne J̄on nnó átané kpé dafye, ne ebw̄o álagé meso, al̄o mangií ate aké,

16 “Esé depye nyé nnó ne ande bina? Yéndemuú fa né Jerosale ákaá nnó gekpekpege ufélekpá bi, ele ebw̄o ne apyéé ne ese dékágé shya sé.

17 Yemb̄o mampye nnó mecho ewé emage ejye se mbe, deb̄o mamfyé bw̄o mema ne ebw̄o nnó ekage ákyaá manj̄ó ne muú f̄o né mbaá mab̄o Jis̄s.”

18 Ajóge mb̄o, ákuú Pita ne J̄on ákéré mmu ne ákwelé ebw̄o mbeé nnó, “Ekagé ama atyaá mab̄o Jis̄s ye manleré mekomej̄ó wuú mbaá muú.”

19 Ne Pita ne J̄on áshuú bw̄o meko aké, “Enyú amb̄ó ferege mecho ewé, elu cho né mbe ushu Es̄w̄o, manwu ne Es̄w̄o wa manwu ne enyú?”

20 Ese deb̄o mangárégé genó eyi esé dewuú ne dégené.”

21 Ne afwa eso ama áfélé ebw̄o ame ne ályá ebw̄o nnó ájye. Ebw̄o ágé f̄o meti manchye b̄ó Jis̄s efwyale w̄o,

nendé b̄ó áko áfége Es̄w̄o né mecho ewé eb̄o epyé.

22 Elé ufélekpá wáwálé, mende yi ápyémb̄o ji atoó apw̄o usaá anme upéa.

B̄ó Jis̄s ánemmye nnó Es̄w̄o apye ebw̄o ábégé f̄o ne ef̄o

23 Ndere b̄ó bim̄o álya Pita ne J̄on ákérége meso, ágaré ekw̄o bw̄o genó eyige an̄ó baá bií apye upé Es̄w̄o ne ákpakpa mel̄o ab̄o ajó.

24 B̄ó Jis̄s awúge mb̄o, ácho melu ema anenemmye mbaá Es̄w̄o aké, “Atá yi apw̄o amu, w̄o yi ákwyé mfaa ne mme ne manyi ne unó uko bi úlú wye.

25 Opye gekwenege nte esé Devid, maa ut̄ó wye, ajó né uto Mendoó Ukpea nnó,

‘Ulannó b̄ó abi alá p̄o b̄ó Jus mat̄ó ás̄o bw̄o d̄ó?’

Ulannó b̄ó mel̄o átenege uk̄o ne Es̄w̄o detuú?’

26 Afwa abi mme ákpómege mmye mámye bee,

ne ákpakpa mel̄o átenege uk̄óló mamye ne Es̄w̄o

ne muú yi ji ajyá nnó abe Muú yi Es̄w̄o akweré ji elá gefwa.’

27 Genó eyigé Devid ab̄o ajó mb̄o, gepye wáwálé fa mel̄o ewé. Mfwa Herod ne Pontȳos Palet, chóncho ne abif̄o abi alá p̄o b̄ó Jus ne b̄ó Isreli áso mala manwá Jis̄s, Jis̄s muú ut̄ó melómél̄o wye ayi ab̄o ojaá nnó abe Muú yi w̄o ákwere ji elá gefwa.

28 Ebw̄o áchomé mb̄o, ápye le geno eyige w̄o Es̄w̄o né uto bye, ab̄o ákwyé mé abelé nnó ub̄o mampyé.

29 Atá nana gé nkane ebw̄o áfelege ese ame. Pye esé, baá ut̄ó bye dégarégé mekomej̄ó wye débégé f̄o ne ef̄o met̄ó.

30 Pye ese, depyege b̄ó mamée atoóge ne dema depyegé ufélekpá né utó bi Jis̄s, muú ut̄ó melómél̄o wye, nnó b̄ó ákpá ame ágé utó bye.”

31 Gébégé áneré manemmye, mme meko anyíí né mbaá yi ebw̄o alú. Mendoó Ukpea echw̄o gbeé ebw̄o met̄ó ne epye ebw̄o al̄o mangare mekomej̄ó Es̄w̄o ayi alá p̄o ne ef̄o.

Bóó bi akamé ne Jisós akarege unó bwó ne ate

³² Né echomele bóó abi áfyéé metóó ne Jisós, álu meko ama ne metóó ema. Muú ebwó fɔ ayi ájoge nnó genó eyigé na elé eya apó. Ne genó eyigé muú ama awya, gelu eyigé bóó akó.

³³ Anḡbá Jisós ágarege ájye ne eshye mampye bóó ákaá nnó, Ata Jisós akwilé né negbo. Ne Esɔwɔ apoóge ebwó ako dɔó.

³⁴ Ye muú ayi genó gelií ji apó. Ewyage bóó ákpóo makóó ye upú bwɔ,

³⁵ ne áchwó ne manka yimbɔ mbaá anḡbá Jisós. Ebwó ákaré manka mbaá bóó bi akamé ne Jisós ako nkane yéndemuú ákelege.

³⁶ Mende fɔ ntó abó alu eféé ayi ákuú ji Josef, atane ula gepú ámpyee upé Esɔwɔ. Abyé ji né melɔ Syaprɔs ne anḡbá Jisós ntó akuú ji Banabas. (Ula utene nnó Memfyé bóó eshye.)

³⁷ Ne akpó ntó mekóó wuú ewé ema achwɔ ne nka yimbɔ mbaá anḡbá Jisós.

5

Gebyógé Ananiya ne Safira

¹ Ne mende fɔ ayi ákuú ji, Ananiya ne mendée wuú Safira abó akame mankpó melu mme bwó ema.

² Yémbɔ ebwó ne mendée wuú akame mambi nka eyifɔ, ne ákpá eyi elaá áchwɔ chyéé anḡbá Jisós.

³ Ne Pita agií Ananiya aké, “Ulannó ɔlyaá danchɔmeló akpene mmu metóó wye? Nde gepyee ɔbií gebagé nka eyigé ɔsele ne ɔchwó byɔ gebyɔ mbaá Mendoó Ukpea?”

⁴ Mekóó ewé ɔkpóó ebɔ elu ewye, ne nka yi ɔsele ele ejye. Nde gepyee ɔpye gefɔge mechɔ ewéna? Ɔferé nnó ɔbwɔlege mbɔ le bóó ayi ɔbyɔge mbɔ le gebyɔ mbaá Esɔwɔ.”

⁵⁻⁶ Ananiya awúge mbɔ, akwé mme, agbó. Njye usa akéle ndeé, afyale genkwó jii, ákpá ájye nií. Bóó ako bi áwuú mechɔ ewé, efóó ekwó ebwó matóó.

⁷ Nchwaneké eléé eke ekwonege mendée wuú achwɔ kpe mmu, ayi álá kaá mechɔ ewé epye menɔ wuú wó.

⁸ Ne Pita agií ji aké, “Gare me wáwálé wye, nnó nka eyi enyú ne menɔ wye deselé né mekóó ewé dekpó ná”? Ne Safira akame aké ebyembɔ.

⁹ Ne Pita ama gií ji aké, “Nde gepyee enyú ne menɔ wye dekame manchwɔ mua Mendoó Ata Esɔwɔ? Gé majyá bóó né menombi, elé bóó bi ajye nií menɔ wye, ákpáne nyé wɔ ntó áfé anií.”

¹⁰ Pita ajoge mbɔ, ténetene Safira akwé mbe ushu wuú, agbó. Nje usa bimɔ ákpégé mmu, ágé nnó ágbo ne ákpá, ji ajye nií kwókwólé ne menomé menɔ wuú.

¹¹ Bóó Jisós ne bóó bifó ako abi abó áwuú mechɔ ewé, abó efóó.

Anḡbá Jisós ápyé ufélekpá ne ukpékpé unó

¹² Anḡbá Jisós abɔ ápyee gejamégé ufélekpá ne ukpékpé uno ebi uléré utó Esɔwɔ né metóó metóó bóó. Ebwó ne bóó bi akame ne Jisós ako achwó yéndégébé né echa upé Esɔwɔ, ajwɔlege né melu ewé ákuú egbe ewé Solomun.

¹³ Ye muú yi akya manchó ne ebwó apó. Yémbɔ bóó ako áfége bwó dɔó.

¹⁴ Ye nkane elúmbɔ gejamégé bóó áfyéé matóó ne Jisós ne gejamégé andée ne ande akpéne né echomele bóó bií.

¹⁵ Gétúgé ufélekpá ebi anḡbá Jisós apyee, bóó ákpáne bóó mameé bwó né uló ne ábélege né anɔó mati nnó Pita ake akóge eféé, mendoó wuú ekage kóo ebwó mmye.

¹⁶ Ne gejamégé bóó ntó abó átané né malɔ ayi álu kwókwólé ne Jerosale, áchwó ne bóó mameé ne abi aló nchye achyegé bwó efwyale mbaá anḡba Jisós, ápye ebwó ako átóoge.

Achyé anḡbá Jisós efwyale

¹⁷ Etukpe ampye upé Esɔwɔ ne ekwó wuú, abi alu né geluage bóó Sadusi awya gembya né matóó bwó ne anḡbá Jisós,

¹⁸ ne átó bóó ájye pye anḡbá Jisós, áfyé denɔ.

¹⁹ Yémbɔ, né utuú bimɔ, ekiénné Esɔwɔ echwɔ néné manombi gepúge denɔ ebwó átané ne eké ne ebwó,

20 “Chóge mmu εcha υπε Εσωω, detene, degare βοό bi alu εφέε mekomejόό yi áchwα ne γενwά γεκε.”

21 Ne εβwό άwύγε mbo uyyage άjγε κpe mmu εcha υπε Εσωω, aló manlerege βοό.

Εκε εwυage εtukpe ampyέε υπε Εσωω ne εκwα wuu ne άkpakpa βοό Isreli άchomé né εso. Atό βοό bee né gepύge deno nnό ajγε gbaré anghá Jisós bimbo άchwα ne εβwό.

22 Εβwό άjγεέ εwu άge bwα wό, ne άkeré meso άké,

23 “Ese defé né gepύge deno, degé nnό άgbé manombi chancha, ne βοό bi άbáme átené wye. Ne gébége εβwό ánené manombi, degε γε muú né mmu wό.”

24 Muu kpa βοό bi άbáme εcha υπε Εσωω ne anό baá bi apye υπε Εσωω άwuge mbo makpo átya bwό mmu. Ne áló mangii gemε bwό άké, “Mechó ewé εβε nyε nnό?”

25 Wye gébé eyigembo muú fó atané né dafye, άchwα ajόό aké, “Gege βοό abi enyú degbé mmu gepύge deno, álu nana mmu εcha υπε Εσωω, álerege βοό.”

26 Ajoge mbo muu kpa βοό bi άbáme εcha υπε ne εκwα wuu áfé áse εβwό aló manchwα. Yémbα ája bwό jame wό, getúge áfó nnό βοό bi álu mmu, átóme nyε εβwό né mataá.

27 Achwάge ne εβwό, άpye anghá Jisós átené mbe ushu άkpakpa melo. Ne εtukpe ampyέε υπε Εσωω agii bwό ake,

28 “Pó εsé debό dekwelé enyú mbeé nnό degarege sé βοό depóré Jisós. Ne nana depye mekomejόό ayi akε agyaá Jerosale meko, enyú dekelege nnό βοό áshúle εsé ndo nnό εsé dékaá ula negboné Jisós.”

29 Pita ne anghá Jisós abifó áshuú meko áke, “Ese debό mampye le genό eyige Εσωω akelege, epófó eyigé akwaá ákelege.

30 Εσωω yi ukwené ante sé, ne apye Jisós akwile né negbo, Jisós ayi enyú dewáné né gekwa.

31 Ne Εσωω abwe mabo mií, apye ji ajwale né geluó eyi gelu né égbé

εβwonyé wuu nnό ji abε Menombε ne Menchyé γενwά. Apye mbo nnό βοό Isreli ákware matóό bwό, ne ji ajinte gabo bwό.

32 Ese delu βοό abi áfyε nnό degarege uno bi, ne ese degarege chóncho ne Mendoó Ukpea ewé Εσωω abo achye mbaá βοό abi awuu ne ji.”

33 Βόό εso άwuge mbo, nchye anwyóné εβwό te ábό ákelege manwá anghá Jisós.

34 Gamalya, muú ama né geluage bwα akwile ka aké, áse κpé βοό bimbo átané dafye. Gamalya alu muú Farasi ne ménleré mabé Εσωω, βοό ako ntó anogé ji, ajόό aké, áse βοό bimbo átané κpe dafye.

35 Ewyagé ajόό ne βοό εso aké, “Bόό Isreli ferege mechó ewé dekelege mampye ne βοό bina chánéné.

36 Tεge, gébé gefó, mende fα ayi ákuú ji Teudas, alomé ne ewu nnό ji alu meno muú. Βόό bi akwale ji, álu genóge meleé. Gébége áwané ji, βοό bi átyaá ucheme bií ukwé.

37 Ne mende fα nto abό ama lome ne ewu né gébé eyige ápáné βοό, ákuú ji Judas abo atane melo Galilií. Apye gemagé βοό ákwale ji. Yémbα gébége áwané ji, βοό bi átyaá ne mabo mií mánó.

38 Ndere mechó ewé elúmbα, nchyege enyú majyé nnό delya βοό bi ajye, ékágé dépye εβwό genό. Mbóge unό bi εβwό ágarege ne άpye utané né amu ákwaá, unómé nyε.

39 Ne mbóge utané né amu Εσωω, dekáge tene fα ukóló ne εβwό. Enyú dekege gé nnό demye mbo le ne Εσωω. Ne βοό εso ako awúge mbo, ákamé ne ji.”

40 Ne εβwό áku anghá Jisós nnό ákeré mmu, άchwage áse bwό ne matúle, ne ákwelé bwό mbeé nnό ámage gare se βοό mechó Jisós. Eféé ne álya bwό nno ájyé.

41 Ndere εβwό átané né εso, ájyé, álu ne metóό megomεgα, nnό Εσωω agé nnό εβwό ákwane mankpa mekpo genóό né getuge Jisós.

⁴² Yendé bií álerege bós né echa upé Esṓwṓ ne ákene ntó upú upú ágarege bós abya melóméló nnó Jisós alu Muú yi Esṓwṓ akweré ji elá gefwa.

6

Ajya ande makpo akeneama nnó apóoge Anḡbá Jisós

¹ Né gébé eyigembṓ, echomele bós Jisós ewéne ejyé mbembe nkane gejamégé bós ábánege bwó. Abi ajoge mejós Grek abṓ ásós matós ne abi Hibru nnó áfwalege akwi andeé bwó né uno bi ákarege yendé bií.

² Ne anḡbá Jisós afyaneapéa ákuú bós Jisós ako ne ake ne ebwó, “Epsós chó nnó esé delyaá mangaré mekomejós Esṓwṓ, depáne le depore menyé mankaré.

³ Ne anḡmé sé, ndere elúmbṓ, eló nnó enyú déjyá bós akeneama nnó ápyegé utóó ebi. Bós bina abó mambé abi bós ako ákamé nnó awya gepṓ gelógeló ne ákaáge geno chánéné ne Mendoó Ukpea egbeé bwó matós.

⁴ Ne esé anḡbá Jisós dechyege nye geme se geko né mmye manene ne mangarege mekomejós Esṓwṓ.”

⁵ Ne bós ako áwúge mbṓ, matós agó bwó. Ne ajya Stefan ayi áfyéé metós ne Jisós dós ne Mendoó Ukpea egbeé ji metós. Abifó alú Filip ne Prokṓros, Nikanṓ ne Timṓn, Pamenas ne Nikolyás ayi atané melṓ Antiṓk ayi alaá muú Jus.

⁶ Ebwó áchwṓ ne bós bimṓ né mbe ushu anḡbá Jisós, ne anḡbá Jisós ánere bwó amu mmye anemmye eta bwó.

⁷ Ne mekomejós Esṓwṓ akene agyage, ne echomele bós Jisós ewé elu né Jerosale ewene ejye mbe, ne gejamégé ampye upé Esṓwṓ ákwólege ntó deparé Jisós.

Apye Stefan

⁸ Stefan yina ayi ebwó abó ajya, alu muú yi mejé Esṓwṓ ebó elu ne ji ne Esṓwṓ achyege ji uto apye ufélekpá ne ukpekpe uno né metós metós bós.

⁹ Bós Jus fó áchwṓ, álṓ manyéé mbeé ne Stefan. Ebwó ne áwya echa mmyemenene ewé akuú echa bós bi

átané defwé. Ebwó abṓ átané melṓ Seren ne Aleksanda ne abifó nto atané gebagé mewaá Silisya ne Esya.

¹⁰ Ebwó ápulé mankwṓre depṓ tire Stefan agare meti eps, getuge Mendoó Ukpea ebṓ echyege ji denḡare mejós.

¹¹ Ne ebwó achyé bós fó unyiélé nnó áchwṓ byṓ gebyṓ nnó ebwó abó áwuú nkane Stefan ájósge mejós mebomebo ne Esṓwṓ ne Mosis.

¹² Mechṓ ewé esó bós matós chóncho ne ákpakpa melṓ ne anlere mabé Esṓwṓ. Né ajye pyé Stefan áchwṓ né mbe ushu echomele ákpakpa bós Jus.

¹³ Bós bina áchwṓ ne bós bifó abi ágaré gebyṓ ake, “Mende yina ajósge mejós mebomebo mbaá echa upé Esṓwṓ se yendé bií ne mabé Mosis.

¹⁴ Esé debó dewú ji ajós ake, Jisós, mende Nasaret ammuú nye echa upé Esṓwṓ ne akwṓrege nye ntó gepṓge melṓ geko eyi Mosis abó aleré esé.”

¹⁵ Bós ako abi abó alu né echa eso ewémbṓ, átó Stefan ame mmye ne ágé nnó ushu bi ukwṓré ulú eke ebi ekiénné Esṓwṓ.

7

Mekomejós Stefan

¹ Ne etukpe ampyé upé Esṓwṓ egíí Stefan eke, “Unó bi bós bina ajoge nnó ulú wáwálé?”

² Stefan ashúú ebwó meko ake, “Ante ba ne anḡme ba wuúge, gemégé nnó gekwenege nte esé Abraham awile gebu né melṓ Haran, Esṓwṓ, Mfwa genḡbó aleré nya mmye gébége Abraham abó alú né melṓ Mesopotemya.

³ Ne abó ajós nya ne ji ake, ‘Lyaá ula gepú bye ne melṓ wye, cho né melṓ ewé nlerage nye wṓ.’

⁴ Ténéténé yimbṓ, Abraham alyaá melṓ Chalda ajye jwṓle né melṓ Haran. Ne nte Abraham ágbógé nya, Esṓwṓ apye Abraham nnó alyaá melṓ ewémbṓ achwṓ né melṓ ewé esé delu mbṓ wye nana.

⁵ Ndere abṓ alu féé, Esṓwṓ achyε fó ji ye ekeke melu mme nnó ebe ewu wó. Yémbṓ Esṓwṓ anyémeno nnó achyεge ji melṓ ewena nnó ebé ewú ne upyáne

bií. Eṣṱwṱ abó ajóṱ depṱ ti gébégé Abraham alá pṱ ye ne maá.

6 Ne Eṣṱwṱ ama jṱṱ ne ji ake, ‘Uṱyáne bye ubéé nye aṅkéé né melo ewéchéá, ubéé nye nkane afwe ne bṱṱ áfwalege nye bwṱ né usaá aṅme esaá.

7 Yémbṱ nchyege nye bṱṱ melo ewémbṱ gekpékpégé efwyale ne upyáne bye ulyagé melo ewémbṱ uchwṱ unóge me fa.’

8 Ne Eṣṱwṱ abṱ achye Abraham gepṱgé menomenyéé ewémbṱ eyi gelu mansṱ nsṱ. Ne Abraham ábyégé nya Asek, ndṱ enéé ékwónégé, asṱ ji nsṱ. Isek ntó asṱ nya maá wuú Jakṱb nsṱ ne Jakṱb ntó asṱ nya baá bi afyaneapéa nsṱ abi álú nto ukwene ante se abi nana.

9 “Ewyágé, ukwéne ante sé bina, ákélégé sé mangé menṱmé bwṱ Josef ne ákpṱ Jṱsep nkane mefwṱ né melo Ijip. Yémbṱ Eṣṱwṱ abṱ abame wyṱ ji,

10 ne aféré ji né efwyale meko ewé ji abó agéne. Achyé ntó denṱa eti depye Fero mfwa bṱṱ Ijip agboó ne ji. Fero apyé ji ala muú kpaá melo Ijip ne apélé ntó ula gepú bií.

11 Ewyágé emímí mesa akwé né melo Ijip chóncho ne melo Kanaan, bṱṱ ágé efwyale dṱṱ ne ukwéne ante se upṱ nya ne menyéé.

12 Ne Jakṱb awuúgé nnó menyéé alu né melo Ijip, ató baá bií abi alu ukwéne ante se ewu. Ge ndṱ mbe ayi ebwṱ ájye ewu na.

13 Ne ndṱ ayifṱ yi ebwṱ ájye, Josef apye aṅmé bií akaá ji, ne Fero Mfwa bṱṱ Ijip ntó achwṱ kaá ula gepú Josef.

14 Ne Josef ató bṱṱ nnó ájyé se nte wuú Jakṱb ne ula gepú bií uko áchwṱ jwṱlé né Ijip. Bṱṱ ula gepú bií ako abó álú usaá uléé meso nekuú né gébé eyigembṱ.

15 Jakṱb awuúge mbṱ, akpá ulagepú bií uko, ashulé afe né Ijip. Ji ne baá bi abi alu ukwéne ante esé ála nya ewu ágbṱ ebwṱ ako.

16 Ewyágé bṱṱ ákpá uṅkwṱ bwṱ, áfé né melo Shechem, ánií né manome ayi alu muú mataravé ne melu ewé Abraham abṱ anamé ne ṅka mbaá matoó Hamṱ nte Shekem.

17 “Gemεge nnó gébé gekwṱné eyigé Eṣṱwṱ áchwṱ pye genó eyigé ji abṱ anyémeno ne Abraham, bṱṱ esé abi abó alu né melo Ijip, ája kpaá apwṱ amu.

18 Ne áfyé mfwa ayicha né Ijip ayi alá kaágé Josef.

19 Mfwa yina achwṱ ne defya mbaá bṱṱ sé. Afwalege ebwṱ ne apyéé bwṱ nnó abelégé baá bwṱ abi kṱkṱ né dafye nnó agbṱ.

20 Wyṱ né gébé eyigembṱ ne ábyene ntó Mosis. Mosis abṱ alú maá yi alome ulṱṱ dṱṱ né ame Eṣṱwṱ. Aweé ji né ámfáá áléé né gepú bwṱ.

21 Ne gébégé alyá ji dafye, maá mfwa Fero ayi mendée achwṱ akware ji, aweé ji ne asé nkane maá wuú.

22 Ne ebwṱ álere Mosis dengare bṱṱ Ijip deko ne aweé abṱ alu gekpékpégé muú ne awya mekomejṱṱ meno melómélṱ, ne mepyṱ unó.

23 “Mosis akwṱnege nya usaá aṅme upéa, ekwṱ ji metṱṱ nnó ájye gé aṅmé bií; bṱṱ Isreli.

24 Ndere ájyé, agé nkane muú Ijip fṱ atulege muú Isreli, achwṱ genṱá ne awá muú Ijip yimbṱ.

25 Mosis abṱ aferé nnó aṅmé bií abṱ ákaáge nye nnó Eṣṱwṱ atóme nye ji nnó achwṱ fére ebwṱ né efwyale. Yémbṱ ákaá wṱ.

26 Bií uyyagé ama ájye gé bṱṱ Isreli apéa nkane amyṱ ne ate. Amua mangbaré ebwṱ ne ajṱṱ ne ebwṱ aké, ‘Enyú delu aṅmé, demye ndé?’

27 Yémbṱ muú ayi abṱ akélé menṱmé wuú mpa, ammu Mosis ne agíí ji ake, ‘Nde muú afyé wṱ nnó ṱbé Mfwa esé ne ṱpane depṱré esé?’

28 “Ṭkelege ntó manwá me nkane ṱṱṱ ṱwané muú Ijip yimbṱ njuú?”

29 Mosis awuúge mbṱ, efṱ ekwṱ ji metṱṱ ne alyáá Ijip, abó afé né melṱ Midiyan. Alá ewu, abá mendée, abyṱ baá ande apéa.

30 “Usaá aṅmé upéa ukoóge, Mosis agé ekiénné Eṣṱwṱ né mewṱ ewé ebṱ elúle né genṱṱ. Ewena epyṱ né mashwṱne, kwṱkwṱlé ne mekwṱ Sinay.

31 Mosis agεgέ mewε εwέmbα, ala meno mekpο fuú. Ne ndere ajye kwókwólé mangε εwu chánéné, Atá Εσωω jό εφεε ake,

32 ‘Elé me Εσωω ayi ukwene ante byε, Εσωω ayi Abraham, ne ayi Asek ne Jakób.’ Mosis awuúge mbα, ala manweré ne εfó ne akelege sé mampε melu εwέmbα.

33 Ne Εσωω ama jό ne ji ake, ‘Féré uno uka byε nende melu εwé ατεné mbα elé melu ukpea.

34 Me ngé gekpékpégé εfwyale εwé áchyege bό ba né Ijip, ne nwú magbo ayi εbwό alile ne mesómé. Nkawu ne nshulé mme nnό nchwό mféré εbwό né εfwyale εwέmbα. Nana cho, ntáme wα né Ijip.’

35 “Ne Εσωω atό Mosis yina nnό ájyέ ábé memféré bό Isrēli né εfwyale ne amá be mfwa bwό. Ji ne bό Isrēli abό ashya agii ji aké, ‘Nde muú afye wα mfwa ne mepane deparé εsé?’ Ne nana Εσωω abό atό ekiénné wuú εwé Mosis agéné nkane mewε né genό εyigémbα nnό εchye Mosis εshye mampye utό bií.

36 Ne Mosis ajyé apye gejamége ufélekpá ne ukpékpé unό né Ijip ne alé féré bό Isrēli. Ama pyε gejamége ufélekpá né εβεé megelé, ne mashwone ayi εbwό abό ábelé wye usaá aηme upéa.

37 Wye Mosis yina ne abό ajό ne bό Isrēli nno, ‘Εσωω atáme nye enyú Muú εkpávέ wuú ayifó wye nkane atáme me ne atanege nye né ntone enyú.’

38 Ema elu wye Mosis yina ne ekiénné Εσωω εbό εjό mejό ne ji né mfaá mekwe Sinay, gébége ji ne ukwene ante εsé abό áchomé né mashwone. Ne ekiénné Εσωω εwέmbα εchyé ji mabe Εσωω ayi alu te kwyakwya nnό achye ese.

39 “Né gébé géfó ukwene ante sé bina akεlege sé manwu Mosis ne áke ji ábelé babá, ne abό ákelege mankére né Ijip.

40 Ne εbwό ájό ne Ερον aké, ‘Kwyé εsé áló uka nnό ájámé εsé meti, Mosis ayi aféré εsé né Ijip, dekaá fό genό eyi gepyé ji né mfaá mekwe wό.’

41 Ala mbα ákwyé meló uka ayi áfulé mpα, áwané menya, ápyéε upe ájele meló uka yimbα nkane uka bwό, ne matό agό bwό yendégébé né genό εyigé ákwyé ne amu.

42 Ne Εσωω agεge mbα, ati meso ne εbwό ne alyaá εbwό nnό ápyε nkané eji εbwό. Ne εbwα anoge mημεé, mfaá, ne ambe wye nkane abό ásámé né ηwe bό εkpávέ bií nnό,

‘Bό Isrēli, enyú dekene né mashwone né usaá aηme upea,

dewane menya depyé upe,

yémbα depyé fό upe bimbα né εta wa.

43 Depye le εta áló uka abi enyu dekwye ne amu.

Dekpane gétogé melo uka ayi ákuu Molók,

ne dekpáne ntό membe melo uka ayi ákuu Refan. Né getú εyige na mbúu nye enyú défé tete dekoó Babilón.’

44 “Ne nkane ukwene ante εse bina abό ála né mashwone mbα abό áwya gétogé upe eyi geléré nnό Εσωω abό álú ne εbwό. Mosis ne abό akwyé geto eyina wye nkane εyige Εσωω abό aléré ji nnό apye.

45 Ebélegé baá bwό áse gétogé upe εyigεmbα mbaá ukwene ante εsé bimbα, ákpa geji gébége abό ákéné ájye ne Joshua áfóoge mme bό abi alu εféé. Ndere ájye, Εσωω alu bwό mbe abúu bό bimbα né maló. Ne geto yina gela fa kpaá te gébé εyige Mfwa Devid agbaré melo εwé.

46 Devid abό alu muú yi Εσωω abό ájelé ji dα. Né gébé géfó ji anemmye nnό Εσωω agό ji aténé ji gepu, ji ayi alu Εσωω Jakób.

47 Yémbα ele Solomun, maá mfwa Devid, ne abό atené gepúge Εσωω.

48 “Yémbα εpófα nnό Anyátá Εσωω ajwεlege né upú ebi bό aténé, wye nkane Muu Εkpávέ Εσωω abό asamé nnό Εσωω ake,

49 ‘Mfaánebuú alu gelú ya ne mme alu genό εyige nnérege uka ba. Nde gefó gepú εyigé muú akage atene nnό mbé wye? Melu fό elu εwé nkage jwεle wye?

50 Pó me mbóó ne nkwyε unó bina ukó?’

51 “Stefen ajóḡé mbó, aké ne εbwó, “Enyu antoó makpo, ne bóó bi áḡeáḡe matóó, enyú degbé matu eke bóó bi ála kage Esówa. Enyú deshya yendé gebé genó eyigé Mendoó Ukpea ejóḡe wye nkane ukwéne ante enyu ábó ápyé.

52 Muú ekpávε Esówa fó alu ayi ukwene ante nyú abó alá kelé manchó ji genwá wó? Abó áwá bóó bi Esówa atómé nnó ábó mbe ágaré nnó Maá utóó Esówa ayi wáwálé achwó. Ne achwóḡé enyú dechyé ji mankwá ne dewá ji.

53 Wye enyú abi depye mbó ne debó deselé mabe ayi makiénné Esówa áchye enyú ne nána deshya mambélé aji.”

Awá Stēfen ne mataá

54 Bóó kpakapa melo áwuge depó εtiré Stēfen ajóó, nchye anwyóné εbwó, ame áḡelé εbwó mekpo.

55 Yémbó Stēfen ape nfaánebuú domeé, Mendoó Ukpea εgbeé ji metóó ne agé genḡbóḡe Esówa ne ama ḡe Jis̄s nkane aténé né εgbe εbwónye Esówa.

56 Ne Stēfen aké, “Pεḡe degé, ḡé mbó memombi mfaanebuú enené, ne Maá Nte Mekwaá aténé né εgbe εbwónyé Esówa.”

57 Awuúḡé mbó, áḡbé amu matu, ádo elúlú, awó achwó ji mmyε áḡbaré ji,

58 ája ji, áfé mekpo meti, álo man-tome ji mataá nnó áwá ji. Ne bóó abi ábó ámalé Stēfen mechó mmyε, áferé mandeé bwó áchye gesagé muú ayi ákuú ji Sól ne álo Stēfen mántó.

59 Ne nkane átome ji, Stēfen anemmyε aké, “Atá Jis̄s se mendoó wa.”

60 Ewyáḡé ató mánó mme, akalé kenké ake, “Atá Ōfyεḡé fó bóó bina mmu metóó né gabo ayi εbwó ápyéε mbó.”

Ajḡḡé mbó metóó ekwé, ne Sól atené εféε akameḡe ne mekpo nnó áwá ji.

8

Sól akεleḡe manchó genwáḡé bóó Jis̄s

1 Wye né bii bimbó, bóó álo mankelé mati manchó genwáḡé bóó Jis̄s né Jerosale. Ne εbwó ábó átyaá áfé né gebagé mewaá Judiya ne Samariya. Wye anḡbá Jis̄s ne aláa né Jerosale.

2 Nkane Stēfen abó agbó, bóó fó abi ánoge Esówa abi aláa né Jerosale ákpá genkwó ji aníí ne ali ji ne gekpékpéḡé mesóme.

3 Yémbó Sól amyε ele nnó ánií mbwe bóó Jis̄s ako. Akpene upú upú apyene andeé ne ande áfyé né denó.

Filip Agaré Mekomejóó Esówa né Samariya

4 Ne bóó ankwólé Jis̄s abi ábó átyaá, ákene malumalu áḡareḡe mekomejóó Esówa.

5 Filip abó ashulé áfé né melo Samariya εwé kpaá, agareḡe depóré Muú yi Esówa akweré ji elá gefwa.

6 Bóó áwuú depó εtire ji ajḡḡe, ne áḡé ḡejaméḡé ufélekpá ebi ji abó apyε, ne áta matu ákeleḡe nno agareḡe wye εbwó gareḡe.

7 Ne aló nchye átanegε ḡejaméḡé bóó mmyε ákaleḡe, ne bóó átoóḡé. Bóó uchanchi ne ubwéré bóó átoó ntó

8 Ne bóó melo εwémbó álú ne ḡejaméḡé nechóchó.

9 Mende fó abó alu εféε ayi ákuú ji Simun. Abó akpea megya te gachi ne bóó Samariya ako ála mano mekpo fuú. Ne asele ḡeme ji nnó alu menó muú.

10 Bóó ako, ambané ne bóó kpakpa átá matu awuú genó eyigé Simun ajḡḡe, εbwó aké: “Mende yina awya uto Esówa ebi upwó amu.”

11 Ne εbwó afworeḡe wyεmbó néndé abwóléḡe me εbwó te gachi né megya ayi ji akpea.

12 Ne Filip achwóḡé, agareḡe bóó abya melóméló nkane gefwage Esówa gelu, ne depóré Jis̄s Kras, bóó ákamé ne ji andéε ne ande ne áwyaá bwó manaá Esówa.

13 Simun jimbóó ntó áfyéε metóó ne Jis̄s ne áwyaá ji manaá Esówa. Ne ji ajwólé fíí ne Filip, agene ufélekpá ne

ukpékpé unó bi ji apyé ne aláa meno mekpó fuú.

¹⁴ Ne anghá Jisós abi abo aláa né Jerosale, áwuúge nnó bọó Samariya nto ákamé mekomejọó Esowo, átó Pita ne Jón ewu.

¹⁵ Ajyegé, ágé bọó bi ákame ne Jisós ewu ne álo manemmye nnó Esowo átó bwó Mendoó Ukpea,

¹⁶ nendé Mendoó Ukpea élú dankpé ebwó mmye. Abó áwyaá ebwó manaá Esowo mamímamí nkane bọó bi ákwálege Atá Jisós.

¹⁷ Pita ne Jón ánerége manemmye, áneré ebwó amu mmye ne Mendoó Ukpea echwó ebwó mmye.

¹⁸ Simun agégé nkane anghá Jisós áneré bọó amu mmye ne Mendoó Ukpea ekpené ebwó mmye, achyé ebwó nka,

¹⁹ ake, “Kpoge me uto bina nnó nnerége muú ebwó mmye Mendoó Ukpea ekpe ji mmye.”

²⁰ Ne Pita ajọó ne ji aké, “Echye wọ onó ne nka jyé. Ọféré nnó muú akage na echye Esowo ne nká?”

²¹ Ọbó mechọ né utọó ebi wó, nende metọó wye epó pópó né mbe ushu Esowo.

²² Ne nana kwọre metọó wye né ubobo unó bi oferege, ne onemmye nnó Esowo ajinte gabo yina ayi oméé mampye.

²³ Nge nnó okii fọ galógáló, ne gabo awé wọ nkane muú denọ.”

²⁴ Ne Simun akwọ Pita ne Jón mata nnó, “Ebwó ánemmye mbaá Atá Esowo nnó ekage geno gemá eyige ebwó ajọó gepyé ji.”

²⁵ Pita ne Jón ánerége mangaré mekomejọó Esowo, álo mankére né Jerosale. Ne ndere ájyé, ágarege abya Esowo melóméló né gejamgé malọ bọó Samariya.

Mende ayi atané Etopya akamé ne Jisós

²⁶ Filip alagé meso, ekiénné Esowo echwó ejọó ne ji eké, “Kwili, shule ojyé né nte melọ. Ọkwónégé ewu, kwólé meti ewé etane Jerosale ejye Gasa. Meti ewé ji ajogembo bọó ákéné sé wye dọó dọó.”

²⁷⁻²⁸ Filip awugé mbo ashule afé ewu. Agé mende fọ abo ajye nóge Esowo né Jerosale, akerege né meko wuú, ajwale né mboó gese uka upea ayi géjuná ne gejame. Abó alu muu kpaá né melọ Etopya ji agbarége egbọgọlo mekwa nka ewe Kandise Mfwa mendée ayi abọó melọ ewémbọ. Abó ajwale ajoge nwe ayi Asaya muu ekpavé Esowo asámé.

²⁹ Ne Mendoó Ukpea ejọó ne Filip eké, “Ke chọ bané mboó gese yimbọ.”

³⁰ Eféé ne Filip abó ajye bané ji ne awuú ndere mende yimbọ ajoge nwe Asaya. Filip agii ji aké, “Okagembo genó eyige ojoge?”

³¹ Mende yimbọ aké, “Mpye mbo nnó ne nkaá ayi muú alá pọ mangaré me ula wó.” Ne akuú Filip nnó akwọ mfaá mboó gese, ajwale ne ji.

³² Melu nwe ewé ji ajoge mbo eké, “Abó alu nkane egọme ewé ágbaré ájye wá, ye mankale ekále wó wye nkane maá egọme ayi ákpálege ji bya mmye alá kálégé.”

³³ Achyé ji mekpó genọó ne ye muú yi apané mpa wú cho apó. Wáa akuú nyé mabọ baá bii nkane áchọó mbo ji genwá?”

³⁴ Muú kpaá yimbọ agii Filip aké, “Garé me, Muú ekpavé Esowo yina ajoge mbo depọ ti getuge wáa? Ajogembo le ne gemé jii waá ne muú yichá?”

³⁵ Ne Filip alọ mangaré ji né nwe yina, abya melóméló ayi akéné atúu ne Jisós.

³⁶ Ndere ákene ájyé, ákwóné mbaá yi nnyi nélú, muú kpaá yimbọ ake, “Gé nnyi na, ndé gemage gbé nnó owyaágé me manaá Esowo?”

³⁷ [Filip ashúú ji meko aké, “Mboge ofyegé metọó meko ne Jisós nkage wyaá wọ manaá Esowo”. Ne ake: “Nkame nnó Jisós alu Maá Esowo”.]

³⁸ Ne Muú kpaá yimbọ aké ápye mboó gese atené ebwó ne Filip áshulé áfé né nnyi, ne Filip awyaá ji manaá Esowo.

³⁹ Ebwó átánégé mmu nnyi, Mendoó Ata ekpa Filip ayi mende yimbọ

álá γε sé ji wó. Yémbó akené wye ajye ne nechóchó.

⁴⁰ Filip ake apele agé nnó ji alu né Asotus, ne akene ajye, agarege abya melóméló né maló ayi álú né gebagé mewaá eyigembó kpaá te akwóné meló Kaisaria.

9

Sól akwóré akame ne Jisós

¹ Yémbó Sól alú tóme eshye, afelege bós Jisós amé nnó awane ebwó, nká wu ne ajye agé etukpe ampyé upe Esowó,

² nnó asá bə ηwe ató né macha mmyemenene bós Jus áyi álú né meló Damaskós nnó mbógé ajyegé agégé bós bi akwolege meti Jisós, apye bwó, awé, achwó ne ebwó né Jerosale.

³ Ndere alya ajyé, gébége ale kwókwólé ne Damaskós wye mbélépó gengbó gétané mfaánebuú, geshwané gegyá ji mme.

⁴ Gengbó eyimbó gékpégé ji amé, akwé mme ne awú nkane muú fə akuú ji aké, “Sól, Sól, ndé okélege manchó me genwá?”

⁵ Sól agíí aké, “Wó waá Atá?” Meko yimbó aké, “Élé me Jisós ayi okélege manchó ji genwá.

⁶ Yémbó kwili ka, kwóné né meló ewémbó, eféé ágárege nyé wó geno eyige óbós mampye.”

⁷ Bós bi ábó akéne ne Sól áwúgé meko yimbó, ágé muú fə wó, matye mawá bwó meno.

⁸ Sól akwilege tené, agéné sé mbaá. Agbaré ji ebwó áfé ne ji né Damaskós.

⁹ Abelé ndó eléé né meló ewémbó, ye mbaá agéné, menyéé anyéé, manaá anyú.

¹⁰ Muú Jisós fə abó alú né Damaskós yimbó ákuú ji Ananya. Ne bíí fə agé Jisós né amé gejoyá, ne Jisós akuú ji aké, “Ananya” ne Ananya ashúú ji meko aké, “Atá gé me na.”

¹¹ Ne Jisós aké ne ji, “Kwile ka, ojoyé né menó meti ayi ákuú nnó Cho. Okwónégé né gepú Judas, gíí mende fə ayi atané meló Tasós, ákuú ji Sól. Alu eféé anenemmye,

¹² ne abó agé amé gejoyá ndere mende yi ákuú ji Ananya achwó nere ji amu mmye nnó ama ló mangéné.”

¹³ Yémbó Ananya aké, “Atá, gejamégé bós ágaré mé me nkane mende yina akélege manií mbwe bós bye né Jerosale.

¹⁴ Ne anós baá áchyé ji uto nnó áchwó pye bós ako bi anénemmye ákuú mabó mye.”

¹⁵ Ne Atá Jisós aké ne ji, “Chó wye ewu néndé njya mende yimbó nkane muú utó wa nnó agaré mekomejó wa mbaá bós abi álá pó bós Jus ne afwa bwó ne bós Isreli ntó.

¹⁶ Me nlerage nye ji nkane ábós mangé gejamégé efwyale getú ya.”

¹⁷ Ne Ananya ajye kpé mmu gepú eyigé Sól alu wye, anéré ji amu mmye ne ajó ne ji aké, “Menmé wa Sól, ele Ata Jisós ayi óbó ógené né meti gébége óchwó fa, ne atómé me nnó nchwó mpye wó óma ógené ne nnó Mendóó Ukpea echwó kpe egbeé wó metóó.”

¹⁸ Wye tenétené yimbó, Sól awuú unó fə eké ufá meshuú utané ji amé ne aló mangéné. Ne akwili ka, áwyá ji manaá Esowó.

¹⁹ Ne ama ló menyéé manyéé, anyege abó eshye.

Sól agaré mekomejóó Esowó né Damaskós

Sól abelé mboó ndó né Damaskós ne bós Jisós,

²⁰ afé tenétené né macha mmyemenene bós Jus, agarege bós nnó Jisós alu Maá Esowó.

²¹ Bós áwúgé mbó, epwó ebwó uto ne ágigé ate aké, “Pó mende yi akéne, awáne bós bi akwolege Jisós né Jerosale na? Pó achwó fa manwé bós ajye ne ebwó né Jerúsale?”

²² Yémbó Sól ajye wye mbe, agarege mekomejóó Jisós ne eshye ne apye bós ákaá né gejamégé mati nnó Jisós alu Muú yi Esowó akweré ji elá gefwa. Ewémbó epye bós Jus abi álú eféé né Damaskós ápó sé ne meko manshuú ji.

²³ Ebélégé gejamégé ndó, bós Jus áchomé ásó mala manwá Sól.

24 Yémbó Sól áwuú geju nnó bós Jus ájwólé né mano genkagé meló, ábáme nnó ágégé ji awá.

25 Yémbó bós bi akamé mekomejós Sól, áse ji utuú uma, afye né gésá, ápye ji achyá mfaá genka, áshulé ji mme nnó ábó ajye.

Sól afé né Jerosale

26 Sól akérége né Jerosale, afé mancho ne bós Jisós, ebwó ábó néndé ebwó ákamé fó nnó Sól áfyéé metós ne Jisós wó.

27 Yémbó Banabas achwó se ji, áfé mbaá anghá Jisós. Ne agaré ebwó nkane Sól agené Atá Jisós né meti Damaskós, ne nkane Atá Jisós ajós mejós ne ji. Ama garé nkane Sól abó agaré depó etire Jisós gbógónó né meló ewémbó.

28 Eféé aló mankené ne bós Jisós ako né Jerosale, agarege depóre Jisós ayi alá pò ne efó.

29 Gébé eyi gefó, Sól agarege bós Jus abi ajóge Grek ne anye mbeé ne ebwó né depóre Jisós. Ne ebwó ákélege meti manwá ji.

30 Bós Jisós áwúgé geju eyigembó, áse ji áshulé áfé né meló Kaisaria ne até ji nnó ajye meló Tasós.

31 Né gébé eyigembó machomele bós Jisós ayi álu né gebagé mewaá Judiya, né Galilíi ne Samariya ápó sé ne efó metós. Ebwó ánoége Esówa ne áwuú le mekomejós wú. Mendoó Ukpea efyéé bwó eshye ne machomele bwó áwene ájye mbe.

Pita afé né meló Lyda ne meló Jopa

32 Pita abó akene malómaló agene bós Esówa. Ne bií uma afé né meló Lyda mangé bós Jisós abi alu ewu.

33 Eféé agé mende fó ayi amee uchanchi, ákuú ji Enias. Nemeé eni néba ji mme né anjmé aneé.

34 Ne Pita ajós ne ji aké, “Enias, Jisós Kras aló mampye wó nnó otoó, kwili ka, pwi gébó jye.” Tenétené yimbó Enias akwili ka.

35 Ne bós ako abi alú né Lyda ágégé nnó mende yimbó atoó, ebwó áfyé metós ne Jisós wyembó ntó ne bós bi

álú né gebage mewaá Sharón áwuúge mbó áfyé ntó matós ne Jisós.

36 Mendée fó abó alu né meló Jopa, ákuú ji Tabita, alu maá utós Jisós. (Ne ákuú ji né meko Grek nnó Dokas, ula utené nnó mekwóbu.) Abó apye galógáló yendegébé, apoóge ubyá bós.

37 Né gébé eyigembó, akwé nemée, ala mbó agbó. Ne áshwóné genkwó ji ábelé mmu maá gepú né mfaá eyóh.

38 Jopa yina alu kwókwólé ne Lyda. Bós Jisós áwuúgé nnó Pita alu né Lyda átó ande apea ewu, ájyegé áké ne ji, “Nte esé, chwó wáwá.”

39 Ne Pita akpomé mmye, akwili, afé ne ebwó. Akwónégé áse ji akwó mfaá eyóh. Ne akwi andée ako abi alu eféé, áchomé áno ji mme, álili álerege Pita ufós mandeé ayi Dokas ájomé ebwó gébége ji alu mebe.

40 Pita abú ebwó ako atané dafye, ató manó mme anenemye mbaá Esówa. Eké ewyage ape genkwógé mendée yimbó ama ákuú ji ake, “Tabita, kwili ka”. Tabita anene amé, ágégé Pita, akwili, ajwólé ka.

41 Pita agbaré ji ebwó, apoó ji akwili téné. Ákuú bós Jisós ne akwi andé bimbó, áchwógé achye ji eta bwó

42 Bós ako né gebagé Jopa áwu abya yina ne gejamé áfyéé matós ne Ata.

43 Ne Pita ábelé gejamégé ndó né Jopa né gepúgé Simun, mende yi apame mekómenya.

10

Ekiénné Esówa egaré Kónelyos nnó áló Pita achwó

1 Mende fó abó alu né meló Kaisaria. Ákuú ji Kónelyos. Abó alu muú kpáá bós bee né meló Rom. Ji ne anyáne uchome bós bee ébi ákuú nnó abi átané Itali.

2 Ji ne bós dachi wú ako, ánoége Esówa. Anenemmye yendégébé ne apye galógáló dós mampoó bós Jus abi álu mbya.

3 Bií fó genógé kálánká eléé ne nwómésé, agé amé gejya nkane ekiénné Esówa echwó kuú ji nnó, “Kónelyos.”

4 Efo ekwó ji metóó ne ató ewu amε mmyε agií aké, “Atá ndé”?

Ekiénné Eσωω εshuú ji meko eké, “Eσωω awú mmyεmenéné jyε ne agé ntó utóó ulóuló ebi apye ne atée wó.

5 Nána tó bóó ájye né meló Jopa, ákuú mende fó ayi akamege Simun Pita.

6 Ji ajwólege ne Simun, mende yi apame mekómenya. Gepú jíí gelú né mbale ebéé mega.”

7 Ekiénné Eσωω ejógé mbó ekwili efé, ne Kónelyos akuú bóó utóó bíí abifo apeá ne akuú ntó muú bee ama né geluage abi ábamé ji ayi anoge ntó Eσωω.

8 Ebwó achwógé agaré ebwó yendé genó eyi gebó gepyé ji ne átó ebwó né Jopa.

9 Bíí ujjágé, bóó bimbó átané áfé, ne kálánká efyanepεa eké ekwónege, ebwó alε kwókwólé ne Jopa. Gébé eyigémbó ntó Pita abó akwó mfaá eyon manemmyε.

10 Ne mesa aló mamye ji, akεlege menyéé manyéé, yémbó menyéé alú gambé. Gébé eyigémbó ne abó agené amε gejya.

11 Agé nkane menombi mfaánebuú enené, geno gefó eké gekpekpege gebagé ndé getané mfaá, geshúlege eké ágbaré geji né manjú ani.

12 Né gebagé ndé yimbó ufóó menya ufóó ufóó, mmyó ne denywóné delú wyε.

13 Ne awuú meko muú fó aké, “Pita, kwilé ka, wá nyéé.”

14 Pita ake, “Nḡba Atá, tε ntané aló nlú ganyε genó eyigé ebéé esé éshyaá.”

15 Meko yimbó ama jóó ne ji aké, “Pita, oshyagé fó geno eyige Eσωω ake gelóme nnó gelómé fó.”

16 Meko yimbó ajóó ne ji né manáne aléé, ne geno yimbó gekwó gekéré mfaánebuú.

17 Ndere Pita alu férege ula amε géjya ayi ji agené, bóó bi Kónelyos ábó átómé, ákage gepúgé Simun, áchwó téné né menó gébámé.

18 Ebwó ágií aké, “Menjké fó alú fa ayi akuú ji Sinun Pita”?

19 Ndere Pita alu férege ula amε gejya ayi ji agené, Mendoó Ukpea eké ne ji, “Ge, ande fó aléé alu dafye, ápéle wó.

20 Kpóme mmyε, oshulé ojye ne ebwó, ochóge gébé nénde me ne ntómé ebwó eta wyé.”

21 Ne Pita ashulé, ajye báne ande bimbó aké, “Me ne nlú muú ayi enyú dekelege. Nde mechó enyu dechwó?”

22 Ebwó áshuú ji meko aké, “Elé Kónelyos, muú kpaá bóó bee ne atomé esé nnó dechwó kuú wó. Ji alu muú metóó melóméló ne anóge Eσωω ne bóó Jus ako aféége ji. Ekiénné ukpea echwó gare ji nnó akuú wó ochwó né gepú ji nnó ji awuú mekomejóó wyé.”

23 Ne Pita ase ebwó, ájye béle ne ji.

Pita gare mekomejóó Eσωω né gepúge Kónelyos

Ujjágé, Pita ne ande bimbó áló manjye ne bóó bifó bi ákamé ne Jisós abi álú meló Jopa áfé ntó ne ebwó.

24 Akéne wyε ájye, ujjágé áke ákwóné meló Kaisaria. Ne Kónelyos abó akuú bóó ula gepú bii ne ajeé bíí ne ebwó ako ábó ájwólé ágili Pita.

25 Ndere Pita achwó kpé mmú, Kónelyos ajye bane ji, ató manó mbe ushu wuú, aló manogé ji.

26 Yémbó Pita agaré ji aké, “Kwilé téné, me nlu wyε mekwaá nkane wó.”

27 Kónelyos akwili ka, Pita aló manjóó ne ji ajye mmu. Ndere akpené mmu, Pita agé gejamé gé bóó áchomé.

28 Ne ajóó ne ebwó aké, “Enyú dekaá chánéné ebé esé bóó Jus eké muú Jus achónégé fó menyammyε wuú ne muú ayi álá pó muú Jus ye manjye né gepú jí. Yémbó Eσωω aléré me nnó mbyágé fó muú ye manshyε ji nnó alóme.

29 Ne nchwó nkane okuú me ye gébé nchó wó. Nnó okage garé me ula bi okuú me?”

30 Ne Kónelyos ashuú ji meko aké, “Ndó elε ení né gefó gébé yina kálánká eléé ne nwómésé, mbó nlú mmu nnenemmyε. Eké ewyage ngé mende fó ayi afye mandeé yi áshwánege, achwó tene me mbe ushu.

31 Akuú me aké, ‘K̄nelyos, Es̄w̄w̄ awuú mmyemenene jyε ne atée nkane ɔpoōge ubyá b̄w̄ yendégébé.

32 Tó muú f̄w̄ né meló Jopa ajye kú mende f̄w̄ ayi akamege Simun ákuú ji ntó Pita. Alu né gepúgé Simun ayi apame mekómenya, gepú jí gelu né mbale ebéé mega’.

33 Ne nwuúgé mb̄w̄ ntó b̄w̄ téneténe nnó áchw̄w̄ ákuú w̄w̄, éló ndere ɔchw̄w̄. Nana gé, ese delu né mbε ushu Es̄w̄w̄ degili nnó dewuú unó uko εbi Atá agaré w̄w̄ nnó ɔgaré esé.”

34 Ne Pita ajó aké, “Nána nkaa wáwálé nnó Es̄w̄w̄ apó f̄w̄ ne angyá ne b̄w̄ bifó.

35 Mb̄w̄gé muú anóge Es̄w̄w̄ ne ake apye unó bi úlú cho ye atané le ndé geba, Es̄w̄w̄ asele ji nnó alu muú wuú.

36 Enyú debó dewuú ntó mekomej̄w̄ ayi Es̄w̄w̄ atómé mbaá b̄w̄ Isreli nnó Jisós Kras ne alu muú yi ab̄w̄ achw̄w̄ pye b̄w̄ ábé nes̄w̄ ne Es̄w̄w̄. Kras yina ne alu Atá yi ab̄w̄ b̄w̄ ako.

37 Mekomej̄w̄ ayi ab̄w̄ akw̄l̄é ayi J̄w̄n ab̄w̄ agaré ne awyaáge b̄w̄ manaá Es̄w̄w̄. Mekomej̄w̄ yina ál̄w̄ né Galilí ake akw̄w̄né mal̄w̄ b̄w̄ Jus ako.

38 Enyú dekaá nkane Es̄w̄w̄ ab̄w̄ ajyá Jisós ayi Nasaret, apye Mendoó Ukpea echw̄w̄ ji mmyε ne ama chyε ji uto. Ake mbaá meko apye galógál̄, aféré b̄w̄ bi alu né amu danch̄w̄meló apye ebw̄w̄ atóo. Ne Es̄w̄w̄ ab̄w̄ alu ne ji.

39 Esé delú b̄w̄ bi dekpané amε degené unó uko εbi ji apye né Jerosale ne mal̄w̄ b̄w̄ Jus ako. Ne b̄w̄ Jus áw̄w̄ ji mfaá gekwa, ne áwá ji.

40 Yémb̄w̄ nd̄w̄ élé ekw̄w̄négé, Es̄w̄w̄ apye ji akwile né negbo ne apye Jisós aléré mmyε mbaá b̄w̄.

41 Ne b̄w̄ ako f̄w̄ ágené ji w̄w̄, élé esé bi Es̄w̄w̄ ab̄w̄ ajyá nnó meso gébé degarége mekomej̄w̄ wuú ne degené ji. Esé debó denyé ne denyú ne ji gébége Es̄w̄w̄ apye ji akwile né negbo.

42 Agaré esé nnó degarege mekomej̄w̄ mbaá b̄w̄, nnó Es̄w̄w̄ ajya ji nkane muú yi apane nyε mpa ayi b̄w̄ bi alu abε ne abi agbó.

43 Wyε Jisós yina ne b̄w̄ ekpávε Es̄w̄w̄ ako ab̄w̄ ágaré nkane ji alu,

nnó muú afyegé metáw̄ ne ji, Es̄w̄w̄ ajige nyε nte gabo yi muú yimb̄w̄ apye getúgé Jisós.”

Mendoó Ukpea echw̄w̄ mbaá b̄w̄ bi ál̄w̄ p̄w̄ b̄w̄ Jus

44 Ndere Pita alu áj̄w̄ge ne b̄w̄ ako bi alu eféé áwuú, Mendoó Ukpea ekpe ebw̄w̄ mmyε.

45-46 B̄w̄ bi ákamé ne Jisós abi áb̄w̄ áchw̄w̄ ne Pita, ál̄w̄ b̄w̄ Jus. Awuúgé nkane b̄w̄ bim̄w̄w̄ áj̄w̄ge uf̄w̄w̄ mej̄w̄, áféεge Es̄w̄w̄ nnó aneá d̄w̄. Ala mano mekpo fuú nnó Es̄w̄w̄ achyé echye wuú ewé Mendoó Ukpea mbaá b̄w̄ abi ál̄w̄ p̄w̄ b̄w̄ Jus. Ne Pita ajó aké,

47 “Té ndere Mendoó Ukpea echw̄w̄ b̄w̄ bina mmyε wyε nkane eb̄w̄ echw̄w̄ eta esé, nnó muú f̄w̄ akage gbé nnó áwyáge ebw̄w̄ manaá Es̄w̄w̄?”

48 Ne Pita ake ajye áwyaá ebw̄w̄ manaá Es̄w̄w̄ né mab̄w̄ Jisós Kras. Ewyagé b̄w̄ bina ákw̄w̄ Pita mata nnó abelé ne ebw̄w̄ né mboó nd̄w̄.

11

Pita Agare geno eyi gepyé né gepúge K̄nelyos

1 Ebélégé anghá Jisós ne b̄w̄ Jisós ako, abi ál̄w̄ né gebagé mewaaá Judiya áwuú nnó b̄w̄ abi ál̄w̄ p̄w̄ b̄w̄ Jus ákamé ntó mekomej̄w̄ Es̄w̄w̄.

2 Ne gep̄w̄gé b̄w̄ Jus gelu nnó áb̄w̄ mansó muú ns̄w̄ ne ákw̄w̄né mambé muú Es̄w̄w̄. Ebélégé Pita akérége né Jerosale, b̄w̄ Jisós abi ágbaré gep̄w̄ eyigémb̄w̄ ál̄w̄ manwamé ne ji,

3 aké, “Ulannó ɔjye mbaá b̄w̄ bi ál̄w̄ s̄w̄ ebw̄w̄ ns̄w̄ w̄w̄ te ɔnyé menyéé ne ebw̄w̄?”

4 Ne Pita al̄w̄ mangaré ebw̄w̄ unó uko bi ub̄w̄ upyéε, gema, gema aké,

5 “Ndere mb̄w̄ nlu né melo Jopa, nnénemmyε, eké ewyage ngé amε gejya nkane genó f̄w̄ getané mfaánebuú geshulege mme. Gelu eké gekpékpégé gebagé ndé eyi ágbaré manóo ani, gechw̄w̄ t̄ene kw̄w̄kw̄l̄é ne me.

6 Né gebagé ndé yimb̄w̄, ngé uf̄w̄w̄ menya uf̄w̄w̄ uf̄w̄w̄, εbi b̄w̄w̄ asée, eyi mewaaá, eyi melo, ne eyi nnyi ne denyw̄w̄né.

7 Ne nwuú meko muú f̄o akuú me aké: ‘Pita, kwile ka, wá nyε.’

8 Nké, ‘Nḡba Atá, te ntané aló nlu danyε genó eyigé ebé esé eshyá’.

9 Ne meko yimb̄o ama j̄óó ne me aké, ‘Pita ɔshyagé f̄o geno eyige Es̄w̄o ake gel̄me nnó gel̄mé f̄o’.

10 Meko yimb̄o aj̄óó né manáne aléé ne geno eyigémb̄o gekw̄ó gekéré mfaánebuú.

11 “Wyε né gébé eyigémb̄o, ande f̄o áléé áchw̄ó ne gepú eyigé mb̄o njw̄olege. Muú f̄o né Kaisaria ne abo atómé ebw̄ó nnó áchw̄ó ákuú me.

12 Ne Mendoó Ukpea eké njyε ne ebw̄ó, mb̄ege f̄o né anḡyá. Ne áḡm̄é bina akéné abi átané mel̄o Jopa, akw̄ole me defé né gepúge K̄onelyos.

13 Ne dékpégé mmu, K̄onelyos al̄o mangaré esé nkane ji abó agené ekiénné Es̄w̄o né gepú jí. Egaré ji nnó ató muú f̄o ajyε né Jopa, ákuú mende f̄o yi mab̄o mií amib̄o makamege Simun,

14 ne achw̄oge, agarege nyε ji ne ekw̄o wuú mekomej̄óó ayi aférege nyε ebw̄ó né efwyale gabo.

15 Ne nl̄o mangaré mekomej̄óó Es̄w̄o, ndere nj̄oge, Mendoó Ukpea echw̄ó ebw̄ó mmyε wyε nkane eb̄o nya mbε echw̄ó eta esé.

16 Ngégé mb̄o, ntée genó eyi Atá Jis̄s abo aj̄óó ne esé nnó, ‘J̄on abó fyé b̄óó né nnyi yémb̄o Es̄w̄o afyεé nyε enyú né amu Mendoó Ukpea.’

17 Ne mb̄oge Es̄w̄o achyé b̄óó bimb̄o gef̄oge echyε ewé ji abo achyé esé gébége défyεé mat̄óó ne Ata Jis̄s Kras, me nlu waá mangbé ji nnó apyége geno yi gejeé ji met̄óó.”

18 B̄óó bina áwúgé mechw̄ó ewé, mat̄óó akwené bw̄ó ne ál̄o mamf̄éé Es̄w̄o áke, “Mb̄o ewé etene nno Es̄w̄o achyé b̄óó abi álá p̄ó b̄óó Jus gébé nnó ákw̄oré mat̄óó ne áb̄ó geḡwá.”

Mekomej̄óó Jis̄s ake akw̄ané né Antiok

19 Ndere áb̄ó achyége b̄óó abi ákamé ne Jis̄s efwyale gébége áwáné Stēfen, ep̄yε ebw̄ó átyaá mal̄mal̄o. Abif̄o áfé mel̄o Fonisiya, abif̄o áfé mel̄o Syapr̄os

ne abif̄o áfé Antiok. Ajyεgé mb̄o, ágarege abya Jis̄s wyε mbaa b̄óó Jus.

20 B̄óó Jis̄s bif̄o átané né mel̄o Syapr̄os ne Sēren, áfé ntó né Antiok. Akw̄ónégé εwu, ágaré abya Jis̄s mbaá b̄óó Grek.

21 Es̄w̄o ap̄oó bw̄ó d̄óó ne apyε gejamégé b̄óó áfyεé mat̄óó ne Jis̄s.

22 Ne echomele b̄óó Jis̄s abi alu né Jerosale, áwuúgé abya yina, átó Banabas né mel̄o Antiok.

23 Banabas ajyεgé εwu, agé nnó Es̄w̄o aléré ebw̄ó ul̄óó melu d̄óó, met̄óó ego ji, afyε bw̄ó ako eshyε nnó, “Agbarégé dep̄oré Jis̄s met̄óó ema.

24 Banabas yina alu muú yi awya gep̄o gel̄gel̄ó, uto Mendoó Ukpea uj̄á ji mmyε ne áfyεé met̄óó ne Es̄w̄o.” Gejamégé b̄óó áma ákamé abya Jis̄s né mel̄o Antiok ne echomele bw̄ó ewéne ejyε mbε.

25 Eb̄élégé Banabas ajyε k̄éle S̄al né mel̄o Tas̄os.

26 Agégé S̄al, ase ji, ebw̄ó áfé né Antiok. Abelé ef̄éé ḡme kpogele ne echomele b̄óó Kras, álérege gejamégé b̄óó dep̄oré Es̄w̄o. Elé né Antiok ne ál̄o mankuú b̄óó bi ákamé ne Jis̄s nnó *ánkw̄olé Kras.

27 Né gébé eyigémb̄o b̄óó ekpávε Es̄w̄o f̄o átané Jerosale áshulé áfé né Antiok.

28 Ne Mendoó Ukpea ep̄yε muú bw̄ó ama ayi akamege Agabos akwile ka, agaré nkane mesa akwéne nyε mme meko. Ne eb̄élégé mesa yimb̄o akwé gébége Klodyos alu mfwa né Rom.

29 Ndere b̄óó Jis̄s abi álú né Antiok áb̄ó áwuú mekomej̄óó yina, áke, “Yéndémuú áchw̄o ḡká nkane ji awya, ebw̄ó ap̄oó anḡmé bi alu né mme Judiya.”

30 Ebw̄ó ánywérégé ḡka yimb̄o, átó Banabas ne S̄al nnó ájyé áchyé ákpákpá echomele b̄óó Jis̄s né Jerosale.

12

Mfwa Her̄od apyε b̄óó Jis̄s ágé efwyalé d̄óó

¹ Né gébé eyigémbō, mfwa Herōd abo mankelé mati mancho genwágé bōó bifó abi álú né echomele bōó Jis̄s.

² Agaré nnó áwá Jemsi menmémé Jōn ne aparaja.

³ Mfwa Herōd, agégé nnó ego bōó Jus matōó, agaré ntó nnó ápye Pita. Ne ápye ji né bii bi ánye epaá bred ayi álá mualé.

⁴ Ápyege Pita, áfyé denō, ne ábélé bōó bee matoó aneé nnó ábámé ji, yendé ntoó neluú bōó ani. Herōd abo ashu abelé nnó epaá kwyakwya defwe ekogé, asele Pita afé mbe ushu bōó nnó ápa mechō wuú.

⁵ Ndere Pita alu né denō, echomele bōó Jis̄s ánenemmye dōó mbaá Esōwō ne eshye yendégébé né getú ji.

Ekiénné Esōwō eféré Pita né deno

⁶ Né utuú bi Herōd abo ashuú nnó uyyage aférége Pita né denō, ápa mpa wuú, Pita abo abelege metōó metōó bōó bee apea. Ebwō ábō awé ji amu ne bō mkpōkōvé apea. Bōó bee bifó álú dafye ábáme gepúgé denō.

⁷ Wye né utuú bimbō ekiénné Esōwō ekwō mmu gepúgé denō mbélépó, ne mbaá meko agené. Enyigé Pita né nenkōó, Pita apée gejyá, eké ne ji, “kwile ka wáwá”. Ténéténé yimbō bō mkpōkōvé átané Pita amu ákwé mme.

⁸ Ema jōó ne ji eké: “Fye mandeé jye ne unó uká bye, owé ekanda okwólé me.”

⁹ Pita akwólé ji ne ndere ebwō átanege dafye, ji akaá fō nnó geno eyige ekiénné Esōwō epye eta wú gelú wáwálé wó, aferé nnó agéné mbō le gejya.

¹⁰ Pita ne ekiénné ewémbō ákoó ntoné bōó bee eniné mbe, ama koó eniné nekwōlege, ne áchwō kwōne nana né menombi genká ewé elu gesegese, onenégé ewu ne ofé mbe melō. Menombi ewémbō enené ewu ambōó, ne ebwō átané dafye. Akégé gachye, ekiénné ewémbō elyaá Pita éfé.

¹¹ Ne Pita akérégé né defóó ti aké: “Nkaá wáwálé nnó Ata Esōwō átó ekiénné wuú nnó echwō féré me né

amu Herōd ne uno bi bōó Jus abo ashuú mampye me.”

¹² Ndere Pita akaá geno eyi gebo gepyé ji, afé né gepúgé Meri ayi alu mma Jōn Makōs ne gejamégé bōó ábō áchomé eféé ánenemmye mbaá Esōwō.

¹³ Adogé menombi, genka, mesō mendée yi apye utōó né gepú yimbō achwō gii ne ákamege Ruda.

¹⁴ Akaágé nnó gé meko Pita mbō, metōó ego ji dōó te ajinte manene menombi, abo ajye garé bōó bimbō nnó Pita alu mbō dafye.

¹⁵ Ebwō aké ne ji, “Omée gebwō.” Yémbō atome wye eshye ajoge nnó élé Pita. Ne ebwō ake: “Ndōfo élé mekpée wuú.” *

¹⁶ Ne Pita alu dó wye doó, ánené menombi ágégé nnó élé Pita wáwálé mátye mawa ebwō meno.

¹⁷ Pita akpégé mmu, afu ebwō ebwō nnó akwéné mejōó. Ne abo mangaré ebwō nkane Esōwō aféré ji né denō. Anérégé ake: “Agaré Jemsi ne bōó Jis̄s bifó ntó.” Ne atané afé geba eyigé chá.

¹⁸ Bií uyyagé bōó bee álō mankelé Pita ne ágé ji wó, matōó atyá bwō mmu ála yayaya ne ágige geme gebwō aké: “Nde gepye ne Pita?”

¹⁹ Mfwa Herōd awúgé mbō, ató bōó nnó ákélé ji ne ágé wó. Akuú bōó bee bimbō, agii bwō bō nkwe. Anérégé ake ajye wá ebwō. Epyegé mbō Herōd alyá gebagé Judiya afé kpé né melō Kaisaria.

Negboné Mfwa Herōd

²⁰ Né gébé eyigémbō, mfwa Herōd abo awamege ne bōó Tiya ne Sidōn. Bōó bimbō ácho, áchwō mangé ji. Achwōgé ábō mbe ágbaré Blastus de-jeé. Blastus alu muú yi ágbárege dachi mfwa. Ne ebwō áké ji ane mfwa mmye, nnó ebwō abe né nesō, nendé menyéé atanege le né melō mfwa.

²¹ Bii ebi Mfwa Herōd abo akwye ukwōnege, afye mandeé gefwa jii, ajwólé né geluō, agare bōó bimbō mekomejōó.

* 12:15 Elú wáwálé nnó: Ekiénné Esōwō Pita.

22 Ne ebwó áló manḡkalé áké: “Élé Éšwá ne ajóge epófó mekwaá.”

23 Ténéténé yimbó ekiénné Éšwá echwá ḡmé mfwa Heróð nemée mmye gétúgé alá shuú enogé ewémbó mbaá Éšwá wó. Bó dámmwólé ánye ji mbwi une, agbó.

24 Ye nkane depó tire na depye, mekomejóó Éšwá awene ajye mbembe, ne gejamégé bóó áfyéé matóó ne Jisós.

25 Nḡere ábó átómé Sól ne Banabas né Jerosale, ebwó anéré utóó bwó gébégé akerege né Antiók, áse Jón Makós áfé ne ji.

13

Ató Banabas ne Sól

1 Bóó fó ábó álú né echomele bóó Jisós né Antiók, abi fó álú bóó ekpavé Éšwá ne abi fó álú anleré ebwó álú: Banabas, Simyón ayi ákuú ji Niger ne Lukíós ayi atané meló Seren ne Manen ayi ebwó ne mfwa Heróð áwéné mbaa ama ne Sól.

2 Né gébé gefó bóó Jisós bimbó ako álya menyéé kpékpé, áféége Éšwá. Ewyágé Mendoó Ukpea eké ne ebwó: “Férege Sól ne Banabas né geluage nyú ájyé pye utóó bi njyá ebwó nnó ápyé.”

3 Ne áwuúge mbó, áma lyaá menyéé kpékpé, áne mmye mbaá Éšwá. Anérégé, anéré ebwó amu mmye ne átó ebwó nnó ájyé.

Banabas ne Sól áfé meló Syaprós

4 Nḡere Mendoó Ukpea ebó etómé ebwó, atané áfé né meló Selusha. Akwónégé, ákpe ékpe, áchyá áfé meló Syaprós.

5 Ebwó ákwónégé meló Salamis, ályá ékpe bwó eféé, ákéne agarege mekomejóó Éšwá né macha mmyemenene bóó Jus. Jón Mak akene ne ebwó, apoge né utóó.

6 Ake kpaá áchyá ákwóné meló Pafós. Eféé ábané muú megya fó ayi ákuú ji Ba-Jisós. Alu muú Jus ne akene abyóge gebyó nnó ji alu muú ekpavé Éšwá.

7 Ne Ba-Jisós yina alu mejeé Segós Pólós ayi alu gómena né gebagé

mewaá eyimbó. Gómena yina abó alu muú yi awya defóó ne akuú Banabas ne Sól getúgé akélege manwú mekomejóó Éšwá.

8 Yémbó ebwó áchwógé muú megya yimbó, ayi ákuú ji Elimas né meko Grek, aló manye mbeé né mekomejóó bwó ne amyé mangbé nnó gómena yimbó afyégé fó metóó né deporé Jisós etiré ebwó ágárege ji.

9 Ne Mendoó Ukpea egbeé Sól metóó, ákuú ji ntó Pól, ape mende yimbó lu lu lu,

10 ne aké: “Wó maá danchómelo. Ókíí fó genó gelógeló ne defya degbeé wó une. Yendégébé ómuame mambwólé deporé Éšwá eti delu cho nnó délá gebyó.

11 Gó ngaré wó nnó mfaánebuú akwene nyé wó mmye. Nana óbe nyé ame nónómé ne ógené nyé se mbaá né mboó ndó.”

Ténéténé yimbó, gemua gekwé Elymas ame. Akene agyage, akélege muú yi ágbárege ji ebwó.

12 Gómena yimbó agégé mechó ewé epye, áfyéé metóó ne Jisós, ne ekwóné ji metóó nkane agené uto bi úlú né mekomejóó Jisós.

Pól ne Banabas áfé né Antiók ayi alu kwókwólé ne gebagé mewaá Pisidyá

13 Pól ne bóó bíí ákpe ékpe né meló Pafós áfé né meló Pega ewé elu né gebagé mewaá Pamfilya. Eféé ne Jón Mak álya ebwó, akéré né Jerosale.

14 Atánégé meló Pega, áke ákwóné meló Antiók ewé elú kwókwólé ne gebagé mewaá Pisidiya. Bíi uwyaá bóó Jus ukwónégé, ájye kpe mmu echa mmyemenene bóó Jus ajwólé.

15 Muú fó akuúgé maló ḡwe né ḡwe mabé Mosis ne abi bóó ekpavé Éšwá ásamé, ákpakpa abi echa mmyemenene átó muú nnó ájyé jóó ne ebwó nnó, “Anḡmé, mbóge enyu dewya majye manchyé esé chyége.”

16 Ne Pól akwile téné, afu ebwó nnó ákwóné mejóó, ne aló manjóó aké: “Bóó Isreli ne abi alá pó bóó Isreli abi ánoge ntó Éšwá; nenege matu dewu.

17 Éšwá yi bóó Isreli abó ajya ukwene ante esé ne apye ebwó aneá

gébégé ábó alu anḡkéé né melo Ijip. Ne aféré ebwó né melo ewémbó ne gekpékpégé eshye wuú,

18 ne abó achó wye metóó ne gepoge bwó né usaá anḡme upéá gébégé ebwó álú né mashwone.

19 Ebwó ábó ákwónégé nyá né mme ayi akuú Kanaan, apye áwá bóó bi álú né maló ákéné ama né mme yimbó. Ne achyé mme yimbó mbaá bóó Isrēli.

20 Elu nana (450) usaá anḡme esaá meso usaá upea meso efya ayi Esowó ajoyá ebwó. Afye bóó kpakpa gébé ne gébé nnó ápélé melo. Ape melo kpaá ekwone gébé eyigé Samuele, muú ekpávé Esowó abo ntó mampeme melo.

21 Né gébé géfó, ágii nnó áchyé ebwó mfwa. Ne Esowó ajya Sol, maá Kish nnó abe mfwa bwó. Atané ntoné Benjamin ne agbaré melo né usaá anḡme upea.

22 Ne Esowó aférégé ji né gefwa, áfyé Devid nnó ábé mfwa bwó. Gé genó eyigé Esowó abó ajóó getúgé Devid na, ake:

Ngé Devid maá Jesse, alu me metóó chi chi chi. Apye nye unó uko ebi ngarege ji.

23 Ne nana Esowó achyé esé bóó Isrēli Mpyáné mfwa Devid nnó ábéé Menchyé genwá ndere ji abó anyémeno. Ne muú yina élé Jisós.

24 Gemégé nnó Jisós eyina abo utóó bii, Jon abó agarege mé mekomejóó Esowó mbaá gejamégé bóó Isrēli nnó ákwaré matóó bwó ne ji awyaá ebwó manaá Esowó.

25 Ne ndere Jon áchwó néré utóó bii, agii ebwó ake, Enyú deféré nnó me nlu waá? Mpófó muú yi enyú degili nnó achwó. Yémbó kaáge nnó muú yi achwó nye me meso, nkwané fó muú yi nkaáge manyi unó uká bii wó.”

26 Pól ama kuú ebwó ake: “Anḡmé ba, enyú bi delú upyáne Abraham ne enyú ako abi dénoge ntó Esowó, Esowó abó ató élé esé mekomejóó yina ayi akage fére esé né efwyale gabo.

27 Bóó Jerosale ne ákpakpa bwó ábó ákaá fó nnó Jisós alu menchyé genwá wó. Ye unó bóó ekpávé Esowó ebi ebwó ákuú yendé bii né uwyaá bwó, ákage

ula. Ebwó ápyegé mbó, ásó mpa Jisós nno áwá ji ne ápye uno bi bóó ekpavé Esowó ásámé nnó ubé wáwálé.

28 Ye le ebwó ábó alá gé mechó ewé ji apye ewé ábó mangbó wó ákwó Palet mata nnó awá ji.

29 Ebwó anérégé unó uko bi ḡwe Esowó bó ajóó getúgé Jisós, aféré ji né gekwa, ájye bele ji né menome ewé áchomé né etaravé.

30 Yémbó Esowó apyéé ji akwilé né negbo.

31 Né gejamégé ndó, aléré mmye jii mbaá bóó bi ábó átané ne ji né Galilií, ájyé né Jerosale. Ebwó ne nana ágarege mekomejóó wuú mbaá bóó Isrēli.

32 Ne esé dechwó nana mangaré enyu ntó abya melóméló yina. Abya yina élé unó bi Esowó abó anyémeno nnó apye mbaá ukwene ante sé.

33 Unó bina upye wáwálé né gébé eyigé esé bi delú upyáne bwó, nkane ji apyéé Jisós akwilé né negbo. Abó ásá ntó unó bi né ḡwe makwa uba ḡwe upéá nnó Esowó aké:

‘Wó olu maá wa, ne fina nla nte wye.’

34 Ndere Esowó apyéé Jisós akwilé né negbo nnó amágé gbó se, Esowó jimbóó aké: ‘Mpye nye enyú degé galógáló wye ndere mbó nyéémeno ne Devid.’

35 Abó ásá ntó né melu ḡwe makwa ayi fó nnó:

‘Olyágé nye fó Maá utóó wye yi apyéé utóó chánéné apwané mmu menome.’

36 Né egbe ewé mfwa Devid, abó apye utóó ebi Esowó achyé ji né gébé jii, agbó, ne anii ji kwókwólé ne menóme ukwéne ante bii, ala eféé apwane.

37 Yémbó muú yi Esowó apyéé ji akwilé né negbo, apwané fó né menome wó.

38 Ne anḡmé ba, debó mankaá wáwálé nnó abya ayi enyú dewuú nnó Esowó ajigente gabo bóó, élé getúgé Jisós yina.

39 Ne muú yi afyegé metóó ne Jisós apome nye né gabo wuú ayi mabé Mosis alá kage pye ji apó.

40 Ne sége gébé nnó unó bi ásamé mmu b̄o ḡwe b̄oó ekpávé Eṣ̄w̄o ékágé upyé eta nyú. Asá eféé nno:

41 Enyú bi déjwáge Eṣ̄w̄o, ‘Wuge. Dela nyε ame mekp̄o fuú, degbó.

Mpyε nyε geno f̄o né gébé nyú, enyú dewuúgé geji, dékámégé f̄o.’”

42 Nḡere P̄l ne Banabas áchwó táne né εcha mmyεmenεne, b̄oó bimb̄o ákw̄o bwó mata nnó ama chwó ágaré εbwó uno bifó né bii uwyaa b̄oó Jus εbicha.

43 Nḡere b̄oó átyage né εcha mmyεmenεne, gejamégé b̄oó Jus ne abif̄o bi aslé gep̄ogé b̄oó Jus ákw̄olege P̄l ne Banabas. Ne P̄l ne Banabas áfyε εbwó met̄oó nnó ágbaré wyε mekomej̄oó Eṣ̄w̄o nḡere Eṣ̄w̄o ápoógé εbwó.

P̄l ne Banabas ágaré mekomej̄oó Eṣ̄w̄o mbaá b̄oó bi alá p̄o b̄oó Jus

44 Bii uwyaa b̄oó Jus εbifó ukwónégé, melo meko εjyε chóme manwú mekomej̄oó Eṣ̄w̄o.

45 Ne b̄oó Jus abif̄o ágégé nkane gejamégé b̄oó áchomé, mat̄oó ásó bwó, ál̄o manj̄oó nnó mekomej̄oó P̄l alu gebyó ne áshyε ji.

46 Yémb̄o P̄l ne Banabas ágaré εbwó gb̄onéné áké: “Ese debó débó mbe degaré enyú b̄oó Jus mekomej̄oó Eṣ̄w̄o. Ne te enyú délá fyé makp̄o wó, dese gemε nyú nnó dekwané f̄o manyε geḡwá eyi gélagé byéé, ne elu galógáló nnó εsé debwólé ushu degare mekomej̄oó yina mbaá b̄oó abi alá p̄o b̄oó Jus.

47 Gé genó eyigé Atá Eṣ̄w̄o abó aj̄oó ne εsé getúgé Jis̄s ake:

‘Mpyε w̄o ḡbé geḡgb̄o mbaá b̄oó abi alá p̄o b̄oó Jus nnó ḡpyε b̄oó mme ako átane né εfwyale gabo.’”

48 B̄oó abi alá p̄o b̄oó Jus áwúge mb̄o, mat̄oó áḡo εbwó ne aféé Eṣ̄w̄o né mekomej̄oó wuú. Ne b̄oó bi Eṣ̄w̄o abó ájya nnó ányε geḡwá eyi gélagé byé, ele abi ákamé ne Jis̄s.

49 Ne mekomej̄oó Ata ake agyaa gebagé mewaá eyimb̄o geko.

50 Yémb̄o b̄oó Jus ájyε fyé ákpakpa melo ne afwa andée abi ánoḡe Eṣ̄w̄o

mewe ula, εbwó ápyε b̄oó ál̄o mankele mati manch̄o geḡwagé P̄l ne Banabas átané né gebagé mewaá bwó.

51 Nḡere εbwó áchwó ájyé, ákwe uká nnó mpúpú eyi ebalé wyε etané mambé nkane gep̄o eyi gelerege gabo ayi b̄oó bimb̄o ápyéé. Ne áfé né melo Ik̄onȳm.

52 Ne b̄oó Jis̄s bimb̄o álagé meso, Mendoó Ukpea εgbeé εbwó mat̄oó ne álú ne nechóchó.

14

P̄l ne Banabas áfé melo Ik̄onȳm

1 Nḡere P̄l ne Banabas ájyé né melo Ik̄onȳm, ápyε wyε nkane ábó ápyé né Antiok. Ebw̄o ájyé kpe mmu εcha mmyεmenεne b̄oó Jus, ál̄o mangaré dep̄oré Jis̄s né gefó eyi gepyé gejamégé b̄oó Jus ne abi alá p̄o b̄oó Jus ákamé ne Jis̄s.

2 Yémb̄o b̄oó Jus abi áshyá mekomej̄oó yimb̄o, áfyε abif̄o abi alá p̄o b̄oó Jus mewe ula nnó ásógé mat̄oó né b̄oó bi ákamé ne Jis̄s.

3 P̄l ne Banabas ábelé gejamégé nd̄o éféé, ágárege dep̄oré Jis̄s gb̄onéné nkane ji álérégé galógáló mbaá b̄oó. Jis̄s ne achyε bwó uto ne, ápyé ufélekpa εbi uléré nnó dep̄o eti εbwó agarege delu wáwálé.

4 Nḡere εbwó ágarege mb̄o, b̄oó melo εwémb̄o ákaré malu apea. Abif̄o álú ne anḡbá Jis̄s, abif̄o álú ne b̄oó Jus abi áshyá mekomej̄oó yimb̄o.

5 Ebelégé b̄oó Jus ne abi alá p̄o b̄oó Jus chóncho ne ákpakpa bwó ajyε só mala nnó áfwalé anḡbá Jis̄s ne áwá bwó ne mataá.

6-7 Ne anḡbá Jis̄s áwuúgé geju bwó, ábó áfé né gebagé mewaá Lykania, ákεne né mal̄o Lystra ne Debe ne mal̄o ayif̄o ayi álú né geba yimb̄o, ágarege abya Eṣ̄w̄o melóméló ewu.

P̄l ne Banabas ágaré mekomej̄oó Eṣ̄w̄o né Lystra ne Debe

8 Mende f̄o ab̄o alu né melo Lystra, ayi te ábyené ji, alu mbwéré.

9 Bii f̄o ajwólé awuú mekomej̄oó Eṣ̄w̄o ayi P̄l agarege. P̄l agége nnó

mende yina áfyéé metóó nnó Esowá akage apye ji atoo,

¹⁰ akuú ji ne eshye aké: “Kwile téné cho.” Ténéténé yimbó mende yina anyó atené, aló mankene agyage.

¹¹ Ne gejamégé bóó ágégé genó eyigé Pól apyé, ádo elúú, ájóó né mejóó bwó Lykania aké: “Aló ábwólé bóó áshulé, áchwó gé esé.”

¹² Ne ákuú Banabas nnó Seus, mabó meló bwó yi kpa, ákuú nto Pól nnó Hemes nende ji ne atené mbe ajoge mejóó.

¹³ Gepúge upé meló yi ákuú ji Seus gelu kwókwólé ne meló. Ne mempyéé upé wuú achwó ne bó mpó ne ukoo genó. *

¹⁴ Pól ne Banabas ágégé genó eyigé bóó bimbó akélege mampye, ágyá mandeé mmye manleré nnó genó eyigé bóó bina achwó pye geló wó, ábó ájye kpe metóó metóó bwó akálege aké:

¹⁵ “Bóó bina, ndé genó enyú dépyé mbó? Esé delu wye akwaá nkane enyú. Ese dechwó fa mangaré enyú mekomejóó Esowá nnó enyú delyaá aló abi enyú dénoge mbó, dékwólé Esowá yi alu mebe. Ji akwye mfaa ne mme ne manyi ne unó uko bi ulú wye.

¹⁶ Mbe mbe Esowá alyá bóó nnó apyegé uno bi ujii ebwó matóó.

¹⁷ Ye le bóó ábó ápyembó, ji áchyége ebwó unó ulúúú mampye ebwó akaá nnó ji alu mebe. Apye manaá akwene né gébé gelógeló mampye uno nyú uwéné chancha. Achyegé enyú menyéé ne apye matóó ágó enyú.”

¹⁸ Ye nkane Pól ne Banabas ajoge mbó, elu eké ágbéle manaá meso mekwalé, bóó bina átome wye eshye mampye gepé eyigembó eta bwó.

¹⁹ Eké ewyage bóó Jus fó átané meló Antiók ne meló Ikonyóm, ápye gejamégé bóó ákamé ne ebwó. Ne ebwó áto Pól ne mataá, ája ji mmemme, atané meló bwó, ályá ji áférége nnó agbó.

* **14:13** Elú wáwálé nnó: Seus ne Hemes elé mabó aló bóó Grek, Hemes alu meló dentoó ji ne gejamégé bóó áfé né meno genkage meló nnó áwá mampye gepé mbaá Pól ne Banabas.

²⁰ Yémbó gébége bóó bi ákamé ne Jisós áchwó nó Pól mme, ewyagé akwili ka, akwale ebwó akéré né meló ewémbó. Ujyagé Pól ne Banabas áfé né meló Debe.

²¹ Ne ebwó ágaré abya Esowá melóméló né meló Debe, ápye gejamégé bóó ákame ne Jisós. Ebelégé mboó ndó, ebwó ákeré né meló Lystra ne Ikonyóm ne Antiók ayi alu kwókwóle ne gebagé mewaá Pisidya.

²² Ebwó ákéne, áfyé bóó Jisós eshye ne áchyegé ebwó majye nnó ákwólégé wye deporé Jisós chánéné ne ákaá nnó abó mangé gejamégé efwyale ne ánye genwá gébége Esowá ágbárege gefwa jíí.

²³ Ebwó ájya bóó nnó ábé ákpakpa né echomele bóó Jisós né yendé meló, ánerége ályage menyéé kpékpé, ánemmye ne áfyé ebwó né amu Jisós ayi ebwó ákame ne ji.

Pól ne Banabas ákeré meso né Antiók né gebagé mewaá Syria

²⁴ Ne ebwó ákógé né gebagé mewaá Pisidiya, áfé né gebagé mewaá Pamfilya,

²⁵ efeé ágaré mekomejóó Esowá né meló Pega. Anérége efeé, áshulé áfé né meló Atalya.

²⁶ Atánégé meló ewémbó akpe ékpe, ákeré né meló Antiók, meló ewé ábó áfyé ebwó né amu Esowá nnó ápoógé ebwó, ajyé pyé utóó bi nana áneré.

²⁷ Ebwó ákwónégé né Antiók, ánywéré echomele bóó Jisós melu ema ne ágaré ebwó nkane ebwó ákené ne nkane Esowá abó apoo ebwó, anené matóó bóó abi álá pó bóó Jus nnó áfyéé metóó ne Jisós.

²⁸ Ne Pól ne Banabas ánerégé manjóó depó tí, ebwó ábelé ne bóó Jisós abi alu efeé né gejamégé ndó.

15

Anghá Jisós ne Akpakpa echomele áchomé né Jerosale

¹ Ebelégé bóó fó átané gebagé mewaá Judiya áchwó né meló Antiók,

alṓ manlerege bṓṓ bi ákamé ne Jisṣs nnó, “Mbṓḡé alá sṓ muú nsṓ nkane ebé Mosis ejṓṓ wṓ, Esṓwṓ akagé pye fṓ muú yimbṓ apó.”

² Pṓl ne Banabas anye mbeé ne bṓṓ bimbṓ, ye mekpṓ ne ula epṓ. Epwṓḡé ebwṓ, áfyé ndṓ nnó Pṓl ne Banabas ne abifṓ ájyé né Jerosale, ágii mechṓ ewé chánéné mbaá anḡbá Jisṣs ne ákpakpa bṓṓ echomele Jisṣs.

³ Ne echomele bṓṓ Jisṣs átṓ ebwṓ. Nḡere ebwṓ ajye, akoóḡe malṓ Fonisiya ne Samariya, ágaréḡe bṓṓ bi ákamé ne Jisṣs nkane bṓṓ abi alá pṓ bṓṓ Jus ákamé mekomejṓṓ Esṓwṓ. Abya yina apye matṓṓ agṓ bṓṓ Jisṣs ako dṓṓ.

⁴ Ebwṓ ákwṓneḡe Jerosale, echomele bṓṓ Jisṣs ne anḡbá Jisṣs ne ákpakpa bwṓ, áse ebwṓ amu apéa. Pṓl ne Banabas ágaré ebwṓ unṓ uko ebi Esṓwṓ abṓ apóṓ ebwṓ ápye.

⁵ Ne bṓṓ Jisṣs fṓ abṓ alu eféé, ebwṓ alu ne ekwṓ bṓṓ Farasi, ebwṓ ákwile ka áké: “Abṓ mansṓ bṓṓ bi alá pṓ bṓṓ Jus nsṓ ne ágaré ebwṓ ábélé mabé Mosis ako.”

⁶ Nḡere ebwṓ ábṓ ájṓṓ bṓ, anḡbá Jisṣs ne ákpakpa bṓṓ echomele bwṓ, ájwṓlé mampye mechṓ ewéna chánéné.

⁷ Ebwṓ ádóregé makpṓ áwyage, Pita akwile téne aké: “Anḡmé ba, enyu dekaá nnó me ne Esṓwṓ abṓ mbe ajya né metṓṓ metṓṓ esé nnó ngaré abya melómélṓ yina mbaá bṓṓ abi alá pṓ bṓṓ Jus nnó áwuúḡe ntṓ, áfyéé matṓṓ ne Jisṣs.

⁸ Ne Esṓwṓ yi akaáḡe metṓṓ yéndemuú, aleré nnó ebwṓ ntṓ álú bṓṓ bií. Apye Mendoó Ukpea echwṓ ebwṓ mmye wye nkane ebṓ echwṓ esé mmye.

⁹ Ne aji ntṓ nte gabo bwṓ gétúḡé ebwṓ áfyéé metṓṓ ne Jisṣs. Agya fṓ anḡya wṓ.

¹⁰ Ne nkane elúmbṓ, ulannó enyu déjyale bṓṓ bina ukpékpé matuú ayi ukwene ante ese ne ese ambṓṓ delá kage kpa? Nkane depyembṓ dekane mbṓ le Esṓwṓ kane.

¹¹ Yémbṓ esé défyéé metṓṓ nnó Esṓwṓ aféregé ese né efwyale gabo

gétúḡé galḡḡalṓ ayi Atá Jisṣs aleré ese, wyembṓ ntṓ ne bṓṓ bina átáneḡe né efwyale gabo.”

¹² Pita anéréḡé manjṓṓ mbṓ, yendé mmu akwené mejṓṓ, áwuú mekomejṓṓ Pṓl ne Banabas. Ágaré ebwṓ nkane ebwṓ abṓ akené mbaá bṓṓ abi alá pṓ bṓṓ Jus ne Esṓwṓ achyé ebwṓ uto nnó apyegé ufélekpa ne ukpékpé unṓ.

¹³ Ne ebwṓ ánereḡe manjṓṓ yendé genṓ, Jemsi alṓ manjṓṓ ake: “Anḡmé ba, neneḡe matu dewú.

¹⁴ Simun Pita ágaré me nkane Esṓwṓ alṓṓ manleré nnó agboó ne bṓṓ abi alá pṓ bṓṓ Jus ne ajya abifṓ nnó ábṓ bṓṓ bií.

¹⁵ Ne ewéna eke etuú ne unṓ bi bṓṓ ekpávṓ Esṓwṓ abṓ ásamé nyá nnó:

¹⁶ ‘Meso gébé mmage chwṓ téne nye gepúḡe Devid eyi gebṓ gekwené. Nkwyeḡe nye unṓ bi uchṓ wye nnó ubé nkane ubṓ úlú.

¹⁷ Ne bṓṓ abi alá pṓ bṓṓ Jus áḡeḡe nye ubi, ne ebwṓ álṓ nye ntṓ mankelé Esṓwṓ. Ebé nye élṓ bṓṓ ako abi nkúú nnó ábe bṓṓ ba ne ákéḡe nye me.’

¹⁸ Ge na ne Esṓwṓ ajṓṓ, ji ayi apye nnó bṓṓ akaá unṓ bina te gachí.”

¹⁹ Ne Jemsi aké: “Né metṓṓ wa mferé nnó esé dechyegé sé efwyale mbaá bṓṓ abi alá pṓ bṓṓ Jus abi akwṓḡe meti Esṓwṓ.

²⁰ Yémbṓ ese desá lé ebwṓ nwe nnó ályá depṓre manáne, ányegé sé menyéé ayi ajélé maka wye ye menya ayi muú alá ke kele wṓ, ne anyéḡé nto manoó menya.

²¹ Desá ebwṓ mbṓ, nende áwuú me nkane bṓṓ áḡareḡe mabé Mosis yina te gachi né malṓ mako. Ne álú áḡareḡe aji né macha mmyemenene yendé bií uwyaaá bṓṓ Jus.”

Atṓ nwe mbaá bṓṓ Jisṣs abi alá pṓ bṓṓ Jus

²² Ne anḡbá Jisṣs ne ákpakpa echomele bṓṓ Jisṣs ako, ákamé meko Jemsi ne ájya bṓ fṓ né geluage bwṓ nnó ájyé ne Banabas ne Pṓl né melṓ Antiṓk. Ebwṓ ájya Silas ne Judas ayi akuú ji ntṓ Basabas, ebwṓ bina apeá álú anṓ echomele bṓṓ Jisṣs.

²³ Asá ḡwe awu áké: “Esé anḡmé nyú; anḡbá Jisós ne ákpakpa echomele bós Jisós detamege enyú, anḡmé sé abi alá pó bós Jus abi delú né meló Antiok ne abi maló Siriya ne Silisya.

²⁴ Esé debó dewu nnó bós fó né geluage sé, áchwó chyé enyu efwyale né mejós ewé ebwó ájós ne epyé enyú dékwé tametame ayi esé delá tó ebwó wó.

²⁵ Ne ese ako debó dechome, dejós, deké: Déjya bós fó detó eta nyú ne ebwó áchwó nyé ne Pól ne Banabas abi ese dégbóo ne ebwó dós,

²⁶ ebwó alú bós bi ákamé negbo getúge mekomejós Ata Jisós Kras.

²⁷ Ne ese detame enyú Silas ne Judas, áchwóge, ágarege nyé enyú wye unó bi esé desámé né ḡwe yina.

²⁸ Elé Mendoó Ukpea ne epye esé dekaá nnó debó fó mánjya enyu bi delá pó bós Jus matuú ayicha wó, ekose wye uchancha uno bina:

²⁹ Enyú denyegé fó yendé menyéé ure, denyegé fó menya ayi alá ke kele wó ne denyegé fó ntó manoó menya, lyáge depóre manáné. Mbogé delyagé unó bina, debe nyé chánéné. Bége pere!”

³⁰ Bós bina ánerégé mansá mbó, áchye Pól ne ekwó wuú. Ebwó ákwónégé né Antiok, ánywéré echomele bós Jisós áchye ebwó ḡwe yimbó.

³¹ Ne ebwó ákuúgé ḡwe yimbó matós ágó ebwó dós né eshye ewé mekomejós yimbó afyé bwó.

³² Judas ne Silas alú ntó bós ekpávé Esowó ne áma ágarege ebwó gejamégé unó bifó manchyé bós Jisós majyé ne áfyé ntó ebwó eshye.

³³ Ebwó ábelé eféé dós, ne bós Jisós ajye tii ebwó nnó áke pere, ebwó ákére mbaá bós bi ábó átómé ebwó.

³⁴ [Yémbó egó Silas nnó ala né melo ewémbó.]

³⁵ Pól ne Banabas alú wye né Antiok. Ebwó ne gejamégé bós Jisós abifó ágarege ne álerege bós depóre Jisós.

Pól ne Banabas áfa mbwa ne ate

³⁶ Ebélégé Pól ajós ne Banabas áké: “Dema deyjé maló mako ayi debó

dégaré mekomejós Esowó nnó degé bós Jisós abi alú ewu ne nkane ebwó alú.”

³⁷ Ne Banabas abó aklege nnó Jón Makós ajye ne ebwó,

³⁸ ne metós egó Pól cháchá wó gétúgé Jón Makós abó ábó me ebwó né gebagé mewaá Pamfilya ne abó anéré fó utós ebi ebwó ajye mampye wó.

³⁹ Pól ne Banabas anye mbeé né mechó ewéna kpaá te áfa mbwa ne ate. Banabas ase Jón Makós ajyé kpé ékpe áfé né melo Syaprós.

⁴⁰ Ne Pól ajya Silas, ne ndere ebwó áchwó jye, bós Jisós anemmye, áfyé ebwó né amu Esowó nnó ji ápoógé ebwó.

⁴¹ Ne Pól ase Silas afé, akéne ajye gebagé mewaá Syria ne Silisya afyé bós Jisós eshye nnó átené chánéné.

16

Timoti acho né geluage Pól ne Silas

¹ Ne Pól ajye kwone melo Debe, ewyage afé né melo Lystra. Mende fó abó alu eféé ayi ákamé ne Jisós, ákuú ji Timoti. Mma wuú alu muú Jus ne akamé ntó ne Jisós ne nte wuú alu muú Grek.

² Ne Timoti alu ntó muú yi bós Jisós né Lystra ne Ikonyom áfége ji.

³ Pól abó aklege nnó Timoti akené ne ebwó ewémbó epye ji Pól asó ji nso nkane gepoge bós Jus gelú nendé bós Jus ako né gebagé mewaá eyigé mbó ákaá chánéné nnó nte Timoti abó alu nya muú Grek.

⁴ Ne ebwó ályá akéne malómaló ágarege bós Jisós unó bi anḡbá Jisós ne ákpakpa echomele bós Jisós ájwolé né Jerosale ájós. Ne ágaré ebwó nnó ábelé ubi chánéné.

⁵ Ewéna epye echomele bós Jisós ewé elu yendé melo áfyéé wye metós ne Jisós dós ne yendé bií gejamégé bós áchwó áchome ne ebwó.

Pól agé ame gejya né melo Truus

⁶ Pól ne bós bií akéne ajye, né gébége áchwó kwone né gebagé mewaá Esya, Mendoó Ukpea ekamé fó nnó ji agare mekomejós Esowó eféé wó. Ne ebwó

ákoge né gebagé mewaá, Frigiya ne Galasiya, ajye.

⁷ Ndere áchwó kwone gebage mewaá Misiya, ábó ákelege mankre né gebagé mewaá Betinya, yémbó Mendoó Jisós ekamé wó.

⁸ Ne ebwó ákoge melo Misiya, áshúle áfé né melo Truus.

⁹ Wye bií bimbó ne utuú, Pól agé ame gejya nkane mende Masedonia fò atené egbe ebéé mega afu amu nnó Pól achya, ajye poó ebwó.

¹⁰ Ndere abó agéné ame gejya yimbó, ese ne ebwó dekaá nnó Esowó akélege nnó debye degaré mekomejó wuú né melo Masedonia. Ne esé dekpome mmye majye.*

Lydiya áfyé metó ne Jisós né melo Filippi

¹¹ Ne esé dekre ékpe né melo Truus, deke nnyinnyi dekwóné melo Samotras, bii uyjage, dekwóné melo Niapolis.

¹² Détánégé eféé, deke mewaá dekwóné melo Filippi ewe elu melo kpa né gebage mewaá Masedonia ne elu ntó melo ewé gejamégé bós Rom abó ájwólege wye. Debelé mboó ndo wye.

¹³ Bií uwyaá bós Jus ukwónégé, delya melo defé né mbale ebéé, esé debó deféré nnó eféé ne bós Jus áchómege anenemmye. Dékwónégé ewu, degé andée fó áchomé ne esé dekwólé ka, degaré ebwó mekomejó Esowó.

¹⁴ Mendée fò abó alu eféé ayi ákuú ji Lydiya, apó muú Jus ne ánoḡe Esowó. Ji atané melo Tayatira ne akene gesege ufóó mandeé ayi ájamé nka dós. Ndere awuú geno eyigé Pól ajoge, Esowó anené ji metó nnó akame.

¹⁵ Awyage ji manaá Esowó ne ekwó wuú, ane esé mmye nnó debye debelé né gepú jí mbógé esé dekamé wáwálé nnó ji áfyéé metó ne Jisós. Ajoge mbo esé defé.

Afyé Pól ne Silas deno né melo Filippi

* **16:10** Elú wáwálé nnó: 16:10 Lukase muú yi asame nwe yina achwó báne Pól né Troa, ne abó mankene ne ji.

¹⁶ Bií fó, ndere ese debó debye né melo ewé anenemmye mbaá Esowó, detuú ne mesó mendée ayi alu memfwe. Abó awya melo nchye ayi apye ji agarege depó ti depye nye meso gébé. Bós bi awya ji, ásele nka né depó etiré ji ágarege.

¹⁷ Mesó mendée yimbó agége Pól ne Ese abó mánkale, akwólege ese ake: “Bós bina alú bós útó Esowó Anyatá. Ebwó áchwó mangaré nkane Esowó áférege nye enyu né efwyale gabo.”

¹⁸ Ne mesó mendée yina apye wyembó né gejamégé ndo. Ne bii uma metó eso Pól, anyá meló nchye yimbó aké: “Ngarege wó mbaá mabo Jisós Kras, tané ji mmye.” Ne ténéténé yimbó atané.

¹⁹ Bós bi awya maá memfwe yimbó, agége nnó meti nka bwó ewé áneḡe metó wye enó, ágbaré Pól ne Silas ája áfé né mbaá yi ákpakpa melo ápane mpa.

²⁰ Ajyegé, apye ebwó áténe mbe ushu ampane mpa abi alu bós Rom aké: “Bós bina alú bós Jus, ne achyegé efwyale né melo esé.

²¹ Ebwó álerege uno bi ebé ese elá ekamé wó. Ese delu bós Rom; desélé fò depó ebwó.”

²² Gejamégé bós eyi gebó gelú eféé, geshulé Pól ne Silas mmye ne ampané mpa ágyá ebwó mandeé mmye, ne ágare nnó ádo ebwó ne unó.

²³ Ne ádogé ebwó chánéné, ajye áfyé ebwó né deno ne ágaré membamé gepúge deno nnó, ábámé ebwó cháncha.

²⁴ Membame yimbó awugembó, ase ebwó, ajye fyé né maá gepú ayi te mmu gepúge deno. Eféé ne afye ebwó ufwólé.

²⁵ Ne metó utuú, Pól ne Silas anenemmye, ákwáne makwa, áfége Esowó ne bós deno bi fò áwuú.

²⁶ Aké ápéle, mme abó manyi ne gepúge deno genyi gekwóné né te mala dekwóre gepu. Manombi gepú yimbó anené, ne bó nkpókove bimbó ásré ákwé mme.

27 Membame gepú yimbó apégé gejya, agé nkane manombi alaá fuú, aferé nnó bós denó ako ábó. Ajú aparaja wuú nnó awá gemε jíí.

28 Pól agégé mbó akalé kénké aké: “Ówágé gemε jyε, esé ako delu fa.”

29 Ne membamé gepúge denó ákuú muú fó nnó achwó jí ne mewε. Gébégé áchwó ne εwú, ase, akpé mmu wáwá. Ató mano mme mbε ushu Pól ne Silas awere ne εfó metóó.

30 Ne ase εbwó átané dafyε, agii εbwó ake: “Antε ba, mpyε nnó ne áféré me né εfwyale gabo?”

31 Εbwó ashú jí meko aké: “Fyé metóó wyε ne Jisós, Wó ne ula gepú byε detánege nyε né εfwyale gabo.”

32 Ne εbwó ágaré jí ne bós ako bi alu jí mmu depóré Jisós.

33 Wyε ne utuú bimbó, mende yimbó ase εbwó, ajyε shwóne upa bwó. Wyε ténéténé yimbó pól ne Silas áwyaá jí manaá Εσωω ne bós bíí.

34 Ne ase εbwó áfé né gepú jíí achyε εbwó menyéé. Jí ne bós bí matóó ágó bwó dós gétúgé áfyéé metóó ne Εσωω.

35 Bíí uyyage, ampané mpa abi Rom átó bós bee nnó ájyε garé membame gepúge denó nno, “Lyáge andé bimbó ájyé.”

36 Ne mende yina awugembó, ajyε garé Pól aké: “Ampané mpa átó bós achwó gare me nnó nlya εnyú deyyε. Nana kége pere.”

37 Yémbó Pól ajóó ne bós bee bimbó aké: “Atulé esé né mbε ushu bós ayi alá lú dampa mpa esé yelé ábó áchyé esé εbwónyε nnó debe bós Rom.”

38 Ne bós bee bimbó ákéré ájyé gare ámpané mpa genó εyigé Pól abó ajóó. Εbwó áwúgé nnó Pól ne Silas alú ntó bós Rom manε magyalé εbwó.

39 Ne εbwó áchwó kwó Pól ne Silas mata né gyé ayi εbwó ápyéε, áféré εbwó ne áké álya meló bwó.

40 Pól ne Silas átanége gepú denó, áfé né gepúge Lydiya. Εφέε ne ábané bós bí ákamé ne Jisós. Achyεge εbwó majyé, ne álya ájyε.

17

Εfwyale Etané né meló Tessalonika

1 Pól ne Silas ákoóge meló Amfipolis ne meló Apolonia áchwó né meló Tessalonika mbaá ayi εcha mmyemenεne bós Jus εwé fó εlu.

2 Ne Pól ajyε kpε né εcha εwémbo nkane jí abó apyé mé, ne agare bós depó εtire delú mmu ηwe Εσωω né mawyaá bós Jus máléé.

3 Apyε εbwó ákaá chánéné nnó Muú yí Εσωω akweré jí ελά gefwa, ayi εbwó ábó ágili, abó mangé εfwyale ne akwilé né negbo. Ne aké Jisós ayi jí agarege mbó εbwó, jí ne alu Muú yí Εσωω akweré jí ελά gefwa.

4 Bós bifó abi áwuú depóti, áse detí amu apeá ne ácho ne Pól ne Silas. Gejamégé bós Grek abi ánóge Εσωω chóncho ne afwa andée ácho ntó ne εbwó.

5 Ne bós Jus abi ábó ashya mekomejóó yí, agege mbó matóó ásó εbwó ne Pól ne Silas. Ajyε nywéré bós bí alá pó ne genó mampyε né metóó meló, áchwó ne εfwyale. Εbwó álo mamwyalé mejóó ne ájyé do gepúge mende fó ayi áku jí Jason ágyá nnó ája Pól ne Silas átó dafyε.

6 Ndere alá gé εbwó wó, ája Jason ne bós Jisós abifó áfe mbε ushu ákpakpa meló, ákálege aké: “Bós bina ákéne achyεge εfwyale malmaló ne náná áchwó ntó fa meló esé,

7 ne Jason ase εbwó, abelé mmu. Εbwó átyá mabé Mfwa Rom, ájóge áké mfwa ayicha alu ayi ákuú jí Jisós.”

8 Akpakpa meló ne bós bí áchomé εφέε áwúgé mbó, mewε etya εbwó unε.

9 Agbaré Jason ne bós Jisós nnó áchwó kwó ne amage pyε sé gefó genó yimbó ndó yichá ne álya εbwó nnó ájyé.

Pól ne Silas áfé né meló Berya

10 Wyε né utuú εbimbó, bós Jisós ágaré Pól ne Silas nnó ájyε né meló Berya. Εbwó ákwónégé εwu, ájyε kpε né εcha mmyemenεne bós Jus.

11 Bós Jus abi alu εφέε awya defóó apwó abi meló Tessalonika. Εbwó áfyé matóó dós manwu genó εyi Pól ajóge. Ne yendé bíí εbwó ágii mekomejóó

Esṵwṵ mangε mbṵge uno ebi Pṵl ajṵge ulú wáwálé.

¹² Ewyágé gejamégé bṵṵ áfyεé matṵṵ ne Jisṵs. Abi fṵ alu afwa andé bṵṵ Grek ne gejamégé bṵṵ Grek abi ande áfyεé ntó matṵṵ ne Jisṵs.

¹³ Ebelege bṵṵ Jus abi alu né melo Tessalonika áwugé nnó Pṵl agarege mekomejṵṵ Esṵwṵ né melo Berya, áchwṵ nyi bṵṵ matṵṵ nnó achwṵ ne εfwyale.

¹⁴ Ne ténéténé yimbṵ, bṵṵ Jisṵs átṵ Pṵl né mbale ebεé mega. Bṵṵ fṵ ntó ákwṵlé ji. Ne Silas εbwṵ ne Timṵti ála né Berya.

¹⁵ Bṵṵ bi ájyé tí Pṵl, áfé kpaá ákwṵné melo Atens. Gébége εbwṵ ákérégé Pṵl alṵ εbwṵ meko nnó ágaré Silas ne Timṵti ábané ji wáwá.

Pṵl alu né melo Atens

¹⁶ Nḡere Pṵl alu gili Silas ne Timṵti né melo Atens, metṵṵ εḡṵ ji wṵ gébége agεné nnó aló uka ájá né melo εwémbṵ.

¹⁷ Ne áfé né εcha mmyεmenεne bṵṵ Jus alṵ mando abya né mechṵ εwé ne εbwṵ ne abifṵ abi anóge nto Esṵwṵ, nno ápyε εbwṵ ákame ne ji. Ne yεndé bií ajyε ntó né ntóné gese, ajṵge ne bṵṵ bi ákoóge né melu εwé ji alu.

¹⁸ Anleré fṵ ágé ji, εbwṵ álú bṵṵ bi álerege depṵré Epikuryan ne εtiré ákuú Stṵk. Ebwṵ áwuúgé nkane Pṵl alεrege bṵṵ depṵré Jisṵs, ama garege nkane bṵṵ akwilege nyε né negbo, álṵ manshyε ji ake: “Nḡé menya yina adorege ne ubṵmeno?” Abi fṵ áké: “Elu éké akεlege mangaré abya aló abi áke.”

¹⁹ Ne áse Pṵl áfé ne ji né εchomele melo εwé ákuú nnó Aropagus ne bṵṵ áké ne ji: Nana εsé dekelege manwú cháḡéné unó uke ebi ṵlerege.

²⁰ Unó bifṵ ebi ṵlerege ulú chá ne εsé dekelege mankaá nkane ubi ulú.

²¹ Ebwṵ ábṵ ajṵge mbṵ néndé εbwṵ bṵṵ Atens ne anḡεé abi alu εfεé, áḡbṵ lé manjwṵlégé áwugé ne ágarégé unó uke ebi εbwṵ áwuú né abya.

²² Ne Pṵl atεné mbε shuú εchomele Aropagus ake: “Enyu bṵṵ Atens, nḡε

nnó depyε upε mbaá aló ḡṵṵ, ne demuame manogé Esṵwṵ.”

²³ Nḡere nkéne ngyáge melo nyú, mpεle matoó ayi εnyú depyε upε, nḡé ntoó nεma εni ásamé nnó: “Mbaá Esṵwṵ, ayi εsé dela dekage ji.” Esṵwṵ ayi εnyú depyε upε ne delá kágé, ji ne nkelege mangaré εnyú nana.

²⁴ “Esṵwṵ ne alu Ata ayi abṵ mfaá ne mme nende ji ne akwyé mme meko ne unó uko ebi ulú wyé. Yémbṵ ji ajwṵlégé fṵ né matoó ayi akwaá ákwýé ne amu.

²⁵ Yε mankele nnó mekwaá achyε ji geno εke gefṵ geli ji. Ji mbṵṵ ne achyεge akwaá ḡεḡwá ne ḡejuli ne unó uko.

²⁶ Apyε ufṵṵ bṵṵ cháchá átané mbaá muú ama ayi ji akwyε né ula ulṵ. Akwyε gébé gakεné εyigé yεndé ufṵṵ bṵṵ ábélege fa mme yina ne malu ayi εbwṵ ábεé.

²⁷ Ne ji apyεmbṵ nnó bṵṵ akelege ji, ne nḡere ámuame mankelé ji ábεé ne umεé nnó ndṵ fṵ ákage gé ji. Yémbṵ Esṵwṵ apṵ fṵ tεtε ne εsé.

²⁸ Elu wyε nḡere muú fṵ aké: ‘Né uto Esṵwṵ ne εsé déḡbege ḡejulé, delú abε, dekεne.’ Mbṵntó ne muú denḡa nyú asámé aké: ‘Esé ako ntó delu baá bií.’

²⁹ “Tε εsé delu baá Esṵwṵ ékágé defεré nnó Esṵwṵ alu aló abi akwaá akwyεge, yε akwyε ne gese, yε ne ntaá, yε ne ḡεḡṵ, ji apṵfṵ mbṵ.

³⁰ Nyá mbεmbε Esṵwṵ afyé fṵ mekpṵ né unó bi bṵṵ abṵ apyε ayi álá kagé ji. Ne nana agarege yéndémuú nnó alya unó εbimbṵ ebi ulá pṵ ne nsá.

³¹ Ji ajṵge mbṵ ḡétúgé ji ábelé mε bií ebi bṵṵ akpéne unṵṵ mpa ne áṵṵ nyε mpa bṵṵ ayi defya delá debé mmu. Ji abṵ ajya mε muu yi áṵṵ nyε mpa yimbṵ ne apyε ji akwilé né negbo, mampyε bṵṵ akaá nnó mechṵ εwéna εpyε nyε wáwálé.”

³² Ebwṵ áwúgé nkane Pṵl ajṵṵ nnó muú fṵ akwilé né negbṵ, ájwyá ji. Ne abi fṵ áké, “Esé dekelege manwú ṵḡṵ εsé abya yina ndṵ yicha.”

³³ Ne Pṵl alya εbwṵ, atané.

³⁴ Yémbṵ bṵṵ bi ákamé mekomejṵṵ wuú ácho ne ji. Muú bwṵ ama

akamege Dyonasós ayi alu ntó né echomele ewémbó ewe ákuú Aropagat. Ne ayifó alu mendée ayi ákuú ji Damaris ne bós bifó ntó.

18

Pól afé né melo Kórent

¹ Pól anérégé manjóó depóti né ujwólé Aropagos, Pól alya Atens afé né melo Kórent.

² Eféé abané muú Jus fó ayi ákuú ji Akwila, ábó ábyé ji né melo Póntus. Ebwó ne mendée wuú Prisila abó átané mbó lé gebagé mewaá Itali getúgé Klodyos, mfwa kpa abó abú bós Jus ako né Rom. Ne Pól ajye gé ebwó ujjá.

³ Pól agéagé nnó ebwó nto ákwyége mekó menya eyi akwerege oto, eyi ji akwyége, ajwólé akwyége ne ebwó.

⁴ Ne yendé bíí uwyaá bós Jus, ajye mmu echa mmyemenene, ne ajóoge ne bós Jus ne abi Grek abi áchwó eféé nnó ji ammye apye ebwó ákamé mekomejóó Jisós.

⁵ Ewyagé Silas ne Timóti átané melo Masedonia áchwó né melo Kórent, eféé ne Pól alya ebwó utós ebimbó, ala agarege lé mekomejóó Esówó jiji. Apye mbó nnó bós Jus akaá chánéné nnó Jisós ne alu Muú yi Esówó akweré ji elá gefwa.

⁶ Eké ewyage ebwó áshya mekomejóó wuú áló manshye ji. Ne Pól apea amu jíí ake, “Mbóge enyú depyége efwyale Esówó echwóge enyú mmye, me mpó wye. Ló nana ójye mbe, nla garé mekomejóó Esówó mbaá bós abi alá pó bós Jus.”

⁷ Pól alyage ebwó, atané nto né gepú eyigé ji abó ajwólege, ajye jwóle ne mende fó yi anoge Esówó ne alá pó muú Jus. Mende yina akamege Titiyós Justós ayi gepú jíí gelu kwókwólé ne echa mmyemenene bós Jus.

⁸ Ewyage Kripus ayi alu muú kpaá né echa mmyemenene ewémbó áfyéé metós wuú ne Jisós chóncho ne bós ula gepú bíí ako. Ne Pól agarege wye abya Jisós ne bós Kórent ako abi áwuú,

gejame ákamé ne ála wyembó áwyaá bwó manaá Esówó.

⁹ Bíí fó ne utuú, Pól agé ame geja nkane Atá Jisós ake ne ji, “Ófógé fó, chó mbe ne mekomejóó wa, óbege bómbo.

¹⁰ Nlu ne wó yendégébé ne muú akágé pye wó geno. Gejamégé bós álu fa melo ewe abi alu aba.”

¹¹ Ne Pól abelé né melo Kórent ημε ne geba alerege bós mekomejóó Esówó.

¹² Né gébé eyigé bós Rom abó áfyé Galyo nnó ábé góména né gebagé mewaá Akaya, bós Jus abi alu eféé, áso mala, ágbare Pól ájye ne ji né eso,

¹³ ajóó ne Galyo aké, “Mende yina apye bós nnó ánoge Esówó né meti ewé ebé se elá garé wó.”

¹⁴ Wye ndere Pól abó alú manjóó, Galyo ake ne ebwó. “Enyú bós Jus, mbóge mechó ewé ebó etá mabé melo mbó nse gébé manwu geno eyige dekelege manjóó.

¹⁵ Te mbaá enyú denyé lé mbeé né uchu mejóó ne mabó ne mabe nyú, enyú ambós kage nkane dejóge. Nkréné fó né depó nkane eti.”

¹⁶ Ajóge mbó, abú ebwó átané né echa eso.

¹⁷ Ne bós ako ágbaré Sóstenis ayi alu muú kpaá né echa mmyemenene áló mantulé ji, yémbó Galyo abós gébé wó.

Pól akéré né melo Antiók

¹⁸ Epyégé mbó, Pól ama bélé gejamégé ndó ne bós bi ákamé ne Jisós né melo Kórent, ne ale jye kpe ékpe manjye né melo Siriya. Ndere áchwó ajye, Prisila ne Akwila akwólé ji. Gébége ebwó ákwóné né Senkrea, melu ewé ákpréne ékpe, Pól akpalé mekpo gétúgé depó etiré ji abó anyémeno mampye mbaá Esówó.

¹⁹ Ebwó ákwónégé né melo Efasós, Pól alya Akwila eféé. Ajye kpe mmu echa mmyemenene, manjóó mejóó ne bós Jus.

²⁰ Ne ebwó ákwó ji mata nnó ábéle gejamégé ndó ne ebwó, ashya.

²¹ Gébége achwó jye, aké ne ebwó, “Mbóge Esówó apyége, mimage nchwó

γε ενυú.” Ajḡge mbḡ, alya Efesḡs akpe ékpe, afé.

²² Pḡl akwónégé né melḡ Kaisaria, akwó afé né melḡ Jerosale manjye tame echomele bḡḡ Jisḡs abi alu eféé ne ale shule ajye né melḡ Antiḡk.

²³ Abélegé mboó ndḡ eféé, átane afé né malḡ ayi álú né gebage mewaa Galasiya ne Frigiya, afyé bḡḡ bi ákame ne Jisḡs eshye.

Apolos agaré mekomejḡḡ Esḡwḡ né melḡ Efesḡs

²⁴ Ne muú Jus fḡ achwó né melḡ Efesḡs, ákuú ji Apolos ne ábḡ ábyé ji né melḡ Aleksandra. Alu muú yi mejḡḡ egḡḡ ji meno ne akaá mekomejḡḡ Esḡwḡ chanchá.

²⁵ Abḡ ági ji depḡré Jisḡs ne agbaré deti metḡḡ ema, agarege depḡ etiré mbḡ chanchá. Yémbḡ abḡ akaá le unḡ bi Jḡn abḡ agaré ndere awyage bḡḡ manaá Esḡwḡ.

²⁶ Ndere áchwḡ né melḡ Efesḡs, agarege bḡḡ Jus depḡ etirena gbḡḡné né echa mmyemenene. Akwila ne Prisila awuúge unḡ bi Apolos agarege, áse ji afé né gepú bwḡ ne agaré ji depḡré Esḡwḡ nana chánéné.

²⁷ Ebélegé Apolos afere nnḡ ji ajye né melḡ Akaya. Ne echomele bḡḡ Jisḡs apoḡ ji ása ḡwe achye ji mbaá bḡḡ Jisḡs né melḡ Akaya nnḡ Apolos akwonege ewu, ebwḡ áse ji chánéné. Ne akwónégé eféé, apoḡ bḡḡ bi Esḡwḡ aléré ebwḡ galḡgalḡ ákamé ne Jisḡs dḡḡ abi Esḡwḡ apoḡ nnḡ áfyé matḡḡ ne Jisḡs.

²⁸ Abḡ anyéé mbeé ne bḡḡ Jus né depḡré Jisḡs gbḡḡḡḡ ne apwḡ wye ebwḡ ndere alerege ebwḡ chánéné né ḡwe Esḡwḡ nnḡ Jisḡs alu Muú yi Esḡwḡ akweré ji elá gefwa.

19

Pḡl agaré abya Jisḡs né melḡ Efesḡs

¹ Né gébé eyige Apolos abḡ álú né melḡ Kḡrent, Pḡl abḡ akene né malḡ ayi alu né gebage mewaa Esya. Akwonege melḡ Efesḡs, agé bḡḡ bi fḡ abi áfyé matḡḡ ne Jisḡs,

² ne agiú ebwḡ aké, “Mendoó Ukpea echwḡ me enyú mmye gébégé dekame

ne Jisḡs?” Ebwḡ áshuú meko áké, “Ese delu danwu nnḡ Mendoó Ukpea elu.”

³ Ne Pḡl ama giú ebwḡ aké, “Ndé gefḡge manaá Esḡwḡ ami áwyaá enyú?” Ne ebwḡ áké, “Awyaá le ese ami Jḡn.”

⁴ Ajḡgé mbḡ, Pḡl abḡ ye mangaré ebwḡ aké, “Jḡn abḡ awyaá bḡḡ manaá Esḡwḡ manlere nnḡ ebwḡ álya gabo. Ne ji abḡ agaré bḡḡ Isreli nnḡ muú fḡ achwḡḡ nye ji meso ne ebwḡ abḡ mamfyé matḡḡ ne ji. Muú yimbḡ, ákuú ji Jisḡs.”

⁵ Ebwḡ áwúgembḡ, ákame mekomejḡḡ yina ne áwyaá bwḡ manaá Esḡwḡ né mabḡ Atá Jisḡs.

⁶ Ewyage, Pḡl anéré ebwḡ amu makpo ne Mendoó Ukpea echwḡ ebwḡ mmye ne álḡ manjḡḡ ufḡḡ mejḡḡ, ama ágaregé mekomejḡḡ ayi ebwḡ awuú ne Esḡwḡ.

⁷ Bḡḡ bina ako alu genḡge makpo áfyanéapeá.

⁸ Ne Pḡl abelé né Efesḡs né amfaá aléé, akene né echa mmyemenene yendégébé, agarege ebwḡ mekomejḡḡ Esḡwḡ ayi alá pḡ ne efḡ metḡḡ mampye ebwḡ akaá ndere gefwage Esḡwḡ gelu.

⁹ Yémbḡ bḡḡ bifḡ áshyá mekomejḡḡ yina ne álḡ manjḡḡ depḡ debodebo né mbe ushu bḡḡ né meti Jisḡs. Ne Pḡl ase bḡḡ abi ákame afé né gepúge ḡwe eyigé Tiranḡs awya, alerege ebwḡ mekomejḡḡ Esḡwḡ yendé bií.

¹⁰ Apye wyembḡ né aḡmé apea ne bḡḡ ako né gebagé mewaa Esya, bḡḡ Jus ne bḡḡ Grek áwuú mekomejḡḡ Ata Esḡwḡ.

Bḡḡ bi fḡ áméé mmye ne Pḡl mamféré aló nchye

¹¹ Ndere Pḡl abḡ alu lerege mbḡ, Esḡwḡ achye ji uto mampye ufélekpá ebi bḡḡ ábḡ álú danḡé.

¹² Ye uno bi ji abḡ afye né mmye, upyé bḡḡ mameé átoḡge. Bḡḡ ákelege mandeé utḡḡ jii ne bḡ afyáfon afé áneré bḡḡ mameé mmye ne ápye ebwḡ atoó. Ne aló nchye nto atanege abifḡ mmye.

¹³ Bḡḡ Jus fḡ abḡ álú eféé abi akene malḡmalḡ áférege aló nchye ayi achyege bḡḡ efwyale. Ebwḡ amuame

mankuú mab̄o Ata Jis̄s ne apye aló nchye átané b̄oó mmye. Muú bw̄o aj̄oóge ne meló nchye aké, “Ngarege w̄o nnó òtané né mab̄o Jis̄s ami P̄l akuú.”

¹⁴ Ne b̄oó akeneama abi abó ápye dep̄o ti, elé baá Skeva ayi alu etukpe amp̄ye up̄e Es̄w̄o b̄oó Jus.

¹⁵ Ebw̄o aj̄oóge mb̄o ne meló nchye ashuú ebw̄o meko gébé gef̄o aké, “Me nkaáge Jis̄s, mma nkaáge P̄l ne enyú delu ndé b̄oó?”

¹⁶ Mende ayi awya meló nchye akwile téné, ase ebw̄o ne matulé, apw̄o ebw̄o ne agya ebw̄o mandeé mmye, ábó átané gejógene ne upa mmye.

¹⁷ B̄oó Efes̄s, ne b̄oó Jus ako ne b̄oó Grek abi alu eféé áwúgé abya yina ef̄o ekw̄o ebw̄o mat̄oó. Ne b̄oó ál̄o manchyege enogé d̄oó né mab̄o Ata Jis̄s.

¹⁸ Ne gejamégé b̄oó bi áfyéé mat̄oó ne Jis̄s áchw̄o shu ekwu, ágaré dep̄o etiré ebw̄o ábó ápyéé.

¹⁹ B̄oó bif̄o abi ábó ápyé mabu maka amu áchw̄o ne b̄o ñwe maka, aló uka ne b̄o ñkpáganeré ásó gb̄oógnó. Unó bina uko, ne unó bi f̄o aferege ukáge b̄eé meno ñka genóge usaá uba upea meso efya.

²⁰ Ne mekomejóó Es̄w̄o awene ajye mbe nkane gejamégé b̄oó ákamege yendégébé.

Efwyale etane né melo Efes̄s

²¹ Dep̄o tiré na dep̄yeḡe, P̄l afere né met̄oó wuú mankoó né melo Masedonia ne melo Akaya manjye né Jerosale. Ne ama jóó aké, “Nkw̄onégé Jerosale, mb̄o manjye gé nto melo Rom.”

²² Ne ató Tim̄oti ne Erastus nnó ábó mbe né gebagé mewaá Masedonia ebw̄o álú b̄oó apea abi apoóge ji ne P̄l jim̄b̄o alu belege mboó nd̄o né gebagé mewaá Esya.

²³ Wye né gébé eyigémb̄o, efwyale echw̄o d̄oó né melo Efes̄s getúge b̄oó bi akw̄olege meti Jis̄s.

²⁴ Muú ete f̄o abó álú eféé ayi ákuú ji Demetr̄s. Ji akwyeḡe unó bi úlú eké gepúgé meló uka ayi ákuú Artemis. Utaó bina upye ji ne b̄oó ete bif̄o ágéne gejamégé nsa.

²⁵ Né gébé géf̄o akuú ate b̄oó ete ne b̄oó utaó abi gef̄oóge utaó ebw̄o gelu gema aké, “Enyú kaáge nnó esé denjeá mb̄o gefwa gétúgé utaó bina.

²⁶ Enyú ako déwuú ne deḡe geno eyigé P̄l menya kw̄o yimb̄o apye fa melo Efes̄s ne gebagé mewaá Esya geko. Akene mal̄mal̄o aj̄oóge aké aló uka abi ákwyége ne amu, ápó ye aló uka chá chá. Ne apye gejamégé b̄oó akw̄ore mat̄oó.

²⁷ Ne ngé nnó apye nye gesege ese gekwé ne apye nye ntó nnó gepúgé meló uka Artemis gebegé sé ne enogé. Mb̄oóge ep̄yeḡe mb̄o, ebyennó mekpo unáó ebe nye ne gekpékpége melo uka yina ayi b̄oó Esya ne mme meko ánóge.”

²⁸ B̄oó bim̄b̄o awugé geno eyige Demetr̄s aj̄oó, mat̄oó ach̄oó ebw̄o mmu ne aló mankálé aké, “Artemis ayi b̄oó Efes̄s alu gekpékpége melo uka.”

²⁹ Ne melo meko ewugé makalé yina, ekwé tametame. Echw̄o cho melu ema, b̄oó ágb̄aré Gaȳs ne Aristak̄s ande bi P̄l átané ne ebw̄o né melo Masedonia, ája áfé ne ebw̄o né escha uchome melo.

³⁰ P̄l abó alu manjye jóó mej̄oó ne b̄oó bim̄b̄o, yémb̄o b̄oó Jis̄s ágbé ji.

³¹ Akpakpa melo abif̄o abi alu ajeé P̄l ál̄o ntó ji meko nnó ekagé asá ushu né escha ewémb̄o.

³² B̄oó bim̄b̄o ákálege wye tametame. Abi ákálege egbé ewú ebw̄o ne abif̄o ákálege ewu bw̄o egb̄e, gejamégé b̄oó ákaá f̄o genó eyi gep̄ye ebw̄o áchomé eféé w̄o.

³³ B̄oó bi f̄o ágége nkane b̄oó Jus átené Aleksanda mbe, áferé nnó ji ne alu ne mech̄o ewé. Ne Aleksanda afu ebw̄o nnó ebw̄o ákwéné mej̄oó ne ji ashya gem̄e jíi.

³⁴ Ne ebw̄o ákaáge nnó ji alu muú Jus, ebw̄o ako ákálé meko ama aké, “Artemis ayi b̄oó Efes̄s alu gekpékpége melo uka.” Ne ákálege wyemb̄o né nchw̄áneké epeá.

³⁵ Ewyagé muú ayi asáme dep̄oré melo, apye b̄oó bim̄b̄o ákwené mej̄oó ne aj̄oó ne ebw̄o aké, “Enyú b̄oó Efes̄s, yéndémuú ákaá nnó melo Efes̄s ne ebelé gepúgé gekpékpége Artemis ne

ema bélé ntaá meló uka wuú, enine nétané mfaánebuú nékwené mme.

³⁶ Tε enyú dekaá nnó muú fɔ akaágé shya mechɔ ewéna, kwenege nyamé, ekágé depye genó gefó genḡhogenḡcho.

³⁷ Enyú dechwɔ ne bɔ́ bina fa, abi alá jó genó gefó né matoó aló uka esé wó, ye mejɔ́ mebomebo mbaá megyéé meló uka esé ájɔ́ wó.

³⁸ Mbɔ́gé Demetrɔs ne bɔ́ bii abó mechó ne bɔ́ bina, ákage kpa ewu áfé né eso né mbe ushu ámpané mpa nnó yéndé bɔ́ ágaré mechó ewé ebwó ápyéé ne ate.

³⁹ Ne mbɔ́gé mechɔ ewé chá elu ewé epwó ewé, elu galógáló nnó ebwó áchwó né bii bi ákpakpa meló áchomege.

⁴⁰ Njɔ́ge mbɔ́ getúgé mfɔ́ nnó bɔ́ Rom ashulege nyε esé ndo nnó déchwɔ ne efwyale né meló. Ne epyege mbɔ́, muú fɔ́ ábεé nyε ne meko ayi akerege.”

⁴¹ Anérégé manjɔ́ depɔ́ ti, aké, yéndémuú atyá.

20

Pɔ́l ama jyε né Masedonia ne Akaya (Gresse)

¹ Efwyale ewémbɔ́ ebyεgé, ebelégé mboó ndɔ́, Pɔ́l akuú bɔ́ Jisós achyε ebwó majye, atamé ebwó ne alyá áfé né gebagé mewaá Masedonia.

² Akene né geba eyigémbɔ́ geko afyéé bɔ́ Jisós eshyε ne ájyé né gebagé mewaá Gresse.

³ Akwónégé ewu, abelé amfaá aléé. Ne nkane abɔ́ alu mankpe ékpe ajye né gebagé mewaá Siriya, awu nnó bɔ́ Jus ásó mala manwá ji. Eféé ne ajya mankéré meso, ne akoóge ne egbe Masedonia akéré meso.

⁴ Ndere ajye bɔ́ abi álu gelua ne ji ele Sopata maá Pyrhɔs ayi atané meló Beroa; Aristakɔs ne Sekundɔs abi átané meló Tessalonika ne Gayɔs ayi atané meló Debe, Timɔ́ti, Tikikɔs ne Trɔ́fimɔs abi átané gebagé mewaá Esya.

⁵ Ebwó abɔ́gé mbe, ákwónégé né Truus ágíí esé. Ese dela né Filipi.

Ne gébégé epaá bred ayi alá muale ekoógé,

⁶ ese dekpε ékpe né Filipi mankwálé ebwó. Esé deke nnyinnyi né ndɔ́ eta. Débanégé ebwó né meló Truus, debelé eféé uwyaá kpogele.

Kwya kwya nekene Pɔ́l né Truus mangε bɔ́ Jisós

⁷ Bii mbe né uwyaá ukwonege, ese ne echomele bɔ́ Jisós déjwólé melu ema manyε menyéé gejeé. Ndere Pɔ́l alu manjye dondo, aló mangaré mekomejɔ́ Esɔwɔ, ne ashii garégé garégé kpaá te metɔ́ utuú.

⁸ Abó álwé gejamégé mawε né maá gepu né mfaá eyɔ́ḡ mbaá ayi esé debó déchome.

⁹ Gesagé muú ayi akuú ji Yutikɔs abó ajwólé né maá menombí. Ndere Pɔ́l agarege mekomejɔ́ Esɔwɔ ajye mbe, maá yimbɔ́ aló mambelé gejya. Abelé kpaá aloó mfaá manjɔ́ eyɔ́ḡ aléé akwé mme. Aké ájye bwe ji, agbo mé.

¹⁰ Pɔ́l akwólé ebwó ajye fyále gesagé muú yimbɔ́ mme ne aké ne abi atené, “Deligé sé, agbó wó, alu mebe!”

¹¹ Ne Pɔ́l akéré mfaá eyɔ́ḡ anyéége menyéé gejeé, ama lɔ́ mangaré mekomejɔ́ Esɔwɔ kpaá te bii ujya ne ale ajye.

¹² Ewyagé ebwó ágbaré gesagé muú yimbɔ́ áfé ne ji mmu mebe ne matɔ́ bwó ákwené.

Pɔ́l atané meló Truus afé né meló Miletus

¹³ Esé ako abi dekene ne Pɔ́l, de jye kpé ékpe, defé né meló Asos gétúgé Pɔ́l abó agaré esé nnó debɔ́ mbe, ji akene mewaá mewaá abané esé ewu.

¹⁴ Abánégé esé né Assɔs, ese dese ji dekpε ékpe defε né meló Mitylɛn.

¹⁵ Bii ujjagé esé dema kpé ékpe deke nnyinnyi dekwóné kwókwólé ne Kiɔs ne dékene wyε de jye. Bii ujjagé dékwóné né Samɔs. Bii ebi fɔ́ ujjagé esé déke dekwóné Miletus.

¹⁶ Esé debó dékené mbɔ́, dekoó Efesɔs koóge getúgé Pɔ́l abɔ́ akεlege nnó de jye wáwá, déchóge sé gébé né Esya nnó ji akwóné Jerosalε nsa nnó bii epaá Pentikos ukwone.

Pól achyε majyé mbaá ákprakpa bɔ́
Echomele Jisós né Efesós

17 Nɔ́ere dekwóné Miletus, Pól alɔ́ meko né Efesós nnó ágaré ákprakpa echomele bɔ́ Jisós nnó áchwó ábané ji eféé.

18 Eɔ́wɔ́ áchwóge, alɔ́ manjɔ́ ne eɔ́wɔ́ aké, “Enyú dekaá nkane esé delu mé chóncho, lɔ́ né bií mbe ebi nkɔ́ne né mme Esya kpaá te fi.

19 Mbɔ́ mpye utó ba nkane maá defwe Esɔ́wɔ́ ne mpó fɔ́ ne nepa, nlu ne gejamégé manse né amε. Ngé ntó gekpékpégé efwyale ne gébé gefɔ́ nlu ne manse né amε gétúgé gekpékpégé efwyale ewé bɔ́ Jus achyεge me.

20 Enyú dekaá nkane mbɔ́ ngarege enyu mekomejɔ́ Esɔ́wɔ́ ne nkene upú, upú nɔ́erege enyú ne mbi fɔ́ geno eyige gekage póo enyú wó.

21 Wye meko wu ama ne mbó ngaré bɔ́ Jus ne bɔ́ Grek nnó ábɔ́ manlyá gabo, akéré mbaá Esɔ́wɔ́ ne áfyε mató ne Ata Jisós Kras esé.

22 Ne nana njye né Jerosale nkane Mendoó Ukpea egaré me ne nkaá fɔ́ genó eyi gepyε nye me ewu wó.

23 Genó eyigé nkaá gelu nnó yendé melɔ́ ewé nkɔ́négé, Mendoó Ukpea egarege me nnó áchyεge nye me efwyale ne áfyε nye me denɔ́ né Jerosale.

24 Yémbɔ́ nse ye gεme ya nnó nlu muú wó, nkelege le manéré utó ebi Ata Jisós afyε me amu nnó ngaré abya melómélɔ́ nkane Esɔ́wɔ́ aléré bɔ́ galógálɔ́ nnó eɔ́wɔ́ ápó.

25 “Ne mbɔ́ nkene metó metó enyú ngarege nkane gefwage Esɔ́wɔ́ gelu, ne nkaá nnó enyú degéné sé me.

26 Goge me ngaré enyú nana nnó muú alagé meso, anogé né egbe ewé Esɔ́wɔ́, ji mbɔ́ ne akaá, me mpó wye.

27 Mbɔ́ ngaré me enyú yendé genó eyigé Esɔ́wɔ́ akεlege mampye ne mbi fɔ́ ye genó gema wó.

28 Delagé meso. Bage gεme nyú ne bɔ́ Esɔ́wɔ́ abi Mendoó Ukpea efyε enyú né amu. Pege eɔ́wɔ́ wye nkane membamé magɔ́me ápele magɔ́me jíí, tege nnó Esɔ́wɔ́ akwɔ́ me gewugé

echomelé bɔ́ Jisós ne manoó maá wuú nnó ábé bɔ́ bií.

29 Njoge mbɔ́ nendé nkaá nnó ntigé nye meso, ukwala utanege nye dafyε uchwó báne enyú ne uchwóge ulyágé fɔ́ magɔ́me yina.

30 Ne bɔ́ fɔ́ átanegε nye ntó metó metó nyú nnó abwólé bɔ́ Jisós akwólé eɔ́wɔ́.

31 Sége gébé détége nkane mbó nchyεge yéndemuú majyé né aɔ́mε aléé utuú ne ηwómese ne manse.

32 “Ne náná ayi áfyéé enyú né amu Esɔ́wɔ́, nchyεge enyú majyé nnó dewuge le mekomejɔ́ wuú ayi álerege nkane ápyε enyú debɔ́ nye eshyε, ne debɔ́ nye ntó mejé ewé Esɔ́wɔ́ ábelé mbaá bɔ́ bií ako. Enyú dekaá nkane geɔ́wá ya gelu.

33 Enyú dekaá nkane mbɔ́ nlu ne enyú, nɔ́erege fɔ́ mwóle né ηka muú ye mandéé jíí.

34 Mbɔ́ mpye utó ne amu ya ne ese ne bɔ́ ba degéne geno eyige dekεlege.

35 Unó uko ebi mbɔ́ mpye uléré nnó muú abɔ́ mampye utó ne amu jíí nnó apó bɔ́ bi álá pɔ́ ne eshyε. Tege ntó nkane Ata Jisós abɔ́ ajɔ́ nnó, ‘Méjé elu ne muú yi achyεge eshyε epwó muú yi agile nnó áchyεgé ji chyεge.’ ”

36 Ne Pól anerege manjɔ́ unó bi, eɔ́wɔ́ ako ató mano mme, anεmmyε.

37 Ne eɔ́wɔ́ ako alɔ́ manli, átyaá ji ne átamé ji nnó aké pere!

38 Eɔ́wɔ́ ábɔ́ ásomege dɔ́ gétúgé Pól abɔ́ aké, Eɔ́wɔ́ ámagé gé sé ji ne eɔ́wɔ́ ájye tí ji ákwóné né mbaá ayi akpéne ékpe.

21

Pól afé né Jerosale

1 Esé ako ne Pól delyage eɔ́wɔ́, dekpe ékpe defé cho né Kɔ́s. Ne újyágé dekwóné Rudis, detanege eféé deyye né Patara.

2 Ne dekwóné eféé, degé ékpe ewécha ewé ejyε melɔ́ Fonisiya. Dekpe ewu deke nnyinni.

3 Dékwónégé né melu ewé degéne melɔ́ Syaprɔ́s, delya ewu ne egbe eɔ́wɔ́be, degya deyye né Siriya. Dékwónégé Tiya, ékpe etaré esé

detané nende ge mbaá yi áférege metuú mbó.

⁴ Détánégé deyye kéle bóó Jisós. Degégé ebwó, debelé ne ebwó né uwyaá kpogele. Mendoó Ukpea epye ebwó agaré Pól nnó ajyegé fó né Jerosale.

⁵ Ndó eyi esé delu manjye ekwónégé, detane nnó deyye. Bóó Jisós ako chóncho ne andée bwó ne baá bwó, ájye tí esé ákoó melo ákwóné mbále nnyi. Ne detó mano mme efeé denemmye.

⁶ Esé detamé ate ne esé deyye kpe ékpe, ebwó akéré meso mmu.

⁷ Délyágé melo Tiya, dekwóné melo Ptolemes ne dema táne né ékpe deyye tame bóó Jisós abi alu efeé. Debelé ne ebwó dama.

⁸ Bii újyagé deyye dekke ékpe defé né melo Kaisaria. Dékwónégé ewu, dekke né gepúge Filip, debelé ne ji. Alu muú yi akene agarege mekomejóó Esówa, ne alu ntó muú ama né gelúagé bóó utóó akénéama abi abó ajya né Jerosale.

⁹ Ji abó áwya baá andée ani ne apó fó ne anó, álu bóó bi áwuú meko ayi atáne mbaá Esówa ne ágarege.

¹⁰ Ndere esé delú efeé né gejamégé ndó, muú ekpavé Esówa fó ayi akuú ji Agabos atané Judiya achwó.

¹¹ Achwógé agé esé, abó ekanda Pól awe uka ne amu jíí. Ne aké, “Mendoó Ukpea eké ge na ne bóó Jus apye nye ne mbóó ekanda ewé né Jerosale ne afye nye ji né amu bóó abi alá pó bóó Jus.”

¹² Ne esé ako dewuúge mbó, dekwó Pól mata nnó ajyegé né Jerosale.

¹³ Pól ashuú esé meko ake, “Nde enyú delilí, defye me gepwa né metóó? Nkpome mé mmye manjye denó né Jerosale ye mangbo getúge Ata Jisós.”

¹⁴ Te ndere esé delá káge kwóre metóó wuú, delya yendé geno nnó Ata Esówa apye ndere ejíí ji.

¹⁵ Ne ebélegé mboó ndó, dénywéré unó sé dekwó deféé né Jerosale.

¹⁶ Ne bóó Jisós fó abi atané Kaisaria áfé ntó ne esé ne áse esé ábelé né gepúge Mnasen mbaá ayi ábele nnó dejwólege. Mende yina atané melo

Syapras ne abó áfyéé metóó ne Jisós gébége depore Jisós delo lo.

Pól ajye ge Jemsi

¹⁷ Ndere esé dekwóne né Jerosale, bóó Jisós abi alu efeé áse esé chánéné.

¹⁸ Bii újyage esé ako ne Pól deyye gé Jemsi ne ákpakpa bóó echomele Jisós ako alu ntó efeé.

¹⁹ Ne Pól atámégé ebwó, aló mangaré unó gemagama ebi Esówa abó apyé metóó metóó bóó abi alá pó bóó Jus gébége ji agarege ebwó mekomejóó Esówa.

²⁰ Ne ebwó áwuúge mbó, áféé Esówa ne ákuú Pól aké, “Menme, pé gejame bóó Jus áfyéé matóó ne Jisós. Ne kaá nnó ebwó álu kpáne gechyé né mabe Mosis.

²¹ Ebwó ama áwuú nnó akene agarege bóó Jus abi álu né maló bóó abi alá pó bóó Jus nnó ásogé sé baá bwó nsó ne ye mankwólé gepoge bóó Jus ákwólégé.

²² Esé dekaá nnó bóó áwuú nye nnó ochwó fa, nana esé depye nnó?

²³ Nte pye ndere esé dekelege mangaré wó. Ande fó ani alu fa abi anerege mampye depó etire ebwó abó anyémeno mbaá Esówa.

²⁴ Chó ne ebwó enyú depye gepé mamféré efwyale ewe elu enyú mmye, ne chyé unó uko ebi abó manchye né gepé eyigembó ne ákpalé ebwó makpo. Jpyege mbó bóó ako ágéne nye nnó wó mbóó óbelege mabé Mosis. Ne bóó akage nye nnó unó bi bóó ajóó getu jye ulú gebyó.

²⁵ Esé desá ηwe detó mbaá bóó Jisós abi alá pó bóó Jus, nnó ábó fó manye menyéé ayi ápyéé upe wye wó, ne anyéégé manoó menya ne álya ntó manáné tametame.”

²⁶ Ne Pól ase bóó bimbó, bii újyage ebwó ájye lo depó etire mamféré efwyalé ewé elu ebwó mmye. Ne Pól akpe mmu echa upe Esówa mangaré bii ebi depó etiré na debye nye, ne yéndemuú bwó achyége nye unó upe bi mbaá Esówa.

Apye Pól né echa upe Esówa

²⁷ Gepé eyigembó gebélege ndó ekeneama, ne bii ebi ndó eyimbó

εchwó byε, bós Jus fɔ abi átané gebagé mewaá Esya áγε Pól né εcha upε Esɔwɔ. Annyi gejaméḡé bós matós ne ápyε ji.

²⁸ Akalege áké, “Bós Isrɛli chwóḡe depoó εse, depyε mende yina. Ge mende yi akéne yendé mbaá ágarege bós nnó ábyágé melɔ εsé, ne mabé Mosis ne εcha upε Esɔwɔ εwéna. Ne nana akpε ne bós Grek né εcha upε Esɔwɔ, nkane apyεmbɔ afyε deba né melu ukpea εwe.”

²⁹ Ebwó áḡḡe mbɔ gétúḡé abó áḡεné Pól akεne ne Trɔfimɔs ayi atane Efesɔs né metós melɔ, ne áférege nnó Pól akpε ne ji né εcha upε Esɔwɔ.

³⁰ Nɔere εbwó ákálé mbɔ, melɔ meko εkwé tametame, bós ako ábó áchwó chome mbaá ama. Agbaré Pól, ája ji átané né εcha upε. Nɔeré εbwó ábó atane, bós ala ténεténe áḡbé manombi.

³¹ Ne bós bina álɔ mantule Pól ne ákélege manwá ji. Menɔ muú bós bee Rom awuúḡe nnó melɔ Jerosale meko elu né εfwyale,

³² ala mbɔ ase bós bee ne ákpakpa bwó, álomé áchwó kpε metós metós gejaméḡé bós bimbɔ. Bós bina áḡéḡé nɔere εbwó áchwó, álya mantule Pól.

³³ Ne muú kpaá yimbɔ achwó gbaré Pól aké, “Awé ji bɔ mkpɔkové apeá ne agíi bós bimbɔ gefósḡé muú ayi Pól alu ne genó εyige ji apyé.”

³⁴ Agige mbɔ, bós álɔ manwyale, abi ápáne εwé, abifɔ ápáne εwechá. Ápyé muú kpaá bós bee yimbɔ akwé tametame ye tógésé genó εyi gepyε akaá wó, ne ajós ne bós bií nnó áse Pól ájyε né dachi bós bee.

³⁵ Nɔere ájyε ákwónéḡé melu εwé akwɔme mfaá gepú, bós bee abwe ji gétúḡé bós bimbɔ áchwó ne ncha.

³⁶ Ebwó ako ákwólege Pól meso ákáleḡe nnó áwá ji.

Pól anḡmené gemε jii

³⁷ Nɔere áchwó kpε ne Pól né dachi bós bee, Pól agíi menɔ muú bós bee. “Nnó ókaáḡe chyε me gébé njós genó fɔ ne wɔ?” Mende yimbɔ awuúḡe Pól ajḡḡe Grek agíi aké, “Mbɔ ne ókaáḡe Grek?”

³⁸ “Mmyε eké ɔpó fɔ muú Ijip ayi abɔ anḡmé umyε fa gébé gefó ne apyε bós ɔεle ani abi áwáne bós ákwólé ji né mashwɔne?”

³⁹ Ne Pól ashuú ji meko aké, “Nlu muú Jus ne ntane melɔ Tasɔs né gebagé mewaá Silisya. Ne Tasɔs apó fɔ melɔ nsélé. Nte nkwa wɔ mata, chyε me eké gébé njós mejós ne bós bina.”

⁴⁰ Menɔ muú yimbɔ achyégé ji gébé, Pól atεne melu εwé ákwóme ajyε mfaá gepú afu amu nnó bós ákwéné mejós. Akweneḡe, Pól ajós ne bós bimbɔ né meko Hibru aké,

22

¹ “Antε ba ne anḡme ba, wuúḡe nkane nkélege manḡmené mmyε ya.”

² Ebwó áwuúḡé nkane ji ajós né mekómejós Hibru, ákpε kwéne mejós. Ne ala ye manjós ne εbwó aké,

³ “Nlu muú Jus, ábyé me né Tasɔs né gebagé mewaá Silisya, ne nwé fa né melɔ Jerosale. Gamalya ne aléré me ηwe, aléré me nnó mbélé mabé ukwéne antε sé chánéné, ne mbó nkpa gechyé né depɔre Esɔwɔ wyε nkane enyú delu mbɔ fi.

⁴ Mbó nkélege manchɔ ḡeḡwágé bós bi ákwóléḡé meti Jisɔs. Mpyεne εbwó andée ne ande mfyε denɔ.

⁵ Etukpe ampyε upε Esɔwɔ ne uchome ákpakpa melɔ meko ákáḡe garé nnó mechó εwé menjḡḡe mbɔ na elu wáwálé. Ebwó ambós áchyé me ηwe nnó njyεḡe nchyε mbaá bós Jus abi alu né Damaskɔs nnó mpyé bós bi ákwólege meti Jisɔs, nwé εbwó ne nchwó ne εbwó né Jerosale nnó achyε εbwó εfwyale.

Pól agaré geno εyi gepyε ne ji áfyéé metós ne Jisɔs

⁶ “Nɔere njyε, gebéḡé nchwó kwɔne Damaskɔs genóḡé metɔ ηwɔmese, ténéténé yimbɔ gekpékpéḡé ḡeḡḡbɔ getané mfaánebuú geshwané gegya me mme.

⁷ Epyεḡé mbɔ nkwe mme ne nwuu meko muú fɔ akuú aké, ‘Sɔl, Sɔl ndé ókelege maníi me mbwe?’

⁸ Ne ngii nké, ‘Wó waá Ata’? Ashuú me meko aké, ‘Élé me Jisós muú Nasaret ayi okélege manii ji mbwé.’

⁹ Bóó bi abó ákene ne me ágé genḡbó eyigembó ne áwuú meko muú yi ajóge ne me wó.

¹⁰ Ne mma gii nké, ‘Ata nana mpye nnó’? Ashuú me meko aké, ‘Kwile ka, chó né Damaskós. Okwónégé ewú ágarege nye wó unó uko ebi Esówa ábelé nnó opye.’

¹¹ Nḡere nkwire ka ngéné sé mbaá getúge genḡbó eyigembó gekpené me áme. Ne bóó bi abó akene ne me ágbaré me ébwó dekwóné Damaskós.

¹² “Mende fó abó alu né meló ewémbó ákamege Ananya, anóge Esówa dóó ne abelege mabé Mosis ne bóó Jus ako eféé áfenge ji.

¹³ Achwó gé me atene me nenkuné mmye aké, ‘Menmé wa Sól, lo mangéne’. Wye né gébé eyigembó nlo mangéne mbaá ne ngé ji.

¹⁴ Ne ajóó ne me aké, ‘Esówa ayi ukwéne ante sé ajya wó nnó okáá genó eyige Esówa akélege opye. Ne apyé nnó ógé muú utóó wuú ayi wáwálé ne ówuú meko wuú.

¹⁵ Wó ógarege nyé bóó ako nkane ji alu, óma ógarege ébwó unó bi ówuú ne ógené.

¹⁶ Ne nkane elúmbó, ógili nde nana. Kwile ka, áwyaá wó manaá Esówa, ne kuúgé Ata Jisós nnó ashwóné gabo wye’.

Pól agaré nkane Jisós atóme ji mbaá bóó bi alá pól Jus

¹⁷ “Nkerégé né Jerosale njye kpe né echa ure Esówa ne ndere nnemmye, ngé ame gejya.

¹⁸ Ngé Jisós ne ajóó ne me aké, ‘Kwile lyaá Jerosale wáwá nende bóó abi alu fa áwuú nye fó mekomejóó ayi óchwó garé getú ya’.

¹⁹ Nshuú ji meko nké, ‘Ata ébwó ákaá chánéné nkane mbó nkéne né macha mmyemenene, mpyéne bóó bi áfyéé matóó ne wó, ntulege.

²⁰ Nḡere ábó áwáne Stéfén ayi apye bóó nnó ákaá wó agarege bóó depó tyé, mbó nlu wye nkamege né bóó bi áwáne ji, ne mbame mandeé bwó.’

²¹ Ne Jisós ajóó ne me aké, ‘Kwile chó, ntóme nye wó teté né maló bóó abi alá pól Jus.’ ”

²² Nḡere bóó bimbo áwuú nkane Pól ajóó genó eyigé na, mekomejóó yina atanege ji meno, ébwó áló mando delúlu aké, “Wáge mende yina, akwane fó mambé fa mme wó.”

²³ Nḡere ajóó mbó, ákalege mbó, áfú bó nku bwó ne áchwéle mpúpú atya mfaá.

²⁴ Menó muú bóó bee yimbó agége mbó, agaré bóó bií nnó áse Pól akpe né dachi bwó. Ajyégé aké atulé Pól, agaré geno eyige bóó Jus ákalege ji ula.

²⁵ Ne áwe ji. Nḡere áchwó túlé ji, Pól agii muú kpaá ama ayi abó atene eféé ake, “Nno ébé ese ekamé nnó átulé muú ayi áchye ji melu nnó ábé muú Rom, ayi alá ápa mpa wuú wó?”

²⁶ Muú kpaá bóó bee yimbó ajye bane menó muú bwó ne ake ne ji. “Se gébé nnó ekage okpaá mechó, mende yina alu muú Rom. Mende yina alu muú ayi áchye ji melu nnó ábé muú Rom.”

²⁷ Muú kpaá bwó yimbó awúgé achwó gií Pól aké, “Wáwálé nnó ólu muú yi achye ji uto nno ábé muú Rom?” Pól akame aké, “Éh.”

²⁸ Ne ama jóó ne Pól aké, “Nchó nka dóó ne nlu mbó muú Rom.” Pól ashuú ji meko aké, “Nlu muú Rom ayi áchyéé ji uto nnó ábé muú Rom, te gébégé ábyené me.”

²⁹ Bóó bee abi abó álú mantulé Pól nnó agarege genó eyigé ji apyé, áwugé mbó aja mmye meso. Ne efó ekwó ntó menó muú bwó yimbó metóó gétúgé ábó áwéle Pól ne bó mkpokóvé ayi Pól alu muú Rom.

³⁰ Yémbó menó muú bwó yimbó alu kélege mankaá genó eyigé Pól apye ne bóó Jus akálege ji ula, ne bií újyágé aferé Pól bó mkpokóvé né amu ne akuú anóó baá ne ákpakpa meló ako nnó áchomé. Achómégé áchwó ne Pól né mbe ushu bwó.

23

Pól atené mbe ushu ákpakpa meló

¹ Pól atené mbe ushu echomele meló, ape bóó domeé ne aké, “Anmé ba

nlu mé né mbe ushu Es̄w̄o yendégébé kpaá te fi, ne metóó wa ehyegé me efwyale né genó gefó.”

² Ne Ananya ayi alu etukpe amppe upe Es̄w̄o agaré b̄óó bi áténé kwókwólé ne P̄l nnó ádo ji gekwékwe meno.

³ P̄l aké, “Es̄w̄o ado nye w̄o ntó gekwékwe. W̄o òlu eké ekw̄o gepú ewé áw̄ogé ne mb̄omé. W̄o òjw̄ole eféé nnó òpa mpa wa nkane ebé elu ne òma kwé ebé nkane òké ádo me gekwékwe.”

⁴ B̄óó bi áténé kwókwólé ne P̄l agií ji aké, “Mb̄o ne òshye etukpe amppe upe Es̄w̄o?”

⁵ Ne P̄l ashuú ebw̄o meko aké, “An̄mé ba, nkaá f̄ó nnó alu etukpe amppe upe Es̄w̄o w̄ó. Nende nkaá nnó òwe Es̄w̄o aké, ‘Ekagé muú ashye muú kpaá melo.’”

⁶ P̄l aké agene nnó gentoge b̄óó abif̄o álú b̄óó Sadusi ne abif̄o álú b̄óó Farasi ákale aké, “An̄mé ba nlu muú Farasi ne ante ba álú b̄óó Farasi. Ula bi nkpené unóó mpa elé gétúgé nkame ne mbélé uméé nnó b̄óó bi ágb̄o ákwilege nye né negbo.”

⁷ P̄l ajogé mb̄o, b̄óó Sadusi ne abi Farasi ál̄o manwamé ne ate, ne echomele ewémb̄o ekaré malu apea.

⁸ Ebw̄o áw̄amege mb̄o getúge b̄óó Sadusi aké muú agbogé akwilege sé né negbo ne ákamé f̄ó nnó ekiénné Es̄w̄o elu w̄ó ye genó f̄o nkane Mendóó gepó. Yémb̄o b̄óó Farasi ákame nnó unó bi uko úlú.

⁹ Ne mawámé ama ja d̄óó. Ne anleré mabé Es̄w̄o abi álú geluáge b̄óó Farasi ákwile ka ájoge ne eshye aké, “Es̄de degé f̄ó gyé ayi mende yina apye w̄ó. Nd̄of̄o ekiénné Es̄w̄o ye elé mendoó ne ej̄ó ne ji w̄awálé.”

¹⁰ Gébégé mawáme yimb̄o aláa lé umyeumye, muú kpaá b̄óó bee af̄óó nnó ágyale nye P̄l ubauba, ne agaré b̄óó bee nnó áféré P̄l eféé akéré ne ji mmu dachi b̄óó bee.

¹¹ Bií bimb̄o ne utuú Jis̄s achw̄o tene nenkuné mmye P̄l ne aj̄óó ne ji aké, “Gbaré metóó wyé, ndere ògarege nkane nlu né Jerosale mb̄ontó ne ògarege nye b̄óó né Rom.”

B̄óó f̄o ásó mala manwá P̄l

¹² Bií ujjágé b̄óó Jus f̄o ásó mala ne ách̄o mmye nnó ebw̄o anyéé ne ányú genó gefó kpaá te áw̄áne P̄l.

¹³ Ne b̄óó bi ách̄óó mmye ápw̄o usaá upea.

¹⁴ Ne ájye gé anóó baá bi apye upe Es̄w̄o ne ákpakpa melo aké, “Es̄de dech̄o mmye nnó denyéé, denyú genó gefó kpaá te esé déw̄áne P̄l.

¹⁵ Nkane elúmb̄o, enyu ákpakpa melo t̄oge meko mbaá meno muú b̄óó bee nnó ató P̄l depye eké dékelege mamape mech̄o P̄l ch̄ánéné ne esé dékpomé mmye manwá ji gemege nnó akw̄oné fa.”

¹⁶ Ne maá mende ayi men̄me P̄l yi mendée awú genó eyi ebw̄o ab̄o ásó mala mampye, ajye garé P̄l né dachi b̄óó bee.

¹⁷ Ne P̄l akuú muú kpaá b̄óó bee ama aké, “Se nte mamane yi òjye mbaá meno muú enyú, awya geno f̄o mangaré ji.”

¹⁸ Ajyegé ne ji ewu aké, “P̄l muú deno aké nchw̄o ne nte mamane yina eta wyé, awya genóge f̄o mangaré w̄ó.”

¹⁹ Meno muú yimb̄o ase nte manmané yimb̄o áténé babá, agií ji ake, “Ndé mech̄o òkelege mangaré me?”

²⁰ Ashuú ji meko aké, “B̄óó Jus f̄o áj̄óó ábélé nnó geyá ebw̄o ágaré w̄o òma chw̄o ne P̄l né echomelé melo, ebw̄o akélege mampye eké ámage pé mech̄o P̄l ch̄ánéné.

²¹ Yémb̄o ebw̄o áchw̄oge, òkamege nende b̄óó ápw̄o usaá upea abi ábií né meti, ágile manwá P̄l. Ebw̄o ách̄o mmye nnó anyéé ne anyú genóge f̄o kpaá te áw̄áne P̄l. Ne nana ebw̄o ágile manwú genó eyige tanege w̄o meno.”

²² Ne meno muú yimb̄o aké ne maá yimb̄o, “Chó ne ekage òpye muú f̄o akaá nnó ògaré me mech̄o ewé.”

Ató P̄l mbaá Felis ayi ḡomena

²³ Ewyagé meno muú b̄óó bee yimb̄o akuú b̄óó apea abi akw̄olege ji né dekpakpaá, aké ne ebw̄o, “Jyage usaá b̄óó bee ufya abi ákene ne uka ne usaá b̄óó bee uléé meso efya abi ákw̄ome mfaá uj̄un̄á ne jyage ntó usaá b̄óó

bee ufya abi álú ne makó. Gárege ebwó ákpome mmye áse Pól ájyé né Kaisaria né kálánká eneneama ne utuú bi.

²⁴ Ségé ujuná ebifó nnó Pól aké akene ákwómé mfaá. Tige ji ake pere akwóné né ushu Felis ayi gómna.

²⁵ Ajógé mbó, ásá ntó ḡwe aké,

²⁶ “Me Klodyos Lysia ne nsame ḡwe yina mbaá Ata Felis ayi gómna. Ntamé wó.

²⁷ Bóó Jus ábó apyé mende yina ne ákelege manwá ji. Nwuúgé nnó alu muú yi áchyéé ji melu nnó ábé muú Rom, me mfé ewu ne bóó bee ba ne mferé ji né amu ebwó.

²⁸ Te mbó nkelege mankaá gyé ayi ebwó aké mende yina apye, nse ji defé mbe ushu ákpakpa meló bwó.

²⁹ Agigé ji, ḡge fó nnó apye genó eyige ábó manwá ji wó ye mankpe denó. Ebwó ábó anyeé lé mbeé né mabé bwó.

³⁰ Ewyagé muú fó achwó garé me nnó bóó Jus ásó mala manwá mende yina. Ne ntó ji ténéténé eta wye. Ngaré ntó bóó bi aké ji apye gyé nnó áchwó garé wó genó eyige ji apye. Bé peré.”

³¹ Ne bóó bee bimbó ápye wye nkane menó muú bwó agaré ebwó. Áse Pól né utuú bimbó, áke kpaá ákwóné Antipatris.

³² Bii ujjagé bóó bee abi akene ne uka akéré né dachi bwó ne abi awya ujuḡa áse Pól áfé ne ji.

³³ Ebwó ákwónégé Kaisaria, áchye gómna ḡwe yimbó ne áfyé Pól né amu jii.

³⁴ Akuúge ḡwe yimbó, agii Pól aké, “Ótané ndé geba?” Pól ashuú ji meko aké, “Ntané gebagé mewaá Silisya.”

³⁵ Gómna awuúge mbó, aké ne ji, “Gó bóó bi aké apye gyé áchwó ne nwuú mpa wye.” Ne ajóó aké ájye bélé ji né echa ewé Mfwa Heróð abó atené ne aké bóó bee ábamé ji.

24

Felis apye mechó Pól

¹ Ndó eta ekoógé, Ananya ayi etukpe amppe upre Esówó ne ákpakpa bifó

áchwó né Kaisaria ne Tetulus muú yi akaáge mabé bóó Rom.

² Akúgé Pól akpe mmu, ne Tetulus alo mangaré gyé yi Pól apyé aké,

“Ata Felis apye bóó esé ábó nesó né gejamégé gébé gétúgé ogbaré ebwó chánéné. Ne gejamégé unó bi wó okwóré, wó apye meló ese enené.

³ Ne esé dese mechó ewé ne metóó megómégó ne bóó áfège yendé mbaá gébé geko.

⁴ Nkélégé fó manchó wó gébé yémbó nnene wó mmye nnó owuú mechó ewé me nkelege manjóó.

⁵ Esé degé nnó mende yina alu muú efwyale, akene malómalo apye bóó Jus ako ádorege makpo ne ate. Alu ntó menó mbe né mbaá bóó bi ákuú ebwó nnó ekwó Nasaren.

⁶ “Ábó akélege ntó mamfyé deba né echa upre Esówó ne depyene ji [Esé debó delu mampa mpa wuú nkane ebé sé elu,

⁷ yémbó Lysia menó muú bóó bee achwó fóó ji né amu sé,

⁸ ne aké dechwó depa mpa Pól né mbe ushu wye.] Ógigé mende yina, owuú nye unó uko ebi esé dejoge mbó nnó apye.”

⁹ Tetulus ajógé mbó, bóó Jus ako abó álú eféé ákame nnó elú wáwálé.

Pól aḡméné mmye jii né mbe ushu Felis

¹⁰ Ne gómna yimbó afu Pól ebwó nnó ajóó, Pól alo ye manjóó aké, “Nkaá nnó opa mé mpa né meló ewé ne gejamégé aḡmé, ne metóó egóó me maḡmené mmye ya né mbe ushu wye.

¹¹ Mbógé ogigé, owuú nye nnó ndó elu dangbeé efyaneepea eyi mbó nje né Jerosale manogé Esówó.

¹² Ne bóó Jus agé ye me nyéégé mbeé ne muú fó né echa upre Esówó wó, ne ágé ye me mpyege bóó Jus adorege makpo ne ate né macha mmyemenene ye né melu fó né meló wó.

¹³ Ebwó ákagé lere fó nnó genó eyige ebwó aké mpye gelú wáwálé.

¹⁴ Ne nkamé genó gema eyige ebwó aké, ‘Nnoge Esówó ayi ukwene ante sé né meti ewé ebwó aké élóomé fó. Yémbó

nkamé lé unó uko ebi mabé Mosis ajóó ne ebi bóó ekpavé Esówó ásámé.’

15 Ne nwyá uméé wyé nkane ebwó ntó awyá nnó Esówó apyé nyé yéndémuú akwile né negbo yé apyé galógáló, yé apyé gabo.

16 Ne nmuame yéndégébé nnó metóó wa ébé pópó né mbe ushu Esówó ne mbe ushu akwaá

17 Ebélé mé dóó ayi mbó nla jyé né Jerosale wó ne mfé nana ne nka mam-póó bóó Jus ne mampyé ntó upé mbaá Esówó.

18 Gé genó eyi gepyé me njyé né echa upé Esówó mbó ne ebwó ágené me wyé. Mbó nnerege mampyé upé bimbó nnó nshwóné mmyé ya, gejamégé bóó abó ápó ne me, ne yé efwyale etane wó. Ne bóó bi abó ágené me élé bóó Jus abi átané né gebagé mewaa Esya.

19 Mbógé ebwó ábó ágé nnó mpyé gyé, mbó áchwó gáre né mbe ushu wyé.

20 Elá pó mbó wó, bóó bina ágaré gyé ayi ebwó agené gébégé ákpakpa meló ápelé mechó wa.

21 Esé ne ebwó debó debó efwyale wyé né genó gema. Elé genó eyi mbó njóó né metóó metóó ebwó nké, ‘Mbó mpa ne enyú fina gétúgé mfyé metóó nnó muú agbogé akwilege nyé né negbo.’ ”

22 Felis awuúgé mbó, depó etire na deko, ndere akaá mé meti ewé Jisós chánéné, agbé mechó ewémbó aké, “Lysia menó muú bóó bee achwógé ne nsó mpa yina.”

23 Ne agaré muú kpaá bóó bee ama nnó ábámé Pól yémbó álya ji ábé shushu ne alyage ntó ajeé bíí áchwó áchyége ji unó bi uli ji. Achó gébé ne mpa Pól né anmé apea.

24 Ebelegé Felis ne mendée wuú Drusila áchwó gé Pól. Mendée wuú abó alu muú Jus. Ebwó ákuú ji ne ábó manwú ndere ji agárege ebwó nkane muú akage fyé metóó ne Kras Jisós.

25 Ne agaré nkane muú akage be cho ne nkane muú abó mangbaré mmyé ji né bíí mpa Esówó ebi uchwóó nyé. Felis awuúge mbó, efóó ekwó

ji metóó aké, “Cho kpé, ngegé gébé mmage kuú nyé wó.”

26 Ajóó mbó, aferege nnó Pól achyége nyé ji nka. Né getú eyina akuú Pól yéndégébé ado abya ne ji.

27 Epyé wyémbó kpaá anmé apea ákoó. Gébégé áchyé Póshós Festos gelúgé Felis, Felis alyá Pól né denó elé ákelege mampyé matóó agóó bóó Jus.

25

Pól aké áteé mechó wuú ejyé mbaá mfwa Rom

1 Ndó ekoóge eléé eyi Festos aselé gefwa né gebagé mewaa Judiya, atané né Kaisaria afé né Jerosale.

2 Ne anó baá bi apyé upé Esówó ne ákpakpa meló áchwó ne mechó Pól né mbe ushu wuú, ákwó ji mata nnó,

3 apyé ebwó genó eyigé na ndere ebwó ákelege, ató Pól achwó né Jerosale. Ebwó ábó asóó mala nnó ájwálege meti, Pól achwógé ebwó áwá.

4 Festos ashúú ebwó meko aké, “Pól alu mmu denó né Kaisaria ne éla gachyé nkéré ewu.

5 Mbógé apyé gyé, garege anó bóó nyú akwolé me deyyé né Kaisaria ne akpa mechó ewémbó achwó mbe ushu wa.”

6 Ne Festos ama belé né Jerosale genógé ndó eneé ejyége ne efya ne akéré né Kaisaria, bíí uyyagé ajwolé né echa eso ne ató nnó achwó ne Pól.

7 Achwó ne Pól, bóó Jus abi abó átané Jerosale áno ji mme ne ábó mama ji ukpékpé depó mmyé ayi álá kágé lere nnó genó eyigé ebwó ajóó gelu wáwálé.

8 Ne Pól anmene mmyé ji aké, “Mpyé yé gyéé fó né mabé bóó Jus wó, yé efwyale nchyé né echa upé Esówó wó, ne mpyé fó gyéé mbaá mfwa Rom wó.”

9 Yémbó Festos ákelege mampyé matóó agóó bóó Jus, nkaáwú ne agiú Pól aké, “Pó oyyé né Jerosale ápa mpa wyé né mbe ushu wuú?”

10 Ne Pól ashúú ji meko aké, “Ntené fa né echa eso mfwa Rom ne gé mbaá ayi ábó mampa mechó wa na. Wó ókaá chánéné nnó mpyé bóó Jus gyéé fó wó.

11 Mbógé nkwé ebé ewé ábòó manwá me, mfó fò negbo ne mbógé depò deko etiré ebwó ájóó ne me depò wáwálé, òkágé gbaré me òchye ebwó. Nnène wò mmye nnó òteé mechò wa ejye mbaá mfwa Rom.”

12 Ne Festos awuúge mbò, ajye jóó ne bòó majye bíí, ewyagé ajóó ne Pól aké, “Tè mbaá wò òké atéé mechò wye mbaá mfwa Rom, ewu ne òjye.”

Pól atené mbé ushu mfwa Agripa ne Benise

13 Ebélegé mfwa Agripa ne Benise áfé né Kaisaria mantamé Festos.

14 Abélegé eféé dòó bíí fò Festos achwò ne mechò Pól né mbé ushu mfwa yimbò aké, “Mende fò alu fa ayi Felis alyá né denò gebégé ajye.

15 Ne nnyégé né Jerosale, anòó baá bi ápye upe Esòwò ne ákpakpa bòó Jus ágaré me depò etiré ebwó aké Pól apye. Ne ebwó áké me nsó mpa nnó mende yina akwé ebé.

16 Ne ngaré ebwó nnó gepógé bòó Rom gepò fò nnó ájóó nnó muú akwé ebé, ayí ji ne bòó mpa bíí alá tene unòó mpa ne anmené mmye jíí né depò deko etire aké ji apye wó.

17 Ebwó áchwógé fa áchò sé gébé wó, bíí uyyagé njye jwòle né echa eso, nké áchwó ne mende yina.

18 Bòó mawamé bíí ákwilegé ka, ajóó ye nnó akwé ebé fò nkane mbò mferé wó.

19 Ebwó abò anyéé le mbeé ne gefó eyigé ebwó ánogé Esòwò ne ama anyéé mbéé gétúgé muú fò ayi ákuú Jisós, agbo me yémbò Pól alu jóge nnó alu mebe.

20 Ndere nlá kágé se geno eyigé mpye, ngíí Pól nnó ajye né Jerosale ápa mechò wúu ewu.

21 Yémbò Pól aké elòme lé nnó ályá ji né denò kpaá tè mfwa Rom apáne mpa wuú. Ne agaré aké ábamé ji kpaá tè agene meti mantò ji mbaá mfwa Rom.”

22 Ne Agripa awuúge mbò aké, “Me ntó nkelege manwu né menó mende yimbò.” Ne Festos aké ne ji, “Geya òwuú nyé”

23 Bíí uyyagé mfwa Agripa ne Benise áchwó ne gejamégé bòó ánogé ebwó dòó ne mabeé, ebwó ákpe ájwòlé né echa eso. Ne anòó bòó bee ne anòó bòó abi alu melò. Ne Festos agaré áchwó ne Pól,

24 ajóó aké, “Mfwa Agripa ne bòó ako abi alu fa, gege mende yi bòó Jus ako áchwóó, ábánege me yendégébé ákpeage me nnó akwané sé membe mebe wó. Abó ápye né Jerosale, ne ápye ntó fa né Kaisaria.

25 Yémbò nge fò genó eyige ji apyee eyige ji abó mangbó wó. Ne tè ji mbòó aké áteé mechò ewé ejye mbaá mfwa Rom, nkamé nnó ntene ji ajyé ewu.

26 Yémbò mpó ne genó eyigé nsame nyé ntó mbaá mfwa yimbò gétúgé mende yina. Nkaáwú ne nchwó ne ji né mbé ushu enyú, titi né ushu mfwa Agripa nnó, enyú ntó dejóó mechò ewé ne nkaá genó eyigé nsame.

27 Me ngé nnó eló fò ntó nnó átò muú denò mbaá mfwa ayi nlá garé gyéé ayi ji apye wó.”

26

Pól anmene mmye jíí né mbé ushu mfwa Agripa

1 Agripa awuúge ne akuú Pól aké, “Nana elé gébé jyé manjóó mejóó nnó òshya wa òkame meko bwó.” Ne Pól afu amu alò manjóó anmenegé mmye jíí aké,

2 “Ata Agripa, ngé nnó nwya éfwó mantené né mbé ushu wye fina manmené mmye ya né depò etiré bòó Jus ámalé me mmye

3 Njóge mbò, gétúgé nkaá nnó òkaáge gepóge bòó Jus chánéné ne unó bi ebwó anyéé mbeé ne até. Mbò ne nkwo wò mata nnó òse gébé òwuú genó eyigé nkelege manjóó.

4 “Bòó Jus ako ákaá nkane genhá ya gelu tè démbáné getúge nwené né mpu bwó ne né Jerosale ntó.

5 Ebwó ákaá me tè gachí gefóge muú ayi mbò nlu. Mbógé ebwó ábó ágárege wáwálé, mbò ájóó nnó nlu muú né uchome Farasi ayi akwòlege mabe cheré chere ne anóge Esòwò mpwó bòó ese ako.

⁶ Ne nkpe mbó unó mpa fi getúge nneré metóó né unó bi Èsòwò abó anyémeno ne ukwene ante ese.

⁷ Ge wye menomenyéé ewé matóó ese áfyanéapeá ajwòle ágile ndere ebwó ánógé Èsòwò utuú ne ηwómese. Ata élé getúge nneré metóó ne nkpe ne mbó unó mpa ne bóó Jus bina.”

⁸ Gó me ngií enyú ako nnó, “Ulannó enyú deféré nnó epó kókoge nnó Èsòwò apye bóó akwile né negbo?”

⁹ “Me Pól gébé gefó mbó ntené ne eshye nnó mpye ndere eji me metóó manií mabó Jisós ayi Nasaret.

¹⁰ Na ne mbó mpyé né Jerosale. Anóó baá bi ápye ure Èsòwò ábó áchye me ebwónye ne mfyé gejamégé bóó Èsòwò denó. Ne yendégébé eyigé ajógé nnó áwáne ebwó nkamege ntó.

¹¹ Yendégébé nchyege ebwó efwyale né macha mmyemenene ese mako, mpye nnó ebwó áshya Jisós kpekpe, áféré matóó ne Ji. Nchye anywóné me mmu kpaá te nkwane maló mme bóó bicha manií ebwó mbwe ewu.

Pól agaré nkane ji akwóré metóó wuú, akwólé Jisós

¹² “Èbelegé, mfé ntó né melo Damaskós ne bó ηwe abi alere nnó uto ba utané mbaá anóó baá bi ápye ure Èsòwò.

¹³ Ata, ndere njye ne metóó ηwómese, nge gekpékpégé genbó eyi gégène gepwò ηmées getané né mfaánebuú, gechwò gene gegya me mme ne bóó abi abó akéne ne me.

¹⁴ Èse ako dékwe mme, ne nwú meko muú fó ajóó né mejóó Hibru aké, ‘Sól, Sól ulannó ákelege manií me mbwé? Óchyege geme jye efwyale manténe ukòlo ne me. Óchyege geme jye nkane menya ayi aselé metaá adorege.’

¹⁵ Ne ngií nké, ‘Wò waá Ata?’ Ashuú me meko aké, ‘Élé me Jisós muú wò ákelege manií ji mbwe.

¹⁶ Kwile ka. Nkwó wò ushu nenmé nnó mpye wò óbe muú utóó wa, ógarege nye bóó unó bi ógené fina ne unó bi fó ebi nlerege nye wò né meso gébé.

¹⁷ Mférégé nye wò né amu bóó Jus ne mférégé nye wò ntó né amu bóó abi alá pó bóó Jus, ne ntóme le wò eta bóó bimbo.

¹⁸ Ójyegé ewú, néné ebwó ame, ne óférégé ebwó né gemua, ópye ebwó áchwó né genḡbó. Èwéna etené nnó óferege nye ebwó né amú danchómeló, óchwó ne ebwó né égbé Èsòwò nnó áfyéé matóó ne me ne Èsòwò ajige nye nte gabo ebwó, ne ábó nye melu né geluage bóó Èsòwò abi ji aiyá.’

Pól agaré utóó bií mbaá Agripa

¹⁹ “Ata Agripa nkane elúmbó, nshyá fó meko ayi atane mfaánebuú wó.

²⁰ Nlò né Damaskós ngaré mekomejóó wuú ne nle nchwó fa né Jerosale. Nfé ntó yendé mbaá né maló bóó Jus ne ayi alá pó bóó Jus. Mbó ne ngarege yéndémuú nnó ákwòre metóó alyaá gabo wuú, ákére mbaá Èsòwò ne ápyege unó bi ulere nnó ebwó ákwòre genwá bwó.

²¹ Gé genó eyi gepyé bóó Jus ápyéné me né mmu echa ure Èsòwò ákelege manwá mbó.

²² Yémbó Èsòwò apóó me yendégébé kpaá te fi. Ne ntene ngarege mekomejóó ayi áfyé me né ebwó mbaá bóó ne ubyanḡwó bó. Ngarege le unó bi bóó ekpávé Èsòwò ne Mosis abó ájóó te gachí nnó upye nye.

²³ Ebwó abó ájóó nnó, “Muú yi Èsòwò akweré ji elá gefwa abó mangbó ne abé muú mbe yi akwile né negbo ne apye bóó Jus ne abi alá pó bóó Jus ágé genḡbó.”

Afwa melo ápyame manwú depó etiré dekene ne Jisós

²⁴ Ndere Pól alu áhénége geme jíí, Festos aweé ji aké, “Pól ómées gebwó. Unó bi ógií dóó upye wó óle mées gebwó?”

²⁵ Ne Pól ashuú ji meko aké, “Ata me mmée fó gebwó, njógé le unó bi úlú wáwálé.

²⁶ Wáwálé alu nnó mfwa Agripa akaá depó ti deko, nkaáwune njógé mbó nlá pó ne efó metóó, nende depó tire na depyé fó bibií wó.

27 Mfwa Agripa, pó òkamé ntó depò eti bọ́ òkpávè Èsòwò ásámé? Me kaá nnó mfwa akamé.”

28 Ewyage mfwa Agripa agií Pól aké, “Wò àfèré nnó òkage pye me wye tenétené nnó mbé menkwòle Kras?”

29 Ne Pól ashuú ji meko aké, “Ye ebé le nana, ye meso gébé, nnenemmye mbaá Èsòwò nnó wò ne bọ́ ako abi awuú mbò me fi nnó debé éké me, yémbò epófó nnó enyú dekre deno nkane me nkpené.”

30 Pól ajógé mbò, mfwa Agripa, gòmena Festos, Benise ne bọ́ bifó ákwilé ka.

31 Ne ndere ebwó ájyé dafye, ájoge ne ate aké, “Mende yina apyé fò genó eyigé abò mangbó wó ye deno mankre wó.”

32 Mfwa Agripa ajóó ne Festos aké, “Mbógé mende yina ábé danjye ne mechò ewé mbaá mfwa Rom, mbó delyaá ji.”

27

Bọ́ bee áfè ne Pól né Rom

1 Nkane ákame nnó dejye, eféé ne dejye kpe esogeka, ewé ejyé melo Itali. Agbaré Pól ne bọ́ deno abifó áchye muú kpaá bọ́ bee ayi ákuú ji Julyós. Ji alu né geluage bọ́ bee abi mfwa kpa bọ́ Rom.

2 Ne esé ako dekre esogeka ewé étané melo Adramatim éjye malu yi makpé átárege né gebagé mewaa Èsya [Aristakós ayi atané melo Tessalonika né gebagé mewaa Masedonia, alu ntó ne esé.]

3 Bií ujjágé esé dekwóné né Sidon. Julyós aló melu ne Pól te alya ji nnó ajye gé ajeé bií nnó áchye ji genó eyigé gelí ji.

4 Détánégé Sidon delo manjye, ne gétúgé mbyo atané esé mbe, degya defé egbe Syaprós melo ewé nnyi nenó ewu mme mbaá ayi mbyo alá pó dọ́.

5 Esé déchyágé ebéé mega ewé élú toitoi ne Silisya ne ewe fò ewé élú toitoi ne Pamfilya, eféé ne déchwò

kwóné né Mira né gebagé mewaa Lysha.

6 Muú kpaá bọ́ bee yimbò age esogeka ewécha ewé étané né melo Aleksandra ejye melo Itali, eféé ne afye esé mmu.

7 Esé deke perepere né gejamégé ndo, degé efwyale ne délé kwóné melo Snedus. Ndere mbyo alá kamé nnó esé déjye mbe wó, dekwòré defé égbé ewé *Kret melo ewé nnyi nenó ewú mme, dekoó nechye né Salmone.

8 Dekene dejye mapeá mapeá, melo ewé nnyi nenó ewú ne mme démye kpaá dékwóné nechye eniné ákuú nnó nechye népere, kwókwólé ne melo Lasiya. *

9 Esé debó dechò mé gejamégé ndo ne bií kpaá ebi apyé gepé mashwóné ubéé ubi úkoó mé. † Ne Pól achye gejamégé bọ́ majyéé abi alú mmu esogeka aké,

10 “Àṅmé ba, ngé nnó mbógé detogé eshye dejyégé gejamé unó unóme nye chóncho ne esogeka ne bọ́ ágbóo nye ntó.”

11 Ye éle Pól ajóó depò ti, muú kpaá bọ́ bee afye yéé mekpo wó, akwólé le mekoyi menjamé ne mbóó esogeka ájógé.

12 Te ndere nechye eniné mbò nela nepó nechye neló neló eniné bọ́ ájwòlege gébége gefwene, gejamégé bọ́ akélege nnó esé dejye mbe kpaá te dekwónége nechye eniné ákuú nnó Fonis né melo Kret. Fonis alu mbaá ayi ebéé mega ekaré ufafa upea.

Mbyo nnyi akpa ésonjeka

13 Ewyagé mbyo atané nteé ebéé mega alò manchwó ne bọ́ bi alú né esogeka áfèrége nnó efwó ekwólé ebwó. Ne ebwó áfèré dánṅmáa ésonjeka afyé mmu esogeka. Apyegembò, alò manjye mapea Kret melo ewé nnyi ne nọ́ ewú né mme.

14 Ewyá ye wó, mbyo nnyi atané achwó esé mmye né egbe ebwónyè, mbaá ayi ṅmèé etanege né Kret.

* 27:8 Elú wáwálé nnó: Nana gé gébé eyige afofo achwó dọ́ na. † 27:9 Elú wáwálé nnó: Bii kpaá bina né bò ṅwe bifó ása nnó élé bií bi ályage menyéé kpékpé.

15 Mbyo nnyi yimbó achwó ado esogeka ayi ánjamé alá kágé bwóle mekpo esogeka nnó ejye mewaá. Ebwó akpe lyaá nnó mbyo akpa éwú.

16 Nḡere dejye dekéó maá meló fó ayi nnyi nenóó ji mme, meló ewémbó ákuú nnó Koda. Ne nḡere dekoge maá meló yimbó unó bi úlú wyé ugbe mbyo nnyi nnó áchwógé ne eshye. Ne esé demye deja ékpée ewé áshíí né ula esogeka defye mmu.

17 Apyege mbó, ábané ékpée ne esogeka áwe ne manyíí nnó ekagé ékpée egyale ne esé debó efo nnó esogeka eshulege nye efé kwókwóle ne Lybia ne efáage nye né manchwé usóó ayi átánege né ebéé mega. Eféé ne ebwó anyaa ndeé nnó mbyo akpe mmu akpá esogeka.

18 Nḡere mbyo nnyi alú kóoge ne eshye, ne bíí újyágé ebwó áférege matuú ayi álú mmu esogeka áfómege nnyi nnó ewu efuú.

19 Bíí bimbó ukoóge ne dónḡo, bóó bi ájáme esogeka ákpa unó bi ápye utóó né esogeka áfumé nnyi.

20 Ne esé déla wyémbó né gejamégé ndó yéé ḡmées, yéé ambe dege wó ne mbyo nnyi akpane ésonjeka ejye egbe ewé ne ewé. Nḡere mbyo nnyi apyembó, mane magyále esé ne déferé nnó dechwó degbó.

21 Nkaáwú ne efo epyé bóó aláá mesa né gejamégé ndó. Ewyagé Pól akwilé ka aké ne ebwó, “Anḡmé ba, mboge enyú debó dewú majyées ma ne esé dela né Kret, mbó ékpée ne gejamégé unó uchó mbó wó.

22 Ne me nnene enyú mmye nnó dégbaré matóó. Ye muú ayi agbo nye apó wyéé esogeka ewú ewú ne énoóme nye.

23 Njoge mbó getúge Eḡwó ayi abó me ne Eḡwó yi me nnóge ne atóme ekiénné wuú ne utuú ebi njuú. Echwógé etené me nekuné mmye,

24 eké ne me, ‘Pól ófógé fó. Otenege nye mbe ushu mfwa Rom. Né ulóó melu Eḡwó, ye muú nyú ama ayi agboó nye apó.’

25 Nḡere ekiénné ewémbó echwó ne mekomejóó yina, nkamé ne Eḡwó.

Ngarege enyú nnó dégbaré matóó dépélé, Eḡwó apye nkane ji ajóó.

26 Pól ama jóó aké, Mbyo ákpane nye esogeka ateé né gebage mewaá eyige nnyi nenóó mme.”

27 Ne ndó ekwónégé efya ne eni, mbyo nnyi akpá esogeka eshyá ebéé mega. Ebéé ewémbó ákuú nnó Adraya. Metóó utúú ékwónégé ánjamé esogeka áferége nnó esé delú kwókwóle ne mapea mewaá.

28 Ne ebwó abó menyíí áshíí né genó gefó eyi genóó, áḡme mmu nnyi nnó áméé nḡere nnyi négomé. Amége ágé nnó nelu usaá bó ratógé ukéné. Ewyagé ama méé ne ágé nnó nnyi néla nana usaá bó ratógé uní meso efya.

29 Ngarege ebwó áfóó nnó mbyo nnyi atene nye esogeka efé edo né mataá ayi alú mmu nnyi, eféé ne áfére bó dánḡmáa esogeka aníí áḡmé né mmu nnyi nnó esogeka etené. Apyege mbó, áshyáge nnó bíí ujjá wáwá.

30 Elé ánjamé esogeka ákélege mambó ájye, eféé ne ápwyaá ékpée ashulé né nnyi ne áma aké, ebwó ájye ḡma genó fó né mbe esogeka.

31 Pól akaá ne ajóó ne bóó bee ne muú kpaá bwó aké, “Mbógé ánjamé esogeka átanégé, ebyennó muú ayi apóme nye apó.”

32 Pól ajógé mbó, eféé ne bóó bee ajye sóre manyíí ayi áwelé ékpée wyé. Asórége manyíí yimbó, álya ékpée nnó ejyé.

33 Wyé nḡere bíí uchwó jyaá, Pól ane bóó ako mmye nnó ánye menyéé, ajógé aké, “Nḡo ele mbó efya ne eníí fi eyi degile nnó mbyo nnyi yina abyé nye, ne ye genó denyé wó.

34 Ne nnene enyú mmye nnó denyéé eké genó nnó débó eshye, ekage degbó. Ye muú yi mekpo emye nye ji apó.”

35 Ajógé mbó abó nto bred, atamé Eḡwó, agya geba abó manyéé né mbe ushú ebwó ako.

36 Ne ebwó ako agbaré matóó, abó nto bred ányéé.

37 Mpa bóó ako abi álu mmu ékpée ewena, álú usaá ufya ne uléé meso nekuú ne ama (276).

38 Yéndemuú anyé agbeé, ebwó ákpa menyéé yi álaá né mmu esogeka ágbé né nnyi nnó esogeka efuú.

Ngbannyi apye esogeka egyalé

39 Bii újyágé, ebwó ákaá fó geba eyígé ebwó álú wó yémbó ágé nechye né nnyi eni nelú gesó gesó. Eféé ne ebwó amuamé mampye esogeka ejye né mbále nechye eniné mbó.

40 Ne ebwó ásoré manyii ayi abó áshii ne uno ebi áhmaa esogeka, ásoré ntó manyii yi áwélé bó nsóm abi áhwalége mekpo esogeka ákwe né nnyi, ama te ndée eyi elú mbe ékpée mfa. Mbyo nnyi akpage ese eféé né delo manjye mapeá mewaá.

41 Ndere esogeka ejye, edo né nchwéné usó eni nelú nteé nnyi ne mekpo esogeka ejye kpe né gesó eféé ne esogeka ekwamé. Ndere elu eféé mgbannyi adóo esogeka ewémbó kpaá te egyalé.

42 Ne bóó bee bimbo ákélege manwá bóó denó ako nnó ekágé ebwó áwó akwó mewaá ne ábó.

43 Yémbó muú kpaá bwó abó akélege nnó ekage átá Pól ne agbé ebwó. Ne aké yéndemuú ayi akage wó nnyi, abó mbe awó áchya.

44 Ne bóó abi fó abi ála káge wó ágbaré uba esogeka awó ákwólége ebwó. Wyémbó ne yéndemuú ápyéé ne akwóné mapea mewaá chánéné.

28

Genó eyi gepyé Pól né meló Malta

1 Ndere esé dekwone meló ewe nnyi nenó ewu mme, ápye esé dekaá nnó akuú ewú Malta.

2 Bóó bi álú né mbále nnyi ágégé esé, meshwe apye ebwó ne áse esé chánéné. Ebwó áséné mewé nnó esé déwyagé gétúgé manaá abó akwené ne gefwene gelú.

3 Deweé etiré mbó desóógé deko, Pól anyweré mechyé deweé afyé mewé ne gelugé mewé gépye gétóó getané né deweé etiré mbó géchwó nó ji né ebwó genií wyé.

4 Bóó meló ewé ágégé nkane gétóó yimbó genií Pól né ebwó, álo manmené ne ate áké, “Mende yina negbo nekoó ji amé né esogeka ne gabo wuú akámé nnó ji ábé mebe wó.”

5 Ne Pól anyigé ebwó wuú gétóó yimbó gétané gékwé mmu mewé eyi gelá pyéé ji genó wó.

6 Bóó bina apéle nnó Pól amuále nye, akwe mme agbó. Ebwó ágégé nnó ye genó eyi gepye Pól gepó, akwóré mejóó meno áké, “Mende yina alu mbó élé meló.”

7 Mfwa Publos ayi ágbare meló ewé, awya dachi ne makóó jii álú kwókwólé ne meló. Agégé esé ase esé chánchá ne debélé ndó eléé né dachi wuú.

8 Ndere delu eféé, Pól awú nnó nte Publos améé gefwene ne efógéko. Akwilé ajye gé ji ne anere ji ebwó mmye, anemmye mbaá Esowó ne mende yimbó átoó.

9 Bóó awúgé nnó Pól apye mende yimbó átoó, bóó mamée áchwó mbaá Pól ne apye ebwó átoóge.

10 Ne bóó bimbo ánogé esé dáó. Achyé esé gejamégé unó ne gébégé esé déwúlege, ama chyé esé unó ebi upóge esé né neke eniné mbó.

Pól atané Malta afé Rom

11 Ne amfaá aléé ákoógé, esé debye dekre esogeka ewé etané meló Aleksandra ákuú éwú nnó * aló uka ufa. Esogeka ewémbó ebó elú né melu ewé nnyi nenó ewú mme, egilé nnó genóme gejjá.

12 Ne esé dékwónégé né nechye né Sirakós eféé ne débélé wyé ndó eléé.

13 Délyágé eféé, dekwóné nechye ne Regum, débélé wyé ndó ama. Bii újyagé mbyo atané esé meso nteé nnyi ne éké ékwónége ndó epea, dechwó né Putoli. †

14 Eféé esé degé bóó Jisós fó abi ánene esé mmye nnó débélé ne ebwó uwyaá uma. Ajógé mbó, esé dekamé, debélé ne délé jye né Rom.

15 Ndere deyyé, bóó Jisós abi álú né Rom awúgé nnó dechwó, áchwóó gi

* 28:11 Elú wáwálé nnó: Aló uka ufa bimbo élé aló uka bóó Rom. Ebwó akámege Kasto ne Pólós.

† 28:13 Elú wáwálé nnó: Putoli alu ntó menó nechye né gebagé mewaá eyigembo.

esé. Débané abifó né ntoné gesegé Apius, débané ntó abifó né melu ewé anḡkéé ábélege mmu áchyege manka. Gébégé Pól agené ebwó aféé Esówa ne metóó wuú ntó ékwéné.

¹⁶ Ne esé dékwónégé né Rom, ályá Pól nnó ajoyé bélé mbaá ayi ji akélege, áchye muú bee nnó ábámé ji.

Pól akpe denó né Rom

¹⁷ Ebélégé ndó éléé, Pól akuú ákpákpá bóó Jus. Achwogé aké ne ebwó, “Anḡmé ba, nlu fá nkane muú denó; Apye me né Jerosale áfyé né amú bóó Rom ayi nlá mpyé mechó fó mebo wó ewé áwane me.

¹⁸ Bóó Rom ágigé me gejamégé bó nkwe, ágé nnó nkwe fó ébé wó nkaáwú ne ábó akélege manlyá me njoyé gétúgé nlá mpyé mechó fó mebo ewé áwane me wó.

¹⁹ Yémbó bóó Jus áshya nnó aferge me, eféé ne njoyéé ne mpa wa nnó mfwa Rom ápá, yémbó epófó nnó nchwó maáma bóó ba mechó mmye.

²⁰ Gé ula bi nkuú enyú nnó esé déjwólé déjóó mechó ewé. Manyí ayi áwélé me na élé gétúgé muú yi esé bóó Israeli dégile.”

²¹ Bóó bimbo áshuú ji meko aké, “Esé degé ye bó ḡwé abi átané Judiya, yé meko mebomebo ayi akpane getugé jye ne gabo ayi apye wó.

²² Yémbó esé dekelege manwú eta wyé. Genó gema eyigé esé dékaá gelu nnó yendé mbaá ayi bóó ájwólégé, ájóge gabo gétúgé echomele ewé wó ólú wyé.”

²³ Ajógé mbó, ákwyé bíí ebi átúuge ne Pól. Bíí bimbo úkwónégé, gejamégé bóó áchwó áchomé né gepúge Pól ne ábó mangaré ebwó mekomejóó Esówa né dondo kpaá te nkware. Agarege ebwó nkane gefwage Esówa gélu. Amuame mampye ebwó nnó ákwaré gepóge bwó áfyé matóó ne Jis̄s nkane ájóge né ḡwe Mosis ne abi bóó ekpávé Esówa.

²⁴ Awúgé mbó, abifó ákamé ne abifó ákamé fó mekomejóó wuú wó,

²⁵ ne ábó manye mbeé ebwó ebwó. Gébégé ebwó áchwó jyé, Pól ama

jóó meko yimbo aké, “Mendoó Ukpea épye gechánchá genó mangaré wáwálé mbaá ukwéne ante nyú ndere Asaya muú ekpávé Esówa nnó asá nnó,

²⁶ ‘Chó garé bóó bimbo nnó dewúu nye lé wú ne dekáge ula, depelé nyé lé péle ne dégéné.

²⁷ Elúmbó gétúgé bóó bina áḡeá matóó dóó. Ebwó ágbé ntó matu bwó ne áma mále amé. Apyembó nnó ebwó ágegé sé mbaá ne áwugé sé. Mbóge ebwó ákeregé meso etá Esówa, apye nyé ebwó átoó.’”

²⁸ Ne Pól anere manjóó aké, “Enyú debó mankaá nnó abya melóméló yina alerege nkane Esówa aferege bóó né efwyale gabo. Abya melóméló yina ajoye nana mbaá bóó abi alá pó bóó Jus ne áwú nyé ji.”

²⁹ [Pól ajógé mbó, bóó Jus ábó mantané dafyé, mbeé akwé ebwó ebwó.]

³⁰ Né anḡmé ápea ayi Pól abelé né gepú eyigé ji achyege ḡka, aséle yéndémuú ayi achwó gé ji.

³¹ Pól álú wyé eféé agarege bóó nkane gefwage Esówa gélu ne alerege bóó depó etiré Ata Jis̄s Kras, ajóge depó gbógónó ayi alá pó ne efo metóó ne ye muú ayi achyé ji efwyale apó.

ƊWE ayi Pɔl ásamé mbaá εchomele bɔ́ Kras né Rom

Pɔl atamege εchomele bɔ́ Kras né Rom

¹ Me Pɔl, maá defwe Jisɔs Kras, ne nsáme ηwe yina. Εσωω ajya me nnó mbe ηgbá Jisɔs ne achyεε me utɔ́ nnó ngaregέ abya melóméló wuú.

² Elé abya melóméló yina ne Εσωω anyεé nya meno τε gachií gέbégé ji apyεé bɔ́ εkpávέ bií ásamé né mmu ηwe wuú.

³ Abya melóméló yina átome ne Maá wuú, ji alu mpyáne mfwa Dεvid. Abyé ji ndere mekwaá.

⁴ Mendoó Ukpea aléré ne utó nnó Ji alú Maá Εσωω gέbégé apyεé ji akwilé né negbo. Ji yimbɔ́ elé Jisɔs Kras.

⁵ Ne gétú ji, Εσωω aléré me galógáló, ne apyε nnó me mbe ηgbá Kras ngaregέ bɔ́ né malɔ́ mme mako nnó áfyεégé metɔ́ ne ji ne áwúgέ ne ji,

⁶ chóncho ne enyú abi Εσωω akuú nnó décho mmyε ne Jisɔs Kras.

⁷ Getú eyigémbɔ́ ne nsáme ηwe yina εta nyú ako abi délú né Rom, enyú abi Εσωω ágboó ne enyú dɔ́ ne akuú enyú nnó débe bɔ́ bií. Nnenemmyε nnó Nte sé Εσωω ne Ata Jisɔs Kras álérgé enyú galógáló, ne ápyε enyú débe né nesɔ́.

Pɔl atamege Εσωω gétúgέ bɔ́ Εσωω abi álú né Rom

⁸ Me mbɔ́ kpe mbe, ntame Εσωω wa gétúgέ enyú ako né genó eyigé Jisɔs Kras apyεé εta sé, né gétúgέ bɔ́ ágaré abya metɔ́ εwé enyú défyεé ne Εσωω. Abya yimbɔ́ akε akwɔ́né malɔ́ mme mako.

⁹ Εσωω muú me mpyεé utɔ́ bií ne metɔ́ wa meko, mmyε ké mangaré gέ abya melóméló Maá wuú, alu nte sé wa nnó me mfyεé enyú né mmyεmenεne ya yéndégébé mpwwáá f́.

¹⁰ Nnenemmyε nnó Εσωω apyε me mkpe nge meti nana manchwɔ́ gε enyú, mbɔ́gέ nnó mbɔ́ ne ji akεlege.

¹¹ Me nshyagé manchwɔ́ nge enyú nnó mpyε enyú débɔ́ εchyε εwé Mendoó Ukpea εchyεέge nnó enyú débɔ́ εshyε déwene né depɔ́ré Εσωω.

¹² Genó eyigé me njógé mbɔ́ gelú nnó εsé ne enyú depoógé atε né metɔ́ εwé défyεé ne Εσωω. Enyú dékágé poógé me né metɔ́ εwé défyεé ne Εσωω me ntó nkágé poógé enyú.

¹³ Aηme ba, nkelege nnó enyú dékaá nnó me nshuú ndɔ́, ndɔ́ ne ndɔ́ manchwɔ́ gέ enyú, nnó mpyε bɔ́ abifɔ́ né melɔ́ nyú ntó afyεé metɔ́ ne Jisɔs wyε ndere mpyεé né malɔ́ ayifɔ́ ayi bɔ́ abi álá pɔ́ bɔ́ Jus. Yémbɔ́ kpaá τε nana nge f́ meti manchwɔ́ nge enyú wɔ́.

¹⁴ Genó eyigé me mbɔ́ mampyε gelú nnó me mbɔ́ mangaré abya melóméló mbaá bɔ́ abi ágεne genjbo ne abi álú amε gemua abi ákaá genó ne abi álá akágé.

¹⁵ Ndere elúmbɔ́, nshyagé dɔ́ mangaré enyú abi délú né Rom abya melóméló.

¹⁶ Néndé mmyε εgboó f́ me mangaré abya melóméló. Ji ne awyaá utó Εσωω εbi uferegέ yéndémuú ayi áfyεé metɔ́ ne Jisɔs né εfwyale gabo. Elɔ́ mbe ne bɔ́ Jus εkwɔ́né mbaá bɔ́ Grek.

¹⁷ Abya melóméló yina agaregέ ndere Εσωω apyεé nnó εsé debe cho. Εσωω apyεé mbɔ́, mbɔ́gέ défyεgέ metɔ́ ne ji τε ula ulɔ́ kpaá τε kwyakwya, ndere asame né mmu ηwe Εσωω nnó, “Muú ayi Εσωω apyεé ji abεé cho gétúgέ áfyεé metɔ́ ne ji abɔ́ genwá.”

Εσωω achyεge nyε εfwyale mbaá bɔ́ abi ápyεé nchyε

¹⁸ Εσωω alere ndere metɔ́ εɔ́ ji né mfaánebuú ne bɔ́ abi ápyε gabo ne nchyε. Nchyε ayi bɔ́ bina ápyεé ágbéε nnó bɔ́ ákágé f́ wáwálé ayi mekomejɔ́ Εσωω aleregέ.

¹⁹ Εσωω achyεgέ nyε εbwɔ́ εfwyale néndé yéndégenó eyigé muú abɔ́ mankaá né depɔ́ré Εσωω, εbwɔ́ ákaá me geji. Εσωω jimbɔ́ apyεé εbwɔ́ ákaá geji.

²⁰ Εbwɔ́ ákágé gá f́ gemεge bwɔ́ né mbaá gabo ayi εbwɔ́ ápyεé, néndé

te gébé eyigé Ɛsɔwɔ akwyeé mfaá ne mme, bɔ́ abó ákágé kaá gefɔ́gé muú ayi ji alú né mbaá unó bi ji akwyeé yé élé alá agené fɔ́ ji ne amɛ. Unó bina ne ulerege utó bií ebi ula ubyeyé ne ulerege ntó nnó ji alú Ɛsɔwɔ wáwálé.

²¹ Ɛbwó akaá Ɛsɔwɔ, yémbɔ áchyegé fɔ́ ji enógé ewé abɔ́ manchye ji. Yé mantamege ji atamegé fɔ́. Yémbɔ ákwe kenékéné né uferé bwó ne matɔ́ bwó ákwe kendeé eké gemua.

²² Ɛbwó aké awyaá défɔ́, yémbɔ alú lé ukekené bɔ́.

²³ Ɛbwó ályaá manógé Ɛsɔwɔ muú alá gboó, alá nógé lé aló uka abi áfulé akwaá bɔ́ ágboó, dénywɔne, menya uká, ne eyi ekene uwya mme.

²⁴ Ndere elúmbɔ, Ɛsɔwɔ alyage Ɛbwó nnó ápyegé gekwekwe gepɔ ne nnó apyegé unó bi uchyegé mekpɔ unɔ́ né mbaá ate.

²⁵ Ɛbwó áshya mankame ne wáwálé ayi atome ne Ɛsɔwɔ, alá ákame lé ne genó eyi gebyɔ. Ɛbwó ánógé ne áfegé lé unó bi Ɛsɔwɔ akwyeé. Ashya manógé Ɛsɔwɔ jimɔ́ muú akwyeé unó bina. Ji alu muú ayi esé débɔ́ manógé te kwya kwyaá. Amen.

²⁶ Gétúgé ubobo unó bina ebi Ɛbwó ápyeé, Ɛsɔwɔ alyage Ɛbwó nnó abɔ mmwólé mampyegé depɔré ubele etiré dégboó mmye. Andée bwó ályaá gefɔ́gé ubelé ebi abɔ́ mambɛlegé ne ande, alá belé lé ne ate andée.

²⁷ Wyembɔ ntó ne ande ályaá mambɛlege ne andée, alá belé élé ne ate ande. Ande ápyeé ubobo unó bi ugboó mmye ne ate ande. Getu eyigémbɔ, Ɛbwó ambɔ́ ákuú efwyale né gemɛge bwó ewé Ɛbwó abɔ́ mangé gétúgé gabo bwó.

²⁸ Te mbaá Ɛbwó áshya mamfere genó eyi gelú chó eyi getome ne Ɛsɔwɔ, Ji alyage nnó Ɛbwó áferege lé unó uboubɔ ápyegé unó bi muú alá bɔ́ mampyegé wó.

²⁹ Matɔ́ bwó agbeé ne nchye ufɔ́ ufɔ́. Apyeé gabo, ányeé manwaá, apaá bɔ́, áfyeyé amɛ né unó bɔ́ bi cha, áwane bɔ́, ámmyeé mammye, ábwólege bɔ́, áteé wye lé gabo ne bɔ́, ne ájógé bɔ́ mesomeso.

³⁰ Achɔ́ mabɔ ate, apaá Ɛsɔwɔ, áwyaá nenɔ, ábwɛge mmye, ádoó Ɛbwɔ Ɛwɔme, ákwyege mati make ayi ápyeé nchye, áwuú fɔ́ ne ante ne amma bwó.

³¹ Alú unkekene bɔ́. Anyégémeno nnó ápyeé genó, ápyeé fɔ́ geji. Agené fɔ́ bɔ́ meshwe, ábálege matɔ́ ne bɔ́.

³² Yé lé Ɛbwó ákaá chanéné nnó Ɛbé Ɛsɔwɔ eké bɔ́ abi ápyeé ufɔ́ unó bina abɔ mangbo, Ɛbwó ápye fɔ́ lé ubiubi, áfegé ntó bɔ́ abi ápyeé ubi.

2

Ɛsɔwɔ asɔ́ nye mpa yéndemuú

¹ Ngarege enyú abi désɔ́ mpa bɔ́, dékágé gá fɔ́ gemɛgé nyú gébégé déke désɔ́ mpa, yé debe ndé ufɔ́ bɔ́. Mbɔ ne elú wáwálé ne enyú ako néndé ndere enyú désɔ́ mpa yimbɔ, mbɔ ne enyú ambɔ́ ntó dékwene mpa gétúgé nnó enyú ambɔ́ abi délú ampane mpa dépyeé ntó wyeé ufɔ́ unó Ɛbimbɔ.

² Esé dékaá nnó Ɛsɔwɔ asɔ́ mpa wuú cho mbaá bɔ́ abi ápyeé ufɔ́ unó bina.

³ Enyú déferé nnó déké déjógé nnó bɔ́ abi ápyeé ufɔ́ unó bina ákwe mpa ne enyú ambɔ́ ntó déké dépyeé wyeé ubi dékágé bo unɔ́ mpa Ɛsɔwɔ?

⁴ Waá enyú débyaá mbɔ élé galógáló ayi Ɛsɔwɔ alerege, depɔ etiré ji abyaá ne metɔ́ ewé ji ákogé? Waá enyú dékaá fɔ́ nnó galógáló ayi Ɛsɔwɔ alerege alú nnó apye enyú dékwɔré matɔ́ nyú délyaá gabo wó?

⁵ Yémbɔ enyú denɔ́ matɔ́ ne détoó mekpɔ. Ndere elúmbɔ, enyú dépyembɔ lé nnó né bií bi Ɛsɔwɔ alerege nye metɔ́ usɔ́ wuú mbaá bɔ́ abi ápye gabo, ji áchyeyé enyú efwyale ewé enea kpaá épwɔ. Ne ji asɔ́ nye mpa wuú cho.

⁶ Néndé Ɛsɔwɔ achyege nye yéndemuú nsa ayi akwane ne ji né unó bi ji apyeé.

⁷ Né mbaá bɔ́ abi ákogé metɔ́ ápyeé wye galógáló ne bɔ́, ákelegé nnó Ɛsɔwɔ achyeé Ɛbwó ngɔ, enógé ne genwá eyigé alá gboó, Ɛsɔwɔ apye nye Ɛbwó abɔ genwá eyi gélagé byé.

8 Yémbò mbaá bɔ́ abifɔ́ abi atee lé gemege bwó, áshyá manwú genó eyi gelú cho ne ápye elé unó bi úlú gyéé, metɔ́ esɔ́ nyé Esɔwɔ́ ne ebwó, achyéé ebwó efwyale.

9 Ne efwyale ne ubalé ubeé nyé dɔ́ né mbaá yéndemuú ayi apyéé gabo, elɔ́ mbe né mbaá bɔ́ Jus ekwɔ́né mbaá bɔ́ Grek.

10 Yémbò yéndemuú ayi apyé unó bi úlú cho, Esɔwɔ́ achyéé nyé ji ηgo, enógé ne nesɔ́, elɔ́ né bɔ́ Jus ekwɔ́né mbaá bɔ́ Grek.

11 Mbɔ́ ne elu néndé Esɔwɔ́ agyale fɔ́ angya ne muú fɔ́.

12 Bɔ́ abi álá kaá ebe Esɔwɔ́ wó, ápyege gabo ánóme mme detu ndere bɔ́ abi álá kaá ebe Esɔwɔ́ wó. Ne bɔ́ abi ákaá ebe Esɔwɔ́, ápyegé gabo, Esɔwɔ́ áɔ́ mpa bwó ndere ebe ejɔ́.

13 Bɔ́ abi áwuú lé ebe wuú ne álá pyéé fɔ́ genó eyigé ebe ejɔ́, Esɔwɔ́ ágarege fɔ́ nnó álú cho né mbe ushu wuú. Yémbò bɔ́ abi áwuú ebe ne ápyéé genó eyigé ejɔ́, ebwó ne Esɔwɔ́ ágarege nnó álú cho né mbe ushu wuú.

14 Bɔ́ abi álá pɔ́ bɔ́ Jus, ákaá fɔ́ ebe Esɔwɔ́ wó. Yémbò áké ápyéé genó eyigé ebe ejɔ́ álá kágé, álerege nnó ákage genó eyi gelú cho ne eyi gelú gyéé, yé lé ebwó álá pɔ́ ne ebe.

15 Gepógé bwó gelere nnó genó eyigé ebe ekélegé, gelú né mmu matɔ́ bwó. Ne matɔ́ bwó ntó ágaregé nnó genó eyina gelú wáwálé, te mbaá gébé eyifɔ́ ufere bwó ugarege ebwó nnó alu gyéé, gébé eyigé fɔ́ ugarege ebwó nnó álú cho,

16 mbɔ́ ne ebeé nyé né bíí bi Esɔwɔ́ apyéé nyé Kras Jisɔ́s asɔ́ mpa bɔ́ néndé ji akaá unó bi úlú bibíí né ufere akwaá. Mbɔ́ ne abya melóméló ayi me ngarege ájɔ́.

Ndere bɔ́ Jus álú ne ebe

17 Mbɔ́gé wɔ́ olú muú Jus, ne olíyí mmye ne ebe Mosis, ɔ́doó ebwó ewɔ́me nnó olú muú Esɔwɔ́.

18 Nkaá genó eyigé Esɔwɔ́ akélege nnó wɔ́ ɔ́pyege, ɔ́kaá ntó genó eyi gelú cho ne eyi gelú gyéé gétúgé alere wɔ́ ebe.

19 Ne ɔ́kaá ntó nnó wɔ́ ne ɔ́jamé bɔ́ amé nónómé meti ne olú eke genjgbo mbaá bɔ́ abi alu né gemmua.

20 Wɔ́ ɔ́fere nnó ɔ́kágé chyéé majye mbaá ukenkene bɔ́ ne ɔ́lerege bɔ́ abi álá ákage depɔ́ré Esɔwɔ́. Ne ɔ́fere nnó ebe ewé wɔ́ ɔ́kaá ewyaá defɔ́ deko chóncho ne wáwálé meko.

21 Wɔ́ muú ɔ́jyéé bɔ́ majyéé, wɔ́ ntó ɔ́chyege fɔ́ gemé jye majyéé? Wɔ́ ɔ́garege bɔ́ nnó, ájogé fɔ́ ejo, yémbò wɔ́ mbɔ́ ɔ́jɔ́.

22 Wɔ́ ɔ́ké bɔ́ ákwege fɔ́ ulɔ́, wɔ́ mbɔ́ ɔ́kwene. ɔ́paá aló uka yémbò ɔ́jɔ́ ejo né matóó bwó.

23 Wɔ́ ɔ́doó ebwó ewɔ́me nnó ɔ́kágé mabe Esɔwɔ́, yémbò ɔ́chyege Esɔwɔ́ mekpo unɔ́ gétúgé ɔ́kwene mabe jíí,

24 néndé asá né mmu ηwe Esɔwɔ́ nnó, “Bɔ́ abi álá pɔ́ bɔ́ Jus, áchɔ́ mabɔ́ Esɔwɔ́ gétúgé genó eyigé enyú bɔ́ Jus dépyéé.”

25 Mansɔ́ muú nsɔ́ nnó abe muú Jus, alú genó gelógéló mbɔ́gé muú aké abelege mabe Esɔwɔ́. Yémbò mbɔ́gé ɔ́la ɔ́belege mabe Esɔwɔ́, olú wye eké muú ayi álá asɔ́ ji nsɔ́ wó.

26 Mbɔ́gé muú ayi álá asɔ́ ji nsɔ́ wɔ́ aké abelege mabe Esɔwɔ́, nnó Esɔwɔ́ asele fɔ́ ji nnó alú wye eké muú ayi asɔ́ ji nsɔ́?

27 Ndere elúmbò, bɔ́ abi álá asɔ́ ebwó nsɔ́ wó, yémbò ábelegé mabe Esɔwɔ́, ebwó alerege nyé enyú nnó dékwe mpa, néndé yé lé enyú déwyaá mabe Esɔwɔ́ né ηwe ne asɔ́ enyú nsɔ́ dékwene áji.

28 Muú ayi alu muú Jus wáwálé apɔ́ fɔ́ ayi awyaá geloge bɔ́ Jus né meko menyammye. Yé nsɔ́ ayi wáwálé apɔ́ fɔ́ genó eyigé afyéé muú né mmye bɔ́ ágene.

29 Muú ayi alú muú Jus wáwálé alú elé muú ayi asɔ́ ji nsɔ́ ayi metɔ́, mmye eké Mendoó Esɔwɔ́ epyéé nnó ji akwɔ́re metɔ́ wuú abe cho né mbe ushu Esɔwɔ́. Elé Mendoó Esɔwɔ́ ne epyéé utɔ́ bina epófɔ́ mabe ayi asame mme. Yéndemuú ayi akwɔ́ré né gefɔ́ eyina, alu muú ayi Esɔwɔ́ ne afegé ji, epófɔ́ wye lé akwaá.

3

¹ Ndere mechə ewéna elúmbə, ndé nsa ayi muú abə́ mbə́gé abege muú Jus? Ne ndé galógáló ayi muú abə́ mbə́gé asə́gé ji nsa?

² Galó gáló alu də́ mbə́ muú Jus. Genó eyigé mbə́ gelu nnó Ešə́wə́ afyé mekomejə́ wuú né amu bə́ Jus.

³ Ne mbə́gé ebwó ápyéé fə́ genó eyigé Ešə́wə́ akelege nnó ebwó apyēge, nnó Ešə́wə́ apyēé fə́ genó eyigé ji anyémeno nnó apyēé?

⁴ Chacha. yé lé ekage bə́ nnó yéndemuú alú muú gebyə́, Ešə́wə́ ajógé wyə́ wáwálé. Asá né mmu ηwe Ešə́wə́ nnó, “Bə́ agené nyə́ nnó genó eyigé wə́ ə́jógé gelú cho ne ə́pagé mpa wyéé, ə́kwilege.”

⁵ Yémbə́ mbə́gé gabo ayi esé depyēé alere ndere Ešə́wə́ alu cho, ndé genó esé dékágé jə́? Nnó Ešə́wə́ apó fə́ cho manchyéé esé efwyale gétúgé gabo ayi esé dépyéé? (Ge mbə́ ne bə́ abifə́ ajógé).

⁶ Ekágé bə́ fə́ mbə́! Mbə́gé nnó Ešə́wə́ apó fə́ cho, epyémbə́ nnó ne ji asə́ mpa bə́ mme?

⁷ Muú fə́ akágé nyégé wyə́ mbeé aké, “Mbə́gé gebyə́ eyigé me mbyə́gé gepyē nnó bə́ agé nnó Ešə́wə́ ajógé wáwálé, ne gepyē ji abə́ ηgə́, ulannó ne Ešə́wə́ agarege nnó me nlú gyéé né gabo ayi mpyéé?”

⁸ Bə́ abi áferege mbə́ aké, “Ndere dépyéé gabo, mbə́ntó ne galógáló achwə́.” Bə́ abifə́ áchə́ me mabə́ aké ge mbə́ ne me ngarege. Ešə́wə́ achyēge nyə́ ebwó efwyale ewé ekwane ne ebwó.

Yé muú ayi alu cho né mbə́ ushu Ešə́wə́ apə́

⁹ Ne nana yé? Nnó esé bə́ Jus dépwə́ bə́ abi alá pə́ fə́ bə́ Jus? Chacha. Me ngaré me nnó bə́ mme yé bə́ Jus ne bə́ Grek gabo abə́ ebwó deba.

¹⁰ Elú wyə́ ndere asame né mmu ηwe Ešə́wə́ nnó, “Yé muú ayi alú cho né mbə́ ushu Ešə́wə́ apó, yé ama apó.

¹¹ Yé muú ama ayi akágé wáwálé ayi atome ne Ešə́wə́ apó ne yé ama ayi akelege mankwə́lege Ešə́wə́ apó.

¹² Bə́ ako átí meso ne Ešə́wə́, ebwó ako áfe gyéé, yé muú ama ayi apyē galógáló apó ηgba yé ama apó.

¹³ Mejə́ ewé etanege ebwó né meno elú eké gebə́ gebogebo eyi getanege né mmu menome. Manə́me bwó agarege elé gebyə́ gejigeji. Mejə́ ewé étánege ebwó né ubə́ meno elú eké nchye utə́.

¹⁴ Mekomejə́ ayi atanege ebwó meno agbeé ne ulwə́re ne nchye.

¹⁵ Manwá muú alu ebwó wáwá.

¹⁶ Yéndé mbaá ayi ebwó ajyéé, áchə́ bə́ ne apyéé ebwó ágene efwyale.

¹⁷ Ebwó akágé fə́ ndere abéé né nesə́.

¹⁸ Ebwó anógé fə́ Ešə́wə́ chacha.”

¹⁹ Nana dékaá nnó yéndégenó eyigé ebə́ ə́jógé etomé ne bə́ abi ebə́ ewémbə́ egbarege ebwó, nnó egbə́ge mano bə́ abi akelege nnó agame gemə́ge bwó ne nnó epyē yéndemuú akpə́ né unə́ mpa Ešə́wə́.

²⁰ Yé muú ayi abéé cho né mbə́ ushu Ešə́wə́ gétúgé apyē genó eyigé ebé ə́jə́ apə́, néndé elé gétúgé dékaá ebə́ ne dékaá nnó dépyéé gabo.

Ešə́wə́ aleré esé meti ewé dékage tane né efwyale

²¹ Yémbə́ nana Ešə́wə́ alere esé meti ewé ji apyéé bə́ abéé cho né mbə́ ushu wuú. Ebə́ fə́ mechə́ mampyē ne ebə́ mambelé wó, yé elé genó eyigé ebə́ Mosis ne bə́ ekpávé Ešə́wə́ abə́ me mbə́ ajə́.

²² Ešə́wə́ apyéé bə́ abéé cho né mbə́ ushu wuú gébége áfyégé metə́ ne Jisəs Kras. Ešə́wə́ apyēmbə́ mbaá bə́ ako abi áfyéé metə́ ne Jisəs, ágyale fə́ ə́ηgya.

²³ Néndé bə́ ako ápyē gabo, ne ákwə́ne se mambə́ ηgə́ Ešə́wə́ wó.

²⁴ Yémbə́ né ulə́ melu Ešə́wə́, ji apyē ebwó atə́ne cho né mbə́ ushu wuú ndere echyē ewé ji achyēge gétúgé utə́ Kras Jisəs ebi úwené gemə́ gesé.

²⁵ Ešə́wə́ achyéé Jisəs ndere gepə́. Ji apyēmbə́ nnó ase manóó mií apyē nnó bə́ áfyéé metə́ ne Jisəs. Ešə́wə́ apyēmbə́ manlə́ré nnó ji alú cho, néndé nya mbə́mbə́, ji ako metə́ abya gabo ayi bə́ ápyéé.

26 Εσῶω ἀπεμβῶ manleré né gébé eyigé na nnó ji alu cho ne nnó bῶῶ áfyége metῶῶ ne Jisῶs, ji apyéé ebwῶ ábéé cho né mbe ushu wuú.

27 Ne nana ndé genó eyigé esé dékágé do ebwῶ ewῶme nnó dépyegé ne Εσῶω ἀπεyé esé delu cho? Ye genó gepῶ, néndé mamferé muú né efwyale apófῶ gétúgέ galógál ayi ji apyéé, elé gétúgέ áfyéé metῶῶ ne Kras Jisῶs.

28 Ndere elúmbῶ, dékaá nnó muú abeé cho né mbe ushu Εσῶω gétúgέ áfyéé metῶῶ ne Jisῶs, epófῶ gétúgέ ábélege ebe.

29 Waá nnó, Εσῶω alu lé ayi bῶῶ Jus ebwῶ ebwῶ? Nnó ji apófῶ ntó Εσῶω ayi bῶῶ abi álá pó bῶῶ Jus? Wáwálé alu.

30 Te mbaá Εσῶω alu ama, ji apye nye bῶῶ ábéé cho né mbe ushu wuú mbῶgέ áfyége metῶῶ ne Jisῶs. Yé asῶ ebwῶ nsῶ, yé ássῶ ebwῶ nsῶ wῶ.

31 Ndere elúmbῶ, elé défyéé metῶῶ ne Jisῶs, nnó déjῶῶ nnó ebe efu se yé genó wῶ? Ngba wῶ. Ebe elú genó ne débῶ manógé ewu.

4

Déméé mechῶ ewéna ne gekwenege Nte sé Abraham

1 Ndere mechῶ ewéna ewé etome ne mambé cho né mbe ushu Εσῶω, ndé galógál ayi esé dékágé jῶῶ yé nnó ákwῶlé Abraham gekwenege nte sé ndere akwaá ákelege?

2 Mbῶgέ nnó Εσῶω abῶ apyéé ji abe cho né mbe ushu wuú gétúgέ utῶῶ ulúúl ébi ji apyéé, mbῶ ji abῶ awyaá genó eyigé ji ákágé doῶ ebwῶ ewῶme. Yémbῶ ji apῶ ne genó eyigé ji ákágé doῶ ebwῶ ewῶme né mbe ushu Εσῶω.

3 Asa né mmu ηwe Εσῶω nnó, “Abraham áfyéé metῶῶ ne Εσῶω, getú eyigémbῶ Εσῶω ase nnó ji alu cho né mbe ushu wuú.”

4 Muú apyegé utῶῶ achyegé ji ηka, eji epófῶ ndere echye ewé achyegé muú detú. Elú elé genó eyigé ji abῶῶ mansé gétúgέ utῶῶ ébi ji apyéé.

5 Yémbῶ muú ayi álá líí fῶ mmye né utῶῶ ulúúlῶῶ ébi apyéé, ne áfyéé lé metῶῶ ne Εσῶω muú awyaá uto

mampyéé bῶῶ abi apyéé gabo abe cho né mbe ushu wuú, Εσῶω aselé nnó muú yimbῶ alu cho né mbe ushu wuú gébégé áfyéé metῶῶ ne ji.

6 Wyembῶ ntó ne mfwa Devid ájῶῶ aké, metῶῶ megῶmegῶ eja nnó ne muú ayi Εσῶω asele nnó alu cho né mbe ushu wuú, yémbῶ épῶ fῶ elé gétúgέ utῶῶ ulúúlῶῶ ébi ji apyéé.

7 Ajῶῶ aké, “Metῶῶ megῶmegῶ ebeé ne bῶῶ abi Εσῶω ájinte gabo ayi ebwῶ apyéé, ne ábyaá ji.

8 Metῶῶ megῶmegῶ ebeé ne muú ayi Εσῶω asele nnó apyéé fῶ gabo wῶ.”

9 Ndere elúmbῶ, nnó metῶῶ megῶmegῶ ewéna elú lé ne bῶῶ abi ássῶ ebwῶ nsῶ ebwῶ ebwῶ, waá elú ntó ne abi álá ássῶ ebwῶ nsῶ wῶ? Esé déjῶgέ me nnó Abraham áfyegé metῶῶ Εσῶω ase nnó ji alu cho né mbe ushu wuú.

10 Ndé gébé mechῶ ewéna epye? Gemegé nnó asῶ nya Abraham nsῶ, waá gébégé ássῶ me ji nsῶ? Elé gemege nnó asῶ ji nsῶ, epófῶ gébégé ássῶ me ji nsῶ.

11 Nsῶ ayi ássῶ Abraham alu elé gelo eyi gelere nnó Εσῶω abῶ me mbe ase nnó Abraham alu cho ndere afyéé metῶῶ ne ji gemege nnó ássῶ ji nsῶ. Epyembῶ nnó Abraham abe nte bῶῶ ako abi áfyéé metῶῶ ne Εσῶω ayi álá asῶ ebwῶ nsῶ wῶ. Ndere elúmbῶ, Εσῶω asele ntó ebwῶ nnó alu cho né mbe ushu wuú.

12 Ne Abraham alu ntó gekwenege nte bῶῶ abi álá ássῶ ebwῶ nsῶ jiji wῶ, yémbῶ áfyéé ntó metῶῶ ne Εσῶω wye ndere gekwenege nte se Abraham afyéé gemégé nnó asῶ ji nsῶ.

13 Εσῶω anyé nya meno ne Abraham ne upyáne bíí, nnó mme yina abeé nye awu bwῶ. Menomenyéé ewéna épófῶ gétúgέ Abraham apyéé genó eyigé ebe ejῶῶ, elé gétúgέ Abraham áfyéé metῶῶ ne Εσῶω, ne ji aselé nnó Abraham alu cho.

14 Mbῶgέ ebeé nnó genó eyigé Εσῶω anyémeno, achyegé lé mbaá bῶῶ abi ábélege ebe, mbῶ metῶῶ mamfyε ne Εσῶω epῶ yé ne nsa, ne menomenyéé Εσῶω elú lé detú.

15 Gétúgέ genó eyigé eβε ejóó Εσωω alerege metóó usóó wuú mbaá bóó abi alá ákwalege ewú. Ne mbogé eβε ela epó, muú ntó ákwene fó eβε.

16 Nδere elúmbó, genó eyigé Εσωω anyéméno nnó apyεέ, gekene ne metóó mamfyεέ ne ji. Ge mbó ne elú nnó, genó eyigémbó gepye gétúgέ Εσωω alóme melu. Ne ji alerege ulóó melu mbaá baá Abraham ako. Ne baá Abraham ápó fó bóó abi ábélege eβε ewú ewú, álu ntó bóó abi áfyεé metóó ne Εσωω ndere Abraham abó afyεé nya. Gé mbó ne elú néndé Abraham alu nte mbaá esé ako abi défyεé metóó ne Εσωω.

17 Ne elú wye ndere ásame né mmu ηwe Εσωω nnó, “Me mpye nnó wó óbe nte gejamégé bóó né gejamégé malo.” Ne Abraham alu nte se esé ako né mβε ushu Εσωω, muú yi Abraham áfyεé metóó ne ji. Εσωω muú apyεé bóó ákwilege né negbo, ajógé genó eyi gepó gela gepó gelu.

18 Εσωω ajógé mbó, Abraham akamé, ne anéré metóó nnó genó eyigé Εσωω anyéméno, gepye nye, yé elé elú eké epófó kókoge nnó genó yimbó gepye. Ne Abraham alu nte gejamégé bóó né gejamégé malo wye ndere Εσωω ajóó nnó, “Úpyáne byεé ubeé nye gejamégame eké ambe né mfaánebuú.”

19 Ne Εσωω ajógé mbó Abraham abóó fó gepwa mamfyε metóó ne ji wó, yé elé ji akaá nnó ákage bye se maá gétúgέ ákwané usaá anme uta, ne mendée wuú Sara ntó alu menkwó mendée.

20 Abraham alyaá fó mamfyε metóó ne Εσωω wó, ne apó ne dembyó né genó eyigé Εσωω anyéméno nnó apyεέ. Yémbó metóó ewé ji afyεé ne Εσωω etóó wye toógé ne aféεge Εσωω,

21 néndé ji akaá chanéné nnó Εσωω apyεé nye wye genó eyigé ji anyéméno nnó apyεέ.

22 Gé ula bi Εσωω asele nnó Abraham alu cho né mβε ushu wuú, gébégé ji áfyεé metóó ne ji.

23 Mekomejóó yina ayi ásame né mmu ηwe Εσωω nnó, “Εσωω ase nnó

Abraham alu cho né mβε ushu wuú”, ása fó lé mampoó Abraham jimbií wó,

24 ása ntó mampoó esé abi Εσωω apyεé nye nnó déβε cho né mβε ushu wuú mbogé défyεé metóó ne ji muú apyεé Ata sé Jisós akwilé né negbo.

25 Εσωω achyεé ji nnó agbo gétúgέ gabo sé ne apye ji akwilé né negbo nnó apye esé déβε cho né mβε ushu wuú.

5

Esé déwyaá nesó ne necháchó gétúgέ Εσωω apyεé esé delú cho né mβε ushu wuú

1 Te mbaá Εσωω apye esé detene cho né mβε ushu wuú gébégé défyεé metóó ne Jisós, esé delú nesó ne ji gétúgέ genó eyigé Ata sé Jisós Kras ápyεé.

2 Ne gétúgέ esé défyεé metóó ne ji, Εσωω apye esé dége meti ewé ji alerege esé galógáló ayi dégene mbó nana. Nδere elúmbó esé déwyaá metóó megómégó gétúgέ déneré metóó nnó débóó nye ntó ngo ayi Εσωω awyaá.

3 Genó eyigé fó ntó eyigé esé déwyaá metóó megómego wyeé gelu nnó, dégene efwyale yémbó dékaá nnó efwyale ewémbó epyεé elé nnó esé dékógé metóó.

4 Metóó mekogé epyεé esé déβεé ne gepó gelógéló. Gepó gelógéló gepyεé esé dénerége metóó nnó Εσωω achyεge nye esé genó eyi ji anyéméno.

5 Metóó ewé dénerége ne Εσωω eβεé fó detu néndé Mendoó Ukpea epyεé gejegé Εσωω gegbeé esé né matóó. Ne Mendoó Ukpea ewémbó elé echyε ewé Εσωω achyεé esé.

6 Néndé né gébé eyigé esé déla dékágé póó fó gemεge esé, Kras achwó wye né gébé eyigémbó eyigé Εσωω abó ajyaá, agbo mampoó esé bóó abo.

7 Ejwerege ne muú akame nnó agboó gétúgέ muú ayi alu cho né mβε ushu Εσωω, yé elé muú ayifó ákagé kame mamgbo gétúgέ muú ayi awyaá gepó gelógéló.

8 Yémbó Εσωω alere nnó ji abó gejee ne esé, néndé yé né gébé eyigé esé delu

dépyéé wyeé gabo, Kras agbo gétúgé sé.

⁹ Εσωω ακε ne manoó Jisωs mampye εσε déβε nana cho né mβε ushu wuú. Genó eyi gepwó amu gelu nnó Εσωω ακε ne nye ne Jisωs áfere εσε né metó usó wuú.

¹⁰ Εσε δεβω delú βόό máwámé Εσωω, yéμβω gétúgé negbone maá wuú, ji apye εσε dényéé nesω ne ji. Ne τε mbaá εσε dényéé nana nesω ne Εσωω genó eyi gepwó amu gelu nnó, aferege nye wye εσε né efwyale gabo gétúgé Kras muú alu meβε.

¹¹ Εbyeé fω mβω wó, εσε déwyaá ntó metó megómégó ne Εσωω gétúgé genó eyigé Ata Jisωs Kras apyeé. Ji apyeé εσε dema dényéé nesω ne Εσωω.

Adam achwó ne negbo, Kras achwó ne geηwá

¹² Gabo achwó fa mme gétúgé muú ama. Ne gabo achwó ne negbo. Gétúgé gabo, negbo nesane mbaá meko néndé yéndémuú apyeé gabo.

¹³ Gemεge nnó Εσωω achyεé εβε mbaá Mosis, βόό άpyeé me gabo, yéμβω, Εσωω άσε fó nnó βόό άpye gabo wó néndé abω alu dafyεé εβε.

¹⁴ Yéμβω ολω né gébége Adam ακwóné eyigé Mosis, βόό ako ágbo yé εβε lé βόό abi álá άpye gabo eké ayi Adam wó. Mmye ké εbwó áshya fó manwú ne genó eyi Εσωω ajó wó. Né mati ayifω Adam afu muú ayi achwó nye.

¹⁵ Yéμβω echyε ewé Εσωω achyεge βόό detu epó fó eké gabo ayi Adam apyeé. Wáwálé elú nnó gejamége βόό ágbo gétúgé gabo ayi muú yimbω ama apyeé, yéμβω galógáló ayi Εσωω alerege aja kpaá apwω amu. Ne wyεμβω ntó ne echyε ewé ji achyεgé gejamége βόό detu gétúgé galógáló ayi muú yimbω ama alerege ejame dó. Ne muú yimbω elé Jisωs Kras.

¹⁶ Echyε ewé Εσωω achyεgé βόό detu elú cha ne gabo ayi muú ama apyeé. Ne gétúgé gabo yina, Εσωω asω mpa nnó βόό ako ákwe. Yéμβω yé elé gabo ayi εσε dépyeé ajame dó, Εσωω apyeé εσε délu cho né mβε ushu wuú gétúgé galógáló ayi muú ama aléré.

¹⁷ Elú wáwálé nnó gétúgé gabo ayi muú ama Adam apyeé, βόό ako ágbo. Yéμβω genó eyi gepyεé gétúgé genó eyi muú ama, Jisωs Kras apyeé gelω kpaá gepwω yéndegenó. Ne gelu nnó Εσωω alerege nye gejamége galógáló mbaá βόό ne apye nye εbwó átene cho né mβε ushu wuú. Ne βόό bimβω ako áβεé nye né geηwá eyi gepwó amu.

¹⁸ Wyε ndere gabo ayi Adam apyeé, apyeé βόό ako ákwene mpa, mbontó ne galógáló ayi Jisωs Kras aléré, apyeé Εσωω agaré βόό nnó ákwe mpa wó achyεé εbwó geηwá eyi gélagé byé.

¹⁹ Néndé ndere muú ama álá awu ne Εσωω wó apyeé gejamége βόό álá βόό abi άpyeé gabo, mbontó ne gétúgé muú ama yi áwuú ne Εσωω, Εσωω apyeé nye gejamége βόό álá cho né mβε ushu wuú.

²⁰ Εβε epye gabo ama aja lé dó. Yéμβω yéndé mbaá ayi gabo ajame dó, Εσωω ntó alerege wye galógáló wuú gejamegejame.

²¹ Epyεμβω, nnó ndere gabo awyaá uto εbi achwó ne negbo, galógáló ayi Εσωω alerege apyeé nnó βόό áβε cho né mβε ushu Εσωω abω geηwá eyi gélagé byé gétúgé genó eyigé Jisωs Kras Ata sé apyeé.

6

Βόό abi áchome mmye ne Kras áwyaá geηwá

¹ Εσε déjógé mβω nnó yé né mechω ewéna ewé mengaré mβω enyú. Nnó déjyεge wyeé mβε mampyεge gabo nnó Εσωω alerege εσε galógáló wuú gejamegejame?

² Cha oo! dékágé pye fó mβω. Né mechω gabo, εσε degboó me debye ne ji. Epyééμβω nnó ne démma déjyεé wye mβε mampyεge gabo?

³ Enyú dékaá nnó áwyaá εσε ako manaá Εσωω nnó décho mmye ne Kras Jisωs. Manaá ami áwyaá mβω εσε maléré nnó εσε ntó dégbo uluá ne ji.

⁴ Ndere elúμβω, ánií εσε ulua ne Kras gébége áwyaá εσε manaá Εσωω ami maléré nnó εσε degbo ulua ne ji. Epyεμβω nnó ndere Nte se Εσωω

asɛle uto bií apyéé Jis̄s Kras akwilé né negbo ɛsé ntó deɛ ne geɲwá eyi gekɛ.

⁵ Néndé, tɛ mbaá ɛsé déchomé mmyɛ ne ji né gefɔge negbo ɛníne na, elú wáwálé nnó ɛsé ntó déchome nyɛ mmyɛ ne ji dékwilé né negbo ndɛre ji akwilé.

⁶ Dékaá nnó ɛsɔwɔ awɔ gekwenege gepɔ sé né mfaá gekwa ne Kras. Ji apyɛmbɔ nnó áchɔ gekwenege gepɔ eyimbɔ eyi gebɔ gepyéé ɛsé dépyéé gabo nnó débɛge se áfwɛ mbaá gabo.

⁷ Néndé, muú agbogé, atane né defwɛre gabo.

⁸ Ne tɛ mbaá ɛsé dégboó ulua ne Kras, dékamé nnó dényɛ nyɛ geɲwá ne ji.

⁹ ɛsé dékaá nnó Kras akwilé né negbo, ndɛre elúmbɔ, ji amagé gbo sé, ne negbo ntó nepɔ sé ne uto né geɲwá jíí.

¹⁰ Negbo ɛníne ji agboó, agbo damáa abyɛ ne gabo. Ne geɲwá eyigé ji awyaá nana alu choncho ne ɛsɔwɔ.

¹¹ Mbɔntó ne enyú débɔ́ mansɛle gemɛge nyú nnó degbo mɛ débyɛ ne gabo, ne nana déwyaá geɲwá, délu choncho ne ɛsɔwɔ gétúgɛ déchomé mmyɛ ne Kras Jis̄s.

¹² Ndɛre elúmbɔ, dékamege sé gabo abɔ enyú deba né gegbogboge menyammyɛ nyú nnó apyɛ enyú dépyɛge ubobo unó bi menyammyɛ akɛlege nnó dépyɛge.

¹³ Délyage fɔ́ nnó mmwólé mampyɛ gabo ɛsɛ uto gepɔge menyammyɛ fɔ́ nnó geɛ genó eyigé enyú désɛlé dépyéé nchyɛ. Chyɛgɛ lé gemɛge nyú mbaá ɛsɔwɔ ndɛre bɔ́ abi ji áfere ɛbɔ́ né negbo nnó ákpɛ né geɲwá. Chyɛgɛ yéndé gepɔge menyammyɛ nyú mbaá ɛsɔwɔ nnó dépyɛge elé unó bi úlú cho.

¹⁴ Néndé gabo apó sé ne uto né geɲwáge enyú gétúgɛ nnó dépɔ sé né amu ɛbɛ, déla lé né amu galógáló ayi ɛsɔwɔ álerege.

ɛsé délu mampyɛge wyɛ unó bi úlú cho

¹⁵ Ndé genó ɛsé debɔ́ mampyɛge yé? Nnó ɛsé dépyɛge wyɛ gabo elé déla

depɔ sé né amu ɛbɛ, délaá né amu galógáló ayi ɛsɔwɔ alerege? Cha oo.

¹⁶ Dékaá fɔ́ nnó déchyɛge gemɛge nyú mbaá muú nnó déwúgɛ lé ne ji ndɛre áfwɛ, delú mbɔ lé áfwɛ mbaá muú yimbɔ wó? ɛnyú débɛgɛ fɔ́ áfwɛ manwúgɛ ne gabo, áchwɔ́ ɛnyú ne negbo. Débɛgɛ áfwɛ manwúgɛ ne ɛsɔwɔ ji apyéé ɛnyú débɛé cho né mbe ushu wuú.

¹⁷ Yémbɔ matame mabɛ ne ɛsɔwɔ néndé nya mbɛmbɛ ɛnyú débɔ́ delu áfwɛ mbaá gabo, nana ɛnyú délé wúgɛ ne matɔ́ nyú mako wáwálé ayi áleré ɛnyú.

¹⁸ ɛsɔwɔ aferé ɛnyú né uto gabo ne nana déla áfwɛ mbaá ɛsɔwɔ mampyɛge lé genó eyi gelú cho.

¹⁹ Gógɛ me njɔ́ mechɔ ɛwéna ndɛre akwaá ájógɛ, néndé unó ujwerege ɛnyú mankaá. Wyɛ ndɛre nya mbɛmbɛ ɛnyú déchyɛé upɔ́ menyammyɛ nyú délaá áfwɛ mampyɛge gekwekwe gepɔ ne nchyɛ gejamégejamé, mbɔntó ne nana débɔ́ manchyɛé menyammyɛ nyú meko mbaá ɛsɔwɔ ndɛre áfwɛ mampyɛge unó bi úlú cho nnó deɛ bɔ́ ukpea.

²⁰ Gébégɛ ɛnyú debɔ́ delu áfwɛ mbaá gabo, ɛnyú debɔ́ debɔ́ yé gébé mampyɛge unó bi úlú cho.

²¹ Ndé nsa ayi ɛnyú débɔ́ débɔ́ né ubobo unó bi ɛnyú debɔ́ dépyéé né gébé eyigémbɔ, ɛbi nana upyéé nnó mekpɔ unɔ́ ɛgbare ɛnyú? Nsa ayi muú abɔ́ kwyakwya né unó bina elé negbo.

²² Yémbɔ nana ɛsɔwɔ afere ɛnyú né gabo. ɛnyú dela lé áfwɛ mbaá ɛsɔwɔ, ne nsa ayi débɔ́ wyɛé alu nnó ɛnyú débɛé bɔ́ ukpea ne kwyakwya ɛnyú débɔ́ ntó geɲwá eyi gélágɛ byé,

²³ néndé nsa ayi muú abɔ́ gétúgɛ apyéé gabo elé negbo. Yémbɔ ɛchyɛ ɛwé ɛsɔwɔ achyɛge detu gétúgɛ déchome mmyɛ ne Ata se Kras Jis̄s elé geɲwá eyi gélágɛ byé.

7

Bɔ́ Kras apó sé né amu ɛbɛ Mosis

1 Me njógé mechò ewéna ne enyú abi dékaá me ebe. Añme ba, enyú ako dékaá me ebe. Nnó dékaá f́ nnó ebe egbarege muú élé gébégé ji abege mebe wó?

2 Dékágé mée mechò ewéna ne mendée menò. Ebe egarege nnó mendée menò abò mambè wye ne menò wuú né gébé eyigé menò wuú abée mebe. Ne mbògé menò wuú agbógé ebe ewé echomé ji ne menò wuú elyage ji ala mmyemmye jíí.

3 Ndere elúmbò, mbògé menò wuú alu mebe ne alyaá ajyée bele ne menò ayicha, ájógé nnó akwe ulò. Yémbò mbògé menò wuú agbogé, ebe emage gbaré sé ji ne abagé menò ayicha ájógé f́ nnó akwe ulò.

4 Añme ba, wyembò ntó ne epyée ne enyú. Né mechò ebe enyú dégbo me débye ne ewú néndé enyú delú upò menyammye Kras. Ne nana enyú délú b́ò muú ayi akwilé né negbo, nnó délerege ulò melu gétúgé dépyée utò mbaá Èsòwò.

5 Gébégé esé délú dépyée unò ndere gekwenege gepò sé gékélégé, ebe ebwyée mmwólé mampyegé gabo emmyée amu ne menyammye sé nnó dépyege ubobo unò bi uchwó esé ne negbo.

6 Ne nana Èsòwò afere esé né amu ebe, néndé dégbo me débye ne ebe, genó eyi gégbaré esé eké b́ò denò. Epyembò nnó, dépyege sé utò Èsòwò ndere ásame né gekwenege ebe, dépyege élé né meti meke ndere Mendó Ukpea epogé esé nnó dépyege.

Ebe Èsòwò elerege nnó esé dépyée gabo

7 Déjógé mbò nnó yé? Nnó ebe ewú ambòó elú lé gabo? Cha oo. Yémbò wáwálé alu nnó ebe ne epyée me nkaá genó eyigé ákuú nnó gabo. Mbògé ebe, ebe danjòó nnó, “Ōfyege f́ amé né genógé muú yicha,” mbò me mbò nkágé f́ ndere afyée amé né genógé muú yicha.

8 Yémbò élé gétúgé ebe ewéna ne gabo agene meti abwée me yéndé gepò eyigé nfyée amé né unò b́ó né yéndé meti ne mmwólé mampyege

ufòufòó uboubò unò. Ebe ebe dampò, mbò gabo alu élé gegbogboge genó.

9 Me mbò mpò me ne efwyale gébégé nla nlú danjòó genó eyigé ebe eklege nnó pye. Yémbò gébégé nkaá genó eyigé ebe eklege nnó me mpye nla muú ayi apyée gabo.

10 Ndere elúmbò, me mgbo. Èsòwò achyée ebe nnó b́ò abò genwá, yémbò echwò me lé ne negbo,

11 néndé gabo age meti né ebe abwólé me, ne awá me.

12 Ndere elúmbò, ebe ewu ambòó élé ukpea ne yéndégenó eyigé ewú egarege gelú cho ne gelòme.

13 Nnó genó gelógéló gechwó me lé ne negbo? Cha oo! Elé gabo ne abò akene ne genó gelógéló achwó me ne negbo. Epyémbò nnó dékaá gefòge genó eyigé gabo alu. Ndere elúmbò, ebe epye esé dékaá nnó gabo abò kpaá apwò amu.

B́ò Kras áwyá ummye mmummu

14 Èsé dékaá nnó ebe elú genó gelógéló néndé etané mbaá mendoó Èsòwò. Yémbò me nlú lé mekwaá. Me nlá eké mefwè mbaá gabo.

15 Me nkágé f́ genó eyigé me mpyée néndé genó eyigé me nkelege mampyè geji f́ wó me mpyée wó. Yémbò eyigé me mpaá geji ne me mpyée.

16 Nana mbògé me nké mpyée élé genó eyi me nla nkelege, ebyennò nkamé nnó ebe elòme.

17 Ndere elúmbò, epófó me mbòó ne mpye genó eyigémbò élé gabo ayi alú me né mmye ne apyè geji.

18 Nkaá nnó yé genó gelógéló eyi getanege né metòó wa gepò, mmye ké né gekwenege gepò ya. Me nwyaá metòó mampyè genó gelógéló yémbò nkágé pye f́ geji.

19 Galógáló ayi me nkelege mampyè, mpye f́ ji yémbò me mpyée gabo ayi me nla nkelege f́ mampyè.

20 Ne mbògé me mpyée élé genó eyi me nlá nkélege f́ mampyè ebyennò me f́ wó mpye geji wó, élé gabo ayi alu me mmye ne apyée geji.

21 Ndere elúmbò, nge nnó ela me eké ebe f́, nnó yéndégbé nké nkelege

mampye genó eyi gélú cho, gabo akwá me ushu.

²² Né mmu metó wa, me ngboó mampyegé élé genó eyi ebe Esowá ejó.

²³ Yémbó nkaá nana nnó ebe ewé egbare menyammye wa elu cha ne ebe ewé egbare metó wa. Ne ebe ewémbó ewé egbare menyammye wa élé gegboghoge gepó ya. Emmyéé ne ebe Esowá ewé me mgboó ne ewú. Elé ewú ne etene me nnó mmpyegé gabo. Ndere elúmbó me nla éké mefwé mbaá gegboghoge gepó ya.

²⁴ Eh, meshwe apyéé me ne gemé ya. Ndé muú ákágé fere mbó nye me né menyammye yina ayi átene me né negbo?

²⁵ Ntamege Nte sé Esowá néndé élé ji mbií ne ákágé fere me né negbo eníne na gétúgé genó eyigé Jisás Kras Ata sé apyéé.

Ndere elúmbó, né metó wa elu me nnó mpyege genó eyigé ebe Esowá ekelege. Yémbó gekwenege gepó ya ekelege élé nnó me mpyege genó eyi getené me né gabo.

8

Geḡwá eyigé Mendoó Ukpea echyegé muú ayi afyéé metó ne Kras

¹ Nana bóó abi áchomé mmye ne Kras Jisás ákwene fó mpa Esowá,

² néndé gétúgé me nchome mmye ne Kras Jisás uto bi Mendoó Ukpea echyegé, ufere me né uto gabo ne uto negbo nnó mbé mebe.

³ Ebe ékágé fere fó esé né uto gabo néndé esé depó ne eshye mambéle ewú. Yémbó Esowá abelé uméé mamfere esé né uto gabo. Ató Maá wuú fa mme ne menyammye ne gepó wye éké awese ne ji afu esé bóó abi dépyéé gabo. Ne achyéé Maá wuú yina ndere gepé nnó anere ne gabo ayi esé dépyéé.

⁴ Esowá apyembó nnó, esé abi dela dépyéé fó unó ndere gekwenege gepó sé ekelege, dépyéé lé ndere Mendoó Ukpea echyegé esé uto, dépyege unó bi úlú cho ndere ebe ekelege nnó dépyegé.

⁵ Bóó abi apyéé unó ndere gekwenege gepó bwó ekelege, anerege matóó bwó né mbaá unó bi gekwenege gepó ekelege. Yémbó bóó abi apyéé unó ndere Mendoó Ukpea ekelege, anere matóó mampyegé lé unó bi Mendoó Ukpea ekelege.

⁶ Mampyegé unó bi gekwenege gepó ekelege achwóó ne negbo. Yémbó mampyegé unó bi Mendoó Ukpea ekelege achwóó ne geḡwá eyi gélágé byé ne nesó.

⁷ Bóó abi apyéé unó bi gekwenege gepó ekelege átenege ukwó ne Esowá, ebwó ábélégé fó ebe Esowá. Ne wáwálé alu nnó ebwó ákágé bele yé ewú.

⁸ Ewéna eléré nnó bóó abi apyéé lé unó bi gekwenege gepó ekelege, ákágé pye fó metóó ego Esowá.

⁹ Yémbó enyú dépyéé fó unó bi gekwenege gepó ekelege. Dépyéé lé unó bi Mendoó Ukpea ekelege, te ndere Mendoó Esowá elú enyú né mmye. Ne yéndémuú ayi alá pó ne Mendoó Kras né mmye apó fó muú Kras.

¹⁰ Yémbó, Kras abege ne nyu, yé élé menyammye nyú agboó nye gétúgé gabo ayi dépyéé, mandoó nyú ábéé abe gétúgé Esowá apyéé enyú délu cho né mbe ushu wuú.

¹¹ Mbógé Mendoó Esowá muú apyéé Jisás akwilé né negbo elú enyú mmye, ji muú apyéé Kras Jisás ákwilé né negbo achyegé nye ntó menyammye nyú ayi ágboó geḡwá né uto mendoó wuú ewé elú enyú né mmye.

¹² Ndere elúmbó, aḡme ba, esé déwyaá genó eyigé débóó mampye. Yémbó gepó fó nnó dépyegé unó bi gekwenege gepó ekelege nnó dépyegé,

¹³ néndé mbógé enyú deké dépyéé unó bi gekwenege gepó ekelege nnó dépyege, enyú dégboó nye. Yémbó Mendoó Esowá epyege enyú délyagé ubobo unó bi menyammye akelege kaḡka, débóó geḡwá eyi gela gebyéé.

¹⁴ Bóó ako abi Mendoó Esowá elerege ebwó genó eyigé abóó mampye ne alu baá Esowá,

¹⁵ néndé Mendoó ewé Esowá achyéé enyú, epyéé fó nnó enyú débé áfwé,

dema defoge εἶς. Mendoó εἰς ἑμῶν ἐπυεῖ λέ ννό ἐνυύ δεβε βαά Ἐσωῶ. Mendoó εἰς ἑμῶν ne ἐπυεῖ ννό ἐσέ δέκυύ Ἐσωῶ ννό, “Nte! Nte!”

¹⁶ Mendoó Ἐσωῶ χόνχο ne mandó sé ágarege ννό ἐσέ delú baá Ἐσωῶ.

¹⁷ Tε mbaá ἐσέ delú baá Ἐσωῶ, ἐσέ dényεῖ nye γένδέγενό ἐγίγέ jι anyémeno ννό achyεgέ ἔσῶ bíí. Ne γένδέγενό ἐγίγέ Ἐσωῶ ábélege mbaá Kras, ἐσέ déchome nye mbwa ne jι mambῶ ubi, néndé mbῶgέ ἐσέ ntó dégene εἰς wyaλε ndere jι, débῶῶ nye ntó gefoge ηgῶ ayi jι abῶῶ nye.

Ngῶ ayi bῶῶ Ἐσωῶ ábῶῶ nye mesῶ gébé

¹⁸ Mfere ννό εἰς wyaλε εἰς ἐσέ dégene mbῶ nana, dékágé μεέ fῶ εἰς wyaλε ne ηgῶ ayi Ἐσωῶ alerege nye ἐσέ,

¹⁹ néndé γένδέγενό ἐγίγέ Ἐσωῶ akwyεῖ geshyage gegilé mangε bíí ebi Ἐσωῶ apyεῖ ἔσῶ ákaá gefῶῶ ἐγίγέ baá bíí alu.

²⁰ Ἐσωῶ apyε unó uko ebi jι akwyεῖ uchῶge, ἐpῶfῶ ννό ubi ambῶῶ ne ukεle ννό εβε mbῶ, ἐlé Ἐσωῶ muú akwyεῖ ubi ne apyεῖ ννό εβε mbῶ. Apyε mbῶ ne umεé ννό,

²¹ unó uko ebi jι akwyεῖ, jι aferege nye ubi né amu unó bi uchῶῶ ubi. Ne ula nye mmyεmmyε bwῶ né gefῶῶ eyi gepwῶῶ amu wye ndere baá Ἐσωῶ alaá nye.

²² Ἐσέ dékaá ννό kpaá τε fina unó bi Ἐσωῶ akwyεῖ uko ukpeé gétúgέ ubale ebi ubi uwuú wye ndere mendée awuú ubale nebyεé.

²³ Ἐpῶfῶ unó bi Ἐσωῶ akwyεῖ ubiubi ne ukpeé gétúgέ ubale ebi ubi uwuú. Yé ἐσέ ntó abi Ἐσωῶ achyεῖ Mendoó Ukpea ndere genó eyi jι abῶῶ mbe achyεῖ, dékpeé ntó né mmu matῶῶ sé ndere dégilé bíí ebi Ἐσωῶ agarege nye gbῶgῶnῶ ννό ἐσέ delú baá bíí, awené gemége sé, afere menyammyε sé meko né εἰς wyaλε.

²⁴ Néndé ἐlé gétúgέ déneré metῶῶ ne Ἐσωῶ ne jι afere ἐσέ né εἰς wyaλε gabo. Yémbῶ mbῶgέ ννό ἐσέ debῶ me genó ἐγίγέ déneré metῶῶ wyeῖ, mbῶ metῶῶ ewé ἐσέ déneré mbῶ, abῶ akuú sé ννό metῶῶ menerege. Ndé muú sé

ayi anerege metῶῶ mangε genó ἐγίγέ jι agene me?

²⁵ Yémbῶ mbῶgέ dénerere metῶῶ mangε genó ἐγίγέ dela délu danγε, dékógé metῶῶ dégilé mangε geji.

²⁶ Ndere dégilé, mbῶntó ne Mendoó Ukpea epogé ἐσέ né mbaá genó ἐγίγέ ἐσέ dela depῶ ne εshye mampyε. Ἐσέ dékágé fῶ ndere débῶῶ manemmyε, yémbῶ ἐlé Mendoó Ukpea ne enene mmyε gétúgέ sé mbaá Ἐσωῶ, ekpeé ne uchu mejῶῶ ebi mekwaá álá ákágé jῶῶ.

²⁷ Ἐσωῶ muú akágé genó eyi gelú né matῶῶ akwaá, ákágé genó eyi gelu Mendoó Ukpea né metῶῶ néndé Mendoó Ukpea enene mmyε gétúgέ ἔσῶ Ἐσωῶ ako ndere Ἐσωῶ akεlege.

²⁸ Ne ἐσέ dékaá ννό γένδέγενό eyi gepyεῖ, gepyε utῶῶ ulua manchwῶ ne galῶgalῶ mbaá ἔσῶ abi ábῶῶ gejeé ne Ἐσωῶ, εbwῶῶ abi jι akuú ννό ápyεgέ genó ἐγίγέ jι akεlege.

²⁹ Bῶῶ abi Ἐσωῶ abῶ me mbe akaá ννό ábéé nye abii εbwῶῶ ntó ne jι abῶῶ me mbe ajya τε gachii ννό ábé eké Maá wuú. Apyε mbῶ ννό Maá wuú abe Maá mbe mbaá gejamége ate aηme.

³⁰ Ne ἔσῶ abi jι abῶῶ me mbe ajyaá, εbwῶῶ ne jι akuú ννό abe ἔσῶ bíí. Bῶῶ abi jι akuú, εbwῶῶ ntó ne jι apyε ννό átene cho né mbe ushu wuú. Ne ἔσῶ abi jι apyεῖ átene cho né mbe ushu wuú, εbwῶῶ ntó ne jι apyεῖ ννό ábῶ ηgῶ.

Ἐσωῶ abῶῶ gejeé ne bῶῶ gétúgέ Kras

³¹ Ndé genó cha ἐσέ dékágé shuú né mechῶ ewéna? Mbῶgέ Ἐσωῶ abege ne ἐσέ, ndé muú ákágé pwῶ ἐσέ?

³² Ἐσωῶ agbaré fῶ Maá wuú ννό achwῶgέ wῶ, yémbῶ achyεῖ jι ννό achwῶ agbo gétúgέ ἐσέ ako. Tε ndere jι achyεῖ ἐσέ maá wuú, elú wáwálé ννό achyεgέ nye ἐσέ γένδέγενό eyi dékelege ννό débe gefῶῶ eyi jι akεlege ννό débe.

³³ Ndé muú ákágé shulé ndo mbaá ἔσῶ abi Ἐσωῶ ájyaá ννό abe abii? Yé muú apῶ, néndé ἐlé Ἐσωῶ jimῶ ne apyεῖ εbwῶῶ átene cho né mbe ushu wuú.

³⁴ Ne ndé muú yé ákágé garé ννό ἐσέ dékwe mpa? Yé muú fῶ apῶ, ἐlé

Kras Jis̄s ne agboó gétúgέ sé Εσωω apye ji akwilé né negbo, ajwólé né melú enógé né εgbe εbwónye Εσωω anenemmye gétúgέ sé.

³⁵ Genóge f̄o gep̄o eyi gékágé kare esé ne gejeé eyigé Kras abóó ne esé? Nnó elé εfwyale, waá ubalé, mammye ayi bóó ámm̄yεé amu ne esé, waá mesa ayi déjwolege. Mandée ayi álíí esé, waá manoó negbo ami dégene waá εfwyale εwé εtene esé né negbo?

³⁶ Elú wye ndere ásámé né mmu ηwe Εσωω nnó, “Gétúgέ enyú esé dégene manoó negbo yéndégébé, ne ásele esé eké maḡoηme ayi ábele manwa.”

³⁷ N̄gba, yé elé unó bina upyεé esé, esé démm̄yε me dépw̄o né uto Kras muú abóó gejeé ne esé.

³⁸ Nkaá chanéné nnó yé genó gekage kare f̄o esé ne Kras, yé ebelé negbo, yé genwá, yé makiénné Εσωω, yé álo nchye, yé unó bi upyε mb̄o nana, yé ebi upyε nye meso gébé, yé álo áto áto,

³⁹ yé ebele unó bi úlú te mfaánebuú, yé ebi úlú melo áwú bóó, yé genó gef̄o né unó bi Εσωω ákwyεé eyi gekágé kare esé né gejeege Ata se Kras Jis̄s nnó Εσωω abógé f̄o gejeé ne esé gétúgέ Ata se Jis̄s gep̄o.

9

Εσωω ájyaá bóó bií

¹ Me njógé wáwálé ndere muú ayi áchomé mmye ne Kras mbyógé f̄o gebyo. Mendoó Ukpea epyεé me nkaá né metóó wa nnó genó eyigé njógé gelú wáwálé nnó,

² Me nwyá gejamégé mesome ne ubalé ebi ula ubyεé né metóó wa,

³ gétúgέ bóó ba. Ebo εbe yé nnó mfaánebuú abo ashulé lé me mmye, mfa mbwa ne Kras gétúgέ bóó ba, aηme ba abi déthane melo εma, mbógé εwémb̄o ékágé pye εbwó átané né εfwyale.

⁴ Εbwó álu bóó Is̄reli. Εbwó ne Εσωω áselé nnó ábé baá bií. Aléré εbwó ηgo wuú. Anyémeno menyεé gejame ne εbwó, achyεé εbwó mabe jií, aléré εbwó ndere ábóó manógé ji, ne ashúú nnó apye nye εbwó gejame unó.

⁵ Εbwó alu upyáne ukwene ante bóó Εσωω abi áwuú nya εbwó ηgo. Kras ndere mekwaá alu muú melo bwó. Ji alu Εσωω ayi abóó yéndégenó, déféé ji te kwyakwya Amen.

⁶ Yémb̄o ep̄of̄o nnó Εσωω apyεé f̄o genó eyi ji anyémeno nnó apyεé ne bóó Is̄reli wó néndé ep̄of̄o yéndémuú ayi ábyené ji né melo Is̄reli ne alu muú Εσωω wáwálé.

⁷ Ne ep̄of̄o ntó bóó ako abi alú upyáne Abraham ne alu bóó Εσωω. Εσωω ajóó lé ne Abraham nnó, “Upyáne ebi menyεé meno nnó nchyege nye w̄o ukene nye lé ne Asek.”

⁸ Εwéna elere nnó ep̄of̄o bóó abi ábyené εbwó ndere akwaá ábyéne baá ne alu bóó Εσωω. Elé abi akene ne menomenyεé εwé Εσωω anyεé ne alu baá Abraham wáwálé.

⁹ Ge genó eyigé menomenyεé εwémb̄o ejóó na, eké, “Wyeé né gébé eyigé na ηme eníne cha me mmage kere fa, ne Sara abyene nye maá mende.”

¹⁰ Ep̄o f̄o wye εwéna εwú εwú, Rebeka ntó abyε ufa ne muú ama. Muú yimb̄o alu nya lé gekwenege nte sé Asek.

¹¹ Gemεge nnó ábyé baá bina apea yé gemεge nnó εbwó ápye genó gelógéló yé eyi gebogebo, Εσωω akaá me ula bi ji ajyaá bóó bií, ép̄o f̄o gétúgέ utóó ulóóló ebi bóó ápyεé, elu elé ndere ji akuú bóó bií.

¹² Ne ji agaré Rebeka aké, “Maá wye ayi mbe akpane nye defwe mbaá ayi akwolegέ ji.”

¹³ Elú wye ndere ásámé né mmu ηwe Εσωω nnó, “Me mb̄o gejeé ne Jak̄ob, nkií f̄o Esao.”

Εσωω áp̄o f̄o ne aηgya

¹⁴ Εwéna déjógé mb̄o nnó yé? Nnó Εσωω apye f̄o genó eyigé gelu cho? Cha-o.

¹⁵ Εσωω ajóó nya ne Mosis aké, “Me ngene nye meshwe ne bóó abi nkelege mangε meshwe, ne nkerege nye ulóó melu ne bóó abi nkelege manleré.”

¹⁶ Ndere elúmb̄o, Εσωω ajyaá f̄o bóó ndere akwaá ákelege w̄o, yé ebelé

gétúgέ genó eyigé ebwó ápyeé. Ji ajyaa bɔ́ gétúgέ meshwε ayi ji agene bɔ́.

17 Asá né mmu ηwe Εσωω nnó Εσωω ajɔ́ ne Fero aké, “Me mpye wɔ ɔlu mfwa gétúgέ nkelege nnó nke ne wɔ nleré uto ba mbaá bɔ́ ne nnó, mpye ηgɔ wa ásané né malɔ mme meko.”

18 Ndere elúmbɔ, Εσωω agene meshwε ne yéndémuú ayi ji akεlege ne achyεge mekpo meto mbaá yéndémuú ayi ji akεlege manchyeé.

19 Ndere njɔ́ mbɔ, enyú abifo dégígé nye me déké, “Ebege mbɔ ula nnó Εσωω ámagé shulé bɔ́ ndo né mbaá unó bi ebwó ápye? Nde muú ákágé tene ukɔlɔ ne Εσωω nnó apyεgέ fɔ́ genó eyi ji akεlege?”

20 Yémbɔ wɔ mekwaá ɔlu waá ayi ɔshugé Εσωω meko? Gejegé mesεé eyigé muú akwyεge gekwilégé fɔ́ gegii muú ayi akwyεé geji nnó, “Ulannó wɔ ɔkwyεé me nnó mbe na?”

21 Yé ewú ema ebe nnó muú ayi akwyεgέ ubi awyaá uto mansε nemé, akwyεé ujeé mesεé upea, abelé gema nnó bií kpaá ne afyεé menyεé wyeé, abelé eyi fɔ́ nnó ányégé menyεé wye yéndé bií.

22 Gefɔ́gέ genó eyina ntó ne Εσωω apyεé. Ji abɔ ake aleré metɔ́ usɔ́ wuú ne bɔ́ abi ápye gabo ne nnó apyε ntó bɔ́ ákaá uto bií. Yémbɔ ji akóo metɔ́ dɔ́ ne bɔ́ bimɔ abi ji alerege nye ebwó metɔ́ usɔ́ wuú. Ebwó bina álu bɔ́ abi elú me nno áchɔ́ nye ebwó chɔ́.

23 Εσωω apyεmbɔ ntó gétúgέ ji abɔ alu manlere gekpekpegé ηgɔ wuú mbaá εsé ako abi ji abelé me nnó agene εsé meshwε. Εsé bina ne délu bɔ́ abi ji abɔ́ me mbe ajyaa nnó débɔ ηgɔ,

24 yé elé εsé abi ji akuú. Εpófɔ́ wye lé eta bɔ́ Jus ebwó ebwó, áku ntó bɔ́ abi alá pɔ́ bɔ́ Jus.

25 Ne elú wye ndere ji ajɔ́ né mmu ηwe Hosya nnó, “Me nkuú nye bɔ́ abi abɔ alá ápɔ́ fɔ́ bɔ́ ba, nnó bɔ́ ba, ne bɔ́ abi me mbɔ nla mbɔ́ gejeé ne ebwó wɔ́, nkuú nye ebwó nnó bɔ́ ba abi gejeé.”

26 Ne wye né mbaá ayi ji abɔ ajɔ́ ne ebwó aké, “Enyú depɔ́ fɔ́ bɔ́ ba, Εσωω muú alu mebe akuú nye ebwó nnó baá ba.”

27 Asaya ajɔ́ nya kenké atóo ne bɔ́ Isreli aké, “Yé bɔ́ Isreli ája ábé eké gesɔ́ mbalé ebeé mega, elé ukεke bɔ́ né geluage bwɔ́ ne átanεge nye né εfwyale gabo,

28 néndé Εσωω asɔ́ nye mpa fa mme wáwá ne dama te kwyakwya.”

29 Elú wye ndere Asaya abɔ ajɔ́ ntó aké, “Mbɔ́gέ Εσωω ayi ábɔ́ utó uko abε danlyaa εsé mbeé upyáne ebifo, mbɔ bwyε εsé ntó abɔ ánómé, eké melɔ Sodom ne melɔ Gomɔra.”

Bɔ́ Isreli ákámé fɔ́ abyá melómélɔ wɔ́

30 Déjɔ́gέ mbɔ nnó né mecho ewéna yé? Nana déjɔ́ge nnó bɔ́ abi alá pɔ́ bɔ́ Jus, ebwó abi abɔ alá ámmye fɔ́ mambε cho né mbe ushu Εσωω wɔ́, Εσωω apyε ebwó atene cho né mbe ushu wuú gébégé áfyεé metɔ́ ne ji,

31 ewé bɔ́ Isreli bɔ́ abɔ ámmye nnó Εσωω ápyε ebwó ábé cho né mbe ushu wuú gétúgέ ábélege ebe, áge fɔ́ meti mampye yéndégenó eyi ebe ejɔ́ wɔ́.

32 Ulannó ebwó alá áge meti mambε cho né mbe ushu Εσωω wɔ́? Elé gétúgέ ebwó ammye mambε cho ewé alá fyé fɔ́ metɔ́ ne ji wɔ́. Ebwó áferé nnó ápyεgέ utɔ́ ulúúl ákágé beé cho. Ndere elúmbɔ, ebwó ákparé né mfaá “Ntaá eníne nepyεé bɔ́ ákparege ákwene.”

33 Elú wye ndere asame né mmu ηwe Εσωω nnó, “Gege me mbelege mbɔ ntaá né melɔ Sayɔn eníne nepyεé nye ebwó ákparege, etarave ewé epyεé nye bɔ́ ákwene. Yémbɔ yéndémuú ayi áfyεé metɔ́ ne ji akpane fɔ́ mekpo unɔ́.”

10

1 Aηme ba, genó eyigé me nshyage ne metɔ́ wa meko ne mmyemenene ya mbaá Εσωω gétúgέ bɔ́ ba gelu nnó Εσωω áferé ebwó né εfwyale gabo.

2 Me nkágé ngaré wáwálé nnó ebwó akpane gechyéé né depɔre Εσωω yémbɔ ebwó akágé fɔ́ ndere ebwó ábɔ́ mampyege utɔ́ Εσωω.

³ Eɓwó ákágé fɔ̄ meti ewé Ɛsɔwɔ apyɛ́é bɔ́ abeé cho né mbe ushu wuú ne ammye elé mankwye ewé bwó meti mambɛ cho. Ɛwéna eléré nnó ákwɔlegé fɔ̄ meti ewé Ɛsɔwɔ apyɛ́é bɔ́ abeé cho.

⁴ Kras anere yéndégenó eyi getome ne ebe nnó, yéndémuú ayi áfyɛ́é metɔ́ ne ji abe cho né mbe ushu Ɛsɔwɔ.

Yé muú fɔ̄ apó ayi Ɛsɔwɔ alá aferege ji né efwyale

⁵ Mosis asa ato ne meti ewe ebe epye bɔ́ abe cho aké, “Yéndémuú ayi ábélege mabe ako abɔ́ genwá.”

⁶ Yémbɔ́ ása né mmu ηwe Ɛsɔwɔ átoó ne meti ewé Ɛsɔwɔ apye bɔ́ abi áfyɛ́é metɔ́ ne ji ábeé cho aké, wɔ́ ɔfyegé metɔ́ ne Ɛsɔwɔ nnó apye wɔ́ ɔbe cho né mbe ushu wuú, “Ɔgígé fɔ̄ né metɔ́ wye nnó, Ndé muú akwɔmé mbɔ́ nye né mfaánebuú?” (Mmye ké mampye Kras ashulé mme.)

⁷ “Yé mangii nnó, Ndé muú ajyɛ́é mbɔ́ nye né melɔ́ aló?” (Mmye ké mampye Kras akwilé né negbo.)

⁸ Genó eyigé ηwe Ɛsɔwɔ ajógé gelu nnó, “Mekomejɔ́ Ɛsɔwɔ alu kwókwólé ne wɔ́, alu wɔ́ né ubɔ́ meno, alú ntó né mmu metɔ́ wyeé.” Mmye ké mekomejɔ́ yina ayi agaré ndere bɔ́ áfyɛ́é metɔ́ ne Ɛsɔwɔ, ayi esé dégaré nnó,

⁹ Wɔ́ ɔgarege ne meno wye nnó, “Jisɔs alu Ata,” ne ɔkamege ne metɔ́ wye nnó Ɛsɔwɔ apye ji akwilé né negbo, ɔtanegɛ nye né efwyale gabo.

¹⁰ Néndé défyɛ́é lé metɔ́ ne Ɛsɔwɔ ne débɛ́é cho né mbe ushu wuú. Ne déshuúge eku ne mano sé ne détanegɛ né efwyale gabo.

¹¹ Asá né ηwe Ɛsɔwɔ nnó, “Yéndémuú ayi áfyɛ́é metɔ́ ne ji akpane fɔ̄ mekpɔ unɔ́.”

¹² Anɔya apó, ne muú Jus ne muú Grek. Ɛsɔwɔ awu ama ne alu Ata eɓwó ako. Ji achyegé gejamégé mejé mbaá bɔ́ ako abi ágige ji.

¹³ Asá né mmu ηwe Ɛsɔwɔ nnó, “Yéndémuú ayi akuú mabɔ́ Ata nnó áfére ji né efwyale gabo, Ata aférege nye ji atane né efwyale gabo.”

¹⁴ Epyɛ́émbɔ́ nnó ne bɔ́ ákuú muú fɔ̄ nnó apó eɓwó mbɔ́gé alá fyɛ́é metɔ́ ne ji wó? Ne apyɛ́é mbɔ́ nnó ne afyɛ́é metɔ́ ne ji, mbɔ́gé alá au danwú muú fɔ̄ agaré eɓwó abya wuú? Ne apyɛ́émbɔ́ nnó ne awu abya yimbɔ́ mbɔ́gé muú fɔ̄ alá agaré eɓwó abya wuú wó?

¹⁵ Ne muú apyɛ́é mbɔ́ nnó ne agaré eɓwó mbɔ́gé alá atɔ́ ji wó? Asá né mmu ηwe Ɛsɔwɔ nnó, “Uka bɔ́ abi áchwɔ́ ne abya melóméló ulɔ́ kpaá upwɔ́.”

¹⁶ Yémbɔ́ bɔ́ ako fɔ̄ wó ákamé ne abya melóméló yina wó, néndé Asaya ajɔ́ aké, “Ata ndé muú akamé ne mekomejɔ́ ayi esé dégaré?”

¹⁷ Ndere elúmbɔ́, muú awuú elé abya melóméló ayi atome ne Kras, ne áfyɛ́é metɔ́ ne ji ne muú awuú abya melóméló gébége muú fɔ̄ aké agarege ji.

¹⁸ Yémbɔ́ gɔ́gé me ngii ηkwe, Nnó bɔ́ Jus awuú fɔ̄ abya Kras wó? Ngba, awu, néndé ása né ηwe Ɛsɔwɔ nnó, “Bɔ́ mme meko awú mekomejɔ́ ayi eɓwó agaré yéndé mbaá fa mme.”

¹⁹ Gɔ́gé mma ngii ηkwe. Nnó bɔ́ Isrɛli ákaá fɔ̄ ula mekomejɔ́ yina wó? Mosis jimɔ́ abɔ́ mbe ajɔ́ aké, “Me mmpye nye enyú déshyage mambɛ eké bɔ́ abi debɔ́ déferé nnó apó yé melɔ́ fɔ̄, mpyɛ́é nye matɔ́ ásoó enyú ne bɔ́ abi alá apó ne défɔ́ mankaá genó.”

²⁰ Ewyage, Asaya ajɔ́ afɔ́ wó aké, “Bɔ́ abi abɔ́ alá akele me wó, áge me. Nlere mmye ya mbaá bɔ́ abi alá ágii me wó.”

²¹ Yémbɔ́ ajɔ́ ato ne bɔ́ Isrɛli aké, “Yéndé bi me nsame amu ya mankwyeé depɔ́ ne bɔ́ bina nnó ákere eta wa yémbɔ́ eɓwó ákelege fɔ̄ manwú me, apaá elé me paá.”

11

Ɛsɔwɔ ashya fɔ̄ bɔ́ Isrɛli wó

¹ Genó eyigé me ngigé gelú nnó, Nnó Ɛsɔwɔ ashya bɔ́ bíí? Chao! Me mbɔ́ nlú muú Isrɛli, mpyáne Abraham. Ntane né ntoné Benjamin.

² Ɛsɔwɔ ashya fɔ bɔɔ bií abi ji abɔɔ ajyaá wɔ. Ɛnyú delu danwú genó eyi mekomejɔɔ Ɛsɔwɔ ajɔɔ atome ne Elija? Ji abɔ anemmye mbaá Ɛsɔwɔ atene ukɔlɔ ne bɔɔ Isrɛli áké,

³ “Ata, ɛbwɔ áwá bɔɔ ɛkpávɛ byɛɛ, ámu ulú upɛ byɛɛ, me nla membrií ne, ákelege manwá me.”

⁴ Ɛsɔwɔ ashuú ji meko aké ndé? Aké “Nwyaá dɛle bɔɔ ba akɛneama abi álá ato mano anógé Bal wɔ.”

⁵ Wyɛmbɔ ntó ne elu fina. Ukéɛ bɔɔ fɔ alu abi Ɛsɔwɔ ajyaá né ulɔɔ melu bií.

⁶ Mbɔgé élé gétúgé ulɔɔ melu bií ne ji ajyaá bɔɔ nnó ábɛ abii, ɛbyennó utɔɔ ulúúl fɔ wɔ upyɛɛ Ɛsɔwɔ ajyaá bɔɔ wɔ. Mbɔgé ɛbɔ ɛbɛ lé gétúgé utɔɔ ulúúl, ulɔɔ melu bií ufulé sé genó.

⁷ Gɛ na ne mechɔ ɛwéna elú. Genó eyigé bɔɔ Isrɛli ákele ne ɛfófo age geji wɔ. Bɔɔ abi Ɛsɔwɔ ajyaá ne agene geji. Ne abi álaá lu danje élé bɔɔ abi átoó makpo. Akɛlegé fɔ manwú Ɛsɔwɔ agaré ɛbwɔ genó eyigé ji akɛlege nnó ɛbwɔ ápyɛ.

⁸ Elú wye ndere ásamé né mmu njwe Ɛsɔwɔ nnó, “Ɛsɔwɔ apyɛɛ matɔɔ bwɔ ákwe genje kpaá te fina. Achyɛ ɛbwɔ amɛ ayi alá ákágé gɛ genó ne matu ayi alá awuú mbaá.”

⁹ Dɛvid ajɔɔ ntó gefɔgé genó eyina aké, “Echyɛ menyɛɛ ayi ɛbwɔ ányɛɛ gɛbégé ɛpaá ábwólé mataá ayi ɛbwɔ ámbɔɔ ákwene wyɛɛ ne ntaá ɛniné ɛbwɔ ákparege wyɛɛ ákwe ágɛ ɛfwyale.

¹⁰ Echyɛ amé agilé ɛbwɔ ágɛgɛ sé mbaá, meso áɔɔ ɛbwɔ, ne ɛfwyale ɛwé ɛbwɔ ágɛne ɛbɛ te kwyakwya.”

¹¹ Me mmagé gií njkwe ayifo. Gɛbégé bɔɔ Isrɛli ákparé, nnó ákwe, nnó nekwe ɛnínɛ mbɔ nelu ɛniné ɛbwɔ alá ákágé kwilé sé téné? Chao! Ɛpɔ fɔ mbɔ néndé gabo ayi ɛbwɔ ápyɛɛ, ápoó lé nnó bɔɔ abi alá pɔ bɔɔ Jus ágɛ meti ɛwé Ɛsɔwɔ aferege ɛbwɔ né ɛfwyale gabo, nnó ɛpyɛgɛ mbɔ bɔɔ Isrɛli áshyágé mambɛ ntó ɛké ɛbwɔ.

¹² Tɛ mbaá gabo ayi bɔɔ Isrɛli ápyɛɛ áchwɔ ne mejé mbaá bɔɔ mme, ne mankparé ayi ɛbwɔ ákparé áchwɔ ne gejamégé mejé mbaá bɔɔ abi alá pɔ

bɔɔ Jus, ferege yé gejamégé mejé ɛwé ɛchwɔɔ nye gɛbégé bɔɔ Jus abi álaá, áchogé nye ne bɔɔ ako abi áfyɛ metɔɔ ne Kras.

Ɛsɔwɔ aferege bɔɔ abi alá pɔ bɔɔ Jus né ɛfwyale gabo

¹³ Me njógé ne ɛnyú abi dela depɔ bɔɔ Jus. Tɛ mbaá me nlú njgbá Kras ɛta nyú, nkaá nnó utɔɔ bi Ɛsɔwɔ achyɛɛ me nnó mpyɛ njɛa gemɛ,

¹⁴ mampyɛ nnó me nge meti mpyɛ bɔɔ ba bɔɔ Jus, áshyágé mambɔ unó ulúúl ɛbi ɛnyú déwyaá, nnó ndɔ fɔ mpyɛge mbɔ Ɛsɔwɔ aferege nye abifo né ɛfwyale gabo.

¹⁵ Néndé gɛbégé Ɛsɔwɔ áshyá bɔɔ Jus, apyɛ bɔɔ mme meko abɛ né nesɔ ne ji. Ndere elúmbɔ, gɛbégé Ɛsɔwɔ asege nye bɔɔ Jus nnó abɛ nesɔ ne ji, ɛbɛɛ mbɔ nye nnó? Ɛbɛɛ ɛké ɛbwɔ abɔ ágboó ne ákere né gejwá.

¹⁶ Mbɔgé maá gebage brɛd eyi mbɛ alu genóge ukpea, ɛbyennó nto brɛd meko alu genóge ukpea. Ne mbɔgé maka genɔɔ álu genóge ukpea, ɛbyennó mata genɔɔ eyigé mbɔntó álu élé genóge ukpea.

¹⁷ Yémbɔ mbɔgé mata genɔɔ olif eyigé apɛne mata ayifo ákɔɔ ákwe, elú ɛké bɔɔ Jus ne mbɔgé áɛ mata genɔge olif ayi alá ápɛɛ wɔ ába né genɔɔ eyigé ápɛné, elú ɛké ɛnyú abi déla pɔ bɔɔ Jus. Ndere mata yimbɔ ako ányuú manaá ami matanege né genɔge olif eyigé apɛne pɛne, mbɔntó ne Ɛsɔwɔ achyɛge mejé mbaá bɔɔ bií ako.

¹⁸ Ɛkágé ɛnyú abi délu ɛké mataá genɔɔ áyi ábalé bále débyage bɔɔ abi álu ɛké mataá genɔɔ áyi ákɔɔ ákwene. Depɔ ne ula bi dédoó ɛbwɔ ɛwɔme. Ɛnyú fɔ wɔ dégbare makaka genɔɔ eyina wɔ, élé makaka jíí ne ágbaré ɛnyú.

¹⁹ Muú nyú fɔ ákágé jɔ aké, “Mataá genɔɔ yimbɔ ákɔɔ ákwe nnó me nge meti ncho mpyɛ ne genɔɔ eyimbɔ.”

²⁰ Elú wáwálé, yémbɔ, kaá nnó ɛbwɔ ákɔɔ ákwe gétúgé alá áfyɛɛ metɔɔ ne Jisɔs wɔ ne ɛnyú décho mpyɛ ne geji gétúgé défyɛɛ metɔɔ ne Kras. Ndere

elúmbò, ékágé dépyegé nenja begé elé ne efò metóó,

²¹ néndé mbògé Èsòwò agéé nya fò meshwè mbaá bòó Jus abi alu éké mata genóó yimbò ajiambòó wó, défere nnó délyagé mamfyè metóó ne Kras, ji agene enyú meshwè?

²² Ndere elúmbò, tege ulóó melú Èsòwò, ne chúchú ayi ji alerege bòó abi ákwene. Yémbò ji alerege enyú galógáló mbògé enyú déké défyéé wye metóó nnó ji alerege enyú galógáló. Yémbò mbògé enyú dela défyéé sé metóó mbò, ji akòrege enyú áfomé.

²³ Ne yé bòó Isrèli abifò ályaágé manshyagé nnó áfyéé fò metóó ne Kras, Èsòwò amagé se nye ebwó aba né malu ayi ebwó ábó alu mbembe néndé Èsòwò awyaá uto mamba ebwó wyeé.

²⁴ Mbògé enyú bòó abi alá pò bòó Jus, enyú abi delu éké mata genóó olif eyigé alá apéé wó, áso enyú ába né genóó olif eyigé apene pene, né gefóó eyigé akwaá alá alu danje, ndere Èsòwò apyembò, elú wáwálé nnó asele nye bòó Isrèli abi alu éké mata genóó eyigémbò geji ambòó ákere ába né genóó eyigémbò?

Èsòwò aferege nye bòó Isrèli ako né efwyale

²⁵ Anme ba, genó gefò gelu bibif eyigé me nkelege nnó enyú dékaá nnó enyú déferege sé nnó dékaá dóó. Genó eyina gelu nnó bòó Isrèli abi átoó mekpo, atóó nye fò te kwyakwya. Ebwó átoó nye wye mekpo kpaá te bòó abi alá pò bòó Jus, abi Èsòwò ajyaá ákamege ne meti ewé Èsòwò apyéé bòó átenege cho né mbe ushu wuú.

²⁶ Na ne Èsòwò aferege nye bòó Isrèli ako né efwyale, ndere ásamé né nwe Èsòwò nnó, “Muú ayi aferege bòó né efwyale atanegé nye né Sayon, apyè upyáne Jakób ulyaá nchye mampyege.”

²⁷ Asá ntó nnó Ata aké, “Ge menomenyéé ewé me nyéé nye ne ebwó na gébégé njige nte gabo bwó.”

²⁸ Né egbe ewé abya melóméló, bòó Isrèli alu bòó mawámé Èsòwò gétúgé áshyá ji né galógáló áwe nyú. Né

egbe ewé manjya bòó, Èsòwò ajya ebwó néndé ji abò gejeé ne ebwó dóó gétúgé genó eyigé anyémeno nnó apyéé ne ukwene antè bwó.

²⁹ Mbò ne elú néndé Èsòwò akúgé muú, ne ájegé ji, genó gefò gepò eyi gekágé mankwòré metóó Èsòwò.

³⁰ Né egbe ewé nyú, mbembe enyú debò déwuú fò ne Èsòwò yémbò nana ji agené enyú meshwè gétúgé bòó Isrèli alá áwuú fò ji.

³¹ Wye né meti ewu gétúgé meshwè ayi Èsòwò agene enyú, nana bòó Isrèli ákelege fò manwú ne Èsòwò. Ppyembò nnó Èsòwò ntó agene nye ebwó meshwè.

³² Èsòwò apyè ebwò ako ábélégé fò mabe jíí, ebwó álú éké bòó denò abi meti ela epó manlyáá gepugé denò. Ji apyembò nnó ji agene bòó ako meshwè.

Ngo Èsòwò apwò amu bòó ákágé kaá

³³ Eeh Èsòwò sé alò melu ne bòó ako. Dengá tíí ne defóó etiré ji awyaá dépwò amu. Ndé muú akágé garé ula bi depò desógé ji meno? Ndé muú akágé ndere ji apyéé depò tíí?

³⁴ Elú wye ndere ásamé né nwe Èsòwò nnó, “Ndé muú akágé uferé Èsòwò? Ne ndé muú akaá dóó mambe muú ayi achyege ji majyéé?”

³⁵ Ndé muú achyéé me ji echye nnó Èsòwò ntó ashúú ji?”

³⁶ Èsòwò ne akwyéé yéndégenó ne elé jíí ne apyéé nnó yéndégenó gekene, ne elé getu jíí ne yéndégenó gelu. Ngo abe ne ji te kwyakwya ne kwyakwya Amen.

12

Chyege genwáge nyú mbaá Èsòwò ndere gepè eyigé gelu gebè

¹ Anme ba, ndere unó bi ngarege enyú ulú wáwálé, mkpeage enyú nnó gétúgé galógáló ayi Èsòwò alerege, déchyéé gemége nyú mbaá Èsòwò ndere genógé gepè eyi gelu gebè, eyigé débele ndere genóge ukpea mbaá Èsòwò, eyi gepyéé metóó egóó ji. Ge meti ewé enyú débóó manógé Èsòwò wáwálé na.

2 Εκάγέ dema dépyege unó eké bɔ́ mme. Gɔ́gέ Εσωω akwɔ́rε geɲwáge nyú, achyέé enyú matɔ́ ayi make. Ebege mbɔ́ enyú dékágé nye genó eyigé Εσωω akεlege nnó enyú dépyege, eyigé gelɔme, eyigé gegɔ́ ji metɔ́ ne gekwane.

3 Ne gétúgέ echyε ewé Εσωω achyέé me né ulɔ́ melu bií, mkpeage enyú nnó ekágé muú nyú fɔ́ áfεrege nnó ji aɲea gεme apwɔ́ ndere ji alu. Muú aké afεrege genó eyi getome ne jimɔ́, áfεrégé né meti ewé elu cho ndere ji áfyέé metɔ́ ne Jisɔ́s.

4 Menyamme sé álu ama ne awyaá gejamégé upɔ́, yéndé gepɔ́ gewyaá ebi utɔ́.

5 Mbɔ́ntó ne esé yé elé esé delu ge-jame, dékwe eké menyamme ama gétúgέ déchomé mmyε ne Kras, ne yéndémuú sé alige mmyε ne nte.

6 Εσωω né ulɔ́ melu bií achyέé yéndémuú sé ewuú echyε. Yéndémuú agbaré echyε wuú chanéné. Mbɔ́gέ achyέé wɔ́ echyε ewé ɔ́garege mekomejɔ́ wuú, garege ndere ɔ́fyέé metɔ́ ne ji,

7 mbɔ́gέ elú lé mampyεge utɔ́ bií, pyεge chanéné, mbɔ́gέ elú lé manlere, lεrege chanéné,

8 mbɔ́gέ elú lé mamfyε bɔ́ eshyε, fyεge ebwɔ́ eshyε chanéné, mbɔ́gέ elú lé echyε manchyεge, achyεge byage-byage, mbɔ́gέ elú lé mampógé bɔ́, pɔ́oge ne metɔ́ wyε meko, muú ayi age ne bɔ́ meshwε, age ne metɔ́ megɔ́megɔ́.

9 Bɔ́gέ gejeé eyigé wáwálé ne ate, paágé unó nchyε, gbarege unó ulúúl ne eshyε.

10 Bɔ́gέ gejeé ne ate aɲme ndere débɔ́ ne bɔ́ ula gepú nyú, kpagé gechyέé manógé ate.

11 Pyεgέ utɔ́ nyú débεgέ ne gepwa, pyεgέ utɔ́ Ata ne matɔ́ nyú mako.

12 Bεgέ ne nechóchó né genó eyigé enyú dénere metɔ́ wyε. Kógé metɔ́ né efwyale ewé enyú dégene. Nεgέ wyε mmyε yéndégébé.

13 Chyεgέ unó ebifɔ́ ebi enyú déwyaá mbaá ate bɔ́ Εσωω abi alu

mbya. Nenεgέ manombi nyú mbaá aɲkéé.

14 Nεgemmyε nnó Εσωω ájé bɔ́ abi ámmyέé amu ne enyú. Dénεge fɔ́ nnó Εσωω alere ebwɔ́ utonkwa, nεge lé nnó Εσωω ájé bwɔ́ jéle.

15 Bεge metɔ́ megómégó ne bɔ́ abi awyaá metɔ́ megómégó. Bεge ne mesome metɔ́ ne bɔ́ abi awyaá mesome.

16 Bεge nesɔ́ ne ate. Εκάgέ débwege mmyε, chogé mmyε ne bɔ́ abi áshulege gεmεge bwɔ́ mme. Εκάgέ défεrege nnó dékaá dɔ́.

17 Muú apyεgέ enyú gabo, ekágé déshuú ji. Pyεgέ lé unó bi yéndémuú aselé nnó ulú cho.

18 Ebege kɔ́kɔ́gέ, né εgbe ewé nyú mmyεge nnó débε nesɔ́ ne yéndémuú.

19 Aɲme ba, muú apyεgέ enyú genó gebo, déshugé fɔ́ amu. Lyagé Εσωω ne ashuú muú yimbɔ́ amu néndé ásá né mmu ηwe Εσωω nnó, “Ata aké amu mashugé elé aya, ne me nshugé nye amu.”

20 Yémbɔ́ pyεgέ ndere asamé né mmu ηwe Εσωω nnó, “Mbɔ́gέ mesa aké ammyέé bɔ́ mawámé nyú, chyεgέ ebwɔ́ menyέé, mmwɔ́lé manaá eké epyέé ebwɔ́, chyεgέ ebwɔ́ genó eyigé anyuú. Déké dépyέé mbɔ́, elú eké dénerege bwɔ́ ujéje mewε né mekpɔ́ ne mmyε εgboó nye ebwɔ́.”

21 Dékamege nchyε ase enyú uto, mmyεge nnó galógáló nyú ase uto nchyε.

13

Bɔ́ áwúgέ ne ákpakpa bwɔ́

1 Yéndémuú awúgέ ne bɔ́ kpakpa abi ηgɔ́mna áchyέé ebwɔ́ utó, néndé muú ákágé be fɔ́ muú kpaá bɔ́ ayi Εσωω alá ákame wɔ́. Ne Εσωω ne afyέé ákpakpa melɔ́ ako.

2 Ndere elúmbɔ́, yéndémuú ayi átenege ukɔ́ ne ákpakpa melɔ́, átenege mbɔ́ lé ukɔ́ ne bɔ́ abi Εσωω áfyέé nnó ábé. Ne yéndémuú ayi átenege ukɔ́, ákuú mbɔ́ elé unɔ́ mpa ne gεme jíí.

3 Bɔ́ kpakpa áfelegé fɔ́ ame mbaá bɔ́ abi ápyε unó bi ulú cho, áfelegé

elé mbaá abi ápye gabo. Ndere elúmbò, pyege yé genó eyigé ebwó ákelege ne ebwó áfège nye wó.

⁴ Néndé ebwó álú elé bɔ́ utɔ́ Ɛsɔwɔ, ápyéé utɔ́ né galógáló nyú. Ne mbɔ́gé wɔ ɔpyege gyé, ɔbɔ mamfɔ́gé ebwó néndé utó bi Ɛsɔwɔ achyéé ebwó upɔ fɔ́ detu. Ebwó alu bɔ́ utɔ́ Ɛsɔwɔ ne áchyegé efwyale ndere Ɛsɔwɔ ákelege mbaá bɔ́ abi ápyéé gabo.

⁵ Ndere elúmbò, débɔ manwúgé ne ákpakpa melo, epófó gétúgé dékelege mambo efwyale ewú ewú wó, elé gétúgé dékelege ntó mampyegé genó eyigé matɔ́ nyú ágarege nnó gelu cho.

⁶ Getú eyigémbɔ ntó ne enyú déchyege ñkamakpo, néndé ákpakpa melo álú lé bɔ́ utɔ́ Ɛsɔwɔ ndere ápyéé unó bi ebwó ábɔ́ mampye.

⁷ Chyegé ebwó unó bi úlú ebi bwó. Mbɔ́gé elé ñka makpo ne ebwó ákelege chyege ebwó. Mbɔ́gé elé ñka matu yé eyi unó bi enyú déwyaá ne ebwó ákelege nnó déchyéé, chyege ebwó. Mbɔ́gé ákelege nnó déwúgé ne ebwó, wúgé ne ebwó. Mbɔ́gé énogé ne ebwó ákelege, nógé ebwó.

Ndere muú abɔ́ mambɛ ne nte menɛme

⁸ Yéndemuú nyú ákwɔ ujwɔ́ bií uko. Ne ujwɔ́ ebi débɔ́ mankwɔ́ elé mambɔ́ gejeé ne ate aɛɛme. Muú ayi abɔ́ gejeé ne ate aɛɛme, apyéé mbɔ́ elé genó eyigé ebe ejɔ́.

⁹ Ebe ewé eké, “Muú akwege fɔ́ ulɔ́, muú awágé fɔ́ nte muú, muú ájogé fɔ́ ejo, muú áfyege amɛ né genóge nte,” ne mabɛ ayi fɔ́ mako, ácho aji né ebe emá, ewé eké, “Gbógé ne nte menɛme wyeé ndere ɔgboó ne gemɛ jyéé.”

¹⁰ Muú abɔ́gé gejeé ne nte menɛme, apyéé fɔ́ ji gabo. Ndere elúmbò, muú aké abɔ́ gejeé ne nte menɛme apyéé mbɔ́ lé yéndégenó eyigé ebe ejɔ́.

¹¹ Debó mampyegé wyembɔ́ néndé dékaá gefɔ́ge gébé eyigé esé délu mbɔ́ wyé. Gébé gekwane eyi débɔ́ mampeé geja, néndé gébé eyigé esé détanege né efwyale gabo gela kwákwálé gepwɔ́ ndere gebɔ́ gelú mbembɛ ayi défyéé metɔ́ ne jisɔs fyéé.

¹² Elá gáchyéé utuú ubye. Elá gachyéé bií ujyaá. Délyaá unó bi bɔ́ ápyéé né gemua, défyé unó ummye ebi Ɛsɔwɔ achyége démmye ummye bií gbɔ́.

¹³ Dépyegé unó chanéné ndere bɔ́ abi ápye unó bií gbɔ́. Lyagé mapáá mabomabo, dényúgé fɔ́ mmɔ́ dékwene. Lyagé unó bi ugboó mmye. Déwamégé fɔ́ ne ate, désogé fɔ́ metɔ́ nnó bɔ́ abɔ́ unó ápwɔ́ enyú.

¹⁴ Chyegé gemɛge nyú geko mbaá Ata jisɔs Kras, délyaá manferege ndere dépye mmye ekwilegé enyu mampye ubobo unó bi menyammye ákelege.

14

Muú ayi ábené né depɔ́ré Ɛsɔwɔ, ne ayi alá ábené wó

¹ Segé muú ayi alá bene né depɔ́ré Ɛsɔwɔ wó, dényéégé fɔ́ mbeé ne ji né genó eyi ji áferege, yé gelú cho yé gelú gyéé.

² Muú ayi fɔ́, metɔ́ ewé ji afyéé ne Ɛsɔwɔ egarége ji nnó anyegé yéndégenó. Yémbɔ́ muú ayi alá bené né depɔ́ré Ɛsɔwɔ wó, metɔ́ ewuú egarége ji nnó anyégé lé ulá.

³ Ne ékágé muú ayi anyéé yéndégenó, ábyágé ayi alá anyéé. Ne ékágé muú ayi alá anyéé yéndégenó ajógé nnó ayi anyéé yéndégenó alu gyéé, néndé Ɛsɔwɔ ase ji ntó nnó alú muú wuú.

⁴ Wɔ́ ɔlú waá ayi ójógé nnó maá utɔ́ muú yicha alu gyéé? Muú ayi abɔ́ maá utɔ́ yimbɔ́ ne ákágé garé mbɔ́gé alu gyéé yé alu cho. Ne abéé nye cho néndé Ɛsɔwɔ apye nye ji atene cho.

⁵ Bɔ́ abifɔ́ áferege nnó bií uma ñɛa gemɛ upwɔ́ ebifɔ́ ne abifɔ́ áferege nnó yé bií bi ñɛa gemɛ upwɔ́ nte upɔ́. Yéndemuú abɔ́ mamferé né metɔ́ wuú akaá genó eyi gelú cho.

⁶ Bɔ́ abi áferé nnó bií uma ñɛa gemɛ upwɔ́ ebifɔ́, ápyembɔ́ manógé Ata. Bɔ́ abi anyéé yéndégenó, apyéé mbɔ́ manógé Ata néndé ebwó achyége matame mbaá Ɛsɔwɔ gétúgé menyéé yimbɔ́ ne anyé. Bɔ́ abi áshyá manyé

ufɔ́ɔ menyéé ebifɔ́, ápyembɔ́ manógé Ata ne achyégé ntó Ɛsɔ́wɔ́ matame.

⁷ Yé muú sé fɔ́ apó mebe, mampyege elé unó bi ji akélege. Ne yé muú sé fɔ́ ntó ayi akélege nnó agboó néndé mbɔ́ ne ji akélege apó.

⁸ Yé mbɔ́gé esé débégé abe elú elé nnó dénógé Ata. Ne yé mbɔ́gé dégbó lé gboó elú lé nnó dénógé Ata. Ndere elúmbɔ́, yé délu abe yé dégbó délu lé bɔ́ɔ Ɛsɔ́wɔ́.

⁹ Né gétú eyigémbɔ́ Kras agbó, ne akwilé né negbo nnó ji abe Ata mbaá bɔ́ɔ abi álu abe ne abi agboó.

¹⁰ Ulannó yé ne wɔ́ ɔ́garegέ nte menjme nnó alu gyéé? Yé wɔ́ ntó ulannó ne wɔ́ ɔ́byaá nte menjme wyéé? Ɛsé ako détenege nye né mbe ushu Ɛsɔ́wɔ́, asɔ́ mpa sé.

¹¹ Asá né njwe Ɛsɔ́wɔ́ nnó, “Ata aké te mbaá me nlú wáwálé, yéndémuú atome nye mano né mbe ushu wa, ne yéndémuú agarége nye ne meno wuú nnó, me nlú Ɛsɔ́wɔ́.”

¹² Nderé elúmbɔ́, yéndémuú sé jimboó agaregέ nye Ɛsɔ́wɔ́ ama mpa ndere ji apyéé ne genwá jíí.

¹³ Gétú eyigémbɔ́, débɔ́ manlyaa mangarege nnó muú yina alu cho ayina alu gyéé. Yémbɔ́ tóge eshye mange nnó ékágé dépye genó eyi gépyéé nte menjme yifɔ́ akparé yé nnó ákpé né gabo.

¹⁴ Me, ndere muú ayi nchomé mmye ne Ata Jisɔ́s, nkaá nnó yé menyéé fɔ́ ayi alu, ála apó fɔ́ pópó apó. Yémbɔ́ muú ákamege nnó gefoge menyéé ayifɔ́ apó fɔ́ pópó, ebyennó apó fɔ́ pópó né eta wuú.

¹⁵ Ne mbɔ́gé genó eyigé wɔ́ ɔ́nyéé gepyéé njme abifɔ́ ábɔ́ɔ éfwyale né metɔ́ɔ, ebyennó wɔ́ ɔ́lerege fɔ́ gejeé. Ékágé gétúgé genó eyigé wɔ́ ɔ́nyéé ɔ́chɔ́ nte menjme wyéé muú Kras agboó ntó gétú jíí.

¹⁶ Ékágé apyéé genó eyigé ɔ́feré nnó gelú cho, mbɔ́gé gepye nnó nte menjme wyéé apye gabo. Ɔ́pyege mbɔ́ bɔ́ɔ ákage chɔ́ɔ mabɔ́ nyú bɔ́ɔ Ɛsɔ́wɔ́,

¹⁷ néndé gefwa eyigé Ɛsɔ́wɔ́ ágbárege, gebɔ́ fɔ́ genó mampye ne manyégé ne manyúgé wɔ́. Elé

mampye unó bi úlú cho, mambe nesɔ́ ne bɔ́ɔ, ne mambe ne metɔ́ɔ megɔ́megɔ́, unó bi Mendoó Ukpea echyégé.

¹⁸ Ne muú aké apyéé utɔ́ɔ Kras né gefɔ́ɔ eyi, apyéé metɔ́ɔ egɔ́ɔ Ɛsɔ́wɔ́ ne bɔ́ɔ ntó áfégé nye ji.

¹⁹ Ndere elúmbɔ́, débɔ́ mafye mekpɔ́ mampyégé lé unó bi uchwɔ́ɔ ne nesɔ́ ne démmye nnó esé défyégé ate njme eshye né depɔ́ré Ɛsɔ́wɔ́.

²⁰ Ékágé gétúgé menyéé ɔ́chɔ́ unó bi Ɛsɔ́wɔ́ apyéé. Yéndé genó eyigé ányéé gelú pópó. Yémbɔ́ elú gyéé manyé yéndégenó eyi gepye nte menjme yifɔ́ akwe né gabo.

²¹ Elú galógálɔ́ nnó wɔ́ ɔ́lyaa manyégé menya, manyúgé mmɔ́ɔ yé mampyégé yéndégenó eyi gékágé pye nte menjme wyéé akwe né gabo.

²² Ndere elúmbɔ́, ékágé ɔ́lyaa nnó muú fɔ́ akaá genó eyigé wɔ́ ɔ́kamé né mechɔ́ ewéna, yémbɔ́ wyéé lé enyú ne Ɛsɔ́wɔ́ ne dékage kaá geji. Metɔ́ɔ megɔ́megɔ́ ebe ne muú ayi álá shulege fɔ́ ndo né geme ji gétúgé apye genó eyigé ji akaá nnó gelú cho.

²³ Yémbɔ́ muú abegé ne dembyɔ́ né unó bi ji anyéé, Ɛsɔ́wɔ́ agaré nnó akwe mpa, gétúgé ányé unó bi mbɔ́ ayi álá kamé fɔ́ nnó elú cho nnó ji anyé ubi wɔ́. Ne yéndégenó eyigé muú apyéé ayi álá kamé nnó gelu cho elé gabo.

15

Bɔ́ɔ Kras apyéé lé unó bi ugɔ́ɔ ate njme metɔ́ɔ

¹ Ɛsé abi débéné né depɔ́ré Ɛsɔ́wɔ́, debɔ́ mampógé abi álá béné wɔ́ né unó bi ebwɔ́ ápye gyéé, ebi ujwerege ebwɔ́ mankaá. Dépyégé fɔ́ lé unó bi ugɔ́ɔ esé ambɔ́ɔ metɔ́ɔ.

² Yéndémuú sé apyége genó eyi gegɔ́ɔ ate njme metɔ́ɔ nnó ebwɔ́ ábené né depɔ́ré Ɛsɔ́wɔ́ né galógálɔ́ bwɔ́ nnó ebwɔ́ áwe.

³ Néndé yé Kras apyéé fɔ́ unó bi ugɔ́ɔ lé jimboó metɔ́ɔ wɔ́. Yémbɔ́, ndere ásamé né njwe Ɛsɔ́wɔ́ nnó, “Mashye ayi bɔ́ɔ áshyéé wɔ́ áshulé me né mmye.”

⁴ Yéndé genó eyigé ásamé nya né mmu njwe Ɛsɔ́wɔ́, ása geji nnó gechyéé

εσέ majyeé, nnó ndere mekomejǎó Εσωω apyeé nnó εσέ dékógé metǎó, ne nnó εσέ détenege ne εshye né depǎré Εσωω. Εσέ dénege metǎó nnó Εσωω apye nyε unó bi ji anyéméno.

⁵ Nnenemmyε nnó Εσωω muú apyeé enyú dékógé metǎó ne détenege ne εshye né depǎ etií, apod enyú débe meko ama ne ate ndere dékwǎlege gekáge neke Kras Jisǎs,

⁶ nnó enyú ako chóncho né meko ama défεge nyε Εσωω muú alu nte Ata sé Jisǎs Kras.

Abya melómélǎ alu ayi bǎó Jus ne bǎó abi álá ápó bǎó Jus

⁷ Σεγέ yé ate, ndere Kras asele enyú. Dépyεgé mbǎ, bǎó áfεge nyε Εσωω.

⁸ Me ngarege enyú nnó Kras achwǎ pód εσέ bǎó Jus, manlere nnó Εσωω apyeé genó eyigé ajǎó nnó apyeé, nnó genó eyigé ji anyéméno ne ukwene ante se getane wǎwǎlé,

⁹ nnó bǎó abi álá pǎ bǎó Jus, áfεgé Εσωω né meshwe ayi ji agene εbwǎ. Elú wyε ndere ásamé né mmu ηwe Εσωω nnó, “Ndere elúmbǎ me nfεge nyε wǎ né geluage bǎó abi álá ápó bǎó Jus, nkwane nyε makwa nfεé wǎ.”

¹⁰ Ama ásǎ ntó nnó, “Enyú abi dela depǎ bǎó Jus, bεge ne nechóchó chóncho ne bǎó Εσωω.”

¹¹ Ama ásǎ ntó nnó, “Enyú bǎó abi dela pǎ bǎó Jus, fεge Ata. Bǎó ako aféé ji.”

¹² Ne Asaya ajǎó ntó aké, “Mpyáne Jesse achwǎó nyε, ne abεé nyε mfwa mbaá bǎó abi álá pǎ bǎó Jus, ne εbwǎ ánegege nyε metǎó ne ji.”

¹³ Nnenemmyε nnó Εσωω muú apyeé enyú dénegege metǎó ne ji, apye enyú débe ne nechóchó gejamegejame ne nesǎ ndere défyéé metǎó ne ji ne nnó utó Mendoó Ukpea upye metǎó εwé déneré mbǎ εwéné.

Pǎl agaré ula bi ji ásáme ηwe yina

¹⁴ Anme ba, me mbǎó nkaá cháηéné nnó enyú ambǎó delǎme melu dǎó. Nkaá ntó nnó enyú dewyaá defǎó ne yéndémuú nyú ákágé chyéé nte majyeé.

¹⁵ Yémbǎ né mmu ηwe yina, nsa enyú unó fǎ mpǎ ne εfǎ nnó mpyε enyú détege ubi. Me mbǎ nsa mpǎ ne εfǎ gétúgé galógálǎ ayi Εσωω áléré me,

¹⁶ me nsame unó bina néndé Εσωω apye nnó me mbe muú utǎó Kras Jisǎs mbaá bǎó abi álá pǎ bǎó Jus. Me mpyéé utǎó εba ndere mempyε upε, mangarege abya melómélǎ ayi atane mbaá Εσωω né mbaá bǎó abi álá pǎ bǎó Jus, nnó εbwǎ ábé ndere εchye εwé Εσωω akame mansε, εwé Mendoó Ukpea epyeé nnó εbe genógé ukpea mbaá Εσωω.

¹⁷ Me nwyaá gepǎge né utǎó bi me mpyéé mbaá Εσωω gétúgé nchomé mmyε ne Kras Jisǎs.

¹⁸ Nkágé do fǎ εbwǎ εwǎme né genó eyigé cha ekósé nnó Kras apod me nnó gétúgé mekomejǎó ayi mengaré ne unó bi mpyéé, bǎó abi álá pǎ bǎó Jus áwuú ne Εσωω nana,

¹⁹ né utó gepǎge ufelekpa ne utó Mendoó Ukpea. Ndere elúmbǎ, oló né Jerosale ókwǎné né gebágé mewaá Ilirikum, nke me nnere mangaré abya melómélǎ Kras εwu.

²⁰ Elú me me metǎó nnó me ngarege abya melómélǎ Kras né mbaá ayi yé muú fǎ álá lú dangaré, nnó ekágé εbé eké ntegege gepú mfaá nebǎmé eníne muú ayicha afyeé.

²¹ Elú wyε ndere ásamé né mmu ηwe Εσωω nnó, “Bǎó abi álá alu dangaré εbwǎ abya wuú agene nyε ji, ne abi álá alu danwú depǎ eti détomé ne ji, ákaágé nyε.”

²² Gége genó eyi gegbeé me gejame ndǎ nla chwǎ fǎ nge enyú wǎ.

Pǎl ashuí manjye ge bǎó Εσωω né melǎ Rom

²³ Yémbǎ nana ayi nnere utǎó ba né uba mewaá bina ne te mbaá me nshyage me né gejamegé anme manchwǎ ge enyú,

²⁴ nferé nnó ntegege nyε εféé nge enyú gébége nké njyeé Spen nnó mbe ne enyú mboó ndǎó, enyú dépód me njye mbe ne neke na.

²⁵ Yémbǎ nana njyeé kpe Jerosale manjye chyéé εchye mbaá bǎó Εσωω abi alu εwú.

26 Néndé metáó εγω βός Εσωω né ubaá mewaá Masedonia ne Akaya, achwó ηκα mamπόό ubya βός né gelu-age βός Εσωω né Jerosale.

27 Metáó εγω εβwό mamпыε mbó. Ely éké ujwóó ne εβwό anyeé βός Jus néndé te mbaá βός Jus ápyeé εβwό abóó mejé ewé abya melóméló achwóó ne ewú, εβwό ntó age nnó elú galógaló mamπόό εβwό ne ηκα.

28 Ne gébégé me nnerege nye mansé ηκα yina eyi ate aηme achwóó ne nchyege mbaá ubya βός bimbo, nkoógé nye manjye Spen ne ntenege nye eféé né Rom.

29 Nkaá nnó me nchwóge ge nyú, nchwóó nye ne gekpekepegé méjé ewé Kras achyege ényú.

30 Aηme ba, gétúgé metáó ewé esé défyéé ne Ata Jisós Kras ne gétúgé Mendoó Ukpea epye esé débóó gejeé ne ate, nkpeage ényú nnó décho mbwa ne me dénnénemmye mbaá Εσωω gétú ya.

31 Negé mmye nnó mbógé βός abi alá fyéé metáó ne Ata né Judiya wó apyege me, Ata afere me né amu bwó ne nnó βός Εσωω né melo Jerosale ákamé mansé echye ewé me nchwóó εβwό ne ewú.

32 Dépyeégé mbó, mbógé Εσωω ákamege, me nchwóó ewú ne nechóchó, me ne ényú chóncho défyé nye ate eshye.

33 Nnénemmye nnó Εσωω muú apyeé esé débéé né nesó abe ne ényú. Amen.

16

Pól abó matame mbaá βός Εσωω né Rom

1 Nkelege mamпыε ényú dékaá nnó Fobe, menme sé ayi mendée awyaá gepó gelógló. Ji alu memπόó né echomelé βός Jisós né melo Senkrea.

2 Ndere ji achwóó ewu segé ji ndere βός Jisós ásele nte menme. Pógé ji né yéndégenó eyigé ji akelegé néndé ji apóó me gejamégé βός yé me ntó.

3 Tamegé Priska εβwό ne Akwila. Eβwό ácho mbwa ne me dépyeé utóó Kras Jisós.

4 Ela dachyeé mbó áchye gemege bwó getú ya. Me ntame εβwό yé machomelé βός Jisós ayi álu né gebagé mewaá βός abi alá pó βός Jus átame ntó εβwό.

5 Tamage ntó echomelé βός Jisós abi anywerege né gepúge εβwό.

Tamegé ntó Epenetus mejeé wa ayi ngbóo ne ji. Ji alu muú mbe ayi akame ne Kras né gebagé mewaá Esya.

6 Tamegé Meri muú apye utóó ne eshye né galógaló nyú.

7 Tamegé Andronikós ne Junias ate βός melo wa. Eβwό abó alú né deno chóncho ne me. Eβwό ábó me mbe ácho mmye ne Kras gemegé nnó me ncho. Eβwό alú βός abi áwyaá enógé né geluage áηgbá Kras.

8 Tamegé Amplatós nte menme ayi ngbóo ne ji dóó gétúgé déchomé mmye ne Ata.

9 Tamegé Ubanós nte menme ayi apye utóó Kras chóncho ne esé ne Stakys mejeé wa ngbóo ne ji.

10 Tamegé Apelis muú aleré wáwálé nnó ji alú muú Kras. Tamegé ntó ula gepúgé Aristobolos.

11 Tamegé Heródyon muú melo wa. Tamegé ntó abi álu βός Jisós né ula gepúgé Nasisós.

12 Tamegé Trifana ne Trifosa. Andée bina ápyeé utóó Ata ne eshye. Tamegé Pesis, mejeé wa ayi gejeé. Mendée ayina apye utóó Ata ne eshye.

13 Tamegé Rufós muú Ata ajyaá. Tamegé ntó mma awuú muú aselé me ndere maá awuú.

14 Tamegé Asinkritós ne Filegón, ne Hemés ne Patrobas ne Hemás ne aηme abifó abi álu ne εβwό.

15 Tamegé Filologós ne Julya ne Nerós ne menmo wuú ayi mendée ne Olymfás ne βός Εσωω ako abi alu ne εβwό.

16 Tyagé ate ne gejeé. Machomele βός Kras ako áyi alú wé ábó ényú matamé.

Pól achyeé βός Kras né Rom kwyak-wya majyéé

17 Aηme ba, nnene ényú mmye nnó desé gébé ne βός abi áchwóó ne áηgya, ne ábulége matáó βός abi áfyé metáó

ne Kras. Ebowó álerege unó bi cha ebi ula upó f́ unó bi b́ Kras. Bege tete ne ebẃ.

¹⁸ Uf́ b́ bina ápye f́ ut́ Ata sé Kras. Apye lé unó bi ebẃ áwuú chanéné. Aselé gelóge mej́ ne mej́ dembwólé ánywaá b́ abi mat́ bẃ álu dada.

¹⁹ Yéndémuú Kras akaá nnó enyú dépye unó bi abya melóméló áké enyú dépyege. Gétú eyigémb́ met́ eǵ me ne enyú. Yémb́ nkelege nnó enyú déb́ ne dénnga nnó dépyegé uno ulúl, ne nkelege ntó nnó déb́ chin ékágé dépyegé unó nchye.

²⁰ Ela dachyé, Eśẃ muú apyé esé déb́ neś ne ate apye nye enyú dépẃ danch́meló, ji ala eké déjyaré ne uka.

Nnenemmye nnó Ata sé Jiśs Kras aleré enyú galógál.

²¹ Timóti nte muú ayi mpyéé ut́ uluá ne ji atamegé enyú. Lukís ne Jasón ne Śsipata ate b́ meĺ wa áló ntó enyú matame.

²² Me Tetiýs muú mpógé Pól mansa ηwe ayina, nló enyú matamé ndere muú ayi áchomé mmye ne Ata.

²³ Gaýs muú ábelé me, ne echomele b́ Jiśs abi anywerege né gepú ji áló enyú matame. Erastus muú ábélege ηka meĺ ne menme sé Kwat́s áló enyú matame.

²⁴ [Nnenemmye nnó Ata Jiśs Kras alerege enyú galógál.]

Pól afégé Eśẃ né kwyakwya malo ηwe yina

²⁵ Déchye Eśẃ ηǵ. Ji akaágé pye enyú détené ne eshye né met́ ewé enyú défyé ne Jiśs Kras ndere me ngaré enyú deṕré Kras né abya melóméló. Ne abya melóméló yina alu lé genó eyigé Eśẃ ábelé nya bibíí te gachií.

²⁶ Yémb́ nana Eśẃ aleré gb́ηǵ unó bi ji ab́ abelé bibíí. Eśẃ muú alá agboó f́ aj́ nnó dégaré unó bi b́ ekpáv́ bíí áb́ ásamé mbaá b́ mme meko nnó áfyéé met́ ne Eśẃ ne áwúgé ne ji.

²⁷ Nǵ ab́ ne Eśẃ te kwyakwya. Ji mbií ne awyaá dénnga deko. Ebe mb́, gétúgé genó eyigé Jiśs Kras apyéé. Amen.

Νῶε μβε ayi Pōl ásamé mbaá εchomele bṵó Kras né Kōrent

Pōl atamege bṵó Jisṵs né melṵ Kōrent

¹ Me Pōl ne meημε sé Sṵstenis ne désamé ηwe ayina. Εṵṵṵ akú me ndere ji akélege nnó me μβε ηgbá Kras Jisṵs.

² Detṵme ηwe ayina eta enyú εchomele bṵó Jisṵs né Kōrent. Enyú ako abi Εṵṵṵ akuú nnó débé bṵó bií, apye mé enyú déla bṵó ukpea ndere déchome mmye ne Kras Jisṵs. Wyembṵ ntó ne ji apyεé chóncho ne bṵó ako abi álú yéndé mbaá ánógé Ata εsé Jisṵs Kras. Ji álú Ata awese ne awu bwó.

³ Εse dénenemmye nnó Nte sé Εṵṵṵ ne Ata Jisṵs Kras álérégé enyú galógál, ne ápye enyú débé ne nesṵ.

Bṵó Kras áwyaá mejeé ndere áchome mmye ne ji

⁴ Ne yéndégébé me nké nnemmye gétúgé enyú, ntamege Εṵṵṵ muú me nnógé néndé alere enyú galógál wuú ndere dechomé mmye ne Kras Jisṵs.

⁵ Elé gétú ji ne Εṵṵṵ ajélé enyú né mati mako, apye enyú débó denjáré mejṵó matimatí ne nnó dékágé ntó depṵ etií matimati.

⁶ Εwéna eléré nnó abya melómélṵ Kras ayi Me ngaré enyú akpe enyú mmye wáwálé.

⁷ Ndere elúmbṵ, enyú déwya mé yéndé εchye ewé Mendoó Ukpea εchyege bṵó Εṵṵṵ ndere débelé ame meti dégilé nnó dége Ata Jisṵs Kras sé akéré meso fa mme.

⁸ Εṵṵṵ apye nye ntó enyú détené chánchá té kwyakwya, ne muú fṵ ashúlégé fṵ enyú ndo né bií bí Ata sé Jisṵs Kras akérege fa mme nnó enyú dépye gyéé.

⁹ Εṵṵṵ muú ajógé genó apyéε, elé ji ne akuú enyú nnó décho mbwa ne Maá wuú Jisṵs Kras ayi álú Ata εsé.

Angya ákpe né εchomele bṵó Kras

¹⁰ Anmé ba, nnene enyú mmye né mabṵ Ata sé Jisṵs Kras nnó déwamégé sé, bége meko ama. Débege mba, angya abεé fṵ né metṵó metṵó nyú. Bége chónchó ne ate, né uféré nyú ne metṵó εma.

¹¹ Njógé mba néndé, bṵó fṵ né gepúgé Kleo ágaré me nnó enyú déwamege ne ate.

¹² Genó eyigé njógé mba géluú nnó, bṵó abifṵ ajógé áké εbwṵó álú bṵó Pōl, abifṵ áké εbwṵó álú bṵó Apolos, abifṵ áké εbwṵó álú bṵó Sefas, ne abifṵ ntó áké εbwṵó álú bṵó Kras.

¹³ Enyú dékaré Kras malumalu, elé mba? Nnó me Pōl ne áwṵmé né gekwa gétúgé enyú? Wa áwyaá enyú manaá Εṵṵṵ né mabṵ ma?

¹⁴ Ntamege Εṵṵṵ nnó, né gelúage enyú yeé muú ayi cha ayi nwyaa ji manaá Εṵṵṵ apó, εκosé Kripus εbwṵó ne Gayṵs.

¹⁵ Ne muú nyú fṵ akaágé jṵó nnó me nwyaa ji manaá Εṵṵṵ né mabṵ ma.

¹⁶ (Εh mente, nnó nwyaa ntó Stefanas manaá Εṵṵṵ ne bṵó abi alu né gepú jií, nferé nnó me mma nwyaa sé muú ayichá manaá Εṵṵṵ wṵ εκosé bina)

¹⁷ Jisṵs Kras ató fṵ me nnó nchwṵ nwyágé bṵó manaá Εṵṵṵ wṵ, ató lé me nnó nchwṵ ngárégé bṵó abya melómélṵ. Nchwṵ fṵ mankwáné denyaré mejṵó né denjá eta ngárége bṵó wṵ. Mbṵ mpye mba, mba abya melómélṵ ayi agarege ndere Jisṵs agboó ne gekwa abεé sé ne uto ne me mpyé fṵ mba wṵ.

Kras ne alú uto ne denjáré Εṵṵṵ

¹⁸ Bṵó abi ánomé mme detu, áse nnó abya melómélṵ yina, ayi εsé dégarége ndere Jisṵs agboó né gekwa alu genkekenégé genó. Yémbṵ né εsé abi Εṵṵṵ áwénege gemége sé, dékaá nnó alú lé uto Εṵṵṵ.

¹⁹ Genó eyigé njṵó mba, mba ne ásamé ntó mmu ηwe Εṵṵṵ nnó Εṵṵṵ aké, “Me mpye nye defṵré bṵó denjá déno mme detú, ne mmpye nye ano denyaré mejṵó bṵó abi ákaá dṵó akwé tametame.”

²⁰ Ndere elúmbṵ, εbée nye nnó ne bṵó denjá? Εbée nye nnó ne abi akaá

ημε? Εβέε νυε nnό ne bόό abi ákaá denyaré mejόό? Mbό ne Εσωω apye denγaré bόό mme délá ukenkéné unό.

²¹ Εσωω ase denγά etiί, apye nnό εbέgé fό kόkoge mbaá bόό mme nnό akaá ji né denγα etiré bwό. Yέmbό, ase abya melóméló ayi εsé dégárege, ayi bόό áselé nnό alú gekenkénégé genό, áwéné gemége bόό abi áfyεé metόό ne ji.

²² Bόό Jus ákélege mangé lé ufélekpá ne ákame nnό genό eyigé muú ajόge gelu wáwálé. Abi bόό Grek ákélege mangé lé denγά ne ákame nnό genό eyigé déjόge gelu wáwálé.

²³ Εsé dégárege lé ndere áwómé né gekwa Muú yi Εσωω akweré ji elá gefwa. Abya yina ne apyεé matόό anywónege bόό Jus né mmu ne bόό abi álá pό bόό Jus ásele nnό álú lé gekenkénégé genό.

²⁴ Yέmbό bόό Jus abifό, ne bόό Grek, abi Εσωω ákuú nnό ábé bόό biί, ákaá nnό Kras alu uto Εσωω ne denγaré Εσωω.

²⁵ Unό Εσωω εbi akwaá áferé nnό úlú lé ukenkéné unό, denγά délú wyε dépwό denγaré bwό. Ne unό Εσωω εbi akwaá áselé ntό nnό úlú jόό, uwyáá εshye upwό εshye εwé bwό.

²⁶ Anmé ba, tégé nkane enyú débό délú gébégé Εσωω ákuú enyú nnό débé bόό biί. Né amé gejamége bόό, áselé nnό enyú dépό fό ne genό eyigé εbwό ákaá nnό elé denγά, gejamége enyú débό depό anό bόό, ne gejamége enyú détané fό né mala upú kpakpa wό.

²⁷ Yέmbό Εσωω ajoyá bόό abi bόό mme áferé nnό álú ukenkéné bόό nnό mekpo unό εgbáre bόό denγά. Ne ajoya ntό bόό abi bόό mme aferé nnό aneá geme wό, nnό mekpo unό εgbáre anό bόό.

²⁸ Bόό abi álá atané né mala upú kpakpa wό, abi bόό mme ábyaá, εbwό abi bόό mme áselé nnό aneá geme wό, εbwό ne Εσωω ajoyá nnό ábé bόό biί. Εσωω apyεmbό nnό, atyaá unό bi bόό mme aferé nnό uneá geme.

²⁹ Ndere elúmbό, yé muú ayi akáge do εbwό εwómé né mbe ushu Εσωω

nnό, Εσωω ajoyá me gétúgé me nhea geme ápό.

³⁰ Ngba, εwómé mendόό epό, elé Εσωω jimbόό ne apye nnό enyú dechό mmye ne Kras Jisós. Jisós yina ne alú denγά etiré Εσωω. Ji apyε εsé delú cho né mbe ushu Εσωω, apyε ntό εsé delá bόό ukpea Εσωω, ne awené gemége sé né yéndé gabo.

³¹ Ndere elúmbό, dépyé ndere ásamé né mmu ημε Εσωω, nnό “Muú aké adόό εbwό εwómé, adόógé gétúgé genό eyigé Ata Εσωω apyε.”

2

Pól agárege abya ayi Kras agboó né gekwa

¹ Anmé ba, gébégé me nchwό nyá eta nyú, mangaré mekomejόό Εσωω nkpá fό anό denya ne denγά eta ne ngárege enyú mekomejόό yimbό wό.

² Ndere mbό nlú ne enyú, njόό né metόό wa nnό, mpye sé genό eyigé cha ekosé mangaré abya Jisós Kras ne nkane agboó né gekwa.

³ Nchwό eta nyú ne gepwa né mmye, nweré jaja ne εfό metόό.

⁴ Mejόό εwé me njόό, ne unό bi me nleré enyú, uléré fό nnό me nwyáá anό denya ne denγaré mejόό mampye enyú dékámé ne genό eyigé me njόό wό. Yέmbό elé uto Mendόό Ukpea ne upyεé nnό enyú dékaá nnό unό bi me njόό ne ebi nleré úlú wáwálé,

⁵ nnό enyú défyεé metόό ne Εσωω gétúgé uto biί. Me nkélgé fό nnό dénéré metόό né denγaré akwaá.

Mendόό Ukpea epye bόό ákaá denγaré Εσωω

⁶ Né egbe εwé denγά etiré délú wáwálé, déselé déti dedόό abya ne bόό abi ábené né depóre Εσωω. Denγά etiré na, dépόfό etiré bόό mme, yeé εbélé etire afwa mme néndé ela gachyεé gefwagé bwό gebyeé.

⁷ Ne εsé degárege mekomejόό ne denγaré Εσωω etiré té nyá muú fό álá akaá wό, néndé Εσωω abό apyε nnό muú fό akágé fό deti. Gémgé nnό mme yina alό, Εσωω abό abelé mé

denjá etiré na, nnó gébégé ake apye genó eyigé gelu ji metáó, esé débo ηγο wuú.

⁸ Yé mfwá mme yina ama, ayi akaá denjá etiré na apó. Abó akaá, mbó áwó fó Jisós Kras, Ata ayi apwáó amu né gekwa wó.

⁹ Yémbó genó eyigé Esówa apye gelu wye ndere ásamé né mmu ηwe Esówa nnó, “Unó bi yé muú alá lu danγε, ebi muú alá lu danwú, yé ebi muú ntó alá lu danfere, ubi ne Esówa akwye ábelé mbaá bóó abi ágboó ne ji.”

¹⁰ Né egbé ewesé, Esówa apye esé dékaá unó bina, ndere atómé Mendoó Ukpea wuú nnó apye esé dékaá ubi. Mendoó Ukpea Esówa egéne yéndégenó chánchá, yé anó unó bi Esówa alá lú dampye muú fó abó mbe akaá.

¹¹ Kágé nnó yé muú ayi akágé uféré bi úlú muú yichá né metáó ápó, ekosé muú yimbó jimbóó. Wyembó ntó ne muú alá kágé ufére ebi úlú Esówa metáó, ekosé Mendoó Esówa jimbóó.

¹² Nana esé bóó Esówa dékaá nnó achye fó sé mendoó bóó mme wó, achye elé esé Mendoó wuú nnó apye esé dékaáge unó bi ji achyege esé.

¹³ Nkaáwú ne dégárege unó bina, délá dégáregé fó ne denjárege akwaá. Dégárege lé ndere Mendoó alerége esé, mmye ké déselé uchuú ebi Mendoó alerége dégárege depóré Esówa.

¹⁴ Yémbó muú ayi alá pó ne Mendoó Esówa akélegé fó mankamé ne unó bi Mendoó Esówa alérege. Aselé ubi nnó úlú lé ukenkéné unó eta wuú, néndé elé Mendoó Esówa ne apye nnó muú ákaá ubi. Ndere elúmbó, ji akágé kaá fó ubi.

¹⁵ Ne muú ayi Mendoó Esówa alú ji mmye, acherege depó déko ne akaá yéndégenó. Yémbó, akágé chere fó ji, akaá gefóge muú ayi ji alu.

¹⁶ Genó eyigé me njóó mbó gélú wáwálé wye ndere ásamé né mmu ηwe Esówa nnó, “Yé muú akágé genó eyigé Esówa aférege. Yé muú akágé chyéé Esówa majyéé. Yémbó esé abi déwyaá Mendoó Esówa ne dékáge genó eyigé Kras aférege.”

3

Bóó abi ábené né depóré Kras áchwó fó ne angya

¹ Anmé ba, gébégé nlú ne enyú, ngaré fó enyú mekomejóó ndere bóó abi Mendoó Esówa elú ebwó né mmye wó. Ngaré enyú ndere bóó abi álu ákwálege unó mme yina ne bóó abi álu ambane né depóré Kras.

² Me nleré enyú unó bi ulá utoó, wye ndere muú achyegé mamáné kó némbé alá aságé chyéé ji menyéé metometo. Me nleré fó enyú unó bi utóó wó, néndé enyú délú dambéne mankaá ubi. Yé nana délú dambéne.

³ Me njóge mbó, néndé enyú délú pyéé unó mme yina ndere matáó nyú ákélege, demmye demboó, déwamege ne ate, ewéna eléré nnó enyú délú wye eké bóó mme, délú pyéé wyé unó bi ebwó ápyéé,

⁴ néndé, mbóge muú nyú ajóge nnó, “Me nlú muú Pól,” ayifó aké, “Me nlú muú Apolos,” enyú depó fó chá ne bóó mme.

⁵ Gárege me, enyú déferé nnó esé ne Apolos délú chá? Esé délú lé bóó utóó Esówa abi ji ajyaá nnó dépye enyú défyéé matáó ne ji. Yéndémuú sé apyéé utóó bíí ndere Esówa achye ji nnó ápye.

⁶ Utóó bina, úlú nnó, me mpe mbwé, Apolos agbe manaá wye. Yémbó Esówa apye mbwé yimbó awené.

⁷ Ndere elúmbó, muú ayi apéne mbwé ne ayi agbéle manaá wye, áfu yé genó wó, Esówa muú apye mbwé yimbó áwéné ne aneá gemé.

⁸ Muú ayi apéne ne ayi agbéle manaá wye álú wye janja. Ne Esówa achyegé yéndémuú nsá ndere ji apyéé utóó bíí.

⁹ Esé ne Apolos décho amu dépye utóó Esówa uluá. Ne enyú délú mekóó Esówa ewé ese dépye utóó wyé, enyú délú ntó gepú eyigé Esówa aténege.

¹⁰ Né galógáló ayi Esówa abó aléré me, nló mampye utóó bíí eta nyú. Mpye utóó ndere mentené gepú melóméló ayi afyé nébómé gepú chánéné ne bóó abifó álóó manténégé gepú mfaá néni. Ne yéndémuú ayi

átenege mfaá nébómé eniné mbɔ, asé gébé.

11 Eṣɔwɔ abelé mé Jisɔs Kras ndere nébómé eniné mbɔ. Ne yéé nébómé eniné chá eniné muú fɔ amáge fyé népó sé.

12 Bɔɔ abifɔ, ásele nye unó ulóúló ebi ákuú nnó gul, seleba, ne mataá malómáló, atené gepú né mfaá nébómé eniné mbɔ. Ne abifɔ ntó ásele nye unó bi ula utoó manchɔɔ ndere deweé, mancha ne nchu átene gepú né mfaá nébómé eniné mbɔ.

13 Ne bií uma ebi Jisɔs apane nye mpa bɔɔ, yéndé gefɔgé utɔɔ ebi muú apyéé ugénege nye gbógónó. Néndé né bií bimbɔ, Eṣɔwɔ aselé nye mewe, afwɔré utɔɔ ebi yéndémuú apyé, mangé nnó úlú ulóúló wa uboubɔ.

14 Mbɔgé gepú eyigé muú atené mfaá nébómé gepú eniné mbɔ gélá gésɔɔ wɔ, mbɔɔ yimbɔ abɔɔ nye nsá.

15 Ne mbɔgé gésɔgé ebyennó mbɔɔ yimbɔ atané amu. Yémbɔ jimbɔɔ atanege nye né efwyale gabo eké muú ayi áboó atané né mmu gepú eyigé gésóge.

16 Dékaá fɔ nnó enyú délú melú ujwólé Eṣɔwɔ ne nnó Mendoó Eṣɔwɔ elú enyú mmye wɔ?

17 Ne muú achɔgé melú ujwólé Eṣɔwɔ, Eṣɔwɔ ntó áchɔɔ genwá jii. Melú ujwólé Eṣɔwɔ ewémbɔ, elú melu ukpea ne enyú ne délú melú ujwólé ewémbɔ.

18 Débɔwólégé gemεge nyú. Mbɔgé muú nyú aférége nnó awyaá denǵá ndere bɔɔ mme awyaá, nchyege ji majyéé nnó ábwólé álá gefɔgé muú ayi bɔɔ mme ákuú nnó gekenkenége muú, nnó ábɔ denǵaré Eṣɔwɔ.

19 Me njɔɔ mbɔ néndé, unó bi bɔɔ mme áselé nnó úlú denǵá, úlú lé ukenkené unó mbaá Eṣɔwɔ. Elú wyémbɔ néndé ása né mmu ηwe Eṣɔwɔ nnó, “Bɔɔ abifɔ aférege nnó ebwɔ áwyaá denǵá, yémbɔ Eṣɔwɔ apyéne ebwɔ né denǵá bwɔ.”

20 Ne ama ása né mmu ηwe Eṣɔwɔ nnó, “Ata akaá nnó uféré ebi muú denǵá aférege upó yéé genó.”

21 Ndere elúmbɔ, ékágé muú nyú ádogé ebwɔ ewómé gétúgé genó eyigé ákwaá apyéé, ajógé nnó me nkwɔlege ayina, me nkwɔlegé fɔ ayina, kágé nnó yéndégenó gelú mé eyigé nyú.

22 Yé Pɔl, yéé Apolos, yelé Pita, yéé mme yina meko, yéé genwá, yéé negbo, unó bi úlú mbɔ nana ne ebi uchwɔɔ meso gébé, Eṣɔwɔ apyé nnó unó bina uko, úlú ebi enyú.

23 Ne enyú ako delu bɔɔ Kras, ne Kras atane mbaá Eṣɔwɔ.

4

Pɔl atee bɔɔ Kras né Kōrent ndere genwáge ηgbá Kras gébɔɔ mambε

1 Ndere elúmbɔ, sége nnó esé delu lé baá utɔɔ Kras ne bɔɔ abi Eṣɔwɔ afyé né amu sé unó bií ebi ubó úlú bíbí nnó dépye bɔɔ ákaá.

2 Ne muú ayi áfyéé ji utɔɔ bií né amu, genó eyigé muú apéle mangé eta wuú gélú nnó apyé utɔɔ bií ne metɔɔ wuú mmu εma.

3 Yé ebélé enyú, yé lé bɔɔ abi chá ne ashúlégé me ndo nnó nlu gyéé né utɔɔ eba, ewémbɔ efú me yéé genó wɔ. Me mbɔɔ ntó nkágé sɔ fɔ mpa yimbɔ nchye gemε ya nnó utɔɔ ba úlú cho.

4 Né metɔɔ wa, nferé nnó utɔɔ bi Eṣɔwɔ achye me, mpyéé ubi chánéné. Yémbɔ ewéna eléré fɔ nnó me nlu cho wɔ. Elé Eṣɔwɔ ne asɔɔ mpa wa.

5 Gétú eyigémbɔ, déwegé fɔ mmye deshúlégé muú ndo nnó apyéé fɔ utɔɔ ebi Eṣɔwɔ achye ebwɔ chánéné, néndé gébé gélú dankwáne mampa depó etiré na. Gíge bií bi Ata akérege meso fa mme, achwɔgé apyé nye yéndégenó eyigé akwaá apyéé bíbí gégené gbógónó, apyé bɔɔ ákaá uféré ebi úlú ate bɔɔ né matɔɔ. Bií bimbɔ elé Eṣɔwɔ ne afége nye yéndémuú ndere apyé utɔɔ bií.

6 Anmé ba, né gétúgé enyú nse gemε ya ne Apolos nméé ne unó bi me njɔɔ mbɔ nnó mpye enyú dékaá ula mekomejɔɔ ayi ji ajɔɔ nnó, “Ékágé enyú délyaá mankwólé majye ami ásame né mmu ηwe Eṣɔwɔ.” Néndé mbɔgé dékwólégé mami chánéné, déselé fɔ muú fɔ nnó anjeá gemε apwɔ

ayifō, débwege fō mmye nnó nlú muú yina epófō ayina.

⁷ Yé muú nyú ayi ajeá gеме apwōo nte ayifō apó. Unó uko ebi enyú déwyaá Esōwō ne áchyeé enyú, epó mbō? Ne mbōgé achye enyú unó bina chyége, ulannó muú nyú adóo ebwō ewómé nnó, “Mbōó unó bi né uto bá?”

⁸ Wōó òh! Enyú bōó Kōrent déferé nnó déwyaá mé unó uko. Dékwé mé gefwa, ne délú afwa ewé esé délá depó. Eeh! Ebé yé nnó enyú délú afwa wáwálé nnó esé ntó débáné enyú dégbaré gefwa chóncho.

⁹ Né metōó wa, nferé nnó Esōwō abelé esé áhgbá Kras né melú ewé elá epó ne enógé. Esé délú eké bōó abi ásoó mé mpa nnó áwáne, néndé elú eké ákpá esé ábelé gbónónó né mbaá ayi mme meko chóncho ne makiénné Esōwō ágéne.

¹⁰ Nnó esé délú ukenkéné bōó gétúgé délú bōó utōó Kras? Yémbō enyú dése gemege nyú nnó dékaá unó uko gétúgé déchomé mmye ne Kras. Bōó mme áselé nnó esé délú jōó, yémbō enyú déselé gemege enyú nnó déwyaá eshye. Bōó ánógé enyú yémbō ábyaá esé.

¹¹ Kpaá té gébé eyigé na, gébé geko fō wó esé dégéne menyé manyé ne manaá manyú wó. Défyé lé uchálé mandeé. Gébé eyigé fō, bōó áchyege esé efwyale. Ne gébé geko fō wó dégéne malu mambélé wó.

¹² Esé depye utōó ne eshye ne dégéne genó eyigé dényéé. Muú ajógé mejōó mebo ne esé, dénenémmye nnó Esōwō ájé ji. Bōó áké achyege esé efwyale, dékoge wyé matōó.

¹³ Bōó áké áchōó esé mabō, déshugé ebwó meko melóméló. Aséle esé nnó délú umpwapwané unó ne ujwaá ebi bōó ájyále ne uká.

¹⁴ Nsámé fō unó bina nnó mpye mekpo unōó egbáré enyú, nchyege lé enyú majyéé, néndé delú baá ba ne ngbóo ne enyú dōó.

¹⁵ Ne yé enyú débé lé ne gejamégé bōó abi ájame enyú né meti Kras, tége nnó déwyaá lé muú ama ayi alú nte nyú. Me muú mpyeé enyú déchome

mmye ne Kras ne nlú nte nyú, néndé me ne mbōó mbe ngaré enyú abya melóméló Kras.

¹⁶ Gétú eyigémbō nkpeáge enyú nnó dése gekágé neke ena.

¹⁷ Gégé ula bi me ntōme Timōti eta enyú mbō. Ji alú maá wa, ne ngbóo ne ji dōó. Ji alu muú ayi dékage líi mmye ne ji né depōré Ata Jisōs. Achwōgé, atée nye enyú unó bi me mpye ndere menkwólé Kras. Unó bina ne nlérege yéndé mbaá né machomele bōó Kras.

¹⁸ Enyú abifō, mmu agbeé enyú néndé déferé nnó me nchwó sé ewú.

¹⁹ Yémbō Ata akamégé nchwó ewú nana. Nchwōgé nkágé nye mbōgé utó Esōwō ulú ne bōó gempōge bina, wa apyéé lé meno detú.

²⁰ Genó eyigé géleerege nnó Esōwō alú mfwa muú gepófō denyaré mejōó elé uto bi Mendoó Ukpea echyege ji nnó abe ne genwá eyigé Esōwō akélege.

²¹ Ndé genó enyú dékélege? Dekwōrege gepōgé nyú, nnó me nké nchwōó eta nyú, nchwó pere manleré nnó me mbōó gejeé ne enyú, waá dékwórégé fō, me nké nchwōó, nchwó ne maá echyé? Nchyeé enyú efwyale?

5

Ubélé tametame né echomele bōó Jisōs

¹ Ubé òh, nwú nnó bōó ábélege ubélé tametame né geluáge nyú. Agaré me nnó muú nyú ama abelege ne mendée nte wuú. Gebobogé mechó ewé yéé bōó abi álá pó bōó Jus álá ápyeé fō.

² Ne enyú débwege mankwō mfaá bwége né gefōgé mechó ewé na? Pó gefōgé mechó ewé enyú débō mamfyé gepúgé negbo na? Ferege muú ayi apyéé gefōgé mechó ewéna wáwá né geluáge nyú.

³ Yé elé me nlá mpó ewú mbō, mendoó wa elú ne enyú, ne nsó mé mpa muú ayi apyéé gefōgé mechó ewé na nkane mbó mbegé ewú mpyeé, né mabō Jisōs.

⁴ Nkélege nnó enyú dékú echomele déchomége mbaá ama, mendoó wa

εβέε ne enyú ne uto Ata Jis̄s ntó ubέε ne enyú,

⁵ défyέé muú ubé yimbo né amu Danchameló nnó áwa menyammye wuú, nnó Es̄w̄o áfére ji né εfwyale gabo né bií bi Jis̄s Kras akerege meso manso mpa b̄ó.

⁶ Mmye mebwεge εlómé f̄ó. Enyú dékaá f̄ó nnó nekú némá ne nech̄óó εbá, wyε ndere εκέκέ yist gachyέέ εpyέε gejamégé flawa amuale w̄ó?

⁷ Déb̄ó mamferé muú yimbo ayi apyε gabo né geluage nyú. Ji alu εκέ yist ayi ach̄óó br̄ed. Depyεgé mbo debέε nyε pópó εκέ br̄ed ayi alá p̄ó ne yist. Ndere nj̄óge mbo, nkaá me nnó enyú delú br̄ed meke néndé áwá mé Kras muú alú maá εḡóhme gepε ayi epaá koó upú. *

⁸ Ndere dényé epaá εwéna, dényé εwú ne br̄ed meke ayi alá apó ne yist. Mmye ké débε ne mat̄óó pópó ne dégarεge wáwálé. Dényεgé f̄ó εwú ne gekwénege br̄ed ayi awyaá yist. Mmye ké débεge f̄ó ne gabo ne nchye ayi εsé déb̄ó déwyaá.

⁹ Né ηwe ayi me mb̄óó mbe ntómé enyú, ngaré enyú nnó défa mbwa ne b̄óó abi ábélege ubélé ne b̄óó tametame.

¹⁰ Me nj̄óge mbo, ntómé f̄ó ne b̄óó abi alá kágé Es̄w̄o. Ebw̄ó abi ábélege ubélé ne b̄óó tametame. Abi ásée use, abi ánógé aló uka, ne abi ájoó εjo. Nj̄óge mbo εbyennó nké enyú délyaá mme yina kánká. Yémb̄ó nj̄óó f̄ó mbo w̄ó.

¹¹ Me nsá lé nnó enyú défa mbwa ne yéndemuú nyú ayi aké alú men̄mé né εchomele b̄óó Es̄w̄o ne ábélege ubélé ne b̄óó tametame. Yéé ayi asée use, ayi anógé aló uka, ayi alwérege ulwεré, ayi anyuú mm̄óó akwene yéé ayi alú menj̄ó. Dényéyé yéé menyéé ne uf̄óó b̄óó bimbo.

¹²⁻¹³ Me mb̄óó f̄ó mansó mpa b̄óó abi alá p̄ó b̄óó Es̄w̄o w̄ó. Elé Es̄w̄o ne as̄óó mpa bw̄ó. B̄óó abi εsé déb̄óó mansó mpa bw̄ó, elé atε aηme abi

álu né εchomele b̄óó Jis̄s. Ndere elúmb̄o, pyεge ndere ásámé né mmu ηwe Es̄w̄o nnó, “Búge muú ubé yimbo atáné né geluágé nyú.”

6

B̄óó Jis̄s ájyέé f̄ó ne atε né εso

¹ Ulannó muú nyú ab̄ogé mpa ne nte men̄mé, ajyέ ne ji né εso, nnó b̄óó abi alá afyέé met̄óó ne Jis̄s w̄o ne ápa? Ulánnó déla jyεf̄ó né mbaá atε b̄óó Jis̄s nnó ákwyέ enyú.

² Dékaá f̄ó nnó b̄óó Jis̄s ne ápáne nyε mpa b̄óó mme w̄ó, Ne mb̄ogé enyú ne des̄o mpa b̄óó mme, ulannó enyú délá kaágé kwyε ukέké dép̄o né met̄óó met̄óó nyú?

³ Enyú dékaá nnó εsé ne dépáne nyε mpa makiénné Es̄w̄o, p̄ó mbo? Mb̄ogé dékaá mbo, εbyennó εsé dékágé kwyέε ukέké dép̄o fa né mme.

⁴ Ndere elúmb̄o, mechó εκwégé nnó déjyε né mbaá b̄óó abi εchomele b̄óó Jis̄s ala sé nnó εbw̄ó alú genó w̄o, nnó as̄ó mpa nyú?

⁵ Me nj̄ógé mbo nnó mpyé mmye εgb̄ó enyú. Nnó yé muú ama apó né geluágé nyú ayi awyaá denja mankwyέé dép̄o ne atε aηme nyú?

⁶ Elómé f̄ó nnó nte men̄me ab̄ogé mechó ne nte, akpá ji ajyέ né εso kpaá te aténégé né mbe ushu b̄óó abi alá áfyέé met̄óó ne Jis̄s w̄o nnó as̄ó mpa bw̄ó.

⁷ Ndere enyú dékpáne atε déjyε né εcha εso, élere nnó enyú dékwe mé dédo uwya mme. Ulánnó muú akεlege enyú mpa délá dékógé mat̄óó? Ulánnó muú ányéyé enyú upw̄óó délá dékógé mat̄óó?

⁸ Yémb̄o, nnó enyú délyaá b̄óó ákélégé enyú mpa, ányéyé enyú upw̄óó, dékélégé b̄óó mpa, dényéyé b̄óó upw̄óó cháchá ne atε aηme nyú.

⁹ Kágé nnó b̄óó ube ányéyé f̄ó gefwage Es̄w̄o. Ekágé muú ábwólé enyú, elú wáwálé nnó b̄óó abi ábélege ubεle ne b̄óó támetáme, abi ánógé aló uka, abi

* **5:7** Elú wáwálé nnó: Né Ijip, Es̄w̄o agaré b̄óó Isreli nnó, yéndé ula gepú áwa maá εḡóhme áse manoó mií áta manombi nnó ekiénné negbo εchw̄ogé ekoó upú bw̄ó koóge. Wyε gébé εyigémb̄o ntó, Es̄w̄o agaré εbw̄ó nnó br̄ed ayi εbw̄ó átyεge áfyεgé f̄ó yist (uka ebi upyέé br̄ed amualé) nnó εbw̄ó ályá melo Ijip wáwá.

ákwene malɔ, atɛ andé abi ábélege ne atɛ,

¹⁰ yé bɔɔ abi ájɔɔ ejɔ, abi ásée use, abi ányuú mmɔɔ akwéné, abi álwarege úlwéré, ne bɔɔ abi áfɔge unó bɔɔ. Ufɔɔ bɔɔ bina ako ányéé fɔ gefwage Ɛsɔwɔ.

¹¹ Mbɔ ntó ne enyú abifɔ débɔ délú. Yémbɔ Ɛsɔwɔ áshwóné enyú né gabo ayi dépye délá bɔɔ ukpea. Ase enyú nnó délú cho né mbe ushu wuu. Apyembɔ, gétúgέ utɔɔ bi Ata Jisɔs Kras apye ne utoó Mendoó Ɛsɔwɔ.

Se menyammye wye nógέ Ɛsɔwɔ

¹² Muú fɔ ákágé jɔɔ nnó, “Nkágé pyé yéndégenó eyi gejií me.” Wáwálé, yémbɔ kaá nnó unó ukouko fɔ wó uchwɔɔ né gelógáló wó. “Nkágé pyé yéndégenó eyi gejií me.” Yémbɔ nkágé lyaá fɔ nnó genó gefɔ gebɔɔ me deba, nla eké mefwε mbaá geji.

¹³ Muú ayifɔ ákágé jɔɔ aké, “Ɛsɔwɔ akwyéé menyé nnó akpene né une ne akwyéé une nnó menyé akpene wye.” Wáwálé, ne kágé nnó bií uma Ɛsɔwɔ achɔɔ nye une chónchó ne menyéé. Yémbɔ Ɛsɔwɔ achyéé fɔ mekwaá menyammye nnó abelege ubele támetáme ne bɔɔ wó, achyéé mekwaá menyammye nnó asé menyammye yimbɔ anógé Ata Jisɔs. Ne elé Ata Jisɔs ne áchérege menyammye mekwaá.

¹⁴ Ne ndere Ɛsɔwɔ asele uto bií apye Ata akwile né negbo, mbɔ ntó ne ásélé nye utó bií apye ɛsé dékwile né negbo.

¹⁵ Enyú dékaá chánéné nnó menyammye nyú alú lé upó menyammye Kras. Nnó elómbó, nnó muú asé gepógé menyammye Kras acho ne menyammye mendée eno? Ube! Ekágé be fɔ mbɔ.

¹⁶ Enyú débɔ mankaá nnó mende achogé mmye ne mendée eno, ebwɔ ne mendée eno yimbɔ ákwé eké muú ama, wye ndere ásámé né mmu ηwe Ɛsɔwɔ nnó, “Ebwɔ apeá ákwé eké muú ama.”

¹⁷ Ne muú ayi áchómé mmye ne Ata, ebwɔ ne ji ábéé metɔɔ ema.

¹⁸ Lyágé mámbélégέ ubélé ne bɔɔ támetáme. Yéndé gabo chá ayi muú apyεé, áchɔɔ fɔ menyammye wuu, yémbɔ muú ayi ábelégé ubélé ne bɔɔ támetáme, achɔɔ bɔ lé menyammye awuu jimbɔɔ.

¹⁹ Enyú dékaá fɔ nnó menyammye nyú alú lé melú ujwólé Mendoó Ukpea wɔ? Elé Ɛsɔwɔ ne afye enyú Mendoó Ukpea ewéna né mmye. Enyú ambɔɔ fɔ wó débɔɔ gemége nyú wɔ.

²⁰ Ɛsɔwɔ ana enyú ne genó eyigé gejeá geme dɔɔ mamferé enyú né efwyale. Ndere elúmbɔ, ségέ menyammye nyú dénógé Ɛsɔwɔ.

7

Déparé neba

¹ Góge me nshuu enyú meko né dépɔ etiré enyú désamé me.

Elú galógáló nnó mende achogé yé mmye ne mendée.*

² Yémbɔ, té mbaá bɔɔ ábélege ubélé támetáme dɔɔ, élóme nnó yéndé mende ábá awuu mendée ne yéndé mendée ntó ábá awuu menɔ.

³ Ne mende abó fɔ manshya mendée wuu ubélé wɔ, ne mendée ntó abó fɔ manshya menɔ wuu ubélé wó.

⁴ Menyammye mendée apó fɔ awuu jimbɔɔ, alú lé ayi menɔ wuu. Ne menyammye mende apó ntó awuu jimbɔɔ, alú lé ayi mendée wuu.

⁵ Ndere elúmbɔ, ékágé nte ashya nte ubélé, ekosé nnó ebwɔ ákámége meko amá nnó alyaa kpé atɛ né mboó gébé nnó anemmye mbaá Ɛsɔwɔ. Ne gébé eyigémbɔ gékógé, ebwɔ abó mankeré chónchó nnó ékágé danchɔmeló apye ebwɔ akpé né mmuameno gétúgέ alá akágé gbaré mmye bwó.

⁶ Me njógé mbɔ, epófɔ nnó ηmεrege muú fɔ mekpɔ mme nnó abá neba, yémbɔ nchyege lé enyú majyéé.

⁷ Metɔɔ ebó egɔɔ me nnó yéndémuú abε ukwa eké me. Yémbɔ yéndémuú awyaa εwuú echye ewé Ɛsɔwɔ achyéé ji. Achyéé bɔɔ abifɔ eshye mampye

* **7:1** Elú wáwálé nnó: Né gébégέ Pɔl, bɔɔ abifɔ né Kōrent áse nnó mamba neba álómé fɔ néndé muú ábagé neba ábɔɔ fɔ gébé eyigé ákuú ηwe, ne mangigé gejamége unó.

gefósgé genó eyigé na, achye abifo mampye eyigé na.

⁸ Mbaá bɔ́ abi alú ukwa, ne akwi andée, ngárége ebwó nnó, elómé nnó ebwó ábagé fɔ́ neba, abe ukwa nkane me nlú.

⁹ Yémbɔ́, mbógé ebwó ákágé gbaré fɔ́ menyammye bwó, ábá neba. Néndé elú galógáló nnó ebwó ábá neba ne nnó ájwyegé mmye.

¹⁰ Né mbaá bɔ́ abi abané neba, nkpeage ebwó nnó, mendée abagé menɔ́, ékágé alyaá menɔ́ wuú neba. Mejɔ́ éwé menjɔ́ mbɔ́ na, epófɔ́ me, elé Ata jimbɔ́ ne ajɔ́;

¹¹ yémbɔ́, mbógé mendée alyagé menɔ́ wuú neba; ábagé sé menɔ́ ayicha elá epɔ́ mbɔ́ wɔ́, akéré mbaá menɔ́ wuú ebwó akwyé depó. Ne ékágé menɔ́ ntó ábú mendée wuú né neba.

¹² Ne mbaá abifo abi abané bɔ́ abi alá áfyéé matɔ́ ne Kras wó, ngárége ebwó nnó yéndé menme ayi ábáné mendée ayi alá áfyéé metɔ́ ne Kras wɔ́, mendée yimbɔ́ akámégé nnó ajwólégé ne ji, ékágé alyaá ji neba. Mejɔ́ éwé menjɔ́ mbɔ́, étané membɔ́ né metɔ́ étané fɔ́ mbaá Ata wó.

¹³ Wyembɔ́ ntó, ne menme ayi ábáné menɔ́ ayi alá fyéé metɔ́ ne Kras wɔ́ alá abɔ́ fɔ́ manlyaá ji neba wó, mbógé menɔ́ yimbɔ́ akámégé nnó ajwólége ne ji.

¹⁴ Me njógé mbɔ́ néndé, Esɔ́wɔ́ ajeé menɔ́ ayi alá fyéé metɔ́ ne Kras wó gétúgé mendée wuú áfyéé metɔ́ ne Kras. Ne ajeé ntó mendée ayi alá fyéé metɔ́ ne Kras wɔ́ gétúgé menɔ́ wuú áfyéé metɔ́ ne Kras. Mbógé elá pɔ́ mbɔ́ wó, Esɔ́wɔ́ aselé baá bwó eké baá bɔ́ abi alá kágé Esɔ́wɔ́. Ne ndere elúmbɔ́, Esɔ́wɔ́ asé baá bwó ndere bɔ́ bií.

¹⁵ Yémbɔ́ mbógé muú ayi alá fyéé metɔ́ ne Kras wó, aké akélege manlyaá neba ne muú ayi áfyéé metɔ́ ne Kras, agɔ́ ji ayye, néndé ébé epɔ́ éwé egbárége muú ayi afyéé metɔ́ ne Kras nnó épye nnó alyaá ji neba. Esɔ́wɔ́ akú esé nnó débé né nesɔ́.

¹⁶ Wɔ́ mendée menɔ́ ayi ófyéé metɔ́ ne Kras kaá nnó getú jyéé ndɔ́fɔ́ menɔ́ wye akágé fyéé metɔ́ ne Kras. Ne

wɔ́ menɔ́ ayi ófyéé metɔ́ ne Kras kaá ntó nnó getú jyéé, ndɔ́fɔ́ mendée wye ákágé fyéé metɔ́ ne Kras.

Yéndemuú ábé wye ndere ji abɔ́ alu gemégé nnó Esɔ́wɔ́ akúú ji

¹⁷ Yéndemuú abe wye ndere ji abɔ́ alú gébégé Esɔ́wɔ́ akúú ji. Gé genó eyigé menlerégé né yéndé echomelé bɔ́ Jisɔ́s nnó apyegé mbɔ́.

¹⁸ Mbógé asó mé muú nsó ne Esɔ́wɔ́ alé ku ji nnó abe muú awuú, ékágé ámuá mambi nnó asó ji nsó. Ne mbógé ntó nnó alú dansɔ́ wɔ́ nso gébégé Esɔ́wɔ́ akúú wɔ́ nnó ɔ́be muú awuú ómmyégé fɔ́ nnó asó wó nsó.

¹⁹ Yé asó wó nsó, yé asó wó, éwémbo epye mechó wó. Genó eyigé gejeá gepwɔ́ gelú elé nnó ónógé mabe Esɔ́wɔ́.

²⁰ Ndere elúmbɔ́, yéndemuú abe wye ndere ji alú gébégé Esɔ́wɔ́ akúú ji.

²¹ Nnó óbɔ́ ɔ́lú memfwé gébégé Esɔ́wɔ́ akúú wó nnó ɔ́be muú wuú? Ékágé ɔ́chyéé gemé jyé efwyale getú eyigémbɔ́. Yémbɔ́, mbógé ógégé meti nnó ɔ́ferégé gemé jyéé nnó óbége sé memfwé pyembɔ́.

²² Kaágé nnó yé muú abɔ́ alú lé memfwé ne Esɔ́wɔ́ akúú ji nnó ábé muú wuú, né egbe éwé Ata apó mefwé. Elú ntó nnó muú ayi abɔ́ alá pɔ́ mefwé gébégé Esɔ́wɔ́ akúú ji nnó abe muú awuú, alú mefwé mbaá Kras.

²³ Tége nnó, Esɔ́wɔ́ ana enyú ne genó eyigé gejeá gemé mamferé enyú né efwyale. Débégé fɔ́ afwé mbaá akwaá.

²⁴ Ndere elúmbɔ́, yéndemuú abe wye ne Esɔ́wɔ́ ndere ji abɔ́ alu, gemégé nnó Esɔ́wɔ́ akúú ji.

Andée abi alá ba anɔ́ wó ne akwi

²⁵ Ne gógé menjɔ́ depɔ́ré bɔ́ abi alú ubwene. Genó eyigé me njógé mbɔ́ Jisɔ́s jimbɔ́ fɔ́ wɔ́ agáre me wó, yémbɔ́ ngárégé enyú ndere muú ayi Ata ágéne me meshwe apye me nlú muú ayi enyú dékágé neré metɔ́ ne ji.

²⁶ Né úféré ba, elú galógáló nnó yéndemuú ábé wye ndere ji alú néndé efwyale eja nana dɔ́.

27 Muú ayi ábáne mendée ékágé alyaá mendée wuú neba. Ne muú ayi álá alú dambá mendée, ékágé akélé mendée mamba.

28 Yé élé njógé mbɔ, mbógé muú abagé mendée apye fɔ gabo wó ne yé mesɔ mendée abagé menɔ apye fɔ gabo wó. Yémbɔ bɔɔ abi ábane neba, ágɔɔ efwyale. Ne nkélégé nnó mpye ékágé enyú dékpé né efwyale ewé ebwó ágéné.

29 Anme ba, góge mengáré enyú nnó gébé eyigé Esɔwɔ achyéé elá gachyéé gebye. Né getú eyigémbɔ, bɔɔ abi ábáné andée abe eké bɔɔ abi álá bá andée wó.

30 Bɔɔ abi áwyaá mesome, ábe eké bɔɔ abi álá pó ne mesome. Bɔɔ abi áwyaá nechóchó ábé eké bɔɔ abi álá pó ne nechóchó. Ne bɔɔ abi ákene gese ábé eké bɔɔ abi álá pó ne unó gese.

31 Muú ayi awyaá utɔɔ mampye fa mme abe ndere muú ayi ala nere metɔɔ ne unó mme wó.

32 Ne nkélégé fɔ nnó genó gechyege enyú efwyale né metɔɔ. Muú ayi álá bá mendée wó, afyéé metɔɔ wuú mampye utɔɔ Ata Jisɔs, ne akélege nnó apyéé utɔɔ bimbɔ gefɔɔ eyigé metɔɔ egɔɔ ji.

33 Yémbɔ muú ayi ábané mendée anérége metɔɔ né unó mme, akélégé élé nnó ápye unó bi metɔɔ egɔɔ mendée wuú.

34 Ne gétú eyigémbɔ úféré bíi ukwéné tyátyá. Wyembɔ ntó ne mendée ayi ábané menɔ anerege metɔɔ né unó mme gétúgé akélege mampye genó eyigé metɔɔ egɔɔ menɔ wuú. Yémbɔ mendée ayi álá lú dambá menɔ, áfyéé lé metɔɔ mampye utɔɔ Esɔwɔ, ne áchyege geme jíi geko mbaá Ata Jisɔs.

35 Unó bi me njógé mbɔ na, úlú élé mampɔɔ enyú, epófɔ nnó nshyaá nnó enyú dépyegé fɔ ubi wó, nkélége élé nnó dépyegé unó né meti ewé elu cho, défyé mekpɔ né depɔré Ata.

36 Muú akpégé gébwénégé mendée mambá, ne agégé nnó gébé eyigé ji alú mambá mendée yimbɔ gelegé koó, ne ji akágé gbaré fɔ mmye né

depɔré ubelélé, apye ndere ji akélege abá mendée yimbɔ. Gabo apɔ mmu.

37 Yémbɔ muú ajógé mé né metɔɔ wuú nnó ji ábáné fɔ mandée ayi ji abó alú mambá, ne yé genógé fɔ gepó eyi géténé ji nnó abá mendée yimbɔ, mbógé ji akágé gbaré mmye jíi né depɔré ubelélé, ashyagé nnó ábáné fɔ mendée yimbɔ apye mechó melóméló.

38 Ndere elúmbɔ, muú ayi ábane gembwénégé mendée ayi ji akpéné mambá apye mechó melóméló. Ne muú ayi álá bá wɔ, apye mechó ewé elómé kpaá epwɔ amu.

39 Mendée abɔɔ fɔ manlyaá menɔ wuú neba, abá menɔ yicha ewé menɔ wuú alú membe wɔ, ekosé nnó menɔ wuú agbogé ne ji akágé ba menɔ yicha ndere ji akélégé. Ne menɔ yimbɔ abó mambe muú ayi afyéé metɔɔ ne Kras.

40 Ne yé lé menɔ wuú agbogé ji akágé ba ayicha, né metɔɔ wa nferé nnó eló nnó yé menɔ ayicha ábagé sé. Ne nferé nnó Mendoó Esɔwɔ ne echyége me majye ami menchyege mbɔ.

8

Menɔ genó né gepɔgé bɔɔ Jisɔs elé gejeé epófɔ defɔɔ

1 Gógé me njɔɔ depɔré menyéé ayi bɔɔ apye upɔ mbaá aló uka. Yéndemuú ajógé aké, “Esé déwyaá defɔɔ.” Ndere ajógé mbɔ, abó mankaá nnó défɔɔ dékágé pye muú abwége mmye. Genó eyi gépye bɔɔ áwene né depɔré Esɔwɔ elé gejeé.

2 Muú ayi aféré nnó ji akaá me yéndégenó chánchá, alú dankáá yé genó ndere ji abó alú mankaá.

3 Yémbɔ muú ayi agboó ne Esɔwɔ ji ne Esɔwɔ akaá ndere muú wuú.

4 Ndere elúmbɔ, déké déjógé mechó manyé menyéé ayi apyéé upɔ mbaá aló uka, esé dékaá nnó aló uka, ápó yé genó, ne nnó Esɔwɔ alú lé ama.

5 Yé lé unó úlú né mfaánebuú ne fá mme, ebi bɔɔ áséle nnó úlú bɔ esɔwɔ abi bwó ne yé élé bɔ Esɔwɔ ne bɔ ata ájamé dɔɔ,

⁶ εσέ dékaá nnó εσωωó álú lé ama. Ji alú Nte sé muú akwye unó uko ne akwye εσέ nnó dénógé ji. Ne déwyaá lé Ata ama ayi alú Jisós Kras muú unó uko εbi εσωωó akwyeé ukené ne ji. Ne ji ne achyegé εσέ genwá.

⁷ Yémbó bós Jisós ako fó wó ákaá nnó aló uka apó yé genó wó. Bós abifó ábó ánógé aló uka kpaá te nnó mbógé εbwó ányégé menyéé ayi ápye ure mbaá aló uka, matós bwó ágárégé εbwó nnó álú nóge aló uka. Ne elé matós bwó ala bene wó, agare εbwó nnó apye gye.

⁸ Ερφο gefógé menyéé ayi εσέ dényéé ne ápye εσέ débéé kwókwólé ne εσωωó. Délá dényé ji wó yé genó gefó eyi genome εσέ gepó, yé dényé ji apógé fó εσέ né meti fó.

⁹ Yémbó, ségé yé gébé nnó ékágé dése εbwónyε ewé εσωωó achyε enyú nnó dényé yéndé gefógé menyéé, dépye aηme abi alá ábené né depóre εσωωó wó ákpare ákwe.

¹⁰ Néndé muú ayi alá ábené né depóre εσωωó wó, agégé ndere wó ayi ókaá genó, olú né ntoné aló uka ónyεé menyéé, ji ntó abós geji manyé menyé ayi áchyéé mbaá aló uka. *

¹¹ Ne mbógé anyégé menyéé yimbo εbyennó wó muú ayi ókaá genó ócho genwáge menηme wye ayi alá bené né depóre εσωωó wó, muú Kras agboó ntó getú jíí.

¹² Ίpyége nte menηme wye ayi alá ábené né dépóre εσωωó wó, apyéggé gabo né genó eyigé metós wuú egaré ji nnó gélú gyeé, εbyennó ópyé ntó gabo mbaá Kras.

¹³ Ndere elúmbó, mbógé menyéé ayi me nyéé akágé pye menηme wa apye gabo, nyéé sé ji kánká nnó ékágé mpye menηme wa apye gabo.

9

Unó bi áηgbá Jisós áwyaá εbwónyε mampyé

¹ Me nwyaaá εbwónyε mampyé yéndégenó eyigé gelu cho. Me nlú

ηgbá Jisós Kras, nkpa ame yá nge Ata sé Jisós wáwálé, ne enyú delu utós bá bi mpyeé ndere Ata achyegé me eshye.

² Yé bós abifó alá ákaá nnó me nlú ηgbá Kras wó, enyú ambós dékaá wáwálé nnó me nlú ηgbá Jisós. Enyú delu gelo eyigé gelere nnó me nlú ηgbá Jisós Kras.

³ Gená, ne menshúggé meko mbaá bós abi ákelégé manjós nnó me mpófó ηgbá Kras.

⁴ Εσέ dékwané mansε menyé ayi dényé mbaá bós né utós εbí εσέ dépye.

⁵ Nnó εσέ dékwané fó mamba andée dékene ne εbwó ndere Pita ne áηgbá Jisós abifó, ne aηme Ata Jisós ápye wó?

⁶ Waá nnó wyeleé εσέ ne Banabas ne débós mampye utós ne amu sé gene déggé menyéé ayi dényéé?

⁷ Nde muú be, ayi apye utós, anyéé né mmu gebagé nkú jíí? Muú ayi apene genós eyi géwóme umpome abó manyé umpomé bi genós eyigémbó gewóme, wa mbó fó wó? Ne muú ayi ábáme mpó, abó manyú nebene mpó wa mbó fó wó?

⁸ Enyú déférégé fó nnó unó bí menjós mbó, utané lé né metós mekwaá. Mabé ayi εσωωó achyε Mosis agárege wye mbóntó.

⁹ Mabe ayi εσωωó achyεé Mosis aké, “Muú áwégé fó meno mpó ayi apyéé utós né mekós gébéggé aké apyéé utós né mmu mekós.” Ékágé εσέ déféré nnó εσωωó abó ajós mbó atóo lé ne mpó ejjeji.

¹⁰ Nnó genó eyigé εσωωó ajós mbó getóo ne εσέ wó? Getóo ne εσέ wáwálé néndé muú ayi apené mbwé né mekós ne ayi aferege mbwé εbwó ako ánerégé matós nnó mbós mekós achyεge nye awuú bwó mbwé.

¹¹ Εσέ depé depóre εσωωó né matós nyú wye éké mbwé ayi muú apené né mekós, nnó elú mecho mebo ndere enyú dépóge εσέ ne unó bi menyammye sé ákelegé?

* **8:10** Elú wáwálé nnó: Né gepóge bós Kōrent, melu ewé ájéle nya aló uka elé gekpékpégé gepú eyi gewyaá gejamégé baá upú. Baá upú abifó elé abi bós ájwólegé ányéé menyéé ne yéndémuú akage kpe mmu anye menyéé wyeé.

¹² Mbógé enyú déchyεge unó mbaá ate bɔ́ abifo bɔ́ abi áwyaá ntó εbwɔnyε mansé ubi, nnó esé ntó dékwané fɔ́ mansé unó eta nyú ebi ujamé upwɔ́ yé ebi bwó wó?

Yémbɔ, esé défyε fɔ́ eshyε mangií enyú ubi, yé lé délú cho mangií. Esé dégígé fɔ́ unó bina dékógé lé metɔ́ nnó ékágé dépyε genó eyi gégbεé nnó bɔ́ awúgέ fɔ́ abya Kras.

¹³ Enyú dékaá wáwálé nnó bɔ́ abi ápyε utɔ́ né mmu εcha upε Esɔwɔ, áwú bwó menyεé átánégé lé eféé. Ne ampyε upε abi apyε upε né geluógé upεé Esɔwɔ, awú bwó menyεé ntó átánégé né menyεé upε ayi bɔ́ áchyεgé.

¹⁴ Wyεmbɔ ntó ne Kras Jisɔs agáré nnó bɔ́ abi ágárége abya melóméló, awú bwó menyεé abɔ́ mantanege lé né mbaá bɔ́ abi áwuú abya melóméló.

¹⁵ Yémbɔ, nlú dansε εbwɔnyε εwena mpyεé unó bi úlú cho mampyε. Yé élé nsame mbɔ, nsamé fɔ́ nnó enyú déchyε me ubi. Elú galógáló nnó me nkpe ngbo lé mbya ayi ngarege abya melóméló nla nselé fɔ́ genó.

¹⁶ Me nke ngárege abya melóméló εwémbɔ εpyéé fɔ́ nnó me ndogé εbwó εwɔme, néndé élé utɔ́ bá ebi me mbɔ́ mámpyε. Ne mbógé nla ngaré abya melóméló yina wó, εbɔ́ nyε ne me.

¹⁷ Ebe nnó me mbɔ́ ne mbɔ́ njyaá gemε ya nnó ngarege bɔ́ abya melóméló, me mbɔ́ nkelege nsa. Yémbɔ me mbɔ́ fɔ́ wó njyaá gemε ya wó, élé Esɔwɔ ne ajyaá me ne áfyεé me utɔ́ bií né amu nnó mpyεgé.

¹⁸ Ne nsá wa alú nnó, né utɔ́ bina? Ekosé metɔ́ megómégó εwé menwyaá gétúgé ngarege bɔ́ abya melóméló detú. Ngárege bɔ́ abya melóméló ngige fɔ́ nnó achyεé me genó ndere muú ayi agarégé abya melóméló ábɔ́ mangií.

¹⁹ Me mpó yé mefwé mbaá muú fɔ́, yémbɔ nse gemε ya nkane mefwε mbaá bɔ́ ako nnó mpyε gejamégé bɔ́ áfyε matɔ́ ne Kras.

²⁰ Me nnyεgé mbaá ayi bɔ́ Jus alú, nkwe eké muú Jus nnó mpyε εbwó áfyε

metɔ́ ne Kras. Ne nnyεgé ntó né mbaá ayi bɔ́ abi ákwɔlege mabe Mosis alú, nkwe eké muú ayi ákwɔlege mabe Mosis nnó mpyε εbwó áfyε metɔ́ ne Kras, yé élé me nlá pó fɔ́ muú ayi ákwɔlége mabe Mosis.

²¹ Nnyεgé mbaá bɔ́ abi alá kágé mabe Mosis, nkwe eké muú bwó nnó mpyε εbwó áfyεé metɔ́ ne Kras. Ne yé élé nlá nkɔ́lége mabe Mosis epófó nnó nkɔ́lége fɔ́ mabe Esɔwɔ, nkɔ́lé, néndé nkɔ́lége mabe Kras.

²² Nnyεgé mbaá bɔ́ abi alá lú dambene né dépɔré Esɔwɔ, nkwe eké muú bwó nnó mpyε εbwó ábené né depɔré Esɔwɔ. Me mbɔ́lége yéndé gefógé muú né mati mako nnó εβεgé kókógé mmyε mpyε yé abifo áfyε metɔ́ ne Kras.

²³ Mempyεé unó bina uko nnó abya melóméló ajyεgé mbe nnó meso gébé me ntó mbɔ́ mejeé εwé abya melóméló achwɔ́ ne εwú mbaá bɔ́ abi áfyεé matɔ́ ne ji.

²⁴ Enyú dékaá nnó mankwólé Esɔwɔ alú eké metú gátélé. Bɔ́ abi ákpene wyε ako álómege, yémbɔ, élé muú ama ne abɔ́ nsa. Gétú eyigémbɔ, kwɔlége Esɔwɔ chánéné nnó meso gébé débó nsa wyε nkane muú ayi álómege gátélé abɔ́ nsa.

²⁵ Yéndemuú ayi akpene né metu gátélé, aselé gébé, akpomé mmyε né mati mako. Apyε mbɔ́ nnó abó nsa, ne nsa yimbɔ́ alú ayi áchɔge. Yémbɔ nsa ayi esé bɔ́ Esɔwɔ débɔ́ nyε alú lé nsa ayi alá chégé fɔ́ te kwyakwya.

²⁶ Gétú eyigémbɔ, ne me nlá nlómégé fɔ́ eké muú ayi alá pó ne genó eyigé anerégé metɔ́ wyε mambɔ́. Me mmyε fɔ́ eké muú ayi amyéé umyεé adó ukwεkwε né mme detú.

²⁷ Mpyε menyammyε wa awuú ubalé nnó áwúgé ne me. Mpyéé mbɔ́ nnó ékágé me ngarége bɔ́ mekomejɔ́ Esɔwɔ εbwó ábɔ́ nsa, membɔ́ nnó detu.

10

Pɔ́l akwelé mbeé mbaá bɔ́ Kōrent nnó ékágé ápyε genó eyigé bɔ́ Isrelí ápyε nya ágene εfwyale

1 Añme ba, nkelege nnó enyú détége genó eyi gépye nya ne ukwene ante sé gébége ebwó ákené ne Mosis né mashwóné. Ndere ebwó akene ájyéé geko gebame ebwó ako ne ebwó ako áchyaá ebéé mega megélé né mme.

2 Ndere gekó gébamé ebwó, ne mánychyáa ayi ebwó áchyaá ebéé mega ewémbò, elúmbò lé manaá Esòwò ne ebwó áwò. Ne gefógé manaá ami ebwó áwò mbò, mánléré nnó ebwó álú àñkwólé Mosis.

3 Ebwó ako ányé gefógé menyéé ama ayi Esòwò achyéé ebwó.

4 Ne ebwó áko ányú ntó manaá ami Esòwò achyéé ebwó. Manaá mimbò matanege né etaravé ewé ekene ne ebwó, ne etaravé ewémbò ebò elu lé Kras.*

5 Yé elé Esòwò álere ebwò galógálò mbò, gejamégé ebwó ápye unò bi metò enywónenege Esòwò. Gétú eyigémbò, Esòwò awá ebwó, ne unkwò bwó úlá né mashwóné tyátyá.

6 Unò bi upyé mbò na, úlú elé manchyéé esé majyéé nnó ékágé esé débógé gejeé mampyégé gabo ndere ukwene ante sé ábò ápyéé.

7 Dénógé fò aló uka ndere ebwó abifò ábò ápyéé. Asá né mmu ñwe Esòwò nnó, “Ebwó ájwólé, ányéé, ányúú ne ákwilé mme áló mámbéné mabée né mbè ushu meló uka.”

8 Ékágé esé ntó débélége ubélé ne bò tamétamé ndere ebwó abifò ábò ápyéé. Gétúge eyigémbò, Esòwò apyé délé bò esaá meso eléé ágbo né bií uma.

9 Ékágé dékpélé Kras ndere ebwó abifò ábò ákpélé ji, gétú eyigémbò Esòwò ató mmyò enó ebwó ágbo.

10 Ne dénmenégé fò Esòwò meso humm hummm ndere ebwó abifò ábò ápyéé ne ekiénné Esòwò ewé ewáné bò echwó wá ebwó.

11 Unò bina uko ebi upye nyá ne ebwó úlú lé máñkwélé bò mbée nnó ase gébé. Ne ásá ubi né mme nnó achyéé esé majyéé, esé abi délú mbò né gébé eyigé na, eyi elá gachyéé mme abyé.

12 Ndere elúmbò, yéndémuú ayi aféré nnó aténé chánéné, ase gébé nnó ékágé akwé gébége mmuámeno áchwógé eta wuú.

13 Kaágé nnó, yé mmuameno ayi achwò eta nyú ayi alá lú gachwó mbaá ate bò ápò. Esòwò alu muú ayi dékage líi mmye ne ji. Déliíge mmye ne ji alyáagé fò nnó enyú dékpe né mmuámeno ayi apwò eshyéé nyú. Yémbò, mmuámeno achwógé eta nyú, Esòwò achyégé enyú eshye ewé dékoge metò dépwò mmuámeno yimbò.

14 Añme ba, ndere elúmbò, boóge délya aló uka manógé.

15 Enyú delú bò abi dékágé genó, férege, dégené nno, mechó ewé me njò mbò elú wáwálé.

16 Esé déké déteé negbóné Kras chónchò, détamégé Esòwò né mmò ami. Ndere dépyéé mbò, déchome mmye, dékarege amo manó Kras. Ne déké denyéé ntó bréd ayi agyálé ubauba délerege nnó déchomé mbòntó mmye, dékarege menyammye Kras.

17 Yé elé esé abi denyéé ntó bréd yimbò déjamé, ntó bréd yimbò alú lé ama. Ewéna eléré nnó esé ako décho mmye déla muú ama.

18 Tégé gepógé bò Israeli, ebwó abi ányéé menyéé upe ayi ápye upe né mfaá geluógé upe, áchónenege mmye ne Esòwò muú ebwó ánogé.

19 Ndé genó me njógé mbò fa? Nnó me njógé mbò lé nnó aló uka álú genó? Waá menyé ayi ápyéé upe mbaá aló uka ne álú genó?

20 Ngba, me njógé fò mbò, njógé lé nnó upe ebií bò abi alá pò bò Jus ápyéé mbaá aló uka, ápyéé mbò lé mbaá aló nchye apyéé fò mbaá Esòwò. Ne me nkelégé fò nnó enyú déchome mmye ne aló nchye.

21 Muú ákágé nyú fò mmò né amo Ata, ne ama anyúge ntó mmò né amo aló nchye. Muú ákágé nyé fò ntó menyéé Ata ne gébé gema anyégé menyéé aló nchye.

* 10:4 Elú wáwálé nnó: Etaravé ewé ebò ekene nya ne bò Jus, elé Kras Jimbò ne ákene ne ebwó.

22 Ἐκάγέ ἐσέ δέπυε γενό εἰγίγέ Ἐσωῶ ἀμμυε deboó. Nnó ἐσέ δέwυαά ἐshye δέpwῶ ji?

23 Muú fῶ ákágé jógé aké, “Me nkáge pye yéndégenó εἰγίγέ me metῶ.” Ἐlú wáwálé, yémbῶ, kaágé nnó, unó uko fῶ wῶ upoógé wῶ. “Me nkáge pye yéndégenó εἰγίγέ me metῶ.” Yémbῶ kaá nnó unó uko fῶ wῶ upye muú awené wῶ.

24 Yéndémuú aférégέ mampye γενό εἰγίγέ atε aηme, epófῶ εἰγίγέ gepógέ jimbiú wῶ.

25 Nyégé yéndé menya ayi akpoó né gese. Dégigé fῶ mbaá ayi menya yimbῶ atané.

26 Néndé ása né ηwe Ἐσωῶ nnó, “Ἐσωῶ ne abῶ mme ne yéndégenó εἰγίγέ gelú né mme.”

27 Mbógé muú ayi alá afyεé metῶ ne Kras wῶ, akúgέ enyú menyεé déjyεgέ, nyégé yéndégenó εἰγίγέ ji achyεgέ enyú. Dégigé fῶ mbaá ayi menya yimbῶ atané nnó ékágé matῶ nyú áchyε enyú εfwyale.

28 Yémbῶ muú agárégé enyú nnó, “Menyεé yina elé ayi apyεé upε mbaá aló uka”, dényégé fῶ ji, nnó ékágé muú fῶ abῶ εfwyale né metῶ ásé nnó enyú dépye gabo.

29 Me njógé mbῶ, epófῶ nnó nké enyú délyaaá menyεé yimbῶ gétúgέ dényégé débῶ εfwyale né metῶ. Njógé lé nnó délyaaá manyé menyεé yimbῶ gétúgέ dényégé muú yimbῶ abῶ εfwyale né metῶ wuú. “Ulánnó me nlyáge γενό εἰγίγέ me mbῶ manyé gétúgέ muú ayifῶ aféré nnó, ‘Muú anyεgέ alú gyεé’.

30 Mbógé me nchyεge matame mbaá Ἐσωῶ gétúgέ menyé ayi me nyεé, ulánnó muú áchῶ me mabῶ gétúgέ menyεé ayi mbῶ me mbe ntamé Ἐσωῶ ne me nlé nyé?”

31 Yémbῶ kaá nnó yéndégenó εἰγίγέ wῶ apyεé, yé wῶ onyεé, yé onyuú ὀbῶ mampye geji ndere gepyεé bῶ áfεgέ Ἐσωῶ.

32 Σε gébé nnó ékágé apye γενό εἰγίγέ gepyεé bῶ apyεé gabo, yé bῶ Jus, yé bῶ Grek, yé εchomele bῶ Ἐσωῶ.

33 Wyεmbῶ ne me mmyεé nnó mpyεé metῶ εgógé yéndémuú né

yéndégenó εἰγίγέ me mpyε. Me nkélgé fῶ mampye γενό εἰγίγέ gepogé lé me mbiú. Me mpyε εἰγίγέ gepogé bῶ ndere Ἐσωῶ akágé feré εbwῶ né εfwyale gabo.

11

1 Ndere elúmbῶ, kwólégé ntó gekágé neke ya wyε ndere me nkwlége eyige Kras.

Gefῶ εἰγίγέ andée abῶ mambε né εchomele bῶ Kras

2 Me nfége enyú néndé déteé me né yéndégenó ne dépye unó wyεé ndere me mbῶ nleré enyú.

3 Yémbῶ nkélgé mampye enyú dékaá cháηéné nnó Kras ne alú mekpo mbaá ande ako, mende ne alú mekpo mbaá mendée. Ne Ἐσωῶ alu ndere mekpo mbaá Kras.

4 Yéndé mende aké anenémmyε né εchomele bῶ Kras, yé aké agarege mekomejῶ ayi atane mbaá Mendó Ἐσωῶ, akwεregé mekpo wuú εbyennó achyεgέ mbῶ lé mekpo unῶ mbaá muú kpaá wuú.

5 Ne yéndé mendée aké anenemmyε, yé aké agarege mekomejῶ ayi atane mbaá Ἐσωῶ alá akwεre mekpo wuú wῶ, achyεgέ mbῶ elé mekpo unῶ mbaá muú ayi alu ndere mekpo wuú. Alú wyε eké akpalé ji mekpo.

6 Ndere elúmbῶ, mbógé mendée akélgé fῶ mankwere mekpo wuú, ákpe ákpale mekpo wuú. Yémbῶ, mbógé ji akaá nnó elú elé mekpo unῶ eta wuú mankpale mekpo akwεrege mekpo wuú.

7 Ne mende abῶ fῶ mankwere mekpo gébégέ aké anenemmyε wῶ. Néndé Ἐσωῶ akwyεé mende nnó ábé eké jimboῶ, achyεgέ Ji ηgῶ. Yémbῶ mendée afyεé lé mende ηgῶ mmyε.

8 Néndé Ἐσωῶ ase fῶ membea mendée ne akwyεé mende wῶ, asé lé ayi mende ne akwyεé mendée.

9 Elú wyε ndere Ἐσωῶ alá akwyεé fῶ mende gétúgέ mendée wῶ. Akwyεé mendée gétúgέ mende.

10 Gegé ula bi mendée abῶ mankweré mekpo wuú, manlerege nnó mende ne abῶ uto né eta wuú.

Apyegembò matòó asòó fò makiénné Èsòwò.

11 Yé ndere elúmbò, esé abi défyéé matòó ne Kras, mendée abó fò mantene ushu ushu bíí wó. Abó mantene ne mende. Ne mende ntó abóó fò mantene ushu ushu bíí wó. Abó mantene ne mendée.

12 Yé lé aséle membea mende ne akwyéé mendée, yé mende fò, apó fa mme ayi mendée alá byéé ji wó. Ne élé Èsòwò ne akwyéé unó uko.

13 Enyú ambòó déferege dégené nnó elómé fò nnó mendée anenemmye eta Èsòwò ewé alá wé gebugendeé né mekpo wó. Elómbò?

14 Né mme yina, dége mbò nnó mende abege ne mejwé metyemetye, achyége mbò lé mekpo unóó né geme jíí.

15 ne nnó mendée abege ne mejwé metyemetye, efyé ji ulóó né mmye. Néndé Èsòwò achyé mendée mejwé ewémbò nnó ébe ndere genó eyi gekwerege ji mekpo.

16 Ne mbògé muú fò aké akélege manyéé mbeé né mechò ewe, mengarege ji nnó esé angba Kras depó sé ne gepò eyigé cha manleré ndere anógé Èsòwò yé machomele bòó Kras apó ne geji.

Bòó echomele Kras né Kòrènt ányéé menyéé Ata né meti ewé elápó cho

17 Né mechò ewé me nchwòó ngaré enyú, nfege fò enyú, néndé enyú dechwògé chónchó ndere bòó Jisòs, déchwó fò né galógáló, déchwòó manchò depó chòó.

18 Ne genóge mbe géluú nnó, agaré me nnó enyú déchwòge chónchó né echomele nyú manógé Ata, déjwòlege matoó matoó ne angya. Èkágé be wáwálé.

19 Angya ábó mambé metòó metòó nyú. Abegé mbò, akágé nye muú ayi akwòlege Jisòs wáwálé.

20 Mengé mbò nnó gébége enyú déchwòge chónchó nnó dényéé menyéé Ata, yémbò ji fò wó enyú déchwòó manyéé wó.

21 Genó eyigé enyú dépyéé gelu nnó, yéndémuú awenege manye menyéé

awuú, atéé fò até anme abifò. Ndere dépyembò, abifò anyéé, anyuú akwene, abifò agboó mesa.

22 Chaá! Nnó enyú depó ne upú ebi enyú dékágé nyege menyéé, dényuú mmòó wyéé? Ne ulánnó enyú débyaá echomele bòó Èsòwò, déchyége mekpo unóó mbaá abi alá pò ne genó. Enyú dékelege nnó me mpyéé nnó ne enyú? Dékelege memfée enyú né gefógé mechò ewé? Ngba, nkágé pye fò mbò.

Menyéé Ata Jisòs

(Mat 26:26-30; Mak 14:22-26; Luk 22:14-20)

23 Unó bi Ata alere me, ubi ne menlere enyú, nnó né utuú bi achyéé Ata Jisòs mankwaá, abó ntó bred,

24 áchyégé matame mbaá Èsòwò, agyá ntó bred yimbò ubauba, ajóó aké, “Gége menyammye wa na, me nchyége né gétúgé enyú yéndégébé déké dényé ji, pyégé wyé na mantégé negbo na.”

25 Wyémbò ntó ne gébége anere menyéé manye, abó amo ne mmòó mmu ajóó aké, “Amo yina alú gepó eyi gelere menomenyéé meke ewé Èsòwò anyéé ne enyú. Menomenyéé ewéna eké ne manoó ama. Ne yéndégébé déké dényuú mami, pyégé wyémbò mantégé negbo na.”

26 Ne yéndégébé enyú déké dényéé bred yina, dényuú mmòó ami malú né mmu amo yina, dégarege mbò lé negbone Ata kpaá te ji achwó.

27 Né gétú eyigé na, yéndémuú ayi anyéé bred yina, anyuú mmòó ami na né meti ewé elá echyége enógé mbaá Ata, akwe mpa né metòó wuú néndé ábyaá mbò lé menyammye ne manoó Ata.

28 Ndere elúmbò yéndémuú abó mbe áchééré metòó wuú, ne anyéé bred, anyuú mmòó ami malu né mmu amo.

29 Néndé muú ayi anyéé bred yina, anyuú mmòó mina alá kágé, fere nnó unó bina utené né menyammye Ata, akélege mbò lé efwyale né geme jíí.

30 Gé ulá bí gejamégé bòó né metòó metòó nyú améé, abifò áwyaá gepwa ne abifò ntó agboó.

³¹ Yémbò esé débògé mbe décherege mató se chánéné, Ata achyerge fó esé efwyale.

³² Esòwò acherege depò etiré sé, agege nnó délú gyéé, apyéé menyammye sé awuú ubale nnó né bií bi ji asó mpa, achyerge fó esé efwyale chónchó ne bó abifó.

³³ Né gétú eyigémbò, aḡme ba, yéndégébé déchwógé chónchó manye menyéé Ata, debó mangile ate.

³⁴ Mbógé mesa aké ammye muú, abò mbe anyéé menyéé né gepú jí, nnó gébégé enyú dechwógé chónchó ékágé dépye genó eyigé Esòwò achyégé enyú efwyale. Ne depò etiré délaá, membó nchwógé ngarege nye enyú.

12

Echye ewé Mendoó Ukpea echyerge

¹ Aḡme ba, nana nkélege mampye enyú dékaá chánéné depòré unó bi Mendoó Ukpea echyerge bó uto nnó ápyegé.

² Enyú dékaá nnó gébégé enyú dela delú danfyé mató ne Jisòs, anyua enyú denó mewaá, dela nógé lé aló uka, unó bi ula ujógé mejó.

³ Nḡere elúmbò, nkélege mampye enyú dékaá nnó yéndémuú ayi Mendoó Esòwò elú ne ji ajógé fó nnó, “Jisòs òbó wyeé.” Ne ye muú fó ntó ákágé jó fó nnó, “Jisòs ne alú Ata”, mbógé Mendoó Ukpea elá epó ne ji.

⁴ Kaágé ntó nnó unó bi Mendoó Ukpea echyerge bó uto nnó ápyege ulú ufó ufó. Yémbò wye lé Mendoó Ukpea ewú ema ne echyerge ebwó uto mampye unó bina uko.

⁵ Mató ami esé dépyéé mbaá Ata malu ufó ufó, yémbò wye lé Ata wu ama ne esé ako dépyéé utó bií.

⁶ Mati ayi esé dépye utó mbaá Esòwò álú ufó ufó yémbò wye lé Esòwò wu ama ne apye utó né geḡwáge yéndémuú sé.

⁷ Mendoó Ukpea echyerge uto mbaá yéndémuú sé nnó dése ubi dépyege utó ebi upogé bó ako.

⁸ Mendoó Ukpea echyerge muú ayifó uto manjó mejó Esòwò ne denḡa.

Muú ayifó echyerge ji uto manḡere unó bi Esòwò apye ji akaá. Wye lé Mendoó Ukpea ewú ema ne echyerge ebwó uto mampye utó bina.

⁹ Mendoó Ukpea wú ema, echyerge muú ayifó utó mamfyé metó ne Esòwò kpaá te ápyéé genó eyigé ji ágige. Muú ayifó echyerge ji utó mampye bó abi améé ufó ufó mameé átoógé.

¹⁰ Mendoó Ukpea echyerge muú ayifó utó mampye ufélekpa, muú ayifó echyerge ji utó mangarege genó eyigé getané mbaá Mendoó Esòwò. Ayifó echyerge ji utó mankaá unó bi utanege mbaá Mendoó Esòwò ne ebi ulá utanege fó mbaá Mendoó Esòwò. Ayifó echyerge ji utó manjó ufó mejó ebi yé jimboó alá kágé fó. Ne ayifó ntó echyerge utó mangare ulaá ufó mejó ebimbo.

¹¹ Unó bina uko elé wye Mendoó Ukpea wú ema ne echyerge esé utó nnó depyerge ubi. Ne echyerge yéndémuú ebií utó cha nḡere ewú ekélege.

Anḡwòle Jisòs álú eké upò menyammye uchaucha né menyammye ama

¹² Dékaá nnó menyammye mekwaá awyaá upò uchaucha. Ne yé elé upò menyammye ujame dó, ucho upye lé menyammye ama. Mbòntó ne Kras alú.

¹³ Esé abifó délú bó Jus, abifó bó Grek. Bó abifó álú áfwé abifó ápó. Yémbò gébégé awyaá esé manaá né utó Mendoó Ukpea ewémbò ema, esé ako dékwe eké menyammye ama ne Esòwò apye esé ako dése Mendoó ema.

¹⁴ Ne dépege menyammye mekwaá apó fó lé ne gepoge menyammye gema, awyaá upò gejame.

¹⁵ Dése nnó geke geke, “Me mpó fó gepoge menyammye néndé me mpó fó ebwó” ewémbò epye fó nnó geji gebége fó gepoge menyammye, waá epyéé?”

¹⁶ Ne mbógé etu eké, “Me mpó fó gepoge menyammye néndé me mpó fó dambonyi, ewémbò epye fó nnó ewu ebége gepogé menyammye, waá epyéé?”

17 Ne mbógé menyammye meko abe lé dambonyi jiji, mekwaá abo awuú mba mbaá ne ndé? Ne mbógé menyammye meko ntó abe elé etu ewu ewu mekwaá abo awuú mba, gebe ne ndé?

18 Ndere elúmba, Esowa akwyeé menyammye mekwaá né upo upo, ne abelé yéndé gepo ndere ji akélege.

19 Ne mbógé upo bina uko uba ube lé gepo gema, menyammye abo abeé f3.

20 Ndere elúmba, menyammye mekwaá awyaá upo gejame, yélé upo ujame menyammye alú elé ama.

21 Gétú eyigémba dambonyi akágé j3 f3 ne ebwa nnó, “Okágé poó f3 me.” Yé mekpo ékágé j3 f3 ne uka nnó “Okágé poó f3 me.”

22 Yémba wáwálé alu nnó, upo menyammye ebif3 ebi esé déferé nnó upo ne eshyeé dékágé jwólé f3 ewé ubi ula pó.

23 Ne upo menyammye ebi esé désele nnó upo ne énogé, ubi ne esé dénógé daá. Ne ebi esé déla kéle nnó ubi ube fuú ne esé dékwerege chánéné,

24 ewé déla dépye f3 mba, ne upo ebi ulome daá. Yémba Esowa achoné upo menyammye bina mbaá ama, ne achyeé énogé mbaá ebi ula upo ne énogé,

25 nnó upo menyammye ubegé f3 ne angya, ucherege lé ate.

26 Mbógé gepogé menyammye gema geké gegene efwyale, ebifo uko ntó ugene efwyale chónchó ne geji. Mbógé gepo gema gebegé ne énogé ebifo uko ntó ubeé ne nechóchó chónchó ne geji.

27 Wyembá ntó ne menyammye Kras alú. Ne yéndemuú nyú alú gepoge menyammye wuú.

28 Ne Esowa achyeé yéndemuú gefógé ut3 bií né echomele b3 Kras. Ntoó eníné mbe elé ángbá Jis3s, matoó apea elé b3 ekpáv3 Esowa, matoó uléé elé, anlere mekomej3 Esowa. Ne abi akw3lege elé b3 abi apy3é ufelekpa, abi apy3é b3 mameé atoóge, abi apogé b3, abi ápele ndere ut3 Esowa

ukene, ne abi ajógé uf3 mej3 uf3 uf3 ebi ebw3 amb33 alá kágé.

29 Nnó b33 ako ne alú ángbá Kras? Ngba! Nnó b33 ako ne alú b33 ekpave Esowa? Ngba! Nnó b33 ako ne alú anlere mekomej3 Esowa? Ngba! Nnó b33 ako ne ápy3é ufelekpa? Ngba!

30 Nnó b33 ako ne ápy3é b33 mameé atoógé? Ngba! Nnó b33 ako ne ajógé uf3 mej3 uf3 uf3? Ngba! Waá nnó b33 ako ne ágarege ula uf3 mej3 bina? Ngba!

31 Yémba, genó eyigé déb33 manere matoó wye daá gelú nnó Esowa achye enyú unó bi ulome daá upw33 ebif3.

G3gé me ngáre enyú meti ewé elome epw33 mati ako.

13

Gejeé gejeá gepw3 un3 uko

1 Mbógé ébége nnó me nkágé j3 uf3 mej3 mme meko ne ewé makiénné Esowa, ne nlá mb33 gejeé ne b33 w3, mmpye lé mej33 détu3 eké kálánká yé eké ubyaubya.

2 Yé ebe lé nnó Esowa achye me utó mangarege b33 mekomej33 ayi atane eta wuú, ne yé nkaá un3 Esowa uko chónchó ne ebi ulú bibií, ne yé mfyé lé met33 wa ne Esowa daá ndere ékágé pye me nj33 ne makwe nnó ákwilé malu bw33 ájye né mbá yicha, ne nla mb33 gejeé ne b33 w3, mpo yé genó.

3 Ne yé nkpa lé un3 bi me nwyaá uko nkáre mbaá ubya b33 ne yé nchye ntó lé gеме ya mbaá b33 nnó ás33 né mewé gétúgé dep33ré Esowa, ne nla mb33 gejeé ne b33 w3 mb33 yé nsa f3.

4 Muú ayi ab33 gejeé ne b33 ágbárege met33, ne apye gal3gal3 ne b33 ammye f3 demboó, ap3 f3 ne nepa, ne abw3gé f3 mmye.

5 Apy3é f3 nej3. Apye f3 genó eyi gepoge lé jimbií, as33 f3 met33 wáwá, ábélegé f3 dep33 debodebo né met33.

6 Gefógé muú yina, abeé f3 ne nech3ch3 gébége b33 aké apy3é gabo. Abeé ne nech3ch3 gébége b33 aké apy3é genó eyi gelú cho wáwálé.

7 Muú ayi ab33 gejeé ne b33, abyaá dep33 debodebo deko etiré b33 ápy3é,

akamege nnó bɔ́ apye nye galógáló, anerege metáó nnó ebwó akwǎrége nye gepǎge bwó ne akoge metáó né unó bi ebwó apye yéndégébé.

⁸ Muú ayi abɔ́ gejeé ne bɔ́, agboó ne ebwó yéndégébé. Gébé gechwó nye eyigé uto ebi bɔ́ agárege genó eyigé getane mbaá Mendoó Eṣwǎ ubyeé, uto bi bɔ́ ajǎge ufáó mejáó ebi alá kágé ubyeé, uto bi bɔ́ ákage unó Eṣwǎ uko ubyeé nye.

⁹ Néndé unó bi esé dékaá, dékaá dénere wó, ne mekomejáó Eṣwǎ ayi dégárege, dégarege f́ ji dénere,

¹⁰ yémbɔ́, gébé gékwónenege nye eyigé Eṣwǎ apye nye esé dékaá unó bina uko. Ne unó bi déla dékaá denere wó, ubyeé nye.

¹¹ Gébége me nlú mamane, njǎge mejáó eké mamane kɔ́, nferenge depǎ eké mamane kɔ́ ne mpyeé unó eké mamane kɔ́. Ne nana ayi nlé mmye muú, nlyaaá depǎre dembane.

¹² Esé dégene unó nana mmye bomebome eké muú ayi apele unó né eféé ewé alá egenege chánéné. Yémbɔ́ gébé gechwó nye eyigé esé détuúge ame dégene unó uko chánéné. Nana me nkaá f́ unó uko nnere wó, yémbɔ́ gébé gebéé nye eyigé nkágé unó uko kpa, wye ndere Eṣwǎ akaá me.

¹³ Mankwya mejáó ewé na alu nnó, unó úlú uléé ebi ula ubyeé te kwyakwya. Unó bina elé metáó mamfyé ne Eṣwǎ, manéré metáó ne Jíí ne mambɔ́ gejeé. Yémbɔ́ genó eyi genéá né unó bina uléé elé gejeé.

14

Echye ewé Mendoó Ukpea echyegé

¹ Mmyege mambɔ́ gejeé ne ate, ne mamkpane ntó gechyéé nnó debɔ́ echye ewé Mendoó Ukpea echyegé cháchá echyéé ewé epye muú agarege genó eyigé getane mbaá Mendoó Eṣwǎ.

² Néndé muú ayi ajǎge mejáó ewé ji alá kágé, ajǎge lé ne Eṣwǎ ajǎge f́ ne akwaá, yé muú f́ ákágé yé genó eyigé ji ajǎge, néndé ajǎge lé unó Eṣwǎ ebi úlú bibíí ndere Mendoó Ukpea echyegé ji eshyéé.

³ Ne yéndémuú ayi agarege mekomejáó ayi atanege mbaá Mendoó Eṣwǎ, ajǎge genó eyigé akwaá áwú, ne mejáó wuú epóge bɔ́ efyéé ebwó eshye ne ekwenege ebwó matáó.

⁴ Muú ayi ajǎge mejáó ewé ji alá kágé, apóge lé gеме jíí, ne muú ayi agarege mekomejáó ayi atane mbaá Eṣwǎ apóge echomele bɔ́ Kras.

⁵ Ebo elome nnó enyú ako déjǎge mejáó ufáó ufáó ewé délá dékágé, yémbɔ́ menkelege nnó enyú dégáregé lé mekomejáó ayi atane mbaá Mendoó Eṣwǎ. Muú ayi agarege mekomejáó ayi atane mbaá Mendoó Eṣwǎ aṣea gеме apwáó ayi ajǎge ufáó mejáó ebi ji alá ákágé. Ekosé nnó muú abege ayi agarege ulaá mejáó ewémbɔ́ nnó apogé bɔ́ echomele Jisás.

⁶ Aṣeme ba, mbǎge me nchwǎge mbɔ́ mantame enyú, ne nké njǎge lé ufáó mejáó ebi nla nkágé, ewémbɔ́ epóge mbɔ́ enyú nnó? Yémbɔ́ ngarege enyú, unó uke ebi Eṣwǎ alere me, yé ebi ji apye me nkaá, yé mekomejáó ayi atane eta wuú, yé ebelé manlere enyú mekomejáó Eṣwǎ ewémbɔ́ ne elú genó eyi gepogé enyú.

⁷ Wyembɔ́ ntó ne elú ne unó mabeé nkane embya ne nenke unó bi ulá upó ne genwá. Muú aké afomege embya, byǎgebyǎge yé aké akwele elé nenke byǎgebyǎge muú apyembɔ́ nnó ne akaá genó eyigé ji akwele?

⁸ Mbǎntó ne mbá bee alú. Mbǎge muú afomege ji byǎgebyǎge, ndé muú akpomege mmye manjye bee?

⁹ Mbǎntó ne elú ne enyú ambɔ́. Mbǎge enyú deké dégarege mekomejáó né mejáó ewé délá dékágé ula, epyémbɔ́ nnó ne bɔ́ ákaá genó eyigé enyú dejǎge? Déké dépyeé mbɔ́ dechǎó gejulé nyú mme detu.

¹⁰ Elú wáwálé nnó ufáó mejáó uja fa mme ne yé ewé bɔ́ ajǎge alá epó ne ula epó.

¹¹ Yémbɔ́, mbǎge me nkágé f́ ulaá mejáó ewé muú ajǎge muú yimbɔ́ abeé menkeé menkeé eta wa ne mentó mbéé menkeé menkeé eta wuú.

¹² Ndere elúmbɔ́, tee mbaá enyú dékpane gechyéé mambɔ́ echye ewé

Mendoó Ukpea εchyεgέ mmyεgέ nnó deḅo elé εchyε ewé εchyεgέ enyú uto mampógé εchomele ḅóó Jisḅs ewené.

13 Gétú eyigémbḅ, muú aké ajógé gefógé mejóó ewé ji álá ákágé ula, anemmyε mbaá Εḅḅḅ nnó achyεé ji εchyεé ewé εchyεgέ ji uto mangáre ulaá gefógé mejóó ewémbḅ.

14 Néndé, mbḅgέ me nke nnenemmyε né ufóó mejóó εbi nla nkágé ula, nnene chónchó ne mendoó wá. Yémbḅ né metóó wa nkágé yé genó eyigé me njógé.

15 Ndere elúmbḅ, mempyε mbḅ nnó? Nane mpyεé, menene nye mmyε ne mejóó ewé me nla nkágé ula yémbḅ nnene ntó mmyε ne mejóó ewé menkágé. Nkwane makwa né mejóó ewé menla nkágé ula nkwane ntó ne mejóó ewé nkágé.

16 Ne mbḅgέ muú aké anenemmyε choncho ne mendoó wuú afεge Εḅḅḅ né mejóó ewé ji álá kágé ula, εpyεmbḅ nnó ne muú ayi álá kágé depḅré Εḅḅḅ akame aké, “Amén” τε mbaá ji álá wuú fḅ geno eyigé ájḅge.

17 Εkágé ḅε nnó wó ḅtamege Εḅḅḅ chánéné yémbḅ epogé fḅ muú yifḅ cháchá.

18 Ntamege Εḅḅḅ nnó membḅó njógé mejóó ewé nla nkágé mpwḅó enyú ako.

19 Yémbḅ mbεge né mmu εchomele ḅóó Jisḅs, nkelége nnó njḅó lé uchu uta εbí ḅóó ákágé ne nnó njógé uchu ḅelé ufya εbí ḅóó álá ákágé ula.

20 Anme ba, déferege sé unó eké ambane. Bεgέ kenékéné eké ambane abi álá kágé pye gabo, ne ferege unó eké ḅóó abi áḅené.

21 Asa né mmu ηwe Εḅḅḅ nnó Εḅḅḅ aké, “Nsele nye ḅóó malḅ ayicha abi ájḅgέ ufóó mejóó εbichá, njḅó mejóó ne ḅóó ba. Yémbḅ ḅóó ba áwuú fḅ genó eyigé me njógé ne εḅwḅ.”

22 Ndere elúmbḅ, manjógé menjḅó ewé muú álá kágé ula, alú elé gepḅ eyigé Εḅḅḅ alerege utoó bií mbaá ḅóó abi álá lu dafyεé metóó ne Jisḅs Kras épḅ fḅ abi áfyεé metóó ne ji. Mangarége mekomejḅó ayi atanegε mbaá Εḅḅḅ, alú lé gepḅ eyigé Εḅḅḅ alerege

utoó bi mbaá ḅóó abi áfyεé metóó ne Kras Jisḅs épḅ fḅ mbaá abi álá fyεé metóó ne ji wḅ.

23 Ndere elúmbḅ, mbḅgέ εchomele ḅóó Kras achwḅgέ mbaá ama, yéndémuú aké ajógé elé mejóó ewé muú álá ákágé, ne muú ayi álá ákágé depḅré Εḅḅḅ, yé εḅelé muú ayi álá áfyεé metóó ne Εḅḅḅ wḅ achwḅgέ εfεé, ajógé fḅ nnó enyú ako delú ḅóó ubwḅó?

24 Yémbḅ, yéndémuú nyú aké agarége mekomejḅó ayi atane mbaá Εḅḅḅ, ne muú ayi álá ákágé fḅ depḅre Εḅḅḅ yé ayi álá áfyεé metóó ne Εḅḅḅ wḅ achwḅge εfεé gέḅé eyigémbḅ, jimḅóó ákágé chánéné nno ji alú pye gabo né mbaá unó uko εbi jimḅóó awuú enyú déjógé. Ne unó bi ji awuú upye nye ji akaá nnó akpene nye né unḅ mpa Εḅḅḅ.

25 Mekomejḅó Εḅḅḅ ápye nye yéndégenó eyigé gelu bibií né metóó wuú gelá gbḅgḅḅ. Εpyεgεmbḅ ji atome nye mano mme anógé Εḅḅḅ ajḅge aké, “Elú wáwáλέ nnó Εḅḅḅ alú metóó metóó nyú.”

Εchomele ḅóó Kras énógé Εḅḅḅ né meti melémélḅ

26 Anme ba, mechḅ ewéna elúmbḅ nnó? Elú nnó dechwḅgέ chónchó né εchomele ḅóó Kras yéndémuú akpome mmyε mampyε genó eyigé Εḅḅḅ achyε ji utó nnó apyε. Muú ayi akágé ekwḅ mankwaá ákwaá, ayi akágé manlere ḅóó mekomejḅó Εḅḅḅ álere. Ne ayi akaá genó eyigé Mendoó Εḅḅḅ eléré ji né ame gejya agaré. Muú ayi akaá manjḅó mejóó ewé ji álá kaágé ajḅó, ne ayi akaá mangaré ula mejḅó ewémbḅ agare. Pyεgέ unó bina uko manpoógé εchomele ḅóó Kras.

27 Enyú déchwḅgέ né εchomele ḅóó Kras, déké ájógé mejḅó ewé muú álá kágé ula, déjógé fḅ ḅóó ako, ḅóó apea yé alé ne ákágé jḅó. Ne εḅ nnó muú ama ajógé ne nte ayi fḅ ajḅó. Ne gέḅégé aké ajógé, muú yifḅ ntó agarege ulaá mejḅó ewémbḅ nnó ḅóó ako ákage genó eyigé ji ajḅógé.

28 Ne mbḅgέ muú apḅ ayi agarege ulaá mejḅó ewémbḅ, ḅóó abi ájḅgέ

mejós ewéna ákwene bómbo né echomele bós Kras. Ajógé lé mejós ewémbo né metós bwó ne mbaá Esowó.

²⁹ Yé bós ekpávè Esowó, áké ágárege genó eyigé mekomejós ayi atane mbaá Mendoó Esowó, elóme nnó bós apea yé áléé ne ágarege. Ne áké ágarege bós abifó áfwórege genó eyigé ebwó ágarege manchere mbógé nnó getane mbaá Mendoó Esowó.

³⁰ Yémbo mbógé muú aké agarégé genó eyigé Mendoó Esowó élere ji ne Esowó amágé lere genó eyigé fó mbaá nte menme, ayi alu téné achyéé gébé nnó ayi ajwólé ka ajós.

³¹ Néndé enyú ako dékágé gare mekomejós ayi átane mbaá Esowó, nte agarege ne nte agare ne yéndémuú nyú akágé nyé genó eyigé Esowó agaré enyú ne enyú ako défyéé nye ate eshyéé.

³² Kaágé nnó bós ekpávè Esowó awyaá eshye magbare mmye bwó, ágile téé gébé gekwanegé ne ágare genó eyi getane mbaá Mendoó Esowó.

³³ Esowó achyéé ebwó eshye nnó ápyé mbo néndé ji ákelege fó nnó dédorégé makpo ne ate, yémbo ákelege lé nnó débè nesó ne ate.

Wye ndere machomele bós Kras mako álu,

³⁴ andeé abó mambé nyameé né echomele bós Kras, néndé elóme fó nnó ebwó ábéné mano apwó ande. Abó manshule lé mmye bwó mme áwuú lé depó wuú ndere ásamé né ebé.

³⁵ Ne mbógé ebwó ákelege mankaá genó ágií anó bwó né mmu upú, néndé elú élé mekpo unós mbaá andeé manjógé mejós né echomele bós Kras.

³⁶ Wó, oh! Enyú défere nnó mekomejós Esowó aló lé ne enyú? Waá wye lé enyú ambií ne déwuú mekomejós Esowó?

³⁷ Mbógé muú aférége nnó ji alú muú ekpávè Esowó, yé nnó Mendoó Esowó ne eshyege ji eshye, abó mankaá

nnó unó bi me nsame mbo eta nyú, élé Ata Jisós Jimbo ne ajós.

³⁸ Ne muú alá áwuú ne genó eyigé menjós mbo na wó, Esowó ntó akaáge wuú fó genó eyigé ji ajógé.

³⁹ Anme ba, ndere elúmbó, kpagé gechyéé mangarege mekomejós ayi atane mbaá Esowó, ne dégbége fós bós manjós ufós mejós ebi alá kágé.

⁴⁰ Yémbo yéndégenó eyigé enyú dépyéé, pyegé geji chánéné, né meti ewé elú cho.

15

Abya melóméló ayi anea gеме dós alú nnó Jisós Kras agbo ne akwilé né negbo

¹ Anme ba, gógé mente enyú mecho abyá melóméló yi me ngare nya enyú. Abyá melóméló yina ne enyú déwuú défyéé matós wyeé, dégbare ji ne eshyéé.

² Elé gétúgé abyá melóméló yina, ne Esowó áférege nye enyú né efwyale gabo, mbógé déké dégbarege ji chánéné. Ela epó mbo wó, ebyennó metós ewé enyú défyé ne Kras enó detú.

³ Unó bi agaré me, ubi ne me ngare enyú, ne menó genó né unó bina alú nnó Kras agbo gétúgé gabo ayi esé dépyéé wye ndere abó asame né mmu ηwe Esowó nnó muú ayi Esowó akwere ji ela gefwa agbo nye.

⁴ Agbógé anií ji, ne ndó eléé ekwónegé akwilé né negbo wye ndere abó asame né mmu ηwe Esowó.

⁵ Akwilégé né negbo, abó mbe alere mmye mbaá Pita, alere ntó mmye mbaá angba bíí áfyanéápeá.

⁶ Ewyagé ama alere mmye mbaá ankwóle bíí gébé gema. Ankwólé bíí bina ája apwó gelome mesó usaá uta (500). Gejamé né geluage bwó álu abe te fina yé élé abifó ntó ágbó me

⁷ Gébé eyigé fó alere ntó mmye mbaá Jemsi ama alere ntó mbaá angbá bíí ako.

⁸ Me ne nlú kwyakwya muú ayi ji alere mmye eta wuú. Ndere áleré

* **15:8** Elú wáwálé nnó: Né melu ηwe ewéna, Pól alerége bós ákaá nnó, ji apó fó né geluágé angbá abi Jisós abó ayyáá gébége alú fa mme.

mmye né eta wa mbɔ, me nlú eké maá ayi ábyené ji mbelepo. *

⁹ Me njɔ́ mbɔ néndé né geluage áhgbá Jisɔs me mpɔ yé muú fɔ́. Nfuú yé muú ayi bɔ́ ákuú me nnó hgbá Jisɔs wɔ́. Néndé nchyéé echomele bɔ́ Esɔwɔ́ efwyale dɔ́.

¹⁰ Yémbɔ gétúgέ galógáló ayi Esɔwɔ́ abɔ́ áleré me, apyé me nlú gefógé muú ayi me nlú mbɔ fina. Ne galógáló yimbɔ́ áno mme detú wɔ́ néndé mpye utɔ́ mpwɔ́ áhgbá Jisɔs abifɔ́ ako. Utɔ́ bi mempye mbɔ, epáfɔ́ lé né utó ba, ngba. Elé gétúgέ galógáló wuú ne ji achyεge me utó mampyεge utɔ́ bina.

¹¹ Nɔ́ere elúmbɔ, yé ebe lé nnó me ne ngare enyú abya melóméló yé elé ahgbá Jisɔs abifɔ́ ne agarege, efwyale epó né mmu néndé esé ako dégarεge lé genó gemaá. Ne genó geji ne enyú défyéé matɔ́ wyeé.

Elú wáwálé nnó Esɔwɔ́ apye nye bɔ́ abi ágboó ákwilé né negbo

¹² Abya melóméló ayi esé dégarεge enyú, alú nnó Esɔwɔ́ apye Kras akwilé né negbo. Ne mbɔgέ esé déké dégarεge enyú mbɔ, ulannó enyú abifɔ́ déjógé nnó bɔ́ abi ágboó ákwilege fɔ́ né negbo?

¹³ Mbɔgέ ebe nnó bɔ́ abi ágboó ákwilege fɔ́ né negbo, ebyennó yé Kras ntó akwilé fɔ́ né negbo wɔ́.

¹⁴ Ne mbɔgέ ebe ntó nnó Ji ákwile né negbo wɔ́, ebyennó abya melóméló ayi esé dégarεge enyú alú détu ne yé metɔ́ ewé enyú défyéé ne Kras elú ntó détu.

¹⁵ Ne ebeé ntó nnó esé delú bɔ́ ntesé gebyɔ́ mbaá Esɔwɔ́ néndé esé dégarεge bɔ́ nnó Esɔwɔ́ apye Kras akwilé né negbo. Yémbɔ, mbɔgέ bɔ́ abi ágboó ákwilege fɔ́ né negbo ebyennó Esɔwɔ́ apye fɔ́ Kras akwilé né negbo wɔ́.

¹⁶ Ne mbɔgέ bɔ́ abi ágboó ákwilege nye fɔ́ né negbo, ebyennó yé ebelé Esɔwɔ́ apyéé fɔ́ Kras akwile né negbo wɔ́.

¹⁷ Ne mbɔgέ Esɔwɔ́ apye fɔ́ Kras akwilé né negbo wɔ́, ebyennó metɔ́ ewé enyú défyéé ne Kras elú détu ne Esɔwɔ́ alu danjinte gabo nyú.

¹⁸ Ne ebeé ntó nnó bɔ́ abi áfyε matɔ́ ne Kras ne álé gbo, áno mme detú.

¹⁹ Ne mbɔgέ esé déneré elé metɔ́ nnó Kras apógé nye esé wye le né genwáge se fa mme, mmyéké esé delú bɔ́ abi meshwε awese ájame ápwɔ́ ayi yéndémuú.

²⁰ Yémbɔ, Esɔwɔ́ apye Kras akwilé né negbo wáwálé. Né gégluágé bɔ́ abi ágboó, Kras ne alú muú mbe ayi Esɔwɔ́ apyéé ji akwile né negbo, manlere nnó Esɔwɔ́ apyéé nye bɔ́ abi ágboó ákwilé né negbo.

²¹ Muú ama ne apye negbo nekpene fa mme, wymbɔ́ ntó ne muú ama apye nnó bɔ́ ákwilé né negbo.

²² Bɔ́ ágboó gétúgέ alú upyáne Adam, wymbɔ́ ntó ne Esɔwɔ́ achyεgé nye genwá eyi gekε mbaá bɔ́ gétúgέ áchomé mmye ne Kras.

²³ Yémbɔ unó bina uko upyé nye, yé eyigé ndé né eji gébé: Kras ne alú muú ayi abɔ́ mbe akwilé né negbo, ne gébégé ji akerege nye meso fa mme, bɔ́ abi áchome mmye ne ji ákwilé ne ntó né negbo.

²⁴ Unó bina uko ukóge, mme abyéé nye, gébégé Kras ammyεgé me apwógé unó uko ebi uwyaá uto fa mme ne ebí mfaánebuú. Ne aselé nye gefwa geko áchyéé mbaá Nte wuú Esɔwɔ́.

²⁵ Nana Kras agbarege wye gefwa jí kpaá té ji ammye nye apwɔ́ bɔ́ máwámé bíí ako.

²⁶ Kwiyakwya muú máwámé ayi áchɔ́ nye elé negbo.

²⁷ Wye nɔ́ere ásame né mmu hwe Esɔwɔ́ nnó, “Esɔwɔ́ afyε unó uko né amu jíí.” Ajógé nnó, “Afyε unó uko né amu jíí”, elere gbɔgɔ́nnó Esɔwɔ́ jimbɔ́ apófɔ́ né geluage “unó uko” ebi ji afyéé né amu Jisɔs.

²⁸ Gébégé Esɔwɔ́ afyεge unó uko né amu Kras, Ji Maá Esɔwɔ́, afyε nye ntó gemé jíí né amu Esɔwɔ́ muú abɔ́ afyéé unó uko né amu jíí nnó Esɔwɔ́ mbíí ne ágbárege gefwa, muú ayicha ábégé sé eke Ji.

²⁹ Mbɔgέ bɔ́ abi ágboó ákwilé né negbo, ula bi áwyage bɔ́ manaá Esɔwɔ́ gétúgέ bwɔ́ utene nnó?

Mbɔ́gɛ bɔ́ɔ́ abi ágbɔ́ó ákwilége fɔ́ né negbo, chacha, abi áwyaá b́wɔ́ manaá gétúgɛ b́wɔ́ áfɛré nnó?

³⁰ Ne ulannó ne εsɛ́ dɛ́fyɛ́é gemége se ne εfwyale yéndégébé?

³¹ Αημε ba, me ngéne manoo negbo yéndégébé. Genó eyi gepyɛ menjɔ́ mbɔ́ élɛ gempɔ́ge eyi nwyaá nnó utɔ́ bi mpyɛ́é eta nyú upyɛ́ enyú décho mmyɛ́ ne Ata sé Kras Jisɔ́s.

³² Gébégé me nlú né gebagé mewaá Efɛsɔ́s bɔ́ɔ́ áchye me gejamégɛ εfwyale. Elú eké me mmyɛ́ élɛ ne menya mewaá. Mbɔ́gɛ mferɛge ndere akwaá áfɛrege, awa nsa ayi mbɔ́ɔ́ né ummyɛ́ bina alú εfɔ́? Ne mbɔ́gɛ bɔ́ɔ́ ákwilégɛ fɔ́ né negbo, “Gɔ́oge dényégɛ, dényúgɛ éla gachyɛ́é dégbɔ́.”

³³ Dékamege muú fɔ́ abwɔ́lé enyú. Déchoge gekagé neke ne bɔ́ɔ́ abi áwyaá gepɔ́ gebogebo, enyú ntó débɛ́é nyɛ́ ne gepɔ́ gebogebo. †

³⁴ Kerége né dɛ́fɔ́ɔ́ nyú, dépyɛ́gɛ sé gabo. Ngɛmbɔ́ nnó enyú abifɔ́ dékage fɔ́ εsɔ́wɔ́ cháchá. Menjógɛ mbɔ́ nnó mpyɛ́ mekpɔ́ unɔ́ εgbaré enyú.

Gefɔ́gɛ menyammyɛ́ ayi bɔ́ɔ́ abi ákwilége né negbo ábɛ́é ne ji

³⁵ Muú fɔ́ ákage gií aké, “εsɔ́wɔ́ apyɛ́é mbɔ́ bɔ́ɔ́ abi agboó ákwilé né negbo nnó? Ndé gefɔ́gɛ menyammyɛ́ ayi εb́wɔ́ ákwilege ne ji?”

³⁶ Muú ayi agige gefɔ́ge nkwe yina alú genjekenégɛ muú. Dékaá fɔ́ nnó ápɛ́gɛ mbwe né mme ábɔ́ɔ́ kpe mbe apwane ne achíí wɔ́?

³⁷ Genó eyigé muú apɛ́ne né mme, gebɛ́é cha ne eyi gewɛ́ne mé. Ékágɛ be mbeé nchi yélɛ́ mbeé mbwe ayicha.

³⁸ Ne εsɔ́wɔ́ achyɛge yéndé mbeé mbwe gekwógɛ menyammyɛ́ ndere ji akɛ́lege. Ne yéndé mbeé mbwe awya gefɔ́gɛ menyammyɛ́ wuú.

³⁹ Unó bi uwyaá genwá ubɛ́é fɔ́ ne gefɔ́ge menyammyɛ́ gemaá. Akwaá áwya gefɔ́gɛ menyammyɛ́ áwú b́wɔ́ cha, menya áwú b́wɔ́ cha, meshuú εwyaá gefɔ́ge menyammyɛ́ awé b́wɔ́

cha ne dénywɔ́ne déwya gefɔ́ge menyammyɛ́ áwé b́wɔ́ cha.

⁴⁰ Menyammyɛ́ unó bi úlú né mfaánebuú álu ufɔ́ɔ́ ufɔ́ɔ́ ne ayi unó bi úlú fa mme alú ntó ufɔ́ɔ́ ufɔ́ɔ́. Ulɔ́ unó bi mfaánebuú úlú cha ne ulɔ́ unó bi fa mme.

⁴¹ Njmeé εwyaá εbi gefɔ́ge ulɔ́ cha, mfaá awya εbi gefɔ́gɛ ulɔ́ cha, ambe ntó áwyaá eyigé b́wɔ́ gefɔ́gɛ ulɔ́ cha ne yéndé membe awya wyɛ́ εbi gefɔ́gɛ ulɔ́ cha.

⁴² Mbɔ́ntó ne εbɛ́é ne bɔ́ɔ́ abi εsɔ́wɔ́ ápyɛ́é nyɛ́ b́wɔ́ ákwilé né negbo. Anígɛ muú, menyammyɛ́ wuú apwanegɛ, ne gébégɛ εsɔ́wɔ́ apyɛge ji ákwilége né negbo menyammyɛ́ yimbɔ́ apwanegɛ sé té kwyakwya.

⁴³ Anígɛ ji alɔ́me sé mampɛ́ amɛ wyɛ́ ne apɔ́ fɔ́ ne uto. Yémbɔ́, gébégɛ εsɔ́wɔ́ apyɛge ji ákwilégɛ né negbo abɛ́é melómélɔ́ ne uto.

⁴⁴ Anígɛ ji ndere genóge mme yina, yémbɔ́ gébégɛ εsɔ́wɔ́ apyɛge ji ákwilégɛ né negbo abɛ́é genó eyigé melu εwé εsɔ́wɔ́ alu. Mbɔ́gɛ menyammyɛ́ ayi mme yina alu, εbyennó ayi melu εwé εsɔ́wɔ́ ntó alu.

⁴⁵ Elu wyɛ́ ndere asame né mmu ηwe εsɔ́wɔ́ nnó, “εsɔ́wɔ́ akwyɛ́ Adam muú mbe, achyɛ́é ji genwá”; yémbɔ́ Adam ayi kwyakwya alú Mendoó εwé εchyɛge genwá. Adam yina élɛ́ Kras.

⁴⁶ Gefɔ́ge menyammyɛ́ ayi melu εsɔ́wɔ́ fɔ́ wɔ́ εsɛ́ débɔ́ɔ́ mbe dewyaá wɔ́, élɛ́ ayi mme yina. Ne ayi débɛ́ nyɛ́ ne ji élɛ́ ayi melu εsɔ́wɔ́.

⁴⁷ εsɔ́wɔ́ akwyɛ́ Adam muú mbe ne usɔ́ɔ́ ne ayi kwyakwya atane né mfaánebuú. ‡

⁴⁸ Bɔ́ɔ́ mme meko álú wyɛ́ eké muú mbe ayi εsɔ́wɔ́ akwyɛ́ ne usɔ́ɔ́. Wyɛmbɔ́ ntó ne bɔ́ɔ́ abi ájyɛ́é mfaánebuú ábɛ́é nyɛ́ ne menyammyɛ́ eké ayi muú ayi atané mfaánebuú.

⁴⁹ Nana menyammyɛ́ sé alú wyɛ́ eké ayi Adam muú ákwyɛ́ ji ne usɔ́ɔ́, ne bíí umaá débɛ́é nyɛ́ eké Kras muú atane mfaánebuú.

† 15:33 Elú wáwálɛ́ nnó: Melu ηwe εwɛ́na etané né mmu ηwe Isaiah. ‡ 15:47 Elú wáwálɛ́ nnó: Adam ayi ájógɛ mbɔ́ élɛ́ Jisɔ́s.

⁵⁰ Αημε ba, ngarege enyú nnó gefōge menyammye ayi esé déwyaá mbò nana ákwane fò mambε né melu ewé Εσωω ágbarége gefwa ji wó. Ne genó eyi gegboó gekágé nyéé fò getee genó eyi geláge gboó.

⁵¹ Gógé me ngare enyú genó eyigé enyú délá délú dankaa. Esé ako dégboó nyε fó, Εσωω akwōrege nyε esé ako, achyεé esé menyammye meke.

⁵² Gébégé áfōmege mbá Εσωω, Εσωω akwōrege nyε esé mbélépó, gemεge nnó muú ábyo ame ánéné. Afōmege mbá yimbò bós echomele Εσωω abi ágboó ákwilége nyε né negbo, ne εbwó ámágé gboó sé. Gébé eyigémbò ne esé ako dékwōrege.

⁵³ Ne menyammye sé ayi áchóge ábó mankwōre ála ayi alá chōge ne menyammye ayi ágboó ábó mankwōré ála ayi alá gboó.

⁵⁴ Ne gébégé menyammye se yina ayi áchóge, álagé ayi alá chōge fó, ne menyammye sé yina ayi ágboó álagé ayi alá ágboó sé: genó eyigé asame né mmu ηwe Εσωω gebεé wáwálé ndere asame nnó, “Εσωω apwò negbo, utoó negbo ubyεé.”

⁵⁵ “Wóó òh negbo, uto byε ebi owáne bós ule? Wóó òh negbo uto ebi wò opye bós awuú ubalé ule?”

⁵⁶ Negbo newáne esé gétúgé gabo ayi esé dépyεé. Ne elé mabe ayi Εσωω achyεé ne ápyεé esé dékaa genó eyigé gabo yimbò alu, ne gabo afwánege esé.

⁵⁷ Yémbò matame mabe ne Εσωω muú achyεgé esé uto nnó démmye dépwò gabo ne negbo gétúgé défyεé matós ne Ata Jisós Kras.

⁵⁸ Ndere elúmbò, aημε ba ténege ne εshyε, dékamege genóge fó genyίge enyú matós, pyεge wyε utós Ata ne matós nyú mako néndé dékaa nnó utós bi dépyεé né mabo ata únómé fò mme detú.

16

Echye ewé áchyεge mampóó echomele bós Kras né Jerosale

¹ Góge meshuú enyú meko né mechò ηka eyi enyú déchwós mampóó bós Εσωω né gebage mewaá Judiya. Me nkelege nnó enyú ntó dépye wyε ndere me mbó ngaré echomele bós Kras né meló Galasiya nnó apyε.

² Yéndé bií uwyaá, yéndémuú nyú afere ekéke ηka né eyi ji áwyaá, ákwyεé ábelé chánchá, ékágé gébégé menchwōge ne bós ammyεge manchwōge unó.

³ Ne gébégé menchwōgé nsame nyε ηwe nchyεé ne bós abi enyú déjyaá nnó ákpa echyε nyú ájyε ne ewú né Jerosale.

⁴ Ne mbógé εlo nnó mentó nyεé, εbwó ákwóle me déjyé ulua.

Pòl asò mala neke

⁵ Ne menké nchwó gé enyú, nkogé né gebagé mewaá Masedonia, néndé mbele uméé ba nnó nkóge kpe ewúmbò ne nkwóne eta nyú.

⁶ Nchwōge mbelege nyε mboó ndò ne enyú ndòfò nshwōne yina abyεé nyε me ewúmbò nnó enyú dépoó me, nyjyεé mbaá ayi nkelege manjyεé.

⁷ Nkelege fó nnó me nchwōge mangé enyú nkoóge tenétené. Mbelé uméé nnó Ata akamege nchwōge mbelé mboó ndò ne enyú.

⁸ Ndere elúmbò, mbelege fa né Efesos kpaá te gébé eyigé ányεé epaá ewé Pentikos ebáné me.

⁹ Néndé Ata anene me meti fuú nnó mpye gekpekepegé utós fana. Yémbò gejamégé bós mawame amuame mangbe me meti.

¹⁰ Mbógé Timòti achwōge bane enyú, sége ji chánéné ékágé ji abε ne εfò né metós metós nyú, néndé ji ntó apyε utós Εσωω wyε ndere me.

¹¹ Ndere elúmbò, ékágé muú fó abya ji, poóge ji akε chánéné, áchwō agε me néndé ame aya alú meti mangε ji ne aημε abifò.

¹² Egbe ewé Apolos nkpea ji ndòndò ne ndò nnó akε ne aημε abifò achwó agε enyú, yémbò elú eké ekwane fò ji manchwó nana wó. Agége meti achwós nyε.

Kwyakwya mejós

¹³ Bége amε mekpo fuú, tenege ne eshye né unó Kras ebi enyú dékame ne ubi. Yéndégenó eyigé enyú dépyeé, fyege wyε metóó ne Kras, défoge yé genó, ne tenegege ne eshye.

¹⁴ Ne yéndégeno eyigé depyeé, bógé gejeé né mmu matóó nyú.

¹⁵ Ne aημε ba, dékaá nnó gébége me ngare mekomejóó né Akaya, Stefanas ne bóó abi alu né gepú jíí ne abóó mbe afyeé metóó ne Kras ne achyeé ntó gemé gebwó geko mampoógé bóó Esowó.

¹⁶ Ne nchyege enyú majyeé nnó déwúgé ne ufóó bóó bina, dépyeé utóó ne ebwó ne yéndémuú ayi apyeé utóó ndere ebwó apyeé.

¹⁷ Metóó egóó mme gétúgé Stefanas ebwó ne Fōtunatos ne Akaikos áchwóó fa. Ebwó ápoó me wyε ndere mbógé enyú débó débe fa dépoge me.

¹⁸ Ebwó áfyε me eshye wyε ndere áfyεé enyú ntó eshye. Chyεgé enógé mbaá ufóó bóó bina.

¹⁹ Machomele bóó Kras ayi álú né gebage mewaá Esya álóó enyú matame. Akwila ne Priska chónchó ne echomele bóó Kras ewé elú né gepúgé bwó aké me ntame enyú bóó Ata chanéné.

²⁰ Aημε bi álú wéna ako álóó enyú matame. Yéndémuú nyú átame nte, atyaá jíí.

²¹ Me Pól ne nsame matame mina ne ebwó wa me mbóó.

²² Mbógé muú abóó fó gejeé ne Ata Jisós Kras, ube ube ne jíí. Nnεnemmyε nnó Ata se Jisós Kras achwóó wáwá.

²³ Nnεnemmyε nnó Ata Jisós alere enyú galógáló.

²⁴ Me mbóó gejeé ne enyú ako néndé esé ako décho mmyε ne Kras Jisós. Amen.

**Ἡ ὡς αἰ ἀγβεὲ ἡ ὡς εἰπεῖ
εἰς Πῶλ ἀσαμέ μβαῖ
εἰς χομελε βῶσ Κρας νὲ
Κῶρεντ**

*Πῶλ ἀταμεγε Ἐσωῶ νε ἀνενημμε
γέτῦγέ εἰς χομελε βῶσ Ἰησοῦ νὲ Κῶρεντ*

¹ Με Πῶλ μουῦ Ἐσωῶ ἀγυῖα νὲ μβε ἡγβα Κρας Ἰησοῦ νδερε ἰ ἀκελεγε, νε νσαμέ ἡ ὡς γῖνα. Ἐσὲ νε μεἡμε σὲ Τῖμοτῖ δέλω ἐνυῦ ματαμε. Ντῶμέ ἡ ὡς γῖνα ετα νυῦ εἰς χομελέ βῶσ Ἰησοῦ νὲ μελω Κῶρεντ νε βῶσ Ἐσωῶ ἀκο ἀβὶ ἀλὺ νὲ gebagé mewaá Akaya.

² Ννενημμε νὲ Ντε σὲ Ἐσωῶ νε Ἀτα Ἰησοῦ Κρας ἀλέρégé ἐνυῦ γαλόγάλὸ νε ἀπυε ἐνυῦ δέβε νεσῶ νε ἀτε.

*Ἐσωῶ ἀφυέε βῶσ μετῶ νὲ ματὶ μακο
ἀγὶ ἀγενε εἰς ὡς*

³ Δέταμέγέ Ἐσωῶ μουῦ ἀλὺ Ἐσωῶ νε ντε Ἀτα σὲ Ἰησοῦ Κρας. ἰ ἀλὺ ντε ἀγὶ ἀγενέ βῶσ meshwe, νε Ἐσωῶ μουῦ ἀφυέε βῶσ μετῶ ματῖματῖ.

⁴ ἰ ἀφυέε ἐσὲ μετῶ νὲ γένδε εἰς ὡς ἐσὲ δέγενε νὲ ἐσὲ ντὸ δέκαῖ νδερε δέφυεε βῶσ ἀβὶ ἀγενέ εἰς ὡς μετῶ. Δέκὲ δέφυεε ἐβῶ μετῶ, δέφυεε ἐβῶ μετῶ ὡς νδερε Ἐσωῶ ἀφυέε ἐσὲ.

⁵ ὡς νδερε ἐσὲ δέγενέ εἰς ὡς δῶσ γέτῦγέ δέχομε μμυε νε Κρας, μβῶντὸ νε Ἐσωῶ ἀφυέε ἐσὲ μετῶ γβνε γέτῦγέ δέχομε μμυε νε Κρας.

⁶ Νδερε ἐλὺμβῶ, μβῶγέ ἐσὲ δέκὲ δέγενέ εἰς ὡς, ἐλὺ λέ νὲ Ἐσωῶ ἀφυέε λέ ἐνυῦ μετῶ νε νὲ ἀφερé ἐνυῦ νὲ εἰς ὡς γαβῶ. Νε μβῶγέ Ἐσωῶ ἀφυέε ἐσὲ μετῶ ἐλὺ λέ νὲ ἐσὲ ντὸ δέφυεε ἐνυῦ μετῶ νε νὲ ἐνυῦ δεβῶ εἰς ὡς δέκὸγέ μετῶ δέγενε γεφῶγέ εἰς ὡς ἐσὲ δέγενέ.

⁷ Μετῶ ἐσὲ ἐσὲ δέγενέ νε ἐνυῦ ἐνυῖγέ φῶ νένδε δέκαῖ νὲ νδερε ἐνυῦ δέγενέ εἰς ὡς νε ἐσὲ χόνχο, Ἐσωῶ ἀφυέε ὡς ντὸ ἐνυῦ μετῶ ὡς νδερε ἀφυέε ἐσὲ.

⁸ Ἀἡμε σὲ, δέκελεγέ ἐνυῦ δέκαῖ γεφῶγέ εἰς ὡς ἐσὲ δέγενέ νὲ

gebagé mewaá Ἐσῖα. Ἐσὲ δέκε νε εἰς ὡς ἐσὲ ἐσὲ mamkpa νε ἐπυε ἐσὲ δεβῶ δεφere μετῶ νὲ δέβεε σὲ ἀβε.

⁹ Ἐβῶ ἐλὺ ὡς ἐκὲ λέ μπα νε ἀσῶ νὲ ἀβῶ manwa ἐσὲ. Ἰέμβῶ ἐνενα ἐπυε νὲ ἐκῶγέ ἐσὲ δέλιγέ μμυε νε γεμεγε σὲ ἀμβῶ, δέλιγέ ἐλέ μμυε νε Ἐσωῶ μουῦ ἀπυε βῶσ ἀκῶιλέγέ νὲ νεγῶ.

¹⁰ ἰ ἀφερé ἐσὲ νὲ μανοῦ νεγῶ. ἰ ἀφerege ὡς ὡς ἐσὲ νὲ εἰς ὡς. Νε ἐσὲ δέγενέ μετῶ νε ἰ νὲ ἀφerege ὡς ὡς ἐσὲ νὲ εἰς ὡς ferege.

¹¹ Ἐνυῦ ντὸ πῶγέ δέγενέ μμυε γέτῦγέ σὲ. Δέφυεε μβῶ, γεγαμέγέ βῶσ ἀνεné ὡς μμυε γέτῦγέ ἐσὲ νε Ἐσωῶ ἀῶῦ ὡς μμυε μενεene ἐγὶ μβῶ ἀλερέ ἐσὲ γαλόγάλὸ νε γεγαμέγέ βῶσ ἀταμεγε ὡς ἰ γέτῦγέ γαλόγάλὸ ἀγὶ ἰ ἀλερέ ἐσὲ.

*Ἰα βὶ Πῶλ ἀκῶρε νδῶ νεκε νὲ ἀλά
μα γυε σὲ νὲ Κῶρεντ ὡς*

¹² Γενὸ ἐγὶγέ ἐσὲ δέδῶ ἐβῶ ἐῶμε γελὺ νὲ, ματῶ σὲ ἀγarege ἐσὲ νὲ δέλυ πῶπὸ νὲ γένδεγενὸ ἐγὶγέ ἐσὲ δέφυεε φα μμε, chacha γέβέγέ δέλυ νε ἐνυῦ, νε δέζέγέ ὡς ὡς ὡς. Ἐσὲ δέλιφ ὡς μμυε νὲ δέγγare ἀκῶῶ ὡς, δέλιφ λέ μμυε νὲ ὑτὸ βὶ ὑτανεγέ νὲ γαλόγάλὸ ἀγὶ Ἐσωῶ ἀλερεge ἐσὲ.

¹³ Γενὸ ἐγὶγέ ἐσὲ δέσαμε νὲ ετα ἐνυῦ ἐλέ γενὸ ἐγὶ γελὺ ἐσὲ μετῶ δέβῖφ γενὸ ὡς. Ἰέ ἐλέ ἐνυῦ δέλα δέκαῖ γεφῶγε βῶσ ἀβὶ ἐσὲ δέλυ χανέné ὡς, ἐσὲ δέγενέ μετῶ νὲ βῖφ ὑμα ἐνυῦ δέκῶγέ ὡς ἐσὲ χανέné.

¹⁴ Νε νὲ βῖφ βὶ Ἀτα σὲ Ἰησοῦ Κρας ἀχῶῶ, δέδῶ ὡς ἐβῶ ἐῶμε γέτῦγέ σὲ ὡς νδερε ἐσὲ ντὸ δέδῶ ὡς ἐβῶ ἐῶμε γέτῦγέ ὡς.

¹⁵ Νδερε ὡς ὡς βῖνα νὲ μετῶ, με μβῶ νshuú με νὲ nchwῶ νε ἐνυῦ, νὲ ἐνυῦ δεβῶ μεἰέ μαγε ἀεα.

¹⁶ Με μβῶ νshuú μαγε ἐνυῦ γέβέγέ nké γυεε Masedonia νε γέβέγέ με nké nkerege meso νὲ ἐνυῦ δέπῶ με njye νὲ gebagé mewaá Judiya.

¹⁷ Νδερε με νshuú μβῶ νλα χῶσ σὲ ὡς, νὲ με μβῶ νδῶ μβῶ λέ μαναῖ

ndoó mawee? Waá nnó me nlú mbò élé éké muú mme, muú ákamege “Eeh! Eeh” ne “Ngba! Ngba” gébé gemaá?

¹⁸ Tε mbaá Εσωω agarege wáwálé mekomejós ayi esé dégaré enyú ápó nya fós “Eeh ne ngba.”

¹⁹ Jisós Kras Maá Εσωω muú Silas, Timōti ne me dégaré enyú abya wuú ápó fós muú ayi ajógé eeh ne ngba gébé gemaá. Ji alú lé “Eeh” ayi Εσωω.

²⁰ Jisós ne alu muú ayi alérége nnó Εσωω akame nnó, “Eeh” né mbaá yéndégenó eyi ji anyémeno. Ge ula bi esé déjógé nnó, “Amen” né mabò Jisós ne déchyεge ηγò mbaá Εσωω mbò.

²¹ Εσωω Jimbò ne apye esé ne enyú chóncho détené ne eshyε ndere déchome mmyε ne Kras. Ji ne afyεé esé nnó deβε bós bií,

²² ndere afyεé esé Mendoó Ukpea né matós nkane gelo jíí. Mendoó wuú ewémbò elérége nnó esé désεle nye unó bi Εσωω achyεge bós bií.

²³ Me nkuú Εσωω ndere nte sé wa, nnó genó eyigé me njógé gelú wáwálé. Ula bi me nla mma kere sé ewú mbò né Kōrent wó úlú nnó ékágé metós usós wa εpyε enyú débò εfwyale.

²⁴ Esé démmyε fós nnó déma degaré enyú genó eyigé débò mamfyε metós wyε, néndé enyú détene me ne eshyε né genó eyigé défyεé metós wyε. Esé dékelege lé nnó décho mbwa ne enyú dépyεge utós ulua nnó enyú débε ne nechòchó.

2

¹ Getú eyigémbò, ne me mkpe jós nnó mmagé keré sé εta nyú néndé nchwógé mpyεé nye enyú déla ne mesome.

² Me pyεgé matós ásógé enyú, ndé bós cha abεé abi ápyε metós εγós me? Wyε lé enyú abi mpyε déla ne mesome ne débεé.

³ Ge ula bi me nsame gefógé ηwe yimbò εta nyú mbò nnó ékágé nchwógé ewú, bós abi álu mampyε nnó metós εγógé me, ápyε metós esógé lé me sós. Ne nkaá chánéné nnó metós éké εγós me εγós ntó enyú ako.

⁴ Nsa enyú ηwe yina ne ubalé ne mesome né metós ne manse né amε. Ula bi me nsame ji upós fós nnó mpyε matós asò enyú, úlú élé nnó mpyε enyú dékaá gejaméggé gejeé eyigé me mbós ne enyú.

Μεημε ayi ápyε gabo débò manjii ji nte

⁵ Mbógé muú fò né geluage nyú achwò ne εfwyale, apyε fós me nwú ubalé ndere enyú ako déwuú wó. Me njógé mbò ékágé εβε nnó me mma jós εwu dós wó.

⁶ Ndó ayi enyú gejame déshulé muú yimbò akwané.

⁷ Ndere elúmbò, jigénté gyεé ayi ji apyεé, défyε ji metós nnó ékágé ji ála meshwεmeshwε abò gepwa.

⁸ Ne nnene enyú mmyε nnó dema délere ji nnó délu gboó wyε ne ji.

⁹ Ula bi me nsame enyú ηwe yimbò úlú nnó mfwóre enyú mbógé dépyε yéndégenó eyigé me ngaré enyú nnó dépyε.

¹⁰ Yéndémuú ayi enyú déjigénte gyε ayi ji apyε, me ntó njigé ji nte. Me njigénte gabo muú chacha mbógé mechò εβεggé nnó me njii ji nté né galógáló nyú. Ne mpyε mbò né mβε ushu Kras,

¹¹ nnó ékágé danchòmeló abò esé déndó néndé dékaá me nkyaá ayi alu ji metós.

Utós Kras εbi esé dépyε úlú éké geβε gelógéló né εta Εσωω

¹² Gébéggé me nkwné né melò Truus, Ata apyε me nge meti mangaré abya melóméló Kras.

¹³ Yémbò metós wa εchyεé me εfwyale néndé menge fós μεημε sé Titós wyε wó. Ndere elúmbò, nlya kpe εbwó nfe né melò Masedonia.

¹⁴ Yémbò matame mabe ne Εσωω. Ji ammyε apwò ne ase esé bós denò bií dékéne déjyε ne ji gétúggé déchome mmyε ne Kras. Ji aselé esé apyε bós ákage dépóre Kras né yéndé mbaá ayi déjyεé ne depò etiré mbò désanegé déjyεé éké geβε gelógéló.

¹⁵ Geηwáge esé gelú éké gebéggé εlu ewé ásós né mewε Kras achyεggé mbaá Εσωω. Bós abi Εσωω áwené geméggé

bwó áwuú geji cha ne abi ánome mme detú áwuú geji cha.

¹⁶ Né mbaá bɔ́ abi ánome mme detú esé delú eta bwó eké geboboge gebe eyi gechwɔ́ ne negboó. Né mbaá bɔ́ abi Esɔwɔ́ awené gemege bwó delú eta bwó eké gebe gelógéló eyi gechwɔ́ ne genwá. Nɔ́ere elúmbɔ́, ndé muú akwane mampye gefɔ́gé utɔ́ bina?

¹⁷ Esé depɔ́ fɔ́ bɔ́ abi ágbarege meko mejɔ́ Esɔwɔ́ byabya eké genó gesé ndere bɔ́ abifo ápyeé. Yémbɔ́ gétúgé Esɔwɔ́ atɔ́me esé, esé dégarege ji ne matɔ́ sé mmu pópó né mbe ushu wuú ndere baá utɔ́ Kras. Esɔwɔ́ alu ntɛse esé.

3

Menomenyeé meke epwɔ́ ewé gekwene

¹ Nnó esé démagé lɔ́ mbɔ́ elé mamfegge gemegé sé? Waá nnó esé dékelege nnó muú fɔ́ asá ηwe ayi afegge esé atɔ́ eta nyú, yé ayi nnó enyú désa défegé esé ndere bɔ́ ne atɛ ánlere abifo ápyeé?

² Ngba, enyú ambɔ́ delú eké bɔ́ ηwe abi áfegé esé. Genwáge nyú gelú eké bɔ́ ηwe abi asamé né mmu matɔ́ se, yéndemuú ákagé kú abi akaá utɔ́ ulúlú bi esé dépyeé.

³ Enyú délere nnó delú eké ηwe ayi Kras asamé atɔ́me esé déchwɔ́ ne ji. Ásá fɔ́ ηwe yina ne genɔ́gé ηwe wɔ́, ásá lé ne Mendoó Esɔwɔ́ muú alú mebe. Ásá fɔ́ ji né ubaré mataá wɔ́, ásá lé né mmu matɔ́ akwaá.

⁴ Esé dékage jɔ́ unó bina ndere déneré metɔ́ ne Esɔwɔ́ gétúgé genó eyigé Kras apye.

⁵ Epófɔ́ nnó esé dékwané mampye genó fɔ́ né mmyemmye sé, elé Esɔwɔ́ ne apye esé dékwanegge mampyeé yéndégenó.

⁶ Ji ne apye esé dékwane mambɛ baá utɔ́ bíí né menomenyeé meke. Menomenyeé ewéna epófɔ́ ebe ewé ásamé, elú lé Mendoó Esɔwɔ́. Ebe ewémbɔ́ etené bɔ́ né negbó, yémbɔ́ Mendoó ehyege bɔ́ genwá.

⁷ Ne mbɔ́gé nnó utɔ́ ebe Mosis ewé ásame né ubare mataa, ewú ewé eténe bɔ́ né negbo, echwɔ́ ne genjɔ́

eyi gepyeé bɔ́ Isreli alá kágé pe fɔ́ Mosis né ushu chó gétúgé ushu bíí ugenege dɔ́ yé elé genjɔ́ eyigé gegboó gelú gejejeé,

⁸ nnó utɔ́ Mendoó Esɔwɔ́ muú achwɔ́ ne genwá uchwɔ́ nyɛ fɔ́ ne genjɔ́ eyi gepwɔ́ eyina?

⁹ Mbɔ́gé nnó utɔ́ ebe ewéna ewé etené bɔ́ né negbó, ewyá gefɔ́gé genjɔ́ eyina, ferege ndere genjɔ́ eyigé utɔ́ Mendoó Esɔwɔ́ muú apyeé nnó debe cho né mbe ushu wuú gebeé.

¹⁰ Wáwálé né mechɔ́ ewéna alú nnó, genó eyi gebɔ́ gewyaá genjɔ́ mbe mbe gepɔ́ sé ne genjɔ́ chacha néndé genjɔ́ gekɛ eyi gechwɔ́ gégénégé gepwɔ́ geji.

¹¹ Ne mbɔ́gé genó eyigé nya gebɔ́ gegboó gelú gewyaá genjɔ́, ebyennó eyi gela tɛ etém gewyaá genjɔ́ gepwɔ́.

¹² Tɛ mbaá esé débelé uméé chánéné nnó mbɔ́ ne elu, esé depyeé unó ne metɔ́ mende.

¹³ Esé debɔ́ fɔ́ mampye eke Mosis muú akwere ushu bíí nnó ekage bɔ́ Isreli age ndere genjɔ́ eyigémbɔ́ gegboó gelú.

¹⁴ Yémbɔ́ matɔ́ bɔ́ bimɔ́ alu wyéé sésélé akaá ye genó wɔ́. Mbɔ́ ne alu kpaá tɛ fina. Ye akúgé gekwenege meno menyee ákagé fɔ́ ula. Elú eké genó eyimɔ́ gelú ebwɔ́ né matɔ́ kwekwere. Genó eyi gekagé pye nnó afere ebwɔ́ genó eyina né metɔ́, elé mbɔ́gé ebwɔ́ afyegge metɔ́ ne Kras.

¹⁵ Wáwálé alú nnó, tɛ fina elú eké genó eyigémbɔ́ gelú ebwɔ́ né matɔ́ kwekwere néndé yé akú ebe Mosis ebwɔ́ ákagé fɔ́ ula.

¹⁶ Yémbɔ́, muu akwɔ́regé metɔ́ akwɔ́legé Ata, Esɔwɔ́ aferege genó eyi gekwere mbɔ́ ji ushu.

¹⁷ Nana Ata ayi me njógé mbɔ́ akene ne Mendoó Esɔwɔ́ ne apyeé unó bina. Ne yéndé mbaá ayi Mendoó Ata ebe, epye bɔ́ álaá mmyemmye bwó genó gefɔ́ gewele sé ebwɔ́.

¹⁸ Ne esé abi genó gefɔ́ gela gekwere esé matɔ́ wɔ́, dégene genjɔ́gé Ata eyi gegenege ese mmye eke ηmɛ nnó dékwɔ́rege wyɛ kwɔ́rege debe eke

ji. Ndere dékworege dégenege wye genege, elé Ata muú akene ne Mendoó Ukpea ne apyee nnó ebe mba.

4

Unó mabó né mmu ujemesé

¹ Te mbaá Esowó né galógáló wuú, achyee esé utóó bina nnó dépye, ese depó fò ne gepwyaá mampye ubi.

² Esé délyaa depore défyá ne unó bi uchwóó ne mekpó unó. Esé débwólégé fò bóó, ne débwólégé fò amu ne mekomejóó Esowó. Esé dégaregé lé bóó wáwálé ayi atome ne Esowó né gefóó eyi yéndemuú agene nnó esé dégarege wáwálé né mbe ushu Esowó ne bóó abi agaregé wáwálé akaá nnó mba ne elú.

³ Ye mbógé abya melóméló ayi esé dégarege alú lé bibií, ebyennó alú lé bibií mbaá bóó abi ánóme né mme detu.

⁴ Danchómeló muú alu esowó bóó mme, aníí me ame bóó abi alá fyee metóó ne Kras wó. Ndere elúmbó, ebwó akágé gé fò ndere genjbo eyi getanege né abya melóméló gegenege. Ebwó akágé fò ula abya melóméló yimbó ayi atome ne ngó Kras. Ji Kras alu mekpée Esowó.

⁵ Néndé ndere dégarege abya melóméló déselé fò ji nnó dépye bóó áge esé, dégarege ji nnó bóó áse Jisós Kras nnó ji alu Ata. Ne esé ambóó delú lé baá utóó nyú gétúgé Jisós.

⁶ Esowó muú ajóó nnó, “Genjbo gegene né mmu gemua,” ji apye genjbo jii gegene né mmu matóó sé mampye esé dékaá genjbo gé. Esowó eyi gegenege né ushu Jisós Kras.

⁷ Ndere Esowó apye esé dékaá mba esé delú lé eké ujeé mesée ebi áfyee genóge mabó né mmu. Mechó ewéna elúmbó, manlere nnó utóó bi upwóó amu, ebi esé déwyaá utane lé né mbaá Esowó epófó eta esé ambóó.

⁸ Efwyale efinegé esé matimati yémbó dégbége wye gejulé. Gébé eyigé fò dékwene tametame yémbó délyage fò utóó sé.

⁹ Bóó ámmye amu ne esé yémbó Esowó alyagé fò esé shushuú. Atulege esé yémbó akágé chó fò genwáge esé.

¹⁰ Efwyale ewé esé dégene mba yéndégébé, elú wye eké negbo né Jisós ne esé dékpane mba né menyammye sé dékene. Epyembó nnó bóó ágene nnó genwáge Jisós gelú né menyammye sé.

¹¹ Né genwáge sé geko fa mme, delú wye né mmu efwyale ewé echwóó ne negbo gétúgé dékwólégé Jisós Kras. Epyembó nnó bóó ágene genwáge Jisós né menyammye sé ayi alá abee fò te kwyakwya.

¹² Ewéna eleré nnó, esé dékame negbo nnó enyú debó genwá eyi gélágé byé.

¹³ Muú fò ájóó né nwe Esowó aké, “Me mfyee metóó ne Esowó gétú eyigémbó ne njóó.” Esé ntó delu mendoó ema ne ji, ewé epye esé défyee metóó ne Esowó getú eyigémbó ne déjóó.

¹⁴ Esé dékaá nnó Esowó muú apye Jisós Kras akwilé né negbo, apye nye ntó esé dékwilé né negbo chónchó ne Jisós, ase esé chónchó ne enyú déchwó détene né mbe ushu wuú jimboó.

¹⁵ Efwyale ewéna meko elú lé né galógáló nyú. Ndere elúmbó, Esowó alerege nye galógáló wuú mbaá bóó gejamé gejamé. Ewémbó epye nye ebwó atamege ji, ne ji abóó nye ngó.

Esé dépwad fò néndé défyee wye metóó ne Esowó

¹⁶ Ndere unó bina ulú mba, esé débeé fò ne gepwa. Ye elé menyammye esé akwóó ajyee, Esowó achyegé mandoó sé utóó yéndé bíí.

¹⁷ Efwyale ewé esé dégene mba nana elú lé gachyee ne ebelege ye, yémbó echwóó lé esé ne gekpekpégé ngó ayi apwóó amu ne abee te kwyakwya.

¹⁸ Esé défyee fò ame né unó bi dégene, défyee lé ame né unó bi dela dékágé gé ubi. Ula ulú nnó unó bi esé dégené ubee lé né mboó gébé. Yémbó ebi esé délá dégené ubi ne ubee te kwyakwya.

5

Menyammye meke asele nye melu ayi gekwene

¹ Menyammye sé fa mme alú eké maá geto ayi déjwalege wyeé. Dékaá nnó mbogé amugé maá gepú yina, Esowó achyegé esé ayicha né mfaánebuú déjwolé wyeé. Akwaá fó wó átenege ji wó, elé Esowó jimbóó ne átenege ne gebéé wyeé te kwyakwya.

² Esé déshwaá meshwa né genwágé sé yina nana, ne déshyage nnó Esowó afye esé menyammye sé ayi meke ayi atanegé né mfaánebuú ndere afyéé muú ndeé meke.

³ Gétúgé nnó yé dégbo lé gboó afyegé esé menyammye yimbó ayi mfaánebuú, esé débéé fó gejogéné.

⁴ Ndere esé delú né menyammye yina ayi alu eké maá geto, déshwaá meshwa gétúgé déwuú ubale, deshwaá fó nnó dékelege mangbo. Dékelege elé nnó Esowó achyéé esé menyammye ayi abeé te kwyakwya nnó áse melú ayi ágboó.

⁵ Esowó jimbóó ne akpome esé mmye né mechó ewéna, ne achyéé esé Mendoó Ukpea ndere genó eyigé ji áchoó utó né mbaá genó eyi gechwó.

⁶ Ndere elúmbó, esé dékaá wáwálé nnó Esowó achyegé nye esé menyammye ayi meke, néndé te mbaá esé delú mebe né menya sé yina, neke neshya esé dóó mambé né mbé ushu Ata.

⁷ Ndere esé délu fa mme, delú mamfyege metóó ne ji, epófó mangene ji ne amé.

⁸ Esé débóó eshye né metóó ne dékelege nnó délyaa menyammye yina, déjye né meló sé débé ewú ne Ata Jisás.

⁹ Ndere elúmbó, yé delú né menyammye yina, yé ayi né, esé demuame lé nnó dépye metóó egogé ji.

¹⁰ Néndé esé ako debó mantene unó mpa né mbé ushu Kras. Ji ajwalege nye né geluogé mpa, asó mpa yéndemuú. Ne yéndemuú abóó nye nsa né galógáló yé gabogabo ayi apyéé

gébégé ji alú né menyammye yina fa mme.

Kras apye bóó akerege né nesó ne Esowó

¹¹ Te mbaá esé dékaá nnó Ata ne alú muú ayi esé débóó mamfógé, dékpeage bóó mbó nnó ákame ne abya melóméló Kras. Esowó akaá ufóó bóó abi esé delú ne mbelé uméé nnó yé enyú ntó dékaá chánéné né mmu matóó nyú.

¹² Esé démmye fó nnó déma déferege gemé gese eta nyú. Demmye elé nnó enyú debe ne ula bi dékagé dógé ebwó ewome gétúgé sé, nnó enyú débé ne meko manshuú mbaá bóó abi ábwegé mmye gétúgé dékpa kpa ate bó epófó gétúgé awyaa gepó gelógéló.

¹³ Elú eké enyú déferege nnó mekpó epó esé chánéné. Yé makpó ápó esé chánéné, elú lé gétúgé dékelege nnó dépye Esowó abó ngó. Yé makpó alu esé chánéné elú lé né galógáló nyú.

¹⁴ Gejeé eyigé Kras abóó ne esé ne getene esé dépyeé yéndegenó, néndé esé dékaá nnó ji agbo gétúgé bóó ako. Ndere elúmbó, esé ako dégbo chóncho ne ji.

¹⁵ Kras agbo gétúgé bóó ako nnó bóó abó genwá eyigé ji achyege, ábegé fó abe mampyegé elé unó bi ugóó ebwó metóó, ápyege lé unó bi ugóó ji metóó. Ji ne agboó ne akwilé né negbó gétúgé bwó.

¹⁶ Ndere elúmbó, ebó nana epyegé mbé esé dépéle sé bóó né mashu ndere bóó mme ápyeé. Mbó ne dépéle nya Kras ne nana dépéle sé ji mbó.

¹⁷ Ewéna etene nnó muú achogé mmye ne Kras, alaa muú meke. Genwá eyi gekwene gekoó me, gège yé eyi geke gechwó.

¹⁸ Unó bina uko elé Esowó ne apyéé ubi. Ji muú apyéé esé dékeré né nesó ne ji gétúgé genó eyi Kras apyéé, ne achyéé esé utóó bi dépyeé bóó akerege né nesó ne Esowó.

¹⁹ Mekomejóó ayi esé dégarege alú nnó, Esowó aké ne Kras apyéé bóó áge meti ákere né nesó ne ji. Ji ágbáregé sé ebwó nnó alú gyéé né gabo ayi ebwó ápyeé. Elé mekomejóó yina ne ji afyéé

esé né amu nnó dégaregé bɔ́ ndere ji apyɛ́ bɔ́ ákerege né nesɔ́ ne ji.

²⁰ Getú eyigembɔ́ ne esé delú bɔ́ dentɔ́ Kras. Ne esé dekpeage enyú né unó bina wye ndere Esɔ́wɔ́ jimbɔ́ abɔ́ ajóge ne enyú. Ne dékpane enyú geka gétúgé Kras nnó dékeré né nesɔ́ ne Esɔ́wɔ́.

²¹ Gétúgé esé, Esɔ́wɔ́ apye Kras muú ayi alá pyɛ́ yé gabo wɔ́ ala muú mebo nnó esé déke ne ji, débɛ cho né mbe ushu Esɔ́wɔ́ wye ndere ji Esɔ́wɔ́ alú.

6

Pɔ́l agaré efwyale ewé ji ágene ndere apyɛ́ utɔ́ Esɔ́wɔ́

¹ Ne ndere ate bɔ́ abi apye utɔ́ chónchó ne Esɔ́wɔ́, esé dekpeagé enyú nnó ékágé dépye genó eyi gepyɛ́ galógáló ayi Esɔ́wɔ́ aleregé enyú ano mme detú.

² Esɔ́wɔ́ ajɔ́ nya wye ndere ásamé né mmu nwe wuú nnó “Bíí bi me nlú manleré enyú galógáló ukwɔ́négé, me nwú mmyemenene nyú, bíí bi me nlú mawené gemége nyú ukwɔ́négé, mpoó enyú.” Wúgé, gébé eyigé Esɔ́wɔ́ aleregé bɔ́ galógáló gekwɔ́ne. Wúgé nana élé gébé eyigé Esɔ́wɔ́ awenege gemége bɔ́.

³ Esé dépyɛ́ fɔ́ genó eyi gegbɛ́ muú fɔ́ meti manchwɔ́ mbaá Esɔ́wɔ́ nnó ékágé genó fɔ́ gebe gyɛ́ né utɔ́ bi esé dépye.

⁴ Yémbɔ́ yéndégenó eyi gepyɛ́ eta sé, esé délerege wye nnó delú baá utɔ́ Esɔ́wɔ́. Dekoge metɔ́ né ubale ebi déwuú, degene efwyale ufɔ́ ufɔ́, unó ulíí esé mange, ne gébé eyigé fɔ́ efwyale ebanegé esé.

⁵ Atulé esé, áfyɛ esé denɔ́, áchwɔ́ esé ne mammye, dépyɛ́ metɔ́ ami mapwɔ́ eshye esé, débɛlege mpe, débɛlege mesa, yémbɔ́ dékogé wyé metɔ́.

⁶ Débélé genwáge sé pópó, dékágé depɔ́ré Esɔ́wɔ́ chájéné, dékogé metɔ́, déleregé bɔ́ galógáló, Mendoó Ukpea egbeé esé mmye ne délerege bɔ́ gejeé wáwálé.

⁷ Esé dégaregé bɔ́ genó eyi gelú wáwálé, dépye unó né utó bi Esɔ́wɔ́

achyegé esé. Unó bi esé dépye cho né mbe ushu Esɔ́wɔ́ ulú eké unó ummye ebi esé déselé dénmeé umye ne ebi dégbɛ́ menyammye sé né depɔ́ré Esɔ́wɔ́.

⁸ Esé dépyɛ́ wye utɔ́ Esɔ́wɔ́ yé élé bɔ́ abifɔ́ anógé esé, abifɔ́ ábyaá esé. Bɔ́ abifɔ́ áfɛge esé, abifɔ́ achɔ́ esé mabɔ́. Bɔ́ abifɔ́ ajógé nnó esé delú bɔ́ gebyɔ́ yémbɔ́ esé dégaregé wye wáwálé.

⁹ Bɔ́ abifɔ́ ajógé áké esé delú kpe bɔ́ waá yémbɔ́ bɔ́ ákaá esé yéndé mbaá. Dekoge né manoó negbo yémbɔ́ delú wyé abɛ. Achyegé esé efwyale yémbɔ́ áwa fɔ́ esé wɔ́.

¹⁰ Yé élé bɔ́ ápye nnó esé debe ne mesome, delu wyé ne nechóchó yéndégbé, elú eké delú mbya yémbɔ́ dépyɛ́ gejaméagé bɔ́ abɔ́ gefwa. Elú eké depɔ́ yé ne genó gefɔ́ yémbɔ́ dewyaá unó uko.

¹¹ Añme ba bɔ́ Kōrent, esé dégaré enyú yéndégenó eyi gelú esé né unɛ. Esé denene matɔ́ se fuú eta nyú.

¹² Esé fɔ́ wɔ́ délyaá manleré enyú gejeé wɔ́, élé enyú ne délyaá manleré esé gejeé.

¹³ Me njógé ne enyú nana ndere baá ba. Nenege matɔ́ nyú eta sé ndere esé ntó dénené ne eta enyú.

Dékege fɔ́ gekage neke gemaá ne bɔ́ abi alá fyɛ́ metɔ́ ne Kras wɔ́

¹⁴ Dékege fɔ́ geka neke gemaá ne bɔ́ abi alá áfyɛ́ metɔ́ ne Kras wɔ́. Genó eyi gelu cho genyɛ́ mbɔ́ dejeé ne genó eyi gelu gyɛ́ nnó? Waá genɔ́ gebeé mbɔ́ mbaá ama ne gemua nnó?

¹⁵ Kras ne danchɔ́meló abɛ́ mbɔ́ meko ama nnó? Muú ayi afyɛ́ metɔ́ ne Kras ne muú ayi alá áfyɛ́ metɔ́ ne Kras wɔ́ áchome mbɔ́ mbwa nnó?

¹⁶ Echa Esɔ́wɔ́ ebɛ́ mbɔ́ meko ama ne aló uka nnó? Néndé esé delú echa Esɔ́wɔ́ muú alú mebe. Elú wye ndere Esɔ́wɔ́ jimbɔ́ ajɔ́ aké, “Me njwɔ́lege nyɛ ne ebwɔ́, nkene ne ebwɔ́, me mbeé nyɛ Esɔ́wɔ́ bwɔ́, ne ebwɔ́ ábɛ́ nyɛ bɔ́ ba.”

¹⁷ Ndere elúmbɔ́ Ata aké, “Tanege né geluage bwɔ́, défa mbwa ne ebwɔ́.

Détagé f3 genó eyi gewyaá deba. Dépyegé mb3, me nselé nye enyú.

¹⁸ Me mbeé nye Nte nyú ne enyú débéé nye baá ba abi andeé ne abi ande. Mb3 ne Ata Muú Apw33 amu aj33.”

7

¹ Añme ba, te mbaá Es3w3 anyémeno nnó apye unó bina eta sé, shw3nege amu né yéndégenó eyi gepyeé nnó menyammye ne mat33 sé ábége f3 p3p3. Dén3g3 Es3w3, dépye geñwágé sé geb3e p3p3 gekwane ndere Ji akélege.

P3l alu ne nech3ch3 g3túg3 echomele b33 Jis3s né K3rent ákw3r3 mat33 bw3

² Nenegé mat33 nyú eta sé, esé dépyeé f3 muú f3 gabo w3. Esé déch33 f3 muú f3 mekp3 w3. Ne esé dényeé f3 muú f3 upw33 w3.

³ Me nj3g3 mb3, ep3f3 nnó me nké enyú delu gyee, néndé me mb3 me mbe ngaré enyú nnó enyú delu esé met33 chi chi chi. Yé dégbo3 ye delú mebe, esé ne enyú delu wye ulua.

⁴ Me nfy3e met33 ne enyú gbene, ne nwyaá gemp3ge g3túg3 nyú. Enyú défy3e me met33, yé elé esé dégené efwyale me nwyaá nech3ch3 d33.

⁵ Yé gébége esé dékw3ne mel3 Masedonia, yé mmye dégbeé cháchá w3. B33 áchw3 esé ne efwyale matimati. Wena b33 áwamege ne esé, né mmu mat33 se déwyaá ef3.

⁶ Yémb3 Es3w3 muú afy3é b33 abi awyaá gepwa met33 eshye, afy3é esé eshye ndere Tit3s achw33.

⁷ Esé déb33 f3 eshye wye elé gébége ji achw33 w3, deb3 nt3 gébége ji agaré esé ndere enyú nt3 défy3é ji eshye. Agaré esé ndere enyú déshyag3 mang3e me, ne ndere enyú désomege d33 né gy3é ayi dépyeé. Agaré nt3 esé ndere enyú dékpome mmye man3a me. Nwúg3 mb3 met33 eg3 me ne enyú d33.

⁸ Yé ebe elé nnó ñwe ayi me mb3 nsame enyú, apy3é enyú déb3 me-some, me nsome f3 ndere nsame ji w3. Me mb3 nlú ne mesome gébége

ngene nnó ñwe yémb3 apye enyú deb3 mesome né mbo3 gébé.

⁹ Nana met33 eg33 me, ep3f3 g3túg3 me mpy3é enyú deb3 mesome elé lé g3túg3 mesome ewémb3 epyeé enyú dékw3r3. Gé gef3g3 mesome ewé Es3w3 akélege mb3. Ndere elúmb3, esé dépye f3 enyú deb3 ún3mé w3.

¹⁰ Mesome ewé Es3w3 akélege epye lé nnó Es3w3 áwene gem3ge muú. Gef3g3 mesome ewéna echw33 f3 ne achye me. Yémb3 mesome ewé b33 mme echw33 ne negbo.

¹¹ Geg3 yé gef3g3 ut33 ebi mesome ewé eg33 Es3w3 met33 epyeé eta nyú. Epye enyú dese mech3 ewéna ne eshye, epye enyú déwyaá met33 manleré nnó enyú dep3 ne ebw3 né mech3 ewémb3. Epye met33 es3 enyú ne majya abw3lé enyú mme, epye enyú déshage nnó deb3e meko ama ne me, epye enyú dékp3ne gechy3é mampye genó eyi gelú cho. Epye enyú dékpome mmye manchyeé efwyale mbaá muú ayi apye gy3é. Epye enyú déleré né yéndé meti nnó enyú dep3 ne ebw3 né mech3 ewéna.

¹² Ndere elúmb3, yé elé me nsame ñwe yina, nsa f3 g3túg3 muú ayi apy3é gabo yina w3. Yé ebe lé g3túg3 muú ayi agene efwyale g3túg3 gabo yimb3. Nsa lé nnó mpye enyú dékaá né mbe ushu Es3w3 gef33 eyig3 dékp3ne gechy3é mamp33 esé.

¹³ Getú eyig3mb3, enyú défy3é esé eshye.

Ne genó eyig3 f3 eyi gepyeé met33 eg33 esé elé g3túg3 met33 meg3mego ewé Tit3s ab33 g3túg3 enyú ako dépye met33 ekwene ji mmu.

¹⁴ Me mb3 ngaré Tit3s gef33 eyig3 me nwyaá gemp3g3 g3túg3 nyú. Enyú déchy3e me mekp3 un33 w3. Ne wye ndere geno eyig3 me ngareg3 enyú yéndég3bé gelú w3w3lé, mb3nt3 ne un33 bi esé dédo3 ebw3 ew3me g3túg3 nyú né mbe ushu Tit3s ulú w3w3lé.

¹⁵ Tit3s ama ab3 gejeé ne enyú ako d33 ndere ji at3e gef33 eyig3 enyú deb3 déwuú ne ji, ne ndere enyú déselé ji déweré ne ef3 met33.

16 Ne nana metɔ́ ɛɔ́ me ne enyú gétúgé me nɛere metɔ́ wa meko ne enyú né mbaá yéndégenó ɛyigé dépyeé.

8

Gefɔ́ ɛyigé bɔ́ Ɛsɔwɔ́ áchyege échye

1 Anme sé, ɛsé dékelege mampye enyú dékaá gefɔ́ ɛyigé machomelé bɔ́ Jisɔs né Masedonia áleré galógáló Ɛsɔwɔ́ né geɲwá gebwɔ́.

2 Ɛfwyale ɛwé ɛbwɔ́ ágene eja dɔ́ ɛte ɛbwɔ́ né mmuameno yémbɔ́ áwyaá wyɛ metɔ́ megómégó gbene ɛwé ɛpyeé ɛbwɔ́ áchyeé échye byagebyage ye lé ɛbwɔ́ álu gekpo.

3 Ɛbwɔ́ áchyeé échye ndere ɛbwɔ́ áwyaá, ne nkágé garé nnó eja kpaá ɛpwɔ́ amu, ne áchyeé ye muú akpea ɛbwɔ́ wɔ́.

4 Ashíí nene ɛsé mmye nnó dépye ɛbwɔ́ ntó ágé meti mampógé bɔ́ Ɛsɔwɔ́.

5 Genó ɛyigé ɛbwɔ́ ápye, gepwɔ́ ndere ɛsé debɔ́ défere. Ɛbwɔ́ abɔ́ kpe mbe áchyeé gemɛge bwɔ́ mbaá Ata Ɛsɔwɔ́ ne áwyaá metɔ́ mampye genó ɛyigé Ɛsɔwɔ́ akelege, áchyeé gemɛge bwɔ́ eta sé.

6 Titɔs ne alɔ́ ula mansɛ échye ɛwéna né geluagé nyú nnó dépoó ubya bɔ́ né Jerosalem. Getú ɛyigémbɔ́, ɛsé dékpea ji nno akéré áchwɔ́ apoó enyú déneré mampye gecháchágé utɔ́ bina.

7 Enyú délu menɔ́ mbe né yéndé meti mamfyɛ metɔ́ ne Ɛsɔwɔ́ ne ɛshye, mangaregé depɔ́ré Ɛsɔwɔ́ chánéné, mankágé wáwálé ayi alu wyéé chánéné, manchyeé gemɛge nyú geko mampye utɔ́ Ɛsɔwɔ́, mambɔge gejeé ne ɛsé dɔ́, ɛsé ntó dékelege nnó enyú ntó débɛ menɔ́ mbe né mechɔ́ manchyege échye ɛwéna ne matɔ́ nyú mako.

8 Me njógé mbɔ́, ɛpófɔ́ nnó ηmɛrege enyú mekpo mme nnó débɔ́ mampyege mbɔ́. Me ngarége lé enyú nno bɔ́ abifɔ́ ákpane géchyeé ápoógé ate. Ne nkelege nnó nkaá ndere enyú ntó débɔ́ gejeé wáwálé ne bɔ́ abifɔ́.

9 Enyú ambɔ́ dékaá galógáló ayi Ata sé Jisɔs Kras alere. Ji abɔ́ awyaá gefwa, yémbɔ́ akwe gekpo né galógáló nyú, nnó gétúgé gekpo ɛyigé ji akwene enyú débɛ ne gefwa.

10 Né mechɔ́ ηka yina manchwɔ́, majyeé ami me nchyege enyú malu nnó elú galógáló nnó enyú déneré genó ɛyigé délɔ́ mampye ηme eniné nju. Enyú ne débɔ́ mbe mampye genó né mechɔ́ ɛwéna ne enyú ntó ne debɔ́ delu ye bɔ́ mbe abi áwyaá metɔ́ mampyege geji,

11 nnó déneré mampye utɔ́ bina ne gefɔ́gé metɔ́ ɛwé enyú délɔ́ ula. Ne nerege ubi ne genó ɛyi déwyaá né amu.

12 Ne mbɔ́gé muú awyaá metɔ́ machyeé, Ɛsɔwɔ́ aselé genó ɛyi muú awyaá manchyeé ɛpófɔ́ ɛyigé ji alá pɔ́ ne geji.

13 Me njógé mbɔ́ ɛpófɔ́ nnó mpyeé mmye ɛpwyágé bɔ́ abifɔ́, enyú déwuúgé ubale. Nkelege lé nnó yéndégenó gebe janja eta enyú ako.

14 Ne nana ayi enyú déwyaá gejame, kárégé ne bɔ́ abi alá pɔ́ ne genó nnó ɛbwɔ́ ábégé ne gejame, meso gébé enyú dela depɔ́ ntó ne genó ɛbwɔ́ ápoó enyú. Dépyege mbɔ́ enyú ako débɛ janja.

15 Asá né mmu ηwe Ɛsɔwɔ́ nnó, “Muú yi anywere gejamégé menyéé, ábɔ́ fɔ́ menyéé ayi ajame apwɔ́ ji wɔ́, ne ayi anywere lé gachyeé, abɔ́ ayi akwané ne ji kwanegé.”

Pɔ́l atɔ́ bɔ́ Titɔs nnó ájye áse échye Ɛsɔwɔ́ getú jii

16 Yémbɔ́ matame mabe ne Ɛsɔwɔ́ ndere apye Titɔs awyaá gefɔ́gé metɔ́ ɛwé ɛsé déwyaá mampoó enyú.

17 Ɛpófɔ́ wyɛ lé getugé ɛsé dékpea ji ne ji achwɔ́ eta nyú wɔ́. Ji mbɔ́ abɔ́ awyaá me metɔ́ manchwɔ́ poó enyú, getú ɛyigémbɔ́ ne jimɔ́ abɔ́ ashúú me manchwɔ́ gé enyú.

18 Ɛsé détɔ́me mbɔ́ ji ne nte menɛme ayifɔ́. Nte menɛme yina alu muú ayi bɔ́ afége utɔ́ bíí né machomele bɔ́ Jisɔs ako néndé ji agaregé abya melóméló chánchá.

19 Meno genó ayi fɔ alu nnó machomele bɔ́ Jisɔs ntó ájyaá ji nnó esé dékɛne ne ji ulua dépyege utɔ́ ulúúlɔ́ bina. Ndere dépyeé mbɔ́ uchwɔ́ ne enógé mbaá Ata, ne ulerege ntó nnó esé déwyaá metɔ́ mampógé bɔ́.

20 Ndere dépyeé utɔ́ bina ulua, ewémbɔ́ epyennó ekágé muú fɔ́ aferé nnó défya delu mmu, défyéé eshye mange nnó ekágé genó fɔ́ gebe gyeé né gekpekpege echye ewéna, ewé bɔ́ áchyege byagebyage.

21 Gétú eyigémbɔ́ ne esé démmye nnó dépye lé genó eyi gewyaá enógé né mbe ushu Ata jimbií, dékelegé mampye ntó genó eyi gewyaá enógé né mbe ushu yéndémuú.

22 Ne esé détɔ́me menɛme sé fɔ́ ama nnó achwɔ́ ne ebwɔ́. Esé démuá me ji ndɔ́ndɔ́ ne ndɔ́, ji aleré nnó akpane gechyéé mampye utɔ́ Esɔwɔ́. Yé nana ji awyaá metɔ́ mampoó enyú néndé ji afyéé metɔ́ ne enyú dɔ́.

23 Ne ushuú cháchá Titɔs, ji alu lé nte menɛme ayi ápyeé utɔ́ ulua ne me nnó dépoóge enyú. Ne ate aɛme abifɔ́ na, álú lé bɔ́ déntɔ́ abi átané né machomele bɔ́ Jisɔs ayifɔ́. Utɔ́ bwɔ́ uchwɔ́ ne enógé mbaá Kras.

24 Ndere elúmbɔ́, pyege ndere njɔ́ mbɔ́, mampye machomelé bɔ́ Jisɔs ayifɔ́ ákaá nnó enyú débɔ́ gejeé ne bɔ́ ne nnó ebwɔ́ ákaá nnó esé délú cho mambɛ ne gempógé gétúgé nyú.

9

Elú genó gelógélá mampógé bɔ́ Esɔwɔ́

1 Me mpó sé ne genó eyigé mmagé sa enyú né mechɔ́ echye ewéna mbaá bɔ́ Esɔwɔ́.

2 Me nkaá nnó enyú déwyaá metɔ́ manchyeé echye ewéna. Getú eyigémbɔ́ ne me nwyaá gempógé gétúgé nyú né mbe ushu echomelé bɔ́ Jisɔs né Masedonia nnó enyú echomelé bɔ́ Jisɔs né gebagé mewaá Akaya déwyaá me metɔ́ machyeé echye ewéna te ɛme eniné njú. Ne gechyéé eyigé enyú dékpane machyeé, gepye gejamégé ebwɔ́ abifɔ́ ábɔ́ metɔ́ machyege ntó.

3 Ne me ntɔ́me aɛme bina eta nyú nnó ekágé gempógé eyigé esé déwyaá gétúgé nyú gebe lé meno detu. Ebe lé nnó enyú dékpome mmye ne echye nyú ndere me njɔ́ nnó dépyeé nye.

4 Mbógé bɔ́ fɔ́ átanege mbɔ́ né Masedonia áchwógé ne me ewú, ne ágégé nnó enyú dékpome fɔ́ mmye mantɔ́ eyi nyú ɛka wɔ́, mekpoo unɔ́ ewé ebéé nye ne esé ne enyú ejame nye dɔ́ néndé me ngaré me ebwɔ́ dɔ́ ndere enyú dékpome me mmye manchyeé.

5 Ndere elúmbɔ́, me nferé nnó elɔ́ nnó mkpea aɛme bina abɔ́ mbe achwɔ́ apye enyú dékpome mmye ne echye ewéna, ewé enyú dényémeno manchyeé, nnó ebe lé genó eyigé enyú ambɔ́ déwyaá me metɔ́ manchyeé. Ebege fɔ́ eyigé aɛmerege enyú mekpoo mme nnó déchyéé echye.

6 Tege nnó, muú ayi apené mbwe gachyeé, abɔ́ ntó mbwe gachyeé, ne muú ayi apene mbwe gejame abɔ́ ntó mbwe gejame.

7 Muú aké achyege echye, achyeé ndere ji aferé né metɔ́ wuú nnó achyege. Achyege fɔ́ ne mansɛ ame eké aɛmerege ji mekpoo né mme. Néndé Esɔwɔ́ abɔ́ gejeé ne muú ayi achyege echye ne metɔ́ megɔ́megɔ́.

8 Ne Esɔwɔ́ akágé chyeé enyú unɔ́ bi ujame upwɔ́ yé ndere dékelegé nnó yéndégébé debe ne yéndégenó gejame nnó délerege ulɔ́ melu mati-mati.

9 Wye ndere asamé né mmu ɛwe Esɔwɔ́ nnó, “Ji achyege echye byagebyage mbaá ubya bɔ́ ne ulɔ́ melu ebi ji alerege, áteé ubi te kwyakwya.”

10 Esɔwɔ́ ne achyege bɔ́ mbwe ayi apené ne menyéé ayi ebwɔ́ ányéé, ji áchyege nye enyú mbwe ayi dékelegé ne apyéé nye ji áwe áfyɛ gejamégé mbwe ayi atanege né ulɔ́ melu ebi enyú délérége bɔ́.

11 Esɔwɔ́ apye nye enyú débɔ́ gefwa né yéndé meti nnó déchyége echye byagebyage yéndégébé, nnó esé dékpagé echye nyú déchyége bɔ́, gejame bɔ́ atamege Esɔwɔ́ né genó eyige enyú dépyeé.

12 Néndé εχھے εώε ενυύ déχھے επυε φό wye lé nnó bós Εσωω άγενέ unó bi uba ulii εbwó wó, επυε ntó nnó εbwó άχھےεέ gejaméέ matame mbaá Εσωω.

13 Gétúέ ενυύ déχھے gefáέ εχھے εwéna, ελερε bós ufós bós abi ενυύ délu, ne εbwó átamege nye Εσωω gétúέ ενυύ dépyéé genó eyigé abya melóméló Kras ayi ενυύ défyéé metós wye ákelege. Ne átamege nye ji ntó gétúέ εχھے εώε ενυύ déχھےεέ εbwó ne bós abifo byagebyage.

14 Εbwó άνene nye mmye gétúέ délere galógáló Εσωω né genwáge ενυύ.

15 Détamege Εσωω gétúέ εχھے wuú εwé ji achھےé εsé εwé dela dékágé nkane démege.

10

Εσωω ne ajyaá Pól nnó abe ηgba Jisós Kras ne achھےé ji utó

1 Me Pól nkpané ενυύ geká. Bós ajóέ άké gébéέ me mbeέ ne ενυύ nfós ame nyú njóέ depó pere ne εfo, nlá mpó ne ενυύ nfós fó ne nsame ενυύ bó ηwe áto áto. Me nnene ενυύ mmye né mabó Jisós Kras muú alú nyame ne pere nnó,

2 ékágé ενυύ dépye me njós mejós ne meko metometo gébéέ nchwóέ εwú. Me nkágé jó mejós ne meko metometo mbóέ me nkelege manjós ne bós abi ajóέ nnó εsé dépyéé utós bina ndere bós mme ápyéé.

3 Elú wáwálé nnó εsé delú fa mme yina, ne yé elé delú fa mme, démmyéé fó be ebi bós mme ámmye.

4 Néndé unó ummye ebi εsé démmyéé be ne ubi upó fó éké ebi akwaá. Yémbó εsé démmye be ne unó be utó utó bi Εσωω achھےεέ εsé, ne détyaá malu ujwalé ató ató ayi bós mawáme sé ábige.

5 Détyaá ntó yéndégenó eyi géchwós ne mbeé manyege, ne eyi getenege ukolb gegbeé nnó bós ákagé fó meti Εσωω. Dépyene yéndégenó eyigé bós áferege, dépyéé εbwó áwuú ne Kras.

6 Mbóέ ενυύ délerege nnó déwuú ne Kras ne matós nyú mako, εfembo ne εsé dékpomege mmye manlere chuchu mbaá bós abi alá wuú fó ne Kras.

7 Ενυύ dépelé unó bi utome ne me elé né mfaá mfaá. Mbóέ muú aferege nnó ji alú muú Kras, abó mamfere chánéné ákaá nnó εsé ntó delú bós Kras ndere ji.

8 Yé me mbe elé ne gempóέ gachھےé mpwó ndere mbó nlú mambe gétúέ uto bi Ata achھےé εsé, mmye egboó fó me, néndé ji achھےé εsé uto bina nnó dénywerege ενυύ nywerege epófo mantya ενυύ tyaa.

9 Me nkelege fó nnó εbe éké bó ηwe abi me nsame ενυύ ápyéé mbó lé nnó ενυύ debó εfo metós.

10 Me njóέ mbó gétúέ bós ajóέ aké, “Bó ηwe abi me nsame eta nyú, mejós εwé elú wyeé etóó dós ne etaá bós metós.” Aké, “Gébéέ mbeέ ne ενυύ nkvene gebwa, mejós wa ekpene fó bós matu.”

11 Bós bimbo abó mankaá nnó unó bi εsé désame eta nyú gébéέ dela depó εwú, wye elé ubi ne εsé débéέ nye εwú ne ενυύ dépyéé.

12 Yé bií ummaá εsé demege fó mmye ne bós abi aké εbwó ahea geme. Εbwó ámege lé utó bwó ne ate manlere nnó ahea geme. Εwéna ελεré nnó εbwó álú ukenkené bós.

13 Né eta sé, εsé débéé fó ne gempóέ dépwó ndere delú mambe. Gempóέ sé gekwyage lé né mbaá utós ebi Εσωω achھےé εsé nnó depyegé ενυύ ntó delu né geluage utós bina.

14 Te mbaá ενυύ ntó delú né utós bina, εsé débéé fó ne gempóέ dépwó ndere delu mambe gétúέ nyú, néndé εsé ne debós mbe déchwó kpa te eta nyú dégare ενυύ abya melóméló Kras.

15 Εsé débéé fó ne gempóέ dépwó ndere débós mambe. Débéé fó ntó ne gempóέ gétúέ utós ebi bós abi cha ápyéé. Uméé sé ulú lé nnó metós εwé ενυύ défyéé ne Kras εwene eyyege mbembe ne nnó utós bi εsé ntó dépyéé né geluage nyú uwene ndere Εσωω ákelege,

16 nnó esé ntó dékene dégarege abya melóméló né malo yifó ayi alú tete ne enyú. Néndé esé dékelege fó nnó débé ne gempogé gétúgé utóó bi muú yicha apyéé né melu utóó wuú.

17 Asa né mmu ηwe Εσωω nnó, “Muú aké abeé ne gempogé abe ne geji gétúgé genó eyi Ata apyéé.”

18 Muú ayi abeé muú melóméló wáwálé, elé ayi Ata asele nnó apye chanéné, epófó ayi jimbóó ásele gema ji nnó apyéé chanéné.

11

Pól aké utóó bií upó fó genó gema ne ebi áηgbá geyo

1 Nnene enyú mmye nnó deko metóó dewú gekékénege mejóó ewé me njógé. Tagé matu déwú.

2 Metóó ewé me nwyaa ne enyú emmyeé demboó ndere ewé Εσωω awyaa. Enyú delú eké maá mendée ayi me nshuú mantu ji neba né mbaá menó ama, ndere maá mendée ayi álá kaá mende wó, ne menó yimbo elé Jisós Kras.

3 Ndere elúmbó, me nwyaa éfo metóó nnó bóó ábwólege nye enyú ndere danchomeló akpané défyá abwólé Ife, ápye enyú délyaa depóre Kras etiré enyú dékwólegé chánchá ne matóó enyú mako.

4 Me njógé mbó néndé nge nnó enyú dékamege yéndégenó kamegé. Yé muú achwó ne agaré enyú mechó Jisós ayicha ayi esé dela dégaré enyú wó, yé agaré lé enyú mechó mendoó ewécha ewé elá pó fó Mendoó Ukpea ewé echwóó enyú mmye yé ama achwó ne gefogé abya ayicha ayi álá pó fó abya melóméló enyú dékame ne ji, enyú dékamege fó wye kamege, désele ubi amu apea.

5 Me nferé fó nnó bóó abi désele nnó álú áηgbá Jisós abi ápwóó amu, ápwó me wó.

6 Yé ebe lé nnó me ngi fó ndere ajógé mejóó chánéné wó, me nkáge genó eyigé me njógé, dépye me enyú dékaa mbó matimati.

7 Me nshulé mmye ya mme nnó enyú dékwó ηgá, ngaré enyú abya

melóméló detu, nnó me mpye mbó lé gabo?

8 Me mpye utóó né geluagé nyú, machomele bóó Jisós né malo yicha achyegé me ηka mfaá. Ndere mpyembó elú wye eké ejóó ne njóó mbó eta bwó nnó me mpoó enyú.

9 Gébégé me nlú ne enyú, genó geké gelií me, nchyege fó muú nyú fó efwyale nnó achyegé me geji. Elé aηme sé abi atane né gebagé mewaá Masedonia ne achwóó me ne yéndégenó eyi gelií me. Né gébé eyi gekoó me nchyeé fó enyú efwyale nnó dépoó me wó ne yé nana me nchyege fó enyú efwyale né meti fó.

10 Me ngarege wáwálé ndere muú Kras ne gempogé nnó nse manka nyú wó. Ne yé muú akage gbe nnó mbégé fó gebagé mewaá Akaya geko.

11 Ulannó me nla ngigé fó nnó enyú depogé me? Nnó elú lé nnó me mbóó fó gejeé ne enyú wó? Εσωω jimbíí akaá nnó me mbóó gejeé ne enyú.

12 Me njye wye mbe mampyeye genó eyi mpyeé mbó nnó ngbe ekágé bóó abi ásele gemegé bwó nnó alú aηgba Kras ajyegé wyeé mbe mandógé ebwó ewóme nnó ápye wye unó gefó eyi me mpyeé.

13 Ufóó bóó bina ápó fó áηgbá Kras bogébogé. Abwólege lé enyú bwólegé. Akene ágilege bóó ame nnó ebwó álú áηgbá Jisós Kras.

14 Mechó ewéna ékágé pye fó muú álá menó mekpo fuú néndé gébé eyigé fó danchomeló abwólegé agilege bóó ame nnó ji alu ekiénné Εσωω ewé echwóó ne genbó.

15 Ne epófó genó geké mbógé baá utóó bií ntó agilege bóó ame nnó álú baá utóó Εσωω. Ne efwyale ewé ebwó agené nye ekwanegé nye ne utóó bwó kwanegé.

Pól awyaa gempogé né efwyale ewé ji agene

16 Ne mmagé nyuaré ngaré enyú nnó ékágé muú fó aferé nnó me nlú gekékénegé muú. Mbógé muú aferége nnó me nlú gekékénegé muú gogé me njóó mejóó ne gempogé ndere

gekékénégé muú gejógé nnó me ntó mbε ne ekeke gempogé.

17 Mejóó ewé me njógé ne gempogé epófó Ata ne aké me njógé mbó. Me nké mpyéé gempogé njógé mejóó eké gekékénégé muú.

18 Ne te mbaá gejamégé bóó ápyéé gempogé ne unó bi akwaá ásele nnó uŋea gemε fa mme, me ntó mpyéé.

19 Enyú abi déké déwyaá défóó dóó, matóó ágóó enyú dékógé metóó né unó bi ukékéné bó ajógé.

20 Enyú dékógé metóó mbogé bóó ásége enyú ndere afwe yé ányéége enyú upwóó, yé ájyarege enyú mme, yé áké ábyaá enyú, yé ádoó enyú maka né ushu.

21 Wó oh, me mbó nwyáá gepwa ndere nla mpyéé ufóó unó bina eta nyú, jige me nte.

Ne me njyéé mbε manjógé mejóó eké gekékénégé muú. Yéndé genó eyigé muú abeé ne gempogé wyeé me ntó nkage mbéé ne gempogé wyeé.

22 Yé ebwó abε lé bóó Hibru, me ntó nlu. Yé ábé lé bóó Isrēli, me ntó nlú. Yé ábe lé upyáne Abraham me ntó nlú.

23 Yé ábé elé bóó utóó Jisós Kras, me njógé eké muú gebwóó me mpwó ebwó. Eba utóó upwóó ebi bwó. Me nkpe denó ndóndó ne ndó mpwó ebwó ako. Atulé me ápwó ebwó ako, ne negbo nekoó me amε ndóndó ne ndó.

24 Bóó Jus ádo me utó esaá meso nekuú ne eni manáne ata.

25 Bóó Rom ádo me ne baá unóó ndó eléé. Bóó áto me ne mataá ndó gamaá, makpe ágbelé esé né ebeé mega ndó eléé. Gébé eyifó me nchó bíi kpogelé utuú ne ŋwómese manwogé nnyi.

26 Né neke eniné me nkene, nkoó né manoó negbo. Nnyi neké nekpa me. Anjo áké ájo me unó, ngé efwyale né amu áte bóó Jus, nge chuchu né amu bóó abi álá pó bóó Jus. Nge efwyale né maló kpakpa, ne malú ayi bóó álá ájwólegé fó wyeé. Ngé efwyale né ebeé mega, nge efwyale né amu bóó abi aŋmaá amu nnó alu bóó Jisós.

27 Me mpyéé utóó utouto mpwwáá. Gébé eyigé fó yé geja mbelegé. Gébé eyigé fó mbéé mesa ne mmwólé

manaá éwane. Gébé eyigé fó ntó njwólegé uwyaá mesa nyúu gefwene, gébé eyi fó mbéé fó ne mandeé makwerege mmyε.

28 Yé ndere unó bina upyéé me yéndé bíi, ufere ebi me nferere ndere machomele bóó Jisós abóó mankéné ulú eké elé gekpekepege metuú ne nkpane enó me.

29 Ndé muú ayi abege ne gepwa né meti Esowó fó byó ula ukorege me? Ndé muú ayi bóó apyegé ji apyegé gabo metóó ela esóó fó me ne ebwó?

30 Mbogé nnó me mbó mampye gempoge, mpyéé né unó bi ulere ndere me nwyáá gepwa.

31 Esowó nte Ata sé Jisós muú débóó mamfεge te kwyakwya, akaá nnó me mbyogé fó gebyó.

32 Gébégé nlú né meló Damaskós, gomena muú apye utóó né nteé gefwagé Aretas, ato bóó bó nku ábáme menombi gebamé nnó ánó meló ápye me.

33 Yémbó bóó fó áfyε me né mmu gesa, áshíi manyíi wye ate me né empo ápwyaá manyíi nshulé mme mbó.

12

Amε geja ayi Pól agené ne nemeé eniné nekwene ji mmyε

1 Me jyéé wye mbε mambε ne gempogé, yé elé nsa fó álá pó wyeé, ne ngaregé wye enyú amε geja ayi Ata alere me ne depó etiré ji apyéé me nkaá.

2 Me nkaá muú Kras fó ayi aŋme ale afyaneani, akpané ji ajyéé né mfaánebuú eniné mfaá mfaá. Wa akpa ji afe né menyammyε wuú, wa afe lé né mendoó wuú, me nkaá wó, Esowó ne ákaá.

3 Nkaá nnó akpa ji afe né meló geŋwá. Wa afe lé né menyammyε wuú, waá lé né mendoó wuú, me nkaá wó, Esowó ne ákaá.

4 Ji ákwónégé wye, awu uchu ebi muú álá kágé garé, ne ákame fó ntó nnó ajóó ubi wó.

5 Me nwyáá gempogé gétúgé gefogé muú yina. Me mpó fó ne gempogé gétú ya membóó. Ne genó eyi gekáge

pye nnó me mbe ne gempogé ekosé unó bi uleregé gepwa ya wó.

⁶ Yé mbogé me nkelegé mampye gempogé, epyéé fó me mbe eké genkekenégé muú, néndé me nké mpye gempoge ngaregé lé unó bi úlú wáwálé. Yémbó, me nshya nnó mpyeé fó gempogé néndé nkelege fó nnó muú nyú fó áferé nnó me ñea geme dó, mpwó unó bi me mpye ne ebi me njógé.

⁷ Ne mampye nnó ekágé me mbwégé mmye gétúgé ukpekpe unó bi Esowó apyéé me nkaá, ji alyaa nnó efwyale ekwe me né mmye. Eké lé meshíí ne afyéé me mmye. Efwyale ewémbó elú eké lé muú dentó danchómeló ayi ji atóme nnó achwó apye ekágé me mbwégé mmye.

⁸ Me nmemmye manáné alé mbaá Esowó né mechó ewéna nnó áfeé me efwyale ewéna né mmye.

⁹ Yémbó ji ajóó ne me aké, “Galógáló wa ayi me ñeregé bóó, akwane ne wó néndé gébégé muú abegé ne gepwa ne me ñerege uto ba chánéné né genwá jíí.” Getú eyigémbó, metóó egóó me dóó mambé wye ne gempogé gétúgé gepwa ya nnó uto Kras upyéé utóó né genwá ya.

¹⁰ Metóó egóó me mbogé me mbege ne gepwa bóó aké ajuú me mashye mmye, ne apyeé nnó unó ubalegé me mmye, ammyeé amu ne me, ne achyegé me efwyale gétúgé Kras. Néndé gébégé me mbege ne gepwa gébé eyigémbó ne me ntoó chánéné.

Mechó echomele bóó Jisós né Kōrent eta Pól metóó

¹¹ Me mbó nkwe eké gekekenegé muú né mejóó wa. Yémbó enyú ne dépyeé me nlú mbó néndé enyú ne débó delú mamféé me né mbe ushu bóó gétúgé utóó bi me mpyeé. Néndé ye lé me nla nfu ye genó wó, bóó abi enyú deké álú ángbá Kras, ápwóó yé me né meti fó wó.

¹² Gébégé me nlú ne enyú ñeré nnó me nlú ñgbá Kras wáwálé. Nko metóó me mpye ufelekpa né geluage nyú ne ukpekpe unó bi upye bóó álaá mano mekpó fuú.

¹³ Ndé genó me mpyeé mbaá machomelé bóó Jisós ayifó nla mpyeé eta nyú wó? Genó eyigé me nla mpyeé eta nyú wó gelú nnó me ngíí fó enyú nnó déchyéé me unó bi me nkelege wó. Né egbe ewémbó, mpye gyéé jigé me nté.

¹⁴ Nana me nkelege manchwó nge enyú né manáné ayi agbeé alé. Yémbó nkelegé fó nnó enyú déchyéé me genó gefó, nkelege lé enyú ambóó epófó unó bi enyú déwyaá. Néndé baá meló fó wó apye unó ábele mbaá ante ne amma bwó wó, elé ante ne amma ne ápye ábele mbaá baá meló.

¹⁵ Metóó egóó me manchó yéndégenó eyigé me nwyaá gétúgé nyú choncho ne geme ya. Nðere me ñerege enyú gejeé dóó nnó dékelege manñerege me lé gachyéé?

¹⁶ Enyú ambóó dékagé nnó me ngíí fó enyú nnó déchyéé me unó bi me nkelegé wó. Yémbó bóó abifó né geluagé nyú ajógé aké, Me Pól nlú muú défyaa, mbwólegé enyú nselé unó mmye défyá defya.

¹⁷ Me mbwólé mbó enyú nnó? Nnó me ntó me muú nnó achwó abwólé enyú ase unó?

¹⁸ Gébégé me nkpea Titós nnó achwó eta nyú ebwó ne nte menme se ayifó, nnó ji achwogé abwólé enyú ase unó nyú detú? Ngba, esé ne ji déferégé wyeé genó gemaá ne déwyaá ntó wyeé gepó gemma.

¹⁹ Ndó fó enyú déferégé nnó esé déjógé mbó mejóó ewéna elé gétúgé dékelegé manga gemegé se né mbe ushu nyú. Mbó fó wó, esé déjógé ñere Kras achyegé esé eshye nnó déjóó né mbe ushu Esowó. Anme sé abi gejeé, yéndégenó eyigé esé dépyeé gelú lé nnó dépoó enyú déwene né depore Esowó.

²⁰ Néndé nwyaá efó né metóó nnó nchwogé ewú mbanegé fó enyú ñere nkelege nnó enyú debé. Ne enyú ntó dégené fó me gefó eyigé enyú dékelege nnó me mbe. Nfóó nnó ndófó nchwogé nye, mbanege enyú ñere déwamege mawame, défyéé ame né unó ate, désóó matóó ne ate, déseé use, déjógé ate mesomeso, déchóó mabó

ate, dépyéé neña ne dépyéé unó mmye bulébulé.

²¹ Me nwyaaá efó né metóó nnó nchwógé Ata Esowó wa apyéé nye me nkpa mekpo unóó gétúgé nyú, ne me nsomege nye ne manse ame gétúgé gejamégé bóó abi ápye gabo alá kwóré matóó bwó alyaaá gabo yimbó wó. Apyéé wye depó debodebo, ánane manane tametame, ne áwyaá metóó mampyegé wye unó ebimbó.

13

Pól akwele mbeé mbaá echomele bóó Jisós né Kōrent

¹ Ge néñáne eni negbeé manáne aléé ayi me nchwóó mangé enyú na. Nchwógé nsóó nye mpa wa. Ne ebeé nye wye ndere ásame né mmu ηwe Esowó nnó, “Bó ntése abó mambe apea yé aléé abi ágaregé nnó ákpa áme áge ndere muú yimbó apyéé gabo.”

² Né néñáne eniné negbeé manáne apea ayi me nchwóó nge enyú, nkwele enyu mbeé mbaá bóó abi apyéé gabo. Nkwele enyu ntó mbeé mbaá bóó ako ne nana ayi me nlú tete mmagé nyuare ewú nnó gébégé me mmagé chwó ewú, nlyagé fó ebwó ájye detú.

³ Te mbaá enyú dékelege mankaá mbógé Kras ne apyéé me njógé unó bina, nchwógé ewú mpye nye enyú dékaá mbó. Kras agbaré fó enyú ne gepwa wó. Ji apyéé lé utóó né geluagé nyú ne eshye.

⁴ Gébégé áwómé ji né gekwa, eléré nnó awyaá gepwa yémbó utó Esowó upye ji alu mebe. Esé ntó déwyaá gepwa ndere déchome mmye ne ji. Ne ndere esé ntó dégbarege enyú mbó, utó Esowó upyéé nye ntó esé delú abe chóncho ne ji.

⁵ Cherege mmye nyú chánéné dége mbógé genó eyigé dékamé ne geji gélú ndere Kras akélege. Fworege gemége nyú. Dékaá fó nnó Jisós Kras alu ne enyú wó? Mbógé dela dékaá wó ebyennó enyú dekwe nemua.

⁶ Nferé nnó enyú dékaá nnó esé dékwe wó.

⁷ Yémbó, esé dénene lé mmye eta Esowó nnó ékágé enyú dépye

gyéé. Ndere dénéné mbó, epófó nnó dékelege bóó áge ndere esé délu cho, elú lé nnó enyú dépyege genó eyi gélú cho. Yé ebe elé nnó bóó áse nnó esé dékwe.

⁸ Yé ema ebe nnó esé déchwoge dékagé pye fó genó eyi gégbéé wáwálé ayi abya melóméló agaregé. Dépyéé elé genó eyi gepyéé wáwálé yimbó asanege.

⁹ Getú eyigémbó, mbógé enyú débégé ne eshye né deparé Esowó, yé esé déwyaá lé gepwa, matóó agóó esé. Dénene lé mmye nnó Esowó apyéé enyú débene dékwane.

¹⁰ Me mbó mbe nsa enyú ηwe yina nnó ékágé me nchwógé ewú nse uto bi Ata achyéé me njóó mejóó metómetó ne enyú. Ata achyéé me uto bina nnó nywerege enyú nywerege epófó nnó ntyagé enyú tyaá.

Kwyakwya majyéé ne matame

¹¹ Né kwyakwya aηme ba, jwólégé chánéné, mmyege dénywale mati ayi ájyéé gyéé. Wúgé majyéé ma. Bége meko ama. Bége nesó ne ate. Dépyégé mbó Esowó muú abóó gejeé ne bóó, ne apyéé nnó bóó abe né nesó, abéé nye ne enyú.

¹² Tamege ate ndere bóó Esowó.

¹³ Bóó Jisós abi alu we alóó enyú matame.

¹⁴ Nnenemmye nnó galógaló Ata Jisós Kras ne gejeé eyigé Esowó gebe ne enyú ne nnó Mendoó Ukpea epye enyú débene meko ama.

Νῶε **ayi P**ολ **ásamé mbaá** **ε**chomele **b**ός **Kras né** **Galasiya**

*P*ολ *al*ός *matame ne achyεge*
mmyεmenεne

¹ Me Pól ne nsame ηῶε yina. Nlú ηgbá Jisós Kras. Akwaá f́ ẃ ájya me nnó mpyεge utós bi ẃ, ne yé muú f́ ntó átó me ẃ. Elé Jisós Kras ne Εσωῶ Nte se, muú apyεé ji akwilé né negbo ne átóme me.

² Bós εchomele Jisós abi álú wé ne me, ácho geká ne me alós enyú bós εchomele Jisós né gebage mewaá Galasiya matame.

³ Nnenemmyε nnó Nte sé Εσωῶ ne Ata sé Jisós Kras álérégé enyú galógáló, ne apyε enyú débé né nesó.

⁴ Ji, Jisós Kras ne achyεé gemε jií, agboó gétúgé gabo se ndere nte se Εσωῶ akεlege nnó afere esé né utó mme gabo yina.

⁵ Njgó abε ne Εσωῶ te kwyakwya ne kwyakwya Amen.

*A*bya *melóméló alu lé ama*

⁶ Unó bi enyú dépyεé, upyε me nlá meno mekpo fuú. Εσωῶ akú enyú nnó debé bós bii gétúgé galógáló ayi Jisós Kras alérégé enyú. Yémbó wye né maá mboó gébé gachyε dekwaré metós nyú délyage muú ayi akuú enyú, déwuú abya melóméló ayi meke.

⁷ Wáwálé alú nnó, yé abya melóméló ayicha apó sé, εkosé ayi enyú débó déwuú me. Yémbó, bós alú abi apyεé nnó enyú dékwe tametame, ne ammyεé mámbúlé abya melóméló Kras.

⁸ Mfaánebuú ashulé yéndémuú mmyε ayi agarege enyú abya melóméló ayicha ayi alá ṕ f́ ayi esé débó dégaré me enyú, yé ebe lé esé ambós, yé ebe lé ekiénné Εσωῶ ewé εtanegε né mfaánebuú!

⁹ Njógé ne enyú nana wye ndere esé débós nya mbe déjós nnó, mfaánebuú ashulege yéndémuú mmyε, ayi

agarege enyú abya melóméló ayicha, ayi ala ṕ f́ ayi enyú débós mbé déwuú ne dékámé wye.

¹⁰ Nnó mejós wa εpyεé nnó enyú déférégé nnó nkelege akwaá áfégé me? Chao! Wa nnó nkelege lé nnó Εσωῶ ne áfégé me? Nnó mmyε mbó lé mampyε matós ágógé akwaá? Mbógé ebe nnó nkelege mampyε le nnó matós ágógé akwaá, ebyénnó me mpó f́ maá utós Kras wáwálé.

*G*efós *εyigé Εσωῶ akuú Pól nnó abε*
ηgba

¹¹ Aηme ba, gógé me mpyε enyú dékaá nnó, abya melóméló ayi mbó ngare enyú apó f́ genó eyi akwaá ákwyεé ágarege.

¹² Yé mekwaá f́ ayi achyεé me abya melóméló yina apó. Yé muú ayi alere me ji apó. Jisós Kras jimbós ne ápyεé me nkaá ji.

¹³ Enyú dékaá géfógé muú ayi me mbó nlú nya gébégé nkwolege gepó eyigé bós Jus bós ba ákwolege Εσωῶ. Né gébé eyigémbó me nyu amu ne εchomele bós Jisós, awuú ubalé dós. Mmyε ne εshyε nnó ntya εchomele bós Jisós.

¹⁴ Nwené nya né geluage ate genkó ba mpwó yéndémuú né gepoge bós Jus eyigémbó, néndé mbó mpkane nya gechyεé dós mankwolege gepoge ukwene ante sé.

¹⁵ Yémbó, gemεge nnó ábyé me, Εσωῶ abó me mbe ajya me né ulós melu bií, akú me nnó mbe muú utós wuú.

¹⁶ Gébé jií gekwónégé apyε me nkaá maá wuú. Apyε mbó nnó ngarege abya melóméló maá wuú yina mbaá bós abi alá ṕ bós Jus. Epyégé mbó yé muú ayi njyεé báné nnó achyε me majyεé apó.

¹⁷ Yé né Jerosale, nkwo yé njyε nnó nge bós abi ábós mbe ne me álú áηgbá Jisós Kras ẃ. Mfe lé né gebage mewaá Arabya. Ewyage nkeré mesó né melo Damaskós.

¹⁸ Aηme áléé ákoógé mfe né Jerosale nnó ngé Pita. Njyégé mbélé ne ji ndó nekuú.

19 Nge yé ngbá Jisós fɔ ama wɔ. Nge lé Jemsi menmo Ata sé.

20 Esɔwɔ alú ntése wa nnó genó eyigé me nsame mbɔ mbyɔgé fɔ gebyɔ.

21 Ewyage ntané Jerosale mfe né gebage mewaá Siriya né gebagé mewaá Silisiya.

22 Né gébé eyigémbɔ, machomele bɔ́ Kras abi alú né gebagé mewaá Judiya ábɔ́ alú dankaá me.

23 Abɔ́ áwuú le wuú nnó, “Muú ayi abɔ́ ammye nya amu ne esé bɔ́ echomele Jisós alé gare ntó depɔ́re Jisós etiré ji abɔ́ amuamé mánchɔ́!”

24 Ne áfégé Esɔwɔ ndere akwɔre genwá ya.

2

Anbá Jisós ase Pɔl amu apeá

1 Anmées afyaneani ákógé, esé ne Banabas déma dékwɔ́ défe né Jerosale. Gébégé nnyé nse Titos afé ne esé chónchó.

2 Mfe né Jerosale gétúgé Esɔwɔ aleré me nnó nnye. Nnyégé mbané lé bɔ́ abi ájyaá nnó alú ákpakpa echomelé bɔ́ Jisós déjwólé esé esé, ne ngaré ebwɔ́ abya melóméló ayi me ngaré bɔ́ abi alá pɔ́ bɔ́ Jus. Mpyembɔ́ nnó ékágé utɔ́ bi me mpye me ne ebi mmagé pye nye uno mme detu.

3 Akame genó eyigé ngaré ebwɔ́. Ye elé Titos muú ajyées ne esé alu muú Grek, ánmere fɔ́ ji mekpó mme nnó ábɔ́ mansɔ́ ji nsɔ́ wɔ́.

4 Yémbɔ́ bɔ́ fɔ́ abi ábyɔge gebyɔ nnó áfyε metɔ́ ne Jisós, abwées mechɔ́ nsɔ́ ewéna. Abɔ́ áwa rendoó akpe né geluage echomele bɔ́ Jisós. Apye mbɔ́ nnó ase défyaá akaá ndere esé délaá mmyemmye sé gétúgé dechome mmye ne Kras Jisós ne nnó áfwyáné esé dékwé eké afwé né mabe bɔ́ Jus.

5 Ne dékame yé ebwɔ́ ájye mbe ne mejɔ́ ewéna chachá wɔ́, nnó ékágé ebwɔ́ áchɔ́ wáwálé ayi abya melóméló ágaregé nnó enyú déjyεge mbe ne ji.

6 Yé ebé lé bɔ́ abi alú mmye eké ákpakpa bwɔ́ ákwɔ́ré yé genó gefɔ́ né unó bi me ngarege wɔ́. Ne yé ebwɔ́ abe lé ákpakpa, ewémbɔ́ epyées yé me genó

wɔ́, néndé bɔ́ ako alú janja né mbe ushu Esɔwɔ́.

7 Yémbɔ́, nnó ebwɔ́ agaré me genó eyigé mbɔ́ mampyεgé, áge lé nnó Esɔwɔ́ afyε me utɔ́ né amu mangare abya melóméló mbaá bɔ́ abi alá pɔ́ fɔ́ bɔ́ Jus wyε ndere áfyées ji né amu Pita nnó agarege bɔ́ Jus.

8 Mmye eké Esɔwɔ́ muú achyε Pita uto nnó abe ngbá mangarege abya melóméló mbaá bɔ́ Jus wyε ji ntó ne achyε me utó nnó mbé ngbá ngarege abya melóméló mbaá bɔ́ abi alá pɔ́ bɔ́ Jus.

9 Pita ne Jemsi ne Jɔn bɔ́ alu nkane ukwa né echomele bɔ́ Jisós, ágegé nnó Esɔwɔ́ achyε me echyε né gefɔ́gé utɔ́ bina, áfyé esé ne Banabas amu manleré nnó esé dépyées utɔ́ uma ne ebwɔ́. Esé ako dékámé meko ama nnó me ne Banabas déjyε dégarege abya melóméló mbaá bɔ́ abi alá pɔ́ bɔ́ Jus, ebwɔ́ ágáregé mbaá bɔ́ Jus.

10 Majyées ami achyε esé malu nnó détége mampógé ubya bɔ́. Ne ge wyε genó eyigé gebɔ́ gelu me metɔ́ mampyε mbɔ́.

Pɔl ashulé Pita ndo nnó alu kwɔ́legé gepɔ́gé bɔ́ Jus

11 Ne gébége Pita achwɔ́ né Antiok nshya genó eyigé ji apyées né mbe ushu bɔ́ ako néndé, genó eyigé ji apyées gepɔ́ fɔ́ cho.

12 Ge mechó ewé epyées. Gemεge nnó bɔ́ abi Jemsi atɔme áchwɔ́, Pita abɔ́ acho me mbwa menyées ne bɔ́ abi alá pɔ́ bɔ́ Jus. Ne gébége bɔ́ bimbo áchwɔ́, Pita aja mmye meso alyaá manyεge menyées ne bɔ́ abi alá pɔ́ bɔ́ Jus. Apyembɔ́ elé afɔ́ ekwɔ́ bɔ́ abi ajógé nnó abɔ́ mansɔ́ bɔ́ abi alá pɔ́ bɔ́ Jus nsɔ́ ne ácho mbwa ne bɔ́ Jisós.

13 Bɔ́ Jus abi afyées metɔ́ ne Jisós ágyeré genó eyigé Pita apyées. Yé ebé lé Banabas acho ntó mbwa né dembwólé bwɔ́.

14 Ne ngegé nnó genó eyigé ebwɔ́ apyées gepɔ́ fɔ́ ndere abya melóméló agarege, njɔ́ ne Pita né mbe ushu ebwɔ́ ako, nshulé ji ndo, nke wɔ́ alu muú Jus, yémbɔ́ akwɔ́lege sé gepɔ́gé

bɔ́ Jus, ulannó akpɛage bɔ́ abi alá pɔ́ bɔ́ Jus nnó akwɔ́lege gepɔ́gé bɔ́ Jus?

Bɔ́ Jus ne bɔ́ abi alá pɔ́ bɔ́ Jus ápome mbɔ́gé áfyɛge metɔ́ ne Kras

¹⁵ Esé ne wɔ́ delú bɔ́ Jus tágétágé abi ákwɔ́legé ebe. “Depó fɔ́ ankéé bɔ́ abi álú bɔ́ ubeé.”

¹⁶ Yémbɔ́ esé dékaá nnó muú abeé fɔ́ cho né mbe ushu Esɔ́wɔ́ gétúgέ akwɔ́lege ebe Mosis. Muú abeé cho né mbe ushu Esɔ́wɔ́ mbɔ́gé áfyɛé metɔ́ ne Jisɔ́s Kras. Esé ntó défyɛé metɔ́ ne Kras Jisɔ́s nnó debe cho né mbe ushu Esɔ́wɔ́ gétúgέ défyɛé metɔ́ ne Kras. Epófɔ́ gétúgέ dékwɔ́lege genó eyigé ebe Mosis ejɔ́. Néndé muú aké akwɔ́lege ebe, abeé fɔ́ cho né mbe ushu Esɔ́wɔ́.

¹⁷ Ne muú ákage jógé nnó esé abi démmɛ nnó défyɛé metɔ́ ne Kras nnó debe cho né mbe ushu Esɔ́wɔ́ delú bɔ́ ubeé gétúgέ déla débélégé ebe. Muú ajógé mbɔ́, ebyennó ajógé mbɔ́ elé nnó Kras apyɛé esé dépyɛé gabo? Epófɔ́ mbɔ́!

¹⁸ Elú lé nnó mbɔ́gé mmagé kwɔ́le mabe Mosis ayi mbɔ́, nshyaá nnó álɔ́me, ebyennó nɔ́re nnó nlú muú ayi akwene mabe.

¹⁹ Genó eyi gelú wɛ gelú nnó, nlyaá mambelege mabe Mosis néndé ájí ne áwáné me. Epyembɔ́ nnó mpyɛge lé genó eyigé Esɔ́wɔ́ akelege.

²⁰ Ne ngbo ne Kras gébégé awɔ́me ji né gekwa. Me mpó sé mebe, elé Kras ne alu né genwá ya. Né genwá eyigé me nlú mbɔ́ né menyamɛ nana, mfyɛé lé metɔ́ wa ne Maá Esɔ́wɔ́ muú abɔ́ gejeé ne me, achɛ gemɛ jí getú ya.

²¹ Me nselé fɔ́ ulɔ́ melu Esɔ́wɔ́ bina eké ufuú yé genó wɔ́. Mbɔ́gé elú wáwálé nnó muú abe cho né mbe ushu Esɔ́wɔ́ gétúgέ ábélege mabe Mosis ebyennó Kras agbo detu.

3

Mamfyɛ metɔ́ ne Esɔ́wɔ́ alɔ́ ápwɔ́ mambele mabe

¹ E é enyú ukekene bɔ́ Galasiya, ndé nefó nenyéé enyú matɔ́? Enyú

abi ápyɛ dékaá chanéné nnó áwɔ́ Jisɔ́s Kras né gekwa agbo gétúgέ nyú!

² Gógé me ngí enyú genó gema. Esɔ́wɔ́ apyɛ nya Mendoó Ukpea echwɔ́ enyú mɛyɛ gétúgέ débelege mabe waá gétúgέ déwuú abya melóméló défyɛé metɔ́ ne Kras?

³ Enyú dékenege nnó? Delɔ́ genwáge nyú né utó Mendoó Ukpea, nnó dékelege manere geji né utó bi akwaá?

⁴ Enyú dége gejamégé efɛwɛle gétúgέ défyɛé metɔ́ ne Kras, nnó dége efɛwɛle detu? Epófɔ́ detu!

⁵ Gógé me mma ngí enyú genó eyigé fɔ́. Nnó Esɔ́wɔ́ achɛgé enyú Mendoó Ukpea, ápyɛ ufelekpa né metɔ́ metɔ́ nyú, elé gétúgέ débelege mabe Mosis waá gétúgέ déwuú abya melóméló défyɛé metɔ́ ne Kras?

⁶ Dépe muú ndere Abraham. Asá né mmu ɛwɛ Esɔ́wɔ́ nnó, “Ji áfyɛ metɔ́ ne Esɔ́wɔ́ gétú eyigémbɔ́, Esɔ́wɔ́ ase nnó ji alú cho né mbe ushu wuú.”

⁷ Ewéna elerege esé nnó elé bɔ́ abi áfyɛé metɔ́ ne Esɔ́wɔ́ ne alu upyáne Abraham wáwálé.

⁸ Muú akage kuú né mekomejɔ́ Esɔ́wɔ́ age nnó abɔ́ agaré me nya nnó meso gébé Esɔ́wɔ́ apyɛ nyɛ bɔ́ abi alá pɔ́ bɔ́ Jus atene cho né mbe ushu wuú ndere áfyɛé metɔ́ ne ji. Dékaá mecho ewéna tɛ gébé eyigé Esɔ́wɔ́ abɔ́ mɛ mbe agare abya melóméló Abraham nnó, “Gétú jyɛ matoó bɔ́ mme meko agene nyɛ galógáló wa.”

⁹ Gégé yɛ nnó, bɔ́ ako abi áfyɛé metɔ́ ne Kras ágene nyɛ galógáló ndere Abraham afyɛé metɔ́ agene.

¹⁰ Né mbaá bɔ́ abi áfere nnó ebwɔ́ ábelegé mabe Mosis ne abeé cho né mbe ushu Esɔ́wɔ́, utonkwa ulú ne ebwɔ́ wɛ ndere ásámé né mmu ɛwɛ Esɔ́wɔ́ nnó, “Yéndémuú ayi alá bélégé yéndé ebe ewé asame né mmu ɛwɛ mabe utonkwa ubeé ne ji!”

¹¹ Gɛge yé ntó ndere elú mme gbɔ́ɔ́nnó nnó “Muú abeé fɔ́ cho né mbe ushu Esɔ́wɔ́ gétúgέ abelege mabe Mosis. Néndé ása né mmu ɛwɛ Esɔ́wɔ́ nnó muú ayi Esɔ́wɔ́ apyɛɛ ji abeé cho

né mbe ushu wuú, gétúgé áfyéé metó ne ji abóó genwá.”

¹² Muú aké abelege mabe, epófó nnó áfyéé metó ne Esowá. Ekágé be elé ndere asame né mmu ηwe Esowá nnó, “Muú aké apyéé yéndégenó eyigé ebe ejóó, abóó genwá gétúgé ábélege mabe aji ako.”

¹³ Ndere elúmbá utoŋkwa úlú ne esé ako néndé débele fó mabe Mosis mako wó. Yémbá elé Kras ne áwené gemége esé né utoŋkwa bina. Ji akpa utoŋkwa bina né mmye jíí age efwyale gétúgé esé. Epye wye ndere asame né mmu ηwe Esowá nnó, “Utoŋkwa úlú ne yéndémuú ayi awóme ji né genó.”

¹⁴ Kras apyembá nnó galógaló ayi Esowá alere Abraham abe ntó ayi bóó abi alá pó bóó Jus, ndere ebwó áfyéé metó ne Kras Jisós. Ne nnó esé abi défyéé metó ne ji debó ntó Mendóó Ukpea ewé Esowá anyémeno nnó achyegé esé.

Ebe ekworege fó menomenye Esowá

¹⁵ Aŋme ba, gógé me nse genó eyi gepyéé yéndé bíí ngaré enyú genó gefó. Mbógé bóó apea anyegémeno nnó ápye genó, ne asanege bó ηwe, ye genó eyi gekworege menomenyeé ewémbá gepó. Ne ye genó amage gbéé sé wye.

¹⁶ Wyembá ntó ne elú ne menomenye ewé Esowá anyéé ne Abraham ebwó ne mpyáne bíí. Mekomejóó Esowá ajóó fó nnó Esowá anyémeno mampye unó bina mbaá Abraham ne “upyáne” bíí wó, ewé etene nnó gejamégé bóó. Ajóó lé nnó ne “mpyáne” wuú mmye ke muú ama. Ne muú yimbá elé Kras Jisós.

¹⁷ Genó eyigé me nkelege nnó enyú dékaá gelú nnó Esowá abó anyémeno ne Abraham, ne asó mbeé nnó abelege ewú. Menomenyeé ewémbá ebele aŋme 430 ne Esowá alé chyéé mabe mbaá Mosis. Ne ndere elúmbá, ebe ekágé tya fó menomenyeé ewémbá ne eferege fó mbeé ayi Esowá ásóó.

¹⁸ Ne mbógé ebo ebe lé gétúgé mabe ayi bóó ábélege ne Esowá akarége unó bi ji anyémeno, mbá ebyennó menomenyeé ewé Esowá anyéé epó

yé genó. Ndere elúmbá, elé gétúgé menomenyeé ewé Esowá anyé ne Abraham ne achyé ji unó bí.

¹⁹ Ne ulannó Esowá abó agbéé mabe? Agbéé mabe mampye bóó ákaá genó eyigé gabo alu. Ne mabe yina abó alú mambe kpaá te mpyáne Abraham ayi Esowá abó anyémenó getú jíí achwóó. Esowá apye makiénné jíí achyéé mabe yimbá mbaá muú ama ayi atene metómetó akwaá ne Esowá.

²⁰ Muú ayi atenege metómetó mampye mechó etene, atenege fó gétúgé muú ama, atenege gétúgé bóó apea yémbá Esowá atene wye jimbíí.

Ula bi áfyéé ebe

²¹ Nnó ewéna etene mbá lé nnó ebe epófó meko ama ne menomenyeé ewé Esowá anyéé? Chao! Ne mbógé ebe fó ébé ewé muú abelege abóó genwá, mbá muú akage béé cho né mbe ushu Esowá wáwálé gétúgé abelege mabe.

²² Yémbá ása né mmu ηwe Esowá nnó, “Gabo afwyané yéndégenó fa mme.” Ndere elúmbá, wye ndere bóó áfyéé metó ne Jisós Kras ne Esowá achyegé ebwó genó eyigé ji anyémenó nnó achyegé bóó abi áfyéé metó ne Ji.

²³ Ne gemége nnó dékaá meti ewé áfyéé metó ne Jisós, mabe áfe esé ábelé eké bóó denó kpaá te Esowá alere esé meti ewémbá ewé défyéé metó ne Jisós.

²⁴ Ndere elúmbá, mabe abó alu elé nnó ábámé esé kpaá te Kras áchwóó, nnó esé défyegé metó ne ji, Esowá apye sé debe cho né mbe ushu wuú.

²⁵ Ne nana ayi esé défyéé metó ne Kras, mabe ábáme sé esé.

²⁶ Ndere elúmbá, enyú ako delu baá Esowá gétúgé défyéé metó ne Kras Jisós.

²⁷ Enyú ako abi awyaá enyú manaá Esowá manlere nnó decho mmye ne Kras, dese gepóge Kras.

²⁸ Né mbe ushu Esowá, aŋgya apó sé. Ye olú muú Jus, yé olu muú Grek. Yé olu mefwé ye opó, yé olu mendée ye mende, esé ako delu muú ama ndere dechome mmye ne Kras Jisós.

29 Ne mbɔgé enyú delu bɔ́ Kras ebyennó delú upyáne Abraham, ne dényéé nye unó bi Ɛsɔwɔ ányéméno nnó achyége Abraham ne upyáne bíí.

4

Detane né défwɛ dela ányéé geteé

1 Gɔ́gé me nti enyú matu né mechɔ ewéna. Mbɔgé maá ayi anye nye genó eyigé nte wuú anyéméno nnó achyége ji álú mamáné, alu wye eké mefwɛ yé elé genó eyigémbɔ gelu ejíí.

2 Né gébé eyigémbɔ, bɔ́ abeé wye abi ábáme ji ne apéle ntó unó bi nte wuú anyéméno nnó achyége ji. Apyeé wye mbɔ kpaá te maá yimbɔ awene akwáne gébé eyigé nte wuú ake ji ase unó ebimbɔ.

3 Mbɔntó ne elú ne esé. Gébégé debɔ delu dambene né depɔré Ɛsɔwɔ, dekwe afwɛ mbaá aló abi agbare mme.

4 Ne gébé eyigémbɔ titi gekwánege, Ɛsɔwɔ atɔ maá wuú achwó. Mendée abyé ji ndere ábyéne yéndémuú. Ji ntó abɔ alu né amu mabe bɔ́ Jus.

5 Ji achwɔ né gefɔ́ eyi mbɔ, nnó áfére esé né défwere mabe, nnó Ɛsɔwɔ apye esé debe nkane baá bíí.

6 Ne gétúgé ese délu nana baá bíí, atɔ Mendoó Maá wuú echwɔ kpe esé metɔ́, epye esé dékuú Ɛsɔwɔ nnó, “Nte! Nte!”

7 Ndere elúmbɔ, Ɛsɔwɔ apye nnó wɔ ɔbege sé mefwɛ, ɔbe lé maá wuú. Ne ndere wɔ ɔlu maá wuú, ɔnye nye ntó genó eyigé ji anyéméno nnó achyége baá bíí.

Mechɔ bɔ́ Galasiya eta Pɔl metɔ́

8 Mbembɛ ayi enyú déla dékaá Ɛsɔwɔ wó, delu afwɛ mbaá unó bi ula pɔ́ yé aló uka.

9 Ne nana ayi enyú dékaá Ɛsɔwɔ yé njɔ́ lé nnó Ɛsɔwɔ ne akaá enyú, ndé genó gepye enyú dékelege mankeré meso né mbaá ubya nkwo aló bina abi álá pɔ́ yé ne eshyɛ. Dekélege mama kpane defwɛ eta ebwó?

10 Enyú déchyége enógé mbaá ndɔ eyifɔ, ámfáá abifɔ, gébé eyifɔ ne aɲme ayi fɔ.

11 Ndere dépyeé mbɔ me nwyáá fɔ metɔ́ nnó ndɔ fɔ utɔ́ ba ebi mpyeé eta nyú unome nye mme detu.

12 Aɲme ba, nnene enyú mmye nnó défómé depɔré ebe debe ndere me néndé me nla ndere enyú déla pɔ́ sé né amu ebe. Enyú délu dampye me gabo chacha wó.

13 Dékaá nnó mbembɛ ayi ngare enyú abya melóméló, elé nemeé ne nepye me mbɔ́ gébé njwɔle ngare ji eta nyú.

14 Ne yé elé nemeé na neɔ nelú eké mmuaméno eta nyú, enyú delyaá fɔ me wó. Ne désɛ fɔ me ndere gebyanƙwage muú wó. Desɛ me eké ekiénné Ɛsɔwɔ. Désɛ me wáwálé ndere debɔ désɛle Kras Jisɔs jimbɔ́.

15 Gébé eyigémbɔ, metɔ́ megɔmegɔ nyú eja kpaá epwɔ. Mbɔgé ebɔ ebe kɔkɔge nnó enyú défere amɛ nyú déchyéé me, mbɔ dépyeé mbɔ. Ne nana metɔ́ megɔmegɔ ewémbɔ elé?

16 Nnó me nla muú mawame nyú elé ngarege genó eyi gelu wáwálé?

17 Bɔ́ efwyale bimbɔ, ákpane elé gechyéé nnó apye enyú dégbógé ne ebwó. Ebwó apyembɔ, epɔ́fɔ nnó awyaá nkyaá melóméló né metɔ́, apye elé nnó afyéé aɲgya né metɔ́ metɔ́ sé nnó enyú débɔge elé gejee ne ebwó.

18 Elɔme nnó muú akpane gechyéé mampye genó mbɔgé awyaá nkyaá melóméló né metɔ́, apyége wye mbɔ yéndégébé epɔ́fɔ wye lé gébége me mbɛge ne enyú.

19 Baá ba, ngboó ne enyú dɔ́. Ne me nlu gene efwyale gétúgé nyú wye ndere mendée agene efwyale gébége nebyéé nemmye ji. Ne me ngene nye wye efwyale mbɔ kpaá te enyú desɛle gepɔge Kras geko.

20 Me nkage sé ndere mpye gétúgé enyú. Mbɔgé ebe nnó me nlú ewumbɔ ne enyú nana mbɔ nkage enya mejɔ́ ewé ngarege enyú.

Abya maá Sara ne maá Haga

21 Enyú abi dékelege mankwɔlege mabe Mosis nnó dékaá genó eyigé ásame né nwe mabe yimbɔ atome ne Sara ebwó ne Haggai?

22 Asa wye aké Abraham abo awyaá baá ande apea. Abye ama ne mendée ayi alu mefwε ne abyε ayifo ne mendée wuú ayi álá ápó mefwε.

23 Ne maá ayi mendée ayi mefwε ábyéné, abyε lé ji ndere akwaá áké εβε. Ne maá ayi mendée ayi álá ápó mefwε ábyéné, abyε ji ndere Εσωω abó anyémeno ne Abraham.

24 Mechω εwéna ελύμβω ελέ εκé nekanemejώ. Ne andée bina makpo apea atene mbaá ufώ menomenyεέ upea. Haga atene mbaá menomenyεέ εwé Εσωω anyé ne bώ Isrēli gébégé ji achyεέ Mosis mabe né mekwε Sinay. Ne bώ abi ábyéné εbwó né amu εβε alu afwé ndere baá Haga.

25 Haga yina atene mbaá mekwε Sinay εwé ελύ né melω Arabya. Ji atene ntó mbaá melω Jerosale εwé ελύμβω nana néndé ji ne bώ bíi ako alu afwé mbaá mabe.

26 Ne Jerosale ayi alu né mfaánebuú, bώ bíi ápó fώ afwé. Ji yimbω ne alu mma awése.

27 Ji alu ndere mma se Sarah. Ελύ wye ndere asame né ηwe Εσωω nnό, “Wω menjkwω mendée be ne metώ megómégó. Wω muú ωla ωlu dankaa ndere nebyε nemmyεέ mendée nyoge ωchoge ne metώ megómégó néndé mendée ayi menω wuú atene ji neba, abεé nyε ne gejamégé baá apwω ayi meno wuú álá atene ji wó.”

28 Aηme ba, depω εtiré na délere nnό εnyú delu baá menomenyεέ Εσωω wye ndere Asek.

29 Ελύ ntό ndere ελύ nya nnό, maá ayi ábyéné ji ndere akwaá akεlege, ammyε amu ne ayi ábyéné ji ndere Mendoó Ukpea εpyε nnό ábyé ji, wyεmbω ne ελύ ye nana.

30 Yémbω ndé genó εyigé mekomejώ Εσωω ajώ? Ajώ aké, “Bú mendée ayi alu mefwεchoncho ne maá wuú ájye. Maá yimbω anyεέ fώ getege nte wuúchoncho ne maá ayi mma awuú álá ápó mefwε.”

31 Aηme ba, dékage jώ nnό εsé depω fώ baá mendée ayi alú mefwε. Delu lé baá mendée ayi álá pó fώ mefwε.

5

Deβεge sé afwε mbaá mabe

1 Kras apyε nnό εsé detene mmyεmmyε sé. Εlme nnό deβε mmyεmmyε εsé nnό εκάgé dema dékere né défwere mabe.

2 Wúgé, me Pól ngarege εnyú nnό dekamege nnό asω εnyú nsω, εbyennó genó εyigé Kras apyε gepω yé εnyú ne nsa fώ chacha.

3 Ne mmage ngare εnyú nnό yéndemuú ayi akamege nnό asω ji nsω, εbyennó abo mambele mabe Mosis mako.

4 Εnyú abi démmmyε nnό deβε cho né mbe ushu Εσωω gétúgé débelege mabe, kágé nnό défa mbwa ne Kras. Ndere dépyémbω, dépω sé né amu galógál ayi Εσωω alerege.

5 Né εta sé, Mendoó Εσωω εpyε lé nnό εsé déneré metώ, dégilé nnό Εσωω apyε nyε εsé detene cho né mbe ushu wuú gétúgé défyéé metώ ne Kras.

6 Ne muú achogé mmyε ne Kras Jisωs, yé asω ji nsω, yé asω wó εwémbω εpyε fώ mechω chacha wó. Genó εyi geηéá gemε dώ gelulé mamfyéé metώ ne Kras. Εwéna εlerége né gejeé εyigé debώ ne atε.

7 Εnyú debω dépyéé unό chanéné né geηwáge nyú ne Εσωω, ndé muú cha ama agbe εnyú nnό dékwεlege se mekomejώ ayi alu wáwálé.

8 Muú ayi apelege εnyú nnό dépyεmbω ápó fώ Εσωω muú akuú εnyú.

9 Neku nema ne nechώ εba.

10 Me nlu nwyáá wyεé metώ εwémbω nnό te mbaá εnyú déchome mmyε ne Ata, εnyú déferεge unό ndere me nferεge. Ne yéndemuú ayi apyε nnό εnyú dékwé tametame, yé alu ndé gefógé muú, Εσωω achyεgé nyε ji εfwyale.

11 Aηme ba, mbωgé me mbω ngarege bώ nnό ásógé muú nsω ne abε cho né mbe ushu Εσωω, mbó bώ Jus abo ammyε sé amu ne me. Ne mbωgé εbω εβε nnό mbω ne me ngarege, mbó matώ ásώ sé bώ Jus nnό me ngarege nnό εlé gétúgé Kras agboó né mfaá

gekwa ne Εσωω άpyeé βοό άβεé cho né mβε ushu wuú.

¹² Μβο nkεlege nnό βοό abi abwólége mβο εnyú metάό né mecho nsά mansά, εbwό abi άshige wye amu né mecho εwé, akpe ajye yé mβε άpe mmye εbwό εbwό ambάό.

¹³ Ne εnyú aηme ba, Εσωω akú εnyú nnό débε mmyemmye nyú. Yémbά ekágé désε nnό elé délu mmyemmye nyú, dékágé pyegé yéndégenό eyigé menyammye nyú akεlege. Βagé lé gejeé ne ate aηme dékpane ate defwe.

¹⁴ Néndé εβε εwé εgbare mabe Mosis mako elé εβε εwé εjάό nnό, “Βάge gejeé ne nte meηme ndere άβάό ne geme jyéé.”

¹⁵ Μβάgé εnyú déké démmye ne ate eké menya mewaa έyi ενόme ne εnyεé ate. Σεgé gébé, mβάgé mβο fά wά déwane nyε ate.

Kwálege lé genό eyigé Mendoό Ukpea εlerege έpάfά gepάge akwaá

¹⁶ Genό eyigé me ngarege εnyú gelu nnό, lyage Mendoό Ukpea εlere εnyú genό έyi débάό mampye, déké dépyembά dépye fά genό eyigé menyammye nyú akεlege.

¹⁷ Genό eyigé menyammye akεlege gekεlege fά genό έyi Mendoό Εσωω ekεlege. Ne genό eyigé Mendoό Εσωω ekεlege gekene fά ne genό eyigé menyammye akεlege. Ndere εlúmbά, unό bina upea ummye ne ate. Ge ula bi εnyú dela dékágé pye unό bi εnyú dékelege mβο.

¹⁸ Ne mβάgé εnyú déké dépyeé genό έyi Mendoό Εσωω εlerege εnyú, εbyennό mabe άpό sé ne εshye né geηwάge nyú.

¹⁹ Uboubο unό bi menyammye mekwaá akεlege nnό βοό άpyeégé ulú mme gbάηάnά. Ne unό bina elé: Ubele ne βοό tametame, ufere uboubο, εηméηméne.

²⁰ Manjele álό uka, mafoό, mampage βοό, mawámé, mansάge metάό ne βοό gétúgé apwάά wά, metάό usάά, use, aηgya, mbwa mamfa,

²¹ mamfyεge ame né unό βοό, manyugé mmάά mampyené βοό,

mankene mapaá mabomabo, ne unό bi fά eké bina. Ne me nkwelege εnyú mbeé ndere mβο nkwele mβεmβε, nnό βοό abi άpye ufάό unό bina άnyeé fά gefwa eyigé Εσωω ágbárege.

²² Gepά eyigé Mendoό Ukpea εchyege muú elé gejeé ne ate aηme, nechάchά, nesά, metάό mekoge, ulάό melu, gepά gelógélό ne mampyege genό eyigé ji anyémeno nnό άpyeé,

²³ mansεle depά peré, ne mágbárege mmyé. Muú aké άpyeé unό bina, yé εβε εwé ji akwene έpά.

²⁴ Βάό abi álυ βοό Kras Jisάs áferege amu né unό bi menyammye akεlege, álá eké βοό abi άwάme menyammye bwά ayi akεlege unό εbimbά né mfaá gekwa.

²⁵ Ne τε mbaá Mendoό Ukpea εchyeé εsé geηwά, εlάme nnό εsé ntό débε wye mankwálege genό eyigé εwu εlerege.

²⁶ Έkágé débwege mmye. Έkágé déjwάge ate ne έkágé désάge matάά gétúgé βοό apwάά εnyú.

6

Pyεge galágál mbaá βοό ako

¹ Aηme ba, mβάgé dégege nnό muú nyú fά άpye yéndé gefάge gabο, εnyú abi délu dépyeé genό eyigé Mendoό Εσωω εlerege, σεgé εwú pere dépόό ji átáné né gabο yimbά. Ndere dépyembά, σεge gébé nnό έkágé muú nyú ntό akwe né mmuameno.

² Pogé ate aηme né matuú kpakpa ayi εbwό akpané. Déké dépyeé mβο, dépyeé genό eyigé εβε Kras eké εnyú dépyeégé.

³ Muú aferege nnό aηea geme dáά, ayi alá akágé pόό nte muú ayi genό gelií ji, abwólége elé geme jíí. Apό yé muú fά.

⁴ Yéndémuú acheré lé geme jíí, mβάgé άpyeé genό eyigé ji abάά mampye chancha ne akágé do εbwό εwάme εwé álá mεge fά mmye ne nte meηme.

⁵ Néndé yéndémuú abά mampye εbií utάό bi Εσωω achyeé ji.

⁶ Muú ayi ágií mekomejάά Εσωω, abά mankarege unό ulúúl έbi ji awya uko achyege ntό menlere wuú.

⁷ Débwólégé fɔ gemεge nyú, kágé nnó yé muú ákágé jwyaá fɔ Ɛsɔwɔ. Genó eyigé muú apene, geji ntó ne ji ágoógé.

⁸ Muú apεge genó eyigé menyammyε akelege, mbwε ayi ji abɔ́ wye elé negbo. Ne muú apεge genó eyigé Mendoó Ukpea ekelege, mbwε ayi ji abɔ́ wye elé geɲwá eyi gélagé byéé.

⁹ Ɛsɛ́ débεge fɔ ne gepwa mampyεgέ galógáló. Bii uchwɔ́ nyε ebi débɔ́ mbwε ayi atanege wye ebεge dela deta né meti wɔ́.

¹⁰ Ndere elúmbɔ, yéndégébé dégege meti dépyε galógáló mbaá bɔ́ ako. Chacha ne aɲme abi áfyéé metɔ́ ne Kras.

Pɔl achyéé kwyakwya majyéé

¹¹ Pεge ukpe kpe malɔ ɲwe ayi me nsele ebwɔ́ wa membɔ́ nsame enyú matame mina.

¹² Bɔ́ abi aɲmerege enyú mekpo mme nnó asɔ enyú nsɔ, ábwεge lé mmyε né mbaá unó bi ebwɔ́ apyéé nnó bɔ́ age ebwɔ́. Ebwɔ́ apyεmbɔ nnó ekágé bɔ́ ámmyεge amu ne ebwɔ́ gétúgέ ágare nnó Ɛsɔwɔ áwenege gemεge bɔ́ wye elé gétúgέ ákame nnó Kras ágboó né gekwa.

¹³ Yé bɔ́ abi asɔ́ ebwɔ́ nsɔ akwɔlege yé mabe mako. Yémbɔ akelege nnó asɔgέ enyú nsɔ, ákene ábwεge mmyε nnó enyú délu bɔ́ bwɔ́.

¹⁴ Né eta wa, me ndoó fɔ ebwɔ́ εwɔme né genó gefɔ. Genó eyi gepyε me ndoó ebwɔ́ εwɔme elé negbo eniné Ata sé Kras Jisɔs agboó né mfaá gekwa. Gétúgέ negbo enii né gekwa ne unó mme ula upó sé me eké genó, ne me ntó mpɔ́ sé eké genó mbaá unó mme.

¹⁵ Yé asɔ́ muú nsɔ yé asɔ́ wɔ́, εwémbɔ epó yé eké genó. Menɔ geno ayi aɲea gemε apwɔ́ alú nnó Ɛsɔwɔ apyε nnó enyú debe bɔ́ ake.

¹⁶ Nnεnemmyε nnó Ɛsɔwɔ apyε bɔ́ abi akwɔlege unó ebí menjɔ́ mbɔ, ábé nesɔ, alerege ebwɔ́ ulɔ́ melu bii nnó ebwɔ́ abε bɔ́ Ɛsɔwɔ ndere bɔ́ Israeli.

¹⁷ Ne kwyakwya me njógé nnó ékágé muú fɔ ama achyéé me εfwyale

néndé mabɔme upa ayi alu me mmyε alerege nnó me nlú muú utɔ́ Jisɔs.

¹⁸ Aɲme ba, nnεnemmyε nnó Ata sé Jisɔs Kras álérégé enyú galógáló. Amen.

Ἡμεῖς αἱ Πάλ ἀσάμὲ μβαά ἐχόμελε βῶσ Κρας νὲ Ἐφεσῶς

Matame

¹ Me Πάλ ne nsámé ἡμεῖς yina. Me nlú ἡγβά Κρας Jisῶς ndere Ἐσῶω ἀκελέ nnó mβε.

Ntῶme ἡμεῖς yina eta nyú βῶσ Κρας νὲ melῶ Ἐφεσῶς, ἐnyú abi délií mmye ne déchome mmye ne Jisῶς Κρας.

² Nnēnemmye nnó nte sé Ἐσῶω ne Ata Jisῶς Κρας ἀλέρégé ἐnyú galógáló, ne apye ἐnyú débέ né nesῶ.

Ἐσῶω ἀλереge ἐσέ ulῶ melu gétúgέ déchome mmye ne Κρας

³ Déféé Ἐσῶω. Ji alu Ἐσῶω ne Nte Ata sé Jisῶς Κρας muú gétúgέ déchome mmye ne Κρας, ji ajéle ἐσέ ne yéndé gefῶgέ méjé wuú ewé elú né malu ujwálé Ἐσῶω ayi mfaánebuú.

⁴ Gemεge nnó Ἐσῶω akwyéé mme yina, ji abῶ me mβε ajya ἐσέ nnó débέ βῶσ bíí, gébégέ déchome mmye ne Κρας. Ji apyembῶ nnó ἐσέ débέ βῶσ ukpea abi muú álá kágé shulé ebwῶ ndo né mβε ushu wuú.

Né gétúgέ gejeé jíí eyigé na,

⁵ ji abῶs me mβε ashuú nnó ji apye nye nnó ἐσέ débέ baá bíí ndere ákene né genó eyigé Jisῶς Κρας apyéé nye. Ge genó eyige gebῶ gelú ji metῶs mampye mbῶ. Ne geji ne ji akεlege mampye.

⁶ Getú eyigémbῶ ne débῶs mamfεge ji né gekpekpegé galógáló wuú ayi ji alerege ἐσέ detú, ndere déchome mmye ne Maá wuú ayi ji abῶs gejeé ne ji dῶs.

⁷ Ἐσῶω akε ne manoó Maá wuú ami machyéé mme gébégέ ji agboó, awené gemεge ἐσέ, mmye eké Ἐσῶω ajinte gabo se, gétúgέ gekpekpegε galógáló wuú

⁸ ayi ji alerege ἐσέ gejamé gejamé. Ἐσῶω né denḡa etií deko ne defῶs etií,

⁹ apye ἐσέ dékaá genó eyigé gebῶ gelú bíbí, eyigé ji akεlege mampye. Apye ntó ἐσέ dékaá genó eyigé gebῶ

gelú ji metῶs mampye ndere ji ashuú me te gachií ábelé nnó Κρας apye,

¹⁰ ndere ji ashuú nnó gébé eyigémbῶ gekwonege ji ányweré unó uko choncho, εbi ji akwyε, εbi ulú né mfaánebuú ne εbi ulú fa mme nnó Κρας abε mfwa bwῶ.

¹¹ Yéndé genó gekene wyε ndere Ἐσῶω abῶ ashuú me nnó εβε. Ji ajya ἐσέ nnó débέ βῶs bíí ndere déchome mmye ne Κρας gétúgέ genó eyigé gebῶ gelu ji metῶs mampye ndere ji aké εβε te gachií.

¹² Ji ajyaá ntó ἐσέ abi débῶs mβε dénere metῶs ne Κρας nnó débέ défége ji gétúgέ ἡgῶ wuú.

¹³ Ne ἐnyú déwú ntó mekomejῶs ayi alu wáwálé. Mekomejῶs yimbῶ elé abya melóméló ayi Ἐσῶω aferege nye ἐnyú né εfwyale gabo. Gébégέ ἐnyú défyéé metῶs ne Κρας ne Ἐσῶω achyéé ἐnyú Mendoó Ukpea, ndere gelo eyigé gélerege nnó ἐnyú delu βῶs bíí wyε ndere ji anyé me meno nnó achyεge.

¹⁴ Mendoó Ukpea elú ndere genó eyigé Ἐσῶω áchoó utó nnó ji apye nye eta ἐσέ yéndégenó eyige ji anyémēno nnó ápye mbaá βῶs bíí. Ji awené gemεge sé nnó ἐσέ débέ βῶs bíí nnó défége ji gétúgέ ἡgῶ wuú.

Πάλ ἀnenemmye mbaá Ἐσῶω gétúgέ ἐchomelé βῶs Κρας νὲ Ἐφεσῶς

¹⁵ Te gébé eyigé me nwuú nnó ἐnyú défyéé metῶs ne Ata Jisῶς, ne nnó débῶ gejeé ne ate βῶs Ἐσῶω,

¹⁶ me nlú danlyaaá mantamege Ἐσῶω gétúgέ nyú. Nteé ἐnyú né mmyemēne.

¹⁷ Me ngigé nnó Ἐσῶω Ata sé Jisῶς Κρας, Nte ayi apwῶs amu, achyéé ἐnyu Mendoó wuú nnó εpye ἐnyú débέ ne denḡa ne nnó eti ἐnyú amε ndere dékágé ji.

¹⁸ Nnēne ntó mmye nnó Ἐσῶω apye genḡbῶ jíí gegēné né mmu matῶs nyú, nnó dékaá genó eyigé ji akuú ἐnyú nnó dénere metῶs wyε. Ne mma nnēnemmye nnó ἐnyú dékaá gekpekpegé mejé ewé Ἐσῶω awyaá né mfaánebuú ewé ji anyémēno nnó achyεge βῶs bíí.

19 Nnene ntó mmye nnó ji apye enyú dékaá gekpekepege uto bií ebi upógé esé abi défyéé metóó ne ji. Uto bina ebi upógé esé, elé wye gekpekepege uto bi,

20 ne Esowó asele apye Kras akwilé né negbo ne apye ji ajwolé né egbe ebwonye wuú né malu ujwale Esowó né mfaánebuú.

21 Kras awyaá uto ewuú ebi upwóó yéndé gefwa eyi gelu fa mme, yé né mfaá. Ebi upwóó ntó uto ákwaá, yé ebe lé ebi aló nchye. Ne ye muú ama ayi awyaá gefogé gefwa eyigé na apó, yé né mme yina ne ayi achwóó.

22 Ne Esowó afye yéndégenó né amu ji ne apye nnó ji abe muú kpaá mbaá unó uko né echomele bós Kras.

23 Echomele bós Kras elú menyammye wuú. Ewú egbeé ne uto Kras ne Ji apye yéndégenó né yéndé mbaá gebe ndere gebóó mambe.

2

Esowó achyéé esé genwá ndere déchome mmye ne Kras

1 Mbembe enyú débó dégbo né deporé Esowó gétúgé déla débelege mabe Esowó ne debó dépye nto gabo.

2 Né gébé eyigémbó enyú débó dépye lé ubobo unó bi bós mme ápye. Dékwálege lé unó bi mfwa áló nchye abi mfaá akelege nnó enyú dépyege. Ji yimbó ne anyuú matóó bós abi álá kelege manwú ne Esowó.

3 Wyembó ntó ne esé ako debó delu, dépye nya lé ubobo unó bi menyammye akelege. Dépye lé unó bi menyammye ne matóó sé akelege. Abyé esé ako ne gepó gebogebo. Getú eyigémbó, Esowó abó alu manlere esé metóó usóó wuú ndere ji alerege nye yéndémuú.

4 Yémbó meshwe ayi Esowó agene esé aja dós, ne gejeé eyigé ji abós ne esé gepwó amu.

5 Ye gébégé esé débó dégboó gétúgé gabo se, Esowó apye esé dékere né genwá chóncho ne Kras. Ne elé gétúgé uló melu Esowó ne ji áwené gemége nyú.

6 Ndere esé déchomé mmye ne Kras Jisós, Esowó apye esé dékwilé né

negbo ne ji, ne abwéé esé nnó dégbare gefwa ne ji né malu ujwale Esowó né mfaánebuú.

7 Esowó apyembó nnó né gejamége ayme ayi achwóó né mbe, ji apye bós ako akaá gekpekepege uló melu ebi ujame dós, ebi ji alere né gejeé gétúgé genó eyigé Kras Jisós apye.

8 Gétúgé uló melu Esowó, ji afere enyú né efwyale gabo gébégé défyéé metóó ne Kras, épó fó né uto bi nyú ne ji afere enyú né efwyale gabo. Elé echye ewé Esowó achyegé.

9 Épó fó gétúgé utóó uló uló ebi enyú dépye. Ndere elúmbó, ékágé muú fó adogé ebwó ewóme.

10 Néndé esé délu elé amu utóó Esowó. Ji akwyéé esé ne apye décho mmye ne Kras Jisós nnó délerege galógáló mbaá bós ndere ji akwyé me te gachií ábelé nnó dépyege.

Esé ako delú muú ama ndere Esowó apye esé déchome mmye ne Kras

11 Tege nnó mbembe bós Jus bós akuú gemége bwó nnó, “Bós abi ásóó ebwó nsó,” abós ákuú enyú abi délá depó bós Jus nnó, “Bós unyi gada.” Mmyeké genó ayi akwaá apyéé ne amu né menyammye.

12 Tege ndere enyú debó delu. Né gébé eyigémbó enyú depó mbwa ama ne Kras, enyú debó délu lé ankéé né geluagé bós abi Esowó abó ajyaá nnó abe abií. Menomenyéé gejame ewé Esowó anyéé ne bós bií, menomenyéé ewémbó épó fó ewé nyú. Apyembó, gétúgé geno eyigé ji abó anyémeno nnó apyéé, yémbó ji anyé fó meno ne enyú wó. Depó ye ntó ne genó gefó fa né mme eyigé enyú dénerere metóó wyéé. Ne débó depó fó mbwa ama ne Esowó.

13 Yémbó nana Esowó apye enyú déchome mmye ne Kras Jisós, ji aja enyú abi délu nya tete ne ji, délá kwókwólé ne jí gétúgé manoó Kras amí machyéé mme gébégé ji gboó né gekwa.

14 Kras jimbóó ne apyéé esé délu né nesó ne ate, néndé ji apye bós Jus ne bós abi álá pó bós Jus ákwé eké muú ama. Ndere ji apyembó, Kras amu

εκω gepú εwé εbω εκare bώ Jus ne abi álá pώ fώ bώ Jus ne εpye εbwώ abώ mawáme ne ate.

¹⁵ Kras agboge atyaá mabe bώ Jus ako ayi apye bώ Jus afaá mbwa ne bώ abi álá pώ fώ bώ Jus. Ji apyembω nnό ji ase bώ Jus ne abi álá pώ bώ Jus ácho εbwώ alá muú meke, ácho ntό mmye ne ji nnό εpyegé mbω εbwώ abe nesω ne ate.

¹⁶ Ndere ji apyembω, aja bώ Jus ne abi álá pώ fώ bώ Jus nnό anyé nesω ne Εσωω ála ndere muú ama gétúgέ negbo ενίνέ ji agboó né gekwa ne mawámé bwώ ábyeé.

¹⁷ Ne Kras achwω, agaré abya melóméló ayi achwώ ne nesω eta nyú bώ abi debω delu tete ne Εσωω ne mbaá bώ abi abω álú kwókwólé ne Εσωω.

¹⁸ Ne elé gétúgέ genό eyigé Kras apye ne εsé ako dégene meti mantene né mbe ushu nte sé Εσωω dénemmye né uto Mendoó Ukpea ewú ema.

¹⁹ Ndere elúmbω, enyú bώ abi álá pώ bώ Jus dépω sé aηkéé bω, bώ abi áchwώ elé manjwólé né mbaá jwolege. Enyú délá ambώ melω, dékwe gelua gema ne bώ abi Εσωω ajyaá nnό abe abií. Ne dela ntό bώ ula gepu Εσωω.

²⁰ Enyú délu egbe gepú eyigé Εσωω atenege. Abelé enyú né nebome gepú ενίνέ áηgbά Jisωs ne bώ ekpave Εσωω áfyéé. Kras Jisωs jimbώ ne alu ntaá ενíne né gbarege εκwω gepú.

²¹ Kras ne agbare gepú eyina geko mbaá ama. Ne apye nnό gejamégé bώ áchwώ né mmu nnό geji géwéné gebe echa ukpea mbaá Ata.

²² Ndere Εσωω apye enyú déchome mmye ne Kras, apye ntό enyú détene chóncho ne ate aηme abifω ako déla εκé melu ewé Εσωω ajwolege wye né Mendoó wuú.

3

Utó bi Pól apye mbaá bώ abi álá pώ bώ Jus

¹ Ne gétúgέ Εσωω apye bώ Jus ne abi álá pώ bώ Jus ála muú ama, ne me Pól muú nkpe ne denω elé ngarege abya Kras Jisωs eta nyú bώ abi álá

pώ bώ Jus, nnemmye gétúgέ nyú echomele bώ Kras né Εφεσσ.

² Mferé nnό enyú déwú me nnό gétúgέ uló melu ebi Εσωω εlerege, ji achyεé me utó bina nno mpyege né galógáló nyú.

³ Ne Εσωω apye me nkaá genό eyi gebω gelu ji metó bibií, wye ndere me mbω mbώ me mbe nsame geji gachyεé eta nyú.

⁴ Ne mbogé enyú dékúgέ genό eyigé me nsame eta nyú, dékágé nye ndere εpye ne nkaá depóre Kras etiré délu nya bibií.

⁵ Mbe mbe akwaá ábó ákaá fώ depω etiré na wω, yémbω nana Mendoó Εσωω εpye áηgbά Jisωs ne bώ εκpávέ Εσωω, bώ ukpea bií ákaá deti.

⁶ Genό eyigé Εσωω ábelé bibií gelú nnό ji áke ne abya melóméló ápye bώ abi álá pώ bώ Jus ácho mmye ne bώ Jus ála ndere upó né menyammye ama ne nnό εbwώ ako ábó mejeé Εσωω ne genό eyigé Εσωω anyémeno nnό achyεge nye bώ bií. Kras Jisωs ne apye nnό menomenye ewémbω ebe wawálé.

⁷ Εσωω ajya me né uló melu bií nnό mbe muú utó wuú, ngarege abya melóméló Kras né gekpekepegé uto bií.

⁸ Né geluage bώ Εσωω ako, me ne nlú mamané kω. Yémbω Εσωω achyεé me gechachage echyε ewéna nnό ngarege abya melóméló mbaá bώ abi álá pώ bώ Jus. Ne abya melóméló yimbω atome ne uchacha unó bi muú alá kagé meé ebi Kras achyεge.

⁹ Utó ba ntό ulú nnό me mpye bώ ako akaá genό eyigé Εσωω muú akwyéé unó uko ashuí mampye né genό eyigé ábelé bibií te ula uló mme.

¹⁰ Εσωω abω apyembω nnό gébé sé eyigé na gekwanege, echomele bώ Jisωs εpye yéndé gefwage álo nchye eyigé gelu mfaá, ne uto aló nchye uko ukaa nnό Εσωω awyaá denga dώ né yéndé meti.

¹¹ Ji áke ne Ata se Kras Jisωs apye mechω ewéna εpye wye ndere ji Εσωω abω ajó me nnό ebe.

12 Ndere Esōwō apye esé déchome mmye ne Kras, ne ndere défyéé metóó ne ji, esé dékágé tene né mbe ushu Esōwō tágétágé débéé fó ne efó metóó.

13 Ndere elúmbō, nnene enyú mmye nnó débēge fó ne gepwa metóó élé me ngene efwyale gétúgé nyú. Me ngene efwyale ewéna né galógáló nyú.

Pól anenemmye gétúgé echomele bōó Kras né Efesōs

14 Gétúge Esōwō apye unó ulóúló bina, ne me ntome mano mme nnenemmye mbaá nte sé Esōwō,

15 muú afyéé mabō mbaá mala upú mako né mfaánebuú ne mme.

16 Nnenemmye mbaá Esōwō muú awyaá gekpekpe mejeé né mfaánebuú nnó ji apye Mendoó wuú echyéé enyú eshye nnó matóó nyú ábéné,

17 ne nnó Kras ájwólé né mmu matóó nyú ndere défyéé metóó ne ji. Nnenemmye nnó gejeé eyigé enyú débóó ne Esōwō ne ate anme gepye enyú détene ne eshye.

18 Nnene ntó mmye nnó Esōwō apye enyú chóncho ne bōó Esōwō abifó ako débō uto mankaá nnó gejeé eyigé Kras Jisōs abóó ne enyú ako, gepwóó yéndégenó eyigé muú akágé mēé,

19 ne nnó enyú dékaá nnó gejeé Kras eyigémbō geja kpaá gepwō amu, muú akágé kaá fó geji anere. Ndere unó bi uko úlú mbō, débéé ne gepōgé Esōwō geko.

20 Déféé Esōwō muú apógé esé ne uto bií ebi úlú esé mmye. Ji akágé pye gejamégé ukpekpe unó bi upwóó ebi esé dégigé ji, yé ebi déferege.

21 Esé ako abi délú echomele bōó Jisōs, abi déchome mmye ne Kras Jisōs yéndémuú anógé Esōwō yéndégébé té kwyakwya ne kwyakwya Amen.

4

Bōó echomele Kras dlú muú ama

1 Me muú nkpeene denō gétúgé mpye utóó Ata, nkpeage enyú nnó dépye genwáge nyú gébe ndere Esōwō muú akuú enyú akelege nnó gébe.

2 Shulege mmye nyú mme yéndégébé, sege depōré nyú pere, koge metóó mbaá yéndégenó. Bōge gejeé ne ate, dépyége mbō, dépye fó unó bi ubalege ate mmye.

3 Myége nnó débē meko ama ndere Mendoó Ukpea epye nnó enyú décho mmye ne ate débē né nesō.

4 Esé bōó echomele Jisōs délú wye ndere upō menyammye ama. Ne élé wye Mendoó Ukpea ewú ema ne élú esé ako né mmye, wye ndere genó gelúlé gema eyigé Esōwō akuú esé nnó dénegege matóó wye.

5 Esé ako déwyaá wye Ata awu ama, ne wye lé depōré Jisōs déti dema ne esé ako dékwōlege. Awyaá esé ako gefōge manaá Esōwō mami mamaá.

6 Esōwō esé awú dénógé alú élé ama, ji ne alú Nte esé esé ako. Ji ne alú mfwa esé ako, ji achyége esé utóó ebi débóó mampye ndere ji akelege. Ne mendoó wuú ejwōlege né mmu matóó bōó bií ako.

7 Yémbō Kras achyéé yéndémuú sé ewuú echye ndere ji ame nnó ekwane ne yéndémuú.

8 Elú wye ndere asame né mmu ηwe Esōwō nnó, “Gébégé Kras akwōme ajyéé né melu ewé mfaá, aja gejamégé bōó denō ákwōle ji, ne achyéé akwaá ufóó ufóó echye.”

9 Asa wye aké, “Akwō afe né mfaá”, ewéna etene nnó gemēge nnó Kras akwō né mfaá abō me mbe ashulé achwó fa mme.*

10 Wye lé ji awú muú ashulé achwóó fa mme ne akwōme ajyéé né malu ayi álú té mfaá mfaá. Ji apyembō nnó ji apye yéndégenó né yéndé mbaá gébe gelógéló ndere ji akelege nnó gébe.

11 Ji achyéé bōó abifó echye nnó ábé ángbá Kras. Achye abifó echye nnó ábé abóó ekpave Esōwō, achye abifó nnó ágáregé abya melóméló, abifó, achye ébwó nnó ábé ambame ne anlere mekomejóó Esōwō.

12 Kras apyembō nnó ji akpome bōó Esōwō ako mmye nnó ápyege utóó bií ne nnó ji apye echomele bōó bií ewé

* 4:9 Elú wáwálé nnó: Gejamégé bōó ηwe áwyaá nnó Jisōs ashulé afe né melo álo.

elú menyammye wuú ewéne,

¹³ kpaá te esé débéeé ndere muú ama né matóó sé ayi défyéé ne Maá Esōwō ne dékágé ji chánéné. Debō mambē bōó abi ábené né depōré Esōwō, kpaá te débéeé ndere Kras jimbōó né gepō jí geko,

¹⁴ nnó esé débēge sé eké ambane abi anlere gebyō ásele mati défyā ne gebyō ábwólege amu ne ébwó. Ambáné álú eké baá makpe ayi mmbyo nnyi atene ájyēé we na ne we. Yéndé mbaá ayi mbyó ajyēé ne aji ajyē ntó, mbō ne epye ne bōó abi ánleré gebyō álerégé. Anlere gebyō awyaá défyā mabwólége bōó akame ne genó eyi gelú gebyō.

¹⁵ Déjógé lé genó eyi gelú wáwálé, ne débōge gejeé ne bōó abi déjōge ne ébwó. Déké dépyēmbō, débēnege nyē né depōré Esōwō, né yéndé meti wyē eké Kras muú alú muú kpaá né échomele bōó bíí.

¹⁶ Kras ne afyēé yéndé gepōge menyammye né melu ewuú, yéndé gefēre ne gepyēé nnó menyammye meko áchómé mbaá ama. Ndere elúmbō yéndé gepōge menyammye geké gepyē utōó bíí chánéné, menyammye meko awēne abēnege gétúgé upō bina upogé atē né gejeé.

Jisōs Kras achyēge geṅwá gekē

¹⁷ Me nkwelege enyú mbeé né uto Ata nnó ékágé débē eké bōó mme abi alá pō bōó Jus. Ufere bwó upō ne mekpō ne ulā.

¹⁸ Uferé bwó ulú kendeé. Ébwó apó fō ne geṅwá eyigé Esōwō achyēge, néndé ébwó ákágé yé genó ne aṅea matóó.

¹⁹ Yé ébwó ápye genó eyigé gela gelómé fō, mmye egboó fō ébwó. Achyēé gemēge bwó né unó bi ugbó mmye ne ápwyaá fō mampye úkwékwé unó.

²⁰ Unó Kras ébi alere enyú dégií na fō wō.

²¹ Nferé nnó enyú déwú genó eyigé getome ne Jisōs, ne áleré enyú aṅkwōle bíí, né mekomejōó ayi wáwálé. Mekomejōó yimbō élé abya melóméló ayi atome ne Jisōs.

²² Lyagé gekwenege gepō eyigé gepyē enyú debō dépyē uboubo unó. Gekwenege gepō eyigé enyú debō déwyaá gechōó lé enyú chōó ndere gébwólé enyú mambē ne metóó mampye uboubo unó.

²³ Kwōrege matóó nyú ne gefōó eyigé enyú déferege unó gebe genó gekē.

²⁴ Enyú debō mambē ne gepō gekē ndere bōó abi Esōwō akwyēé nnó afu ji. Gepō gekē eyigé na, gelú lé gepō eyi gelú cho, ne pópó né mbē ushu Esōwō.

²⁵ Ndere elúmbō, lyage gebyō dégarege lé wáwálé mbaá atē aṅme, néndé esé ako décho mmye delú ndere upō né menyammye Kras.

²⁶ Metóó esōgé muú nyú, ékágé akame metóó usōó eté ji apyē gabo. Ne ékágé alá ne metóó usōó né bíí kpoḡele.

²⁷ Ne ékágé déchyē danchōmeló meti ewé ji aṅmaá amu wyē.

²⁸ Mbōgé muú abō ajoó ejo, abō manlyáá ejo apyēge utōó ne amu jíí jimbōó nnó abō unó bi ji ákágé kare ne bōó abi alá pō ne ubi.

²⁹ Muú nyú ajógé fō mejōó mebomebo, ajógé lé mekomejōó melóméló ayi apógé atē, ne akwánege né gébé eyigémbō, nnó mejōó nyú ébe mejōó ewé efyēé bōó eshyē ne échwōó ne galógáló mbaá bōó abi awuú enyú.

³⁰ Ékágé enyú dépyē Mendoó Ukpea ébe meshwēmeshwē né unó bi enyú dépyē. Esōwō afyē enyú Mendoó Ukpea wuú né mmye nnó ébe ndere gelo eyi gelerege nnó enyú delú bōó bíí, ne nnó bíí uma ji awenege nyē gemége nyú.

³¹ Ndere elúmbō, débégé fō ne ufere uboubo ne atē: Debálégé fō matóó, desōge fō matōó ne atē, débēge fō ne genyane ne atē, déchōgé fō atē mabō, dépyégé fō nchyē, déferegé fō gabo ne atē né yéndé meti.

³² Lerege élé ulōó melu ne atē, gege atē meshwē, jigé nte gabo ayi atē aṅme apyē ndere Esōwō ajinte gabo ayi enyú dépyē gétúgé genó eyigé Kras apyēé.

Begé bɔ́ genɔ́bɔ́

¹ Te mbaá Esɔwɔ abɔ́ gejeé ne enyú baá bií, mmyegé nnó débε ndere ji.

² Gɔ́gé genwáge nyú gelere nnó déwyaá gejeé ne ate wyε ndere Kras abɔ́ gejeé ne esé kpaá te áchyéé genwá jíí né galógáló sé. Nkane ji ápyεmbɔ́, elú wyε ndere gepε eyi genóme gebé gelógéló né mβε ushu Esɔwɔ.

³ Ndere elúmbɔ́, dékamegé muú fɔ awú yé né geluage nyú eñmenmené ubele tametame yé gekwekwégé gepɔ́, yé amε mamfyε né genó eyigé muú. Ne demmyεge fɔ́ nnó enyú ne debε ne unó uko, néndé gefɔ́gé genwá eyigémbɔ́ gekwané fɔ́ mambε ne bɔ́ Esɔwɔ wɔ́.

⁴ Dekamege fɔ́ mejɔ́ éwé εchwɔ́ ne mekpɔ́ unɔ́ ne gekekenegé mejɔ́ ne gekwekwégé abya andée utanega enyú né meno néndé ekwane wɔ́. Genó eyigé enyú debɔ́ mampyε elé mantamege Esɔwɔ né unó bi ji apyε né geluage nyú.

⁵ Kágé nnó muú ayi abelege ubele tametame, ayi awyaá gekwékwegé gepɔ́, yε ayi afyε amε né unó bɔ́ (alú mbɔ́ lé muú ayi ánógé unó bina eké εsɔwɔ ayifɔ́). Ji anyé fɔ́ gefwa eyigé Kras ne Esɔwɔ agbarége.

⁶ Dékamege muú fɔ́ abwɔ́lé enyú ne mejɔ́ éwé εla épó ne mekpɔ́ ne ula. Elé gétúgé unó bina ne Esɔwɔ asɔ́ nyε metɔ́ ne bɔ́ abi álá wuú fɔ́ ji.

⁷ Ndere elúmbɔ́, déchogé fɔ́ mmyε ne ufɔ́ bɔ́ bimbɔ́,

⁸ néndé mβεmβε enyú débɔ́ délu né mmu gemua, nana enyú délu né mmu genɔ́bɔ́ gétúgé Esɔwɔ apyε enyú déchome mmyε ne Kras. Ndere elúmbɔ́, gɔ́gé genwágé nyú gebε ndere bɔ́ abi álú né genɔ́bɔ́.

⁹ Elé genɔ́bɔ́ eyigé na, ne gepyε nnó esé dépyεgé unó ulúulú, ne εbi ulú cho ne nnó dégarage wáwálé.

¹⁰ Myεgé mankaá genó eyigé dépyεge metɔ́ εgɔ́ Ata.

¹¹ Déchoge fɔ́ amu depyεge ubobo unó bi bɔ́ abi álú né mmu gemua ápyεé, dyáge lé εbwɔ́ malá.

¹² Elu lé mekpɔ́ unɔ́ manjɔ́ depɔ́ εtiré εbwɔ́ apyε bibíí.

¹³ Genɔ́bɔ́ gegenegé né genó, bɔ́ ágene ndere geji gelu ne ákágé ndere geji gelu wáwálé.

¹⁴ Mbɔ́ ne elú néndé yéndégenó eyi genɔ́bɔ́ gegenege wyε, gébwɔ́lege gela genɔ́bɔ́. Ge ula bi ajɔ́ aké, “Peé wɔ́ ayi abelege gejya, kwilé né negbo, ne Kras apyε nyε genɔ́bɔ́ jíí gegenege εta wyε.”

¹⁵ Ndere elúmbɔ́, ségé gébé nnó dépyεge genó eyigé gelu cho. Dépyεge fɔ́ unó eké unkekene bɔ́, pyεge ndere bɔ́ abi áwyaá defɔ́.

¹⁶ Dégege meti mampyε genó gelógéló, pyεgé geji cháñéné neíndé bɔ́ apyε gabo né gébé eyigé na dɔ́.

¹⁷ Ékágé debε eké unkekene bɔ́, mmyεgé elé mmyε nnó dékaá genó eyigé Ata akεlege nnó enyú dépyεge.

¹⁸ Dényúgé fɔ́ mmɔ́ dékwene néndé mmɔ́ matene muú né genwá gebogebo. Gɔ́gé elé Mendoó Ukpea εgbeé enyú né matɔ́.

¹⁹ Mendoó Ukpea εgbege enyú né metɔ́, εpyε enyú dékwane makwa ayi átánege né bɔ́ ηwe Esɔwɔ, défyεge ate matɔ́ ne makwa ayi atome ne Kras ne ayi Mendoó Ukpea alεrege. Kwagé makwa yina ne matɔ́ nyú mako défεge Ata.

²⁰ Né yéndégenó eyi gepyε, tamege nte sé Esɔwɔ yéndégébé gétúgé genó eyigé Ata Jisɔs Kras apyε εta esé.

Pɔ́l achyεge majyε mbaá andeé ne anɔ́

²¹ Yéndémuú nyú awúgé ne nte nnó dénógé Kras.

²² Enyú andeé anɔ́, wúgé ne anɔ́ nyú wyε ndere déwú ne Ata.

²³ Menɔ́ alu muú kpaá mbaá mendée wyéé ndere Kras alú muú kpaá mbaá εchomele bɔ́ bií éwé elú menyammyε wuú. Ne Kras jimɔ́ alu Mempoó εchomele wuú.

²⁴ Ndere εchomele bɔ́ Kras εwuú ne ji, mbɔ́ntó ne enyú andeé anɔ́ débɔ́ manwúgé ne anɔ́ nyú né yéndé meti.

²⁵ Enyú anɔ́, bɔ́gé gejeé ne andeé nyú wyε ndere Kras abɔ́ gejeé ne εchomele wuú kpaá te achyéé gemε jíí né galógáló wuú.

26 Ji apyembɔ nnó ji afyεé εwú né amu εσωω ndere genógé ukpea gébége ji ashwɔnége εwú ne manaá ne mekomejɔ́ wuú.

27 Apyembɔ ntó nnó εchomele bɔ́ bií εtεne né mβε ushuú wuú jimbɔ ne geɲwá gekε eyi gelɔme gepwɔ́ amu ne nnó εβεge fɔ́ ne deba yé gebágé dekoó né mmyε, εβε lé εchomele ukpea εwé muú álá kágé shulé εbwɔ́ ndo né meti fɔ́.

28 Anɔ abɔ mambɔge gejeé ne andeé bwɔ́ wyε ndere εbwɔ́ abɔ́ ne menyammyε bwɔ́ ambɔ́, néndé mende ayi abɔ́ gejeé ne mendée wuú εbyennó abɔ́ gejeé ne menyammyε awú ntó.

29 Yé muú sé fɔ́ ayi apaá menyammyε wuú apó. Déchyεge menyammyε sé menyεé, décherege ji, wyε ndere Kras apyε ne εchomele bɔ́ bií.

30 Ji apyembɔ yéndégébé néndé εsé delu upɔ́ né menyammyε wuú.

31 Ge ula bi ásámé né mmu ηwe εσωω nnó, “Getú eyigémbɔ mende abɔ́ manlyaá gepúgέ nte wuú ne mma wuú acho mmyε ne mendée wuú εbwɔ́ apea ála muú ama.”

32 Mekomejɔ́ εσωω ayina apyε εsé dékaá menɔ́ genó ayi abɔ́ alu bíbí. Genó eyigémbɔ getome ne Kras ne εchomele bɔ́ bií.

33 Yémbɔ enyú abi débane neba dékágé pyεge ntó geji. Genó eyigémbɔ gelu nnó yéndé menɔ́ abɔ́ mambɔ gejeé ne mendée wuú wyε ndere ji abɔ́ gejeé ne gemε jíí. Ne yéndé mendée menɔ́ abɔ́ manógé menɔ́ wuú.

6

Na ne baá ne ante ne ama abɔ́ mambε

1 Enyú baá melɔ́ wúgέ ne amma nyú ne ante nyú, gétúgέ déchome mmyε ne Ata, néndé ge genó eyi gélú cho mampyε mbɔ́.

2 “Nógé amma nyú ne ante nyú.” Ge ndɔ́ mβε ayi εσωω anyémene gébége achyεé εβε aké,

3 “Dépyεge mbɔ́, dégέne nyε galógáló ne dényé neki fa mme.”

4 Enyú ante ékágé débε ne gepɔ́ eyi gepyε matɔ́ asɔ́ baá nyú. Wyεge lé εbwɔ́ né meti εwé délerege εbwɔ́ unó ndere abɔ́ mampyε, déchyεge εbwɔ́ majyεé ndere Ata akelege.

Na ne áfwε ne ante abi abɔ́ εbwɔ́ ábεé

5 Enyú áfwε, wúgέ ne bɔ́ abi abɔ́ enyú ne εfɔ́ metɔ́, déchyεge εbwɔ́ énogé ne matɔ́ nyu mako wyε ndere εbɔ́ εβε lé Kras, enyú dépyε ne jíí.

6 Pyεge utɔ́ enyú chanéné. Dépyεge fɔ́ wyε lé gébége εbwɔ́ abεge aké agεne enyú gétúgέ dékelege nnó εbwɔ́ áfεge enyú. Ndere baá utɔ́ Kras, pyεgέ elé genó eyigé εσωω akεlege ne matɔ́ nyú mako.

7 Pyεgέ utɔ́ ne metɔ́ megɔmeɔ wyε eké enyú dépyε mbaá Ata, épó fɔ́ elé mbaá mekwaá.

8 Kaágé nnó yé muú alú mefwε ye ápó, elé Ata ne achyεge εsé ako nsa né utɔ́ ulúlú εbi εsé dépyεé.

9 Enyú ante wyεmbɔ ntó ne débɔ́ mampyεge ne áfwε nyú. Déchyεge sé εbwɔ́ genyane. Kaágé nnó Ata ayi abɔ́ enyú chóncho ne εbwɔ́ alú né mfaánebuú. Ne ji asɔ́ mpa yéndémuú alerege fɔ́ angya.

Pɔ́l ajógé ndere bɔ́ kras abɔ́ matεne ummyε ne danchomelɔ́

10 Kwyakwya genó eyigé, me nkεlege mangare enyú gelu nnó, bɔ́gé εshyε ndere déchome mmyε ne Ata. Ne gɔ́gé ji ase gekpekepege utó bií apyε enyú détoó.

11 Fyεgέ unó ummyε uko εbi εσωω achyεé enyú nnó détene ummyε ne mati défyá ayi danchomelɔ́ apεnege.

12 Néndé bee bina upɔ́ fɔ́ ne ate akwaá. Démmyε lé ne yéndé gefwage aló nchyε eyigé gelu né mfaá, ne uto aló nchyε uko. Démmyε ne áló nchyε ako abi ágbarege gefwa né malu ayi mfaá, ne abi áwyaá utó fa né mme yina ayi alú melu gemua.

13 Ndere elúmbɔ, bɔ́gé unó ummyε uko εbi εσωω achyεé enyú nnó yéndégébé danchomelɔ́ achwɔ́gé ne εfwyale démmyε ékágé ji apwɔ́

enyú ne démmyege né kwyakwya détenege nye chanéné.

¹⁴ Ndere elúmbò, kpomege mmye. Ndere muú bee áwéle ekandá mamkpome mmye né utóó bíí, mbò ne enyú débòó mangarege wáwálé. Pyege genó eyi gelu chó né mbe ushu Esòwò, ewéna ebéé nye ndere genóge ummye eyigé muú bee akwere ewòme wuú nnó ékágé nekò né kpe ne ta ji.

¹⁵ Ndere muú bee afye unó uka utouto nnó ékágé ji áseré ákwe gébégé aké alomege, mbòntó ne enyú débòó mangarege abya melóméló ayi apye bòó ábéé nesò ne Esòwò.

¹⁶ Genó eyigé fó eyigé débòó mampye gelú nnó, gbarege metóó ewé enyú défyéé ne Esòwò ebe enyú né mbe. Ewéna ebe nye eta nyú ndere genogé ummye eyi gegbéé nnó ámbéé danchòmeló ako ayi achwòó éké mewé akwònege fó enyú mmye.

¹⁷ Ségé mamfere ayi Esòwò áferé enyú né efwyale gabo ábé ndere eia ummye ewe ekwerege mekpo muú bee, nnó ékágé ji akpa gepa. Sège ntó mekomejòó Esòwò ndere aparanja ayi Mendoó Ukpea echye enyú nnó démmyege ummye ne ji.

¹⁸ Gígé Esòwò nnó apógé enyú yéndégébé né mmyemenene. Négemmye né yéndégenó eyigé enyú dékelege. Pyege mbò ndere Mendoó Ukpea elerege enyú meti yéndégébé. Ndere elúmbò, begé peé né yéndégenó eyigé gepye, dékogé metóó gbene. Nège ntó mmye yéndégébé mbaá bòó Esòwò ako.

¹⁹ Nège ntó mmye getú ya, nnó yéndégébé nké nkelege mangare abya melóméló, Esòwò achye me mekomejòó nnó ngare, mmbegé fó ne efò metóó mampye bòó akaá depòré abya melóméló etiré debò delu bibíí.

²⁰ Elé gétúgé abya melóméló yina ne Kras atòme me, ne nana nlú né denò gétúgé mbò ngarege abya melóméló wuú. Négemmye nnó Ata apòó me mbegé ne efò metóó mangare abya melóméló yina ndere me mbòó manjòó.

²¹ Menme sé Tikikòs ayi mbòó gejeé ne ji dòó, ne nte muú ayi dékágé líí mmye ne ji ndere apye utóó Ata achwògé, agarege nye enyú yéndégenó eyi getome ne me, ne enyú dékágé nye ndere depò dekene ne me wéna.

²² Elé wye getú eyigé na ne me ntòme ji eta nyú nnó ji apye enyú dékaá ndere esé délu wéna, ne nnó afye enyú eshye.

²³ Nènemmye nnó Nte sé Esòwò ne Ata Jisòs Kras apye enyú ayme sé debe nesò ne ate, débò gejeé ne ate, ne nnó défyege wye metóó ne Esòwò.

²⁴ Mma nnènemmye nnó Esòwò alerege galógáló mbaá bòó ako abi abòó gejeé eyi gela gebyeé ne Ata Jisòs Kras te kwyakwya.

Kwyakwya matame

NWE ayi Pól ásamé mbaá εchomele bɔ́ Kras né Filipi

Pól atamege bɔ́ Eṣṓwɔ né melɔ Filipi

¹ Me Pól ne Timōti ne désamé ηwe yina. Eṣé delú baá defwé Kras Jisṓs. Detame ηwe yina eta enyú ako abi delú bɔ́ Eṣṓwɔ né melɔ Filipi gétúgέ défyεé metɔ́ ne Kras Jisṓs, ushuú mbɔgέ ákpakpa ne bɔ́ abi ápóoge mampye utɔ́ né gepúgέ Eṣṓwɔ.

² Nnɛnemmye nnó Nte sé Eṣṓwɔ ne Ata Jisṓs Kras áléregé enyú galógáló, apye enyú débé ne nesɔ.

Pól atamege Eṣṓwɔ ne anɛnemmye gétúgέ bɔ́ Eṣṓwɔ abi álú né Filipi

³ Yéndégébé me ntegé enyú, ntamege Eṣṓwɔ ayi nnógé,

⁴ ne yéndégébé me nké nnɛnemmye gétúgέ enyú ako mbéε ne nechóchó né metɔ́.

⁵ Me nnɛnemmye ne nechóchó néndé te ula ulɔ ebi enyú defyεé metɔ́ ne Eṣṓwɔ kpaá te fina, enyú decho amu ne me nnó dégáregé abya melóméló ajyéggé mbe.

⁶ Ne nkaá wáwálé nnó Eṣṓwɔ alɔ́ mampye utɔ́ ulóúló bina né genwáge nyú. Ne nkaá ntó nnó ajye nye wye mbe ne ubi kpaá te ánérege bíi bi Jisṓs Kras akerege nye fa mme.

⁷ Nɔ́ere nnɛnemmye ne nechóchó gétúgέ enyú, elú galógáló nnó me ntégé enyú mbɔ, néndé delú me metɔ́ chi chi chi. Enyú ako decho amu ne me né εshye ewé Eṣṓwɔ achye εsé mangaré abya melóméló ajyéggé mbe. Gébé εyigé me nlá nlu dankpé denɔ ne nana yina ayi nlu né denɔ, mmye nnó mpye bɔ́ akaá nnó abya melóméló alu wáwálé.

⁸ Me nshyáge mmye mangé enyú ne geje εyigé Kras Jisṓs abɔ́ ne enyú. Mechó ewé menjɔ́ mbɔ, Eṣṓwɔ ne akaá nnó elú wáwálé.

⁹ Ne nnɛnemmye mbaá Eṣṓwɔ nnó gejeé εyigé enyú débɔ́ ne ate géwéné géjyégé mbe mbe, ne nnó enyú dékágé

Eṣṓwɔ chánéné, εféε ne dékágé nye genó eyi gélu cho ne eyi gélu gyεé.

¹⁰ Mbɔntó ne dékage nye mampye genó gelógéló. Ne debéε nye matɔ́ mmu pópó ne muú ashulégé fɔ́ enyú ndo nnó dépye gyεé kpaá te bíi bi Kras Jisṓs akérege meso.

¹¹ Nlú nnɛnemmye nnó Jisṓs Kras ápyé enyú débó gepɔ́ gelógéló mampye unó ulóúló. Bɔ́ ágεgέ unó ulóúló ebi enyú depyεε, ánoge nye Eṣṓwɔ ne áfεge ntó ji né gétúgέ nyú.

Pól alu ne nechóchó nnó yeé elé ji akpené denɔ mekomejɔ́ Eṣṓwɔ ajye mbe

¹² Aηmé ba, nkelege mampye enyú dékaá nnó εfwyale ewé me ngéne mbɔ, εpye nnó abya melóméló ajyéggé mbe mbe.

¹³ Ne gétú εyígémbɔ, bɔ́ bee ako abi ábáme dachi mfwa Rom, chóncho ne bɔ́ abifɔ́ ako abi álú wéna ákaá nnó me nkpe denɔ gétúgέ nlú muú utɔ́ Kras.

¹⁴ Ebye fɔ́ mbɔ wó. Gétúgέ denɔ εtiré me nkpené, gejamégé aηmé ábó εshye né mabɔ́ Ata apwɔ ndere mbe mbe. Agárege wye mekomejɔ́ Eṣṓwɔ gárege. Yeé εfɔ́ epó εbwó matɔ́.

¹⁵ Yeé elé elúmbɔ, aηmé abifɔ́ abi ágárege abya Kras, ágεgέ me matɔ́ ákiige εbwó mmu ne ákélege nnó εbwó aηeá geme apwɔ me. Yémbɔ abifɔ́ ágárege abya Kras ne matɔ́ bwó mmu pópó.

¹⁶ Bɔ́ abi ágárege ne matɔ́ pópó, ábó gejeé ne me, ne ákaá nnó Eṣṓwɔ ne ajyaá me nnó mbe fa né mmu gepúgέ denɔ. Ulannó me nlú fa? Elé gétúgέ mmye nnó mpye bɔ́ ákaá nnó abya melóméló alu wáwálé.

¹⁷ Abi ákelege manjeá geme ápwó me ágárege abya Kras ne matɔ́ mabomabo. Ebwó akélege nnó apye me ngé εfwyale fa né gepúgέ denɔ.

¹⁸ Yémbɔ, yeé ememe ewémbɔ eme me wó. Genó eyi genjeá dɔ́ gélu nnó εbwó ágárege wye elé abya Kras né mati mako. Yeé ágáregé ne matɔ́ pópó yeé lé ne matɔ́ mabomabo, metɔ́ εgɔ́ wye me gɔ́.

¹⁹ Metɔ́ εgɔ́ wye me né mmyemenene nyú ne Mendoó Jisṓs Kras ewé epóge

me. Gétú eyigémbò, nkaá nnó Èsòwò aferege nye me né efwyale gabo ne mbòò nye genwá.

²⁰ Nðere elúmbò, me mbelé uméé né metòó wa nnó me Pòl ngarege wye abya Kras gárege, nlá ngaré wó mk-pane mekpò unò. Yéé me nkili yéé mgbòò mpye bòó ánoḡé Kras.

²¹ Néndé me nferé nnó mbeḡé mebe mpyéé wye utòó Kras pyéé ne mgbogé élé gekpékpéḡé nsá né eḡbé wa.

²² Ne mbeḡé mebe ebyennó mpyéé nye wye utòó Kras pyéé. Nðere elúmbò, nkágé fò ámé ayi mbòó. Wálé negbo ah wálé neki ah nkágé.

²³ Nkwé mantélé. Mati yina apeá. Mbòó mbò ewé ndé? Èbó elú me galógáló nnó nlyaaá mme yina njyé mbé ne Kras. Èpwo nnó me mbé mebe.

²⁴ Né eḡbé ewefò, elú galógáló nnó me mbé mebe gétúḡé nyú, èpwo nnó njye mbé ne Kras.

²⁵ Nkaá wáwálé nnó Èsòwò apye nye me nnó mbé mebe gétúḡé enyú nnó mpòogé enyú déwéné déjyégé mbe né utòó bií ne nnó débé ne néchóchó né depòré Jisòs.

²⁶ Ula bi me njòḡge depò etiré na ulú nnó mmagé kéré meso eta nyú, débée nye ne gempòḡge gétúḡé genó eyigé Kras Jisòs apye eta wa.

²⁷ Genó géma gélú nnó gepòḡé nyú gélérégé nnó enyú dekaá abya melóméló Kras. Ne yéé nchwó ewú, yéé nchwó sé wó, nkelege manwúḡé lé nnó enyú détené chánéné, metòó ema, meko ama, démmye chónchó nnó abya melóméló ayi enyú dékwòlege né depòré Jisòs ájyégé mbembe.

²⁸ Nkelege ntó manwúḡé lé nnó, defòó fò yé genó, cháchá eyigé bòó abi ápáa enyú ápyéé ne enyú. Depyegémbò, ewéna ébé nye ndere gepò eyi gélerege nye ebwó nnó Èsòwò awane nye ebwó, ne apyéé nye enyú demye depwò.

²⁹ Me njòḡge mbò gétúḡé nnó, élé enyú ne Èsòwò apyéé nnó défyégé fò lé metòó ewu ewu ne Kras Jisòs. Apye ntó nnó déḡéné efwyale gétú ji.

³⁰ Ne esé ako décho amu démmye ummye bina nkane enyú débó déḡéne

me mmyéé ne nkane déwúu mbò nana nnó nlú mmye wye mmye.

2

Aḡkwòlé Jisòs áshulé gemege bwó mme ndere gepòḡé Jisòs géléré

¹ Me nkaá chánéné nnó enyú délu bòó ama ne Kras, ne afyéé enyú eshye. Ne gejeé eyigé ji abòó ne enyú, gépye mmye efyòó enyú mmu. Ne dénye denme ne ate ne Mendoó Ukpea, délu ne matòó malómáló ne ate, déḡéné ate meshwe.

² Nðere elúmbò, nkpa enyú geka nnó déneré mampye metòó egòḡé me. Nkelege nnó enyú débé metòó ema, débó gejeé ne ate, debe meko ama, ne déféréḡé genó géma.

³ Délerégé fò nnó denjeá geme depwò ate, ne débwégé fò mmye nnó enyú ne depwò amu. Yémbò, sége gemege nyú nnó dépó yéé eké genó, dépélé ate abifò nnó aḡeá geme apwò enyú.

⁴ Muú abòḡé genó mampye, apyegé fò ndere gépoge lé jimbií, apye ndere gépogé ntó bòó abifò ako.

⁵ Ne gepòḡe nyú ntó gébé nkane eyigé Kras Jisòs gébó gelú.

⁶ Yéé élé Jisòs alú eké Èsòwò né mati mako, agbare fò amu wye kenké nnó alu janja ne Èsòwò wó.

⁷ Yémbò, ashulé mmye jií mme alá eké maá defwé. Ase gepòḡé mekwaá, ábyé ji alu eke mekwaá.

⁸ Nðere alu mekwaá wáwálé, ase geme ji nnó apó yéé genó. Awú wye majyéé Èsòwò kpaá te akame negboné mekpò unòó né mfaá gekwa.

⁹ Gétú eyigémbò Èsòwò abweé ji mfaá, abelé né melu enòḡé ewé èpwo malu mako. Achye ji mabò ami mawya ncha mapwò mabò mako.

¹⁰ Èsòwò apyembò nnó, bòó abi alú né mfaá ne abi alú fa mme ne melò áwuú bòó, áwugé mabò Jisòs, yéndégébé, átóme mánó mme.

¹¹ Ne yéndémuú ajòḡé nye aké, Jisòs Kras alu Anya Ata ayi ápwòó amu. Ajòḡé mbò, achyege mbò lé enòḡé mbaá Nte sé Èsòwò.

¹² Aḡme ba, wye ndere enyú débó déwúu mé majyéé ma gébéḡé me nlú

ne enyú, ne ushuú nana ayi me nlá mpó sé ne enyú, nkelege nnó déwúgé majyéé ma depwá yéé ndere mbembe. Kwólege wye majye amimbo ne matóó nyú mako, démmyéé ne efo né metóó, mampye unó bi ulérege nnó Esowá aferege enyú né efwyale gabo.

¹³ Enyú dekage pye unó bina ne metóó ema, néndé elé Esowá jimboó ne achyege enyú eshye. Ji apyéé enyú debóó metóó mampye unó bi ji akélege. Ne alerege enyú meti ewe dépyéé ubi.

¹⁴ Ne yéndégenó eyigé dépyéé, pyége géjí, déshulége ate ndó yé mawáme déwaméé fó ne ate.

¹⁵ Dépyéé mbó débéé matóó mmu pópó, muú fó ashulége fó enyú ndó nnó dépye gyéé. Ne enyú baá Esowá, yéé elé délú né mpu bóó ube, bége ne gepó gelógéló, gégénége eké ambe ágénege ne utuú né mfaá.

¹⁶ Gbárege abya melóméló ayi achyege bóó genwá eyi gélagé byé ne metóó ema. Depyéé mbó, bíí ebi Kras Jisás akérege meso fa mme, me ndoó nye ebwá ewómé nnó mpye utóó mbó nsá, nlomé gatélé mpwá.

¹⁷ Mbé ne metóó megámegá ne nechóchó ne enyú ako, yéé ebe lé nnó manoó ma magbélé mme eké mmáó gepé né gepé eyigé nyú ndere dégene efwyale gétúgé matóó ayi défyéé ne Kras.

¹⁸ Gétú eyigémbó, bége ntó ne metóó megámegá ne nechóchó eké me.

Pól akélege mantó Timóti ne Epafrudytás né Filipi

¹⁹ Mbó wya uméé mantó Timóti eta nyú mbógé Ata Jisás achyége eshye. Akerége eta wa, agarege me ndere enyú délú ewumbó, metóó ntó egóó me.

²⁰ Yéé muú yichá ayi enyú ntó délú ji metóó eké Timóti apó. Ji asomege ntó nnó waá depó dékéne mbó chancha né enyú ewu, waá dékéné ah?

²¹ Néndé, bóó abifó ako apyé lé unó bi ebwá akélege, ápyé fó ndere Jisás Kras akélege.

²² Yémbó enyú dékaá me ndere Timóti aléré nnó ji awya gepó gelógéló.

Néndé, ndere maá ábéé ne nte wuú, wymbó ne Timóti apyé utóó ne me nnó dégáregé abya melóméló ajyége mbé.

²³ Gétú eyigémbó ne ji alu maá ayi nnéré metóó nnó ntóme achwá eta nyú ténéténé mbógé ngegé ndere mpa wa ábéé.

²⁴ Ne nkamé ntó wáwálé nnó Ata apyége, mbélége fó dóó, nchwó ngé enyú.

²⁵ Ngé nnó elú galógáló nnó ntó kpé menmé sé Epafrudytus akéré meso eta nyú. Ji alu ntó muú ayi ese ne ji dépyéé utóó choncho ne ammye ntó choncho ne me eké muú bee mampye nnó abya melóméló ajyége mbé. Elé ji ntó ne alu muú dentóó ayi enyú déntóme nnó achwá apóó me ne unó bi nkélege.

²⁶ Nkélege nnó ji akéré eta nyú néndé, ashyage mmye dóó mangé enyú, cháchá gébége ji akaá nnó enyú déwú nnó ji améé.

²⁷ Abó amée wáwálé, ela gachyéé mbó agbó. Yémbó Esowá agé ji meshwe apye ji atóó, agbo wó, ne agé me meshwe ntó nnó ekagé efwyale ewéchéá ema echo ne ewé menwya mé.

²⁸ Gé ula ubi me nkelege mantó ji nnó akéré meso wáwá mbó, nnó enyú degége ji débé ne nechóchó. Ne efwyale wa ejámé sé dóó.

²⁹ Achwáge, sége ji ne nechóchó. Ji ntó alu menmé nyú né mabo Ata. Ne chyége ufóó bóó bina enógé.

³⁰ Néndé, ase fó genwá jíí eke genó wó, gétúgé utóó Kras. Ela gachyéé mbó agbó ndere achwáó mampoó me né unó bi enyú délá gé meti manchwá pye wó.

3

Muú afyége metóó ne Kras, Esowá apye ji aténé cho né mbé ushu wuú

¹ Anmé ba, bége ne nechóchó né mabó Ata. Me mbéé fó ne gepwa manyuaré nsá depó etiré mbó ngaré mé enyú, néndé dépoge nye enyú.

² Sége gébé ne bóó abi ápye utóó unómé, álú eké bó mamye, néndé

εβωά άτομε wyε εshye nnό άσό unό ande ne άβέ ankwolé Jisōs.

³ Εσέ ne délú bόό Εsōwō. Wáwálé εsέ ne asόό εsέ nsό ayi wáwálé epόfó εβwό, néndé εsέ denoge ji né εshye ewé Mendoό Ukpya echyegé εsέ. Εsέ dewya gempόge gétúgέ genό eyigé Kras Jisōs apye eta sé. Ne dépélé fό lé unό bi akwaá apye né gepόge akwaá, ndere mansό nsό.

⁴ Yéé elé me nkage mpye uno ebi me mbό mpye mé né mekwό menyammye. Mbόgέ muú aferégé nnό abόό nsá né unό bi ji apye né gepόgέ akwaá, me nlu menό mbe.

⁵ Néndé ábyégé me, mbelé ndō enée, ásó me nsό. Me nlú muú Hibru tágétágé, ntané ntoné Benjamēn né melō Isrēli. Me mbelé mabé ukwene ante sé cháñéné néndé me nlu muú ekwό bόό Farasi.

⁶ Ne gétúgέ mabé yimbō, me nkpa gechyéé, mpye echomele bόό Jisōs ágé efwyale. Ne me mbόό mbelé mabé yimbō ako yéé ema nkwe wό. Gétú eyigémbō mbό nlu cho, muú ákágé shulé fō me ndo.

⁷ Yémbō yéndé unό bi me mbό mferé nnό mpyegé mbόό nsá, nse nnό úlú lé únómé, upό sé me eké genό gétúgέ genό eyigé Kras apye eta wá.

⁸ Genό eyi gefό gélú nnό unό uko ebi mbό nwyā, nse ubi uko nnό élé unómé. Nkelege lé nnό nkaá Kras Jisōs, Ata ayi me nnόge. Ji ne apwόó amu né genwá ya. Né gétújií me nlyāá unό uko uno, nse ubi eké debi nnό nkaá ji cháñéné ne nno

⁹ mbe metόó ema ne ji. Nkélégé fό mantené cho né mbe ushu Εsōwō né mmu εshye wa, mmyeké mambélegé mabé sé bόό Jus. Me nkelege mambé cho né ushu Εsōwō, anenege me meti gétúgέ me mfyéé metόó wa ne Kras.

¹⁰ Genό géma eyigé me mfyéé ame wyε gélú nnό, me nkaá Kras Jisōs ne utό Εsōwō ebi upye ji akwilé né negbό. Nkelege ntό nnό ncho amu ne ji ngéné efwyale ndere ji agené, ngbό ntό nkane ji akamé negbo agboό.

¹¹ Nnό yé ema ébέ nnό gébége ng-

* **3:12** Εlú wáwálé nnό: Unό ande elé mansō nsō. ebi 3:5-6.

bogé Εsōwō apye me nkwilé né negbo.

Pol agarege ankwolé Jisōs nnό áse gekágé nekεjií

¹² Epόfό nnό me mbό mé unό bina ne epόfό ntό nnό me nlu mé cho né mbe ushu Εsōwō. Yémbō me nlu mmye manjye wyε mbe jyε. Nnό mbō genό eyigé Kras Jisōs abό abelé mé eta wa. *

¹³ Anmé ba, ndoό fό εbwo εwōme nnό mgbaré mé unό bina né amu ya. Genό géma eyigé mpyéε gélú nnό, me njigé nte unό bi ukoό mé né meso, mmyégé mambό ebi úlú né mbe. †

¹⁴ Me ntome wyε εshye nnό nnyégé mbe né gebá eyigé nkwnégé wyε mbόό nsá né mfaánebuú mbaá ayi Εsōwō akuú me nnό jyε wyε gétúgέ genό eyigé Kras Jisōs apye eta wa.

¹⁵ Εsέ ako abi défyéé matόό ne Εsōwō ne débéné né depό etií, débέ wyε ne gefόgέ uféré ebimbō. Mbόgέ muú awya ebií uféré chá, Εsōwō apye nyε ji akaá nnό alu gyéé.

¹⁶ Menό genό alu nnό εsέ deyye wyε mbe dépyégé ndere Εsōwō aleré mé εsέ.

¹⁷ Anmé ba, choge ne ate désé gekágé nekε na, ne pεge ntό anmé abi áwyaá gepόgέ gelóglól ndere εsέ déleré, dékwólégé εbwo.

¹⁸ Néndé, mechό ewé me nchwō gáre mbō enyú, me ngaré mé enyú ndōndō ne ndō ne nana ngarege enyú ne mansé né ame nnό gejamégé bόό áké ále lé ankwolé Kras. Yémbō, gepόgέ bwό gélérege nnό álú bόό abi álá kií abya ayi agárege nkane Jisōs agboό né mfaá gekwa.

¹⁹ Ne meso gébé, ágbogé Εsōwō afyéé εbwo mmu ntoné mewε, néndé áse mmwólé unό unyéε ula Εsōwō ayi εbwo anogé. Yé apyéé gabo mmye εgbόό sé εbwo, ábέ lé ne nepá, áneré matόó bwό né unό mme.

²⁰ Yémbō melō ewesé elú né mfaánebuú. Εsέ dégilé Ata Jisōs Kras muú alu Menchyé genwá nnό atané wyε achwό fa mme.

²¹ Achwόgέ asεle nyε gekpékpégé εshye ewé ji ábwόlege yéndégenό gela

† **3:13** Εlú wáwálé nnό: Unό bi Pol alyāá meso elé

ntee gefwa jii; akwɔré menyammye esé yina ayi alú mbɔntó usɔ́, achye esé ayi meke ayi ashwánege eké awuú gébége ji akwilé né negbó.

4

¹ Añmé ba, gétúgέ unó uko ebi me ngaré mé enyú, me mbɔ gejeé ne enyú dɔ́ ne nshyage mangé enyú. Enyú depyéé metɔ́ egɔ́ me, ne delu nsá utɔ́ eba. Añmé ba, ténége yé ne eshye né mabɔ Ata.

Pɔl agaré bɔ́ Ɛsɔwɔ́ abi dlú né Filipi ndere ábée ne nesɔ́ né mmu metɔ́

² Me nkpane Yudya ne Sintiche geká nnó ákwyε depɔ́ré bwɔ́ ábé meko ama né mabɔ Ata Jisɔs Kras.

³ Ne wɔ́ nte menme ayi depyéé utɔ́ uluá, ngarege wɔ́ wáwálé nnó, ɔpɔ́ andée bina ábé nesɔ́ ne ate. Ebwɔ́ apeá ammye ne me nnó dépyéé bɔ́ áwuú abya melóméló Kras. Chóncho ntó ne Klemen ne bɔ́ abifɔ́ ábɔ́ ápyéé utɔ́ ne me. Ɛsɔwɔ́ asá mé mabɔ bwɔ́ né mmu ηwe bɔ́ abi ábɔ́ nyε genwá eyi gélágé byé.

⁴ Ngarege enyú ako nnó yéndégébé débé ne nechóchó, mma ηmere nké bégé ne nechóchó néndé enyú délu bɔ́ Ata Jisɔs.

⁵ Gɔ́gέ bɔ́ ako ágé nnó enyú delɔ́me melu. Tégé nnó ela gachyéé Ata Jisɔs achwɔ́.

⁶ Dékamégé genó gefɔ́ géchyéé enyú efwyale né metɔ́. Genó géké gékelege manchyé enyú efwyale, nége lé mmyε défyéé géjí né amu Ɛsɔwɔ́. Ne yéndégébé déké dénenemmye déjigé fɔ́ nte mantámégé Ɛsɔwɔ́ né unó bi ji apyéé me eta nyú.

⁷ Dépyégé mbɔ, Ɛsɔwɔ́ achyεge enyú nesɔ́ né metɔ́. Ne nesɔ́ enínembɔ nepwɔ́ amu, néní nepye nyε nnó matɔ́ ákwénégé enyú ne débée fɔ́ ne efɔ́ né yéndégenó eyi géchyége enyú efwyale, néndé enyú défyéé matɔ́ ne Kras Jisɔs.

⁸ Añmé ba, gégé unó bi menkelege enyú défyégé ame wye na: Ferege uno bi úlú wáwálé ne ebi bɔ́ ánoge. Ne yéndégenó eyigé Ɛsɔwɔ́ aselé nnó gélú gélógéló ne cho, ne eyi gabo

álá pɔ́ wye. Yéndé genó eyigé bɔ́ ábɔ́ gejeé ne géjí ne mamferege dɔ́ unó bi upyéé muú ábée ne mabɔ malómáló. Wáwálé fyége mekpo né unó bina, yéndégenó eyi gélómé dɔ́ ne yéndégenó eyigé bɔ́ áfége.

⁹ Ne pyége unó bi me nleré enyú ne ebi dégíí eta wa. Pyége unó bi déwu me ngaré ne ebi dégené me mpyéε. Ne dépyégé mbɔ, Ɛsɔwɔ́ muú achyεgé nesɔ́ né metɔ́, abée nyε ne enyú.

Pɔl atame bɔ́ Jisɔs abi dlú né Filipi né echyε ewé achyéé jí

¹⁰ Metɔ́ egɔ́ me dɔ́, ne ntamege Ata nnó yéé elé ebelé mé dɔ́, enyú déma tée me né echyε ewé enyú détomé me. Yé elé njɔ́ mbɔ nkaá nnó enyú détee wye me, ne elú lé nnó dégé fɔ́ meti mampoó me wɔ́.

¹¹ Njógé mbɔ, epófɔ́ nnó me nlu gekpo ne nkɔ́ fɔ́ ηka. Elú lé nnó yéé nwya genó yéé mpó ne géjí mbeá mé manjwólé chánéné.

¹² Nkaá ndere mbeé gébége mbege amuamu ne nkaá ntó ndere mbeé gébége mbege ne unó gejamé. Mbeá ndere njwólege chánéné yéndégébé, yé nyé mgbege yé nlu lé mesa, yéé wya unó dɔ́ yéé mpó ne ubí.

¹³ Me nkage nténe yéndégébé mampye yéndé geno né eshye ewé Kras achyεgé me.

¹⁴ Yémbɔ eló ndere enyú déchómé amu dépoógé me né efwyale wa.

¹⁵ Ne enyú bɔ́ Kras né Filipi, dékaá mé nnó elé wye enyú ne déchyéé me unó ebi me nkélége gébége débɔ́ mbe déwuú abya melóméló. Te gégέbé me nlyaa enyú né gebagé mewaa Masedonia, yéé bɔ́ Jisɔs abi chá abi ápɔ́ me ápɔ́ ekosé wye enyú.

¹⁶ Néndé yéé gébége mbɔ nlú né Tessalonika wye né gebagé mewaa Masadonia, mbɔ mpó ne genó, enyú dépoó me ndɔ́ndɔ́ ne ndɔ́.

¹⁷ Me njógé mbɔ, epófɔ́ nnó nkélege echyé ewé chá, nkélege lé nnó galógáló ayi enyú dépye agbeé ne ayi enyú dépyéé me nnó Ɛsɔwɔ́ akaá.

¹⁸ Nkélege mampye enyú dékaá nnó unó ebi détomé Epafrodytus nnó

achwó achye me, me ngé. Ne újá kpaá upwó ndere membó nkélege. Unó bimbó úlú me eké echye Esowó ewé enómé gebé gelógéló. Ulu ntó eké gepégé Esowó eyigé áswgé né mewé achyégé ji metóó egóó ji.

¹⁹ Ne Esowó muú me nóge awya gefwa eyi gepwó amu. Ne gétúgé genó eyigé Kras Jisós apye eta enyú, Esowó achyége nye enyú unó uko ebí dékélege.

²⁰ Déchyégé enógé mbaá Nte sé Esowó muú alú mfaánebuú te kwyakwya. Amen.

Kwyakwya matame ami Pól ne bóó abi álú ne ji átamé bóó Esowó né Filípi

²¹ Támege bóó Esowó ako ewú gétúgé álú bóó Kras Jisós. Anmé abi álú fa ne me álóó enyú matame.

²² Bóó Esowó ako abi álú ntó wé álóó enyú matame. Cháchá abi álú né dachi Sesa mfwa Rom alóó enyú matame.

²³ Nnenemmye nnó Ata Jisós Kras aléré enyú ako galógáló. Amen.

ŊWE ayi Pɔl ásamé mbaá εchomele bɔ́ɔ́ Kras né Kolosiya

Matame

¹ Me Pɔl muú Ɛsɔwɔ aɓye nnó mbe ɲgbá Kras Jisɔs ne nsáme ɲwe yina. Nlú fa choncho ne menɲme se Timɔti.

² Ɛsé détamé ɲwe yina eta nyú bɔ́ɔ́ Ɛsɔwɔ né melɔ Kolosiya. Ɛnyú abi delu aɲme se abi déchome mmye ne Jisɔs Kras ne dékwɔlege ji ne metɔ́ɔ́ ema. Dénenemmye nnó Nte se Ɛsɔwɔ ɛbwó ne Ata se Jisɔs Kras alere enyú galógáló, ápye enyú debe ne nesɔ.

Pɔl anenemmye mbaá Ɛsɔwɔ gétúgɛ bɔ́ɔ́ Kolosiya

³ Ɛsé deke dénemmye yéndégébé gétúgɛ nyú, détamége Ɛsɔwɔ Nte Ata sé Jisɔs Kras.

⁴ Ɛsé détamége Ɛsɔwɔ gétúgɛ dewuú nnó enyú défyéé metɔ́ɔ́ ne Kras Jisɔs, ne debɔ́ɔ́ nto gejeé ne ate bɔ́ɔ́ Ɛsɔwɔ ako.

⁵ Ɛnyú dépyéé mbɔ gétúgɛ déneré metɔ́ɔ́ né unó bi Ɛsɔwɔ ákwyé me ábelé eta nyú né mfaánebuú. Genó eyi gepyé enyú déneré metɔ́ɔ́ né unó bimɔ élé wáwálé ayi atanege né abya melóméló ayi enyú debɔ́ɔ́ mbe dewuú.

⁶ Abya melóméló yimbɔ ásanége ajye yéndé mbaá fa né mme, aɓye bɔ́ɔ́ ákwɔrege gepage bwó. Ne gejamégé bɔ́ɔ́ áfyéé metɔ́ɔ́ ne ji, wye ndere abɔ aɓye nya ne nyú te gébé eyigé enyú dewuú ji. Ne dékaá wáwálé ndere Ɛsɔwɔ alerege uló melu bií mbaá bɔ́ɔ́ ako.

⁷ Ɛlé Ɛpafras ne aɓye enyú dékaá abya melóméló yina. Ɛsé débɔ́ɔ́ gejeé ne ji dɔ́ɔ́. Ji alu nte muú utɔ́ɔ́ ayi aɓye utɔ́ɔ́ dɔ́ɔ́ ne ɛsé chocho. Ji alu maá utɔ́ɔ́ ayi aɓye utɔ́ɔ́ Kras gétúgɛ ese ne metɔ́ɔ́ wuú ema.

⁸ Ji ntó ne agare ese gefɔ́ɔ́ eyigé enyú debɔ́ɔ́ gejeé ne ate bɔ́ɔ́ Ɛsɔwɔ. Ɛlé Mendó Ukpea ne epye enyú debɔ́ɔ́ gejeé eyigémbɔ.

⁹ Getú eyigémbɔ, ne te bií bi ɛse dewuú abya nyú, dela depwyaá fɔ manenemmye gétúgɛ nyú. Ɛse dénemmye degígé Ɛsɔwɔ nnó aɓye enyú dékaá chanéné genó eyigé ji ashuú mampye mbaá bɔ́ɔ́ bií. Ne nnó achye enyú defɔ́ɔ́ deko ɛtire Mendó wuú ehyege.

¹⁰ Ɛnyú débégé ne defɔ́ɔ́ ɛtire mbɔ, débéé nye ne geɲwá eyige Ata akélege ne dépye nye yéndégenó eyi gegɔ́ ji metɔ́ɔ́. Ne délerege nye uló melú matimati ne dékágé nye depɔre Ɛsɔwɔ déjye mbembe.

¹¹ Dénemmye ntó nnó Ɛsɔwɔ ase utó bií uko ɛbi upwɔ́ɔ́ amu, aɓye enyú détene ne eshye nnó yéndégenó eyi gepyé, enyú dékóge wye metɔ́ɔ́ kógé déjyegé mbe ne nechóchó,

¹² déchyegé matame mbaá nte se muú aɓye enyú dekwane mambɔ unó ɛbi nyú, ɛbi Ɛsɔwɔ akarége mbaá bɔ́ɔ́ bií, ɛbi ji akwyé abelé né melu ewe geɲgbɔ jí gégenege.

¹³ Ji ne afere ɛsé né uto muú ayi ágbáregé gefwa jí né melu gemua, ase ɛsé défe né melu gefwagé maá wuu ayi ji abɔ́ɔ́ gejeé ne ji dɔ́ɔ́.

¹⁴ Ɛlé gétúgɛ maá wuú yina ne ji áwené gemége ɛsé, ɛwéna ɛleré nnó ji ajinte gabo se.

Gefɔ́gɛ muú ayi Kras alú ne utɔ́ɔ́ ɛbi ji aɓyéé

¹⁵ Maá wuú yina ne alu muú ayi ɛsé dégéné, ne ji ne alu mekpéé Ɛsɔwɔ muú ɛsé dela dégéné fɔ́. Ne wye nkane maá mbe awyaá uto né ulaá gepú, mbɔntó ne Kras awyaá uto bi upwɔ́ɔ́ unó uko ɛbi Ɛsɔwɔ ákwyéé

¹⁶ néndé unó uko ɛbi Ɛsɔwɔ akwyéé né mfaánebuú ne fa mme uke ne ji. Yé ɛbe lé ɛbi dégéné ne ɛbi délá dégene, chóncho ne aló yé ɛbelé ákpakpa ne afwa ne yéndé gefɔ́gɛ uto bi úlú. Yéndé genó eyigé Ɛsɔwɔ akwyéé geke ne ji ne úlú élé nnó uchyege ji ɲgɔ.

¹⁷ Gemége nnó yéndégenó gebé, ji alu mé. Ne ji ne aɓye unó uko úlú né malu bwó.

¹⁸ Ji ne alu muú kpaá εchomele bɔ́ɔ́ bií ɛwé élú menyammye wuú. Ne ji

ne aló ula echomele ewéna. Ji ne alú muú mbe mankwilé né negbo, alá máge agboó se. Ewéna epyémbó nnó ji ne abe menó mbe né mbaá unó uko,

¹⁹ nénde Esòwò jimbóó ne egóó ji nnó Kras abe ne gepó jíi geko,

²⁰ nnó bóó aké ne Kras akeré eta wuú. Gétúgè manóó maá wuú ami machye mme gébégè ji agboó né mfaá gekwa, Esòwò apye nnó yéndé genó eyi gelu fa mme ne ebi mfaánebuú ube né nesò ne ji.

²¹ Ne enyú dékaá nnó, mbe mbe enyú ambóó debó defa mbwa ne Esòwò, dela bóó mawame bíi gétúgè ubobo unó bi enyú déferege ne dépye.

²² Yémbó nana ji aja enyú déchwó ji mmye gétúgè negbo eníné maá wuú agboó ndere mekwaá nnó ji apye enyú détene né mbe ushu wuú ndere bóó ukpea, bóó abi alá pó ne deba né mmye, abi Esòwò alá garege fó nnó ákwe mpa.

²³ Enyú debó mamfyege wye metóó ne Kras detene ne eshye. Délyage fò manéré metóó né unó bi enyú déwuú né abya melóméló. Abya melóméló yina ne bóó ágáregé né yéndé mbaá fa mme, ne Esòwò ajya me Pól nnó mbe méngaré abya melóméló yina ntó.

Utóó bi Pól apyéé né echomele bóó Kras

²⁴ Ne nana metóó egóó me né efwyale ewe nge ne gétúgè nyú. Me nge ne efwyale ewéna né menyammye nnó me nnere mangé efwyale ewé bóó echomele Jisòs álu mangé wye ndere Kras abó agene gétúgè menyammye wuú ayi alu echomele bóó bíi.

²⁵ Esòwò ajya me nnó mbe muú utóó wuú né echomele bóó bíi ewéna. Ne utóó ebi ji afyee me né amu úlú nnó me nnere mampye enyú dekaá meko mejóó wuú chánéné.

²⁶ Abya melóméló yina ne Esòwò ábelé nya bíbí mbaá bóó abi nya mbe mbe ako. Nana apye bóó bíi akaá ji gbogónó.

²⁷ Bóó bíi bina ne ji ájyaá nnó ápye ebwó ákaá nnó genó eyige ji ábelé nya bibí mbaá bóó bíi geló kpaá gepwó amu. Ne genó eyigémbó elé Kras

muu ajwálege ne enyú bóó abi alá pó bóó Jus. Ewémbó etene nnó enyú ntó déneré metóó wáwálé nnó dénye nye gekpékpégé gefwa jíi ulua ne Kras.

²⁸ Ndere elúmbó, esé degarege bóó abya Kras. Dekwelege ebwó mbeé ne délerege ebwó abya Kras ne den ga deko. Depyembó nnó gébégè yéndémuú ayi áchóme mmye ne Kras atenege né mbe ushu Esòwò, abe ndere muú ayi ábené né deporé Esòwò.

²⁹ Elé gétúgè unó bina ne me mfyéé eshye wa meko nnó mpye utóó bina, ebi ulerege gekpekepege eshye ewé Kras achyege me.

2

¹ Me nkelegé enyú dekaá ndere me mmye ne eshye mampyege utóó gétúgè nyú ne bóó Esòwò abi alú né Laodisha chóncho ne gejamégé abi me nla nlú dantuú ntó ame ne ebwó.

² Me mpye mbó nnó mfyéé enyú ako eshye nnó gejeé eyigé enyú debóó ne ate genywere enyú. Ne nkelege enyú déneré mankaá genó eyigé Esòwò ábelé nya bíbí, nnó enyú débé ne gefogé metóó ewé ela enyigé fó. Ne genó eyigémbó elé Kras Jimbóó.

³ Elé Kras ne apyéé nnó esé debé ne defóó ne den ga dékágé unó. Unó bina ne uchwóó ne gefwa eyi gepwóó ámu, eyigé Esòwò ábó ábelé nya bíbí.

⁴ Me njógé mbó nnó ékágé enyú delyaá muú fò akpa gélogé mejóó abwólé enyú.

⁵ Kágé nnó ye elé me nla mpó ne enyú ewú mbó, metóó wa elú ne enyú yéndégébé. Ne metóó egóó me ndéré nwuú nnó enyú défyé metóó ne Kras ne nnó decho mmye ne ate dégbarege yéndégenó chánéné.

Belege genwáge nyú ndere bóó abi áchome mmye ne Kras

⁶ Ne te mbaá enyú dekame nnó Kras Jisòs abe Ata nyu, belege genwáge nyú ndere bóó abi áchome mmye ne ji.

⁷ Pérégè wye uka nyú mme chánéné ndéré déchomé mmye ne Kras, débé eke genóó eyi gefyee maka ajye te mme. Gbarege uno ebi álere enyu dékame

ne ubi cháñéné. Ne tamege wye Εσωω gétúgέ unó uko εbi ji apyεέ.

⁸ Σεge gebé nnó εκάgέ muú fó abó geloge mejóó ne denqáré akwaá abwólé enyú dekwe εκέ afwe mbaá unó εbi εbwó alérégé. Unó bi εbwó alérégé utanege fó mbaá Kras utanege elé mbaá gépógé akwaá ne aló nchye abi ágbarege gefwa fa mme.

⁹ Dékámégé fó ábwólé enyú néndé elé Kras ne áchwóó ndere mekwaa ne áwyaá gépógé Εσωω geko.

¹⁰ Ne ndéré enyú ntó dechome mmye ne Kras, ye geno fó eyi gelii enyu né depore Εσωω gepó, nendé Kras ne apwóó unó uko bi ugbarege gefwa ne εbi uwyaa utó né mfaá ne mme.

¹¹ Ndéré enyú dechome mmye né Kras, elu εκέ nsó ne asóó enyú. Εpó fó nsó ayi akwaá asóó ne amu. Ne nsó yimbó alú nnó Kras afere né menyammye nyu gepoge mekwaa eyi gétene ji apye gabo.

¹² Gébégέ áwyaá enyú manaá Εσωω, genó eyi gepyεέ gelu nnó, aníí ntó enyú ne Kras. Né gébé eyigé mbóntó, Εσωω apye enyú dekwilé né negbo ne Kras gétúgέ dekame ne uto Εσωω εbimbó, nnó apyεέ Kras akwilé né negbo.

¹³ Mbε mbε enyu debó depyεέ gabo gétúgέ alá lu dansó enyú nsó áyi átome ne Kras. Ndere elúmbó, enyú debó degbo né depóre Εσωω. Yémbó Εσωω ajinte gabo se meko ne apye ese debó genwá choncho ne Kras.

¹⁴ Ati amma mpa né mmú ηwe ayi alerege nnó εsé dekwe mpa, choncho ne mabe ayi atome ne ama mpa yimbó. Achó ji kanka ndere áwómé ji né mfaá gekwa.

¹⁵ Né mfaá gekwa eyigémbó, Kras áwá gelúgέ aló nchye ako abi ágbárégé gefwa ne abi áwyaá uto. Ne achyεé εbwó mekpo unóó né mbε ushu bóó ako ndere ji apwóó εbwó gébégέ ji agboó mfaá gekwa.

¹⁶ Ndere elúmbó, déwúgέ fó mejóó εwé bóó ajógé nnó enyú delu gye gétúgέ unó abi enyú denyε ne εbi denyuu. Ne gétúgέ delá denyεé fó ufóó

mapaá ayifó ndere epaá ηme neke, mfaá meke ne epaá bií uwyua.

¹⁷ Unó nkane bina ulú lé dendoré unó bi uchwóó nye. Ne toírgése genó eyigé unó bina ulérégé elé Kras.

¹⁸ Ndere elúmbó, dekámégé fó ne bóó abi áshyíí wye nnó muú nyú abó mánsuhle gemε jii mme ne nnó debó manoge wye makiénné Εσωω ndere εbwó ápye. Εbwó ábwólege enyú nnó dépyége unó bina. Agaré nnó Εσωω alere εbwó unó né amε gejya. Yémbó unó bina utanégé εbwó né metóó ne upyεé εbwó ábwεge mmye. Ne wáwálé alu nnó unó bi εbwó alérégé ulú lé ubyankwó unó.

¹⁹ Ne εbwó áfa mbwa ne Kras muú alu ndere mekpo né mbaá menyammye. Elé Kras ne apye nnó menyammye akene cháñéné ne ji ne apyεé nnó upó menyammye uko ucho mbaá ama. Anóó mali ne ufere ne ápyεé nnó upó menyammye uko uchome mbaá ama nnó menyammye awene ndere Εσωω aké ébé.

Ula nnó enyú délu nóge ubyankwó mabe

²⁰ Te mbaá enyú degboó ne Kras, ewena eléré nnó Εσωω afere enyú né uto aló nchye. Aló nchye apó sé ne utó bi ápyεé enyú dewuu ne εbwó. Ndere elúmbó, ula nnó enyú delu depyεé depó eke bóó abi alú bóó mme? Ula nnó enyú delu nóge mabe ayi bóó áfyεé nnó:

²¹ “Dégbárégé gefógé geno eyigé na. Dényégé eyi ne détagé eyigé na”?

²² Ufóó mabe yina alú le mabe akwaá ne unó bi εbwó alérégé. Aji átome le ne unó mme εbi muú apyεge me ubi ula ubyankwó unó.

²³ Mabe yina ápye eke áfyεé muú defóó, néndé alérégé bóó nnó abó gejeé mampyégé unó bi uléré nnó εbwó álu bóó Εσωω, aleregέ bóó nnó abwεge fó mmye. Apye bóó atulege mmye detu, yémbó mabe yina apó ne uto mangbe muú nnó abógé fó gejeé mampyεge gabo.

3

¹ Genwá geke eyigé Εσωω achye

enyú gelu wye eké ji apye enyú dekeré né genwá ne Kras. Ndere elúmbò, nerege mató nyú né mbaá unó bi ulú né mfaánebuú né mbaá ayi Kras ajwale né egbe ebwonye Esòwò.

² Belegé wye ufere nyú né depòré mfaánebuú, debélégè fò mbaá depòré mme.

³ Kage nno enyu debò degbo me ne genwáge nyu gélú né amu Kras muú alu chóncho ne Esòwò.

⁴ Ne gébégé Kras muú achyège enyu genwá eyigé na amage kere meso fa mme, enyú ntó debéé nye wye ne gekpekpege ngò wuú.

Genwá gekwene ne eyi geké

⁵ Nderé elúmbò, ferege amu kanka né yéndégenó eyi gebó getome ne gekwenege genwá eyigé enyú debò dewyaá fa mme. Dekwòlege se depòré manane tametame ne yéndé gepò eyi gegboó mmye. Déferégé fò gabo mampye, ne débégé fò ne mmwólé né gefwa. Deke depye mbò dechyège geji enógé ewé debò manchyéé Esòwò.

⁶ Elé gétúgè unó bina ne Esòwò achyège nye efwyale mbaá bòó abi álá nogé ji.

⁷ Mbò ne genwáge nyu gebò gelu nya gébégé enyu depyéé ufóó uno bina.

⁸ Yémbò, nana depyege se ufóó unó bina. Desòge se metóó ne ate, debálégé se metóó, depyege fò nchye. Déchòge bòó mabò. Ne dékámégé fò mejóó mebomebo etanege enyú né menò.

⁹ Ekágé debyòge gebyò mbaá ate, nendé defere me gekwenege genwá nyu ne gekwenege gepò eyi debò déwyaá défómé ndere muu áfomege gekwenege nkú.

¹⁰ Ne nana enyú defye gepò geké ndere muu áfyéé nkú meké. Ele gepò eyigé na ne Esòwò muú ákwyéégé geji áchyège enyu nnó enyu débè eke ji, nnó ápyéé enyú dekaá ji chánéné.

¹¹ Né genwá geké eyigé na, angya apò se né géluágé bòó Esòwò. Yé wò òlú lé muú jus ye muú ayi ála pò muú jus, yé asò wò nsò ye asò wó, ye òlú lé chogéchogé, yé òlú mefwè, yé òlú

mmyemmye jyè, ewémbò epye ye genó wó. Genó eyi genéá gemè gepwóó élé Kras, ne ji alu né mmu matóó ufóó bòó bina ako.

¹² Tè mbaá Esòwò ajyaá enyú nnó debè bòó bíí, enyú delu bòó ukpea ne ji agboó ne enyú dóó. Nderé elúmbò, bege ne gepò eyi gelérégé nnó enyú dégene ate meshwè, delòme melu, débwege fò mmye, désèle depòré nyu peré, ne dekoge metóó né uno bi bòó ápyéé.

¹³ Debó mambyage ntó depò ètire ate anme apye. Nte menme apyège genó eyi gesóó enyú metóó, jige ji nte. Enyú debò manjigé nte gabo ayi ate anme apye ne enyú, wye ndere Ata Jisòs ajinte gabo awe nyu.

¹⁴ Menò genó ayi enyú debòó mampye, ayi apwóó unó bina uko alu nnó enyú debò gejeé ne ate, néndé gejeé ne gepye bòó áchòme mmye ne ate chánéné.

¹⁵ Pyège wye unó gefóó eyige nesò eniné Kras áchyège nebéé né muú matóó nyu néndé élé gétúgè Esòwò akelégé nnó enyú debé né nesò, ne ji akuú enyú. Choge mmye ne ate, debè ndere upò menyammye uchome né menyammye ama, nnó detámégé ji né unó bi ji apyèé.

¹⁶ Gòge abya Kras abè enyú né matóó gbene. Lérégé ji mbaá ate ne chyège ate majye né dennga deko. Kwage makwa ayi atanegé né bò òwe Esòwò ne ayi atomé ne Kras ne ayi Mendóó Ukpea elerege. Kwage áji ne metóó megòmegò né mbaa Esòwò.

¹⁷ Ne yéndégenó eyigé enyú dépyéé, ye déjógé lé mejóó, yé depyé lé unó, pyégé ubí ukó gefóó eyi gelérege nnó enyú delu bòó Ata Jisòs. Dekè ne ji detamégé nte se Esòwò yéndégébé.

Pòl achyège majye mbaá mala upú bòó Esòwò

¹⁸ Enyú andeé anò wúgè ne anò nyú yéndégébé, mbò ne andeé abi áfyéé metóó ne Ata ápyéé.

¹⁹ Enyú anò, yéndémuú nyu abòge gejeé ne mendée wuú. Ekágé achyège ji genyane.

20 Enyú baá, wúgé ne ama ne ante nyú yéndégébé néndé ge genó eyigé gepyéé metóó egóó Ata mbó.

21 Enyú ante, ekágé depyeyge matóó asage baá nyú, deke depyey mbó defyeyé ebwó gebwa mmye ne apye se genó gelógeló.

22 Enyú afwe yéndegébé wugé né bóó abi abóó enyú fa mme. Deke depyeyé utóó nyú, ekágé dépyeyge lé nnó ebwó agéné utóó bi enyú depyé ne áféége enyú. Pyége utóó nyú metóó ema gétúgé denóóge Ata.

23 Yéndé utóó bi achyeyge enyú nnó depyey, pyeyge ubi chánéné ne metóó ema, ndere bóó abi apye lé utóó Ata, épóó fóó lé mbaá akwaá.

24 Ne kágé nnó Ata achyeyge nye enyú nsa. Ne nsa yimbóó élé unó bi ji ákwyyéé ábelé mbaá bóó bíí. Ne yende utóó ebi enyu depyeyé, depyeyé mbóó élé mbaa Kras muú abóó enyú.

25 Yéndémuú ayi apye gabo agene nye efwyale ndéré ji apyey gabo néndé Esówó asóó mpa yéndémuú alerégé fóó angya.

4

Majye ami Pál ama chyéé

1 Enyú bóó abi dewyaá afwe, pyeyge galógaló ne ebwó ne unó bi ulú cho. Tége ntó nnó enyú dewyaá muú ayi abóó enyú né mfaánebuú.

2 Débége fóó ne gepwa manenemmye mbaá Esówó. Ne fyeyge amey nyú né mbaá unó bi enyú denenemmye, chyeyge ntó matáme mbaá Esówó.

3 Deke denénémmeyey fyeyge esey ntó né mmyemenene nyú, dégigé Esówó nnó apyeyé esé degé meti délérégé bóó mekomejóó Kras ayi ji ábelé nya bibíí. Ne élé gétúgé abya melóméló yina ne me nkpeney né denó.

4 Negemmyey nnó me ngaré mekomejóó yina gefóó eyigé bóó akage ji chanéné ndéré mbóó mangare.

5 Bege ne denya né gefóó eyigé enyú dekene né gelúagé bóó abi alá fyey metóó ne Jisós wó. Yéndé meti ewé enyú dégege, déchóge fóó gébé mangaré ebwó mekomejóó.

6 Bege ne dengare mejóó melóméló né meno nnó ebwó áké awuú genó eyigé enyú dejóóge, matóó ágóóge ebwó. Deke depyey mbóó dekage nye mashuú meko mbaá yéndegenó eyigé ebwó agigey enyú.

Kwyakwya matame ami Pál atamege ebwó

7 Menmey se Tikikós achwóge, agarégé nye enyú genó eyi gepyéé ne me. Esé débóó gejeé ne ji dóó, ne alú nte menmey ayi apyeyé utóó ne esé chóncho ne apyeyé utóó Ata ne metóó wuú ema.

8 Úla bi me ntóme ji eta nyú ulú nnó achwóge, agaré enyú ndéré depóó dekene wena ne esé nnó afyey enyú eshyey.

9 Ebwó ne menmey se Onesimus muú meló nyú ne áchwóó. Esé debóó gejeé ne Onesimus dóó. Ne ji ntó apyeyé utóó Ata chánéné. Ebwó áchwóge agarégé nye enyú yéndegenó eyi gepyéé ne esey wena.

10 Aristakós nte menmey se ayi delu fa né denó ne me alóó enyú matame. Makós ayi alu mbeyé Banabas atamege ntó enyu. Ji alu muú ayi me ngaré me enyú nnó mbóge ji achwóge sege ji amu apea.

11 Jisós ayi akuú ji ntó nnó Justós alóó enyú matame. Né géluagé bóó ako abi ápyey utóó ne me élé bóó bina aléé ne álu bóó Jus. Ebwó bina ne ábane me nnó dégarégé abya gefwage Esówó. Ebwó ápoó me kpaá ápwó.

12 Epafras muú meló nyú alóó nto enyú matame. Ji alu maá utóó Kras Jisós. Ji anenemmyey yéndégébé gétúgé nyú apwyaá fóó. Anenemmyey nnó Esówó apyey enyú déténe ne eshyey ndére bóó abi ábené né dépoó etií, ne nnó debey ne gefóge metóó ewey élá enyigey fóó mankaá genó eyigé Esówó akelége nnó enyú depyeyge.

13 Ne me ngarége enyú ndere ntesé wuú nnó ji apyeyé utóó ne eshyey nnó apóó enyú ne bóó Esówó abi álu né Laodisha ne abi Hirapolis.

14 Menmey se Lukase mempyey mameey ayi debóó gejeé ne ji dóó, ebwó ne Damas átamege enyú.

¹⁵ Tamege aḡme se abi alú né melo Laodisha. Tamege ntó Nyfa meḡme se ayi mendée choncho ne bṓṓ echomele Jisṓs abi anywerege né gepu jíí.

¹⁶ Dejṓgé ḡwe yina dewúgé, mmyege mmye ájṓṓ ntó ji mbaá echomele bṓṓ Jisṓs abi alú né Laodisha. Ne enyú ntó jṓgé ḡwe ayi me nsame abi Laodisha.

¹⁷ Gárege Akipus nnó ammye mmye anéré utṓṓ ebi Ata achyéé ji nnó apye.

¹⁸ Membṓṓ Pṓl ne nsame kwyakwya matame amina ne ebwṓ wa. Tege nnó me nlú né gépúgé denṓ. Nnennmmye nnó Esṓwṓ álérégé enyú galógáló.

N̄WE m̄BE ayi P̄ol ásamé mbaá εchomele b̄ó Kras né Tessalonika

Matame

¹ Me P̄ol ne nsame η̄we yina. Silvanos εb̄w̄ ne Tim̄oti choncho ne me dél̄b̄ó enyú matame. Me nt̄ome η̄we yina eta nyú b̄ó εchomele Jis̄s né mel̄o Tessalonika, enyú abi dél̄u b̄ó Nte sé ε̄s̄w̄o ne Ata Jis̄s Kras. N̄n̄enemmye nnó Nte sé ε̄s̄w̄o ne Ata Jis̄s Kras ál̄érégé enyú galógál̄, ap̄ye enyú déb̄e né nes̄o.

Gef̄ó eyigé b̄ó Tessalonika abi áfyéé met̄ó ne Kras ábele geηwá gebw̄

² Yéndégébé ε̄s̄é deké dén̄enemmye, détamegé ε̄s̄w̄o gétúgé enyú ako, ne défyéé enyú né m̄myemenene sé.

³ Nd̄ere dén̄enemmye mbaá ε̄s̄w̄o Nte se ε̄s̄é ako, détée unó ul̄úúl̄ εbi enyú dépye gétúgé défyéé met̄ó ne ji. Détée ut̄ó εbi enyú dépyé ne εshye gétúgé déb̄ó gejeé ne ji. Détée ntó nd̄ere enyú dékoge met̄ó gétúgé dén̄eré met̄ó ne Ata sé Jis̄s Kras.

⁴ Āη̄me sé, ε̄s̄é dékaá nnó ε̄s̄w̄o ab̄o gejeé ne enyú, ne ajya enyú nnó déb̄e b̄ó b̄ií.

⁵ Néndé gébégé ε̄s̄é déchw̄ó ne abya melómél̄ eta nyú, déchw̄ó f̄s̄ ne mekomej̄ó jiji w̄ó, déchw̄o ntó ne εshye εwé Mendoó Ukpea εchyege. Ne ε̄s̄é dékaá chán̄éné nnó abya melómél̄ yimb̄o alu wáwálé. Enyú dékaá ntó gef̄ógé gep̄o eyigé ε̄s̄é déwyaá gébégé dél̄u ne enyú, ne dél̄u nya mb̄o né galógál̄ nyú.

⁶ Enyú ntó dékw̄ole wye gekagé neke ne sé ne eyigé Ata. Yé élé b̄ó achyéé enyú εfwyale gétúgé abya melómél̄, enyú dékame wye ne ji ne nechóch̄. Ne élé Mendoó Ukpea ne εchyege enyú nechóch̄ eniné na.

⁷ Nd̄ere enyú dépyéé mb̄o, dél̄á b̄ó abi á̄η̄mé ako abi áfyéé met̄ó ne Kras né gebage mewaá Masedonia ne

Akaya ab̄ó mankw̄ole gekage nekene bw̄ó.

⁸ Enyú dépyé f̄s̄ mekomej̄ó Ata asane wye élé né gebage mewaá Masedonia ne Akaya gejigeji w̄ó, yéndé mbaá b̄ó akaá gef̄ógé met̄ó εwé enyú défyéé ne ε̄s̄w̄o. Getu eyigémb̄o ε̄s̄é deb̄ó sé mangaré εbw̄o genó w̄ó,

⁹ néndé εbw̄o amb̄ó ágárege gef̄ó eyigé enyú dés̄ele ε̄s̄é gébégé déchw̄ó l̄o mangaré abya melómél̄ eta nyú. Agárege ntó nd̄ere enyú délyaá aló uka, dénógé lé ε̄s̄w̄o. Nana enyú dénógé ε̄s̄w̄o ayi mb̄ó, muú alú mebe.

¹⁰ Agárege ntó nd̄ere enyú dégilé Maá wuú nnó atanege nye mfaánebuú achw̄ó fa mme. Maá wuú yimb̄o élé Jis̄s, muú ji ap̄ye akwilé né negboó. Elé Jis̄s ne aferege ε̄s̄é né met̄ó us̄ó εwé ε̄s̄w̄o alerege nye gébégé aké as̄ó mpa.

2

Ut̄ó P̄ol né Tessalonika

¹ Āη̄mé sé, enyú amb̄ó dékaá nnó neke eniné ε̄s̄é déchw̄ó eta nyú neno f̄s̄ mme detu w̄ó.

² Gemégé nnó ε̄s̄é déchw̄o εwú déb̄o dél̄u né mel̄o Filipi. Enyú dékaá nd̄ere b̄ó abi éwú áchyéé ε̄s̄é εfwyale ne mashye ami εbw̄ó áshyéé ε̄s̄é. Yémb̄o ε̄s̄w̄o afye ε̄s̄é εshye nnó déchw̄ó dégare enyú abya melómél̄ ayi ji áchyéé, ye élé b̄ó átene ukpene ne ε̄s̄é.

³ Gégé ye nnó genó eyigé ε̄s̄é dégaré enyú gelú wáwálé. Uferé uboub̄o up̄o mmu, ye démbw̄alé ntó dep̄o mmu.

⁴ É̄s̄é dégarege lé genó eyigé ε̄s̄w̄o akélege nnó ε̄s̄é dégarégé. Ji achere ε̄s̄é, agé nnó ε̄s̄é dékwane mamb̄e b̄ó abi ji áfyéé εbw̄ó abya melómél̄ né amu nnó dégarégé. Ne ε̄s̄é démm̄ye f̄s̄ nnó dépye genó eyi geḡó ákwaá met̄ó, dépyéé élé genó eyi geḡó ε̄s̄w̄o muú áchérege mat̄ó se.

⁵ Enyú dékaá chán̄éné nnó ε̄s̄é déchw̄ó f̄s̄ eta nyú ne gelógé mej̄ó w̄ó, yé εbe élé māη̄me enyú gemuá ame nnó dés̄é unó nyú. É̄s̄w̄o alu nté̄se nnó nj̄ógé wáwálé.

⁶ Esé debɔ démmye fɔ nnó bɔɔ áfɛge esé. Ye ebe elé enyú, yé bɔɔ abi cha esé dékelege fɔ.

⁷ Esé ndere ángbá Kras, débɔ delú cho mangíi nnó enyú déchyege esé unó bi dékelege, yembɔ esé dépye fɔ mbɔ wɔ, delú pere ne enyú, dégbare enyú chánéné ndere mmabu ágbárege baá bíi.

⁸ Gétúgɛ gejeé eyigé esé débɔɔ ne enyú dɔɔ, dépye fɔ nnó enyú dékaá lé abya melómélɔ Esɔwɔ jiji wɔ, dékpome mmye manchyéé geɲwá gesé nnó dépoó enyú néndé esé débɔ gejeé ne enyú dɔɔ.

⁹ Aɲme ba, nɛere nnó enyú delú teé utɔɔ ebi esé ambɔɔ dépyeé désɔɔ njújú. Dépye utɔɔ utuú ne ɲwɔmesé nnó ékágé déneré muú fɔ metuú mmye ndere dégarage enyú abya melómélɔ ayi Esɔwɔ achyéé.

¹⁰ Enyú degɛ ndere gepógé sé gelu, ne Esɔwɔ ntó akaá ndere esé délere gepɔ gelógélɔ ne enyú abi défyéé metɔɔ ne Kras. Esé debɔ delú pópó ne cho né mbe ushu Esɔwɔ ne dépyeé fɔ genó eyigé bɔɔ ákage shulege esé ndo wɔ.

¹¹ Ne dékaá ntó nnó unó bi esé dépye nya ne enyú, ulú wye ndere nte apye ne baá bíi.

¹² Esé défyéé enyú eshye, dépyeé matɔɔ ákwenege enyú né mmu, ne dékpeage enyú nnó débɛ ne geɲwá eyigé Esɔwɔ akélege. Esɔwɔ ne akuú enyú nnó dénye gefwa jii ne nnó débɔ ntó gekpekepegé ɲgɔ wuú.

¹³ Ne esé détamege ntó Esɔwɔ yéndégébé néndé, gébégé enyú déwuú mekomejɔɔ Esɔwɔ ayi esé dégarage enyú, dese fɔ ji eké mekomejɔɔ ákwaá wɔ. Dese ji ndere mekomejɔɔ Esɔwɔ, ne mbɔ ne ji alu wáwálé. Ne mekomejɔɔ yimbɔ alú pyeé utɔɔ né geɲwáge nyú abi défyéé metɔɔ ne Esɔwɔ.

¹⁴ Aɲmé esé, me njógé mbɔ néndé, genó eyi gepye ne enyú, gepye ntó ne machomele bɔɔ Esɔwɔ abi áfyɛ metɔɔ ne Kras Jisɔs né gebagé mewaá Judiya. Bɔɔ melɔ nyú ápye enyú dége efwyale wye ndere bɔɔ Jus abi alu né gebagé mewaá Judiya ápyeé aɲme abi

álu ewu ágene.

¹⁵ Elé bɔɔ Jus ne ápye áwáne Atá Jisɔs ne bɔɔ ekpávɛ Esɔwɔ fɔ, wye elé bɔɔ Jus ne ábuú esé né malu ayi dégarage meko mejɔɔ Esɔwɔ wye. Metɔɔ esɔɔ Esɔwɔ ne ebwɔ. Ne ebwɔ álu bɔɔ mawáme mbaá bɔɔ ako.

¹⁶ Ammye mamgbége esé nnó ékágé dégaré bɔɔ abi alá pɔ bɔɔ Jus mekomejɔɔ Esɔwɔ ayi ákage pye Esɔwɔ áferé ebwɔ né efwyale gabo. Ndere ápyeé mbɔ, ágbége gabo bwɔ mfaá gabo kpaá te akwɔnegé ndere Esɔwɔ akélege nnó akwane. Ne nana metɔɔ esɔ Esɔwɔ. Ela gachyéé achyéé ebwɔ efwyale.

Pɔl akélege ma manjye gé aɲmé né Tessalonika

¹⁷ Aɲmé esé, bɔɔ ábú esé délyaá enyú meshwemeshwe. Ne yé elé bɔɔ ápyeé esé délyaá enyú né mboó gébé, delú teé wye enyú yéndégébé. Ne te ndere esé débɔɔ gejeé ne enyú dɔɔ, demmye ne eshye nnó déchwɔ détuú mashu ne ate.

¹⁸ Wáwálé esé débɔ delu ma manchwɔ tuú mashu ne enyú. Me mbɔɔ Pɔl mmua me ndɔndɔ ne ndɔ manchwɔ yémbɔ danchɔmeló agbe esé meti.

¹⁹ Esé debɔ delu ma manchwɔ tuú mashu ne enyú néndé elé enyú ne esé déneré metɔɔ chánéné nnó défyɛ metɔɔ ne Jisɔs chánéné. Enyú ne dépyeé nnó esé debɛ ne nechóchó. Ne né bíi ebi Jisɔs Kras akerege meso fa mme, enyú ne depye nye esé débɛé ne gempɔge né mbe ushu Ata Jisɔs nnó dépye utɔɔ se chánéné.

²⁰ Elu wáwálé nnó enyú ne dépyeé nnó esé débɔ ɲgɔ ne nnó debɛ ne nechóchó.

3

¹ Ne ndere esé dékelege nnó déma détuú mashu ne enyú, dégégé nnó dékagé ko sé metɔɔ ndere delá dépɔɔ ne enyú, défere nnó elú galógálɔ nnó esé ne Silas dékpe delá né melɔ Atens,

² détuú menɲme sé Timɔti eta nyú. Ji apye utɔɔ Esɔwɔ choncho ne esé ne apóge esé mangare abya melómélɔ Kras. Esé détuú ji nnó achwɔ afye enyú

eshye, ápyé metóó ewé enyú défyéé ne Kras ébéné,

³ nnó ékágé muú nyú fò abò gepwa né metóó gétúgé gefógé efwyale ewé bóó ápye enyú dégene. Enyú ambóó dékaá me nnó mbò ne Esòwò akelage nnó epye ne bóó bíí.

⁴ Ye gébégé esé délu ne enyú, débò me mbe dégare enyú nnó esé ako dégene nye efwyale. Ne wyembò ntó ne epyéé, enyú ambóó dékaá chánéné.

⁵ Getúgé me nla nkage ko sé metóó ne ntáme Timòti nnó achwó aye mbógé enyú delú défyéé wye metóó ne Kras waá défyéé fò. Me mpyembó gétúgé nnó mbó efò nnó ndò fò danchòmelò muú achwóó bóó ne mmuameno, apye enyú délyaá mamfyé metóó ne Jisòs. Ne nnó ndò fò utóó ebi dépye eta nyú uno mme detu.

⁶ Ne nana ayi Timòti atane eta nyú achwóó, achwó esé ne abya melómélò nnó enyú delú défyéé wye metóó ne Kras ne débóó wye gejeé ne ate. Agare ntó esé ndere esé delú enyú metóó chí chí chí ne nnó enyú debò gejeé dóó mange esé wye ndere esé ntó débóó gejeé mange enyú.

⁷ Anme sé, gétú eyigémbò, yé élé bóó ápye esé déwuú ubalé dégene efwyale, matóó ákwene esé mmu néndé enyú delú défyéé wye metóó ne Kras.

⁸ Ne nana amba apwya esé mmu ndere enyú détene ne eshye défyéé metóó ne Ata.

⁹ Esé dékage yé ndere détamege Esòwò né mmyemenene gétúgé genó eyi ji apye né genwáge nyú, ne nechóchó eniné esé déwyaá né mbe ushu Nte sé Esòwò.

¹⁰ Esé dénemmye mbaá Esòwò ne matóó sé ako, utuú ne ñwámese nnó ji ápye esé dema detuú mashu ne ate, nnó délere enyú unó bi enyú débóó mankaá, ebi upyéé nnó metóó ewé enyú défyéé ne Kras ebene chánéné.

¹¹ Dénemmye nnó Nte esé Esòwò jimboó ne Ata sé Jisòs apye esé degé meti déchwó detuú mashu ne enyú.

¹² Dénemmye nnó Ata apye gejeé eyigé enyú débóó ne ate choncho ne bóó ako geja eké eyigé esé débóó ne enyú.

¹³ Déké dépyéé mbò, Ata apyéé matóó nyú ábénege, apye enyú débéé fò gyeé né meti fò, ne apye enyú débéé bóó ukpea gébégé détenege né mbe ushu Nte sé Esòwò né bíí bi Kras ákerege meso fa mme ne bóó ukpea bíí ako.

4

Bege ne gepò eyi gepyé metóó egóó Esòwò

¹ Anme sé, genó eyigé fò, eyigé esé dékelege mangaré enyú gelú nnó, esé délere me enyú gefóó eyigé enyú débóó mambele genwáge nyú nnó metóó egógé Esòwò. Wyembò ntó ne enyú dépye me. Ne nana esé dékpane enyú geka né mabò Ata Jisòs ne dékpeage enyú nnó dépyegé wyembò déjyeye mbe mbe.

² Enyú dékaá unó bi esé dégare enyú nnó dépyege. Ne élé Ata Jisòs ne achyéé esé uto nnó dégare enyú nnó dépyege mbò.

³ Genó eyigé Esòwò akelage gelú nnó enyú debe bóó ukpea défere amu né manane tamtame.

⁴ Yéndemuú nyú akaá ndere ágbárege menyammye wuú né depòré ubele, apyegé mbò abeé muú ukpea ne abóó enógé. *

⁵ Débégé fò bóó abi ashyage ubele eké bóó mme abi alá kágé Esòwò.

⁶ Né mechó ewéna, ékágé muú fò apye nte gabo yé nnó anye ji upwóó né meti fò chacha. Esé dégaré me enyú mechó ewéna, ne dekwele enyú mbeé nnó Ata achyeye nye efwyale mbaá bóó abi ápye unó bina uko.

⁷ Esòwò akuú fò esé nnó depyegé ukwenkwe unó wó, akuú lé esé nnó débéé bóó ukpea.

⁸ Ndere elúmbò, muú ayi abyaá majye ami esé déchyéé mbò na, abyaá fò lé ákwaá wó, abyaá lé Esòwò muú achyéé enyú Mendoó Ukpea wuú.

* **4:4** Elú wáwálé nnó: Bò ñwe abifò ása nnó “ágbárege mendée wuú.”

⁹ Né mechó gejeé mambó ne atε, nge sé ula bi démage sa dégaré enyú wó, Εσωω alere με enyú ambóó ndere débóó magbóge ne atε.

¹⁰ Ne wáwálé enyú débóó με gejeé ne atε aημε ako né gebage mewaá Masedonia. Ndere elúmbó, aημε sé, esé dékpeage enyú nnó debógé wye gejeé ne atε déjyεge mbeμβε.

¹¹ Ne dékpeage ntó enyú nnó démmye mambele genwáge nyú gefóó eyi dela débóó fó efwyale ne muú fó, défyεge fó meno né depóré bóó abi chacha, ne enyú ambóó pyεgé utóó ebi upógé enyú wye ndere esé dégaré με enyú.

¹² Déké dépyεmbó, bóó abi alá áfyεé metóó ne Εσωω wó, áchyεge enyú enógé ne dégilé fó muú fó nnó achyεge enyú unó bi ulií enyú.

Genó eyi gepyε nye gemεge nnó Ata akerege fa mme

¹³ Aημε sé, esé dékelege nnó enyú dékaá wáwálé genó eyi gepyε nye ne bóó abi ágboó, nnó ékágé enyú déla meshwεmeshwε eké bóó abi alá áneré fó metóó nnó ágboge Εσωω apyεé nye εbwó ákwilé né negbo wó.

¹⁴ Te mbaá esé dékamé nnó Jisós agbo ne akwilé né negbo, dékamé ntó nnó Εσωω apyε nye bóó abi áfyεé metóó ne Jisós ne ale gbo ákere né genwá ne ji.

¹⁵ Genó eyigé Ata Jisós jimboó agaré, geji ne esé ntó dégarege enyú nana, nnó né bií bi ji ake ashulege fa mme, esé abi débεé abε kpaá te bií ebi mbó, débóó fó mbe detuú ne ji ne bóó abi áfyεé metóó ne ji ne ale gbo.

¹⁶ Ata jimboó atanεge nye né mfaánebuú ashulege fa mme, akuú nye bóó ne meko metometo, bóó áwuú nye ntó meko mfwa makiénné Εσωω ne meko mbá Εσωω. Bóó abi áfyεé metóó ne Kras ne ale gbo ne abóó nye mbe akwilé né negbo.

¹⁷ Εσωω apyε nye εbwó ako choncho ne esé abi délu mbó abε nana detuú ne atε né mbaá ayi geko gelu, nnó débáné Ata ne débεé ne ji te kwyakwya.

¹⁸ Ndere elúmbó, fyεge atε metóó né depó εtiré esé déjógε mbó na.

5

Kpomege mmyε dégilé bií ebi Ata áchwóó

¹ Aημε sé, nge sé ula bi esé désame dégare enyú gébé eyigé unó bina upyεé nye wó.

² Esé déjógé mbó néndé, enyú ambóó dékaá chanéné nnó bií bi Ata Jisós amage chwó, uchwó nye mbelepo wye ndere ménjó achwóó ne utuú.

³ Bóó aké ájógé nye nnó, “Yéndégenó gelú chanéné, ne yé efwyale fó epó,” gébé eyigémbó ne depó déchoge nye εbwó wye ndere nebyεé nelóó mendée. Ne yé muú ayi ákágé bo apó.

⁴ Yémbó aημε sé, enyú dépó fó né mmu gemua, getú eyigémbó bií bimbo uchwóó fó enyú mbelepo ndere ménjó.

⁵ Enyú ako delú bóó abi álu né gengbó ápye unó bií gbóó. Esé bóó Εσωω, depó fó bóó abi álu né mmu gemua ápye unó eké bóó abi utuú ugilé εbwó.

⁶ Ndere elúmbó, ékágé esé débεlege geja eké bóó abi alá teé fó nnó Jisós amage kere nye fa mme. Debe peé, dégilé bií bi Jisós akerege ne dégbarege mmyε sé.

⁷ Elé ne utuú ne bóó abεlege geja ne elé ne utuú ntó ne bóó anyuú mmóó mámpyεne εbwó.

⁸ Yémbó esé delu bóó abi álu né gegbóó. Debó mamgbárege mmyε sé. Défyεgé wye metóó ne Jisós, ne deboge wye gejeé ne atε aημε. Εwéna eβεé nye nkane genó eyi gekwerege nnó ékágé genó gepyε esé wye ndere gekúge ummyε gekwerege muú bee né εwóme. Ne dénérégé wye metóó ne Jisós nnó aferege nye esé né efwyale gabo, εwéna ekwerege nye ntó esé ndere ela ummyε εwé muú bee akwerege né mekpo.

⁹ Εσωω ajyaá fó esé nnó degε efwyale εwé ji alerege nye bóó wó. Ajyaá lé esé nnó ji afere esé né efwyale gabo gétúgé genó eyigé Ata sé Jisós Kras apyεé.

¹⁰ Jis̄s agbo gétúgέ εσέ. Ji apyεmb̄o nnó yé εσέ debe abε, yé dégbo, bíi bi ji achw̄agέ εσέ debe ne ji τε kwyakwya.

¹¹ N̄dere εlúmb̄o, fyεge atε met̄ó, dépogέ atε nnó défyε met̄ó ne Jis̄s wyε n̄dere enyú dépyε mε.

Kwyakwya majye ami P̄al achyε

¹² Ānmé sé, dékpeage enyú nnó défyεge b̄ó abi apyε ut̄ó Ata Jis̄s ch̄ánéné né geluage nyú. Ebw̄o ne álu b̄ó kprakpa nyú, ne εbw̄o ne áchyεge enyú majye.

¹³ Chyεge εbw̄o enógé d̄ó, ne b̄ogé ntó gejeé ne εbw̄o gétúgέ ut̄ó bi εbw̄o apyεé. Bege nes̄o ne atε.

¹⁴ Ānmé se, dékpeage enyú nnó, dékpeage b̄ó abi álá kelege mampye ut̄ó nnó apyεge mat̄ó, fyεge abi af̄ó εf̄o met̄ó, pógé abi álá p̄o ne εshyε, ne bege pere ne yéndémuú.

¹⁵ Ségé gébé nnó ékágé nte f̄o ashuí nte gabo, lerege ul̄ó melu ne atε choncho ne b̄ó ako.

¹⁶ Bege ne nech̄óch̄o yéndégébé.

¹⁷ Nege wyε mmyε n̄ene.

¹⁸ Tamege wyε εs̄w̄o né yéndégenó eyi gepye enyú. Gege genó eyigé εs̄w̄o akεlege nnó enyú abi dechome mmyε ne Kras Jis̄s dépyεmb̄o.

¹⁹ Ekágé dépyε Mendoó Ukpea elyaá mampye ut̄ó bíi né geluage nyú.

²⁰ Débyage f̄o mekomej̄ó ayi atane mbaá εs̄w̄o.

²¹ Yémb̄o cherege yéndégenó ch̄ánéné mb̄ogé nnó gelú genó gelógéló, kamege ne geji.

²² Ne yéndégenó eyi gela gel̄ome dékamege f̄o ne geji chacha.

P̄al anemmyε nnó ábelé geɥwáge bw̄o p̄óp̄o

²³ N̄nenemmyε nnó εs̄w̄o jimbo muú áchyεge nes̄o, ápyε enyú débe b̄ó ukpea ne nnó ápyε enyú débele geɥwáge nyú geko p̄óp̄o gef̄ó eyigé muú álá ákagé shulé enyú ndo kpaá τε bíi bi Ata sé Jis̄s Kras akerege meso fa mme.

²⁴ εs̄w̄o muú akuú enyú anyεgémeno nnó apyεé genó apyε geji. N̄dere εlúmb̄o, ji apyε nyε nnó enyú débe b̄ó ukpea.

²⁵ Ānme sé, nege ntó mmyε mbaá εs̄w̄o gétúgέ εσέ.

²⁶ Tamege atε ānme ako ne gejeé n̄dere b̄ó εs̄w̄o.

²⁷ Nkpeage enyú né mab̄o Ata Jis̄s nnó dékú ηwe yina ānme ako awu.

²⁸ N̄nenemmyε nnó Ata sé Jis̄s Kras álérégé enyú galógáló.

Ἡμεῖς αἱ ἀγαπῶμεν ἡμεῖς εἶπα, ἐγὼ Παῦλ ἁσάμὲ μβαά ἐχόμελε βῶσ Κρασ νέ Τεσσαλονικα

Matame

¹ Με Παῦλ ne nsamé ἡμεῖς yina. Silvanos ἐβῶσ ne Timōti choncho ne me delῶσ ἐνυῦ matame. Με ntōme ἡμεῖς yina eta nyῦ ἐχόμελε βῶσ Ἐσῶωσ né melῶ Τεσσαλονικα, ἐνυῦ abi délu βῶσ Ντε σέ Ἐσῶωσ né Ατὰ Ἰησοῦ Κρασ.

² Ἐσέ dénenemmye nnó Ντε σέ Ἐσῶωσ ἐβῶσ ne Ατὰ Ἰησοῦ Κρασ ἀλερεγε ἐνυῦ galógáló ne ἀpye ἐνυῦ débe ne nesῶ.

Gefῶσ eyigé Κρασ asῶσ nye mpa gébége akerege fa mme

³ Ἀἡμε σέ, ἐσέ débo mantamege Ἐσῶωσ yéndégébé gétúgέ ἐνυῦ. Εὐί cho mampyege mbῶ, néndé ἐνυῦ défyéé wye metῶσ ne Κρασ déjye mbembe ne débῶσ wye ntó gejeé ne ate déjye mbembe.

⁴ Getú eyigémbῶ, ἐσέ déjógé né gempógé, dégarere machomele βῶσ Ἐσῶωσ ndere ἐνυῦ dékogé metῶσ, né efwyale ewé βῶσ áchyege ἐνυῦ ἀpyeé ἐνυῦ déwuú ubale ne défyéé wye metῶσ ne Κρασ.

⁵ Νdere ἐνυῦ défyéé wye metῶσ ne Κρασ mbῶ, ελερεγε gbῶgῶnῶ nnó Ἐσῶωσ asῶσ nye mpa yéndémuú chánéné. Ἰi ἀpye nye ἐνυῦ dékwane mambe βῶσ abi dékpene né gefwa jíí. Εὐί gétúgέ gefwa eyina ne ἐνυῦ dégene efwyale.

⁶ Ἐσῶωσ asῶσ mpa wuú chánéné. Νdere εὐίmbῶ, Ἰi ashuge nye amu achye efwyale mbaá βῶσ abi áchyege ἐνυῦ efwyale.

⁷ Ἰi ἀpye nye mmye ekwene ἐνυῦ abi βῶσ áchyege mbῶ ἐνυῦ efwyale ne ἀpye ntó mmye ekwene ἐσέ. Ἰi ἀpye nye unó bina gébége Ατὰ Ἰησοῦ atanega mfaánebuú achwῶge ne ukpekpe makiénné jíí né mmu manōme mewē ewé εὐίλε,

⁸ manchyeé efwyale mbaá βῶσ abi álá kage Ἐσῶωσ. Ἐβῶσ ne ashyaá

manwú ne abya melóméló Ατὰ se Ἰησοῦ.

⁹ Ἐβῶσ ágene nye efwyale ewé áchῶσ genwáge bwῶ te kwyakwya, ábeé fῶ né melu ewé ἐβῶσ ágene ἡγῶ wuú ayi uto bíí ulerege.

¹⁰ Unó bina upye nye né bíí bi Ατὰ Ἰησοῦ achwῶgέ mansē ἡγῶ mbaá βῶσ ukpea bíí. Ne βῶσ abi áfyéé metῶσ ne Ἰi mano áláá ἐβῶσ mekpo fuú. Ἐνυῦ ntó débeé nye né geluage βῶσ bina néndé ἐνυῦ dékamé ne mekomejῶσ ayi ἐσέ dégare ἐνυῦ.

¹¹ Gege ula bi yéndégébé ἐσέ dénenemmye gétúgέ nyῦ mbῶ. Dénenemmye nnó Ἐσῶωσ sé ἀpye ἐνυῦ débele genwáge nyῦ chánéné ndere βῶσ abi áwyaá gefῶgέ genwá eyigé Ἰi akuú ἐνυῦ nnó débe ne geji. Déne ne ntó mmye nnó, Ἰi apóσ ἐνυῦ né uto bíí dépye unó ulῶlῶ εἰbi ἐνυῦ dékelege mampye uko, ne nnó déneré utῶσ bi débῶσ mampye gétúgέ défyéé metῶσ ne Ἰησοῦ.

¹² Νdere εὐίmbῶ, βῶσ áfēge Ατὰ Ἰησοῦ gétúgέ gefῶσ genó eyigé ἐνυῦ débele genwáge nyῦ ne eyigé Ἰi ἀpyeé eta nyῦ. Ne áfēge nye ἐνυῦ gétúgέ déchome mmye ne Ἰi né galógáló ayi Ντε σέ Ἐσῶωσ ne Ατὰ Ἰησοῦ Κρασ alerege.

2

Muú nchye

¹ Ἀἡμε σέ, ἐσέ dékelege mangaré ἐνυῦ genó eyi gepye nye gemēge nnó Ατὰ Ἰησοῦ Κρασ akerege nye fa mme, ne ndere Ἐσῶωσ anywerege nye ἐσέ détuú ne Ἰi. Né mechῶ ewéna, ἐσέ dékpeage ἐνυῦ nnó

² Ékágé dékwe tametame, ne ékágé matῶσ ányígé ἐνυῦ né mmu gétúgέ genó eyi βῶσ ájῶge. Βῶσ abifῶ ájῶgέ nnó bíí εἰbi Ατὰ Ἰησοῦ akerege meso fa mme uchwῶ me. Abifῶ ájῶgέ áké εὐί Mendoó Ἐσῶωσ ne epye agaré nnó bíí εἰbi Ατὰ akerege meso uchwῶ. Abifῶ áké ἐσέ desá né mmu ἡμεῖς ne átōme.

³ Ékágé muú fῶ abwῶlé ἐνυῦ né meti fῶ. Gemēge nnó Ατὰ Ἰησοῦ akere meso, gébé gebéé nye eyigé gejamégé βῶσ átoó nye mekpo ne Ἐσῶωσ dῶσ. Gébé

eyigémbə gekwənege muú nchye fə alerege nye mmye. Ji muú Ɛsəwə abə́ maneré ne ji.

⁴ Ji atenege nye ukóló ne Ɛsəwə ne yéndégenó eyigé bə́ anógé ne ásele nnó elé bə́ Ɛsəwə bwó. Asele nye geme jíi nnó aḡea geme apwə ebwó ako. Ne ayye jwəle nye né echa upə Ɛsəwə ajóge aké jimbə́ ne alu Ɛsəwə.

⁵ Ɛnyú déteé fə nnó gébége me nlu ne enyú, mbó ngaré me enyú unó bina?

⁶ Ɛnyú dékaá genó eyi gegbéé muú nchye yimbə́ nnó achwə́gé fə́ nana. Ji abó manchwə́ lé né gébé eyigé Ɛsəwə akélege nnó ji achwó.

⁷ Ne uto bi upye bə́ alá belegé sé mabe Ɛsəwə ulə́ me mampye utó́ bibíí. Ne muú fə́ agbéé utó́ ebimbə́ ne agbéé nye wye ubi mbə́ kpaá te Ɛsəwə aferge ji né meti.

⁸ Ɛsəwə aferge muú yimbə́ né meti ne muú nchye yimbə́ aleré geme jíi. Ne gébége Ata Jisəs achwə́gé awane nye muú nchye yimbə́ ne gejulé eyi getanege ji né meno. Ne anerege nye ji kan̄ka ne gen̄gbə́ eyi gegenege gébége ji aké achwó.

⁹ Muú nchye yina ayi achwó, danchə́meló achyege nye ji utó́ ebíi ji apye ukpekpe ufelekpa mambwə́lege bə́, ne gejamé́ge unó bi upye nye bə́ alá mano mekpo fuú.

¹⁰ Asele nye yéndé gefə́ge mejó́ dembwə́lé abwə́lé bə́ abí ánóme nye mme detu. Ebwó bina ánóme nye mme detú gétúge áshyá mambə́ gejeé ne wáwálé ayi mekomejə́ Ɛsəwə agaré nnó apye ebwó atané né efwyale gabo.

¹¹ Gétú eyigémbə́, Ɛsəwə apye ebwó ákwe tametame ákamé ne genó eyi gelu gebyə́.

¹² Nderé elúmbə́, yéndémuú ayi alá kamé ne wáwálé ayi mekomejə́ Ɛsəwə agarege wó, gétúge gabo ágə́ jíi mampye, Ɛsəwə ajóge nye nnó akwe mpa, abə́ mangé efwyale.

Ɛsəwə ayyad enyú nnó áfere enyú né efwyale

¹³ Aḡmé sé, esé debə́ mantamege Ɛsəwə yéndégebé gétúge enyú bə́ Ata ábə́ gejeé ne enyú, néndé Ɛsəwə ayya mé enyú te ula ulə́ nnó apye enyú detane né efwyale gabo. Ɛnyú detane né efwyale ewéna ndere Mendoó Ukpea epyéé nnó enyú debe bə́ ukpea Ɛsəwə ne ndere dékamé ne wáwálé ayi mekomejə́ Ɛsəwə agarege.

¹⁴ Ɛsəwə akuú enyú nnó ji apye enyú déteé né efwyale gébége enyú dékamé ne abya melóméló ayi esé dége enyú. Ji akuú enyú nnó ji achyeé enyú gefə́ge enóge ewé Ata sé Jisəs Kras abə́.

¹⁵ Nderé elúmbə́, aḡme sé, tenegé chánéné, dékwə́lege unó bi esé délere enyú yé ebi dége gébége dége mekomejə́ Ɛsəwə, ne ebi désame enyú né bə́ ḡwe.

¹⁶ Ata sé Jisəs Kras ne Nte sé Ɛsəwə alere esé galógaló. Abó gejeé ne esé, áfyéé esé metó́ ewé ela ebyéé, apye esé dénege metó́ chánéné né unó uko ebi Ɛsəwə anyémeno nnó achyege ne Jisəs Kras.

¹⁷ Nnenemmye nnó ji áfyéé enyú metó́, apye enyú debə́ eshye dépyege ne déjóge elé unó bi ulú cho yéndégebé.

3

Negemmye gétúge esé

¹ Aḡme esé, genó eyigé fə́ eyigé me nkélege mangaré enyú gelu nnó, enyú dénenemmye gétúge esé. Negemmye nnó mekomejə́ Ata asane wáwá akpe né yéndé mbaá ne nnó bə́ ase ji ne enóge wye ndere akpene nya eta nyú.

² Nege ntó mmye nnó Ɛsəwə akamege fə́ esé dékpe né amu bə́ ube ne bə́ nchye. Néndé bə́ ako fə́ wó ákamé ne mekomejə́ Ata wó.

³ Yémbə́ esé dékage líi mmye ne Ata. Nderé elúmbə́, ji apye nye enyú débene né depərə́ Ɛsəwə ne ábáme nye enyú nnó ékágé muú nchye yimbə́ apye enyú dekpé né gabo.

⁴ Esé dékaá chánéné nnó Ata apóge enyú dépye unó bi esé délere

enyú, ne nnó enyú déjye nye wye mbe mampyege ubi.

⁵ Nnennemmye nnó Ata apye enyú dékaá chánéné gejeé eyigé Esowó abóó ne enyú ne nnó apye ntó enyú dékaá gefoge metóó mekoge ewé Kras alere nya gébége agene efwyale.

Débo mampyege utóó débégé fǎó ámbwá

⁶ Añme sé, né uto bi Ata sé Jisós Kras achye esé, dékpeage enyú nnó defa mbwa ne yéndé menme ayi alá kelege mampye utóó, ebwó abi alá pyéé fǎo unó ndere esé dégare enyú nnó dépyege.

⁷ Néndé enyú ambóó dékaá me nnó debó mankwólege gekage nekene sé. Esé déwe nya fǎo amu déjwolé gébége delu ne nyú wó.

⁸ Yé me nyéé muú fǎo ayi dényéé dela dechyege ñka wó apó. Esé dépye utóó ne eshye utuú ne ñwómese nnó ékágé esé déneré muú nyú fǎo metuú ndere dégarege abya melóméló.

⁹ Esé dépye nya mbó, épó fǎo nnó esé dépó fǎo ne uto makpea enyú nnó déchyege esé unó bi dékelege. Esé dépye nya mbó nnó délere enyú gepó eyigé débóó mankwólegé.

¹⁰ Yé gébége esé delu ne enyú, dégarege enyú nnó, “Muú ashyage mampye utóó, ékágé afere nnó muú fǎo achyege nye ji menyéé.”

¹¹ Esé déjógé mbó unó bina elé gétúgé déwuú nnó bóó fǎo alú né gelu- age nyú abi alu ámbwá. Akélege fǎo mampye utóó, ákene afyéé elé meno né depóré bó.

¹² Né uto bi Ata Jisós Kras achyege esé, dégarege ne dékpeage ufóó bóó bina nnó akwóré gepó, ase gébé ápyege matóó nnó agene ñka eyi ebwó áname menyé.

¹³ Ne enyú añme sé, ékágé muú nyú fǎo abe ne gepwa mampyege genó eyi gelu cho.

¹⁴ Ne mbógé muú fǎo ashyage mankwólege majyéé mi esé déchye mbó enyú né ñwe yina, fyege ji amé mmye defa mbwa ne ji. Dépyégé mbó akpane nye mekpó unóó.

¹⁵ Yémbó ékágé dése ji ndere muú mawáme, chyege lé ji majye ndere nte menme ayi áfyé nto metóó ne Kras.

Kwyakwya mejóó

¹⁶ Nnennemmye nnó Ata se Jisós Kras muú apye bóó abeé né nesó, jimboó apye enyú debe né nesó yéndégébé, né mati mako. Ata abe ne enyú ako.

¹⁷ Membóó Pól ne nsame ñwe yina ne amu ya. Ge na ne me nnerege mansa bó ñwe ba, nnó mpye bóó akaá nnó me ne nsame.

¹⁸ Nnennemmye nnó Ata sé Jisós Kras áléregé enyú ako galógáló.

N̄WE m̄BE ayi P̄l ásamé mbaá Timoti

¹ Me P̄l ne nsame η̄WE yina. Me n̄lú η̄gbá Kras Jis̄s. Es̄w̄o Menchyé gen̄wá sé ne Kras Jis̄s muú esé déneré met̄ó ne ji nnó achȳege esé yéndégenó ne áj̄ó nnó me m̄BE η̄gbá.

² Nt̄ome η̄WE yina eta wyéé Timoti. W̄o olú eké maá wa wáwálé gétúgέ esé ne w̄o défyéé met̄ó né dep̄aré Jis̄s. Nn̄enemmye nnó Nte sé Es̄w̄o ne Ata Kras Jis̄s alerege w̄o galógál, agene w̄o meshwe, ne apye nes̄o ne bw̄o ne be ne w̄o.

S̄ege gébé ne ánlere gebȳó

³ Nkane mb̄o nkpea nya w̄o gébégé njyéé Masedonia, jw̄ole né mel̄ó Ef̄es̄s, nnó oḡbege b̄ó bi alerege mb̄o unó bi úlú cha, ebi ula up̄ó f̄ó ndere ebi enyú déb̄ó m̄BE déwuú eta Es̄w̄o.

⁴ Gare ebw̄o nnó ách̄age sé gébé mankúgέ mab̄o ukwene ante, ájame ubi né b̄o abya abi átome ne ebw̄o. Gef̄ógé b̄o abya bina abi alá kwyagέ, achw̄o élé ne mbeé manyege ne álerégé f̄ó b̄o unó bi b̄ó ákamé ne ubi, ebi Es̄w̄o akelege.

⁵ Men̄o genó ayi me ngarege w̄o né mech̄o ewéna alú nnó, w̄o oḡare lé ebw̄o nnó ab̄ogé gejeé ne ate. Gejeé eyigé na getanege né met̄ó ewe elu p̄ópó, ewé ekaá nnó epyéé muú f̄ó gabo w̄o, ne ekame wáwálé ne unó Es̄w̄o.

⁶ B̄ó abif̄o ályaá mampȳege mb̄o, alá j̄ó lé unó bi ula up̄ó ne nsa.

⁷ Ebw̄o akelege mamb̄e ánlere mabe Es̄w̄o yémb̄o ákage yé unó bi ebw̄o amb̄ó alerege, ne yé ebelé unó bi ebw̄o áferé nnó ákaá d̄ó ákágé yé ubi.

⁸ Esé dekaá nnó ebé elo yémb̄o élé gébégé dégbaregέ ewu chánéné ne el̄omé.

⁹ Kaá nnó mabé yina ap̄o f̄ó mbaá b̄ó bi alá kwene mabe, alu lé mbaá b̄ó bi ákwene áji, átoó mekpo, abi alá nógέ f̄ó Es̄w̄o ne abi ápyéé gabo, abi alá selé dep̄aré Es̄w̄o eké genó, áj̄ógé gabo ne Es̄w̄o, abi áwáné ama

ne ante bw̄o, abi ut̄ó bw̄o úlú lé manwáné b̄ó.

¹⁰ Abi ánane manané tametame, ande abi ánané ate. Abi ákene gesege mmye b̄o, abi ábȳoge gebȳo ne yé abi átenege ntege gebȳo ne abi apye yéndégenó cha eyi gela gekene ne unó bi esé dégaré enyú.

¹¹ Unó bina ne úlú unó bi úlú né mmu abya melóméló ayi Es̄w̄o muú apw̄ó amu áfyéé me né amu nnó ngarege.

P̄l atame Es̄w̄o gétúgέ agene ji meshwe

¹² Ntamege Ata sé Kras Jis̄s muú achȳe me utó nnó mpye ut̄ó bina. Gétúgέ ji agené nnó akage nere met̄ó ne me ne afyéé me ut̄ó bina né amu nnó mpye.

¹³ Ye élé m̄b̄em̄be njógé mej̄ó me bomebo ne ji, nchȳege b̄ó biíf̄ efwyale, mma nlu muú neña, yémb̄o ji agé wyé me meshwe gétúgέ mpye nya unó bina né mmu ukenkene. Né gébé eyigémb̄o nlá n̄lú dan̄kame ne ji.

¹⁴ Yémb̄o Ata alere me ul̄ó melu bi gejamégejamé, apye me nfyé met̄ó ne ji, ne mb̄o gejeé ne b̄ó gétúgέ nchome mmye ne ji.

¹⁵ Kras Jis̄s áchw̄o fa mme nnó áwéné gemége b̄ó abi ápyéé gabo. Mech̄o ewéna elú wáwálé ne yéndémuú ab̄o manere met̄ó wyéé. Ne né geluage b̄ó abi ápye gabo, me mb̄o mpw̄o amu.

¹⁶ Yémb̄o getú yina ne Es̄w̄o agene me meshwe, manlere me nkane Jis̄s Kras akoge met̄ó wuú yé ebe élé ne b̄ó abi ápyéé gabo ayi apw̄ó amu. Nkelege manj̄ó nnó né meti ewéna ne yéndémuú afyégé met̄ó ne Jis̄s akage b̄o gen̄wá eyi gélágé byé.

¹⁷ Déchȳe η̄ḡo ne matame mbaá Es̄w̄o muú alu mfwa te kwakwya ne kwakwya. Ji agboó f̄ó, ágene f̄ó ji ne ame, ji mbiíf̄ ne alu Es̄w̄o, Amen.

Ut̄ó bi Timoti ab̄ó mampȳe

¹⁸ Maá wa Timoti, genó eyigé me nkelege mangaré w̄o nnó apȳege, geké meko ama ne mej̄ó ewé nya b̄ó ekpave Es̄w̄o aj̄ó atome ne w̄o. Se mekomej̄ó yina om̄myege ummye

ulúlú mangame depore Éσωω ετιρέ εσε défyε metó wye.

¹⁹ Ne gbare metó wye ewé ofye ne Éσωω chancha, opyege genó eyigé wó akaá nnó gelú chó. Bóó bifó alya mampyεge genó eyigé akaá nnó gelú chó, gétu eyigémbo depore Éσωω ετιρέ εbwó áfyéé metó wyéé déno nnyi.

²⁰ Né geluage bóó bimbó Aleksanda εbwó ne Ημεμενος álu bóó abi me fyε εbwó né amu danchomeló nnó εbwó akaá nnó εlome fó manchogé mabo Éσωω.

2

Majye ndere bóó Éσωω abóó manenémmye

¹ Menó genó ayi me mkpeage enyú nnó dépyege alu nnó, enyú dénemmye mbaá Éσωω gétugé bóó ako, dékpane ji geka nnó agene εbwó meshwε. Nege ji mmye nnó achyεge εbwó unó bi εbwó ákeleγε, ne chyεge ji matame né unó bi ji apyεé mbaá bóó ako.

² Negémmye ntó mbaá Éσωω gétugé afwa ne ákpakpa meló abi áwyaá uto né amu bwó nnó ápye εσε débe né geηwá eyi gelú pere, débe nesó ne ate. Débegé ne geηwá eyi na délerege nnó dénógé Éσωω ne nnó déwyaá gepó galógáló ne bóó ako.

³ Enyú déké dépyεmbo εló ne metó εgóó Éσωω Menchyé geηwá sé.

⁴ Ji ákeleγε nnó áwené geméγε yéndémuú, akaá wáwálé ayi alu né abya melóméló.

⁵ Wáwálé yimbó alu nnó, Éσωω alu ama ne muú alu ama ayi áchóme akwaá ushu ne Éσωω. Muú yimbó elé Kras Jisós.

⁶ Ji achyε geme jii nnó áwené geméγε yéndémuú. Ne Jisós apyεmbo né gébé eyigé Éσωω ákwyéé me ábelé manlere nnó Éσωω ákeleγε nnó yéndémuú abóó geηwá.

⁷ Getú eyigé na ne Éσωω atóme me nnó mbe ηgbá Jisós ne ménlere mbaá bóó abi alá pó bóó Jus. Njógé mbo mbyogé fó gebyó. Ji ató me nnó

ngarege bóó nkane áfyéé metó ne Éσωω ne nnó akaá wáwálé ayi atóme ne ji.

Majyéé mbaá andée ne ande né echomele bóó Kras

⁸ Nkeleγε nnó yéndé mbaá ande anemmye. Ebwó abó mambε ne metó mmu pópó, ábwéγé amu mfaá ánenémmye mbaá Éσωω ewé alá ápó ne metó usóó, ne ányéγé fó mbeé.

⁹ Ne nkeleγε nnó andée áfyεge unó bi ukwanεge né εbwó kwanεge, εbi upyεé εbwó ábeé ne énogé. Epófó mamfyεge densó né manjwε bwó dóó, ye εbele mamfyεge mboó unó eyi εgenege ne bó ηkpaganere ne mandee ayi ajame ηka dóó,

¹⁰ ábé lé ne gepó gelógéló. Gé mbo ne andée abi áké ánogé Éσωω abóó mampyεgé.

¹¹ Andée ágigé mekomejóó Éσωω nyame ne áwúγé ne ande abi álerege εbwó.

¹² Nkele fó nnó andée álerege mekomejóó Éσωω yé nnó áwyaá uto ápwo ánde wó. Abé nyame áwuúge genó eyigé ande álerege.

¹³ Mbo ne εbóó mambε nénde, Éσωω abó mbe akwyε Adam ne ale kwyε Ife.

¹⁴ Ne danchomeló abó abwólé nyá fó lé Adam wó, abwólé elé Ife ne Ife apyε gabo.

¹⁵ Yémbo Éσωω abame nyε mendée gébéγé nebyéé kpaá te aferege ji né εfwyale mbogé aké áfyéé wyéé metó ne Éσωω, agboó ne ate bó, apyεé unó ne metó mmu pópó, ne mbogé abεge ne gepó eyi gekwane ne ji kwanεge. Meló ηwe ewéna ékágé tene ntó nnó: *

3

Gepó eyigé muú kpaá né gepugé Éσωω abε ne geji

¹ Ajóó wáwálé aké, “Mboγε muú ákeleγε mambé muú kpaá né echomele bóó Éσωω, εbyennó ákeleγε melu utóó melóméló.”

² Muú kpaá né echomele bóó Éσωω abó mambé ne gepó eyigé muú alá

* **2:15** Elú wáwálé nnó: Bóó abifó aké, elé mendée ábyéne nebyéé ne Éσωω awenege nyε geme jii.

shúlégé ji ndo, abo mambε muú ayi ábané lé mendée ama, muú ayi asele depo tíí pere, muú yi awya defoó, enógé, muú yi ánenémanε, ne akáge lεré boó deporé Eσωω.

³ Aboó f3 mambε menyuu mmoo, abee f3 nto muú efwyale, abo mambε pere né genwá jii, abee f3 muú yi agboó ne mawáme, abee f3 muú yi agboó ne nka.

⁴ Abó mambé muú yi ágbárege ula gepú bií chacha, muú ayi akage gbare baá bií chanchá nnó áwugé ji ne áchyege ji enógé.

⁵ Mbogé muú alá káge gbare ulá gepú bií chancha, apyεmba nnó ne agbare echomele boó Eσωω?

⁶ Abε f3 nto muú yi afyεé metoo gakegake ne Eσωω. Abegé mbo, akáge be ne nepa, Eσωω afye ji né efwyale wye ndere afye dánchameló né efwyale gétugé nepa.

⁷ Abó mambε muú ayi yéndemuú anógé. Mbogé mbo f3 wó akagé kwe né metaá dánchameló, akpa mekpo genó.

Gepogé boó abi apoogé né echomele Eσωω

⁸ Boó abi apooge né echomele Eσωω nto abó mambε boó abi ájoge mejoo nenome nemaá, áwyaá gepo gelógéló, ányuu f3 mmoo dodo. Abegé f3 boó bi aboo gejeé ne nka.

⁹ Abó mambε boó bi ágbárege deporé Jisωs chánéné etiré mbεmbe boó alá akagé, ne nana Eσωω apye esé dékaá ne defyεé metoo wyeé ne dékwolegé déti ne metoo ewé ekaá nnó depyεé genó eyi gelú cho.

¹⁰ Gemεge nnó áse ebwó nnó abé boó abi apooge né gepúge Eσωω, abó mamua ebwó, ágege nnó ákwane mampye utoo bimbó ne áse ebwó.

¹¹ Andée abi apye gefóge utoo bina nto, abó mambε andée ne gepo gelógéló, abé andée bi alá achoo f3 boó mabo, andée abi ágbaregé menyammyε bwó chánéné, abi alá bwεgemmyε, andée abi muú akagé nere metoo ne ebwó né yéndé meti.

¹² Muú ayi apoge né echomele Eσωω abó mamba le mendée ama, abo mangbaré baá bií, ne ula gepú bi chánéné.

¹³ Boó abi apoogé chánéné né echomele boó Jisωs aboo enógé ne akagé joo mejoo tágetágé gétugé deporé etiré detome ne Kras Jisωs.

Gekpekpegé genó eyi apye esé dékaá

¹⁴ Mbele mbo uméé manchwó ngé wo mboó ndo yi. Yémba nsame mbo nwe yina eta wyeé,

¹⁵ nnó nla chwó wáwá wó, wo akaá nkane boó aboo mampyege né ula gepúge Eσωω. Elé gepú eyigé na ne gelú echomele boó Eσωω muú álu mebe. Ewú nto ne elú gekwa ne nebome ení negbaré wáwálé Eσωω meko.

¹⁶ Elú mme gbógónó nnó unó bi Eσωω apye esé dékaá ne dékwolege ulú gekpekpegé genó.

Kras achwó fa mme nkane mekwaá, Mendoó Ukpea eléré nnó ji apye gabo wó.

Makiénné Eσωω nto ágé ji.

Boó ágaré mekomejoo wuu fa mme.

Gejamegé boó afyεé matoo ne ji.

Eσωω ase ji afé mfaá né melu ngo.

4

Sege gébé ne ánlere gebyo

¹ Nana, Mendoó Eσωω egarege gbogona nnó meso gébé boó bifo ályage nye deporé abya melóméló. Akwolege nye lé mandoó gebyo ne unó bi aló nchye álerege.

² Boó abifo áselé nye unó bina álerege éké ebwó ágarege unó bi ulú wáwálé, yémba ebwó amboo ákaá nnó elé gebyo. Ndere ebwó apyεmba, matoo bwó ákwe kénde, akagé sé genó eyi gelú gyé ne eyi gelú chó.

³ Ebwó agarege nnó boó ábagé f3 neba, ne nnó ányége f3 ufó menyéé ebifo ebi Eσωω akwyéé nnó boó áchyege ji matame ányégé ndere ákamé ne ji ne akage wáwálé ayi atome ne ji.

⁴ Yénde genó eyigé Eσωω akwyéé gelo, muú ashyage f3 genó mbogé

aké áselé geji achyεge matame mbaá Εσωω.

⁵ Néndé mekomejǎó Εσωω ne mmyemenene ápyé geji gela pópó.

Be maá utǎó melǎmélǎ mbaá Kras

⁶ Ne mbǎgé ǎgaregé áημε unó bina, ǎbeé nye maá utǎó melǎmélǎ mbaá Kras Jisǎs ne ǎbǎó nsa né depǎré Jisǎs εtiré delu mmu abya melǎmélǎ ayi alere wǎ ǎkwǎlegé.

⁷ ǎfyegé fǎ mekpó mandoge ukenkene abya abi ála pogé fǎ bǎó ákwǎlege Εσωω. Pye menyammye wye awúgé ne mampyege unó bi Εσωω akεlege.

⁸ Muú aké apyεé menyammye wuú abenege nnó apyεge metu εlǎme, yémbǎ muú aké apyε menyammye wuú abenege né mampye genó εyigé Εσωω akεlege, εlǎme epwǎó néndε abεé ne nsa né genwǎ εyigé nana ne εyi gechwǎ meso gébé.

⁹ Genó εyigé njǎó mbǎ gelú wǎwǎlé ne yéndemuú anere metǎó wyeé.

¹⁰ Ge ula bi εsé démmye dépye utǎó ne eshye mbǎ. Esé déneré metǎó ne Εσωω muú álu mebe. Ji ne alu Menchyé genwǎ mbaá εsé ako, chacha bǎó abi ákamé ne ji.

¹¹ Gé unó bi ǎbǎó manlere na ne fyε eshye nnó ápyεge ubi.

¹² Ékágé ǎpye genó εyigé bǎó áselé wǎ fuú né dembane tyε, leré lé gepǎ gelǎgélǎ mbaá bǎó ako abi áfyεé metǎó ne Εσωω, né mejǎó wye, né genwǎ jyε, né gejeé εyigé ǎbǎó ne bǎó, né metǎó ewé ǎfyεé ne Εσωω, ne né metǎó wye ewé elú pópó.

¹³ Chyεé gébé jyεé ǎkúgé mekomejǎó Εσωω né echomele bǎó Εσωω, ǎfyεge bǎó eshye ne ǎlere εbwǎ mekomejǎó kpaá τε me nchwǎó.

¹⁴ Ékamegé ǎfeé mekpǎ né εchyε ewé wǎ ǎwyaá. Εσωω achyεé wǎ εchyε ewémbǎ gébégé ekwǎ bǎó kpakpa echomele Εσωω ánere wǎ amu mmye. Εσωω apyεé εbwǎ ágaré εchyε ewé Εσωω achyε wǎ.

¹⁵ Chyε gemε jyε ǎpyεgé unó bina yéndégébé nnó bǎó ágεne nkane utǎó byε uwεne.

¹⁶ Sé gébé ne genwǎ jyε ne unó bi wǎ ǎlerege. Pyεge wye unó bina néndε ǎke ǎpyε mbǎ ǎwenegé nye gemε jyε ne εyigé bǎó bií áwuú wǎ.

5

Majyεé ndere ǎgbaregé ákwi andée

¹ ǎjǎgé fǎ mejǎó metometo ne mekoó mende, chyεge lé ji majyε ndere nte wye. Chyεge njyε usa majyεé ndere aηmo byε.

² Chyεge akoó andée majyεé ndere amma byε, chyεgé ntó ansǎ ándée majyεé ndere aηmo byε abi ándée, pyεgé mbǎ né εbwǎ ne metǎó wye mmu pópó.

³ Chyεge enoge mbaá ándée bi alu ákwi ándée wǎwǎlé.

⁴ Yémbǎ mbǎgé mekwi mendée awyaá baá, yele upyáne, genóge mbe εyigé εbwǎ abǎó mangi gelú nnó, abǎ apógé mala upú bwǎ ndere bǎó echomele Εσωω ábǎó mampye ne áshuge ntó ulǎó melu εbi ama bwǎ ne ante ábǎ ǎpyε. Aké apyεmbǎ, metǎó ntó εgǎó Εσωω.

⁵ Ne mendée ayi alu mekwi mendée wǎwǎlé, élé ayi ála pó fǎ ne muú ayi apógé ji, anεregé metǎó wuú ne Εσωω ne anεnemmye mbaá Εσωω utuú ne ηwǎmese nnó Εσωω apóó ji.

⁶ Ne mekwí mendée ayi achyεge gemε jíí manyεgé genwǎge mme, agbo me ye élé álu mebe.

⁷ Gárege aημε unó bina, nnó ékágé muú fǎ agé meti ewé ashulé εbwǎ ndo.

⁸ Ne muú ála pele aημε bií, ushuú chacha ula gepú bií jimǎ ebyennó ashya makwǎlé depǎré Jisǎs εtiré défyε metǎó wyeé ne abǎ apwǎ muú yi ála fyε metǎó ne Εσωω wǎ.

⁹ Mekwí mendée akwǎnege usaá aημε uléε ne ǎgbéε mabǎ mií né gelu-age akwi abi echomele Εσωω epoge εbwǎ. Ne abǎ mambe mendée ayi abǎ ábané élé menǎ ama.

¹⁰ ǎbǎ mange nnó alu mendée ayi bǎó afεge galǎgǎlǎ yi ji apyε, awéε baá chancha, anene aηkéé, ashwǎnege uka bǎó Εσωω, apóóge bǎó abi ágεne efwyale, achyεé gemε ji mampyεge galǎgǎlǎ né yende meti.

11 Ɔfyegé fɔ akwi andée abi alu ambane né geluage abi abɔ mam-poo ebwɔ nénde gejeé eyigé ebwɔ áwyaá né ubele gekulege né matɔ́ bwɔ́, getogé gepwɔ́gé metɔ́́ ewé ebwɔ́ áwyaá makwɔ́lé meti Kras, ákelege nnó ama ábá áno bicha.

12 Nɔ́ere ápyembɔ́, áchɔ́ mashu ne Kras gétúgɛ́ alá bele menomenyɛ́é ewe ebwɔ́ ányɛ ne ji wɔ́.

13 Né egbe ewé fɔ ala ambwa, ákene upú upú. Ewé ekpe chɔ́́ elu nnó, ábɛ́é fɔ́ lé ámbwá abiabi, ájógɛ ntó bɔ́́ mesomeso, ama áfyɛ́é mano né depɔ́ré bɔ́, ájɔ́ógɛ́ depɔ́́ etiré déla déta ebwɔ́ wɔ́.

14 Nɔ́ere elúmbɔ́, majyɛ́é ma malu nnó, áso andée abi álú akwi ama ábá anó, ábyé baá, ápele upú bwɔ́, nnó ekágɛ́ áchye muú mawame se meti áchɔ́ógɛ́ esé mabɔ́.

15 Nénde ákwi ándée abifɔ́ ano me mewaá, ákwɔ́lé danchɔ́meló.

16 Ne yénde mendée ayi ákamé ne Jisɔ́s, abege mekwi mendée ula gepú bíí ábɔ́ mampógɛ́ ji nnó metuú ewémbɔ́ ebegé sé ewé echomele bɔ́́ Eɔ́wɔ́ nnó egéné meti mampógɛ́ lé akwí abi alá pɔ́ ne bɔ́́ abi apoóge ebwɔ́.

Gefɔ́́ eyigé agbarege akpakpa né echomele Eɔ́wɔ́

17 Ne ákpakpa abi ápyɛ utɔ́́ Eɔ́wɔ́ chancha, ábɔ́ manchye ebwɔ́ gekpekpɛge enógɛ́, ushuú chacha abi áfyɛ́é eshye mangarege ne manlerege mekomejɔ́́ Eɔ́wɔ́.

18 Nénde asa né mekomejɔ́́ Eɔ́wɔ́ aké, “Ɔwegé fɔ́ meno mpɔ́ nnó ányége fɔ́ menyé gébégɛ́ aké apyɛ utɔ́́ ne ji mando erise.” Asa ntó nnó, “Muú ayi apyɛ utɔ́́ abɔ́ mansɛ nsa utɔ́́ bíí.”

19 Ekáge ɔ́wuú ndó yi bɔ́́ ashulege muú kpaá echomele Eɔ́wɔ́, ekosé nnó bɔ́ ntɛse ábegé apea ye áléé abi ágarege nnó ji alu gye.

20 Bɔ́́ aké ápyɛ wye gabo shulege ebwɔ́ ndo gbɔ́ɔ́nɔ́ né echomele bɔ́́ Eɔ́wɔ́ nnó bɔ́́ abifɔ́ ábógɛ́ efɔ́́.

21 Eɔ́wɔ́, ne Kras Jisɔ́s choncho ne makiénné ayi Eɔ́wɔ́ ajyaá álú bɔ́ ntɛsé ba, ndere me ngarege wɔ́ ne metɔ́́

wa meko nnó wɔ́ ɔ́bele majye mi me nchyeé mbɔ́ wɔ́ na. Ɔké ɔ́pyɛ́é genó mbaá bɔ́́ ɔ́leregɛ́ fɔ́ angya, se nnó bɔ́́ ako álu wye janja.

22 Ɔwege mmyɛ manere muú amu mekpo manje ji nnó abɛ muú utɔ́́ né echomele Eɔ́wɔ́, ɔ́kpégɛ́ fɔ́ mbwa ne gabo yi bɔ́́ bicha ápyɛ́é. Bele gerjwá jyɛ pópó.

23 Gétúgɛ́ unɛ ebi ummyɛ wɔ́ yéndégébé, ɔ́mage nyú se le manaá mamímamí. Selé ntó ekɛke mmó ɔ́nyúgɛ́, ɔ́pyɛge mbɔ́ ɔ́myɛ́é sé yéndégébé.

24 Gabo yi bɔ́́ bifɔ́ apyɛ́é alu wáwá mangɛ ne alerege nnó ebwɔ́ ákpene nye né unɔ́ mpa, yémbɔ́ ayi bɔ́́ bifɔ́ ágenege nye gébé geji.

25 Wyembɔ́ ntó ne elú né galógáló ayi bɔ́́ apyɛ. Galógáló ayi bɔ́́ apyɛ alu wáwá mangɛ, yémbɔ́, yé ebɛ elé ayi alá ágéné fɔ́ kɔ́kɔ́ge, akágɛ la fɔ́ bibíí.

6

Majyɛ́é mbaá áfwɛ

1 Bɔ́́ ako abi alu áfwɛ ábɔ́ mangɛ nnó áchyege enógɛ́ gbene mbaá bɔ́́ abi ábɔ́ ebwɔ́. Garé ebwɔ́ ápyɛ́é wyembɔ́ nnó ekágɛ́ muú fɔ́ achɔ́́ mabɔ́ Eɔ́wɔ́ yé elé unó bi ese délerege.

2 Afwé abi bɔ́́ bi ábɔ́́ ebwɔ́, áfyɛ́é metɔ́́ ne Kras, ekágɛ́ ábyágɛ́ bɔ́́ abi ábɔ́́ ebwɔ́, elé ebwɔ́ ako álu baá Eɔ́wɔ́. Ebwɔ́ ábɔ́́ mampyɛ lé utɔ́́ bwɔ́ chancha ápwɔ́ ndere abɔ́ ápyɛ mbɛmbɛ néndé bɔ́́ abi ágéné nsa né utɔ́́ bi ebwɔ́ apyɛ́é, elé bɔ́́ Eɔ́wɔ́ abi ebwɔ́ afwé ábɔ́́ gejeé ne ebwɔ́. Lere ebwɔ́ unó bina, ɔ́fyɛge ebwɔ́ eshye nnó ápyɛge ubi.

Majyɛ́é mi matomé ne anleré gebyɔ́ ne mmwólé ŋka

3 Ne muú aké alerege unó bi cha ebi ulá kwane ne mekomejɔ́́ Ata sé Jisɔ́s Kras, ayi álu wáwálé ne ulá ukene ntó ne unó bi áleré esé ndere dékwɔ́lege meti Eɔ́wɔ́,

4 alu muú ayi mmu agbeé ji ne nepa, ne akáge ye genó ne afye lé mekpo manyége mbeé né ukɛke uchu ebi úlú né ŋwe Eɔ́wɔ́. Unó bina ne

upyéé bɔ́ áké ábɔ́ unó matɔ́ áɔ́ abifo, ábɔ́ mawáme, áchɔ́ bɔ́ mabɔ,

⁵ ne mbeé ayi ála byéé. Elé bɔ́ abi uferé ebwó ula pó sé mmu cho ne ákágé sé ntó genó eyi gelú wáwálé ne áfere nnó meti Esɔwɔ elú lé mampye ebwó abɔ gefwa. Ekágé ɔgya ye mbaá yi ufɔ́ bɔ́ bina úlú.

⁶ Elú wáwálé nnó mankwólé Esɔwɔ achwɔ́ ne nsa, mbɔ́gé unó bi déwyaá ukwane esé metɔ́.

⁷ Nénde, ye genó eyigé ese déchwɔ́ ne geji né mme yina gepó, ne elú ntó wáwálé nnó ye genó eyigé dékpane fa mme déjye ne geji gepɔ́.

⁸ Ndere elúmbɔ́, mbɔ́gé débége ne mandeé ne genó eyigé dénye unó bina úkwáné ne ese.

⁹ Bɔ́ bi ákelege mambɛ ne gefwa ákpene né mmuameno, ákwene né mmu metaá gejamégé unkenége uno ne usɔ́ depɔ́ tire defyéé ebwɔ́ né mmu efwyale ewe echɔ́ genwáge ebwó.

¹⁰ Nénde gejegé nka ne gepye bɔ́ ápye yéndé gefɔ́gé gabo. Bɔ́ bifo ályaá mankwólé depɔ́ré Jisɔs etiré esé defye metɔ́ wye gétúgé ákelege mambɔ́ gejamégé nka. Ndere ápyeé mbɔ́ áwáne gemenge bwó ne gejame mesome ewé kpaá.

Genó eyige Pɔl akelege nnó Timōti ákad

¹¹ Ne wɔ́, muú Esɔwɔ́, boó unó bina, mmyege mampyege genó eyigé gelú cho, nógé wye lé ji, fyege metɔ́ ne ji, bɔ́gé gejeé ne bɔ́, koóge metɔ́, selé depɔ́ pere.

¹² Myemye ulúlú ndere muú ayi áfyéé metɔ́ ne Kras, nneré metɔ́ mambɔ́ genwá eyi gélágé byé. Elé gétúgé genwá eyigé na né Esɔwɔ́ ákuú wɔ́, ɔtene né mbe ushu gejamégé bɔ́ ntesɛ ɔgaré nya gbɔ́nɔ́ nnó ɔfyé metɔ́ ne Kras.

¹³ Me ngarege wɔ́ unó bina uko né mbe ushu Esɔwɔ́ muú achyege genwá mbaá yéndé genó ne né mbe ushu Ata se Kras Jisɔs muú atene né mbe ushu Pɔntyɔs Palet agaré wáwálé ayi atome ne jimbo.

¹⁴ Me ngarege wɔ́ nnó ɔbɔ́ mampyege unó bina uko, ɔké ɔpyeé mbɔ́ muú fɔ́ áshúlégé wɔ́ ndo. Ne pyege wyembɔ́ kpáte Ata sé Jisɔs Kras amagé chwó.

¹⁵ Kras achwɔ́ nyé wye né gébé eyi gekwané Esɔwɔ́ metɔ́. Ji Esɔwɔ́ mbií ne abɔ́ bɔ́ ako. Ji alu mfwa bɔ́ afwa ne Ata yi bɔ́ áta,

¹⁶ Ji mbií ne ála gboó ne ajwlege né mmu gengbɔ́ eyigé yé muú alá kágé jye kwókwólé wye. Yé muú alu danje ji ne yé muú akágé ge ji. Enógé ne uto ube ebií te kwyakwya. Amen.

¹⁷ Garé bɔ́ abi awya gefwa fa mme yina nnó ékágé ebwó ábwéagé mmye. Garé ebwó nnó ékágé áneré matɔ́ bwó né gefwa genó eyigé déla dékagé mbɔ́gé gebéé te kwyakwya, áneré lé metɔ́ ne Esɔwɔ́ muú achyegé esé yéndégenó detú nnó dényége ne nechóchó.

¹⁸ Gare ebwó nnó, ápyege galógáló, nnó utɔ́ ulúlú ne ube gefwage bwó, ánenege amu áchyege echye, ápógé ate bɔ́.

¹⁹ Aké ápyembɔ́, ánywérege gefwáge bwó, ne ákwyegé mbɔ́ elé nebómé nelónéló né genwá bwó eyi gechwɔ́ meso gébé. Ge mbɔ́ ne abɔ́ mampye nnó abɔ́ genwá eyi gélu genwá wáwálé.

²⁰ Timōti gbare unó bi Esɔwɔ́ afye wɔ́ né amu chancha, ɔkpegé né mejɔ́ ewé ela epó ne nsá. ɔnyégé fɔ́ mbeé ne bɔ́ gétúgé depɔ́ etiré bɔ́ áké délu denge ewé délá depó.

²¹ Bɔ́ abifo áferé nnó áwyaá gefɔ́gé denge etiré na, gétúgé eyigémbɔ́ áno mewaá, ákwlegé sé depɔ́ré abya melóméló etiré ebwó áfyéé metɔ́ wye. Nnenemmye nnó Esɔwɔ́ alere wɔ́ galógáló.

Ἡ ὡς αἰ ἀγβεὲ ἡ ὡς εἰπεῖ εἰς Πῶλ ἀσαμὲ μβαῖ Τιμοῦτι

¹ Με Πῶλ μουὺ Ἐσῶω ἀγβαῖ ννὸ μβε ἡγβά Κρας Ἰῆσῶς νδере ἰ ἀκελεγε, ἡγῶρέγε δεπῶ εἰτι δέτομε ne γεἡῶά εἰς γέλαγέ byé εἰς ἰ ἀνέμένο ννὸ ἀχγεγε βῶῶ νδере ἀχῶμε μμῶ ne Κρας Ἰῆσῶς.

² Νσαμὲ ἡ ὡς ἰνα μβαῖ Τιμοῦτι, μαῖ ἰ μβῶῶ γεἰε ne ἰ δῶ. Νἡεμῶ ne ννὸ, γαλόγῶ, meshwe, ne nesῶ εἰτι νέτανεge μβαῖ Ντε se Ἐσῶω, ne Ἄτα se Κρας Ἰῆσῶς né βέ ne ὡ.

Πῶλ ἀφῶε Τιμοῦτι εἰshye

³ Τιμοῦτι me νταμέγε Ἐσῶω μουὺ me μῶῶ utῶῶ bií ne μετῶῶ wa μμῶ πόπῶ νδере ἀτε ba ἄβῶ ἀπῶε, mentée ὡ ἡνδэгэбé né μμῶμενε.

⁴ Νδере ντεε manse ἰγε γέβέγε delyagé até, mmwólé εἰπε me utuú ne ἡῶμέσε, mángé ὡ ννὸ μετῶῶ wa εἰγε ne nechóchó.

⁵ Με nlu ντεε nkane ὡφῶε μετῶῶ ὡ meko ne Ἰῆσῶς, ὡ nkane Lois mma ὡ εἰς μουὺ κπαῖ ne Yunis mma εἰς ἄβῶ ne ὡ ἀβῶ ἀπῶε nya. Ne nana menkaá wáwálé ννὸ ὡ ὡῶ ντὸ gefῶge μετῶῶ wembῶ.

⁶ Γέτῶ εἰνα ne ἡγῶῶ ὡ ννὸ ὡῶῶ εἰshye εἰπε Ἐσῶω ἀχῶ ὡ γέβέγε menere nya ὡ εἰὡ mekpo, élúli éké mewε.

⁷ Νένδῶ Ἐσῶω ἀχῶ fῶ εἰσε mendoó wuú ννὸ εἰπε εἰσε defῶge εἰῶ ὡ, ἀχῶ le εἰσε mendoó wuú ννὸ εἰshyege εἰσε utῶ εἰπε εἰσε debῶge γεἰε ne βῶῶ ne mágbárege menyammye.

⁸ Ne ékágé μμῶ εἰgboge ὡ γέβέγε ὡke ὡgarege βῶῶ depῶré Ἄτα. Ékágé μμῶ εἰgboge ὡ γέτῶge me ἰ nkpene denῶ getu jí. Yémbῶ kame mangε εἰπε εἰshye gétῶge ἰna melómélῶ νδере Ἐσῶω ἀχῶge ὡ utῶ.

⁹ Ἐσῶω ἀφῶ sé né εἰshye gabo ne akuú εἰσε ννὸ débe βῶῶ bií. Épῶfῶ gétῶge utῶ ulólῶ ebi ese dépye, ele

gétῶge ἰ abῶ ἀφῶ me te nya mampye νδере ἰ ἀκελεγε né ulῶ melu bií ebi ukene ne Κρας Ἰῆσῶς.

¹⁰ Ne nana ἀπῶ εἰσε dékaá ulῶ melu bií νδере Menchyé γεἡῶ sé Κρας Ἰῆσῶς ἀχῶ. Κρας ἀῶ utῶ negbo. Ne ἀφῶ εἰσε μεἰ γεἡῶ εἰς γέλαγέ byé ne ἰna melómélῶ wuú.

¹¹ Γέτῶge ἰna melómélῶ ἰna, Ἐσῶω ἀγβα me ννὸ μβε ἡγβά, μουὺ αἰ ἀγῶge, ne menlere ἰna melómélῶ wuú.

¹² Γέτῶ εἰγεἰmbῶ, ne me ἡene mbo εἰshye. Yémbῶ μμῶ égbῶῶ fῶ me nénde me nkaá μουὺ ἰ mfyé μετῶῶ wa ne ἰ. Ne nkaá ννὸ ἀκῶge gbare unῶ bi ἰ ἀφῶ né amu ya κπαῖ té bií bimbῶ ukwῶnege.

¹³ Κῶge majye malómálῶ ami me nchye mbo ὡ cháncha. Óké ὡῶε mbo fyége ὡ μετῶῶ ne Ἰῆσῶς, bῶge γεἰε ne βῶῶ ὡ νδере εἰσε bi déchome μμῶ ne Κρας Ἰῆσῶς dépye.

¹⁴ Bélege wáwálé ἰna εἰς Ἐσῶω ἀφῶ ὡ né amu chacha. ἰ ἀφῶ ὡ wáwálé ἰna né amu né utῶ Mendoó Ukpea εἰπε εἰshyege εἰπε μμῶ.

¹⁵ Καῖ ντὸ ννὸ ἀἡme bi átane né gebage mewaá Ἐῶa ako chóncho ne Figelῶs εἰὡ ne Hεmogenes ἄβῶ me.

¹⁶ Νἡεμῶ ne ννὸ meἰ Ἐσῶω εἰπε ne ula gepú ὡnesiforus, nénde ἀφῶ me εἰshye μετῶῶ ἡνδэгэбé, μμῶ εἰπε fῶ ἰ ννὸ me nlu né gepúge denῶ.

¹⁷ Γέβέge ἰ akwῶne né melῶ Rom ἀκε me ne εἰshyege κπαῖ te ἡene me.

¹⁸ Νἡεμῶ ne ννὸ Ἐσῶω ἀφῶ ἰ galógálῶ bií unῶ mpa. Ne ὡ μβῶ ὡkaá me nkane ἰ ἀπῶ me né melῶ Ἐφῶs.

2

Τιμοῦτι menkwólé melómélῶ mbaá Κρας

¹ Τιμοῦτι μαῖ wa, βέ ne εἰshye εἰπε εἰshye né galógálῶ εἰς Κρας Ἰῆσῶς μουὺ ἀφῶge ne εἰσε ἰna déchome μμῶ ne ἰ.

² Unῶ bi ὡῶ me nῶ ne mbe ushu γεἰεἰmbῶ, lere ντὸ ubi mbaá βῶῶ bií μουὺ ἀκῶge nῶ μετῶῶ ne εἰὡ.

³ Ndere muú bee melóméló mbaá Kras Jisós abo makpome mmye mangε εfwyale εwe boó abi áfyε mató ne Jisós ágene.

⁴ Muú bee ayi apyεé utó bií ne metó wuú mmu εma nnó metó εgo muú kpaá ayi asele ji utó, aferege amu né depó εtiré boó meló ápyεé.

⁵ Wyεmbó ntó ne menlome gatele ne ate boó ala asele nsá mboge alá lome ndere mabe gatele mako akεlege wó.

⁶ Ele mempye makó ayi áfyε eshye mampye utó né mekó wuú ne akwane mabe muú yi anyé mbwe yi mbe.

⁷ Fere unó bi menjó mbó, ne Ata apoge nye wó akaá ubi uko.

⁸ Jjige fó nte nnó Jisós Kras akwilé nya né negbo. Jjigé fó nte nnó ji alu mpyáne mfwa Devid ndere elu mmu abya melómelo ayi me ngare. *

⁹ Abya melóméló ayi me ngarege ne ngene εfwyale. Awele me ne bo mkpokove eke me kwene εbe, yémbó muú ákáge we fó mekomejó εσωω ne bo mkpokove.

¹⁰ Ne me nkame mangε εfwyale we, gétúgé boó abi εσωω ajya, nnó εbwó ntó átáné né εfwyale gabo gétúgé áchomé mmye ne Kras Jisós abo ntó ηgo ayi alá byεé.

¹¹ Mejó wena elu wáwálé εwé εjó nnó:

“Mboge εsé dégbo ne ji,
debeé nye ntó né genwá déjwale ne ji.

¹² Mbogé εsé dekoge metó gétúgé εfwyale εwé dégene,
déjwalege nye ntó né geluoge εnoge ne ji.

Mbogé εsé déshyage nnó dékage fó ji,
ji ntó ashya nye nnó ákagé fó εsé.

¹³ Mbogé εsé delá dépye fó unó sé wáwálé,
ji apyεé wyεé unó bi wáwálé gétúgé nnó ji akage kwaré fó abe muú ayi ji alá pó.”

Muú utó ayi εσωω ágboó ne ji

¹⁴ Tegé εbwó unó bina, okwele εbwó mbeé né mbe ushu εσωω nnó ékáge εbwó anyεge mbeé né ucho mejó. Gefogé mbeé yina ayi alá póge ye né meti fó, atyaá boó lé makpo abi áwuú ji.

¹⁵ Mmye lé mangi mekomejó εσωω nnó abe ne mabo malómáló né mbe ushu wuú, nkane muú utó ayi mmye εla gboó ji. Ji alerege mekomejó εσωω ayi átome ne unó bi ulú wáwálé ne alerege ubi chancha.

¹⁶ Jfyεge fó mmye ne boó abi ajóge depó tire dela tanεge fó né mekomejó εσωω, nénde dépye boó ajye wyε mbe mampyεge unó bi εσωω alá akεlege.

¹⁷ Unó bi εbwó alerege ulú eke etukwe gepa eyi genyé muú menyammye geláge gboó. Né geluoge boó bina Hεμενωσ εbwó ne Fileτωσ alu wyε.

¹⁸ εbwó ályaá meti εwe alerege wáwálé, alá leré le nnó εσωω apye me boó ákwilé né negbo. Nkane ápyεmbó, áfyε gepwa mbaá boó bifo abi ábó áfyεé me metó ne εσωω.

¹⁹ Yémbó, mekomejó εσωω atene wáwálé eke nebame gepú εníne átene né εtarave ye genó gekáge nyige ji. Asa wyε áké, “Ata akaá boó bi álu abi.” Asa ntó wyε aké, “Yéndémuú yi aké alu muú Ata abo manlyaá gabo mampyεge.”

²⁰ Yéndé gepú eyigé mfwa, uchwere menyé ube wyε, ebi ákwyε ne gul ne seleba ubeé wyε, mamba, uku, ne bo asele ntó abe wyε. Ebifo ulú ebi uwyá εnoge, alá nyé menyé wyε tametame ne ebifo ulú ebi ula pó ne εnoge, anyé menyé wyε gébé geko.

²¹ Wyεmbó ne yéndémuú ayi alyaáge gabo nnó abe pópó né mbe ushu εσωω, abeé. Alu nkane uchwere menyé ebi uwyá εnoge. Abelege geme jí nnó akpome menyammye wuú nnó mbó gepú asele ji ápyεge utó ulú wéyε.

²² Né getu eyina, bo ályaá gepó gebogebo eyi njeusa ne aso abifo áwyaá. Fyε lé mekpo wyε mampye

* **2:8** Elú wáwálé nnó: Dékage nnó Jisós alu mpyáne Devid εwena εleré nnó ji alu Muú yi εσωω akweré ji alá gefwa, ayi εσωω anyémene nnó achwó.

genó eyi gelú cho. Fye metó wye ne Eσωω. Bó gejeé ne ate aημε. Be ne nesó nkane okene ne ate aημε abi ákuú mabó Ata ne mató bwó mmu pópó.

²³ Ochoge mbwa ne bó abi ányé ukenkene mbeé nende, wó okáá nnó gefogé mbeé yina áchwó bó ne mawáme.

²⁴ Ne muú utó Eσωω abó fó mambé menwáme mawáme, abó mambé muú nesó mbaá bó ako. Abó mambé menlere melomelo ne metó ela só ji wáwá.

²⁵ Ajógé mejó ne nesó ne achye majye mbaá bó abi alá káme ne ji wó nnó ákaá mbaá ayi ebwó alu gyéé. Nkane opyembo, Eσωω akáge néne ebwó meti akwore metó bwó ákaá wáwálé ayi atome ne ji.

²⁶ Ne nnó ndófo akage kere né defore débwó átané né mataá danchomelo muú abó apyene ebwó alá wuú lé ne Ji.

3

Gepó eyigé bó abéé nye ne geji né kwyakwya gébé

¹ Ne kaá nnó gébé eyigé mme ake alé chwó kwya, efwyale ejame nye dóó.

² Gébé eyigémbó akwaá abó nye lé gejeé ne gemége bwó ambó, abó nye geje ne ηka, ábwége mmye, áchyegé nye sé ate enoge, áshye ate, áwuú nye sé majye ámmá ne ante bwó, ye oma pye bwó ndé, mató ágóó fó ebwó, abéé nye sé pópó né mbe ushu Eσωω.

³ Alomé nye sé melu, agene nye sé meshwe ne ate ákwaá, áchwó nyé ate mabó, ábálege mató, ápyéé efo, ákií nye sé genó gelógéló.

⁴ Achyegé ate ájeé mankwaá, alá nye bó gebyó, ápye unó tametame, ágbége nye ne gempoge, abó gejeé manyé genwá, abó fó gejeé ne Eσωω.

⁵ Gébé eyigé mbantó abéé nye eke bó abi ákwálege depóre Eσωω, yémbo áshyá nye utó bi úlú wyéé. Ochoge fó mbwa ne ufó bó bina.

⁶ Né geluage bwó, abifo ákpene né úpu bó alá ajeé mbaá andée abi apwa ebwó mmye. Andée bimbo álu

abi gabo ayi ebwó ápye ne ákwálege, áchyegé ebwó efwyale né metó.

⁷ Andée bina áwya gejeé mangi yéndé gefogé genó eyi mató bwó ágarege, yémbo akágé, kwone fó mbaá ayi ákaáge genó eyi gelu wáwálé.

⁸ Ne ndere Jens ebwó ne Jambras átene nya ukpene ne Mosis wyembo ntó ne bó bina ála kámege ne genó eyi gelú wáwálé. Ebwó alú bó abi mató bwó alá ferege sé depó chánéné, ábyó gebyó nnó áfyé mató ne Eσωω.

⁹ Yémbo ájye nye ye teté ne unó bwó ebimbo nénde, ela gachye bó ákaá nnó ebwó álu ukenkene bó. Ndere ebo epye nya ne Jannes ebwó ne mejeé wuú Jambres.

Pól achye Timōti kwyakwya majye

¹⁰ Ne nana wó Timōti, okáá unó bi me nlecege, okáá gepó ya, ne genó eyigé me mferege mampye né genwá ya, okáá nkane me mfyéé metó ne Jisós, nkógé metó, gejeé eyi me mbó ne ate bó.

¹¹ Ne okáá nkane ntene janja né gejamégé efwyale ewé ekwálege me, okáá ndere bó ámmye amu ne me, okáá efwyale ewe me ngene, depó tiré dépye ne me né meló Antiók, Ikonyóm, ne meló Lystra. Okáá ntó ndere ámmye me amu ne me nkogé metó, yémbo Eσωω apoó me ntane wye ye jya gegoó me mmye wó.

¹² Elú wáwálé nnó yéndémuú ayi áchomé mmye ne Kras Jisós ne abó gejeé mambele genwá jí ndere Eσωω akélege, ate bó ágóó fó manchye ji efwyale.

¹³ Bó abo, ne bó gebyó bina, gabo ayi ebwó ápyéé, abéé nye ndere muú, abó nye debele akwe nnyi. Abwálege nye bó ne bó ntó ábwálege nye ebwó.

¹⁴ Yémbo wó Timōti cho wye mbe ne unó bi áleré wó, ne fyéé metó wye chancha. Wó okáá chánéné ufó bó abi áleré wó unó bina.

¹⁵ Ne wó okáá mé mekomejó Eσωω te dembane ayi achye wó denja etiré depye wó otané né efwyale gabo gétúgé ofyéé metó ne Kras Jisós.

16 Unó uko bi úlú mmu ηwe Εσωω utane lé né uferé Εσωω jimbo. Unó bina upoge manlerege ese unó bi úlú wáwálé, unyane boó bi ápye gabo, unyage ese mati yi dela kwóle chancha wó, ne alerege ese nkane débóó mambelé genwáge sé cho ndere Εσωω akelege,

17 nnó yéndémuú ayi apyεé utóó Εσωω abe ne denqa deko, akwane mampye yéndé utóó ulóóló.

4

1 Me njógé unó bina ngarege wó ne eshye né mbe ushu Εσωω ne Kras Jisós muú achwógé nye mangbáre gefwa jí ne mansó mpa boó abi agboó ne abi álu abe, nkpeage wó nnó,

2 ogarege boó mekomejóó yina yendégébé opwage. Ye né gébé gelógéló ye gébé gebogebo. Pyegé boó ákaá mati ayi ápye gyεé, nyane ebwó nnó ályaá gabo. Fyεge ebwó eshye, koógé metóó ne alerege ebwó unó bina.

3 Néndé gébé géchwó nye eyi boó ála ákií nye se manwú wáwálé ayi boó alerege, ála aferé nye le unó bi ebwó ákelege ne ákelege nye le anlere abi alerege ebwó unó bi ulóme ebwó metóó.

4 Ne ályage nye manwú genó eyi gelú wáwálé ála ákwále lé ukwene bó abya.

5 Ne wó Timōti ye ema ebe nnó gbarege wye mmye jyεé. Ye ogene efwyale nnó, koóge wye metóó, pye utóó bye ndere mengaré abya melóméló. Pyegé utóó bye ebi Εσωω achye wó uko.

6 Mbógé né getu ya, nla me meti gewúle. Ela gachyεé manoó ma magbele mme nkane mmóó gepε.

7 Me mmye ummye ulóóló, nlome gatele wa abyé. Ngbare depóré Kras chancha kpa te nnére.

8 Ne nana nsa wa agile me. Nsa yimbo elé ela genwá ewé muú ayi abéé cho né mbe ushu Εσωω abóó. Muú yi achyεge nye me ela ewéna né bíí bi mbo elé Ata. Ji asóó nye mpa yéndémuú chancha né bíí mpa.

Achyεge nye fó le me mbií, achyεge nye ntó boó abi ágilé ji ne gejeé nnó ji achwóó.

Mechó ewé etomé Pól jimboó

9 Ne kele meti ochwó obane me wáwá.

10 Néndé Damas alyaá me afe né melo Tessalonika gétúgé abóó gejeé ne unó mme. Kresens ntó afé melo Galasiya ne Titós afé Dalmatya.

11 Wye le Lukase jimbií ne ala fa ne me. Oke ochwóó se Makós enyú ne ji dechwó, néndé ji apoóge me né utóó dóó.

12 Ntó mbo Tikikós né melo Efesos.

13 Oke ochwóó se nku gefwene wa ayi nlyaá mbaá menme se Kapus né melo Truus, ne bó ηwe ba ochwóó ne ebwó, ushu chancha uchancha bó ηwe ba bimbo ojigé fó nte.

14 Aleksanda mampye utóó ete, apye me gabo ayi apwóó amu. Ata Εσωω achyεge nye ji nsa né genó eyi ji apyεmbo me.

15 Wó mboó, kaá nkane ofye mmye ne ji, néndé atene ukpene ne mekomejóó ayi esé délerege.

16 Bíí bi me nkpeene unó mpa bi mbe mashyaá mmye ya né depó tire ámále me mmye, ye muú ama ayi achwó nya wye nnó apóo me apó. Ebwó ako abo me, nene le mmye nnó Εσωω asógé metóó ne ebwó.

17 Yémbó Ata abó alu ne me ne achye me utó nnó ngare mekomejóó wuú gbene nnó boó bi alá pó boó Jus áwuú. Ne ji afere me né meno genyanya.

18 Ata Εσωω aferege nye wye me né yéndé efwyale gabo ewé mkpene, ne apóge nye me mkpe né gefwa jí, eyi gelu né mfaánebuú. Matame mabé ne ji te kwyakwya ne kwyakwya. Amen.

Kwyakwya matame

19 Tame Priska, ebwó ne Akwila ne ula gepú Onesiforus.

20 Erastus ala né melo Karent, Trófimos ntó ameeé nlyaá ji né melo Melitos.

21 Mmye ochwóó gemεge nnó neba nekwone. Yubolos, Pudens, Linós,

Klodya ne aḡme abi álu we ako áké
ntame wᵔ.

²² Nnēnemmye nnó Ata abe ne wᵔ,
ne nnó álérégé enyú ako galógáló.

Ἡμε ayi Pṓl ásamé mbaá Titos

Matame

¹ Elé me Pṓl maá utṓs Ἐσωῶ ne nḡbá Jisṓs Kras ne nsamé ἡμε yina. Ἐσωῶ achyεé me utṓs bina gétúgέ bṓs bi ji ajyaá nnó ábέ abií, nnó mpyé ebwṓ áfyεgέ wyε metṓs ne Ἐσωῶ ne nnó mpyε ebwṓ ákaá wáwálé ayi ápogέ ebwṓ ákwṓlege depṓré Ἐσωῶ chánéné.

² Ἐwéna epógέ nnó ebwṓ áneré metṓs mambṓ genwá eyi gélágέ byé eyi Ἐσωῶ muú ayi álá abyṓgέ gebyṓ ányεέ me meno te ukwene nnó achyεgέ.

³ Ne gébέ eyigέ ji ajyaá gekwṓnégέ, ji apyε genwá eyina gegené né mekomejṓs wuú. Elé mekomejṓs yina ne Ἐσωῶ Mempoṓ sé áfyεέ me né amu nnó ngaregέ. Ne wyε nkane Ἐσωῶ achyεέ me majyεé, mbṓntó ne mpyεé utṓs bií.

⁴ Me ntṓme ἡμε yina mbaá Titos. Me ngboṓ ne ji ndere εsé ako défyεé metṓs ne Jisṓs.

Me nnemmyε nnó Nte sé Ἐσωῶ ne Kras Jisṓs Muú áwene gemége sé alere wṓ galógál, apyε ntó wṓ ὄbe né nesṓ.

Gepṓ eyigέ muú kpaá echomele bṓs Jisṓs abṓs mambε ne geji

⁵ Ula bi me ntṓmé wṓ né melṓ Kret úlú nnó wṓ óneré mampyε unṓ bi ulaá, ne nnó ὄjya ákpákpá né mmú gepúgέ Ἐσωῶ ndere me mbṓ ngare mé wṓ nnó ὄpyε né yéndé melṓ.

⁶ Muú ayi abεé muú kpaá né gepúgέ Ἐσωῶ, abṓ mambε muú ayi genwá jií gela gepṓ ne dembyṓ, ábané ele mendée ama. Baá bií ntó abṓ mankame ne Jisṓs, ábεé ne gepṓ gelógél, áchyεge enógέ mba bṓs kpakpa.

⁷ Muú kpaá né mmu echomelé bṓs Ἐσωῶ alu muú ayi apelé ndere utṓs Ἐσωῶ ukene. Ndere elúmbṓ, abṓ mambε muú ayi álá ákágέ shulé ji ndo, abṓs fṓ mambε muú nenḡga, muú ayi awyaá gefere, menyuú mmṓs,

abεé fṓ memmyε mammyε, ne abεé fṓ muú ayi aselegé ebwṓ.

⁸ Abṓ mambε muú ayi anene anḡkéé, agboṓ ne genó gelógél, muú ayi ak-agé gbaré mmyε jií, ajógέ mejṓs wuú gbógónṓ, abεé cho né mbε ushu Ἐσωῶ ne apyεé genó eyi ji abṓs mampyε.

⁹ Abṓ ntó mambε muú ayi agbare mekomejṓs Ἐσωῶ ayi alere ji chancha, nnó ji ntó akaá ndere aleregé unṓ bi bṓs Ἐσωῶ akwṓlegé, nnó áleré bṓs abi álerege unṓ ebicha nnó álu gyεé.

Weége anleré gebyṓ yéndégébe

¹⁰ Njógέ mbṓ mechṓ ewéna gétúgέ gejamégέ bṓs abi átene ukpene ne mekomejṓs Ἐσωῶ yina. Ebwṓ alú bṓs meno ne bṓs dembwalé chacha ekwṓ abi átomé wyεé eshyε nnó ábṓ mansṓ muú nsṓ ne atene cho né mbε ushu Ἐσωῶ.

¹¹ Ekamegέ wṓ ὄlyaá ufṓs bṓs bina ajyε mbε ne depṓti né mmu gepúge Ἐσωῶ. Ebwṓ ápyε me gejamégέ mala upú ákwe tametame ndere aleregé unṓ bi ebwṓ ambṓs ne abṓs nsa, ewé álá ábṓs fṓ manleré ubi wṓ.

¹² Muú ekpávέ bwṓ ama ayi alu muú melṓ Kret ewéna ajṓs ntó ato ne bṓs bií aké, “Bṓs Kret alu bṓs gebyṓ, bṓs nchyε ne ambwa abi ányεé genṓ.”

¹³ Mechṓ ewéna elu wáwálé ne ὄbṓ manshulegέ ebwṓ ndo, ὄwegé ebwṓ yéndégébe nnó ebwṓ ákeré ákamé ne genó eyi gelú cho eyi getome ne depṓré Jisṓs.

¹⁴ Amágέ wu nyε se ubi ebi bṓs Jus ajame yé.

¹⁵ Yéndégenó gelú pópṓ mbaá bṓs abi álá apṓ ne uferé uboubo né mmu metṓs. Yémbṓ abi álú ne uferé uboubo, ebwṓ bi álá áfyεé metṓs ne Ἐσωῶ wṓ, yé genó gefṓ eyi gelú ebwṓ pópṓ gepṓ. Deba etiré dégbeé ebwṓ matṓs dépyε uferé bwṓ úlú wyεé nchyenchyε.

¹⁶ Aké ebwṓ ákage Ἐσωῶ, yémbṓ gepṓgέ bwṓ gelere nnó áshya ji. Ebwṓ álu bṓs abi muú álá ákágέ bṓ gejeé ne ebwṓ ne áwú fṓ Ἐσωῶ. Ye galógál ayi ebwṓ ákágέ pyε ne bṓs ápṓ.

2

Majye ami Titos abó manchye bó echomele Jisos

¹ Ne wó Titos, óbó manleregé elé unó bi ulú cho ndere mekomejóó Esowó agarege.

² Chyegé bóó kpakpa né mmu gepúge Esowó majyéé nnó abe pere ne bóó, ápyegé utóó ne eshye, ákágé genó eyigé ebwó ápye, ákágé ndere ágbaregé mmye bwó, átene chánéné né metóó ewé áfyéé ne Jisos, abógé gejeé ne bóó. Akogé wye metóó chánéné gébége mmuameno achwógé.

³ Wye ndere ólere ákpakpa abi ande, mbóntó ne óbóó manlere abi andée, nnó ebwó ábé ne gepó eyi gechwóó ne enógé, áchóge fó bóó mabó, áchyegé fó gemége bwó né mmóó manyúgé. Aleregé elé genó eyi gelu cho,

⁴ nnó ebwó ápye áso andée ábó gejeé ne áno bwó ne baá bwó.

⁵ Gare ntó ebwó nnó ákagé genó eyi ebwó ápyeé, ábé bóó abi áno bwó, ebwó ebwó ne ákaá désóré bwó. Pye ntó ebwó ákaá nnó abó mampyegé utóó né upú bwó. Aleregé ntó ulóó melu áwugé áno bwó nnó ékágé mekomejóó Esowó abe ne gembya.

⁶ Wyembó ntó ne óbóó manleré njyéé usa nnó ákaá ndere ágbaregé mmye bwó.

⁷ Ne wó Titos óbó manlere gepó gelógéló né yéndégenó eyi wó ópyeé, ókwilegé manleré ebwó genó, leré ne metóó wye mmu pópó, ópyegé nselé.

⁸ Mekomejóó ayi atanege wó meno, abe ayi muú awúgé álá ákagé shulé wó ndo, nnó muú mawámé wyeé awugé meno egbe ji akpa mekpo unóó

⁹ Chyegé afwe majyéé nnó ábó manwúgé ne ante abi ábóó ebwó né yéndégenó, ápyege elé genó eyigé ebwó ákelegé. Ekágé átene ukóó ne ebwó,

¹⁰ yé unó bwó ntó ájogé fó. Ebwó ábé elé bóó abi ante bwó ákágé neré metóó ne ebwó nnó yéndégenó eyigé ebwó ápyeé gelerege elé ndere mekomejóó Esowó Muú áwene gemége sé alóme.

¹¹ Esowó aleré bóó ako galógáló wuú ayi ji áwenege gemége bó.

¹² Ne galógáló yimbó achyegé esé majyéé nnó déféré amu né depó etí delá déchwóó fó ne enógé mbaá Esowó, etí delu elé depóré mmwólé unó mme, nnó dégbarege mmye, debe ne genwá eyi gelu cho ne nnó dépye genó eyigé Esowó akélegé fa né mme yina,

¹³ ndere dégilé gekpekepegé genó eyigé esé déneré metóó wyeé gelu nnó Esowó sé ayi apwóó amu alerege mmye ne utó gefwa jíí. Esowó yina elé Jisos Kras Mewené gemége sé.

¹⁴ Jisos yina ne achyegé gemé ji gétúgé se nnó áwéné esé né yéndé gefógé gabo, ashwóne esé nnó débe bóó bíí abi akpané gechyéé mampye galógáló.

¹⁵ Titos óbó manleregé bóó unó bina, fyegé ebwó eshye ne weége ebwó ne uto ebi Esowó achyéé wó. Ne ókamegé muú abya wó ndere óleregé ubi.

3

Bege ne gepó gelógéló

¹ Titos, tége bóó byeé nnó áshúlégé mmye bwó mme mbaá ákpakpa ne bóó abi ábóó uto né meló. Áwugé ne ebwó, ábé ntó téné mampye genó eyi gechwóó ne galógáló mbaá bóó ako.

² Ekágé áchógé mabó muú fó, ályaa mawámé, áselé depó peré, ne nnó abe chancha ne bóó ako.

³ Néndé mbembe esé débó dekenegé ntó wye ndere ebwó, déwuú nya fó ne Esowó dépyeé nya gyéé. Dékwe nya eké afwe ndere dépyeé unó bi menyammye sé ákelegé ne ebi ugóó esé metóó. Déchwóó nya gébé se mam-balegé matóó ne ate. Bóó abifó áké ábóó unó matóó ásoó esé. Bóó abifó ápaá esé, esé ntó dépaá ate.

⁴ Yémbó gébége Esowó Muú áwene gemége sé áleré esé galógáló ne gejeé eyigé ji abóó ne esé,

⁵ aferé esé né efwyale gabo. Epófó gétúgé galógáló ayi esé dépyeé, ji age lé esé meshwe ne áwene gemé gesé. Ji ashwóné matóó sé nnó débó genwá eyi geké ne Mendoó Ukpea epye esé déla bóó ake.

⁶ Εσωω afyé esé Mendoó Ukpea ewéna egbeé esé né mmye ndere Jis̄as Kras Mempoó sé achye geme jii gétúgέ sé,

⁷ nnó gétúgέ galógáló wuú, esé détené cho né mbe ushu Εσωω degilé mambó ntó genwá eyi gélágé byé.

⁸ Mejó wena elu wáwálé, ne nkelegé wó otome eshye manleregé ewu, nnó yéndémuú ayi áfyéé metó ne Εσωω ágbaré menyammye wuú chanéné, nnó ápyegé galógáló yéndégébé. Unó bina ebi me ngaré mbó wó, uló ne upogé yéndémuú.

⁹ Ne ekamege wó ocho mbwa ne bóó abi anyéé genkekenégé mbee yé mbeé mankagé mabó ukwene ante ne mammyege gétúgέ ebe. Unó bina upó ne nsa ne ulú elé ubyankwó unó.

¹⁰ Yéndémuú ayi ogene nnó agboó ne mawámé ne mbeé manyegé, chye ji majyéé dama, ekogé ndó epea álá awuú fó, fa mbwa ne ji,

¹¹ néndé akaá nnó gefógé muú eyigé na, alu muú ayi anyéé utuú ne gabo ayi ji apyéé aléré nnó jimbóó achó mabó míí.

Kwyakwya mejó

¹² Me nkelegé mbó mantó Atemas ewú, nla ntó ji wó, ebyennó ntámé nye lé Tikikós, ne yéndémuú bwó achwogé ewú, mmye nnó wó ochwó obane me wena né meló Nikapolis néndé nkelegé nnó neba nebye me ewú.

¹³ Anme se bina apea, Senas muú ebe ne Apolos ájyéé nye neke, áké ájyéé chyéé ebwó yéndégenó eyigé ebwó ákelegé akamegé ebwó ájye amuamu.

¹⁴ Gare bóó se ewúmbó né meló Krete nnó ági manleregé uló melu. Aké ápyéé mbó, ágene unó manchyéé mbaá bóó abi unó ulíí ebwó. Gárege ebwó nnó ékágé ábe ambwa.

¹⁵ Anmé sé ako abi álu ne me áló enyú matame. Tame ntó ájeé se abi ágboó ne esé ne áfyéé mató ne Εσωω. Nnenemmye nnó Εσωω áléregé enyú ako galógáló.

Nwe ayi Pól ásamé mbaá Filemōn

Matame

¹ Me Pól muú nkɛne deno gétúgé utó Kras Jisós ne nsame ηwe ayina. Nlú fa chónchó ne menme sé Timoti. Ntome ηwe ayina eta wye Filemōn. Wó olú mejeé sé ayi débóó gejeé ne wó dóó ne nte muú utóó ayi dépyéé utóó εσωω chónchó.

² Εsé délóó matame mbaá Apfia menme sé ayi mendée ne Akipus nte menme ayi démmye dépye utóó Kras chóncho éké bóó bee. Délóó ntó matame mbaá εchomele bóó Εσωω εwe enywérege né gepú jyε.

³ Nnenemmye nnó Nte sé Εσωω ne Ata Jisós Kras álérégé enyú galógáló, ne apye enyú débé né nseo.

Pól afé Filemōn

⁴ Menme wa, yéndégébé me nké nnenemmye mfyéé wó ntó né mmyemenene, ne ntamege Εσωω wa,

⁵ gétúgé nwuú nnó afyéé metóó ne Kras ne bóó gejeé ne ate bóó Εσωω ako.

⁶ Nnenemmye nnó mmye eyi ese déchome ndere bóó abi ákame ne Jisós, epye wó ókaá chánéné genó eyi getome ne mejé ewé ese déwyaá ndere bóó Jisós Kras.

⁷ Menme wa, gefo gejeé eyigé bóó ne bóó Εσωω gepyéé metóó egóó me, ne gema fyéé me eshye ndere bóó gejeé ne εbwó mbo epyéé matóó ákwenege εbwó mmu.

Pól anene Filemōn mmye nnó ase Onesimós

⁸ Ndere me nlú muú dentóó Jisós Kras nkage garé wó ne utó ba nnó wó pye genó eyigé bóó mampye, yémba mpyéé fó mbo.

⁹ Ndere elúmba, nnene elé wó mmye né gejeé eyigé débóó ne ate. Me Pól nnene wó mmye ndere muú kpaá wye ne muú ayi akɛne deno gétúgé Kras Jisós.

¹⁰ Nnene wó mmye nnó wó ógé meshwe ne maá wa Onesimus. Nge ji ndere maá wa gétúgé mpye ji afyéé metóó ne Kras gébégé nlú né gepúgé deno. *

¹¹ Mbe mbe ji abó alú gebyankwogé muú né eta wyeé. Ne nana alu muú melóméló né eta wye ne eta wa.

¹² Me ntome ji nnó akere eta wye. Elú me éké mbwíí metóó wa ne ntome mbo eta wyeé.

¹³ Mbo nké mbele ji abe fa ne me, ase melu wye mampógé me ndere nlú né deno gétúgé abya melóméló.

¹⁴ Yémba nkelegé fó mampye genó gefo eyigé wó óla mbóó mbe okame wó. Mpyembo, nnó yé óké opye genó mampóó me, opye ndere metóó wyeé egarege, ékágé ebe nnó me ne ηmerege wó mekpo mme.

¹⁵ Ndófo Onesimós alyaá wó né mboó gébé nnó ji amage kere eta wyeé enyú debe ne ate téé kwyakwya.

¹⁶ Mbe mbe ji abó alú mefwé wye, yémba nana anea geme apwó mefwé néndé alá nte menme wye gétúgé ji ntó afyéé metóó ne Kras. Me mbóó gejeé ne ji dóó, yémba ushuú gejeé eyigé bóó nye ne ji gejamé kpaá gepwó amu néndé ji alú nte mekwaá ne nte menme wye ayi afyéé ntó metóó ne Ata.

¹⁷ Ndere elúmba, mbogé ose me ndere nte muú utóó Ata, achwógé, se ji amu apea wye ndere me mbo nchwógé osele me.

¹⁸ Yé apye wó genó gefo gebo, yé anye elé wó ujwóó, gíí me.

¹⁹ Elé me mbóó Pól ne nsamé ne εbwó wa ngarege wó nnó nkwalé wó ujwóó bimbó. Mmεge fo nnó yé wó mbóó ógbarege me ujwóó né genwá jyéé.

²⁰ Ndere elúmba, menme wa, né gétúgé mabó Ata pye me galógáló. Pye metóó ego me ndere nte menme ayi afyéé metóó ne Kras.

²¹ Ne me nkaá wáwálé nnó ndere me nsame ηwe yina opye nye wye ndere me njóó. Ne opyéé nye yé genó eyi gepwóó eyigé me ngíí.

* **1:10** Elú wáwálé nnó: Mabo Onesimus matene nnó muú yi áchwóó ne nsa.

²² Genó eyigé cha eyigé me mmagé gbéé gelú nnó, ɔkwyε melu né maá gepúgé aḡkéé bele εta wa. Me nnere metóó nnó Ata awuú nyε mmyεmenεne nyú, apyε me ntané deno nkeré εta nyú.

²³ Epafras nte muú ayi akpene deno gétúgé Kras Jis̄s alóó enyú matame.

²⁴ Wyεmb̄o ntó ne Mak̄s, Aristak̄s ne Damas ne Lukase álóó enyú matame. Ebwó álú áte aḡme abi ápyéé utóó Ata.

²⁵ Nnenemmyε nnó Ata Jis̄s Kras álérégé enyú galógáló.

NWE ayi ásamé mbaá bɔ́ Hibrus

Mekomejɔ́ ayi Ɛsɔwɔ apye maá wuú agaré

¹ Nyá mbembe Ɛsɔwɔ apye bɔ́ ɛkpavé bií ágaré ukwené ante sé mekomejɔ́ wuú ndɔ, ndɔ ne ndɔ né mati ufɔ́ ufɔ́.

² Ne nana ayi mme achwɔ bye, Ɛsɔwɔ apye maá wuú agaré esé mekomejɔ́ wuú. Maá wuú yina ntó ne ɛbwɔ́ ne ji akwyéé yéndégenó fa mme chóncho. Ji ne Ɛsɔwɔ ábélé nnó abe menyéé geteé unó uko ebi ji awyaá.

³ Elé maá yina ne apyéé gekpékpégé ngɔ Ɛsɔwɔ ágenege. Nɔ́ere ji alú, mbɔntó ne Ɛsɔwɔ alu né mati mako. Mekomejɔ́ wuú awyaá utó ne élé mekomejɔ́ wuú yina ne apyéé nnó yéndégenó eyigé akwyéé gekene chánéné. Ji anerege mampye genó eyi gépyéé Ɛsɔwɔ ashwɔnége gabo ayi bɔ́ ápyéé, afé mfaánebuú, ne ajwálé né melú énogé né egbe ɛbwɔnyɛ Ɛsɔwɔ Muú aɲeá Apwɔ́ amu.

Maá Ɛsɔwɔ aɲeá gɛmɛ apwɔ́ makiénné Ɛsɔwɔ

⁴ Nɔ́ere elúmbɔ, Ɛsɔwɔ apye maá wuú aɲea gɛmɛ apwɔ́ makiénné jí wye ndere mabɔ ami Ɛsɔwɔ achyéé ji málómé mapwɔ́ ami bwɔ́.

⁵ Esé dékaá mbɔ néndé Ɛsɔwɔ ajɔ́ fɔ́ ne ekiénné fɔ́ nnó, “Wɔ́ ɔlú Maá wa, fina nla Nte wye.” Ɛsɔwɔ ajɔ́ yé ntó ató ne ekiénné fɔ́ nnó, “Me mbéé nye Nte wuú ne ji abéé nye Maá wa.”

⁶ Ne gébége Ɛsɔwɔ atóme maá mbe wuú fa mme ama jɔ́ aké, “Gógé makiénné ya ánógé ji.”

⁷ Ge genó eyigé ajɔ́ atómé ne makiénné Ɛsɔwɔ aké, “Ɛsɔwɔ apyéé makiénné jí álu éké mbyo ne apye baá utɔ́ bimbɔ álu éké manómé mewɛ.”

⁸ Yémbɔ ajɔ́ ató ne Maá wuú aké, “É é Ɛsɔwɔ, gefwa jye gebéé te kwyakwya ne kwyakwya, ɔgbarege nye gefwa jye né meti ewé elú cho ne melóméló.

⁹ Wɔ́ ɔgboó ne genó eyi gelú cho ne ɔpaá gepɔ́gé bɔ́ abi alá ábelegé mabe Ɛsɔwɔ. Ge ula bi me Ɛsɔwɔ, muú nlú Ɛsɔwɔ wye njyaá wɔ́ nnó ɔbe ne ngɔ yi apye metɔ́ egɔ́ wɔ́ epwɔ́ ate ájeé byéé.”

¹⁰ Ama jɔ́ ntó ne maá wuú aké, “Wɔ́, Ata, né ula ulɔ́ ɔkwyéé mme, ne ɔkwyéé yéndégenó eyi gelú né mfaánebuú ne ammu jye.

¹¹ Unó bina uchɔ́gé nye né meso gébé, ne wɔ́ mbɔ́ ɔbéé nye te kwyakwya. Ubi uko ugboó nye manaá éké ukwene mandeé,

¹² ne wɔ́ ɔkɔ́ nye ubi ntó éké gekwenege nkú ne ɔkwórégé nye ubi éké muú akwórégé ukwene mandeé ne ayi make. Yémbɔ, wɔ́ mbɔ́ ɔkwórégé fɔ́ ne genwá jye gebyéé fɔ́ te kwyakwya.”

¹³ Ɛsɔwɔ ajɔ́ fɔ́ ne ekiénné wuú fɔ́ genó eyigé ji ajɔ́ ne maá wuú nnó, “Jwálé fa né egbe ɛbwɔnyɛ wa, kpaá te mpyéé bɔ́ mawáme byéé akwene éké geluɔ eyigé ɔnérege uká byéé mfaá.”

¹⁴ Ne makiénné Ɛsɔwɔ ako úlú le mandoó ayi ápyéé utɔ́. Ɛsɔwɔ atómé nnó ápoógé bɔ́ abi Ɛsɔwɔ áwenege nye gemége bwɔ́.

2

Fyégé mekpo né wáwálé ayi déwuú

¹ Te ndere esé dekaá unó bina debó mamfyége mekpo né ubi chánéné nnó ékágé deno mewaá.

² Esé dékaá nnó mekomejɔ́ Ɛsɔwɔ ayi makiénné jí ágaré ukwene ante sé alu wáwálé, ne bɔ́ abi alá bélé ji wɔ́ ne abi ató ntó mekpo, agé wye ɛfwyale ewé ekwane ne ɛbwɔ́.

³ Nɔ́ere elúmbɔ, mbɔ́gé esé abi déwuú gekpékpége mekomejɔ́ Ɛsɔwɔ ayi áwenege gemége bɔ́, debyage ji, dépyéé mbɔ́ nnó ne esé débo ɛfwyale? Ata jimbɔ́ ne abɔ́ mbe ágaré bɔ́ mekomejɔ́ yina, ne bɔ́ abi áwuú ndere ji ágárege apye esé dékaá nnó alu wáwálé.

⁴ Ne Ɛsɔwɔ alere ntó esé chánéné nnó mekomejɔ́ yina alu wáwálé né gepɔ́gé ufelekpa ebi upyéé bɔ́ alá mano mekpo fuú ne unó ɛbifɔ́ ufɔ́ ufɔ́

ebi ulerege utó bií. Ne achyεέ ntó ufóó ufóó echyε εwé εtanegε mbaá Mendoó Ukpea mbaá bóó bií ndere ji ákélé.

Elé Jisás ne awenegε gemεge sé

⁵ Γε, genó eyigé εsé déjógé détome ne geji gelu nnó: Makiénné Εσωωó fó wó Εσωωó ábelé nnó ágbare gefwa né mme meke ayi achwó wó

⁶ Né mbaá melu fó né mmu ηwe Εσωωó áσá lé nnó, “Ε é Ata Εσωωó mekwaá alú kpe ndé genó ayi óteé ji, gebyankwógé nte mekwaá ayi wó ókpege alu waá?”

⁷ Né mboó gébé, ópye fó ji ahea yé gemε dóó eké makiénné jyε wó, yémbó ófwa ji ne ηgó ne énogé eké mfwa.

⁸ Wó ófyε yéndégenó né amu jíí. Asá né mmu ηwe Εσωωó nnó, Εσωωó afyε yéndégenó né ammu jíí.” Ebyennó yé genó eyigé cha eyi gelaá gepó. Yémbó εsé delú danγε mbó nnó yéndégenó gelu né amu jíí.

⁹ Yémbó elé Jisás ne εsé dégene. Né mboó gébé, Εσωωó ábelé ji né melu εwé εla ηhea yé gemε eké εwé makiénné jíí wó. Εσωωó apyεmbó nnó gétúgé galógáló ayi ji alerege, Jisás ágeé εfwyale agbo gétúgé bóó ako. Gétúgé εfwyale εwé Jisás agene ne negbo ενiné ji agboó, ne Εσωωó afwa ji ne ηgó ne énogé ndere mfwa.

¹⁰ Εσωωó ne akwyε unó uko ne ji ne agbaré ubi nnó ukene chánéné. Ndere ji apyε nnó gejamégé bóó ábé baá bií abó ηgó, elú galógáló nnó ji apyε muú ayi ánenege εbwó meti áwené gemεge bwó, ágé εfwyale nnó akwane né yéndé meti mambε muú ayi ákágé pyε εbwó ábó γεηwá.

¹¹ Jisás muú apyε nnó bóó abε pópó chóncho ne bóó abi ji apyε εbwó álu me pópó, εbwó ako alu baá Nte ama. Γε ula bi mmyε εla gboó fó ji mankú εbwó nnó aηme bií.

¹² Ajóóge aké, “Mpye nye aηme ba akaá gekpékpégé muú ayi wó ólu. Mfεge nye wó né εchomele bóó byεé.”

¹³ Ama jóó aké, “Elé Εσωωó ne nliige mmyε ne ji,” ne ama jóó ntó aké, “Γέ me na ne baá abi Εσωωó achyε me.”

¹⁴ Τε mbaá baá bií bimbó, εbwó ako alu akwaá, getú eyigémbó, Jisás jimbóó abwólé mekwaá álá eké εbwó nnó ji agbo akε ne negbo nni áchó utó muú ayi apyεé nnó bóó ágbó. Ne muú yimbó elé danchómeló.

¹⁵ Ndere ápyεmbó, ápyε nnó bóó áfóógé sé negbo né γεηwáge bwó geko, elé εbwó abó álu afwε mbaá negbo gétúgé abó afóó néni.

¹⁶ Εsé ako dékaá chánéné nnó Jisás achwó lé nnó apóó upyáne Abraham, achwó fó mamπόó makiénné Εσωωó wó.

¹⁷ Γε genó eyigé gepyε ji abwólé ntó mekwaá álá eké aηme bií né yéndé meti mbó, nnó abε etukpe ampyεé upe Εσωωó, εwé εgene bóó meshwε, ne muú ákágé neré metóó ne ji nnó ji achyεé gepε gétúgé gabo ayi bóó ápyεé.

¹⁸ Ji ákágé wené gemεge bóó abi mmuameno ábánege εbwó nana néndé mmuameno abó abané me jimbóó ne age εfwyale.

3

Jisás aηεá gemε apwó Mosis

¹ Aηme ba, abi ukpea, muú ayi alu né mfaánebuú akú ntó enyú. Ndere elúmbó, pεge gefógé muú ayi Jisás alú, ji alú ηgba ne etukpe né depóré Εσωωó εtiré εsé défyεé metóó wyε ne déjógé.

² Ji apyε utóó bi Εσωωó achyε ji metóó εma wyε ndere Mosis ntó apyεé né gepúgé Εσωωó.

³ Yémbó, Jisás akwáne mambó énogé apwó Mosis wyε ndere bóó ánogé muú ayi áténé gepú apwóó gepú eyigé ji áténé.

⁴ Elú wáwálé nnó yéndé gepú muú ne atenege geji, yémbó, muú ayi apyε yéndégenó elé Εσωωó.

⁵ Mosis apyε utóó bií uko né gepugé Εσωωó metóó εma, ndere maá utóó Εσωωó. Utóó bií bimbó utene mbaá unó bi Εσωωó apyεé nye nnó bóó ákaá né meso gébé.

⁶ Yémbó Kras apyε nya utóó bií uko né gepugé Εσωωó metóó εma ndere Maá Εσωωó. Εsé delú bóó gepu eyigémbó mbógé dégbarege matóó sé chánéné ne dénerege ntó wyε metóó

tágétágé τε kwyakwya né unó bi débóó nyε.

Déneáge fɔ matóó

⁷ Γε ula bi Mendoó Ukpea εjógé εκέ, “Fina mbógé εnyú déwúgέ meko Εσωω

⁸ détogé fɔ mekpo ndere ukwene ante nyú abó ápyεé ne Εσωω. Ashya mampye genó εyigé ji ajóó, gébége εbwó ákene né mashwone, ákpa mekpo metoó bwó áfwóre ji.

⁹ Εwú né mashwone, ukwene ante nyú ákpélé me, ágé unó bi me mpyεé né usaá aημε upea.

¹⁰ Γέ ula bi metóó εσόó me ne nje ενiné mbó, ne njóó nké, ‘Matóó bwó áférégé fɔ unó choó yéndégébé ne ákágé fɔ genó εyi me nkelege nnó εbwó ápyε’.

¹¹ Ne ndere metóó εσόó me ne εbwó mbó, nkélé nké, ‘Εbwó ákpené fɔ né melu ugbeé mmyε wa.’ ”

¹² Αημε ba, ségé gébé nnó, ékágé muú fɔ abε né geluage nyú ayi awya gebobogé metóó εwé ji ashya mamfyε metóó ne Εσωω, ati meso ne Εσωω muú alu mebe.

¹³ Genó εyigé εnyú debóó mampye gelu nnó, εnyú déchyεge ate majyεé yéndé bíi pyεge wyεmbó τε mbaá delu kuú bíi εbifó nnó fina nnó ékágé yé gabo fɔ ábwólé εnyú détogé mekpo ne Εσωω.

¹⁴ Kágé nnó εsé ne Jisós Kras delú muú ama, mbógé dégbaré metóó εwé débóó mbe défyε ne ji ne εshyε kpaá τε dékwónégé kwyakwya.

¹⁵ Wye ndere dékuú nyε με, déjigé fɔ nte genó εyigé ajóó nnó, “Fina mbógé déwúgέ meko Εσωω, détogé fɔ mekpo, ndere ukwene ante nyú apye gébége átoó mekpo ne ji.”

¹⁶ Ndé bó ábó áwuú meko Εσωω ne áshyá mampye genó εyi ji ajóó? Elé bóó ako abi Mosis abó áferé nya εbwó né meló Ijip.

¹⁷ Ndé bóó abi metóó εσόó nya Εσωω ne εbwó né usa aημε upea? Elé bóó bi ápyεé nya gabo ágboó né mashwone.

¹⁸ Ndé bó Εσωω abó kélé nnó εbwó ákpené fɔ né melu ugbeé mmyε wuú?

Elé bóó bi alá ákamé nya mampye genó εyi ji ajóó wó.

¹⁹ Mbó ne εsé dégéné nnó, εbwó ákágé kpe fɔ né melu ugbeé mmyε gétúgέ alá áfyε metóó ne Εσωω wó.

4

Εσωω anyéméno nnó achyεge bóó bíi ugbeé mmyε

¹ Menomenyε εwé Εσωω anyé nya ne εsé bi dékpene nyε né melu ugbeé mmyε wuú élú. Ndere elúmbó, ségé gébé nnó ékágé muú nyú fɔ akwe meti, áso mpa wuú nnó ákágé nkpe fɔ né melu ugbeé mmyε εwémbó.

² Εsé ntó déwuú abya melóméló wye ndere εbwó abi nya áwuú. Yémbó, εsé dége nnó mekomejóó Εσωω ayi εbwó áwuú apóó εbwó wó, néndé ndere εbwó áwuú ji ákamé fɔ genó εyigé Εσωω ágaré bwó wó.

³ Elé εsé bi défyεé metóó ne Εσωω ne dékpene né melú ugbeé mmyε epófó abi alá fyε metóó ne ji wó, néndé Εσωω ajóó aké, “Nkelé né metóó usóó wa nnó, ‘Εbwó akpene fɔ né melú ugbeé mmyε wa kanjka.’ ” Yélé ji ajóó mbó, abó annere με utóó bíi ne akwyεé melú ugbeé mmyε τε gébége ji akwyε mme.

⁴ Εsé dékaá nnó, melú ugbeé mmyε elú wye néndé né melú fɔ né ηwe Εσωω ajóó ato ne ndó yi agbeé ekeneama nnó, “Εσωω annerege utóó mme mankwye agbeé mmyε né utóó bíi uko né ndó ayi agbeé ekeneama.”

⁵ Né meló ηwe εwé dékuú nyε ajóó wye aké, “Εbwó ákpené fɔ né melu ugbeé mmyε wa.”

⁶ Ndere elúmbó, elú wye mme fuú, nnó bóó bifó ákpene nyε né melu ugbeé mmyε εwémbó. Yémbó bóó bi ábóó mbe áwuú abya melóméló yina ákpreé wye wó gétúgέ alá ápyεé genó εyi Εσωω ajóó.

⁷ Getú εyigémbó, Εσωω ábélé bíi bi fɔ, ne ákuú bíi εbi mbó nnó fina. Ne τε nya, Εσωω apye Devid ágaré mekomejóó ndere débóó με mbe déwuú né mekomejóó yimbó nnó, “Fina, mbógé εnyú déwuúgέ meko Εσωω détogé mekpo.”

8 Mbogé bɔ́ bi Joshua abó áselé akpene melɔ́ Kanáan abɔ́ nyá ugbeé mmye wáwálé mbɔ́ Esɔ́wɔ́ áamá jɔ́ se ató ne bií ebicha wɔ́.

9 Ewéna eléré nnó, bií ugbeé mmye ebifɔ́ úlú gílí wye bɔ́ Esɔ́wɔ́.

10 Yéndémuú ayi akpene né ugbeé mmye Esɔ́wɔ́ agbégé ntó mmye né utɔ́ bií wye ndere Esɔ́wɔ́ agbeé mmye gébége annere mankwε mme.

11 Ndere elúmbɔ́, démmye ne eshye mankpe né melú ugbeé mmye ewémbɔ́ nnó ekágé muú se fɔ́ ató mekpóo ne Esɔ́wɔ́ ndere bɔ́ Isrɛli áto mekpó akwéne nyá.

12 Mekomejɔ́ Esɔ́wɔ́ alú mebe ne awyaá uto. Achyaá apwɔ́ yéndé aparanja magbe apea ne akpene kpaá akwɔ́ne mbaá genwáge mekwaá géchónene ne mendóo wuú. Akwɔ́nege mbaá yi ufere ne défɔ́ dechonege. Alerege unó bi úlú cho ne ebi úlú gyeé, ebi mekwaá aferege né metɔ́ wuú ne ebi ji akelege mampyégé.

13 Ye genó gefɔ́ eyigé Esɔ́wɔ́ akwe eyigé gelu bibíi né ame Esɔ́wɔ́ gepó. Esɔ́wɔ́ agene yéndégenó chánéné ne elé eta wuú ne esé dégarégé nye yéndégenó eyigé esé dépyeé.

Jisɔ́s alu gekpékpégé etukpe Esɔ́wɔ́

14 Esé déwyaá gekpékpégé etukpe muú ajye koó né mfaánebuú ájyεé né mbaá ayi Esɔ́wɔ́ alu. Etukpe ewémbɔ́ elé Jisɔ́s, Maá Esɔ́wɔ́. Ndere elúmbɔ́, dégbaré unó bi esé défyε metɔ́ wye ne eshye.

15 Etukpe Esɔ́wɔ́ sé epófɔ́ muú yi alá akágé gé fɔ́ esé meshwe gébége genó geké géjwerege esé mampyε ne ji alu muú ayi akpene né yéndé gefɔ́ge mmuameno eké esé, yémbɔ́ ji apye gabo wɔ́.

16 Ndere elúmbɔ́, déjyε tágetágé kwókwólé ne gelu eyigé Esɔ́wɔ́ ajwɔ́lege wye alerege bɔ́ galógáló nnó ji age esé meshwe ne alerege esé galógáló yéndégébé eyigé genó geké gelií esé.

5

1 Ajyaá yéndé etukpe Esɔ́wɔ́ né gelu-age ákwaá nnó ji atene mbe né depɔ́ré Esɔ́wɔ́. Achyεgé eshye ne nnó apyεge ure mbaá Esɔ́wɔ́ gétúgé gabo yi ebwɔ́ ápyeé.

2 Akágé ndere aselé depɔ́ peré ne bɔ́ abi alá kágé ye genó abi anome mewaá né depɔ́ré Esɔ́wɔ́ néndé jimɔ́ ntó, unó ebifɔ́ ujwerege ji mampyε.

3 Gé ula bi ji abɔ́ mampyεgé ure mbaá Esɔ́wɔ́ gétúgé gabo awuú jimɔ́ ne ayi bɔ́ ntó.

4 Muú akágé jya fɔ́ gemye jíi nnó abe etukpe Esɔ́wɔ́ gétúgé akelege mamɔ́ énogé etukpe. Elé Esɔ́wɔ́ ne abɔ́ manjya ji né utɔ́ bina wye ndere ajyaá nya Eran.

5 Wyεmbɔ́ ntó ne elú, epófɔ́ Kras jimɔ́ ne aselé ngɔ́ afye né gemye jíi nnó abe etukpe wɔ́. Elé Esɔ́wɔ́ ne ajɔ́ ne ji aké, “Wɔ́ ɔlu Maá wa, fina me nla Nte wye.”

6 Ajɔ́ ntó né melu ewé fɔ́ aké, “ɔlu mempyε ure Esɔ́wɔ́ te kwyakwya wye ndere ajɔ́ atome ne Melkisɛdek.”

7 Gébége Jisɔ́s alu fa mme, annemmye. Akpa Esɔ́wɔ́ geka, alilé ne akalege mansé ashulege nnó Esɔ́wɔ́ muú akáge fere ji né negbo apóó ji. Esɔ́wɔ́ awuú mmyemenene jíi néndé Jisɔ́s ashulege gemye mme anógé ji.

8 Ye elé Jisɔ́s alú Maá Esɔ́wɔ́ agi wye manwuúgé ne Esɔ́wɔ́ né efwyale ewé ji agéné.

9 Esɔ́wɔ́ ápyεgé ji ákwanégé mambe etukpe wuú, ji alá muú yi apye bɔ́ bi áwuú ne ji ábɔ́ genwá eyigé gela gebye.

10 Ne Esɔ́wɔ́ afye ji nnó abe etukpe wuú gefɔ́ eyigé Melkisɛdek alú.

Ekágé délya mamfyεge metɔ́ ne Kras

11 Esé déwyaá gejámege unó bi debɔ́ mangaré enyú gétúgé mecho ewé, yémbɔ́ ejwerege esé mampyε enyú dékaá néndé enyú dékágé fɔ́ genó wáwá.

12 Né gébé eyigé na, enyú debɔ́ delú mambe anleré mbaá bɔ́ abifɔ́, yémbɔ́ elu wye eké bɔ́ fɔ́ ábɔ́ manlerégé wye

enyú unó lerégé, ebi muú abóó mbe ágií né mekomejós Esowó. Enyú delu eké bós abi álu nyuú elé némbé depó ndere bós abi ákwane manyé menyéé mbós.

¹³ Yéndemuú ayi alú nyuú lé némbé apó ne défós mankaá genó eyi gelú cho ne eyi gelu gye.

¹⁴ Menyéé mbós alu mbaá ákpakpa néndé ebwó ági ne ákaágé genó eyi gelu cho ne eyi gelú gye.

6

¹ Getu eyigembó, délyaá yé mampélé lé unó bi debós me mbe dékaá né deporé Kras, déjye mbe nnó débené mankaágé unó chanéné. Débós sé manselé gébé déjógé unó bi débós me mbe dékaá né deporé Esowó etire défyéé metós wye ne etire détome nnó muú abó mankwore metós wuú alya unó bi uchwós lé ne negbo. Déké dépyéé mbó, elú wye eké démagé fyé mbó lé nebóme gepú enine débó défyéé mé.

² Dekaaá me ndere awyage bós manaá Esowó ne ndere annerege muú amu mekpo ajé ji. Dekaaá nnó Esowó apyéé bós akwilé né negbo ne ndere Esowó asós mpa bós déma te kwyakwya. Délyaá unó bina dépele mbe, mbe.

³ Mbógé Esowó apógé, esé depye nye wyembó.

⁴ Ula bi debós manjye mbe ulú nnó, epófó kókógé nnó dépye bós abi átíí meso ne Esowó ama kwóre matós bwó. Ufó bós bina amé abó ákaá me ebwó né deporé Esowó ne áfwóre me echye ewé Esowó achyge, Mendoó Ukpea ntó echwó ebwó mmye.

⁵ Ne age nnó mekomejós Esowó alóme, ebwó ákaá ntó utó bi Esowó alerege nye né mme meke yi achwós.

⁶ Mbógé ufós bós bina átigé meso ne Esowó epófó kókógé nnó apye ebwó ama kwóre matós bwó néndé elú wye eké ebwó álú wóme wye Maá Esowó né gekwa ne áchyge ji mekpo unós né mbe ushu bós ako ne áwane mbó lé gemege bwó.

⁷ Manaá akwégé, ne melu mme ényúgé manaá dós ne mbwe ayi ápéné

wye awene chánéné mbaá muú yi apye utós wye. Ebyennó Esowó ajé lé nye melu mme ewémbó.

⁸ Ne mbógé melu mme ewémbó ewéne lé byabya ne meshií, ebyennó elóme fós ne elá gachye Esowó achó ewu ne kwyakwya asós ewú né mewé.

⁹ Anme sé, ye elé déjógé mbó, esé dekaá wáwálé nnó enyú dekéne chánéné né unó bi dépye ndere bós abi áwene gemege bwó.

¹⁰ Esowó alú cho yéndégébé. Ajigé fós enyú nté né utós ebi enyú dépyéé. Delere nnó enyú dégbóo ne ji ndere enyú depóó ate anme nyú ne delu pye wyembó.

¹¹ Esé dékelege nnó yéndemuú nyú ámmuámé mampyege utós bií ne eshye ne akpane gechyé wyembó kpa te kwyakwya. Déké dépyéé mbó, dékágé unó bi enyú dénererege metós wye degilé.

¹² Dékelege fós nnó enyú debwalé ebwá. Ségé lé gekágé nékéne bós abi áfyéé metós ne Esowó, akógé ntó metós ne áselé genó eyigé Esowó anyémeno nnó achyge ebwó.

Menomenye Esowó epyéé esé dénererege metós né unó bi ji anyémeno

¹³ Ne gébége Esowó anyéé nya meno ne Abraham akélé gemé ji nnó ji apye genó eyigé ji anyémeno nnó apyéé gétúgé muú ayicha alá pó sé ayi anea gemé apwós ji ayi ji akage kelé ji.

¹⁴ Esowó anyémeno ne Abraham aké, “Wáwálé, njéle nye wó nchye wó ntó gejamégé upyáne.”

¹⁵ Mbó ne Abraham akógé metós agilé kpa te agene unó bi Esowó anyémeno nnó achyge ji.

¹⁶ Bós áke akélégé, áselé mabó muú ayi anea gemé apwó ebwó ne akélé. Akelege mbó, yéndé mbeé ayi ebwó anye asógé ne akamé nnó mecho ewémbó elú wáwálé.

¹⁷ Esowó ntó akélege nnó ji apyéé bós abi áselé nye unó bi ji anyémeno manchye ebwó ákaá chánéné nnó wáwálé ji akworege fós metós wuú. Ge ulá bi ji akélé lé mabó amií jimbo

manlere nnó, ji apye nye genó eyigé ji anyémeno nnó apyéé.

¹⁸ Mbó ne elú, dewyaá unó upea. Unó bina úlú nnó Esówa anyémeno ne ákélé. Unó bina ukworege fɔ ne ji ákágé byó fɔ gebyó. Ubi upye matóó sé ábénege nno, esé bi deboó efwyale débií ne Esówa, dégbarege matóó sé, dénérégé matóó né unó bi esé dekaá nnó degene nye né meso gébé.

¹⁹ Unó bi esé dénegege metóó wye ugbarege genwáge sé mbaá ama ndere mkpókove ágbárege ekpe, nnó dépere uka sé mme chánéné. Unó bina ujame esé nnó dekoó ekat dékpe né melu makilé Esówa.

²⁰ Jisós jimbó abó me mbe afé ewuú né gétúgé sé gébégé ji alá me etukpe sé te kwyakwa gefóó eyigé Melkisedek alu.

7

Depó etire Melkisedek alu mempye upe Esówa

¹ Melkisedek yina alu nya mfwa meló Salem, ne mempye upe Esówa ayi ahea apwó amu. Ne gébégé Abraham atane mewá bee, mbaá awané gejamégé afwa, ndere akerege meso atuú ne Melkisedek. Atugé ne ji Melkisedek ajé ji.

² Ne Abraham akaré unó uko ebi ji afóó né mewáá bee né malu afya, achyéé ji melu ema. Unó úlú upea ebi utome ne Melkisedek. Eyigé mbe gelú nnó, mabó mií matené nnó, “Mfwa ayi apye depó etiré delu cho.” Eyigé gepyé unó upea gelu nnó, “Alú mfwa Salem,” ewé eténe nnó, “Mfwa ayi achwóó né nesó.”

³ Né mmu nwe Esówa, mbaá fɔ apó ayi ásámé mabó nte wuú ne mabó mma wuú, yé lé ami ukwene ante bií. Bií bi ábyené ji ne ebi ji agbo, ye muú fɔ akaá wó. Ji alú eké Maá Esówa ne ji alá wye mempye upe Esówa te kwyakwa.

⁴ Gege yé gefó eyigé Melkisedek ahea geme. Abraham muú abó alú gekwenege nte bóó Israeli, achyéé Melkisedek melu unó ewéna ema.

⁵ Né mbaá upyáne Levi ebwó abi alú amppe upe Esówa, ebe Mosis ejóó nnó, ábó manse melú unó ewémbo mbaá bóó Israeli. Ewéna etene nnó, áse unó bina mbaá bóó meló bwó, yelé elú wáwálé nnó, ebwó ako alu upyáne Abraham.

⁶ Melkisedek apó fɔ muú ntoné Levi, yémbó Abraham jimbó akaré unó bií achyéé ji melu ema. Melkisedek ntó ajé ji, muú Esówa anyémeno ne ji.

⁷ Elú wáwálé nnó muú ayi ajéle nte muú yifó ahea geme apwó muú ayi ji ajéle.

⁸ Né mechó amppe upe Esówa abi alú upyáne Levi, abi áselé melu ema né malu afya, alú lé akwaá abi agbo. Yémbó, né mechó Melkisedek muú asélé melu ema né malu afya, ji alú muú yi alá gbó fɔ, wye ndere nwe Esówa aleré.

⁹ Ndere Abraham achyéé nya melu unó ema né malu afya mbaá Melkisedek. Esé dékágé jóó nnó Levi ntó ne achyéé ewú.

¹⁰ Esé dekágé jóó mbó, néndé, gébégé Melkisedek atuú ne Abraham, Levi alú né mmu manoó Abraham, gekwenege nte wuú.

Jisós alú wye eké Melkisedek

¹¹ Gébégé Esówa ajyaá Levi ne upyáne bií nnó abe amppe upe ne ale chye ebe ewé ekene ne utóó amppe upe. Ne, mbógé ebó ebé nnó utóó bwó ukágé pye nnó akwaá akwane ndere Esówa akélege, mbó Esówa ama kelesé mempye upe ayi cha ayi alú gefóó eyigé Melkisedek wó. Yémbó Esówa ajya gefóge mempye upe yi cha ayi alá tané fɔ né ula gepú Eron, mpyáne Levi wó.

¹² Ne ákwóregé ntóné amppeé upe Esówa, abó mankworé ntó ebe.

¹³ Muú yi déjógé unó bina détómé ne ji, atané né ntoó eniné cha. Yé muú fɔ né ntoó eníí álu dambé mempye upe Esówa ayi apyéé upe né geluó.

¹⁴ Esé dékaá chanchá nnó Ata sé atané né ntoné Juda. Mosis ajóó yé genó gefó áto nnó amppeé upe Esówa atanegé né ntoó eniné mbó wó.

15 Genó eyi gepye gema gepye esé dégene chánchá nnó ebe ekwáré lé manchwá ayi mempye upe Esowá ayicha ayi alú gefóó eyigé Melkisedek achwá nana.

16 Ji alú mempyeé upe, epófó ndere ebe ewé etome ne ntoné amppeé upe Esowá ejóó. Ji alú mempyeé upe Esowá gétúgé utó genwá jí eyigé muú alá kagé chā geji.

17 Wye ndere ajóó atome ne Jisás aké, “Wá alú Mempye upe te kwyakwya gefóó eyigé Melkisedek alú.”

18 Até gekwenege ebé alá bábá neéndé elú jóó ne epófó ne ncha.

19 Ebe ewémbó ékágé pye fā bōó akwane ndere Esowá akélege. Nana genó eyi gelome gepwáó gechwá. Geji ne esé dénerge metáó wye, ne geji ne gejame esé deyye kwákwólé ne Esowá

20 Genó eyigé fā eyi dégbége mfaá gelu nnó, gébége Esowá apye Jisás alaá mempyeé upe, akelé mempye upe yicha apó sé ayi Esowá akelé.

21 Yémbó Jisás alú mempye upe Esowá gétúgé Esowá akelé ajóó ne ji nnó, “Ata annyemeno wáwálé ne akwené fā menomenyee wuú, ‘Wá alú mempyeé upeé Esowá te kwyakwya.’ ”

22 Ne gétúgé Esowá akelé mbó, Jisás ne aténé ndere muú ayi alerege nnó menomenyee meke elome epwáó gétúgé elú te kwyakwya.

23 Genó eyigé fā gelú nnó, amppeé upe abi átané né ulaá gepú Leví ája nya dáó neéndé negbo nesóó nya ebwá, ábéé sé wye mampyeye utóó bwá.

24 Yémbó gétúgé nnó Jisás agboó fā, ji apyeé utóó ndere mempye upe Esowá te kwyakwya.

25 Ndere elúmbó, Jisás awyaá utó nana mamferé bōó ako né efwyale gabo dámaa te kwyakwya abi akoógé né amu jí ne achwáó mbaá Esowá. Ji alu mebe te kwyakwya manenemmye mbaá Esowá gétúgé bwá.

26 Ji alú gefógé etukpe Esowá ayi esé dékelege. Ji alú muú ukpea, muú akágé shulé fā ji ndo. Apó fā ne gabo né mmye. Ji afa mbwa ne bōó ubeé, ji alu né melu enógé né mfaánebuú eniné mfaá mfaá.

27 Jisás abóó fā mampye upe mbaá Esowá yéndé bíí ndere matúkpe amppeé upe apyeé wá. Ebwá abóó mbe apye upe gétúgé gabo bwá ne apye ntó gétúgé ayi bōó bifó. Yémbó Jisás apye gepye ejií mbaá Esowá damaá mecho ebye gébége ji achyee gemé ji agboó.

28 Ebe Mosis ejya lé akwaá, abi akágé pye gye nnó abe matukpe Esowá. Yémbó mekomejóó ayi Esowá akele, akele gébége áfyee me ebe Mosis. Mekomejóó yimbo ne ájyaá Maá nnó akwane te kwyakwya mambe etukpe amppe upe.

8

Jisás ne alu etukpe menomenyee meke

1 Memma mecho ewé déjógé mbó elú nnó: Esé déwyaá gefógé etukpe ewéna. Ji ajwólé né melu enógé né egbe ebwanye Esowá Muú anjea Apwáó amu né mfaánebuú.

2 Eféé ne ji apyeé utóó bíí né mmu mákílé Esowá né mmu maá geto ayi wáwálé. Ata ne akwyee maá geto wú epófó akwaá.

3 Afyee yéndé etukpe nnó achyeege echye, apyeege ntó upe mbaá Esowá. Mbantó ne etukpe ewé sé abóó mambe ne genó eyigé ji achyeege mbaá Esowá.

4 Mbógé ji ábó ábe fa mme, mbó ji abó abee yé mempyeé upe Esowá chácha néndé amppeé upe álu me abi áchyeege echye mbaá Esowá ndere ebe ekelege.

5 Utóó ebi ebwá ápyee né melu ewémbó ulú elé dendore unó bi apye né mákílé Esowá né mfaánebuú. Esé dékaá mbó néndé gébége Mosis alú mantene maá gepúge Esowá, Esowá ajóó ne ji aké, “Se gébé nnó apyee yéndegenó gebe wye gefóó eyigé me nleré wá né mfaá mekwé.”

6 Yémbó utóó Jisás anjea gemé upwáó ebi ukwene amppeé upe, wye ndere menomenyee meke wuú ewé echome bōó mashu ne Esowá elome epwáó ewé gekwene. Gétúgé etene mbaá unó ulóúló ebi Esowá achyeege nyé.

7 Mbógé gekwenege menomenyee ékágé pye nnó bōó ákwane ndere

Ἐσωῶ ἀκελεγε, μῶ ἀμάγέ κέλε sé εἰῶ chá.

⁸ Ὑέμβῶ Ἐσωῶ ἀγεγέ nnó ḃῶῶ bíí ápyéé gyéé, getú eyigémḃῶ ne ji ajῶῶ aké, “Ata aké, gébé gechwῶῶ nyε eyigé me nnyéé nyε menomenyéé meke ne ḃῶῶ Isrēli ne abi Juda.

⁹ Menomenyéé εἰῶέμβῶ εḃεé sé ndere εἰῶέ me μḃῶῶ nnyéé ne ukwene ante ḃῶῶ né bíí bi me nsele εḃῶῶ ne amu átané né melo Ijip. Ne ndere εḃῶῶ alá pyε sé genó eyigé me nnyémēno ne εḃῶῶ, me ntó nti meso ne εḃῶῶ, me Ata ne njῶῶgé μḃῶ.

¹⁰ Ge menomenyéé εἰῶέ me nnyε nyε ne ntoné Isrēli na. Né gébé eyigémḃῶ, me nfyéé nyε mabe ya né makpo ḃῶῶ, nsa áji né mmu matῶῶ ḃῶῶ. Me mḃεé nyε Ἐσωῶ ḃῶῶ ne εḃῶῶ ntó abeé nyε ḃῶῶ ba.

¹¹ Ne ye muú ḃῶῶ amágé lere sé nte menme wuú, ye muú ula gepú bíí ajῶῶgé sé nnó, ‘Kaágé Ata’ néndé yéndémuú manḃῶ ne ḃῶῶ abi alá ḃea geme wῶ, ḃkwῶne mbaá abi aḃea geme akaáge nyε me.

¹² Ne me nge ne nyε εḃῶῶ meshwe né gabo ayi εḃῶῶ ápyéé ne mmágé te sé gyéé ayi εḃῶῶ apyéé cháchá.”

¹³ Ndere Ἐσωῶ ajῶῶ atome ne menomenyéé meke, εḃyennó ji ase nnó εἰῶέ gekwene egbo gelu. Ne yéndégenó eyi gegḃῶῶ gelu, gekwῶῶ ukoó, abelege geji baba.

9

Gekwenegé meti εἰῶέ débῶ dénogé Ἐσωῶ

¹ Menomenyéé mḃε εἰῶέ Ἐσωῶ anyéé nya ne ḃῶῶ, εἰῶyáá mabe ayi áleregé ndere ánógé Ἐσωῶ. Ne ḃῶῶ ntó ákwyéé maá geto ayi ánógé Ἐσωῶ wyéé fa mme. Akare maá geto yimḃῶ malú apea ne makat apea.

² Né meso ekat εἰῶέ mḃε akuú εἰῶu nnó melu ukpea. Né melu εἰῶéna geluῶgé etuleka gelu wyéé ne ekpokpogele. Né mfaá ekpokpogele εἰῶέμβῶ ánere ntoó bréd eyi achyéé mbaá Ἐσωῶ.

³ Né meso ekat εἰῶέ mmu élé melu εἰῶέ akuú nnó melu ukpea εἰῶέ epwῶῶ malu ukpea ako.

⁴ Ne melu εἰῶέμβῶ, geluῶ eyigé asῶῶ elu mbaá Ἐσωῶ gelu wyéé. Ákwyéé geji ne gul. Mekwa menomenyéé Ἐσωῶ elu ntó wyéé, afyale εἰῶu ne gul. Né mmu mekwa εἰῶéna maá nkḃῶ ayi akwyéé ne gul alu wyéé. Afyé menyéé yimḃῶ ayi ákuú nnó manaá né mmu. Meto Erῶn εἰῶέ echíí nya bya elú ntó wyéé ne ubare mataá eḃi Ἐσωῶ asame mabe jíí wyéé.

⁵ Unó fῶ upea eké makiénné Ἐσωῶ ulú né mfaá mekwa εἰῶέμβῶ, ákuú ubi nnó ḃῶ charubim. Ubagele ḃῶῶ ukwere mbaá ayi Ἐσωῶ ajige nté gabo ḃῶῶ. Ὑέμβῶ dékage pyε ḃῶῶ akaá unó bina uko nana.

⁶ Akwyéé unó bina ábelégé μḃῶ, ampyéé upe Ἐσωῶ akpene né mmu maá gepú ayi mḃε yéndé bíí ápyéé utῶῶ ḃῶῶ.

⁷ Ὑέμβῶ ekosé etukpe ampyéé upe ne ekpene né maá gepú ayi mmu. Ne ji akpene wyε damaá né ḃme. Ji aké akpene wyéé abῶ mamkpa manoó menya mampye upe mbaá Ἐσωῶ nnó Ἐσωῶ ajinte gabo awuú jimḃῶῶ ne ayi ḃῶῶ ápyéé dankaa.

⁸ Ndere epyεmḃῶ, Mendoó Ukpea εḃῶ elerege mḃῶ lé nnó, te ndere maá gepú yimḃῶ ayi mḃε alú wyéé ne menombi ntó wyε gbεgbe, ye meti epῶfῶ εἰῶέ ḃῶῶ ákágé kpe né mmu maá gepú ukpea ayi apwῶῶ malu ukpea ako.

⁹ Unó bi ulumbῶ élé gepῶ eyi gelerege njene esé eniné nnó echye εἰῶέ ḃῶῶ áchyéé ne upe eḃi ḃῶῶ apye mbaá Ἐσωῶ ukágé pyε fῶ nnó ḃῶῶ abi ánógé Ἐσωῶ ábῶ ne ufere eḃi ukwane ndere Ἐσωῶ akελεγε.

¹⁰ Unó bina utome élé ne depῶré manyéé ne manyúgé ne ndere muú ashḃῶnege mmyε nnó abε pῶpῶ né mḃε ushu Ἐσωῶ. Ubi ulú élé mabe ayi atome ne depῶré menyamme ne ubyéé nyε gébégé Ἐσωῶ apyεgé yéndégenó gelage gekε.

Meti meke εἰῶέ debῶ manóge Ἐσωῶ

¹¹ Ὑέμβῶ Kras achwῶ mé. Ji alu etukpe Ἐσωῶ ayi achwῶῶ ne unó ulúḃḃῶ eḃi ulú mḃῶ esé né gébé eyigé na. Ji apyéé utῶῶ né melu melóméló

mbaá ayi akwane apwóó maá geto ayi ampyéé upε abó apyéé nya utóó wyéé. Akwaá f́ wó átene ji wó, mmyeke apó f́ né geluage unó bi úlú fa mme.

¹² Kras akpe né melu ukpea εwé epwóó malu ukpea ako dama te kwyakwya. Gébégé ji ákpené wyε, ákpa f́ lé manoó menya ndere ηme yé ami mpó ne ákpe né mmu wó, ji ákpa lé manoó mií jimbóó ne ákpené wyéé. Akpéégé ana gemεge sé nnó detane né εfwyale te kwyakwya.

¹³ Né menomenyεé εwé gekwene, muú alá pó f́ pópó aselé élé manoó ηme ne ami menó mpó ne matwó maá mpó ayi asóó né mewε améé ji né mmyε nnó abε pópó ndere Εσωó akεlege.

¹⁴ Ne mbógé manoó amií ufóó menya εyina mawyaá uto na, εbyennó ami Kras mawyaá uto kpaá mampwó amu. Né uto Mendoó Ukpea, muú alú te kwyakwya, Kras achyεé gemε jií mbaá Εσωó gétúgέ sé. Ji apyεmbó nnó ashwóné ufere sé ékágé dépyεgέ upwyapwyané unó ne nnó εsé dépyεge élé utóó Εσωó muú alú meβε.

¹⁵ Getú εyigémbó ne Kras ala muú ayi áchómé bóó mashu ne Εσωó né menomenyεé meke εwé Εσωó anyεé ne bóó bií. Ji apyεmbó nnó bóó abi Εσωó akuú, abó mejé εwé elá εbyéé f́ te kwyakwya εwé ji anyémeno. Mbó ne elú néndé negbo níí ενiné mbó ne nepyεé nnó áfééré bóó né gabo ayi nya εbwó ápyé gébégé gekwenege menomenyεé.

¹⁶ Nwe geteé alu wyε eké menomenyεé. Muú aságé ηwe geteé ágáregé ndere ji agbogé akarege unó bií, alyage ubi kpaá te ji agbogé ne akaré ubi.

¹⁷ Gefógé ηwe yimbó awyaá uto mbógé muú ayi asamé ji agbo. Mbógé muú ayi asame ji alá agboó wó, ηwe yimbó afulé yé genó.

¹⁸ Getú εyigémbó ne manoó malá magbele mme wó, nnó menomenyεé εwé mbεmbe εβε f́ ne uto.

¹⁹ Mosis agarégé bóó mabe Εσωó ako, ase manoó anó mpó ne ami

ηme áchwaré ne manaá, abó εta maá genóó ayi akuú nnó hisop ne néwú negelé anyua né mmu, améé né ηwe mabe Εσωó ne menyammyε bóó ako ntó.

²⁰ Ameégé mbó ajóó aké, “Gεgé manoó ami magbaré menomenyεé εwé Εσωó anyεé ne ενyú, agaré nnó debele na.”

²¹ Wyεmbó ntó ne Mosis améé manoó mimbó né maá geto ne yéndégenó εyigé asele anógé Εσωó wyéé.

²² Ndere mabe yimbó alεrege, elu wáwálé nnó aselé lé manoó ne apyε nnó yéndégenó geβε pópó né mβε ushu Εσωó. Ne mbógé manoó mala machyεé mme wó, ajigé f́ nte gabo.

Gερε εyigé Kras apyéé géférege bóó gabo mmyε

²³ Ge ula bi, asele lé manoó menya ne apyε nnó unó bi úlú lé dendoré unó bi úlú né mfaánebuú ube pópó. Yémbó abó manse lé genóge upε εyi gelóme kpaá gepwóó manoó menya ne apyε nnó unó bi mbó né mfaánebuú ube pópó.

²⁴ Kras akpe f́ élé né maá geto ayi akwaá akwyéé ne apyε εjií gεpe wó. Melú ewémbó elú élé dendoré melu ukpea εwé elú né mfaánebuú. Ji akpe élé né mfaánebuú neni ambóó, atene mβε ushu Εσωó gétúgέ εsé.

²⁵ Ji akpe f́ né mfaánebuú nnó apyε gεpe jií ndóndó ne ndó ndere εtukpe akpene yéndé ηme né melú ukpea εwé epwóó malu ukpea ako manchyéé manoó ami mala mapó f́ amií jimbóó né mbaá Εσωó wó.

²⁶ Mbógé εβε nnó mbó ne ji abóó apyεé, mbó ji agé εfwyale ndóndó ne ndó te ula ulóó mme. Ndere elúmbó, ji achwó ndó gamaá né gébé εyi mme achwóó kwyaá ne achyεé gemε jií nnó ánéré ne gabo.

²⁷ Elú me nnó yéndémuú abó magbó demaá, agbogé mbó agilé unóó mpa ayi Εσωó apane.

²⁸ Wyεmbó ntó ne Kras agboó ndere gεpe nnó aferé gejamégé bóó né gabo. Ne ji amágé chwó nye ndó yifó. Né gébé εyigémbó achwóó sé

né gétúgé gabo sé, achwáó élé nnó awene gemége b́óó abi agilé ji ála mmyemmye bẃó.

10

Gepere eyi Kras gelú lé damaá te kwyakwya

¹ Ebe Mosis elú lé dendore unó ulúlú ébi ulú manchwá, epófó unó bimbó ubi ambáó. Getú eyigé mb́ó b́óó aké achwáó mbaá Eswáó upe ébi ebẃó anyuarege apyéé yéndé ημε, upyéé f́ó kánka nnó ebẃó akwane chánéné ndere Eswáó akélege.

² Mb́ógé eb́ó ebe nnó gefógé upe bina upyéé nnó b́óó akwane chánéné ndere Eswáó akélege, mb́ó b́óó ntó ámagé tée sé mech́ó gabo ne áb́ó ámagé pye sé upe bimbó.

³ Yémb́ó upe bina ébi b́óó anyuarege apye yéndé ημε, upyéé lé nnó b́óó átégé gabo ayi ebẃó apyéé.

⁴ Néndé manoó ańó mṕó ne ημε makágé fere f́ó b́óó gabo né mmye cháchá.

⁵ Ge ula bi gébége Kras alu manchẃó fa mme ajóó ne Eswáó nnó, “Wá okélegé sé upe ébi b́óó ápyéé eta wyeé ne echye ewé b́óó áchyegé. Wá okwyéé lé menyammye ayi okwyéé obelé nnó me nse mpye upe wye.

⁶ Menya eyi b́óó asóó kpógelé né geluógé upe ne echye ewé ebẃó áchyegé gétúgé gabo ayi ebẃó ápyéé ukwane f́ó wá metáó ẃó.

⁷ Ne njóó nké, ‘Eswáó gé me na nchẃó mampye genó eyi wá okélege nnó me mpye wye ndere asamé né mmu ηwe atomé ne me nnó mb́ó mampye.’”

⁸ Kras ab́ó mbe ajóó ne Eswáó aké, “Ufóó upe bi b́óó ápyéé ndere ébi apyéé ne menya, yé ébi ápyéé ne umpomé yé ebe lé ébi b́óó ásoó né geluógé upe mampye upe eta wye ne unó bi b́óó achyegé gétúgé gabo bẃó ukwané f́ó wá metáó ẃó.” (Yé élé ebe Mosis eké ápyégé mb́ó.)

⁹ Ne ama ajóó aké, “Ge me na, nchẃó mampye genó eyigé wá okélege nnó mpye.” Ndere elúmb́ó, Eswáó aferé

upe bi ukwene nnó apye gepere eyigé Kras gesé malu bẃó.

¹⁰ Ne gétúgé Jisós Kras apyéé genó eyigé Eswáó akélege, achyéé menyammye wuú ndere gepere te kwyakwya. Getú eyigémb́ó esé dela b́óó ukpea né mbe ushu Eswáó.

¹¹ Né gekwenege menomenyéé ampyéé upe Eswáó ápyéé utáó bẃó yéndé bíí. Anyuarege upe bimbó manané manané, yémb́ó upe bimbó ukágé fere f́ó b́óó gabo né mmye.

¹² Ne Kras awesé mempyéé upe, apye lé gepere gema eyi gekwane te kwyakwya, manshwóné gabo sé. Apyéégémb́ó ajwólé né melu enógé né egbe ebwónye Eswáó.

¹³ Ne ji ajwále wye agilé kpaá te Eswáó apye b́óó mawámé bíí álaá eké geluó eyi ji anerege uka mfaá.

¹⁴ Mb́ó ne elú nnó Kras apye élé gepere gemaá nnó b́óó abi ji ashwónegé ákwane chánéné ndere Eswáó akélege te kwyakwya.

¹⁵ Mendoó Ukpea ntó egaré esé genó eyina. Ab́ó mbe ajóó aké,

¹⁶ Ata aké, “Gébé gekwónégé, ge menomenyéé ewé me nnyéé nye ne ebẃó na. Me mfyéé nye mabe ya né mmu matáó bẃó ne nsame nye ájí né mmu défóré bẃó.”

¹⁷ Ne ama agbéé aké, “Me nteé sé gabo bẃó ne deṕó etiré ebẃó ápyéé gyéé.”

¹⁸ Dékagé ge nnó, ajigénte gabo b́óó, yé ula f́ó ubéé sé ébi amágé pye upe.

Déchẃó kwákwólé ne Eswáó débégé ne dembyó

¹⁹ Anηme ba, ewéna etene nnó esé dékagé kpe tágétágé né melu ukpea ewé epwáó malu ukpea ako, gétúgé manoó Kras ami machyéé mme gébége ji agboó.

²⁰ Jisós anené me ekat ewé ekaré melu ukpea ne melu ukpea ewé epwáó malu ukpea ako. Anené esé meti meke ewé ewyaá genwá. Ekate ewé Jisós anené mb́ó, etene mbaá menyammye wuú gébége ji agboó gétúgé sé nnó esé dekoó wye déjye mbaá Eswáó.

21 Ne te ndere esé déwyaá gekpekepegé etukpe ewé epale gepúgέ Εσωω,

22 déchwá kwókwólé ne Εσωω ne matóó sé mako ne défyéé metóó ne ji gefóó eyigé déla dékágé be fo ne dembyá néndé manoó Jisás Kras mameé me né matóó sé alá pópó ne ágaré esé nnó delu cho. Ne áshwóné menyammye se ne manaá ami makpea.

23 Déténé ne eshye né depó etiré esé déneré metóó wyeé ne dégaregέ deti. Ekágé déwé mmye néndé Εσωω anyegémeno nnó apyeé genó, ápyeé geji.

24 Dékelégé meti ewé défyéé ate aηme eshye nnó ágbógé ne ate ne nnó álerege ulóó melu.

25 Délyagé fo mankene uchome bóó Εσωω ndere bóó abifo ályaá esé déchome wye mmye, défyegé ate eshye, ushuú chacha ayi dégene mbo nnó bií ebi Ata achwóó ula kwókwólé.

26 Néndé mbógé déké dépyeé wye gabo kpékpé ayi dékaá me wáwálé ayi mekomejóó Εσωω álerege, gepε eyigé chá gepó sé eyi gekagé fere esé gabo né mmye.

27 Genó eyi degile ne εfo metóó elé mpa Εσωω ne gekpekepegé mewε ewé εσόό nye bóó mawáme Εσωω.

28 Dékaá nnó muú ayi abyaá ebe Mosis, áwane ji ágené fó meshwe mbógé bo ntesε apea yé áléé ágarégé nnó ákpa ame age ji ndere ápyeé genó eyi geleré nnó ji akwé ebe ewémbó.

29 Ebege mbo, férege gekpekepegé εfwyale ewé ebeé nye ne muú ayi abyaá Maá Εσωω ne aselé manoó mií ami magbaré menomenyeé Εσωω, nnó mapó yé genó yé elé manoó ami na ne mashwóne ji nnó abε pópó, ne ajógé ntó mejóó mebo atome ne Men-dóó Ukpea muú alerege bóó galógáló.

30 Esé dékaá ji muú ajóó aké, “Me ne nwyaa utó manshuú amu né gabo ayi εbwó ápyeé, ne nshúgέ nye amu mbaá bóó abi ápyeé ubé.” Ne ajóó aké, “Ata ne asóó nye mpa bóó.”

31 Epyeé εfo mankwe né amu Εσωω muú álú mebe.

32 Tégé ndere elú nya ne enyú gébégé enyú debóó mbe dékaá depore Εσωω. Yé elé enyú dégené gejamégé εfwyale né gébé eyigémbó, déténe wye ne eshye yé genó genyige enyú wó.

33 Gébé eyigé fo bóó ashyeé enyú gbóηηno ne ápyeé enyú déwuú ubalé. Né gébé eyigé fo bóó abi agene ntó εfwyale mbo, enyú déchome défyoge εbwó mmye.

34 Dégene meshwe ne bóó abi ákpené denó, ne gébégé bóó áfóó unó nyú dékame wye kamegέ ne metóó megómégó ndere dékaá nnó déwyaá unó ulóuló ebi upwóó ammu, ebi ubéé nye te kwyakwya.

35 Ndere elúmbó, délyagé fó mamfyegé metóó ne Εσωω néndé ji achame nye enyú.

36 Enyú débóó mankogé elé metóó dépyegé genó eyigé Εσωω akelege, ne désε unó uko ebi Εσωω anyémeno nnó achyegé.

37 Néndé Εσωω aké, “Elá gachyeé muú ayi achwóó nye achwó achóó sé gébé.

38 Né bóó ba abi ápyeé wye genó eyi gelú cho, abéé nye wye mamfyegé metóó ne me. Yémbó muú ayi ajame mmye meso, metóó wa εgóó fó ne ji.”

39 Esé depó fó bóó abi ajame mmye meso genwagé bwó genó mme detu. Esé delú elé bóó abi áfyéé metóó ne Εσωω ji awene gemεge bwó.

11

Gefóó eyigé bóó áfyéé metóó ne Εσωω

1 Metóó mamfyé ne Εσωω elé ndé? Metóó mamfyé ne Εσωω elé mankaá nnó débóó nye unó bi déneré metóó wyeé ne nnó unó bi esé dela delu danje ulú wyeé wáwálé.

2 Bóó abi nya mbεmbe áfyéé metóó ne Εσωω, getú eyigémbó Εσωω ase nnó apye genó gelógéló.

3 Ne elé gétúgέ esé défyéé metóó ne Εσωω ne dékaá nnó mekomejóó ayi Εσωω ajóó ne akwyéé mme. Ewéna etene nnó unó bi esé dégene mbo fa mme, akwyéé ubi ne unó bi muú alá gene.

4 Gétúgέ Ebel áfyεέ nya metóó ne Eσωω ne ji apyεέ gepε mbaá Eσωω eyi gelme gepwóó eyigé menmo wuú Ken. Ndere ji apyεmbó, Eσωω akame nnó ji alú cho, getugé gepε eyige ji apyεέ. Yé elé Ebel agboó te nya metóó ewé ji áfyεέ ne Eσωω elú ejógé mejóó te fina.

5 Gétúgέ Enok áfyεέ nya metóó ne Eσωω, ji agbo wó. Eσωω ase ji afé né mfaánebuú mebe. Yé muú ama agé sé ji wó gétúgέ Eσωω asélé ji ajye né mfaánebuú. Gemεgέ nnó Eσωω asé nya ji ajye mfaánebuú alere με nnó gepó ejíí gεgó ji metóó.

6 Elú wáwálé nnó yé muú ákágé pye fó metóó εgó Eσωω mbógé muú yimbó alá fyε metóó ne ji wó, néndé yéndémuú ayi achwó kwókwóle ne Eσωω, abó mankamé nnó Eσωω alú wyε wáwálé, ne ji achame bóó abi ákelege ji ne matóó bwó mako.

7 Metóó ewé Nowa afyεέ nya ne Eσωω epye ji awú mbeé ayi Eσωω akwélé ji gétúgέ unó bi upyεé nye meso gébé. Akwyε ékpe kpaá ewé ji ne ula gepú bíí ákpené mmu nnó áπό negbone ηgbannyi. Ndere ji apyεmbó mfaánebuú ashulé bóó mme né mmye, ne Eσωω apye ji ntó alá cho gétúgέ ji áfyεέ metóó ne Eσωω.

8 Metóó ewé Abraham afyεέ nya ne Eσωω epye ji awú ne Eσωω. Akú Abraham ajóó ne ji nnó akwilé ajyεé né gebage mewaá eyigé ji achyεgέ nye ji meso gébé. Ji alyaá melo wuú afé yé elé ji alá akaá mbaá ayi ji ajyεé wó.

9 Metóó ewé ji áfyεέ ne Eσωω epye ji ajwólé né mmu baá otó ndere menkεé né mme bóó abi cha ayi Eσωω anyéméno nnó achyεgέ nye ji. Mbóntó ne maá wuú Asek ne mpyáne wuú Jakób ajwólé. Ebwó álú bóó bi álú mambó ntó genó eyigé Eσωω anyéméno nnó achyεgέ ebwó.

10 Abraham akó metóó ajwólé né baá otó bimbó néndé ji abó agilé manjwólé né melo ewé ewyaá mabóme ayi alá chógé ewé Eσωω akwyεé atene.

11 Metóó ewé Sara áfyεέ ne Eσωω, ne epyεé ji akpane unε. Yé elé ji akwóó

με ukoó, ákoó gébé eyigé ji ábyéne maá, ji afyé wyε metóó ne Eσωω nnó anyεgéméno mampyεé genó, apye geji.

12 Yé elé Abraham ábené με alá kágé byε se baá, upyáne bíí uja eké ambe né mfaánebuú ne gesóó né mbale ebeé mega. Yé muú ákágé pa fó ubí.

13 Bóó bina ako áfyεέ wyε metóó ne Eσωω kpaá te agboó. Yé muú bwó fó ase yé genó eyigé Eσωω anyéméno nnó achyεgέ nye ebwó wó. Yémbó áge lé unó bimbó te mbe ne matóó ágóó ebwó. Ebwó ákaá nnó ebwó alú elé ankéé bóó abi ákógé fa mme yina kógé.

14 Bóó abi ájógé mbó alere chánéné nnó ebwó akélege mbaá ayi abeé melo ewé bwó.

15 Mbógé ebwó abó átégé lé melo ewé ebwó atané wyεé, mbó ebwó akelé meti mankere wyεé.

16 Yémbó ebwó ashyagé lé melo ewé elomé epwóó ewé ebwó abó alú wyεé. Ne melo ewémbó elú lé né mfaánebuú. Ndere elúmbó, mmye εgboó fó Eσωω nnó ebwó ákúgέ ji nnó Eσωω bwó néndé ji ákwyεé με melo ábelé ebwó.

17 Gébégé Eσωω amuame Abraham nnó ase maá wuú Asek apye gepε, Abraham ákamé gétúgέ áfyεέ metóó ne ji. Elé Abraham yina ne Eσωω anyεé nya meno ne ji nnó abeé ne gejamégé upyáne, yémbó ji akpome mmye manse danchi maá wuú apyε gepε mbaá Eσωω,

18 yé elé Eσωω ajóó nya ne ji aké, “Gejamégé upyáne ebi wó bóó nye utanege nye lé mbaá Asek.”

19 Abraham ntó ákamé nnó Eσωω akágé pyεé bóó akwilé né negbo. Ne dékágé jóó nnó elú wyε eké Eσωω apye Asek akéré né genwá Abraham ase ji akere mmu.

20 Elé gétúgέ Asek áfyεέ metóó ne Eσωω ne ji ajelé Jakób ebwó ne Eσωω, agaré ebwó mejé ewé ebwó abóó nye meso gébé.

21 Gétúgέ Jakób áfyεέ metóó ne Eσωω né gébégέ ji achwóó gbo ajé lé baá Josef apea abi ande. Né gébé

eyigémbò agií né meto wuú anógé Εσωω.

22 Gétúgέ Josef áfyεέ metóó ne Εσωω né gébégέ ji áchwó gbó agaré bóó Isrēli nnó εbwó ályage nye melo Ijip. Ne agaré ntó εbwó ndere ji agbogé ápyεé ne ugoó bií.

23 Gétúgέ mma ne nte Mosis áfyεέ metóó ne Εσωω ne gébégέ ábyεné Mosis ábί nya ji né ámfaá áléé, néndé áge nnó ji alú maá ayi alóme ulóó. Ne áfo yé mambya εβε εwé mfwa melo áfyεé nnó áwáné baá bóó Isrēli né gébé eyigémbò wó.

24 Gétúgέ Mosis áfyεέ metóó ne Εσωω né gébégέ ji awené ashyaá nnó asegé fó ji ndere maá ayi maá mfwa Fero ayi mendée ábyεné.

25 Ji ákamé mangε εfwyalé ne bóó Εσωω ne nnó ji anyégé apógé ne nechóchó né mmu gabo εwé nechóchó εniné na nela newyagé.

26 Ji aferé nnó mangε εfwyale gétúgέ Kras élé gekpekpegé gefwa eyi gepwóó gefwa geko eyi gelú né Ijip néndé ji apelé wyε né mbe mambo genó eyigé Εσωω ácháme nye ji.

27 Gétúgέ metóó εwé ji áfyεé ne Εσωω alyaá melo Ijip abó yé εfo wó né genó eyigé metóó εsógé mfwa ákágé pyε wó. Ji akó metóó apelé wyε mbe mbe eké abó age me Εσωω muú bóó alá gené ji ne ame.

28 Elé gétúgέ metóó εwé Mosis áfyεé ne Εσωω, ne ji agaré bóó Isrēli nnó aló manyé epaá koó upú, ne nnó ase manoó ηme ameeé né manombi upú bwó nnó ekiénné Εσωω εwé εwáné bóó εchwógé ekoo upú bwó kógé ekágé εwa baá mbe bwó, ndere εwáné nye abi bóó Ijip.

29 Gétúgέ metóó εwé bóó Isrēli áfyεé ne Εσωω, ne áchyaá εβεé mega εwé ákuú nnó εβεé megelé eké bóó abi ákené né mme detu. Ne gébégέ bóó Ijip ámuame manchyaá, εβεé εwémbò εshwya εbwó ako.

30 Gétúgέ metóó εwé εbwó áfyεé ne Εσωω, εbwó ákégé ágyaágé melo Jeriko né mme ndó ekenéama, gebamé mataá eyi genó melo mme gekwe gbarammm.

31 Gétúgέ Rahab mendée ενó áfyεé metóó ne Εσωω abi bóó Isrēli abi áchwóó cheré melo εwémbò bibií. Getú eyigémbò ne ji alá agboó fó choncho ne bóó abi alá ákamé ne Εσωω wó.

32 Me mmagé jóó na nnó? Unó bi bóó abi áfyεé metóó ne Εσωω apyε uja dóó. Gébé ne gela gepó sé eyi me njógé ntome ne bóó ndere Gidyon, Barak, Samsen, Jεfta, Dεvid, Samuele ne bóó εkpave Εσωω abifo.

33 Elé gétúgέ metóó εwé εbwó áfyεé ne Εσωω, ne εbwó abifo ámmye bee ne malo kpakpa ápwó áji. Ágbaré malo εbwó chancha, ne ábò unó bi Εσωω anyémene nnó achyεgέ εbwó. Gétúgέ metóó εwé εbwó áfyεé ne Εσωω ágbε manó unyanya nnó ékágé uwá εbwó.

34 Anii mewε εwé εlulé wum, wum, wum, yémbò mewε εso fó εbwó wó. Abifo ábó bóó abi aké áwá εbwó ne bó aparanja. Abifo apó ne εshyε yémbò Εσωω achyεé εbwó εshyε. Abi awyaá εshyε mamye bee ámmye ábú bóó bee abifo né malo bwó.

35 Gétúgέ metóó εwé andée abifo áfyεé ne Εσωω, áge bóó bwó abi ágboó ndere ákwilé né negbo. Abifo átulé εbwó kpaá alá mangbomangbo, yémbò ákámé negbo áshya mamferé metóó ne Εσωω bóó ályaá εbwó. Apyεmbò nnó meso gébé Εσωω apyε εbwó abó genwá eyi gepwóó amu.

36 Abifo ájwa εbwó ne atulé εbwó ne otoó, awε abifo ne bó mkpókove áfyε εbwó né gepúgέ denó.

37 Ató abifo ne mataá áwa. Agyá abifo ubauba ne sóó. Áwá abifo ne bó aparanja. Abifo alú ubya bó, áfyεé élé meko ηme. Achyεé εbwó εfwyale, ámmye amu ne εbwó.

38 Akené nya mmu mewaá tametamé ákwóme makwε áshulege, ábiígé né mmu maba mataá ne ambu né mme. Mme yina ákwane yé mambe mbaá ayi εbwó ákágé ájwólegé wyε wó.

39 Gétúgέ εbwó áfyεé metóó ne Εσωω, áké εbwó ápyε gechágéné genó. Yé élé εlúmbò, εbwó ásé yé genó

eyigé Ɛsɔwɔ anyémeno nnó achyegε εbwɔ wɔ,

⁴⁰ néndé Ɛsɔwɔ awyaá gechachage genó né metɔ́ mampye eyi getome ntó ne sé. Genó eyimbɔ gelú nnó aselé esé chónchó ne εbwɔ apye nnó dékwane chánéné ndere ji akelege.

12

Nte sé Ɛsɔwɔ anywalege esé mati

¹ Né εgbε ewé se, bɔ́ bina ako abi áleré esé ndere áfyéé metɔ́ ne Ɛsɔwɔ álu wyeé, áno esé mme eké geko ápelé nnó áge genó eyigé esé dépyéé nye. Ndere elúmbɔ, dékpa yéndégenó eyi génɔ́ esé eyi gépye esé déla dékage lome dégbε mewaá chónchó ne gabo ayi áfwyánege esé. Dékógé metɔ́ délómégé wye gatelé ayi alú esé mbe.

² Ndere délómége dépelé wye ne Jisɔs muú anene esé meti défyéé metɔ́ ne Ɛsɔwɔ. Wye elé ji ne akpané nye esé apye metɔ́ ewé défyéé ne Ɛsɔwɔ ekwane chánéné. Ji akamé nya magbo negbone mekpo unɔ́ né gekwa. Ji asé yé mekpo unɔ́ ewé elú né gefógé negbo eniné mbɔ efú genó wɔ néndé ji akaá gekpekpegé metɔ́ megómégó ewé Ɛsɔwɔ ákwyeé me ábelé eta wuú. Gétúgé ji agboó negbo eniné mbɔ, ji ajwólé nana né melu enógé né εgbε εbwɔnyé Ɛsɔwɔ.

³ Tégé ndere ji akógé nya metɔ́ agené εfwyale né amu bɔ́ ubeé, bɔ́ ápaá ji. Tégé wye ji nnó ékágé enyú debe ne gepwa metɔ́ detɔ́ meti.

⁴ Ummye ebi enyú démmye manlyaa gabo delú dammye dekwóné mbaá manoó nyú machyegε mme.

⁵ Nnó enyú dejíí me nte majyéé ami Ɛsɔwɔ achyegé enyú ndere baá bií? Ji ajɔ́ aké, “Maá wa, Ɛsɔwɔ ányágé wɔ gétúgé gye ayi wɔ ɔpyéé, ɔsege fɔ́ ewú eké efúú yé genó wɔ. Ashúlegé wɔ ndo, ɔbege ne gepwa.

⁶ Kaá nnó Ata alerege lé chuchu yina mbaá muú ayi ji ábɔ́ gejeé ne ji. Ne atulegé lé yéndémuú ayi ji aselé nnó alú maá wuú.”

⁷ Ndere elúmbɔ, kógé metɔ́ né chuchu ayi Ɛsɔwɔ alerege enyú,

manleré enyú genó. Ji apyembɔ elé ne enyú ndere nte apyéé ne baá bií. Ndé maá ayi apyegε gye nte wuú álá alerege fɔ́ ji chuchu?

⁸ Mbɔgé Ɛsɔwɔ álá alere enyu chuchu né gye ayi dépye ndere ji apyéé ne baá bií ako wɔ, εbyennó enyú dépó fɔ́ baá bií wáwálé délu baá ulɔ.

⁹ Genó eyigé fɔ́ gelú nnó, ante sé fa mme alerege esé chuchu mbɔgé dépyégé gyeé, denoge εbwɔ. Ndere elúmbɔ, elú galógáló nnó esé déwúgé dɔ́ ne nte sé muú abɔ́ mandoó sé, nno debɔ genwá.

¹⁰ Ante sé fa mme alerege ese chuchu né mboó gébé ndere εjigé εbwɔ gétúgé gyeé ayi esé dépyéé, Ɛsɔwɔ alerege esé chuchu gétúgé gyeé ayi dépyéé né galógáló awé sé, nnó esé debe bɔ́ ukpea ndere ji.

¹¹ Né gébégé alerege esé chuchu déselé fɔ́ nnó elé genó gelógéló. Déselé elé nnó elé genó eyi gepyéé esé débéé meshwemeshwe. Yémbɔ εwyagé, εfwyale ewémbɔ echwɔ́ ne galógáló mbaá bɔ́ abi ágií genó wyeé. Epyéé nnó εbwɔ apyégé genó eyi gelú cho ne nnó ábé nesɔ ne ate bɔ́.

Majyéé ne mbeé mekwelege

¹² Ndere dékaá mbɔ, gbarege unó chancha ne amu nyú ayi abɔ́ gepwa ne tenege ne eshye ne uka nyú ebi uweré.

¹³ Chógé wye mbe dékené né mati ayi alú chó nnó ékágé uka nyú ebi uloo né uferé ubwiré, utógé lé tógé.

¹⁴ Mmyégé nnó débε nesɔ ne bɔ́ ako. Mmyégé ntó nnó débε bɔ́ ukpea. Muú álá ápó muú ukpea agené fɔ́ Ata.

¹⁵ Ségé gébé nnó ékágé muú nyú fɔ́ apye genó eyigé Ɛsɔwɔ alyagé manleré ji galógáló. Ségé gébé nnó ékágé muú nyú abε ne gepɔ gebogebo. Gefógé gepɔ eyina gelú eké nchye ayi agbɔgé unywane bíí uchwɔ́ ne εfwyale ne uchɔ́ gejamégé unó ebifɔ́.

¹⁶ Ségé ntó gébé nnó ékágé muú nyú fɔ́ abε ne gepɔgé ubelé tametame. Yé eké muú ayi abyaa depɔré Ɛsɔwɔ ndere Esao apyéé. Ji akpo dékpakpaá tíí ndere maá mbe gétúgé némbane menyéé.

17 Εβελεγε ammye nnó ama abo dékprakpa etií nnó nte wuú achyεé ji méjé εwuú ndere maá mbe yémbο nte wuú ashya. Akεle meti ne manse amε nnó akwαré mechο εwéna age wα.

18 Fέregé mbaá ayi enyú détene mbο nana manchwα kwόkwόlé ne Εσωwα. Enyú détene fό né melu εwé bοó Isreli atene nya wα. Εbwό átene nya kwόkwόlé ne mekwε εwé akuú nnó Sina mbaá ayi muú ákage ta. Melu εwé mewε εbο εlúlé wum, wum, empinya gemua gekwene mbaá álá chendeé ne mbyo ammye ntó wuuu-uuuu.

19 Εbwό awú meko εmba εwé áfόμε. Awú ntó meko muú fο. Genó eyi muú yimbο ajόó gépye εbwό anemmye nnó muú yimbο amágé jόó sé meko yicha εbwό áwú.

20 Εbwό ajόó mbο néndé genó eyigé muú yimbο ajόó gepyε εbwό abο εfο dόó. Muú yimbο agaré aké, “Yéndé genó eyi getaá mekwε εwéna, yé εbe élé menya, ato ji ne mataá kpaá te agboó.”

21 Genó eyi εbwό agené né mekwε εwémbο gepyεé εfο kpaá Mosis jimbόó ajόó aké, “Nwere ne εfο metόó.”

22 Yémbο enyú détene élé kwόkwόlé ne Mekwε Sayon. Mekwε εwéna ne élú melo Εσωwα muú alú mebe. Melo εwémbο élé Jerosale ayi alú né mfaánebuú. Élé né melo εwéna ne makiénné Εσωwα gejamegejame áchomé wyε ne nechóchό.

23 Enyú delú mbο lé né εchomele bόó abi Εσωwα ajyaá ndere baá mbe bíí, εbwό bina ne ásámé mabο bwό né mmu ηwe ayi alu né mfaánebuú. Enyú déchwό mbaá Εσωwα muú asόó mpa bόó ako, ne décho mbwa ne mandόó bόó mbεmbe abi álú cho. Εbwό bi Εσωwα apyεé nnó ákwane chájené ndere ji akεlege.

24 Enyú déchwό mbaá Jisωs muú áchomé akwaá mashu ne Εσωwα né menomenye meke. Enyú déchwό né manoó mií ami mameé enyú mmye. Mami majόgé genó eyigé gelome gepwόó eyigé manoó Εbel.*

* 12:24 Elú wáwálé nnό: Manoó Εbel malilé nya nno Εσωwα ashuú amu, yémbο ami Jisωs malilé nnό Εσωwα agene εsé meshwe.

25 Σεgé gébé nnό ékágé déshya manwú genó eyi Εσωwα ajόgé ne enyú, néndé bόó abi mbεmbe abi áshyá manwú ne muú ayi ákwele εbwό mbeé fa mme áge meti mambo εfwyalé wό. Ndere εlúmbο, εsé déshyagé manwú genó eyigé Εσωwα né mfaánebuú agaregé εsé, εbyennό dékagé bo nye fό εfwyalé εwé εchwόó wáwálé.

26 Meko ayi ji ajόó mbεmbe anyigé mme. Nana anyémeno nnό, “Né ndo ayi fο me nyigé nye sé élé mme jiji, nyigé nye ntó mfaánebuú.”

27 Uchu bi ji ajόó mbο nnό, “Né ndo ayi fο” ulere nnό unό bi ji akwyεé uko unyigé nye, utane né malu bwό nnό εbi álá kágé nyigé ubi ne ulaá te kwyakwya.

28 Ndere εlúmbο, te mbaá εsé dékprene nye né gefwage Εσωwα eyigé muú álá kágé nyigé, détamege Εσωwα, défεge ji né meti εwé εgόó ji, dénόgé ji ne εfο metόó

29 néndé Εσωwα se alu eké mewε εwé εsόó yéndégenό.

13

Geπό eyigé baá Εσωwα abόó mambε ne geji

1 Enyú debό mamgbόgé ne ate ndere ate anme agboó ne ate.

2 Délyage fό manεne ankeé né mmu upú nyú. Kágé nnό mbο ne bόó abifο ápyεé ne anεne makiénné Εσωwα dankaa.

3 Tége bόó abi alú né deno. Σεgé nnό enyú ntó délú né deno ne εbwό chónchό. Tége ntó bόó abi ágené εfwyalé. Sége nnό enyú ntó dégené εfwyalé eké εbwό.

4 Bόó ako ánόgé deporé neba. Yéndé mendée ne meno abε ne ate ndere bόó abi ábané neba áβεé, ékágé muú ályaá nte ájye ákelé muú yicha né dafyε. Tége nnό bόó abi ákwené ulo ne ábelégé ubεle tamé tamé, Εσωwα ásόó nye mpa bwό.

⁵ Dɛbɔgɛ fɔ mmwɔlɛ nka, yɛmbɔ sɛgɛ yɛndɛgenɔ eyigɛ enyɔ dɛwyaá gekwané ne enyɔ kwanegɛ nɛndɛ ɛsɔwɔ ajɔ́ aké, “Me nkágé lyaá fɔ enyɔ chacha, ne nlyagɛ fɔ enyɔ mbya” (Det. 31:6)

⁶ Nɛrɛ elúmbɔ, ɛsɛ dékágé do ɛbwɔ ɛwɔmɛ déjɔ́ ndɛrɛ muú fɔ ajɔ́ nnó, “Ata álú mempoó wa. Me nfɔ́ fɔ. Ndé genó muú ákágé pyɛ mɛ?” (Ps. 118:6)

⁷ Tégé ákpakpa nyú abi ábɔ́ mbe átií enyɔ amɛ né depɔ́rɛ ɛsɔwɔ. Tégé galógáló ayi ɛbwɔ alú nya fa mme ápyɛé. Gyéregɛ ndɛrɛ ɛbwɔ áfyɛé metɔ́ ne ɛsɔwɔ.

⁸ Jisɔs Kras akwɔregɛ fɔ. Ndɛrɛ ji alú nya, mbɔ ne ji alu fina, ne mbɔntó ne ji abɛé nyɛ tɛ kwyakwya.

⁹ Sɛgɛ gébé nnó ékágé délyaá ufo ufɔ́ unó bi bɔ́ álerɛgɛ ubwɔlɛ enyɔ. Genó eyi gelɔmɛ gɛpwɔ, élɛ galógáló ayi ɛsɔwɔ alɛregɛ nnó matɔ́ nyú ábɛnégɛ, ɛpófɔ mankwɔlegɛ mabɛ ayi atome ne depɔ́rɛ menyɛé. Aji ápoógɛ yé bɔ́ abi ákwɔlegɛ aji né meti fɔ.

¹⁰ ɛsɛ déwyaá geluógɛ upɛ eyigɛ ampɛé upɛ abi ápyɛé upɛ né melú ukpea ála abɔ́ fɔ manyɛ menyɛé ayi atanegɛ wyɛ wɔ́.

¹¹ ɛtukpɛ éké ɛpyɛ upɛ né melu ukpea ɛwé ɛpwɔ́ malú ukpea ako, áwáne menya ákpa manoó manchyɛé ndɛrɛ gɛpɛ mbaá ɛsɔwɔ gétúgɛ gabo ayi bɔ́ ápyɛé. Yɛmbɔ ákpane menya yimbɔ jimbɔ́, áfɛ ásɔ́ ji né mekpɔ meti.

¹² Wyɛmbɔ ntó ne gɛpɛ eyigɛ Kras apɛé gelu. Ji agbo né mekpɔ meti Jɛrosalɛ nnó ji asɛ manoó mií ashwɔnɛ bɔ́ bií ábɛ́ bɔ́ ukpea.

¹³ Ndɛrɛ elúmbɔ, délyaá melɔ dékwólɛ Jisɔs dékpa mekpɔ unɔ́ éké ji.

¹⁴ Nɛndɛ ɛsɛ depɔ́ ne melɔ fa mme ɛwé ɛbɛé tɛ kwyakwyaá. ɛsɛ dépelɛ mangɛ melɔ ɛwé ɛchwɔ́ nyɛ.

¹⁵ Ndɛrɛ elúmbɔ, dékoó né amu Jisɔs défɛgɛ ɛsɔwɔ yɛndɛgɛbé. Déké défɛgɛ ji mbɔ, elú wyɛ éké gɛpɛ ne dépyɛmbɔ mbaá ɛsɔwɔ. Désɛ lé mano sé dékwane mabɔ mií nnó ji ne alu Ata.

¹⁶ Délyagɛ fɔ mampɛgɛ galógáló ne mampógɛ atɛ aɲmɛ ne unó bi déwyaá nɛndɛ gɛ upɛ ɛbi ugɔ́ ɛsɔwɔ metɔ́ mbɔ.

¹⁷ Wúgɛ ne ákpakpa nyú ne dépyɛgɛ unó bi ɛbwɔ ágarégɛ enyɔ. ɛbwɔ ápelɛ enyɔ né depɔ́rɛ ɛsɔwɔ ndɛrɛ bɔ́ abi bií uma atanegɛ né mbe ushu ɛsɔwɔ agaré ndɛrɛ ɛbwɔ ápelɛ enyɔ. Enyɔ déké dépyɛé unó bi ɛbwɔ ágarɛgɛ enyɔ, ápyɛ nyɛ utɔ́ bwɔ́ ne metɔ́ megɔmɛgɔ. Délá déwuú fɔ ne ɛbwɔ, ábɛé ne mesome ndɛrɛ ápyɛ utɔ́ bwɔ́ ne ɛwɛmbɔ épógɛ yé enyɔ né meti fɔ.

¹⁸ Nɛgɛ wyɛ mmyɛ gétúgɛ sé nɛndɛ ɛsɛ dékaá nnó déwyaá matɔ́ mmu pópó mampɛ genó eyi gelú choó yɛndɛgɛbé.

¹⁹ Me nnɛnɛ enyɔ mmyɛ dɔ́ nnó enyɔ dénnemmyɛ mbaá ɛsɔwɔ nnó apɛɛ mɛ ngɛ meti mma nkeré ɛta nyú wáwá.

Mmyɛmenɛne ne matame

²⁰ Nnɛnemmyɛ nnó ɛsɔwɔ muú apɛé bɔ́ ábɛé né nesɔ, ábámé enyɔ. Ji ne apɛé Ata Jisɔs Kras akwilé né negbo. Jisɔs ne alú muú kpaá ambame magɔɲmɛ muú apɛé ɛsɛ bɔ́ ɛsɔwɔ. Mbɔ ne elú gétúgɛ manoó mií amií mampɛ nnó menomenyɛé ɛwé ɛsɔwɔ anyɛé ne bɔ́ bií ɛkɛnɛ tɛ kwyakwya.

²¹ Nnɛnemmyɛ nnó ɛsɔwɔ achyɛ enyɔ yɛndɛgenɔ gelógéló eyigɛ enyɔ dékɛlegɛ, mampɛgɛ unó bi ji akɛlegɛ nnó enyɔ dépyɛgɛ. Nnɛnemmyɛ nnó ɛsɔwɔ apɛé Jisɔs Kras apoó ɛsɛ dépyɛgɛ unó bi ugɔ́ ji metɔ́. Déchyɛgɛ ɲgɔ mbaá Kras tɛ kwyakwya ne kwyakwya. Amen.

²² Aɲmɛ ba, nnɛnɛ enyɔ mmyɛ nnó dékoó metɔ́ dékú mekomejɔ́ ayi mɛ nsámé mbɔ nchyɛgɛ enyɔ majyɛé nɛndɛ nsá ji aja wɔ́.

²³ Nkɛlegɛ enyɔ ntó dékaá nnó mɛɲmɛ sé Timɔti atané denɔ. Mbɔgɛ abanégɛ mɛ wáwá, nké nchwɔ́ gɛ enyɔ nchwɔ́ ne ji.

²⁴ Tamegɛ ákpakpa nyú chónchó ne bɔ́ ɛsɔwɔ ako. Aɲmɛ sé abi atane né Itali alɔ́ enyɔ matame.

²⁵ Nnennemye nnó galógáló abe ne
enyú ako.

Nwe ayi Jemsi ásamé

Matame

¹ Me Jemsi, memkpané defwé Esowó ne Ata Jisós Kras ne nsámé ηwe yina eta enyú bós Jisós abi détyaá déjyεέ né mme meko. Ntamege enyú. *

Bége ne necháchó gébége depó détomégé enyú

² Aηme ba, yéndégébé depó déké détomége enyú, né eta nyú ébé metós megómegó.

³ Tége nnó depó ετίρέ détomége mbó enyú délúlé mamfwóre mbógé enyú défyé matós ne Esowó wáwálé. Depyεέ nnó enyú débó εshye mangbárégé matós.

⁴ Ne debó mangbárégé matós nyú yéndégébé, pyége mbó nnó débéné né depóre Esowó né yéndé meti, dékaá chánéné yéndégenó eyigé enyú dépyεέ.

⁵ Mbógé muú nyú ala kaágé genó eyigé ji abós mampye, ánémmye mbaá Esowó. Achyεgé nye ji majyεé. Esowó achyεge majyεé ne metós megómegó akpεge fó mbaá muú ayi agíge ji.

⁶ Yémbó muú aké anenemmye, ákamé ne metós ema áβεγέ fó ne dembyó. Akaá nnó muú ayi áβεέ ne dembyó, alu eké ηgbannyi εβεέ mega, ayi mbyo nnyi átene ájyεέ yéndé égbé.

⁷⁻⁸ Muú ayi áwyaá matós apea, áfεrege depó deyaádeyaá né genó eyigé ji apye. Gófógé muú yimbó ékagé áféré nnó Esowó achyεge nyé ji genó fó cháchá.

Muú gekpo ne muú gefwa

⁹ Yéndé meηmé ayi álú mbya ábé ne necháchó nnó aηea gemε né mβε ushu Esowó,

¹⁰ Wyémbó ntó ne yéndé meηme ayi áwyaá gefwa, abós mambe ne necháchó nnó Esowó apye ji alu lé muú ayi akós dekó né mβε ushú wuú.

Néndé, ábélégé nye fó mamgbó ndere ukoó byá mewaá úgbóo.

¹¹ Mημεέ έtyεgé ne gelu, edo ukoó bya mewaá bimbó úwánese úgbóo, ulós εbwó unó. Wyémbó ntó ne muú gefwa ágboó gébége akwólégé mati gefwa jíí.

Mmuameno átánégé fó mbaá Esowó

¹² Muú ayi ágbárege metós wuú gébége depó détomégé ji abós méjé, néndé gébége aténégé ne εshye apwógé depó εtiré mbó, Esowó achyεge nye ji nsá ayi ji anyémeno manchyεé bós abi ágboó ne ji. Nsá yimbó élé genwá eyi gélagé byé.

¹³ Depó déké détené múu né mmuameno, ékagé ajós nnó, “Esowó ne ámmuáme ji,” yé genó gépó eyi gékagé té Esowó né mmuameno nnó gété ji ápye gabo. Ne Esowó ntó aténé fó muú ne mmuameno.

¹⁴ Yémbó éle uféré uboubo εbi útánege ese matós ne únyúu εsé dékpé né gabo.

¹⁵ Ubi ujágé ese né matós dós, úténe ese né gabo ne gabo ntó gébége awegé aηεágé achwó ne negbo.

¹⁶ Aηme ba abi ngboó ne enyú, dékamégé fó muú ápye enyú déno mewaá.

¹⁷ Yéndé εchye ewé élú melóméló ne cho, étánege mbaá nte εsé Esowó ayi ákwyé unó uko εbi úgénεge né mfaánebuú. Unó bi úgénεge né mfaá úkwórege malu, ne Esowó akwórége cháchá.

¹⁸ Esowó ndere ji ákelege, ake ne mekomejós wuú ayi álu wáwálé abyε εsé mambye yi meke. Apyεmbó nnó εsé débé genógé mβε, eyige jimbós ajyaá nnó gébé ejíí né geluágé unó uko εbí ji ákwyεé.

Wúge mekomejós Esowó dépyégé unó bí ájós

¹⁹ Aηme ba, abi ngboó ne enyú, tege nnó yéndémuú nyú akpome mmye mánwúge unó, ase gebe ne ajoge unó ne asoge fó metós wáwá.

* **1:1** Elú wáwálé nnó: Né ukwene bó ηwe abifo ása wye nnó Matoó Isreli 12. Ne elu wáwálé nnó Jemsi ájós mbó, atome mbó nto ele ne bós Jisós ako.

20 Néndé matóó áke ásoó bóó, ákágé pye fɔ unó ulúúl ébi Esɔwɔ ákelege nnó ápye.

21 Ne manjye mbe gétú eyigémbɔ, lyage yéndé gepɔ gebogebo eyi gétené enyú mampye gabo, ne lyáge ntó ufere uboubo bi enyú dewyaá ne ate. Chyége gemége nyú mbaá Esɔwɔ dékámé ne meko mejóó ayi ji afyéé mmu matóó nyú, néndé mekomejóó yimbɔ ne ákage pye enyú dépó negbo.

22 Débó mambé bóó abi ápye genó eyigé mekomejóó Esɔwɔ ájóóge, délagé fɔ manwúgé wuú. Deké dewuú délá dépye genó eyigé ajóóge, ebyennó debwálege gemége nyú.

23 Ne mbógé muú awúgé mekomejóó Esɔwɔ alá pyéé genó eyigé ajóó, muú yimbɔ alu eké muú ayi ápéle gémé jíí né éféé,

24 agegé ndere ushu bií ulú atanégé ajyegé éwyágé ajinte ndere ushu bií úbú ulú.

25 Né mbaá muú ayi ágií mekomejóó Esɔwɔ chánchá ayi áférege bóó né mmu gabo ne negbo, ne ajyéé mbe mampyéé genó eyi mekomejóó yimbɔ ajóó, Esɔwɔ ajéle ji né yéndégenó eyigé ji ápyéé. Alu muú ayi alá wuú mekomejóó Esɔwɔ wuú, apye genó eyigé ajóó.

26 Mbógé muú afere nnó anoge Esɔwɔ chánchá ne alá gbáregé nénómé níí né mbaá unó bi ji ajóóge, abwálege lé gémé jíí ne yéndégenó eyigé ji ápyéé né mabɔ Esɔwɔ genome mme detu.

27 Unó ébí ulú cho ne pópó né mbe ushu Esɔwɔ Nte esé, ébí jíí ákélege nnó ankwále bií ápyéé ulú nnó, ábó mam-póógé baá ulame ne akwí andée né éfwyale bwó. Abámé gemége bwó nnó ékagé unó uboubo ébi mme úchó ébwó.

2

Lyaáge mansélé bóó abifɔ nnó áñeá gémé ápwɔ abifɔ

1 Anme ba, te mbaá défyéé matóó nyú ne Ata sé Jisɔs Kras, Ata ayi énogé, élmé fɔ nnó dékpeéé bóó abifɔ dépwógé abifɔ.

2 Désé nnó bóó ápeá áchwó kpe mbaá ayi enyú dégbarege ujwólé. Ama awyá ñka, afyé mandeé malómáló, afyé ntó bɔ nkpáganéré abi ájamé ñka dóó né denɔré amu tíí. Ayi fɔ alu muú gekpo, afye uchálé mandeé.

3 Enyú dése muú ayi afyéé mandeé malómáló ne énogé dejóó ne ji nnó, “Ata gé geluógé énogé na jwólé fa.” Ne débwále mmye, mbaá muú gekpo deké, “Téné éwu,” élá pó mbɔ wó, “Chwó jwólé fa né metóó gepú.”

4 Depyegé mbɔ, delere mbɔ le ányá né geluage nyú ne desóó mpa ne uféré uboubo.

5 Anme ba abi gejeé, nénege matu déwú mechó ewé nkélege mangaré enyú. Esɔwɔ ajya mé bóó abi áferé nnó álú gekpo, ákwane fɔ mambé bóó abi áwyaá gefwa né depɔre Esɔwɔ wɔ, nnó ébwó ne álú abi áfyéé matóó ne Ata Jisɔs wáwálé. Ébwó ntó ne álú bóó abi anyéé nyé gefwa eyigé ji ábó anyéé nyá meno nnó achyegé bóó ako abi ábóó gejeé ne ji.

6 Enyú debyaá bóó gekpo, pó nnó bóó manka ne áfwálege ná enyú? Ébwó ne ájáme enyú dékpeéne unó mpa né máchá eso.

7 Pó nnó wyé ébwó ntó ne áchóó gechánchágé mabɔ Ata nyú ayi enyú délú bóó bií?

8 Mbógé enyú dékelege mampye genó eyi gélu cho, débó mámbéle gekpékpéé ébé ewé élú né mmu ñwe Esɔwɔ mfwa sé. Ébé wémɔ éjóóge éké, “Bɔ gejeé ne nte menmé wye ndere obɔ ne gémé jyéé.”

9 Yémbɔ deké desle bóó abifɔ nnó áñeá gémé ápwɔ abifɔ dépye gabo, ne ébé ewémɔ egbaré enyú ndere bóó abi ákwéné ébé.

10 Yé ébéle nnó, muú anogé mabé Esɔwɔ ne ákwegé éma ebyennó akwé mbɔ élé ájí mako.

11 Néndé muú ayi ajóó nnó “Ŋkwegé ulɔ” wyé ji ne ajóó ntó nnó “Ŋwagé muú.” Gétú eyimbɔ, mbógé muú awagé nte akwé ébé Esɔwɔ, yéé élé alá kwe ulɔ wó.

12 Gétú eyina, ngarege enyú nnó yéndégenó eyi dejóóge ne yéndégenó

eyi dépyeé, pyége ndere bɔ́ abí ákaá nnó bíí uma Ɛsɔwɔ asele nyɛ mabe áyina, ayi áferege ebwɔ́ né gabo ápa mpa bwɔ́.

¹³ Mbɔ́gé muú ála ge meshwe ne nte menmé wuú wɔ́, Ɛsɔwɔ ntó agé né fɔ́ ji meshwe gébégé aké apane mpa bɔ́. Yémbɔ́ muú ayi ágéne meshwe ne ate ánmé akpene unɔ́ mpa Ɛsɔwɔ tágátágé.

Metɔ́ mamfyɛ ne Ɛsɔwɔ ne ulɔ́ melu

¹⁴ Anme ba, mbɔ́gé muú ajɔ́ge mbɔ́ nnó áfyéé metɔ́ wuú ne Jisɔs Kras ne alá lómé melu, galógáló awuú alu mbɔ́ fɔ́? Gefɔ́gé metɔ́ ewé ji áfyé mbɔ́ nnó ekage pyéé Ɛsɔwɔ afere ji né unɔ́ mpa né ebi kwyakwya?

¹⁵ Désé nnó anmé fɔ́ ápó ne mandeé ne genó eyigé anyeé yéndé bíí.

¹⁶ Ne muú nyú agégé ebwɔ́ atamé lé ebwɔ́ támege aké, “Deke oo” Ɛsɔwɔ ájé enyú debɔ́ mandeé ne menyéé ayi dekelege yénde bi. Mbɔ́gé átamégé ebwɔ́ mbɔ́, alá chyé ebwɔ́ genó eyigé ebwɔ́ akélege wɔ́, ápóó mbɔ́ ebwɔ́ né ndé meti?

¹⁷ Gége yé nnó mbɔ́gé muú ake áfyéé wyé metɔ́ éwú éwú ne Kras ne alá lómé melu, metɔ́ ewé ji aké mbɔ́ afyé ne Kras élú detú.

¹⁸ Ndɔ́ fɔ́ muú fɔ́ akage jɔ́ aké, “Mfyéé lé metɔ́ wa éwú éwú ne Kras, ne ayifɔ́ aké me ntó mpye élé ulɔ́ melu ebi Ɛsɔwɔ akélege”. Né égbé wa, ngige muú ayi mbe nnó léré me gefɔ́ eyigé wɔ́ ɔ́fyéé metɔ́ ne Ɛsɔwɔ, alá lómé melu, ne me ntó nkeré nleré wɔ́ metɔ́ wé me mfyéé ne Ɛsɔwɔ né ulɔ́ melu bi me mpyéé.

¹⁹ Enyú dékamé nnó Ɛsɔwɔ alu ama ewémbɔ́ éló, yémbɔ́ tége nnó aló nchye ntó ákamé mbɔ́ ne épye abi áwére gbagba ne efo.

²⁰ Wɔ́ muú defɔ́ délá pɔ́ wɔ́, akélege nleré wɔ́ nnó muú áfyéé metɔ́ ne Ɛsɔwɔ alá lómé melu, metɔ́ wé ji afyéé mbɔ́ épó yé eké genó?

²¹ Pé gekwénégé nte sé Abraham. Ndé gepyé Ɛsɔwɔ aselé ji nnó alu cho né mbe ushu wuú? Ele genó eyigé ji ápyé né gébé eyimbɔ́. Ndere ásele

Asek maá wuú anere mfaá geluó eyigé áchyége gepɛ mbaá Ɛsɔwɔ nnó ápye gepɛ eta wuú.

²² Gé yé ndere metɔ́ we ji áfyéé ne Ɛsɔwɔ ekene gelua ne genó eyigé ji ápyéé. Genó eyigé ji apyéé gélere chánchá nno metɔ́ ewe ji afyéé ne Ɛsɔwɔ ekwane.

²³ Genó eyigé ηwe Ɛsɔwɔ ájɔ́ gelu cho nnó, “Abraham áfyéé metɔ́ wuú ne Ɛsɔwɔ. Épyégémbɔ́ Ɛsɔwɔ ase ji nnó alu cho né mbe ushu wuú.” Bɔ́ ntó áké, ji alu “Mejéé Ɛsɔwɔ.”

²⁴ Gége yé nnó élé né ulɔ́ melu ebi muú apyéé, ebi Ɛsɔwɔ akélege ne aséle muú nnó alu cho né mbe ushu wuú, épó fɔ́ metɔ́ mamfyɛ ne ji éwú éwú.

²⁵ Goge mma méé enyú né mechó ewé fɔ́. Tége Rahab ayi ábó álu nya mendée eno. Ji ase nya bɔ́ Israeli fɔ́ abi átɔme nnó áchwɔ́ ápe mewaá bibíí, ane ebwɔ́, apóó ebwɔ́ ábó né meti ewé cha ákere. Getu eyigémbɔ́ Ɛsɔwɔ ase nyá ji nnó álu cho né mbe ushu wuú.

²⁶ Wyé ndere mendoó étanégé muú mmye alaá genkwɔ́, wyé mbɔ́ntó ne muú afyéé metɔ́ ne Ɛsɔwɔ alá pyéé ulɔ́ melu ebi Ɛsɔwɔ akélege, metɔ́ ewé áfyéé mbɔ́ élú detú.

3

Gbárege mánómé nyú

¹ Anmé ba, élómé fɔ́ nnó esé ge-jamé démmyé gé nnó débé ánleré né gepúgé Ɛsɔwɔ, néndé dékaá nnó Ɛsɔwɔ acherege nyɛ mpa esé abi délerege apwɔ́ ayi bɔ́ abifɔ́.

² Ese ako depyéé mé gyéé né ge-jamégé mati. Ne mbɔ́gé élú wáwálé nnó muú akwe fɔ́ nekwené meno né mejɔ́ wuú wɔ́, ébyéénnó apó gyéé ne akagé gbáre menyammye wuú.

³ Démeé mechó ewé ná ne mpo mekágalá. Defyégé ηkpɔkɔvé né meno wuú, depyéé nnó awu ese. Ne dékaágé já ji ájyé yéndé mbaá yi dekelege.

⁴ Démeé ntó ndere esogeka ewé ekéne né ebeé mega élú. Yé élé éneá, mbyo nnyi akpane éwú. Muú ayi ajii ekpé akagé sé maá genó nkane

nsam ásó éwú éjyé yéndé mbaá ayi ji ákélege.

⁵ Wyémbò ne nénómé mekwaá nélú. Yé élé nélú kóó, né wyaá uto né menyammye mekwaá ne nejóóge depò kpakpa.

Tége ntó ndere mbe mewé ákage sò gekpékpégé mewaá wum wum wum.

⁶ Nénómé nélú ntó eké mewé, nélú mbaá ayi gabo mme meko átánege, wye ne ásane achò yéndé mbaá né menyammye mekwaá. Nénómé né lweége mewé ewé esòó genwágé mekwaá, éló né dembáné kpaá te ágboó. Mewé ewémbò étánege né mbaá danchòmeló jimbóó.

⁷ Esé akwaá dekage nkane ábélege ufóó menya ufóó ufóó. Debelege me menya eyi mewaá ne eyi nnyi, mmye ne denywone, depye éjí ewuú esé.

⁸ Yémbò muú akaágé gbare nénómé níí nnó nówuge ji. Nélú genó gebo, muú akaágé gbare fò néní ne nchye ayi néní nówyaá awane muú.

⁹ Esé desle nénómé dechyege matame mbaá Ata ne nte sé Esòwò, desle ntó néní deshyéé bòó abi Esòwò akwyéé nnó áfú ji.

¹⁰ Meno éwú ne matame ne mashye atanegé wyeé. Anmé bá, gefóógé genó eyina gékwané ne esé wó.

¹¹ Manaá manyú ne ami mámyáme mátánégé fò né embú nnyi éma.

¹² Anmé bá, dánfelé awómé fò mashu, ne ula ushi úwómé fò ntó dánfelé. Wyémbò ntó ne, embú nnyi ewé éwyá manaá malómáló élá tánégé né ebeé mega.

Denğa tire detanegé mbaá Esòwò

¹³ Mbògé muú nyú fò ama alu ayi áwyaá denğa, ne akaágé ndere Esòwò akélege nnó ese débé, genwá jíí geko geléré nnó awyaá denğa ne ake alerege uló melu bíí, áshúlé mmye jíí mme. Gé gepò yi gélérege nnó muú awyaá denğa mbò.

¹⁴ Yémbò mbògé enyú deke demmye demboó ne ate ne dékelege wyé lé nnó áwú enyú ambií, ékagé débwégé mmye nnó dewyaá denğa. Désége ntó gebyó dékwéré wáwálé.

¹⁵ Gefóógé denğa etiré na détané fò mbaá Esòwò wó. Détané fá mme délúlé denğaré akwaá ne etire aló nchye.

¹⁶ Yéndé mbaá ayi bòó ábege áke ámmye demboó ne ate ne áké akélege nnó ebwó ambií ne ábó unó ápwó abifò, éféé ntó ne mawámé ne yéndé gefóógé gabo abeé.

¹⁷ Yémbò denğa etire détanegé mbaá Esòwò délú chá. Muú ayi awyaá gefóógé denğa etire na abeé fò ne deba né metóó wuú. Abé ne nesò ne ate anme, abeé muú nyámeé, atóó fò mekpò, agene meshwe ne ate anmé dóó. Alóme melu, álérége fò ányá ne abeé fò muú dembwólé.

¹⁸ Bòó abi ápye nesò abi ápoóge ntó ate abifò nnó ákéné né mmu nesò, ágene nye galógáló dóó ayi átánege mbaá unó bi ebwó ápyeé.

4

Dényéégé fò dejee ne genwáge mme

¹ Ndé genó gepyeé ne enyú déwámege, demmye ne ate? Pó lé gétúgé mmwólé unó mme? Ubi ne ummye ne enyú né matóó.

² Enyú dekelege mambò unó bi dela pò ne ubi, eféé mbò ne dewane ate. Denyeé manwaá, dégéné fò unó úbi enyu dekelege, nkaáwú ne démmyéé, déwámege ne ate. Ne ula bi délá bò unó bi dékélege úlú nnó, degíge fò Esòwò nnó achyeé enyú ubi.

³ Ndòfò degíge Esòwò nnó achyeé enyú unó himbò, achyége fò néndé degíge ne uféré uboubò. Dekelege nnó achyege enyú déchò né mmwólé unó mme nnó depye nkane ejíí enyú.

⁴ Enyú delu eké andée abi ákwéne malò. Dekaa nnó mbògé muú aké agboó ne unó mme yina alu muú mawámé Esòwò wó? Yéndémuú ayi abòó gejee manyéé dejee ne unó mme, alu muú mawámé Esòwò wáwálé.

⁵ Asá né mmu ñwe Esòwò nnó, “Esòwò abò gejee ne mendoó ewe ji afyéé esé ne menyammye dóó.” Néndé alu eke menò ayi alá kelege nnó mendée wuú akwe ulò. Déferégé fò nnó genó eyina gelú detú.

6 Yémbə, Ɛsəwə apooge ese dəwé ndere ηwe wuú ájə́ aké, “Ɛsəwə ashyaá yéndegenó eyigé bə́ abi ábwεge mmye ákelege mampye, yémbə apooge bə́ abi áshúlege mmye ébwə́ mme.”

7 Gétú yina, lyaáge Ɛsəwə ábé mfwa nyú. Tenege ukóló ne danchəmeló ne aboó nye enyú.

8 Chwóge kwókwólé ne Ɛsəwə, mbə́ge dechwəge kwókwólé ne Ɛsəwə, ji ntó achwó kwókwólé ne enyú. Enyú bə́ abi dépyéé gabo, férege amu né gabo yi enyú depyéé, enyú bə́ abi dedoó manaá dedoó maweé, tenege meti é má ne matə́ nyú mmu pópó.

9 Tége gabo ayi enyú depyéé, débé meshwε, désómégé, délili mánsé áshulégé. Démagé jwase jwane, somege lé somege. Debege fə́ ne metə́ megómégó, bégelé meshwεmeshwε.

10 Shulégé mmye enyú mme né mbe ushu Ata, depyéé mbə́ abwεge nye enyú ntó mfaá.

Déjə́gé fə́ depə́ debodebo ne atə́ aηmé

11 Aηmé ba, dejə́gé fə́ depə́ debodebo ne atə́. Mbə́gé muú ajə́gé mejə́ mebomebo ne nte meηme wuú, ye asəge mpa wuú mbə́, ebyennó ajəge mbə́ atome ne ebe Ɛsəwə ne ajəge mbə́ lé nnó epófó cho mánsó mpa. Mbə́gé ajəgé nnó ebe epófó cho, ebyennó ji ábelege se ebe, ne asεle gemε jii nnó apwə́ ebe Ɛsəwə.

12 Elé Ɛsəwə mbií ne awyaá utó mánychyé bə́ ebe ne mámpa mpa bwə́. Ji ntó ne awyaá utó mámpye muú atané né unə́ mpa. Ji ntó ne awyaá utó manwá muú. Wə́ əferé nnó əlu waá ayi ótenege ójə́ge gabo mbaá meηmé nye?

Lyaáge mmye mebwεge

13 Wúge, enyú bə́ abi déjə́ge nnó, “Waá fina, waá geyana deyyéé nye gefə́gé melə́ εwe. Debelege éwu genóge ηηme, deke ne gese ne debə́ nyé nsa ηka.”

14 Enyú dejə́ge mbə́ dekaá nnó geyána abeé nnó? Geηwáge nyú

gébéé nye nnó? Geηwáge nyú gélu eké gekóge dondo, eyi géchwə́gé géla wyagé mankaá.

15 Enyú débó manjə́ lé nnó, “Mbə́gé Ɛsəwə ajə́ge nnó denyé geηwá, denyé nye geηwá dépye yéndegenó.”

16 Ndere elúmbə́, enyú délú deteé wye geηwá ne nsá ηka, debwεge mmye ne dewyaá nepá. Mmye mebwεge eyimbə́ eləme fə́.

17 Tége nnó mbə́gé muú akaá genó gelógéló eyigé ji abə́ mampye ne alá pyéé géjí wə́, apyéé mbə́ elé gabo.

5

Afwa ηka ágene nye efwyale

1 Wúge enyú afwa ηka, débó manlíli ne dekalege né gekpékpége efwyale ewé echwə́ nye eta nyú bií fə́.

2 Gejamege unó bi enyú déwyaá né mmu upú uchə́, ne ugbáge únyéé mandeé nyú.

3 Nférekáη achə́ me ηka nyú. Nférekáη yimbə́ alere nnó, wye nkane áchə́ ηka nyú, mbə́ntó ne menyammye nyú áchə́ge ndere mewε esə́ genó. Mme achwə́ byé yémbə́ enyú denywerege wye manka nywerege né mmu upú nyú eké yé genó eyi géchwə́ pyé enyú gépó.

4 Wúge magbo ayi bə́ abi ápyéé utə́ né makə́ nyú álili gétúgé manka áyi enyú denyéé ébwə́ ne délá kélége manchyéé. Əféé ne ébwə́ álili áshúlege enyú ndo. Magbo ayi ébwə́ álili gétúgé mbwε ayi ébwə́ ákyéé, akwə́ne matú Anyátá Ɛsəwə.

5 Enyú denyéé geηwá fá mme depye yéndegenó eyigé dékélege. Denyéé, dewene, dejeage eké mpó mabə́ eyi éla kaá nnó fina ne áwane nyé éjí wə́.

6 Enyú depye ámpané mpa áke bə́ abi alá pyé gabo wə́ ákwé mpa. Déwá bə́ abi álu cho né mbe ushu Ɛsəwə yé mmye ádoré wə́.

Kóge matə́ degilé Ata Jisəs

7 Gétú yina aηmé ba, ngarege enyú nnó dékóge matə́, dégilé kpaá te gébége Ata Jisəs Kras achwə́ nye abané esé fa. Féregé ndere mempyé makə́ ágilé mambə́ mbwé melóméló

né mekwó wuú. Ajwəlege ákoge metó agilé manaá nnó ákwé, gébégé aké akwene ji agilé nnó mbwé áwé.

⁸Wyé mbəntó ne enyú débóó mánkó metóó, depwagé néndé, gébé eyigé Ata Jisəs akérege nyé géla kwókwólé.

⁹Ndere dégilé aḡmé ba, dénmenégé fə humhum déshúlégé ate ndo. Depyegé mbə debéé gyé gébégé Esəwə aké apane mpa nyú. Nénde gébé eyigé Jisəs gekpékpégé mempane mpa achwóó géla kwókwólé.

¹⁰Aḡmé ba, sége gekagé neké né bəó ekpávé Esəwə, ebwó ágaré nyá mekomejəó né mabə Esəwə. Agé gejamégé efwyale yémbə ájwələ metóó kó. Kóge ntó matóó ndere ebwó ápyéé.

¹¹Kaáge nnó esé dese ebwó ndere bəó abi Esəwə ajéle ebwó, néndé ebwó átene ne eshye kpaá te kwyakwyá. Enyú debó dekaá ndere Job akogé nyá metóó gébégé depə détime ji. Ne ndere Esəwə ápyé nnó ewuú efwyale ekwyá ne galógáló. Wáwálé, Esəwə aləme melu ne agene esé ako meshwe

¹²Aḡmé ba, wúge mechó kpaá ewé me nkélege mangaré enyú. Yéndégébé muú ake akelege mánjəó genó ásé gébé ékagé ákélé yé genó fə. Yé ébé élé mabə mfaánebuú yé ele mme. Akelégé yé genó fə cháchá. Mechó ébégé ewé ji ákámege ákámé “eh” ne ébégé ewé ji áshya, ashya “ḡgba.” Mbəgé muú ápyegémbə, ábəó fə mpa ne Esəwə.

¹³Mbəgé muú nyú awyaá efwyale ánemmye mbaá Esəwə nnó ápoó ji. Mbəgé muú nyú metóó égəó ji, ákwá makwa áféé Esəwə.

¹⁴Mbəgé muú nyú ameeé, ákú ákpákpá echomele bəó Esəwə áchwó áné mmye mbaá Esəwə gétú ji. Aké anemmye áwaá ji maweé ne áne mmye né mabo Ata Jisəs Kras nnó Esəwə ápyé ji átoó.

¹⁵Mbəgé ánegémmye mbə, ne áfyegé metóó ne Esəwə, mmyemenene yimbə épye nyé muú nemée yimbə atóó. Esəwə ápye nyé menyammye wuú atóó. Mbəgé ápyegé unó uboubə Esəwə ájige nyé nte gabo wuú.

¹⁶Gétú eyína nchyege enyú majyéé nnó mbəgé muú nyú ápye gyéé mbaá nte menmé, ashu eku né gabo ayi ji ápyé eta wuú ne yéndémuú nyú anemmye nnó Esəwə ápyé enyú détoó mbaá mameé nyú. Ne enyú debó mánkaá nnó mbəgé muú atenégé cho né mbe ushu Esəwə, mmyemenene jii echyá ne ewyaá utó mampye Esəwə ápye yénde gekpékpégé genó eyigé agi ji.

¹⁷Tége Elija. Abó alu mekwaá wyé ndere esé. Ane nyá mmye mbaá Esəwə ne metóó wuú meko nnó Esəwə ágbaré manaá. Esəwə agbaré nyá manaá né gebagé mewaá eyimbə. Mekwéé ákwe kpaá te né aḡme aléé ne geba yé eḡka manaá échyé mme né gebagé mewaá Israeli wó.

¹⁸Ébélégé, ama anémmye ne Esəwə ató manaá matané mfaá makwé jegé jegé. Mme ala nywanywa ne unó úlo mánwéné.

¹⁹Aḡmé ba, mbəgé muú nyú anogé mewaá alyágé meti ewé wáwálé ne muú fə apoógé ji akérege wyé, gé mechó melóméló mbə.

²⁰Kaáge nnó, yéndémuú nyú ayi ájame muú ayi ápyéé gabo nnó alyáá gabo ákéré meso mbaá Esəwə, ebyennó aferé ji né negbo. Ápye ntó nnó Esəwə ájinte gejamégé gabo wuú.

N̄wε m̄βε ayi Pita ásamé

Matame

¹ Me Pita, η̄gbá Jis̄s Kras ne nsame η̄wε yina. N̄t̄ome ji ε̄ta nyú b̄óó abi Ε̄s̄w̄o ajyaá, enyú delú ndere āη̄kéé fa m̄me. Enyú abi délaá tyatya déjw̄olege né m̄me Rom né gebagé mewaá P̄ontus, Galasiya, Kapadosia, Esya ne abi ajw̄olege né B̄etinya.

² Ε̄s̄w̄o ajya enyú nnó débε baá bií wyε ndere ji ab̄óó mε m̄βε aferé nnó ε̄βεé m̄b̄o. Ε̄s̄w̄o apyεmb̄o, ne Mendoó wuú epyε enyú delu b̄óó ukpea nnó enyú dewúge ne Jis̄s Kras. Manoó mií m̄ámégé enyú m̄myε, máshw̄ónégé enyú nnó débε p̄ópó. Me nn̄em̄myε nnó Ε̄s̄w̄o aléré enyú galógáló ne nes̄o gejamé gejamé.*

Efwyale epyε nnó dégilé mamb̄o genwá eyigé déneré met̄óó wyéé

³ Detame Ε̄s̄w̄o, ji alu Ε̄s̄w̄o ne N̄te Ata sé Jis̄s Kras. Gétúgé gejamégé galógáló ayi ji alerege ε̄sé, ábyé ε̄sé mambyε ayi meke. Ne nana ε̄sé dégilé ne mat̄óó se mako nnó tε ndere ji apyεé Jis̄s Kras akwilé né negbo, meso gébé ji achyεge nyε sé yéndé genó eyigé ji ányém̄eno nnó achyεge ε̄sé.

⁴ Genó eyigé f̄o eyigé ε̄sé dema n̄are mat̄óó wyéé gelú nnó, ji Ε̄s̄w̄o achyεge nyε eyigé sé gefwa. Ne gefwa eyigémb̄o, géchógé f̄ó, gep̄o ne deba ne gegboó f̄ó manaá. Ε̄s̄w̄o ábelé geji ch̄án̄éné né m̄faánebuú gétúgé enyú.

⁵ Enyú défyéé wyε met̄óó ne Ε̄s̄w̄o, getu eyigémb̄o ne ji ábáme enyú né utó bií kpaá tε ji achyεge nyε enyú yéndégenó eyigé ji ákwyéé mε ábele agile nnó achyεge b̄óó bií abi ji áfere ε̄bw̄ó né efwyale gabo né bií bi kwyakwya.

⁶ Né getú eyigémb̄o, bεge wyéé ne nechóchó, yé lé débεé nyε ne mesome né m̄boó gébé gétúgé m̄muameno ayi achw̄óó nyε ε̄ta nyú matimati.

⁷ M̄muameno yina, alú lé nnó afw̄ore mb̄ogé enyú défyéé met̄óó ne Ε̄s̄w̄o wáwálé. Gege, yé gesεge mab̄o eyigé ákuú nnó gul, genó eyi gekágé ch̄óó, áfyéé lé ji né mewε ne afw̄ore mb̄ogé al̄ome. Mb̄ontó ne met̄óó ε̄wé enyú défyéé ne Ε̄s̄w̄o elú melóméló ep̄w̄o gul ne ab̄o mamfw̄ore ε̄wú. Afw̄orege met̄óó ε̄wé enyú défyéé ne Ε̄s̄w̄o, agεgé nnó ε̄t̄ene ch̄án̄éné Ε̄s̄w̄o afεge nyε enyú, débε nyε ne η̄ḡo ne ε̄nogé né bií bi Jis̄s Kras alerege nyε m̄myε.

⁸ Enyú dégb̄oó ne Jis̄s, yé lé enyú dela délú dan̄ge ji. Ne nana ayi enyú déla dégene ji, défyéé wyéé met̄óó ne ji. Ε̄wéna epyennó enyú débεé ne gekpekpegé nechóchó eniné muú alá akágé garé f̄ó.

⁹ Enyú déwyaá gefogé nechóchó enina gétúgé Ε̄s̄w̄o áfere enyu né efwyale gabo ε̄wena, ε̄we elú genó eyi gépyéé enyú défyéé met̄óó ne ji nnó deb̄o.

¹⁰ B̄óó ekpave Ε̄s̄w̄o ab̄o mε m̄βε, agaré galógáló ayi Ε̄s̄w̄o ákwyéé mε ábelé ε̄ta nyú. Ne ákele ch̄án̄éné nnó ákaá mech̄o ε̄wéna ε̄we ε̄tome ndere Ε̄s̄w̄o áferege b̄óó né efwyale gabo.

¹¹ Mendoó Kras ε̄wé elú b̄óó ekpávε Ε̄s̄w̄o né m̄myε ε̄b̄o m̄βε ε̄garé ε̄bw̄ó gefogé efwyale ε̄wé Kras agene nyε ne η̄ḡo ayi ji ab̄óó nyε gébégé efwyale ε̄wéna ebyεge. Ne ε̄bw̄ó am̄myε nnó akaá gébé eyigé unó bina upyεé nyε ne gefogé muú ayi unó bina upyε nyε ne ji.

¹² Ε̄s̄w̄o apyε b̄óó ekpávε Ε̄s̄w̄o bina akaá nnó ut̄óó bina ε̄bw̄ó ápyéé f̄ó né galógáló ε̄bw̄ó amb̄óó, ápyéé lé né galógáló nyú. Unó bi ε̄bw̄ó ágaré, élé wyε ubi ne ágare abya melóméló ε̄ta enyú. Ne élé Mendoó Ukpea ε̄wé Ε̄s̄w̄o at̄ome ε̄tané né m̄faánebuú ne ε̄chyéé ε̄bw̄ó utó ágare unó bina. Wyε

* **1:2** Elú wáwálé nnó: Né gébé eyigé Ε̄s̄w̄o ágbarege menomenyéé ne b̄óó Is̄reli, Mosis ase manoó menya ayi awáné ab̄óó m̄βε améé né geluoge upε ne améé b̄óó né m̄myε nnó ábε p̄ópó. (Ge Ε̄s̄o. 24:8)

lé unó bina ntó ne makiénné Εσωω άκεlege nnó άγε ndere upyεέ.

Βεγε βός ukpea

¹³ Ndere ελύμβω, kpomege mmye mampyege genó eyigé Εσωω άκεlege. Gbarege mmye nyú chánéné né yéndé meti ne nerege wye matós nyú mako né galógáló ayi Εσωω achyεge nye enyú né bií bi Jisωs Kras achwós leré nye mmye.

¹⁴ Wuúgé wye ne Nte nyú Εσωω, ne lyaágé ubobo unó bi ujigé enyú matós, ebi enyú debó dépyεé nya gébégé enyú debó delu dankaa Εσωω.

¹⁵ Εσωω muú akuú enyú nnó debe βός bií, alú muú ukpea, wyεmbω ntó ne enyú debós mambe βός ukpea né gepóge nyú geko.

¹⁶ Néndé ása né mmu ηwe Εσωω nnó, Εσωω aké, “Βεγε βός ukpea me mbós nlú muú ukpea.”

¹⁷ Εσωω muú deke dénenemmye dékuú ji nnó Nte ese, ji alú muú ayi apane mpa βός ako. Ji apane mpa ndere yéndémuú apye unó, alerege fó angya. Ndere ελύμβω, chyεge wye ji enógé né εfó metós ndere débelege genwágé nyú geko fa mme eké ankeé.

¹⁸ Enyú dékaá nnó gébégé Εσωω anamé gemεge nyú, detané né gebyankwógé gepó eyigé ukwene ante nyú álere enyú, ase fó genó eyi géchóge ndere ηka ne ana enyú wó.

¹⁹ Ase lé gechachage manoó Kras, ne aname gemεge nyú. Kras alu eké εgōhme ewé elá epófó gechúchúle, ne gebá né mmye.

²⁰ Εσωω abó mé mbe, ajya Jisωs gemεge nnó ji akwyεé mme yina. Ne ji apye Jisωs achwó fa mme né kwyakwya gébé eyigé na, nnó άγε ji né galógáló nyú.

²¹ Ne elé gétúgé genó eyigé Kras yina apye ne enyú défyεé metós ne Εσωω. Εσωω apye Jisωs akwilé né negbo, abelé ji né melú enógé. Getú eyigémbω, ne enyú déneré metós ne Εσωω, ne dékaá chánéné nnó άpyεé nye yéndégenó eyigé ji ájós.

²² Enyú débó gejeé eyigé wáwálé ne ate nana néndé déwú ne genó eyi gelu

wáwálé. Ndere ελύμβω, bógé gejeé gbene ne ate ne matós nyú mako.

²³ Elé mekomejó Εσωω ayi alu te kwyakwya, alá akworege ne Εσωω aselé ábyené enyú mambye yi meke. Ndere epyεmbω, enyú dela baá Nte ayi alá gboó fó, epófó ayi agboó.

²⁴ Asa né mmu ηwe Εσωω nnó, “Βός ako alú eké byaa mewaa. Ne genwá eyigé εbwó ányεé gebó gelú eké ukoó bya unós. Byaa mewaa uwanεεge, ukoó bwó ude ukwe mme.

²⁵ Yémbω meko mejós Εσωω alu te kwyakwya.” Ne meko yimbω elé abya melóméló ayi άgare enyú.

2

Ntaá eniné Εσωω ajyaá nelú nelónéló eta nyú abi délu βός ukpea

¹ Ne te mbaá Εσωω ábyené enyú mambye yi meke, lyaáge yéndé gefógé gabo. Débyógé fó gebyó, débwolege fó démbwólé, défyεge fó ame né unó βός, ne déjógé fó mejós mebo ne ate.

² Enyú delu baá akε, shyaáge lé manyú nembε nelónéló eniné mendoó echyεge. Nembε eniné mbω, elé menyεé ayi mendoó ayi apyεé nnó enyú déwéné né depóre Εσωω kraá te dékwanεge mambo unó bi ji áferé nyú né εfwyale gabo nnó débó.

³ Pyεgé wyεmbω, néndé enyú ambós défwóre me dége nnó, Ata aló melu.

⁴ Chwógé mbaá Ata, ji alú eké ntaá eniné nelu nebe. Akwaá abó áshya ji nnó alóme fó, yémbω Εσωω ajya ji néndé, age nnó ji alu melóméló.

⁵ Enyú ntó delú eké mataá ayi alú abε, Εσωω aselé enyú mantene εcha upε wuú né mendoó, nnó enyú debé ampye upε ukpea abi achyεé gemεge εbwó mampye upε ebi ukwané Εσωω metós gétúgé genó eyigé Jisωs Kras apyεé.

⁶ Mbω ne elú, néndé asa né mmu ηwe Εσωω nnó Εσωω aké, “Gεgé me mbele ntaá né meló Sayon, ntaá eniné na ne negbarege ekwós gepú. Me njya néní nelú nelónéló. Ne yéndémuú ayi áfyεé metós ne ji, abós fó mekpo unós.”

⁷ Ne enyú abi défyεé metós ne ji, ntaá eniné na nelú nelónéló eta nyú

yémba né mbaá bɔ́ɔ́ abi alá áfyéé fɔ́ metɔ́ɔ́ ne ji wɔ́, alu eta bwɔ́ eké, “Ntaá eníné ántené upú áshyaá nnó nelómé, wye lé néní ne nelaá ntaá eníné ne gbare ekwɔ́ gepú.”

⁸ Asa ntó nnó, “Ji alú ntaá eníné bɔ́ɔ́ ákpárége wye ne etarave ewé epyéé bɔ́ɔ́ akwene mfaá.” Bɔ́ɔ́ ákpáré wyeé néndé ebwɔ́ áshya manwú mekomejɔ́ Ɛsɔwɔ́. Ne genó eyigé ebwɔ́ ápyéé gelú wye ndere Ɛsɔwɔ́ ákwye ábelé nnó epye ne ebwɔ́.

⁹ Yémba enyú delú bɔ́ɔ́ ntoó eniné Ɛsɔwɔ́ ajyaá, enyú delú ampyéé upé abi apyéé upé mfwa. Enyú bɔ́ɔ́ ntoné Ɛsɔwɔ́ enyú delú bɔ́ɔ́ Ɛsɔwɔ́. Ɛsɔwɔ́ ajya enyú nnó dégarage bɔ́ɔ́ né ukpekpe unó bi ji apyéé. Elé ji ne aferé enyú né mmu gemuá ne dékpene né gekpekpegé genjɔ́ jií.

¹⁰ Mbɛ mbɛ enyú dépɔ́ yé bɔ́ɔ́ fɔ́ yémba nana enyú delú. Mbɛ mbɛ Ɛsɔwɔ́ agene fɔ́ enyú meshwe, yémba nana agene.

Nogé ákpakpa melɔ́

¹¹ Anme ba abi gejií, enyú delú bɔ́ɔ́ abi dékoóge fa mme koóge delú ankéé. Me nene enyú mmye nnó délyaá ubobo unó bi menyammye ákelege ebi bɔ́ɔ́ ágboó mampyege. Unó bina ne ummyéé amu ne mandoó nyú.

¹² Bege ne gepɔ́ gelógélɔ́ ne bɔ́ɔ́ abi alá pɔ́ fɔ́ bɔ́ɔ́ Jus nnó, yé ebwɔ́ aké ashulege enyú ndo nnó dépyéé gabo agene unó ulúúlɔ́ ebi enyú dépyéé. Deké dépyéé mbɔ́, né bií bi Ɛsɔwɔ́ áchwɔ́ ge bɔ́ɔ́, ebwɔ́ afegé nye ji gétúgé galógálɔ́ ayi enyú dépyéé.

¹³ Shulegé mmye nyú mme déwúgé ne ákpakpa ako abi ápelé enyú, déké dépyéé mbɔ́ dénogé Ɛsɔwɔ́ ne mfwa melɔ́ ndere muú ayi abɔ́ɔ́ melɔ́ meko. Deké dépyéé mbɔ́ dénogé Ɛsɔwɔ́.

¹⁴ Yé ebe elé bɔ́ gɔ́mena, wúgé ntó ne ebwɔ́ néndé muú kpaá melɔ́ ne atome ebwɔ́ nnó áchwɔ́ afyége bɔ́ɔ́ abi apyéé gabo né ubale ne nnó afegé bɔ́ɔ́ abi apyéé galógálɔ́.

¹⁵ Pyegé wyembɔ́, nnó dégbegé mano unkekene bɔ́ɔ́, abi ajógé mejɔ́

ewé ebwɔ́ alá ákágé fɔ́ ula. Gegé galógálɔ́ ayi Ɛsɔwɔ́ akélege nnó dépyege mbɔ́.

¹⁶ Bege ndere bɔ́ɔ́ abi álaá mmyemmye bwɔ́. Ne ékágé dénmage amu dépyege gabo gétúgé délaá mmyemmye nyú. Yémba begé lé ndere baá défwé Ɛsɔwɔ́.

¹⁷ Chyegé enogé mbaá bɔ́ɔ́ ako. Bɔ́ge gejeé ne ate bɔ́ɔ́ Ɛsɔwɔ́. Bege ne efɔ́ Ɛsɔwɔ́, dénogé mfwa melɔ́.

¹⁸ Enyú baá défwé, shulege mmye nyú mme, déwúgé ne bɔ́ɔ́ abi abɔ́ɔ́ enyú ne enogé. Pyegé wyembɔ́ ne bɔ́ɔ́ abi asele depɔ́ pere alome melu ne enyú chóncho ne, abi ábálege mmye mampye utɔ́ ne ebwɔ́.

¹⁹ Muú aké atéé Ɛsɔwɔ́ ne akóge metɔ́ɔ́ ndere bɔ́ɔ́ áchyéége ji efwyale detú, metɔ́ɔ́ egɔ́ɔ́ Ɛsɔwɔ́ ne ji.

²⁰ Muú abɔ́ fɔ́ nsa mbɔ́gé akogé metɔ́ɔ́ né matule ayi átulege ji gétúgé ji apyéé gyéé, yémba muú apyegé genó eyigé gelú cho ne bɔ́ɔ́ ápyége ji aké áwuú ubalé ákogé metɔ́ɔ́, Ɛsɔwɔ́ aféége ji.

²¹ Gegé ula bi Ɛsɔwɔ́ akuú enyú mbɔ́. Ne mbɔ́ntó ne Kras agene efwyale gétúgé enyú ne alere enyú ntó ndere debɔ́ɔ́ mangene efwyale ndere ji.

²² Asá né mmu nwe Ɛsɔwɔ́ nnó, “Kras apye yé gabo fɔ́ wɔ́ ne, yé gebyó Ji abyó wɔ́.”

²³ Yé gébége ajuú ji mashye né mmye ji ashuú ebwɔ́ meko wɔ́. Ne yé gébége apye ji agene efwyale ji achare fɔ́ yé nnó ashuge ebwɔ́ wɔ́. Yémba achye lé geme jií mbaá Ɛsɔwɔ́ muú apané mpa chánéné.

²⁴ Kras jimbo akpa gabo ese né menyammye wuú né mfaá gekwa. Ji apyembɔ́ nnó esé debe eké bɔ́ɔ́ abi ágboó ályaá gabo, ama ápeé ákpene né genwá eyi gelu cho né mbɛ ushu Ɛsɔwɔ́. Ne upa ebi afyéé ji mmye upye esé détoó.

²⁵ Enyú debɔ́ dekene tametame eké magɔ́nme yémba, nana dekere dékwalege membamé magɔ́nme muú ábáme mandoó nyú.

3

Majyé mbaá ándée ne dno

1 Wyembɔ ntó ne enyú andée anɔ debɔ́ mampyege. Shulegé mmye enyú mme déwúgé ne anɔ nyú. Yé lé ebwɔ́ abifɔ́ alá kelégé mánwúgé abya melóméló, déké dépyembɔ́ yé enyú dela dékpea fɔ́ ebwɔ́ wɔ́, akágé kwɔ́ré matɔ́ bɔ́ akame ne Esɔ́wɔ́ gétúgé gepɔ́ge nyú,

2 ndere ágene enyú dénógé Esɔ́wɔ́ ne ndere genwáge nyú gela pɔ́ ne deba.

3 Ekágé ebwɔ́ ágene nnó enyú dela ulɔ́ gétúgé unó ulúló ebi enyú défyéé né mmye ndere gefɔ́ eyige dékwyege manjwe álme, mboó unó eyi ejame nka, yé ebé lé mandée malómáló ayi defyéé.

4 Ulɔ́ nyú ubɔ́ matané lé né gepɔ́ gelógéló eyigé enyú dewyaá. Gefoge ulɔ́ bina utanege né mmu metɔ́. Ubi ukwɔ́ fɔ́ ukó ne upyéé muú abeé nyameé ne álme melu. Gé gefoge ulɔ́ ebi ulme né mbe ushu Esɔ́wɔ́ dɔ́ na.

5 Gefogé ulɔ́ bina ne andée abi alú nya bɔ́ ukpea ánerenge metɔ́ ne Esɔ́wɔ́ áwyaá. Ne áwuú ne anɔ́ bɔ́.

6 Mbɔ́ntó ne Sara alu nya. Ji awuú nya ne menɔ́ wuú Abraham ne akuú ji nnó, “Ata wa.” Enyú débée baá Sara mbɔ́gé déké dépye genó eyigé gelú cho ne dela pɔ́ fɔ́ ne efɔ́ metɔ́.

7 Wyembɔ́ ntó ne enyú anɔ́, débɔ́ mampyegé. Bege ne gepɔ́ gelógéló ne andeé nyú, denógé ebwɔ́ néndé ebwɔ́ apɔ́ fɔ́ ne eshye eké enyú. Tégé nnó andée ntó áchónege nyé ne enyú manyé genwá eyi gélágé byé, eyigé Esɔ́wɔ́ achyegé nyé enyú ako gétúgé ulɔ́ melu bií. Déké dépyeé mbɔ́ Esɔ́wɔ́ áwuú mmyemenene nyú.

Majye mbaá bɔ́ Esɔ́wɔ́ ndere abɔ́ mambɛ ne bɔ́ abi alá akágé Esɔ́wɔ́

8 Ne kwaykwya genó alú nnó enyú ako, bege ne metɔ́ ema ne ate, dégene ate meshwe, dégbógé ne ate, délerege ulɔ́ melu ne ate ne shulege mmye nyú mme.

9 Muú apyegé enyú gabo, deshúgé fɔ́. Muú ashyege enyú deshugé fɔ́.

Nege elé mmye nnó Esɔ́wɔ́ ájé ji néndé ge genó eyigé Esɔ́wɔ́ akuú enyú mbɔ́ nnó meso gébé Esɔ́wɔ́ ájé ntó enyú.

10 Pyegé wyembɔ́ néndé asa né mmu nwe Esɔ́wɔ́ nnó, “Mbɔ́gé muú aké aklege manye genwá gbene, anye neki abɔ́ mangbare nenome níí, ajógé fɔ́ gabo, abyogé fɔ́ gebyɔ́,

11 alyaá gepɔ́ gebogebo, abe lé ne gepɔ́ gelógéló ne ammye mambɛ neso ne ate bɔ́.

12 Néndé Ata agené bɔ́ abi álú cho ne awuú mmyemenene ebwɔ́. Yémbɔ́ ji abi ushu bií mbaá bɔ́ abi apye gabo.”

13 Mbɔ́gé enyú dékpane gechyéé mampyege unó ulúló bina, yé muú fɔ́ ayi apyéé enyú gabo apɔ́.

14 Ne yé ebélé nnó degene efwyale gétúgé dépyeé genó eyi gelú cho, Esɔ́wɔ́ ajéle enyú. Défógé fɔ́ bɔ́ abi ammyeé amu ne enyú, ne dekamege fɔ́ afye enyú efɔ́ metɔ́.

15 Yémbɔ́, né mmu matɔ́ nyú, nógé Kras ndere Ata ne kpomege mmye yéndégébé manshuú meko mbaá yéndémuú ayi akelege nnó enyú degare ula bi enyú déneré metɔ́ ne Kras. Shuge ji meko pere ne énogé

16 Ne yéndégébé, pyegé unó bi matɔ́ nyú agarege enyú nnó ulú cho, nnó bɔ́ aké ajógé gabo ne enyú ágegé gepɔ́ gelógéló eyigé enyú bɔ́ Kras déwya, mekpɔ́ unɔ́ egbare ebwɔ́.

17 Néndé elɔ́ nnó enyú dégene efwyale gétúgé galógáló ayi enyú dépyeé mbɔ́gé nnó mbɔ́ ne Esɔ́wɔ́ aklege, epwɔ́ nnó dégene efwyale gétúgé gabo ayi enyú dépyeé.

18 Mbɔ́ntó ne Kras agene efwyale agboó gétúgé gabo sé. Ji agbo dama ne ámage gbo sé. Ji alu muú melóméló yémbɔ́ agbo gétúgé bɔ́ abo, nnó, apye esé dekere meso mbaá Esɔ́wɔ́. Bɔ́ áwá ji agbo né menyammye, yémbɔ́ Esɔ́wɔ́ apye mendoó wuú elú mebe.

19 Elé né Mendoó wuú ewena ne ji ajye né mbaá ayi mandoó áwu bɔ́

abi álú né gepúge deno agaré abya melóméló.*

²⁰ Mandóo yina elé ayi bós abi abo álá wuú nya ne Esowó gébége Nowa áchomé ékpe wó. Gébége Nowa achome ékpe, Esowó ako metós agile nnó ebwó alyaá gabo, yémbó wye elé mbeé bó aneé ne apome negbone ngbannyi.

²¹ Ngbannyi yimbó, alú eké manaá Esowó ami áwyaá enyú, nana Esowó aferege enyú né gabo. Manaá Esowó ami áwyaá mbó ese, mapó fó nnó mafere esé deba né mmye. Malu lé genó eyigé esé désele dékpane Esowó geka nnó áshwone matós sé débé pópó. Manaá mina ne mapyeé nnó Esowó áferé enyú né efwyale gabo gétúgé Jisós Kras akwilé né negbo.

²² Ji akwilege né negbo afe né mfaánebuú, ajwale né egbe ebwonyé Esowó. Ji ne abós makiénné Esowó ako chónchó ne mandoó ayi fó ako ayi awyaá ufós uto choncho ne ákwaá áwuú lé ne Ji.

4

Muú aké akwalege Kras genwá jii gekworege

¹ Dékaá nnó Kras age efwyale né menyammye, ndere elúmbó, enyú ntó berge ne gefogé metós ewé ji abo awya, dekpome mmye mangé ntó efwyale ndere ji agene. Nénde muú aké agene efwyale ji alyage gabo.

² Mbógé ji apyége mbó ndere abelege fa mme apyéé sé unó bi ugós akwaá metós, apyéé lé ebi Esowó akelege.

³ Enyú déchós nya gébé dós mampye unó bi bós abi álá pó bós Jus ápyeé. Gébé eyigé enyú dechós mbó gékwáné. Enyú debó déwyaá geboboge genwá, mmwólé mámpyége ubobo unó, déjyeé mapaá, denyuú mmós mapyene enyú, dékwene eké manya, ne debó denógé aló uka, unó bi Esowó ashyaá nnó muú apyége fó.

⁴ Ne bós abi álá kágé Esowó álá ne dembyo ndere enyú dela dechome sé mbwa ne ebwó né uboubo unó bi ebwó ápyeé. Getú eyigémbó, ajógé mejós mebomebo ne enyú.

⁵ Yémbó ebwó átenege nye né mbe ushu Esowó, muú ákpomé mmye mampa mpa bós ako, abi ágboó ne abi álú abe, ágaré ndere ebwó ápye ne genwáge ebwó fa mme.

⁶ Ge ula bí ábo agare abya melóméló yé mbaá bós abi ágboó mbó. Esowó aso me mpa bwó nnó ágbo ndere yéndemuú ágboó fa mme. Agaré ntó ebwó abya melóméló yina nnó yé lé ebwó ágboó né menyammye, mandoó bwó ábo genwáge eké Esowó.

Yéndemuú agbaré echye ewé Esowó achye ji chánéné

⁷ Gébé eyigé yéndegenó fa mme gebyeé, géla kwókwólé. Getú eyigémbó gbarege mmye nyú débé peé nnó dékpome mmye manenemmye chánéné.

⁸ Ne menó genó ayi nkelege nnó enyú dépye alú nnó, boge gejeé ne ate ayme nénde gejeé gekwerege gabo gejamegejame.

⁹ Ate ayme áchwógé né upú nyú, negé ebwó, déjógé fó nnó mecho ewé ewuú dós.

¹⁰ Esowó awyaá ufós ufós echye, ne achyegé yéndemuú sé gefogé echye ewuú nnó agbaré chánéné. Ne ndere bós abi ágbarege echye ewé Esowó achyee ebwó chánéné yéndemuú nyú ase gefogé echye ewuú ewémbó apoógé ate ayme abifó.

¹¹ Yéndemuú ayi agarege mekomejós Esowó, agarege lé mekomejós ayi atane mbaá Esowó. Yéndemuú ayi apye genó eyi gepoge ate ayme, apyegé ne utó bi Esowó achyegé ji nnó bós áchyegé Esowó ngo né yéndegenó eyi dépyeé gétúgé genó eyi Jisós Kras apyéé. Ngo ne utó ube ne ji te kwyakwya ne kwyakwya Amen.

Gegé efwyale ndere bós Esowó

* **3:19** Elú wáwálé nnó: Bós abifó áferé nnó mandoó yina átene mbaá makiénné Esowó ayi ályaá malu utós bwó, ela epó mbó wó elé ayi aló nchye, epófó ayi bós. Ne mejós bós Grek gechuú eyigé na gekáge tene mbaá mandoó bós abi ágboó me, aló nchye, yé aló.

12 Αημε βα, abi gejeé, déβεγέ f3 ne demby3 gétúgέ εfwyale mes3mes3 εwé enyú déγενé. Εwú εchw33 mb3 lé nnó εfw3re mat33 enyú. Déferégé f3 nnó lé genó eyi gela geb33 f3 mampye w3.

13 Βεγε lé ne nech3ch3 nnó enyú ntó dégene εfwyale wyε ndere Kras agené nnó débε ne nech3ch3 d33 gébégέ Kras akerege fa ne mme manleré uto bií ebi upw33 amu.

14 Β33 aké aj3gέ dep3 debo ne enyú gétúgέ enyú delu aηkw3le Jis3s Kras, βεγε lé ne met33 meg3meg3 néndé εwémb3 εlere nnó Mendo3 Εs3w3 εwé εpw33 amu εlú ne enyú.

15 Υέmb3 εκάgέ muú nyú agene εfwyale gétúgέ awane b33, yé nnó alú menj3, yé nnó apye dep3 debodebo ne yé nnó akpene né dep3 εtí dela p3 f3 εtíi.

16 Mb3gέ muú nyú aké agene εfwyale gétúgέ alu menkw3le Kras, εκάgέ abε ne mekp3 un33. Atamege lé Εs3w3 gétúgέ b33 akuú ji nnó, “Muú Kras.”

17 Néndé gébé gekw3ne eyigέ Εs3w3 apane mpa. Mpa yina al33 ne b33 ula gepu bií. Ne mb3gέ nnó Εs3w3 al33 mpa ne εsé, ebyennó εbálege nye mmyε ne b33 abi álá wuú f3 abya mel3mél3 ayi atané mbaá Εs3w3.

18 Wyε ndere ásámé né muú ηwe Εs3w3 nnó, “Mb3gέ nnó επ3f3 k3k3gέ nnó b33 abi álú cho né mbe ushu Εs3w3 átane né εfwyale gabo, εβεé mb3 nye nnó ne b33 abi álá kelegέ manwú mekomej33 Εs3w3 ne b33 abi ápyéé gabo?”

19 Ne getú eyigémb3, b33 abi ágene εfwyale ndere Εs3w3 aj33 nnó εβε άjye wyε mbe mampyεgέ gal3gal3 ne ate. Wyε né meti εwémb3, áchyεgέ gemεge εbw3 mbaá Εs3w3 muú akwyε εbw3. Ji anyégémeno mampye genó, apyεé geji.

5

Majyé mbaá ákpakpa mel3 ne nyjé usa né εchomele b33 Εs3w3

1 Nkelege manchye enyú majyεé ndere ákpakpa áβεé né εchomele b33

Εs3w3. Me nlú nte muú kpaá ndere enyú ne muú ayi akpane ame agene ndere Kras agené εfwyale agboó. Me ntó nlú muú ama ayi Εs3w3 achyεge nye ji utó Kras, ebi ji apye nye b33 ágε.

2 Πεγε b33 abi Εs3w3 áfyéé enyú né amú chánéné. Εbw3 alú εκέ mag3ηme Εs3w3. Déπεgέ f3 εbw3 ndere b33 abi ákpeage εbw3 kpeage. Pégέ εbw3 ndere b33 abi awyaá met33 mampye ut33 bw3. Dépyεgέ f3 ndere b33 abi awyaá mmw3lé mamb3ge nsa. Πεγε lé ndere b33 abi ab33 gejií mampye ut33 εbw3.

3 Déημεrégé f3 b33 abi Εs3w3 áfyéé né amu nyú mekp3 mme. Lεrege lé εbw3 gep3 eyigέ εbw3 ákage mankw3le.

4 Déke depyεmb3, gébégέ Kras muú alú εκέ mfwa ámbamé mag3ηme achw3ge, apyεé nye déb3 ηg3 ndere nsa ne ηg3 yina agboó f3 gelu.

5 Enyú ηjye usa ne ans3 andeé, wyεmb3 ntó ne εb33 mambε ne enyú. N3gέ ákpakpa nyú né machomele b33 Εs3w3 ne shulege mmyε nyú mme mbaá ate aημε. Pyégέ gep3 eyigέ na geba enyú mmyε yéndégébé néndé asá né mmu ηwe Εs3w3 nnó, “Εs3w3 áshyá yéndégenó eyigέ b33 abi ábwεge mmyε ákelege mampye yémb3, alerege gal3gal3 wuú mbaá b33 abi ashulege mmyε εbw3 mme.”

6 Ndere εlúmb3, shulege mmyε nyú mme né mbe ushu Εs3w3 muú awyaá utó bi upw33 amu, nnó gébé jií gekw3nege abwéé enyú dékw3 ηg3.

7 Yéndégenó eyi gechyεge enyú εfwyale fyεgέ geji né amu Εs3w3 néndé, ji atee enyú yéndégébé.

8 Gbarege mmyε nyú chánéné, dekpome mmyε. Danch3mel3 muú mawame enyú, akene mb3 agyage meno fuú εκέ genyanya eyi geweége, akεlege muú ayi ji anyεé.

9 Tεnege uk33 ne ji, fyége wyε lé met33 ne Εs3w3 dépérégé uka mme. Kaáge nnó elé wyε géf3gέ εfwyale εwéna ne aημε nyú né mme meko ágéne.

10 Εfwyale εwé enyú dégene nye εbé lé né mboó gébé ne εfwyale

εwέmbω εbyεgέ Εsωω jimbό apyεέ
 enyú dékere né amu enyú déténe ne
 apyεέ enyú débω eshye. Ne ji Εsωω
 muú alerege bό galógáló matimati ne
 akuú enyú nnό dechome mmye ne
 Kras nnό debω ηgω wuú ayi álá abyεέ
 fó.

¹¹ Uto uko úlú ne ji te kwyakwya ne
 kwyakwya. Amen.

Kwyakwya matame

¹² Μεημε se Silas ne apó me
 nsamé maá mboó ηwe yina. Ji alú
 muú ayi nnere metó ne ji. Nsá enyú
 ukekε unό bina nnό nfyεέ enyú eshye
 ne nnό ngare enyú nnό unό bimbω
 ne úlú galógáló Εsωω ayi wáwálé.
 Tenege ne eshye né unό bina.

¹³ Bό echomele Εsωω né Babilon
 abi Εsωω ajya ntό, alό enyú matame.
 Makas maá wa né εgbe εwé Εsωω alό
 ntό enyú matame.

¹⁴ Támegege ate aημε ne gejeé
 ndere bό Εsωω. Nnenemmye nnό
 nesω né Εsωω nebe ne enyú ako abi
 dechome mmye ne Kras.

Ἡ ἡμεῖς ἄγιος ἀγαπᾷ ἡμεῖς ἐπεὶ εἶμι Pita ásamé

Matame

¹ Me Simun Pita, maá defwe Jisṓs Kras ne nsame ἡμεῖς yina. Me nlu ntó ἡgbá wuú.

Nsame ἡμεῖς yina eta bṓs abi ágene meti áfyéé metṓs ne Eṣṓwṓ wyε ndere εṣé.

Elé gétúgέ Eṣṓwṓ ne Mempoó εṣé Jisṓs Kras apyéé genó eyi gelú cho ne enyú ntó dégene meti défyéé metṓs ne Eṣṓwṓ. Ne genó eyi gelú né mmu metṓs ewéna ewé εṣé ako défyéé ne Eṣṓwṓ gelṓs kpaá gepwṓ amu.

² Nnenemmyε nnó Eṣṓwṓ alere enyú galógálós gejamégejamé ne nnó apyé enyú débε ne nesṓ dṓs ndere dekage ji chanéné, ji ne Jisṓs Kras Ata εse.

Bége ne gepṓ eyi gelerege nnó Eṣṓwṓ akú ne ajya enyú

³ Uto bií, nkane Eṣṓwṓ, upyé εṣé débṓs unó uko bi débṓs mambε ne ubi, nnó débε débelege gepṓgέ sé eké eyigé Eṣṓwṓ. Eṣé débṓs unó bina ndere dékagέ ji muú akuú εṣé nnó debṓs ntó ἡgṓ ne galógálós ayi ji awyaá.

⁴ Elé né meti ewéna ne Eṣṓwṓ achyεé εṣé unó ulúúlós ebi upwṓs amu ebi ji ányéméno nnó achyεge, apyé εṣé debo délyaá mmwólé unó mme ebi uchṓs gepṓge bṓs, debṓ ntó gefṓgέ gepṓ eyigé ji awyaá nkane Eṣṓwṓ.

⁵ Gétúgέ unó bina uko ebi Eṣṓwṓ apyé eta εse, mmyεge ne eshyε débεé ne gepṓ gelógélós ndere enyú défyéé metṓs ne Eṣṓwṓ. Ndere débεé ne gepṓ gelógélós, kaáge Eṣṓwṓ,

⁶ ndere dékage Eṣṓwṓ, bege ne mmyε megbarege, ndere débεé ne mmyε megbarege, bege ne metṓs mekoge, ndere débεé ne metṓs mekoge, bege ne gepṓge Eṣṓwṓ.

⁷ Ndere débεé ne gepṓ eyigé Eṣṓwṓ akεlege, bṓge gejeé ne ate ἡme, ndere débṓs gejeé ne ate ἡme bṓge gejeé ne bṓs ako.

⁸ Ge ufṓs unó bi enyú débṓs mampyεgέ na, mbṓgέ déké dépyéé ubi gejamégejame, dékagέ nye Ata sé Jisṓs Kras né gefṓs eyi gepyéé enyú dépyéé unó ulúúlós ne unó bi utanegέ meti.

⁹ Ne muú ayi álá pyéé fṓ unó bina, alú eké muú ayi amε atanegε ji, ye eké muú amε nónómé, ne ajíi me nte nnó Eṣṓwṓ abṓ ashwṓne me ukwenegέ gabo ayi ji abṓ apyé.

¹⁰ Ndere elúmbṓ, ἡme ba, kpagé gechyéé dṓs mampyεge genó eyi gelerege nnó Eṣṓwṓ akuú enyú ne ajya enyú nnó debe bṓs bií wáwálé. Deké dépyεmbṓ, dékwené fṓ né gabo.

¹¹ Ne Eṣṓwṓ asele nye enyú amu apeá nnó dékpe né gefwa eyigé Ata sé Jisṓs Kras Mewenέ gemége sé ágbárege te kwyakwya ne kwyakwya.

¹² Ndere elúmbṓ, me nkaá nnó enyú dékaá me unó bina, ne détene ne eshyε né wáwálé ayi enyú déwyaá, yémbṓ me nkεlege nnó mma ntege enyú ubi yéndégébé.

¹³ Me mfere nnó elú galógálós nnó tεé ndere me nlú mebe, mfyéé enyú eshyε detege unó bina.

¹⁴ Néndé Ata sé Jisṓs Kras apyéé me nkaá chanéné nnó elá gachyεé ngbo.

¹⁵ Ne mmyεé ntó ne eshyε mampyε nnó gébégé me nlyagέ mme yiná enyú detege wyε unó bina.

Pita jimbṓs akpa amε age ἡgṓ ayi Jisṓs awyaá

¹⁶ Gébégé εṣé dégaré enyú gekpekre utó bi Ata se Jisṓs Kras áleré ne manchwṓs ayi ji amagé chwṓ nye, dese fṓ bṓ abya abi bṓs akwyεgέ ágaré ne dégaré enyú wṓ. Eṣé ambṓs dékpa amε εse dégέ ἡgṓ wuú ayi apwṓs amu.

¹⁷ Gébégé ji asélé enógé ne ἡgṓ mbaá Eṣṓwṓ muú alu nte, meko atane né melu Anyátá ἡgṓ Muú Apwṓs amu aké, “Gé maá wa ayi mbṓs gejeé ne ji na, metṓs εgṓs me ne ji dṓs.”

¹⁸ Eṣé ambṓs déwú meko yina ayi átané né mfaánebuú gébégé delú ne ji né mekwε ukpea.

¹⁹ Getú eyigémbw, esé dékame ne metwó ese meko nnó mekomejwó ayi bwó Ekpáve Esowwó ágare alu wáwálé. Ne enyú ntó fyegé mekpo chánéné né genó eyigé ebwó ásame. Unó bi ebwó ajwó úlú eké mewε ewé egenege né mbaá ayi alu gemuagemua kpaá te bií bi mbwó ujjage, ne membe gejejege bií muú alú Kras, apye nye mewε wuú egene né mmu matwó nyú.

²⁰ Menwó genó alu nnó enyú debwó mankaá chánéné nnó, yé genó eyigé bwó ekpave Esowwó ásame né mmu ηwe Esowwó, eyigé áferé né mmu matwó ebwó ne ásamé gepó.

²¹ Néndé yé mekomejwó ayi bwó ekpávé ágaré né utó bi ebwó apó. Elé Mendoó Ukpea ne epyéé bwó ágare mekomejwó ayi átanenge mbaá Esowwó.

2

Sege gébé ne anlere gebyw

¹ Nya mbembe bwó ekpávé Esowwó abi gebyw alu ntó, wyembwó ntó ne anlere abi ábywge gebyw abεé nye né gelu-age nyú. Achwágé, ásele nye défyá, álerege unó bi úlú gebyw ebi uchwó enyu makpo, kpaá te áshyá nye Ata muú ánámé gemége ebwó. Ndere ápyembw, ebwó ambwó ákuu negbó ηware né gemége ebwó.

² Ne gejamége bwó ákwalege nye depwé manané etiré anléré bimbo ápyéé. Ne gétúgé unó bi ebwó apye, bwó ájwóge nye mejwó mebomebo átome ne meti ewé elú wáwálé mankwale Esowwó.

³ Ne ebwó ásele nye abya gebyw ányua enyú déchyεge ebwó unó gétúgé áwyaá mmwolé mambwó ge-jame unó. Yémbwó Esowwó aswó me mpa bwó te gachíí ne ji muú awane nye ebwó, geja gekpene fwó ji né amε.

⁴ Tége nnó Esowwó ályaá nya fwó makiénné jíí ayi ápyéé gabo ájye detú wó, awe áji ne bwó ηkpákwε afye áji né mmu empinya gemua né mmu ntoné mewε, ágilé bií bi ji apáne mpa bwó.

⁵ Esowwó ntó alyaá fwó bwó abi nya mbembe ájye detú wó, ji apye nya ηgbannyi áshwa abi álá nógé Esowwó ako, ekose Nowa muú agarege genó

eyi gelú cho ne apome ne bwó abifwó makpo akene ama.

⁶ Ata Esowwó ntó aswó nya ntó malwó Sodom ne Gomwra álá matwomatwó manlere nnó ebwó alu gyeé né gabo ayi ebwó ápyε. Ji apyembwó nnó alere bwó genó eyi gepyε nye ne bwó abi álá ánógé ji.

⁷ Yémbwó ji awené nya gemεge Lwt né melwó Sodom gétúgé Lwt alu nya muú ayi alu cho né mbe ushu wuú. Ne metwó egwó nya fwó ji bógébwógé gétúgé ubobo unó bi bwó abi álá bélége mabe Esowwó ápyéé.

⁸ Ndere Lwt muú alu cho né mbe ushu Esowwó, ajwalege ne bwó Sodom, agéne unó ubobo ebi ebwó ápyéé yéndé bií, metwó egwó fwó ji bógébwógé.

⁹ Unó bina uko ebi Esowwó apyéé ulere nnó ji akage ndere ji apógé bwó abi ánógé ji né gébége mmuameno. Ne akage ntó ndere abelege bwó abi álá pyéé fwó genó eyi gelu cho né mbe ushu wuú kpaá te bií ebi ji apane nye mpa bwó.

¹⁰ Cháchá ne bwó abi ápyéé ubobo unó bi menyammyε bwó ákelege ebi uchwó gepwógé bwó ne ábyaá bwó kpakpa.

Anlere gebyw bina, áηea matwó, awyaá neηa ne apwó ne efwó mánjwó mejwó mebomebo átómé ne utó bi ákpakpa né mfaánebuú.

¹¹ Yé makiénné Esowwó ayi awyaá utó ne eshyε apwó utó bina né mfaá, álu dantene yé bií uma né mbe ushu Ata Esowwó áchwógé ebwó mabwó.

¹² Yémbwó, bwó bina álu bwó abi ájwóge mejwó mebomebo átome ne depwó etiré ebwó álá kage ula. Ebwó álu eké menyá mewaaá eyí épyé unó ndere menyammyε bwó ákelege. Esowwó akwyéé eji nnó ápyε éji áwá. Ne ndere áwáne menyá, mbwnto ne áwáne nye bwó bina gétúgé gabo ebwó.

¹³ Nsa bwó abεé nye lé ubalá ebi ebwó apyéé bwó abifwó áwuú. Ebwó aké apye genó eyigé menyammyε ebwó ákelege, ye ebe né bií gbwó matwó ágwó ebwó. Ebwó alu eké upa ne upwyapwyane unó bi uchyεge mekpo unwó né geluage nyú, néndé gébége deké

dénye menyéé né epaá ne ebwó chon-
chó anyéé lé genwáge bwó.

¹⁴ Ebwó akage gé fó mendée ayi
álá teé fó mechó ubele. Akelege fó
manlyaa gabo mampyege. Anyua bóó
abi matóó bwó álá bené né depóre
Esowó wó, ápye gabo. Alú bóó abi
ákage ndere apyéé ne abó genó eyigé
ebwó ákelege. Ne ebwó alu bóó abi
Esowó apye nye ebwó ágé efwyale.

¹⁵ Ebwó ályaaá meti ewé elú cho áno
mewaá, akwólé gepoge Balam maá
Bua. Ji agboó nya mamboge nsa né
gabo ayi ji apyéé.

¹⁶ Yémbó Esowó ashule ji ndo né
gabo ayi ji apyéé. Apye géjuná jí
gejóó mejóó eké mekwaá. Gejóó gé
mbó Balam muú ekpave Esowó yimbo
alyaaá mampyegé mechó ewé eké muú
ayi mekpo ela ekwane ji wó.

¹⁷ Bóó bina álú eké ambu nnyi ayi
áwame, ne álú ntó eké geko eyigé
mbyo ákpáne. Ne melu ujwale ewé
Esowó akwyéé egile ebwó elé empinya
gemua.

¹⁸ Ebwó ájóó gé depó kpakpa etiré
dela depó ne mekpo ne ula, ápye
bóó ákpene né gabo, ne ásele depóre
ubele ányua bóó abi ámuame mam-
faá mbwa ne abi ápye gabo, ákerege
meso né gabo ayi ebwó ábó apyéé.

¹⁹ Ebwó ágarege bóó nnó mbóó gé
aké ápye yéndégenó eyi gejige ebwó
metóó, yéé genó gefó eyi gepye ebwó
gepó. Yémbó meti epó ewé ebwó ambóó
akage lyaá gabo mampyege, néndé
muú ake apye genó gebogebo eyigé
jimbóó álá kaágé lyaá, alu mefwe
mbaá genó eyigémbó.

²⁰ Mbóó gé bóó ábó ábó me ályaa
mampyege ubobo unó bi úlú fa mme
gétúgé ákaá Ata se Jisós Kras Mewené
gemége sé, ne unó bimbó umágé bó
ebwó deba, álá kágé lyaá sé ubi,
ebyennó ebóó nye ne ebwó kpaá epwó
ndere ebó elú mbembe.

²¹ Ebó elú galógáló nnó ebwó ákage
yé meti ewé muú abe cho né mbe ushu
Esowó, epwó nnó ákaá ewú ne alyaa
mankwólé mabe ayi Esowó achyéé
ebwó.

²² Genó eyigé ebwó apyéé mbó gelú

wye eké nekane mejóó enina aké,
“Mammye awó dewó ama akere anye.
Ashwóné mekwende ama akere ab-
ulé mmye né utwótwa.”

3

Ata Jisós akerege nye meso

¹ Anme ba, gégé nwe ayi apye nwe
épea eyi me nsame eta nyú na. Me nsa
enyú bó nwe bina nnó mpye matóó nyú
átege unó bi úlú cho.

² Me nkelege enyú detege unó bi bóó
ekpavé Esowó ajóó me te gachíí nnó
upye nye, ne tege ntó mabe ayi Ata se
Jisós Kras ne Menchyé genwá, achye
ánghá bíí nnó agarege enyú.

³ Genóó ge mbe eyigé enyú debóó
mankaá gelú nnó, né kwyakwya
gébé bóó abi ájwyage enyú né genó
eyigé défyéé metóó wyeé áchwóó nye.
Ájwyaáge nye enyú, ne ákwalege lé
unó bi upye matóó ágóó ebwó.

⁴ Ajóó gé nye aké, “Ata nyú,
anyémeno nnó achwóó, ji ale?” Te
amu ante sé ágboó, yéndégenó gelú
wye ndere geji gebó gelú me te gébége
Esowó akwyé mme.

⁵ Nderé apyéé mbó, ákelege fó mante
nnó Esowó ase nya meko wuú akwyé
mfaánebuú ne mme, apye mme
atané né mmu manaá. Ne gébége ji
akwyége mme, ase ntó lé manaá ne
apye utóó wye.

⁶ Ne Esowó ase nya ntó lé manaá mi
na ne apye ngbannyi ashwane bóó abi
nya.

⁷ Wye mekomejóó áwú ne Esowó
asele ábelé mfaá ne mme nnó áso né
mewe. Esowó abelé bi nnó ube kpaá
te bíí bi ji asóó nye mpa bóó ako, aníí
mbwe bóó abi álá ákágé ji.

⁸ Yémbó anme ba, ékágé déjinte
genó eyigé na. Né mbe ushu Ata, bíí
uma úlú eké anme dele, ne anme dele
alú eké bíí uma.

⁹ Ata apó fó jóó mampye unó bi ji
anyémeno nnó apye ndere bóó abifó
áferege nnó Ji alú. Ji akoge lé metóó
gétúgé nyú néndé ákelege fó nnó yé
muú fó ama ano mme detu. Yémbó
ákelege lé nnó yéndémuú akwore
metóó wuú alyaa gabo.

10 Ne bií bi Ata achwóó, uchwóó nye mbelepo eke menjo. Mfaánebuú alome nye ne eshye, anomese. Ne mewε εσόó nye yéndégenó eyigé gelú né mfaánebuú. Mme ne yéndégenó eyi gelú wye gesóge nye.

11 Te mbaá unó bina uchóge nye gefóó eyi, ndé ufóó bóó abi enyú débεé nye? Enyú debó mambele genwáge nyú pópó, depyεge unó bi εσωω akelege,

12 ndere dégile nnó bií εσωω uchwó myεge nnó uchwóó wáwa. Bií bimbo ubeé nye ebi mewε εσόó ne εchóó nyé mfaánebuú mekomeko, ne yéndégenó eyi gelu né mfaánebuú genyuóge nye gétúgé mbaá ásóóge dóó.

13 Yémbó ese bóó εσωω degile mfaánebuú ayi meke ne mme ayi meke nnó achwó ndere εσωω anyémeno. Ne bóó abi abεé wyeé apyε nye lé unó bi úlú cho.

14 Anme ba, ndere elúmbó, te mbaá enyú degile nnó unó bina upyε, myεge ne eshye nnó ji abané enyú pópó. Débεgé fó ne deba mmyε. Bεgé nesó ne ji.

15 Kaáge nnó metóó εwé Ata akoge manchwó, elú lé nnó ji achyεé bóó gébé apyε ji afere εbwó né εfwyale gabo. Mbóntó ne menme sé Pól abó asame agare enyú né denḡa etiré εσωω achyεé ji.

16 Ji ajóó depó etiré na né bó ḡwe abi ji asame ako. Depó etiré fó né mmu bó ḡwe bií déjwerege mankaá. Dété ne bóó abi álá kágé ye genó ne bóó abi álá bené né depóre εσωω wó, ábwólege amu ne deti, ágáregé fó genó eyi gelu chó. Wye ndere apyε ne maló ḡwe ayifó né mmu ḡwe εσωω. Ndere εbwó ápyεmbó áwane mbó elé gemεge bwó.

17 Anme ba, ndere debóó me mbe dékaá unó bina sege gébé nnó ekágé bóó abi álá belege mabe εσωω aja enyú dékpe né gabo ayi εbwó apyεé débó gepwa né metóó εwé défyεé ne εσωω.

18 Yémbó, choge wye mbe mampyεge nnó Ata se Jisós Kras Mewené gemége sé alerege enyú

galógáló ne gejeé jíi gejamegejame, apyε enyú dewεne ndere dékágé ji chánéné. Nnenemmye nnó ḡgó abε ne ji nana ne té kwyakwya ne kwyakwya. Amen

Νῶε mβε ayi Jón ásamé

Mekomejós ayi achyεge genwá

¹ Νῶε yina átome ne genó fɔ eyi gebɔ gelú με τε nyá gemεge nnó Εσωω akwyεέ mme yina. Εsé déwú geji, dége geji ne amε, déchere geji, ne déta geji ne amu sé. Genó eyigémbɔ élé mekomejós ayi achyεgé genwá. Ji ne εsé désame eta nyú.

² Εσωω apyε ji ayi alu genwá abwólé mekwaá, εsé dége ji ne amε. Ne dégarege abya ayi atome ne ji ayi achyεge genwá eyi gélágé byé. Ji abɔ alu ne Nτε ne nana délé dége ji.

³ Ji ayi εsé dégene ne déwuú ntó unó bi ji ajɔ ne dégarege enyú nnó enyú ntó décho mbwa ne εsé dépyεge unó chóncho. Deké dépyεmbɔ déchome mbwa ne Nτε ne Maá wuú Jisɔs Kras.

⁴ Εsé désame enyú unó bina nnó εsé ako debe ne gejamé gé nechóchó eninéjame nepwós amu.

Εσωω alu gengbɔ

⁵ Γε abya ayi εsé dewuú eta wuú ne dégarege enyú, nnó Εσωω alú gengbɔ, gemua gepɔ ne ji cháchá.

⁶ Mbɔgé εsé déjógé nnó décho mbwa ne ji, ne déké dépyε wyε depɔ eké bɔ́ abí álú né mmu gemua εbyennó debyɔge gebyɔ. Ne dekwólege fɔ genó eyi gelú wáwálé.

⁷ Yémbɔ mbɔgé εsé déké dépyε depɔ eké bɔ́ abí álú né gengbɔ, wyε ndere Εσωω alú, εbyennó εsé décho mbwa ne ate ne manó Maá wuú Jisɔs mashwonege εsé né yéndé gabo ayi dépyεέ.

⁸ Mbɔgé εsé déjógé nnó gabo ápó εsé mmyε, débwólége élé gemεge sé, ne wáwálé Εσωω ápó εsé ne metós.

⁹ Yémbɔ mbɔgé εsé deshuge eku mbaá Εσωω, né gabo ayi depyεέ ji apyε genó eyi gelú chó ne dekage lí mmyε ne ji nnó ji ajigé nyε nτε gabo ayi εsé dépyεέ, ashwone εsé né

yéndegenó eyi dépyεέ eyi gela gepɔ cho né mβε ushu wuú.

¹⁰ Ne mbɔgé εsé déjoge nnó dépyε fɔ gabo wó, εbyennó déké Εσωω alu muú gebyɔ. Ne mekomejós wuú ápó εsé né matós.

2

Kras alu muú genga sé

¹ Baá ba abi gejeé, me nsame unó bina eta nyú nnó ékágé enyú dépyε gabo. Yémbɔ mbɔgé muú apyεgé gabo, εse déwyaá muú genga ayi agame εsé né mβε ushu nτε se Εσωω. Muú yimbɔ élé Jisɔs Kras muú alu cho né mβε ushu Εσωω.

² Ελέ Kras jimbós ne Εσωω asεle ndere ηme gepε nnó ajinte gabo sé. Yémbɔ epófɔ gabo awe sé jiji. Elu ntó gétúgé gabo bɔ́ mme meko.

³ Mbɔge εsé déké depyεέ genó eyigé Εσωω ajós, εwémbɔ ne ελερέge nnó dékaá ji wáwálé.

⁴ Muú ayi ajógé nnó ji ákaá Εσωω ne álá apyεέ fɔ yéndegenó eyigé Εσωω ajós alu muú gebyɔ ne wáwálé ápó ji né metós.

⁵ Yémbɔ, mbɔgé muú aké abelege mekomejós Εσωω, εbyennó gejeé eyigé ji abɔ́ gekwané ndere Εσωω akεlege. Γε genó eyi gepyε ne εsé dékaá nnó décho mmyε ne Εσωω mbɔ.

⁶ Muu ayi ajógé nnó ji acho mmyε ne Εσωω abɔ mankwóle ntó gekágé nekene Jisɔs.

Gekwenege εβε εbwólé εβε meke

⁷ Ajeé ba abi gejeé, Εβε εwé me nsame mbɔ eta nyú na, epófɔ εβε εwe meke. Ελέ gekwenege εβε εwé enyú déwuú με τε gébé eyigé enyú défyεέ metós ne Jisɔs. Ne gekwenege εβε εwémbɔ élé mekomejós ayi enyú débɔ́ με mβε déwuú.

⁸ Yémbɔ mmage chyεέ enyú εβε εwéna eké εwé meke. Genwage Kras ne eyigé nyú ntó geléré wáwálé genó eyigé εβε εwéna elú, néndé gemua gélégé byε ne gengbɔ eyigé wáwálé gégéné με.

⁹ Muú ayi ajógé nnó ji alu né genḡbɔ ne aké apaá nte menme wuú alu né mmu gemua eyi ji abɔ alú wye.

¹⁰ Mbɔgé muú aké abɔ́ gejeé ne nte menme wuú alu né genḡbɔ. Ne ye genó gepɔ né genwá jí eyi gekágé te ji apye gabo.

¹¹ Yémbɔ muú ayi apaá nte menme wuú alu eké muu ayi alu né mmu gemua, akene né mmu gemua. Ji akágé fɔ mbaá ayi ji ajyeé néndé gemua gegilé ji ame.

Déɔgé fɔ gejeé ne unó mme

¹² Baá ba abi gejeé, me nsame enyú unó bina neídé Esɔwɔ ají me nte gabo nyú gétúgé genó eyi Kras apyeé.

¹³ Akpakpa ba, me nsame enyú unó bina, néndé enyú dekaá ji ayi abɔ alu mé te nyá gemege nno akwye yende genó. Njye usa, me nsame ntó enyú unó bina néndé enyu démmye dépwɔ mfwa aló nchye.

¹⁴ Baá ba abi gejeé, nsame enyú unó bina néndé enyú dékaá ji ayi alu Nte. Ante ba me nsamé unó bina eta nyú néndé enyú dékaá ji ayi abɔ alú me te nyá gemege nnó akwye yéndégenó. Njye usa, nsame enyú unó bina néndé enyú détoó né dépwɔ́ Esɔwɔ, ne mekomejɔ́ Esɔwɔ alú né mmu mataó enyú. Ne démmye dépwɔ́ ntó mfwa aló nchye.

¹⁵ Ndere elúmbɔ, ekágé enyú debo gejeé ne gépwage mme yina, ye ebe lé unó mme déɔ́ge fɔ gejeé ne ubi. Mbɔgé muú abɔ́ge gejeé ne gepage mme yina, ebyennó ji abɔ́ fɔ gejeé ne Nte wó,

¹⁶ nénde yéndégenó eyi gelu fa mme ndere unó bi menyammye mekwaa ákelege, ebi bɔ́ afye ame wye ne ákelege nnó abɔ́, ne ebi upyeé bɔ́ abwage mmye gétúgé ubi, unó bina uko útánégé fɔ mbaá Nte sé Esɔwɔ, útánege lé fa mme.

¹⁷ Mme yina abyéé. Yéndé genó jí eyi bɔ́ afye ame wye mambɔ gebye ntó, yémbɔ yéndémuú ayi apye genó eyigé Esɔwɔ akelege abe te kwyakwya.

Muú ayi atené ukɔ́lɔ ne Kras achwɔ́ me

¹⁸ Baá ba abi gejee, gébé eyigé mmena ábyéé gela kwókwólé. Tege nnó ábɔ́ me mbe ágaré enyú nnó muú ayi atené ukɔ́lɔ ne Kras achwɔ́ nyé. Ne bɔ́ abi alú eké ji áchwɔ́ me gejame. Ndere elúmbɔ, esé dékaá nnó gébé eyigé mme ábyéé gela kwókwólé.

¹⁹ Bɔ́ bimɔ́ áfa mbwa ne esé. Ebwɔ́ ápɔ́ fɔ bɔ́ se. Mbɔ́ge ebwɔ́ abe bɔ́ sé wáwálé, mbɔ́ alu mbwa ama ne esé. Manlyaá ayi ebwɔ́ ályaá esé álere nnó ebwɔ́ ápɔ́ fɔ bɔ́ esé.

²⁰ Yémbɔ enyú dépwɔ́ fɔ nkane ebwɔ́, néndé Kras muú ukpea afané enyú Mendoó Ukpea né mmye ne enyú ako dékaá genó eyi gelú wáwálé.

²¹ Ula bi me nsame enyú unó bina, epɔ́fɔ nnó enyú dékagé fɔ genó eyi gelú wáwálé. Me nsame enyú unó bina gétúgé enyú dékaá geji. Ne dékaá ntó nnó yéndégenó eyi gelú gebyɔ́ gétange fɔ né eyi gelú wáwálé.

²² Né mechɔ́ ewéna, ndemuú alu muú gebyɔ́? Elé muú ayi ashyaá nnó Jisɔ́s apɔ́ fɔ Muú yi Esɔwɔ akweré ji elá gefwa. Gefɔ́ge muú yina ne alu muú ayi atené ukɔ́lɔ ne Kras. Ji ne ashyaá Nte ne Maá wuu.

²³ Néndé yéndémuú ayi ashyaá Maá Esɔwɔ ebyennó ákage fɔ Nte wuu. Muú ayi akamege nnó Jisɔ́s alú Maá Esɔwɔ ebyennó akage Nte wuu.

²⁴ Ndere elúmbɔ, gɔ́ge unó bi enyú déwuú té ula ulɔ́ ubé né mataó nyu. Mbɔ́ge unó bi enyu dewuú te ula ulɔ́ ubege enyú né metɔ́, décho wye mmye ne Maá ne Nte wuu ntó.

²⁵ Ne genó eyigé ji anyémeno nnó achyege esé, genó eyigémbɔ́ elé genwá eyi gélágé byé.

²⁶ Me nsame unó bina eta nyú ntome ne bɔ́ abi ábwólege enyú nnó délyaá genó eyi gelú wáwálé.

²⁷ Kágé nnó Mendoó Ukpea ewé Kras afané enyú né mmye elú me ne enyú, enyú debɔ́ sé mankele muú ayi cha nnó alerege enyú wó néndé mendoó wuu ewémbɔ́ elerege me enyú yéndégenó. Ne unó bi ewú elerege enyu ulú wáwálé gebyɔ́ gepɔ́ wyeé. Ndere ewú elerege enyú choge wye mmye ne Kras.

²⁸ Baá gejeé ba, choge wye mmye ne Ji. Dépyege mbò, esé ako débée fò ne efò metòò ne mekpo unòò egbarege fò esé deja mmye meso né bíí ebi ji akerege meso.

²⁹ Tε mbaa dékaá nnó Jisòs alú cho né mbe ushu Èsòwò, dékage kaá ntó nnó yéndémuú ayi apye genó eyi gelú cho ala Maá Èsòwò.

3

Èsé delú baá Èsòwò

¹ Pεge yé gejamégé gejeé eyigé Nte sé Èsòwò abòò ne ese. Getuge gejee eyige na, ji akuú esé nnó baá bíí. Mbò ne esé delú ntó. Ula bi bòò mme álá akaá fò nnó esé delú baá Èsòwò, úlú nnó ebwò ákágé fò ji.

² Aημε ba abi gejee esé delú nana baá Èsòwò. Ne genó eyi debò mankaá gelú nnó Èsòwò alu danpye esé dekaá ndere débée nye meso gébé. Yémbò dekaá nnó gébé Kras akerege fa mme esé débée nye wye eké ji, néndé dégene nye ndere ji alu.

³ Yéndémuú ayi ánegege metòò nnó ji abée nye eké Kras, abò mambelege genwá jíi pópó ndere eyigé Kras gelu.

⁴ Yéndémuú ayi apyéé gabo akwene mbò lé ebe Èsòwò néndé gabo mampyege élé mankwene mabe Èsòwò.

⁵ Enyú dékaá nnó Kras achwò fa mme nnó afere esé gabo né mmye. Ne yé gabo fò apó ji mmye chá chá.

⁶ Ndere elúmbò, yéndémuú ayi áchomé mmye ne Kras amage pye sé gabo. Ne yéndémuú ayi apyee wye gabo, alu danje yé Kras, ne ákaá fò yé ji wó.

⁷ Baá gejeé ba, dékamege fò muú fò abwólé enyú. Yéndémuú ayi apye wye genó eyi gelu cho alu cho né mbe ushu Èsòwò, wye ndere Kras alu cho né mbe ushu wuú.

⁸ Yémbò yéndémuú ayi apye wye gabo pyéé, alu muú danchòmeló néndé danchòmeló ne alòò ula mampye gabo. Gétú eyigémbò ne Maá Èsòwò achwòò fa mme nnó áchò utòò danchòmeló.

⁹ Yéndémuú ayi alaá maá Èsòwò apyéé sé wye gabo pye, nénde ji awyaá

gepógé Èsòwò. Ji akágé pye sé gabo néndé, ji alaá maá Èsòwò.

¹⁰ Genó eyi gelerege bòò abi alu baá Èsòwò ne abi alu baá danchòmeló gelú nnó, bòò abi alá apye fò genó eyi gelu cho né mbe ushu Èsòwò yé ebe élé gejeé alá abòò fò ne ate aημε, apó fò baá Èsòwò.

Mekomejòò Èsòwò aké débògé gejee ne ate

¹¹ Mekomejòò ayi enyú déwuú me te ula ulòò alu nnó esé débògé gejee ne ate.

¹² Èkágé esé debe eké Ken. Ji alu maá danchòmeló. Ji awá menmo wuú. Ulannó ji awáne menmo wuú? Awá ji néndé unó bi Ken jimboò apye úlú nchyenche ne ebi menme wuú apyéé úlú cho.

¹³ Baá gejeé ba, ékágé enyú dela mano mekpo fuú mbògé bòò mme aké apaá enyú.

¹⁴ Èsé dékaá nnó détane né amu negbo dékpe né mmu genwá. Dékaá mbò néndé esé debò gejeé ne ate aημε. Muú ayi alá abòò fò gejeé ne nte menme wó alu né amu negbo.

¹⁵ Muú aké apaá nte menme wuú, ebyennó alu mewané bòò. Ne dékaá nnó muú ayi awané bòò alú dambò genwá eyi gélágé byé.

¹⁶ Genó eyi gepye esé dékágé genó eyi gejeé gelú, gelu nnó Kras achye genwá jíi agbo gétúgé se. Ne mbòntó ne esé débòò manchyéé genwáge sé, yé ebé lé mangbo gétúgé ate aημε.

¹⁷ Ne mbògé muú abegé ne gefwa ne agegé nte menme ayi alu mbya, alá agé meshwe apóò ji wó, epyembò nnó ne ji agaré aké ji agboó ne Èsòwò?

¹⁸ Baá gejeé ba, ékágé déjógé lé mejòò meno ewú ewú nnó debò gejeé ne ate. Délérégé gejeé eyi wáwálé ne ate né mbaá unó bi dépyeé.

¹⁹ Deké debòò gejeé ne ate, mbò ne dékágé nnó détené né egbe ewé wáwálé. Ne ewéna epye matòò abée esé mmu pere gébégé détenege né mbe ushu Èsòwò,

²⁰ yéndégébe eyí matòò sé ágarege nnó dépye gye, néndé débò mankaá nnó Èsòwò aηea apwò yéndégenó

eyi matóó ágarege esé ne ji akágé yéndégenó.

²¹ Ajeé ba abi gejeé, ndere elúmbò mbógé matóó sé alá agaré esé nnó dépye gye wó, débéé fó ne efó metóó mantene né mbe ushu Esòwò.

²² Ne dékágé gii yéndégenó ji achyegé esé néndé esé débelege mabe jii ne dépye ntó unó bi ugóó ji metóó.

²³ Ne ebe ewé ji achyéé esé elú nnó défyéé metóó ne maá wuú Jisòs Kras ne nnó debò gejeé ne ate wye ndere ji agare esé nnó dépyege.

²⁴ Bóó ako abi abelege mabe Esòwò, áchomé wye mmye ne ji ne ji ntó achome mmye ne ebwó. Genó eyi gepyé nnó esé dékaá nnó ji acho mmye ne esé elé Mendoó wuú ewé ji afyéé esé né mmu metóó.

4

Mendoó ewé wáwálé ne ewé gebyò

¹ Ajeé ba abi gejeé, ékágé dékamege ne yéndégenó eyigé muú ajógé. Muú ajógé genó, cherege dége mbógé mendoó ewé etene ji nnó ajóó etané mbaá Esòwò, néndé gejamégé bóó ekpávè gebyò achwó ne atyaá né mme meko.

² Genó eyi gepyé ne dékaá mbógé elé Mendoó Esòwò ne elú muú né mmye gelú nnó, yéndémuú ayi agarege nnó Jisòs Kras achwó fa mme ndere mekwaá ji yimbò ne Mendoó Ukpea elú ji mmye.

³ Ne yéndémuú ayi alá agarege fó nnó Jisòs achwó fa mme ndere mekwaá Mendoó Esòwò epófó ji né mmye. Ji yina ne awyaá mendoó muú ayi atené ukòò ne Kras ayi enyú debò dewuú nnó achwóó. Ne nana alu me fa mme.

⁴ Baá gejeé ba, enyú delu baá Esòwò ne detoó dépwò bóó gebyò bimbò néndé muú ayi alu enyú né mmye awyaá uto apwò muú ayi alu bóó mme né mmye.

⁵ Bóó gebyò bimbò alu ele bóó mme. Ndere elúmbò, ebwó ájógé lé dépórè mme ne bóó mme áwuú ne ebwó.

⁶ Esé delu bóó Esòwò, ne yéndémuú ayi akágé Esòwò áwuú ne esé. Ne muú ayi ála apó fó muú Esòwò áwuú

fó ne esé. Ge mbò ne dékágé nye mbógé muú awyaá mendoó ewé wáwálé waá nnó awyaá lé mendoó ewé gebyò.

Esòwò elé gejeé ne yéndémuú Esòwò abóó gejeé ne bóó

⁷ Ajeé ba abi gejeé, déboge wye gejeé ne ate néndé gejeé getanega né mbaá Esòwò. Ne yéndémuú ayi abóó gejeé ne bóó alu Maá Esòwò ne akágé Esòwò.

⁸ Ne muú ayi alá abóó fó gejeé ne bóó akágé fó Esòwò, néndé Esòwò elé gejeé.

⁹ Ge na ne Esòwò aléré nnó ji abó gejeé ne esé. Ji atò danchi maá wuú fa mme nnó getu jii, esé debò genwá.

¹⁰ Ge genó eyi gejeé gelu mbò. Epófó nnó esé debóó gejeé ne Esòwò. Elú elé nnó ji abóó gejeé ne esé ne atòme maá wuú nnó achwò agbo ndere ñme gepé nnó ji ajinte gabo ayi esé dépye.

¹¹ Anme ba abi gejeé, mbógé nnó na ne Esòwò abóó gejeé ne esé, esé ntó debó mambò gejeé ne ate.

¹² Muú fò alu dangé Esòwò ne ame, yémbò mbógé débógé gejeé ne ate, Esòwò achome mmye ne esé, ne gejeé eyigé esé débóó ne ate gekwanega ndere Esòwò akélege.

¹³ Esòwò achyéé esé Mendoó wuú, ge mbò ne dékágé nnó esé décho mmye ne ji ne ji ntó acho mmye ne esé, néndé ji achyéé esé Mendoó wuú.

¹⁴ Ne esé ambóó dége ne dégarege bóó nnó Nte se Esòwò atò Maá wuú fa mme nnó achwò ábéé Menchyé genwá mbaá bóó mme.

¹⁵ Ne yéndémuú ayi akamege nnó Jisòs alu Maá Esòwò, Esòwò achome mmye ne ji ne ji ntó achome mmye ne Esòwò.

¹⁶ Ndere elúmbò, esé ntó dékaá ne dékámé nnó Esòwò abó gejeé ne esé.

Esòwò abóó gejeé ne bóó, ne yéndémuú ayi abóó wye gejeé achome mmye ne Esòwò ne Esòwò ntó achome mmye ne ji.

¹⁷ Genó eyi gepyé esé dékaá nnó gejeé eyi débóó gekwané ndere Esòwò akélege, elé mbógé esé débéé fó ne efó metóó né bií bi Esòwò asóó mpa néndé

geɲwáge sé fa mme gelú wye eké eyigé Kras.

¹⁸ Efo epó né gejeé, gejeé gekwɔnége ndere Eɔwɔ aklege gebuú efo. Geno eyi gepyeé efo elé efwyale. Ne yéndémuú ayi abɔ́ efo metɔ́ ebyennó gejeé eyigé ji abɔ́ gelu gakwáne ndere Eɔwɔ akélége.

¹⁹ Esé debɔ́ gejeé ne Eɔwɔ ne ate aɲme néndé Eɔwɔ abɔ́ me mbe abɔ́ gejeé ne esé.

²⁰ Mbɔ́ge muú ajɔ́ge nnó ji abɔ́ gejeé ne Eɔwɔ ne ake alu paá nte menme wuú ebyennó alu muú gebyɔ́ néndé muú alá abɔ́ fɔ́ gejeé ne nte menme wuú ayi ji agene ne ame, epyeémbɔ́ nnó ne ji abɔ́ gejeé ne Eɔwɔ muú ji ále gené?

²¹ Ne achyeé esé ebe ewena aké: Yéndémuú ayi abɔ́ gejeé ne Eɔwɔ abɔ́ mambɔ́ ntó gejeé ne ate aɲme.

5

Esé dewyaá uto ebi démmye depwɔ gabo fa mme

¹ Yéndémuú ayi ákamege nnó Jisɔs alu Muú yi Eɔwɔ akweré ji elá gefwa, ebyennó alu Maá Eɔwɔ. Ne yéndémuú ayi abɔ́ gejeé ne nte abɔ́ ntó gejeé ne maá wuú.

² Genó eyi gepyeé ne esé dékaá nnó débɔ́ gejeé ne baá Eɔwɔ elé mbɔ́ge debɔ́ gejeé ne Eɔwɔ ne debélége mabe jíí.

³ Mambɔ́ gejeé ne Eɔwɔ elé mambélége mabe jíí. Ne mabé jíí ájwerége fɔ́ mambelé.

⁴ Néndé yéndémuú ayi alaá maá Eɔwɔ awyaá uto bi ji ammye apwɔ gabo fa mme. Ne mankame ayi esé dékame nnó Jisɔs alu Maá Eɔwɔ ne epye nnó esé debɔ́ uto bi démmye depwɔ́ bɔ́ mme.

⁵ Ndé muú ayi apwɔ́ gabo fa mme? Elé muú ayi ákamé nnó Jisɔs alu Maá Eɔwɔ.

Unó bi ulérége nnó Jisɔs alu Maá Eɔwɔ

⁶ Elé ji yina ne alú Jisɔs Kras, Muú yi Eɔwɔ akweré ji elá gefwa. Ji achwɔ́ fa mme, awyaá ji manaá ne manoó mií machye mme gébége ji

agboó. Ji akoó fɔ́ elé né mmu manaá mamímamí wɔ́, akoó né mmu manaá choncho ne manoó. Ne elé Mendoó Ukpea ne etene ntese se nnó mecho ewéna elu wáwálé néndé Mendoó Ukpea egarege wáwálé.

⁷ Bɔ́ ntese alu aléé abi alerégé nnó Jisɔs alu Maá Eɔwɔ.

⁸ Bɔ́ ntese bina elé Mendoó Ukpea, manaa ne manoó. Ebwɔ́ bina aléé, ajógé wye genó gemma.

⁹ Akwaá agaré unó bi ebwɔ́ akaá, esé dekámégé nnó ájógé wáwálé. Yémbɔ́ genó eyigé Eɔwɔ agarégé gejeá geme gepwɔ́ amu. Ne ji ne agaré esé genó eyi getome ne Maá wuú.

¹⁰ Yéndémuú ayi áfyéé metɔ́ ne Maá Eɔwɔ akáge né metɔ́ wuú nnó genó eyigé Eɔwɔ agarege atome ne maá wuú gelú wáwálé. Yéndémuú ayi alá fyéé fɔ́ metɔ́ ne Eɔwɔ wɔ́, ebyennó asele Eɔwɔ ndéré muú gebyɔ́, néndé ashyá mankame nnó genó eyigé Eɔwɔ ajɔ́ atome ne Maá wuú Jisɔs gelú wáwálé.

¹¹ Ge genó eyigé Eɔwɔ agaré ese na: Ji chyeé esé geɲwá eyi gélagé byé. Geɲwá eyigé na getanegé mbaá Maá wuú.

¹² Ne yéndémuú ayi áchómé mmye ne Maá Eɔwɔ awyaá geɲwá. Yéndémuú ayi alá cho mmye ne Maá Eɔwɔ wɔ́, apó fɔ́ ne geɲwá.

Geɲwá eyi gélagé byé

¹³ Nsame enyú unó bina, enyú abi dékamé nnó Jisɔs alú Maá Eɔwɔ nnó enyú dékaá nnó dewyaá geɲwá eyi gélagé byé.

¹⁴ Esé deténégé né mbe ushu Eɔwɔ né mmyemenene debeé fɔ́ ne dembyɔ́ néndé dékaá nnó yendé genó eyi esé degígé ji awuú esé mbógé degígé ndere ji akélége.

¹⁵ Mbógé esé dekaá nnó ji awuu esé né geno eyi degígé ji, debɔ́ mankaá ntó nnó ji achye me esé genó eyi degígé ji.

¹⁶ Mbɔ́ge muú akage nnó nte menme apyeé gabo ayi ála atene fɔ́ muú né negbo, anemmye nnó Eɔwɔ ajíí ji nte achyeé ji geɲwá. Ewéna

ετομε ελέ ne βός abi apye gabo ayi
 álá atene fə muú né negbo néndé
 gabo yifə alu ayi atene muu né negbo.
 Njós fə nnó enyú dénénemmye mbaá
 Εσωω gétúgé muú ayi apyεé gefógé
 gabo yina wó. *

¹⁷ Yéndé gyεé ayi muú apye ελέ gabo
 né mbe ushu Εσωω. Yémbə gabo ayifə
 alu ayi álá aténé fə muú né negbo.

¹⁸ Εsé dekaá nnó yéndémuú ayi
 alaá Maá Εσωω apyεε sé gabo pye
 néndé Jisəs Maá Εσωω abame ji ne
 danchəmeló ákágé pye fə ji genó.

¹⁹ Dékaá nnó εsé delu baá Εσωω.
 Βός mme ako abi álá akage Εσωω alu
 né amu muú nchye.

²⁰ Εse dekaá yé nnó Maá Εσωω
 achwó fa mme ne apye nnó εsé dekaá
 unó bina ne nnó dekaá Εσωω muú
 alu wáwálé. Εsé decho mmye ne
 Εσωω muú alu wáwálé ne Maá wuú
 Jisəs Kras. Ji ne alu Εσωω muú alu
 wáwálé. Ji ntó ne achyege geηwá eyi
 gelagé bye fə.

²¹ Nderé elúmbə, baá gejeé ba,
 ngáregé enyú nnó sege gébé nnó
 ekágé denógé aló uka.

* **5:16** Είú wáwálé nnó: Βός abi ágií depərə Εσωω dós áké, gabo ayi atene muú né negbo ελέ manshya ayi gejamégé βός áshyaá mankame nnó Jisəs alu Maá Εσωω.

Νῶε ayi agbeé ηῶε epea eyi Jón ásamé

Matame

¹ Me muú kpaá echomele bós Εσωω ne nsame ηῶε yina.

Ntome ji eta wye mma kpaá muú Εσωω ajyaá. Ntome ntó ji eta baá byeé. Me mbó gejeé ne enyú ne metó wa meko. Ερόφό me mbiú ne mbós gejeé ne enyu, bós ako abi akaá wáwálé Εσωω abós ntó gejeé ne enyú.

² Nénde wáwálé yina alu ese né mató ne abeé nye ese mató kpa te kwyakwya.

³ Nnenemmye nnó Εσωω Nte ese ne Jisós Kras Maá Nte álérégé esé galógáló, agene ese meshwe ne apye ese debe né nesa. Nnenemmye nnó, unó bina ube ebi sé, esé abi dékwalege wáwálé Εσωω ne debós gejeé ne ate.

Dékwalege genó eyi gelú wáwálé debógé wye gejeé ne ate

⁴ Metó egós me dós ndere ngene nnó baá byeé abifó akwólégé wáwálé Εσωω ne apye wye ndere Εσωω Nte agarege ese nnó dépyege.

⁵ Nderé elúmbó, mma me nkpeage wó nnó debógé wye gejeé ne ate. Ερόφό ebe meke ne me nchyege mbó wó, elé gekwenége ebe ewé ese dewuú me te ula uló.

⁶ Mambógé gejeé ne ate, atene nnó depyege unó bi Εσωω agare esé nnó dépyege. Ge ebe ewe enyu dewuú me te ula uló mbó nnó debógé wye gejeé ne ate.

⁷ Me njógé mbó nénde gejamégé bós dembwale atyaá mbó fa mme. Εbwó ákame fó nnó Jisós Kras achwó fa mme ndere mekwaá wó. Ufós bós bina alu lé bós muú dembwalé yimbó muú ayi atené ukóló ne Kras.

⁸ Ndere elúmbó, sége gébé nnó ekágé nsa ayi enyú delu mambó gétúgé utó bi esé depye anó mme detu. Mmyege lé nnó debó nsa nyu meko.

⁹ Yéndemuú ayi ála apyeé fó unó bi Kras alere, ne ajye le mbe agbege unó né ebi Kras alere ebyennó apó ne Εσωω. Ne yéndemuú ayi apyeé unó bi Kras alérégé, ebyennó alu ne Nte chóncho ne Maá wuú.

¹⁰ Ndere elúmbó, mbógé muú achwage eta nyú alá gárégé fó lé unó bina ebi Kras alere, dekamege fó ji akpe né upú nyú, ye mantame ji detamege kanka.

¹¹ Nénde muú atámégé gefóge muú yina, ebyennó acho mbwa ne ji né ubobo unó bi muú yimbó ápyeé.

Kwyakwya mejó

¹² Me nwyaaá gejamégé unó mangaré enyú, yémbó nklege fó mansa ubi né mme. Nénde me mbele uméé manchwó gé enyú nnó detu ushu ne ate ne njós mejó ewéna nnó esé akó debé ne metó megomegó gbene.

¹³ Baá menme wye ayi mendée muú Εσωω ajyaá ntó aló wó matame.

Ἡμε ἄγι ἄγβεέ ἡμε εἰεέ ἄγι Jón ásamé

Matame

¹ Me Jón muú kpaá echomele bós Ἐσωω ne nsame ἡμε yina.

Ntame ji eta wyee Gayos mejeé wa ayi gejeé. Me mbós gejeé ne wáwálé.

² Mejeé wa, nñemmye nnó yéndegenó eyigé wá ὀpye gekene chanéné, ne nnó wá ὀbe metometo wyee ndere nkaá nnó né mbe ushu Ἐσωω wá pó fó ne efwyale né metós wyéé.

³ Me njóge mbó nénde metós εγός me dós gébége ἡμε fó atane ewú mbó agaré esé ndere enyú dékwalege wáwálé Ἐσωω wyee ndere wá ὀpye me yéndégébé.

⁴ Me mpó se ne metós megómégó ewe cha ewé epwós ewéna manwuú nnó baá ba ákwalege wáwálé Ἐσωω.

Aféé Gayos

⁵ Mejeé wa, wá ὀpyeé utós ulúul ne metós wyéé meko mbaá ate ἡμε chacha ne ἡκέέ bó.

⁶ Ebwós agare echomele bós Ἐσωω ewé elú wena ndere wá ὀlerege gejeé ne bós. Ne elú galógáló nnó wá ὀpó ebwós ne genó ndere Ἐσωω akalege nnó ajye mbe ne nekene bwós.

⁷ Ebwós akene mbó, elé gétúgé mabó Jisós Kras ne ebwós asele fó genó mbaá bós abi álá pó bós Jus.

⁸ Ndere elúmbó, esé debó mam-pogé ufós bós ndere bina nnó esé ntó décho amu ne ebwós dégarege wáwálé Ἐσωω.

Dyotrefes akwe mpa

⁹ Me mbó nsa ἡμε ntó mbaá echomele bós Ἐσωω ewé ewú, yémbó Dyotrefes muu akalege nnó awu lé ne ji, akamege nyee fó manwú ne me.

¹⁰ Ndere elúmbó, me nchwógé ewú ndyaá nyee ji ula né unó bi ji ὀpye. Ji achós me mabó. Ne mechó ewé ekpe bó ebwós amu elú nnó ji ashyaá ntó ate

ἡμε abi achwós ewú nnó ajwalege fó ne ji. Ne ashyaá ntó nnó bós abi álú mansé ate ἡμε bimbó asege sé. Ne ábú ebwós né mmu echomele bós Jisós.

¹¹ Mejeé wa, ékágé ὀkwalege gabo, kwalege lé galógáló néndé muú ayi ὀpye genó eyi gelú cho alu muú Ἐσωω. Ne muú ayi ὀpye geno eyi gela pó fó cho akágé fó Ἐσωω.

Aféé Demetrós

¹² Yéndemuú afége meḡme sé Demetrós. Ne wáwálé alu nnó ji alu muú melóméló. Ne ese ntó dejógé wyembó, ne enyú dékaá nnó genó eyigé ese dejógé gelu wáwálé.

¹³ Me nwyaaá gejamégé unó man-garé wá, yémbó nkelege fó mansa ubi mme.

¹⁴ Me mbós mbele uméé manchwó nge wá. Nchwógé detuge nyee ushu ne ate déjós mejós.

¹⁵ Nñemmye nnó enyú debe né nesó. Ajeé byeé ako alós wá matame. Ne wá mbós ke ὀtame yéndé mejeé se ayi alu ewú.

N̄WE ayi Jud ásamé

¹ Me Jud maá defwε Jis̄s Kras ne meḡmo Jεmsi ne nsame ḡwe yina.

Nsame ji mbaá b̄ó abi Nte sé Ēs̄w̄o akuú, εbw̄ó abi ji agboó ne εbw̄ó d̄ó ne Jis̄s Kras ntó apele εbw̄ó ch̄án̄éné.

² N̄nenemmyε nnó Ēs̄w̄o alere enyú galógál, nes̄o ne gejeé gejamegejame.

Sεge gébé ne ubobo unó bi anl̄ere gebȳo alerege

³ Aḡme ba, me mb̄o mmyεé nnó nsa ḡwe yina gétúgé mamfere ayi Ēs̄w̄o afere esé ako né εfwyale gabo. Yémb̄o ngé nnó elú galógál nnó nsa mpye enyú detene ne εshye né dep̄aré Jis̄s εtiré achyεé esé b̄ó bií nnó defye met̄ó ne ji damaá te kwyakwya.

⁴ Nj̄ógé mb̄o néndé b̄ó f̄ó ákpe mbwa ne enyú mmyε defyadefya. Uf̄ó b̄ó bina ne ábw̄alé ul̄ó melu ebi Ēs̄w̄o alerege esé, ulaá lé genó eyigé εbw̄ó atenege wye ákwérege dep̄are ubelé tametame εtiré εbw̄ó ápyεé. Asa né mmú ḡwe Ēs̄w̄o te gachí nnó, Ēs̄w̄o achyεge nye uf̄ó b̄ó bina εfwyale abi alá nóge ji. Ebw̄ó ntó ashya Jis̄s Kras, εwé ji ne alu Ata ne muú ayi apw̄o amu.

⁵ Yé lé enyú dékaá me unó bina uko, nkelege nnó mpye enyú deté ndere Ata Ēs̄w̄o ab̄o afere b̄ó Is̄r̄eli né ámu b̄ó Ijip ne εwyage áwane b̄ó abi alá fyéé met̄ó ne ji w̄ó.

⁶ Ne tége ntó ndere epyεé ne makiénné Ēs̄w̄o ayi alá jw̄ole né malu ut̄ó bw̄ó w̄ó, ályaá malu ujw̄ole bw̄ó alá ápyεé lé unó bi cha. Ēs̄w̄o awé nya aji ne b̄o mkpokove, abi alaá wyεé wεwe te kwyakwya, afye áji né melu empinya gemua ágile gekpekepe bií bi Ēs̄w̄o as̄ó mpa bw̄ó.

⁷ Wyεmb̄o ntó ne epye nya ne b̄ó Sodom ne Gom̄ora ne baá mal̄o ayifo ayi álu kw̄ókw̄olé ne áji. Ebw̄ó ábélege

nya ubele tametame ne apyεé ubobo unó bi akwaá alá b̄ó f̄ó mampye w̄ó. Getú eyigémb̄o, Ēs̄w̄o alwεé áji ne mewε εwé alá énomégé. Ēs̄w̄o apyεmb̄o nnó akwélé esé ako mbeé né genó eyi gepyε nya ne εbw̄ó.

⁸ Wyεmb̄o ntó ne b̄ó abi álu bíbí né mbwa enyú ájógé nnó Ēs̄w̄o alerege εbw̄ó unó né ame geja. Getú eyigémb̄o, ápyεé unó bi uch̄ó menyammyε bw̄ó. Anógé f̄ó b̄ó kpakpa ne ájógé mej̄ó mebomebo ne utó bi ákpakpa né mfaánebuú.

⁹ Yé gébége ekiénné Ēs̄w̄o εwé kpaá εwé ekamege nnó Mikel éwamege ne danch̄omeló gétúgé gen̄kwógé Mo-sis esε f̄ó utó né amu j̄í ej̄ó mej̄ó mebomebo ne danch̄omeló w̄ó, ej̄ó lé nnó Ata anya w̄ó.

¹⁰ Yémb̄o b̄ó bina ájógé mej̄ó mebomebo né unó bi εbw̄ó alá ákágé ula. Ne ápyεé unó eké menya mewaá. Yéndégenó eyi gekw̄ome εbw̄ó mekp̄o apyε pyε. Ne elé wye unó bina ne uwane εbw̄ó.

¹¹ Ēb̄ó nye ne εbw̄ó néndé εbw̄ó ákw̄alé gekage nekene Ken muú ab̄o áwáné meḡmo wuú. Ajinte gemεge bw̄ó ákw̄alé meti εwé áb̄ó nsa ápye ubobo unó wye ndere Balam ab̄o apyεé. Ebw̄ó áshya manwú ne Ēs̄w̄o, ndere Kora ab̄o apyεé. Ne ndere Kora ágboó, mb̄ontó ne εbw̄ó ágboó nye.

¹² Ebw̄ó álú eké upwapwane unó né geluage nyú gébége déké dényεé epaá menyεé gejeé. Ebw̄ó ányεé menyé gef̄ó eyi gegboó mmyε. Alú áteé elé unε ebi bw̄ó. Alú ntó eké geko eyigé mbyo akpane geji gela gekwene manaá. Ne eké un̄ó ebi ula uw̄ome umpome gébége un̄ó uko uke uw̄ome. Alu eké un̄ó ebi ágoó ubi ne makaka. Agboó negbo nd̄o epea.

¹³ Ebw̄ó álu eké ḡgbann̄yi ebeé mega. Ne gabo ayi εbw̄ó ápye álú eké gefwene eyi ḡgbann̄yi metometo atene né mapea mewaá ne mmyε egboó f̄ó bw̄ó. Ebw̄ó álú eké b̄o danji abi ályaá malu bw̄ó ájyεé malu ayi cha. Ebw̄ó bina, melu εwé Ēs̄w̄o ábelé εbw̄ó

* **1:13** Elú wáwálé nnó: Danji elé men̄o membe ayi akele eké gasama akoóge né mfaánebuú.

elé empinya gemua eyi gelá gebye te kwyakwya.*

¹⁴ Enok ayi agbeé upyáne uke-neama mbaá Adam, abó ajó me nya ató ne bó bina aké, “Wugé Ata achwó nyé ne bó dele bó dele makiénné ukpea jíí.

¹⁵ Asó nyé mpa bó ako. Agare bó abi alá kágé jí nnó ákwe mpa gétúgé gabo ayi ebwó ápyéé ne mejó mebomebo ewé ebwó ájó ne Esowá.”

¹⁶ Bó bina áshulege bó abifó ndo, ne yé genó eyi gekwanenge ebwó metó gepó. Ápyé lé ubobo unó bi ugó ebwó mató, álú bó gempoge. Ne áké álogé géloge mejó ne muú ebyennó akélege nnó ase genó eta wuú.

Pyége wye genó eyigé Esowá akélege

¹⁷ Yémbó aḡme ba abi gejee, enyú debó manté gé unó bi nya áḡbá Ata sé Jisás Kras ajó.

¹⁸ Ebwó ájó nya áké, “Né kwyakwya gébé, bó abi ájwane nyé enyú gétúgé deparé Esowá etiré enyú dékwólegé áchwó nyé. Ne ápyé nyé lé ubobo unó bi ugó ebwó metó, ebi Esowá alá kélege.”

¹⁹ Bó bina ne áchwó nyé ne aḡya né geluage nyú, ebwó ápyéé lé unó bi bó mme ápyé, ebi uselé utó bwó néndé Mendó Esowá epó ebwó mmyé.

²⁰ Yémbó, aḡme ba, pyé gé nnó metó ewé enyú defyé né unó bi Esowá jimboó alere enyú ewéne. Enyú deké denemmyé, gó gé Mendó Ukpea eléré enyú meti.

²¹ Belege geḡwá gé nyú gebe gefó eyigé Esowá aká gé lerege enyú gejee jí ndere dé gile galó galó ayi Ata sé Jisás Kras nnó achwó ge age enyú meshwe, enyú debó geḡwá eyi gélagé byé fó. Jí apyé nyé mbó gétú gé jí agboó ne enyú.

²² Gege meshwe ne bó abi álú ne dembyó né unó bi ebwó áfyéé metó wyéé.

²³ Poó gé abifó, défere ebwó átane né mmu mewé ékágé ásó. Ne mbaá abifó ntó, gege ebwó meshwe, yémbó sege gébé nnó ékágé gabo bwó áchále enyú. Pá gé yé bé elé mandeé ayi bó

abi ápyé yéndé gabo áfyéé néndé gabo ayi ebwó ápyé áchó me mandeé yimbó.

Déféége Esowá

²⁴ Matame mabe ne Esowá muú akage poó enyú nnó ékágé dékwe né gabo. Jí akage pyé enyú détene cho né mbe ushu wuú. Déké degene gekpekre éno gé wuú mató agó enyú mmu.

²⁵ Jimbíí ne alú Esowá Menchyé geḡwá né gétú gé genó eyigé Ata sé Jisás Kras apyéé. Nnenemmyé nnó bó áno gé Esowá, Esowá mbíí ne abó eshyé ne uto uko te ula uló, nana, ne te kwyakwya Amen.

Nɔwɛ unó Ʒisɔs alɛré Ʒɔn né amɛ geɣja

Ʒɔn agaré unó bi ulú né nɔwɛ yina

¹ Né mmu nɔwɛ yina ne ásamé unó bi Ʒisɔs Kras alɛré. Ʒsɔwɔ apyɛ Ʒisɔs akaá unó bina nnó alɛré baá défwɛ bií unó bi uchwɔ pyɛ nana. Ʒisɔs Kras ató ekiénné wuú nnó ejyɛ epyɛ maá utɔ́ wuú Ʒɔn akaá unó bina.

² Ne Ʒɔn agaré unó bina uko wye ndɛre ji agené. Genó eyigé ji asamé élé meko mejɔ́ ayi Ʒsɔwɔ ajɔ́ ne wáwálé ayi Ʒisɔs Kras alɛré né genó eyi ji agare.

³ Ʒsɔwɔ ájé muú ayi akuú nɔwɛ yina ayi agaregé unó bi upyɛé mbɔ nana ne ebi upyɛ nye meso gébé, ne ájé ntó yéndémuú ayi awúu unó bi ásamé wye ne apyɛé ubi. Néndé gébé eyigé unó bi upyɛé nye géla kwókwólé.

Ʒɔn alɔ́ matame mbaá machomele bɔ́ Ʒsɔwɔ ákénéama

⁴ Me Ʒɔn ne nsamé nɔwɛ ayina ntɔme eta nyú machomele bɔ́ Ʒsɔwɔ akénéama ayi álú né gebagé mewaá Ʒsya.

Nnɛnemmyɛ nnó Ʒsɔwɔ áléregé enyú galógáló, ápyɛ enyú débé né nesɔ. Ʒsɔwɔ muú alu nana, muú abɔ alu mɛ, ne muú achwɔ́ nye ne mandoó akeneama ayi álú né mbe geluɔge gefwage jí chóncho ne *

⁵ Ʒisɔs Kras, muú álú tonɛse ntésé ne maá mbe ayi akwilé né negbo, ne muú alú nana, mfwa kpaá mbaá afwa mme, áléregé enyú galógáló, apyɛ enyú débɛ né nesɔ. Matame mabe ne ji muú abɔ́ wye gejeé ne esé ne aferé esé né gabo gétúgé manoó mií ami machyɛé mme.

⁶ Ne apyɛ esé déla bɔ́ abi ágbárege gefwa ne ji ne apyɛ ntó ese déla ampýɛé upɛ abi ápyɛé utɔ́ Ntɛ wuú Ʒsɔwɔ. Ngó ne utó úbé ne ji tɛ kwyakwya ne kwyakwya. Amɛn

⁷ Gége, ji achwɔ́ nye né mmu gekógé mfaánebuú ne yéndémuú agene nye ji. Yé ébélé bɔ́ abi ájomé ji áwané. Ne bɔ́ mme meko álili nye gétúgé efwyale ewé ji achyɛge nye ébwɔ́ ébé mbɔ. Amɛn.

⁸ Ata Ʒsɔwɔ aké, “Me ne nlú muú mbe ne ayi kwyákwyá.” Me ne alú, “Muú ayi alú nana, ne ayi abó alú ne ayi achwɔ́ nye. Ʒsɔwɔ ayi Apwɔ́ amu.”

Ʒɔn agé Maá Ntɛ Mekwad né amɛ géjyá

⁹ Me Ʒɔn, meɣmɛ nyú né echomelé bɔ́ Ʒisɔs, gétúgé me ntó nchome mmyɛ ne Ʒisɔs, ne ngene ntó efwyale wye ndɛre enyú. Me nlú ntó muú ama wye ndɛre enyú né gefwa eyigé Ʒsɔwɔ ágbárege ne nkógé metɔ́ wye ndɛre enyú mpwa fɔ́. Abó ábú me mfé né melɔ́ metɔ́ nnyi ewé ákuú nnó Patmɔs gétúgé ngárege mekomejɔ́ Ʒsɔwɔ ne wáwálé ayi Ʒisɔs alɛré né genó eyi ji agaré.

¹⁰ Né bií uwyaá ebi ulú bií Ata, Mendoó Ukpea echwɔ́ me mmyɛ ne nwú gekpékpégé meko fɔ́ ndɛre atané me né meso eké meko mbá.

¹¹ Aké, “Sá unó uko ebi ɔ́gené nye né mmu nɔwɛ, ɔ́tɔ́ mbaá machomele bɔ́ Ʒsɔwɔ akénéama ayi álú né umé malɔ́ yina: Efɛsɔs, Smyrna, Pɛgamɔn, Tayatira, Sadis, Filadelfya ne Laodisha.”

¹² Ne mbwólégé mmyɛ mangé muú ayi ajóge me mejɔ́ né meso, ngé uluó má túlékán ukénéama ebi akwye ne gul.

¹³ Né metɔ́ metɔ́ uluó ebimbɔ, ngé muú fɔ́ ndɛre atɛné eké maá ntɛ mekwaá. Afyé nku metyémetyé ayi akwɔ́né ji uka. Ne ani gebagé ndéé eyi gégénege eké gul, génɔ́ ji né gebómé.

¹⁴ Mejwye wuú elú pópó eké néwúné ugoó, yé eké makanɔkoma ne amɛ jí agénege eké nénómé mewe.

¹⁵ Uka bií ushwánege eké afyaákó ayi áɔ́ né mewe, atilé ashwánege manémané. Meko wuú awyale eké nekɔ́né nnyi nekwene mbɔ, chuchu.

* 1:4 Elú wáwálé nnó: Ʒsya ayi ajógé mbɔ élé ayi tɛ nya. Fina ákuú nnó Turkey.

16 Agbaré ambe akénéama né egbe ebwɔnyɛ wuú ne aparanja ayi achyaá magbe apea atané ji né meno. Ushu bií ugenege eké ñmɛé metɔ́ ñwɔmesé.

17 Ngɛge ji, nkwe ji né uka eké muú ayi agboó. Anyaá ebwɔnyɛ wuú anere me mmyɛ aké, “Ɔfɔge, me ne nlú muú mbe ne ayi kwyakwya.

18 Me nlú mebe, me mbo ngbo, ne ge menlú mebe te kwyakwya ne kwyakwya. Me nwyaá uto mampyɛ bɔ́ abi ágboó ákeré né genwá wye ndere muú ágbaraige bɔ́ agbógóló manené melo áwuú bɔ́.

19 “Sá yé unó bi wɔ́ ɔgené; ebi upyɛ mbo nana choncho ne ebi upyɛé nye meso gebé.

20 Ge genó eyi gebɔ́ gelu bibíí, eyi getome ne ambe akénéama ayi ɔgene me ngbare né ebwɔnyɛ wa ne uluɔ matúlékán ukénéama ebi akwyɛé ne gul. Ambe yimbo akénéama atene mbaá makiénné Ɛsɔwɔ akénéama ayi alú né machomele bɔ́ Ɛsɔwɔ akénéama. Ne uluɔ matúlékán ebimbo ukénéama utene mbaá machomele bɔ́ Ɛsɔwɔ akénéama.”

2

Nwe yi átame mbaá echomele bɔ́ Ɛsɔwɔ né meló Ɛfesɔs

1 Muú ayi me ngene né ama gejya aké, “Sá ñwe yina ɔ́tɔ́ mbaá ekiénné Ɛsɔwɔ ewé echomele bɔ́ Ɛsɔwɔ né melo Ɛfesɔs.

“Garé ebwɔ́ ɔké, gegé mekomejɔ́ eyi etane mbaá muú ayi agbaré ambe akénéama né ebwɔnyɛ wuú ne akene né metɔ́ metɔ́ uluɔ matúlékán ukenéama ebi akwyɛé ne gul. *

2 Me nkaá unó uko ebi enyú dépyéé, mengé utɔ́ bi enyú depyɛ ne eshyɛ ne metɔ́ ewé dékogé délá dépwaá, nkaá nnó enyú dékií fɔ́ bɔ́ abo, ne enyú démua bɔ́ abi áké álú áñgbá Jisɔs, dégé nnó ápó, álú bɔ́ gebyó.

3 Enyú dekége matɔ́, ne dégéne ɛfwyale né gétú ya, dépwaá fɔ́.

4 Yémbɔ́ gége genó eyigé nshulege enyú ndo wye na. Enyú débɔ́ sé gejeé ne me ndere depyɛé mbembe wɔ́.

5 Ferege dégé mati ayi enyú depyɛé gyéé. Dékwɔ́ré matɔ́ nyú dépyéé gé unó bi enyú debɔ́ mbe depyɛé me. Dela depyɛ mbo wɔ́, me nchwɔ́ fere nye geluógé etúlékán nyú né geluóge machomele bɔ́ Jisɔs.

6 Yémbɔ́, gége genó gelógéló eyigé enyú depyɛ na, enyú dekií fɔ́ ubóbó unó bi bɔ́ ekwɔ́ Nikolatan ápyɛ wye ndere me nla nkií.

7 “Muú ayi awya matu awú genó eyigé Mendoó Ukpea ejɔ́ge mbaá machomele bɔ́ Jisɔs.

“Ne yéndémuú ayi ammyɛ kpaá apwɔ́ gabo, me nchyege nye ji ebwɔnyɛ nnó anyé umpome genɔ́ eyi gechyege genwá eyi gélagé byé. Genɔ́ eyimbo gewene né meló Ɛsɔwɔ.”

Nwe yi átame mbaá echomele bɔ́ Ɛsɔwɔ né meló Simina

8 Ama ajɔ́ aké, “Sa ñwe ayina ɔ́tɔ́ mbaá ekiénné Ɛsɔwɔ ewé echomele bɔ́ Ɛsɔwɔ né meló Simina.

“Garé ebwɔ́ ɔké, gége mekomejɔ́ eyi etane mbaá muú ayi álú ula ulɔ́ ne kwyakwya, ji ayi abɔ́ agboó ne akwilé né negboó.

9 Me nkaá ɛfwyale ewé enyú degéne ne gekpo eyi enyú delú yémbɔ́ enyú dewyaá gefwa. Nkaá ndere bɔ́ áchɔ́ enyú mabɔ́. Ebwɔ́ ájógé ake alú bɔ́ Jus ne ápó, álú lé bɔ́ danchɔ́meló.

10 Ngarége enyú nnó défógé fɔ́ ɛfwyale ewé enyú déchwɔ́ dége, danchɔ́meló apyɛé nye áfyɛ enyú abifɔ́ né denɔ́, nnó ammua age ufɔ́ bɔ́ abi enyú delú ne degene nye ɛfwyale né ndo ɛfya. Fyɛge wye matɔ́ ne me yé ebé elé negbo ne enyú degboó. Ne me nchyege nye enyú nsa ayi alu genwá eyi gélagé byé.

11 “Muú ayi awyaá matu awú genó eyigé Mendoó Ukpea ejɔ́ge né machomele bɔ́ Ɛsɔwɔ.

“Ne yéndémuú ayi ammyɛ apwɔ́ gabo, agboó fɔ́ negboné ndo ɛpea.”

* 2:1 Elú wáwálé nnó: Né mmu ñwe Ɛsɔwɔ ayi meke unó bi ji abíí elé wáwálé ayi ji ajyaá manlere bɔ́ bií.

Nwe yi átome mbaá echomele bɔ́ Ɛsɔwɔ né melɔ Pɛgamɔn

12 Ama ajɔ́ aké, “Sa nwe ayina ɔ́to mbaá ekiénné Ɛsɔwɔ ewé echomele bɔ́ Ɛsɔwɔ né melɔ Pɛgamɔn.

“Gare ebwɔ́ aké, gege meko mejɔ́ ayi atane mbaá muú ayi awyaá aparanja yimbɔ́ ayi achyaá magbe ápeá.

13 Me nkaá nnó enyú dejwɔ́lege né mbaá ayi danchɔ́meló muú álú mfwa ájwɔ́lege, yémbɔ́ dénógé wye mabɔ́ ma ne déshá fɔ́ mankamé depɔ́ré etiré détomé ne me, yé gébégé áwáne Antipas né geluage nyú, ji muú agaré mekomejɔ́ wa wáwálé kpaá te ji agbóo.

14 Yémbɔ́ gé unó bi me nshulegé enyú ndo wye na; bɔ́ fɔ́ alú né geluage nyú abi akwɔ́legé unó bi Balam aléré. Ji aléré Balak ndere ápye ne ate bɔ́ Isrelí ápyéé gabo. Apye ebwɔ́ anyéé menyéé ure ayi áchye mbaá aló uka, ne apye ntó ebwɔ́ ánane manane tametame.

15 Ne bɔ́ abifɔ́ ntó álú né geluagé enyú abi akwɔ́legé unó bi bɔ́ ekwɔ́ Nikolatan álerégé.

16 Kwɔ́rege matɔ́ nyú, délyaá gabo, délá dépyéé mbɔ́ wɔ́, me nchwɔ́ wáwá mamye umye ne bɔ́ bimbɔ́ ne aparanja yimbɔ́ ayi atanégé me menó.

17 “Muú ayi awyaá matu, awú genó eyi Mendoó Ukpea ejɔ́gé né machomele bɔ́ Ɛsɔwɔ.

“Muú ayi ammye kpaá apwɔ́ gabo, me nchyege ji menyéé mfaánebuú ayi ábelé bíbí. Me nchyege ji ntó ntaá eniné pópó ne mabo make ami asamé mfaá néní. Ne yéé muú ayi akágé mabo ami bɔ́ apɔ́, ekose muú ayi asele ntaá eníné mbɔ́ ne akaáge.”

Nwe yi átome mbaá echomele bɔ́ Ɛsɔwɔ né melɔ Tayatira

18 Ama ajɔ́ aké, “Sa nwe yina ɔ́to mbaá ekiénné Ɛsɔwɔ ewé echomele bɔ́ Ɛsɔwɔ né melɔ Tayatira.

“Garé ebwɔ́ aké, gege mekomejɔ́ ayi atane mbaá Maá Ɛsɔwɔ, muú ame ji agenege eké nenome mewε ne uka

bií ushwanege eké afyaá ako ayi atilé agenege mané mané.

19 Me nkaá unó bi enyú dépyéé, nkaá gejeé eyigé enyú debɔ́ ne me, ne metɔ́ ewé enyú défyε ne me. Nkaá ndere enyú dépoógé ate ne ndere dékoógé matɔ́ déla dépwá fɔ́. Nkaá nnó unó bi enyú dépyéé nana upwɔ́ ebi enyú debɔ́ dépyéé mbembe gébégé défyéé matɔ́ ne me fyéé.

20 Yémbɔ́, gegé genó eyigé me nshulege enyú ndo wye na: Enyú délyaá Jesebel, maá mendée ayi abyɔ́ge gebyɔ́ nnó ji alú muú ekpávε Ɛsɔwɔ, abwɔ́lé bɔ́ utɔ́ ba né unó bi ji alerege, ánane manané tametame ne anyé menyéé ure ayi áchyé mbaá aló uka.

21 Me nchye ji gébé nnó akwɔ́ré metɔ́ wuú, alyaá eno ewé ji anyéé yémbɔ́ ashya manlyaá.

22 Gétú eyigémbɔ́ me mpyéé nye ji akwe nemeé, ne bɔ́ abi ábélege ne ji mpyéé nye ebwɔ́ agé efwyale dɔ́ mbɔ́gé álá ákwɔ́ré matɔ́ bwɔ́ ályaá gabo ayi ebwɔ́ ápyéé wɔ́.

23 Ne me nwáne nye bɔ́ abi ákwɔ́lege unó bi ji alerege, ne bɔ́ echomele Jisɔs ako ákage nye nnó me ne nlú muú ayi akágé depɔ́ etire délu akwaá né matɔ́ ne ufere ebi ebwɔ́ áferege. Ne ndere muú apye gabo, mbɔ́ntó ne nchyege ji efwyale.

24 “Yémbɔ́ enyú ako abi délu né melɔ Tayatira abi déla kwɔ́lege unó uboubɔ́ bina ebi bɔ́ abifɔ́ akuú nnó anɔ́ unó danchɔ́meló, mpɔ́ sé ne metuú ewé cha ewé nnererege enyú mekpɔ́,

25 ekosé mangaré enyú nnó dégbare unó bi défyéé metɔ́ wyeé chánchá kpaá te me nchwɔ́.

26 Ne muú ayi ammye apwɔ́ gabo, ne apyéé utɔ́ ba ndere nkélege kpaá te kwyakwya nchyege ji uto nnó abε mfwa mbaá malɔ mme mako.

27 Ne ágbarege nye ebwɔ́ ne amu matomato wye ndere Nte wa áchyéé me utó, ne áchɔ́gerege nye ebwɔ́ ubauba eké unje meseé.

28 Ne nchyege nye ji membe ayi agenege né gejege bií.

29 “Muú ayi awyaá matu, awú genó eyigé Mendoó Ukpea ejógé mbaá machomele bɔ́ Ɛsɔwɔ́.”

3

Nwe yi átame mbaá echomele bɔ́ Ɛsɔwɔ́ né meló Sadis

¹ Ama ajó aké, “Sa ηwe yina ɔto mbaá ekiénné Ɛsɔwɔ́ ewé echomele bɔ́ Ɛsɔwɔ́ né meló Sadis.

“Garé ebwó ɔke, gege mekomejɔ́ ayi atane mbaá muú ayi abɔ́ mandoó akénéama ayi ápyéé utɔ́ Ɛsɔwɔ́ ne ambe akénéama, nkaá unó bi enyú dépyéé. Bɔ́ ágégé enyú áké délú abe sanji degbo.

² Kwilege téné, défyé eshye mampyege unó bi enyú déle délyáá mampyege nnó ékágé dékpe délyáá kanka, nénde nge nnó utɔ́ nyú úlú dantene cho né mbe ushu Ɛsɔwɔ́.

³ Tege yé unó bi alere enyú ne ndere déwuú, kworege mataɔ́ nyú dekwalege unó bimbɔ́ chánéné. Mbágé dékwilé tené wó, nchwɔ́ nyé eta nyú eké menjo né gébé eyigé enyú délá kaágé.

⁴ Yémbɔ́ ukéke bɔ́ abifɔ́ alú né gelu- age nyú né meló Sadis abi alá ágilé fɔ́ mawule ebwó wó, mmyeke áchɔ́ fɔ́ menyammye ebwó ne gabo wó. Ebwó afyéé nyé mandée pópó akene ne me nénde ákwane mambɛ bɔ́ ba.

⁵ Ne muú ayi ammye kpaá ápwɔ́ gabo, áfyéé nyé ji mandée pópó eke ebwó. Ne me mferege fɔ́ mabɔ́ ebwó né mmu ηwe ayi asamé mabɔ́ bɔ́ abi awyaá geɣwá eyi gélagé byé. Ne me ngarége nyé gbɔ́nɔ́ né mbe ushu Nte wa ne makiénné jíí ntó nnó, ji alú muú wa.

⁶ “Muú ayi awyaá matu awú genó eyi Mendoó Ukpea ejóge mbaá machomele bɔ́ Ɛsɔwɔ́.”

Nwe yi átame mbaá echomele bɔ́ Ɛsɔwɔ́ né meló Filadelfya

⁷ Ama ajó aké, “Sa ηwe yina ɔto mbaá ekiénné Ɛsɔwɔ́ ewé echomele bɔ́ Ɛsɔwɔ́ né meló Filadelfya.

“Garé ebwó ɔké, gegé mekomejɔ́ ayi atane mbaá muú ukpea ayi muú

akage neré metɔ́ ne ji. Ji ne ágbaré agbógóló mfwa Devid ayi achyεge ji unto mamgbaré gefwa ndere mfwa Devid. Ne ánénege menombi yé muú ayi akáge gbε ewú apó, agbεge ntó menombi yé muú ayi akáge nené ewú apó. *

⁸ Me nkáge unó bi enyú dépyéé. Gege me nnene mbɔ́ enyú menombí ne yé muú ayi ákagé gbε ewú apó. Nkaá nnó enyú dépɔ́ fɔ́ né eshye, yémbɔ́ enyú dékwalege wyε unó bi me nɔ́ere délú danshyá nnó dékaágé fɔ́ me.

⁹ Wúgé! Bɔ́ danchɔ́meló abi ábyεge gebyɔ́ nnó alú bɔ́ Jus ne apó, mpye nyε ebwó ato mano né mbe ushu nyú, ne ákaá nnó me mbɔ́ gejeé ne enyú.

¹⁰ Enyú dékwalege wyε unó bi ngaré enyú nnó dékoge metɔ́ gétú eyigémbɔ́, mento mpye nyε nnó enyú dékpege fɔ́ ne efwyale ewé echwɔ́ nyε né mme meko. Efwyale ewémbɔ́ elú élé mamua bɔ́ mme meko.

¹¹ Ela gachyéé me nchwɔ́, gbarege unó bi défyéé metɔ́ wyéé chánéné nnó ékágé muú fɔ́ afɔ́ nsa nyú.

¹² Muú ayi ammye apwɔ́ gabo, mepyeé nyε ji alá eké gekwa eyi muú alá akáge nyíí né mmu echa ure Ɛsɔwɔ́ wa. Ne alyagé fɔ́ geji te kwyakwya. Nsamé nyε mabɔ́ Ɛsɔwɔ́ né menyammye wuú ne amí meló Ɛsɔwɔ́ wa. Meló ewémbɔ́ élé meló Jerosale ayi meke ayi atane mfaánebuú mbaá Ɛsɔwɔ́ ashulé fa mme. Ne nsamé nyε ntó mabɔ́ ma ami make né menyammye wuú.

¹³ Muú ayi awyaá matu awú genó eyi Mendoó Ukpea ejóge mbaá machomele bɔ́ Ɛsɔwɔ́.”

Nwe yi átame mbaá echomele bɔ́ Ɛsɔwɔ́ né meló Laodisha

¹⁴ Ama ajó aké, “Sá ηwe yina ɔto mbaá ekiénné Ɛsɔwɔ́ ewé echomele bɔ́ Ɛsɔwɔ́ né meló Laodisha.

“Garé ebwó ɔké, gége mekomejɔ́ eyi etané mbaá muú ayi ákuú ji Amɛn, muú ayi muú ákage neré metɔ́ ne ji ne ntésé ayi apyéé bɔ́ ákage wáwálé

* 3:7 Elú wáwálé nnó: Agbógóló Devid élé meti ewé bɔ́ ako abɔ́ makpe né gefwagé Ɛsɔwɔ́.

ayi atomé ne Ἐσωω. Ji alu muú ayi te ula uló, unó bi Ἐσωω akwyéé ukene ne ji.

¹⁵ Me nkaá unó bi enyú dépyeé. Nkaá nnó enyú dékwene fó nyuanyua ne désóó fó ntó dugédúgé, me mbo nkelege ebe nnó dékwene nyuanyua yé nnó désóó dugédúgé.

¹⁶ Ne elé enyú délu jwale makwe nyuanyua dékwene mansóó ntó dugé dúgé désóó, gétú eyigémbó, mpame nye enyú ne dafyéé nkane muú akpóo matyéé.

¹⁷ Enyú déké déwyaá gefwa, délu gbene ne dékelege se yé genóge fó. Enyú dékaá mbó fó nnó délu mbyambya, meshwemeshwe, gekpogekpo, ame nónómé ne gejogéné wó.

¹⁸ Ndere elúmbó me nchyege enyú majyéé nnó déchwóó déna gul eta wa ayi ásóó né mewε, alá ápó ne deba, nnó apye enyú débε ne gefwa. Ne naáge ntó mandeé pópó nnó dékwere gejogéné nyú eyi gegboó mmyε. Naáge ntó uka ebi défyéé ne ame nnó dégene mbaá.

¹⁹ Bóó abi me ngboó ne ebwó, apyege gyéé, nshulege ebwó ndo, nlerere ebwó chuchu. Gétú eyigémbó, kpage gechyéé dékworege matóó nyú délyaa gabo.

²⁰ Wúgé, me ntene mbó né menombi nyú ndoó nnó dénene me gepú, muú awúgé meko wa, anenege me menombi nnó nkpe mmu, nkpe ne mbane ji denyé menyéé ulua.

²¹ Ne muú ayi ammyéé apwóó gabo, me nchyege nye ji ebwonye nnó ajwóle ne me né geluage gefwa ya, wyε ndere me ntó mmyε mpwó bóó mawáme ba njwolé ne Nte wa né geluage gefwa jíí.

²² “Muú ayi awyaá matu awú genó eyigé Mendoó Ukpea ejogé mbaá machomele bóó Ἐσωω.”

4

Jon age ame gejya nkane Ἐσωω ajwóle né mfaá geluage gefwa jíí

¹ Unó bina upyege mbó, mma nge ame gejya. Nke mpele nge menombi

fuú né mfaánebuú. Ne meko muú ayi me mbóó mbe nwuú eké meko mbá, ama ajóó ne me aké, “Kwó chwó wena, me nlere wó unó bi upyéé nye meso gébé.”

² Ténéténé yimbó Mendoó Ukpea echwó me mmyε, ékpá me mfe ne mfaánebuú. Nke mpele, nge geluage gefwa ne muú fó ndere ajwolé né mfaá geji.

³ Ne muú ayi ajwolé né mfaá geluage eyigémbó ashwane manémané eké ntaáne nka eniné ákuú jaspera ne carnelian. Ne mbya meshu ewe etane enóó geluage eyigé mbó ne mme elú nshye nhsye eké mataá ayi ákuú nnó éméral.

⁴ Nge ntó uluó gefwa ebifó esaá meso eni ndere unóó geluage eyigémbó né mme. Ne ákpakpa fó esaá meso eni, abi afyéé mandeé pópó, ákwere délaré gefwa né makpo ebwó etire ákwyéé ne gul ájwolé mfaá ubi.

⁵ Né geluage eyigémbó, gasama akele, mamamama, mamfeé ányane, mbaá áwyaale. Né mbe geluage eyigémbó ntó, matulékan akénéama ágenege. Ne matulékan ayimbó akénéama, atene mbaá mandoó akénéama ayi apyéé utóó Ἐσωω.

⁶ Né mbe geluage eyigémbó ntó, nge genó gefó eké ebeé mega.

Gelu efeé efeé, ne njanéjané eké makanomma. Nge ntó ufóó menya uni eyi elú mebe. Etené enó geluage eyigémbó né mme. Menyammye ebwó mekomeko álu ne ame mbe ne ayi meso.

⁷ Né geluage menya yimbó eni, ayi mbe alú eké genyanya, ayi agbeé epea alú eké maá menó mpó, ayi agbeé eléé awyaá ushu eké mekwaá, ne ayi agbeé eni ntó alú eké nenyá eniné nélyenege.

⁸ Né geluage menya yina eni, yé ayi ndé awyaá ubagele ukéné ne gejamégé ame né mmyε, ne ame ayifó ntó ne nteé ubagele bíí. Ne menya yina ekwane makwa utuú ne nwanese epwaá. Ekwane eké, “Ἐσωω ukpea, Ἐσωω ukpea, Ἐσωω ukpea, alú Ata Ἐσωω Muú Apwóó amu. Ji abó alú

me, alu nana ne achwɔɔ nyɛ.”

⁹ Eshyɛge ηγɔ, enɔ́gɛ ne matame mbaá muú ayi ajwɔlé mfaá geluɔge gefwa, ji ayi alú meɓe tɛ kwyakwya.

¹⁰ Akpakpa bimbɔ esaá meso eni ákwe uwya mme né mɓe ushu muú ayi ajwɔlé né mfaá geluɔge gefwa eyigémbɔ, ánógɛ ji muú ayi alú meɓe tɛ kwyakwya ne kwyakwya,

¹¹ aké, “Ata esé Esɔwɔ, wɔ ɔkwané mansɛ ηgɔ, enɔ́gɛ ne uto. Néndé wɔ ne ɔkwyɛ unó uko ndɛre ejíi wɔ né metɔɔ ne ɔkwyɛé ubi ne ɔpyɛé ubi úlú.”

5

Gebagé ηwe eyi ápwiré pwiré ne maá egóηme

¹ Genó eyigé fɔ eyigé me ngené élé gebagé ηwe eyi ápwirépwiré né ebwɔnyɛ muú ayi ajwɔlé né geluɔgé gefwa. Né gebagé ηwe yimbɔ, ásá unó wye mɓe ne meso ne ádyɛ geji ne emá né malu akénéama.

² Ne nge ekiénné Esɔwɔ ewé ewyaá ncha, egige kénké eké, “Waá akwané mambea emá ewé ádyɛé né gebagé ηwe yimbɔ anéné geji?”

³ Ye muú fɔ apó yé né mfaánebuú, fa mme yé né malɔ áwuú bɔ ayi ákaáge néne gebagé ηwe yimbɔ akuú genó eyi gélú mmu.

⁴ Ne nlɔ manli segé segé néndé yé muú fɔ apó ayi ákwané manené gebagé ηwe yimbɔ akuú genó eyi gélú mmu.

⁵ Ne muú ama né geluágé ákpakpa bimbɔ aké ne me, “Oligé sé, gé, muu ayi ákuú ji genyanyagé ntoóné Juda, ji alú ntó mpyáne mfwa Dɛvid ammyɛ apwɔ bɔɔ mawámé bíi. Gétú eyigémbɔ, ji ne akaáge bea emá ewémbɔ malu akénéama ne anéné gebagé ηwe yimbɔ.” *

⁶ Ajógé mɓɔ, ngé maá egóηme áténé kwɔkwɔlé ne geluɔgé gefwa eyigémbɔ, alú eké ábɔ áwá me ji. Menya eyi elú meɓe eni ne ákpakpa bimbɔ, ánɔ ji mme. Ji awyaá ambya akénéama ne amɛ akénéama. Amɛ yimbɔ aténé né mandoó akénéama

ayi ápyɛ utɔɔ Esɔwɔ. Ne Esɔwɔ atɔ áji né mme meko.

⁷ Ne maá egóηme yimbɔ achwɔ se gebagé ηwe eyimbɔ ayi ápwirépwiré ne ebwɔnyɛ muú ayi ajwɔlé né mfaá geluɔgé gefwa.

⁸ Aségé mɓɔ, menya yimbɔ eni ne ákpakpa bimbɔ esa meso eni ákwe uwya mme né mɓe ushu wuú. Ne yéndémuú né geluagé ákpakpa bimbɔ ne menya yimbɔ áwyaá nenke né ebwɔ ne geku eyigé akwyɛé ne gul. Yéndé gekú gegbeé ne unó bi unóme geɓe gelógélɔ. Unó ube bina utené mbaá mmyɛmenɛne bɔɔ Esɔwɔ.

⁹ Ne ebwɔ ákwa ekwɔ meke ewé yé muú fɔ alá alú danɔkwa aké, “Wɔ ɔkwané mansɛ gebagé ηwe eyi gepwiré ɔbea ema ewé ádyɛé wyeé, néndé áwá wɔ, manoó mmyɛ ami magbele mana gejamégé bɔɔ nnó abe bɔɔ Esɔwɔ. Bɔɔ bina atané né malɔ mme mako, ufo ufɔɔ bɔɔ. Abi ájógé mejɔɔ ema ne abi ájógé mejɔɔ cháchá.

¹⁰ Ne ɔpyɛ ebwɔ alú ekwɔ ampyɛé upe né gefwa eyigé Esɔwɔ se ágbárege. Ne ebwɔ ágbárege nyɛ gefwa fa mme.”

¹¹ Ne nké mmage pɛ, nge ne nwu meko gejamégé makiénné Esɔwɔ ayi yé muú alá akágé pa ndɛre atɛne anɔɔ geluɔgé gefwa, ne menya eyimbɔ eni ne ákpakpa bimbɔ.

¹² Ne makiénné yimbɔ akálé kenké aké, “Maá egóηme ayi abɔ awáne ákwane mansɛ uto uko, ne gefwa, ne denɔga, ne eshyɛ, ne enógé, ne ηγɔ ne matame.”

¹³ Ne nwu ntó unó uko ebi Esɔwɔ akwyɛé, ebi úlú né mfaánebuú, ebi úlú fa mme, ebi úlú né malɔ aló ne ebi úlú mmu eɓeé mega ne unó uko ebi úlú yéndé mbaá, ukwane uké, “Matame, enógé, ηγɔ ne uto uko ube ne muú ayi ajwɔlé mfaá geluɔgé gefwage maá egóηme tɛ kwyakwya ne kwyakwya.”

¹⁴ Ukwage mɓɔ, menya yimbɔ eni ekame eké, “Amɛn” ne ákpakpa bimbɔ ákwe uwya mme ánógé Esɔwɔ ne maá egóηme.

* 5:5 Elú wáwálé nnó: Nenké élé genógé ákwelé ubée ne geji.

6

Maá egõhme abea malu ema ayi mbe ákéné né ñwe ayi ápwiré

¹ Ndere mpelé, nge nkane Maá egõhme abea melu ema ewé mbe né geluõge malu akénéama ayi adyéé né ñwe yimbõ. Ne nwu meko menya ama né geluage menya eyi mebe eni, ndere ajõó ne meko kenké eké néfé aké, “Chwõ we.”

² Mpege, nge mpõ mekagala pópó. Muú ayi ajwólé mfaá agbare embeé né ebwõ ne áchyéé ji ela gefwa ne akene ajye ndere muú ayi ajye mmye me ummye apwõ ne amage pwõ nye.

³ Ne ji ábeagé melu ema ewe egbeé malu apea nwu meko menya ayi agbeé menya epea ndere ajõó aké, “Chwõ we.”

⁴ Ajógé mbõ, mpõ mekagala megèle atane achwõ. Ji achyéé muú ayi ajwólé mfaá uto ne gekpekepegé aparanja mamfere nesõ fa mme nnó bõó ámmyege áwané ate.

⁵ Amá ábeagé melu ewé egbeé malú aléé, nwu meko menya ayi agbeé menya eléé, ndere ajõó aké, “Chwõ we.” Mpege, nge mpõ mekagala megíle ne muú ayi ajwólé mfaá agbare elómé né ebwõ.

⁶ Nwú meko ayi alú eké meko muú ndere atane né geluagé menya yi mebe eyimbõ eni ajõó aké, “Ekpoko Flawa ema, elú né ñka utõó bií uma ne makpoko barle aléé alú ntó ñka utõó bií uma. Ne õchõge fõ mbwe mawéé ne mmõó.”

⁷ Ne ji ámá ábeagé melu ema ewé egbeé malu ani, nwú menya mebe ayi agbeé menya eni ndere ajõó aké, “Chwõ we.”

⁸ Mpege, nge mpõ mekagala ayi ala beé ne muú ayi ajwólé né mfaá akamégé negbo. Ne muú ayifõ, ayi akwõle ji meso, akamege melõ áwuú bõó. Achyéé ebwõ uto nnó akare mme meko né malu aní, áwá bõó né melu ema ne bee, mesa, ufõó ufõó mameé ne menyá eyi epyéé efo.

⁹ Maá egõhme ábeagé melu ema ewé egbeé malu ata, nge né nteé geluõgé upe Esõwõ mandoó bõó abi áwané

gétúgέ mekomejõó Esõwõ ayi ebwõ ágaré.

¹⁰ Ne mandoó bõó Esõwõ bimbõ, ájõó kenké áké, “Eh Anyata Esõwõ, wõ õlú muú ukpea ne bõó ákage áñere metõó ne wõ. Ebelege mbõ nnó ne wõ õõõ mpa bõó mme abi áwané esé, õshuú ebwõ amu manchyéé ebwõ efwyale?”

¹¹ Ajógé mbõ, áchyéé yéndemuú bwõ ewule pópó, ne ágaré ebwõ nnó ákoó metõó, ágíle kpaá téé mpa ate añme ebwõ abi ápyéé utõó Esõwõ, ebwõ abi áwané ákwanege ndere Esõwõ akélege.

¹² Ne maá egõhme ábeagé melu ema ewé egbeé malu akene, nge ndere mme anyigé ne eshye tegetege. Nmeé ebwólé elá megíle eké ndeé nekwi ne mfaá ntó agelé chuú eké manóó.

¹³ Ambe átane mfaá ákwe mme eké umpome genõó fik ebi ula ugelé wõ, ukwene gébé mbyo metometo anyigé ubi.

¹⁴ Nebuú neseé eké gebõ eyi muú apwiré afeé ne mbaá ayi gebõ gélú. Yéndé mekwé kpaá ne mewaá metõó nnyi áferé ewu né melu wuú.

¹⁵ Ne afwa mme meko, bõó kpakpa, ákpakpa bõõ bee, bõó abi awyaá gefwa, anõó bõó, ne bõó ako choncho ne áfwé ne abi álá ápó áfwé ábõ ájyéé bií né mmu ambu maba ntaá ne meso matarave ayi álú né mfaá makwe kpakpa,

¹⁶ ákalé ákuú maba ntaá ne makwe kpakpa áké, “Kwege débií esé nnó ékágé muú ayi ajwólé né mfaá geluõgé gefwa age esé ne nnó ékágé maá egõhme achyéé esé efwyale.

¹⁷ Néndé gekpékpé bií ebi Esõwõ ne maá egõhme achyége bõó efwyale ukwõne, ne ndémuú ákágé bo efwyale ewémbõ?”

7

Afyé geloge Esõwõ né mampwe usad ðele bõó Esõwõ ukénéama meso eni

¹ Unó bina uko ukógé, genõ eyi me mma nge, elé makiénné Esõwõ ani. Atene né manjú mme ani, agbeé mati mbyo ani, ayi atanege né manjú mme yina nnó ékágé mbyo ammyege né

mme yé ebé lé né ebéé, ne nnó ékágé amugé unó.

² Ne nge ntó ekiénné Esòwò ewé fò, etane né egbe ewé ìmèé etanege, egbare gelogé Esòwò muú alu mebe eku makiénné Esòwò yimbò ani kenké, ayi Esòwò achyéé áji uto manchò mme ne ebéé mega,

³ eké, “Ténégé kpe, désage lyaá mbyo áchò mme, ebéé mega, ne unó mewaá kpaá te esé denerege manlo baá défwè Esòwò esé né mampwe ne gelogé Esòwò.”

⁴ Ne nwú nnó mpa bòó Esòwò abi álo ebwó né mampwe ne gelogé Esòwò eyigé na, alú usaá ðele bòó ukénéama meso eni. Bòó bina atane né matoó Isrèli áfyaneapeá.

⁵ Né ntoné Juda aló ðele bòó áfyaneapea.

Né ntoné Ruben aló ðele bòó áfyaneapeá.

Né ntoné Gad aló ðele bòó áfyaneapeá.

⁶ Né ntoné Ashyè aló ðele bòó áfyaneapeá.

Ntoné Naftali aló ðele bòó áfyaneapeá.

Ntoné Manasè aló ðele éfyaneapeá.

⁷ Né ntoné Simyon aló ðele éfyaneapeá.

Né ntoné Levi aló ðele éfyaneapeá.

Né ntoné Isaka aló ðele éfyaneapeá.

⁸ Ntoné Sebulòn aló ðele éfyaneapeá.

Né ntoné Josef aló ðele éfyaneapeá.

Né ntoné Benjamèn aló ðele éfyaneapeá.

Njuné bòó átené né mbe ushu Esòwò ne Maá egòhme

⁹ Genó eyigé na gekoge, nke mpèle, nge njuné bòó abi yé muú alá ákágé pa fò. Bòó bina átané né malò mme meko, yéndé ntoó ufóó ufóó bòó, ne ufóó ufóó mejóó. Afyè mandeé pópó, ágbaré mame né amu átene né mbe geluoge gefwa ne mbe ushu Maá egòhme.

¹⁰ Ajógé kenké áké, “Esòwò se, wò muú ójwólé mfaá geluoge gefwa, enyú ne Maá egòhme ne déferege esé né éfwyale gabo.”

¹¹ Ajógé mbò, makiénné Esòwò ako átené áno geluoge gefwa, ákpakpa bimbo, ne menya yimbò eni eyi elú mebe. Ne ebwó ako ákwe uwya mme né mbe geluoge gefwa ánogé Esòwò,

¹² áké, “Amèn, mejé, ne ìgò, ne ðenga, ne matame, ne enógé, ne utó ne eshye ube ne Esòwò sé te kwyakwya ne kwyakwya Amèn.”

¹³ Muú kpaá ama né geluoge ákpakpa bimbo, agií me áké, “Ndé bòó na áfyéé mawulé pópó, átané éfó?”

¹⁴ Me nshuú ji meko nké, “Ata nkaá wó, wò ne ókaá mbaá ayi ebwó átané.”

Ne agaré yé me áké, “Gé bòó abi ákpene né gekpekpe éfwyale, átene ne eshye kpaá te átané cháñéné na. Ebwó áshwóné mawulé bwó ne manoó Maá egòhme, alá pópó.

¹⁵ Ne gétú eyigémbò ne ebwó átené né mbe geluoge Esòwò, ápyéé utóó ndere ampyéé ure Esòwò ne mmu echa ure wuú yéndégébé. Ne ji ayi ajwólé né mfaá geluoge gefwa abeé nyè ne ebwó, abame ebwó.

¹⁶ Ebwó ábeé se mesa, mmwólé manaá epye sé ebwó, ìmèé edoó sé ebwó ne menyammye ntó ásonégé sé ebwó.

¹⁷ Néndé Maá egòhme muú alú kwókwólé ne geluogé gefwa eyigé na ne ábáme ebwó nkane membame magòhme. Ne ajame nyè ebwó áfé ne baá anyi ayi awyaá manaá ami machyège genwá eyi gélágé byéé. Ne Esòwò ntó atilé nyè ebwó manse ako né ame.”

8

Maá egòhme abea melú ema ewé egbeé malu akénéama

¹ Ne Maá egòhme ábeagé melú ema ewé egbeé malu akénéama mbaá meko né mfaánebuú ákwené alá tómeé né genóge gebagé nchwa neke.

² Epyege mbò, nge makiénné Esòwò akénéama ndere átené né mbe ushu Esòwò. Achyéé áji mbá akénéama.

³ Ne ekiénné ewé fò egbaré maá gekú ayi ákwyéé ne gul echwóó tené né mbe geluó eyigé ásoó unó bi úwya gebe gelógéló. Achyéé ewú gejamégé unó

gebe bina nnó echo ne mmyemenene bɔ́ Ɛsɔwɔ ako, enere mfaá gelú eyigé ákwyéé ne gul eyigé gelú né mbe gelúgé gefwage Ɛsɔwɔ áɔɔ áchyéé mbaá Ɛsɔwɔ.

⁴ Nðere ɛsɔ́ unó gebe ebimbo, amuawe choncho ne mmyemenene bɔ́ Ɛsɔwɔ, átane né amu ekiénné Ɛsɔwɔ ewémbɔ áfe né mbaá Ɛsɔwɔ.

⁵ Epyege mbo, ekiénné Ɛsɔwɔ ewémbɔ efere ujenje mewe né mfaá gelú eyigémbɔ, efye ne mmu maá gekú yimbo efome fa mme. Ɛfómégé mbo, mbaá áwyale, mamfeé anyane gbanḡbanḡ, gasama akele mama-mama, ne mme anyigé tégé tégé ne eshye.

Makiénné Ɛsɔwɔ ayi mbe ani afome mbaá ebwɔ́

⁶ Ne makiénné Ɛsɔwɔ yimbo akénéama ayi áḡbaré mbá akénéama, ákpome mmye mamfome.

⁷ Ekiénné ewé mbe éfomege mba áwuú, makankoma ne mewe echware ne manoó ekwe fa mme. Ne mewe ewémbɔ ekaré mme né malu aléé, ɛsɔ́ melu ema kpákpá choncho ne unó ne byaá mewaá.

⁸ Ekiénné Ɛsɔwɔ ewé egbeé apeá éfomege mbá wuú, áfome genó gefɔ́ ne mmu ebéé mega eyi gelú eké gekpékpégé mekwe ewé mewe elúlé wye wum wum wum. Genó eyigémbɔ gekwege gekare ebéé mega né malu aléé, melu ema elá manoó manoó.

⁹ Ne yéndégenó eyi gelú wyéé gegbo, ne masogeka ayi alú wye áchɔ́.

¹⁰ Ewé egbeé aléé efomege mbá wuú, gekpékpégé membe ayi agenege eké gelógé elwe, atane mfaá akaré manyi mme malu aléé akwe né melú ema choncho ne baá anyi abi kɔ́kɔ́.

¹¹ Membe yina ákamege nnó, “Unywɔ́ne.” Ne melu ema ewé membe yina akwene wye, né gelu-age malu ayina aléé ela nywɔ́ne nywɔ́nege. Gejamege bɔ́ abi anyuú manaá ami matane wyéé áḡbo.

¹² Ne ekiénné Ɛsɔwɔ ewé egbeé makiénné ani, éfomege mbá wuú, ákarege ndere ñmèé, mfaá, ne ambe ágenege sé né malu aléé, melu ema

ekwe kendeé. Ne akarege gébé eyigé utuú uwyage né malu aléé mfaá ne ambe ágene sé ne melu ema wó. Wyembɔ ntó ne epyéé ne bíí ne ñwɔ́mese.

¹³ Ne mbwe ame nké mpele, nge ndere nenyá nelyenege te mfaá, ne nwu ndere neḡḡge kenké neké, “Ebɔ́ nyé, ebɔ́ nyé, ebɔ́ nyé ne bɔ́ abi alú né mme gebégé makiénné Ɛsɔwɔ ayi alaá aléé áfomege mbá bwɔ́.”

9

Ekiénné Ɛsɔwɔ ewé egbeé makiénné ata éfome mbá wuú

¹ Ne ekiénné Ɛsɔwɔ ewé egbeé makiénné ata éfomege wuú mbá, mma ngé membe fɔ́ atané mfaá, akwe mme. Achyéé ji agbógóló ayi anenege gepyéé eyi gélágé pó ne kwakwya.

² Ne membe yimbo anenege meno gepyéé eyigémbɔ, amuawe atane wye eké amuawe laáwa. Amuawe yina agbe ñmèé né mfaánebuú mbaá akwe gemuagemua.

³ Egome etane né mmu amuawe yimbo ekwe fa mme. Achye ewú uto mantye bɔ́ wye ndere ebi ngat áwyaá fa mme.

⁴ Agaré ewú nnó epyege fɔ́ genó gebo ne jyage fɔ́, yé ebé lé dambyanja ne yéndé gefógé genɔ́, epye lé genó gebo ne bɔ́ abi alá ápó ne gelogé Ɛsɔwɔ né mampwe bwɔ́.

⁵ Achye fɔ́ ewú uto nnó éwá ebwɔ́ wó, alyá elé ewú nnó etye ebwɔ́ né bɔ́ amfaá áta. Ne ubale ebi ebwɔ́ áwuú nyé ube wye ndere ebi ngat atyéé muú.

⁶ Né amfaá bimbo áta, ákelege nyé negbo nnó newa ebwɔ́ ágene. Néndé yé lé ebwɔ́ áshyage negbo, negbo nebéé fɔ́ ebwɔ́ kwókwólé.

⁷ Egome ewéna, elú eké mpó mek-agala eyi áfyé eji unó manjye bee. Akwere ewu unó fɔ́ né makpo, unó bimbo ulú eké délaré gefwa etiré ákwyéé ne gul, ne mashu ebwɔ́ malu eké mashu akwaá.

⁸ Mejwe bwɔ́ eshya metyéé eké mejwe andée ne manjené bwɔ́ alú eké ayi genyanya.

9 Akwere uwya yéndé egomé ne gebagé gese eyigé bɔ́ abi ájyɛ́ bee ákwerege né uwya. Gewya eyigé ubagele bʋ́ upyɛ́ gélú eké gewyage mboó gese uka upea ayi mpɔ́ meka-gala ejame ne gatele ejyɛ́ bee.

10 Egome ewémbɔ́ ewyaá magyɛ́ eké magyɛ́ ngat. Ewya uto né magyɛ́ bʋ́ matyɛ́ bɔ́ né bɔ́ amfaá áta.

11 Ne muú ayi álú mfwa bʋ́, élé ekiénné Esɔ́wɔ́ ewé egbare agbógól gepyɛ́ eyi geláge pɔ́ ne kwyakwya. Bɔ́ Híbru akú ekiénné ewéna nnó Abadɔ́n. Ne bɔ́ Grék ákuú ewú nnó Apolyɔ́n (ula utene nnó menchɔ́ unó).

12 Nénáne efwyale eniné mbe nekoó, wúgé ayifɔ́ apea alú chwɔ́.

Ekiénné Esɔ́wɔ́ ewé egbeé makiénné akéné efɔ́me mbá wuú

13 Ne ekiénné Esɔ́wɔ́ ewé epyɛ́ makiénné akéné, éfɔ́mege mbá wuú, nwú meko muú fɔ́ ndere atane né manjú ani ayi alú né gelú eyigé ákwyɛ́ ne gul eyigé gelu né mbe ushu Esɔ́wɔ́.

14 Meko yimbɔ́ ajɔ́ ne ekiénné Esɔ́wɔ́ ewémbɔ́ aké, “Kaá makiénné ani ayi áfené kwókwólé ne ebeé kpa ewé ákuú nnó ebeé Yufretis.”

15 Ne ekiénné Esɔ́wɔ́ ewémbɔ́ ekaá ayina ani. Elé né nchwónেকে eniné na, né bíi ebi na, mfaá ayina ne nmeé eniné na, ne Esɔ́wɔ́ abelé me nnó makiénné ayina akáre bɔ́ abi álú fa mme malu áléé, áwá melu ema.

16 Agare me aké mpa ekwɔ́ bɔ́ abi ákwɔ́me né mfaá mpɔ́ meka-gala ájyɛ́ bee aja kpaá apwɔ́, alú bɔ́ delɛ ne bɔ́ delɛ.

17 Né ame gejya yina, ngé mpɔ́ meka-gala ne bɔ́ abi ájwólé mfaá eji. Bɔ́ bimbɔ́ áfyɛ́ uba useé ummye ebi bɔ́ bee ákwerege né uwya. Ubaá useé bina ugelege eké mewɛ, uwyaá ugile nkane genó eyigé ákuú nnó Safaya, ne úlú ntó ekwɔ́ekwɔ́ eké genó eyigé ákuú nno solfɔ́. Mpɔ́ eyina ewyaá makpo eké makpo genyanya. Mewɛ, ne amuawɛ, ne solfɔ́ etanege eji né meno.

18 Unó bina uléé, ebi uwáne bɔ́ ubi utané né mano mpɔ́ eyimbɔ́, mmye eké mewɛ, ne amuawɛ ne solfɔ́ ukare

bɔ́ abi alú fa mme né malu áléé uwa melu ema.

19 Néndé eshyɛ́ mpɔ́ eyina etanege élé né manó ne magyɛ́ ebwɔ́. Magyɛ́ bʋ́ áwya makpo eké mmyɔ́. Elé ne magyɛ́ ebwɔ́ yina, ne eschulé bɔ́.

20 Ne bɔ́ abi unó bina ula uwa wɔ́, ályaá fɔ́ gabo ayi ebwɔ́ ápyɛ́ wɔ́. Anóge wye aló nchye ne aló uka abi ákwyɛ́ ne gul ne seleba akwyɛ́ ntó ne afyaákó, mataá ne unó. Yé élé aló uka bina, alá áwuú, alá ágené ne alá ákené fɔ́, ebwɔ́ ánóge wye abi.

21 Ne ályaá fɔ́ ntó bɔ́ manwáne wɔ́ yé élé mafoó manye, manane tametame ne ejo manjo ályaá wɔ́.

10

Jon agé ekiénné Esɔ́wɔ́ né ame gejya ndere egbaré gebagé nwe eyi apwiré

1 Ne mma ngé gekpékpége ekiénné Esɔ́wɔ́ ewé fɔ́ né ame gejya, etane né mfaánebuú eshulege mme. Ndere ewú eschwɔ́, geko gefyale ewú mmye eké ndeé, ne embya meshu egyaá ewú né mekpo, ushu bíi ushwanegé eké nmeé ne uka ebií ntó úlú eké ukwa bi mewɛ elúlé wyɛ́.

2 Egbaré gebagé nwe ayi abɔ́ apwiré, nana gelu fuú né ebwɔ́ wuú. Echoó geka jí eyi ebwɔ́nye né ebeé mega ne eyigé ebwɔ́be né mewaá.

3 Ejɔ́ kenké ekále eké meko genyanya. Ekalege mbɔ́, néfe nnya nekame gbanɔ́n ndɔ́ ekénéama neshuú ewú meko.

4 Ne nefe enina neyáge mbɔ́, nké nsa genó eyigé me nwú nejɔ́, nké nwú meko muú fɔ́ atané né mfaánebuú ajɔ́ ne me aké, “Osage fɔ́ genó eyigé nefe enina nejɔ́, bele geji ne metɔ́ wyɛ́.”

5 Ne ekiénné Esɔ́wɔ́ ewémbɔ́ ewé ngene etane né mewaá né ebeé mega, ebwɛ́ ebwɔ́nye wuú né mfaánebuú.

6 Ekele mabɔ́ Esɔ́wɔ́, muú alú mebe te kwyakwya, muú akwyɛ́ mfaá, mme, ebeé mega, ne yéndégenó eyi gelú wyɛ́ eké, “Njógé wáwálé nnó gébé gechwɔ́ gepɔ́ esé.

7 Yémbɔ́ ekiénné Esɔ́wɔ́ ewé epyɛ́ makiénné akénéama efómégé mba

awuú, Εσωω άpyεé nyé unó bi ji abó ábelé bibí upye wáwáλέ ndere ji agaré bós utós bií bós ekpávέ Εσωω nnó upye nye.”

⁸ Ne mako ayi me mbó nwuú atane mfaánebuú ama ajós ne me aké, “Chwó sé gegbagé ηwe yimbó né εbwó ekiénné Εσωω εwé echoó geka εβεé mega ne geka mewaá.”

⁹ Ajógé mbó, mfe mbaá ekiénné Εσωω εwémbó, ngíí εwu nnó εchyeé me gebagé ηwe eyimbó, εjós ne me eké, “Se geji onyé, gebósge nye wó né meno eke nnywós yémbó gekwónégé wó une genywónege nye.”

¹⁰ Ne nse gebagé ηwe eyimbó né εbwó wuú nnyé. Gebósge me né meno eke nnywós ne gekwónege me né une gelá nywóne nywónege.

¹¹ Nyége mbó, ágaré me aké, “Óbó maá ma garé genó eyi gepyeé nye ne bós maló mme meko, ufós ufós bós, ufós ufós mejós ne afwa.”

11

Εσωω ato bós ekpávέ aped

¹ Unó bina ukogé, áchyeé me meto εwé ámege unó wyéé. Ne Εσωω ajós ne me aké, “Chó méé εcha upe wa ne geluógé upe. Pa ntó bós abi ánógé me wyé.

² Yémbó, omége fó dachi εcha upe wa, lyaá ji néndé me nlyaá ji mbaá bós abi alá ápó bós Jus, nnó ágbaré gefwage bwó né meló ukpea wa né bó ámfáá usa upea meso epea.

³ Ne ntóme nye bós ba apeá abi ágaregé mekomejós Εσωω, nchyege nye εbwó uto mangaré bós genó eyi me mpye nye. Ne ágaregé nye geji, áfyéé mandeé nekwi né ndó dεle meso usaá ufya ne ελέé.”

⁴ Bós bina apeá ne álu eké unós Olif upeá ne álu ntó eké uluó matúlékan upea εbi utene né mbe ushu Εσωω Ata muú ágbáregé gefwa mme.

⁵ Ne mbógé muú amuagé mampye εbwó genó gebo, mewε εtanege εbwó né meno εsós muú mawame εbwó yimbó, mbóntó ne bós abi amuame mampye εbwó genó gebo, ábós mamgboó.

⁶ Εbwó áwyaá uto magbaré manaá nnó ákwegé fó né gébé eyigé εbwó ágaregé mekomejós Εσωω. Awyaá ntó uto mambwóλέ manyi ála manoó manoó. Ne áwyaá ntó uto mantó mameé ufo ufós áchwó fa mme ndere εbwó ákelege.

⁷ Anerege mangaré mekomejós Εσωω, menya mebo ayi atané né gepyeé eyi geláge pó ne kwyakwya áchwó mmye nye ne εbwó apwó, awá εbwó.

⁸ Ne unkwó bwó ulaá nye né metós melós, mélós kpaá εwémbó mbaá ayi aselé nya Ata sé áwóme nya né gekwa. Ne mabó ami ákuú meló εwéna né neka elé Sodom yé nnó Ijip.

⁹ Ufós ufós bós yéndé ntoó, ufós ufós mejós ne maló mme mako átane áchwós ágene unkwó bwó né ndó ελέé ne geba, ákamegé fó nnó muú áníí ubi.

¹⁰ Matós ágós nye bós mme meko ndere bós bina ápea ágbóo, ne ápyeé nye epaá gétúgé negbóné bwó, áwélé ate mako néndé mekomejós Εσωω ayi bós bina ágaré ápyeé bós mme áwú ubalé dós.

¹¹ Yémbó ndó yina ελέé ne geba ekogé, Εσωω atómé gejulé eyi gechyege genwá gekpe unkwó bós bina né mmye ákwilé téné. Akwilégé mbó bós ako abi ábós ágené εbwó εfó ekwó εbwó né matós dós.

¹² Ne bós bina ápeá, áwú meko muú fó ndere ákuú εbwó kenké né mfaánebuú, aké, “Kwógé déchwó wena.” Ne ndere bós mawáme bwó ápelé, εbwó ákwó áfé né mfaánebuú né mmu gekó.

¹³ Wyé né gébé eyigémbó, mme ányígé ne εshye tegetege ákáré meló εwémbó né malú afya, ne upú εbi úlú né melu εma ukwe ne mmye muú ayi ágboó álú dεle bós akénéama. Bós abi alá, εfó ekwó εbwó matós ánógé Εσωω muú olú né mfaánebuú.

¹⁴ Neñáne εfwyale ενiné negbée manáne apeá nekoó, wúgé ενiné negbeé áλέé nechwós.

Εκίένné Εσωω εwé εgbeé makiénné akénéama εfóme mbá wuú

15 Ne ekiénné Ɛsɔwɔ ɛwé egbee akénéama ɛfómégé mbá wúu, nwú meko makiénné Ɛsɔwɔ ndere ájógé kenké áké, “Ata Ɛsɔwɔ sé ne muú wuú ayi ji ajyaá nnó ábé mempoó se awyaá uto mangbaré gefwa fa mme nana. Ne Ɛsɔwɔ ágbáregé gefwa te kwyakwya ne kwyakwya.”

16 Ajógé mbɔ, ákpakpa bimɔ, esaá meso eni abi ájwólé mfaá uluɔ gefwage bwó né mbe ushu Ɛsɔwɔ ákwe mashu mme né mbe ushu Ɛsɔwɔ áféé Ɛsɔwɔ,

17 áké, “Ata Ɛsɔwɔ, wɔ Muú Ɔpɔwɔ amu, wɔ muú ɔlu ne ɔbo ɔlú, ɛsé déchyégé wɔ matame néndé ɔleré gekpékpégé uto bi wɔ ɔwyaá ne ɔbo mangbaré gefwa jyéé fa mme.

18 Ne bɔ́ abi abɔ álá ápɔ fɔ́ Jus, ɛbwɔ ábɔ́ metɔ́ usɔ́ ne wɔ́ dɔ́. Yémbɔ gébégé eyigé wɔ ɔleré gé metɔ́ usɔ́ wye gekwɔné. Ne gébé gekwɔné eyigé wɔ ɔsɔ́ mpa bɔ́ abi ágbóo. Gébé ntó gekwɔné eyigé wɔ ɔchyégé nsa mbaá bɔ́ utó byéé, bɔ́ ekpávé Ɛsɔwɔ ne bɔ́ ako abi áfɔ́ wɔ, abi aɲea geme ne abi álá aɲea wɔ. Ne gébé gekwɔné eyigé wɔ ɔwane bɔ́ abi áwáne bɔ́ ako abi áwáne bɔ́ fa mme yina.”

19 Aféége Ɛsɔwɔ mbɔ, gepúgé Ɛsɔwɔ né mfaánebuú génene. Ne mengé mekwaá menomenyéé ɛwé ɛtené mbaá menomenyéé ɛwé Ɛsɔwɔ anyéé ne bɔ́ bií ndere elú né mmu gepúgé Ɛsɔwɔ eyigémbɔ. Ne ngé ndere gasama akelé mamama, nefe nénya gbanɲan, mbaá áwyaale mme anyií tegetege, ne makaɲkoma akwene geɗame.

12

Mendée fɔ ne mmyɔ ayi ákuú nnó dragɔn

1 Né gébé eyigémbɔ, ngé gekpékpégé genó fɔ eyi getané né mfaánebuú. Ngé mendée fɔ ayi ndée eyi ji afyéé elú ηméé ηméé, anéré uka bií né mfaá mfaá. Akwere elá gefwa ɛwé ɛwyaá ambe áfyaneápeá.*

* 12:1 Elú wáwálé nnó: Mfaá ayi ájógemɔ, élé mfaá ayi ágenege ne utuú.

2 Mendée yina alú ne unɛ, ne ndere nebyéé némyéé ji ákalege gétúgé awuú ubale nebyéé.

3 Ne mma ngé gekpékpégé genóge fɔ eyi getané né mfaánebuú, nké mpelé, ngé gekpékpégé mmyɔ megele, ayi apyéé ɛfɔ, awyaá makpo akénéama ne ambya afya. Ne akweré maá elá gefwa né yéndé mekpo wuú.

4 Akaregé ambe ayi alú né mfaá né malu áléé, mmyɔ ayina ase megye wuú ajá melú ɛma agbe fa mme. Akwilé atene né mbe ushu mendée yimbɔ ayi alú mambye maá, agile nnó mendée yimbɔ abyégé maá ji abo ányéé.

5 Ne mendée yimbɔ abyé maá wuú mende. Maá yimbɔ ne abɔ́ mámbɛ mfwa né malo mme meko. Agbaregé nye bɔ́ mme meko ne amu matomato. Ndere ábyené maá yimbɔ, áchwɔ́ fɔ́ ji ákpa ji áfé mbaá Ɛsɔwɔ né mbaá ayi geluɔge gefwa jíí gelú.

6 Ne mendée yina jimbɔ́ abó afé né mashwɔne mbaá ayi Ɛsɔwɔ ákwyéé ábelé nnó ji abe wyeé, akpe bu né ndo dele meso usaá ufyane uléé meso ɛfyá.

7 Ɔpyégé mbɔ, ummye ukwe né mfaánebuú. Mfwa makiénné Ɛsɔwɔ ayi ákuú ji Mikél ne aɲba bií, ámye ne mmyɔ yimbɔ ne bɔ́ bií ntó.

8 Yémbɔ Mikél ne aɲba bií ámmye ápɔwɔ mmyɔ yimbɔ ne bɔ́ bií ne ákamé sé nnó mmyɔ yimbɔ ne bɔ́ bií ama abe ne melú manjwólé né mfaánebuú wɔ.

9 Abú gekpékpé mmyɔ yimbɔ né mfaánebuú áshulé fa mme chóncho ne makiénné jíí. Mmyɔ yina ne ákuú nnó danchɔmeló, muú mawáme, ji ne alú mmyɔ ayi abɔ́ me tété nya mambwólégé bɔ́ fa mme.

10 Ne nwú muú fɔ ajɔ́ kenké né mfaánebuú aké, “Nana Ɛsɔwɔ ɛsé aferé bɔ́ né ɛfwyale gabo, alere bɔ́ ako uto bií ji awyaá né gefwa eyigé ji ágbárege ne Kras, Muú yi Ɛsɔwɔ akweré ji elá gefwa ayi ji atómé alere ntó uto bií fa mme. Néndé muú ayi aténege né mbe ushu Ɛsɔwɔ sé utuú ne

ηωμέσε άpye mpa ne aημέ sé άbύ ji né mfaánebuú ashulé fa mme.

¹¹ Ne aημέ εσε bina ammye άpωo ji né utó manoó Maá εgόηme ami magbelé mme ne abya melóméló ayi εbwó ágarége. Ne εbwó áse yé genwá bwó eké genó wó ne átene nnó yé εbe elé negbo εbwó ágboó.

¹² Mfaánebuú ne bóó ako abi ájwólegé wye, beége ne nechóchó. Yémbó εbóó nye ne enyú abi délu né mme ne mabeé mega néndé, danchómeló ashulé achwó báne enyú ne metóó usó néndé ji akaá nnó gébé jii eyi gelaá géjásé wó.”

¹³ Mmyo yimbó agége nnó ábύ ji ashulé fa mme, aló mamfwénége mendée yimbó ayi ábyené maá mende nnó awá.

¹⁴ Yémbó áchye mendée yimbó ukpékpé ubagele upeá ébi ulú eké ébi nenyá nnó ályéné ájye ábí né mashwóne mbaá ayi εσωó ákwyε ábelé nnó ji abeé wye ábelé ji bu né aηme áléé ne geba.

¹⁵ Ne mmyo yimbó awó manaá né meno, majá eké εbeé nnó ηgbannyi ashwa mendée yimbó anó nnyi.

¹⁶ Yémbó mme apoo mendée yimbó, anené meno anyú manaá ami mmyo yimbó awóó mako.

¹⁷ Epyege mbó, mmyo yimbó metóó εsó ji dóó ne mendée yimbó, alyá ajye ηme ummye ne upyáne mendée yimbó, bóó abi ábélege mabé εσωó ne bóó abi ágarége wáwálé ayi Jisós aleré né abya melóméló, nnó εbwó ne Mmyo yimbó atené né mbale εbeé mega.

13

Menya mebo ayi atáne né mmu εbeé mega

¹ Ndere mmyo yimbó aténe εwú, ngé menya mebo fo ndere atanege né mmu εbeé mega. Menya yimbó awyaá makpo akénéama, ne ambya afya. Akweré maá éla gefwa né yéndé embya wuú. Né mfaá yéndé mekpo wuú asa mabó wye ami machóó mabó εσωó.

² Menya yimbó afulé mekwaálá, awyaá uka eké ébi menya fo ayi afulé maamyε ákuú ji nnó beé. Ne meno wuú elú eké menó genyanya. Ne mmyo yimbó achyεé menya mebo yimbó, uto ébií ne gekpekpεgé εshye wuú nnó, agbaré gefwa.

³ Menya yimbó, mekpo wuú εma, elu eké abó akε gepa wye eyi gelú manwá ji wáne, yémbó gepa eyigémbó, gegbo mé. Ne bóó mme meko álá mano mekpo fuú gétúgé genó eyina, áló mankwólege ji.

⁴ Ébwó ako ánóge mmyo yimbó gétúgé ji achyεé uto bií mbaá menya mebo yimbó. Ne ánóge ntó menya mebo yimbó ajóge aké, “Ndémuú alú eké menya yina, ne waá ákágé mmye umye ne ji?”

⁵ Ne ályaá menya mebo yimbó nnó ádóge εbwó εwóme áchóge mabó εσωó, ne ályaá ji ntó nnó aleré uto bií né usaá bó amfaá upeá meso epeá.

⁶ Menya mebo yimbó aló manlwεrege εσωó, achóó mabó mií ne ami bóó εσωó abi álú né mfaánebuú.

⁷ Achyεé ji ntó uto nnó ammye bee ne bóó εσωó fa mme apwó εbwó. Ne áchyεé ji ntó uto nnó, abε mfwa mbaá matoó mme mako, ufóó ufóó bóó, ufóó ufóó mejóó, ne maló mme mako.

⁸ Ne bóó ako abi álú fa mme ánóge nye menya mebo yimbó. Ébwó bina ne te ula ulóó mme álá ása fó mabó bwó né mmu ηwe ayi asame mabó bóó abi ábóó nye genwá eyi gélagé byé. ηwe yimbó elé ayi Maá εgóηme ayi abó awáne.

⁹ Muú ayi awyaá matu áwú.

¹⁰ Yéndémuú ayi εσωó ajóó mé nnó apye ji, apyεne nye ji. Yéndémuú ayi εσωó ajóó me nnó áwá ji ne aparanja, áwané nye ji ne aparanja. Éwéna elú elé majye mbaá bóó εσωó nnó abó mankogé matóó, áfyεé wye metóó ne ji.

Menya mebo ayi átane né mmu mme

¹¹ Ne mma nge menya mebo ayi fo ndere atanege né mmu mme. Awyaá ambya apeá eké maá εgóηme, ne ajóge mejóó eké mmyo.

12 Ase uto uko ebi menya mebo ayi mbe awyaá apye ukpekpε unó né mbe ushu wuú. Apyéé mme ne bɔ́ɔ ako abi ájwɔlegé wye ánógé menya ayi mbe yimbɔ, ayi gepa eyi gelu manwá ji gegbóo.

13 Ne menya mebo yimbɔ, ayi atane né mmu mme, apye ukpékpé ufélekpa ebi ye ebelé mewε etane né mfaánebuú ekwe mme bɔ́ɔ ako agé.

14 Abwɔlé bɔ́ɔ abi álú fa mme né ufélekpa ebi ályaá ji apyéé né mbe ushu menya ayi mbe. Agaré ebwɔ́ nnó ákwyeé meló uka ayi afulé menya ayi abɔ akelé ji gepa eyi geké gewa ji yémbɔ alá gbóo wó.

15 Ne ályaá menya ayina nnó ato gejulé mbaá meló uka yimbɔ nnó ábɔ geɲwá, ájógé mejɔ́, apye nnó áwá bɔ́ɔ ako abi alá ánógé fɔ́ ji,

16 apye ntó áfyε bɔ́ɔ ako gelo né egbe ebwɔnyε yé ne mampwε. Abi alá aɲea gemε wó ne abi aɲea gemε, ubyá bɔ́ɔ, afwa ɲka, afwé ne abi alá pɔ́ afwé, afyε ebwɔ́ uló mmyε.

17 Apyembɔ́ nnó muú alá pɔ́ ne gelo eyigémbɔ́ ákpogé fɔ́ genó yé ebé elé mana genó anamé fɔ́. Ne gelo eyigémbɔ́ geténé mbaá mabɔ́ menya mebo ayi mbe, yé ebe elé nɔ́mba ayi aténé mbaá mabɔ́ míí.

18 Ewéna elú lé majyε mbaá bɔ́ɔ ako nnó yéndémuú abε ne denɲa né mechɔ́ ewéna. Ne yéndémuú ayi awyaá defɔ́ afere akaá ulaá geloge menya ayina. Geji geténe mbaá mabɔ́ mekwaá. Ne gelo jíí elé “666”

14

Maá egɔɲme ne usaá dele bɔ́ɔ ukénéama meso eni

1 Ne nké mpélé, ngé maá egɔɲme ndere aténé né mfaá mekwε ewé ákuú nnó Sayɔn ne usaá dele bɔ́ɔ ukénéama meso eni. Asa mabɔ́ Maá egɔɲme ne ami Nte wuú né mampwε ebwɔ́.

2 Ne nwú meko muú fɔ́ né mfaánebuú, meko yimbɔ́ awyale eké meko makɔne nnyi ne anyáne ntó kenké eké nefe. Meko ayi nwú mbɔ́ alú eké bɔ́ɔ ákwelé bɔ́ dandyéé ebwɔ́.

3 Ne njune bɔ́ɔ bina ákwa ekwɔ́ meke né mbe geluɔge gefwage Eɔwɔ́ ne menya eni eyi elú mebe ne ákpakpa. Ne yé muú ayi ákágé ekwɔ́ ewéna apɔ́, ekosé ebwɔ́ ambɔ́ ne ákaá. Ebwɔ́ bina ne álú bɔ́ɔ abi Eɔwɔ́ áwené gemége ebwɔ́ né gabo fa mme.

4 Ebwɔ́ bina ne álú bɔ́ɔ abi ábele menyammyε ebwɔ́ pópó yé andée alá akaá wó, gétúgé álú ubwyεne. Ebwɔ́ ákwɔlege Maá egɔɲme ájyε yéndé mbaá ayi ji ájyεé. Alú bɔ́ɔ abi Eɔwɔ́ áwené gemége bwɔ́ né gabo né geluage bɔ́ɔ ako abi álú fa mme. Ebwɔ́ álú ndere mbwε mbe ayi áchyéé mbaá Eɔwɔ́ ne Maá egɔɲme.

5 Gebyɔ́ gepɔ́ fɔ́ ebwɔ́ né meno néndé ebwɔ́ álú pópó apɔ́ ne deba.

Makiénné Eɔwɔ́ álé ágaré mekomejɔ́ Eɔwɔ́

6 Ne mma ngé ekiénné Eɔwɔ́ ewé fɔ́ ndere elyεnege té mfaá. Ekpa abya melóméló ayi álú te kwyakwya mangaré mbaá bɔ́ɔ malɔ́ mme meko. Yéndé ntoó, ufɔ́ ufɔ́ mejɔ́ ne ufɔ́ ufɔ́ bɔ́ɔ.

7 Ejɔ́ ne meko kenké eké “Fɔ́gé Eɔwɔ́ ne nógé ji néndé gébé gekwané eyigé ji asɔ́ mpa bɔ́ɔ fa mme. Ndere elúmbɔ́, fege ji muú akwyéé mfaá ne mme chónchó ne mabéé mega ne ambu annyi.”

8 Ekiénné Eɔwɔ́ ewé fɔ́ ewé egbeé makiénné ápeá echwɔ́ ntó, eké, “Babilɔn ákwe, meló ewé ebɔ́ elú meló ɲgo ekwe ‘burup’ ewó ɲgma mme. Manane jíí ayi ji anané tametame áchó malɔ́ mme mako. Manane ji yémbɔ́ alu eké elé mmɔ́ ne ji achyéé malɔ́ ayifɔ́ anyuú mapyεné ebwɔ́.”

9 Ne ekiénné Eɔwɔ́ ewé fɔ́ ewé egbeé makiénné áléé echwɔ́ ntó, ejɔ́ ne meko kenké eké, “Bɔ́ɔ abi ánógé menya mebo ne meló uka wuú, ne ákame nnó menya yimbɔ́ afyéé ebwɔ́ gelo jíí né mampwε ebwɔ́ yé né amu ebwɔ́,

10 Eɔwɔ́ achyεgé nyε ntó ebwɔ́ efwyale. Efwyale ewémbɔ́ ebé nyε eké mmɔ́ matomato ami alá áchwaré ne maná wó, amí Eɔwɔ́ afyεé né mmu ɲka wuú ayi metɔ́ usɔ́. Ne Eɔwɔ́

apye nye ebwó ásóó né mmu mewε ewé elulé ne genó eyigé ákuú nnó salfó. Ne ebwó ásogé nye né mbe ushu makiénné ukpea ne Maá egõhme.

¹¹ Ne amuawε ayi atanege né mewε ewé εsóó ebwó, átanegε nye wyε tanege té kwyakwya ne kwyakwya. Bóó bina abi ánogé menya mebo yimbó ne melo uka wuú ne yendemuú ayi ákame nnó menya yimbó afyéé ji gelo eyi getene mbaá mabó mií, ugbeé mmyε upó ne ebwó utuú ne nwómese.”

¹² Mechó ewéna elú elé majyéé mbaá bóó εsóωω nnó ákogé matóó ebwó. Ebwó bina ne ábélege mabe εsóωω ne áfyéé wyε metóó ne Jisós.

¹³ Ne nwú meko muú fó né mfaánebuú nkane ajógé ne me, aké, “Sa meko mejóó eyina: aké εló nana ejyegé mbe metóó megómegó ebεé ne bóó abi ágboó ndere áhkwólé Jisós Kras.” Ajógémbó Mendoó εsóωω ekamé eké “Eh elú wáwálé. Ebwó ágbéegε nye mmyε né utóó ebwó néndé nsa utóó ulóóló ebi ebwó ápyéé akwólege nye ebwó.”

Jøn agé ame geja ndere εsóωω asóó nye mpa bóó né bií bi kwyakwya

¹⁴ Ne nké mpelé, ngé geko eyi gelu pópó, ne muú fó ajwólé né mmu geko eyigémbó alú eké maá nte mekwaá, akweré εla gefwa ewé akwyéé ne gul. Agbaré nga mechyamechya né ebwó wuú, nga yimbó awya geti getye getyéé.

¹⁵ Ne ekiénné εsóωω ewé fó εtane né εcha upε εsóωω, ekú muú ayi ajwólé né mmu geko kenké eké, “Ló mankyε mbwε ne nga wyε ayi ogbaré, néndé gébé eyigé ákyε mbwε gekwané ne mbwε ayi álu né mme ákwóné mankyε.”

¹⁶ Ejógé mbó, muú yimbó né mmu geko afu nga wuú né mme, akye mbwε né mme meko.

¹⁷ Epyegé mbó, ekiénné εsóωω ewé fó εtané né mmu εcha upε εsóωω né mfaánebuú. Ewú ntó egbaré nga mechya yimbó ayi ákuú nnó shekel.

¹⁸ Ne ekiénné εsóωω ewé fó, ewé ebóó uto epwó mewε εtané kwókwólé ne

geluógé upε εsóωω, ekúu ekiénné ewé egbaré nga mechyamechya ejóó kenké eké, “Gé umpóme unóó ebi ákuú nnó grep, uwóme né mme ugele. Cho sóó uchóchó bwó ne nga ayi wó ogbaré mbó.”

¹⁹ Ejógémbó, ekiénné εsóωω ewémbó, εfu nga wuú fa mme, εsóre umpomé grep ebimbó, eju né mmu ejya ewé aηamege ubi wyε. Ejya ewéna ééne mbaá metóó usóó εsóωω ewé ji áleregé nye bóó.

²⁰ Ejya ewéna epófó né meló. Efeimbó ne ájyale upóme ebimbó manóó matané, makoó byógólógóló eké ebεé. Metyéé ebεé manóó ewémbó elú usaá ηkpa nekε ufya. Ne ugome ebεé ewéna úlú genóge matyéé amu ápeá.

15

Makiénné εsóωω akénéama áchwó ne ufóó εfwyale ukénéama

¹ Unó bimbó ukoógé, mma ngé gekpékpégé genó gefó né mfaánebuú eyigé me nlá nkágé garé. Gejeá ne gepwó amu. Genó eyigémbó elé makiénné εsóωω akénéama ayi akpané ufóó εfwyale ukénéama. Efwyale ewéna ne elu ewé kwyakwya néndé elé né ufóó εfwyale bina ne εsóωω alerege nnó metóó usóó wuú ebye.

² Ne ngé genógé fó eyi gelú eké ebεé mega. Gelú efεé efεé áchwaré ne mewε. Ne bóó abi ammyéé apwóó menya mebo yimbó ne meló uka wuú, ne álá akamé fó nnó afyéé ebwó gelo né mmyε eyi geténe mbaá mabó mií wó, átené né mapeá ebεé mega ewéna ewé elú efεé efεé. Agbaré mankyε ayi εsóωω achyéé ebwó.

³ Ne ákwa ekwó ewé Mosis muú utóó εsóωω abó akwané ne ewé Maá egõhme abó akwane, aké, “Ata εsóωω Muú Opwóó amu, unó bi wó opyéé úlú ukpékpé ne upwóó amu. Wó olu mfwa maló mme mako. Depó etye etiré wó opye délu wáwálé ne cho.

⁴ Ata yé muú fó apó ayi álá afóó wó, yé muú fó ntó apó ayi álá nógé wó néndé, wó mbií ne olu muú ukpea. Bóó maló mme meko ánogé wó néndé

yéndemuú agé nnó depó etyε etire wə ɔpyε délú cho.”

⁵ Bɔ́ bina anerege mankwa ekwɔ ewéna, nké mpelé εcha upε Eɔwɔ né mfaánebuú enené nge maá getoge ukpea Eɔwɔ né mmu.

⁶ Makiénné Eɔwɔ akénéama ayi agbaré ufɔ́ εfwyale ukénéama átané né mmu εcha upε Eɔwɔ ewémbɔ. Afyε mandée pópó ayi ágenege, ne yéndemuú bwɔ́ áni gebagé ndeé genɔ́ ji né εwɔme. Uba mandeé bimbɔ́ ugenege eké gul.

⁷ Ne menya ama né geluage menya eyi elú mebe eni, achyεé makiénné Eɔwɔ ayina akénéama ukú ukénéama, εbi akwyε ne gul, ukú ebimbɔ́ ugbeé ne metɔ́ usɔ́ Eɔwɔ muú alu mebe te kwyakwya ne kwyakwya.

⁸ Ne amuawe ayi alerege ηgɔ́ ne utó Eɔwɔ, agbeé né mmu εcha upε Eɔwɔ ewémbɔ. Ne yé muú akágé kpé fɔ́ né mmu εcha ewémbɔ, kpaá té ufɔ́ εfwyale εbi makiénné Eɔwɔ yimbɔ́ achwɔ́ ne ubi ekogé.

16

Kwyakwya ufɔ́ εfwyale ukénéama εbi Eɔwɔ achyεε

¹ Ne nwú meko muú fɔ́ né mmu εcha upε Eɔwɔ ewémbɔ ndere ajɔ́ kenké ne makiénné yimbɔ́ akénéama aké, “Chóge dégbε genó eyi gelú né mmu ukú ebimbɔ́ ukenéama εbi ugbeé ne metɔ́ usɔ́ Eɔwɔ né mme.”

² Ajógé mbɔ́ ekiénné Eɔwɔ ewé mbe ejyε gbε genó eyi gelu né mmu gekú jí fa mme. Egbegé mbɔ́, ubobo dekpá etire denome ne démyé deshulé né mmyε bɔ́ abi áwyaá geloge menya mebo ne ánógé meló uka wuú.

³ Ne ekiénné Eɔwɔ ewé epyεé makiénné apea ejyε gbε genó eyi gelu né mmu geku jí né εbeé mega, εbwɔ́lé εla eké manoó genkwógé muú. Ne yéndegenó eyigé gelú né mmu εbeé mega gegbo.

⁴ Ne ekiénné ewé epyεé makiénné áléé, ejyε gbε genó eyi gelú né mmu ejí gekú né mabeé ne ambu nnyi, manaá mako mabwɔ́lé mala manoó manoó.

⁵ Epyεgé mbɔ́, nwú ndere ekiénné Eɔwɔ ewé εbɔ́ mannyi mako ejɔ́ eké, “Eeh wə muú ukpea. Wə muú ɔlu ne ɔbɔ́ ɔlú, mpa wyε yi ɔsɔ́ alú cho.

⁶ Néndé bɔ́ áwá nya bɔ́ ukpea ne bɔ́ ekpave byε, wə ɔchyε εbwɔ́ manoó nnó ányú. Abɔ́ mbɔ́ lé nsa mbaá genó eyigé εbwɔ́ ápyεé.”

⁷ Ajógé mbɔ́, nwú meko muú fɔ́ ndere atane né geluógé upε Eɔwɔ ajógé aké, “Ata Eɔwɔ wə Muú Ɔpwɔ́ amu, mpa wyε ayi ɔsɔ́ alú cho, ne wáwálé.”

⁸ Ne ekiénné Eɔwɔ ewé epyεé makiénné ani, εgbε genó eyi gelú né mmu ejí gekú né ηmeé, εlyáá nnó ηmeé εdo bɔ́ awú gekpɔ́sógé ubalé eké εbi mewe.

⁹ Ubalé bina upyεé bɔ́ álwerege Eɔwɔ muú εfwyale ewéna elú ji né amu, yémbɔ́ ákwɔ́ré fɔ́ matɔ́ εbwɔ́ alyáá gabo ayi εbwɔ́ apyε, áfεgé Eɔwɔ wɔ́.

¹⁰ Ne ekiénné Eɔwɔ ewé epyεé makiénné ata, εgbε genó eyi gelú né mmu geku jí né mfaá geluoge gefwage menya mebo yimbɔ́. Egbegé mbɔ́, mbaá ayi menya mebo yimbɔ́ ágbáregé gefwa jí wyε ala gemuagemua. Ne akwaá ányéé manómé gétúgé ubalé εbi εbwɔ́ áwuú.

¹¹ Alwɔ́ré Eɔwɔ muú alu né mfaánebuú gétúgé ubale εbi εbwɔ́ áwuú, ne upa εbi εbwɔ́ áwya né mmyε. Yémbɔ́ ákwɔ́re fɔ́ matɔ́ bwɔ́ ályáá gabo ayi εbwɔ́ ábɔ́ ápyεé wɔ́.

¹² Ne ekiénné ewé epyεé makiénné akéné, εgbε genó eyi gelú né mmu geku jí né εbeé kpaá ewé ákuú nnó Yufretis. Egbegé mbɔ́, εbeé ewémbɔ́ εwa meko, mampyε nnó afwa abi atane né εgbε ewé ηmeé etanege agé meti ákoó.

¹³ Epyεgé mbɔ́, ngé ubobo mandoó nchyε áléé ayi álu eké bɔ́ mantwεre átané né meno mmyɔ́ yimbɔ́ ne meno menya mebo ne meno muú ekpávε ayi gebyɔ́.

¹⁴ Mandóo yina elé aló nchyε abi ápyε ufélekpa. Ajyε bané afwa mme meko nnó ánywére εbwɔ́ mbaá ama ákpomé mmyε mamyε bee né

gekpékpégé bíí ebi Esowó Muú Apwóó amu achwóó.

15 “Wúgέ, me nchwóó nyε eta nyú ndere menjo achwóó né gébé eyigé muú ala akaágé. Galógáló alú ne muú ayi abeé péé, abelege mandeé jíi chanchá nnó ekáge ji ake gejogéné akpa mekpo unóó.”

16 Ne mandoó nchye yimbó, anywere afwa mme ako né melu εma. Akuú melu ewémbó né mejóó bóó Hibru nnó Amagedon.

17 Ne ekiénné Esowó ewé egbeé makiénné akénéama, egbe genó eyi gelú né mmu geku jíi né mmu gejulé. Egbege mbó nwú meko muú fó ndere atane né mmu gepúgέ Esowó mbaá ayi geluoge gefwage Esowó gelu. Ajóó aké, “Nneré yéndégenó.”

18 Ajógémbó, gasama ake mama-mama, mbaá awyale wyowyo, mamfeé ányá gbanḡbanḡ ne mme anyigé ne εshye. Gefóó eyigé ákwaá álá álu danḡé té mme alóó.

19 Mme anyigé mbó, meló kpaá ekaré né malu áléé, ne maló kpakpa né mme meko akwe. Ne Esowó ate gabo ayi Babilon ápyeé, ápye ji anyú mmóó ami malu né mmu ḡkó wuú. Mmóó amibó matene né metóó usóó Esowó.

20 Yéndé meló metóó nnyi ne makwe kpakpa áseé.

21 Ne ukpékpε makankoma ayi gema genóó eké usaá bó pḡḡ uta atané mfaá ákwe bóó né mmye. Bóó álweré Esowó gétúgέ ubale makankoma ebi εbwó áwu néndé, ubale bina uja dóó.

*

17

Gekpékpégé mendée eno

1 Ne ekiénné Esowó εma né gelu-age makiénné akénéama ewé egbaré ukú ukénéama echwóó jóó ne me eké, “Chwó me nlerεge nyε wó εfwyale ewé Esowó achyεge nyε gekpékpégé mendée eno muú ajwólé né gejamégé mannyi.

2 Afwa mme ana manane tametame ne ji. Ne manane ayi ji

anané tametame achalé bóó mme ako eké élé mmóó ne ji achyεé εbwó anyuú mapyene εbwó.”

3 Ne Mendoó Ukpea echwó me mmye ne ekiénné Esowó ewémbó ékpá me mfé né mashwone. Njyεge ewú, ngé mendée fó ndere ajwólé né mfaá menya mebo fó. Menya yimbó alú megelemegεle, awyaá makpo akénéama ne ambya afya. Asa gejamégé mabó wyεé amí machóó mabó Esowó né menyammye wuú meko.

4 Mendée yimbó afye mandée magεle ne mandée gefwa, akwyεé menyammye wuú ne unó densó ebi akwyεé ne gul. Mataá ḡka ne unó εbifó ebi ujame ḡka dóó. Akuú ubi nnó pels. Agbaré amo ayi akwyε ne gul. Amo yimbó agbeé ne uboboo unó bi utene mbaá manane tametame jíi.

5 Asá mabó né népwe níi ami matene né genó gefó eyigé bóó álá ákaágé garé. Asá wyε áké, “Gekpékpégé Babilon, mma andée eno ako, ne muú ayi ubobo unó bi upyεé fa mme utanege ji né amu.”

6 Ne ngé nnó manoó bóó Esowó ne bóó abi bóó áwáne gétúgέ ápyeé genó eyi Jisós akεlege mampye mandée yimbó eké mmóó.

Ngégé nla meno mekpo fuú.

7 Yémbó ekiénné Esowó eké, “Ulanó wó ólaá meno mekpo fuú?” “Ngarége nyε wó genó eyigé muú álá ákagé garé eyi getome ne mendée yina ne menya mebo makpo akénéama ne ambya afya ayi akpane ji ákéne.

8 Menya mebo ayi óbó ogéné mbó, abó alú nya mebe, yémbó apó sé mebe. Atanege nyε né mmu gepyεé eyi geláge pó ne kwyakwya akwó ewé. Ne ajyε nyε né mbaá ayi awáne nyε ji. Ne bóó abi álú fa mme, abi te ula ulóó mme Esowó alá asá fó mabó bwóó né mmu ḡwe ayi ásame mabó bóó abi ábóó nyε geḡwá eyi gélagé byé wó ágεge menya yimbó áláá nyε mano mekpo fuú, néndé menya yimbó abó alú nya mebe ne nana apósé yémbó amágé chwó nyε.

* 16:21 Elú wáwálé nnó: Bó pḡḡ bina anóó wyε eké uba simen upea.

9 “Mechɔ ewéna ekelege bɔɔ ábɛ ne denja. Makpo menya yimbɔ akénéama áténe mbaá makwe akénéama ayi mendée yimbɔ ajwólé wye.

10 Makpo yimbɔ ntó akénéama áténe mbaá afwa akénéama. Né geluage afwa bimbɔ, ata agbo me, ama alú né gefwa nana, ama ayi alaá alú danchwó. Achwɔgé ágbárege nye gefwa jíi né mboó gébé.

11 Ne menya mebo yimbɔ ayi ábɔ álu nya meɛ, ne nana alá ápó sé, agbeé mfwa ayi agbeé afwa aneé. Ne ji alú mfwa ama né geluage afwa bimbɔ akénéama. Ne aye nye né mbaá ayi awane nye ji.

12 “Ambya yimbɔ áfya ayi wɔ ɔgéne mbɔ áténe mbaá afwa áfya abi alá álú dansɛ uto mamgaré gefwa, yémbɔ áchyege nye ebwó ne menya mebo uto mamgaré gefwa né nchwa neke ama.

13 Afwa bina áfya, ákamege nye meko ama, áchyéé eshye ne uto gefwagé bwó mbaá menya mebo yimbɔ.

14 Ebwó áhmeé nye ummye né Maá egɔhme. Yémbɔ, Maá egɔhme ne ankwólé bíi abi ápyeé genó eyi ji akelege, ebwó abi Esɔwɔ akuú ne ajya ammye nye ápwɔ ebwó néndé ji alú mfwa ayi abɔɔ afwa ako ne Ata ayi abɔɔ bɔ Ata ako.”

15 Ne ekiénné Esɔwɔ ema ejɔɔ ne me eké, “Mannyi ayi wɔ ɔgene mbɔ, ayi mendée eno yimbɔ ajwólége wyeé áténe mbaá njune bɔɔ, ufɔɔ ufɔɔ bɔɔ, malɔ mme meko, ne ufɔɔ ufɔɔ mejɔɔ.

16 Menya mebo yimbɔ ne ambya afya ayi wɔ ɔgéne mbɔ, áji ne menya yimbɔ jimbɔ ápaá nye mendée eno yimbɔ. Afɔge nye yéndégenó eyigé ji awyaá, ályaá ji gejɔgéné. Afyéé nyé menyammye wuú ne áɔɔ ji ne mewɛ.

17 Néndé Esɔwɔ ne áfyéé mechɔ ewéna né matɔɔ afwa bina nnó ákamé meko ama, achyéé utoó gefwage bwó mbaá menya mebo yimbɔ, nnó apye ndere ji Esɔwɔ akélege kpaá té yéndégenó eyigé ji Esɔwɔ ajɔɔ gepyéé wáwálé.

18 “Mendée ayi ɔgéné mbɔ, áténe mbaá melɔ kpaá ewé ewyaá mfwa ayi abɔɔ afwa malɔ mme mako.”

18

Melɔ Babilɔn ekwe

1 Unó bina ukogé, ngé ekiénné ewé fɔ ndere stané né mfaánebuú éshulé fa me. Ewya gekpékpé uto ne genbɔ eyi getane ji mmye gepye mme meko agéne.

2 Ne ejɔɔ kenké eké, “Gekpékpé mé melɔ Babilɔn ekwé burup, ela lé melú ujwólé aló nchye ne mbaá ayi mandó nchyéé ne denwɔne debodebo ne etiré bɔɔ alá akií débígé wyeé.

3 Néndé manane ayi ji ánáne tametame achalé mme meko eké élé mmɔɔ ne ji achye ebwó anyú mapyene ebwó. Afwa mme ábelé ntó ne ji ne bɔɔ abi akene gesé fa mme ákwe gefwa gétúgé genɔge manane tametame jíi.”

4 Ne nwú ntó meko ayi fɔ ndere atane né mfaánebuú. Aké, “Bɔɔ ba, tanege délyaá ji ékágé dékpe mbwa ne gabo wuú, ne nnó ékágé dékpe ntó né efwyale ewé ji agene nye.

5 Gabo ayi ji apyéé mbɔgé ákwígé jí né nchwe akwɔnege né mfaánebuú. Ne Esɔwɔ ate gabo wuú.

6 Pyegé ne ji wye ndere ji ápyeé ne enyú. Genó eyigé ji apyéé ne enyú shuge ji amu manáne ápeá. Fyegé mmɔɔ né mmu amo magbeé, déchwaré mami matoó mapwɔ ami ji áchwaré achyéé bɔɔ anyuú, déchyéé ji anyú mami.

7 Ne pyegé ji ágé efwyale ne ali wye ndere ji áfɛge gemɛ jíi, ányéé apɔge né mmu gabo. Ji adó ebwɔ ewɔme ajógé aké, ‘Me mfwa mendée mpó fɔ mekwí ne mbéé fɔ ne mesome kánka’.

8 Ne gétú eyigémbɔ, efwyale éshúlege nye ji mmye né bíi uma ne mameé, mesome, ne emímí mesa. Ne asɔɔ nye ji né mewɛ néndé Ata Esɔwɔ ese muú asɔɔ mpa wuú, anea apwɔ amu.”

9 Afwa mme abi ábelé ne ji, ebwó abi ákpené mbwa ne ji ányéé né mmu

gabo ápwge ágegé nye amuawε ayi atanege né mewε εwé εsós ji, álilí nye álá ne mesome.

¹⁰ Εbwós átene tετε gétúgέ áfós nnó ákpene nye né εfwyale ne melo Babilon, ájelege mmyε ájógé áké, “Εbo ne wó nnó, Babilon gekpekpεgέ melo ne melo εwé εnea gemε, εfwyale éshulé wó mmyε né nchwaneke ama.”

¹¹ Bós abi ákene gese fa mme álilí nye álá ne masome néndé yé muú ayi áname unó gesege bwós ápw sé.

¹² Yé muú ápó sé ayi áname unó bi εbwós ákpóó. Unó bina elé gul ne seleba, mataá malómáló ne unó bi ujame ηka dós ákuú ubi nnó pels, εshyεé ndeé, ndeé afwa, ndeé megεle ne gefógé ndeé ηka eyi ákuú eji nnó silk ne unó bi akwyεé ne ambya meshuú, unó bi ákwyε ne ufós ufós unós εbi ugós gebε unó bi ákwyε ne afyaákó, gese, ne gefógé ntaá ενiné ákuú nnó mabel.

¹³ Unó εbifó ntó εbi álá name sé elé mawεé ηka ami manome gebε gelógéló, baá unós abi ápyε menyεé agós ákuú abi nnó sinamum μεéry, insent, ne frankinsent. Mmós gpep, mawεé ne menyεé nkane: flawa melóméló ayi apyε bred ne mbeé gefógé nchi εyigé ákuú nnó whit. Ne utu nkane: mpó, magoηme, mpó mekagala, mboó gese uka úpeá ayi mpó mekagala ejame ne ákwaá abi ákpóó nkane afwε. Yé muú ápó sé ayi aname unó bina uko.

¹⁴ Bós abi ákene gese ájógé nye ne ji áké, “Unó ulóúlló uko εbi wó okεlege nnó ube εbyeé upó se. Ne unó uko εbi upyεé nnó wó obε gbene εbi upyε ntó nnó wó okwó ηgo omáge gé sé ubi.”

¹⁵ Ne εbwós bimbó abi abós gefwa gétúgέ ákene gese ne ji áténégé nye tété ne εfós nnó ákpene nye né εfwyale ne ji, álilí kenké ne mesome,

¹⁶ ájógé áké, “Εbo nnó, εbó nnó ne Babilon melo kpaá. Babilon alú nyá eké mendée ayi abó afyεé mashyεé ndeé, mandeé magele, ne mandeé gefwa. Akwyεé menyammyε wuú ne unó desó εbi akwyε ne gul, mataá malómáló ne unó bi ujame ηka dós

ákuú nnó pels.

¹⁷ Né nchwa neke ama gefwa jí geko geno.”

Bós ákpakpa abi áηeá gemε né masogéka ne bós abi ákené wyε, abi ápyε utós né mmu, ne abi ákene gese né mmu, átenege nye tété,

¹⁸ ákálege gétúgέ ágéné amuawε ayi atanege né mewε εwé asós ji, ájelege mmyε áké, “Cha oo, ndé melo εwé εkwóne gekpékpé melo εwé.”

¹⁹ Ne áchwε matwó ágbe né makpo bwós, álilí nye álá ne mesome metós ájógé áké, “Εbo nnó, εbo nnó, ne melo kpaá, melo εwéna ne εbo elú meló εwé bós ako abi awyaá masogéka né εbeé mega ákwene gefwa wyεé gétúgέ gefwa εyigé ji awyaá. Yémbó né nchwaneke ama, yéndégenó εyigé ji awyaá génó.”

²⁰ Enyú ako abi délú né mfaánebuú begé ne nechóchó néndé Εsówó achó melo Babilon. Ne enyú bós Εsówó, áηgbá Kras ne bós εκpávε Εsówó begé ntó ne nechóchó néndé Εsówó asós mpa wuú gétúgέ gabo ayi ji apyεé eta nyú.

²¹ Ajógé mbó, gekpekpεgέ ekiénné Εsówó fó εbwεé ntaá ενiné nelú eké gekpékpégé ntaá ενiné ákwós unó εfome né mmu εbeé mega jegemmmm εjós eké, “Wyε ndere ntaá ενiné na nékwene ne εshyε nechógeré, mbóntó ne áfómege nye melo Babilon ne εshyε, áchó εwu. Ndere elúmbó bós ámáge gé nye se εwú.

²² Ne ámáge wú sé meko nénke ενί ákwele, makwa ayi akwané, ambya ayi áfómege ne mbá né melo Babilon. Ne yé muú deshweé ama ayi amáge be wyεé ápó. Ne amagé wú nye sé ndere muú ákwós nchi né ntaá.

²³ Ne yé bíí uma ntó genjbogé εtulékán gegénege sé wyεé. Yé epá neba muú áwuú sé wyεé. Bós bíí abi ákene gese ne abó álú bós abi áηea gemε fa mme yina, ne bós megyaá bíí abwólé maló mme mako ne depóré megyaá bwó.”

²⁴ Kwyakwya alu nnó Babilon áwá bós εκpávε bíí ne bós abifó ako abi álú bós Εsówó. Ne manoó bós bina malu

ji mmye chónchó ne ami bɔ́o ako abi áwáné né mme meko, ne Ɛsɔwɔ́ acho melɔ́ ewéna gétúgɛ́ gabo ɛwu.

19

¹ Unó bina upyegé mbɔ́, nwú gwyagé meko eké, meko gejamégé bɔ́o né mfaánebuú. Akálege kenké áké, “Déféé Ɛsɔwɔ́, ji ne aferege bɔ́o né ɛfwyale gabo. Ji ne abɔ́o ñgɔ́ ne uto ukó.

² Mpa wuú alú cho ne wáwálé. Ji afye gekpékpégé mendée eno yina né ɛfwyale. Mendée yina ne achɔ́o bɔ́o mme ne manáné tametame. Ɛsɔwɔ́ afye ji né ɛfwyale gétúgɛ́ manoó bɔ́o utóo bií abi ji áwané.”

³ Ama kalé kenké áké, “Déféé Ɛsɔwɔ́, amuawɛ ayi átánege né mewɛ ewé ɛsɔ́o ji ákwɔ́me ájyɛé mfaá té kwyakwya ne kwyakwya.”

⁴ Akálégé mbɔ́, ákpakpa bimɔ́o esaá meso eni ne menya ɛyimɔ́o mebe eni, ákwe uwya mme ánógé Ɛsɔwɔ́ muú ajwólé né mfaá geluogé gefwa áké, “Amen déféé Ɛsɔwɔ́.”

Apye epaá nebane Maá egɔ́ñme

⁵ Né meko muú fɔ́, atané né geluogé gefwagé Ɛsɔwɔ́ ajógé aké, “Fégé Ɛsɔwɔ́ se enyú ako abi délu baá defwe bií ne dénógé ji abi áñea gemɛ ne abi alá áñea gemɛ wó.”

⁶ Ajógé mbɔ́, nwú meko fɔ́ eké meko gejamégé bɔ́o. Alu eké gwyagé makóné nnyi ne eké meko gekpékpége néfe. Akálege áké, “Déféé Ata Ɛsɔwɔ́ se Muú Apwɔ́o amu, ji alú mfwa.

⁷ Ɛse ako débɛ ne nechócho, débenege ji mabɔ́o ne déchyegɛ́ ji ñgɔ́, néndé bií epaá nebane Maá egɔ́ñme ukwóné ne Mendée neba wuú akpome mé mmye ágilé ji.

⁸ Achyɛé Mendée neba Maá egɔ́ñme ɛshyɛé ndeé nnó afye. Mandeé yimɔ́o ágenege manemane, ne (átene mbaá ulɔ́o melú ebi bɔ́o Ɛsɔwɔ́ álerege).”

⁹ Ne ekiénné Ɛsɔwɔ́ ewémbɔ́, ema ejɔ́o genó ɛyigé fɔ́ ne me eké, “Metɔ́o megɔ́megɔ́ ɛbe ne bɔ́o abi álɔ́o ɛbwɔ́o nnó áchwɔ́o ányé epaá neba ne Maá egɔ́ñme.” Ne ema ejɔ́o genó ɛyigé fɔ́ eké,

“Mekómejɔ́o ɛyina ɛtane mbaá Ɛsɔwɔ́o jimɔ́o.”

¹⁰ Nwúge mbɔ́, nkwe ɛwu uka nnó nnógé ɛwú, yémbɔ́o ejɔ́o eké, “Ɔpyegé fɔ́ mbɔ́, mentó nlú lé maá utóo Ɛsɔwɔ́o wyɛ ndere wɔ́ ne ate aɱme byɛé abi álú bɔ́o Ɛsɔwɔ́o abi ákwɔ́legé wáwálé ayi Jisɔ́s aléré né genó ɛyi ji agaré. Nógé elé Ɛsɔwɔ́o néndé elé wáwálé ayi Jisɔ́s aléré né genó ɛyi ji agaré ne achyɛé bɔ́o ekpávɛ Ɛsɔwɔ́o mekomejɔ́o ayi ɛbwɔ́o ágarége.”

Kras ammye apwɔ́o menya mebo

¹¹ Nge ndere mfaánebuú alu fuú, nké mpelé nge mpɔ́o mekagala pópó. Muú ayi ajwólé né mfaá akamege nnó, muú ayi dékágé nɛré metɔ́o ne ji, ji ayi apyɛé bɔ́o ákagé wáwálé ayi atome ne Ɛsɔwɔ́o. Aselé mati ayi alú cho mansɔ́o mpa ne ammye umyɛ ne bɔ́o abi alá akú fɔ́ ji.

¹² Ame ji agenege eké nenome mewɛ. Akwere gejamégé délaré gefwa né mekpɔ́o wuú. Asá mabo né menyammye wuú ami yé muú alá ákágé ekósé wyɛ jimɔ́o.

¹³ Awya nku ayi afye né mmu manoó ne mabo mií makamege nnó, “Mekomejɔ́o Ɛsɔwɔ́o.”

¹⁴ Ne bɔ́o bee abi álú né mfaánebuú afye mandeé pópó, ayi akpeage, ákwyɛé áji ne ɛshyɛ ndeé. Ajwólé né mfaá mpɔ́o mekagala ɛyi elú pópó ákwɔ́lege ji.

¹⁵ Aparanja ayi achyaá atane ji né meno. Asele nyɛ elé aparanja yina ne ammye ne bɔ́o malɔ́o mme meko apwɔ́o ɛbwɔ́o. Agbarege nyɛ ɛbwɔ́o ne amu matomato, Ne aɱamege nyɛ manaá umpomé né mmu ejya mmi nnó áñame manaá matane wyɛé, ne ejya ewéna ɛtene mbaá metɔ́o usɔ́o Ɛsɔwɔ́o Muú Apwɔ́o amu.

¹⁶ Asa mabɔ́o né ndeé ɛyi elú ji mmye ne melú ewé ekweré ena geka wuú áké, “Mfwa ayi abɔ́o afwa ako ne Ata ayi abɔ́o bɔ́o Ata ako.”

¹⁷ Ne ngé ekiénné Ɛsɔwɔ́o fɔ́ ndere ɛtene né mfaá ñme, ekú kenké eké denwɔ́oné déko eti délyenege té mfaá ufɔ́o ufɔ́o denwɔ́one ɛtiré dényɛé uɱkwɔ́o

unó “Chwóge dénywere mbaá ama, dényε gekpékpégé epaá ewé Eσωω ágbárege nye.

¹⁸ Chwóge dényé uηkwá afwa, ákpakpa bós bee ne bós bee, mpá mekagala ne bós abi ákene né mfaá εji. Chwóge dényε uηkwá bós ako, afwe ne abi álá ápó afwe, ne bós abi aηea gemε ne abi álá aηea gemε wó.”

¹⁹ Ejógé mbá, ngé menya mebo ayi atane né mmu ebéé mega, ne afwa mme ako ne bós bee bwó ánywere mbaá ama nnó ammyε bee ne muú ayi akene mfaá mpó mekagala yimbá pópó ne bós bee abi.

²⁰ Yémbá ápyε menya mebo yimbá chónchó ne muú ekpávε gebyá, ji ayi apyé ufelekpa né mbe ushu menya mebo yimbá. Ufelekpa bina ne ji aselé abwólé bós abi awyaá gelogé menya mebo yimbá ne ánógé meló uka wuú. Ne áfome menya mebo yimbá ne muú ekpávε gebyá né mmu gepyεge mewε ewé elúlé ne genó eyi ákuú nnó sálfá.

²¹ Ne muú ayi ajwólé mfaá mpá mekagala ayi pópó, ase aparanja ayi atane né meno wuú awá bós abi álaá, denywone déko, dényé menya uηkwá bós bimbá kaka dépwa.

20

Afyε danchomeló dená aηme dele

¹ Ne ngé ekiénné Eσωω ndere εtane né mfaánebuú εshulege mme. Egbaré né εbwá wuú agbógólε gepyéé eyi geláge pó ne kwyakwya ne gekpekpεge mkpákávε.

²⁻³ Ekiénné ewémbá, εpyε gekwe-nege mmyá ayi ákuú ji nnó dragón ji ne ákuú nnó danchomeló ne satan ewε ji, εbwéé efome né mmu gepyéé eyigémbá, εgbε meno gepyε eyigémbá edyε ewu. Danchomeló álá né mmu né aηme dele. Apyε mbá nnó ji agεgé sé meti ewé ji abwólége bós mme. Ne dele aηme yina akógé, abós manlyaaá ji né maá mboó gébé.

⁴ Ne nké mmágé pé, ngé uluá gefwa, ne bós abi ajwólé wyε. Bós bina elé abi Eσωω achyéé εbwó εbwónyε nnó ágbárege gefwa. Ne ngé ntó

mandoó bós abi áwáné εbwó gétúgé ágaregé wáwálé ayi Jisás aléré né genó eyi ji agaré ne mekomejó Eσωω. Bós bina ne álú bós abi álá nógé fó menya mebo yimbá yé ebé lé meló uka wuú. Ne yé geloge menya yimbá εbwó ákáme fó nnó ása geji né mampwe bwó yé né amu bwó wó. Eσωω apyε εbwó ákwilé né negbo ágbaré gefwa ne Kras né aηme dele.

⁵ Gé ndá mbe ayi Eσωω apyéé bós ákwilé né negbo na. (Ne bós abifá ntó abi ágbóó, Eσωω apyε fó εbwó ákwilé né negbo wó, kpaá té dele aηme yina ábyéé.)

⁶ Metós megómegá ebε ne bós abi Eσωω ajyaá, εbwó abi ji apyε nye ákwilé né negbo né ndá ayi mbe, ayi ji apyéé nye bós ákwilé né negbo. Eσωω ajya εbwó nnó ábé bós bií ne εbwó ágboó fó negbone ndá epeá. Abéé nye elé ampyéé upε mbaá Eσωω ne Kras, ne εbwó ágbárege nye gefwa ne ji né aηme dele.

Eσωω apwá danchomeló

⁷ Ne aηme dele ayina akoóge, Eσωω aferege nye danchomeló né dená εtiré abá afyéé ji.

⁸ Atanege, akené nye abwólege bós né malá mme meko. Ákuú umε malá áyina nnó Góg ne Magók. Danchomeló anywerege nye εbwó ako né mbaá ama, nnó ammyε bee. Ne bós abi ámmyε nye ummyε bina ájame nye eké gesóóge mbale nnyi.

⁹ Atanege nye né malá mme meko, aná mbaá ayi bós Eσωω ánywere. Mbaá yimbá elé meló kpaá ewé Eσωω agboó ne ewú. Anógé meló ewémbá mme, mewε etanege nye né mfaánebuú elwε εbwó ako ásóó.

¹⁰ Ne afomege nye danchomeló muú abwólé εbwó né mmu gepyéé mewε ewé elúlé ne genó eyigé ákuú nnó sálfá. Mbaá yina ne abó áfome menya mebo ne muú ekpávε ayi gebyá. Ne εbwó áwuú nye ubale wyε utuú ne ηwámese te kwyakwya te kwyakwya.

Eσωω asá kwyakwya mpa

¹¹ Ne ngé gekpékpé gé geluogé gefwa eyi gélu pópó ne muú ayi ajwólé mfaá. Ne mfaánebuú ne mme ásee né mbe ushu wuú yé muú agé sé ebwó wó.

¹² Ne ngé ntó bóó ako abi ábo ágboó, abi ánea gemε ne abi álá nea gemε wó. Ebwó ako atené né mbe geluoge gefwa eyigémbó. Ne anene bó ηwe, anene nto ηwe ayifó ayi awyaá mabó bóó abi ábóó nye genwá eyi gélagé byé. Ne muú ayi ajwólé, akwólé dépó etiré bóó bina ábo ápyéé ndere ásámé né mmu bó ηwe, asó mpa bwó.

¹³ Ne ebéé mega elyaá bóó abi abó ánómé wye átané átené ne geluoge gefwa. Wyembó ntó ne negbo ne melo áwuú bóó, ályaá áwuú bóó átané átené né geluogé gefwa eyigémbó. Ne muú ayi ajwólé mfaá geluogé gefwa akwóle dépó etiré bwó ábó ápye, asó mpa bwó.

¹⁴ Apyegé mbó ákpa negbo ne melo áwuú bóó aηme né mmu gepyege mewε. (Gepyege mewε ewéna elé negbo né ndó epea.)

¹⁵ Ne yéndémuú ayi mabó amií malá pó né mmu ηwe ayi awyaá mabó bóó abi abóó nye genwá eyi gélagé byé afomege ji né mmu gepyege mewε.

21

Esówa akwyéé mme ayi meke ne mfaánebuú ayi meke

¹ Epyegembó, ngé mfaánebuú ayi meke ne mme ayi meke. Mfaánebuú ayi mbe ne mme ayi mbe chónchó ne ebéé mega ápó sé.

² Ne ngé ntó melo ukpea ewé ákuú nnó Jerosale ayi meke ndere átane né mfaánebuú mbaá Esówa ashulege áchwóó. Akwyéé ewú ndere mendée neba akwyegé menyammye agilé menó wuú.

³ Ne nwú meko muú fó, atane né geluogé gefwage Esówa ajógé kenké aké, “Nana Esówa achwó jwólé ne akwaá. Ji ajwólé nye ne ebwó, ne ebwó ntó ábéé nye bóó bíí. Esówa jimbóó abéé nye ne ebwó ne abéé nye ntó Esówa bwó.

⁴ Ji atilé nye ebwó manse ako né ame. Negboó nebéé nye sé, ne bóó abéé

nye sé ne mesome, ebwó álíli nye sé, ne yé ubalé áwuú nye sé néndé unó bi ukwene ukoó mé.”

⁵ Ne muú ayi ajwólé né mfaá geluoge gefwa ajóó aké, “Wúgé, nana mpye unó ukó ulaá uke.” Ne ama ajóó ne me aké, “Sa unó bina mme néndé mekomejóó eyina elú wáwálé, nerege metóó nnó unó bi ájóó upyéé nye.”

⁶ Ama ajóó ne me aké, “Nnere yéndégenó, me ne nlú muú mbe ne ayi kwyakwya, unó uko ulóó ne me ne ukwyagé ne me. Ne yéndémuú ayi mmwólé manaá epye ji, nchyege ji manaá anyú ewé álá achyege fó ηka. Manaá ami mbó matanege né embu nnyi ewé ewyaá manaá ami machyegé genwá.

⁷ Ne yéndémuú ayi ammye apwóó gabo, me nchyege nye ji unó bina. Me mbeé nye Esówa wuú ne ji ntó abéé nye maá wá.

⁸ Yémbó, bóó abi áfóó mampyege unó bi me nkelege, abi áshyá mamfyé metóó ne me, abi áchwó menyammye bwó ne gabo, abi awané bóó, abi anane manané tametame, abi anyéé mafoó, abi ánógé aló uka, ne bóó akó abi ábyoge gebyó ákpane nye ebwó áfome mmú gepyege mewε ewé elúlé ne genó eyi ákuú nnó sólfó. Gepyege mewε ewéna elé negbone ndó epea.”

Jøn ama age melo Jerosale ewé meke

⁹ Ne ekiénné Esówa ema, né geluoge makiénné Esówa akénéama ayi agbaré ukú efwyale ukénéama echwó ejóó ne me eké, “Chwó me nlerenge nye wó mendée neba, mendée ayi Maá egóηme ábáne nye.”

¹⁰ Mendoó Ukpea echwó me mmye ne ekiénné Esówa ewémbó ekpa me mfé né mfaá mekwε ewé eηoge dóó, eléré me melo Jerosale ewé elú melo ukpea ndere etané mbaá Esówa né mfaánebuú eshulege mme.

¹¹ Gengbógé Esówa gegénege wyeé manémané, ne melo ewémbó éshwánege ntó eké mataá malómaló ayi ákuú nnó jaspar. Egénege ηanéηané eké makankoma.

¹² Gebame eyi genogé genó melo ewémbó mme. Gebame eyigémbó

gewya mano gebame áfyanéápeá. Né mano gebame yimbo makiénné Ɛsɔwɔ áfyanéápeá áténé wye ábáme. Né mano gebamé yimbo ntó ása mabo matoó boó Isrɛli áfyanéápeá wyeé.

13 Mano gebamé yina, áléé álú né egbe ebwɔnyɛ, áléé álú né egbe ebwɔbe, áléé álú mbe ne áléé álú meso.

14 Áténé gebamé eyigémbɔ né mfaá mabɔmé áfyanéápeá. Ása mabo áhgbá Maá egɔɔɔme áfyanéápeá né mabɔmé yina.

15 Ne ekiénné Ɛsɔwɔ ewé ebɔ ejóge mbo ne me, egbaré meto ewé amege unó wyeé, akwyeé ewú ne gul. Elé meto ewémbɔ ne ewú ebɔ emegé melo kpaá ewémbɔ. Eméé makwɔó gebamé chónchó ne manombi.

16 Metyɛé melo ewémbɔ ne unalé ulú wye janja. Ekiénné Ɛsɔwɔ ewémbɔ eméé melo ewémbɔ ne meto ewé egbaré, metyɛé melo ewémbɔ elú hkpá neke dele ne geba. Wyembɔ ntó ne unalé ne uɔgé melo ewémbɔ ulú.

17 Ekiénné Ɛsɔwɔ ewémbɔ, eméé ntó uɔge gébamé eyigémbɔ, gelú matyɛé amu usaá uléé meso ekéné ndere akwaá ámegé unó.

18 Áténé gébamé eyigé na ne mataá malómáló ayi ákuú nnó jaspá. Ne yéndégenó né melo ewémbɔ ákwye geɟi ne gul. Gul yimbo ápó ne deba, ne agenege eké eféé.

19 Ne mabɔmé ayi átene gébame eyigémbɔ né mfaá, ákwyeé áɟi ne mataá hka ufóufóó. Ntaá né mbe eniné aló manténe mabɔmé yimbo nékámege nnó jaspá, eníne gbeé mataá apea nékámege safaya, eníne negbeé áléé nékámege áget, eníne négbeé áni nékámege éméral.

20 Eni négbeé mataá átá nékámege ɔni, eni négbeé akené nékámege kánelyan, eni négbeé akénéama nékámege krisolite, eni negbeé aneé nékámege berin, eni negbeé aneéneama nékámege tɔpas, eni negbeé afyaá nékámege krisopreis eníne negbeé afyaneama nékámege jacint, ne eníne negbeé áfyanéápeá nékámege ametis.

21 Mano gébámé ayina áfyanéápeá

ákwyeé áɟi ne mataá hka áfyanéápeá ayi ákamege nnó pɛls, ne ákwyeé yéndé menó gébámé ne pɛl ama, ne ákwyeé metó melo ewémbɔ ne gul. Ayi alá pó ne deba, ne agéne eké eféé.

22 Ne ngé fó ɛcha ure Ɛsɔwɔ né melo ewémbɔ wó néndé, Áta Ɛsɔwɔ jimboó Muú Apwɔó amu ne Maá egɔɔɔme ne álú ɛcha ewémbɔ.

23 Melo ewémbɔ ekɛlege sé nnó hme yé ebe elé mfaá agénege wyeé néndé genhɔge Ɛsɔwɔ ne gelú mewɛ ewé egénege wye ne etulekan wuú elé Maá egɔɔɔme.

24 Boó malɔ mme meko ákené nyɛ né mmu genhɔ eyigémbɔ. Ne afwa mme achwɔó nyɛ ne hɔɔ bwó né melo ewémbɔ.

25 Mano gebamé eyigé na, ábéé fuú yéndégébé, néndé utuú ugilé fó wyeé.

26 Ne ebwó áchwɔó nyɛ ne hɔɔ ne énoóge boó malɔ mme meko né melo ewémbɔ.

27 Yémbɔ, yéndégenó eyigé gélagé pó pópó né mbe ushu Ɛsɔwɔ, gékpɛné fó né melo ewémbɔ, yé muú ayi apyɛé depɔ debodebo yé ebe elé muú gebyɔ akpɛné fó wye. Ekosé boó abi mabo bwó malu né mmu hwe Maá egɔɔɔme ayi asamé mabo boó abi abɔó nyɛ genhá eyi gélagé byé ne ákpɛne wye.

22

Ebéé ewé ewyaá manaá ami machyɛge genhá eyigé gélagé byɛ

1 Ne ekiénné Ɛsɔwɔ ewémbɔ, elɛré me ntó ebeé ewé ewyaá manaá ami machyɛge genhá eyi gélagé byé, magenege eké eféé meke. Ebeé ewémbɔ etanege né geluɔge gefwage Ɛsɔwɔ ne maá egɔɔɔme.

2 Ɛshúlege ɛjyɛ né metó melo ewémbɔ. Né yéndé egbe ebeé ewéna, unó ebi uchyɛge genhá ulú wye. Unó ebimbo uwɔme umpomé ndo efyanéápeá né hme. Ne yéndé mfaá uwɔmé ndo gama. Ne bya unó ebimbo ulú uka ebi ápyɛ boó mameé né mme meko átoóge.

3 Ne yéndégenó eyigé Ɛsɔwɔ álerɛ geɟi ukwɛkwɛ amu gebéé fó né melo ewémbɔ.

Ne geluɔge gefwage Ɛsɔwɔ né maá ɛgɔɣme gebéé nye wye ne bɔɔ utɔɔ bíí áńógé nye ji.

⁴ Agɛné nye ushu Ɛsɔwɔ, asamé nye ntó mabɔ míí né mampwe bwó.

⁵ Utuu ugilé fɔ né melɔ ɛwémbɔ. Ne bɔɔ abi álu wye ákelégé sé genɔbɔ ɛtúlékán ne ηmɛé néndé Ata Ɛsɔwɔ ne abéé nye genɔbɔgé ɛbwó. Ne ɛbwó ágbarége nye gefwa té kwyakwya ne kwyakwya.

Jisɔs aké ji amagé chwó nye fa mme

⁶ Ne ekiénné Ɛsɔwɔ ɛwémbɔ ɛma ɛjɔɔ ne me ɛké, “Mekómejɔɔ ɛyina ɛlú wáwálé kámege ne ɛji. Ata Ɛsɔwɔ muú achyɛge mendoó mbaá bɔɔ ɛkpávé bíí atɔ ekiénné wuu nnó ɛchwó ɛleré baá utɔɔ bíí unó bi uchwó upyéé.”

⁷ Ne Jisɔs aké, “Wúgɛ, ɛla gachyɛé me nchwɔɔ. Metɔɔ megɔmegɔ ɛbe ne bɔɔ abi ápye unó bi ásamé né mmu ηwe yina ɛbi upye nye nana ne meso gébé.”

⁸ Me Jɔn nlú muú ayi nwuú, ne ngené unó bina uko. Nwúgɛ ne ngége unó bina nkwe uwya mme né mbe ushu ekiénné Ɛsɔwɔ ɛwé ɛleré mbɔ me unó bina nnó me nógé ɛwú.

⁹ Yémbɔ ɛjɔɔ ne me ɛké, “Ɔpyegé fɔ mbɔ, me ntó nlú ɛlé muú utɔɔ Ɛsɔwɔ wye ndere wɔ ne ate aηme bye abi álu bɔɔ ɛkpávé Ɛsɔwɔ ne abifɔ ako abi ábélege mekomejɔɔ ayi ásamé né ηwe yina. Nógé lé Ɛsɔwɔ.”

¹⁰ Ɛma ɛjɔɔ ɛké, “Ɔbigé fɔ mekomejɔɔ yina, ayi ásamé né mmu ηwe yina ayi agarége unó bi upyéé nye nana né ɛbí upye nye meso gébé, néndé gébé ɛyigé unó bina upye nye gélá kwókwólé.

¹¹ Ndere ɛlúmbɔ, yéndémuú ayi ápyéé gabo, ápyegé wye gabo wuu. Ayi ápyéé ukwenkwe unó ápyegé wye ukwenkwe unó, ayi ápye genó ɛyi gélú cho ápyegé wye genó ɛyi gélú cho ne ayi álu pópó ábéé wye pópó.”

¹² Jisɔs ama ajɔɔ aké, “Gegé, ɛla gachyɛé me nchwɔɔ. Nké nchwɔɔ, nchwɔɔ ne nsa ayi nchyegé yéndémuú ndere ji apye utɔɔ.

¹³ Me ne nlú genóge mbe ne ɛyigé kwyakwya, muú mbe ne ayi kwyakwya, unó uko uló ne me, ne ukwyage ne me.”

¹⁴ “Metɔɔ megɔmegɔ ɛbéé ne bɔɔ abi áshwɔne mawulé bwó akpea pópó. Ɛbwó ne Ɛsɔwɔ achyɛge nye ɛbwɔnye nnó ákoó né meno gébamé ákre né melɔ ɛwémbɔ ányé umpomé genɔɔ ɛyigé gechyɛge genwá ɛyi gélágé byé.

¹⁵ Bɔɔ abi álá ákrene fɔ né melɔ ɛwémbɔ ɛlé bɔɔ abi álu ɛké bɔ mammye, bɔɔ abi ányé mafoó abi ánane manané tametame, abi áwane bɔɔ, abi áńógé aló uka, abi ábyɔge gebyɔ ne bɔɔ débwalé.

¹⁶ “Ne me Jisɔs ntɔ ekiénné wa nnó ɛchwó ɛgaré ɛnyú unó bina né machomele bɔɔ Ɛsɔwɔ. Me nlú mpyáne mfwa Devid, me nlú ntó ɛké membe ayi agenege né gejegegé bíí.”

¹⁷ Ajɔɔgé mbɔ, Mendoó Ɛsɔwɔ ne Mendée maá ɛgɔɣme áké, “Chwó Ata Jisɔs.” Ne yéndémuú ayi awuu mekomejɔɔ yina, abɔ manjɔɔ ntó nnó “Chwó.” Ne yéndémuú ayi mmwólé manaá ɛpyéé ji, achwó ne yéndémuú ayi akelege achwó anyú manaá ami machyɛge genwá ɛwé álá chyegé ηka.

Kwyakwya mejɔɔ

¹⁸ Ne me Jɔn nkwelege mbeé mbaá yéndémuú ayi áwuú mekomejɔɔ ayi asamé né mmu ηwe ayina. Mekomejɔɔ yina ayi agarege unó bi upyéé nye nana ne ɛbi upye nye meso gébé nnó, “Muú ayi agbege genó ɛyigé chá né unó bi ásamé né ηwe yina, Ɛsɔwɔ agbége nye ntó ɛfwyale wuu ne ufɔɔ mameé ukeneama ɛbi ásamé né ηwe yina.

¹⁹ Ne yéndémuú ayi aferege genó né unó bi ásamé né ηwe yina ayi agaré unó bi upye nye nana ne ɛbi upye nye meso gébé, Ɛsɔwɔ ntó aselé nye uto ɛbi abɔ achyɛé ji nnó akpé ne melɔ ukpea ɛwémbɔ ányé umpomé genɔɔ ɛyi géchyége genwá ɛyi gélágé byé, ndere asamé né ηwe yina.”

²⁰ Ne muú ayi agarége unó bina aké, “Wáwálé ɛlá gachyɛé me nchwɔɔ.”

Jɔn aké, Amen, chwó Ata Jisɔs.

²¹ Nnẹnemmye nnó Ata Jisɔs álerégé bɔ́ Ẹsɔwɔ ako galógáló.